Cele două volume respectă **programele şcolare în vigoare aprobate de Ministerul Educaţiei şi Cercetării, pentru clasele V – VIII**, precum şi programele pentru **admiterea în învăţământul superior (Facultăţile de Filologie, Drept, Academia de Poliţie şi toate Şcolile de Agenţi de Poliţie, de Jandarmi şi de Frontieră).**

De asemenea, vol. I explică schimbările de bază apărute în **GRAMATICA LIMBII ROMÂNE**, editată de ACADEMIA ROMÂNĂ în anul 2005 şi din **DICŢIONARUL ORTOGRAFIC, ORTOEPIC ŞI MORFOLOGIC 2005.**

În primul volum sunt cuprinse **noţiunile teoretice ale Gramaticii limbii române, explicate punctual şi exemplificate**, precum şi câte 50, 100 sau 150 de grile aplicative pentru fiecare capitol, concepute după modelul grilelor date la concursurile de admitere din ultimii ani. Totodată, primul volum include **SUBIECTELE DATE LA EXAMENELE DE ADMITERE LA TOATE FACULTĂŢILE ŞI ŞCOLILE DE SUBOFIŢERI** în anii **2014, 2015, 2016** şi **2017** la care Gramatica limbii române este obiect de examen (în total **2738 de grile**), CU **RĂSPUNSURILE CORECTE, EXPLICATE ŞI COMENTATE**. Sunt inserate **DIFICULTĂŢI** întâlnite în analiza gramaticală precum şi **NUME DE ŢĂRI, LOCALITĂŢI ŞI LOCUITORI.**

Volumul al II-lea conţine **grile tematice pentru fiecare parte de vorbire, de propoziţie şi sintaxa frazei, opt seturi de teste complexe şi SUBIECTELE DATE LA EXAMENE în anii 2011, 2012 şi 2013 (3412 grile explicate şi comentate).**

În total, în ambele volume sunt **6150 de grile, explicate şi comentate**, care - fiind rezolvate de mai multe ori – vor duce la însuşirea temeinică a tuturor noţiunilor cerute la examene.

ISBN 978-606-94104-0-0
ISBN 978-606-94104-2-4

9 789738 823822

Road Language Centre
Take the Best Road Ahead

GRAMATICA LIMBII ROMÂNE PENTRU EXAMENE - NOŢIUNI TEORETICE

ALEXANDRU PETRICICĂ

GRAMATICA LIMBII ROMÂNE PENTRU EXAMENE
volumul I

NOŢIUNI TEORETICE.
EXERCIŢII APLICATIVE.
GRILE COMENTATE

INCLUDE SUBIECTELE DATE IN ANII 2014, 2015, 2016 SI 2017 LA:

Academia de Poliţie „Alexandru Ioan Cuza” - toate facultăţile
Universitatea Bucureşti – Facultatea de Drept
Universitatea din Craiova – Facultatea de Drept
Universitatea din Iaşi – Facultatea de Drept
Universitatea de Vest – Timişoara – Facultatea de Drept
Şcoala de Agenţi de Poliţie „Vasile Lascăr” - Câmpina
Şcoala de Agenţi de Poliţie „Septimiu Mureşan” - Cluj-Napoca
Şcoala de Agenţi de Jandarmi - Drăgăşani
Şcoala de Agenţi de Jandarmi - Fălticeni
Şcoala de Agenţi de Frontieră „Avram Iancu” - Oradea
Şcoala de Agenţi de Penitenciare - Tg.Ocna

Admitere la liceu

EDIŢIA 2018
REVIZUITĂ ŞI ADĂUGITĂ

Road Language Centre
Take the Best Road Ahead

Road Language Centre, Bucureşti

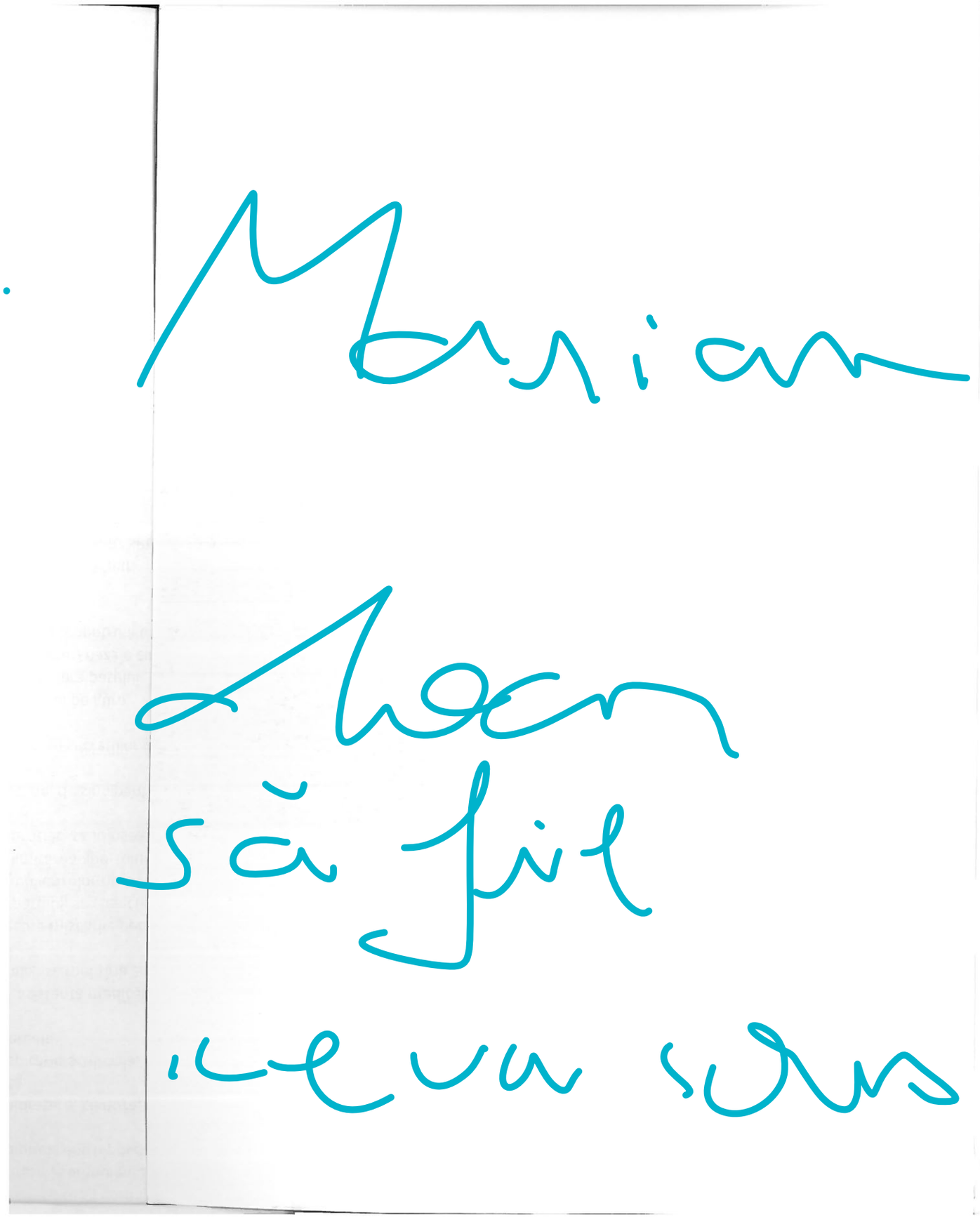

ALEXANDRU PETRICICĂ

GRAMATICA LIMBII ROMÂNE PENTRU EXAMENE

volumul I

NOŢIUNI TEORETICE. EXERCIŢII APLICATIVE. GRILE COMENTATE

INCLUDE SUBIECTELE DATE IN ANII 2014, 2015, 2016 SI 2017 LA:

Academia de Poliţie „Alexandru Ioan Cuza" - toate facultăţile
Universitatea Bucureşti – Facultatea de Drept
Universitatea din Craiova – Facultatea de Drept
Universitatea din Iaşi – Facultatea de Drept
Universitatea de Vest – Timişoara – Facultatea de Drept
Şcoala de Agenţi de Poliţie „Vasile Lascăr" - Câmpina
Şcoala de Agenţi de Poliţie „Septimiu Mureşan" - Cluj-Napoca
Şcoala de Agenţi de Jandarmi - Drăgăşani
Şcoala de Agenţi de Jandarmi - Fălticeni
Şcoala de Agenţi de Frontieră „Avram Iancu" - Oradea
Şcoala de Agenţi de Penitenciare - Tg.Ocna

Admitere la liceu

EDIŢIA 2018
REVIZUITĂ ŞI ADĂUGITĂ

Road Language Centre, Bucureşti

Pentru comenzi şi informatii adresaţi-vă la:

Editura Road Language Centre
Str. Dr. Staicovici nr. 4
Sector 5, Bucureşti
Tel: 021.312.90.36 / 0721.28.77.90

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
PETRICICĂ, ALEXANDRU
Gramatica limbii române pentru examene /
Alexandru Petricică
Bucureşti : Road Language Centre, 2010
2 vol.
ISBN 978-606-94194-0-0
Vol. 1: Noţiuni teoretice, explicaţii aplicative, grile comentate. -
ISBN 978-606-94104-2-4

811.135.1'37(079.1)

Toate drepturile asupra acestei ediţii sunt rezervate
Editurii Road Language Centre şi autorului

Nepoatei mele, Amelia-Ioana, cu multă dragoste.

„Cărţile sunt cei mai tăcuţi şi constanţi prieteni; sunt cei mai accesibili şi înţelepţi consilieri şi cei mai răbdători profesori."

Charles W. Eliot

ARGUMENT

Cartea pe care o aveţi în faţă este rezultatul unei îndelungate activităţi la catedră, a unei munci pasionate în domeniul limbii române şi se adresează elevilor – şi nu numai – care se pregătesc pentru liceu (clasele V-VIII), bacalaureat şi admiterea la una dintre facultăţile la care se susţine examen la gramatica limbii române.

Cartea respectă programele şcolare în vigoare, aprobate de Ministerul Educaţiei şi Cercetării şi cuprinse în manualele de limbă şi literatură română (alternative) actuale, din clasele V-VIII, IX-XII, precum şi programele pentru admiterea la Facultăţile de Filologie, Drept, Academia de Poliţie şi Şcolile de Agenţi de Poliţie, Frontieră şi Jandarmi. De asemenea, cartea explică şi noutăţile de bază apărute în *GRAMATICA LIMBII ROMÂNE*, editată de ACADEMIA ROMÂNĂ, în anul 2005 (GALR) şi din DOOM 2.

Volumul I cuprinde atât noţiuni teoretice, ilustrate cu exemple simple şi clare, evidenţiate prin însemnări vizibile (asteriscuri şi N.B.-uri), cât şi, după fiecare capitol, cu grile aplicative, gradate ca dificultate, în aşa fel, încât cel care o foloseşte să-şi verifice imediat noţiunile învăţate şi să-şi clarifice din mers eventualele neînţelegeri.

Cartea este structurată în două volume. **Primul volum** cuprinde patru capitole şi anume: ***FONETICA, VOCABULARUL, MORFOLOGIA*** **şi** ***SINTAXA***, fiecare capitol conţinând sublinieri de diferite feluri, pentru a scoate în relief noţiunile importante, precum şi 100 sau 150 de grile specifice capitolului respectiv, cu o singură variantă de răspuns şi cu răspunsurile adecvate şi explicate imediat după setul de grile.

În această ediţie am introdus multe **grile noi şi completări** la fiecare parte de vorbire, iar la părţile de propoziţie am ataşat **„Dificultăţi"** care apar în analiza morfologică şi sintactică a unui text, precum şi multe exemple punctuale, în funcţie de subiectele care s-au dat în ultimii ani. **Considerăm că această ultimă ediţie vine cu completări substanţiale legate de multe dificultăţi ale analizei gramaticale. De asemenea, în ultima parte a volumului am inserat SUBIECTELE DATE LA EXAMENE ÎN ANII 2014, 2015, 2016 şi 2017 explicate şi comentate (în total un număr de 2738 de grile), precum şi NUME DE ŢĂRI, LOCALITĂŢI ŞI LOCUITORI.**

Volumul al II-lea, intitulat „3412 DE GRILE TEMATICE EXPLICATE ŞI COMENTATE", strâns legat de primul, cuprinde grile tematice, pentru fiecare parte de vorbire, pentru fiecare parte de propoziţie, fiind completat cu opt teste complexe şi cu SUBIECTELE EXPLICATE DATE LA EXAMENE ÎN ANII 2011, 2012 şi 2013.

Prezentul volum este o descriere a structurii gramaticale, dar totodată nu elimină posibilitatea folosirii manualelor şcolare şi a altor lucrări de specialitate.

Principiul care stă la baza lucrării este cel didactic, autorul dorind ca prin claritate şi simplitate, elevii să înţeleagă şi să aplice teoria în rezolvarea problemelor de gramatică.

Volumul are un caracter practic, conferit de sistematizarea noţiunilor teoretice, de exemplificările numeroase şi de grilele aplicative.

Folosind aceste cărţi, elevii se pot pregăti singuri sau sub îndrumarea profesorilor, având totodată posibilitatea de a se autocontrola. Numărul mare de exemple şi exerciţii aplicative urmăresc crearea şi dezvoltarea competenţelor şi a performanţelor de comunicare, formarea unei culturi lingvistice ca o componentă a culturii generale.

Aş fi bucuros dacă cei care se pregătesc pentru examene sau cei care vor să-şi perfecţioneze cunoştinţele de gramatică ar găsi în paginile de faţă răspunsuri precise, formulate într-un limbaj accesibil, la propriile întrebări şi soluţii pentru noţiunile lor neclare. Mulţumesc familiei Adela şi Robert Simoiu pentru răbdarea, înţelegerea şi ajutorul acordat în publicarea acestor cărţi.

Profesor, Alexandru Petricică.

CUPRINS

Argument 5
Lista de abrevieri 13
Capitolul A. FONETICA 17
1. Alfabetul limbii române şi sunetele 19
2. Valorile fonetice ale literelor 20
3. Transcrierea fonetică 21
4. Diftongi, triftongi, hiat 23
5. Silaba. Reguli de despărţire a cuvintelor în silabe 25
6. Accentul 26
7. Cuvinte omografe. Cuvinte omofone. Alternanţe fonetice 27
10. Particularităţi ortografice 28
11. Punctuaţia şi ortografia 30
11.1. Semne ortografice 30
11.2. Semne de punctuaţie 32
GRILE 35
Capitolul B. VOCABULARUL 49
Fondul principal lexical 51
Masa vocabularului 51
2.1. Arhaisme 51
2.2. Regionalisme 52
2.3. Neologisme 52
2.3.1. Adaptarea neologismelor 53
Cuvinte neanalizabile fonetic. Cuvinte analizabile fonetic 54
Semantica. Familia lexicală 54
Clasificarea cuvintelor după sens. Clasificarea sensurilor 55
Clasificarea cuvintelor pe baza relaţiilor de sens 55
Omonime 55
9.1.1. Omonime lexicale 55
9.1.2. Omonime lexico-gramaticale 55
9.1.3. Omonimia gramaticală 56
9.1.4. Valori morfologice a unor cuvinte uzuale 56
9.1.5. Exemple de omonime lexicale 59
Paronime 61
Antonime 64
Sinonime 64
Pleonasmul 67
Îmbogăţirea vocabularului 69
Mijloace interne: *derivarea şi compunerea* 69
10.1.3. Schimbarea valorii gramaticale (conversiunea) 73
Mijloace externe 76
GRILE 77

Capitolul C. MORFOLOGIA 95
I. VERBUL 99
1.1. Clasificarea verbelor 99
1.1.1. După capacitatea de a forma predicatul 99
1.1.2. După capacitatea de a avea subiect 101
1.1.3. După capacitatea de a primi complement direct 102
1.1.4. După modificările din rădăcina verbului 103
1.2. Cele patru conjugări. Diatezele 103
1.3.1. Nota cu comunicările aduse de GALR 2005 106
1.4. Modurile verbului 106

1.4.1. Modurile personale (predicative) 106
1.4.2. Modurile nepersonale (nepredicative) 108
1.4.3. Funcţiile sintactice ale modurilor nepersonale 109
1.4.4. Locuţiuni verbale 111

2. SUBSTANTIVUL 113
2.1. Categoriile gramaticale ale substantivului 113
2.1.1. Genul substantivelor 113
2.1.2. Numărul substantivelor 114
2.1.3. Cazul substantivelor 115
2.2. Declinarea 119
2.3. Locuţiuni substantivale 119

3. ARTICOLUL 121
3.1. Articolul hotărât enciclic 121
3.1.1. Articolul hotărât proclitic 121
3.2. Articolul nehotărât. Articolul posesiv-genival 121
3.4. Articolul demonstrativ-adjectival 122

4. ADJECTIVUL 122
4.1. Felurile adjectivelor. Felul adjectivelor după flexiune 122
4.3. Gradele de comparaţie ale adjectivelor 124
4.3.1. Adjective fără grade de comparaţie 126
4.4. Funcţiile sintactice ale adjectivelor 126

5. PRONUMELE 127
5.1. Pronumele personal 127
5.1.1. Funcţiile sintactice ale pronumelui personal 128
5.2. Pronumele personal de politeţe 130
5.3. Pronumele reflexiv 130
5.3.1. Funcţiile sintactice ale pronumelui reflexiv 131
5.4. Pronumele şi adjectivul pronominal de întărire 131
5.5. Pronumele şi adjectivul pronominal posesiv 132
5.5.1. Funcţiile sintactice ale pronumelui posesiv 134
5.6. Pronumele şi adjectivul pronominal demonstrativ 134
5.6.1. Funcţiile sintactice ale pronumelui demonstrativ 135
5.7. Pronumele şi adjectivul pronominal relativ 135
5.7.1. Funcţiile sintactice ale pronumelui relativ 136
5.8. Pronumele şi adjectivul pronominal interogativ 137
5.9. Pronumele şi adjectivul pronominal nehotărât 139
5.10. Pronumele şi adjectivul pronominal negativ 140

6. NUMERALUL 142
6.1. Numeralul cardinal 142
6.1.1. Numeralul cardinal propriu-zis 142
6.1.2. Numeralul colectiv. Numeralul fracţionar 144
6.1.4. Numeralul multiplicativ. Numeralul distributiv. Numeralul adverbial 145
6.2. Numeralul ordinal 146

7. ADVERBUL 148
7.1. Felul adverbelor 148
7.2. Adverbe corelative. Gradele de comparaţie ale adverbelor 150
7.4. Funcţiile sintactice ale adverbelor 151
7.5. Adverbe obţinute prin schimbarea valorii gramaticale 152

7.6. Atenţionări ortografice 153

8. PREPOZIŢIA 154
8.1. Clasificarea prepoziţiilor 154

9. CONJUNCŢIA 157
9.1. Clasificarea conjuncţiilor 157
9.1.1. După structură şi după raporturile sintactice exprimate 157

10. INTERJECŢIA 160
10.1. Clasificarea interjecţiilor. Funcţiile sintactice 160
GRILE MORFOLOGIE 162

Capitolul D. SINTAXA 172
1. Clasificarea propoziţiilor 173
1.1. După scopul comunicării 173
1.2. După structură 174
1.3. După aspectul predicatului. După înţeles 175
1.5. După relaţiile dintre ele 176
1.6. Raporturile sintactice în frază 176
1.6.1. Raportul de coordonare. Raportul de subordonare 176
1.7. Contragerea şi expansiunea 177
1.8. Clasificarea propoziţiilor subordonate. Cuvinte şi propoziţii incidente 179

2. Părţile de propoziţie şi propoziţiile subordonate necircumstanţiale 180
2.1. Predicatul 180
2.1.1. Predicatul verbal 180
2.1.1.1. Părţile de vorbire prin care se exprimă predicatul verbal 180
2.1.2. Predicatul nominal 182
2.1.2.1. Verbele copulative. Numele predicativ 183
2.1.3. Acordul predicatului cu subiectul 184
2.2. Propoziţia subordonată predicativă 185
2.2.1. Elemente de relaţie 186
2.2.2. Contragerea şi expansiunea.Topica şi punctuaţia 187
2.3. Subiectul 188
2.3.1. Clasificarea subiectelor 188
2.3.2. Topica şi punctuaţia 189
Dificultăţi 190
2.4. Propoziţia subordonată subiectivă 191
2.4.1. Elemente regente 191
2.4.2. Elemente de relaţie 192
2.4.3. Topica şi punctuaţia. Contragerea şi expansiunea 193
2.5. Atributul 194
2.5.1. Clasificarea atributelor 194
2.5.1.1. Atributul adjectival 419
2.5.1.2. Atributul substantival 195
2.5.1.3. Atributul pronominal. Atributul verbal. Atributul adverbial 961
2.5.1.6. Atributul interjecţional şi exprimat prin construcţii complexe 196
Dificultăţi 197
2.6. Propoziţia subordonată atributivă 197
2.6.1. Elemente regente. Elemente de relaţie 197
2.6.3. Topica şi punctuaţia. Contragerea şi expansiunea 198
2.7. Propoziţia subordonată atributivă apozitivă 199

2.8. Elementul predicativ suplimentar 200
2.8.1. Elemente regente 200
2.8.2. Părțile de vorbire prin care se exprimă e.p.s. 200
2.8.3. Recunoașterea elementului predicativ suplimentar 201
2.9. Propoziția predicativă suplimentară 201
2.9.1. Elemente regente. Elemente de relație 202

COMPLEMENTE ȘI PROPOZIȚII NECIRCUMSTANȚIALE 203
2.10. Complementul direct 203
2.10.1. Elemente regente. Părțile de vorbire prin care se exprimă 203
Dificultăți 204
2.10.3. Complementul secundar 205
2.11. Propoziția subordonată completivă directă 206
2.11.1. Elemente regente.Topica și punctuația. Contragerea și expansiunea 206
2.11.4. Propoziția completivă secundară 207
2.12. Complementul indirect 207
2.12.1. Elemente regente 207
2.12.2. Părțile de vorbire prin care se exprimă 208
2.12.3. Topica și punctuația. Complemente prepoziționale și posesive 209
2.13. Propoziția subordonată completivă indirectă 210
2.13.1. Elemente regente. Elemente de relație. 211
2.13.3. Contragerea și expansiunea. Topica și punctuația 212
2.14. Complementul de agent 212
2.14.1. Elemente regente. Părțile de vorbire prin care se exprimă 213
2.14.3. Topica și punctuația 213
2.15. Propoziția subordonată completivă de agent 213
2.15.1. Elemente regente 213
2.16. Complementul comparativ: feluri 214
2.17. Propoziția subordonată completivă comparativă 217

3. COMPLEMENTE ȘI PROPOZIȚII SUBORDONATE CIRCUMSTANȚIALE 216
3.1. Complementul circumstanțial de loc 216
3.1.1. Elemente regente. Părțile de vorbire prin care se exprimă 216
3.1.3. Felurile complementului circumstanțial de loc 217
3.1.4. Topica și punctuația 218
3.2. Propoziția subordonată circumstanțială de loc 218
3.2.1. Elemente regente.Elemente de relație 218
3.2.3. Contragerea și expansiunea. Topica și punctuația 219
3.3. Complementul circumstanțial de timp 220
3.3.1. Elemente regente. Părțile de vorbire prin care se exprimă 220
3.3.3. Felurile complementului circumstanțial de timp. Topica și punctuația 221
3.4. Propoziția subordonată circumstanțială de timp 222
3.4.1. Elemente regente. Elemente de relație 222
3.4.3. Contragerea și expansiunea. Topica și punctuația 223
3.5. Complementul circumstanțial de mod 223
3.5.1. Elemente regente. Părțile de vorbire prin care se exprimă 223
3.5.3. Felurile complementului circumstanțial de mod. Topica și punctuația 224
3.6. Propoziția subordonată completivă de mod 225
3.6.1. Elemente regente. Elemente de relație. Feluri. Contragere și expansiune 225
3.6.5. Topica și punctuația 226
3.7. Complementul circumstanțial de cauză 226
3.7.1. Elemente regente. Părțile de vorbire prin care se exprimă 226
3.7.3. Felurile complementului circumstanțial de cauză. Topica și punctuația 227

3.8. Propoziția subordonată circumstanțială de cauză 228
3.8.1. Elemente regente. Elemente de relație 228
3.8.3. Contragerea și expansiunea 229
3.8.4. Topica și punctuația 230
3.9. Complementul circumstanțial de scop 230
3.9.1. Elemente regente. Părțile de vorbire prin care se exprimă 230
3.9.3. Felurile complementului circumstanțial de cauză. Topica și punctuația 231
3.10. Propoziția subordonată circumstanțială de scop (finală) 231
3.10.1. Elemente regente. Elemente de relație 231
3.10.3. Contragerea și expansiunea. Topica și punctuația 231
3.11. Complementul circumstanțial condițional 231
3.11.1. Elemente regente. Părțile de vorbire prin care se exprimă 232
3.11.3. Felurile complementului condițional. Topica și punctuația 233
3.12. Propoziția subordonată circumstanțială condițională 233
3.12.1. Elemente regente. Elemente de relație 233
3.12.3. Contragerea și expansiunea. Topica și punctuația 234
3.13. Complementul circumstanțial concesiv 235
3.13.1. Elemente regente 235
3.13.2. Părțile de vorbire prin care se exprimă. Topica și punctuația 235
3.14. Propoziția subordonată circumstanțială concesivă 236
3.14.1. Elemente regente. Elemente de relație 236
3.14.3. Contragerea și expansiunea. Topica și punctuația 237
3.15. Complementul circumstanțial consecutiv 238
3.15.1. Elemente regente. Părțile de vorbire prin care se exprimă 238
3.15.3. Topica și punctuația 238
3.16. Propoziția subordonată circumstanțială consecutivă 239
3.16.1. Elemente regente. Elemente de relație. Contragerea și expansiunea 239
3.16.4. Topica și punctuația 239
Dificultăți în analiza frazei 239
GRILE SINTAXĂ 243
SUBIECTE DATE LA EXAMENE ÎN ANUL 2014 255
Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza" 257
Universitatea București – Facultatea de Drept 261
Universitatea din Craiova – Facultatea de Drept 269
Universitatea din Iași – Facultatea de Drept 282
Școala de Agenți de Poliție „Vasile Lascăr" – Câmpina 287
Școala de Agenți de Jandarmi – Fălticeni 295
Școala de Agenți de Frontieră „Avram Iancu" – Oradea 301
Școala de Agenți de Poliție „Septimiu Mureșan" – Cluj-Napoca 308
Școala de Agenți de Penitenciare – Tg.Ocna 314

SUBIECTE DATE LA EXAMENE ÎN ANUL 2015 321
Academia de Poliâie „Alexandru Ioan Cuza" 322
Universitatea București – Facultatea de Drept 326
Universitatea din Craiova – Facultatea de Drept 334
Universitatea din Iași – Facultatea de Drept 343
Școala de Agenți de Poliție „Vasile Lascăr" – Câmpina 348
Școala de Agenți de Poliție „Septimiu Mureșan" – Cluj-Napoca 355
Școala de Agenți de Jandarmi Fălticeni 363
Școala de Agenți de Jandarmi – Drăgășani 370
Școala de Agenți de Frontieră „Avram Iancu" – Oradea 376
Școala de Agenți de Penitenciare – Târgu-Ocna 384

SUBIECTE DATE LA EXAMENE ÎN ANUL 2016 391
Academia de Poliție- Facultatea de Științe Juridice și Administrative 393
Academia de Poliție – Facultatea de Poliție și Penitenciare 398
Academia de Poliție – Facultatea de Poliție de Frontieră 402
Academia de Poliție – Facultatea de Jandarmi 406
Academia de Poliție – Facultatea de Poliție I.F.R 411
Universitatea București – Facultatea de Drept 415
Universitatea din Craiova – Facultatea de Drept 424
Universitatea din Iași – Facultatea de Drept 433
Universitatea de Vest – Timișoara – Facultatea de Drept 439
Școala de Agenți de Poliție „Vasile Lascăr" – Câmpina 441
Școala de Agenți de Poliție „Septimiu Mureșan" – Cluj-Napoca 448
Școala de Agenți de Frontieră „Avram Iancu" – Oradea 455
Școala de Agenți de Jandarmi „Petru Rareș" – Fălticeni 462
Școala de Agenți de Penitenciare – Târgu-Ocna 469

SUBIECTE DATE LA EXAMENE ÎN ANUL 2017 477
Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza" – A. 2 479
Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza" – A. 3 483
Universitatea București – Facultatea de Drept 487
Universitatea din Craiova – Facultatea de Drept 495
Universitatea din Iași – Facultatea de Drept 505
Școala de Agenți de Jandarmi – Drăgășani 510
Școala de Agenți de Jandarmi – Fălticeni 518
Școala de Agenți de Penitenciare – Târgu-Ocna 522
Școala de Agenți de Poliție „Vasile Lascăr" – Câmpina și Cluj-Napoca 529
Școala de Agenți de Frontieră „Avram Iancu" – Oradea 535

NUME DE ȚĂRI, LOCALITĂȚI ȘI LOCUITORI 541

Bibliografie selectivă 544

LISTA DE ABREVIERI

Ac.	=	acuzativ
acc.	=	accentuat
adj.	=	adjectiv
adv.	=	adverb, adverbial
ap.	=	apoziţional
AP	=	propoziţie subordonată atributivă apoziţională
art.	=	articol, articulat
art. hot.	=	articol hotărât
art. nehot.	=	articol nehotărât
atr.	=	atribut
atr. adj.	=	atribut adjectival
atr. adv.	=	atribut adverbial
atr. pron. ap.	=	atribut pronominal apoziţional
atr. pron. genit.	=	atribut pronominal genitival
atr. pron. prep.	=	atribut pronominal prepoziţional
atr. subst. ap.	=	atribut substantival apoziţional
atr. subst. genit.	=	atribut substantival genitival
atr. subst. prep.	=	atribut substantival prepoziţional
atr. vb.	=	atribut verbal
AT	=	propoziţie subordonată atributivă
c.	=	complement
c. ag.	=	complement de agent
CAG	=	propoziţie subordonată completivă de agent
c.c.	=	complement comparativ
CC	=	propoziţie completivă comparativă
c.d.	=	complement direct
CD	=	propoziţie completivă directă (subordonată)
c.i.	=	complement indirect
CI	=	propoziţie completivă indirectă
c.c.l.	=	complement circumstanţial de loc
CL	=	propoziţie subordonată completivă de loc
c.c.m.	=	complementul circumstanţial de mod
CM	=	propoziţie subordonată completivă de mod
c.c.	=	complement comparativ
c.c.cns.	=	complement circumstanţial consecutiv
CNS	=	propoziţie subordonată consecutivă

c.c.cţ.	=	complement circumstanţial condiţional
CŢ	=	propoziţie subordonată condiţională
c.s.	=	complement secundar
CSec.	=	propoziţie subordonată secundară
c.prep.	=	complement prepoziţional
conj.	=	conjuncţie
cop.	=	copulativ
c.c.s.	=	complement circumstanţial de scop
CS	=	propoziţie subordonată circumstanţială de scop
c.c.t.	=	complement circumstanţial de timp
CT	=	propoziţie subordonată circumstanţială de timp
c.c.cv.	=	complement circumstanţial concesiv
CV	=	propoziţie subordonată concesivă
c.c.cz.	=	complement circumstanţial de cauză
CZ	=	propoziţie subordonată circumstanţială de cauză
D	=	dativ
DOOM 2	=	Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, 2005
e.p.s.	=	elementul predicativ suplimentar
G.	=	genitiv
GALR	=	Gramatica limbii române, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2005
hot.	=	hotărât
ind.	=	indicativ
inf.	=	infinitiv
interj.	=	interjecţie
loc. adv.	=	locuţiune adverbială
loc. conj.	=	locuţiune conjuncţională
m.	=	masculin
m.m.c.p.	=	mai-mult-ca-perfectul
n.	=	neutru
N	=	nominativ
neacc.	=	neaccentuat
neart.	=	nearticulat
nehot.	=	nehotărât
n.p.	=	nume predicativ
p.s.	=	perfectul simplu
p.c.	=	perfectul compus
pl.	=	plural
p.n.	=	predicat nominal
p.n.i.	=	predicat nominal incomplet
p.v.	=	predicat verbal
PR	=	propoziţie subordonată predicativă
prep.	=	prepoziţie
loc. prep.	=	locuţiune prepoziţională

prez.	=	prezent
pron.	=	pronume, pronominal
PS	=	propoziţie subordonată predicativă suplimentară
sb.	=	subiect
SB	=	propoziţie subordonată subiectivă
sg.	=	singular
subst.	=	substantiv, substantival
v.	=	vocală
V	=	vocativ
val.	=	valoare
vb.	=	verb, verbal
vb. cop.	=	verb copulativ
==	=	marcarea elementelor de relaţie

CAPITOLUL A

FONETICA

Capitolul cuprinde noţiunile teoretice necesare rezolvării cu succes a cerinţelor unui examen de limbă română, cu accent deosebit pe problemele dificile ale acestuia, care are o pondere apreciabilă în subiectele formulate.

Pe lângă faptul că noţiunile sunt explicate într-un limbaj accesibil şi exemplificate variat, la sfârşitul capitolului veţi întâlni 100 de grile aplicative, cu răspunsurile adecvate, care vor reuşi să concretizeze noţiunile însuşite şi să vă obişnuiască din timp cu sistemul modern de examinare. Grilele sunt explicate.

Fonetica studiază sunetele limbii române.

1. Alfabetul limbii române şi sunetele

Sunetul este expresia sonoră a literei.
Litera este expresia grafică a sunetului.
Totalitatea literelor folosite într-o limbă formează **alfabetul**.
Alfabetul este inventarul literelor. El trebuie reţinut într-o ordine precisă, numită **ordine alfabetică**, care urmează tradiţia alfabetului latin clasic.
Alfabetul limbii române cuprinde 31 de litere:

a, A (a)	i, I (i)	r, R (re)
ă, Ă (ă)	î, Î (î din i)	s, S (se)
â, Â (â din a)	j, J, (je)	ş, Ş (şe)
b, B (be)	k, K (ka)	t, T (te)
c, C (ce)	l, L (le)	ţ, Ţ (ţe)
d, D (de)	m, M (me)	u, U (u)
e, E (e)	n, N (ne)	v, V (ve)
f, F (fe)	o, O (o)	w, W (dublu ve)
g, G (ge)	p, P (pe)	x, X (ics)
h, H (ha)	q, Q (chiu)	y, Y (i grec)
		z, Z (ze)

Ordinea alfabetică stă la baza: dicţionarelor, cărţilor de telefon, înşiruirea cuvintelor în fişiere, catalogul şcolar etc.
Punerea în ordine alfabetică a altor cuvinte se face ţinând cont de **toate literele unui cuvânt** simplu sau compus, **nu numai de litera iniţială**.
Alfabetul limbii române conţine 26 litere de bază şi 5 litere formate din literele de bază însoţite de semen diacritice (ă, â, î, ş, ţ).
Sunetele limbii române literare sunt:
- ***sunete vocalice***: **a, ă, â, î, e, i, o, u** (8 ca litere şi 7 ca sunete), care se pronunţă fără ajutorul altor sunete.
  a) sunt întotdeauna **vocale**: **a**, **ă**, **â**, **î**;
  b) sunt **vocale** sau **semivocale**: **e**, **i**, **o**, **u**, **y.**

* *sunt vocale când formează singure o silabă: **s**e-ră, **o**-bli**c**, bi-r**o**u, **u**-man.*
* *sunt semivocale când formează silabă cu altă vocală (care se aude plenison): să-ră, ţar-nă, caĭ, roă-tă, sti-loŭ, tre-bu-ie.*
* ***sunet silabic** = **vocală** (poate forma singură silaba).*
* ***în limba română nu există numai semivocale.***

c) **consoane** – sunt sunetele care se pronunţă cu ajutorul altor sunete: **b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, ş, t, ţ, v, w, x, z = 20.**

* *Alfabetul limbii române conţine: **8 sunete vocalice** + **20 de consoane** + **y, w, q** (litere străine) = **31 litere**.*

Corespondența dintre litere și sunete

Sunetele se numesc valori ale literelor.

2. Valorile fonetice ale literelor alfabetului limbii române literare sunt:

2.1. Litere cu o singură valoare fonetică = 19

- a (dar)
- ă (măr)
- â (cârd)
- b (ban)
- d (dar)
- f (far)
- î (urî)
- j (jar)
- l (loc)
- m (măr)
- n (naș)
- p (par)
- r (rac)
- s (sac)
- ș (șal)
- t (tot)
- ț (țarc)
- v (vas)
- z (zar)

2.2. Litere cu valori fonetice multiple:

E – poate fi: 1. *vocală*: **e**-lev, se-ră;
2. *semivocală*: să-ră, șo-să;
3. ***e** cu valoarea lui **i***: **e**a, ace**e**a, accentuează;
4. ***e** cu valoarea diftongului **ie***: **e**l, **e**ste, **e**ra, **e**ram, **e**rai, **e**rau, erați;

** **E** este literă ajutătoare (fără valoare fonetică) atunci când se află după **c, g, ch, gh**, iar în silaba respectivă este o altă vocală (**a** sau **o**): ce-a-ră, ce-o (face), ge-a-nă, mer-ge-o (fată), Geor-ge, chea-mă, ghea-ră.*

** Când **e** se află după **c, g, ch, gh**, iar în silaba respectivă **nu** este o altă vocală, atunci este **și vocală și literă ajutătoare**: ce-re, ge-me, chem, ghem.*

I – poate fi: 1. *vocală*: **i**-nel, fă-**i**-nă;
2. *semivocală*: **ï**ar, ca**ï**, **Ï**o-nes-cu;
3. *i scurt* (final, mut, șoptit) – când se află la sfârșitul cuvântului, are în față o consoană (în afară de **c, g, ch, gh**) sau nu este vocală: duz**i**, pom**i**, gem**i**, acelaș**i**;

** Unii autori îl mai numesc și **semivocală finală** care înmoaie consoana precedentă.*

** **Nu** este **i** scurt în cuvinte ca: rogi, ochi, unghi, unchi (unde este **literă ajutătoare**) sau: co-dri, mem-bri, maiș-tri, mi-niș-tri (unde este **vocală**).*

** **I este literă ajutătoare** (fără valoare fonetică), când se află după **c, g, ch, gh**, iar în silaba respectivă este o altă vocală (**o** sau **u**): cio-can, Gio-roc, chior, ghioz-dan, rogi, deci, ochi, unchi etc.*

** Când **i** se află după **c, g, ch, gh**, iar în silaba respectivă **nu** este altă vocală, atunci este **și vocală, și literă ajutătoare**: circ, gir, chin, ghid.*

O – poate fi: 1. *vocală*: **o**m, **o**chi, **o**-ral.
2. *semivocală*: tŏa-te, sŏa-re, cŏa-se.
3. ***o** cu valoare de **u***: ŏaste, ŏală, ŏameni, ŏază, scriŏasă, afectuŏasă.

U – poate fi: 1. *vocală*: a**u**d, a**u**r, **u**nu, s**u**s.
2. *semivocală*: vi**ŭ**, plo**ŭ**ă, sa**ŭ**, do**ŭ**ă, ră**ŭ**.

H – este literă ajutătoare în grupurile: **ch**e, **ch**i, g**h**e, g**h**i și substantivul propriu Theodor; în restul situațiilor, este consoană.

X – are întotdeauna valoarea a două consoane:
- **cs** în cuvinte ca: **x**ero**x**, fi**x**, te**x**t, e**x**patria;
- **gz** în cuvinte ca: e**x**act, e**x**amen, e**x**emplu.

Y – poate fi: 1. *vocală*: **y**-triu, Ba-con-sk**y**;
2. *semivocală*: **ÿ**ankeu, New-**Ÿ**ork;

W – poate fi: 1. *consoană*: numai în **watt, westfalian, wolfram**;
2. *semivocală*: **W**aterloo, **W**ashington;

N.B. - *se scriu cu **cs**: ticsit, cocs, lincs, rucsac, vacs;*
- *se scrie cu **cz**: eczemă;*
- *se scrie cu **gz**: Bogza.*

2.3. Litere cu aceeași valoare fonetică:

- **â, î**: cârd, coborâre, coborând, urî, coborî, înapoi.

** Se scrie cu **î** la începutul și sfârșitul cuvintelor, iar în interiorul cuvântului numai în derivatele cu prefixe și compuse de la cuvintele care încep cu **î**: neîmpădurit, bineînțeles, subînțeles.*

** Se scrie cu **â** în interiorul cuvintelor: coborâre, mâncare, când.*

- **c, k, q** – notează sunetul **c**: **c**ap, **K**ogălniceanu, **Q**atar;
- **i, y, e** – notează sunetul **i** în: **i**ar, **y**ankeu, **e**a;
- **v, w** – notează sunetul **v** în: **v**ar, **w**att;

3. Transcrierea fonetică

Pentru a afla mai ușor și a nu greși când ni se cere să aflăm câte sunete sunt într-un cuvânt, este bine să cunoaștem transcrierea fonetică.

- **ĕ, ĭ, ŏ, ŭ, ÿ** – notează semivocale;
- **č** – notează sunetele **ce, ci**:

cea-ră se transcrie fonetic / čară/, deci are: 5 litere, 4 sunete, din care: 2 vocale (sunt 2 silabe) + 2 consoane. În plus avem și 1 literă ajutătoare.

cio-rap - / čorap/: 6 litere, 5 sunete: 2 vocale + 3 consoane, dar și 1 literă ajutătoare.

** În cuvintele:*

*- cer = /čer/ = 3 litere, 3 sunete: 1 vocală + 2 consoane + 1 literă ajutătoare (**e** este și vocală, și literă ajutătoare).*

*- circ = / čirc/ = 4 litere, 4 sunete: 1 vocală + 3 consoane + 1 literă ajutătoare (**i** este și vocală, și literă ajutătoare).*

- **c** – notează sunetul **k** în cuvinte ca: **a**casă = /akasă, **c**ar = /kar.
- **ğ** – notează sunetele **ge, gi**:

gean-tă - /ğantă/ = 6 litere, 5 sunete: 2 vocale + 3 consoane, dar și 1 literă ajutătoare.

giul-giu - /ğulğu/ = 7 litere, 5 sunete: 2 vocale + 3 consoane, dar și 2 litere ajutătoare.

* *În cuvintele:*

- gem - /ğem/= 3 litere, 3 sunete: 1 vocală + 2 consoane, dar 1 literă ajutătoare (**e**).
- gi-ne-re - /ğinere/ = 6 litere, 6 sunete: 3 vocale + 3 consoane, dar şi o literă ajutătoare.

- ***k´*** *- notează sunetele:* ***che, chi****:*

chea-mă - */k´amă/ = 6 litere, 4 sunete: 2 vocale + 2 consoane, dar şi 2 litere ajutătoare (**h, e**).*

chia-bur - */ k´abur/ = 7 litere, 5 sunete: 2 vocale + 3 consoane, dar şi 2 litere ajutătoare.*

* *În cuvintele:*

- chem - / k´em/= 4 litere, 3 sunete: 1 vocală + 2 consoane, dar 2 litere ajutătoare (**h, e**).
- chin - / k´in/ = 4 litere, 3 sunete: 1 vocală + 2 consoane, dar şi 2 litere ajutătoare.

- ***g´*** *- notează sunetele:* ***ghe, ghi****:*

ghea-ră - */g´ară/ = 6 litere, 4 sunete: 2 vocale + 2 consoane, dar şi 2 litere ajutătoare (**h, e**).*

ghioz-dan - */ g´ozdan/ = 8 litere, 6 sunete: 2 vocale + 4 consoane, dar şi 2 litere ajutătoare.*

* *În cuvintele:*

- ghem - / g´em/= 4 litere, 3 sunete: 1 vocală + 2 consoane, dar 2 litere ajutătoare (**h, e**).
- ghid - / g´id/ = 4 litere, 3 sunete: 1 vocală + 2 consoane, dar şi 2 litere ajutătoare (**h, i**).

- *ţ – notează* ***i*** *scurt (final, mut, şoptit): pomţ, duzţ.*
- *ī – notează sunetul* ***â, î****: cînd, coborī.*

N.B. ***Pentru a afla câte litere şi câte sunete are un cuvânt, procedăm astfel şi vom fi siguri că nu greşim:***

- *despărţim cuvântul în silabe (vom fi foarte atenţi la silabele care au grupurile de sunete:* ***ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi*** *sau* ***x****);*
- *transcriem fonetic cuvântul respectiv;*
- ***numărăm literele din cuvântul despărţit în silabe, iar sunetele din cuvântul transcris fonetic.***

NB.- **Dacă după grupurile de sunete *ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi* este o consoană, *e* şi *i* sunt şi vocale, şi litere ajutătoare. Dacă este o vocală, atunci *e* şi *i* sunt numai litere ajutătoare.**

* *În limba română sunete sunt: -* ***vocale, consoane, semivocale şi i scurt.***

Literele ajutătoare nu sunt sunete (nu au valoare fonetică).

Scrierea unor cuvinte străine:

Unele cuvinte străine intrate în vocabularul nostru au reguli proprii de citire, neadaptate limbii române:

- **ae / e** / - în cuvinte latineşti: *curriculum vitae*
- **eu / ö** / - Paste**eu**riza, coz**eur**, Paste**ur**
- **oe / o** / - Petöfi, röntgen, l**oe**ss
- **sch / s** / - **Sch**iller, **Sch**openhauer
- **ä / e** / - H**ä**ndel
- **ch / ci** / - **Ch**ile; / **h** / Mun**ch**en; / **ş** / **Ch**open, **Ch**icago
- **ci / s** / - Ra**ci**ne
- **e / ă** / - Web**e**r
- **ei / ai** / - Z**ei**ss
- **er / ăr** / - pulov**er**
- **sh / ş** / - fla**sh**, **Sh**akespeare (şekspir)
- **th / t** / - **Th**ailanda
- **tz / ţ** / - her**tz**
- **z / ţ** / - **Z**eiss
- **ck / k** / - Bru**ck**ner
- **ts / ţ** / - Bo**ts**wana

În limba română, numele unor personalităţi româneşti se scriu după dorinţa lor: Ale**cs**andri, Stur**dz**a/ Sturza, Bo**ll**iac, Pa**nn**, **Qu**intus, **K**ogălniceanu, Ste**ph**ănescu, Ru**ss**o, **Szath**mary, Negru**zz**i. Grupul **dj** se pronunţă **gi** (Me**dj**idia).

4. Diftongi, triftongi, hiat

4.1. Diftongul este grupul de sunete vocalice format dintr-o vocală şi o semivocală, care se pronunţă în aceeaşi silabă.

- **diftongi ascendenţi** = semivocală + vocală: ĭar, ba-ĭe, su-bĭect, co-pi-ĭi, ĭod etc.

* ***i*** *este semivocalic înainte de* ***a, e, o, u*** *şi după toate vocalele: ĭarnă, ĭe-pu-re, ĭo-lă, ĭu-bi-re, caĭ, văĭ, cuĭ, co-piĭ.*

* *Exemplu de diftongi ascendenţi:* ***ia, ie, ii, io, iu, oa, ua, uă, uâ, ea.***

- **diftongi descendenţi** = vocală + semivocală: pâi-ne, râu, sau, leu, doi.

* *Exemplu de diftongi descendenţi:* ***ai, au, ăi, ău, îi, âu, ei, ii, iu, oi, ou, ui.***

* *În cuvintele* ***ea****,* ***ace-ea****,* ***a-te-nu-ea-ză****, diftongul* ***ea*** *este format din semivocala* ***i*** *şi vocala* ***a****. Pronumele personale* ***el, ele*** *şi formele de prezent sau de imperfect ale verbului* ***a fi*** *au la început diftongul* ***ie****:* ***eşti*** *(ieşti),****este*** *(ieste),* ***eram*** *(ieram),* ***erau*** *(ierau) etc.*

- **diftongi cu cratimă**: **ai** (a-i da), **eo** (le-o dau), **ii** (mi-i frig), **ui** (nu-i), **ăi** (să-i dau), **ia** (i-a dat), **io** (i-o dau), **ea** (de-a dura), **ei** (ce-re-i).

* ***Cratima*** *leagă două silabe care se pronunţă în aceeaşi silabă.*

N.B. *După* ***c, g, ch, gh, nu există diftongi*** *care să înceapă cu semivocalele* ***e*** *şi* ***i****.* ***Deci în*** *ceas /* ***čas*** */, geam /* ***ğam*** */, chiar /* ***k´ar*** */, chior /* ***k´or*** */, gheaţă /* ***g´aţă*** */, mer-gea /* ***merğa*** */, făcea /* ***făča*** */,* ***nu există diftongi****,* ***e, i fiind litere ajutătoare, fără valoare fonetică****.*

4.2. Triftongul este grupul de sunete vocalice format dintr-o vocală şi două semivocale, care se pronunţă în aceeaşi silabă.

- **triftongi ascendenţi** = semivocală + semivocală + vocală: *a-ri-**pioa**-ră, **leoar**-că.*
- **triftongi centraţi** = semivocală + vocală + semivocală = **eai, eau, iai, iau, iei, oai**: *a-**veau**, su-**iai**, su-**iau**, pu-**teai**, **miei**, pu-**foai**-că, le-**oai**-că, gân-**deai**.*

** În cuvintele **eu**, **ei** sunt triftongi: **ieu**, **iei**.*

- **triftongul cu cratimă: iau, iai, ioi, eoi**: ***i-au** dat, **i-ai** dat, **i-oi** da, **le-oi** da (popular).*

N.B. *1. După **c, g, ch, gh** nu există triftongi care să înceapă cu semivocalele **e, i**. Deci în **fă-ceau** / **făcau**, **mer-geau** / **merğau**, **ve-gheau** / **veg´au** etc., există **diftongi, nu triftongi**.*

*2. În cuvinte ca: **geamgiu**, **iaurgiu**, **zarzavagiu**, **hangiu**, **barcagiu**, întrucât accentul cade pe **i**, acesta este şi vocală şi literă ajutătoare, iar împreună cu semivocala **u**, formează diftongul **iu**. Nu acelaşi lucru se întâmplă în cuvinte ca: **solfégiu**, **cortégiu**, unde **i** este literă ajutătoare: **solfeğu**, **corteğu**.*

*3. În cuvinte ca: **cercei, ghiocei, chei, crustaceu, liceu,** e, fiind accentuat, este şi vocală şi literă ajutătoare şi împreună cu semivocala **i** sau **u** formează diftong descendent.*

4.3. Hiatul este grupul format din două vocale alăturate care fac parte din silabe diferite.

- **hiat în cuvinte**: lă-**u**-dat, **a**-e-ri-an, ce-re-**a**-le, vi-**e** etc.

** **Dubletele** formează vocale în hiat:*

*- **ii** – **fi-** **i**n-ţă, şti-**i**n-ţă, **fi-i**nd-că, con-şti-**i**n-ţă.*

***Excepţie**: cuvântul **fiică** se desparte: **fii-că**; este singurul cuvânt în care cei doi **i** formează diftong descendent, nu hiat, în interiorul cuvântului.*

** Substantivele şi adjectivele care se termină în doi **i** la nominativ-acuzativ formează diftong descendent (**ii**): co-p**ii**, mun-ţ**ii**, pro-pr**ii**, î-nal-ţ**ii** (munţi), ma-r**ii** (oameni). De asemenea, verbele de conjugarea a IV-a în **i** se termină întotdeauna la infinitiv prezent într-un singur **i** (**a fugi**, **a veni**), iar unele dintre ele fac perfectul simplu în doi **i**: eu ve-n**ii**, eu fu-g**ii**, unde primul **i** este vocală, iar al doilea semivocală, formând diftong descendent (**ii**).*

** Substantivele **feminine** care la genitiv-dativ se termină în doi **i** formează un diftong ascendent (deci semivocală + vocală): (rochia) femeii, (lâna) oii, (apele) ploii, (marginea) văii, (gaura) cheii, (marginea) foii, (capul) păpuşii.*

** Substantivele şi adjectivele care se termină în 3 **i** au vocală, semivocală, vocală, ultimii doi **i** formând diftong ascendent: co-pi-**ii**, pro-pri-**ii** (copii).*

***Excepţie**: Există patru verbe de conjugarea a IV-a (în **i**), care se termină la infinitiv prezent în doi **i**: a se sf**i-i**, a pus-t**i-i**, a pr**i-i**, în-m**i-i** (unde*

*cei doi **i** sunt vocale în hiat), dar la indicativ, perfectul simplu, se termină în 3 **i** (vocală, vocală, semivocală): eu mă sf**i-ii**, eu pr**i-ii**, eu pus-t**i-ii**, eu în-m**i-ii**, ultimii doi **i** formând diftong descendent.*

*- **ee** – a-l**e-e**, i-d**e-e**, or-hi-d**e-e**.*

*- **oo** – z**o-o**-lo-gi-e, c**o-o**-pe-ra-ţi-e, al-c**o-o**l.*

*- **aa** – su-pr**a-a**-glo-me-ra-ţi-e.*

*- **uu** – per-pe-t**u-u**, am-bi-g**u-u**, a-t**u-u**ri, su-per-fl**u-u**, a-si-d**u-u**.*

- **hiat între cuvinte** (hiat în fonetică sintactică) – când un cuvânt se termină în vocală, iar al doilea cuvânt începe cu vocală: naşa Elena, aşa elev, ca om.

** Nu există hiat între vocală şi diftong sau triftong care încep cu semivocală: **tre-bu-ie, cre-ioa-ne, ba-ie,** dar: **ia-urt, po-li-ţi-ei, si-tu-a-ţi-ei.***

5. Silaba. Reguli de despărţire a cuvintelor în silabe

Silaba este sunetul sau grupul de sunete care se pronunţă cu un singur efort expirator (cu o singură deschidere de gură).

Despărţirea în silabe

5.1. Reguli fonetice

Regula 1: O consoană între două vocale sau între vocală şi diftong, triftong trece la silaba următoare: **ca-să, a-pă, co-pil, ve-nea, ve-neau**.

**** ch, gh, notând o singură consoană, trece la silaba următoare: u-re-che, ve-ghe, u-re-chea /urek´a/, ve-ghea /veg´a/.***

**** Litera** x, **deşi notează două consoane, este considerată o unitate: e-xa-men, ta-xi, pi-xuri.***

Regula 2: Două consoane alăturate, aşezate între două vocale sau între vocală şi diftong, triftong se despart: **car-te, ban-că, con-curs, ar-dea, ar-deau**.

*Excepţie la Regula 2: Dacă a doua consoană este **l** sau **r**, ambele consoane trec în silaba următoare: **co-dru, ca-blu, ta-blă, a-cră**.*

*Când prima consoană este **l** sau **r**, consoanele se despart: **al-bă, gâr-lă, târ-lă, soar-tă, scoar-ţă**, sau când grupul este format din consoanele: **jl, ml, sl, şl, zl** se despart: **mij-loc, om-le-tă, vâs-lă, puş-la-ma, Tuz-la.***

Regula 3: Trei sau mai multe consoane aşezate între două vocale se despart după prima consoană: **as-pru, fe-reas-tră, în-gri-jit, cin-stit, dis-pre-ţu-i-tor**.

*Excepţie la Regula 3: În grupurile **lpt, mpt, nct, ncş, ncţ, ndv, rct, rtf, stm** despărţirea se face între a doua şi a treia consoană: **sculp-tor, somp-tu-os, punc-taj, sfinc-şii, con-junc-ţi-e, sand-vici, arc-tic, jert-fă, ast-ma-tic**. Vocalele în hiat se despart: **i-e, a-le-e**.*

5.2. Reguli morfologice – se folosesc atunci când capătul rândului coincide nu cu silabaţia, ci cu limita dintre componentele cuvântului derivat sau compus.

Derivatele cu prefixe şi cuvintele compuse se despart ţinând cont de structura cuvântului: **in-e-gal, bin-o-clu, an-al-fa-bet, abs-tra-ge, unt-de-lemn, de-spre, banc-no-tă, dez-e-chi-li-bru, an-te-braţ, post-be-lic, i-re-al, ne-se-ri-os, drept-unghi**, dar **DOOM 2005 acceptă şi despărţirea conform regulilor fonetice: i-ne-gal, bi-no-clu.**

Derivatele cu sufixe se despart ţinând cont de structura cuvântului, când sufixul începe cu o consoană, iar rădăcina cuvântului se termină în consoană: **vârst-nic, pust-nic, sa-vant-lâc**.

*Notă: Se despart corect în silabe (a doua variantă este acceptată de **DOOM-2005**):*

su-biect	***o-biect***	***coa-for***	***an-a-e-ro-bic/a-na-e-ro-bic***
su-biec-ti-vi-ta-te	***o-biec-ti-vi-ta-te***	***a-di-a-cent***	***an-es-te-zi-a/a-nes-te-zi-a***
a-u-top-si-e	***a-u-tum-nal***	***bi-o-psi-e/bi-op-si-e***	***bâ-tlan***
boj-deu-că	***chi-hlim-bar***	***ci-a-nu-ră***	***ge-o-gra-fi-e***
dez-in-sec-ţi-e	***di-a-con***	***di-a-gnos-tic/***	***pre-ri-e***
ge-nun-chi-e-ră	***a în-ge-nun-chea***	***di-ag-nos-tic***	***mo-no-clu/***
pro-roc	***di-ftong/dif-tong***	***tri-ftong/trif-tong***	***mon-o-clu***
pa-şop-tist	***in-apt / i-napt***	***dia-vol***	***di-op-tri-e***
dis-tinc-ţi-e	***(al) do-i-lea/doi-lea***	***fo-i-taj***	***gau-de-a-mus***
ghei-şă	***gâ-tlej***	***glau-com***	***gua-şă***
ia-nu-a-ri-e	***i-gi-e-nă***	***i-o-ni-za***	***în-jun-ghea***
ja-guar	***ma-chi-a***	***ma-chi-aj***	***ma-iou***
pau-per (sărac)	***pe-ce-tlu-i***	***pi-o-ni-er***	***pi-o-ni-e-rat***
piu-ne-ză/	***psi-hi-a-tru***	***psi-hi-a-tri-e***	***toas-ta***
pio-ne-ză	***co-niac***	***cer-no-ziom***	***ste-a-ri-nă***
tro-tuar	***u-crai-nean***	***folc-lor/ fol-clor***	***ab-stract***
ba-ca-la-u-re-at	***fias-co***	***mais-tru***	***ca-nion***
toa-le-tă	***băr-bi-e-rit***	***trun-chi-a***	***le-an-dru***

** Substantive proprii terminate în vocala **u**: Va-le-ri-**u**, I-u-li-**u**, dar substantivele proprii provenite din substantive comune se termină în diftong ascendent: Co-jo-ca-r**iu**, Ro-ta-r**iu**, Piu-a-r**iu**.*

6. Accentul este intensitatea mai mare pe care o capătă silaba unui cuvânt. Accentul se pune întotdeauna pe vocala din silaba accentuată. În cazul accentului, silabele se numără de la sfârşit: ultima, penultima, antepenultima, a patra, a şasea.

În limba română accentul nu are loc fix. El poate cădea pe orice silabă a cuvântului (spre deosebire de limba franceză, unde cade totdeauna pe ultima silabă). Pentru verificarea accentuării corecte a substantivului, se trece substantivul la cazul genitiv: taxí – taxíului, caractér-caractérului.

** Se accentuează corect:*

adultér	***agorá***	***blestém***	***bolnáv***
caractér	***colibrí***	***cobái***	***colós***
duşmán	***editór***	***fenomén***	***hrisóv***
încotró	***leşín***	***matúr***	***ostróv***
perceptór	***rádar***	***revízor***	***scrutín***
simból	***taxí***	***tranzistór***	***trufáş***
adío	***amnistíe***	***ántrax***	***avárie***
cámfor	***cúmul***	***Dóbrogea***	***fáctor***
húlpav	***ínvers***	***márşav***	***pledoaríe***
prevedére	***púhav***	***redáctor***	***rúcsac***

ácvilă	***butélie***	***cérere***	***fúrie***
ianuárie	***máfie***	***tómbolă***	***véveriţă***
diávoliţă	***dóctoriţă***	***gárgăriţă***	

N.B. *Există cuvinte la care sunt admise două accentuări, ambele literare, prima fiind preferată:*

blestemă – blestemă	***întim – intim***	***buldog – buldog***
măgăriţă - măgăriţă	***picnic – picnic***	***penurie - penurie***
ántic – antíc	***anóst – ánost***	***gingaş - gingaş***
cólaps – coláps	***véctor – vectór***	***gângav - gângav***
jílav – jiláv	***fírav – firáv***	

În flexiunea unor cuvinte, accentul se poate schimba:

zéro – zeróuri	***nóră – nuróri***	***tót – toátă – tuturór***
cântă – cântá	***véde – vedéţi – văzând***	

7. Cuvinte omografe – se scriu identic şi se pronunţă diferit în funcţie de accent:

copíi – cópii	**afín** (rudă) **– áfin** (arbust)	**véselă – vesélă**
castánii – castaníi	**călătórii – călătorii**	**colónie - coloníe**
tórturi – tortúri	**diréctor – directór**	**compánie–companíe**
móbilă – mobílă	**háină – haínă**	**ácele – acéle**
imóbil – imobíl	**drésuri – dresúri**	**comedíe – comédie**
	corectór – coréctor	

8. Cuvinte omofone – se pronunţă identic şi se scriu diferit:

vile – vi le	**sau – s-au**	**iau – i-au**	**ei – iei**
săi – să-i	**ea – ia – i-a** (dat)	**cei – ce-i** (cu tine?)	

9. Alternanţe fonetice = transformarea unor sunete în altele.

- ***alternanţe vocalice***:

barbă – bărbi	**creion – creioane**
sabie – săbii	**baracă–barăci**
cămaşă – cămăşi	**vrajă – vrăji**
barză – berze	**masă – mese**
vară – veri	**şa – şei / faţă – feţe**
sfânt – sfântă	**vând – vinzi**
soră – surori	**pot – putem**
seară – seri	**negru – neagră**
piatră – pietre	**iarnă – ierni**
fuior – fuioare	**raion – raioane**

Notă: *Se scriu şi se pronunţă corect:* ***simptom – simptome, baroc – barocă, patriot – patriotă, filolog – filologă, psiholog – psihologă, biolog – biologă, livrescă, DAR: analog – analoagă/analogă, omolog – omoloagă/omologă hematom – hematoame, etimon – etimoane, econoamă, sindroame, petic, purice.***

- ***alternanţe consonantice***: **brad – brazi, crud – cruzi, văd – vezi, urs – urşi, obraz – obraji, viteaz – viteji, drag – dragi, dialoga – dialoghez, fix – ficşi, mixt – micşti, bască – băşti, livresc – livreşti, basc – basci, leah – leşi.**

- ***alternanţe mixte***: **pas – păşi – păşesc**

** În cuvinte mai noi, consoanele nu alternează: chinez – chinezi.*

10. Particularităţi ortografice

- după literele **ş** şi **j**, în rădăcină se scrie **a**: **şa**, **şale**, **dojană**, **aşază**, **deşală**, **înşală**, **şade**, **jar**;
- după **ş** şi **j** la sfârşitul rădăcinii se scrie **ea**: **greşeală**, **căptuşeală**, **mânjeală**, **clujean**, **oblojeală**;
- substantivele articulate cu rădăcina terminată în **ş** şi **j** se scriu şi se pronunţă cu **a**: **coaja**, **plaja**, **uşa**;
- se scrie şi se pronunţă **ă**, după **ş** şi **j** la N. – Ac. singular al substantivelor şi adjectivelor feminine: **uşă**, **coajă**, **uriaşă**, **fruntaşă**, **plajă**;
- înainte de **l**, **m**, **n** se scrie **s** în cuvintele: **căsnicie, smântână**, **smuci**, **fantasmă**, **prismă** etc.;
- înainte de **b**, **d**, **g**, **l**, **m**, **n**, **v** se scrie **z**: **bezmetic**, **beznă**, **izbi**, **izgoni**, **răzbate**, **răzgândi**, **răzvrăti**, **dezbate**, **dezdoi**, **dezgoli**, **dezlega**, **deznoda**, **dezrădăcina**, **dezveli** etc.;
- pluralul substantivelor şi adjectivelor masculine terminate în **x** se formează în **cş**: **fix – ficşi**, **ortodox – ortodocşi** etc.;
- se scriu cu **ee** neologismele: **alee**, **creez**, **idee**, **agreez** etc.;
- înainte de **b** şi **p** se scrie **m**: **îmbrăcat**, **împădurit** etc.; în neologismele compuse nu se aplică: **avanpost**, **avanpremieră** etc.;
- înaintea lui **z**, prefixele **des**, **răs** îşi păstrează pe **s**: **răszice**, **deszăpezi** etc.;
- se scrie **s** în cuvintele: **disident**, **sesiza**, **trăsnet;**
- se crie cu **cz** numai cuvântul **eczemă**;
- se scriu cu **cs**: **cocs**, **micsandră**, **rucsac**;
- se scriu cu **s**: **escortă**, **escadrilă**, **escroc**, **estradă**;
- se scriu corect: **ferăstrău**, **împeliţat**, **sticksuri**, **sangvin**, **ultimele (nu ultimile);**
- între grupurile **c**, **g**, **ch**, **gh** şi **a** se scrie **e**: **ceară**, **geană**, **cheamă**, **gheară**, care este literă ajutătoare;
- între grupurile **c**, **g**, **ch**, **gh** şi **o**, **u** se scrie **i**: **ciorbă**, **ciur**, **chiuvetă**, **ghiozdan**, care este literă ajutătoare;

N.B. – *Între **c, g, ch, gh** şi **a** se scrie **e**: cea-ră, gea-nă, chea-mă, ghea-ră.*

** Dacă după **c**, **g** este **i** urmat de **a** formează vocale în hiat şi se despart: **ci-a-nu-ră**, **ge-nun-chi-e-ră;** dacă este **e** urmat de **o** se procedează la fel: **ge-o-gra-fi-e**, **ge-o-de-zi-e**.*

*- Între **c, g, ch, gh** şi **o** sau **u** se scrie **i**.*

- se scriu cu **uu**: **ambiguu**, **asiduu**, **perpetuu**, **reziduu**;
- formele negative ale participiului şi gerunziului care au intercalat între prefixul **ne** adverbul **mai** se scriu împreunat: **nemaivăzând**, **nemaipomenit**, **nemaiştiind** etc.;
- prepoziţia compusă **de-a** se scrie cu cratimă: **de-a** binelea**, de-a** dreptul etc.;
- adjectivele provenite din nume proprii ale autorilor se scriu cu literă mică: **eminescian**, **arghezian**, **antonpannesc** etc.;

10.1. Scrierea cu mai mulţi *i*

- substantivele masculine a căror formă nearticulată de plural se termină în **ii** se scriu la plural, forma articulată cu **iii**: **copil – copii – copiii**, **geamgiu – geamgii – geamgiii**, **fiu – fii – fiii**, **cafegiu – cafegii – cafegiii**;
- trecerea unui adjectiv în faţa substantivului preia articolul hotărât al acestuia: *munţii înalţi – înalţii munţi*, *copiii proprii – propriii copii* sau *lanurile aurii – auriile lanuri*;
- imperativul negativ al verbului **a fi** se scrie cu un singur **i**: Nu fi trist! Nu fi supărat!, dar imperativul pozitiv se scrie cu **ii**: Fii serios! Fii cuminte!;
- se scriu cu **ii** verbele a fi, a veni, a citi, a şti, a ţine, a vorbi, a scrie, a întârzia – la următoarele moduri şi timpuri:
  - indicativ, prezent, persoana a II-a singular: vii, scrii, ştii, întârzii;
  - indicativ, perfectul simplu, persoana I-a singular: (eu) venii, citii, vorbii;
  - conjunctiv, prezent, persoana a II-a singular: să fii, să vii, să scrii, să ştii, să întârzii;
  - gerunziu: fiind, scriind, ştiind, întârziind.

10.2. Despărţirea la capăt de rând

- substantivele proprii care au ultima silabă formată dintr-o singură literă (vocală), trece în rândul următor cu silaba precedentă: Ma-ria (Ma-ri-a), Zoe (Zo-e), Goe (Go-e);
- cuvintele abreviate nu se despart: C.F.R., S.U.A. etc.;
- nu se despart numeralele cifre romane de litere: al II-lea;
- nu se desparte numeralul cifră de substantiv: 15 lei, 10 km;
- nu se despart derivatele scrise cu cratimă de la abrevieri: C.F.R.-ist; dacă dispare abrevierea, se despart: ce-fe-rist;

** Se recomandă ca numele proprii de persoane să nu se despartă în silabe; de asemenea, nu se recomandă separarea prenumelor de nume (chiar dacă prenumele este abreviat) Ion (I.) Barbu, Ştefan Popescu.*

- se tolerează plasarea în rânduri diferite a abrevierilor pentru numele firmelor, pentru numele proprii din denumirile unor instituţii, indiferent de ordine: S.C. Cantilena, Roman S.A., F.C. Argeş (ca şi în scrierea completă: Fotbal Club Argeş);

** Regula **generală şi obligatorie** a despărţirii cuvintelor la capăt de rând, este **interdicţia** de a lăsa la sfârşit sau la început de rând o secvenţă care nu este silabă.*

11. ORTOGRAFIA ŞI PUNCTUAŢIA

11.1. Semne ortografice

Ortografia este un ansamblu de semne care delimitează cuvintele unele de altele sau indică scrierea incompletă a cuvântului. Semnele de ortografie: **apostroful**, **bara oblică**, **blancul**, **cratima**, **linia de pauză**, **punctul** şi **virgula** (în anumite situaţii).

a. Apostroful este singurul semn exclusiv ortografic, rar folosit în ortografia actuală românească, şi marchează absenţa întâmplătoare a unor sunete. Apostroful **nu** se utilizează în scrierea formelor literare ale cuvintelor, ci este întâlnit în vorbirea familiară, neglijentă, populară sau în tempo rapid. Este folosit în stilul publicistic în indicarea anilor (în `918, în `89), sau în stilul beletristic – în proză şi teatru – pentru reproducerea vorbirii unor personaje, dar şi în poezie din motive de prozodie – păstrarea măsurii şi ritmului.

- se găseşte în împrumuturi din alte limbi: **five o`clock**, **D`Artagnan**, **Mc Donald`s** – care s-a extins în mod abuziv şi la unele firme româneşti.
- notează căderea accidentală a unui sunet: **săru`mâna**, **dom`le**, **pân`la tine**, **mam`are**, **cân`va**, **lu`Mihai**, **tocma`**, **las`pe mine**, **`nainte**, **poa`să**, **sor`ta**, **sal`tare**.

* *Apostroful marchează şi limita dintre silabe.*

- când cade vocala finală a unui cuvânt şi **urmează un cuvânt care începe cu vocală**, se foloseşte **cratima**, nu apostroful: las-o, pân-acasă etc. Când se pune apostroful, **cuvântul următor începe cu consoană**.
- nu se despart la capăt de rând cuvintele în dreptul apostrofului.

b. Bara oblică indică:

- abrevierea unităţilor de măsură: m/s, km/h; în abrevierea: c/val.
- folosirea în delimitarea propoziţiilor frazei;
- sfârşitul unui vers şi începutul altuia, când nu sunt scrise unul sub altul.

c. Blancul este un semn de delimitare şi separare a cuvintelor sau a elementelor componente ale unor cuvinte compuse: Anul Nou, câte unu, douăzeci şi doi.

Blancul este o pauză albă, întâlnită după semnele de punctuaţie, dar în prezent poate compensa absenţa punctului între iniţialele majuscule: CEC, U N E S C O; actualmente se preferă şi suprimarea blancului.

d. Cratima – marchează:

- rostirea împreună a mai multor cuvinte (**s-a dus** – se a dus, **să-i dau** – să îi dau).
- -rostirea împreună a formelor inverse de gerunzii cu pronume reflexive sau personale: **ducându-te**, **ducându-l**;
- indică scrierea cuvintelor compuse, din componente: **inginer-şef**, **tura-vura**;
- leagă interjecţiile repetate: **poc-poc**, **tic-tac**;
- -leagă substantivele(grade de rudenie)de adjectivul posesiv: **soră-mea**,**văru-meu;**
- cratima semnalează producerea unor modificări fonetice ale cuvintelor şi anume: a **sinerezei** (fuziunea, într-un diftong a două vocale) şi a **elidării** unei vocale;

* *Exemplu de **sinereză**: **dě-a dreptul**, **lě-a spus**, **mĭ-a dat**, **mĭ-o dă** – în care prima vocală devine semivocală.*

*Exemplu de **eliziune (elidare)**: **m-a văzut** / mă a văzut, **într-un** / între un, **c-a văzut** / că a văzut, **dup-o oră** / după o oră etc.*

- redă rostirea în tempo rapid a derivatelor cu prefixele **ne** şi **re**: **ne-ncetat**, **re-ncălzi**, precum şi a compuselor cu prepoziţia **de**: **de-mpărţit**, **de-nmulţit**;
- serveşte la ataşarea unor prefixe: **ex-ministru**;
- leagă articolul hotărât enclitic sau desinenţa: **x-ul**, **x-uri**, **Bruxelles-ul**, **C.F.R.-ul**;
- leagă elementul formativ enclitic al cifrelor romane: **clasa a VIII-a**, **secolul al XXI-lea**;
- leagă unele cuvinte care se repetă: **doar-doar**, **încet-încet**, **prea-prea**, **foarte-foarte**.

* *Cratima este semn de punctuaţie când leagă două numerale aproximative: **doi-trei elevi**, în intervalul spaţial: **Craiova – Bucureşti** sau în intervalul temporal: **luni – vineri.***

N.B. ***Consecinţele cratimei***:

- ***fonetice***: - *elidarea unei vocale*;
  - *evitarea hiatului.*
- ***morfologice***: *pronunţarea în aceeaşi silabă a două părţi de vorbire (**să-i** dau: să = conjuncţie + îi = pronume personal)*
- ***prozodice*** *(numai în poezii): conservarea măsurii şi ritmului poeziei.*

e. Linia de pauză (--) este utilizată ca semn ortografic numai în scrierea unor cuvinte compuse complexe, care conţin cel puţin un cuvânt scris cu cratimă: **nord – nord-vest**, **sud-est –nord-vest**.

f. Punctul este semn ortografic **numai** în abrevieri: **C.F.R.** sau în scrierea cu cifre a datei: **01.01.2016.**

N.B. ***Nu se pune punct***:

- *după abrevierile care păstrează finala cuvântului abreviat: **dl**, **cca**, **dle**, **dna**, **d-ta**;*
- *după abrevierile punctelor cardinale: **E**, **V**, **N**, **S**;*
- *după simbolurile unităţilor de măsură: **cm**, **m**, **kg**;*
- *după simbolurile chimice, fizice, matematice: **H**, **O**, **Cl**;*
- *nu se pune punct în abrevierile care conţin fragmente de cuvinte: **TAROM**, **RENEL**.*

*Se pot scrie cu punct sau fără punct abrevierile compuse din mai multe iniţiale majuscule: **CEC**, **UNESCO**, **HIV**, **SIDA**.*

g. Virgula. Deşi este semn de punctuaţie, se foloseşte uneori ca semn de ortografie (cu o funcţie asemănătoare cratimei):

- în interiorul unei locuţiuni adverbiale simetrice: **cu chiu, cu vai** ; **de bine, de rău**;
- între interjecţii identice: **boc, boc**; **cioc, cioc, cioc**; **trosc, pleosc**;
- între cuvinte care se repetă: **doar, doar**; **încet, încetişor**;

* *În situaţiile de mai sus, virgula poate fi înlocuită cu cratima.*

* Scrierea cu majuscule este socotită ca semn de ortografie.

11.2. Semne de punctuaţie

Sunt semne convenţionale care au rolul de marca în scris pauzele, intonaţia şi întreruperea cursului vorbirii. Semnele de punctuaţie sunt: ***virgula, punctul, semnul exclamării, semnul întrebării, punctul şi virgula, două puncte, linia de dialog, linia de pauză, parantezele, punctele de suspensie, ghilimelele****.*

a. Virgula *indică o pauză între părţi de propoziţie, între propoziţii sau fraze, despărţindu-le pe baza raporturilor sintactice.*

Virgula este obligatorie în următoarele situaţii:

- **În propoziţie**:
  - între părţi de propoziţie de acelaşi fel: subiecte multiple, nume predicative multiple, atribute multiple, complemente multiple:

Exemple:

- ***Mama, tata, sora*** *au plecat în oraş.*
- *Colegul meu este* ***frumos, înalt, deştept****.*
- *Casa* ***înaltă, luminoasă, impozantă****, era superbă.*
- *Am văzut* ***case, grădini, pomi, fructe*** *coapte.*
- ***Acasă, la şcoală, în oraş****, el se gândeşte la excursie.*

- apoziţia simplă sau dezvoltată se izolează prin virgulă:
  - *Ionescu,* ***profesorul****, a venit în clasă.*
  - *Ionescu,* ***profesorul de română****, a intrat în clasă.*
- desparte atributele izolate:
  - *Popescu,* ***inteligent*** *şi* ***receptiv****, a luat notă mare la examen.*
- desparte gerunziile şi participiile aşezate la începutul propoziţiei:
  - ***Căzând****, şi-a rupt piciorul.*
- desparte complementele circumstanţiale aşezate între verbul copulativ şi numele predicativ:
  - *Colegul este,* ***fără a se lăuda****, cel mai bun.*
- desparte substantivele în vocativ, indiferent de locul lor în propoziţie:
  - ***Ioane****, vino la mine!*
  - *Vino,* ***Ioane****, la mine!*
  - *Vino la mine,* ***Ioane****!*
- desparte adverbele de afirmaţie sau negaţie echivalente cu o propoziţie:
  - *Ai ştiut poezia?*
  - ***Da****, foarte bine (Am ştiut foarte bine).*
- desparte construcţiile incidente (cuvinte):
  - *Nu ştia,* ***Doamne****, nimic din toată poezia.*
- desparte o interjecţie de restul propoziţiei:
  - ***Ei****, ce faci?*

** Când interjecţia este urmată de un vocativ sau imperativ, virgula se pune după vocativ sau imperativ.*

- ***Măi omule****, fii atent!*
- ***Ia pleacă****, lasă mă-n pace!*

- **Virgula în frază**:
  - desparte două sau mai multe propoziţii în raport de coordonare, nelegate prin conjuncţiile **şi, sau**:

Exemplu:

- E uşor [1]/ să te distrezi, [2]/ să înveţi, [3]/ să te relaxezi. [4]/

Propoziţiile 2, 3, 4 sunt propoziţii SB (subiective) în raporturi de coordonare prin juxtapunere (sau parataxă).

- desparte propoziţia atributivă (AT) explicativă, intercalată în regentă sau izolată:

Exemplu:

- Vecinul, [1]/ ***care venise fericit acasă****, [2]/ a bătut şi la uşa mea. [3]/*

- Ţi-am adus o altă revistă, [1]/ ***care nu e a mea****. [2]/*

În primul exemplu, propoziţia 2 este intercalată în regentă, iar în al doilea exemplu, propoziţia 2 este izolată.

- desparte toate propoziţiile subordonate aşezate în faţa regentei (face excepţie propoziţia subiectivă).

Exemplu:

- Deoarece s-a trezit târziu, [1]/ n-a mâncat de dimineaţă. [2]/ (1=CZ, 2=PP)

- Cum îţi vei aşterne, [1]/ aşa vei dormi [2]/ (1=CM, 2=PP)

- desparte totdeauna propoziţia CZ (cauzală), CV (concesivă) şi CŢ (condiţională) de regentă, iar propoziţia CNS (consecutivă) nu e despărţită prin virgulă de regentă când e introdusă prin conjuncţia **de, să**:

Exemplu:

- ***Deşi plouă****, [1]/ eu plec în oraş. [2]/ Plec în oraş, [1]/* ***deşi plouă****. [2]/*
(1=CV, 2=PP sau 1=PP, 2=CV)

- N-am învăţat, [1]/ ***că n-am avut timp****. [2]/* (1=PP, 2=CZ)

- ***Pentru că n-am avut timp****, [1]/ n-am învăţat. [2]/* (1=CZ, 2=PP)

- Era atât de trist, [1]/ ***încât era negru la faţă****. [2]/* (1=PP, 2=CNS)

- Era atât de trist [1]/ ***de-ţi era milă****. [2]/* (1=PP, 2=CNS)

- Era slab [1]/ ***să-i plângi de milă****. [2]/* (1=PP, 2=CNS)

N.B. **Nu se pune virgulă:**

- între subiect şi predicat;
- între verbul copulativ şi numele predicativ(în predic. nominal);
- între substantiv şi atribut;
- între verb şi complementul direct şi indirect;
- între interjecţia **ia** şi următorul verb: *Ia priveşte oraşul!*

* Când punem virgulă, sunt două propoziţii: *Ia, [1]/ priveşte cartea. [2]/*

- între prop. SB, PR, CD, AT (neizolată) aşezate după regentă;
- conjuncţiile **deci, totuşi, însă** în interiorul propoziţiei nu se despart prin virgulă:

El a răspuns deci (totuşi, însă) corect.

b. Punctul se pune:- după propoziţii sau fraze independente enunţiative.

c. Semnul exclamării se pune:

- după propoziţii independente exclamative şi după fraze exclamative;
- după propoziţii exclamative care încep cu o interjecţie:

d. Semnul întrebării se pune după propoziţii independente interogative sau după fraze interogative.

N.B. ***Semnul întrebării şi al exclamării*** *se pun după propoziţii sau fraze interogativ-exclamative:*

- Dar ştii că eşti amarnic la viaţă, măi băiete ?!

e. Punctul şi virgula marchează o pauză mai mare decât virgula sau întreruperea ideii.

f. Două puncte se pun după propoziţii sau fraze care anunţă începutul vorbirii directe sau o enumerare:

El a zis :

*- Te duci în piaţă şi cumperi : **cartofi, ceapă, varză şi pâine**.*

g. Linia de dialog indică începutul vorbirii directe, replica fiecărei persoane într-un dialog.

h. Linia de pauză:

- marchează (împreună cu virgula) construcţiile incidente:

*- Am venit – **zise el** – să iau caietul.*

- în construcţiile fără predicat marchează lipsa predicatului verbal sau a verbului copulativ:

- În faţa mea – maşini multicolore (se află).

- Patria mea – oamenii aceştia (sunt – verb copulativ).

i. Parantezele marchează o pauză scurtă şi indică o precizare sau o explicaţie în interiorul propoziţiei (paranteze rotunde, drepte).

j. Punctele de suspensie indică o propoziţie sau o frază neterminată, când se poate subînţelege partea neexprimată, sau când ritmul vorbirii este lent.

k. Ghilimelele indică reproducerea exactă a unui citat sau titlul unei opere.

GRILE NOI

Grilele următoare îşi propun a fi o aplicaţie punctuală şi o verificare amănunţită a noţiunilor de fonetică prezentate în acest capitol. Structura testelor propuse urmează modelele şi nivelurile constatate la concursurile din ultimii ani, unele mai simple, altele cu un grad de dificultate depăşind nivelul mediu al gramaticii, tocmai în scopul de a-l determina pe candidat să conştientizeze toate noţiunile teoretice, să-l obişnuiască cu gândirea logică şi cu selectarea cerinţelor propuse.

Grilele au un singur răspuns corect, ceea ce implică şi o deosebită atenţie iar la sfârşit sunt explicate şi comentate, în funcţie de noţiunile teoretice în care se încadrează.

1.- Indică seria care conţine numai vocale:
a.- a, e, i, o, u; **b.-** a, ă, î, â; **c.-** e, i, o, u; **d.-** a, î, â, e.

2.- Există vocale în hiat în toate cuvintele din seria:
a.- ianuarie, farfurie, ploaie, material; **b.-** meteorolog, aeroport, evoluţie;
c.- aeroport, fereastră, fotografie; **d.-** diurn, cioban, picior, mutual.

3.- Sunt scrise corect toate cuvintele din seria:
a.- premiză, avalanşă, jupueli, avizuri; **b.-** premisă,avalanşă, deznădejde, păianjen;
c.- premisă, desnădejde, jupuieli; **d.-** premiză, păianjăn, avalanşă.

4.- Indică seria în care litera ***x*** notează grupul ***cs***:
a.- excentric, exact, examen, prolix; **b.-** axă, pix, mixt, prolix;
c.- explicaţie, exerciţiu, examen, convex; **d.-** examen, excentric, exemplu.

5.- Indică seria în care toate cuvintele sunt corect accentuate:
a.- ajungem, butelie, taxi, seară; **b.-** scurtă, trist, butelie, taxi;
c.- fotograf, butelie, geometru, obiect; **d.-** fotograf, obiect, butelie.

6.- Cuvântul ***geochimie*** conţine: **a.-** 2 vocale; **b.-** 4 vocale; **c.-** 5 vocale; **d.-** 3 vocale.

7.- Sunt accentuate corect toate cuvintele din seria:
a.- orchestră, muncă, scurtă, floare; **b.-** orchestră, muncă, scurtă, floare;
c.- primăvară, obicei, iubire, alee; **d.-** voiam, atroce, coadă, mergea.

8.- Indică seria care conţine numai cuvinte în care este accentuată penultima silabă:
a.- miracol, arbitru, ajutor, antreprenor; **b.-** metodă,autentic,cinematograf,aleasă;
c.- alee, acuarelă,capacitate,garanţie;**d.-**atitudine,mironosiţă,destăinuire,fluviu.

9.- Indică seria în care cuvintele conţin numai vocale:
a.- dicţionar, dezgheţ, microbian, proprietar; **b.-** geană, dioptrie, aerat, foios;
c.- aprig, flăcăruie, duel, echinocţiu; **d.-** miopie, luminaţie, echer, alei.

10.- Indică seria care conţine numai cuvinte în care este accentuată ultima silabă:
a.- adevăr, ambiant, lentoare, viaţă; **b.-** antet, minunat, aprobat, oribil;
c.- marinar, editor, caracter, belşug; **d.-** actor, siestă, asamblare, verigă.

11.- Cuvântul *geofizician* conţine: **a.-** 3 vocale; **b.-** 4 vocale; **c.-** 5 vocale; **d.-** 6 vocale.

12.- Indică seria care conţine numai cuvinte corect despărţite în silabe:
a.- com-pa-ni-on, co-trop-i-tor, o-mle-tă;
b.- de-mo-niac, dis-tin-ctiv, frac-ţio-nar, gla-svand;
c.- me-dia-ti-za-re, pa-ri-zian-că, prio-ri-tar, si-tua-ţie;
d.- su-ple-ţe, ob-ştesc, sculp-tu-ral, co-vri-gă-ri-e.

13.- Precizează câte dintre literele *i* se realizează ca vocale în cuvintele: *prieten, piatră, pai, copaci:* **a.-** una; **b.-** două; **c.-** trei; **d.-** patru.

14.- Indică de câte ori litera *i* notează o semivocală în cuvintele: *pomi, ieşea, iau, mei:*
a.- o dată; **b.-** de două ori; **c.-** de trei ori; **d.-** de patru ori.

15.- Indică seria în care litera ***x*** se pronunţă ***cs*** : **a.-** exil, exfoliere, explicaţie, expresie;
b.-extracţie, executiv, exploatare, explicit; **c.-** exerciţiu, examen, exemplu, exulta;
d.- explicaţie, exonera, excepţie, excavator.

16.- Conţin diftongi toate cuvintele din seria: **a.-** mescioară, trăgeau, ghiocei;
b.- genunchieră,troiţă,fief;**c.-** îndeajuns,ianuarie,chei;**d.-**geam,templier,somieră.

17.- Precizează în câte cuvinte din seria următoare, *e* şi *i* sunt litere ajutătoare: *oceanolog, agheasmă, veghe, chitară, acetonă, unghie:* **a.-** 2; **b.-** 3; **c.-** 4; **d.-** 5.

18.- Conţin triftongi cuvintele din seria:
a.- mioară, mergeau, vegheai, bănuială; **b.-** fugeai,linioară,ploios,ursoaică;
c.- tigroaică, plăteai, leoarcă, voiau; **d.-** mamaie,fecioară,zmeoaică,maiou.

19.- Câte litere, câte sunete şi ce fel de sunete sunt în cuvintele: *gestionar* şi *iaurgiu*:
a.- 9 litere şi 8 sunete: 3 vocale + 5 cons.+ l semivocală + l lit.ajutătoare; 7 litere şi 6 sunete: 4 vocale + 2 consoane + l literă ajutătoare;
b.- 9 litere şi 9 sunete: 4 vocale + 5 consoane + l lit.ajut.; 7 litere şi 7 sunete: 3 vocale + 2 consoane + 2 semivocale + l lit.ajutătoare;
c.- 9 litere şi 8 sunete: 3 vocale + 4 cons.+ l semivocală + l lit.ajut.; 7 litere şi 6 sunete: 3 vocale + 2 consoane + l semivocală + l lit.ajutătoare.

20.- Valorile literei *i* în cuvintele: *Ici iarba creşte în orice condiţii.,* sunt, în ordine:
a.- vocală, vocală, semivocală, vocală, vocală, semivocală, vocală;
b.- vocală, literă ajut., semivocală, vocală, vocală, semivocală, vocală;
c.- vocală, literă ajut., semivocală, i scurt, vocală, vocală, semivocală.

21.- Conţine diftongi seria:
a.- aplicaţie, anii, situaţie, el; **b.-** ultimii, tocmai, ea, eşti; **c.-** eu, erau, obicei, aici.

22.- Conţine triftongi ascendenţi seria:
a.- leoarcă, creioane, Ioan,; **b.-**ploaie, căruia, aripioară; **c.-** le-oi(da),eu,aveau, sui.

23.- Care variantă notează numai semivocale:
a.- y, o, i, u, w; **b.-** e, o, u, i, y; **c.-** ă, a, â, e, i.

24.- Care variantă notează atât vocale, cât şi semivocale;
a.- î, ă, o, u, i, y; **b.-** e, i, o, u, y; **c.-** e, i, w, o, u.

25.- Litera *e* poate fi:
a.-vocală, semivocală, literă ajutătoare;
b.- vocală, semivoc., e cu val. De i semivocalic, e cu valoare de ie, literă ajut.;
c.- vocală, semivocală, literă ajutătoare, e cu valoare de diftong.

26.- *I* este numai literă ajutătoare în cuvintele din seria:
a.- copaci, mingi, a fugi, genunchieră; **b.-** copaci, fugi, genunchi, unchi.
c.- cianură, obicei, geamgiu, solfegiu.

27.- Litera *e* notează o semivocală în toate cuvintele din seria:
a.- teamă, poliţie, baie, ocean; **b.-** teamă, ceară, prietenie, plăcea;
c.- cafea, doljean, ne-a (dat), teamă.

28.- *E* este numai literă ajutătoare în toate cuvintele din seria:
a.- geam, Dobrogea, urechea, vergea; **b.-** ceară, german, prefăceau, germen;
c.- ceartă, cer, gem, gheară.

29.- Valorile literei *e* în cuvintele: *El mergea într-o ceată de flăcăi pe aceste alei.,* sunt:
a.- voc., voc., lit.ajut., lit.ajut., vocală, vocală, vocală şi lit.ajut., vocală, semivoc.;
b.- *e* cu val. de *ie*, voc., lit.ajut., lit.ajut., voc., voc., voc. şi lit.ajut.,vocală, vocală;
c.- vocală, vocală, semivoc., semivoc., vocală, vocală, lit.ajut., vocală, semivoc.

30.- Sunt corect despărţite în silabe toate cuvintele din seria:
a.- croa-zi-e-ră, toas-ta, ci-a-nu-ră, i-gi-e-nă;
b.- ja-gu-ar, gât-lej, at-let, ia-nua-ri-e, ge-a-nă;
c.- ma-io-ne-ză, pi-ca-nte, fra-cţi-u-ne, a-lei-lor.

31.- Conţin două silabe toate cuvintele din seria:
a.- budincă, pizza, torturi, aluat, mici; **b.-** anume, caută, subiect, obiect, cremă;
c.- pentru, alei, torturi, jaguar, toasta.

32.- Litera *e* este şi vocală şi literă ajutătoare în toate cuvintele din seria:
a.- genă, geantă, face, ungher, ceapă; **b.-** general, cerb, cerc, gheţar, ungher;
c.- ger, german, gheară, ceilalţi, legendă.

33.- Literele repetate notează un diftong în toate cuvintele din seria:
a.- alcool, perpetuu, conştiinţă, alee; **b.-** plămânii, atleţii, fiică, prietenii, papucii;
c.- a înmii, ideii, alee, asiduu, ii.

34.- Câţi diftongi sunt în enunţul: *Eu făcui doi cercei din ghiocei şi voi mai face.*
a.- 6 diftongi; **b.-** 7 diftongi; **c.-** 8 diftongi.

35.- Indică seria în care cuvintele sunt ordonate corect alfabetic:
a.- mare, mac, marinar, matelot, măr; **b.-** cablu, cadou, cafea, cai, călugăr;
c.- dar, dop, dacă, decembrie, dorinţă, datorie.

36.- Litera *i* notează un *i* scurt în toate cuvintele din seria:
a.- codri, meci, blugi, toţi, prinţi; **b.-** bichini, acelaşi, brazi, oricare;
c.- misiuni, emisiuni, dragi, Cristi, feluri.

37.- Literele *ii* notează un diftong ascendent în toate cuvintele din seria:
a.- femeii, aleii, foii, văii; **b.-** copii, munţii, rochii, pantofii; **c.-** oii, foii, pustii, fii.

38.- Sunt accentuate corect toate cuvintele din seria:
a.- maree, margine, copilandru, vedenie; **b.-** maree, margine, copilandru, haos;
c.- maree, haos, taxi, butelie, furie.

39.- Cuvântul *chiulangiu* conţine: **a.-** 4 voc., 4 cons., 3 litere ajutătoare;
b.- 3 voc., 4 cons., l semivoc., 3 litere ajutăt.; **c.-** 5 voc., 5 cons., 3 lit.ajut.

40.- Identifică seria care conţine toate cuvintele scrise corect:
a.- să îngrijască,chiamă,agreea,oblojeală; **b.-** gogoşărie, creează, doljean, eczemă;
c.- aşează, înşală, clujan, veghiau.

41.- Sunt scrise corect toate cuvintele din seria:
a.- excavator, inopinat, bătrâneaţă, cerceşător; **b.-** excavator, inopinat, bătrâneţe;
c.- someşan, afectos, grijă, faşe.

42.- Care este forma corectă a numeralelor:
a.- al o sutelea, al două sutălea, al două miilea;
b.- al o sutălea, al două sutelea, al două mielea;
c.- al o sutălea, al două sutelea, al două miilea.

43.- Selectează cuvintele care conţin diftongi: *stadion, poliţie, baie, soare, iaurt, hangiu:*
a.- toate cuv.conţin diftongi; **b.-** conţin diftongi: *stadion, baie, soare, iaurt;*
c.- conţin diftongi: baie, soare, iaurt, hangiu.

44.- Alege varianta în care toate cuvintele sunt despărţite corect în silabe:
a.- per-vert-i, func-ţi-e, ju-ris-con-sult, lean-dru;
b.- per-ver-ti, fun-cţi-e, ju-rist-con-sult, le-an-dru;
c.- per-ver-ti, func-ţi-e, ju-ris-con-sult, le-an-dru.

45.- Sunt omografe toate cuvintele din seria:
a.- caracter, agrafă, comedie, patină; **b.-** acele, dresuri, afin, imobil;
c.- poartă, castanii, torturi, profesor.

46.- Sunt accentuate corect pe ultima silabă toate cuvintele din seria:
a.- blestem, bolnav, scrutin, cobai;
b.- încotro, pledoarie, butelie, mafie;
c.- afecţiune, potenţial, fabrică, boală.

47.- Cuvântul *cherchéliţi* conţine:
a.- 3 vocale, 5 consoane, 1 i scurt, 2 lit.ajutătoare;
b.- 3 vocale, 5 consoane, 1 i scurt, 4 litere ajutătoare;
c.- 4 vocale, 6 consoane, 4 litere ajutătoare.

48.- Conţine diftongi cu cratină enunţul: 1.- *S-a dat de-a dura.* 2.- *Apa era într-un vas.* 3.- *Nu ştiu ce-a făcut el.* 4.- *Ne-am dus la film.* 5.- *Ei şi-au adus cărţile.*
a.- 1, 2, 3; **b.-** 1, 4, 5; **c.-** 1, 4.

49.- Valorile literei *o* în enunţul: *Oare ea va deveni serioasă, sau aprigă ca o leoaică ?* sunt: **a.-** semivocală, semivocală, vocală, semivocală;
b.- o semivocalic cu val.de u în *oare, serioasă, leoaică* şi vocală.
c.- vocală în toate cuvintele.

50.- Cuvintele *sextet* şi *exact* conţin:
a.- 2 vocale şi 4 consoane; 2 vocale şi 3 consoane;
b.- 1 vocală, 1 semivocală, 4 consoane; 1 vocală, 1 semivocală, 3 consoane;
c.- 2 vocale. 5 consoane; 2 vocale, 4 consoane.

51.- Nu se despart la capăt de rând;
a.- cuvintele abreviate, cifrele romane de litere, numeralul cifră de substantiv;
b.- substantivele comune, locuţiunile adjectivale, locuţiunile verbale;
c.- substantivele comune, adjectivele calificative, adverbele de loc.

52.- Câte semne de ortografie şi câte de punctuaţie sunt în enunţul: *-„Ce mi-ai făcut, dragă ? Ţi-ai cheltuit toţi banii pe prostii, iar acum ai nevoie de 2-3 lei ?"*
a.- 2 semne de ortografie şi 7 semne de punctuaţie;
b.- 3 semne de ortografie şi 8 semne de punctuaţie;
c.- 3 semne de ortografie şi 6 semne de punctuaţie.

53.- Sunt scrise corect toate cuvintele din seria:
a.- înoi, înebuni, înotat, înnegurat; **b.-** înnămolit, înnodat, înnoit, înnegurat;
c.- înnegrit. înoit, înotat, înămolit.

54.- Conţin diftongi toate cuvintele din seria:
a.- ceaşcă, cafea, aceasta, creion; **b.-** geană, făcea, mingea, trecea;
c.- creion, picioare, toate, leu.

55.- Sunt scrise corect toate cuvintele din seria:
a.- coborîre, înrîurire, râu, subânţeles; **b.-** neîmpădurit, urî, cârd, bineînţeles;
c.- coborînd, subânlocuit, neîndoit.

56.- Enunţul: *Tu vi la mine, dar nu-mi scrii nici o scrisoare. Mi-ar place să nu fii cum poate fii orce fată dupe stradă.,* conţine:
a.- 5 greşeli; **b.-** 7 greşeli; **c.-** 6 greşeli.

57.- Se dau următoarele cuvinte: *subiect, fumoar, canion, obiect, patinoar.* Conţin diftongi: **a.-** niciunul; **b.-** toate; **c.-** numai 2 şi 5.

58.- Se dau următoarele cuvinte: *pre-ambul, pre-electoral, prim-plan, prim-ministru, ieri-seară, după-amiază.* Sunt scrise corect cu cratimă:
a.- toate; **b.-** 3, 4, 5, 6; **c.-** numai 2, 3, 4 şi 6.

59.- Câte greşeli de orice natură există în enunţul: *Nu fii îngândurat ci fii vesel, întru-cât fii tă-i au reuşit.* A.- 6 greşeli; **b.-** 5 greşeli; **c.-** 4 greşeli.

60.- Enunţul: *Înainte de aş părăsii prieteni, m-ai vorbii o dată cu foştii să-i colegi, dar se sfiii să le dea o leacă de brânză.,* conţine:
a.- 7 greşeli; **b.-** 8 greşeli; **c.-** 9 greşeli.

61.- Se dau următoarele cuvinte: *companion, piaţetă, imediat, situaţie, copilului.* Conţin diftongi: **a.-** 1, 2, 5; **b.-** toate; **c.-** numai 2.

62.- Se dau următoarele cuvinte: *proces-verbal, post-universitar, mâine-dimineaţă, non-stop.* Sunt scrise corect cu cratină:
a.- toate; **b.-** numai 1 şi 3; **c.-** toate, în afară de al doilea.

63.- Conţin triftongi toate cuvintele din seria:
a.-ploaie,leoarcă,baie,cadou; **b.-**leoaică,suiau,aveau,eu;
c.- negroaică, buzoiancă, stilou.

64.-Forme verbale corecte sunt numai în seria:
a.- tu vii, tu scri, tu întârzii, eu venii, eu vorbi, să scri;
b.- să fii,să şti,tu scrii,eu vorbi,eu întârzi; **c.-**să fii,tu scrii,să ştii,eu vorbii, întârzii.

65.- Numărul diftongilor din enunţul următor: *Avea nevoie de mai mult timp şi era cât pe-aci să-şi piardă oile.,* este corect în varianta:
a.- 5 diftongi; **b.-** 6 diftongi; **c.-** 7 diftongi.

66.- Nu sunt despărţite corect în silabe toate cuvintele din seria:
a.- în-doi-a-lă,vâ-rtej,în-văl-u-ie,stân-je-ne-a-lă;
b.- le-an-dru, ste-a-ri-nă, co-los, drep-tunghi; **c.-**îm-pă-rat, ves-tea, a-ces-tu-ia;

67.- Conţin diftongi descendenţi cuvintele din seria:
a.- femeii, părea, mai, uite, fii; **b.-**pârâu, pâine, mai, râu; **c.-**ceas, vestea, mergeau.

68.- Cuvântul *cercetătoare* conţine:
a.- 6 vocale şi 6 consoane; **b.-** 5 vocale şi 7 cons.; **c.-** 5 voc., 6 cons.şi 1 semivoc.

69.- Precizaţi numărul sunetelor din cuvintele: *gheară, mixte, ceas,* este:
a.- 5 + 5 + 4; **b.-** 4 + 6 + 3; **c.-** 6 + 6 + 4;

70.- Litera *e* este semivocală în toate cuvintele din seria:
a.- fierbinte, femeie, eu, seringă; **b.-** veac, eolian, ameţeală, deodată;
c.- leac, zeamă, leagăn, cafea.

71.- Câţi termeni sunt scrişi corect: *coercitiv, afluient, fluent, influienţă, proiecţie*:
a.- toţi termenii; **b.-** 3 termeni; **c.-** 4 termeni.

72.- Varianta în care toate cuvintele sunt despărţite corect în silabe:
a.- a-brupt, a-cua-re-lă, a-nu-ar, pe-hli-van;
b.-a-brupt,a-cu-a-re-lă,a-nu-ar,peh-li-van; **c.**-ab-rupt,a-cua-re-lă,a-nu-ar,pehli-van.

73.- Sunt despărţite corect toate cuvintele din seria:
a.- ca-ni-on, ca-ra-ghios, cer-no-zi-om, co-a-for;
b.- ca-nion, ca-ra-ghios, cer-no-ziom, coa-for;
c.- ca-ni-on, ca-ra-ghi-os, cer-no-ziom, coa-for.

74.- Sunt scrise corect toate cuvintele din seria:
a.-(eu) pustiii,veniii,fugiii; **b.-**vizitiii, fiii, geamgiii; **c.-**iaurgiii, solfegiii, copiii.

75.- Varianta cu toate cuvintele scrise corect:
a.- înnarmat, înnoptat, înoit, înourat; **b.-** înarmat, înoptat, înnoit, înnourat;
c.- înarmat, înnoptat, înnoit, înnourat.

76.- Litera *e* este şi vocală şi literă ajutătoare în toate cuvintele din varianta:
a.- gherghef, Gherasim, geană, cearşaf; **b.-** ghete, cerneală, cercetaş, ceteră;
c.- gheată, cheltuială, gheretă, ceată.

77.- Litera *i* este numai literă ajutătoare în toate cuvintele din varianta:
a.- citire, circumstanţă, ciomag, ciuciulete; **b.-** ciorap, ghiulea, ciubuc, sugiuc;
c.- ciomag, chichiţă, chiulangiu, giugiuleală.

78.- Există numai litere ajutătoare în toate cuvintele din seria:
a.- penitenciar, iaurgiu, cherem, Ciuc; **b.-** ghicitoare, cheltuială, citire, gheară;
c.- ciorbă, ghiulea, Mircea, Tulcea.

79.- Care dintre următoarele cuvinte sunt corecte: 1.- *premisă;* 2.- *premiză;* 3 *adaus;* 4.- *adaos;* 5.- *a da sfoară în ţară;* 6.- *a da sfară în ţară;* 7.- *preşidinţie;* 8.- *preşedinţie.*
a.- numai 2, 3, 5, 8; **b.-** toate sunt corecte/ variante acceptate; **c.-** 1, 4, 6 şi 8.

80.- Sunt accentuate corect toate cuvintele din seria:
a.- bariton/bariton, baterie, bonom, ceaun, birotică;
b.- butelie, baterie, bonom, birotică, caniculă; **c.-** calcar, cenzor, ciment, caracter.

81.- Există omofone numai în varianta:
a.- *Ai venit repede. Doresc a-i spune adevărul.*
b.- *Băiatul cel mic al vecinului a plecat la studii. Doresc alt fel de spectacol.*
c.- *Merge la spectacol.Caietul este al meu.*

82.- Există omografe numai în varianta:
a.- *L-am văzut, parcă ieri. A tras maşina în parcare.*
b.- *Dana a cumpărat veselă. Ea merge veselă pe stradă.*
c.- *Am văzut baremul de notare. La rezistenţă am depăşit baremul.*

83.- Sunt accentuate corect toate cuvintele din seria:
a.- acru, încotro, amiciţie, ianuarie, taxi; **b.-** acru, încotro, amiciţie, ianuarie, taxi;
c.- mafie, tombolă, bonus, ceaun, celular.

84.- Sunt accentuate corect toate cuvintele din seria:
a.- antic, arşiţă, birotică, bolnav, borsetă; **b.-** boxer, celest, ciment, locaş, girofar;
c.- lacună, întreit, continuu, instructor, lipie.

85.- Sunt accentuate corect toate cuvintele din seria:
a.- tercot, somnambul, simpozion, saună; **b.-** tanti, totuna, plafon, posesie;
c.- revers, popotă, pajişte, pospai.

86.- Sunt accentuate corect toate cuvintele din seria:
a.- ocluzie, obelisc, migraţiune, mucava; **b.-** marinar, mahmur, mozaic, minor;
c.- nostim, naiv, mişto, master.

87.- Sunt acceptate două accentuări, fără schimbarea sensului în seria:
a.- antic / antic, picnic / picnic, avarie / avarie;
b.- ochi / a ochi, mijloc / mijloc, mobil / mobil;
c.- companie / companie, colonie / colonie, afin / afin.

88.- Sunt accentuate corect toate cuvintele din seria:
a.- redactor, reporter, revers, parai; **b.-** rovinietă, reporter, redactor, zerouri;
c.- rastel, rever, pontif, perpetuu, pistol.

89.- Sunt despărţite corect în silabe toate cuvintele din seria:
a.- ma-ghiar, ma-chiaj, cer-no-ziom, ca-nion;
b.- ma-ghiar, ma-chi-aj, cer-no-ziom, ca-nion;
c.- ma-ghi-ar, ma-chi-aj, cer-no-zi-om, ca-ni-on.

90.- Câţi diftongi sunt în următoarele versuri: *"Voios ca şoimul cel uşor / Ce zboară de pe munte,/ Aveam chiar pene la picior/ Ş-aveam şi pene-n frunte".*
a.- 5 diftongi; **b.-** 6 diftongi; **c.-** 7 diftongi.

91.- Grupul de litere *ge, gi* are valoarea unui singur sunet în cuvintele:
a.- genunchi, degerat, ninge; **b.-** geantă, geam, geamantan; **c.-** ager, gem, gelatină.

92.- În cuvintele: *asiduu, perpetuu, reziduu, ambiguu,* grupul de litere *uu* notează:
a.- vocală + semivocală; **b.-** semivocală + vocală; **c.-** vocale în hiat.

93.- Litera *e* are patru valori fonetice în varianta:
a.- cere, idee, enervat, socoteală; **b.-** verdeaţă, ea, eram, dovlecel;
c.- greşeală, perdea, el, ager.

94.- În cuvintele: *circulaţie, face, aici, licean*, există în ordine:
a.- 5 vocale, 2 vocale, 2 vocale, 3 vocale;
b.- 4 vocale şi 1 semivocală, 2 vocale, 3 vocale, 2 vocale şi 1 semivocală;
c.- 5 vocale, 1 vocală şi 1 semivocală, 2 vocale şi 1 semivocală, 3 vocale.

95.- Cuvântul *gherăială* are:
a.- 4 vocale, 3 consoane, o semivocală; **b.-** 4 vocale, 4 consoane, 2 semivocale;
c.- 4 vocale, 3 consoane, 2 semivocale.

96.- Există triftongi în toate cuvintele din seria:
a.- baie, mioară, cioară, maiou; **b.-** turcoaică, maiou, încercuiau, preiei;
c.- vioară, gândeam, chioară, pioasă.

97.- Litera *i* are trei valori fonetice în seria:
a.- aceşti oameni ai mei; **b.-**mulţi membri ai partidului; **c.-** propriii noştri membri.

98.- Nu pot fi niciodată semivocale sunetele din seria:
a.- e, i, a; **b.-** o, u, î; **c.-** a, ă, î.

99.- Nu există diftongi în niciunul din cuvintele seriei:
a.- ghiol, ghiul, eraţi, ciob, cui; **b.-** chiul, ciob, coli, şifonier, pionier;
c.- chiul, ghiul, cioban, ciur, chipiu.

100.- Cuvântul *ghiurghiuliu* cuprinde:
a.- 4 vocale,4 consoane,4 litere ajut.; **b.-**3 vocale, 4 consoane, 1 semivoc., 4 lit.aj.;
c.- 3 vocale, 5 consoane, 1 semivocală, 2 lit.ajutătoare.

101.- Sunt greşit accentuate toate cuvintele din seria:
a.- grafic, zero, mahon; **b.-** trafic, mahon, zero; **c.-** trafic, furie, mahon.

102.- Este corect despărţit în silabe primul cuvânt din seria:
a.-în-fio-ra-re/ în-fi-o-ra-re; **b.-**con-cep-tu-al/con-cept-u-al; **c.-**ma-is-tru/mais-tru.

103.- Precizaţi seria care conţine toate cuvintele despărţite corect în silabe:
a.- a-stu-pa, io-ni-za-re, fias-co, di-a-gnos-tic, de-car;
b.- as-tu-pa, i-o-ni-za-re, fias-co, di-ag-nos-tic, de-car;
c.- as-tu-pa, io-ni-za-re, fi-as-co, di-ag-nos-tic, de-car.

104.- Sunt mai multe litere decât sunete în toate cuvintele din seria:
a.- proprii,gheată,kilogram,gherghef; **b.-** chemare, gheată, gherghef, chiul, ceartă;
c.- kaki, examen, membrii, proprii.

105.- Cuvântul *ghicitoare* cuprinde:
a.- 4 vocale, 5 consoane; **b.-** 4 vocale, 4 cons., l semivoc.; **c.-** 5 vocale, 5 cons.

106.- Pot fi semne de ortografie şi de punctuaţie:
a.- punctul, virgula, cratima; **b.-** apostroful, două puncte; **c.-** paranteza, punctul.

107.- Sunt diftongi în toate cuvintele din seria:
a.- unghie, plafonieră, staţiune; **b.-** trotuar, toaletă, traistă, ghionoaie;
c.- cioară, căprioară, cheag, gheaţă.

108.- Semivocala *i* este redată prin: **a.-** 4 litere; **b.-** 2 litere; **c.-** l literă.

109.- Recunoaşteţi seria alcătuită din cuvinte scrise şi pronunţate incorect:
a.- excroc, expluatare, excadrilă, excrocherie;
b.- escroc, escortă, excrocherie, excadrilă;
c.- extrage, escroc, estompa, excroca.

110.- Sunt corecte toate formele din seria:
a.- strigatu-ma, strigane-va, striga-l-ar; **b.-** strigatu-ma, striga-n-e-va, striga-lar;
c.- strugatu-m-a, striga-ne-va, striga-l-ar.

111.- Precizaţi seria în care toate cuvintele sunt despărţite corect:
a.- ad-op-ta, e-li-co-pter, tro-tu-ar; **b.-** a-bo-ri-gen, piu-ne-ză, di-as-po-ră;
c.- ne-vral-gie, pi-u-ne-ză, at-let, gât-lej.

112.- Sunt despărţite corect toate cuvinele din seria:
a.- băr-bie-rit, ca-ra-ghi-os, be-je-nie; **b.-** băr-bi-e-rit, ca-ra-ghios, be-je-ni-e;
c.- băr-bie-rit, car-a-ghi-os, be-je-ni-e.

113.- Sunt accentuate corect toate cuvintele din seria:
a.- mafie, plexiglas, pegas; **b.-** mafie, plexiglas, nuga; **c.-** pojghiţă, nuga, puhav.

114.- Câte greşeli de orice fel sunt în enunţul: *Când văzură colegii-mi de echipă că traectoria mingiei nu este cea dorită i-au cuprins o emoţie teribilă.*
a.- trei greşeli; **b.-** patru greşeli; **c.-** o greşeală.

115.- Litera *x* se pronunţă *gz* în cuvintele: *auxiliar, executa, exemplu, exotic.*
a.- în toate cuvintele date; **b.-** în al doilea şi al treilea; **c.-** în niciunul.

116.- Avem diftongi descendenţi numai în seria:
a.- noapte, seară, iarbă; **b.-** râu, bou, m-au (văzut); **c.-** miau, iau, vreau.

117.- Câte greşeli de orice fel sunt în enunţul: *Fii mei nu se sfiiră să facă apel la arbitrii, care de-ndată-ce au sesizat intervenţia, au promis că vor analiza în cunoştinţă de cauză situaţia.* **a.-** trei greşeli; **b.-** patru greşeli; **c.-** cinci greşeli.

118.- Care dintre următoarele enunţuri este cel corect:
a. *Distrugerile provocate de bomba cu neutroni pot duce la dispariţia oamenilor.*
b.- *Comunismul a instaurat un regim totalitarist.*
c.- *Obţinuse o victorie totalitară şi fără drept de apel asupra duşmanuluii.*

119.- Seria care conţine cuvinte accentuate corect este:
a.- protector,manager,mijloc,despot; **b.-** protector,manager,mijloc,despot;
c.- protector,manager,mijloc,despot.

120.- Cuvântul *profesor* se accentuează corect: **a.-** profesor, profesor;
b.- profesor, profesor; **c.-** profesor, profesor;

121.- Se dau următoarele cuvinte: *piaţetă, pietate, prizonier, prieten.* Conţin diftongi:
a.- toate; **b.-** al doilea şi al treilea; **c.-** numai primul;

122.- În cuvântul *poezie* există: **a.-** 2 cons. şi 2 vocale; **b.-** 2 cons.şi 4 vocale;
c.- 2 consoane, 2 semivocale şi 2 vocale.

123.- În cuvântul *tigroaică* există: **a.-**un hiat şi un diftong; **b.-**un diftong; **c.-**un triftong.

124.- Seria în care ambele variante de despărţire în silabe sunt corecte este:
a.-a-nal-fa-bet/an-al-fa-bet; **b.-**aus-cul-ta-re/a-us-cul-ta-re; **c.-**co-niac/co-ni-ac.

125.- În cuvântul *ghiocel* apar: **a.-**7 litere,7 sunete; **b.-**7 lit.,6 sunete; **c.-**7 lit.,5 sunete.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **b.-** În limba română sunt numai patru vocale: *a, ă, â, î;* literele *e, i, o, u, y* notează când vocale, când semivocale. Nu există numai semvocale.

2.- **b.-** Despărţim în silabe: *me-te-o-ro-log, a-e-ro-port,e-vo-lu-ţi-e.* În celelalte variante nu conţin vocale în hiat cuvintele: *ploa-ie, fe-reas-tră, c^o-ban.*

3.- **b.-** Sunt scrise corect numai cuvintele din varianta indicată.

4.- **b.-** În alte variante, lit. *x* se pronunţă *gz* în cuv.: *exact, examen, exerciţiu, exemplu.*

5.- **b.-** În celelalte variante, se accentuează corect: *ajungem, fotograf, geometru.*

6.- **c.-** Câte silabe sunt, atâtea vocale sunt: *ge-o-chi-mi-e.*

7.- **b.-** În celelalte variante, se accentuează corect: *muncă,primăvară, obicei, coadă.*

8.- **c.-** În celelalte variante, se accentuează corect cuvintele: *a-ju-tor, an-tre-pe-nor, cinematograf, atitudine, fluviu.*

9.- **a.-** În celelalte variante sunt şi cuvinte care conţin şi semivocale: *fo-ios, flă-că-ru-ie, e-chi-noc-ţiu, a-lei.*

10.- **c.-** Răspunsul corect este în varianta indicată. În celelalte variante sunt şi cuvinte care nu se accentuează pe ultima silabă: *len-toa-re, via-ţă, ori-bil,sies-tă,veri-gă.*

11.- **d.-** Despărţim în silabe: *ge-o-fi-zi-ci-an* – şase silabe.

12.- **d.-** În celelalte variante, se despart corect: *com-pa-nion, co-tro-pi-tor, om-le-tă, de-mo-ni-ac, frac-ţi-o-nar, glas-vand.*

13.- **a.-**Numai în cuvântul *pri-e-ten* litera *i* este vocală. În celelalte cuvinte este semivocală *(pia-tră, pai),* iar în cuvântul *copaci* este literă ajutătoare.

14.- **c.-** Litera *i* este semivocală în cuvintele: *ie-şea, iau, mei.* În cuv. *pomi,*este i scurt.

15.- **d.-** În celelalte variante, sunt cuvinte în care se pronunţă *gz*: *executiv,exerciţiu etc.*

16.- **a.-** Sunt diftongi numai în cuvintele: *mes-c"oa-ră, tră-g au, ghi-o-cei .*

17.- **a.-** Numai în cuvintele: *o-cea-no-log* şi *a-gheas-mă* litera *e* este literă ajutătoare. În celelalte cuvinte, *e* sau *i* sunt şi vocale şi litere ajutătoare: *ve-ghe, chi-ta-ră, a-ce-to-nă, un-ghi-e.*

18.- **c.-** Despărţim în silabe: *ti-groai-că, plă-teai, leoar-că, vo-iau.*

19.- **b**.- Pentru a afla câte litere şi câte sunete sunt într-un cuvânt, despărţim în silabe, facem transcrierea fonetică, şi numărăm sunetele din cuvântul transcris fonetic.

20.- **c**.- În enunţul: *Ici iarba creşte în orice condiţii.*, valorile fonetice ale literei *i* sunt, în ordine: vocală, literă ajutătoare (în *ici*), semivocală (în *iar-ba*), *i* scurt (în *ori-ce*), vocală, vocală, semivocală (în *condi-ţii*).

21.- **b**.-Despărţim în silabe:*ul-ti-mii, toc-mai, ea, eşti(* se transcrie *ieşti.* În celelalte variante nu avem diftongi în: *a-pli-ca-ţi-e, si-tu-a-ţi-e, eu* (se transcrie *ieu*), *a-ici.*

22.- **a**.- Triftongii ascendenţi au: semivocală + semivocală + vocală: *leoar-că, cre-ioa-ne, Ioan.* În alte variante nu avem triftongi ascendenţi în: *ploa-ie* (doi diftongi), *că-ru-ia* (un diftong), *le-oi (da), ieu, a-veau* (triftongi centraţi), *sui* (diftong).

23.- **d**.- În limba română nu există numai semivocale.

24.- **b**.- Numai literele *e, i, o, u, y* notează atât vocale(când sunt singure în silabă sau stau alături de o semivocală), cât şi semivocale (când stau alături de o vocală).

25.- **b**.- Valorile ale literei *e* sunt: vocală (*e-lev*), semivocală (*sea-ră*), *e* cu valoare de *i* semivocalic (*ea, i-de-ea*), *e* cu valoare de *ie* : *el = iel, eşti = ieşti, es-te = ies-te* etc. şi lit. ajut., fără val. fonetică: *cea-ră=cară, gea-nă=gană, chea-mă= kamă*

26.- **b**.- Numai în cuvintele: *co-paci = copac, fugi = fug, ge-nunchi = ge-nunk, unchi = unk, i* este numai literă ajutătoare. În celelalte variante, *i* este şi vocală şi literă ajutătoare în: *a fu-gi, ge-nun-chi-e-ră, ci-a-nu-ră, geam-giu.*

27.- **c**.- Numai în varianta indicată *e* este semivocală: *ca-fea, dol-jean, ne-a dat, tea-mă.* În elte variante, *e* nu este semivocală în: *po-li-ţi-e, ba-ie, pri-e-te-ni-e* (vocală), *o-cean, cea-ră* (literă ajut.).

28.- **a**.- *E* este numai literă ajutătoare în: *geam = gam, Dobrogea = Dobroga, urechea = ureka, vergea = verga.* În celelalte variante, *e* este şi vocală şi literă ajutătoare în: *ger-man, ger-me-ne* (ultimele două silabe au vocală), *cer, gem.*

29.- **b**.- În enunţul: *El mergea într-o ceată de flăcăi pe aceste câmpii.*, valorile literei *e* sunt, în ordine: *e* cu valoare de *ie* (*iel*), voc., lit. ajut. (*mer-gea*), lit. ajut. (*ceată*), vocală (*de*), vocală (*pe*), vocală şi literă ajutăt., vocală (*a-ces-te*), vocală (*a-lei*).

30.- **a**.- În celelalte variante se despart corect: *ja-guar, gâ-tlej, a-tlet, ia-nu-a-ri-e, gea-nă, a-le-i-lor.*

31.- **c**.- Se despart corect: *pen-tru, a-lei, tor-turi, ja-guar, toas-ta.* În celelalte variante nu se încadrează în cerinţele grilei: *bu-din-că, a-lu-at, mici, a-nu-me, ca-u-tă.*

32.- **b**.- Despărţim în silabe: *ge-ne-ral, cerb, cerc, ghe-ţar, un-gher.* În celelalte variante, *e* este numai literă ajutătoare în: *gean-tă, cea-pă, ghea-ră.*

33.- **b**.- Avem diftongi formaţi din litere repetate numai în cuvintele: *plă-mâ-nii, a-tle-ţii, fii-că, pri-e-te-nii, pa-pu-cii.* În celelalte variante, literele repetate sunt vocale în hiat în: *al-co-ol, per-pe-tu-u, con-şti-in-ţă, a-le-e, a în-mi-i, a-si-du-u.*

34.- **a**.- În enunţul: *Eu fă-cui doi cer-cei din ghi-o-cei şi voi mai face.*(6 diftongi).

35.- **b**.- Pentru a ordona alfabetic, luăm în considerare prima literă, apoi a doua ş.a.m.d.

36.- **b**.- *I* scurt se află la sfârşitul cuvântului, are în faţă o consoană (în afară de c, g, ch, gh) sau nu este vocală. Despărţim: *bi-chini, a-ce-laşi, brazi, ori-ca-re.* În alte variante nu este *i* scurt în: *co-dri, Cris-ti* (vocală), *meci, blugi, dragi* (lit. ajut.).

37.- **a**.- De obicei, substantivele care se termină în doi i au diftongi descendenţi (vocală + semivocală). Numai substantivele feminine care se termină în doi i la G-D au

diftongi ascendenţi (semivocală + vocală): *fe-me-ii, a-le-ii, fo-ii, vă-ii*, în care primul i se păstrează ca semivocală de la N-Ac: *fe-mei, a-lei* etc.

38.- **c**.- În celelalte variante se accentuează corect: *maree, margine, copilandru, haos.*

39.- **b**.-Pentru a afla câte litere şi câte sunete are un cuvânt, despărţim în silabe şi transcriem fonetic: *chiu-lan-giu = ku-lan-giu.* Avem 3 vocale (sunt 3 silabe) + 4 cons. + l semivoc. (*u*) + 3 lit. ajut. (*h,i + i* (care este şi vocală şi lit.ajutătoare).

40.- **b**.- În celelalte variante se scriu şi se pronunţă corect: *să îngrijească, cheamă, agrea, aşază, clujean, vegheau.*

41.- **b**.- În celelalte variante se scriu corect:*bătrâneţe,cercetător,someşean,afectuos, faşă.*

42.- **c**.- Numeralele sunt scrise corect numai în varianta indicată.

43.- **c**.- Despărţim în silabe şi subliniem diftongii: *ba-ie, soa-re, ia-urt, han-giu.* Celelalte cuvinte se despart: *sta-di-on, po-li-ţi-e.*

44.- **c**.- În varianta dată cuv. sunt despărţite corect. Atenţie la cuvântul *ju-ris-con-sult.*

45.- **b**.-Omografele sunt cuv. care se scriu identic,dar se pronunţă diferit în funcţie de accent şi au sensuri diferite:*acele–acele,dresuri–dresuri,afin–afin, imobil-imobil.*

46.-**a**.- În celelalte variante se accentuează corect: *ple-doa-ri-e, bu-te-li-e, ma-fi-e, a-fec-ţi-u-ne, fa-bri-că, boa-lă.*

47.- **b**.- Despărţim în silabe şi transcriem fonetic: *cher-che-liţi = ker-ke-liţi*: 3 vocale (*e, e* şi primul *i*)+ 5 consoane (*k,r,k,l,ţ*) + l *i* scurt final + 4 litere ajutătoare (*h,e,h,e*). Fiind singurul sunet vocalic în cele două silabe, *e* este şi vocală şi literă ajutăt.

48.- **c**.- Numai în enunţurile 1 şi 4 sunt diftongi cu cratimă: *de-a, ne-am.* În cuvintele: *ce-a* (*e* este literă ajutătoare), iar în *şi-au* avem triftong.

49.- **b**.- În enunţul: *Oare ea va deveni serioasă, sau aprigă ca o leoaică ?* valorile literei *o* sunt, în ordine: semivocala *o* cu valoare de *u* în cuvintele: *uare, seriuasă, leuaică* şi vocala *o* în articolul nehotărât.

50.- **c**.- Litera *x* notează întotdeauna 2 consoane (*cs* sau *gz*): *secs-tet* = 2 vocale şi 5 consoane; *e-gzact* = 2 vocale şi 4 consoane.

51.- **a**.- Nu se despart la capăt de rând niciodată abrevierile (*UNESCO*), cifrele romane de litere (*al II-lea*), numeralul cifră de substantiv (*15 lei*).

52.- **a**.- Semnele de ortografie sunt: apostroful (întotdeauna), bara oblică (*m/s*), blancul = pauza dintre cuvinte (*deloc* sau *de loc*) şi cratima (când leagă două cuvinte sau silabe de cuvinte care se pronunţă în aceeaşi silabă (*ce-a făcut, vi-no-n casă*). Cratima devine semn de punctuaţie când leagă două numerale aproximative (*2-3 lei*) sau când leagă două cuvinte simetrice sau repetate (*calea-valea, mic-mic*).În enunţurile date avem două semne de ortografie (*mi-ai, ţi-ai*) şi 7 semne de punctuaţie: liniuţa de dialog, ghilimelele, virgula, semnul întrebării, virgula, cratima(*2-3 lei*) şi semnul întrebării.

53.- **b**.- Se scriu cu doi *n* numai cuvintele derivate cu prefixul *în*, dar la care cuvântul de bază începe cu *n*: *nămol – înnămolit, nod – înnodat, nou – înnoit, negură – înnegurat.*

54.- **c**.- Despărţim în silabe: *cre-ion, pi-cioa-re* (*i* este literă ajutătoare), *toa-te, leu.* În celelalte variante, *e* este literă ajutătoare în cuvintele: *ceaş-că = caş-că, a-ceas-ta = a-cas-ta, gea-nă = ga-nă, fă-cea = fă-ca, min-gea = min-ga, tre-cea = tre-ca.*

55.- **b**.- Se scriu cu *î* numai cuv. care încep sau se termină în *î*; cuvintele care au în faţă prefix sau cuvintele compuse se scriu cu *î*: *neîmpădurit, bineînţeles.*

56.- **c**.- Sunt 6 greşeli. Forma corectă este următoarea: *Tu vii la mine, dar nu-mi scrii nicio scrisoare. Mi-ar plăcea să nu fii cum poate fi orice fată după stradă.*

57.- **b**.- Toate cuvintele conţin diftongi: *su-biect, fu-moar, ca-nion, o-biect, pa-ti-noar.*

58.- **b**.-Nu se scriu cu cratimă: *preambul* (*pre* nu este prefix, aşa este cuvântul) şi *preelectoral* (*pre* este prefix şi nu se desparte prin cratimă de cuvântul de bază).

59.- **b**.- Sunt 5 greşeli, iar forma corectă este: *Nu fi îngândurat , ci fii vesel, întrucât fiii tăi au reuşit.* Forma afirmativă a verbului *a fi* la imperativ se scrie cu 2 i, iar forma negativă se scrie cu un singur i; în faţa conjuncţiilor adversative: *dar, iar, însă, ci, ba, or* se pune virgulă; cuvântul *întrucât* nu se desparte; substantivul *fiii*, articulat cu articol hotărât se scrie cu 3 i; adject. posesiv *tăi* nu se desparte.

60.- **b**.- Sunt 8 greşeli subliniate în forma corectă: *Înainte de a-şi părăsi prietenii, mai vorbi o dată cu foştii săi colegi, dar se sfii să le dea oleacă de brânză.*

61.- **a**.- Se despart corect şi conţin diftongi numai cuvintele: *com-pa-nion, pia-ţe-tă, co-pi-lu-lui.* Restul cuvintelor n-au diftongi: *i-me-di-at, si-tu-a-ţi-e.*

62.- **c**.- Numai cuvântul *postuniversitar* nu se scrie cu cratimă.

63.- **b**.- În alte variante nu avem triftongi în: *ploa-ie, ba-ie, ca-dou, bu-zo-ian-că, sti-lou.*

64.- **c**.- Sunt scrise corect formele verbale din varianta indicată.

65.- **b**.- Despărţim în silabe şi subliniem diftongii: *A-vea ne-vo-ie de mai mult timp şi e-ra (ie-ra) cât pe-a-ci să-şi piar-dă o-i-le.*

66.- **a**.- Cuvintele din prima variantă se despart corect: *în-do-ia-lă, vâr-tej, în-vă-lu-ie, stân-je-nea-lă.*

67.- **b**.- Diftongii descendenţi au vocală + semivocală: *pâ-râu, pâi-ne, mai, râu.*

68.- **c**.- Despărţim în silabe: *cer-ce-tă-toa-re.* Avem: 5 vocale (*e, e, ă, a, e*), 6 consoane (*c, r, c, t, t, r*) şi o semivocală (*o*).

69.- **b**.- Despărţim în silabe şi transcriem fonetic: *ghea-ră = gară, mixte = micste, ceas = cas.* Avem, în ordine: 4 sunete, 6 sunete, 3 sunete.

70.- **c**.- Numai în varianta indicată *e* este semivocală.În celelalte variante, *e* este vocală în: *fier-bin-te, fe-me-ie, eu* (ieu*) se-rin-gă, e-o-li-an, a-me-ţea-lă, de-o-da-tă.*

71.- **b**.- Sunt scrişi corect numai termenii: *coercitiv, fluent, proiecţie.* Se scriu corect: *afluent, influenţă.*

72.- **a**.- Sunt despărţite corect numai cuvintele din varianta indicată.

73.- **b**.- Idem.

74.- **b**.- În cuvintele: *vizitiii, fiii, geamgiii* primul *i* face parte din rădăcină, al doilea este desinenţă de plural, iar al treilea este articol hotărât enclitic. În celelalte variante se scriu corect: *eu venii, fugii, solfegii.*

75.- **c**.- Se scriu cu 2 *n* numai cuv. cu prefixul *în*, dar când cuvântul de bază începe cu *n*.

76.- **b**.- În alte variante, *e* este numai literă ajutăt. în: *gea-nă, cear-şaf, ghea-tă, cea-tă*

77.- **b**.- În alte variante, *i* este şi vocală şi lit. aj. în: *ci-ti-re, cir-cum-stan-ţă, chi-chi-ţă.*

78.- **c**.- În celelalte variante, litera ajutătoare este şi vocală în: *pe-ni-ten-ci-ar, ia-ur-giu, che-rem, ghi-ci-toa-re, chel-tu-ia-lă, ci-ti-re.*

79.- **c**.- Cuvintele scrise corect sunt în varianta indicată.

80.- **b**.- Idem.

81.- **a**.- Omofonele sunt cuv. care se pronunţă identic, dar se scriu diferit: *ai (venit)- a-i.*

82.- **b**.- Omografele se scriu identic, dar se pronunţă diferit în funcţie de accent şi au sensuri diferite: *veselă – veselă.*

83.- **b**.- Sunt accentuate corect cuvintele din varianta indicată.

84.- **c**.- Idem.

85.- **a**.- Idem.

86.- **a**.- Idem.

87.- **a**.- Idem.

88.- **b**.- Idem.

89.- **b**.- În celelalte variante forma corectă este: *ma-chi-aj, ma-ghiar, cer-no-ziom*

90.- **a**.- În versurile: *Vo-ios ca şoi-mul cel u-şor / Ce zboa-ră de pe mun-te / A-veam chiar(kar) pe-ne la pi-cior(pi-cor)/ Ş-a-veam şi pe-ne-n frun-te.*(5 diftongi).

91.- **b**.- Când *ge, gi* au valoarea unui singur sunet, înseamnă că *e* şi *i* sunt numai litere ajutătoare ca în cuvintele din varianta **b**.

92.- **c**.- Grupul de dublete *uu* notează întotdeauna vocale în hiat.

93.- **b**.- Cele 4 valori fonetice ale literei *e* sunt: vocală, semivocală, *e* cu valoare de *i*, şi *e* cu valoare de *ie* ca în cuvintele din varianta **b**.

94.- **a**.- Numărul vocalelor este dat de numărul silabelor din cuvânt.

95.- **a**.- Despărţim în silabe şi transcriem fonetic: *ghe-ră-ia-lă (ge-ră-ia-lă)*: 4 vocale, 3 consoane, l semivocală.

96.- **b**.- Despărţim în silabe: *tur-coai-că, ma-iou, în-cer-cu-iau, pre-iei.*

97.- **b**.- Valorile fonetice ale literei *i* sunt: vocală, semivocală şi *i* scurt: *mulţi* (i scurt) *mem-bri* (vocală), *ai* (semivocală), *par-ti-du-lui* (vocală şi semivocală).

98.- **c**.- Sunetele: *a, ă, â, î* sunt întotdeauna vocale.

99.- **b**.- În celelalte variante sunt diftongi în: *e-raţi(ie-raţi), cui, chi-piu.*

100.- **b**.- Despărţim în silabe şi transcriem fonetic: *ghiur-ghiu-liu (gur-gu-liu)*: 3 vocale, 4 consoane l semivocală (*u* final) şi 4 litere ajutătoare.

101.- **a**.- Cuvintele se accentuează corect ca în celelalte variante.

102.- **b**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.

103.- **b**.- Idem.

104.- **b**.- Literele respective, în plus, sunt litere ajutătoare.

105.- **b**.- Despărţim în silabe şi transcriem fonetic: *ghi-ci-toa-re (gi-ci-toa-re):* 4 vocale, 4 consoane, l semivocală.

106.- **a**.- Pot fi şi semne de ortografie, şi semne de punctuaţie numai: *punctul* – este semn de punctuaţie, dar devine semn de ortografie numai în abrevieri; *virgula* – este semn de punctuaţie, dar devine semn de ortografie când leagă două cuvinte simetrice(*cu chiu, cu vai*); *cratima* – este semn de ortografie, dar devine semn de punctuaţie când leagă două numerale aproximative (*doi-trei* elevi).

107.- **b**.- Despărţim în silabe: *tro-tuar, toa-le-tă, trais-tă, ghi-o-noa-ie.* În alte variante nu sunt diftongi în: *un-ghi-e, pla-fo-ni-e-ră, sta-ţi-u-ne, cheag (kag), ghea-ţă (gaţă).*

108.- **a**.- Lit. prin care poate fi redată semivoc. *i*: *i, y, e* cu valoare de *i*, *e* cu valoare de *ie.*

109.- **a**.- Forma corectă a cuvintelor: *escroc, exploatare, escrocherie, escadrilă.*

110.- **c**.- Este forma inversă a verbelor: *m-a strigat – strigatu-m-a, ne va striga – striga-ne-va, l-ar striga – striga-l-ar.*

111.- **b**.- Cuvintele sunt despărţite corect în varianta indicată.

112.- **b**.- Idem.

113.- **b**.- Cuvintele sunt accentuate corect în această variantă.
114.- **b**.- Forma corectă: *Când văzură colegii-mi de echipă că traiectoria mingii nu este cea dorită , i-a cuprins o emoţie teribilă.*
115.- **a**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
116.- **b**.- Diftongii descendenţi au vocală + semivocală: *râu, bou, m-au văzut.* În varianta **a** sunt diftongi ascendenţi, iar în varianta **c** sunt triftongi.
117.- **a**.- Forma corectă: *Fiii mei nu se sfiiră să facă apel la arbitrii, care , de-ndată ce au sesizat intervenţia, au promis că vor analiza în cunoştinţă de cauză situaţia.*
118.- **a**.- În varianta **b** este pleonasm (comunismul este un regim totalitar), iar în varianta **c** nu există victorie totalitară, ci totală.

119.-**a**.- Primele trei cuvinte se accentuează astfel: *protector/protector, manager /manager, mijloc/mijloc,*dar este corect numai *despot.*
120.- **a**.- Ambele variante de accentuare sunt corecte.
121.- **c**.- Despărţim în silabe: *pia- ţe-tă (*diftong), dar: *pi-e-ta-te, pri-zo-ni-er,pri-e-ten.*
122.- **b**.- Despărţim în silabe: *po-e-zi-e* (2 consoane şi 4 vocale).
123.- **c**.- Despărţim în silabe: *ti-groai-că* (un triftong).
124.- **a**.- Celelalte cuvinte se despart: *aus-cul-ta-re* (ascultare cu stetoscopul),*co-niac.*
125.- **b**.- Litera *h* este ajutătoare, iar *e* este şi vocală şi literă ajutătoare.

CAPITOLUL B

VOCABULARUL

Prezentul capitol este considerat a avea cea mai mare pondere aplicativă în viaţa de zi cu zi a tuturor oamenilor, indiferent de gradul lor de cultură.

În explozia contemporană de informaţii, când înţelegerea sensului propriu, secundar şi figurat a CUVÂNTULUI are o importanţă deosebită, când numărul de cuvinte apărute în lexic creşte vertiginos, este necesar să cunoaştem problemele de bază ale formării cuvintelor, să descifrăm sensul dezvoltării limbii române şi să asimilăm procesele rapide care au loc în interiorul vocabularului.

Veţi găsi în acest capitol noţiunile de bază ale lexicului, cu exerciţii aplicative pentru fiecare noţiune în parte şi, în acelaşi timp, cu ajutorul celor 150 de grile de la sfârşitul capitolului, veţi exersa o însuşire conştientă şi temeinică a materialului necesar. Răspunsurile corecte şi explicaţiile necesare sunt la sfârşitul grilelor.

Totalitatea cuv. dintr-o limbă formează **vocabularul** sau **lexicul** limbii respective.

Lexicul limbii române cuprinde aproximativ 140.000 de cuvinte inventariate în dicţionare, dar numărul exact al cuvintelor nu poate fi cunoscut, datorită dezvoltării lexicului în epoca contemporană.

Vocabularul cuprinde:

1. Fondul principal lexical (sau lexicul activ, fondul vechi al vocabularului, vocabularul fundamental) cuprinde circa 1500 de cuvinte caracterizate prin:

- sunt cuvinte vechi şi stabile (moştenite din latină, din fondul autohton, din slavă sau maghiară);
- sunt vorbite curent şi înţelese de toţi românii;
- au numeroase derivate şi compuse (au familia lexicală bogată);
- sunt polisemantice (au multe sensuri): **mare** – stradă **mare** (lată), brad **mare** (înalt), suprafaţă **mare** (întinsă), păr **mare** (lung), groapă **mare** (adâncă), cameră **mare** (voluminoasă), haină **mare** (largă) etc.;
- au o frazeologie bogată: **mână – a da mâna, a da din mână în mână, a avea pe cineva la mână, a face cu mâna** etc.

Vocabularul fundamental conţine cuvinte indispensabile vieţii de zi cu zi, care se pot grupa în următoarele noţiuni denumite:

- părţi ale corpului omenesc: **cap, picior, mână, piept, ochi**;
- grade de rudenie: **mamă, soră, frate, bunic, văr, cumnat, socru**;
- casă: **uşă, perete, fereastră, poartă, sobă**;
- alimente şi băuturi: **pâine, apă, lapte, vin, carne, sare**;
- fiinţe: **om, animal, femeie, câine, găină, şarpe, bou, capră**;
- mediu înconjurător: **aer, pământ, pădure, iarbă, munte**;
- însuşiri: **bun, rău, lacom, prost, iute, deştept, zgârcit**;
- culori: **alb, roşu, galben, verde** (culorile de bază);
- unelte: **cleşte, coasă, plug, ac**;
- acţiuni: **a dormi, a fugi, a merge, a uita, a spăla**;
- timp: **zi, an, lună, vară, noapte**;
- termeni religioşi: **biserică, cruce, Dumnezeu, înger, preot**;
- zilele săptămânii şi lunile anului;
- numerale simple (**1 – 10, 100, 1000** etc.);
- pronume simple: **eu, tu, el, ea** etc.;
- adverbele simple: **azi, ieri, mâine**;

N.B. *Articolele, prepoziţiile simple, conjuncţiile simple, verbele auxiliare şi copulative sunt* ***instrumente gramaticale****.*

Vocabularul fundamental cuprinde numai ***cuvinte simple****.*

2. Masa vocabularului (restul vocabularului, lexicul pasiv sau fondul secundar lexical) cuprinde circa 90% din cuvintele limbii şi anume:

2.1. Arhaisme – sunt cuvinte vechi, ieşite din uz, care se mai întâlnesc în opere literare cu caracter istoric pentru a reda culoarea epocii:

arhaisme fonetice – cuvinte vechi care aveau în forma sonoră alte sunete (litere) decât în forma actuală: **a rumpe** – a rupe, **a îmbla** – a umbla, **să**

cure – să curgă, **poporal** – popular, **lăcuitor** – locuitor.

- ***arhaisme lexicale*** – sunt cuvinte vechi, cu sens diferit de cel actual: **a tăbărî** (sens vechi – a aşeza tabăra; sens nou – a năvăli), **divan** (sens vechi – consiliu, adunare; sens nou – canapea), **mândru** (sens vechi – înţelept; sens nou – semeţ, falnic).
- ***arhaisme morfologice (gramaticale)*** – sunt cuvinte a căror formă gramaticală este diferită de cea actuală:
  - forme de plural diferite: **şcoale**, **aripe**, **greşale**, **palaturi**, **ducumenturi**;
  - forma arhaică a pronumelor relative, nehotărâte, demonstrative: **carele** (care), **fiecarii** (fiecare), **aceştiia** (aceştia).
- ***arhaisme sintactice***
  - folosirea Ac. în loc de G.: - Gazeta de Sud (Sudului), Gazeta de Transilvania;
  - dativul – atribut substantival: „semnelor vremii profet".

* *Tot arhaisme sunt şi cuvintele vechi, dispărute, din domenii ca:*

- *meserii:* ***arcaş***, ***breaslă***, ***cinovnic*** *(funcţionar);*
- *demnităţi:* ***voievod***, ***vornic***, ***logofăt***, ***agă***;
- *monede:* ***para***, ***galben***, ***ţechin***, ***icuşar***;
- *acţiuni:* ***a la***, ***a va***;
- *însuşiri:* ***volnic***, ***slobozenie***;
- *instituţii:* ***divan***, ***agie***.

2.2. Regionalisme – sunt forme ale limbii folosite în anumite regiuni:

- ***regionalisme fonetice*** – cuvinte cu anumite sunete diferite de forma literară a cuvântului: **gios** (jos), **giumătate** (jumătate), **şinşi** (cinci), **deşte** (degete), **frace** (frate), **frunce** (frunte);
- ***regionalisme lexicale*** – sunt cuvinte cu formă diferită de cea literară: **cucuruz**, **păpuşoi** (porumb), **postavă**, **căpistere**, **chersin**, **copaie** (albie), **barabule**, **crumpi** (cartofi), **lubeniţă**, **harbuz**, **melemete** (pepene verde), **iţari**, **gaci**, **nădragi** (pantaloni), **lebedeu**, **oghială**;
- ***regionalisme gramaticale*** – forme gramaticale specifice anumitor regiuni: **o fo' la munce** (a fost la munte), **s-o dus** (s-a dus), **mămăli' cu br' cu la'** (mămăligă cu brânză şi cu lapte), sau forma lungă a perfectului compus: **am văzutără**, **am plătitără**.

2.3. Neologisme – sunt cuvinte noi, intrate în limbă după secolul al XVIII-lea, fie prin împrumuturi din alte limbi, fie formate pe tărâm autohton. Domenii semantice:

- demnităţi: **preşedinte**, **prefect**, **consilier**, **senator**;
- monede: **marcă**, **dolar liră**, **yen**;
- instituţii: **parlament**, **guvern**, **bancă**, **universitate**, **liceu**, **teatru**, **spital**;
- mijloace de transport, unelte, aparate: **camion**, **automobil**, **tramvai**, **autobuz**, **metrou**, **tractor**, **bor-maşină**, **radio**, **televizor**, **xerox**;
- meserii: **profesor**, **avocat**, **inginer**, **chirurg**, **sculer**, **student**, **elev**, **agronom**;
- însuşiri: **moral**, **decent**, **aristocrat**, **flagrant**, **insolit**, **etic**;

- alte denumiri: **oxigen**, **ojă**, **şampon**, **oxid**, **acid**, **secol**, **eră**, **diurn**, **cotidian**, **decadă**, **deceniu**, **salam**, **jambon**, **whisky**, **pepsi**, **cola**, **poluare**, **plajă**, **litoral**, **stradă**, **autostradă**, **alee**, **sporturile** (**fotbal**, **tenis**, **box**, **polo etc.**), **a estima**, **a anula**, **a promulga**, **a facilita**, **a insera**, **a machia**, **a exila**, **acord**, **consens**, **comuniune**.

2.3.1. Adaptarea neologismelor:

- ***neologisme adaptate***: **aisberg**, **lider**, **glasvand**, **vizavi**, **şezlong**, **cafeină**, **cofeină**, **seif**, **butic**, **crenvurşti**, **lebărvurşti** etc.;
- ***neologisme neadaptate***: **bleu** (blö), **manager**, **kilogram**, **kaki**, **karate**, **weekend**, **western**, **whisky**, **yoga**, **diesel** (dizel), **joule**, **newton**, **watt**, **newyorkez**, **thailandez**, **allegro**, **pianissimo**, **businessman** (biznisman), **design** (dizain), **stewardesă** (stiuardesă), **designer** (dizainăr);
- ***expresii din latină***:

mea culpa = vina mea;
ante meridian, post meridian;
verba volant,scripta manent=vorbele zboară,scrisul rămâne; **carpe diem**=trăieşte viaţa;
persona (non) grata – persoană (ne)dorită;
sui-generis = în mod special, în felul său;
magna cum laude = cu cele mai mari elogii;
ex abrupto = de-a dreptul, fără introducere;
alter ego = alt eu;
perpetuum mobile = permanentă mişcare;
sine die = fără o dată (niciodată);
stricto sensu = în sens limitat;
ad valorem = după valoare;
pro forma = pentru o anumită formă;
persona grata= persoană plăcută, agreată;
persona non-grata = persoană neagreată;
pro domo = pentru propriul interes;
ex cathedra = de la catedră, în mod teoretic;
modus vivendi = modalitate de împăcare;
grosso modo = în mare, grosolan;
in extremis = în ultimă instanţă;
in vivo = în timpul vieţii;
mutatis-mutandis = ceea ce trebuie schimbat;
ad calendas graecas = la calendele greceşti, niciodată

ad litteram = literă cu literă, cuvânt cu cuvânt;
opera omnia = opera integrală
statu-quo = situaţie existentă;
tabula rasa = fără valoare;
de iure = de drept;
de facto = în fapt;
ad libitum = după voie, după poftă;
a priori = de la început;
post festum = după sărbătoare;
sine qua non = fără nicio îndoială;
ex voto = după promisiune;
in corpore = în totalitate;
rara avis = pasăre rară
in extenso = pe larg, în întregime;
in abstracto = în afara realităţii;
ad-hoc = pentru un anumit scop;
expressis verbis = în termeni expliciţi;
honoris causa = în semn de mare stimă;
curriculum vitae = autobiografie;
in vitro = în laborator (experimente);
nota bene = observă, ţine minte;

- ***expresii din engleză, germană, franceză***: **feed-back** (fid-bek), **stand by** (stendbai), **five o'clock** (faivăklok), **lied**, **café-bar**.
- ***cuvinte cu circulaţie limitată (limbaj tehnic şi ştiinţific)*** – sunt cuvinte folosite şi înţelese de anumiţi specialişti: **clinică**, **fisc**, **bilanţ**, **credit**, **card**, **teleportare**, **semiologie**, **microscop**, **bielă**, **rotor** etc.
- ***jargonul***: este format din cuvinte străine, folosite pentru a impresiona, nefiind recomandat de limba literară: **bonjur**, **helo**, **ochei**, **a antama** (a iniţia), **ciao**, **schepsis**, **monşer**, **picnic**, **fifti-fifti**, **arividerci**.

- ***argoul***: este format din cuvinte născocite de elevi, hoţi, vagabonzi, pentru a comunica între ei, fără să fie înţeleşi de alţii: **bostan**, **dovleac**, **glavă** (cap), **mititica**, **pârnaie**, **universitate**, **gherlă**, **zdup**, **ladă** (puşcărie), **sticlete**, **curcan**, **gabor**, **majur**, **caraliu** (poliţist), **a ciordi**, **a da cu jula**, **a mangli** (a fura), **lovele**, **biştari**, **parai**, **verzişori** (bani), **dirigul**, **şase**, **profa**, **proful**, **a se gini**, **a benocla**, **fraier**, **şucăr**, **a călca pe coadă**, **dă-mi un 14** etc.

În **masa vocabularului**, au pătruns, datorită contactelor (vrute sau nevrute) ale poporului român de-a lungul istoriei cu alte popoare şi limbi, o serie de cuvinte împrumutate, asimilate de limba noastră:

- cuvinte de origine latină (latina veche şi literară) = 25%;
- cuvinte de origine slavă = 8%: **bici**, **bârlog**, **castravete**, **dragoste**, **glas**, **iubire**, **pustiu** etc.;
- cuvinte de origine greacă = 2%: **cais**, **cărămidă**, **condei**, **hârtie**, **dascăl** etc.;
- cuvinte de origine germană = 2%: **şopron**, **şurub**, **şlep**, **haltă**;
- cuvinte de origine turcă = 4%: **bacşiş**, **bucluc**, **cafea**, **chibrit**, **cioban**, **duşman**, **tutun**, **halva** etc.;
- cuvinte de origine engleză = 3%: **blugi**, **computer**, **fotbal**, **miting**, **week-end** etc.;
- cuvinte de origine daco-getică = circa 100 de cuvinte: **baci**, **brad**, **brânză**, **fluier**, **grumaz**, **măgură**, **murg**, **scrum**, **strugure**, **urdă**, **vatră**, **viezure** etc.;
- cuvinte de origine franceză = 38%: **afiş**, **antreu**, **a epuiza**, **birou**, **cartuş**, **chiuvetă**, **capricios**, **frecvenţă**, **gentil**, **misiune**, **pardesiu**, **şofer**, **uzină**, **remorcher** etc.;
- în afara acestora, mai sunt cuvinte de origine bulgară, sârbă, albaneză.
- datorită pătrunderii calculatorului, limba engleză a trecut pe primul loc.

3. Cuvinte neanalizabile fonetic – sunt cuvintele în care nu se poate recunoaşte alt cuvânt, nu sunt compuse, nici derivate (cu sufixe sau prefixe): **casă**, **teatru**, **elev**, **alb**, **bun**, **cald**, **zece**, **eu**, **acesta**, **ce**, **altul**, **cere**, **a lua**, **a pleca**, **a scrie**, **a da**, **aici**, **bine**, **da**, **nu**, **repede**, **cu**, **de**, **în**, **la**, **că**, **dar**, **sau**, **să**, **hai**, **vai**, **na**, **ia**.

4, Cuvinte analizabile fonetic – cuvinte derivate sau compuse: **frumuseţe**, **dezorganizare**, **învăţământ**, **cuminte**, **cumsecade**, **douăzeci**, **acelaşi**, **frumuşel**, **a îndruma**, **a convieţui**, **altădată**, **demult**, **despre**, **deoarece**, **fiindcă**, **iacă** etc.

5. Semantica se ocupă cu studiul sensului cuvântului, a schimbărilor de sens de-a lungul existenţei lor.

6. Familia lexicală este alcătuită din totalitatea cuvintelor formate prin derivare, prin compunere şi prin schimbarea valorii gramaticale de la un cuvânt de bază (legate ca sens):

- **cuvânt de bază** = cuvântul-titlu din dicţionar
- **rădăcina** (radicalul) = segmentul de litere comun tuturor cuvintelor din familia lexicală respectivă.

Exemplul 1: - **floare** – cuvânt de bază
flor – rădăcină + sufixe şi prefixe = familie lexicală: **florărie**, **florar**, **înflorit**, **neînflorit**, **reînflorit**, **înfloritură**, **înfloritoare**, **floricică** etc.

Exemplul 2: - **a face** – cuvânt de bază;
fac – rădăcină: **facere**, **făcător**, **făcătură**, **a desface**, **desfacere**, **desfăcut**, **nedesfăcut**, **prefăcut**, **neprefăcut**, **prefacere**, **prefăcător**, **prefăcătorie**, **a contraface**, **făcut**, **nefăcut**, **refăcut**, **binefăcător**, **răufăcător**.

** Rădăcina poate avea alternanţe vocalice, consonantice sau mixte.*
*- **temă lexicală** = rădăcină + sufix şi/sau prefix:*
*- neîncrezător = ne + **încrezător***
*- încrezător = **încrez** + ător*
*- încrez = în + **cred** (rădăcina verbului a crede).*

** Rădăcina se compune din literele cuvântului de bază, nu din derivate: **verde**- verzui, înverzire etc., rădăcina este verd, nu verzi (apoi are loc o alternanţă consonantică).*

** Chiar dacă unele cuvinte au aceeaşi rădăcină, dacă nu sunt legate ca sens, nu fac parte din aceeaşi familie lexicală: **procur**or, a **procur**a, **faţă**, răs**făţ**at.*

7. Clasificarea cuvintelor după sens:

- **cuvinte monosemantice** (cu un singur sens: **acid**, **lied**, **rimă**);
- **cuvinte polisemantice** (cu mai multe sensuri): **faţă**, **inimă**, **carte**, **limbă**, **a face**, **la** etc.

8. Clasificarea sensurilor:

- **sens principal (propriu, fundamental, de bază): cap**, **cot**, **picior**, **gură** (când denumesc părţi ale corpului omenesc);
- **sens secundar** (derivat din cel principal): **capul satului**, **gura peşterii**, **cotul râului**, **piciorul scaunului**;
- **sens figurat** (conotativ) = este o imagine artistică (de obicei metaforă), cu valori expresive, afective: **steaua ecranului**, **întunericul din inima mea**.

9. Clasificarea cuvintelor pe baza relaţiilor de sens:

9.1. Omonimele – sunt cuvintele care au aceeaşi formă sonoră, dar mai multe înţelesuri diferite, neînrudite între ele.

9.1.1. Omonime lexicale – sunt cuvintele care aparţin aceleiaşi clase gramaticale, adică sunt substantive, adjective sau verbe.

Exemplu: ***vară*** *– anotimp* ***vară*** *– grad de rudenie*
a semăna *– a pune sămânţa* ***a semăna*** *– a se asemui*

Omonimele lexicale sunt:

- **totale** – când cele două cuvinte sunt identice în flexiune: **leu** (sg.),**lei** (plural)
  război (conflict armat/instrument de ţesut – singular) **războaie** (plural)
- **parţiale** – cuvintele sunt identice numai la unele forme de flexiune:
  bandă (fâşii înguste/grupuri de răufăcători – singular)
  benzi (plural pentru fâşii)
  bande (plural pentru răufăcători)
  masă (mobilă/mulţime - singular) **mese / mase** (pentru plural)
  raport (legătură/comunicare scrisă sau orală - singular)
  raporturi / rapoarte (pentru plural)

9.1.2. Omonime lexico-gramaticale – sunt cuvinte cu formă identică, dar care sunt părţi de vorbire diferite (au alte valori morfologice)

Exemplu: **nouă** (adjectiv/numeral) **poartă** (substantiv/verb)
cer (substantiv/verb) **noi** (pronume personal/adjectiv)

9.1.3. Omonimia gramaticală (morfologică) – este identitatea formelor aceluiaşi cuvânt, foarte frecvente în limba română

Exemplu: - **adună** – verb, indicativ, prezent, persoana a III-a singular
- **adună** - verb, indicativ, prezent, persoana a III-a plural
- **adună** – verb, imperativ, persoana a II-a singular

N.B. ***Omonimele*** *sunt întotdeauna* ***omofone****, dar nu sunt, obligatoriu, şi omografe*.

Atenţie la diferenţa *dintre* ***cuvintele polisemantice*** *(sunt înrudite ca sens) şi* ***omonime*** *(au sens total diferit).*

9.1.4. Dăm mai jos câteva VALORI MORFOLOGICE (omonime) ale unor cuvinte uzuale:

a) ***a fi***: *1.* ***verb predicativ personal*** *(când are sensul de:* ***a exista, a se afla, a se găsi, a costa*** *şi este predicat verbal:*
Elevul ***este*** *în clasă. Cartea* ***este*** *50 lei.*
2. ***verb predicativ impersonal*** *(când are sensul de* ***a se întâmpla*** *sau* ***a trebui****):* ***Era*** *să cad pe scări. Casa aceasta* ***era*** *[1]/ să fie a mea.[2]/.*
Ce ***e*** *când ţi se bate ochiul?*
*- Ce-****o fi*** *cu el? (Ce s-a întâmplat cu el?)*
*„Şi de-****o fi*** *să mor" sau:* ***Fie*** *ce-****o fi****! (să se întâmple ce s-o întâmpla) în care verbul* ***a fi*** *este predicat verbal.*
3. ***verb copulativ personal*** *(are subiect):*
Copilul ***este cuminte****.*
verb copulativ + nume predicat = predicat nominal
4. ***verb copulativ impersonal*** *(fără subiect) – în cadrul* ***expresiilor verbale impersonale*** *(care sunt formate din verbul* ***a fi*** *+ un adverb:****e bine,e adevărat,e posibil*** *etc., formând predicat nominal.*
5. ***verb auxiliar*** *(ajută la formarea modurilor şi timpurilor compuse ale altor verbe). Verbul* ***a fi*** *este auxiliar la:*
- viitor anterior – voi ***fi*** *citit;*
- conjunctiv, perfect – să ***fi*** *citit;*
- condiţional-optativ, perfect – aş ***fi*** *citit;*
- infinitiv, perfect – a ***fi*** *citit;*
- diateza pasivă – ***am fost*** *anunţat.*

b) ***şi*** *1.* ***conjuncţie coordonatoare copulativă*** *(când leagă două părţi de propoziţie sau două propoziţii de acelaşi fel:*
Elevii ***şi*** *profesorii au plecat în excursie. (două subiecte)*
Ionel citeşte lecţia [1]/ ***şi*** *îşi notează ideile. [2]/(două prop.)*
2. ***adverb de mod*** *(cu sensul de: repede, devreme), între verbul auxiliar şi verbul predicativ:- Ai* ***şi*** *rezolvat exerciţiul - Ai* ***şi*** *venit?*
3. ***adverb de excepţie (de întărire)****, fără funcţie sintactică – când leagă două părţi de propoziţie diferite:*
A venit ***şi*** *el. Citeşte* ***şi*** *scrisoarea.*
4. ***pronume reflexiv, fără funcţie sintactică****, marcă a diatezei reflexive:* ***Şi****-a amintit de anii copilăriei. Nu-****şi*** *aminteşte.*

5. ***pronume reflexiv, atribut pronominal în dativ*** *(când după verb este un substantiv articulat hotărât):*
Şi*-a luat geanta. Luându-****şi*** *paltonul, a plecat.*
6. ***adjectiv pronominal de întărire*** *cu funcţie sintactică de atribut adjectival (are sensul de* ***însumi****):„ Mai ştiu* ***şi*** *eu la ce gândeam!"*
7. ***valoare substantivală****:* *„****Şi****" este conjuncţie.*
8. ***locuţiune adjectivală****:* *Am o haină* ***şi mai şi****. (grozavă)*

c) ***a*** *1.* ***articol hotărât enclitic****:* *Carte****a*** *este pe masă*
2. ***articol posesiv-genitival****:* *Cartea este* ***a*** *Elenei.*
3. ***prepoziţie pentru genitiv****:* *Efortul* ***a*** *zeci de copii.*
4. ***prepoziţie pentru acuzativ****:* *Miroase* ***a*** *friptură.*
5. ***prepoziţie pentru infinitiv****:* ***a*** *citi,* ***a*** *face*
6. ***articol demonstrativ-adjectival*** *(formă populară):*
A *mică este acasă,* ***a*** *mare s-a dus în oraş.*
7. ***interjecţie****:* *- A! Ce frumos este afară!*
8. ***valoare substantivală****:* *„****A****" este totdeauna vocală.*
9. ***verb auxiliar****:* *El* ***a*** *venit mai târziu.*

d) ***o*** *1.* ***articol nehotărât****:* ***O*** *carte şi nişte creioane erau pe masă.*
2. ***pronume personal cu funcţie sintactică (c.d.)****, formă neaccentuată:*
*Am văzut-****o*** *pe Ionela.*
3. ***pronume personal cu valoare neutră*** *(fără funcţie sintactică):*
*a luat-****o*** *la fugă, am zbughit-****o*** *de acasă*
4. ***numeral cardinal cu funcţie sintactică de atribut adjectival****, exprimat prin numeral cu valoare adjectivală:*
O *carte şi două creioane sunt pe bancă. (doar, numai, barem, încă* ***o*** *singură carte, nici măcar* ***o*** *carte,încă* ***o****).*
- Când însoţeşte un substantiv care denumeşte noţiuni de timp: o secundă, o oră, o săptămână etc.
5. ***adjectiv pronominal nehotărât****:*
O *fată scrie, altă fată desenează.*
6. ***verb auxiliar*** *(formează viitorul popular în faţa cuvântului* ***să****):*
o *să plec = voi pleca*
7. ***interjecţie****:* ***O****! Ce frumos este cerul!*
8. ***intră în componenţa adjectivului pronominal negativ****:*
*Nici****o*** *fată n-a venit la spectacol.*
9. ***valoare substantivală****:* *„****O****" este vocală.*

e) ***un*** *1.* ***articol nehotărât****:* ***Un*** *băiat citeşte o carte.*
2. ***numeral cardinal/atribut adjectival*** *(nmai, doar, un singur băiat, nici măcar un băiat):* ***Un*** *băiat citeşte, iar două fete scriu..*
- Când arată noţiuni de timp: un minut, un ceas etc.
3. ***adjectiv pronominal nehotărât****:*
Un *băiat citeşte, alt băiat scrie un articol.*
4. ***intră în componenţa adjectivului pronominal negativ****:*
*Nici****un*** *băiat n-a venit la spectacol.*
5. ***valoare substantivală****:* *„****Un****" este articol nehotărât.*

f) **i** 1. ***articol hotărât enclitic***: *Munţii au crestele albe.*
2. ***verb predicativ*** *(predicat verbal): Ştiu unde-**i** cartea.*
3. ***verb copulativ***: *Cartea-**i** nouă.*
4. ***pronume personal, formă neaccentuată, cu funcţie sintactică (c.i.)***:
***I**-am dat două cărţi.*
5. ***pronume personal cu valoare neutră*** *(fără funcţie sintactică):*
*Dă-**i** mai departe, nu sta degeaba!*
*Dă-**i** cu bere, dă-**i** cu vin, până mâine dimineaţă.*
6. ***interjecţie***: ***I**! ce bine îţi stă cu haina!*
7. ***valoare substantivală***: *„**I** este vocală în cuvântul „inimă".*

g) **mi** 1.***pronume personal***, *persoana I singular, dativ, formă neaccentuată, cu funcţia sintactică de complement indirect:*
*El **mi**-a luat caietul.*
2. ***pronume reflexiv***, *fără funcţie sintactică, marcă a diatezei reflexive:* ***Mi**-am adus aminte de excursia din vara trecută.*
3. ***pronume reflexiv***, *dativ, cu funcţia sintactică de atribut pronominal (când după verb este un substantiv):*
***Mi**-am luat cartea. Luându-**mi** cartea, m-am îndreptat spre tine.*
4. ***pronume personal în dativul posesiv***, *cu funcţia de atribut pronominal (despărţit prin cratimă de substantiv sau adjectiv):*
*Cămaşa-**mi** era şifonată. Frumoasa-**mi** haină s-a murdărit.*
5. ***pronume personal în dativul etic***, *fără funcţie sintactică:*
*„Cine **mi**-a văzut / Mândru ciobănel / Tras printr-un inel"*
6. ***numeral cardinal*** *(mii):* *Citise **mii** de pagini în vacanţă.*
7. ***substantiv*** *– denumirea notei muzicale:*
*„**Mi**" este a treia notă pe portativ.*
8. ***valoare substantivală***: *„**Mi**" este pronume.

h) **lui** 1. ***articol hotărât enclitic***, *pentru genitiv şi dativ:*
*Crengile copacu**lui** s-au rupt. Dau colegu**lui** două cărţi.*
2. ***articol hotărât proclitic*** *- care se aşază numai în faţa: tuturor substantivelor proprii masculine, unor substantive proprii feminine, lunilor anului, unor substantive comune (**lui** nenea, **lui** badea, **lui** tanti):*
***Lui** Radu i-am dat două cărţi.*
***Lui** Carmen i s-a rupt tocul de la pantof.*
*La începutul **lui** mai, totul este înverzit.*
3. ***pronume personal***, *formă accentuată, genitiv, cu funcţia sintactică de atribut pronominal:* *Cartea **lui** este nouă.*
4. ***pronume personal***, *formă accentuată, dativ, cu funcţia sintactică de complement indirect:* *I-am dat **lui** toate cărţile.*
5. ***interjecţie***: *Irina Loghin cântă: „**lui, lui, lui**".*
6. ***valoare substantivală***: *„**Lui**" este pronume.*

i) **de** 1. ***prepoziţie simplă***: *Cartea **de** română este nouă.*
2. ***conjuncţie subordonatoare***:
*- cu sensul de „**dacă**" şi introduce propoziţie CŢ (condiţională):*
***De** vei veni la timp,[1]/ vei prinde trenul de Bucureşti.[2]/. 1CŢ,2=PP*

*- cu sensul de „**încât**" şi introduce propoziţie CNS (consecutivă):*
*Am învăţat atât de mult, [1]/ **de** mă doare capul. [2]/. 1=PP,2=CNS*
*- cu sensul de „**ca să**" şi introduce propoziţie CS (circumstanţială de scop:Am mers la piaţă[1]/**de**-am cumpărat cartofi.[2]/ 1= PP,2=CS*
*- cu sensul de „**să**"şi introduce AT: Are obiceiul **de** aruncă tot.*
*- cu sensul de **chiar dacă** – introduce CV:*
***De** vrei[1]/ **de** nu vrei[2]/ dai examen.[3]/ 1=CŢ, 2=CV, 3=PP*
3. ***pronume relativ*** *(cu sensul de „**pe care**" şi introduce propoziţie AT):*
*Băiatul[1]/ **de**-l vezi[2]/ este colegul meu de bancă.[1]/ 1 =PP, 2 = AT*
4. ***valoare substantivală***: *„**De**" este prepoziţie.*
5. ***interjecţie*** *– când este urmat de virgulă: **De**, n-am văzut.*

j) **drept** 1. ***substantiv***: *Sora mea a dat examen la **Drept**.*
2. ***adjectiv***: *Piciorul **drept** mi s-a umflat.*
3. ***adverb***: *Ieri am venit **drept** acasă, după cursuri.*
4. ***locuţiune prepoziţională specifică genitivului:***
***În dreptul** casei, l-am văzut pe tata.*
5. ***locuţiune adverbială***: *Merge **de-a dreptul** acasă.*
*Stă **drept în drept** cu mine.*
6. ***prepoziţie*** *(cu sensul de „**ca**"):* *Se dă **drept** preot.*

k) **ce** 1. ***pronume relativ***: *Ştiu **ce** faci.*
2. ***adjectiv relativ***: *Ştiu **ce** carte ai.*
3. ***pronume interogativ***: ***Ce** faci?*
4. ***adjectiv interogativ***: ***Ce** carte citeşti?*
5. ***adverb*** *(când stă în faţa unui adjectiv, unui adverb, sau între două verbe repetate şi are sensul de **cât**):* ***Ce** frumos eşti! **Ce** bine arăţi! Face **ce** face.*
6. ***locuţiune adverbială***: *Sunt **din ce în ce** mai vesel.*
7. ***interjecţie*** *(când după el este virgulă):* ***Ce**, n-ai plecat?*

l) **tot**: 1. ***adjectiv substantivizat:*** *Am înţeles **tot**.*
2. ***adjectiv pronominal nehotărât***: *Am înţeles **tot** textul.*
3. ***adverb*** *(încă):* ***Tot** n-am înţeles textul.*
4. ***locuţiune adverbială***: ***Peste tot** este praf.*
5. ***locuţiune conjuncţională***: ***Cu toate că** plouă, nu plec.*
6. ***substantiv*** *(articulat):* ***Totul** este corect.*
7. ***adverb cu sens cantitativ:*** *Am mâncat **tot**.*

9.1.5. Câteva exemple de omonime lexicale

a absolvi =
- a termina un an sau un ciclu de învăţământ;
- a scuti pe cineva de pedeapsă, a ierta.

acces =
- posibilitate de a ajunge într-un loc; (plural accesuri);
- tulburări clinice manifestate brusc (plural accese) – accese de tuse.

a achita =
- a îndeplini o obligaţie morală sau materială;
- a declara juridic nevinovăţia.

a acorda =
- a da un ajutor;
- a face acordul gramatical;

- un instrument (*El acordează vioara*).

acru = - gust al oţetului;
- unitate de măsură a suprafeţei (în jur de 4.000 m^2), plural **acri**.

activ = - om care participă efectiv la o acţiune;
- totalitatea bunurilor care aparţin unei persoane (fără plural).

a amenda = - a aplica o amendă cuiva;
- a îmbunătăţi un text, o lege. (*S-au depus amendamente.*)

arie = - măsura unei suprafeţe;
- loc special unde se treieră cereale;
- compoziţie muzicală vocală (cu acompaniament).

banc = - glumă
- îngrămădire de nisip, pietriş, formată pe fundul mărilor;
- cârd mare de peşti marini;
- masă de lucru a muncitorului (tejghea).

cămin = - sobă joasă, cuptor, vatră (plural căminuri);
- casă părintească (plural cămine);
- instituţie culturală (plural cămine).

ciubuc = - bacşiş (plural ciubucuri);
- pipă orientală cu ţeava lungă (plural ciubuce);
- ornament interior în relief pe tavan sau marginile unui perete (plural ciubucuri).

curs = - mişcare, trecere (plural cursuri);
- preţ al monedei unei ţări în raport cu moneda altei ţări;
- expunere, predare.

drept = - neted (plan);
- just, cinstit;
- opusul lui stâng (adjectiv);
- ştiinţe juridice (fără plural);
- răsplată, contribuţie;
- adverb (direct);
- ca (prepoziţie).

etichetă = - bucată de hârtie care se aplică pe caiete, cărţi;
- norme de comportare în rel. dintre diplomaţi sau monarhi.

factor = - cauză, motiv;
- funcţionar al poştei;
- în matematică, la înmulţiri.

grefă = - birou al grefierei;
- operaţie (plural grefe).

lin = - peşte;
- vas pentru struguri;
- domol, liniştit.

mai = - lună a anului;
- ciocan pentru bătut pământul (plural maiuri);

- ficat (plural maiuri);
- adverb cu sensul de încă.

mediu = - natură înconjurătoare;
- persoană care poate fi hipnotizată;
- mijlociu.

parabolă = - curbă;
- istorioară alegorică.

parchet = - pardoseală;
- subdiviziune a unei păduri;
- instituţie juridică.

pat = - mobilă;
- situaţie la şah.

pas = - mişcare;
- trecătoare (plural pasuri);
- unealtă de dulgheri (plural pasuri);
- (interjecţie) cuvânt folosit la jocul de cărţi.

pilă = - unealtă;
- picior de pod;
- trafic de influenţă.

sol = - stratul superior al pământului (plural soluri);
- persoană trimisă cu o misiune (plural soli);
- notă muzicală.

zefir = - vânt (plural zefiri);
- ţesătură (plural zefiruri).

9.2. Paronimele sunt cuvintele cu formă aproape identică (se deosebesc prin una, două, trei litere), dar cu sensuri total diferite.

abil = îndemânatic
agil = sprinten, iute
a adapta = a potrivi pentru a corespunde unor condiţii
a adopta = a înfia un copil; a accepta o părere
albastru = culoare
alabastru = ceramică fină, asemănătoare cu marmura
aluzie = referire indirectă la ceva
iluzie = interpretare falsă a realităţii
alienat = nebun
alineat = rând scris mai înăuntru într-un text
aliniat = aşezat în linie
amabil = politicos, prietenos
amiabil = binevoitor, înţelegător (despre o discuţie)
a amputa = a tăia un membru
a imputa = a reproşa ceva cuiva; a obliga pe cineva să plătească o sumă de bani drept daune
arbitral = hotărât de arbitru
arbitrar = întâmplător, la alegere

audiţie = ascultarea muzicii
audiere = ascultarea celor implicaţi într-o anchetă
audienţă = întrevedere cu o persoană oficială; recunoaştere publică
cauză = motiv
clauză = prevedere specială într-un act oficial
carbonier = industrie de suprafaţă, de prelucrare
petrolier = industrie de suprafaţă, de prelucrare
carbonifer = bazine (materie primă existentă în subsolul pământului)
petrolifer = bazine (materie primă existentă în subsolul pământului)
concesie = cedare în folosul cuiva
concesiune = act prin care se cedează bunuri
creditare = a da bani cu împrumut
acreditare = acordarea unei împuterniciri oficiale
a deconta = a justifica o sumă de bani
a decanta = a lăsa un lichid să se limpezească
diferenţă = deosebire
deferenţă = respect
dependenţă = subordonare, supunere
dependinţă = construcţie anexă (baie, bucătărie, balcon, hol etc.)
destins = relaxat
distins = remarcabil, elegant
eminent = foarte bun (un elev)
iminent = inevitabil, ineluctabil
imanent = lăuntric, propriu naturii unui obiect
eroare = greşeală
oroare = monstruozitate, sentiment de groază, de repulsie
a evoca = a aminti fapte trecute
a invoca = a chema în ajutor pe cineva (divinitate)
famat = cu reputaţie proastă
fanat = trecut, ofilit
ficţiune = imaginaţie, născocire
fricţiune = divergenţă, neînţelegere
forţat = impus cu forţa, obligat
fortuit = întâmplător
garant = care garantează, girant
galant = politicos, curtenitor, mărinimos
glacial = distant, rece
glaciar = ţine de perioada glaciară
indolent = leneş, nepăsător
insolent = obraznic
insolit = neobişnuit, contrar obiceiului
invidios = care invidiază (pizmuieşte) pe cineva
insidios = perfid, caută să înşele
justiţial = referitor la justiţie
justiţiar = care iubeşte dreptatea, face dreptate

literal = reproducere cuvânt cu cuvânt
literar = care aparţine literaturii
locuţiune = grup de cuvinte care se contrage într-o parte de vorbire
alocuţiune = cuvântare scurtă
marţian = locuitor al planetei Marte
marţial = impunător, grav, solemn
masă = mobilă
mesă = slujbă la catolici
meşă = şuviţă falsă de păr; tifon sau vată introdusă în rană
metropolitan = caracterizează un oraş (metropolă)
mitropolitan = aparţine Mitropoliei
a modela = a face ceva după model; a influenţa o persoană
a modera = a reduce intensitatea
a profera = a adresa injurii cuiva
a prefera = a ţine mai mult la cineva/ceva
a prescrie = a recomanda (un medicament); a anula o pedeapsă, datorie
a proscrie = a scoate în afara legii
recent = de curând
regent = persoană care guvernează provizoriu în locul regelui
a refuza = a nu accepta ceva
a recuza = a respinge un judecător, martor
a releva = a evidenţia, a remarca, a scoate în relief
a revela = a dezvălui, a face cunoscut
flagrant = evident, prins asupra faptului
fragrant = frumos mirositor, parfumat
opis = listă de acte; registru
opus = contrar
dilatant = care se dilată
diletant = amator, necunoscător
adagio = ritm lent în muzică
adagiu = maximă, aforism
solitudine = însingurare
solicitudine = atitudine binevoitoare
speţe = specii
speze = cheltuieli
tranşat = tăiat în bucăţi
tranşant = categoric, fără contraziceri
vedetă = persoană care iese în evidenţă (în domeniul artistic)
vendetă = răzbunare, ură
virtuos = cinstit
virtuoz = muzician ajuns la perfecţiune în folosirea unui instrument
familial = care aparţine familiei
familiar = cunoscut, obişnuit
a investi = a introduce bani într-o afacere
a învesti = a acorda unei persoane o funcţie, a promova în serviciu

libret = arie muzicală; carnet de CEC
livret = legitimaţie militară

9.3. Antonimele sunt cuvintele cu formă diferită şi înţeles opus.

** Unele cuvinte nu pot avea antonime:* ***tată, mamă, frate, soră, cuţit, creion, carte, masă*** *etc.*

** Unele antonime se obţin cu ajutorul prefixelor antonimice, ca de exemplu: abil ≠* ***in****abil; moral ≠* ***i****moral; cinstit ≠* ***ne****cinstit; politic ≠* ***a****politic; a robi ≠ a* ***dez****robi etc.*

** Cuvintele aflate într-o* ***relaţie de antonimie aparţin aceleiaşi părţi de vorbire.***

adânc	≠ superficial	facultativ	≠ obligatoriu
adept	≠ adversar	etern	≠ efemer
abstract	≠ concret	identic	≠ distinct
altruist	≠ egoist	interes	≠ indiferenţă
aparent	≠ real	izbândă	≠ eşec, insucces
alienabil	≠ inalienabil (care se/nu se poate vinde)		
alogen	≠ autohton	îndrăzneală	≠ laşitate
agravat	≠ ameliorat	modestie	≠ infatuare
arid	≠ fertil	opulenţă	≠ sărăcie
ascensiune	≠ declin	permanent	≠ temporar
autentic	≠ fals	a preceda	≠ a succeda
atenuant	≠ agravant	precedent	≠ posterior
benefic	≠ malefic	recunoştinţă	≠ ingratitudine
câştig	≠ prejudiciu, pagubă	sens	≠ nonsens
celebru	≠ obscur, necunoscut	şansă	≠ ghinion
constant	≠ oscilant	a stima	≠ a dispreţui
cult	≠ ignorant	uman	≠ inuman, crud, feroce
a distinge	≠ a confunda	a uniformiza	≠ a diversifica
diurn	≠ nocturn	a abroga	≠ a promulga
eden, rai	≠ iad, infern, gheenă, tartar	prolog	≠ epilog
exagerat	≠ minimalizat	brusc	≠ lent
coerent	≠ incoerent	încredere	≠ suspiciune

9.4. Sinonimele sunt cuvintele cu formă diferită şi înţeles identic sau asemănător.

Un cuvânt care are mai multe sinonime formează o **serie sinonimică**: real – adevărat – veritabil – autentic.

Sursa principală a sinonimiei o constituie împrumuturile şi de aceea în limba noastră există mai multe sinonime neologice.

Tipuri de sinonime:

- sinonime totale – puţine la număr şi se stabilesc între cuvinte vechi şi cuvinte literare: **inimă – cord, cupru – aramă, vreme – timp, iute – repede**;

- sinonime parţiale – cele mai frecvente, se realizează între cuvinte mai vechi şi cuvinte mai noi: **cuvânt – vorbă, discurs – cuvântare, pământ – lut, ţărână, ogor, glie, sol, ţarină, câmp**.

Se poate stabili o relaţie de sinonimie între o expresie şi un cuvânt, sau între două expresii:

a-şi lua nasul la purtare = a se obrăznici, a i se urca la cap
a fugi = a o lua la fugă, a spăla putina, a da bir cu fugiţii
a observa = a băga de seamă, a se da de-a dura = a se rostogoli etc.

N.B. Câteva sinonime neologice

ceartă – dispută, altercaţie
vesel – exuberant
cruzime – sadism
a îngădui – a tolera, a permite
cerinţă – deziderat
fluctuaţie – oscilaţie, instabilitate
molipsitor – contagios
a împăca – a concilia, a aplana
indulgent – concesiv, tolerant
convingător – concludent, elocvent
intim – confidenţial
trecător – efemer
veşnic – etern
ambiguu – echivoc
aspru – sever, drastic
deosebire – disonanţă
a hotărî – a decide, a delibera
a ponegri – a denigra, a defăima
a acorda – a conferi, a decerna
a sărbători – a celebra
grijuliu – circumspect
potrivit – adecvat, compatibil
a întări – a consolida
a mângâia – a alina, a consola
a confirma – a valida
străin – venetic, alogen
dezacord – diferend, conflict
imaginar – fictiv
necinstit – oneros
renumit – notoriu
anulare – abrogare
strâmbătură – grimasă
convingere – persuasiune
a fi fericit – a exulta
a slăvi, a glorifica – a exalta
dezavantaj – handicap
suferinţă – vicisitudine
ramolit – senil
a înlesni – a facilita
a cuceri – a fermeca, a captiva
fragil – casabil, friabil
tagmă – castă, clan
arşiţă – canicula
nelinişte – anxietate
străveziu – diafan
a camufla – a disimula, a se preface
respect – deferenţă, condescendenţă
răzbunător – vindicativ
amănunt – detaliu
rai – eden, paradis
iad – infern, gheenă, tartar
copilăresc – pueril, infantil
tineresc – juvenil
înşelător – specios
vinovat – culpabil
parfumat – fragrant
încrezut – infatuat
a etala – a expune
impertinent – insolent
vulgar – indecent, trivial
a insulta – a ultragia
pretenţios – veleitar
murdar – insalubru, nesănătos
obicei – cutumă
supus – ascultător, obedient
indiferenţă – nonşalanţă
remarcabil – notabil
pedepsitor – punitiv
iertare – clemenţă
gazdă – amfitrion
insultă – invectivă
viclean – perfid, insidios
a emite (vapori) – a exala
vorbăreţ – locvace
ilegal – ilicit
vehement – virulent
obrăznicie – insolenţă, aroganţă
postum – publicat după moarte

antum – publicat în timpul vieţii
ostentaţie – etalare excesivă
bravură – vitejie, curaj
plictisitor – fastidios
a corobora – a sprijini, a întări
atu – avantaj
răzvrătire – opunere, frondă
irupţie – năvălire, izbucnire
imitaţie – pastişă
om – persoană, ipochimen, individ
presupunere – premisă, prezumţie
sagace – ager, perspicace
a subvenţiona – a stipendia
vulnerabil – slab, influenţabil
rapace – lacom, hrăpăreţ
a revoca – a contramanda, a anula
reviriment – înviorare
juxtapunere – alăturare, parataxă
sârguincios – laborios
a surghiuni – a ostraciza
a masacra – a extermina
calm, impasibil – flegmatic
a stârpi – a extirpa
intrigă, uneltire – cabală
cuviincios – decent
îndârjire – obstinaţie
jignire – ofensare, ofuscare
fezabil – realizabil, posibil
curajos – stoic, puternic, tare
piedică – impediment
mutual – reciproc;
adulaţie – linguşire;
aporie – dificultate de ordin raţional;
culant – amabil;
peremptoriu – evident, vădit;
dolent – plângăcios, trist;
acrimonie – sarcasm;
elucubrant – aberant;
francheţe – loialitate, onestitate;
eutanasie – moarte fără suferinţă;
libertin – indecent, obraznic;
cupid – avid, lacom;
exhaustiv – complet, în întregime;
marital – referitor la drepturile soţului;
devoţiune – cucernicie, evlavie, pietate;
definitiv – iremediabil
searbăd – anost, fad
bravadă – sfidare
sinistru – dezastruos
a colabora – a lucra în comun
a greva – a împovăra
interpretare, lămurire (a unui text) – exegeză
dorinţă – aspiraţie, deziderat
interdicţie – prohibiţie
glorificare – apoteoză
lacom – avid, vorace
taciturn – tăcut, ursuz, morocănos
prietenos – volubil, comunicativ
a valida – a ratifica
abilitate – fler
reţinut – reticent, rezervat
vecin – riveran
dispreţ, zeflemea – oprobriu
generos – filantrop
condamnabil – reprobabil
demodat – perimat
a minimaliza – a bagateliza
darnic – culant
a ascunde (adevărul) – a escamota
instabil, nestatornic – labil
a desfiinţa – a eradica
suav, vaporos – superfluu
tâmpenie – inepţie, idioţenie
inevitabil – ineluctabil
adjudeca – a atribui un bun la licitaţie;
farsă – glumă, păcăleală, festă;
agnomen – supranume;
caudifer – care are coadă;
antecedenţă – preferinţă, precădere;
dol – viclenie, rea-credinţă;
a escamota – a răstălmăci, a falsifica;
mefienţă – bănuială;
versatil – nestatornic;
insolit – excentric;
grobian – bădăran;
labil – schimbător;
imund – murdar, dezgustător;
a inculca – a întipări în minte o idee;
a corobora – a consolida, a întări;
consecuţie – înlănţuire, legătură

abominabil – înfiorător, provoacă oroare;
expansiv – comunicativ;
farsor – om lipsit de seriozitate;
filistin – făţarnic, îngâmfat;
cutumă – obicei;
iactant – înfumurat, îngâmfat;
a impieta – a se amesteca în viaţa altora;
inanimat – fără viaţă;
a incurba – a arcui, a îndoi ceva;
aborigen – băştinaş, autohton;
derviş – călugăr musulman;
festin – ospăţ, banchet;
filotim – generos, darnic;
sibilinic – ascuns, enigmatic, misterios;
iactanţă – înfumurare, lăudăroşenie;
impietate – dispreţ faţă de ceva sfânt;
coercibil – constrâns, obligat;
incurie – neglijenţă;
deplorabil – vrednic de plâns, jalnic, lamentabil;
abjudecat – a anula un titlu, un drept prin hotărâre judecătorească;
artificiu – procedeu pentru a ajunge mai repede la rezultat, abilitate;
ocurenţă – împrejurare, circumstanţă, conjunctură;
animism – credinţă primitivă prin care oamenii atribuiau suflet obiectelor;
locaţie – închiriere a unor lucruri luate în folosinţă;
a eflora – a frunzări o carte, a studia superficial;
cabriolă – salt al calului prin care se întoarce pe loc;
vestibúl – încăpere; vestíbul – prima cavitate a urechii;
importun – nepotrivit, incomod, plictisitor;
coluziune – înţelegere secretă între două persoane în prejudiciul alteia;
cement– material folosit la cimentarea dinţilor;
absoluţiune – iertare de pedeapsă a unui acuzat când fapta nu e prevăzută de lege;
iertarea păcatelor acordată de Papă sau de un preot catolic;
emersiune – ieşirea unui corp din lichid – paronim cu imersiune (scufundare);
politeism – religie care recunoaşte existenţa mai multor divinităţi;
concupiscent – om cu înclinaţii către plăceri senzuale, desfrânat, luxurios;
homicid – persoană care a ucis premeditat sau involuntar pe cineva;
etolă – fâşie de blană purtată de femei la gât, peste palton;
imprecaţie – blestem împotriva cuiva; figură de stil care conţine un blestem;
imprudent – obraznic, insolent până la cinism;
inadvertent – care nu este atent, distrat, greşit, nepotrivit;
indicibil – care nu poate fi redat prin cuvinte, inexprimabil;
incognito – care călătoreşte pe ascuns, sub un nume fals;
a incrusta – a împodobi, a ornamenta o suprafaţă;
emfază– atitudine exagerată, pretenţioasă; impostor – persoană care caută să înşele;
a induce – a împinge pe cineva să facă ceva.

9.5. Pleonasmul este o greşeală de exprimare care constă în folosirea alăturată a unor cuvinte cu acelaşi înţeles: **coboară jos, campion mondial al lumii, mă întorc înapoi, babă bătrână, concluzie finală, hemoragie de sânge, mijloace mass-media, averse de ploaie, procent de 2%, am colaborat împreună, dar însă, mai superior, şi-a luat propriile sale haine, s-a menţinut mai departe, şi-a adus aportul, a avansat în faţă, cel mai principal lucru, protagonist principal, a rezuma pe scurt, a coexista alături, alocuţiune scurtă, a surprinde pe neaşteptate, alegeri electorale, obstacol care împiedică, propria biografie, cadavru neînsufleţit, ironic şi zeflemitor, prima prioritate, performanţă de vârf, panoramă de ansamblu, a evoca o amintire,**

contrabandă ilegală, marele geniu, romancier epic, şansă favorabilă, bancnotă de hârtie, jambon de porc, a vocifera cu glas puternic, ultima ariergardă, a survola peste munţi, tânăr adolescent, burlac necăsătorit, caligrafie frumoasă, catastrofă nefericită, abuz excesiv, scepticism şovăitor, servilism slugarnic, a migra dintr-un loc în altul, particularitate distinctă, pauză temporară, serpentină sinuoasă, noblețe aristocratică, splendoare grandioasă etc.

* *Unele pleonasme sunt acceptabile, având rolul de a sublinia ideea printr-o figură de stil:*

„Cobori în jos / Luceafăr blând."

În limbajul popular există unele pleonasme acceptate pentru rolul lor de insistenţă:

Am auzit cu urechile mele.
Am luat cu mâna mea.
Am văzut cu ochii mei.

Tautologia este repetarea unui cuvânt cu funcţii sintactice diferite sau cu valori expresive:

Frate, frate, dar brânza e pe bani. (subiect şi nume predicativ)
Soarele, că e **soare**, şi tot are pete. (subiect şi nume predicativ).

Anacolutul este dezacordul dintre două părţi de propoziţie:

Şi **eu** care mergeam liniştit, **mi-a sărit inima** de spaimă(şi **mie)**

Oximoronul este alăturarea a două cuvinte opuse ca înţeles:

Harap-Alb este un personaj principal (**Harap = negru).**

10. Îmbogăţirea vocabularului

În limba română, îmbogăţirea vocabularului se realizează prin:

- **Mijloace interne** (se formează cuvinte noi din materialul existent) prin: **derivare, compunere, schimbarea valorii gramaticale (conversiune).**
- **Mijloace externe**: **împrumuturi** şi **calcul lingvistic**.

10.1. Mijloace interne:

10.1.1. Derivarea se realizează prin adăugarea **afixelor** (sufixelor şi prefixelor) la tema sau rădăcina unui cuvânt-bază.

a) Prefixul este sunetul sau grupul de sunete / litere care se adaugă la începutul cuvântului pentru a forma cuvinte noi.

Prefixele se clasifică în: prefixe vechi, prefixe neologice, prefixoide.

1. Prefixe vechi (productive):

- **des / dez**: desface, descoase, dezaproba, dezrobi;
- **de**: deşira, demoda, descrie;
- **în / îm**: înnoda, înşira, împăduri, împovăra;
- **in**: inegal, ineficient, incorect;
- **ne**: nelegal, necinstit, nefolositor;
- **răs / răz**: răsturna, răscumpăra, răzbate, răzgândi;
- **re**: reveni, reface, reciti, reorganiza;
- **pre**: prevedea, preveni, prelua;
- **străv**: strălucitor, străvechi, străbate;
- **co / con**: comesean, coechipier, confrate, consătean;
- **între**: întrevedea, întrerupe, întreţine.

2. Prefixe neologice (intrate în limbă odată cu cuvintele noi):

- **a**: anormal, apolitic, atipic;
- **an**: analfabet;
- **i**: imoral, ireal, ilegal, iraţional;
- **ante**: antebraţ, antebelic, antedata;
- **anti**: antirăzboinic, antiderapant, antiaerian.

* *Cuvântul **anticameră** provine din limba italiană (nu antecameră)*

- **ana**: anacronic, anagramă;
- **inter**: interveni, interpune, internaţional;
- **extra**: extrafin, extraşcolar, extraplat;
- **post**: postbelic, postuniversitar, postliceal;
- **supra**: suprasolicitat, supraproducţie;
- **super**: superdotat, supervizat;
- **contra**: contravaloare, contraproductiv;
- **trans**: transoceanic, transcarpatic;
- **intra**: intravenos, intramuscular;
- **bio**: bioenergie;
- **hiper**: hiperaciditate, hipertensiune;
- **hipo**: hipoaciditate, hipotensiune;
- **non**: nonvaloare, nonsens;

- **ultra**: ultrasunet, ultracunoscut;
- **para**: paranormal, paratrăsnet.

*3. **Prefixoidele*** sunt false prefixe provenite din cuvinte independente din limba latină sau greacă, dar purtătoare de sens:

- **aero**: aeroport, aeronavă, aerosol;
- **auto**: autobuz, autocar, autoservire, autostradă;
- **agro**: agroindustrial, agroalimentar;
- **bio** (viaţă): biologie, biografie, biochimie;
- **hidro** (apă): hidrocentrală, hidrofor, hidroamelioraţii;
- **demo** (popor): democraţie, demografie;
- **dermato** (piele): dermatolog, dermatologie;
- **electro**: electrocentrală, electromagnetic;
- **foto**: fotografie, fotomodel, fotomontaj;
- **micro**: microraion, microsistem, microscopic;
- **macro**: macrostructură, macroindustrial;
- **mono**: monolog, monoton, monocultură;
- **multi**: multicolor, multilateral;
- **orto**: ortografie, ortoped;
- **pseudo** (fals): pseudonim, pseudointelectual;
- **psiho** (psihic): psihopat, psiholog;
- **socio**: sociolog, socioprofesional;
- **radio**: radiolog, radioamator;
- **semi**: semifinală, semicerc;
- **tele** (la distanţă): teleghida, telecomandă;
- **termo** (căldură): termocentrală, termometru;
- **zoo** (animal): zoologie, zootehnic.

b) Sufixul este sunetul sau grupul de sunete care se ataşează la sfârşitul cuvântului pentru a forma cuvinte noi.

Clasificarea sufixelor se poate face:

1. din punct de vedere semantic (al sensului cuvintelor):

- *sufixe diminutivale* (rezultă obiecte mai mici): copil**aş**, băieţ**el**, rămur**ică**, băn**uţ**, pui**şor**, roch**iţă**, bebel**uş**, căs**uţă**, ars**uleţ**;
  *Sufixele diminutivale se pot adăuga şi la adjective (mic**uţ**, măric**el**, bătrâ**ior**) sau la adverbe (repe**jor**, înceti**şor**);*
- *sufixe augmentative* (rezultă obiecte mai mari): căţel**andru**, băiet**an**, băieţ**oi**, căs**oaie**;
- *sufixe colective:* alun**iş**, brăd**et**, preoţ**ime**, apăr**aie**, porumb**işte** etc.;
- *sufixe de agent* (arată îndeletnicirea): grădin**ar**, post**aş**, scrii**tor**, min**er**, geam**giu**, tractor**ist** etc.;
- *sufixe moţionale* (care îşi formează femininul de la masculin sau invers): elev – elev**ă**, leu – le**oaică**, croitor – croitor**easă**, doctor – doctor**iţă** etc.;
- *sufixe abstracte*: prieten**ie**, singur**ătate**, copil**ărie**, greş**eală**, isteţ**ime**, folos**inţă**, ars**ură** etc.;

2. din punct de vedere morfologic:

- *sufixe substantivale*(rezultatul este subst. – majoritatea ex. de mai sus);
- *sufixe adjectivale* (rezultatul este adjectiv): prieten**esc**, aur**iu**, gălb**ui**, fum**uriu**, mâncă**cios**, nevoi**aş**, frumuş**el**, invent**iv**, păr**os**, sili**tor**, lice**al**;
- *sufixe verbale* (rezultatul este verb): a băşic**a**, hăm**ăi**, boc**ăni**, mâr**âi**, înfrunz**i**, pietr**ifica**, atenţ**iona**, aer**isi**, clănţ**ăni**, ideal**iza**, izvor**î**, văr**ui**, poc**ni**;
- *sufixe adverbiale* (rezultatul este adverb): chior**âş**, piept**iş**, actual**mente**;

3. Sufixoidele cuvinte provenite din latină sau greacă, dar purtătoare de sens:

crat (putere)	- birocrat, democrat;
dox (părere)	- paradox, ortodox;
drom (drum)	- aerodrom, hipodrom, velodrom;
fag (mâncător)	- energofag;
for (purtător)	- hidrofor, semafor;
cid (care ucide)	- insecticid;
fon (sunet)	- telefon, magnetofon;
graf (scriere)	- ortograf, biograf, telegraf;
log (specialist)	- biolog, criminolog, teolog;
man (manie, obsesie)	- toxicoman:
pat (bolnav)	- psihopat, nevropat;
ambul (a merge)	- somnambul;
fob (care urăşte)	- anglofob, francofob;
fil (iubitor)	- cinefil, francofil, bibliofil;
gramă (schemă)	- cardiogramă.

Derivarea poate fi:

- *progresivă* – realizată prin adăugarea afixelor la cuvântul de bază sau la rădăcină;
- *regresivă* – realizată prin eliminarea unui sunet sau unui grup de sunete: a alinta – **alint**, a cânta – **cânt**, a îndemna – **îndemn**, a juca – **joc**, a câştiga – **câştig** etc.;
- *parasintetică* – realizată în acelaşi timp cu sufix şi prefix; unele cuvinte pot avea o dublă prefixare sau dublă sufixare: **îm**pădur**it**, **neîm**pădur**it**, grădină – grădin**ar** + **ie** = grădinărie etc.

* ***Proces derivativ*** *= etapele prin care trece formarea unui cuvânt prin derivare. Exemplu: procesul derivativ al cuvântului* ***neoltenesc:Olt*** *(cuvânt de bază) + sufixul* ***ean*** *=* ***oltean*** *+ sufixul* ***esc*** *=* ***oltenesc*** *+ prefixul* ***ne*** *=* ***neoltenesc.***

10.1.2. Compunerea este mijlocul intern de îmbogăţire a vocabularului prin care două sau mai multe cuvinte formează un cuvânt nou.

Compunerea *se poate realiza prin:*

a. contopire (sudare) – se realizează între cuvinte întregi, existente independent în limbă, care se scriu împreună şi se comportă ca un singur cuvânt: **dreptunghi, untdelemn, bunăvoinţă, astfel, altcineva, oarecare, despre, aşadar, treizeci** etc.

** Substantivele compuse îşi schimbă forma în flexiune:*

- *de obicei îşi schimbă forma ultima parte componentă:*

*N-Ac. – **dreptunghi**; G – D – **dreptunghiului***

*N-Ac. – **bunăvoinţă**; G – D – **bunăvoinţei***

- *fac excepţie de la acest mod de flexiune cuvintele compuse în care ultimul cuvânt este invariabil:*

*N-Ac. – **cineva**; G – D – **cuiva***

*N-Ac. – **câteva**; G – D – **câtorva***

b. compunerea prin alăturare – poate fi:

- blanc (fără cratimă): **Curtea de Argeş, Baia Mare, Gara de Nord, treizeci şi cinci, ca să, de pe, de lângă, ca şi cum, aducere aminte, băgare de seamă** etc.În flexiune: **Gării de Nord, Deltei Dunării** etc.;
- cu cratimă – în cazul alăturării cu cratimă trebuie să ţinem cont de:

La **substantivele comune**:

- **substantiv + substantiv**: redactor-şef, câine-lup.

** În flexiune, îşi schimbă forma numai primul cuvânt:*

redactor-şef – redactorul-şef – redactorului-şef

câine-lup – câinele-lup – câinelui-lup

** Se scriu cu cratimă: bună-creştere, triplu-voal, Craiul-de- Rouă, bun-platnic, rea-credinţă, prima-doamnă, astă-seară, azi-dimineaţă, după-amiază.*

- **substantiv + adjectiv** (sau invers):

argint-viu – argintul-viu – argintului-viu

rea-voinţă – reaua-voinţă – relei-voinţe

- **numeral + substantiv**:

dublu-decalitru – dublul-decalitru – dublu-decalitrului

- **substantiv în N + substantiv în G**:

floarea-soarelui – florii-soarelui

traista-ciobanului

mătasea-broaştei

- **două substantive şi prepoziţie**:

floare-de-colţ – florii-de-colţ

sfeclă-de-zahăr – sfeclei-de-zahăr

viţă-de-vie – viţei-de-vie

- **verb + substantiv**: zgârie-brânză, încurcă-lume, papă-lapte
- **substantive compuse cu prepoziţia după**: după-amiază, după-prânz.

** Cuvintele compuse prin alăturare cu cratimă care au primul element adverb, flexionează: nou-născut – nou-născutul – nou-născutului.*

- **adjectiv + adjectiv** = adjectiv compus: galben-auriu, roşu-deschis.

Se scriu corect: bună-creştere, bună-cuviinţă, bun-gust, bun-plac, bun-rămas, bun-simţ, rea-credinţă, rea-voinţă, prim-balerin, prim-ministru, prim-procuror, prim-secretar, prim-viceprim-ministru, viceprim-ministru, mamă-mare, tată-mare, sânge-rece, arbore-de-cacao, an-lumină, bloc-turn, lasă-mă-să-te-las, mai-mult-ca-perfect, mai-marele, bine-cunoscut, bine-venit, bine-crescut, aşa-zis, nou-ales, propriu-zis, sus-numit etc.

** Adjectivele compuse formate dintr-un cuvânt care nu există independent în vorbire şi unul care există, se scriu împreunat:* ***balneoclimateric, dacoromân, macedoromân,albaiulian.***

N.B. – Substantivele compuse proprii cu ambii termeni în N. sau Ac. se sciu cu cratimă: ***Drobeta-Turnu-Severin, Cluj-Napoca,Ana-Maria.***

- Substantivele compuse proprii cu al doilea termen în G. se scriu fără cratimă: ***Valea Oltului, Câmpia Dunării, Valea Jiului.***

** Se scriu împreunat cuvintele compuse care nu-şi mai păstrează individualitatea morfologică:* ***omucidere, binefacere, binevoitor.***

La **substantivele proprii**:

- **nume de familie**: Apetrei, Ababei, Amariei, Botgros, Sânpetru;
- **nume de personaje literare**: Sfarmă-Piatră, Strâmbă-Lemne, Barbă-Cot, Baba-Cloanţa etc.;
- **două nume proprii toponimice**: Cluj-Napoca;
- **un nume propriu şi un nume comun**: Târgu-Jiu, Broşteni-Deal, Ocna-Mureş etc..

c. compunerea prin abreviere – se realizează prin:

- alăturarea literelor iniţiale: O.N.U., C.E.C. – sau fără punct după fiecare abreviere: ONU, UNESCO etc.;
- reunirea unor fragmente de cuvânt: Centrofarm, Centrocoop etc.;
- reunirea unor fragmente de cuvânt şi a unor iniţiale: Tarom, Renel sau TAROM, RENEL etc.

d. compunerea cu elemente de compunere (prefixoide şi sufixoide): aeronavă, hidroavion, microcentrală, casetofon, hipodrom, caligrafie, genocid.

10.1.3. Schimbarea valorii gramaticale (conversiunea) constă în trecerea de la o parte de vorbire la alta.

- *prin articularea cu articol hotărât sau nehotărât, unele părţi de vorbire devin substantive*. De exemplu:
  - substantiv provenit din adjectiv: un tânăr – tânărul, un senin – seninul, un frumos – frumosul, un verde – verdele;
  - substantiv provenit din pronume: eul (meu), un nimeni – nimicul, un ăla, un ce, totul, cu toţii etc.;
  - substantiv provenit din numeral: zecele, doiul, suta, milionul, un zece, un doi, o sută, un milion etc.;
  - substantiv provenit din verb la participiu sau la gerunziu: cititul,

scrisul, văzutul, rănitul, înfloritul, mersul, un mers, un intrând, un suferind etc.;
- substantiv provenit din adverb: binele, un bine, greul, aproapele (tău).
- substantiv provenit din interjecție: oful, un of, hopul, un hop, fâșul, un fâș etc.;

N.B. *Cuvintele care denumesc **anotimpuri**, **zilele săptămânii** sau **momente ale zilei** au următoarele valori morfologice:*

*a) când îndeplinesc funcția sintactică de **subiect**, sunt **substantive**:*

***Vara** vine pe nesimțite. vara = subiect/substantiv*
***Luni** este o zi frumoasă. luni = subiect/substantiv*
***Dimineața** este friguroasă. = dimineața=subiect/substantiv*

*b) când îndeplinesc funcția sintactică de **complement circumstanțial de timp**, sunt **adverbe**:*

***Vara** plecăm la mare. vara = c.c.t./adverb*
***Luni** mă scol devreme. luni = c.c.t./adverb*
***Dimineața** plec la școală. dimineața = c.c.t./adverb*

*c) când îndeplinesc funcția sintactică de **complement circ. de timp**, dar au lângă ele un **atribut** sau prep. sunt **substantive**:*

***Vara viitoare** merg la examen. vara=c.c.t./substantiv*
***Lunea trecută** am fost la spectacol. lunea=c.c.t./substantiv*
***Dimineața următoare** plec la munte. dimineața=c.c.t./substantiv*
***La vară** va ploua mult. la vară = c.c.t./ substantiv.*

***Deci sunt patru condiții ale conversiunii substantivelor care denumesc anotimpuri, zilele săptămânii și momente ale zilei**: să fie la singular, să nu aibă atribut sau prepoziție, să aibă articol hotărât enclitic și să răspundă la întrebarea **când**.*

- *adjectivele, numeralele* și *verbele la participiu* precedate de articolul demonstrativ-adjectival (cel, cea, cei, cele, celui, celei, celor) *capătă valoare substantivală* (se substantivizează: **cel tânăr**, **cei doi**, **cei lăudați** etc.);
- *adjectivele* care determină verbe devin *adverbe*:

băiat **frumos** – frumos = adj./atribut adj.; merge **frumos**–frumos = adverb/c.c.m.

- *verbul la participiu* care determină un substantiv devine *adjectiv*: cartea **citită**, fereastra **deschisă**, biletul **scris** etc.;
- *verbul la gerunziu acordat* devine *adjectiv*: femeie **suferindă**, mâini **tremurânde**, frunze **vibrânde** – și au funcția sintactică de atribut adjectival;
- *unele adjective* devin *prepoziții*: **conform**, **contrar**;
- *unele substantive* devin *prepoziții*: **grație**;
- *unele adverbe* devin *adjective*: **așa**, **asemenea**, **astfel** (de oameni), **gata**, **bine**;
- *unele adverbe* devin *prepoziții*: **deasupra**, **înaintea**, **înapoia**, **îndărătul** etc.;
- *unele adverbe relative* devin *conjuncții*:

Cum afară plouă,[1]/ nu plec în oraș.[2]/ cum = deoarece

Când ai afla,[1]/ te-ai speria.[2]/ când = dacă
Unde n-am învățat, [1]/ am luat notă mică. [2]/ unde = deoarece

- *verbul la participiu* devine *adverb*: vorbește **răstit**, vorbește **deslușit**; *sau prepoziție*: **mulțumită** (ție, am luat notă mare);
- *adjectivul devine substantiv:* Afară este **cald**, **rece**, **frumos**, **urât**. (căldură, răcoare, soare, ploaie, vânt);
- *adverbul devine subst. numai în exemplul:* El vorbește **românește**. (limba română = c.d.);
- *adjectiv sau adverb substantivizat cu ajutorul prepoziției:* Se prelucrează **la cald**. Este alături **la bine**, **la rău**.;
- *conversiune prin scriere marcată (între ghilimele sau subliniat);*
- *majoritatea pronumelor* devin *adjective pronominale* când stau lângă substantive cu care se acordă în gen, număr și caz:

Maria **însăși** a fost aici.	**însăși** = atr. adj. / adj. pron. de întărire.
Copilul **acesta** ...	**acesta** = atr. adj. / adj. pron. dem.
Cartea **mea** este nouă.	**mea** = atr. adj. / adj. pron. posesiv
Nu știu **care** carte e mai bună	**care** = atr. adj. / adj. pron. relativ
Care carte este mai interesantă?	**care** = atr. adj. / adj. pron. interog.
Fiecare copil a adus câte o floare.	**fiecare** = atr. adj. / adj. pron.nehot.
Niciun băiat n-a venit.	**niciun** = atr. adj. / adj. pron. negativ

- *pronumele relativ-interogativ **CE*** poate deveni *adverb, când are sensul de **cât***:

Știu **ce** frumos ai scris. Merge **ce** merge.
De bună **ce** este (mâncarea), n-a rămas nimic.

- *numeralul **întâi*** poate deveni *adverb*:

Clasa **întâi** (= numeral ordinal / atr. adj.)
Întâi scriem, apoi citim (= adverb / c.c.t.)

- *pronumele personale*, forme neaccentuate în D (*îmi, îți, ne, vă*) și în Ac. (*mă, te, ne, vă*) devin *pronume reflexive* dacă se acordă în persoană cu verbul: **îmi închipui**, **îmi scriu**, **mă gândesc**, **mă spăl** etc.;
- *conjuncția **iar*** devine *adverb* când are sensul de **iarăși, din nou**: ***Iar** ai venit cu tema nescrisă?;*
- în anumite contexte, *substantivul* poate deveni *adjectiv*: *Câini **mai bărbați**; Am o inimă **fecioară**;*

***N.B.** - **numeralul așezat lângă substantiv nu** devine **adjectiv, capătă valoare adjectivală**:*

***Doi** elevi au luat note mari.* (doi = atr.adj. / numeral cardinal simplu, cu valoare adjectivală).

- ***numeralul neînsoțit de substantiv*** capătă *valoare substantivală*:

***Doi** au plecat mai repede.* (doi = subiect/numeral cardinal cu valoare substantivală).

- ***numeralele de la 20 înainte*** legate de substantiv prin prepoziția **de**, au *valoare adjectivală*: ***Douăzeci și cinci** de elevi au plecat în excursie.*(atribut adjectival / numeral cardinal compus cu valoare

adjectivală), (conform **GALR**, 2005);

- ***numeralele până la 20 NU*** *sunt urmate de prepoziția* ***de***:

Doi / zece / cincisprezece elevi au plecat.

Cuvântul **copiii** se scrie cu **trei i** (**nu** cu **trei de i**).

- ***numeralele multiplicative, distributive și adverbiale*** care determină un verb au *valoare adverbială*:

Câștigă ***înzecit****. (c.c.m./numeral multiplicativ cu valoare adverbială)*

Merg ***câte patru****. (c.c.m./numeral distributiv cu valoare adverbială)*

A venit ***de două ori****. (c.c.m./numeral adverbial).*

- *unele* ***substantive proprii devin substantive comune****: olandă (material), americă (pânză), napoleon, ludovic (bani), o mărășească.*

10.2. Mijloace externe de îmbogățire a vocabularului

Principalul mijloc extern îl constituie împrumuturile din alte limbi, datorită contactelor nemijlocite cu alte popoare (alte limbi) sau prin intermediul cărților.

După limba din care provin, împrumuturile sunt:

- **slave**: *izvor, deal, babă, pod, plug, cocoș, gâscă, rață, prieten, gospodar, boier, popă, pomană, cinste, primejdie, ceas, vorbă, bolnav, a dărui, a munci, a odihni, ieftin, vesel, drag etc.*;
- **maghiare**: *belșug, hotar, a cheltui, a făgădui, vamă, neam, marfă, sobă, gând, oraș, gazdă etc.*;
- **turcești**: *leafă, bacșiș, chef, chirie, taifas, dușman, cioban, halva, pilaf, zarzavat, ciorbă, baclava etc.*;
- **grecești**: *frică, pat, zahăr, hârtie, folos, a pedepsi, politicos, a plictisi, proaspăt etc.*

Împrumuturile neologice au pătruns în limba noastră după secolul al XVIII-lea, al XIX-lea din limbi apusene:

- **de origine franceză**: *mesager, curier, individ, raport, ordin, nobil, patrie, poet, colonel, apartament, birou, costum, misiune, pardesiu etc.*;
- **de origine germană**: *bormașină, electrocar, rucsac, șaibă, ventil, șurub, șopron, haltă, gater etc.*;
- **de origine italiană**: *bariton, chitară, flaut, solfegiu, tenor, operă etc.*;
- **de origine engleză**: *gol, golf, fotbal, fault, blugi, miting, week*
- *end, scor, parking, picup etc.*

De remarcat că în limbă apar permanent cuvinte noi datorită mijloacelor moderne de comunicare și a circulației locuitorilor țării noastre în alte țări de pe mapamond, deci limba se îmbogățește continuu.

Calcul lingvistic este traducerea unui cuvânt sau a componentelor unui cuvânt compus, ori a unor locuțiuni prin echivalente românești: **cale-ferată**, **purtător de cuvânt**, **a obține** (traducere din franceză), **război-fulger**, **zi-muncă**, **cal-putere**.

GRILE

Categoria de grile care aparțin VOCABULARULUI constituie un mijloc eficient de verificare a noțiunilor teoretice cuprinse în acest capitol, cu accent deosebit pe cuvintele care fac parte din fondul principal lexical, dar și părțile componente ale fondului secundar al lexicului limbii române.

O parte semnificativă a grilelor se referă la mijloacele interne și externe de îmbogățire a vocabularului (derivare, compunere, conversiune, împrumuturi), dar și categoriile semantice (omonime, sinonime, antonime, paronime, pleonasm), care au o pondere deosebită în subiectele pentru examen. Grilele propuse alternează ca dificultate, iar răspunsurile (**unul sau mai multe** - **numai în Grile 1**) sunt explicate și comentate.

Întrucât în ultimul timp s-au dat multe grile din „Vocabular", am considerat necesar să introduc încă 100 de grile explicate și comentate cu un singur răspuns corect.

GRILE 1

1.- Elementul de compunere *tele-* este folosit cu sensul *la distanță* în toate cuvintele din seria: **a.-** telegar, teleguță, teleleu; **b.-** telescaun, televizor, telespectator;
c.- telecabină, telemea, teletext.

2.- Adjectivul *parcimonios* are sensul: **a.-** subiectiv, părtinitor;
b.- zgârcit, excesiv de econom; **c.-** superficial, lipsit de profunzime.

3.- Sunt pleonasme în varianta: **a.-** mare hit, de comun acord, foarte inteligent.
b.- începe să pornească,site pe internet, readuc aici în discuție;
c.- dar însă așa nu e bine, are vreo aproximativ 10 lei, ne revedem din nou.

4.- Alegeți seria în care există perechi de sinonime: **a.-** indolent – insolent;
b.- consimțământ – asentiment; **c.-** fortuit – forțat.

5.- Sensul verbului *a lapida* este: **a.-** a scrijeli; **b.-** a omorî pe cineva cu pietre;
c.- a fi succint, a spune pe scurt.

6.- Sunt sinonime cuvintele din seria: **a.-** pueril – infantil, a enunța – a formula;
b.- emoționant – abominabil, competent – capabil; **c.-** a dinamiza-a dinamita.

7.- Sinonimul cuvântului *insolență* este: **a.-** atitudine necuviincioasă;
b.- atitudine politicoasă; **c.-** cordialitate.

8.- Antonimul cuvântului *productivitate* este: **a.-** prosperitate; **b.-** lealitate; **c.-** inefiență.

9.- Sensul cuvântului *a corobora* este: **a.-** a pune lucrurile cap la cap;
b.- a sprijini, a consolida, a confirma; **c.-** a înainta o acțiune în instanță.

10.- Cuvântul *adagiu* este sinonim cu: **a.-** propoziție; **b.-** maximă; **c.-** adăugare.

11.- Cuvântul *a clama* are sensul: **a.-** a pune clame; **b.-** a striga cu voce ridicată;
c.- greșeală pentru cuvântul *a blama.*

12.- Sunt sinonime cuvintele din seria: **a.-** etic, moral, onest;
b.- copilăros, abil, pueril; **c.-** devotat, loial, fidel.

13.- Antonimele cuvântului *antagonism* sunt în varianta: **a.-** contradicție, opoziție;
b.- unitate, coeziune, solidaritate; **c.-** ură, dușmănie, rivalitate.

14.- Se dau următoarele cuvinte: *feți-frumoși, sus-numit, blocuri-turn, prost-crescut.* Sunt corect scrise cu cratimă: **a.-** toate; **b.-** numai primele trei; **c.-** niciunul.

15.- Se dau următoarele substantive comune: *joacă*, *înțelepciune*, *curaj*, *eroism*. Sunt defective de plural: **a.**- toate; **b.**- numai primele două; **c.**- niciunul.

16.- Sensul cuvântului *semeț* este: **a.**- mândru; **b.**- obraznic; **c.**- ambele.

17.- Se dă următorul enunț: *Studiază filosofia(1)/filozofia(2), dar nu se prea pronunță în chestii(3)/chestiuni(4)delicate și nu prea crede în slogane(5)/sloganuri(6).* Dintre cuvintele subliniate au forme literare: **a.**- toate; **b.**- numai 1, 3 și 5; **c.**- niciunul.

18.- În enunțul: *Mărirea pensiilor la doisprezece mii de lei va aduce fericirea a doisprezece milioane de oameni.* Acesta conține; **a.**-2 greșeli; **b.**-trei greșeli; **c.**-4 greșeli.

19.- În enunțul: *Aflasem și noi că unii erau turiști, alții îi durea capul, așa că am plecat, deși eram siguri că și tu, de atâta vreme de când nu ne-am văzut, îți era dor de noi.* Acesta conține: **a.**- 2 greșeli; **b.**- nicio greșeală; **c.**- 3 greșeli.

20.- Fie enunțul: *Ați terminat deja clasa a doisprezecea(1)/ a douăsprezecea(2), dar nu cred că ați uitat prima zi de școală din clasa întâi(3)/întâia(4).* Dintre cuvintele subliniate sunt corect folosite: **a.**- toate; **b.**- numai 2, 3, 4; **c.**- 2 și 4.

21. Alegeți seria care cuprinde toate cuvintele formate cu sufixul diminutival **–ic** (pentru masculin) sau **–ică** (pentru feminin):

a.–muzică,păpușică,cărticică;**b.**–păpușică,lăptic,broșurică;**c.**-condică,muzică.

22. Structura lexicală a cuvântului **împădurire** este:

a. –îm (prefix)+păduri(rădăcină) + re (sufix);**b.** – împăduri (rădăcină) + re (sufix);
c. – îm (prefix) + pădur (rădăcină) + i (sufix) + re (sufix).

23. Cuvintele de bază ale derivatelor: **părticică, îngroșare, cărticică, veșnicie**, sunt:

a.– păr-, groș-, cărt-, veșnic-; **b.**– parte, gros, carte, veșnic;
c.– părticic-, îngroș-, cărt-, veșnici-.

24. Sunt derivate cu prefixul **–în** toate cuvintele din seria:

a. – înnoda, înnoi, înota, înnora; **b.**– înnopta, înnoi, înnora, înnegri;
c. – înnebuni, înnoi, înnegri, înota.

25. Sunt formate prin derivare parasintetică toate cuvintele din seria:

a. – neîmpădurit, dezghețare, cioplitură, abatere;
b. – necioplit, înotare, denumire, târâtură;
c. – necioplit, neîmpădurit, dezghețare, dezbatere.

26. Sunt formate prin derivare regresivă toate cuvintele din seria:

a. – văz, auz, lucru, îndemn; **b.** – văzut, auzire, îndemn;
c. – dădea, auzi, lucrare, îndemn.

27. Sunt corect scrise toate cuvintele din seria:

a. – înegri, înnopta, înnoi, înnebuni;
b. – înnegura, înnebuni, înnopta, înnoi; **c.**– înegura, înnopta, înoi, înnebuni.

28. Sunt derivate cu prefixul **–ne** toate cuvnitele din seria:

a. – nebulos, neam, neapărat, nebun; **b.**– neamestec, nepietruit, neatent, neauzit;
c. – neom, neam, necioplit, negru.

29. Sunt formate cu sufixe moționale toate cuvintele din seria:

a. – copilă, autoare, rățoi, nepoțică; **b.**– rățoi, mamă, lucrător, porumbel;
c. – scriitoare, nemțoaică, curcan, hangiță.

30. Fac parte din vocabularul fundamental toate cuvintele din seria:

a. – picior, bluză, jachetă, inel; **b.**– mână, gură, cap, apă, frate;
c. – avarie, casă, local, petală.

31. Sunt scrise corect cuvintele din seria:

a. – delicvent, excalada, excadrilă, ecsemplu;
b. – delincvent, escalada, disertație, escadrilă, exemplu;
c. – delictvent, excadrilă, exemplu, dizertație.

32. Nu sunt scrise corect cuvintele din seria:

a. – tranversa, trotoar, desloca, greșală; **b.** – traversa, trotuar, disloca, greșeală;
c. – răzbuna, casierie, răsucit, compromite.

33. Nu sunt derivate toate cuvintele din seria:

a. – a trage, câine, preșcolar, interzis; **b.**– popă, carte, școală, tramvai, ochelari;
c. – împotrivire, călcat, ispititor, alint.

34. **O** din enunțul de mai jos este: *„**O** zăream **o** clipă, apoi dispărea și doream s-**o** mai văd într-**o** seară.”*:

a. – pronume personal Ac.; numeral cu valoare adjectivală, Ac.; pronume personal, Ac.; articol nehotărât;
b. – pronume pers., Ac.; art. nehotărât, pron. personal, Ac.; pron.pers., Ac.;
c. – articol nehotărât; pronume pers., Ac.; pron. personal, Ac.; art.nehotărât.

35. Rădăcinile cuvintelor **desființare, dezlănțuire, desțelenit** sunt corecte în seria:

a. – ființă, lanț, țelină; **b.** – înființ-, lanț, desțeleni; **c.** – fi, lănț-, țelen-.

36. Există cuvinte compuse prin contopire (sudare) numai în seria:

a. – magnetofon, oltean, S.U.A.; **b.** – bunăvoință, scurtcircuit, jurisconsult;
c. – cal-putere, tufiș, Câmpulung.

37. Sunt corecte toate cuvintele din seria:

a. – *Toți acești simplii membrii sunt ca proprii noștrii copii;*
b. – *Toți acești simpli membrii sunt ca proprii noștrii copii;*
c. – *Toți acești simpli membri sunt ca propriii noștri copii.*

38. Indicați seria scrisă corect:

a. – *Fi-ți atenți!Nu fii urâcios!Fii mai bun!*;
b.– *Fiți atenți!Nu fi urâcios!Fii mai bun!*;
c. – *Fiți atenți! Nu fii urâcios! Fi mai bun!.*

39. Alegeți varianta în care cuvântul subliniat este folosit corect:

a. –*Am fost în audiție la primarul orașului.* **b.**–*Azi este zi de audiențe la primărie.*
c. – *Azi am participat la o audiție muzicală.*

40. Alegeți varianta în care cuvântul subliniat este corect folosit:

a. – *Ascendența muntelui este dificilă.* **b.** – *Ascensiunea muntelui este dificilă.*
c. – *Elevul X este într-o ascendență continuă.*

41. Fac parte din aceeași familie toate cuvintele din seria:

a. – floare, Florin, floretă, florar; **b.** – opus, opozant, oportunism, oponent;
c. – bun, bunătate, nebun, străbunic, îmbunat.

42. Alegeți varianta în care cuvântul **inimă** are sens propriu:

a. – *I-a sărit inima în sus de frică.* **b.** – *Inima îi bate puternic.*
c. – *A băut vin pe inima goală.*

43. Identificați seria care conține numai cuvinte compuse:

a. – hipodrom, disproporție, aseleniza;
b. – răuvoitor, ASIROM, binecuvântat, jurisconsult;
c. – ținere de minte, cal-putere, prevăzut.

44. Sensul cuvintelor **a aboli** şi **emblemă** este:
a. – a anula, fără etichetă; **b.** – a desfiinţa, blazon; **c.** – a abroga, stemă.
45. Sunt formate cu sufixe augmentative toate cuvintele din seria:
a. – butoi, amândoi, lădoi, vulpoi; **b.** – omoi, strigoi, maimuţoi, băieţoi;
c. – măturoi, băieţoi, căsoi, omoi.
46. Fac parte din aceeaşi familie toate cuvintele din seria:
a. – **a luci**, lucifer, a elucida, strălucit; **b.**–**a face**,desfacere,prefacere,făcătură;
c. – **gol**, golan, golgotă, golf, gologan.
47. Sinonimele cuvintelor **pudoare** şi **deferenţă** sunt în seria:
a. – neruşinare, deosebire; **b.** – decenţă, respect, condescendenţă;
c. – jenă, duplicitate.
48. Alegeţi varianta care conţine sinonime argotice:
a. – copoi, curcan, majur, gabor, sticlete;
b. – bani, lovele, instrumente, gologani; **c.** – glavă, bostan, dovleac, tet.
49. Sinonimele cuvintelor subliniate sunt corecte:
a. – **a decerna** = a atribui, a acorda, a conferi;
b. – **a libera** = a elimina, a decide, a elibera;
c. – **casabil** = căsătorit, casant, captivant.
50. Aparţin aceleiaşi familii toate cuvintele din seria:
a. – **faţă**, înfăţişat, faţadă, răsfăţat; **b.** – **balot**, a balota, balotaj, balotat;
c. – **lemn**, lemnărie, lemnuş, lemnos.
51. Expresia latinească ***„nota bene"*** înseamnă:
a. – nota bună; **b.** – atenţie, ia aminte!; **c.** – corect.
52. Cuvântul **intrepid** este sinonim cu:
a. – interimar; **b.** – intransigent; **c.** – curajos.
53. Fac parte din aceeaşi familie toate cuvintele din seria:
a. – iarbă, erbicid, ierbar, erbivor; **b.** – drum, drumeag, drumeţie;
c. – piept, pieptar, pietriş, pectoral.
54. Alegeţi seria în care toate sinonimele sunt corecte:
a. – **casabil**, casant, căsătorit, fragil;
b. – **arşiţă**, caniculă, dogoare, zăpuşeală;
c. – **a consolida**, a întări, a consola, a solidifica.
55. Alegeţi seria în care toate antonimele sunt corecte:
a. – fast – nefast, agale – iute, iluzie – deziluzie;
b. – festiv – lent, fatal – decepţie, banal – domol;
c. – pas – trecătoare, amănunt – detaliu, fragil – nefragil.
56. Alegeţi varianta cu toate sinonimele corecte:
a. – **cutumă**, ritual, report, direct; **b.** – **litigiu**, dispută, diferend, dezacord;
c. – **a ultragia**, a insulta, a intensifica, a triumfa.
57. Cuvântul subliniat este corect folosit în varianta:
a. – *Clădirea B.C.R. este impozantă.*; **b.**–*Profitul oricărei afaceri este impozant.*;
c. – *Monumentul lui Mihai Viteazul este impozabil.*
58. Antonimele cuvintelor **ignorant, distructiv** sunt:
a. – cult, constructiv; **b.** – malefic, prăpăstios; **c.** – tulburat, solid.

59. Alegeţi seria în care cuvântul **vară** nu e format prin conversiune:
a. – *Toată vara a stat la munte.*; **b.** – *Vara plec la mare.*;
c. – *Într-o vară am plecat în Grecia.*
60. Cuvintele subliniate sunt formate prin conversiune:
a. – ***Binele** se plăteşte cu bine.*; **b.** – *De frig, Robert sta **covrig**.*;
c. – ***Seara** este foarte plăcut.*
61. Pot avea pereche paronimică toate cuvintele din seria:
a. – a desena, a investi, barou, literar; **b.** – alocuţiune, companie, suveran, galant;
c. – a stimula, lamă, rector, filatură.
62. Alegeţi seria în care toate cuvintele sunt omografe:
a. – distinsă, dată, cută, nuntă; **b.** – sui, părui, mobilă, degajă;
c. – pădure, falangă, ţap, repetă.
63. Pot avea omonime toate cuvintele din seria:
a. – capră, cocoş, lac, cutare; **b.** – ţară, ţiglă, absolut, carieră;
c. – vilă, pompă, gol, umezeală.
64. Pot avea omonime toate cuvintele din seria:
a. – bandă, bancă, toc, drept, liliac; **b.** – scaun, râs, uşă, atlas;
c. – banchet, carte, ochelari, masă.
65. Alegeţi varianta fără pleonasme:
a. – nivelul glicemiei, campion mondial;
b. – hemoragie de sânge, conlucrăm împreună; **c.**–abis profund,dihanie sălbatică.
66. Cuvinte derivate cu sufixe de agent sunt în seria:
a. – fierar, dosar, sondor, triumfal; **b.** – lemnar, fierar, tractorist, poştaş;
c. – referat, geamgiu, copil, spaţial.
67. Alegeţi varianta fără regionalisme:
a. – *Ţăranii au cules păpuşoiul de pe câmp.*;
b. – *Nu s-o dus la târg, că n-are gologani.*;
c. – *Mergem să cumpărăm varză şi cartofi.*
68. Varianta care conţine sinonimul cuvântului **glacial**:
a. – *Are un comportament distant.*; **b.**- *Este o atmosferă glaciară.*
c. – *Pământul este îngheţat.*
69. Cuvintele **cert, citeţ, precis, zgârcit** au următoarele antonime:
a. – nesigur, ilizibil, confuz, darnic; **b.**– neconvingător, analfabet, decis, generos;
c. – incert, ilizibil, confuz, risipitor.
70. Expresia **a-şi lua inima-n dinţi** este sinonimă cu:
a. – a îndrăzni; **b.**- a rămâne cu gura căscată; **c.**- a fi calm.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **b**.- În alte variante, cuv. *tele-* nu este prefixoid: *telegar, teleguţă, teleleu, telemea.*
2.- **b**.- Sensul cuvântului *parcimonios = zgârcit.*
3.- **c**.- Sunt pleonasme numai în varianta indicată. În celelalte variante, nu sunt pleonasme: *de comun acord, foarte inteligent,readuc aici în discuţie.*
4.- **b**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
5.- **b**.- Sensul verbului *a lapida* = a omorî pe cineva cu pietre.

6.- **a**.- Numai în varianta indicată cuvintele date sunt sinomine.
7.- **a**.- Sensul cuvântului *insolență* = atitudine necuviincioasă.
8.- **c**.- Antonimul cuvântului *productivitate* = ineficiență.
9.- **b**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
10.-**b**.- Cuvântul *adagiu* este sinonim cu *maximă, proverb.*
11.-**b**.- Cuvântul *a clama* = a striga cu voce ridicată.
12.-**c**.- Sunt sinonime numai în varianta indicată.
13.-**b**.- Antonimele cuvântului *antagonism* = unitate, coeziune, solidaritate.
14.-**a**.- Toate cuvintele se scriu cu cratimă.
15.-**a**.- Toate cuvintele sunt defective de plural.
16.-**c**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
17.-**a**.- Toate cuvintele subliniate sunt folosite corect.
18.-**a**.- Sunt două greșeli: *douăsprezece mii* și *douăsprezece milioane.*
19.-**a**.- Forma corectă este: *Aflasem și noi că unii erau turiști, pe alții îi durea capul, așa că am plecat, deși eram siguri că și tie, de atâta vreme de când nu ne-am văzut, îți era dor de noi.*
20.-**b**.- **Atenție !** după DOOM 2 se spune corect și *clasa întâi* și *clasa întâia.*
21. **b**. **Sufixul** este sunetul sau grupul de sunete care se așază la sfârșitul cuvântului pentru a forma cuvinte noi. **sufixele diminutivale** (rezultă obiecte mai mici) sunt: copil**aș**, băiet**el**, bănu**ț**, pui**șor**, rochi**ță**, bebelu**ș**, urs**uleț**, măr**icel**, repe**jor**, încet**işor**. În varianta **a.** și **c.** sunt cuvinte fără sufix: **muzică**, **condică**, **replică**.
22. **c**. **Structura lexicală** înseamnă: prefix + rădăcină + sufix. În cuvântul **împădurire**, de la cuvântul de bază (**pădure**), rădăcina (**pădur**) se formează cuvintele : **îm** + **pădur** + **i** (**împăduri**) + **re** = **împădurire**.
23. **b**. **Cuvântul de bază** este cuvântul-titlu din dicționar din familia respectivă. Deci, varianta **b** este corectă.
24. **b**. **Prefixul** este sunetul sau grupul de sunete care se adaugă la începutul cuv. pentru a forma cuvinte noi; dând la o parte pref., să rămână cuv. cu înțeles (cuv. de bază). **De reținut**: cuvintele de bază care încep cu **n** și primesc prefixul **în** se scriu cu doi **n**: **înnoda, înnoi**, dar **nu înnota** (ci **înota** – unde **în** nu este prefix).
25. **c**. **Derivarea** – mijloc de îmbogățire a vocabularului – se realizează cu **afixe** (sufixe și prefixe). Derivarea poate fi:
    - **progresivă** – când se adaugă litere (sufix **sau** prefix);
    - **parasintetică** – cuprinde prefix + rădăcină + sufix;
    - **regresivă** – când cuvântul rezultatat este egal sau mai mic decât cuvântul de bază: a îndemna – îndemn, a auzi – auz etc.(ca substantive).

    În variantele **a** și **b** sunt fără prefix: **cioplitură**, **înotare**, **târâtură**.
26. **a**. În variantele **b** și **c** nu sunt cuvinte formate prin derivare regresivă. Vezi și explicațiile de la grila 5.
27. **b**. Se scriu cu doi **n** cuvintele care au prefixul **în** + cuvânt de bază care începe cu **n**. În variantele **a** și **c** nu sunt scrise corect: **înnegri**, **înnegura**, **înnoi**).
28. **b**. Dând la o parte prefixul, să ne rămână cuvânt de bază. Nu sunt corecte variantele **a** și **c**: **ne+bulos**, **ne+am**, **ne+gru**.
29. **a, c**. **Sufixele moționale** se întâlnesc în cuvintele care își formează femininul de la masculin sau invers. În varianta **b** nu există sufixe moționale: **mamă**.

30. **b**. **Vocabularul fundamental** (fondul principal lexical) cuprinde 1500 de cuvinte întrebuințate curent și înțelese de toți vorbitorii limbii respective. Din vocabularul fundamental nu fac parte cuvintele compuse, neologismele.
31. **b**. Consultă DOOM, 2005.
32. **a**. idem.
33. **b**. Cuvintele nederivate sunt cuvintele fără sufixe sau prefixe. În variantele **a** și **c** sunt cuvinte derivate: **preșcolar**, **împotrivire**.
34. **a**. Vezi „Omonime. Valori morfologice" – din cuprinsul capitolului.
35. **c**. **Rădăcina** (radicalul) este segmentul de litere comun tuturor cuv. din fam. lexicală respectivă. Față de cuv. de bază, în rădăcină pot fi alternanțe fonetice (lanț – lănț).
36. **b**. **Compunerea** este mijlocul de îmbogățire a vocabularului prin care din două sau mai multe cuvinte se formează un cuvânt nou. **Compunerea** se realizează prin: **sudare** (contopire) – cuvintele se scriu împreunat; **alăturare** – cu cratimă (Târgu-Jiu) sau fără cratimă (Baia Mare); **prin abreviere** (prescurtare): C.F.R., Tarom, UNESCO etc.
37. **c**. **De reținut:** sunt anumite cuvinte care creează probleme în scris (dacă se scriu cu un **i** sau doi, trei **i**): codri, membri, tigri, miniștri, simpli etc. Pentru a nu greși, facem analogia cu subst. **oameni** (se deosebește în pronunțare când e scris cu **ii**). **Deci**: Toți acești simpli oameni (membri) – nu oamenii (membrii) sunt ca propriii noștri copii. Cuvintele: **simpli**, **noștri**, **voștri** nu se scriu niciodată cu doi **i**; cuvintele **copii**, **proprii** nu se scriu niciodată cu un singur **i**; adjectivul așezat în fața substantivului, preia articolul hotărât al acestuia: **copiii proprii – propriii copii**.
38. **b**. Verbul **fiți** se scrie împreunat = persoana a II-a, imperativ. Forma afirmativă a verbului **a fi** la imperativ se scrie cu doi **i** (fii bun). Forma negativă se scrie întotdeauna cu un singur **i**: (*Nu fi rău!*).
39. **b**., **c**. Consultă dicționarul. *Audiție* = ascultarea muzicii; *audiență* = întrevedere cu o persoană oficială. La punctul **a**., forma corectă: *Am fost în **audiență** la primarul orașului.* Restul enunțurilor sunt scrise corect.
40. **b**. Cuv. **ascendență** = origine, obârșie; **ascensiune** = urcuș. Var. **a**. și **c**. - incorecte.
41. **c**. **Familia lexicală** cuprinde totalitatea cuvintelor formate prin derivare, compunere sau conversiune de la un cuvânt de bază, care sunt înrudite ca sens. În varianta **a**., **floretă** = **sabie** pentru scrimă; în varianta **b**., **oportunism** = abdicarea de la anumite principii, nu are legătură ca sens cu cuvântul **opus**. De multe ori, cuvinte cu aceeași rădăcină nu fac parte din aceeași familie lexicală pentru că nu sunt legate ca sens: **a procura – procuratură**, **procuror**.

42. **b**. **Sensurile cuvintelor** se clasifică în:
    - **sens principal** (propriu, de bază) este sensul original al cuvântului: **cap**, **gură**, **inimă** (părți ale corpului);
    - **sens secundar** – derivat de la cel principal: **capul mesei**, **gura peșterii**;
    - **sens figurat** (conotativ), este o imagine artistică, de obicei o metaforă, cu valori expresive, afective: **steaua ecranului**, **cuibar rotind pe ape** etc.
43. **b**. În varianta **a**. și **c**. nu sunt compuse cuvintele: **aseleniza**, **disproporție**, **prevăzut**. Locuț. (de orice fel) nu sunt cuvinte compuse. Vezi și explicațiile de la grila 16.
44. **b**. Consultă dicționarul.

45. **c.** Cu ajutorul **sufixelor augmentative** rezultă obiecte mai mari: copil**andru**, băiet**oi**, lăd**oi**, căs**oi**. Nu toate cuvintele care se termină în **oi** conţin sufixe augmentative. În variantele **a.** şi **b.** sunt greşite: **butoi**, **amândoi**, **strigoi**.
46. **b.** **De reţinut**: Ca să facă parte din aceeaşi familie lexicală, cuvintele cu aceeaşi rădăcină trebuie să fie legate prin înţeles. Nu sunt din aceeaşi familie variantele **a.** şi **c.**: **a luci**, **elucida**, **lucifer**; **gol**, **golan**, **golf** etc.
47. **b.** Consultă dicţionarul.
48. **a.**, **c.** În varianta **b.** cuvântul **instrumente** nu are acelaşi sens cu **bani**.
49. **a.** **Sinonimele** sunt cuvinte cu formă deosebită şi înţeles asemănător. Un cuvânt care are mai multe sinonime formează o **serie sinonimică**. În variantele **b.** şi **c.** cuvintele date nu sunt sinonime între ele.
50. **c.** Vezi explicaţiile de la grila 21.
51. **b.** Consultă dicţionarul pentru a afla şi înţelege sensul cuvintelor.
52. **c.** Consultă dicţionarul.
53. **b.** Vezi explicaţiile de la grila 21.
54. **b.** Consultă dicţionarul de sinonime.
55. **a.** **Antonimele** sunt cuvinte care au formă deosebită şi înţeles opus. Unele antonime se formează cu ajutorul prefixelor antonimice: egal – **in**egal, real – **i**real, clar – **ne**clar, iluzie – **dez**iluzie etc.
56. **b.** Consultă dicţionarul pentru a afla sensul cuvintelor.
57. **a.** Cuvântul **impozant** = măreţ, grandios; **impozabil** = care poate fi impozitat. În var. **b.** era corect **impozitat**, iar în var. **c.** era corect întrebuinţat cuvântul **impozant**.
58. **a.** Consultă dicţionarul de antonime.
59. **a.** **Conversiunea**(schimb. val. gram.)este trecerea unui cuv. la altă parte de vorbire.
De reţinut:
    - prin articularea cu articol hotărât sau nehotărât orice cuvânt devine substantiv: **bătrân – bătrânul**, **un bătrân**; **doi – doilul**, **un doi**; **nimic – nimicul – un nimic**; **eu – eul**; **sine – sinea**; **bine – binele – un bine**; **hop – hopul – un hop** etc.;
    - prin aşezarea între ghilimele, orice cuvânt devine substantiv: „**O**" este vocală.
    - adjectivele, numeralele şi verbele la participiu, precedate de articolele demonstrativ-adjectivale (cel, cea, cei, cele) capătă valoare substantivală (**se substantivizează**); **cel harnic**, **cei doi** etc.;
    - cuvintele care denumesc anotimpuri, zilele săptămânii sau momente ale zilei sunt:
        - **substantive** – când au funcţia de subiect;
        - **adverbe** – când îndeplinesc funcţia de complement de timp;
        - **substantive** – când au funcţia de complement circumstanţial de timp, dar au atribute sau sunt precedate de prepoziţii: **iarna** viitoare, **seara** trecută, la vară etc.;
    - verbele la participiu aşezate lângă substantive devin adjective cu funcţia sintactică de atribut adjectival: cartea **trimisă**;
    - adjectivele care determină verbe devin adverbe: merge **frumos**;
    - adv.: **aşa**, **asemenea**, **astfel**, care determină subst. devin adj.: **aşa** băieţi etc.;
    - unele substantive devin adverbe: stă **covrig**, doarme **tun** etc.

    În varianta **a.** cuvântul **vara**, având atribut, este substantiv. În celelalte variante, având funcţia sintactică de complement circumstanţial de timp, devine

adverb. (Vezi explicaţiile din cuprinsul capitolului).

60. **a.**, **b.**, **c.** În varianta **a.** adverbul **bine** articulat cu articol hotărât devine substantiv. În varianta **b.**, substantivul **covrig** devine adverb; în varianta **c.**, substantivul **seara**, având funcţia de complement circumstanţial de timp devine adverb.
61. **a.**, **b.** **Paronimele** sunt cuvintele aproape identice ca formă (se deosebesc printr-o literă, două sau maximum trei), dar cu înţeles total diferit. Perechile paronimice în variantele **a.** şi **b.** sunt: **a desena** - **a desemna**, **a investi** – **a învesti**, **barou** – **birou**, **literar** – **literal**, **alocuţiune** – **locuţiune**, **companie** – **campanie**, **suveran** – **suzeran**, **galant** – **garant**. În varianta **c.** numai cuvântul **a stimula** – **a simula**. Restul cuvintelor nu au pereche paronimică.
62. **b.** **Omografele** sunt cuv. cu formă identică şi înţeles diferit, în funcţie de accent: **móbilă** – **mobílă**, **cópii** – **copíi** etc. Nu sunt toate cuvintele omografe în variantele **a.** şi **c.**: **distinsă**, **nuntă**, **pădure**, **falangă**, **ţap**.
63. **a.** **Omonimele** sunt cuvinte cu aceeaşi formă şi înţeles total diferit. În varianta **a.**: **capră** (animal şi de tăiat lemne), **cocoş** (pasăre şi trăgaciul de la armă), **lac** (baltă şi vopsea lucioasă), **cutare** (pron. nehot. şi a cuta un material). În variantele **b.** şi **c.** nu au omonime cuvintele: **absolut**, **vilă**, **pompă**, **umezeală**.
64. **a.** În varianta **a.**: **bandă** (de magnetofon şi de hoţi), **bancă** (pentru elevi şi instituţie financiară), **toc** (de pantof şi de uşă),**drept**(adjectiv şi adverb),**liliac**(floare şi mamifer).În var. **b.** şi **c.** nu sunt omonime cuv.: **uşă**, **atlas**, **banchet**, **ochelari**.
65. **a.** **Pleonasmul** este folosirea alăturată a unor cuvinte cu acelaşi înţeles. În variantele **b.** şi **c.** întâlnim pleonasme:**hemoragie de sânge** (hemoragie = curgere de sânge), **conlucrăm împreună** (a conlucra = a lucra împreună), **abis profund** (abis = prăpastie adâncă, profundă), **dihanie sălbatică** (dihanie = animal sălbatic).
66. **b.** **Sufixele de agent** formează un cuvânt care arată meseria. În variantele **a.** şi **c.** nu au sufixe de agent cuvintele: **dosar**, **triumfal**, **referat**, **copil**, **spaţial**.
67. **c.** **Regionalismele** fac parte din masa vocabularului, nu aparţin limbii literare şi denumesc obiecte din anumite regiuni ale ţării. În variantele **a.** şi **b.** sunt regionalisme: **păpuşoiul**, **s-o dus**, **gologani**.
68. **a.** Sinonime ale cuvântului **glacial** sunt: **rece**, **distant**. În varianta **b.** este paronimul **glaciar** (din era glaciară), iar în varianta **c.** nu este sinonim al cuvântului cerut.
69. **a.** În var.**b.** şi **c.** nu sunt antonime ale cuv. cerute. (vezi şi explicaţiile de la grila 35).
70. **a.** Sinonimul expresiei populare **a-şi lua inima-n dinţi** este **a îndrăzni**, **a avea curajul de a spune**, **de a face ceva**. Cuvintele din fondul principal lexical au o frazeologie bogată. Alte exemple: a luat medicamentul **pe inima goală**, **este negru la inimă**, **are inimă de fier** etc.

GRILE 2

1.- Structura lexicală a cuvântului *despachetare* este:
a.- des(prefix) + pachet(rădăcină) + are(sufix);
b.- des(prefix) + pac(rădăcină) + chet(sufix) + are(sufix);
c.- des(prefix) + pachet(rădăcină) + a(sufix) + re(sufix).

2.- În care variantă toate cuvintele sunt derivate cu sufix de agent:
a.- muncitor, scriitor, silitor, bucuros; **b.-** geamgiu, lemnar, brutar, şcolar;
c.- cercetător, rotisor, folositor, zâmbăreţ.

3.- Câte cuvinte formate prin conversiune sunt în enunţul: *Bătrânul privea atent, prin fereastra întredeschisă, copiii care treceau în seara răcoroasă de martie.*
a.- atent,seara; **b.-** bătrânul, întredeschisă, seara; **c.-**bătrânul, atent, întredeschisă.

4.- Fac parte din aceeaşi familie lexicală toate cuvintele din seria:
a.- mare, mărişor, măreţ, marcat; **b.-** lanţ, lănţişor, lănţug, legat;
c.- copil, copilărie, copilaş, copilandru.

5.- Sunt formate prin compunere cuvintele din varianta: 1.- *telegraf;* 2.- *rochie de mireasă;* 3.- *Curtea de Conturi;* 4.- *cale ferată.* **a.-** toate; **b.-** 1, 3, 4; **c.-** 2, 3, 4.

6.- Cuvântul subliniat din enunţul: *El are reacţii morbide.*, înseamnă:
a.- anormale; **b.-** necuviincioase; **c.-** bolnăvicioase.

7.- Fac parte din aceeaşi familie lexicală toate cuvintele din seria:
a.- cânt, a cânta, cântăreţ, cântar; **b.-** aur, aureolă, a auri, auricul;
c.- şcoală, şcolăreşte, a şcolariza, şcolar;

8.- Sunt formate prin derivare cuvintele din varianta: 1.- *posibil;* 2.- *eternitate;* 3- *lamentabil;* 4.- *preambul.* **a-** toate; **b.-** 1, 2, 4; **c.-** 2, 3.

9.- Sunt derivate cu sufixe colective cuvintele din varianta: 1.- *inişte;* 2.- *prostime;* 3.- *răget;* 4.- *brădet;* 5.- *tutungerie.* **a.-** 1, 2, 4, 5; **b.-** toate; **c.-** 1, 2, 4.

10.- Există pleonasme în varianta: 1.- *A atacat frontal.* 2.- *Are şanse favorabile de a reuşi.* 3.- *A avut loc un summit la vârf.* 4.- *Aş prefera mai bine să plec.*
a.- în toate; **b.-** în 2, 3, 4; **c.-** în 1, 2, 4.

11.- Au aceeaşi rădăcină cuvintele din seria:
a.- a fura, furăcios, furnică, furnicătură, furnicar;
b.- a cumpăra, cumpărător, cumpănă, descumpăni;
c.- floare, florar, înflorătură, floricică, neînflorit.

12.- Fac parte din fondul principal lexical toate cuvintele din seria:
a.- bine, fiindcă, habar, deoarece; **b.-** pom, casă, a avea, floare, cap;
c.- avere, bunăstare, a şti, bine.

13.- Au perechi omonime toate cuvintele din seria:
a.- poartă, acru, capră, râs; **b.-** codru, membru, la, său; **c.-** corp, pricepe, cal, lac.

14.- Sensul cuvântului *vindicativ* este: **a.-** vindecabil; **b.-** intolerant; **c.-** răzbunător.

15.- Sinonimul corect al cuvântului *sagace* este: **a.-** salvator; **b.-** providenţial; **c.-** ager.

16.- Sinonimul corect al cuvântului *prezumţie* este:
a.- naivitate, superficialitate; **b.-** abilitate, agerime; **c.-** presupunere, supoziţie.

17.- Sunt derivate cu sufixe moţionale toate cuvintele din seria:
a.- studentă, idealist, comisar; **b.-** gâscan, sătean, răţoi; **c.-** actor, băieţoi, doctor.

18.- Structura lexicală a cuvântului *îndepărtare* este:
a.- în, de – prefixe + părta- rădăcină + re –sufix;
b.- în-prefix, + de-prefix + părt-rădăcină + a-sufix + re-sufix;
c.- în-prefix + depărta-rădăcină + re-sufix.

19.- Sinonimele cuvântului *fulminant* sunt corecte în varianta:
a.- fulgerător, fragrant; **b.-** violent, provocator; **c.-** inflamabil, inflamator.

20.- Sinonimele cuvântului *crucial* sunt corecte în varianta:
a.- în formă de cruce; **b.-** încrucişat, cruciş; **c.-** hotărâtor, decisiv.

21.- Sunt derivate cu prefixe toate cuvintele din seria:
a.- predecesor, premiant, presupus; **b.-** prescriere, revenire, anormal;
c.- rescriere, revelaţie, registru.

22.- Sinonimele corecte ale cuvântului *vorbăreţ* sunt în varianta:
a.- volubil, locvace, guraliv; **b.-** gureş, gurmand, despotic; **c.-** năvalnic, impulsiv.

23.- Cuvântul *aleatoriu* este sinonim cu: **a.-** necunoscut;**b.-** întâmplător; **c.-** surprinzător.

24.- Sunt formate cu sufixul augmentativ *oi* toate cuvintele din seria:
a.- băieţoi, butoi, vulpoi; **b.-** cimpoi, cărţoi, tărăboi; **c.-** căsoi, lădoi, măturoi.

25.- Sunt derivate cu prefixe toate cuvintele din seria:
a.- preambul, mânios, infidel, revenire; **b.-** înfloritor, comestibil, revocare, regăsi;
c.- colocatar, conlucra, supravieţuitor, consătean.

26.- Cuv. de bază ale derivatelor: *îndemânatic, împătimit, îndepărtare, descurajator:*
a.- mân-, păt-, părt-, curaj-; **b.-** mână, patimă, parte, curaj;
c.- îndemâna, pătimit, depărtare, curaj.

27.- Sunt formate prin conversiune cuv. din varianta: 1.- *S-a întâlnit cu bunul său coleg.* 2.- *A trecut în nefiinţă.* 3.- *Mersul pe jos e sănătos.* 4.- *Zoe, fii bărbată !*
a.- în toate; **b.-** numai în 3 şi 4; **c.-** numai în 1 şi 2.

28.- Fac parte din fondul principal lexical toate cuvintele din varianta:
a.- şi, însă, afară, oraş, casă; **b.-** a fi, a avea, casă, din, pâine;
c.- primăvară, buză, primar, dreptunghi.

29.- Sunt formate prin conversiune cuvintele din varianta: 1.- *Plângea de supărat.* 2.- *Binele se uită, răul se ţine minte.* 3.- *Bine faci, bine găseşti.* 4.- *Admirăm seninul nopţilor de vară.* **a.-** în toate; **b.-** numai în 2, 3 şi 4; **c.-** numai în 1, 2 şi 4.

30.- Sunt derivate cu sufixul diminutival *uş/uşă* toate cuvintele din seria:
a.- lăcătuş, păpuşă, uşă, guşă; **b.-** arcuş, ţăruş, niţeluş, căţeluş;
c.- bebeluş, găinuşă, ţigănuş, cureluşă.

31.- Sinonimul cuvântului *cutumă* este corect în varianta:
a.- traumă; **b.-** ţine de cultura unui popor; **c.-** obicei.

32.- Sunt formate cu prefixul *co / com* toate cuvintele din varianta:
a.- compromite, compara, conduce, concepe;
b.- convieţui, combate, conlucra, consătean;
c.- combustibil, conlocuitor, context, continua.

33.- Care variantă conţine numai forme corecte:
a.- al douăzecelea, al cincilea, cinsprezece; **b.-** treizeci şi una iulie, a cincea;
c.- al douăzecilea, al cincilea, cincisprezece, treizeci şi unu iulie, a cincea.

34.- Varianta cu toate formele corecte:
a.- arădan, clujean, bunplatnic, chineji, daco-român, psiholoagă;

b.- complecse, atroci, ambigu, nou-născuţi;
c.- arădean,bun-platnic,chinezi,dacoromân,psihologă, complexe, atroce, ambiguu, nou-născuţi.

35.- Sensul paronimelor: *agapă, agavă, agată* este corect explicat, în ordine, în varianta:
a.- a bea apă, agravat, literă; **b.**- petrecere cu caracter intim, plantă exotică, literă;
c.- petrecere, plantă exotică, a agăţa.

36.- Sensul neologismului *a apropria* este:
a.- a veni mai aproape; **b.**- a-şi însuşi un lucru străin; **c.**- a doborî.

37.- Sensul paronimelor: *locatar, locator, locutor* este corect explicat ăn varianta:
a.- *locatar* = locuitor; *locator* = chiriaş, *locutor* = locuitor;
b.- *locatar* = chiriaş, *locator* = persoană care închiriază, *locutor* = vorbitor;
c.- *locatar* = locuitor, *locator* = care are un domiciliu, *locutor* = locuitor.

38.- Sinonime ale cuvântului *stringent* sunt în varianta:
a.- răzbunător, nemilos; **b.**- ipotetic, probabil; **c.**- neapărat, imperios necesar.

39.- Sinonimul cuvântului *bibliofil* este:
a.- iubeşte biblia; **b.**- iubeşte cartea; **c.**- iubeşte străinii.

40.- Structura lexicală a cuvântului *inimaginabil* este în varianta:
a.-in(pref.) + imagina(răd.) + bil(sufix); **b.**- in(pref.) + imagine(răd.) + abil(sufix);
c.- in(prefix) + imagin(rădăcină)+ a(sufix) + bil (sufix).

41.- Cuvântul *prohibiţie* are antonimele corecte în varianta:
a.- permisiune, aprobare; **b.**- interzicere, oprire; **c.**- disconfort, neplăcere.

42.- Sunt cuvinte de bază numai în varianta:
a.- a imagina, departe, a despărţi; **b.**- var, dar, a repeta, vânt;
c.- neajuns, vorbă, brazdă, a închipui.

43.- Sensul cuvântului *ad-hoc* este corect în varianta:
a.- diplomatic; **b.**- pentru un anumit scop; **c.**- permanent.

44.- Sunt derivate cu prefixul *a / an* toate cuvintele din seria:
a.- anual, animal, antipatic; **b.**- antenă, anatomic, apofiză; **c.**- anorganic, anormal.

45.- Sunt derivate cu sufixul *ic* toate cuvintele din seria:
a.- picnic, autentic, puternic; **b.**- economic, anatomic, chimic;
c.- tipic, identic, sălbatic.

46.- Cuvintele *a inculpa* şi *a inculca* sunt:
a.- sinonime = a culpabiliza; **b.**- paronime = a găzdui, a caza şi a învinovăţi;
c.- paronime = a acuza şi a fixa în minte o idee.

47.- Cuvântul *adulat* este sinonim cu: **a.**- aprobat; **b.**- admis; **c.**- lăudat.

48.- Cuvântul *fiasco* este sinonim cu: **a.**- festivitate; **b.**-noroc, succes; **c.**-eşec, insucces.

49.- Cuvântul *vestigiu* este sinonim cu:
a.- urmă a trecutului; **b.**- faimă, celebritate; **c.**- vestic, occidental.

50.- Sunt derivate parasintetic toate cuvintele din seria:
a.- îmbolnăvit, înjosit, inculpare; **b.**- avântare, xenofob, primărie;
c.- prescriere, prefaţă, predestinat.

51.- Toate cuvintele sunt arhaisme în varianta:
a.- flintă, a gini, mogâldeaţă; **b.**- împărătească, cotoroanţă, terchea-berchea;
c.- vodă, ienicer, sâneaţă, bucoavă.

52.- Indicaţi seria care cuprinde toate cuvintele formate prin contopire:
a.- concetăţean, liber cugetător, deoarece; **b.**- hipertensiune, dezgheţ, alaltăieri;
c.- dreptunghi, fiindcă, întrucât, bunăvoinţă.

53.- Sunt regionalisme toate cuvintele din seria:
a.- lubeniţă, păpuşoi, mârţoagă; **b.**- cloţă, harbuz, şmecher, necioplit;
c.- brâncă, copârşeu, perjă, barabulă.

54.- Cuvântul *filantrop* este sinonim cu:
a.- prietenos, amabil; **b.**- mărinimos, darnic; **c.**- modest, timid.

55.- Există numai omonime în varianta:
a.- membru, ogor, linx; **b.**- vatră, carte, strănepot; **c.**- vie, cer, vatră, carte.

56.- Sunt sufixe de agent numai în varianta:
a.- -ar, -ic, -ist; **b.**- -an, -os, -tor, -iţă; **c.**- -ar, -aş, -tor, -er, -giu.

57.- Sunt derivate numai cu sufixe colective toate cuvintele din seria:
a.- prostime, tineret, inişte, păpuriş; **b.**- frunziş, mirişte, prostie, cireadă;
c.- cânepişte, grădinărit, grosime, înălţime.

58.- Sunt sinonime cuvintele din varianta:
a.- a corecta, a îndrepta; **b.**- a corecta, a corobora; **c.**- a corecta, a corela.

59.- Sunt paronime cuvintele din seria:
a.- a solicita, a saluta; **b.**- solicitare, solicitudine; **c.**- a solicita, a cere.

60.- Sunt paronime cuvintele din seria:
a.- a stimula, a intensifica; **b.**- a stimula, a simula; **c.**- a stimula, a mima.

61.- Sinonimul cuvântului *conversie* este:
a.- traversare; **b.**- recalificare; **c.**- schimbare.

62.- Substantivul *avânt* este format prin:
a.- derivare regresivă; **b.**- derivare progresivă; **c.**- conversiune.

63.- Sensul cuvântului *concesiune* este:
a.- îngăduinţă; **b.**- afacere oneroasă; **c.**- drept de exploatare.

64.- Sensul cuvântului *cupid* este:
a.- adept al lui Cupidon; **b.**- avid de câştig; **c.**- nevinovat, inocent.

65.- Antonimul cuvântului *desuet* este: **a.**- demodat; **b.**- indecent; **c.**- actual.

66.- Se dau următoarele expresii: *floricele Popcorn, hobby preferat, simţ civic cetăţenesc, perspectivă de viitor.* Care dintre ele constituie pleonasme?
a.- numai prima, a treia şi a patra; **b.**- toate, în afară de a treia; **c.**- toate.

67.- Care dintre următoarele serii conţine numai forme literare ale cuvintelor date:
a.- halva, alviţă, proroc, prerie; **b.**- halva, halviţă, prooroc, prerie;
c.- halva, alviţă, prooroc, preerie.

68.- Sensul cuvântului *intrepid* este:
a.- întreprinzător; **b.**- fricos, lipsit de curaj; **c.**- curajos, netemător.

69.- Cuvântul *culant* este sinonim cu: **a.**- zgârcit; **b.**- generos; **c.**- bădăran.

70.- Sensul substantivului *addendum* este:
a.- document adiţional la un act juridic; **b.**- erată; **c.**- rezumat al unei lucrări.

71.- Sensul cuvântului *labil* este: **a.**-instabil,schimbător; **b.**-specios,înşelător; **c.**-dureros.

72.- Cuvântul *matinal* este antonim cu: **a.**- vesperal; **b.**- nocturn; **c.**- diurnal.

73.- Se dau următoarele cuvinte: *alee, azalee, maree, cefalee, cilindree*. Sunt forme literare de plural: **a.**- toate; **b.**- toate, în afară de prima; **c.**- toate, în afară de a treia.

74.- Cuvintele *a epila* şi *a depila* sunt în relaţie de:
a.- unul e literar,altul e neliterar; **b.-** paronimie şi sinonimie; **c.-** variaţii acceptate.
75.- Sensul cuvântului *moratoriu* este:
a.- amânare de plată a datoriilor unui debitor; **b.-** privitor la moravuri;
c.- stingere a unei obligaţii.
76.- Cuvântul *întrevedere* este:
a.- derivat cu sufix; **b.-**derivat parasintetic; **c.-**derivat cu prefix.
77.- Sinonimul cuvântului *a împila* este:
a.- a înfige ceva în pământ; **b.-** a pune o pilă cuiva; **c.-** asupri, a oprima.
78.- Cuvântul *opal* are sensul:
a.- piatră semipreţioasă; **b.-** material prin care nu trece lumina (opalescent)
c.- material substitut al lemnului.
79.- Care dintre următoarele expresii sunt pleonasme: *iz plăcut, solniţă de zahăr, măsură preventivă, mică majoritate.* **a.-** toate; **b.-** numai prima, a doua şi a patra; **c.-** niciuna.
80.- Care dintre următoarele cuvinte sunt scrise corect: *fotoliu-pat, full-time, maistru militar, gram-forţă, prima-doamnă, gură-spartă:*
a.- toate; **b.-** numai al doilea şi al treilea; **c.-** numai primul şi al patrulea.
81.- Se dau următoarele expresii: *vorbire orală, mărinimie sufletească, mlădiţă tânără, a se resimţi puternic, escaladare treptată.* Care dintre ele sunt pleonasme:
a.- toate; **b.-** toate în afară de primul şi al treilea; **c.-** numai primele trei.
82.- Sensul cuvântului *obturaţie* este:
a.- incizie chirurgicală; **b.-** astuparea unui orificiu; **c.-** destuparea unui orificiu.
83.- Sensul cuvântului *acreditare* este:
a.-a da bani cu împrumut; **b.-**acord. unei împuterniciri oficiale;**c.-**altă interpret.
84.- Alege varianta cu antonime corecte:
a.- pas – trecătoare, amănunt – detaliu, fragil – incasabil;
b.- fast – nefast, iluzie – deziluzie, iute – agale;
c.- festiv – sărbătoresc, fatal – decepţie, banal – domol.
85.- Sunt derivate cu sufixe de agent toate cuvintele din seria:
a.- scriitor, geamgiu, flăcău, cartuş; **b.-** telefon, veioză, calorifer, barcagiu;
c.- miner, pantofar, cârciumar, tractorist.
86.- Alege seria în care toate cuvintele sunt omografe:
a.- pădure, repetă, ţap, falangă; **b.-** sui, părui, imobil, acele;
c.- dată, cută, nuntă, carieră.
87.- Câte nume de personalităţi sunt scrise corect: *Anton Pann, Vasile Alexandri, Alecsandru Macedonschi, Dinu Lipatti, Constantin Nottara.*
a.- primul, al patrulea, al cincilea; **b.-** toate; **c.-** numai ultimele două.
88.- Sensul cuvântului *colportaj* este:
a.-plan de răzbunare; **b.-**răspândire de zvonuri false; **c.-**distribuirea cărţilor, presei
89.- Se dau următoarele expresii: *preambul rezumativ, cartografierea hărţii, exterminare în masă, afront jignitor.* Care dintre ele sunt pleonasme:
a.- toate; **b.-** numai prima şi a patra; **c.-** prima, a treia şi a patra.
90.- Sensul expresiei latineşti *modus vivendi* este:
a.- existenţă modică; **b.-** mod de viaţă, posibilitate de împăcare **c.-** compasiune.

91.- Cuvântul *prezumţios* are sensul:
a.- bănuitor; **b.-** căruia îi e scârbă; **c.-** om cu încredere exagerată în sine.
92.- Care dintre următoarele serii conţine numai paronime:
a.- eludare – elidare, fiabil – friabil; **b.-** mobiliar – mobilier, inapt – inept;
c.- ambele serii.
93.- Sunt formate prin compunere cuvintele din seria:
a.- Gara de Nord, albaiulian, prefacere; **b.-** dinspre, nu-mă-uita, câine-lup;
c.- nedesfăcut, balneoclimateric, înverzit.
94.- Sunt scrise corect numai cuvintele din seria:**a.-**după-amiază,proces verbal,astă seară;
b.-după amiază,proces-verbal,astă-seară; **c.-**după-amiază,proces-verbal,astă-seară.
95.- În care enunţ unul din termeni este folosit incorect:
a.- Atacul terorist a fost abominabil. **b.-** Colegul meu lucrează mutual.
c.- Ionel are nasul acvilin.
96.- Sinonime ale cuvântului *caduc* sunt în seria:
a.- dur, bădăran, grosolan; **b.-** amabil, gentil; **c.-** şubred, pieritor
97.- Sunt accentuate corect toate cuvintele din seria:
a.- spuneţi, ghiocei, liceu, ochean; **b.-** obiect, verde, încercau, leagă;
c.- ceară, solfegiu, cinci, ciorap.
98.- Sunt neologisme toate cuvintele din seria:
a.- adânc, câştig, nonsens; **b.-** egoist, fertil, malefic; **c.-** cheltuială, interes, sărac.
99.- Sunt prefixe antonimice: **a.-** i, in, ne, des, a; **b.-** an, de, între, cu; **c.-** re, pre, dez, co.
100.- Expresiile: *am auzit cu urechile mele; am văzut cu ochii mei; am luat cu mâna mea* sunt: **a.-** pleonasme neacceptate; **b.-** pleonasme acceptate pentru rolul de convingere;
c.- expresii populare incorecte literar.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **c.-** Cuvântul *despachetare* conţine prefixul *des* + rădăcina *pachet* + sufixul *a* = verbul *a despacheta* + sufixul *re* = substantivul *despachetare.*
2.- **b.-** Sufixele de agent arată meseria sau îndeletnicirea: *geamgiu, lemnar, brutar, şcolar.* În celelalte variante nu conţin sufixe de agent cuvintele: *silitor, bucuros, rotisor, folositor, zâmbăreţ.*
3.- **c.-** În enunţul:*Bătrânul privea atent, prin fereastra întredeschisă,copiii care treceau în seara răcoroasă de martie.,* sunt formate prin conversiune: *bătrânul* – adjectiv devenit subst. prin articulare; *atent* – adjectiv devenit adverb pentru că determină un verb; *întredeschisă* – adjectiv provenit din verb la participiu.
4.- **c.-** În celelalte variante nu fac parte din familiile respective, pentru că nu au aceeaşi rădăcină: *marcat + legat.*
5.- **b.-** Numai cuvântul *rochie de mireasă* nu formează un cuvânt compus.
6.- **c.-** Sinonimul cuvântului *morbid* = bolnăvicios.
7.- **c.-** Într-o fam. lexicală, cuv. trebuie să aibă aceeaşi rădăcină, dar să fie legate şi prin înţeles. Nu are nicio legătură cuvântul *cântar* cu *a cânta,* sau *aur* cu *auricul.*
8.- **c.-** Sunt form. prin deriv. cu sufixe numai cuv.: *etern + itate, (a se) lamenta +bil.*

9.- **c**.- Sunt formate cu sufixe colective: *iniște* (plantație de in), *prostime* (mai mulți proști), *brădet* (pădure de brazi); *tutungerie*, chiar dacă are aceeași rădăcină cu *tutun,* este un magazin.
10.- **b**.- Sunt pleonasme: *șanse favorabile, summit la vârf, aș prefera mai bine.*
11.- **c**.- Numai în varianta indicată sunt cuvinte care au aceeași rădăcină și fac parte din familia lexicală respectivă.
12.- **b**.- În fondul principal lexical nu există cuvinte compuse.În celelalte variante sunt compuse cuvintele: *fiindcă, deoarece, bunăstare.*
13.- **a**.- Au perechi omonime: *poartă* (verb) – *poartă* (de intrare); *acru* (gust și unitate de măsură); *capră* (animal și capră de tăiat lemne); *râs* (animal și zâmbet). În celelalte variante nu au perechi omonime: *său, pricepe.*
14.- **c**.- Sinonimul cuvântului *vindicativ* = răzbunător.
15.- **c**.- Sinonimul cuvântului *sagace* = ager.
16.- **c**.- Sinonimul cuvântului *prezumție* = presupunere, supoziție.
17.- **b**.- Cuvintele derivate cu sufixe moționale își formează femininul de la masculin sau invers cu ajutorul terminației: *gâscă – gâscan, sătean – săteancă, rață – rățoi.* În celelalte variante nu sunt moționale: *comisar, băieți.*
18.- **b**.- Cuvântul *îndepărtare* are două prefixe(*în,de*)+rădăcina *părt*+două sufixe(*a* și *re*).
19.- **b**.- Sinonimele cuvântului *fulminant* = violent, provocator.
20.- **c**.- Sinonimele cuvântului *crucial* = decisiv, hotărâtor.
21.- **b**.- Dând la o parte prefixul, trebuie să rămână cuvânt cu înțeles: *pre + scriere, re + venire, a + normal.* În celelalte variante nu sunt derivate cu prefixe: *predecesor, premiant, presupus, revelație, registru.*
22.- **a**.- Sinonime ale cuvântului *vorbăreț* = volubil, locvace, guraliv.
23.- **b**.- Sinonimul cuvântului *aleatoriu* = întâmplător.
24.- **c**.- În alte variante, nu sunt formate cu suf. augment.: *butoi, vulpoi, cimpoi, tărăboi.*
25.- **c**.- În celelalte variante nu sunt derivate cu prefixe: *preambul, mânios, comestibil.*
26.- **b**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
27.- **b**.- Sunt formate prin conversiune: *mersul* – din verb la participiu, prin articulare + *bărbată* – din substantiv în adjectiv.
28.-**b**.- În varianta **a** nu fac parte din fondul principal: cuvântul compus *însă* + neologismul *oraș;* în varianta **c** : *primăvară, dreptunghi.*
29.-**b**.- Sunt formate prin conversiune numai cuvintele: *binele* – din adverb, prin articulare; *răul* – din adjectiv, prin articulare; *bine* – devine substantiv; *seninul* din adjectiv, prin articulare – deoarece are după el un substantiv articulat. Când adjectivul este așezat în fața unul substantiv nearticulat, articol este al substantivului, iar adjectivul nu-și schimbă valoarea morfologică.
30.- **c**.- În alte var. nu sunt derivate cu sufix diminutival: *lăcătuș, ușă, gușă, arcuș, tăruș.*
31.- **c**.- Sinonimul cuvântului *cutumă* = obicei.
32.- **b**. În alte variante nu sunt derivate: *compromite, compara, concepe, combustibil, continua.*
33.- **c**.- Sunt corecte numai numeralele din varianta indicată.
34.- **c**.- Sunt corecte formele din varianta indicată.
35.- **b**.- Idem.
36.- **b**.- Idem.

37.- **b**.- Idem.
38.- **c**.- Sinonimul cuvântului *stringent* = neapărat, imperios necesar.
39.- **b**.- Cuvântul *bibliofil* este format prin compunere din prefixoidul *biblio* = carte + sufixoidul *fil* = iubitor.
40.- **c**.- Cuvântul *inimaginabil* are prefixul *in* + rădăcina *imagin* + sufixul *a* = *inimagina* + sufixul *bil* = inimaginabil.
41.- **a**.- Antonimele corecte sunt în varianta indicată.
42.- **b**.- În celelalte variante sunt și derivate: *a imagina, despărți, neajuns, închipui.*
43.- **b**.- Sensul cuvântului *ad-hoc* = pentru un anumit scop.
44.- **c**.- În alte variante nu sunt derivate cu prefixe: *annual, antipatic, antenă, apoziță.*
45.- **b**.- Cuvinte derivate cu prefixul *ic* sunt în varianta indicată.
46.- **c**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
47.- **c**.- Sinonimul cuvântului *adulat* = lăudat.
48.- **c**.- Sinonimul cuvântului *fiasco* = eșec, insucces.
49.- **a**.- Sinonimul cuvântului *vestigiu* = urmă a trecutului.
50.- **a**.- Derivatele parasintetice au și prefix și sufix. În celelalte variante nu sunt corecte: *xenofob, primărie, prefață.*
51.- **c**.- Numai în varianta **c** sunt arhaisme.
52.- **c**.- Cuvintele formate prin contopire sunt cuvinte compuse, scrise împreunat: În celelalte variante avem și derivate: *concetățean, dezghet.*
53.- **c**.- În celelalte variante nu sunt regionalisme: *mârțoagă, cloță, șmecher, necioplit.*
54.- **b**.- Sinonimele corecte sunt în varianta indicată.
55.- **c**.- Omonimele au aceeași formă și înțelesuri dif.: *vie(*substantiv și adjectiv*),cer (*substantiv și verb*),vatră(*din casă și vatră strămoșească*),carte(*poștală, de citit*).*
56.- **c**.- Sufixele de agent arată meseria, îndeletnicirea: *brut+ar, poșt+aș, scri+itor, min+er, geam-giu.*
57.- **a**.-Sufixele colective arată la singular mai multe obiecte: *prost+ime, tiner+et, in+iște, păpur + iș.* În alte variante nu sunt sufixe colective în: *miriște, prostie, grosime...*
58.- **a**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
59.- **b**.- Idem.
60.- **b**.- Idem.
61.- **c**.- Idem.
62.- **a**.- În derivarea regresivă, cuvântul obținut este mai mic sau egal cu cel de bază: *a avânta – avânt, a îndemna – îndemn, a cânta – cânt etc.*
63.- **c**.- Sensul cuvântului *concesiune* = drept de exploatare, închiriere.
64.- **b**.- Sensul cuvântului *cupid* = avid de câștig, lacom.
65.- **c**.- Sinonimul cuvântului *desuet* = demodat, învechit; antonimul = actual.
66.- **a**.- Expresia *hobby preferat* nu este pleonasm.
67.- **a**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
68.- **c**.- Sensul cuvântului *intrepid* = curajos, temător.
69.- **b**.- Sensul cuvântului *culant* = generos, darnic.
70.- **a**.- Sensul cuvântului *addendum* = document adițional la un act juridic.
71.- **a**.- *Labil* = instabil, schimbător.
72.- **a**.- Antonimul cuvântului *matinal* = vesperal (care se petrece seara).

73.- **b**.- Numai cuvântul *alee – alei* are formă diferită de plural. Restul sunt identice.
74.- **b**.- Cuvintele *a epila* şi *a depila* sunt şi sinonime, şi paronime.
75.- **a**.- Răspunsul este în varianta corectă.
76.- **b**.- Cuvântul *întrevedere* este derivat parasintetic (are şi prefix, şi sufix).
77.- **c**.- Sensul cuvântului *a împila* = a asupri, a oprima.
78.- **a**.- *Opal* = piatră semipreţioasă.
79.- **c**.- Niciun cuvânt nu constituie pleonasm.
80.- **a**.- Toate cuvintele sunt scrise corect.
81.- **a**.- Toate expresiile sunt pleonasme.
82.- **b**.- *Obturaţie* = astuparea unui orificiu.
83.- **b**.- *Acreditare* = acordarea unei împuterniciri oficiale.
84.- **b**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
85.- **c**.- Idem.
86.- **b**.- Omografele au aceeaşi formă şi înţelesuri diferite datorită accentului: *sui – sui, părui – părui, imobil – imobil, acele – acele.* În celelalte variante nu pot fi omografe: *pădure, ţap, falangă, nuntă, carieră.*
87.- **a**.- Celelalte nume se scriu corect: *Vasile Alecsandri, Alexandru Macedonschi.*
88.- **c**.- Sensul cuvântului *colportaj* = distribuirea cărţilor, a presei.
89.- **a**.- Toate expresiile sunt pleonasme.
90.-**b**.- Expresia latinească *modus vivendi* = mod de existenţă sau posibilitate de împăcare a două părţi aflate în litigiu.
91.- **c**.- *Prezumţios* = încredere exagerată în sine.
92.- **c**.- Ambele serii conţin paronime.
93.- **b**.- În celelalte variante avem derivate: *prefacere, nedesfăcut, înverzit.*
94.- **c**.- Cuvintele sunt scrise corect în varianta indicată.
95.- **b**.- *Mutual* = reciproc.
96.- **c**.- Sensul cuvântului *caduc* = pieritor, şubred.
97.- **b**.- În celelalte variante se accentuează corect: *ghiocei, ocheań, ceară, ciorap.*
98.- **b**.- În celelalte variante nu sunt neologisme: *adânc, cheltuială, sărac.*
99.- **a**.- Cu ajutorul prefixelor antonimice se formează cuv.: *imoral, indecis, nefăcut, desfăcut, apolitic.*
100.- **b**.- Aceste expresii au rolul de convingere şi sunt pleonasme acceptate.

CAPITOLUL C

MORFOLOGIA

Cunoaşterea **MORFOLOGIEI** limbii române contribuie la formarea deprinderii de exprimare corectă şi conştientă în vorbirea curentă, dar şi la o pregătire serioasă în vederea susţinerii probelor de examen.

Capitolul cuprinde noţiunile teoretice explicate adecvat şi accesibil pentru fiecare din cele zece părţi de vorbire, cu trimiteri exacte la dificultăţile fiecăreia prin semne distincte (asteriscuri sau N.B.-uri), care, bine structurate, vor duce la rezolvarea rapidă şi corectă a cerinţelor unui examen.

Sunt explicate pe larg şi exemplificate trăsăturile fiecărei părţi de vorbire, conexiunile dintre ele, în aşa fel, încât elevul – viitorul candidat – să înţeleagă şi să devină competent în abordarea unui concurs de admitere. În plus, grilele de la sfârşitul capitolului vor fixa în memorie noţiunile teoretice învăţate. Răspunsurile şi explicarea grilelor se găsesc la sfârşit.

*„Ceea ce caracterizează limba în multiplele ei ipostaze – de liant social, de mijloc de cunoaştere şi reprezentare a lumii, de expresie a individualităţii – este capacitatea ei de a face posibilă **transmiterea de informaţie**. Comunicarea, funcţie fundamentală a limbii, se întemeiază pe utilizarea **semnelor lingvistice**, care asigură corelarea unor entităţi fonetice cu o informaţie multiplă şi diversă. Această informaţie poate fi îmbogăţită şi diversificată prin asocierea semnelor; caracterul creativ al utilizării limbii se întemeiază pe capacitatea ei de a produce o cantitate infinită de semne – cuvinte – care diferă ca extindere şi complexitate, dar şi sub aspectul stabilităţii."*

*GRAMATICA este ştiinţa care studiază acea parte a limbii care permite cuvintelor să realizeze comunicarea între vorbitori. Gramatica cuprinde două părţi mari: morfologia şi sintaxa. Cuvântul **MORFOLOGIE** are originea în cuvântul grec* **morfo** (formă) *şi* **logos** (învăţătură).

*MORFOLOGIA este partea gramaticii care studiază forma cuvântului, modificările formei şi ale conţinutului, valorile gramaticale exprimate prin formele cuvântului. În morfologie, cuvintele se numesc **părţi de vorbire** – adică **clase lexico-gramaticale** caracterizate prin anumite trăsături generale, formale şi de conţinut. Deci **Morfologia** studiază părţile de vorbire şi flexiunea lor (modificarea formei lor în timpul vorbirii).*

*După criteriul morfologic, al modificării formei, **părţile de vorbire** se împart în:*

- **părţi de vorbire flexibile** *(care îşi schimbă forma în timpul comunicării): **substantivul**, **articolul**, **adjectivul**, **pronumele**, **numeralul** (îşi schimbă forma după gen, număr şi caz) şi **verbul** (care îşi schimbă forma după diateză, mod, timp, număr şi persoană).*

* *Genul, numărul, cazul, diateza, modul, timpul şi persoana se numesc **categorii gramaticale**.*

- **părţi de vorbire neflexibile** *(care nu-şi schimbă forma în timpul vorbirii):* **adverbul**, **prepoziţia**, **conjuncţia** şi **interjecţia**.

* ***Articolul**, **prepoziţia** şi **conjuncţia** se numesc **instrumente gramaticale** (nu au singure funcţie sintactică în propoziţie).*

Prin denumirea de **clase lexico-gramaticale**, alături de **cuvânt** înţelegem diverse grupuri de cuvinte cu înţeles unitar care se comportă ca un singur cuvânt, adică **locuţiunele**.

- **Valoare morfologică** = partea de vorbire în care se încadrează cuvântul respectiv (fiecare cuvânt din vocabularul limbii române aparţine unei părţi de vorbire);
- **Funcţie sintactică** = funcţia pe care cuvântul o îndeplineşte în propoziţie (de subiect, predicat, atribut sau complement).

Din cele zece părţi de vorbire considerăm că VERBUL este partea cea mai importantă, deoarece fără verb (predicat) nu poate exista comunicare între oameni.

1. VERBUL

Verbul este partea de vorbire flexibilă care arată:

- **o acţiune**: a scrie, a mânca, a alerga, a strânge;
- **o stare**: a dormi, a sta, a se odihni, a tăcea;
- **existenţa**: a fi, a exista, a trăi.

1.1. Clasificarea verbelor

***1.1.1. După capacitatea de a forma predicatul*:**

a. verbe predicative sunt verbele care pot forma singure predicatul verbal, când se află la un mod personal;

b. verbe nepredicative sunt verbele care nu pot forma singure predicatul. Acestea se împart în:

- ***verbe auxiliare*** – verbele care ajută la formarea modurilor şi timpurilor compuse ale altor verbe. Verbele auxiliare sunt:

a fi: este verb auxiliar la:
- indicativ, viitor anterior: voi **fi** citit;
- conjunctiv, perfect: să **fi** citit;
- condiţional-optativ, perfect: aş **fi** citit;
- infinitiv, perfect: a **fi** citit;
- diateza pasivă (care se formează din auxiliarul **a fi** + participiul verbului de conjugat).

a voi (a vrea): este auxiliar la:
- indicativ, viitor: **voi** (**vei**, **va**, **vom**, **veţi**, **vor**) citi;
- indicativ, viitor anterior: **voi** fi citit.

a avea: este auxiliar la:
- indicativ, perfectul compus: **am** (**ai**, **a**, **am**, **aţi**, **au**) citit;
- condiţional-optativ, prezent şi perfect: **aş** (**ai**, **ar**, **am**, **aţi**, **ar**) citi (fi citit).

N.B. ***Verbul A AVEA sau cuvântul O aşezate în faţa unui verb la modul conjunctiv(în faţa conjuncţiei să) sunt verbe auxiliare şi formează viitorul popular: am să citesc, ai să citeşti, are să citească, o să citesc = voi citi (vei citi, va citi). Se analizează la indicativ, viitorul popular.***

- ***verbe copulative*** – sunt verbele care împreună cu un nume predicativ formează **predicatul nominal**. Cele mai folosite verbe copulative sunt:

A FI – este verb copulativ când **nu** are sensul de **a exista**, **a se afla**, **a se găsi**, **a costa**, **a locui**, **a trece**, **a merge**, **a dura**, **a călători**, **a se petrece**, **a fi de loc din**, **a avea loc a se împlini**, **a trebui**, **a se întâmpla.**

Caietul **este** pe masă. (**este** = predicat verbal – se află)
Cartea aceasta **este** 70 de lei. (**este** = predicat verbal – costă)
Dar: Ionel **este silitor**. (**este silitor** = predicat nominal format din: verbul copulativ **este** şi numele predicativ **silitor**)

N.B. – **Regula verbului a fi**: *- dacă după verbul **a fi** se află:*
- *un substantiv art. hotărât sau pronume nehotărât;*
- *un substantiv care arată o stare sufletească* ***(teamă,***

frică, milă, silă, ruşine, dor, foame, sete, lene, pace, linişte, voie, nevoie, sărbătoare, criză, ciudă *etc.);*

- *un substantiv care arată un fenomen din natură* (***frig, ger, soare, ploaie, nor, ceaţă, burniţă, viscol, + zilele săptămânii + lunile anului*** *etc.),* *substantivele respective au funcţia sintactică de subiect, iar verbul* ***a fi*** *capătă valoare existenţială (devine predicat verbal).*

Exemple: *Era* ***vorba*** *să ne vedem azi. E* ***cazul*** *să plecăm.*
p.v. sb. p.v. sb.
Aici era ***ceva.***
p.v. sb. Mi-e ***teamă*** *(frică, milă, silă, ruşine)*
p.v. sb.
E ***ger*** *cumplit. A fost* ***ceaţă****. A fost* ***nor*** *negru. Va fi* ***frig.***
p.v. sb. p.v. sb. p.v. sb. p.v. sb.

- dacă în faţa verbului ***a fi*** *este un subiect, iar după verbul* ***a fi*** *este un substantiv articulat cu articol hotărât,* ***substantivul articulat devine nume predicativ*** *şi formează predicatul nominal împreună cu verbul copulativ a fi:*

Ionel ***este colegul*** *meu de bancă. Aceasta* ***este cartea*** *mea.*
p.n. p.n.

- dacă în faţa verbului ***a fi*** *(după care se află un substantiv articulat cu articol hotărât) este un pronume relativ –* ***care, cine, ce, ceea ce, cât, câtă, câţi, câte, căruia, căreia, căror*** *(ca elemente de relaţie subordonatoare) sau adverbul* ***cum****, substantivul articulat hotărât are funcţia sintactică de* ***subiect****, iar* ***pronumele relativ*** *sau* ***adverbul cum*** *devin nume predicative şi formează* ***predicatul nominal*** *împreună cu verbul copulativ* ***a fi:***

Nu ştiu[1] / ***care este*** *colegul tău.[2] /*
p.n. sb.
Ştiu[1] / ***cum a fost*** *filmul.[2] /*
p.n. sb.
Am aflat[1] / ***a cui este*** *sacoşa găsită.[2] /*
p.n. sb.

A DEVENI (A REDEVENI) – este singurul verb copulativ în orice situaţie:

** În fraza: Încă nu m-am hotărât[1] /* ***ce voi deveni****.[2] / – verbul copulativ formează predicat nominal împreună cu pronumele relativ* ***ce****.*

Nu ştiu[1] / ***ce*** *(****cine****,* ***cum****) trebuie[2] /* ***să devin****.[3] / – verbul copulativ formează predicat nominal împreună cu pronumele relative* ***ce, cine*** *sau adverbul* ***cum*** *din propoziţia anterioară (unde sunt elemente de relaţie).*

Verbul ***a deveni*** *poate fi impersonal (fără subiect) şi cere SB:*

Devine clar */[1](PP) că va şti toată materia/2(SB).*

A ÎNSEMNA – este verb copulativ când **nu** are sensul de **a scrie, a nota**:

Elevul ***a însemnat*** *tema pe caiet.*
p.v.
Gestul tău ***a însemnat refuz****.*
p.n.

** Verbele* ***a însemna*** *şi* ***a fi (cu sensul de a însemna)*** *pot fi impersonal-copulative şi cer, în faţă, un subiect sau o propoziţie SB (introdusă prin conjuncţiile:* ***că, să, dacă****) şi după ele, o propoziţie PR:*

Dacă n-a venit la timp[1] / ***înseamnă***[2] */ că n-a fost anunţat.[3] /*
1 = SB, 2 = PP, 3 = PR

Dacă nu vine la şcoală[1] / ***este***[2] */ că n-a fost anunţat.[3] /*
1 = SB, 2 = PP, 3 = PR

A SE FACE (A SE PREFACE)– sunt verbe copulative reflexive cu pronumele reflexiv în Ac. (mă, te, se, ne, vă, se), dar cu sensul de ***a deveni:***

Mihai ***se va face poliţist****. Elena* ***se preface bolnavă****.*
p.n. p.n.

Mihai ***face*** *un exerciţiu la matematică.* (verbul este la diateza activă).
p.v.

Dar: *Astăzi* ***s-a făcut*** **frig**. sau: *Cum* ***se face****/ că întârzii mereu?/* **(se întâmplă)**
p.v. sb. p.v. 1= PP, 2 = SB

În această situaţie, verbul **s-a făcut** devine impersonal şi intranzitiv, îndeplineşte funcţia sintactică de predicat verbal, iar substantivul **frig** are funcţia de subiect, nu complement direct.

A PĂREA – este verb copulativ la diateza activă:

Colegul meu ***pare bolnav****.*
p.n.

** Când este reflexiv, dar are subiect, este tot verb copulativ(rar):*

Din avion casele ***se par mici****.*

Când verbul ***a se părea*** *este reflexiv, dar impersonal (fără subiect), devine verb predicativ (predicat verbal) şi cere o propoziţie* ***SB****:*

Se pare (se părea)[1] */ că va ninge.[2] /* 1 = PP; 2 = SB

- Verbul ***a se părea*** *poate fi impersonal şi copulativ şi atunci cere nume predicativ şi propoziţie subiectivă: Mi* ***se pare normal*** */[1] să plec./[2] (SB)*

I ***se pare important***[1] */ să înveţe verbul.[2]/* 1=PP; 2=SB

A AJUNGE – este verb copulativ când are sensul de **a deveni**: *(ce? cum ?)*

El ***a ajuns inginer-mecanic****.* ***Vei ajunge*** *şi tu cândva* ***mare.***
p.n. p.n.

El ***a ajuns*** *în oraş.*
p.v.

** Şi verbul* ***a ajunge*** *poate deveni impersonal, dar atunci are funcţia*

sintactică de predicat verbal şi cere o propoziţie subiectivă:

Ajunge[1]*/ cât ai mâncat.*[2]*/*1=PP; 2=SB. ***Nu ajunge***[1]*/să te rogi.*[2]*/* 1=PP,2=SB.

A IEŞI – este verb copulativ când are sensul de **a deveni**: *(ce? cum?)*

*Mihai **a ieşit poliţist**. Mihai **a ieşit** în oraş.*

p.n. p.v.

A RĂMÂNE –este verb copulativ când **nu** are sensul de **a sta, a locui**:*(ce?cum*

*Carmen **a rămas impresionată** de gestul tău. Carmen **a rămas** în casă.*

p.n. p.v.

* *Şi verbul **a rămâne** poate deveni copulativ şi impersonal, are funcţia de predicat verbal sau nominal şi cere o propoziţie **SB**:*

Rămâne[1] */ să ne întâlnim mâine la ora cinci.*[2] */* 1 = PP; 2 = SB

*Dar: **Rămâne** de văzut /*[1] *(PP) ce va face./2(CD)- de văzut = subiect.*

Rămâne stabilit [1]*/ să plecăm.*[2]*/* 1 = PP; 2 = SB

A SE NAŞTE – este **verb copulativ** când **nu** are sensul de **a prinde viaţă, a veni pe lume**: *În blocul nostru **s-au născut** doi băieţi şi o fată.*

p.v.

*Colegul meu de bancă **s-a născut deştept** (prost, hoţ etc.)*

p.n.

A SE NUMI este verb copulativ la diateza reflexivă:

*Eu **mă numesc Vasile**. Profesorul **numeşte** un elev să şteargă tabla.*

p.n. p.v.

A SE CHEMA (rar) – este verb copulativ la diateza reflexivă:

Nu ştiu [1]*/ **cum se cheamă** oraşul acesta.* [2]*/* 1 = PP; 2 = CD

p.n.

***Prieten se cheamă** acesta?*

*- De obicei verbul **a se chema** cere numele predicativ în faţă.*

N.B. *Predicatul nominal răspunde la întrebările **CE? CINE? CUM? AL, A, AI, ALE CUI?** adresate verbului copulativ, iar în răspuns reluăm verbul copulativ:*

*El **este cuminte**. Ionel **este elev** în clasa a VIII-a.*

*Mihai **devine nervos**. Ionel **devine inginer**.*

*În aceste cazuri punem întrebările: **CUM ESTE? CE ESTE? CUM DEVINE? CE DEVINE?** etc., iar în răspuns: **ESTE CUMINTE, ESTE ELEV, DEVINE NERVOS, DEVINE INGINER**, adică **ce este, cine este** sau **cum este** subiectul.*

De remarcat că toate verbele copulative **au subiect sau propoziţie subiectivă**.

= Dacă după un verb copulativ care are subiect este un cuvânt care răspunde la întrebările ***unde?*** sau ***când?***, acest cuvânt nu poate fi nume predicativ:

*El **a fost** în oraş. Ionel **a ajuns** târziu.*

De asemenea, verbul **a fi** apare şi cu forme neaccentuate la persoanele I singular şi a III-a plural ale indicativului prezent (**-s** şi **s-**) care se rostesc împreună cu acel cuvânt aflat înaintea lor, formând cu acesta o singură silabă şi, de aceea, se scriu cu cratimă; la fel şi forma **–i** de la persoana a III-a singular:

*Eu **nu-s** acasă. Astăzi **nu-s dispus** să mă plimb.*

p.v. p.n.

*Cartea-**i** pe masă. Cartea aceasta-**i interesantă**.(p.v. şi p.n.)*

***N.B.:** Verbele copulative la moduri nepersonale cer **nume predicativ** (şi împreună au o anumită funcţie sintactică) sau **propoziţie predicativă**:*

***Părând distrat,** a uitat esenţialul. **Părând a fi distrat,** a uitat tot.*

c.c.cz. c.c.cz.

Părând[1]*/ că e distrat*[2]*/ a uitat esenţialul.*[1]*/* *1 = PP, 2 = PR*

1.1.2. După capacitatea de a avea subiect:

a. verbe personale – *care au subiect exprimat sau neexprimat, ca autor al acţiunii:*

*Eu **citesc**. Mâine **înveţi** la istorie. (tu)*

b. verbe impersonale, numite şi **unipersonale** *(pentru că au numai forma de persoana a III-a singular), iar acţiunea nu poate fi atribuită unei persoane. Acestea pot avea subiect gramatical exprimat printr-o parte de vorbire (care nu denumeşte o persoană) sau printr-o propoziţie subordonată subiectivă (SB):*

***Verbele impersonale** sunt de mai multe feluri:*

- verbe impersonale absolute (meteorologice) – *nu au subiect: **ninge, fulgeră, se înnorează, se înserează, se însenineză, se înnoptează** etc.*

- verbe impersonale reflexive*: **se zice, se povesteşte, se aude, se scrie, se spune** etc., care pot avea subiect gramatical sau propoziţie SB:*

Se aude **ceva**. *(ceva = subiect gramatical exprimat prin pronume nehotărât)*

Se scrie în ziare [1]*/* că Guvernul va da burse elevilor merituoşi. [2]*/ 1 = PP; 2 = SB*

- verbe personale devenite impersonale *(au ca subiect o propoziţie SB): **a merita, a ajunge, a începe, a veni, a rămâne, a conta, a urma**):*

Merită [1]*/* să încercăm şi noi la Loto. [2]*/* *1 = PP; 2 = SB*

Începe [1]*/* să ningă. [2]*/* *1 = PP; 2 = SB*

Nu contează [1]*/* că am pierdut astăzi. [2]*/* *1 = PP; 2 = SB*

- verbe unipersonale ca formă şi impersonale ca înţeles: ***trebuie, se cade, se cuvine, se întâmplă, decurge, rezultă** – care cer o propoziţie SB:*

Nu se cade [1]*/* să te prezinţi cu lecţia neînvăţată. [2]*/* *1 = PP; 2 = SB*

Din discuţie decurge (rezultă) [1]*/* că am dreptate eu. [2]*/ 1 = PP; 2 = SB*

* Dacă în faţa unui verb unipersonal şi impersonal este un **subiect**, acesta este **subiectul predicatului următor**:

Ionel [1]*/* trebuie [2]*/* să plece la şcoală. [1]*/* *2 = PP; 1 = SB*

Fiecare **om** [1]*/* se cuvine [2]*/* să înveţe cât mai mult. [1]*/ 2 = PP; 1 = SB*

Substantivele **Ionel, om** sunt subiecte ale predicatelor **să plece, să înveţe** şi fac parte din propoziţiile respective.

* Verbul **a trebui** la persoana a III-a plural, sub forma **trebuiau** sau **vor trebui**, când se acordă în persoană şi număr cu substantivul (sau

înlocuitorul acestuia), devine personal şi nu mai cere propoziţie SB, ci propoziţie CD:

Elevii (ei, ele, toţi, amândoi) **trebuiau** [1]/ să plece în excursie. [2]/
1= PP, 2= CD

Mulţi **vor trebui** [1]/ să se pregătească mai intens [2]/. *1=PP, 2=CD*

Verbele impersonale pot fi la orice diateză:

- **activă**: **decurge, rezultă (reiese), fulgeră, plouă** etc.;
- **reflexivă**: **se întâmplă, se crede, se înnoptează** etc.;
- **pasivă**: **este ştiut, a fost dat, era stabilit, fusese cunoscut.**

Aceste verbe pot fi însoţite de pronume personale în dativ şi acuzativ, cu funcţia de complement indirect: îmi **vine** (să ...), ţi **se cade**, mi **se pare**, ţi **se cuvine**, îi **trebuie** etc., sau complement direct: Mă **doare**[1]/ că nu vii cu mine.[2]/ iar cuvântul sau propoziţia care răspund la întrebarea **ce?** are funcţia de subiect (sau SB), nu de complement direct (sau CD):

Îmi vine [1]/ **să râd**. [2]/ 1=PP, 2=SB; Îmi vine **maşina**. (sb)

- **Expresii verbale impersonale** – *sunt formate din verbul copulativ impersonal* ***a fi*** *+* ***un adverb sau locuţiune adverbială*** *şi au funcţia de* **predicat nominal**: ***e bine, a fost adevărat, e posibil, e evident, e natural, e uşor, e cu putinţă, e de neconceput*** *etc., dar se pot construi şi cu verbul* ***a părea (pare normal*** *să), cu verbul* ***a deveni (devine clar*** *că) sau cu verbul* ***a însemna (înseamnă ceva*** *să).*

E uşor a crede (de crezut). **E greu** [1]/ să crezi vestea. [2]/ *1=PP; 2=SB*
p.n. sb.

Aceste expresii verbale impersonale pot apărea şi cu verbul copulativ subînţeles:

Bine că ai venit. **Mai bine** să pleci repede. **Evident** că voi pleca.

1.1.3. După capacitatea de a primi complement direct:

a. verbe tranzitive sunt verbele care pot primi complement direct (exprimat sau neexprimat). Verbele tranzitive pot fi:

- *verbe simplu tranzitive* – care pot răspunde numai la una din întrebările complementului direct (**pe cine?** sau **ce?**):

Mihai ***citeşte*** *(ceva).* - întrebarea **ce?**
Mihai ***a cumpărat*** *(ceva).* - întrebarea **ce?**

- *verbe dublu tranzitive* – care pot răspunde la ambele întrebări ale complementului direct (sunt 10): ***a ruga, a întreba, a sfătui, a învăţa, a povăţui, a anunţa, a asculta, a trece, a traversa, a examina.***

Învăţ *ceva* (pe cineva), ***am văzut*** *ceva* (pe cineva) (ce? pe cine?).

b. verbe intranzitive sunt verbele care nu pot primi complement direct.

* ***Sunt întotdeauna intranzitive***:

- ***verbele copulative;***
- ***verbele impersonale absolute*** *(meteorologice);*
- ***verbe care exprimă starea:*** *a sta, a şedea, a dormi;*
- ***verbe care exprimă existenţa:*** *a fi, a exista, a trăi;*
- ***verbele la diateza reflexivă, impersonale****: se zice, se aude, se zvoneşte etc., cer* ***subiect****. sau propoziţii* ***SB****;*

Se aude ***ceva****.(sb.) Se aude* [1]/ ***că pleacă***. [2]/ 1=PP, 2=SB.

- ***verbele la diateza pasivă*** *(răspund* ***numai*** *la întrebările:* ***de cine? de către cine?*** *şi cer complement de agent);*
- ***verbele de mişcare****: a fugi, a alerga, a veni, a merge, a aluneca, a pleca, a cădea, a exista, a apărea etc.;*
- ***verbele la diateza reflexivă cu sens pasiv****: a se confecţiona, a se construi (de cineva):* ***Se construieşte*** *alături o vilă.* (verb impersonal)
- ***verbele care exprimă stări sufleteşti****: a ofta,a tremura, a tuşi, a râde,etc;*
- ***verbele****: **contez, mizez, mă bazez, mă bizui, mă supăr, mă înfurii, pun pariu*** *– cer complement indirect sau completivă indirectă, nu complement direct şi răspund la întrebarea* ***pe ce?****.*
- ***verbe care primesc un complement direct intern:*** *- când cuvântul subordonat face parte din familia lexicală a regentului: (****Şi-a trăit*** *traiul) sau când cuvântul subordonat face parte din sfera semantică a regentului:* ***A dormit*** *un somn...*
- ***toate locuţiunile verbale intranzitive au în structura lor verbe tranzitive:*** *a-şi da seama, a-şi lua rămas bun, a se da de-a dura etc.*

N.B. *Pentru a nu greşi, este bine să verificăm tranzitivitatea verbului, punând întrebările* ***pe cine?*** *sau* ***ce?****, deoarece unele verbe tranzitive pot deveni intranzitive sau invers, în funcţie de context.*

1.1.4. După modificările survenite în rădăcina verbului în timpul conjugării:

- ***verbe regulate*** – nu-şi schimbă rădăcina în timpul conjugării: **a citi, a fugi** etc.;
- ***verbe neregulate*** – prezintă modificări în rădăcină (**a usca** = eu **usuc**, tu **usuci**) sau au rădăcini diferite (**a fi** = eu **sunt**, eu **eram**; **a avea** = eu **am**, el **are**; **a lua** = eu **iau**, el **ia**); **a bea, a vrea, a da, a mânca**

1.2. Cele patru conjugări

După terminaţia la infinitiv, în limba română există patru conjugări:

- **conjugarea I** – terminaţia este vocala **a**: a desen**a**, a alerg**a**, a spăl**a**, a dans**a;**
- **conjugarea a II-a** – terminaţia este diftongul **ea**: a păr**ea**, a plăc**ea**, a tăc**ea**, a put**ea**, a ved**ea**, a b**ea** etc.;
- **conjugarea a III-a** – terminaţia este vocala **e**: a merg**e**, a cred**e**, a fac**e**, a bat**e** etc.;
- **conjugarea a IV-a** – terminaţia este vocala **i** sau vocala **î**: a fi, a citi, a sui, a iubi, a doborî, a coborî, a hotărî etc.

Conjugarea unui verb este modificarea formei lui (flexiunea) după **diateză, mod, timp, persoană** şi **număr**, care sunt **categoriile gramaticale ale verbului**.

1.3. Diatezele – stabilesc raportul dintre acţiunea exprimată de verb şi subiect (autorul acţiunii).

a. diateza activă – subiectul gramatical face acţiunea:

Daniel ***scrie*** *o carte. Vichi* ***citeşte****. Robert* ***aleargă****.*

b. diateza reflexivă – arată că subiectul gramatical face acţiunea şi tot el o suferă.

Verbele la diateza reflexivă se construiesc cu:

- ***pronumele reflexiv în cazul dativ*** (îmi, îţi, îşi, ne, vă, îşi):

Eu ***îmi închipui*** *o întâmplare.* (**îmi** = pronume reflexiv, fără funcţie sintactică, marcă a diatezei, se analizează cu verbul)

Dar: *Eu* ***îmi spăl****. Eu* ***îmi aranjez*** *ceva.*

În aceste exemple, pronumele reflexiv **îmi** (îți, își, ...) îndeplinește funcția de complement indirect: cui **spăl (aranjez)**? = mie, îmi, iar verbele **spăl** și **aranjez** sunt la **diateza activă pronominală**.

Când după verbul la **diateza activă pronominală** este **un substantiv, ca obiect posedat de subiect**, pronume reflexiv în dativ are funcția de **atribut pronominal** (în dativul posesiv):

*El **și**-a luat paltonul. (a luat paltonul său)* – **și** = atribut pronominal, exprimat prin pronume reflexiv, dativ, persoana a III-a singular.

- ***pronume reflexiv în cazul acuzativ*** (**mă, te, se, ne, vă, se**): se gândește, se teme, mă zbucium, (**se, mă** = pronume reflexive, fără funcție sintactică, se analizează cu verbul.

Dar: *El **se spală**. Tu **te-ai suit** pe casă.*

În aceste exemple, pronumele reflexive *se, te* (*mă, ne, vă*) îndeplinesc funcția sintactică de complemente directe: **pe cine** spălă și ai suit? = pe mine, pe tine, iar verbele **spălă, ai suit** sunt la **diateza activă pronominală**.

N.B. *- pronumele **își (-și, și-) și se (s-)** sunt întotdeauna reflexive.*

*-pronumele **îmi (mi-, -mi), îți (ți-, -ți), ne, vă** sunt forme neaccentuate ale pronumelui personal și **devin pronume reflexive** numai **când se acordă în persoană cu verbul**:*

*Eu **îmi spăl**. (îmi = pers. I, spăl = pers. I), deci **îmi** = pronume reflexiv*

*Eu **mă spăl**. (mă = pers. I, spăl = pers. I), deci **mă** = pronume reflexiv*

*Dar: El **îmi** spală. El **mă** spală.*

*Pronumele **îmi, mă** nu se mai acordă în persoană cu verbele, sunt forme neaccentuate ale pronumelui personal cu funcția sintactică de complement indirect (**îmi**) și complementul direct (**mă**), iar verbul **spăl** este la diateza activă.*

N.B. *Verbele active pronominale sunt la diateza activă, însoțite de pronumele reflexiv (care se acordă în persoană cu verbul) și îndeplinesc separat funcție sintactică. Verbele active pronominale sunt:*

*- **obiective** – când pronumele reflexiv are funcție de:*

*a) complement direct– El **se** laudă. (pe cine?=pe sine, se)*

*b) compl. indirect–El **își** impune un bun comportament.(cui?= sie, își)*

*- **reciproce** – când pronumele reflexiv are funcția de:*

*a) complement direct – Ei **se** ceartă. (unul cu altul)*

*b) complement indirect – Ei **își** scriu.(unul altuia)*

*-**posesive-** când pronumele reflexiv are funcția sintactică de atribut pronominal în D.posesiv (după verb este substantiv).*

N.B. Verbele se pot recunoaște ușor dacă sunt la **diateza activă pronominală** sau la **diateza reflexivă** în felul următor: *se îndepărtează* **se** *și, dacă sensul verbului este același (a se spăla – a spăla), înseamnă că verbul este la **diateza activă pronominală.** Dacă verbul nu are* **se** *și*

*înseamnă altceva (a se uita – a uita) înseamnă că verbul este la **diateza reflexivă cu pronumele reflexiv în acuzativ.***

*Există verbe cu caracter **reflexiv obligatoriu**: a se întâmpla, a se cădea, a se bucura, a se odihni, a se baza etc.*

c. diateza pasivă – subiectul suferă acțiunea făcută de altcineva, care **are funcția sintactică de complement de agent**.

Diateza pasivă se construiește din verbul auxiliar **a fi** (personal sau impersonal) + **participiul verbului de conjugat**, acordat cu subiectul în gen și număr, cu condiția să răspundă la întrebarea **DE CĂTRE CINE?**, adică să poată avea **complement de agent** (exprimat sau neexprimat). Verbul la diateza pasivă este **predicat verbal**:

Elevii neatenți **au fost certați** ***de profesor***.
p.v. = diat. pasivă c. ag.

Temele **au fost scrise**. (de către cineva)
p.v. = diat. pasivă

Ți-**a fost dat** [1]/ să ai talent. [2]/ (de Dumnezeu) 1=PP, 2=SB
p.v. = diat. pasivă

Eu **sunt pregătit** pentru examen. (m-am pregătit singur)
p.n. (cuvântul **pregătit** = nume predicativ – adjectiv)

Eu **sunt pregătit** pentru examen la școală. (se subînțelege – de către profesori)
sunt pregătit - predicat verbal – verb la diateza pasivă

Merele **sunt coapte**.
p.n. (coapte = n.p. – arată însușirea subiectului – adjectiv).

Merele **sunt coapte** în cuptor. – p.v. – diateza pasivă (de cineva).

** Când verbul auxiliar **a fi** este la un **mod personal**, formează, împreună cu participiul verbului de conjugat, **predicatul verbal** al propoziției. Când verbul auxiliar este la **infinitiv sau gerunziu**, formează, împreună cu participiul verbului de conjugat, **altă parte de propoziție**:*

Fiind lovit** cu palma, m-am ferit.(**c.c.cz.=verb la diateza pasivă, gerunziu).

***A fi lăudat** este o plăcere pentru fiecare.*

***sb** = verb la diateza pasivă, modul infinitiv, prezent.*

- *Diateza pasivă nu are modurile: **imperativ, participiu și supin.***
- *Dacă verbul la participiu din cadrul diatezei pasive are grad de comparație, acesta devine adjectiv(numai adjectivele și adverbele au grade de comparație) și **nu mai este predicat verbal la diateza pasivă,** ci este predicat nominal format din verb copulativ și nume predicativ exprimat prin adjectiv: El **este foarte apreciat.***

De reținut: **Diatezele reflexivă și pasivă nu au modurile participiu și supin.**

** Verbele pot trece de la o diateză la alta, preluând caracteristicile noii diateze:*

*Eu **mănânc** un măr.* *- diateza activă*

*Mărul **se mănâncă** spălat bine.* *- diateza reflexivă*

*Mărul **a fost mâncat** de colega mea. - diateza pasivă*

**** Au diateză pasivă numai verbele tranzitive.***

Verbele dublu tranzitive se pot construi şi la diateza pasivă cu un acuzativ complement direct sau propoziţie CD şi rămân tot tranzitive:

*Ionel **este întrebat** ceva. Ionel **este întrebat** [1]/ dacă a învăţat. [2]/*
d. pasivă c.d. d. pasivă prop. CD.

N.B.: Diateza reflexivă cu sens pasiv: când verbul are în faţă pronumele reflexiv **se**, dar acţiunea este făcută de altcineva: **se ştie, se afirmă, se aude** etc.: ***Se ştie** [1]/(PP) cine e vinovatul.[2]/(SB)(de către toţi).*

1.3.1. NOTĂ:

GRAMATICA LIMBII ROMÂNE, editată de ACADEMIA ROMÂNĂ, 2005 (**GALR**), introduce câteva modificări la VERB – care încă nu se aplică - şi anume:

A. Conjugările se modifică astfel:

- **Conjugarea I** – cuprinde verbele terminate la infinitiv în sufixul **a** şi la indicativ, prezent în sufix **0**: **a cânta** (eu **cânt**), **a ara**, **a spăla**, **a afla**, **a intra**, **a mângâia**, **a apropia**, **a continua**, **a înjunghia**;

- **Conjugarea a II-a** – cuprinde verbele terminate la infinitiv în **a** şi indicativ, prezent în **ez**: **a desena** (eu desen**ez**), **a lucra**, **a avansa**, **a bloca**, **a sublinia**, **a veghea**, **a îngenunchea**;

- **Conjugarea a III-a** – cuprinde verbele cu infinitivul în **î** şi cu sufix de prezent **0**: **a coborî**, **a doborî**, **a vîrî**, **a omorî**;

- **Conjugarea a IV-a** – cuprinde verbele cu infinitivul în **i**, sufix de prezent **0**, iar persoana a III-a singular să fie omonimă cu persoana a III-a plural: **a acoperi** (eu acopăr, el, ei acoperă), **a contribui** (eu contribui, el, ei contribuie), **a îngădui**, **a sui**;

- **Conjugarea a V-a** – cuprinde verbele cu infinitivul în **i** şi sufixul de prezent **0**, iar persoana I singular să fie omonimă cu persoana a III-a plural: **a adormi** (eu, ei adorm), **a fugi** (eu, ei fug), **a pieri**, **a sări**, **a veni** (eu, ei vin);

- **Conjugarea a VI-a** – include verbele cu infinitivul în **i** şi sufixul de prezent **esc, eşt**: **a citi**, **a isprăvi**, **a mări**, **a nimeri**, **a pietrui**, **a fugări**, **a frunzări**, **a tăgădui** etc.;

- **Conjugarea a VII-a** – include verbele cu infinitivul în **î** şi sufixul de prezent în **ăsc, ăşt**: **a hotărî** (eu hotărăsc, tu hotărăşti), **a pârî**, **a urî**, **a zăvorî** etc.

- **Conjugarea a VIII-a** – include toate verbele terminate la infinitiv în **ea**: **a plăcea**, **a părea**, **a zăcea**, **a tăcea**, **a vedea** etc.

- **Conjugarea a IX-a** – cuprinde verbele cu infinitivul în **e** şi sufixul de perfectul simplu în **u**: **a aşterne** (eu aşternui), **a concepe**, **a face**, **a începe**, **a trece** etc.

- **Conjugarea a X-a** – include verbele cu infinitivul în **e**, cu perfectul simplu în sufixul **se** şi cu participiul în **s**: **a arde** (eu arsei, ars), **a merge**, **a prinde**, **a şterge**, **a trage** etc.

- **Conjugarea a XI-a** – cuprinde verbele cu infinitivul în **e**, perfectul simplu în **se** şi participiul în **t**: **a coace**, **a fierbe** (eu fiersei, fiert), **a sparge**, **a rupe**, **a frânge** etc

B. În cadrul **timpurilor modului indicativ**, ordinea stabilită de **GALR** este:

- prezentul, perfectul compus, perfectul simplu, imperfectul, mai-mult-ca-perfectul, viitorul propriu-zis sau viitorul I, viitorul anterior.

C. În legătură cu **diatezele verbului**, **GALR** stabileşte următoarele:

- **diateza reflexivă** nu se mai justifică, neîndeplinind caracteristicile definitorii ale categoriei diatezei (eterogenitatea sintactică a reflexivului în limba română) şi astfel este eliminată;

- **este eliminată complet diateza activă pronominală**;

- **rămân** deci ca **diateze ale verbului** numai:

  - **diateza activă**;

  - **diateza pasivă** – care cuprinde şi:

    - **verbe reflexiv-pasive**: se ştie, se crede, se acceptă, (mi) se admite, s-a greşit, se spală, se pune, se alege, se prăjeşte, se construieşte, se scrie, se aude, se povesteşte etc. (de către cineva).

  - **diateza impersonală** – în care verbul nu are subiect şi primeşte pronumele reflexiv **se**.

Exemplu: **Se mănâncă** mult, **se trăieşte** bine, **se procedează** corect, **se întâmplă**, **se cuvine**, **se citeşte** mult, **trebuie**, îmi **vine**, îmi **place** etc.

D. În cadrul **diatezei impersonale** intră în primul rând **verbele şi construcţiile verbale impersonale** (inerent impersonale sau impersonal-absolute): **tună**, **plouă**, **ninge**, **burniţează**, **se înserează**, **se înnoptează**, îmi **pasă**, îmi **pare** etc.

- **Verbe pasive impersonale**: **este ştiut**, mi-**a fost dat**, **este cunoscut**, **a fost ursit**, ţi-**a fost scris** etc.

N.B. Între verbele reflexiv-pasive şi verbele la diateza impersonală se pot naşte confuzii. Să comparăm:

Se ştie, se află adevărul – cu – **se merge** pe jos, **se vine** târziu
(de către cineva) (nu se poate pune întrebarea)

1.4. Modurile verbului

Modul este forma pe care o ia verbul pentru a arăta felul cum consideră vorbitorul acţiunea. Ele se împart în două categorii:

a. moduri predicative sau personale – verbele îşi schimbă forma după persoană şi au funcţia sintactică de **predicat**;

b. moduri nepredicative sau nepersonale – verbele nu-şi schimbă forma după persoană şi **nu pot avea funcţie sintactică de predicat**.

1.4.1. Modurile personale (predicative) sunt:

A. INDICATIV – arată o acţiune sigură, reală şi are toate timpurile:

- prezent – acţiunea se desfăşoară în momentul vorbirii:
  eu **citesc**, eu **mă laud**, eu **sunt anunţat.**

- imperfect – arată o acţiune începută, dar neterminată:
  eu **citeam**, eu **mă lăudam**, eu **eram anunţat.**

- perfect simplu – arată o acţiune terminată de curând (în aceeaşi zi):
  eu **citii**, eu **mă lăudai**, eu **fusei anunţat.**

- perfectul compus – arată o acţiune trecută; este compus din auxiliarul **a avea** + **participiul** verbului de conjugat: eu **am citit, m-am lăudat, am fost anunţat.**

- mai-mult-ca-perfectul – arată o acţiune trecută, terminată înaintea altei acţiuni trecute: eu **citisem**, eu **mă lăudasem**, eu **fusesem anunţat.**
  La persoana a II-a: tu **citiseşi**, tu **te lăudaseşi**, tu **fuseseşi anunţat.**

- viitor – acţiunea se va petrece după momentul vorbirii:
eu **voi citi**, eu **mă voi lăuda**, eu **voi fi anunţat.**
- viitorul anterior – arată o acţiune viitoare, terminată înaintea altei acţiuni viitoare:
eu **voi fi citit**, eu **mă voi fi lăudat**, eu **voi fi fost anunţat.**

* *Viitorul popular se formează astfel:*

*- din **o** invariabil + conjunctivul = **o să citesc, o să citeşti;***

*- din verbul **a avea**(auxiliar) la indicativ prezent + conjunctivul = **am să citesc, ai să citeşti, are să citească** etc.;*

*- din forme populare ale verbului **a vrea** + infinitivul verbului de conjugat = **oi învăţa, îi învăţa, o învăţa** etc.*

B. CONJUNCTIV – arată o acţiune posibilă, realizabilă. Se formează cu ajutorul conjuncţiei **să** (de aici şi numele modului) şi are două timpuri:

- prezent – se formează din conjuncţia **să** + indicativul prezent al altui verb (excepţie face persoana a III-a): **să alerg, să alergi, să alerge** etc.
- perfect – este compus din: conjuncţia **să** + auxiliarul **fi** (cu formă fixă) + participiul altui verb: **să fi citit** (are aceeaşi formă la toate persoanele, singular şi plural).

N.B. *Verbele **a fi, a veni, a şti, a ţine, a deveni** fac conjunctivul prezent pers.a II-a sg.în **2 i**: **să fii, să vii, să ştii, să ţii, să devii.***

Verbele la conjunctiv prezent pot arăta un îndemn, o poruncă, marcat prin semnul exclamării la sfârşitul propoziţiei:

***Să fii** cuminte! **Să**-i **dai** cartea! **Să** mi le **dai** imediat!*
***Să nu** le **dai** caietul! **Să nu** mi le mai **dai**!*

*Verbul **a fi** are formele: **să fiu** (prezent, I, sg.), **să fi fost** (perfect, I, sg.).*

C. CONDIŢIONAL-OPTATIV – exprimă o dorinţă, a cărei realizare depinde de o condiţie. Are două timpuri:

- prezent – arată o acţiune desfăşurată în prezent sau în viitor. Este format din auxiliarul **a avea** (forme specifice) + infinitivul altui verb: **aş citi, ai citi, ar citi** etc.
- perfect – exprimă o acţiune care nu s-a realizat. Este format din auxiliarele **a avea** + **a fi** + **participiul** altui verb: **aş fi citit, ai fi citit, ar fi citit** etc. (dacă...).

* *Uneori condiţionalul-optativ poate apărea sub diferite forme: **mânca**-l-**aş**, l-**aş auzi**, ne-**ar trimite**-o, **n-ar** mai **citi** nimic, **mânca**-o-**ar** mama. **Propoziţia** al cărei predicat este la modul condiţional-optativ se numeşte **propoziţie optativă**.*

D. IMPERATIV – exprimă un îndemn, o rugăminte, o poruncă. Nu are timpuri şi se conjugă numai la persoana a II-a singular şi plural, forma afirmativă şi forma negativă:

Citeşte! (tu), **Citiţi!** (voi) / **Nu citi!** (tu), **Nu citiţi!** (voi)

* *Când verbul la imperativ este singur, se pune semnul exclamării după el: **Du-te! Mişcă! Opreşte-te! Fă! Nu face! Spuneţi! Nu spuneţi!***

*Când verbul la imperativ este însoţit de un vocativ, se despart prin virgulă şi se pune semnul exclamării la sfârşit:**Robert, taci!Vorbeşte,Adela!***

*Verbul **a fi** are forma afirmativă în **doi i** (**fii** atent!) şi forma negativă într-un singur **i** (Nu **fi** atent!).*

*Propoziţia care are predicatul la modul imperativ se numeşte **propoziţie imperativă**.*

N.B. *Există şi **MODUL PREZUMTIV** (arată o acţiune presupusă), care nu este cerut şi introdus în toate manualele şcolare gimnaziale. El are două timpuri:*

*- prezent – format din viitorul verbului **a fi** + gerunziul verbului de conjugat: eu **voi fi citind**, **tu vei fi citind**, el **va fi citind** etc. sau formele populare ale viitorului: **oi fi citind**, **o fi citind** etc.;se mai poate construi: **aş fi mergând**, **ar fi mergând**;*

*- perfect este identic cu viitorul anterior, iar din context să reiasă o acţiune presupusă: **Va fi citit** el ceva, dacă susţine asta.*

1.4.2. Moduri nepredicative sau nepersonale – nu pot forma predicatul şi nu-şi schimbă forma în funcţie de persoană.

Modurile nepersonale (nepredicative) sunt:

A. INFINITIV – arată numele acţiunii, al stării şi stabileşte conjugarea verbului. Are două timpuri:

- prezent: a mânca, a vedea, a face, a fugi etc.
- perfect (construit cu aux. **a fi**): **a fi mâncat, a fi citit, a fi fost, a fi văzut** etc.

* *Infinitivul are şi forma lungă, obţinută cu sufixul **re**, care dă valoare substantivală verbului: a citi – citire; a mânca – mâncare.*

B. GERUNZIU – exprimă acţiuni în desfăşurare. Se formează cu sufixele **ând** (mâncând) şi **ind** (citind).

Forma negativă a verbului se obţine cu ajutorul prefixului **ne** (**necitind**) sau **nemaicitind** (scris împreunat).

Gerunziul poate fi urmat de formele neaccentuate ale pron. Pers. în dativ şi acuzativ, primind ca literă de legătură vocala **u**: **citindu-i, citindu-şi, aducându-mi-l** etc.

Din gerunziul acordat se formează adjective: femeie **suferindă**, coşuri **fumegânde**, rană **sângerândă** (cu funcţia de atribut adjectival exprimat prin gerunziu acordat). La diateza reflexivă, primeşte pronumele reflexiv la sfârşit, despărţit prin cratimă: **spălându-mă, spălându-te, spălându-se** – sau: **spălându-mi, spălându-ţi** etc.

C. PARTICIPIU – exprimă acţiuni terminate şi suferite de o fiinţă sau de un lucru. Verbul la participiu se termină în **t** sau **s** şi are forme pentru masculin, feminin, singular şi plural: **citit, cititâ, citiţi, citite** sau **scris, scrisă, scrişi, scrise**.

Când verbul la participiu determină un substantiv, are valoare adjectivală, iar când determină un verb, are valoare adverbială.

*Cartea **citită** a fost interesantă. Ionel îşi exprimă **deschis** părerile.*
atr.adj./adj. c.c.m./adv.

Când verbul la participiu este articulat cu articol hotărât sau nehotărât, sau este precedat de articolul demonstrativ-adjectival, are valoare substantivală: **un rănit, rănitul, cel rănit**, îndeplinind toate funcţiile sintactice ale substantivului.

D. SUPIN – denumeşte acţiuni care urmează să fie realizate. Se formează din prepoziţiile **de, după, la, pentru** + participiul verbului de conjugat: **de spălat, la cules, pentru cusut, după cules**.

= *Diatezele* ***reflexivă*** *şi* ***pasivă*** ***nu au modurile participiu şi supin***.

N.B. *Verbele la modul* ***infinitiv şi supin cu valoare imperativă*** *au funcţia de* ***predicat verbal****:* ***A nu se fuma!*** ***De învăţat*** *verbul!*

= *Numai* ***participiul*** *şi* ***supinul*** *sunt moduri nepersonale absolute, deoarece* ***infinitivul*** *şi* ***gerunziul*** *pot avea mărci ale persoanei:* ***gândindu-mă / te / se; a-mi /-ţi /-şi imagina.***

= *Verbele la infinitiv şi gerunziu pot avea subiectele lor:*

Înainte de a începe **ploaia**, am plecat.Se aude lătrând **un câine**

1.4.3. Funcţiile sintactice ale modurilor nepersonale

Infinitivul:

1. subiect: *E uşor* ***a învăţa****. Îmi place* ***a desena****.*
   A studia *e dorinţa lui. N-are cine* ***pleca.***
   Salcâmul trebuie ***tăiat.*** *El trebuie* ***ajutat.***
2. nume predicativ: *Dorinţa mea este* ***de a învăţa*** *mai bine.*
   de a-şi aduce aminte.
3. atribut verbal: *Colegul meu are pasiunea* ***de a citi****.*
4. complement direct: *Noi vrem* ***a învăţa*** *engleza.N-am ce* ***citi.***
   Eu pot ***deveni poliţist.*** *El putea* ***fi tratat.***

Regula verbului a putea:

NB:1- *Dacă după verbul* ***a putea*** *este un alt verb, acesta are funcţia de complement direct exprimat prin verb la infinitiv (fără prepoziţia* ***a****):Putem* ***trece,*** *putem* ***vorbi,*** *putem* ***scrie****.*

NB.2- *Dacă după verbele* ***a se putea, a-şi putea*** *care au subiect, este un alt verb, acesta are funcţia de complement direct exprimat prin verb la infinitiv, diateza reflexivă, iar predicatul propoziţiei rămâne la diateza activă:*

Ionel ***se poate mişca*** *uşor.* = ***Ionel poate a se mişca*** *uşor.*
p.v. c.d.

El ***îşi poate pune*** *probleme =El* ***poate a-şi pune*** *probleme.*

NB.3- *Dacă după verbul impersonal reflexiv* ***se poate, se putea, s-ar putea, s-ar fi putut*** *este un alt verb, acesta are funcţia de subiect exprimat prin verb la infinitiv, diateza reflexivă, iar predicatul rămâne tot la diateza reflexivă:*

Se poate vorbi *încet =* ***se poate a se vorbi*** *încet.*
p.v. sb. p.v. sb.

NB.4- *Dacă după verbul* ***a putea*** *este un verb copulativ la infinitiv, acesta cere nume predicativ şi împreună au funcţia sintactică de complement direct format din verb copulativ la infinitiv şi nume predicativ exprimat prin adjectiv, substantiv:*
El poate ***fi cuminte****. Liana poate* ***deveni studentă.***

NB.5- *Dacă după verbul* ***a putea*** *este un verb la infinitiv, diateza pasivă, acesta are funcţia sintactică de complement direct:*
El poate ***fi anunţat****. Tu poţi* ***fi provocat.***

5. complement indirect: *Mă gândesc* ***a învăţa*** *mai bine.*
   M-am plictisit ***de a scrie*** *versuri.*
   M -am săturat ***a privi*** *la televizor.*
6. complement circumstanţial de timp: *Învăţ* ***înainte de a scrie****.*
   Până a-şi da seama*, a trecut maşina.*
7. complement circumstanţial de mod: *A plecat* ***fără a saluta****.*
   A învăţa e mai uşor ***decât a da cu sapa.***
8. complement circumstanţial de scop:*Am învăţat mult* ***pentru a reuşi*** *la facultate.*
9. complement circ. de cauză:*A fost amendat* ***pentru a nu fi respectat*** *viteza.*
10. predicat verbal – când are valoare de imperativ: ***A nu se fuma !*** **=Nu fumaţi!**
11. complement circumstanţial concesiv:
    Fără a investi *prea mult, a reuşit în afaceri.*
    c.c.cv răspunde la „în ciuda cărui fapt?"
12. complement circumstanţial consecutiv:
    Era prea scund ***pentru a ajunge*** *la fereastră.*
    c.c.cns. – întrebarea: „care e urmarea faptului că ?"
13. complement circumstanţial condiţional:
    Fără a învăţa *serios, nu vei reuşi la examen.*
    c.c.cdţ. – întrebarea = "cu ce condiţie?"
14. element predicativ suplimentar: *Tu vedeai reuşita la examen* ***a se împlini****.*
15. apoziţie: *A învăţa,* ***adică a studia*** *cu atenţie, este destul de greu..*

Gerunziul:

1. subiect: *De afară se aude* ***strigând****. Se simte* ***plutind*** *ceva.*
2. nume predicativ: *Copilul este* ***suferind****.*
3. atribut adjectival exprimat prin gerunziu acordat: *Am văzut o femeie* ***suferindă****.*
4. atribut verbal: *Păsările* ***ciripind*** *se jucau la fereastră.*
5. complement direct: *Am auzit* ***vorbind*** *în şoaptă. Am văzut* ***zburând*** *porumbei.*
6. complement indirect: *M-am plictisit* ***scriind****.*
7. complement circumstanţial de timp: ***Intrând*** *în cameră mi-am găsit colegii.*
8. complement circumstanţial de mod: *Colegii veneau* ***cântând****.*
9. complement circumstanţial de cauză: ***Căzând*** *pe scări, şi-a luxat piciorul.*
10. complement circumstanţial condiţional: ***Învăţând*** *serios, vei lua notă mare.*
11. complement circumstanţial concesiv:***Chiar mergând*** *repede,tot nu vei ajunge.*
12. complement circ. consecutiv: *S-a apucat de învăţat,* ***ajungând*** *să ştie tot.*
    A venit repede ***reuşind*** *să prindă trenul în gară*
13. element predicativ suplimentar: *O văd* ***alergând*** *spre mine.Venea* ***fugind.***

Participiul:

1. atribut adjectival: *Alături se află o clădire **construită** în secolul trecut.*
   *Curățenia **făcută** la timp e sănătoasă.*
2. nume predicativ (numai participiul adjectivizat): *Fructele sunt **îngălbenite**.*
   *Ea părea **obosită.** Laptele este **bătut.***
3. element predicativ suplimentar: *Mă privea **supărată**.Mărul l-am lăsat **splălat.***
4. complement circumstanțial de cauză: *N-a dormit toată noaptea **de supărată***

Supinul:

1. subiect: *E greu **de învățat** poezia asta.*
2. nume predicativ: *Poezia este **de învățat** pe de rost.*
3. atribut verbal: *Mașina **de scris** face zgomot.*
   *Aparatul **de făcut** cafea e nou.*
4. complement direct: *Am terminat **de citit** romanul.*
   *Avem **de mers** 10 km!*
5. complement indirect: *M-am săturat **de învățat** zilnic.*
6. complement circumstanțial de scop: *În toamna aceasta am mers **la culeș**.*
   *Ionel s-a dus **la pescuit.** Pune laptele **la fiert !***
7. predicat verbal – când are valoare imperativă: ***De învățat** poezia!*
8. complement circumstanțial de cauză: *N-a dormit **de supărat**.*
9. complement circumstanțail de timp: ***După înotat** am adormit.*
10. complement circumstanțial de mod:*E mai bine de acționat, **decât de** așteptat.*
11. complement circ. de loc: *Am adus vitele **de la păscut.***

1.4.4. Locuțiunile verbale

Sunt grupurile de cuvinte care luate împreună sunt sinonime cu un verb (se contrag în verb). Loc. verbale sunt formate dintr-un verb predicativ + alte părți de vorbire (de obicei subst.); dacă verbul aflat în locuțiune este la un mod personal, loc. are funcția sintactică de **predicat verbal**. În alcătuirea unei locuțiuni nu pot intra verbele copulative.

Exemple de locuțiuni: **a pune la cale** (a plănui), **a face cu mâna** (a chema, a saluta), **a avea loc** (a se desfășura), **a lăsa baltă** (a renunța), **a trage pe sfoară** (a păcăli), **a băga de seamă** (a observa), **a avea de gând, a se duce pe apa sâmbetei, a-și aduce aminte, a-și băga mințile în cap, a da pe din două, a da năvală, a lua sfârșit, a lua cuvântul, a da de știre, a pune în vedere, a da în vileag, a ține cont, a lua naștere, a sta la pândă, a sta de veghe, a da ortul, a sta pe gânduri, a-și face de cap, (îmi) pare bine / rău (de ceva – cer c.ind.), n-am chef, habar n-am (cer c.ind.).**

-În analiza gramaticală a unei locuțiuni verbale se ia în considerare numai verbul.

-Locuțiuni verbale tranzitive: **a băga de seamă, a lua în seamă** etc.

-Locuțiuni verbale intranzitive: **mi-am dat seama, mi-am adus aminte,** îmi **pare bine /rău.**

2. SUBSTANTIVUL

Substantivul este partea de vorbire flexibilă care denumește obiecte (ființe, lucruri, fenomene ale naturii, noțiuni, idei, relații, stări sufletești). Substantivul are gen, număr, caz și poate îndeplini toate funcțiile sintactice din cadrul propoziției.

Felul substantivelor:

- **comune** – denumesc obiecte de același fel și se scriu cu inițială mică, dacă nu sunt la începutul propoziției;
- **proprii** – denumesc anumite obiecte (nume de persoane, animale, toponime, instituții) și se scriu cu majusculă, indiferent unde se află în propoziție.

Substantivele mai pot fi:

- **simple** – formate dintr-un cuvânt;
- **compuse** – formate din mai multe cuvinte, sau din inițiale: **inginer-șef, Ștefan cel Mare, CFR, untdelemn, Câmpulung etc.**

* *Substantive compuse cu atribut subordonat: Baia Mare, Râul Doamnei, Gara de Nord.*

2.1. Categoriile gramaticale ale substantivelor:

2.1.1. Genul:

- **masculin** – primesc **un** la singular și **doi** la plural.

* *Sunt substantive de genul masculin:*

- ***numele cifrelor și literelor;***
- ***numele lunilor anului;***
- ***numele notelor muzicale;***
- ***numele monedelor;***
- ***nume de plante și flori** (unele);*
- ***substantive exclusiv masculine**: tenor, bariton, marinar, soldat, gropar;*
- ***nume de arbori.***

- **feminin** – primesc **o** la singular și **două** la plural.

* *Sunt substantive de genul feminin:*

- ***numele zilelor săptămânii;***
- ***numele anotimpurilor;***
- ***momentele zilei** (seara, dimineața);*
- ***sentimente** (bucurie, teamă, iubire, frică);*
- ***substantive exclusiv feminine**: gravidă, soprană, casnică, mireasă, soră (medicală);*
- ***fructe**: cireașă – cireși / cireșe, capșună – căpșuni / căpșune;*
- ***substantive verbale** (formate din verb la infinitiv + sufixul **re** (venire, citire, pierdere);*
- ***substantive adjectivale** (formate din adjective): prostie, frumusețe.*

- **neutru** – primesc **un** la singular și **două** la plural.

* *Sunt substantive de genul neutru:*

- ***nume de sporturi** (fotbal, volei etc.);*

- ***obiecte neînsufleţite*** *(unele);*
- ***nume de vânturi*** *(crivăţ, austru etc.);*
- ***substantive de gen comun****: un / o zgârie-brânză, un / o papă-lapte.*

N.B. *Pentru a nu greşi, este bine să numărăm la singular şi plural.*

Substantivele comune se pot împărţi în:

- **moţionale sau mobile** – care formează femininul de la masculin sau invers: **elev – elevă, doctor – doctoriţă, mire – mireasă, raţă – răţoi, naş–naşă,vulpe-vulpoi.**
- **substantive epicene** – au aceeaşi formă pentru ambele sexe: **ţânţar, furnică, elefant, papagal, vultur, cămilă, privighetoare, cuc, lăcustă, părinte, rector, decan, rudă, balenă, cegă, muscă** etc.;
- **substantive heteronime** (hetero = diferit, nime = nume) sunt substantive perechi, cu forme total diferite: **tată – mamă, frate – soră, bou – vacă, cal – iapă** etc.;
- **substantive colective**: **stol, grup, grupă, mulţime, brădet** etc. fac acordul cu predicatul astfel:
  - dacă substantivul colectiv este articulat cu articol hotărât, predicatul e la singular: Exemplu: ***Mulţimea de oameni pleacă.***
  - dacă substantivul colectiv este articulat cu articol nehotărât, predicatul e la plural: Exemplu: ***O mulţime de oameni plecau.*** (acord prin atracţie)

2.1.2. Numărul substantivelor:

- **singular** – indică un singur exemplar din obiecte: **carte, pom, tablou, masă;**
- **plural** – indică mai multe exemplare sau mai multe obiecte de acelaşi fel: **cărţi, pomi, tablouri, mese, oameni**.

* ***Substantive defective de plural*** *(au numai număr singular):*

- *substantive proprii:* ***Ion, Ioana, Mihai, Dunărea*** *etc.;*
- *substantive comune:* ***aur, argint, zahăr, ulei, mălai, marmeladă, lapte*** + ***sporturile (handbal, volei, baschet, tenis, atletism), cinste, creştinism, lene, ruşine, teamă, frică, capitalism*** *etc.*

* ***Substantive defective de singular****:*

- *substantive proprii:* ***Iaşi, Bucureşti, Carpaţi****;*
- *substantive comune:* ***icre, ochelari, câlţi, zori, tăiţei, ghilimele*** *etc.*

* ***Substantive cu forme multiple de plural****, fiecare formă având alt sens şi sunt omonime parţiale:* ***cap – capi, capete, capuri; corn – corni, coarne, cornuri; cot – coţi, coate, coturi; arc – arcuri, arce; bandă – bande, benzi; blană – blăni, blănuri;***

* ***Substantive care au la plural înţeles diferit de singular****:* ***lapte – lapţi*** *(de peşte);* ***profil – profile*** *(contur de obiecte) –* ***profiluri*** *(domeniu de specializare).*

* ***Substantive cu o singură formă pentru singular şi plural (invariabile)****:* ***un pui, doi pui, arici, unchi, nume, o autoare*** *–* ***două autoare; o învăţătoare*** *–* ***două învăţătoare, marţi, joi, un nene, o tanti, ochi, genunchi, rinichi, tei, ardei, puşti*** *etc.*

N.B. În cadrul **„categoriilor gramaticale ale substantivului”**, în afară de **gen, număr** şi **caz**, Gramatica Academiei (**GALR**) introduce şi categoria de **determinare** – care corespunde unui anumit grad de individualizare a obiectelor şi care **se realizează prin asocierea substantivului cu articolul hotărât, cu articolul nehotărât, în opoziţie cu absenţa**

articolelor, numită nearticulare, sau articulare 0 (zero):

0 om / un om – cu articol nehotărât (nedefinit);

0 om / omul – cu articol hotărât (definit);

De asemenea, **substantivele comune** sunt împărţite în:

- **substantive numărabile** (discrete) care au:
  - forme distincte pentru singular şi plural: un om – doi oameni;
  - forme unice pentru singular şi plural: un arici – doi arici, un nume – două nume, o învăţătoare – două învăţătoare etc.
- **substantive nonnumărabile** (nondiscrete) – sunt substantivele defective de singular (câlţi, icre) şi substantivele defective de plural (sânge, curaj, cinste, fotbal, tenis).

2.1.3. Cazurile substantivelor – forma pe care o ia substantivul pentru a exprima o anumită funcţie sintactică în propoziţie.

În limba română există cinci cazuri: **nominativ, genitiv, dativ, acuzativ** şi **vocativ**.

Funcţii sintactice

NOMINATIV

1 – **subiect** – cine? ce? ***Victoria*** *spală rufe.*

2 – **nume predicativ** *Robert* ***este student****.*

3 – **atribut substantival apoziţional** (apoziţie simplă sau dezvoltată)

Prietenul meu, ***Ionescu****, este antrenor.* (care?)

Ionescu, ***prietenul meu****, este antrenor.*

4. **element predicativ suplimentar**

Pe Alina o văd ***studentă*** *la Academia de Poliţie.* (cum?)

* *De obicei,* ***apoziţia*** *se întâlneşte în cazul N când nu are acelaşi caz cu substantivul determinat. Tot apoziţii sunt şi cuvintele subliniate din enunţurile: Ei* ***toţi*** *(eu* ***unul****, voi* ***doi****) au plecat la munte.*

GENITIVUL

1 – **nume predicativ** - *Caietul este* ***al elevului****.*

2 – **atribut subsnatival genitival**

Sfârşitul ***filmului*** *a fost palpitant.* (al cui? a cui? ai cui? ale cui?)

3 – **atribut substantival apoziţional**

Casa lui Robert, ***adică a nepotului*** *meu, a fost renovată.*

4 – **atribut substantival prepoziţional**

Lupta ***contra drogurilor*** *trebuie continuată.*

Maşina ***din faţa blocului*** *este nouă.* (care?)

N.B. - ***Prepoziţii specifice genitivului: asupra, deasupra, contra, împotriva, înaintea, înapoia, dedesubtul, îndărătul, împrejurul*** - urmate de un substantiv, pronume sau numeral în genitiv.

- ***Locuţiuni prepoziţionale specifice genitivului*** *(sunt formate din* ***prepoziţie*** + ***substantiv articulat cu articol hotărât*** *– urmate de un* ***substantiv, pronume*** *sau* ***numeral în genitiv****): în faţa, în urma, în spatele, în dreapta, în stânga, în inima, la marginea, în mijlocul, în ciuda, din cauza, din pricina, de-a*

lungul, în adâncul, în susul, în josul, în dreptul, în fundul, în decursul, la începutul, la sfârşitul, pe vremea, în folosul etc.

* ***ATENŢIE!*** *Să nu se confunde loc. prep. specifice genitivului cu locuţiunile adverbiale:* ***în faţă, în spate, în mijloc*** *sau cu adverbele:* ***deasupra, înainte, dedesubt, îndărăt, împrejur*** *etc. care nu sunt urmate de substantiv, pronume sau numeral în G.*

5 – **complement indirect** *Tinerii luptă* ***împotriva corupţiei.*** (împotriva cui?)

6 – **complement circumstanţial de loc**

Maşina s-a oprit ***în faţa blocului.*** (unde?)

7 – **complement circumstanţial de timp**

Pe vremea bunicilor, *oamenii erau mai credincioşi.* (când?)

8 – **complement circumstanţial de mod**

Pasărea zbura ***contra vântului.*** (cum?)

9 – **complement circumstanţial de cauză**:

N-am putut veni ***din cauza gerului.*** (din ce cauză?)

10 – **complement circumstanţial de scop**:

Am acţionat ***în folosul copiilor.*** (cu ce scop?)

11 – **complement circumstanţial condiţional**:

În locul tatălui, *eu te-aş fi pedepsit.* (cu ce condiţie?)

12 – **complement circumstanţial concesiv**:

În ciuda frigului, *eu tot am venit.* (în ciuda cărui fapt?)

13 – **element predicativ suplimentar**:*Îl ştiam* ***contra fumatului.*** (cum?)

14 – **subiect** (excepţie): ***Ai Ioanei*** *sunt plecaţi în excursie.*

15- **complement direct (excepţie de la acuzativ):**

Eu l-am ajutat ***pe al vecinului.***

DATIVUL

1 – **atribut substantival** (datival): *Ionel este nepot* ***mamei.*** (cui nepot?).

Somnul vameş ***vieţii.*** *Nu ştiu cine-i este prieten* ***vărului.***

2 – **atribut substantival prepoziţional**:

Succesul ***graţie (mulţumită, datorită) perseverenţei*** *a fost mare.* (graţie cui?)

N.B. ***Prepoziţii specifice dativului: graţie, mulţumită, datorită, conform, contrar, anterior, posterior, ulterior, potrivit, asemenea, asijderea, aidoma.***

3 – **atribut substantival apoziţional**:

I-am adus colegului meu, ***lui Robert,*** *un cadou valoros.*

4 – **complement indirect** – cui?

I*-am dat* ***Adelei*** *o carte.* **I** = complement indirect **anticipat** (aşezat în faţa c.i. celuilalt c.i.)

Adelei ***i****-am dat o carte.* **i** = complement indirect **reluat** (aşezat după c.i.).

N.B. *Complementele indirecte* ***anticipate*** *şi* ***reluate*** *sunt exprimate* ***numai*** *prin forme neaccentuate ale pronumelui personal în* ***dativ*** *şi există numai în prezenţa altui complement indirect, faţă de care este poziţionat.*

5 – **complement circumstanţial de loc (dativul locativ)**:

Puii stau lipiţi ***pământului.*** *Stai* ***locului!*** (unde?)

6 – **complement circumstanţial de mod**:

El a procedat ***conform planului.*** (cum?)

7 – **complement circumstanţial concesiv**:

Contrar aşteptărilor,*a luat notă mică.* (în ciuda cărui fapt?)

8 – **complement circumstanţial de cauză**:

Accidentul s-a produs ***datorită întreţinerii*** *defectuoase a maşinii.* (din ce cauză?)

9 – **nume predicativ:** *Copilul* ***este aidoma părinţilor.***

ACUZATIVUL

1 – **complement direct** – pe cine? ce?

L*-am văzut* ***pe tata.*** **L** = complement direct **anticipat** (este c.d. aşezat în faţa celuilalt complement direct)

Pe tata ***l****-am văzut.* **l** = complement direct **reluat** (este aşezat c.d. după celălalt complement direct)

N.B. *Se aplică aceeaşi regulă ca la complementele indirecte reluate şi anticipate din cazul dativ.*

2 – **complement indirect** – cu cine? cu ce? în cine? în ce? de la cine? de la ce? de cine? de ce ? pentru cine? pentru ce? despre cine? despre ce? la cine? la ce?

Vin ***de la Adela.***	de la cine?
Mă tem ***de furtună.***	de ce?
Vorbim ***despre şcoală.***	dspre ce?
Am primit ***de la un coleg*** *o felicitare.*	de la cine?

N.B. *După* ***GALR****, complementele indirecte din Ac. se numesc* ***complemente prepoziţionale*** *(vezi capitolul D, punctul 2.12.4).*

3 – **complement de agent** – este cerut **numai** de un **verb la diateza pasivă** sau **de un participiu** şi răspunde la întrebările: **de cine?, de către cine?**: *Andrei a fost anunţat* ***de colegi*** *să plece.* de cine a fost anunţat?

Povestea citită ***de Andrei*** *a fost frumoasă.* de cine citită?

Exerciţiul a fost rezolvat ***de elevi.*** de către cine?

4 – **subiect** (precedat de prepoziţia simplă **la**, cu valoare cantitativă: multă, mulţi, multe): *În timpul furtunii au căzut* ***la frunze!*** - cine?

A venit ***la lume*** *în piaţă!*

5 – **atribut substantival prepoziţional** – care?, ce fel de?

Cartea ***de citire*** *este pe masă. Curtea* ***de lângă bloc*** *este mare.*

6 – **atribut substantival apoziţional**

Am felicitat-o pe prietena mea, ***adică pe Adela.***

N.B. ***De reţinut:*** *dacă atributele substantivale apoziţionale în* ***genitiv, dativ*** *şi* ***acuzativ*** *nu au acelaşi caz ca partea de propoziţie din faţa lor, atunci sunt apoziţii* ***neacordate*** *şi au obligatoriu cazul* ***nominativ****:*

I-am dat ***lui Andrei,*** **colegului** *meu, un caiet nou.*

c.i. – subst. în D. apoz. în D. (acordată)

*Cartea **lui Andrei**, **a colegului** meu este nouă.*
atr., subst. în G. apoz. în G. (acordată)
*L-am văzut **pe Andrei**, **pe colegul** meu.*
c.d. / subst. în Ac. apoz. în Ac. (acordată)
***Dar**: I-am dat **lui Andrei**, **colegul** meu, un caiet.*
caz. D. apoz. în N. (apoziţie neacordată)
*Cartea **lui Andrei**, **colegul** meu, este nouă.*
caz. G. apoz. în N. (neacordată)
*L-am văzut **pe Andrei**, **colegul** meu.*
caz. Ac. apoz. în N. (neacordată)

N.B. *După GALR cuvintele subliniate din exemplele de mai jos nu sunt apoziţii, ci atribute substantivale în nominativ: luna **mai**, munţii **Carpaţi**, cifra **cinci**, anul **2006**, doamna **Maria**, secolul **XXI**, poezia **„Lacul”** etc.*

7 – **nume predicativ**:
*Iarba **pare de omăt**.*
vb.cop. + n.p.
*Caietele **sunt pentru elevii** nevoiaşi.*
v.cop. + n.p.

8 – **complement circumstanţial de timp** – când?, de când?, până când?, cât timp?
*M-am întors acasă **la prânz**.* - când?
*Sosesc acasă **într-o săptămână**.* - când?
*Te aştept **până în martie**.* - până când?
***O săptămână** stau la munte.* - cât timp?

9 – **complement circumstanţial de loc** – unde?, de unde?, până unde?, încotro?
*Avionul vine **de la Paris**.* - de unde?
*Andrei stă **dincolo de Piaţa Unirii**.* - unde stă?
*Avionul pleacă **spre Paris**.* - încotro?

10 – **complement circumstanţial de mod** – cum?, cât?, în ce fel?, în ce mod?
*Elena a plecat **fără umbrelă**.* - cum?
*Andrei este înalt **cât bradul**.* - cât de înalt?
*Maşina merge **brici**.*

11 – **complement circumstanţial de scop** – cu ce scop?
*Am fost la piaţă **după** **cumpărături**.* Învăţ mult **pentru examen**.

12 – **complement circumstanţial de cauză** – din ce cauză?
*Îngheţ **de frig**.* / *Este negru **de supărare**.*

13 – **complement circumstanţial condiţional** – cu ce condiţie?
***Fără efort**, nu vei reuşi în viaţă.*

14 – **complement circumstanţial concesiv** – în ciuda cărui fapt?
***Cu toate relaţiile**, tot n-a izbutit.*

15 – **complement circumstanţial consecutiv** – care e urmarea faptului că?
*Cei doi colegi se înţeleg **de minune**.*

16 – **element predicativ suplimentar** – cum?
*L-am luat **drept nebun**.* *A venit la şcoală **ca director**.*
*Îl credeam **din provincie**.* *A intrat **cu şapca în cap**.*
*A venit la noi **în calitate de specialist**.*
*L-am visat **în chip de înger**.*

VOCATIVUL:

1. exprimă o chemare, o adresare, un ordin, o rugăminte şi substantivele în vocativ nu au funcţie sintactică.

2. substantivele în vocativ pot avea totuşi funcţia sintactică de **atribut substantival apoziţional în vocativ**: - după un alt vocativ:
*Bade **Ioane**, tanti **Maria**, nene **Vasile**, veniţi la noi!*
*Ai reuşit şi tu, **băiatule**, la examen. Te chem şi pe tine, **Vasile**, la ziua mea.*

** Vocativul are forme identice cu nominativul, sau are forme proprii:*
*- forme identice: - **Mamă! Tată!***
*- forme specifice: - **Băiete! Bunico!***

*Vocativul folosit singur formează **o propoziţie neanalizabilă**:*
*- **Ioane**, [1]/ strigă mama. [2]/* *1=PP; 2=P inc*

Cuvintele care însoţesc un substantiv în vocativ (substantive, adjective, pronume, numerale) au funcţie sintactică proprie:
*- **Copilul meu drag**, bine ai venit!*
*- **copilul** = substantiv în V., fără funcţie sintactică;*
*- **meu** = atr. adj. / adjectiv pronominal posesiv în V.;*
*- **drag** = atr. adj. / adj., variabil propriu-zis, în V.*

N.B. *În analiza sintactico-morfologică a substantivului, se vor evidenţia toate caracteristicile acestuia (categoriile gram.).*
*Deci: - funcţia sintactică, exprimat prin **substantiv**;*
*- **felul** (comun sau propriu);*
*- **forma** (simplu, compus sau locuţiune substantivală);*
*-**genul, numărul, cazul, articulat** sau **nearticulat, precedat de prepoziţie** (dacă este).*

2.2. DECLINAREA – este forma pe care o ia substantivul când trece prin cele cinci cazuri, la singular şi la plural.

- Declinarea nearticulată:
N = G = D = Ac.sg. (acest, acestui) băiat, scaun
(această, acestei) fete
N = G = D = Ac, pl (aceşti, acestor) băieţi
(aceste, acestor) scaune, fete

- Declinarea articulată cu articol hotărât:

Masc. Sg.:	N.Ac.: băiatul	G.D.: băiatului	V.: băiatule!
Pl.:	N.Ac.: băieţii	G.D.: băieţilor	V.: băieţilor!

Fem. Sg.: N.Ac.: fata, ziua; G.D.: fetei, zilei
Pl.: N.Ac.: fetele, zilele G.D.: fetelor, zilelor V.: fetelor!

* *Substantivele proprii masculine, unele substantive proprii feminine (neologice) şi unele substantive comune, primesc la G.D. articolul hotărât proclitic* ***lui: lui Vasile, lui Carmen, lui nenea, lui tanti, lui frate-meu, lui aprilie*** *etc.*

- ***Declinarea cu articol nehotărât***:

N.Ac.: un băiat – o fată – nişte băieţi – nişte fete
G.D.: unui băiat – unei fete – unor băieţi, fete.

N.B. *Unele substantive au forme deosebite de G.D.:* ***păpuşii, sălii, bunicii, ţărăncii, ţigăncii, medicinei, foamei, ordinii, ruşinii, râiei, Olgăi*** *etc.*

* ***Declinarea substantivelor proprii*** *la G.D.:*

- simple*: Mariei, Floarei, Ilenei, Leanei, Clujului, Carpaţilor;*
- compuse*: Anamariei, Câmpulungului, Turnu-Severinului, Târgu-Jiului.*

2.3. Locuţiuni substantivale – sunt grupurile de cuvinte care se contrag în substantive (sunt sinonime cu un substantiv): ele provin, în general, din infinitivele lungi ale locuţiunilor verbale:

aducere aminte = amintire, băgare de seamă = atenţie, părere de rău = regret
bătaie de joc = batjocură, bătaie de cap = grijă, necaz, învăţare de minte = lecuire
luare peste picior = ironizare, punct de vedere = opinie, tragere de inimă = dorinţă
luare de mită = înşelăciune, trecere în nefiinţă = moarte, pierdere de memorie = amnezie, luare de cuvânt = cuvântare, ţinere de minte = memorie, trecere cu vederea = îngăduinţă,luare-aminte = atenţie etc.

Locuţiunile substantivale se analizează după substantivul în care se contrag.
Locuţiunile substantivale îndeplinesc aceleaşi funcţii sintactice ca substantivul.

3. ARTICOLUL

Articolul este partea de vorbire flexibilă care însoţeşte un substantiv şi arată în ce măsură obiectul denumit de acesta este cunoscut vorbitorilor. Articolul are rolul de **instrument gramatical, nu are funcţie sintactică şi nu se foloseşte niciodată singur**, ci împreună cu alte părţi de vorbire. Articolele au forme identice pentru cazurile nominativ – acuzativ şi altele pentru genitiv – dativ.

3.1. Articolul hotărât enclitic (articol definit – după GALR) – se ataşează la sfârşitul substantivului şi arată că obiectul denumit de acesta este cunoscut vorbitorilor:

N-Ac:	băiatu**l**, munte**le**	fat**a**	băieţ**ii**, munţ**ii**	fete**le**
G-D:	băiatu**lui**, munte**lui**	fete**i**	băieţ**ilor**, munţ**ilor**	fete**lor**
V:	băiatu**le!**	fat**o!**	băieţ**ilor!**	fete**lor!**

3.1.1.Articolul hotărât proclitic *este articolul hotărât* ***lui*** *(numai pentru G.D.) şi se aşază totdeauna în faţa:*

- ***tuturor substantivelor proprii masculine****:* ***lui*** *Radu,* ***lui*** *Ion,* ***lui*** *Robert,* ***lui*** *Rex etc.*
- ***unor substantive proprii feminine (neologice)****:* ***lui*** *Carmen,* ***lui*** *Vichi,* ***lui*** *Mary,* ***lui*** *Gabi,* ***lui*** *Caty –* ***dar****: Mariei, Ilenei, Adelei, Ioanei;*
- ***unor substantive comune****:* ***lui*** *nenea,* ***lui*** *badea,* ***lui*** *tanti,* ***lui*** *moş Vasile;*
- ***în faţa lunilor****: (începutul)* ***lui*** *martie,* ***lui*** *mai;* ***în faţa anilor****: începutul* ***lui*** *1990,* ***lui*** *2016;* ***lui*** *vodă,* ***lui*** *frate-meu.*

* *Adjectivul aşezat înaintea substantivului, preia articolul hotărât al acestuia, dar articolul aparţine tot substantivului: înaltu**l** brad, frumoas**a** seară, talentat**a** artistă.*

* *Articolul hotărât se scrie cu cratimă:*

- *în abrevierile din iniţiale: C.F.R.-**ul**, C.E.C.-**ul**;*
- *în împrumuturile recente: pick-up-**ul**;*
- *alte situaţii: s-**ul** (litera **s**), pe-**ul** (prepoziţia **pe**).*

* ***Vocala U*** *este* ***literă de legătură****, nu aparţine de articol.*

3.2. Articolul nehotărât (articol nedefinit – după GALR) se aşază în faţa substantivului şi indică un grad redus de individualizare:

N-Ac:	**un** băiat	**o** fată	**nişte** băieţi, fete
G-D:	**unui** băiat	**unei** fete	**unor** băieţi, fete

N.B. *Articolul nehotărât* ***nişte****, aşezat* ***în faţa unui substantiv la singular, devine adjectiv pronominal nehotărât****, arătând cantitatea:* ***nişte zahăr, nişte făină, nişte marmeladă.***

3.3. Articolul posesiv-genitival se aşază **totdeauna** în faţa **substantivelor sau pronumelor în genitiv**, pentru a lega numele obiectului posedat de numele posesorului. **Se acordă în gen şi număr cu substantivele care denumesc obiectele posedate**, nu cu posesorii:

*Această carte este **a** colegului meu. Caietul este **al** colegului.*

N.-Ac.: **al** **a** **ai** **ale** G.-D.: - - **alor**

** - Formele: **alui** meu, **alei** mele (pentru G.D. singular) sunt populare şi nu se mai folosesc decât foarte rar.*

*- Forma **alor** (pentru G.D.) apare numai în faţa pronumelor posesive, care arată mai multe obiecte posedate: Caietele **alor mei.***

*- Articolele **al**, **a** intră în componenţa **numeralului ordinal**: **al doilea**, **a doua**.*

3.4. Articolul demonstrativ-adjectival însoţeşte un adjectiv sau un numeral, făcând legătura cu substantivul determinat.

N.-Ac.: **cel cea cei cele**
G.-D.: **celui celei celor**

Articolul demonstrativ-adjectival:
- însoţeşte un **adjectiv sau o locuţiune adjectivală**: omul **cel înalt**, omul **cel de treabă;**
- însoţeşte **un numeral**: **cei doi** băieţi, **cel de-al doilea** om;
- ajută la **formarea gradului superlativ relativ al adjectivelor şi adverbelor**: **cel mai frumos (cea, cei, cele)**: *El aleargă **cel mai repede**. (**cel** este invariabil).*
- intră în componenţa unor **substantive proprii compuse**: Mircea **cel** Bătrân – sau a unor **locuţiuni adjectivale** (**cel** din urmă = ultimul), sau **locuţiuni adverbiale** (**cel** puţin = măcar).

N.B. *Articolul adjectival se poate confunda cu pronumele demonstrativ sau adjectivul pronominal demonstrativ de depărtare în următoarele situaţii:*
- *când este urmat de o prepoziţie, adverb sau locuţiune adverbială: **cel** de acolo, **cel** de piatră, **cel** dinainte, **cel** din faţă (**cel** = pronume demonstrativ cu sensul de **acela**);*
- *când este urmat de pronumele relativ **care** (introduce AT):*

*Am văzut **pe cel** [1]/ care a câştigat la LOTO. [2]/ (**cel** = pronume demonstrativ= **acela**).*

*- este adjectiv înaintea unui substantiv (rar): **cel** moşneag.*

** **Adjectivele, participiile, numeralele** şi **gerunziile acordate**, neînsoţite de substantive, dar precedate de articolul demonstrativ-adjectival **capătă valoare substantivală**:*

***Cei deştepţi** reuşesc la examen.* ***Cele două** au plecat mai devreme.*
***Cei întrebaţi** au răspuns corect.* ***Cele suferinde** au mers la spital.*

** Articolele **nu au funcţii sintactice** şi se analizează cu acele cuvinte pe care le însoţesc.*

* Dacă avem: articol nehotărât(sau prepoziţie) + un cuvânt + substantiv, articolul nehotărât sau prepoziţia se analizează cu substantivul, iar la mijloc avem întotdeauna un atribut adjectival: *El este un mare om. L-am văzut pe acest băiat.*

N.B. – se recomandă scrierea fără cratimă a articolului la cuvintele străine care se termină, prin pronunţare, în litere româneşti: *clikul, itemul, trendul, weekendul,* **dar:** *acquis-ul,show-ul,dandy-ul,party-ul.*

4. ADJECTIVUL

Adjectivul este partea de vorbire flexibilă care exprimă însuşirea (calitatea) unui obiect.
- adjectivul însoţeşte un substantiv, cu care se acordă în gen, număr şi caz;
- când însoţeşte un substantiv are totdeauna funcţia sintactică de atribut adjectival;
- dacă nu are lângă el substantivul, se articulează şi devine substantiv (prin conversiune): om **bătrân** (adjectiv) – **bătrânul, un bătrân** (substantive).
- dacă după adj.articulat cu art.hotărât este un subst. artic. hotărât, adj. devine substantiv cu funcţia de atr. subst. genitival: **Seninul** cerului este impresionant.

4.1. Felurile adjectivelor:

4.1.1. adjective calificative (propriu-zise) – exprimă însuşiri ale obiectelor:
- **simple**: bun, frumos, rău, verde;
- **compuse**: cuminte, cumsecade, atotputernic;
- **derivate cu sufixe**: românesc, puternic, osos;
- **derivate cu prefixe**: ilegal, nedrept;
- **locuţiuni adjectivale** (grupuri de cuvinte care se contrag în adjectiv): de seamă, de frunte, cu scaun la cap, cu minte, fel de fel, tot unul şi unul, la locul lui, numai piele şi os, fără minte, lovit cu leuca, cu noroc etc.

** În analiza gramaticală a locuţiunilor adjectivale, evidenţiem funcţia sintactică, exprimată prin locuţiune adjectivală, gradul (dacă are).*

4.1.2. adjective determinative – provenite din alte părţi de vorbire prin schimbarea valorii gramaticale:
- **adjective pronominale**: ***posesive*** (cartea **mea**), ***demonstrative*** (**această** carte), ***relativ-interogative*** (**care** carte), ***nehotărâte*** (**altă** carte), ***negative*** (**nicio** carte), ***de întărire*** (Mircea **însuşi**) (vezi „Pronumele");
- **adjective provenite din numerale cu valoare adjectivală**: **doi** elevi, eforturi **înzecite**, **al doilea** elev etc. (vezi „Numeralul");
- **adjective provenite din participii**: floare **ruptă**;
- **adjective provenite din gerunzii acordate**: mâini **tremurânde**;
- **adjective provenite din adverbe**: **aşa, asemenea, astfel** (de), **gata aievea, alene, anevoie** (cînd sunt aşezate lângă substantive).

4.2. După flexiune, adjectivele se împart în:

4.2.1. adjective variabile – îşi schimbă forma după gen, număr, caz:

a) **cu o terminaţie şi două forme flexionare** (au o singură terminaţie la singular, masculin şi feminin (**e**), şi altă terminaţie la plural (**i**): dulce – dulci, mare – mari, rece – reci, verde – verzi, fierbinte – fierbinţi, subţire – subţiri, **sagace–sagaci, vorace – voraci, rapace – rapaci, tenace – tenaci**;

b) **cu două terminaţii** (una la masc. sg. şi alta la fem. sg.) şi **trei sau patru forme**: băiat mic – fată mică (două terminaţii), băieţi **mici** – fete **mici** (trei forme flexionare), băiat **harnic** – fată **harnică** (două terminaţii), băieţi **harnici** – fete **harnice** (patru forme flexionare).

4.2.2. adjective invariabile – au aceeaşi formă, indiferent de gen, număr şi caz: **maro, bleu, crem, gri, roz, bej, aşa, asemenea, astfel** (de), **gata, ditamai, otova, doldora, perspicace, atroce, locvace, precoce, vivace, cloş, cumsecade, motrice, rococo, anume, forte, matrice, ad-hoc, sexy.**

N.B. *Cuvintele:* - *tot, toată, toţi, toate, tuturor;*
- *destul, destulă, destui, destule, destulor;*
- *diferit, diferită, diferiţi, diferite, diferitor;*
- *felurit, divers;*
- *anumit, anumită, anumiţi, anumite, anumitor;*
- ***mult, puţin*** – *sunt adjective pronominale nehotărâte când se află în faţa substantivelor:* ***mulţi / puţini*** *oameni;*
- ***dar:*** – *sunt adjective propriu-zise cu patru forme flexionare, când, sunt aşezate după substantive: oameni* ***mulţi / puţini*** *(după* ***GALR****)*

sunt adjective variabile cu două terminaţii şi patru forme flexionare, iar la genitiv-dativ au terminaţia ***or*** *de tip pronominal.*

Aceste adjective folosite fără substantiv, sunt adjective ***substantivizate*** *(****Mulţi*** *au plecat).*

*Când sunt precedate de articol demonstrativ adjectival (****cei puţini, cei mai mulţi****), sunt tot adjective substantivizate, iar când sunt articulate (****totul, puţinul, cu toţii****), devin substantive.*

** Cele mai multe adjective feminine au la G.-D. formă diferită de N.-Ac.:* ***o fată frumoasă – unei fete frumoase.***

Când primesc articol adjectival, au forma de G.-D.: ***casei celei înalte, băiatului celui frumos, omului celui harnic*** *etc.*

** Adjectivele aşezate în faţa substantivelor, preiau articolul hotărât al acestuia, dar articolul este tot al substantivului:*

Omul bătrân – bătrânul om

4.3. Gradele de comparaţie ale adjectivelor
(Grade de intensitate – după GALR)

Exprimă gradul (măsura) în care o însuşire caracterizează un obiect în raport cu aceeaşi însuşire a aceluiaşi obiect sau a altui obiect.

Gradele de comparaţie sunt:

1. **gradul pozitiv** – exprimă însuşirea unui obiect fără a o compara: om **serios**, cafea **fierbinte**, curte **mare**, curtea **cea mare**, curţile **cele mari**.
2. **gradul comparativ** – însuşirea se compară în grad diferit. Are trei forme:
   - ***de superioritate*** – format din adverbul **mai** + adjectivul la gradul pozitiv: **mai serios, mai firbinte, mai mare** etc.
   - ***de egalitate*** – format din locuţiunile adverbiale / adverbe (**la fel de, tot**

aşa de, tot atât de, deopotrivă de) + adjectivul: **la fel de serios, tot atât de firbinte, deopotrivă de mare.**

** În exemple ca: mare* ***cât*** *muntele, verde* ***ca*** *iarba,* ***cât*** *muntele de înalt, deşi lipseşte locuţiunea adverbială specifică acestui grad de comparaţie, adjectivele respective sunt la comparativ de egalitate.*

Când comparaţia se face între două însuşiri, se folosesc: locuţiunea conjuncţională pe cât **şi locuţiunea adverbială** pe atât**:**

Rezultatele au fost ***pe cât*** *de surprinzătoare,* ***pe atât*** *de interesante* (însemnând la fel de surprinzătoare şi de interesante = grad comparativ de egalitate).

- ***de inferioritate*** – format din: adverbul **mai puţin** + adjectivul (+ adverbul **decât, ca**, cu valoare de prepoziţii):

El este ***mai puţin serios*** *decât tine.*

3. **superlativul** – însuşirea unui obiect este în cel mai înalt sau cel mai scăzut grad. Superlativul are **două forme**:
   - ***superlativ relativ*** – cu două forme:
     - de superioritate: **cel mai serios**.
     - de inferioritate: **cel mai puţin serios**.
   - ***superlativul absolut*** – *cu două forme:*
     - de superioritate: se construieşte cu adverbele: **foarte, prea, tare, din cale-afară de, uluitor de, nemaipomenit de, excesiv de, teribil de – serios**;
     - de inferioritate: **foarte puţin serios**.

Superlativul absolut se mai poate construi:

- cu substantive: deştept **foc**, prost **grămadă**, bucuros **nevoie mare**;
- prin intonaţie (repetarea unui sunet): maare, galllben;
- prin repetarea adjectivului: **mic-mic, nou-nouţ, gol-goluţ**;
- cu prefixe sau sufixe cu sens superlativ: **hiper**sensibil, **arhi**cunoscut, **stră**vechi, rar**isim**;
- prin înlocuirea adjectivului cu un substantiv din aceeaşi familie lexicală: **o frumuseţe de fată**;
- prin repetiţie la genitiv: **frumoasa frumoaselor, urâta urâtelor** etc.
- cu locuţiunea adverbială **cu totul**: El este **cu totul deosebit.**

N.B. În **GALR**, gradele de comparaţie se numesc şi **grade de intensitate**, care sunt:

- pozitiv;
- comparativ de egalitate;
- comparativ de inegalitate, cu două forme:
  - de superioritate;
  - de inferioritate;
- superlativul:
  - de superioritate;
  - de inferioritate.

4.3.1. Adjective fără grade de comparaţie:

- împrumuturi din latină: **superior, inferior, minor, major, anterior, posterior, interior, exterior, ulterior, optim, proxim, maxim, minim, suprem, extrem, infim**;

- adjective care prin sensul lor nu permit comparaţia: **viu, mort, final, întreg, iniţial, rotund, veşnic, unic, minunat, splendid, uriaş, complet, oral, perfect, colosal, pătrat, principal, desăvârşit**, sau adjective compuse: **galben-deschis, galben-verzui, albastru-închis**.

4.4. Funcţiile sintactice ale adjectivelor:

1. **atribut adjectival** – când se acordă în gen, număr şi caz cu substantivul:
   *Am o carte **interesantă**.*
2. **nume predicativ**: *Cartea era **interesantă**.*
   n.p. în N
3. **complement indirect**: ***Din alb** s-a făcut negru.*
4. **complement circumstanţial de timp**: *L-am cunoscut **de mic**.*
5. **complement circumstanţial de cauză**: *Ofta **de flămând**.*
6. **complement circumstanţial de mod**: *Andrei era mai mult serios **decât deştept**.*
7. **element predicativ suplimentar**:
   *O credeam **deşteaptă, inteligentă, de treabă**. Vine **surâzândă**.*

N.B. *Adjectivul poate fi termen regent pentru :*

- complement indirect sau completiva indirectă.

- complemente circumstanţiale sau prop.subord. circ.

***Adjectivul îşi poate schimba valoarea gramaticală** devenind:*

*- **substantiv** – când se articulează cu art.hot.sau nehot:*
Un bătrân (bătrânul) trece pe stradă.

*- **adjectiv substantivizat** – când este precedat de articolul demonstrativ-adjectival: **Cel deştept** reuşeşte.*

*- **adverb** – când determină un verb: Cântă **frumos***
*Am văzut o casă **frumos** colorată. (cum colorată?)*

** Adjectivele terminate în **iu** (zglobiu, cenuşiu, castaniu, arămiu, vişiniu) se scriu la plural nearticulat cu **doi i**, iar la plural articulat cu **trei i**:*
*- copac **argintiu** – copaci **argintii** – **argintiii** copaci.*

** Adjectivele au o mare vloare stilistică, de obicei în poezii, cu **rol de epitete**, sau contribuind la **personificarea** obiectelor, în interiorul unor **comparaţii** sau **metafore**.*

** Nu devin adverbe adjectivele: bun, bătrân, sărac, sărman, vechi etc.*

5. PRONUMELE

Pronumele este partea de vorbire flexibilă care ţine locul unui substantiv.

Pronumele este de mai multe feluri:

- personal, de politeţe, reflexiv, de întărire şi **posesiv** – care îşi schimbă forma după gen, număr, caz şi **persoană**;

- demonstrativ, relativ, interogativ, nehotărât şi **negativ** – care îşi schimbă forma după gen, număr şi caz (**nu au persoană**).

** Pronumele: **personal, de politeţe** şi **reflexiv** – sunt numai **pronume**, **nu pot deveni adjective pronominale**.*

** Pronumele: **de întărire, posesiv, demonstrativ, relativ, interogativ, nehotărât** şi **negativ** – sunt ori **pronume**, ori **adjective pronominale** (când determină **un substantiv cu care se acordă în gen, număr şi caz**).*

5.1. Pronumele personal indică persoana care vorbeşte (eu, noi), cu care se vorbeşte (tu, voi), despre care se vorbeşte (el, ea, ei, ele).

Pronumele personale au forme diferite pentru **număr** (la toate persoanele), pentru **gen** (numai la persoana a III-a: el, ei, ea, ele) şi pentru **caz** (are aceleaşi cazuri ca şi substantivul).

Forme accentuate:

N.:	**eu**	**tu**	**el (ea)**	**noi**	**voi**	**ei (ele)**
G.:	**lui (ei)**				**lor** (are persoana a III-a)	
D.:	**mie**	**ţie**	**lui (ei)**	**nouă**	**vouă**	**lor**
Ac.:	(pe) **mine,**	(pe) **tine,**	(pe) **el (ea),**	(pe) **noi**	(pe) **voi**	(pe) **ei (ele)**
V.:		**tu!**			**voi!**	

Forme neaccentuate:

N.:	-	-	-	-	-	-
G.:	-	-	-	-	-	-
D.:	**îmi, mi**	**îţi, ţi**	**îi, i**	**ne, ni**	**vă, vi**	**le, li**
Ac.:	**mă, m-**	**te, te-**	**îl, l,o**	**ne**	**vă**	**îi, i, le**
V.:	-	-	-	-	-	-

** Observăm din tabel că forme neaccentuate sunt numai la D şi Ac.*

*Pronumele personal are forme pentru **vocativ** numai la persoana a doua singular şi plural.*

*La cazul acuzativ, formele accentuate sunt însoţite **totdeauna** de prepoziţii (pe, la, spre, de la, cu etc.).*

*Pronumele **dânsul, dânsa, dânşii, dânsele** sunt pronume personale la persoana a III-a, **NU SUNT PRONUME DE POLITEŢE**.*

N.B. ***Valorile speciale*** *ale unor* ***forme neaccentuate ale pronumelui personal:*** *-* ***pronume personal cu valoare neutră*** *- nu are funcţie sintactică şi se întâlneşte în expresii ca: a zbughit-**o** de acasă, **o** ţine una şi bună, a luat-**o** la fugă, **îi** dă mereu cu gura, dă-**i** cu bere, dă-**i** cu vin, zi-**i** înainte, **le** are la gramatică, **le** ştie la engleză.*

- ***pronume personal în dativul posesiv*** *– cu funcţia sintactică de* ***atribut pronominal*** *în D. posesiv (este despărţit prin cratimă de substantiv sau de adjectivul antepus substantivului precum şi de prepoziţie sau loc. prep.specifice G.): cămaşa-**ţi** era ruptă, obrazu-**mi** este palid, frumoasa-**ţi** faţă este tristă, capu-**i** era cât baniţa, asupra-**mi**, **îi** publică cartea;*
- ***pronume personal în dativul etic*** *– nu are funcţie sintactică. Este întâlnit în creaţii populare (basme sau balade): „Cine **mi**-a văzut?"; „Şi **mi ţi** l-a strâns ...";*
- *formele neaccentuate ale pronumelui personal aşezate după interjecţiile* ***na***, ***iată***, ***uite***, ***iaca*** *se scriu cu cratimă şi au funcţii sintactice de:*
  - *complement direct: - Na-**l**! Iată-**l**! Uite-**l**! Iat-**o**!*
  - *atribut pronominal în dativ: Iată-**mi** colegii!*
    *Uite-**ţi** rezultatul!*

5.1.1. Funcţiile sintactice ale pronumelui personal

1. subiect: în N.: ***Ea (Dânsa)*** *a publicat o carte.*
G.: ***Ai lui*** *au plecat în excursie.* (excepţie)
Ac.: *Au plecat* ***dintre noi*** *la mare.* (excepţie)

* *Nominativul etic, fără funcţie sintactică.*
Exemplu: *Nu* ***tu*** *casă, nu* ***tu*** *masă.*
- derivat al pronumelui personal: **a tutui**.

* *Pronumele personal poate cere o apoziţie, exprimată prin substantiv, alt pronume sau numeral:*
Exemplu: *Eu,* ***fraierul****, am cedat.*
Tu, ***ăsta*** *cu mustaţă, pleacă!*
Eu ***unul*** *nu plec.*
Noi ***amândoi*** *vom învăţa.*

2. nume predicativ: în N.: *Colegul meu* ***este el****.*
G.: *Stiloul* ***este al lui****.*
D.: *Noi* ***suntem asemenea lui****.*
Ac.: *Cartea* ***este pentru el****.*

3. atribut pronominal:
- *în G.: Poşeta* ***ei (dânsei)*** *este frumoasă.*
- *în G. (cu prepoziţie sau locuţiune prepoziţională):*
  Decizia ***împotriva ei*** *a fost nedreaptă.*
  Vilele ***din jurul lui*** *sunt grozave.*
- *în D. cu prepoziţie: Succesul* ***graţie lui*** *a fost mare.*
- *în D. posesiv, fără prepoziţie: Haina-**ţi** este modernă.*
  Faţa ***îi*** *era pătată.*
- *în Ac.: - cu prepoziţie: Cadoul* ***pentru el*** *este valoros.*
- *cu loc. prepoz.: Călătoria* ***împreună cu el*** *este relaxantă.*
- *în N. (atribut apoziţional):Prietenul meu,* ***el (dânsul)****,va pleca.*
- *în G. (atr. apoz.): Cărţile Adelei,* ***adică ale ei****, sunt aici.*
- *în D. (atr. apoz.): Adelei,* ***adică ei****, i-am spus adevărul.*
- *în Ac. (atr. apoz.):Pe Adela,* ***adică pe ea****, am văzut-o în oraş.*

4. complement direct în Ac.: ***L****-am văzut pe stradă* ***pe Ionel****.*
c.d. anticipat c.d.
Pe Ionel ***l****-am văzut.*
c.d. c.d. reluat

5. complement indirect:
- *în D.: **I**-am dat o carte* ***lui Ştefan****.*
  c.i. anticipat c.i.
  Lui Ştefan ***i****-am dat o carte.*
  c.i. c.i. reluat
- *în G.: Luptăm* ***contra lui****.*
- *în Ac.: Ieri mă gândeam* ***la voi****.*

6. complement de agent: *Lucrarea a fost compusă* ***de el****.*

7. complement circumstanţial de loc:
- *în G.: M-am oprit* ***înaintea lor****.*
- *în D.: Am mers* ***în faţa-i****.*
- *în Ac.: Toţi alergam* ***spre voi****.*

8. complement circumstanţial de timp:
- *în G.: Am sosit* ***înaintea lor****.*
- *în D.: Am venit la şcoală* ***înaintea-i****.*
- *în Ac.: Ai venit la şcoală* ***odată cu mine****.*

9. complement circumstanţial de mod:
- *în G.: Stiloul este la fel de bun* ***ca*** **al lui**.
- *în D.: Am învăţat* ***asemenea lui****.*
- *în Ac.: Liana scrie* ***ca mine****.*(compl. de mod comparativ)

10. complement circumstanţial de cauză:
- *în G.: Am pierdut* ***din cauza lui****.*

- în D.: *Am întârziat **din cauza-i**.*
- în Ac.: *Tata m-a pedepsit **pentru tine**.*

11. complement circumstanţial de scop:
- în G.: *Toată viaţa ai muncit **în scopul lui**.*

12. complement circumstanţial condiţional:
- în G.: ***În locul lui**, nu ţi-aş fi dat.*
- în D.: ***În locu-i**, n-aş fi venit.*

13. complement circumstanţial concesiv:
- în G.: ***În ciuda lui**, n-aş fi venit.*
- în D.: ***În ciuda-ţi**, tot am venit.*

N.B. Categoriile gramaticale ale pronumelui personal sunt numai persoana, cazul şi numărul.

5.2. Pronumele personal de politeţe

Are forme numai de persoana a II-a şi a III-a:

- persoana a II-a:	N. - Ac.:	**dumneata (d-ta), mata, matale**
	sg. – pl.:	**dumneavoastră**
	G.- D.. sg.:	**dumitale**
	Sg. – pl.:	**dumneavoastră**
	V.:	**dumneata! dumneavoastră!**
- persoana a III-a:	N.G.Ac.D.:	**dumnealui, dumneaei, dumncalor**

Forme reverenţioase: **Domnia ta, Domnia voastră, Domnia lui, Domniile voastre, Domniei tale, Domniei sale, Domniilor lor**.

Locuţiuni pronominale de politeţe: Excelenţa Sa, Măria Sa, Alteţa Sa, Înălţimea Sa, Majestatea Sa, Sanctitatea Sa, Prea Fericitul (Patriarh), Înalt Prea Sfântul, Sfinţia Sa etc.

** Pronumele de politeţe au aceleaşi funcţii sintactice ca şi pronumele personal. Poate fi- **rar**- atribut adjectival: Am nevoie de un om **ca dumneata**.*

5.3. Pronumele reflexiv – ţine locul obiectului asupra căruia se răsfrânge direct sau indirect acţiunea verbului. Are forme numai pentru **pers. a III-a** în **dativ** şi **acuzativ**:

D.: forme accentuate: **sie, sieşi**; forme neaccentuate: **îşi, şi, şi-, -şi**.

Ac.: forme accentuate: (pe, la) **sine**; forme neaccentuate: **se, s-**.

N.B. ***Pentru persoanele I şi a II-a**, singular şi plural, **împrumută** formele neaccentuate ale pronumelui personal, **cu condiţia acordului în persoană cu verbul**.*

*D.: Eu **îmi** spăl. (**îmi** = pers. I; **spăl** = pers. I – deci **pronume reflexiv**)*

*Ac: Eu **mă** spăl. (**mă** = pers. I; **spăl** = pers. I – deci **pronume reflexiv**)*

Dar:

*D.: El **îmi** spală. (**îmi** = persoana I; **spală** = persoana a III-a – deci **pronume personal, formă neaccentuată**)*

N.B. ***Pronumele în D.: îmi, -mi, mi-, îţi, -ţi, ţi-, ne, ne-, vă, v-**, sunt reflexive când se acordă în persoană cu verbul. Dacă pot îndeplini funcţia sintactică de **complement indirect**, verbul este la **diateza activă pronominală**:*

***Eu îmi spăl.** – **îmi = pronume reflexiv, complement indirect; spăl = verb la diateza activă pronominală**.*

** Dacă după un verb (precedat de pronumele reflexive **îmi, îţi, îşi, ne, vă, îşi** sau de pronume personale, forme neaccentuate în dativ) este- în faţă sau în spate - **un substantiv articulat hotărât**, pronumele reflexiv sau personal are funcţia sintactică de **atribut pronominal în dativul posesiv**.*

*Eu **îmi spăl** haina. **îmi = atribut pronominal în D. posesiv.***
spăl = verb la diateza activă pronominală.

** Pronumele reflexive în D. şi Ac. formează diateza reflexivă când nu pot îndeplini funcţia sintactică de c.i. (în D.) sau c.d. (în Ac.), iar atunci pronumele reflexiv este marcă a diatezei reflexive fără funcţie sintactică şi se analizează împreună cu verbul:*

***Îşi imaginează** că va câştiga la LOTO. **Îşi închipuie** că a câştigat.*
diat. reflexivă diat.reflexivă

***Mă gândesc** să învăţ mai bine. Tu **te ruşinezi**.*
diat.reflexivă diat.reflexivă

5.3.1. Funcţii sintactice

1 – **atribut pronominal**:	în D.: ***Şi**-a luat cartea.*
	în Ac.: *Impresia **despre sine** e exagerată.*
2 – **complement indirect**:	în D.: ***Îşi** dovedeşte **sieşi** că e deştept.*
	în Ac.: *Se gândeşte **la sine**.*
3 – **nume predicativ**:	*Cartea este **pentru sine**.*
4 – **complement direct**:	*Nu **se** vede **pe sine**. El **se** îmbracă.*
5 – **complement circumstanţial de loc**:	*Hainele le-a adus **lângă sine**.*
6 – **complement circumstanţial de mod**:	*Cuvintele îi veneau **de la sine**.*
7 – **complement circumstanţial de scop**:	*Învaţă **pentru sine**.*

N.B. *Pronumele personale, de politeţe şi reflexive* ***NU POT DEVENI ADJECTIVE PRONOMINALE.***

5.4. Pronumele şi adjectivul pronominal de întărire

Pronumele de întărire însoţeşte un substantiv sau un pronume şi precizează obiectul determinat. Are funcţia sintactică de **atribut adjectival** (şi foarte rar de subiect: **Însuşi** a luat cartea). Sunt compuse din vechile pronume personale **însu, însă** + formele de dativ ale pronumelor personale sau reflexive neaccentuare: **mi, ţi, şi, ne, vă, le**.

- masculin: singular:	însumi	- feminin: singular:	însămi
(N., G., D., Ac.)	însuţi		însăţi
	însuşi		însăşi
masculin plural:	înşine	feminin plural:	însene
	înşivă		însevă
	înşişi		însele (înseşi)

**** La feminin, G.-D. singular: însemi, înseţi, înseşi.***

** În vorbirea populară se foloseşte expresia: Ştiu **şi** eu? – în care **şi** are sensul de **însumi** = **atribut adjectival** / adjectiv pronominal de întărire.*

5.5. Pronumele şi adjectivul pronominal posesiv

Pronumele posesiv înlocuieşte atât numele posesorului, cât şi pe cel al obiectului posedat. Este însoţit de articolul posesiv-genitival: **al, a, ai, ale**.

Pronumele posesiv are următoarele forme:

- **un posesor, un obiect posedat**: masculin: **al meu, al tău, al său**
  feminin: **a mea, a ta, a sa**
- **un posesor, mai multe obiecte posedate**: masculin: **ai mei, ai tăi, ai săi**
  feminin: **ale mele, ale tale, ale sale**
- **mai mulţi posesori, un obiect posedat**: masculin: **al nostru, al vostru**
  feminin: **a noastră, a voastră**
- **mai mulţi posesori, mai multe obiecte posedate**:
  masculin: **ai noştri, ai voştri**
  feminin: **ale noastre, ale voastre**

N.B. ***Pronumele posesiv nu are forme pentru persoana a III-a*** *atunci când sunt **mai mulţi posesori**. În locul lor se folosesc pronumele **personale** de genitiv: **al lui, al (a) ei, ai (ale) lor**.*

** **Adjectivul posesiv** se acordă în gen, număr şi caz cu substantivul pe care îl însoţeşte şi are funcţia sintactică de **atribut adjectival**, exprimat prin **adjectiv pronominal posesiv**:*

N.B.1 *- când este aşezat după un substantiv articulat hotărât, pronumele posesiv pierde articolul posesiv genitival:*

*Casa **mea** e mare.(**mea** = atr. adj. /adj. pronominal posesiv)*

N.B.2 *- când este aşezat după un substantiv articulat cu articol nehotărât, sau este lângă un substantiv nearticulat, adjectivul posesiv păstrează articolul posesiv-genitival:*

*Un coleg **al meu** este bolnav. (**al meu** = atr.adj./adj.pron.pos.)*

*__Al meu__ coleg este fericit. (**al meu** = atr. adj. / adj. pron.pos.)*

N.B.3 *- pronumele posesive au funcţia de **atribut pronominal** exprimat prin **pronume posesiv** când sunt însoţite de articolul posesiv-genitival **alor** (pentru G.-D.), iar substantivul este în N.-Ac.:*

*Casa **alor mei** este înaltă. Cărţile **alor mele** sunt noi.*

N.B.4 *- când substantivul din faţă este în G.pl. urmat de articolul **alor** + **pronume posesiv**, au împreună funcţia de atribut adjectival pentru că se acordă în gen, număr şi caz cu substantivul:*

*Cărţile colegilor **alor mei** sunt curate.*
atr. adj. /adj.pron.posesiv

***Dar**: Dau **colegilor alor mei** câte un cadou. (alor mei= atribut pron.)*
caz D. caz G.

** Formele **alor mei (tăi, săi, noştri, voştri)** devin adjective posesive când se află în faţa substantivelor: **Alor săi** colegi le place muzica.*

** Când au funcţia sintactică de nume predicativ devin adjective posesive : Cărţile sunt **ale mele**.*

N.B.5 *-Pronumele posesive precedate de prepoziţii sau locuţiuni prepoziţionale specifice genitivului sunt adjective posesive, dar în acuzativ. Îndeplinesc funcţia cerută de întrebare exprimată prin adjectiv posesiv în acuzativ, precedat de locuţiunea prepoziţională pentru acuzativ(excepţie de la genitiv). Să comparăm:*

*Maşina se află **în faţa casei**.*
c.c.l./subst. în G. precedat de loc.prep. specifică G. „în faţa"
*Maşina se află **în faţa noastră** (mea, ta, sa etc.)*
*c.c.l./adj.pron.posesiv în Ac.(pentru că , la origine, subst. **în faţa** este în Ac.,dar devine locuţiune prepoziţională pentru Ac.).*

*Sau: Lupta **contra adversarului** este aprigă.*
atr.subst. în G., precedat de prepoziţia specifică G.
*Lupta **contra noastră** este aprigă.*
atr.adj./adj.pronominal posesiv în Ac.
*A venit **înaintea mea, ta, sa, noastră, voastră**.*
c.c.t. / adj. posesiv în Ac.

N.B.6 *- Dacă între prepoziţie sau locuţiune prepoziţională specifică genitivului şi pronume posesiv este articolul **alor**, pronumele posesiv este în genitiv şi are funcţia de atribut pronominal:*

*Copacul **de deasupra alor tăi(din faţa alor tăi)** e mare.*

** Construcţii **corecte**:*

*Un prieten **al meu**. O colegă **a mea**.*
*Un prieten **de-ai mei**. (unul dintre toţi ai mei)*
*O colegă **de-ale mele** (una dintre colegele mele)*

*Construcţii **acceptate de DOOM 2**:*

*Un prieten **de-al meu**. – acceptate datorită frecvenţei.*
*O colegă **de-a mea**.*

5.5.1. Funcţiile sintactice ale pronumelui posesiv

1 – **subiect**:	***Ai mei** au plecat în excursie.*
2 – **nume predicativ**:	- N: *Cartea este **a noastră**.*
	- G-D: *Casa aceasta era **alor săi**.*
	- Ac.: *Hainele sunt **pentru ai noştri**.*
3 – **atribut adjectival**:	- în N: *Cartea **mea** este nouă.*
4 – **atribut pronominal**:	- în G.: *Clădirea **din faţa alor mei** este o bancă.*
	- în D.: *Succesele **datorită alor mei** s-au relizat.*
	- în Ac.: *Purtarea **faţă de ai mei** a fost corectă.*

5 – **complement direct**: *I-am aşteptat **pe ai tăi** o zi întreagă.*
6 – **complement indirect**: - în G.: *Jucau **contra alor mei**.*
- în D.: *Le-am dat bani **alor mei**.*
- în Ac.: *M-am împăcat **cu ai tăi**.*
7 – **complement de agent**: *Ieri am fost apreciat **de-ai tăi**.*
8 – **complement circumstanţial de loc**:
- în G.: *În spatele **alor mei** nu* era nimeni.
- în Ac.: Eu alergam **către ai mei**.
9 – **complement circumstanţial de timp**:
- în G.: *Am intrat în casă **înaintea alor mei**.*
- în Ac.: *Am intrat în casă **după ale mele**.*
10 – **complement circumstanţial de mod**: *Stiloul tău este mai frumos **decât al meu**.*
11 – **complement circumstanţial de cauză**: *Am fost certat **pentru** ai tăi.*
12 – **complement circumstanţial de scop**: A muncit **pentru ai tăi**.

** Adjectivul posesiv are la feminin şi o formă de G.-D. identică cu cea de plural (colegei mele, tale ...). Când adjectivul este însoţit de articol, construcţia corectă este: **unei fete a mele, prietena unei colege a mele** (**nu a mea**).*

Pronumele fără forme de persoană

5.6. Pronumele şi adjectivul pronominal demonstrativ

Pronumele demonstrativ înlocuieşte numele unui obiect indicând apropierea sau depărtarea lui în spaţiu sau în timp, identitatea sau diferenţierea faţă de alte obiecte.

Formele pronumelui demonstrativ sunt: (dăm mai jos în următoarea ordine: cazul, masculin – feminin singular, masculin – feminin plural):

1. Pronume demonstrativ de apropiere
N. – Ac.: acesta, aceasta, aceştia, acestea, ăsta, asta, ăştia, astea.
G. – D.: acestuia, acesteia, acestora, ăstuia, ăsteia, ăstora.

2. Pronume demonstrativ de depărtare
N. – Ac.: acela, aceea, aceia, acelea, ăla, aia, ăia, alea
G. – D.: aceluia, aceleia, acelora, ăluia, ăleia, ălora

3. Pronume demonstrativ de identitate
N. – Ac.: acelaşi, aceeaşi, aceiaşi, aceleaşi
G. – D.: aceluiaşi, aceleiaşi, aceloraşi

4. Pronume demonstrativ de diferenţiere (cu formele):
- *de apropiere*:
N. – Ac.: cestălalt, ceastălaltă, ceştilalţi, cestelalte
G. – D.: cestuilalt, cesteilalte, cestorlalţi, cestorlalte

** Aceste pronume sunt ieşite din uz folosindu-se numai formele populare: ăstălalt, asatălaltă, ăştilalţi, astelalte, ăstuilalt, ăsteilalte, ăstorlalţi, ăstorlalte.*

- *de depărtare*:
N. – Ac.: celălalt, cealaltă, ceilalţi, celelalte, ălălalt, ailaltă, ăilalţi, ălelalte
G. – D.: celuilalt, celeilalte, celorlalţi, celorlalte, ăluilalt, ăleilalte, ălorlalţi, ălorlalte.

** La pronumele de apropiere, de depărtare şi de diferenţiere, ultimele forme sunt populare. Mai există şi forme regionale: aista, aiasta, aistălalt, aiastălaltă.*

** Se scrie: aceea şi aceeaşi pentru feminin singular;*
aceia, aceiaşi pentru masculin plural.

** În legătură cu pronumele demonstrative **scurte** (cel, cea, cei, cele) – vezi „Articolul demonstrativ-adjectival”.*

***5.6.1. Funcţiile sintactice ale pronumelui demonstrativ** sunt aceleaşi ca ale **pronumelui personal** sau **ale substantivului**. De precizat:*

N.B.1** - pronumele demonstrativ aşezat în faţa unui substantiv are funcţia de **atribut adjectival** exprimat prin **adjectiv pronominal demonstrativ de...

***N.B.2** - pronumele demonstrativ aşezat după substantiv cu care se acordă în gen, număr şi caz şi răspunde la **întrebarea CARE?**, are funcţia sintactică de **atribut adjectival** exprimat prin **adjectiv pronominal demonstrativ de...** (depărtare etc.) cartea **aceasta**, **cărţile acestea** etc.*

***N.B.3** - pronumele demonstrative aşezate după substantiv, dar care răspund la una din întrebările: **AL CUI?**, **A CUI?**, **ALE CUI?**, **AI CUI?** au funcţia sintactică de **atribut pronominal** (nu se acordă cu substantivul): cartea **acestuia**, cărţile **celorlalţi**, cartea **aceleia** etc.*

5.7. Pronumele şi adjectivul pronominal relativ

Pronumele relativ se întâlneşte numai în frază, este element de relaţie între regentă şi subordonată, dar **are funcţie sintactică în propoziţia subordonată**.

Formele pronumelui relativ:

Simple:	N. – Ac.:	care	cine, ce, cât, câtă, câţi, câte			
	G. – D.:	cărui, cărei, căror, cui	câtor			
Compuse:	N. – Ac.:	cel ce	cei ce	cele ce	ceea ce	
	G. – D.:	celui ce, celei ce	celor ce			

***N.B.** Pronumele relativ în cazul G este precedat de articolul posesiv-genitival (al, a, ai, ale), iar acordul se face astfel:*
*- pronumele relativ se acordă **în gen şi număr cu substantivul pe care îl înlocuieşte**;*
*- articolul posesiv-genitival se acordă **în gen şi număr** cu substantivul determinat de pronumele relativ:*
*Colega [1]/ **al** cărei **tată** a venit [2]/ stă în banca din faţă. [1]/*

** Pronumele **ceea ce** are sens neutru şi nu are forme pentru G.-D. Pentru aceste cazuri, primeşte în faţă prepoziţia **a**: asupra **a ccea ce** am convenit; graţie **a ceea ce** a ştiut(c.d. în Ac.).*

*- pronumele **care, cine** – se referă în special la fiinţe;*
*- pronumele **ce** – se referă în special la lucruri;*
*- pronumele **cât** – arată cantitatea.*

N.B. *Pronumele **cine, cui, cel ce, celui ce, celor ce, ceea ce – nu** pot avea funcţia sintactică de **atribut adjectival** (pentru că nu suportă după ele un substantiv); ele au alte funcţii sintactice, după întrebările la care răspund:*

*Nu ştiu [1]/ **cine** a venit. [2]/. Nu ştiu [1]/ **al cui** eşti. [2]/*

sb. n.p.

N.B. *Pronumele **care, ce, cât, câtă, câţi, câte** şi **formele lor de G.D.**, urmate de un substantiv cu care se acordă în gen, număr şi caz, au funcţia sintactică de **atribut adjectival** exprimat prin **adjectiv pronominal relativ**:*

*Ştiu [1]/ **care** băiat a plecat.[2]/ (**ce** carte au luat, **câţi** copii au venit etc.)*

* *Deci:- pronumele relative care răspund la întrebarea **CARE?**, (urmate de subst.) au funcţia sintactică de **atribut adjectival**.*

*- pronumele relative care răspund la întrebările **AL, A, AI, ALE CUI?**, urmate de substantiv, au funcţia sintactică de **atribut pronominal**.*

- pronumele relative, neurmate de substantive, preiau funcţia sintactică a substantivului pe care îl înlocuiesc:

*Nu ştiu [1]/ **care** a venit. [2]/ (**cui** i-am vorbit, **ce** am scris etc.)*

sb. c.i. c.d.

- pronumele relative au aceleaşi funcţii sintactice ca şi substantivul (sau pronumele personal).

5.7.1. Funcţiile sintactice ale pronumelui relativ

1. subiect: în N.: *Au reuşit elevii [1]/ **care** au învăţat. [2]/*
*Am aflat [1]/ **cine** m-a căutat. [2]/*
*Am văzut [1]/ **ce** este în camera ta. [2]/*
în D.: *Dau notă mare [1]/ **cui** merită. [2]/*
în Ac.: *Nu-mi place nimic [1]/ **din ceea ce** este urât. [2]/*
*Îl premiez[1]/ **pe care** merită.[2]/*

2. nume predicativ:
în N.: *Nu ştiu [1]/ **cine este** el. [2]/*
*Ştiu [1]/ **ce** trebuie [2]/ **să devin** în viaţă. [3]/*

* ***Ce** formează predicatul nominal cu verbul cop. **să devin** din P3.*
în G.: *Am aflat [1]/ **al cui** copil **eşti**. [2]/*
în Ac.: *Ştiu [1]/ **pentru cine sunt** caietele. [2]/*

3. atribut pronominal: *Am găsit cartea [1]/ **al cărei** autor este colegul tatălui meu. [2]/*
4. atribut adjectival: *Am văzut [1]/ **care** băiat a reuşit primul. [2]/*
5. complement direct: *Am văzut florile [1]/ **pe care** le-ai adus. [2]/*

6. complement indirect:
în G.: *Am remarcat maşina [1]/ **asupra căreia** te-ai oprit. [2]/*
în D.: *Acesta este colegul [1]/ **căruia** i-am împrumutat cartea. [2]/*
în Ac.: *Ştiu [1]/ **de cine** te interesezi. [2]/*

7. complement de agent: *Nu s-a aflat [1]/ **de cine** am fost lovit. [2]/*

8. complement circumstanţial de loc:
în G.: *Am văzut vila [1]/ **în faţa căreia** te-ai oprit. [2]/*
în Ac.: *Nu mi-ai spus [1]/ **lângă cine** să-mi fac o vilă. [2]/*

9. complement circumstanţial de timp:
în G.: *Colegul [1]/ **înaintea căruia** ai intrat [2]/ locuieşte lângă mine. [1]/*

10. complement circumstanţial de mod:
*Am adus planurile [1]/ **conform cărora** vom construi casa. [2]*

11. complement circumstanţial de cauză:
în G.: *Am simţit şi eu frigul [1]/ **din cauza căruia** ai răcit tu. [2]/*
în Ac.: *Nu ştiu [1]/ **de ce** te-ai supărat pe mine. [2]/*

12. complement circumstanţial de scop:
în Ac.: *Interesele [1]/ **pentru care** lupţi [2]/ nu sunt cinstite.[1]/*
în G.: *Ţi-am adus cartea [1]/ **în scopul căreia** ai pierdut concediul.[2]/*

5.8. Pronumele şi adjectivul pronominal interogativ

Pronumele interogativ ţine locul unui substantiv aşteptat ca răspuns la o întrebare şi **apare numai în propoziţii interogative sau fraze interogative**.

N. – Ac.:	care?	cine?	ce? cât? câtă? câţi? câte?	
G. – D.:	cărui? cărei? căror? cui?			cător?

N.B. *- pronumele interogativ **cine? cui?** – nu pot deveni **adjective pronominale**;- celelalte pronume interogative, urmate de substantive nearticulate, cu care se acordă în gen, număr şi caz şi care răspund la întrebarea **CARE?**, au funcţia sintactică de **atribut adjectival**, exprimat prin adjectiv pronominal interogativ, iar cele care răspund la întrebările **AL, A, AI, ALE CUI?**, au funcţia sintactică de **atribut pronominal** exprimat prin pronume interogativ:*

*Ştii [1]/ **care** elev n-a învăţat? [2]/* atr. adjectival.
*Ştii [1]/ **al cărui** coleg n-a scris? [2]/* atr. pronominal.

* *Pronumele interogative pot introduce propoziţii principale, dar sunt şi elemente de relaţie subordonatoare în fraze interogative:*

***Cine** a murdărit tabla [1]/ când eraţi în pauză? [2]/ 1=PP,2=CT*

* *Adjectivul pronominal **care** (în G.) este însoţit de articolul posesiv-genitival, iar acordul se face astfel:*

*- **adjectivul pronominal interogativ** se acordă în **gen, număr şi caz cu posesorul**;*

*- **articolul posesiv-genitival** se acordă în **gen, număr şi caz cu obiectul posedat**: **A cărui elev** este cartea ?*

***Ale căror eleve** sunt aceste flori ?*

N.B. *Există categoria de **pronume relativ-interogative** când din context reiese o întrebare indirectă, chiar dacă la sfârşitul propoziţiei este punct.*

*Exemplu: Nu ştiu **cine** e vinovatul. O dau **cui** o cere. Te întreb **care** a venit.*

*De asemenea, există **pronume relativ-exclamative**:*

*Exemplu: **Ce** copil cuminte! **Câte** a primit!*

N.B. ***Pronumele relativ-interogativ CE**:*

*- **devine adverb de mod cu sensul de CÂT**, atunci când se află în faţa unui **adjectiv**, a altui **adverb** sau între **două verbe repetate**:*

*Ştiu [1]/ **ce** atent ai fost. [2]/ (ce = cât de atent ai fost)*

*Ştii [1]/ **ce** neatent ai fost? [2]/*

*Am aflat [1]/ **ce** bine înveţi. [2]/ (ce = cât de bine înveţi)*

*Ai aflat [1]/ **ce** bine învăţ? [2]/*

***Ce** greu o ducem! (ce = cât de = pronume exclamativ devenit adverb exclamativ).*

*Merge **ce** merge, a făcut **ce** a făcut.*

***- în unele situaţii are sensul pronumelui nehotărât ORICE**: Să spună [1]/ ce-o vrea. [2]/ (ce = orice)*

*Pronumele **CARE** poate avea sensul pron. nehot. **ORICINE, FIECARE**:*

*Să spună **care** [1]/ ce-o vrea. [2]/ (care = fiecare sau oricine)*

*Spune **care**[1]/ ce vrea? [2]/*

*Prepoziţia **DE** poate deveni pronume relativ-interogativ, cu sensul de **PE CARE** în fraze ca:*

*Băiatul [1]/ **de**-l vezi [2]/ este colegul meu de bancă. [1]/*

*Pronumele **CINE, CE** formează împreună cu infinitivul unui verb **construcţii infinitivale relative cu funcţia sintactică de subiect sau complement direct**, iar ca element regent au verbele **a fi** sau **a avea**: N-are **ce se întâmpla.**(subiect)*

*Nu-i **cine vorbi**. Nu-i **ce vinde**. (cine vorbi = cine a vorbi = subiect sb. (vânzare) vorbitorul*

*N-are **cu cine învăţa**. N-are **ce mânca**. (n-are coleg, n-are c.d. c.d. mâncare)*

*Pronumele **CÂT** poate fi prepoziţie cu sensul de **CA**:*

*Casa este mare **cât** un brad.*

*Pronumele interogativ **CE?**, ca răspuns la o chemare sau când arată surpriza, indignarea, este **interjecţie**:*

*– **Ce**? **Ce**! Încerci să spui că nu-i adevărat?*

*Locuţiunea adjectivală **ce fel de** + substantiv este şi **relativă** (Ştiu [1]/ **ce fel de** om eşti. [2]/) şi interogativă (Nu ştii **ce fel de** colegi avem?)*

***N.B.:** Deoarece pronumele relativ-interogative sunt întotdeauna elemente de relaţie, pentru a afla funcţia lor sintactică trebuie, în primul rând, să despărţim în propoziţii. Dacă punem întrebarea în stânga barei, aflăm felul propoziţiei, nu funcţia sintactică a pronumelui; **trebuie să punem întrebarea în dreapta**, la un cuvânt din propria propoziţie:*

*Nu ştiu[1]/ (PP) **care** a venit. [2]/(CD) - cine a venit? = **care** = subiect*

5.9. Pronumele şi adjectivul pronominal nehotărât

Pronumele nehotărât înlocuieşte un substantiv, fără să dea indicaţii precise despre obiectul denumit de acesta.

5.9.1. După alcătuire, pronumele nehotărâte sunt:

- **simple**: unul, altul, una, alta, unii, alţii, unele, altele, cutare, niscai, tot, toată, toţi, toate, mult, multă, mulţi, multe, puţin, puţină, puţini, puţine, atât, atâta, atâţi, atâtea, alde;

- **compuse** din pronumele relative şi nehotărâte urmate sau precedate de o particulă invariabilă de origine verbală: **va, oare, ori, fie, vre, alt**:

N. – Ac.:	cineva	ceva	careva,	
	oarecine	oarece	oarecare	
	oricine	orice	oricare	oricât(ă)
	fiecine	fiece	fiecare	
	vreunul	vreuna	vreunii	vreunele
	altcineva	altceva		

Variante populare:

orişicine	orişicare	orişice	orişicât		
fieştecine	fieştecare	fieştece	fiecine	fiecare	fiece

G. – D.:	cuiva	oricui
	oarecăruia	fiecăruia
	oricăruia	oricâtor

** Formele cu **ori** (**oricine**, **orice**, **oricare**, **oricât(ă)** pot fi elemente de relaţie subordonatoare care introduc: SB, PR, AT, CD, CI, CV.*

*- **locuţiuni pronominale nehotărâte**: **nu ştiu cine** (cineva), **nu ştiu ce** (ceva), **cine ştie cine** (cineva), **te miri cine** (oarecare, oarecine), **cine ştie ce** (ceva), **te miri ce** (ceva), **câte şi mai câte** (multe), **nu se ştie cât**(câteva),**cine ştie câţi** (mulţi), **te miri câţi, te pomeneşti cine** etc.*

*A venit **nu ştiu cine** la noi. A cumpărat **te miri ce**.*

*Să-i aduci **nu ştiu ce**. A venit **care mai de care** (fiecare) mai gătit.*

N.B. *Când pronumele nehotărât stă în faţa unui substantiv cu care se acordă în gen, număr şi caz (şi răspunde la întrebarea **CARE?**), devine **adjectiv pronominal nehotărât**, cu funcţia sintactică de **atribut adjectival**.*

Fiecare *elev îşi pregăteşte temele. (**oricare** elev, **alt** elev, **vreun** elev etc.):* ***Un*** *elev scrie,* ***altul*** *citeşte. (**un** , în combinaţie cu **altul**, are funcţia de* ***atribut adjectival*** *exprimat prin* ***adjectiv pronominal nehotărât.***

** Sunt numai adj. pron. nehotărâte:* ***alde, fiece, niscai, niscaiva****.*

** Când pronumele nehotărât, stă după un substantiv răspunde la întrebările* ***AL CUI?, A CUI?, AI CUI?, ALE CUI?*** *are funcţia de* ***atribut pronominal*** *exprimat prin* ***pronume nehotărât****, deoarece nu se acordă cu substantivul: Casa* ***oricăruia (fiecăruia)*** *dintre noi poate fi luată de ape.*

Când pronumele nehotărâte: ***mult, puţin, tot, destul*** *determină un verb şi arată cantitatea, devin* ***adverbe*** *cu funcţia de* ***c.c.mod:***

Am mâncat ***tot, mult, puţin,destul.***

Când ţin locul unui substantiv, sunt pronume nehotărâte cu funcţia de subiect: Au plecat ***toţi, mulţi, puţini, destui.***

** **Sunt numai pronume nehotărâte: cineva, careva, altcineva, altceva, altcareva, altcâtva, oricine, fiecine, oarecine** şi locuţiunile în componenţa cărora intră pronumele relativ **CINE**. Ele nu pot deveni adjective pronominale nehotărâte.*

** Articolul nehotărât* ***nişte*** *aşezat în faţa unui substantiv la singular (care denumesc materii) devine* ***adjectiv pronominal nehotărât****:* ***nişte*** *zahăr,* ***nişte*** *făină,* ***nişte*** *ulei,* ***nişte*** *brânză etc.*

** Pronumele relativ* ***care*** *devine nehotărât în contexte ca:*

Fugeau ***care*** *încotro vedeau. (**fiecare**)*

Elevii mergeau ***care*** *pe jos,* ***care*** *în maşină.*

** Pronumele* ***mult, multă ..., puţin, puţină ...****, devin* ***adjective pronominale*** *când se află în faţa substantivelor (**multe, puţine** cărţi); când sunt aşezate după substantiv, sunt adjective propriu-zise cu patru forme flexionare (cărţi **multe, puţine**) – după **GALR**; când determină un verb, devin adverbe, cu funcţia sintactică de complement circumstanţial de mod: Mănâncă **mult, puţin**.*

5.9.2. Funcţii sintactice:

- pronumele nehotărât are aceleaşi funcţii sintactice ca şi pronumele personal;
- adjectivul pronominal nehotărât are funcţia sintactică de atribut adjectival.

5.10. Pronumele şi adjectivul pronominal negativ

Ţine locul unui substantiv (sau substitut al acestuia) pe care îl neagă. Apare în propoziţii negative.

Are formele: N. – Ac.: **nimeni, nimenea, nimic, nimica, niciunul, niciuna, niciunii, niciunele.**

G. – D.: **nimănui, niciunuia, niciuneia, niciunora**

** Aceste forme* ***nu pot deveni adjective pronominale negative****, deoarece nu pot sta lângă substantive.*

Forme adjectivale: **niciun, nicio, niciunui, niciunei, niciunor** – sunt totdeauna urmate de un substantiv şi îndeplinesc funcţia sintactică de **atribut adjectival** exprimat prin **adjectiv pronominal negativ**.

** După* ***GALR****, pronumele* ***niciun, nicio*** *etc. se scriu* ***împreunat****, dar în anumite construcţii se scriu despărţit:*

- conjuncţie + numeral: n-am nici o soră, nici două surori;

- conjuncţie + pronume nehotărât: nici unul (una), nici mai multe (mulţi);

- adverb + articol: nu e proastă şi nici o (un) persoană (om) incult(ă);

5.10.1. Funcţii sintactice: - pronumele negativ are aceleaşi funcţii ca şi pronumele personal. **Adjectivul pronominal** negativ este **atribut adjectival**.

6. NUMERALUL

Numeralul este partea de vorbire flexibilă care exprimă numele cifrelor, numărul obiectelor sau ordinea lor prin numărare.

Clasificare:

6.1. Numerale cardinale – constituie categoria centrală a numeralului, doarece toate celelalte feluri de numerale se organizează în jurul numeralului cardinal (pătrime, amândoi, câte trei etc.). Este de mai multe feluri:

6.1.1. Numeralul cardinal propriu-zis:

- simplu: *unu, doi ... zece, inclusiv. În acest grup poate fi încadrat şi zero care, asociat cu un substantiv exprimă o mulţime vidă (zero cărţi).*

* *Numerale simple sunt şi:* ***sută***, ***mie***, ***milion***, ***miliard*** – *care au valoare substantivală.*

- compus: *unsprezece, optsprezece, douăzeci, treizeci şi şapte, o sută, un milion, o sută douăsprezece mii etc.*

N.B. - *Numeralele până la douăzeci* ***NU*** *sunt urmate de prepoziţia* ***DE****; spunem şi scriem:*

Cuvântul ***copiii*** *se scrie cu* ***trei i*** *(****nu cu trei de i****);*

- *Numeralele de la douăzeci în sus primesc prepoziţia* ***DE*** *care formează corp comun cu numeralul, fiind subordonate substantivului (conform* ***GALR****):*

Treizeci de studenţi *au plecat în excursie.*
atr. adj. subiect

Dar: **Treizeci dintre ei** au plecat.
subiect atr. pron.

* *Omiterea prepoziţiei* ***DE*** *în construcţii cu numerale compuse poate fi tolerată* ***numai în scris*** *(nu şi oral), când substantivul este abreviat: 25 km, 240 kg, 160 l.*

* *Numeralele* ***unu (un)***, ***una (o)***, ***doi***, ***două*** *şi compusele lor au formă diferită după gen. La celelalte numerale, genul se stabileşte după substantivul pe care îl însoţesc sau îl substituie (****trei*** *băieţi / fete,* ***trei*** *sunt băieţi,* ***patru*** *sunt fete) sau după articolul adjectival (cei / cele* ***trei****).*

* *De la numeralul 200 în sus sunt corecte formulările:* ***cei 200 de lei****;* ***cele 200 de lei****.*

* *La G.-D. Numeralele primesc prepoziţia* ***a*** *(acuzativ cu sens de genitiv):* *Cărţile* ***a cinci*** *dintre ei.*
sau prepoziţia ***la****(acuzativ cu sens de dativ):Ofer cărţi* ***la cinci*** *dintre ei.*

.**Valori gramaticale**:

- Numeralul care nu însoţeşte un substantiv sau când determină un substantiv cu care nu se acordă, are **valoare substantivală**:

Doi *au plecat.* ***Cei doi*** *au plecat. Cărţile* ***celor doi*** *sunt noi.*
sb. sb. atr.subst. în G. / numeral cu valoare substantivală.

- Numeralul care **însoţeşte un substantiv** cu care se acordă în gen, număr şi caz are **valoare adjectivală** (şi funcţia sintactică de **atribut adjectival**, exprimat prin numeral cu valoare adjectivală): ***Doi*** *băieţi pleacă la munte.*

* *Pentru exprimarea* ***datei*** *se folosesc numeralele cardinale în afară de prima zi a lunii, la care se foloseşte numeralul ordinal:* ***întâi*** *iunie.*

- Pentru **compusele** cu **unu** se foloseşte **masculinul** (douăzeci şi unu aprilie), iar pentru **doi** şi **compusele cu doi** se foloseşte femininul (douăzeci şi două aprilie), dar este acceptată şi forma de masculin: *doi mai, doisprezece mai etc.*

- În enunţurile în care apar şi alte numerale, **un** şi **o** nu sunt articole, ci numerale:

Un *elev citeşte, doi desenează.* Vezi „Valorile morfologice" ale
numeral cuvintelor *un* şi *o*.
O *elevă citeşte, trei desenează.*
numeral
Un / o *elev / elevă cumpără cartofi.*
art. nehotărât

Funcţiile sintactice ale numeralului cardinal propriu-zis

A. – **Numeralul cardinal** cu **valoare adjectivală** are întotdeauna funcţia sintactică de **atribut adjectival**, exprimat prin numeral cardinal propriu-zis simplu (sau compus) cu valoare adjectivală, gen, număr, caz (aceleaşi ca ale substantivului).

* *Când numeralul cu valoare adjectivală însoţeşte un* ***substantiv precedat de prepoziţie****, numeralul stă* ***între prepoziţie şi substantiv****.*
Am dat carţi ***la*** *zece* ***elevi****. L-am chemat* ***pe*** *al doilea* ***elev****.*

B. – Numeralul cardinal cu **valoare substantivală** poate îndeplini **aceleaşi funcţii sintactice ca şi substantivul**:

NOMINATIV:
1. – *Subiect*: **Trei** au venit astăzi mai devreme.
2. – *Nume predicativ*: Ei erau **opt**.
3. – *Atribut apoziţional*: Ei, **cei trei**, au plecat.

GENITIV:
1. – *Nume predicativ*: Caietele sunt ale **celor trei**.
2. – *Atribut substantival genitival*: Caietele **celor doi** sunt noi.
   Caietele **a doi** dintre ei sunt noi.
3. – *Atribut substantival prepoziţional*: Caietele **din faţa celor trei** sunt noi.
   Complotul **împotriva celor trei** a eşuat.
4. – *Complement indirect*: Poliţia acţionează **împotriva celor trei**.
5. – *Complement circumstanţial de loc*: Trenul s-a oprit **în faţa celor doi**.
6. – *Complement circumstanţial de timp*: Robert a ajuns **înaintea celor trei**.
7. – *Complement circ. de cauză*:Ionel a pierdut trenul **din cauza celor doi.**
8. – *Atribut apoziţional*: Caitele elevilor, **ale celor doi**, sunt murdare.

DATIV:

1. – *Nume predicativ*: Hainele sunt **asemenea celor doi**.
2. – *Atribut apozitional*: Colegilor, **celor doi**, li s-au dat note mai mari.
3. – *Atribut prepozitional*: Comportamentul **asemenea celor trei** este deviant.
4. – *Complement indirect*: Dau note mari **la cinci** dintre ei.

ACUZATIV:

1. – *Nume predicativ*: Caietele sunt **pentru doi** dintre voi.
2. – *Atribut prepozitional*: Caietele **de la doi** dintre voi au fost corectate.
3. – *Complement direct*: **Pe doi** i-am chemat la meditaţie.
4. – *Complement indirect*: M-am oprit **la trei** dintre elevi.
5. – *Complement de agent*: Am fost sancţionat **de doi** dintre poliţişti.
6. – *Complement circumstanţial de loc*: S-a aşezat **lângă trei** dintre elevii mei.
7. – *Complement circumstanţial de timp*: A ajuns în gară **odată cu doi** dintre colegi.
8. - *Complement circ. de mod:* Primul este mai serios **decât cei trei.**
9. - *Complement circ.de cauză:* Am fost sancţionat **pentru cei trei.**
10. - *Complement circ. de scop:* **În favoarea celor trei** se face recapitularea.
11. - *Complement circ. condiţional:* **În locul celor trei** eu te-aş fi ajutat.
12. - *Complement circ. concesiv:* **În ciuda celor trei,** eu tot am plecat.
13. - *Element predicativ suplimentar:* Nu vă ştiam **împotriva celor trei.**

N.B. *Valoarea substantivală a numeralului cardinal propriu-zis se poate realiza prin articulare cu articol hotărât (definit), cu articol nehotărât (nedefinit) sau articol demonstrativ – adjectival.*

Doiul de la gramatică îmi strică media generală.
Ieri am luat **un patru** la gramatică. (un = articol nehotărât)
I-am atenţionat pe **cei trei**.

6.1.2. Numeralul colectiv – arată din câte obiecte este formată o colectivitate: **ambii, ambele, amânoi, amândouă** (G.-D. = **amândurora**), **tustrei, tuspatru** etc., **toţi trei, toţi patru** etc., **câteşitrei, câteşipatru** etc.

N.B. ***Numeralul colectiv poate avea***:

- *valoare substantivală – când ţine locul unui substantiv:*
  ***Amândoi** au plecat la ţară.*
- *valoare adjectivală – când determină un substantiv:*
  ***Ambele** cărţi sunt pe masă.*

* *Numeralele **ambii, ambele**, cu valoare adjectivală stau întotdeauna înaintea substantivului **nearticulat**: ambele eleve, ambilor elevi.*

Funcţii sintactice:

- când are valoare adjectivală, numeralul colectiv îndeplineşte **numai** funcţia sintactică de **atribut adjectival**;
- când numeralul colectiv are **valoare substantivală**, îndeplineşte aceleaşi funcţii sintactice ca şi **substantivul**.

6.1.3. Numeralul fracţionar – denumeşte o **fracţie** sau **un procent** şi are **numai valoare substantivală**: *jumătate, sfert, doime, zecime, două miimi, cinci la sută, doi pe trei* etc.

* *Numeralele fracţionare se pot articula: **o doime, unei doimi, doimea, jumătatea, sferturile** etc.*

Funcţiile sintactice:

Având numai valoare substantivală, **îndeplineşte aceleaşi funcţii sintactice ca şi substantivul**. Pot avea valoare adjectivală numai în ex.: *Pantaloni, fustă **trei sferturi**.*

6.1.4. Numeralul multiplicativ – arată în ce proporţie creşte o cantitate.

Numeralele multiplicative se formează din: **numeralul cardinal propriu-zis**, prin derivare parasintetică, cu ajutorul **prefixului în** şi a **sufixului it**: *îndoit, însutit, înzecit* etc.

* *Sinonime neologice:* *îndoit – dublu*
întreit – triplu
împătrit – cvadruplu
încincit - chintuplu

N.B. ***Numeralul multiplicativ poate avea:***

- valoare adjectivală: *Efortul **înzecit** aduce rezultate.* atr. adj.
- valoare adverbială: *Munceşte **dublu** pentru ai săi.* c.c. mod.

dar: *Câştigurile **înzecite*** = atribut adjectival / adjectiv participial.

6.1.5. Numeralul distributiv – exprimă gruparea numerică a obiectelor.

Se formează din **numeralele cardinale precedate de adverbul câte**: **câte doi, câte zece, doi câte doi** etc.

N.B. ***Numeralul distributiv poate avea:***

- valoare adjectivală (şi funcţia sintactică de atribut adjectival):
  *Mersul **câte doi** este mai ordonat.*
- valoare adverbială (şi funcţia sintactică de complement circumstanţial de mod): *Pe stradă mergem **câte doi**.*

6.1.6. Numeralul adverbial – arată de câte ori se îndeplineşte o acţiune.

Se formează:

- din numeralul **o** + substantivul **dată**: **o dată**;
- din prepoziţia **de** + **numeral** + substantivul **ori**: **de două ori, de o sută de ori**.

N.B. *Numeralul adverbial are **numai valoare adverbială** şi îndeplineşte funcţia sintactică de **complement circumstanţial de mod**:*

*Am citit lecţia **de două ori**.* (de câte ori am citit ?);
*Adela este **de zece ori** mai frumoasă decât Lina.*
(de câte ori este mai frumoasă?);
*Robert scrie **de două ori** mai repede decât mine.*
(de câte ori mai repede ?).

6.2. Numeralul ordinal – exprimă ordinea obiectelor prin numărare. Este de două feluri:

6.2.1. Numeral ordinal propriu-zis: **primul, prima, primii, primele, întâiul, întâia, întâii, întâiele** – aşezate în faţa substantivului: **primul (întâiul) om, prima (întâia) clasă** etc.

** Când se află după substantiv, forma **întâi** este invariabilă după gen: locul **întâi**, clasa **întâi** etc.*

** De la numărul doi în sus, numeralele ordinale se formează din numeralele cardinale propriu-zise, precedate de articolele posesive (al, a), urmate la masculin şi neutru de terminaţia **lea**, iar la feminin de **a**: **al doilea**, **a doua**, **al cincilea**, **a cincea**, **al zecelea**, **a zecea** etc.*

** Uneori, numeralele ordinale sunt precedate de articolul adjectival **cel (cea)** + prepoziţia **de**, care formează silabă cu articolul posesiv **al (a)**. Deci: **cel (cea) dintâi**, dar **cel de-al doilea**, **cea de-a doua** etc.*

În declinare, G.-D. se formează astfel: **întâiului, întâii, întâilor, primului, primei, primilor, primelor** şi **celui de-al doilea, celei de-a doua** etc.

N.B. ***Numeralul ordinal poate avea:***

*- valoare adjectivală şi funcţia sintactică de atribut adjectival, când determină un substantiv: **al doilea** copil, copilul **al doilea** etc.;*

*- valoare substantivală şi funcţia sintactică a substantivului – când ţine locul unui substantiv: **Al cincilea** a plecat.*

** Neologismul **prim** se foloseşte în compuse, precedând un substantiv şi are valoare adjectivală: **un prim-ministru, un prim rezultat, o primă consecinţă**, sau: **de prim ordin, de primă necesitate**.*

N.B. *Se spune corect: - anul, etajul, secolul, clasa **întâi** (**nu întâia**), dar anul, etajul, secolul **al doilea**, clasa **a doua**, **a treia**, etc.;*

*Numeralul **întâi** devine adverb de timp, când determină un verb şi are sensul de **iarăşi, din nou.***

***Întâi** vine el, apoi vine trenul.*

*Pentru exprimarea datei sunt literare următoarele forme: **întâi** martie, **douăzeci şi unu** martie, **douăsprezece** martie, **douăzeci şi două** martie, dar este acceptată şi forma **doisprezece** martie.*

6.2.2. Numeralul ordinal adverbial: **prima dată** (oară), **a doua oară**, **a zecea oară**, **întâia oară**, **prima dată**

are valoare adverbială şi funcţia de complement circumstanţial de timp (*A venit **prima dată***) sau atribut adverbial (*Venirea **prima dată** ...*).

Numeralele cu valoare adverbială nu au gen, număr, caz, pentru că adverbul este parte de vorbire neflexibilă.

N.B. *Locuţiuni numerale:*

a) cardinale:

*- distributive: **doi câte doi**;*

*- adverbiale: **de zece ori**;*

*- nehotărâte: **câtă frunză şi iarbă**, **de câteva ori**;*

*- adverbiale de aproximaţie: **vreo zece**;*

*- fracţionare: **pe din două**, **pe jumătate**.*

b) ordinale:

*- propriu-zise: **cel dintâi**, **ultima dată**, **în primul rând**;*

*- adverbiale: **a câta oară**.*

CIFRE ROMANE:

- unităţi: I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X.
- zeci: X, XX, XXX, XL, L, LX, LXX, LXXX, XC, C.
- sute: C, CC, CCC, CD, D, DC, DCC, DCCC, CM, M.

Există cifre care se scriu în două feluri:

1949 = MCMXLIX sau MCMIL; 1999 = MCMXCIX sau MIM.

PĂRŢILE DE VORBIRE NEFLEXIBILE

7. ADVERBUL

Adverbul este partea de vorbire neflexibilă care determină:
- **un verb**, arătând împrejurarea sau caracteristica acţiunii:
  Mâine *venim* ***acolo***. *Ionel merge* ***foarte repede***.
- **un adjectiv**: *Am o floare* ***frumos*** *mirositoare* (cum mirositoare ?), *ferestre* ***larg*** *deschise*, *sentimente* ***adânc*** *umane*, *neamuri* ***putred*** *de bogate, sunt* ***puţin*** *timid.*
- **un adverb**: *El învaţă* ***destul de*** *bine.* (cât de bine ?)
- **o interjecţie**: *Hai* ***mâine*** *la pescuit!*
- **un substantiv**: *Blocul* ***de dincolo*** *este mai înalt.* (care bloc ?)

7.1. Felul adverbelor:

7.1.1. După alcătuire:
- **simple**: *mâine, mereu, aici, acolo, aşa, româneşte* etc.;
- **compuse**: *deloc, degrabă, oricând, niciodată, ieri-seară, astfel, altfel, acasă, îndelung, deasupra, oarecum, câteodată, vreodată, devreme, undeva* etc.
- **locuţiuni adverbiale** (grupul de cuvinte care se contrage în adverb): *zi de zi, din când în când, din loc în loc, din ce în ce, pe din două, pe neaşteptate, de ajuns, de minune, de moarte, din vreme în vreme, pe înserate, în faţă, în spate, în urmă, peste tot, de-a dreptul, aşa şi aşa, vrând-nevrând, cu orice preţ, cu siguranţă, fără îndoială, fără doar şi poate, cu certitudine, de bună seamă, pe de rost, din nou, de-abia, de asemenea, mai-mai, sută la sută, rând pe rând, până la urmă, în sfârşit, cu nemiluita, cu toptanul, de dimineaţă, pe faţă, pe de lături, în vileag, de aceea, într-adevăr, până una, alta, cu una, cu două, cu chiu, cu vai, cu toate acestea, din cale-afară de, pur şi simplu, unul după altul, val-vârtej, cu noaptea-n cap, de-aici înainte, cel târziu, din capul locului, de-a pururea, de-a gata, de-a-ndărătălea, de-a binelea, cu binele, cu carul, cu frumosul, din plin, pe alese, pe rupte, pe apucate, de la capăt, de azi înainte, cât vezi cu ochii etc.*

7.1.2. După sens:
- **adverbe de loc**: *aici, pretutindeni, acasă, acolo, undeva, deasupra, dedesubt, sus, jos, unde, din loc în loc, ici şi colo* etc.;
- **adverbe de timp**: *astă-seară, azi, ieri, devreme, oricând, niciodată, din când în când, târziu, îndată, deocamdată* etc.;
- **adverbe de mod**: *aşa, astfel, abia, bine, alene, degrabă, da, nu, negreşit, fireşte, poate, cum, pieptiş, româneşte, evident, natural, păcat (cu sens de rău)* etc.;

* ***Adverbe fără funcţie sintactică: cam, doar, mai, prea, numai, decât, nici, şi, tocmai, nu numai, chiar, cel puţin, adică, anume, barem, măcar*** *(se analizează cu următoarele cuvinte): Ar* ***tot*** *veni, ar* ***cam*** *pleca.*

* ***Adverbele de mod sunt de mai multe feluri***:
- ***propriu-zise***: *alene, bine, încet, pe îndelete;*
- ***negative***: *nu, nici, defel;*

= *Adverbul* ***nu*** *în faţa conjuncţiei* ***să*** *ţine locul predicatului:*
E bine [1]*/(PP) să vii* [2]*/(SB)* ***nu*** [3]*/(PP) să pleci.*[4]*/(SB)*
- ***afirmative***: *da, ba bine că nu, fără îndoială, cu siguranţă;*
- ***negative:*** *niciunde, nicăieri, nicicând, niciodată, nicicum, nicicât;*
- ***de comparaţie***: *ca, decât, cât;*

Notă: *Adverbele* ***decât*** *şi* ***cât*** *sunt folosite şi în frază ca elemente de relaţie cu* ***valoare conjuncţională*** *care introduc* ***completive de mod***:
Emil e mai bun [1]*/ decât crezi tu.* [2]*/ 1=PP, 2=CM*
Casa este înaltă [1]*/ cât trebuie.* [2]*/ 1=PP, 2=CM*
- ***adverbe cantitative:*** *mult, puţin, destul, suficient, enorm, atât, aşa de, destul de, cât de cât, de multe ori, teribil, uimitor;*
- ***adverbe concesive***: *tot, totuşi, cu toate acestea, încă;*
- ***restrictive:*** *doar, numai, cel mult, cel puţin, măcar, decât;*
- ***de întărire***: *şi, chiar, tocmai;*
- ***explicative***: *adică, (şi) anume, de pildă;*
- ***de aproximaţie***: *cam, circa, vreo, aproximativ, aproape;*
- ***de îndoială***: *parcă;*
- ***de posibilitate***: *poate, probabil;*
- ***de durată şi frecvenţă***: *mereu, adesea, întruna, necontenit;*

Notă: ***Adverbele cu rolul de elemente de relaţie subordonatoare***:
- **adverbe relative**: *unde, când, cum, cât*, care introduc propoziţii subordonate, dar au şi funcţie sintactică în propoziţia respectivă (complement de loc, de timp, de mod).
  -**UNDE** + *subordonate necircumstanţiale sau CL şi CV – este adverb (complement circumstanţial de loc); în celelalte subordonate circumstanţiale devine conjuncţie subordonatoare;*
  -**CÂND** + *subordonate necircumstanţiale, sau CT – este adverb (complement circumstanţial de timp); în celelalte subordonate circumstanţiale este conjuncţie subordonatoare;*
  - **CUM** + *subordonate necircumstanţiale sau CM şi CV este adverb (complement circumstanţial de mod sau nume predicativ); în celelalte situaţii este conjuncţie subordonatoare;*
- **adverbe nehotărâte (compuse)**: *undeva, cândva, cumva, oriunde, oricând, oricum, fiecum, orişicât, altundeva, uneori;*

* *Adverbele nehotărâte cu* ***ori*** *pot fi elemente de relaţie în frază.*
- **locuţiuni adverbiale nehotărâte**: *cine ştie unde/cum/când /cât, nu ştiu unde/cum/când/cât, te miri unde/când/cum/cât;*
- **adverbe interogative**: apar în propoziţii interogative: *unde?, când?, cum?, cât?* etc. şi pot introduce propoziţii principale.

7.2. Adverbe corelative:

Corelativul din regentă	**Relativul din subordonata circumstanţială**
1. – de timp	
acum	*când*
pe atunci	*pe când*
2. – de loc	
acolo	*unde*
pe acolo	*pe unde*
aici	*unde*
3. – de mod	
aşa	*cum*
atât	*cât*
4. – de cauză	
de aceea	*pentru că*
5. – condiţională	
atunci	*dacă*
6. – concesivă	
tot, totuşi,cu toate acestea	*deşi, cu toate că, măcar că, chiar dacă.*
7. – de scop	
de aceea, înadins, pentru accea	*pentru ca să*
8. – consecutivă	
astfel, aşa, atât	*încât*
prea, destul	*pentru ca să, să.*

* *În cazurile de mai sus, subordonata este aşezată* ***după regentă.*** *Când subordonata este aşezată* ***înaintea regentei****, adverbele corelative sunt:*

Relativul în subordonată circumstanţială	**Corelativul din regentă**
1. – de timp	
cum	*cum, îndată, imediat*
2. – de mod	
de ce	*de ce, de aceea*
pe cât	*pe atât*
3. – condiţională	
dacă	*apoi*
4. – concesivă	
deşi	*cu toate acestea, tot, totuşi*

7.3. Gradele de intensitate (de comparaţie) ale adverbelor

Pentru exprimarea comparaţiei, vezi **GRADELE DE COMPARAŢIE ALE ADJECTIVELOR.**

* *Multe adverbe nu au grade de comparaţie:* ***atât, destul*** *etc. Articolul adjectival din structura superlativului relativ este invariabil:*

Adela locuieşte ***cel*** *mai departe (****cel*** *mai aproape).*

7.4. Funcţiile sintactice ale adverbelor

1. – Predicat verbal exprimat prin adverb predicativ sau locuţiune adverbială predicativă: **poate, pesemne, fireşte, desigur, negreşit, aproape, bineînţeles,probabil, noroc, pasămite, sigur + cu siguranţă, fără îndoială, fără doar şi poate, de bună seamă, cu certitudine, în mod cert/sigur/evident** – urmate de **că** sau **să** (mai rar) – cer propoziţii subiective.

Poate [1]*/ că* ***va întârzia*** *trenul.* [2]*/* *1=PP , 2=SB;*
Noroc [1]*/ că* ***n-ai plecat.*** [2]*/* *1=PP , 2=SB;*
Cu siguranţă [1]*/ că* ***voi veni*** *la timp.* [2]*/* *1=PP , 2=SB;*
Aproape [1]*/ că* ***am uitat*** *să te sun.* [2]*/* *1=PP , 2=SB.*

N.B. *Dacă adverbele şi locuţiunile adverbiale (de la punctul 1) sunt introduse între virgule, formează singure adverbe sau locuţiuni adverbiale* ***incidente****, fără funcţie sintactică:*

Voi veni, [1]***/ poate,*** ***să iau*** *haina.* [2]*/* *1 – PP, 2 - CS*
Desigur, ***voi veni*** *în excursie.*
Voi veni *să iau caietul,* ***cu siguranţă.***

= Dacă după aceste adverbe şi locuţiuni adverbiale predicative este virgulă, apoi conjuncţia ***să****, sunt tot cuvinte incidente fără funcţie sintactică.*

N.B. *Dacă adverbele şi locuţiunile adverbiale (de la punctul 1)* ***NU sunt urmate de CĂ*** *sau* ***SĂ*** *şi* ***nu sunt despărţite prin virgule*** *de restul textului, sunt* ***adverbe de mod*** *şi au funcţia sintactică de* ***complement circumstanţial de mod****:*

Poate *voi veni.*
Cu siguranţă *voi veni.*
Voi veni ***cu certitudine.***
Era ***pesemne*** *obosit.*

2. – Nume predicativ. Adverbele de mod intră în componenţa **expresiilor verbale impersonale**, formate cu ajutorul verbului copulativ **a fi**, exprimat sau subînţeles. Au funcţia de predicat nominal şi, dacă sunt urmate de un element de relaţie subordonator, cer propoziţii subiective sau subiecte exprimate prin verbe la infinitiv sau supin: **e uşor, e greu, e păcat, a fost adevărat (fusese adevărat, tot atât de adevărat este), a fost posibil, e bine, e rău, e evident, e natural:**

E greu [1]*/ să înveţi gramatică.* [2]*/ ; Bine*[1]*/că ai venit.*[2]*/* *1=PP , 2=SB;*
E necesar [1]*/ să facem curăţenie în clasă.* [2]*/* *1=PP , 2=SB;*
A fost adevărat [1]*/ ce s-a auzit despre tine ?* [2]*/* *1=PP , 2=SB.*

= Dacă expresiile verbale impersonale ***e bine, e rău, e greu, e uşor*** *sunt urmate de un element de relaţie exprimat prin adverbele* ***unde*** *sau* ***când****, următoarele propoziţii* ***nu sunt SB,*** *ci* ***CL*** *sau* ***CT****: E greu* [1]*/(PP)* ***unde*** *vei merge.*[2]*/(CL). E uşor* [1]*/(PP)* ***când*** *reuşeşti.*[2]*/(CT)*

3. – Atribut adverbial:

*Casa **de dincolo** este mai înaltă.*
*Sosirea **pe neaşteptate** m-a bulversat.*
*Întâlnirea **de ieri** a fost frumoasă.*

4. – Complement circumstanţial de loc: *Am pus cartea **deasupra**.*
5. – Complement circumstanţial de timp: *Vin **poimâine**.*
6. – Complement circumstanţial de mod: *Merge **repede**.*
7. – Complement circumstanţial de cauză: ***De aceea** am venit.*
8. – Complement circumstanţial condiţional: *Vino, [1]/ **altminteri altfel** plec. [2]/*
9. – Complement circumstanţial de scop: *Vine la mine **înadins**, **dinadins,expre.***
10. – Complement circumstanţial concesiv: tot, totuşi, cu toate acestea:
*Să plouă cu găleata, [1]/ **tot** plec în Thailanda. [2]/*

7.5. Adverbe obţinute prin schimbarea valorii gramaticale:

a. – Adjectivele care determină un verb devin adverbe:

Ex.: *băiat **frumos** ; scrie **frumos***
adj. adv.

b. – Substantivele care denumesc **zilele săptămânii, anotimpuri** sau **momente ale zilei, devin adverbe** când au **funcţia sintactică de complement circumstanţial de timp**:

***Luni** mă scol devreme.*
c.c.t.
***Iarna** plecăm la munte.*
c.c.t.
***După-amiază** mă odihnesc.*
c.c.t.

** Dacă au lângă ele un atribut, sunt tot **substantive**:*

***Lunea** viitoare vin târziu.*
c.c.t./subst.în Ac.
***Iarna** trecută n-am plecat.*
c.c.t./subst.în Ac.
***După-amiaza** următoare mă odihnesc.*
c.c.t./subst.în Ac.

** Când determină un substantiv şi are prepoziţie, au funcţia sintactică de atribut substantival prepoziţional: Întâlnirea **din vară** a fost plăcută.*
*Problema **de luni** a fost rezolvată.*
*Plimbarea **de seară** este reconfortantă.*

c. – Adverbele: **aşa, asemenea, astfel, altfel, gata, bine, aievea, alene, anevoie, agale,atare, aparte, anume, mai presus, mai prejos** devin adjective când determină un substantiv: ***aşa / asemenea / astfel de** oameni, bărbat **bine**, haine **de gata***, visul **aievea**, mersul **alene, agale**, transportul **anevoie**.

d.- Unele adverbe, cu prepoziţia **de**, sunt, de asemenea, instrumente gramaticale, fără funcţie sintactică şi ajută la formarea superlativului absolut: **nespus de, teribil de, deosebit de, impecabil de, extraordinar de** etc.

7.6. Atenţionări ortografice

În comunicarea scrisă, pot apărea **greşeli de ortografie**, cauzate de **confuzia dintre unele adverbe şi alte construcţii asemănătoare**:

Adverbe	**Alte construcţii asemănătoare**
altădată (odinioară)	*altă dată (în altă împrejurare)*
altfel (altminteri)	*alt fel (nu acelaşi fel)*
decât (decât mine)	*de cât (de cât timp)*
deoparte (izolat)	*de o parte (de altă parte)*
demult (cândva)	*de mult (timp)*
deloc (nicidecum)	*de loc (originar)*
întruna (mereu)	*într-una (din zile)*
numai (doar)	*nu mai (vreau)*
odată (odinioară)	*o dată (încă o dată).*

** În propoziţia: Vorbeşte **româneşte**, cuvântul **româneşte(româna)** are funcţia sintactică de **complement direct**, nu complement circ. de mod.*

8. PREPOZIŢIA

Prepoziţia este partea de vorbire neflexibilă care leagă atributul sau complementul de părţile de vorbire pe care le determină. Prepoziţiile **nu au funcţie sintactică** şi se analizează cu partea de propoziţie pe care o însoţeşte. Stau întotdeauna **înaintea** acestui cuvânt.

8.1. Clasificare:

8.1.1. După structură:

- **simple**: *a, cu, la, din, în, pe, spre, lângă, înaintea, sub, până, pentru, prin* etc.;
- **compuse**: *înspre, despre, de către, de lângă, dinspre, de la, de pe la, de pe lângă, fără de, pe sub, de pe* etc.;
- **locuţiuni prepoziţionale**: (grupuri de cuvinte care au rolul unei prepoziţii): *în faţa, în spatele, de-a lungul, privitor la, faţă de, alături de, împreună cu, din cauza, din pricina, din partea, în afară de, cu excepţia, în privinţa, la fel cu, în loc de* etc.

8.1.2. După cazul pe care îl cer:

- **care cer cazul genitiv**:
  - ***prepoziţii specifice G.***: *asupra, deasupra, contra, împotriva, înaintea, înapoia, dedesubtul, îndărătul, înăuntrul, împrejurul;*
  - ***locuţiuni prepoziţionale specifice G.*** (sunt formate din: **prepoziţie + substantiv articulat cu articol hotărât** – urmate de un **substantiv, pronume** (fără pronumele posesiv) sau **numeral în genitiv**): *în faţa, în urma, în ciuda, din cauza, din pricina, de-a lungul, de-a latul, în dosul, în susul, în josul, la începutul, la sfârşitul, în jurul, în spatele, în timpul etc.*

N.B. *Ca să deosebim substantivul articulat hotărât din cadrul locuţiunii prepoziţionale de substantivul propriu-zis, procedăm astfel: vedem dacă substantivul are plural logic: **În lunca** (luncile)Dunării cresc sălcii – este substantiv /c.c.loc; dacă nu are plural logic, intră în locuţiunea prepoziţională:**În dreptul şcolii** e o maşină./ loc.prep.*

* *În numeroase cazuri, prepoziţiile sau locuţiunile prepoziţionale au aceeaşi formă ca adverbele sau locuţiunile adverbiale. **Sunt prepoziţii sau locuţiuni prepoziţionale** când au aspect **articulat** şi sunt urmate **de un substantiv, pronume sau numeral în genitiv**; **sunt adverbe** când **nu sunt articulate** şi **nu sunt urmate de substantiv** sau înlocuitor al acestuia în genitiv:*

*Cărţile sunt **deasupra**.*
adverb
*Cărţile sunt **deasupra şifonierului** (lui, celor doi).*
prep. + subst.
*Maşinile sunt parcate **în faţă**.*
loc. adv.

*Maşinile sunt parcate **în faţa** lui.*
loc. prep.
*Noi mergem **înainte**.*
adverb
*Noi mergem **înaintea** celor doi.*
prep.
*În maşină eu stau **în spate**.*
loc. adv.
***În spatele** maşinii era un pom.*
loc. prep.

- **care cer cazul dativ**: *graţie, mulţumită, datorită, potrivit, conform, contrar, asemenea, aşijderea, aidoma, anterior, ulterior, posterior, corespunzător* – urmate de un **substantiv, pronume** sau **numeral în dativ**:

***Graţie perseverenţei**, a luat notă mare.* (graţie cui ?)
compl. indirect
*Am procedat **conform programului** stabilit.* (cum am procedat ?)
c.c.m.
***Contrar obiceiului**, ne-am culcat târziu.* (contrar cui ?)
c.ind.

- **care cer acuzativul**:
- ***prepoziţii***: *la, cu, de, pe, din, lângă, de la, dinspre, între, prin, de lângă, spre* etc. dar şi: *Schimb apartament **contra** garsonieră.*
- ***locuţiuni prepoziţionale***: *alături de, referitor la, cu tot cu, dincolo de, înainte de, în afară de, în caz de, în sus de, împreună cu, faţă de, din cauză de, privitor la, conform cu, departe de, în loc de, începând cu, în raport cu, din punct de vedere, în ceea ce priveşte (care este invariabil), vizavi de, faţă-n faţă cu, peste drum de etc.*

* *Se foloseşte locuţiunea prepoziţională **din punct de vedere** când e urmată de un adjectiv: **din punct de vedere istoric**; când e urmată de un substantiv în genitiv, se foloseşte locuţiunea prepoziţională: **din punctul de vedere al istoriei**.*

N.B. *Unele prepoziţii sau locuţiuni prepoziţionale specifice **genitivului** se construiesc, în anumite contexte, **cu dativul**, urmate de pronume personale sau reflexive în dativ: (sunt despărţite prin cratimă): **înainte-ne, contra-mi, înainte-ţi, în faţa-mi**).*

*Când o prepoziţie sau locuţiune prepoziţională pentru genitiv **este urmată de un pronume posesiv**, acesta **devine adjectiv pronominal posesiv**, dar **în cazul acuzativ**:*

* *Să se compare:* *Maşina se află **înaintea casei.***
c.c.l./subst. în G, precedat de prepoziţie specifică G. ***înaintea.***

*Maşina este parcată **înaintea mea**. (**noastră** etc.)*

*c.c.l./adjectiv pronominal posesiv în Ac., precedat de prepoziţia pentru Ac. **înaintea.***

*Sau: **În faţa casei** este o parcare.*

*c.c.l./subst. în G, precedat de loc. prep. pt. G **în faţa.***

***În faţa noastră** este o parcare.*

*c.c.l./adjectiv pronominal posesiv în Ac., precedat de loc. prep. pentru Ac. **în faţa.***

** Prepoziţia **a** se foloseşte:*

*- **la infinitiv**: **a** citi, **a** mânca;*

*- **la genitiv**: Efortul **a** trei elevi.;*

*- **la acuzativ**: Miroase **a** fum. (c.m.).*

*Prepoziţia **la** se foloseşte şi la dativ: Dau cărţi **la** trei **copii**.*(cui dau ? = c.i.)

** Prepoziţia **de** urmată de un verb devine **conjuncţie** (vezi Vocabularul, pct. 9.1.4)*

9. CONJUNCŢIA

Conjucţia este partea de vorbire neflexibilă care leagă două părţi de propoziţie de acelaşi fel, stabilind raporturi de coordonare în propoziţie, iar în frază leagă două propoziţii (de acelaşi fel sau diferite), stabilind raporturi de coordonare sau de subordonare între ele.

9.1. Clasificare:

9.1.1. După structură:

- **simple**: *că, să, dacă, sau, ci, fie* etc.;
- **compuse**: *ca să, fără să, ci şi, fiindcă, încât*;
- **locuţiuni conjuncţionale**:
  - terminate în conjuncţii: *aşa că, măcar că, din cauză că, în caz că, cu toate că, decât să, înainte ca să, chiar să, chiar dacă, cum că, fără să, chit că, chit să;*
  - terminate în adverbe: *după cum, ca şi când, ca şi cum, după cât, cu cât, de parcă;*
  - terminate în pronume relative: *după ce, îndată ce, imediat ce, până ce, în vreme ce, în timp ce, o dată ce, de vreme ce, din moment ce, pe măsură ce, de ce;*
  - terminate în substantive: *ori de câte ori, cât timp, câtă vreme, prin urmare, în concluzie, în consecinţă.*

9.1.2. După raporturile sintactice exprimate:

1. – conjuncţii coordonatoare – când leagă două părţi de propoziţie sau două propoziţii **de acelaşi fel**. Conjuncţiile coordonatoare sunt:

a. – copulative: *şi, nici, iar, precum şi, nu numai ... ci şi, nu numai ... dar, şi cu + cu (Mama cu tata au plecat)+ cât (Nu-i e foame,cât îi e sete)- are sensul de **dar**.*

** Conjuncţia **şi** poate lega o parte de propoziţie de o propoziţie de acelaşi fel: Admir **cartea**,[1]/ **şi pe cine a scris-o**.[2]/ 1 = PP, 2 = CD*

*Uneori poate lega şi părţi de propoziţie diferite: Vino **acum** şi **repede.***

b. – adversative: *dar, iar, însă, ci, şi, or (cu sensul de însă),numai că/să(cu sensul de **dar**).*

** Conjuncţiile **iar, şi** pot fi conjuncţii copulative (când acţiunea se continuă) şi adversative (când acţiunea din cele două propoziţii este în raport adversativ).*

*Exemplu: Astăzi citesc, **iar** mâine scriu.*

cop.

*Eu citesc **şi** tu pleci.*

advers.

= *Conjuncţiile* ***şi, nici*** *devin* ***adverbe de întărire****(semiadverbe), fără funcţie sintactică atunci când leagă două părţi de propoziţie diferite:*

A venit **şi** el. Nu ştie **nici** el.

c. – disjunctive: *sau, ori, fie, ori ... ori, sau ...sau, fie ...fie;*

d.– conclusive: *deci, aşadar, prin urmare, în concluzie, în consecinţă, vasăzică;*

N.B. - Înaintea conjuncţiilor adversative se pune virgulă.

- Când se află în interiorul propoziţiei, conjuncţia **însă** nu se desparte prin virgulă.

- Înaintea conjuncţiilor disjunctive simple (sau, ori, fie) nu se pune virgulă; când sunt perechi, virgula se pune înaintea celui de-al doilea termen:

Sau vii, sau pleci. Ori vorbeşti, ori mănânci.

- Înaintea conjuncţiilor conclusive se pune virgulă.

De reţinut: - uneori, conjuncţia ***şi*** leagă partea de propoziţie de propoziţia subordonată corespunzătoare:

sb.+SB: *A venit Adela /[1] (PP)* ***şi*** *cine a mai vrut./[2] (SB).*

n.p.+PR *El va deveni poliţist /[1] (PP)* ***şi*** *ceea ce au dorit părinţii./[2] (PR)*

c.d.+CD *Ei au învăţat verbul /[1] (PP)****şi*** *ce le-a mai spus profesorul./[2] (CD)*

c.i.+CI *Îi scriu Adelei /[1] (PP)* ***şi*** *cui mai merită./[2] (CI) etc.*

- uneori leagă partea de propoziţie de o subordonată diferită:

c.c.cv+CZ *Plec în ciuda ploii /[1] (PP)* ***şi*** *deoarece s-a făcut noapte./[2] (CZ).*

- uneori leagă două subordonate diferite:

CL + CT *Vino /[1] (PP) unde vrei /[2] (CL* ***şi*** *când vrei./[3] (CT)*

2. – conjuncţii subordonatoare – se întâlnesc numai în frază şi leagă propoziţia subordonată de regenta ei: *că, să, ca ... să, dacă, deşi, încât, fiindcă, deoarece, întrucât, căci, de (urmată de verb)*etc. + locuţiuni conjuncţionale: *cu toate că, măcar că, îndată ce, după ce* etc.

N.B. Conjuncţii şi locuţiuni conjuncţionale specifice unor propoziţii subordonate:

- *care introduc CT: până să, înainte ca să, imediat ce, îndată ce, ori de câte ori, câtă vreme, cât timp;*
- *care introduc CM: fără să, după cum, ca şi cum, ca şi când, de parcă, cu cât, de ce;*
- *care introduc CV: deşi, cu toate că, măcar că, măcar să, chiar de, chiar dacă, şi dacă, nici să, măcar dacă,indiferent dacă, indiferent de.*
- *care introduc CNS: încât, încât să, astfel încât, aşa încât.*

- *care introduc CŢ: în caz că, în caz dacă*
- *care introduc CZ: căci, deoarece, întrucât, fiindcă, pentru că, din cauză că, din pricină că, odată ce, din moment ce, de vreme ce.*

N.B. ***Alte părţi de vorbire cu valoare de conjuncţie*** *(de elemente de relaţie):*

- *pronumele relativ-interogative: care, cine, ce, ceea ce, cât;*
- *pronume nehotărâte compuse: oricare, oricine, orice, oricât;*
- *adverbe relativ-interogative: unde, când, cum, cât;*
- *adverbe nehotărâte compuse: oriunde, oricând, oricum, oricât.*

* *Adverbele relative şi nehotărâte, precum şi pronumele relativ-interogative şi pronumele nehotărâte* ***au funcţie sintactică în propoziţia subordonată*** *şi pot fi precedate* ***de prepoziţii****(de unde, de când, până când).*

10. INTERJECŢIA

Interjecţia este partea de vorbire neflexibilă care exprimă o stare sufletească (sentimente, senzaţii) sau imită sunete şi zgomote din natură.

10.1. Clasificare:

10.1.1. După sens:

- **propriu-zise** (exprimă senzaţii, stări sufleteşti, manifestări de voinţă sau dorinţă): *au, ah, of, vai, văleu, uf, brr, aoleu, deh, ţţ, ptii, bravo, ura, hait, halal, bre, cea, hăis, pis-pis, hai, hei, ho, st, mă, măi, ia, iată, iaca, uite, helo* etc.;
- **onomatopee** (imită sunete din natură): *bang, boc, cioc, clanţ, paf, poc-poc, jap, pâş, hodoronc-tronc, tralala, vâj, tic-tac, pitpalac, cu-cu, bee, ham-ham, mârr, ga-ga, miau, morr, sforr, gogâlţ* etc.

10.1.2. După structură:

- **simple**: *bravo, amin!, of!, hai!*;
- **compuse**: *tic-tac!, nani-nani!, cioc-cioc!*;
- **locuţiuni**: *la naiba!, pe dracu!, Doamne fereşte!, păcatele mele!.*

10.2. Funcţii sintactice:

1. – **subiect**: *S-a auzit **pleosc**!*
2. – **predicat verbal**: ***Hai** în casă! El **ţuşti**! după uşă. Acum, **adio** tuturora!*

**** Interjecţiile predicative** sunt: **iată, iaca, iacă, hai, uite, na, poftim, bravo şi onomatopeele folosite în locul unui verb.***

3. – **nume predicativ**: *E **vai** de el!* *Sunt **ca vai de mine**!*
   *El e cam **tralala**.* *A ajuns **ca vai de capul lui**.*
4. – **atribut interjecţional**: ***Halal** treabă am făcut!*
   *Am nişte colegi **tralala**!*
   *Am mâncat o prăjitură **ţuţ**!*
5. – **complement direct**: *Am auzit **poc**! în spatele nostru.*
6. – **complement circumstanţial de mod**: *Mergeam **pâş-pâş** în urma celorlalţi.*
7. – **element predicativ suplimentar**: *A lăsat-o **paf**!*
   *Trăiesc **ca vai de ei**.*

** Interjecţia izolată, despărţită de restul textului printr-un semn de punctuaţie, formează o propoziţie neanalizabilă.*

Hei!; Haida-de!; Nani-nani!.

- *poate fi însoţită de vocativ:* ***Zău,** frate! **Hai**, Ioane!*
- *poate fi urmată de un imperativ:* ***Hai**, vino!*
- *poate fi integrată întro propoziţie sau frază:*

***Vai**, am pierdut cartea!*
*Nu mai pot să te ajut, **zău**!*

- *interjecţia de adresare urmată de un imperativ şi nedespărţită prin virgulă intră în componenţa predicatului dezvoltat:* ***Ia pleacă** de aici!*

** Interjecţiile de adresare (**măi, fa, bre, băi** etc.) se despart prin virgule de restul propoziţiei: Ce faci, **mă**, acolo? Ce faci, **bre**?*

- *dacă sunt urmate de un vocativ, virgula se pune după vocativ:*

Măi omule, ce faci? Ce naiba? Ce Dumnezeu? Ce dracu?

- ***ce** devine interjecţie în situaţii ca:* ***Ce**, credeţi că nu vine?*

** Multe onomatopee devin verbe, prin derivare cu sufixe: **âi, ăi, ăni: a bâzâi, a măcăi, a bocăni, a ghiorlăi, a chiţăi, a lălăi, a fâsâi**.*

GRILE - MORFOLOGIE

Grilele propuse în acest capitol includ toată problematica teoretică din capitolul MORFOLOGIA. Prin rezolvarea lor, candidatul are posibilitatea să verifice temeinicia noţiunilor învăţate, să selecteze problemele dificile ale fiecărei părţi de vorbire şi să conştientizeze corectitudinea uneia sau mai multe din variantele propuse.

Cele 50 de grile nu respectă ordinea normală a învăţării părţilor de vorbire din manualele şcolare sau din alte cărţi de gramatică, tocmai pentru a-l determina pe candidat să parcurgă toată materia teoretică şi apoi să verifice însuşirea ei prin rezolvarea grilelor. O atenţie deosebită am acordat-o verbului, substantivului şi pronumelui, care reprezintă partea cea mai voluminoasă şi mai dificilă din morfologie. Pentru verificarea, dar şi pentru înţelegerea corectitudinii rezolvării acestor grile, sunt evidenţiate răspunsurile corecte, explicate şi comentate detaliat.

1.- Cuvintele subliniate din textul: *Fac negrul alb şi albul negru* sunt:
a.–substantiv;adjectiv; substantiv; adjectiv;**b.** –adjectiv;adjectiv;adjectiv; adjectiv;
c. – substantiv; adjectiv; adjectiv; substantiv.

2.- Sunt conjugate corect verbele din seria:
a. – aşcază, şade, deşeartă, înşală; **b.** – aşază, şade, deşartă, înşală;
c. – aşează, şede, deşartă, înşală.

3.- Forma corectă a numeralului este:**a.** –optisprezece; **b**–optsprezece; **c.** – optâsprezece.

4.- Sunt derivate cu sufixul *–iza* verbele: *1. analiza, 2. actualiza, 3. dugheniza, 4. remiza, 5. computeriza.* **a.** – 1, 2, 3, 4, 5; **b.** – 1, 2, 3, 5; **c.** – 2, 3, 5.

5.- *Cum* este adverb relativ în enunţurile:
a. – *Cum afară plouă, nu plec în excursie.* **b.** – *Nu ştiu cum e maşina lui.*
c. – *Am văzut cum s-a îmbrăcat pe vremea asta.*

6.- Sunt corecte formele de imperativ: *1. nu fă!, 2. nu fi!, 3. nu bei!, 4. nu sta!, 5. nu cânţi!, 6. nu adu!, 7. nu pui!* **a.** – toate; **b.** – 1, 2, 3, 6, 7; **c.** – 2, 4.

7.- Care este forma literară a pronumelui de politeţe în genitiv *dumneata*:
a. – dumitale; **b.** – dumnitale; **c.** – dumneatale.

8.- Cuvântul subliniat din enunţul: *„Ştiu ce mult a muncit pentru examen."* este din punct de vedere morfologic: **a.** –pronume relativ; **b.** –adverb relativ; **c.** – pronume interogativ.

9.- Cuvântul subliniat din enunţul: *„Şi-a luat serviciu în oraşul Craiova."* este din punct de vedere sintactic: **a.** – c.c.loc. **b.** – atr. subst. apoz.; **c.**– atr. subst. prep.

10.- Există superlative absolute în seria:
a. – maaare, acrră, tare bună, din cale-afară de frumos;
b. – destul de mare, prea bună, nemaipomenit de frumos;
c. – foarte mare, tot atât de bun, cel mai frumos.

11.- Substantivele din enunţurile de mai jos sunt în ordine: 1.– *Am făcut o armă din lucrarea lui.* 2. – *A venit profesorul Popescu.* 3. – *Să-ţi fie ruşine!*
a. – 1. subst. com. Ac., c.d.; subst. com., Ac., cu prep., c.i.; 2. subst. com., N., sb.; subst. propriu, N., atr. apoz.; 3. subst. com., N., n.p.;
b. – 1. subst. com., Ac. n.p.; subst. com. Ac., c.i.; 2. subst. com., N., sb.; subst. propriu, N., sb.; subst. com., N., sb.;

c. – 1. subst. com., Ac., c.d.; subst. com., Ac., c.i.; 2. subst. com., N., sb.; subst. propriu, N., atr. apoz.; 3. subst. com., N., sb.

12.- În propoziţia *„A luat cartea din bibliotecă."* Cuvântul subliniat are val. morfologică de:
a. – prepoziţie pentru acuzativ; **b.** – verb auxiliar; **c.** – verb copulativ.

13.- În propoziţia *„Oprind maşina în faţă, s-a încurcat circulaţia."* cuvintele subliniate sunt:
a. – maşina = subst., N., sb.; faţă = loc. adv., c.c.l.; circulaţia = subst., N., subiect;
b. – maşina = subst. Ac. c.d.; în faţă = loc. adv., c.c.l.; circulaţia = subst., N., sb.;
c. – maşina = subst. Ac. c.d.; în faţă = subst. cu prep., c.c.l.; circulaţia = subst. N., c.d.

14.- În enunţurile:1. – *Cei doi elevi au plecat în excursie.*2.– *Cei care învaţă reuşesc.* 3.– *Am primit o scrisoare de la cei din ţară.* 4.- *El este cel mai deştept.*Cuvintele sublinate sunt: **a.** – 1, 4 – articol demonstrativ-adjectival; 2, 3 – pron. demonstrativ;
b. – 1, 2, 3, 4 – pronume demonstrativ;
c. – 1, 2 – pronume demonstrativ; 3, 4 – articol demonstrativ-adjectival.

15.- Care este forma corectă a pronumelui relativ în enunţurile:
a. – eleva ai căruı părinţi; **b.** – eleva a cărei părinţi; **c.** – eleva ai cărei părinţi.

16.- În enunţul: *„Fiind răcit, n-a fost în stare să-i spună ce ar fi dacă ar fi ajutat să-şi facă temele."* Valorile morfologice ale verbului a fi sunt în ordine:
a. – verb auxiliar, verb copulativ, verb predicativ, verb copulativ;
b. – verb copulativ, verb copulativ, verb predicativ, verb auxiliar;
c. – verb predicativ, verb auxiliar, verb copulativ, verb auxiliar.

17.- Sunt corecte formele verbelor din seria:
a. – să aibe, să îngraşă, dăi-i, mâncao-ar (tata);
b. – să aibe, să îngraşe, dă-i-i, mânca-o-a-r (tata);
c. – să aibă, să îngraşe, dă-i-i, mânca-o-ar (tata).

18.- În enunţul: *„Mi-e frig"* cuvintele subliniate sunt:
a. – predicat verbal, verb predicativ; subiect, substantiv comun;
b. – verb copulativ, nume predicativ; subiect, substantiv;
c. – predicat verbal, verb predicativ; c.d., substantiv.

19.- Seria care cuprinde numai verbe copulative:
a. – a rămâne, a alerga, a avea, a fi; **b.**–a se preface,a deveni, a însemna, a părea;
c. – a ajunge, a fi, a munci, a vrea.

20.- Seria care cuprinde numai verbe unipersonale şi impersonale:
a. – a trebui, a se cuveni, a se întâmpla, a decurge;
b. – a rezulta, a dori, a se naşte, a se numi;
c. – a decurge, a rezulta, a se face, a se numi.

21.- Sunt tranzitive verbele din seria:
a. – a avea, a fugi, a cădea, a munci; **b.** – a alerga, a cădea, a ieşi, a scrie;
c. – a învăţa, a mânca, a citi, a construi.

22.- Sunt corecte următoarele funcţii sintactice ale verbelor subliniate:
a. – *Nu-i greu a învăţa poezia asta.*–subiect; **b.**–*El poate învăţa repede.*– c. direct;
c. – *Alunecând, şi-a fracturat mâna.* – c.c. mod.

23.- Sunt corecte variantele verbale din seria:
a. – va apare, mi-ar place, să taceţi, să faceţi;
b. – va apărea, mi-ar plăcea, să tăceţi, să faceţi;
c. – va apărea, mi-ar place, să tăceţi, să faceţi.

24.- În propoziţia: *„Salcâmul trebuie tăiat!"* – cuvintele sunt:
a. – salcâmul = subiect, substantiv; trebuie = predical verbal; tăiat = c.c.m. adjectiv;
b. – salcâmul = subiect al verbului la infinitiv-pasiv „tăiat"; trebuie = p.v.; tăiat = subiect al predicatului „trebuie";
c. – salcâmul = subiect al predicatului „trebuie"; trebuie = p.v.; tăiat = subiect al predicatului „trebuie", verb la infinitiv.

25.- Indicaţi numărul verbelor copulative din textul: *„Cei care ştiu că francezii sunt naţionalişti, germanii idealişti, englezii pragmatici, ruşii mistici şi orientalii fatalişti, nu vor să admită că trebuie să ne deosebim de alţii şi să avem specificul nostru."*
a. – unu; **b.** – cinci; **c.** – şase.

26.- Variantele cu verbe auxiliare sunt:
a. – *Cei trei elevi au învăţat.* **b.** – *Hainele nu au niciun defect.*
c. – *Au fost rugaţi să plece.*

27.- Sunt verbe reflexiv-pasive în seria:
a. – *Alături de noi se construieşte o vilă.* **b.** – *Calul de dar nu se caută în gură.*
c. – *Acest om este un nemernic.*

28.- Seria care conţine locuţiuni verbale:
a. – a fost de prisos, şi-a luat tălpăşiţa, a luat-o la fugă;
b. – a luat cuvântul, şi-a dat seama, a dat ortul popii;
c. – şi-a adus cartea, a plecat la ţară, i-a părut rău.

29.- Forme admise ale timpului viitor sunt în seria:
a. – (ei) or să plece, (ei) or să vină;
b. – (ei) o să plece, (ei) o să vină, (ei) au să vină;
c. – (ei) are să plece, (el) o să vină, (ei) au să vină.

30.- Sunt substantive cu forme multiple de plural în seria:
a. – cap, corn, bandă, cot, arc; **b.** – corn, minge, masă, ochi, pix;
c. – icre, zori, autor, învăţător.

31.- Alegeţi varianta în care există apoziţie acordată:
a. – *Colegul Ionescu a plecat la ţară.*
b. – *I-am dat colegului Ionescu o carte de română.*
c. – *I-am dat colegului, lui Ionescu, o carte bună.*

32.- În propoziţia: *„Tinerii luptă <u>împotriva corupţiei</u>."* cuvintele subliniate sunt:
a. – împotriva = c.i.; corupţiei = atribut substantival în D.;
b. – împotriva corupţiei = complement direct;
c. – împotriva corupţiei = complement indirect în G.

33.- În propoziţia: *„Alina este nepoată <u>mamei</u>."* cuvântul subliniat este:
a. – compl. indirect în D.; **b.** – atribut subst. în D.; **c.** – nume predicativ.

34.- Sunt locuţiuni substantivele în seria:
a. – ţinere de minte, am luat cuvântul, m-a bătut la cap;
b. – luare de cuvânt, ţinere de minte, băgare de seamă;
c. – a luat-o la fugă, om de treabă, numai piele şi os.

35.- Cuvintele subliniate sunt articole în seria:
a. – **<u>o</u>** fată şi doi băieţi, **<u>un</u>** oarecare om, **<u>un</u>** coleg şi alt coleg;
b. – **<u>o</u>** fată, **<u>un</u>** om, **<u>un</u>** coleg;
c. – nici**<u>un</u>** om, **<u>o</u>** văd pe fată, am văzut **<u>un</u>** băiat.

36.- Forma corectă a articolului posesiv-genitival există în seria:
a. – *Am spus la ai mei să plece.* **b.** – *Le-am spus la ai tăi să plece.*
c. – *Le-am spus alor tăi să plece.*

37.- Sunt locuţiuni adjectivale în seria:
a. – la locul lui, de frunte, aducere aminte, băgare de seamă;
b. – fără minte, cu noroc, cu scaun la cap, tot unul şi unul;
c. – de prisos, luare de mită, om important, fel de fel.

38.- Sunt adjective invariabile în seria:
a. – gata, ditamai, doldora, precoce, cumsecade;
b. – deştept, rococo, forte, mare, dulce; **c.** – cloş, locvace, vivace, sexy, atroce.

39.- Adjective fără grade de comparaţie sunt în seria:
a. – complet, întreg, splendid, albastru-închis;
b. – roşu, deştept, prost, interesant, veşnic;
c. – bucuros, mare, negru, minunat, pătrat.

40.- Există pronume reflexive în seria:
a. – *Eu îmi spăl cămaşa.* **b.** – *Ionel îmi aduce maşina.* **c.** – *Eu îţi curăţ hainele.*

41.- Sunt adjective pronominale posesive în seria:
a. – *Casa alor mei este foarte mare.* **b.** – *Maşina mea este roşie.*
c. – *Lupta contra noastră este sortită eşecului.*

42.- Există pronume demonstrative în seria:
a. – *I-am dat omului acestuia o carte.;* **b.** – *Cartea aceasta este foarte veche.;*
c. – *Hainele acestora sunt murdare.*

43.-Alegeţi seria în care pronumele relativ **<u>care</u>** nu este adjectiv:
a. – *Nu ştiu al cărui coleg şi-a pierdut cartea.* **b.** – *Care coleg a plecat?*
c. – *Am aflat care prieten mi-a adus cadoul.*

44.- În care variantă există locuţiuni pronominale nehotărâte:
a. – *Nu ştiu cine a bătut la uşă..* **b.** – *Elevul acesta nu ştie cine ştie ce.*
c. – *A întrebat te miri cine de mine.*

45.- Indicaţi cazul adjectivului subliniat în enunţul: *„Oricărui coleg <u>cinstit</u> îi dăm ajutor.":*
a. – nominativ; **b.** – dativ; **c.** – genitiv;

46.- Stabiliţi felul verbelor subliniate din enunţul: *„Deşi <u>este</u> aprilie, vremea <u>are</u> <u>să fie</u> friguroasă.":*
a. – verb predicativ, verb predicativ, verb copulativ;
b. – verb copulativ, verb auxiliar, verb predicativ;
c. – verb predicativ, verb auxiliar, verb copulativ.

47.- Care serie este scrisă corect:
a. – fratele meu, frate-meu, soră-mea, taică-meu;
b. – soru-mea, nora-mea, frati-meu, unchiu-meu;
c. – fratele meu, frate-meu, soră-mea, noră-mea.

48.- Precizaţi funcţiile sintactice ale cuvintelor subliniate: *Afară-i <u>toamnă</u>. E <u>un ger</u> cumplit. Pe cer sunt <u>nori</u> negri.*
a. – subiect, nume predicativ, nume predicativ;
b. – nume predicativ, nume predicativ, nume predicativ;
c. – subiect, subiect, subiect.

49.- Arătaţi care dintre următoarele substantive pot fi folosite şi cu sens figurat:

a. – atmosferă, brumă, explozie, sete, căldură, inimă;

b. – convulsie, perete, maşină, mobilă;

c. – spectru, ceaţă, ploaie, medicament, carte.

50.- Părţi de vorbire (şi locuţiuni) neflexibile sunt în textul: *„Când fu în dreptul meu strigai / O, îngere venit din rai, / mă lasă să m-atârn şi eu / de scaunul tău."*

a. – când, în dreptul, îngere, şi, o, din, să; **b.** – în, din, o, mă, să, şi, de;

c. – când, în dreptul, o, din, să, şi, de.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **a.**- **De reţinut**: Orice **cuvânt** (parte de vorbire)articulat cu articol hot. sau nehot. devine substantiv prin conversiune. Adjectivele **negrul** şi **albul**, prin articulare cu articol hotărât au devenit substantive.

2.- **b.**- Explicaţia conjugării corecte a verbelor:- după **ş** şi **j** în rădăcina cuvintelor se scrie **a**, nu **ea**: **aşază**, **şade**, **deşartă**, **înşală**, **tânjală**; după **ş** şi **j** la sfârşitul cuvintelor se scrie **ea**, **nu** a: **greşeală**, **mânjeală**, **căptuşeală** etc.

3.- **b.**- Formele corecte ale numeralelor compuse care sunt pronunţate şi scrise greşit în multe situaţii sunt: **unsprezece**, **doisprezece** (**douăsprezece**), **treisprezece**, **paisprezece**, **cincisprezece**, **şaisprezece**, **şaptesprezece**, **optsprezece**, **nouăsprezece**, **douăzeci** etc.

4.- **c.**- Pentru a da răspunsul corect, dând la o parte sufixul, trebuie să rămână un cuvânt de bază, cu sens: **actual** + **iza**, **dughen** (dugheană) + **iza**, **computer** + **iza**. Restul cuvintelor nu sunt derivate cu sufixul **iza**.

5.- **b.**,**c.** **De reţinut**: Cuvântul **cum** este adverb relativ cu funcţia sintactică de complement circumstanţial de mod sau nume predicativ atunci când introduce propoziţii necircumstanţiale (SB, PR, AR, CD, CI, PS) şi CM, CV; când introduce celelalte propoziţii circumstanţiale este conjuncţie subordonatoare fără funcţie sintactică. În varianta **a.**: *Cum afară* ***plouă,*** *[1](CZ)* ***nu plec*** *în excursie.* *[2](PP)* (introducând propoziţie CZ, este conjuncţie subordonatoare). În variantele **b.** şi **c.**: ***Nu ştiu*** *[1](PP) cum* ***e*** *maşina lui.* *[2](CD)* ***Am văzut*** *[1](PP) cum* ***s-a îmbrăcat*** *pe vremea asta.* *[2](CD),* **cum** introduce propoziţii CD, are funcţia de nume pred. (**b.**) şi c.c.mod (**c.**), exprimat prin adverb relativ.

6.- **c.**- Formele corecte de imperativ la lalte exemple sunt: 1. **nu face!**; 3. **nu bea"**; 5. **nu cânta!**; 6. **nu aduce!**; 7. **nu pune!**.

7.- **a.**- Se mai obişnuieşte în anumite regiuni să se folosească formele **dumnitale**, **dumneatale**, dar ele nu sunt literare. (Limba literară înseamnă aspectul cel mai îngrijit al unei limbi).

8.- **b.**- **De reţinut**: pron. relativ-interogativ **ce** poate avea următ. valori morfologice:

- devine **adverb de mod** cu sensul de **cât** atunci când se află în faţa unui adjectiv, a altui adverb sau între două verbe repetate: *Ştiu* ***ce*** *atent ai fost. Am văzut* ***ce*** *bine înveţi. Face* ***ce*** *face şi stă* (în exemple are sensul de **cât** şi este adverb de mod cu funcţia de c.c.mod).
- devine interjecţie ca răspuns la o chemare sau când arată surpriza, indignarea: ***Ce? Ce?*** *Încerci să mă minţi?*;

- formează împreună cu infinitivul unui verb **construcţii infinitivale relative** cu funcţia sintactică de **subiect dezvoltat** sau complement direct: *Nu-i* ***ce vinde*** *(vânzare)*. În ex. dat, are sensul de **cât** şi este adverb relativ.

9.- **b.**- Substantivele proprii care au în faţă un substantiv comun şi arată determinarea, au funcţia sintactică de atr. substantival apoziţional: oraşul **Craiova**, unchiul **Vasile**, colegul **Ionescu**, etc. După GALR – 2005 acestea sunt atr. substant.).

10.- **a.**- **Superlativul absolut** se poate construi:

- **cu adverbele**: foarte, tare, prea, din cale-afară de,teribil de,nemaipomenit de.
- **cu substantivele**: prost **grămadă**, deştept **foc**, bucuros **nevoie mare**;
- **prin intonaţie**: **miiic**, **galllben**, **acrrră** etc.;
- **prin repetarea adjectivului**: **mic-mic**, **nou-nouţ**;
- **prin repetiţie la genitiv**: **urâta urâtelor**.

Cuvintele: **destul de**, **atât de**, **aşa de** nu formează superlativul absolut ci sunt complemente de mod exprimate prin adverbe de mod însoţite de prepoziţia **de**. (vezi gradele de comparaţie ale adjectivelor).

11.- **c.**- În analiza sintactică şi morfologică a cuvintelor trebuie să ştim:

- întrebarea la care răspunde fiecare parte de propoziţie. Când punem întrebarea, pronunţăm şi cuvântul regent (întrebat), pentru a vedea ce parte de vorbire este. Dacă punem întrebarea la: **substantiv**, **pronume** sau **numeral**, răspunsul trebuie să fie **atribut**; dacă punem întrebarea la **verb**, **adjectiv** sau **adverb**, răspunsul trebuie să fie **complement** (şi în funcţie de întrebare vedem ce parte de propoziţie este – ce fel de atribut sau complement);
- de asemenea, trebuie să ne fixăm în memorie cazurile şi funcţiile sintactice în fiecare caz. Atenţie la prepoziţii şi locuţiuni prepoziţionale!

12.- **b.**- Vezi omonimele."Valorile morfologice ale cuv. **a** din capitolul „Vocabularul".

13.- **b.**- Vezi explicaţiile de la grila 11.

14.- **a.**- **De reţinut**:

- **articolele demostrativ-adjectivale** (cel, cea, cei, cele, celui, celei, celor) se aşază în faţa **adjectivelor** (cel deştept), **numeralelor** (cei doi, cel de-al doilea) sau **verbelor la particiupiu** (cel lăudat); în restul situaţiilor este **pronume demostrativ** (scurt): când are după el **o prepoziţie** (**cel** de acolo), **un substantiv** (**cel** băiat – formă populară, arhaică) sau **pronumele** ***care*** (**cel** care a venit). Deci în variantele 1 şi 4 sunt articole (însoţesc un numeral şi adjectiv), iar în variantele 2 şi 3 sunt pronume demonstrative scurte (acei).

15.- **c.**- **De reţinut**: pronumele şi adjectivul pronominal **care** – (**genitiv**: cărui, cărei, căror) însoţit de articolul posesiv-genitival (al, a, ai, ale) se acordă astfel:

- pronumele interogativ-relativ se acordă în gen, număr şi caz cu posesorul;
- articolul posesiv-genitival se acordă în gen, număr şi caz cu obiectul posedat.

Deci: ***Eleva ai cărei părinţi...***

16.- **b.**- Valorile morfologice ale verbului **a fi** sunt:

- **verb predicativ personal** – când are subiect şi are înţelesul de a exista, a se afla, a se găsi, a costa;
- **verb predicativ impersonal** – când are sensul de **a se întâmpla**: Ce-**o fi** cu el? (ce **s-a întâmplat**?)
- **verb copulativ personal** – El **este cuminte** (formează predicat nominal);

- **verb copulativ impersonal** – în expresii verbale impersonale care sunt formate din verbul copulativ **a fi** + **adverb**: **e bine**, **e uşor**, **e firesc**, **e sigur**, **a fost adevărat** etc. şi cer subiect sau propoziţie subiectivă;
- **verb auxiliar** la modurile şi timpurile:
  - viitor anterior – voi **fi** citit;
  - conjunctiv perfect – să **fi** citit;
  - condiţional optativ, perfect – aş **fi** citit;
  - verbele la diateza pasivă (care sunt formate din verbul auxiliar **a fi** + **participiul verbului** de conjugat, cu condiţia să răspundă la întrebarea **de către cine?** : **fusesem lăudat**, **am fost văzut** etc.

17.- **c.**- Nu există forma **să aibe**,ci **să aibă**; **să îngraşe** (porcul); **dă-i-i** = dă lui **i** (dativ), pe **i** (acuzativ); **mânca-o-ar** (formă inversă **ar mânca-o**).

18.- **a.**- **De reţinut**: dacă după verbul **a fi** este un substantiv care arată un fenomen din natură (*frig, ceaţă, nor, noapte, viscol* etc.), subst. respectiv are funcţia sintactică de **subiect**, iar verbul **a fi** capătă val. existenţială (este **predicat vb.**)

19.- **b.**- Verbele copulative din limba română sunt: **a fi**, **a deveni**, **a părea**, **a se face** (**a se preface**), **a însemna**, **a ajunge**, **a ieşi**, **a rămâne**, **a se naşte**, **a se chema**, **a se numi**. (vezi verbele copulative din capitol).

20.- **a.**- **Verbele unipersonale** (au numai formă la persoana a III-a) şi **impersonale** (nu au subiect săvârşit de o persoana) sunt: **trebuie**, **se cade**, **se cuvine**, **se întâmplă**, **decurge**, **rezultă**.

21.- **c.**- **Verbele tranzitive** sunt verbele care pot primi compl. direct (pot răspunde la întrebările **pe cine?** , **ce?**), chiar dacă complementul direct nu este exprimat în propoziţie. Verbele tranzitive pot fi:
- **simplu tranzitive** – când răspund la o întrebare: a scrie (ceva, nu pe cineva);
- **dublu tranzitive** – când răspund la ambele întrebări: văd (ceva, pe cineva).

Nu sunt tranzitive verbele:
- copulative;
- verbele de mişcare (a fugi, a cădea);
- verbele impersonale;
- verbele impersonale absolute meteorologice (plouă, ninge etc.);
- verbele la diateza pasivă (răspund numai la întrebarea **de către cine?**);
- verbele la diateza reflexivă cu sens pasiv (a se construi - de cineva);
- verbele care exprimă stări sufleteşti (a ofta, a tuşi, a râde);
- verbele: mă bazez, mă bizui, contez, mă supăr, mă înfurii (răspund la întrebarea **pe ce?** şi cer complement indirect).

De reţinut că unele verbe tranzitive pot deveni intranzitive sau invers, în funcţie de context (vezi şi **Tranzitivitatea** din cadrul capitolului).

22.- **a.**, **b.**- Verbele la moduri nepersonale nu pot îndeplini funcţia sintactică de predicat, dar pot îndeplini orice altă funcţie sintactică. Vezi „**Funcţiile sintactice ale modurilor nepersonale**" din cadrul capitolului. În varianta **c.**, alunecând = complement circumstanţial de cauză.

23.- **b.**- Verbele **va apărea**, mi-**ar plăcea**, **să tăceţi** sunt de conj. a II-a (va apărea, **nu** va apare; mi-ar plăcea, **nu** mi-ar place).

24.- **b.**- Verbul **trebuie** (impersonal şi unipersonal)are ca subiect verbul la diat. pasivă,

modul infinitiv prezent **(a fi) tăiat** (de cineva), iar substantivul **salcâmul** este subiect al infinitivului perfect (cine a fi tăiat?).

25.- **b.**- Verbele copulative din textul dat sunt: **sunt** (naţionalişti), apoi se subînţelege verbul **sunt** în faţă: (**sunt**) idealişti, (**sunt**) pragmatici, (**sunt**) mistici, (**sunt**) fataliști – formând predicate nominale.

26.- **a.**, **c.**- În varianta **b.**, verbul **au** este verb predic. (vezi verbele auxiliare din capitol).

27.- **a.**, **b.**- **Verbele reflexive cu sens pasiv** au forma reflexivă (cu pronumele reflexiv **se**), dar acţiunea este făcută de cineva din afară: **se construieşte** = **este construită** (de cineva); **nu se caută** = **nu este căutat** (de cineva).

28.- **b.**- **Locuţiunile verbale** sunt grupurile de cuvinte care se contrag (se restrâng) în verb: **a luat cuvântul** = **a vorbi**, **a luat-o la fugă** = **a fugit**, **a dat năvală** = **a năvălit** etc. Locuţiunea verbală nu conţine un verb copulativ: a fost de prisos = a fost inutil (este predicat nominal format din verbul copulativ **a fost** + locuţiunea adverbială **de prisos**). În varianta **c.**, numai **a părut rău** = **a regretat** – este locuţiune verbală.

29.- **b.**- **De reţinut**: verbul **a avea** şi auxiliarul **o** (invariabil) aşezate în faţa unui verb la conjunctiv (în faţa lui **să**) formează **viitorul popular**: **are să vină** = **va veni**; **o să plece** = **va pleca**. Nu este corectă forma **or** să vină, ci **o** să vină; în varianta **c.**, trebuie făcut acordul: ei **au** (**nu are**) să vină.

30.- **a.**- **Substantivele cu forme multiple de plural** au sensuri total diferite: **cap** – **capi** (şefi) – **capuri** (din geografie – Capul Bunei Speranţe) – **capete** (părţi ale corpului); la fel şi: **corn** – **cornuri** – **coarne**; **bandă** – **bande** – **benzi**; **arc** – **arcuri** – **arce**. În variantele **b.** şi **c.** nu au forme multiple de plural: **minge**, **ochi**, **pix**, **icre**, **zori** etc.

31.- **a.**,**c.**- **Apoziţia acordată** trebuie să fie în acelaşi caz cu substantivul din faţă, indiferent de funcţia sintactică pe care o îndeplineşte în propoziţie. Exemple:
*Dau **colegului**, **lui Ionescu**, două cărţi.* (apoziţia **lui Ionescu** este în cazul dativ, la fel ca şi substantivul **colegului**);
*I-am dat colegului **Ionescu** o carte.* (apoziţia **Ionescu** este în nominativ, **neacordată** cu substantivul în dativ **colegului**).

32.- **c.**- Cuvintele **împotriva corupţiei** îndeplinesc funcţia de compl. ind. (**împotriva cui luptă?**), dar sunt în cazul genitiv, cerut de prep. specifică G. **împotriva**.

33.- **b.**- Subst. **mamei** este atr. subst. în dativ, cerut de substantivele nearticulate grade de rudenie. Exemplu: *Ionel este unchi **fiului** meu.*

34.- **b.**- **Locuţiunile substantivale** sunt grupuri de cuv. care se contrag în subst.: în varianta **a.**, expresiile **am luat cuvântul** = **am vorbit** (loc. **verbală**); **a bătut la cap** = **a sâcâit** (loc. verbală). În var. **c.**: **a luat-o la fugă** = loc. verbală; om **de treabă** = **cumsecade** (loc. adj.); **numai piele şi os** = **slab** (loc. adjectivală).

35.- **b.**- Vezi „Valorile morfologice" ale cuvintelor **o** şi **un** din capitolul **Vocabularul**. (**Un** şi **o** sunt articole nehotărâte când nu arată în mod sigur despre cine e vorba: un om oarecare, o fată oarecare).

36.- **c.**- Forma corectă pentru genitiv-dativ plural a articolului posesiv-genitival este **alor**, chiar dacă în vorbirea curentă se foloseşte prepoziţia **la** + articolul **ai** + pronumele posesiv (este incorect **la ai săi**).

37.- **b.**- **Locuţiunile adjectivale** sunt grupurile de cuvinte care se contrag în adjectiv. În variantele **a.** şi **c.** nu sunt locuţiuni adjectivale: **aducere aminte** = **amintire**, **băgare de seamă** = **atenţie** (locuţiuni substantivale); **luare de mită** = **mituire** (locuţiune substantivală), **om important** = substantiv + adjectiv.

38.- **a.**, **c.**- **Adjectivele invariabile** nu-şi schimbă forma, indiferent de gen şi număr. În varianta **b.**, sunt adjective variabile: deştept – deşteaptă.

39.- **a.**- În limba română există **adjective fără grade de comparaţie**:
- **împrumuturi din latină**: superior, inferior, minor, major, anterior, posterior, interior, exterior, ulterior, optim, maxim, minim, suprem, extrem, infim;
- **adjective care prin sensul lor nu permit comparaţia**: mort, viu, final, întreg, iniţial, rotund, veşnic, unic, minunat, splendid, uriaş, complet, perfect, colosal, pătrat, principal, desăvârşit etc.

În variantele **b.** şi **c.** adjectivele (unele) au grade de comparaţie: **mai roşu**, **foarte deştept**, **prost**, **mai interesant**, **tot atât de bucuros**, **mai mare** etc.

40.- **a.**- **Pronumele reflexiv** are forme proprii numai pentru cazurile (persoana a III-a):
- **dativ**: **sie**, **sieşi**, **îşi**, **-şi**, **şi-**;
- **acuzativ**: **pe sine**, **se**, **s-**.

Pentru celelalte persoane, împrumută din formele neaccentuate ale pronumelui personal, cu condiţia acordului în persoană cu verbul. În varianta **b.**, îmi = persoana I, aduce = persoana a III-a, deci este pronume personal; în varianta **c.**, îţi = persoana a II-a, curăţ = persoana I, deci este pronume pers.

41.- **b.**, **c.**- **De reţinut**: - pronumele posesive fără articol posesiv-genitival, aşezate lângă substantiv au funcţia sintactică de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv: *Cartea **mea** este nouă.*

- pronumele posesive însoţite de articolele posesiv-genitivale pentru N.-Ac. (**al**, **a**, **ai**, **ale**) care determină un substantiv în N. sau Ac. au funcţia sintactică de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv: ***A mea** carte este nouă. Cartea aceasta **a mea** este nouă.*

- pronumele posesive însoţite de articolul posesiv-genitival **alor** care determină un substantiv cu care nu se acordă are funcţia de atribut pronominal, exprimat prin pronume posesiv (în genitiv sau dativ): *Dau colegilor **alor mei** o carte.* (unde **colegilor** = complement indirect în dativ, **alor mei** = atribut pronominal exprimat prin pronumele posesiv în genitiv);

- pronumele posesiv precedat de prepoziţii sau locuţiuni prepoziţionale specifice genitivului sunt adjective pronominale în Ac.:

***În faţa noastră** este o maşină.* (unde **în faţa noastră** = c.c. loc, exprimat prin adjectiv pronominal posesiv precedat de loc.prep.pentru Ac.).

*Lupta **contra noastră** este grea.* (unde **contra noastră** = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv cazul Ac.

În varianta **a.** cuvântul **alor mei** nu este adjectiv pronominal posesiv, ci pronume posesiv cu funcţia de atribut pronominal, pentru că substantivul **casa** este în N., iar **alor mei** = pronume posesiv în genitiv.

42. **c.** **Pronumele demonstrative** aşezate lângă un subst. cu care se acordă în gen, nr.şi caz(care răspund la întrebarea **care?**)devin adj. pron. demonstrative, cu funcţia de atr. adjectival: **această** carte, cartea **aceasta**, omului **acestuia** etc.

- pronumele demonstrative aşezate după un substantiv şi răspund la întrebările **al cui?**, **a cui?**, **ai cui?**, **ale cui?** au funcţia sintactică de atribut pronominal exprimat prin pronume demonstrativ. Deci numai în varianta **c.** pronumele nu se acordă cu substantivul: hainele **acestora** (**ale cui?**).

43. **a.** **pronumele relativ-interogativ** **care**, care determină un substantiv şi răspunde la întrebarea **care?** devine adjectiv relativ-interogativ cu funcţia de atribut adjectival: *Nu ştiu [1]/(PP) **care** elev a luat caietul. [2]/(CD)* (care elev? = care = atribut adjectival, exprimat prin adjectiv pronominal relativ;

- **pronumele relativ-interogativ** **care**, care determină un substantiv şi răspunde la întrebările **al cui?**, **a cui?**, **ai cui?**, **ale cui?** are funcţia sintactică de atribut pronominal exprimat prin pronume relativ-interogativ. În variantele **b.** şi **c.**, **care** = adjectiv pronominal relativ.

44. **b.**, **c.** **Locuţiunile pronominale nehotărâte** se contrag în pron. nehot. **cineva**, **ceva**, **cuiva**, dar sunt precedate de verb (de obicei): N-am văzut **cine ştie ce** (ceva). **Te miri cine** va întreba de mine. În varianta **a.**: nu ştiu = predicat verbal; cine = subiect în a doua propoziţie. *Nu ştiu [1]/(PP) **cine** a bătut la uşă. [2]/(CD).*

45. **b.** **Adjectivul** se acordă în gen, număr şi caz cu subst. pe care îl determină. Dacă subst. este în D. (cui dăm? = colegului) şi adj. **cinstit** este în cazul dativ.

46. **c.** În enunţul dat, verbul **este** = predicat verbal (**aprilie** = subiect), iar forma **are să fie** = **va fi** (timpul viitor, forma populară) format din verbul auxiliar **are** + verbul copulativ **să fie** (formează pred. nominal cu adj. **friguroasă** (nume predicativ)).

47. **a.**, **c.** În varianta **b.** nu sunt corecte: **soru-mea** (chiar dacă se spune în mod curent aşa – corect: **soră-mea**), **frati-miu**, **nora-mea** (corect: **frate-meu**, **noră-mea**).

48. **c.** **De reţinut**: dacă după verbul **a fi** este un substantiv care arată un fenomen din natură (**iarnă**, **frig**, **răcoare**, **seară**, **nor**, **ceaţă**, **ploaie** etc.) substantivele respective au funcţia sintactică de subiect, iar verbul **a fi** capătă valoare existenţială (devine **predicat verbal** chiar dacă nu are sensul de există, se află, se găseşte). Deci subst. **toamnă**, **un ger**, **nori** au funcţia sintactică de subiecte.

49. **a.** Cuvintele din varianta **a.** pot avea sens figurat: *Ionel a făcut **explozie** de bucurie la aflarea rezultatului. Are în el o **sete** de a învăţa... **Căldura** din sufletul tău îmi face bine. Adela are o **inimă** caldă.*
În var. **b.** şi **c.** nu pot avea sens figurat: **convulsie**, **perete**, **spectru**, **medicament**.

50. **c.** Părţile de vorbire neflexibile din textul dat sunt: **când** (adverb), **în dreptul** (locuţiune prepoziţională), **o** (interjecţie), **din** (prepoziţie), **să** (conjuncţie), **şi** (conjuncţie), **de** (prepoziţie). Părţile de vorbire neflexibile sunt: **adverbul**, **prepoziţia**, **conjuncţia**, **interjecţia**.

CAPITOLUL D

SINTAXA

Studiul îmbinării cuvintelor în propoziţii şi a propoziţiilor în fraze – SINTAXA - , strâns legată de capitolul precedent, îl înarmează pe candidat cu structurarea deprinderilor de formulare corectă a enunţurilor, cu descifrarea „mecanismelor" care au loc în interiorul lexicului limbii române şi contribuie la o exprimare clară, concisă şi logică a ideilor pe care vrea să le comunice.

Pentru candidaţii care vor susţine ca probă de examen gramatica, însuşirea noţiunilor de sintaxă a propoziţiei şi a frazei constituie un atu remarcabil în reuşita la concurs.

În cuprinsul capitolului veţi întâlni noţiunile teoretice exemplificate amănunţit pentru fiecare parte de propoziţie şi pentru fiecare fel de propoziţie, iar la finalul capitolului vă veţi verifica noţiunile învăţate cu ajutorul celor 50 de grile complexe, explicate şi comentate.

Sintaxa este partea gramaticii care cuprinde regulile privitoare la îmbinarea cuvintelor în propoziţie (**sintaxa propoziţiei**) şi a propoziţiilor în frază (**sintaxa frazei**).

Unităţile sintactice sunt: partea de propoziţie, sintagma, propoziţia, fraza, enunţul.

1. – Partea de propoziţie este cuvântul sau grupul de cuvinte prin care se exprimă o funcţie sintactică, aflată în relaţie cu alte cuvinte. Părţile propoziţiei sunt:

- principale – subiectul şi predicatul;
- secundare – atributul, elementul predicativ suplimentar şi complementul.

2. – Sintagma este o unitate semantico-sintactică stabilă, formată din două sau mai multe cuvinte între care există raporturi de subordonare.

Exemplu: *om de ştiinţă* (sintagmă nominală);
a *sta pe gânduri* (sintagmă verbală).

3. – Propoziţia este o comunicare în care există un singur predicat.

4.– Fraza este o îmbinare de două sau mai multe propoziţii legate între ele semantic (prin înţeles).

5. – Enunţul reprezintă unitatea superioară a sintaxei şi se constituie ca o unitate de comunicare stabilă. Enunţul cuprinde: propoziţia, fraza şi unităţile de comunicare nonpropoziţionale.

Exemple de enunţuri nonpropoziţionale:

- enunţuri titlu: *Neamul Şoimăreştilor*;
- enunţuri de adresare: *Dragă mamă*;
- enunţuri de salut, de urare: *Bună ziua! Noroc! Sărbători fericite!*;
- enunţuri adresă: *adresa de pe scrisoare*.

1. CLASIFICAREA PROPOZIŢIILOR

1.1. – După scopul comunicării, propoziţiile sunt:

1.1.1. – Propoziţii enunţiative – sunt propoziţiile care transmit o informaţie (la sfârşitul propoziţiei se pune punct).

a. – propoziţii enunţiative propriu-zise: au o acţiune reală, iar verbul este la modul indicativ: *Eu citesc o carte.*

b. – propoziţii enunţiative-optative: exprimă o dorinţă iar verbul este la modul condiţional-optativ sau la conjunctiv:

Aş mânca o prăjitură. Aş fi vrut [1]/să plec. [2]/

c. – propoziţii enunţiative imperative: exprimă un îndemn, o poruncă; verbul este de obicei la modul imperativ, dar poate fi şi la alte moduri:

Să înveţi mai mult, pentru că nu ştii. / Vei merge la şcoală, chiar dacă eşti puţin obosit.
Deschizi imediat fereastra şi aerisești camera!. / A se feri de căldură!.

1.1.2. – Propoziţii interogative – sunt propoziţiile prin care se formulează o întrebare sau se cere o informaţie.

a. – propoziţii interogative totale: sunt propoziţiile care permit un răspuns de tipul **da / nu**: *Ai învăţat?*

b. – propoziţii interogative parţiale: au ca răspuns un cuvânt conţinut în întrebare (cuvântul interogativ: **unde?**, **cum?**, **cât?**, **cine?**, **care?**, **ce?**, **al câtelea?**:

Cine bate la uşă?

c. – ***propoziţii interogative alternative***: întrebarea conţine alternative din care se selectează una sau mai multe în răspuns:

Vii azi sau mâine? Pleci sau mai stai?

După modul cum este adresată întrebarea, propoziţiile interogative pot fi:

a. – ***propoziţii interogative directe***: întrebarea este adresată direct:

Ai învăţat lecţia?

b. – ***propoziţii interogative indirecte***: vorbitorul reproduce o întrebarea, iar la sfârşit nu au semnul întrebării (sunt subordonate):

L-am întrebat [1]/ cu cine a plecat în excursie. [2]/
Nu ştiu [1]/ cu cine a plecat. [2]/

c. – ***propoziţii interogative optative***: formulează o întrebare şi au verbul la condiţional-optativ: *Ai merge cu noi în excursie?*

d. – ***propoziţia interogativă retorică***: la care nu se aşteaptă răspunsul, este o afirmaţie sau o invocare: *Am cumpărat o carte nouă. Nu ştii că-mi place să citesc?*

„Cum nu vii tu, Ţepeş doamne, ca punând mâna pe ei..."
(M. Eminescu)

N.B. Propoziţiile enunţiative şi interogative pot fi exclamative sau neexclamative, după cum exprimă sau nu exprimă atitudinea afectivă a vorbitorului:

a. – propoziţii enunţiative propriu-zise exclamative:
Ce vânt puternic este afară!

b. – propoziţie enunţiativă optativă exclamativă:
Ce fericit aş fi dacă aş lua notă mare la examen!

c. – propoziţie enunţiativă imperativă exclamativă:
Îmbracă-te mai frumos, Robert!

d. – propoziţie interogativă propriu-zisă exclamativă:
Ce vreau?!

e. – propoziţie interogativă optativă exclamativă:
Aţi pleca în excursie pe vremea asta?!

1.2. – Clasificarea propoziţiilor după structură:

1.2.1. – Propoziţii analizabile

a. – propoziţii simple – formate numai din subiect şi predicat, sau numai din predicat: *Maria citeşte. Plouă.*

N.B. - Există propoziţii simple cu subiect multiplu sau nume predicativ multiplu: *Robert şi Adela sunt harnici şi deştepţi.*

sau: *Toţi suntem împotriva fumatului.*
sb. pred. nominal

- Propoziţia care conţine un vocativ însoţit sau nu de o interjecţie fără valoare predicativă este propoziţie simplă:
Ah, pleacă, nesuferitule!
Omule, timpul trece!

b. – ***propoziţii dezvoltate*** – care, pe lângă subiect şi predicat, mai au şi alte părţi de propoziţie: *L-am văzut! (l- = compl. direct)*
Mâine mergem la meci.

1.2.2. – ***Propoziţii neanalizabile*** – sunt propoziţiile alcătuite din interjecţii, adverbe de afirmaţie sau negaţie, sau locuţiuni adverbiale de afirmaţie (în texte dialogate):

- ***Ah!*** *Ce urât este afară!*
- *Ai învăţat?*
- ***Da / nu***. *(desigur, firește, cu siguranţă, fără îndoială, câtuși de puţin).*

1.3. – Clasificarea propoziţiilor după aspectul predicatului:

1.3.1. – ***Propoziţii afirmative*** (care constată ceva): *Am mâncat.*

* *Afirmative sunt propoziţiile în care nu este negat predicatul.*

1.3.2. – ***Propoziţii negative*** (care neagă o afirmaţie): *Nu citesc.*

* Negaţia se exprimă cu ajutorul adverbelor **nu**, **ba**, care pot fi întărite prin negaţii auxiliare (pronume sau adjective pronominale negative: **nimeni**, **nimic**, **niciun**, **nicio**, **nimănui**) sau adverbe negative (**nicăieri**, **nici**, **niciodată**, **deloc**): Nu va pleca nimeni! Nu l-am văzut niciodată.

1.4. – Clasificarea propoziţiilor după înţeles:

1.4.1. – ***Propoziţii principale*** – care au singure înţeles.

N.B. a. – de obicei, propoziţia principală nu este introdusă printr-un element de relaţie.

b. – poate fi introdusă prin conjuncţii coordonatoare (care fac legătura cu textul care lipseşte):
Şi mi-am adus aminte de tine aseară.

c. – dacă fraza începe cu un element de relaţie subordonator, propoziţia principală este prima propoziţie care nu are element de relaţie:

Când ai venit la mine [1]/ şi mi-ai adus cartea, [2]/ am înţeles [3]/
că vrei [4]/ să participi la concursul de literatură. [5]/
1=CT, 2=CT, 3=PP, 4=CD, 5=CD

* *Dacă după două puncte propoziţia următoare începe cu literă mare, aceasta este PP: M-a întrebat:[1]/ „Ce faci?"[2]*/1= PP, 2= PP
În comparaţie cu: M-a întrebat:[1]/ ce faci?[2]/ 1=PP, 2=CD

d. – propoziţiile principale pot fi independente:
Am învăţat mult astăzi.

e. – propoziţiile principale pot fi regente pentru alte propoziţii (subordonate):

Plec la pescuit, [1]/ când este vreme frumoasă [2]/ şi nu e vânt. [3]/
1=PP, 2=CT, 3=CT

f. – propozițiile principale pot fi în raport de coordonare: *Am fost în excursie, [1]/ dar vremea nu a fost frumoasă. [2]/* 1=PP, 2=PP

De reținut: dacă după o subordonată este virgulă și urmează conjuncția ***și***,următoarea propoziție este PP: *Am citit cartea [1](PP) pe care ai adus-o,[2]/(AT)și am plecat[3]/ (PP).*

1.4.2. – Propoziții incidente – au un înțeles de sine stătător, nu sunt subordonate altor propoziții și constituie o intervenție a autorului, sau o explicație. Propoziția incidentă poate avea subordonatele ei.

Am venit [1]/ - zise el [2]/ după ce intră în hol [3]/ - să-mi dai caietul de matematică. [4]/
1=PP, 2=PInc, 3=CT(2), 4=CS(1)

* **Propozițiile incidente** pot fi și secundare când sunt introduse printr-un element de relație subordonator:

La meci a văzut un coleg, [1]/ care este și vecin cu mine, [2]/ de la care am luat cartea de gramatică. [3]/ 1=PP, 2=AT incidentă, 3= AT(1)

1.4.3. – Propoziții secundare – sunt subordonate unor cuvinte din propozițiile regente. Propozițiile secundare pot fi regente pentru alte subordonate:

Am venit la tine [1]/ să iau caietul [2]/ - pe care ți l-am dat ieri la școală. [3]/
1=PP, 2=CS(1), 3=AT(2)

1.5. – Clasificarea propozițiilor după relațiile dintre ele:

1 – propoziții regente – *propozițiile întrebate.*

2 – propoziții subordonate – *propozițiile răspuns.*

1.6. Raporturile sintactice din frază

1.6.1. – Raportul de coordonare – *se realizează numai între propoziții de același fel (principale ori subordonate de același fel).*

Raportul de coordonare între propoziții se realizează prin:

*- **juxtapunere** (alăturare sau parataxă) – propozițiile sunt despărțite prin virgulă:* Adela citește, [1]/ Robert ascultă muzică, [2]/ Dan a plecat la pescuit. [3]/

*- **joncțiune** – prin conjuncții și locuțiuni conjuncționale coordonatoare:*

a. – copulative: și, nici, precum și, ci și;

b. – adversative: dar, iar, însă, ci;

c. – disjunctive: sau, ori, fie (și repetate);

d. – conclusive: deci, așadar, prin urmare, în concluzie, în consecință, de aceea, vasăzică.

* Un cuvânt din propoziția regentă poate fi termen regent pentru mai multe subordonate:

Elevul [1]/ care învață, [2]/ care este serios [3]/ și obține rezultate bune [4]/ va reuși la examen. [1]/ (Elevul va reuși la examen);
1=PP, 2=AT(1), 3=AT(1), 4=AT(1)

(propozițiile 2 și 3 sunt în coordonare copulativă prin juxtapunere);
(propozițiile 3 și 4 sunt în coordonare copulativă prin **și**).

1.6.2. – Raportul de subordonare – se stabilește între o propoziție regentă și una sau mai multe propoziții subordonate.

* Propoziția subordonată determină un cuvânt din propoziția regentă (**element regent**) și îndeplinește funcția unei părți de propoziție.

Raportul de subordonare între propoziții se realizează prin:

a. – conjuncții și locuțiuni conjuncționale subordonatoare: *că, să, ca ... să, dacă, de, căci, deoarece, întrucât, fiindcă, pentru că, deși, cu toate că, chiar dacă, chiar de etc.*

b. – pronume și adjective pronominale relative: *care, cine, ce, câți, câte, ceea ce (precedate sau nu de prepoziții);*

c. – pronume și adjective pronominale nehotărâte cu **ori**: *oricare, oricine, orice, oricât, oricâți (precedate sau nu de prepoziții);*

d. –adverbe relative și compusele lor nehotărâte: *unde, când, cum, cât, încotro, oriunde, oricând, oricum, oricât, oriîncotro (precedate sau nu de prepoziții);*

e. – uneori subordonarea se realizează prin juxtapunere:
Ai carte, [1]/ ai parte [2]./ *1=CT, 2=PP.*

DIFICULTĂȚI:

– există cuvinte care au două roluri: funcția de element de relație subordonator în frază și funcția sintactică de parte de propoziție în propoziția pe care o introduc. Acestea sunt: - pronumele relative: **care, cine, ce, ceea ce, cați, câte, al câtelea, a câta**; (*Știu/ **cine** a venit.*);
- adjectivele relative (când sunt urmate de substantive cu care se acordă): **care, ce, cât, câtă, câți, câte, al câtelea, a câta**;
- pronume nehotărâte compuse cu **ori**: **oricine, oricare, oricâți, oricâte** (cu valoare relativă);
- adjective nehotărâte compuse cu **ori** (când sunt urmate de un substantiv cu care se acordă): **oricare, orice, oricât, oricâtă, oricâți, oricâte**;
- adverbe relative: **unde, când, cum, cât, ce, precum, încotro**;
- adverbe nehotărâte compuse cu **ori**: **oriunde, oriîncotro, oricând, oricum, oricât**;
- locuțiuni adverbiale relative: **de ce, pentru ce, de câte ori, a câta oară**.

– există cuvinte fără funcție sintactică:
- substantivele în vocativ;
- interjecțiile: hei, măi, O!, ei, (ce mare ești!) etc.;
-adverbele de afirmație sau negație și interjecțiile care formează propoziții neanalizabile, mai ales în dialog. Exemple: ***Da**, cartea mă interesează. – Ai mult de învățat? – Oho!*

1.7. Contragerea și expansiunea

1.7.1. Contragerea – *este transformarea unei propoziții în partea de propoziție corespunzătoare. Contragerea se realizează prin:*

- eliminarea mijlocului de legătură;

- depredicativizarea (eliminarea predicatului).

Procedee de depredicativizare:

*- eliminarea predicatului exprimat prin verbele **a fi** și **a avea**:*

Elevul [1]/ **care este silitor** [2]/ va avea satisfacții. [1]/
... silitor

Am cumpărat o casă [1]/ **care are o grădină mare** .[2]/ **(cu o grădină mare)**.

- *adjectivizarea – când propoziția subordonată este atributivă:*

Robert are un apartament [1]/ **care este mare** .[2]/ **(mare).**

- *eliminarea verbului din subordonată – când este același cu cel din regentă:*

Vasile a plecat [1]/ **când au plecat și colegii lui** .[2]/

... **odată cu colegii lui.**

- *trecerea verbelor de la moduri personale la moduri nepersonale:*

Ionel dorește [1]/ **să meargă la un film** .[2]/

... **a merge la film.** (verb la infinitiv)

Dacă vei întârzia ,[1]/ **vei pierde trenul.** [2]/

Întârziind (verb la gerunziu).

- *depredicativizarea adverbelor sau a locuțiunilor adverbiale predicative:*

Poate [1]/ că voi ajunge la timp. [2]/ **Desigur** [1]/ că va veni. [2]/

Poate voi ajunge la timp. **Desigur** va veni.

1.7.2. Expansiunea – *este transformarea unei părți de propoziție în propoziția corespunzătoare. Expansiunea se realizează prin:*

- *introducerea unui element de relație între cele două propoziții;*
- *introducerea unui predicat (predicativizarea).*

Procedee de predicativizare:

- *introducerea verbelor **a fi** sau **a avea**:*

Omul **muncitor** are multe satisfacții.

Omul [1]/ **care este muncitor** [2]/ are multe satisfacții. [1]/

Familia mea locuiește într-un bloc **cu patru etaje.**

Familia mea locuiește într-un bloc [1]/ **care are patru etaje.** [2]/

- *anticiparea sau reluarea în subordonată a verbului din regentă:*

Dan pescuiește **ca mine.**

Dan pescuiește [1]/ **cum pescuiesc eu.** [2]/

- *verbalizarea substantivului și a adjectivului:*

Mă pregătesc **de plecare** în excursie.

Mă pregătesc [1]/ **să plec** în excursie. [2]/

Elevul **muncitor** este apreciat de profesori.

Elevul [1]/ **care este muncitor** [2]/ este apreciat de profesori.[3]/

- *trecerea verbelor de la moduri nepersonale la moduri personale:*

Ionel poate **pregăti** repede o masă. (verb la infinitiv)

Ionel poate [1]/ **să pregătească** repede o masă. [2]/

Dan are o mașină **de tuns** iarba. (verb la supin)

Dan are o mașină [1]/ **cu care tunde** iarba. [2]/

Strigându-i, ei aud și vin la tine. (verb la gerunziu)

Dacă îi strigi, [1]/ ei aud [2]/ și vin la tine. [3]/

- *predicativizarea unor adverbe și locuțiuni adverbiale:*

Desigur voi veni. (adverb de mod / compl. circ. de mod).

Desigur [1]/*(PP)*că voi veni. [2]/*(SB)*

Cu siguranță vom prinde trenul. (loc. adv. / c.c.m.).

Cu siguranță [1]/*(PP)* că vom prinde trenul. [2]/*(SB)*

1.8. Clasificarea propozițiilor subordonate

1. -Propoziții subordonate necircumstanțiale*: subiectiva, predicativa, atributiva, apozitiva, predicativa suplimentară, compl. directă, compl. indirectă, completiva de agent;*

2. - Propoziții subordonate circumstanțiale*: de loc, de timp, de mod, de cauză, de scop, condiționale, concesive, consecutive (+ instrumentale, sociative, de relație, opoziționale, cumulative, de excepție* – care nu sunt introduse în programă*).*

N.B. *În analiza sintactică a frazei trebuie să se parcurgă următoarele etape: - citirea atentă a textului și înțelegerea lui;*

- *sublinierea predicatelor și stabilirea felului lor;*
- *încercuirea mijloacelor de legătură;*
- *delimitarea propozițiilor și numerotarea lor;*
- *stabilirea felului propozițiilor;*
- *alcătuirea schemei sintactice a frazei după exemplul următor:*

Să-ți mai **scriu** despre D. [1]/ mi-**ar fi greu**, [2]/ **căci** îți **mărturisesc** [3]/ că el nu **formează** nici pe departe centrul preocupărilor mele de acum, [4]/ iar efortul [5]/ la care mă **supui** [6]/ **este asemenea aceluia** [5]/ care **e impus** unui convoi, obligat [7]/ să **se abată** [8]/ ca să **ia** un trecător izolat. [9]/

1. – SB (2)
2. – P.P.
3. – CZ (2)
4. – CD(3)
5. – P.P
6. – AT(5)
7. – AT(5)
8. – CI(7)
9. – CS(8)

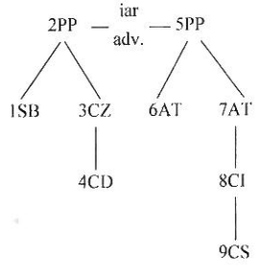

1.9. Cuvinte și propoziții incidente

Am amintit – în paginile anterioare – despre propoziția incidentă. Precizări:

- cuvintele sau construcțiile incidente sunt rostite cu o intonație deosebită, exprimând atitudinea vorbitorului față de exprimare, aduc o completare, sau autorul intervine în vorbirea directă a personajului;

- incidentele pot fi construite ca niște propoziții subordonate introduse prin conjuncții sau adverbe relative. Exemplu:

„Împăratul – că **uitasem** să **vă spun** – mai avea un fiu."

- interjecțiile, adverbele predicative sau locuțiunile adverbiale predicative, delimitate prin virgule sau liniuțe de pauză formează construcții incidente:

Nu știu, **zău,** ce să fac! Voi veni, **desigur,** să învățăm.

Vreau, **fără doar și poate,** să mergem în excursie.

- cuvintele incidente apar ca niște cuvinte de umplutură din lipsa momentană a unor cuvinte potrivite provenite din vocative (dragă, domnule, frate), adverbe sau locuțiuni adverbiale (cică, în fine, vasăzică).

2. PĂRŢILE DE PROPOZIŢIE ŞI PROPOZIŢIILE SUBORDONATE NECIRCUMSTANŢIALE

2.1. – PREDICATUL

PREDICATUL *este partea principală de propoziţie care arată ce face subiectul sau ce caracteristică are acesta (exprimată prin numele predicativ). Fără predicat nu se poate realiza comunicarea dintre oameni.*

Predicatul este de două feluri: *- predicatul verbal;*
- predicatul nominal.

2.1.1. Predicatul verbal (p.v.) *– atribuie subiectului o acţiune sau o stare şi răspunde la întrebarea* ***CE FACE?***

2.1.1.1. Părţile de vorbire prin care se exprimă predicatul verbal:

a. – verb predicativ la orice mod personal, la orice diateză:

Dan ***studiază****. Alina* ***se pregăteşte*** *pentru examen.* (diateza activă şi reflexivă)
Cântecul ***a fost ascultat*** *cu atenţie.* (diateza pasivă).
Robert ***o să meargă*** *în excursie.* (viitorul popular).
Rămâne *să ne vedem mâine.* (verb impersonal, diateza activă).

* În enunţuri cu **valoare imperativă, verbul la infinitiv poate fi predicat**: ***A nu se fuma!*** = Nu fumaţi!

b. – locuţiuni verbale care au verbul component la un mod personal, la orice diateză:

Mihai ***a luat cuvântul*** *la şedinţă. (a vorbit).*
Mi-am dat seama *de greşeala făcută.*
El ***n-a fost băgat în seamă*** *de unii colegi.*
Copilul ***se dădea de-a rostogolul*** *prin zăpadă.*

* Există şi predicate subînţelese:

Eu culeg struguri, iar Ileana, mere. (virgula din a doua propoziţie înlocuieşte predicatul).

Adela, o fată harnică şi cuminte. (virgula înlocuieşte verbul copulativ).

c. – interjecţii predicative *(de adresare, de îndemn, onomatopee):*
Iată *luna!* ***Hai*** *la şcoală! Pasărea* ***zbrrr****! în copac.*

* **Onomatopeele** pot fi predicative numai în absenţa predicatului. În prezenţa acestora, sunt complemente circumstanţiale de mod:

El a căzut ***bâlbâdâc*** *în baltă.*

d. – adverbe şi locuţiuni adverbiale predicative: **poate, pesemne, firește, desigur, negreşit, bineînţeles, aproape, probabil, noroc, pasămite, sigur + cu siguranţă, fără îndoială, fără doar şi poate, cu certitudine, de bună seamă,în mod sigur/cert/evident** *– urmate obligatoriu de conjuncţia* ***CĂ*** *sau* ***SĂ****;*

N.B. *Dacă în gramaticile de până acum erau considerate* ***adverbe şi locuţiuni adverbiale predicative*** *NUMAI cele care* ***nu acceptă subînţelegerea verbului copulativ „a fi”****, în* ***GALR*** *(în volumul al II-lea, pag. 275) se specifică: „În construcţii în care verbul* ***„a fi”*** *este absent (tipul: Sigur că..., Probabil că..., De la sine înţeles că...), adverbul sau locuţiunea adverbială este interpretată ca* ***predicat adverbial*** *şi* ***nu ca*** *nume predicativ. Prin această* ***decizie*** *de interpretare se urmăreşte unificarea modului de interpretare a adverbelor de mod, indiferent că ele acceptă sau nu construcţia cu un copulativ,* ***fiind predicate adverbiale*** *atât* ***Sigur*** *că...,* ***Probabil*** *că..., cât şi* ***Firește*** *că...,* ***Poate*** *că... în condiţiile în care aceleaşi adverbe sunt nelegate conjuncţional, apărând în juxtapunere în raport cu o predicaţie verbală, cu una adjectivală sau cu una adverbială (****Probabil*** *va veni, O soluţie* ***sigur*** *greşită, Va rezolva* ***probabil*** *corect), ele sunt interpretate drept complemente circumstanţiale de modalitate.”*

Deci*:* ***Sigur*** *[1]/ că va pleca. [2]/ -* ***sigur*** *= predicat verbal (adverbial) exprimat prin adverb predicativ.*

Probabil *[1]/ să plece. [2]/ -* ***probabil*** *= predicat verbal (adverbial) exprimat prin adverb predicativ.*

* **Sunt expresii verbale impersonale** (deci **predicate nominale**): *e bine, e rău, e uşor, e adevărat, e ciudat, e plăcut, e primejdios, e greu, e obligatoriu, este exclus, e destul, e de la sine înţeles, e mai presus de orice îndoială, e evident etc.,* **şi cer subiect exprimat prin verbe la infinitiv sau supin, sau propoziţii SB (dacă sunt urmate de mijloace de legătură)**:

E uşor ***a citi***. **E greu** ***de înţeles*** **...**
p.n. sb. p.n. sb.

e. – verbe impersonale absolute *(meteorologice): tună, fulgeră, se înseninează, se înserează, se înnoptează etc.*

f. – verbe unipersonale ca formă şi impersonale ca înţeles*: trebuie, se cade, se cuvine, se întâmplă, decurge, rezultă, era (să cad).*

g. – verbe personale devenite impersonale*:*

La noi **se mănâncă**, **se doarme** bine, **se vine** devreme, **se pleacă** târziu, îmi (îţi, îi) **vine** să fugă, îi **place** să vorbească, **nu**-mi **convine** să ...

Predicatul verbal poate avea ***formă afirmativă sau negativă****, după cum este însoţit sau nu de adverbul de negaţie* ***nu*** *(fără funcţie sintactică).*

DIFICULTĂŢI:

În anumite enunţuri, predicatul verbal sau o parte din predicatul verbal sau nominal poate lipsi, fără a afecta comunicarea, deoarece ele se subînţeleg din context.

Predicatul verbal poate lipsi:

- în propoziţii imperative: Foc!, Hoţii!, Alarmă!, Pericol!

- predicatul verbal subînţeles din propoziţia anterioară:

Băiatul meu aleargă după minge [1]/ şi eu – după el. [2]/ (alerg)

- lipsa verbului auxiliar: Ai scris [1]/ şi citit toată poezia. [2]/

O parte a predicatului nominal poate lipsi:

- lipseşte verbul copulativ: El era deştept, dar ea, cuminte. *(era)*

- lipseşte numele predicativ: Dacă eşti atent, şi eu sunt. *(atent)*

Lipsa predicatului verbal sau a verbului copulativ este marcată grafic prin linia de pauză sau virgulă. În urma mea – o grămadă de câini.

Scopul meu, examenul.

*- Dacă după o propoziţie cu predicat verbal exprimat prin verb la diateza pasivă sau cu predicat nominal sunt numai participii (lipseşte verbul auxiliar **a fi**), şi participiile sunt predicate verbale şi formează propoziţii:

Infractorul **a fost prins**, [1]/ **judecat** [2]/ şi **condamnat**. [3]/

predicate verbale la diateza pasivă

El **a fost silitor**[1]/ şi **felicitat** de profesor.[2]/

p.n. p.v. la diateza pasivă

- În locul participiului poate apărea o locuţiune verbală:

Am fost **bătuţi la cap** [1]/ să învăţăm. [2]/

Ştirea **a fost dată în vileag** imediat.

- Tot în cadrul diatezei pasive, participiul poate sta departe de auxiliar:

Am fost mereu şi din ce în ce mai mult **supărat** de zgomotul făcut de vecini. **Eşti** de către toţi **apreciat** pentru curajul tău.

*** Atenţie la confuzia dintre predicatul nominal şi predicatul verbal la diateza pasivă (vezi VERBUL, pct. 1.3.c.).**

2.1.2. Predicatul nominal (p.n.) *este format din **verb copulativ la un mod personal + un nume predicativ**; răspunde la întrebările **CE?, CINE?, CUM? AL,A,AI, ALE CUI ?** adresate verbului copulativ, **iar în răspuns reluăm verbul copulativ.***

El **pare bolnav**. (cum pare? = ***pare bolnav***)Caietul **este al elevului.**

Mircea **devine inginer**. (ce devine? = ***devine inginer***).

Mihai **este colegul** meu. (cine este? = ***este colegul***)

2.1.2.1. Verbele copulative *sunt:* **a fi, a deveni, a însemna, a se face (a se preface), a părea, a ajunge, a ieşi, a rămâne, a se naşte, a se numi, a se chema** *(în detaliu, vezi VERBUL, verbele copulative – capitolul C, 1.1.1.).*

**** Verbele copulative la moduri nepersonale** (nepredicative) – **infinitiv** sau **gerunziu – cer nume predicative** şi împreună **au altă funcţie sintactică** (nu predicat nominal)*:

***Părând bolnav**, s-a dus la medic. (părând bolnav = c.c.cz. / verb copulativ la modul gerunziu + nume predicativ exprimat prin adjectiv)*

***A fi student** presupune multă învăţătură.*

sb. / verb la infinitiv + nume predicativ exprimat prin substantiv

- ***Verbele copulative fac legătura între subiect şi nume predicativ.***
- Dacă după un verb copulativ la un mod nepersonal (infinitiv sau gerunziu) este un mijloc de legătură, cere propoziţie PR, iar verbul copulativ are altă funcţie sintactică decât predicat nominal. Aşa cum verbul copulativ la un mod personal urmat de propoziţie PR are funcţia de predicat nominal incomplet, considerăm că şi alte funcţii sintactice pe care le îndeplineşte trebuie să poarte denumirea de **incomplet**: *Părând* [1]/ *că este bolnav* [2]/ *a stat acasă.*[1]/, unde verbul copulativ la gerunziu *părând* are funcţia de c.c.cauză **incomplet**.

În construcţia: ***Mă rog,** cine a venit ?* cuvintele subliniate formează o formulă de adresare, nu verb.

2.1.2.2. Numele predicativ este elementul de bază al predicatului nominal pentru că el califică subiectul.

Numele predicativ poate fi:

- simplu: *Ionel **este vrednic**.*
- multiplu: *Ionel **este vrednic şi isteţ**.*

**** Numele predicativ poate sta mai departe de verbul copulativ:***

*Haralambie **a devenit**, cum era de aşteptat, **un** mare **fotbalist**.*

Numele predicativ poate fi exprimat prin aproape toate părţile de vorbire şi anume:

- prin **substantive comune sau proprii** în cazurile **nominativ, genitiv, dativ** şi **acuzativ**:

*Acesta **este caietul** meu. Caietul **este al lui Robert**.*

*Întâmplările de demult **devin aduceri-aminte**.*

*Noi **suntem împotriva fumatului**.*

*Caietul **este de gramatică**. Casa **a ieşit conform planului**.*

- prin **adjective sau locuţiuni adjectivale** (care se află întotdeauna în cazul nominativ):

*Dan **este distractiv** (cel mai distractiv, foarte distractiv).*

*El **pare cu capul în nori** (aiurit). Copiii **sunt în stare** de lucruri mari.*

- prin **pronume de toate felurile** (cu **excepţia pronumelor de întărire şi reflexive**), în **nominativ, genitiv, dativ** şi **acuzativ**:

*Eu **sunt eu**. Cartea **este a mea**. El **este acesta**. Dumnealui **este altcineva**.*

*George **n-a ajuns nimic**. **Ştiu / cine eşti** tu.*

*El **a devenit nu ştiu ce** în Braşov.*

*Ştii / **al cui** coleg **eşti**? / Toţi **sunt împotriva-mi**.*

- prin **numeral cu valoare substantivală în N., G., D. şi Ac.:**

*El **erau doi**. **Am fost împotriva celor doi (amândurora)**.*

*Mihai **a devenit asemenea celor doi**.*

- prin **verbe la modurile infinitiv, participiu, supin** şi **gerunziu acordat**:

*Întrebarea **este de formulat**.*
*Astăzi **sunt plecat** din Craiova.*
*Mâinile ei **erau sângerânde**.*

- prin **adverbe sau locuţiuni adverbiale de mod**:

** Am văzut mai sus că expresiile verbale impersonale sunt formate din copulativul **a fi + un adverb**: e bine, a fost foarte uşor, e mai simplu, e cu putinţă, e de prisos etc. Alte adverbe:*

*Noi **suntem aşa**. Nu ştiu / **cum este** oraşul. /*

- prin **interjecţii**: ***E vai şi amar** de noi!*

N.B. - De multe ori predicatul nominal este confundat cu predicatul verbal exprimat prin verb la diateza pasivă. De reţinut că verbul la diateza pasivă răspunde la întrebarea **DE CĂTRE CINE?**

*El **a fost anunţat**. (predicat verbal / verb la diateza pasivă)*
*El **a fost plecat**. (predicat nominal)*

- Verbul copulativ care cere o propoziţie predicativă se numeşte **predicat nominal incomplet (p.n.i.)**:

*Întrebarea **este** [1]/ cine va veni de ziua mea. [2]/* 1=PP, 2=PR

2.1.3. Acordul predicatului cu subiectul

1. Predicatul verbal (la diateza activă şi reflexivă) şi **verbul copulativ** se acordă cu **subiectul simplu** în persoană(dacă are) şi număr. La diateza pasivă, participiul se acordă cu subiectul în gen şi număr:

*Ionel **a plecat** în excursie. (diateza activă);*
*Toţi **ne gândim** la vacanţă. (diateza reflexivă);*
*Cartea **a fost citită** de toţi colegii. (diateza pasivă);*
*Elevii **păreau** obosiţi. (verb copulativ).*

2. Predicatul nominal se acordă cu subiectul astfel: verbul copulativ în număr şi persoană, iar numele predicativ în gen, număr şi caz (dacă are aceste categorii gramaticale). Trebuie reţinut că acordul în caz este dat de prepoziţii:

*Alina **este vrednică**. (N)* *Ea **este studentă**.(N)*
*Casa **este de cărămidă**. (Ac.)* *Lupta **este împotriva fumatului**.(G)*

3. Când **subiectul este multiplu**, acordul se face astfel:

- **la plural**, dacă termenii subiectului sunt coordonaţi copulativ:

*Ileana şi Adela **au plecat** în Bucegi.*

- **la persoana I sau a II-a plural, dacă unul din termenii subiectului este pronume la persoana I sau a II-a**:

*Eu şi prietenii mei **am ajuns** în vârful muntelui.*
*Tu şi ceilalţi **aţi rămas** la cabană.*

- **la singular, dacă termenii subiectului sunt coordonaţi copulativ negativ**:

*Nici tata, nici mama **n-a fost de acord** cu mine.*

- **la singular, dacă termenii subiectului sunt coordonaţi disjunctiv**:

*Sora sau fratele **va merge** în excursie cu mine?*

- **la singular, dacă subiectele sunt verbe la infinitiv sau supin**:

*E greu **a scrie** / **de scris** frumos.*

- **la masculin plural, dacă unul din termenii subiectului multiplu (substantive sau pronume) e de genul masculin**:

*Robert şi Adela **au fost bucuroşi**. Ionel şi Maria **au fost aleşi**.*

- **la feminin – neutru plural, dacă termenii subiectului multiplu sunt substantive nume de lucruri, dacă amândouă sunt la singular**:

*Cartea şi caietul **sunt puse** pe bancă.*
*Muntele şi pădurea **sunt frumoase**.*

- **la masculin plural, dacă termenul masculin plural (al subiectului multiplu exprimat prin substantive nume de lucruri) este fie pe ultimul loc, fie combinat cu un substantiv neutru singular**:

*Dealurile şi munţii **sunt împăduriţi**.*
*Peretele şi tavanul **sunt** proaspăt **văruiţi**.*

În cazul substantivelor colective, acordul se face astfel:

- **dacă substantivul colectiv este articulat hotărât, predicatul se pune la singular**: *Mulţimea de oameni **a plecat**.*

- **dacă substantivul colectiv este articulat nehotărât, predicatul se pune la plural**: *O mulţime de oameni **au plecat**.*

În cazul subiectului exprimat prin pronume, acordul se face astfel:

- **în gen, la singular, dacă subiectul este exprimat prin pronume de politeţe de persoana a II-a singular** (verbul auxiliar şi verbul copulativ fiind la plural):

***Dumneavoastră** sunteţi **profesor / profesoară**.*

sau **la plural**:

***Dumneavoastră** sunteţi **veseli / vesele**.*

- **când subiectul este exprimat prin pronumele nehotărât „fiecare"**, neurmat de determinări la plural, predicatul se pune la plural:

*Fiecare **au venit** cu câte un prieten.*

** Acordul prin atracţie este o greşeală răspândită în vorbire şi în scriere. În acest caz, predicatul se acordă cu un alt cuvânt de care este mai aproape, nu cu subiectul:*

***A fost** odată un moş şi o babă.*

2.2. PROPOZIŢIA SUBORDONATĂ PREDICATIVĂ (PR)

Propoziţia subordonată predicativă îndeplineşte funcţia de nume predicativ pe lângă un verb copulativ (la un mod personal sau nepersonal) din propoziţia regentă.

** Verbul copulativ din regentă are funcţia de **predicat nominal incomplet**:*

- când propoziţia regentă are subiect şi se termină în verb copulativ, după care este un element de relaţie subordonator, următoarea propoziţie este predicativă;

***- verbele copulative la moduri nepersonale (infinitiv sau gerunziu) urmate de un element de relaţie subordonator cer propoziţii predicative**:*

***A deveni** [1]/ ce ţi-ai dorit [2]/ este o mare realizare. [1]/* 1=PP, 2=PR
***Părând** [1]/ că este bolnav [2]/ a mers la medic. [1]/* 1=PP, 2=PR

- *verbele copulative* ***a deveni*** *şi* ***a rămâne****, cu funcţia de complement direct în propoziţia regentă, cer propoziţii predicative:*

Robert a hotărât ***a deveni*** *[1]/ ce şi-a dorit mama lui. [2]/* 1=PP, 2=PR
Fiecare ne dorim ***a rămâne*** *[1]/ cum eram în tinereţe. [2]/* 1=PP, 2=PR

- *expresiile verbale impersonale:* ***este adevărat, este bine, este esenţial, este important*** *etc. cer în frază o subordonată subiectivă. Dacă inversăm topica expresiei verbale impersonale şi articulăm adverbul, substantivizându-l, atunci cer în frază o propoziţie predicativă:*

Să comparăm*: **Este esenţial** [1]/ să învăţăm verbul. [2]/* 1=PP, 2=SB
Este adevărat *[1]/ că n-am ştiut poezia. [2]/* 1=PP, 2=SB
Este important *[1]/ să învăţăm. [2]/* 1=PP, 2=SB

Dar*:*

Esenţialul ***este*** *[1]/ să învăţăm verbul. [2]/* 1=PP, 2=PR
Adevărul ***este*** *[1]/ că n-am ştiut poezia. [2]/* 1=PP, 2=PR
Importanţa faptului ***este*** *[1]/ să învăţăm. [2]/* 1=PP, 2=PR

N.B. **Verbele copulative** din limba română sunt: **a fi, a deveni, a părea, a însemna, a se face (a se preface), a ajunge, a rămâne, a ieşi, a se naşte, a se numi, a se chema**.
(vezi VERBUL, verbele copulative - capitolul C, 1.1.1.).

2.2.1. Elemente de relaţie care introduc PR:

a. – conjuncţii subordonatoare: că, să, ca... să, dacă, de şi locuţiuni conjuncţionale subordonatoare: ca şi cum, ca şi când, de parcă, după cum.

Părerea mea este [1]/ ***că*** *vei reuşi la examen. [2]/* 1=PP, 2=PR
Dorinţa mea este [1]/ ***să*** *plecăm la munte. [2]/* 1=PP, 2=PR
Întrebarea este [1]/ ***dacă*** *vei veni şi tu. [2]/* 1=PP, 2=PR
Tu ai rămas [1]/ ***ca şi cum*** *n-ai îmbătrânit deloc. [2]/* 1=PP, 2=PR

b. – pronume şi adjective relativ-interogative: care, cine, ce, ceea ce, cât, câtă, câţi, câte: *Întrebarea este [1]/* ***cine*** *(****care****) va ajunge primul. [2]/* 1=PP, 2=PR
El a devenit [1]/ ***ceea ce*** *a dorit. [2]/* 1=PP, 2=PR
Ei au rămas [1]/ ***câţi*** *au fost la început. [2]/* 1=PP, 2=PR
Întrebarea este [1]/ ***al cui*** *copil a spart geamul. [2]/* 1=PP, 2=PR
Este el [1]/ ***cine*** *s-a recomandat. [2]/* 1=PP, 2=PR

c. – pronume sau adjective nehotărâte: oricare, orice, oricine:

Medalia este [1]/ ***pentru oricine*** *o merită. [2]/* 1=PP, 2=PR
Fiecare putem deveni [1]/ ***orice*** *vrem. [2]/* 1=PP, 2=PR

d. – adverbe relative: unde, cum, când, cât, precum:

El a rămas [1]/ ***cum*** *îl ştim. [2]/* 1=PP, 2=PR
Problema este [1]/ ***unde*** *vom pleca la vară. [2]/* 1=PP, 2=PR
Mama a fost /[1],(PP) este /[2](PP) şi rămâne /[3](PP)cum o ştii./[4](PR)

** Când după verbul* ***a fi*** *se află:*

- locuţiunea conjuncţională ***pentru că*** *– cere CZ, nu PR:*
Maşina este[1]/ pentru că avem nevoie de ea.[2]/1=PP, 2=CZ
- conjuncţia compusă ***ca să*** *– cere CS, nu PR:*

Omul este[1]/ ca să muncească.[2]/ 1=PP, 2=CS

2.2.2. Contragerea şi expansiunea

Propoziţia predicativă se contrage în nume predicativ, după cum numele predicativ poate fi dezvoltat într-o propoziţie predicativă. Se contrage prin trecerea verbului la un mod nepredicativ sau prin folosirea unui substantiv de origine verbală:

Succesul în viaţă înseamnă [1]/ să munceşti mult. [2]/ 1=PP, 2=PR
Succesul în viaţă înseamnă ***a munci*** *mult.Succesul înseamnă* ***muncă*** *multă.*
n.p. n.p.
El este [1]/(PP) cum îl ştii. [2]/(PR) = El este ***neschimbat*** *(nume predicativ).*

2.2.3. Topica şi punctuaţia

Propoziţia predicativă stă de obicei după regentă, dar poate sta şi înaintea regentei:

Tu ai ajuns [1]/ ce ţi-ai dorit. [2]/ 1=PP, 2=PR
Ce ţi-ai dorit [1]/ ai ajuns. [2]/ 1=PR, 2=PP

** Dacă în faţa verbului* ***a fi*** *este o propoziţie şi după el este un substantiv articulat hotărât, acesta are funcţia sintactică de subiect, iar propoziţia din faţă este PR:*

Ceea ce supără[1]/ este neseriozitatea lui.[2]/ 1=PR, 2=PP
Ce mă nemulţumea[1]/ era superficialitatea lui.[2]/ 1=PR, 2=PP

Propoziţia predicativă are topica fixă într-un singur caz:

N.B. Dacă în faţa verbelor **a însemna, a fi** (cu sensul a însemna) şi **a rămâne** este o propoziţie introdusă prin **dacă, să, când, că, ceea ce** şi după aceste verbe este o altă propoziţie, prima propoziţie este SB, iar ultima propoziţie este PR:

Dacă nu vine [1]/ ***înseamnă*** *(****este****) [2]/ că n-a fost anunţat. [3]/* 1=SB, 2=PP, 3=PR
Ceea ce am stabilit [1]/ ***rămâne*** *[2]/ cum am hotărât. [3]/* 1=SB, 2=PP, 3=PR
Când nu vine [1]/ ***înseamnă*** *[2]/ că n-a putut pleca. [3]/* 1=SB, 2=PP, 3=PR

- *În aceste situaţii, verbele* ***a fi****,* ***a însemna*** *şi* ***a rămâne*** *sunt şi* ***impersonale*** *(şi cer SB) şi* ***copulative*** *(şi cer PR).*
- Atenţie !

Ex.: *Ceea ce mă sperie [1]/(PR) este* ***frigul*** *de afară.[2]/(PP)* – care are forma:
Frigul *de afară este [1]/(PP) ceea ce mă sperie.[2]/(PR)*

- Dacă după un verb copulativ care are subiect este un cuvânt care răspunde la întrebarea *când?* sau *unde?*, urmat de un mijloc de legătură, propoziţia următoare este predicativă, iar verbul copulativ din regentă are funcţia de predicat nominal incomplet: *El a devenit ieri [1]/(PP) ce au vrut părinţii.[2]/(PR). El a devenit aici [1]/(PP) ce-a vrut.[2]/(PR).*

2.3. – SUBIECTUL (sb.)

Subiectul este partea principală de propoziţie despre care se spune ceva cu ajutorul predicatului. Răspunde la întrebările: **cine? ce?**

2.3.1. Clasificarea subiectelor

2.3.1.1. După felul în care subiectul este sau nu autorul acţiunii:

a. – subiect gramatical este subiectul care răspunde la întrebările gramaticii (**cine?**, **ce?**)

Exemplu: În propoziţia: *Cărţile **sunt citite** de copii.*, subiectul gramatical este substantivul **cărţile**, dar autorul real al acţiunii predicatului verbal la diateza pasivă este însă substantivul **copii**, care are funcţia de compl. de agent (răspunde la **de către cine?**).

b. – subiect logic este autorul real al acţiunii exprimată de predicatul verbal. În enunţurile: *Casa **a fost construită** de o firmă.*

*Scrisoarea **a fost scrisă** de colegul meu.*

Substantivele **casa, scrisoarea** sunt subiecte gramaticale (răspund la întrebarea **cine?**), iar substantivele **de o firmă, de colegul** au funcţia de complement de agent, chiar dacă sunt autorii reali ai acţiunilor.

La fel în enunţurile:

*Mi-e **foame** (sete, milă, silă, ruşine etc.).*
*Mă doare **capul**.*
*Îmi place **muzica**.*
*Mi-e drag **calculatorul**.*
*Vi se cuvin **laude** multe.*

substantivele: **foame, sete, ..., capul, cartea, muzica, calculatorul, laude** sunt subiecte gramaticale, iar pronumele **mi, mă, îmi, mi, vi** sunt subiecte logice, dar în propoziţie au funcţia sintactică de complement indirect (mi, îmi, vi), sau complement direct (mă).

** La fel se petrece când substantivul aşezat după verbul **a fi** arată un fenomen din natură: **frig, răcoare, seară, vară, vânt, ger, linişte, ceaţă, nor, ploaie** etc., unde substantivele respective au funcţia sintactică de subiect gramatical: **a fost frig (răcoare), e seară, e vară, e vânt, e ger, e linişte, e ceaţă, e nor** etc.*

2.3.1.2. – După prezenţa în propoziţie:

a. – subiect exprimat (scris în propoziţie):

1. – subiect simplu (format dintr-o singură parte de vorbire):

***Maria** citeşte o carte.*

2. – subiect multiplu (format din două sau mai multe părţi de vorbire):

***Maria, Adela şi colegul** meu merg la teatru.*

3. – subiect dezvoltat (exprimat prin construcţii infinitivale relative – formate din verbul **a fi** + pronume relativ (**cine, ce, care, cât**), + infinitiv):

*Nu-i **cine** mă **ajuta**. Nu-i **cine** mă **plânge**.*
*Nu-i **cin**'te-**nvăţa minte**. N-are **ce se întâmpla.***

4. – subiect reluat: *Vine **el tata** acasă ...; ...o ieşi **ea** pupăza de undeva.*
(Subiectele sunt **tata** şi **pupăza**, dar sunt reluate de pronumele personal)

N.B. **Părţile de vorbire care pot îndeplini funcţia de subiect** (sau prin ce se exprimă subiectul) sunt:

- substantive comune, proprii, locuţiuni substantivale:
  Cărţile sunt pe masă. **Adela** a plecat în Anglia.
  Părerile de rău sunt necesare omului.
- pronume: personal, de politeţe, posesiv, demonstrativ, relativ, interogativ, nehotărât, negativ:
  Eu sunt elev la liceu. **Dumneata** înveţi bine. **Ai tăi** sunt acasă.
  Aceasta este cartea mea. Ştiu [1]/ **cine** mă caută. [2]/ **Cine** a venit?
  Altul a luat cartea. N-a plecat **nimeni**.
- numeral: cardinal propriu-zis, colectiv, distributiv, fracţionar sau numeral ordinar:
  Doi au plecat mai devreme. **Ambii** au luat note mari.
  Câte doi se aşezau pe scaune.
  O treime din elevi au obţinut note mari.
  Al doilea este mai mare.
- verb: la infinitiv: E uşor **a înţelege** poezia.
  la supin: E greu **de învăţat** pe dinafară.
  la gerunziu: De afară se aude **pocnind**.
- interjecţie: De afară se aude **poc**!

b. – subiect neexprimat (nescris în propoziţie) poate fi:

1. – subiect inclus este de obicei pronumele personal de persoana I sau a II-a singular şi plural, care este dedus din terminaţia verbului predicat:

*Citesc o carte bună. **(eu)** Învăţaţi bine poezia. **(voi)***

2. – subiect subînţeles – se subînţelege din propoziţia anterioară sau este la persoana a III-a singular sau plural: ***Mihai** mănâncă [1]/ apoi pleacă în oraş. [2]/ **(el)***

3. – subiect nedeterminat se întâlneşte în propoziţiile:

- în care acţiunea verbului predicat nu se referă la o persoană. Verbul predicat este exprimat prin: **verbe impersonale şi unipersonale**, **expresii verbale impersonale** sau **predicate adverbiale** – care cer propoziţii subiective:

S-a anunţat la radio. Scrie în ziare.
Se cuvine [1]/ să ne comportăm frumos. [2]/ 1=PP, 2=SB
E uşor [1]/ să înveţi poezia. [2]/ 1=PP, 2=SB
Desigur [1]/ că voi veni la timp. [2]/ 1=PP, 2=SB

- în care se exprimă constatări cu caracter general (proverbe, zicători, maxime): *Ai carte, ai parte. Bine faci, bine găseşti.*

4. – subiect impersonal sau subiect zero – se întâlneşte în propoziţiile cu predicat exprimat prin verb impersonal absolut (ninge, se înserează etc.) sau printr-o expresie cu sens impersonal:

Afară plouă. Se înserează devreme.
Îmi pare rău de necazul tău. Nu-mi arde de nimic.

2.3.2. Topica şi punctuaţia subiectului

Subiectul poate sta înainte sau după predicat şi nu se desparte prin virgulă.

** - Dacă propoziţia are predicat nominal, subiectul poate fi intercalat între verbul copulativ şi numele predicativ:*

*Să devină **el** poliţist.*

- Dacă între subiect şi predicat se intercalează o construcţie sintactică sau o propoziţie, se despart prin virgulă:

Copilul, văzând jucăria, a început [1]/ să râdă. [2]/

N.B. ***Excepţii de subiecte** în alt caz decât nominativul:*

- substantiv în genitiv:

***Ai casei** sunt în excursie.*

- substantive sau pronume în acuzativ:

*Au plecat **dintre elevi**. Au venit şi **din aceia**[1]/ care nu ştiu.[2]/*

- pronume relativ-interogative în G., D., sau Ac. cu prepoziţie:

*Dau note mari [1]/ **cui** merită. [2]/*

*Am întârziat [1]/ **din cauza cui** n-a venit la timp. [2]/*

*Îl ascult [1]/ **pe care** ştie bine. [2]/*

- substantive precedate de prepoziţia **la**:

*După furtună au căzut **la frunze**!*

DIFICULTĂŢI:

– în propoziţiile enunţiative, subiectul este în mod normal aşezat înaintea predicatului: - dacă predicatul este exprimat prin verbe ca **a plăcea**, **a durea**, **a trebui**, **a se cuveni** etc., subiectul stă după predicat. Exemple: *Îmi place **muzica.***; *Mă doare **capul.***; *Nu-mi trebuie **nimic.***; *Ţi se cuvine **un cadou***. **Atenţie!**: subiectul nu trebuie confundat cu complementul direct (când punem întrebarea ***ce?***, vedem dacă predicatul întrebat are subiect - ***cine?***; dacă are subiect - inclus, subînţeles sau exprimat – atunci cuvântul care răspunde la întrebarea ***ce?*** este complement direct; dacă nu are subiect, cuvântul care răspunde la întrebarea ***ce?*** este subiect;.

- subiectul stă după predicat şi în propoziţiile interogative.

Exemplu: *A venit **Ionel**?*

– în propoziţiile interogative cu predicat nominal, înaintea verbului copulativ stă numele predicativ, nu subiectul. Exemplu: *Cine a fost Eminescu?* (unde ***cine*** este nume predicativ exprimat prin pronume interogativ, iar ***Eminescu*** este subiect) sau: *Câţi sunteţi în clasă?* (unde ***câţi*** este nume predicativ exprimat prin pronume interogativ, iar subiectul este inclus (***voi***);

– în propoziţiile subordonate cu predicat nominal, introduse prin pronume relativ sau prin adverbul relativ ***cum***, acestea au funcţia de nume predicativ, iar subiectul este aşezat după verbul copulativ. Ex.: *Nu ştiu[1]/(PP) **ce** înseamnă asta.[2]/(CD)* sau *Am ştiut[1]/(PP) **cum** a rămas el.[2](CD)*, unde ***ce*** şi ***cum*** sunt nume predicative şi formează predicate nominale cu verbele copulative ***a însemna*** şi ***a rămâne***, iar ***asta*** şi ***el*** sunt subiecte aşezate după predicatul nominal;

- dacă după verbul *a trebui* este un alt verb, acesta are funcţia sintactică de subiect exprimat prin verb la infinitiv prezent diateza pasivă: *Ex.: Trebuie dată o explicaţie.*,

unde *dată* = subiect exprimat prin verb la infinitiv prezent, diateza pasivă; *o explicaţie* = subiect al verbului la infinitiv, diateza pasivă. Sau: *Rufele trebuie spălate.*, unde *trebuie* = p.v., *spălate*= sb.exprimat prin verb la infinitiv prezent, diateza pasivă, iar *rufele* = subiect al verbului la infinitiv prezent.

- dacă în faţa unui pronume demonstrativ este un pronume nehotărât, pronumele demonstrativ are funcţia de subiect, iar pronumele nehotărât este atribut adjectival: *Toţi **cei** [1]/(PP) care au venit [2]/(AT) sunt colegii mei.[1]/.*

2.4. PROPOZIŢIA SUBORDONATĂ SUBIECTIVĂ (SB)

Propoziţia subiectivă este propoziţia subordonată care îndeplineşte funcţia de subiect al propoziţiei regente.

2.4.1. Elemente regente:

Propoziţia subiectivă este cerută de următoarele termene (elemente) **regente** (predicatul regentei sau un verb la un mod nepersonal din regentă):

1. – orice verb sau locuţiune verbală personală care nu are subiect exprimat, inclus ori subînţeles, dar care are în faţă sau în spate o subordonată introdusă prin pronume relativ-interogativ:

***Cine** înveţă bine [1]/ ia note mari. [2]/* 1=SB, 2=PP

***Ceea ce** ai spus ieri [1]/ a fost adevărat. [2]/* 1=SB, 2=PP

*Sosind [1]/ **cine** a fost chemat [2]/ am început lucrul. [1]/* 1=PP, 2=SB

*Se dă de-a rostogolul [1]/ **cine** poate. [2]/* 1=PP, 2=SB

2. – verbe personale devenite impersonale: *a începe, a merge, a strica, a merita* etc.:

***Începe** [1]/ să plouă. [2]/* 1=PP, 2=SB

***Merge (merită)** [1]/ să încercăm şi noi. [2]/* 1=PP, 2=SB

3. – verbe sau locuţiuni verbale impersonale precedate de un pronume personal în D. sau Ac.:

*Îmi **părea** [1]/ că este prea obosit. [2]/* 1=PP, 2=SB

*I **s-a năzărit** [1]/ să plece în excursie. [2]/* 1=PP, 2=SB

***Nu**-i **place** [1]/ să te porţi astfel cu el. [2]/* 1=PP, 2=SB

*Mă **doare** [1]/ că n-ai venit de ziua mea. [2]/* 1=PP, 2=SB

*Îl **încântă** [1]/ că ai luat notă mare la examen. [2]/* 1=PP, 2=SB

4. – verbe reflexive impersonale: *se zice, se spune, se povesteşte, se aude, se pare*:

***Se zice** [1]/ că examenul va fi uşor. [2]/* 1=PP, 2=SB

***Se pare** [1]/ că are dreptate. [2]/* 1=PP, 2=SB

***Se scrie** în ziare [1]/ că se va schimba vremea. [2]/* 1=PP, 2=SB

5. – verbe impersonale ca înţeles şi unipersonale ca formă: *trebuie, se cade, se cuvine, se întâmplă, decurge, rezultă*:

*Nu **se cade** [1]/ să ne comportăm urât. [2]/* 1=PP, 2=SB

***Se întâmplă** [1]/ să iau şi o notă mică. [2]/* 1=PP, 2=SB

N.B. Dacă în faţa unui verb impersonal şi unipersonal este un subiect, acesta este subiectul propoziţiei următoare:

*Ionel [1]/ **trebuie** [2]/ să plece. [1]/* 1=SB, 2=PP

*Fiecare om [1]/ **se cuvine** [2]/ să înveţe. [1]/* 1=SB, 2=PP

** Substantivele **Ionel** şi **om** sunt subiectele verbelor **să plece** şi **să***

***învețe**, nu ale verbelor **trebuie** și **se cuvine**.*

6. – verbe pasive impersonale: *este știut, e permis, e stabilit, a-i fi scris, este dat, este cunoscut, este hotărât* etc.:

*Ți-**a fost scris** [1]/ să ajungi profesor. [2]/* 1=PP, 2=SB
***Este permis** [1]/ să porți pantaloni scurți. [2]/* 1=PP, 2=SB

7. – adverbe și locuțiuni adverbiale predicative: *sigur, desigur, poate, pesemne, negreșit, noroc, probabil, pasămite, bineînțeles, firește, aproape, cu siguranță, fără îndoială, fără doar și poate, cu certitudine, mai (că), mai mai (să),într-adevăr (că)* etc., urmate de element de relație subordonator: ***Poate** [1]/ că va veni la timp. [2]/* 1=PP, 2=SB
***Desigur** [1]/ că nu va întârzia. [2]/* 1=PP, 2=SB
***Păcat** [1]/ că ai luat notă mică. [2]/* 1=PP, 2=SB
***Cu certitudine** [1]/ că nu va lua notă mică. [2]/* 1=PP, 2=SB

8. – expresii verbale impersonale (care sunt predicate nominale, formate din verbul copulativ **a fi** + **un adverb** sau **locuțiune adverbială de mod**): *e posibil, e păcat, e de ajuns, e de mirare, e bine, e rău, e ușor, e greu, e cu putință, e de necrezut, e în zadar, pare de necrezut, devine clar,* urmate de un element de relație subordonator:

***E bine** [1]/ că va veni la timp. [2]/* 1=PP, 2=SB
***Nu e cu putință** [1]/ să nu rezolvi exercițiul. [2]/* 1=PP, 2=SB

N.B. Adv. de mod și loc. adv. de mod izolate prin virgule în interiorul prop. formează adv. incidente sau loc.adv.incidente:

*Voi veni, **desigur**, [1]/ să iau cartea. [3]/* 1=PP, 2=CS
*Voi pleca, **fără îndoială**, cu primul tren. [1]/* 1=PP, unde *desigur* și *fără îndoială* sunt adverbe incidente.

***2.4.2. Elemente de relație* care introduc în frază propoziții subiective:**

- conjuncții subordonatoare: *că, să, ca ... să, dacă, de*;

- locuțiunea conjuncțională: *cum că*;

- pronume sau adjective pronominale relative: *care, cine, ce, ceea ce, cât, câtă, câți, câte*;

- pronume sau adjective pronominale nehotărâte: *oricare, oricine, orice, oricâți, oricâte*;

- adverbe relative: *unde, când, cum, cât, încotro, oriunde* (precedate sau nu de prepoziții);

Exemple de fraze:

*E bine [1]/ **să** iei notă mare. [2]/* 1=PP, 2=SB
*Nu se știe [1]/ **dacă** va veni la timp. [2]/* 1=PP, 2=SB
*Vor rămâne în clasă [1]/ **câți** doresc. [2]/* 1=PP, 2=SB
*Nu se știe [1]/ **care** va pleca. [2]/* 1=PP, 2=SB
***Oricine** învață bine [1]/ poate lua examenul. [2]/* 1=SB, 2=PP
*Nu se cunoaște [1]/ **unde** a plecat. [2]/* 1=PP, 2=SB
*Nu se estimează [1]/ **câți** elevi vor promova. [2]/* 1=PP, 2=SB
*Este interesant [1]/ **ceea ce** se scrie despre tine. [2]/* 1=PP, 2=SB
Una e[1]/ ce gândești[2]/ și alta e[3]/ ce faci.[4]/ 1=PP, 2=SB, 3=PP, 4=SB
Vlad /[1](PP) sau cum îl cheamă /[2](SB) așteaptă pe cineva./[1]

N.B. **Propoziția subordonată subiectivă poate fi reluată** printr-un **pronume demonstrativ,** printr-un **pronume nehotărât** sau printr-un **substantiv** și numai atunci se desparte prin virgulă.

*Cine va învăța bine, [1]/ **acela** va câștiga. [2]/* 1=PP, 2=SB
*Dacă ai luat notă mare, [1]/ **totul** este datorat perseverenței. [2]/* 1=SB, 2=PP
*Că ai muncit tot anul, [1]/ **faptul (cauza, explicația)** este dorința de a reuși la facultate. [2]/* 1=SB, 2=PP

** Verbele **a fi, a rămâne, a ajunge** pot fi **copulative – și cer propoziții predicative**, dar pot fi și **impersonale – și cer propoziții subiective**.*

Să se compare:

*Ionel **a fost** aseară [1]/ cum îl știm toți. [2]/* 1=PP, 2=PR
*Mobila **rămâne** [1]/ cum a fost. [2]/* 1=PP, 2=PR
*Mihai **a ajuns** [1]/ ce și-a dorit. [2]/* 1=PP, 2=PR

Cu:

***Era** [1]/ să pierd trenul. [2]/* 1=PP, 2=SB
***Rămâne** [1]/ să ne întâlnim mâine. [2]/* 1=PP, 2=SB
***Ajunge** [1]/ cât ai învățat astăzi. [2]/* 1=PP, 2=SB

* Dacă în fața verbului *a trebui* este o propoziție și după el, altă propoziție, verbul *a trebui* formează propoziție PP, propoziția nr.3 este SB și este regentă pentru prima propoziție, care este SB sau CD: *Ce am aflat [1]/(SB) trebuie [2]/(PP) să fie adevărat.[3]/(SB). Ce știi tu [1]/(CD)trebuie [2]/(PP) să știu și eu.[3]/(SB).*

2.4.3. Topica și punctuația

Subiectiva poate sta înainte sau după regentă. Nu se desparte prin virgulă de regentă. Excepție fac subiectivele care sunt reluate prin pronume demonstrativ sau nehotărât (care se desparte prin virgulă).

N.B.: Să comparăm: *Mă doare [1]/(PP) că nu înțelegi.[2]/(SB)* **dar**:

*Mă doare, [1]/(PP) că nu înțelegi.[2]/(CZ)*deoarece este despărțită prin virgulă.

2.4.4. Contragerea și expansiunea subiectivei

- subordonata subiectivă se poate contrage prin trecerea verbului la un mod nepersonal (nepredicativ) sau prin substantivizarea lui:

Este necesar [1]/ să înveți. [2]/ 1=PP, 2=SB
E necesar(ă) **a învăța (învățarea)**.

2.5. – ATRIBUTUL (atr.)

Atributul este partea secundară de propoziţie care determină un substantiv sau un substitut al acestuia (pronume sau numeral). Răspunde la întrebările: **care?, ce fel de?, al cui?, a cui?, ai cui?, ale cui?, câţi?, câte?.**

- substantiv: *Plecările **în excursie** sunt frumoase.* – care plecări? = în excursie
  *Aducerile-aminte **din copilărie** mă copleşesc.*
  *Filele **caietului** sunt murdare.* – ale cui file? = (ale) caietului
- pronume: *Fiecare **dintre colegi** merge la banchet.*
- numeral: *Două **dintre colege** au luat note mari.*

* *Un substantiv poate avea mai multe atribute:*

*Maşinile **albe**, **frumoase**, **metalizate** îmi plac foarte mult.*

2.5.1. Clasificarea atributelor (atributul poartă numele părţii de vorbire prin care este exprimat):

2.5.1.1. – atributul adjectival se exprimă prin:

a. - adjectiv propriu-zis – la orice grad de comparaţie:

*Trandafirul **galben** încântă ochiul.*

b. - adjectiv provenit din participiu sau gerunziu acordat:

*Copacii **înfloriţi** încântă privirea.*
*Femeile **suferinde** au o privire tristă.*

* ***Atributul adjectival*** *stă totdeauna lângă substantiv cu care se acordă în gen, număr şi caz.*

Adjectivul aşezat în faţa substantivului ***preia articolul hotărât al acestuia****:* ***Înaltul*** *brad este împodobit de zăpadă.*

N.B.- *Verbele la participiu nu sunt* ***atribute verbale****, ci* ***atribute adjectivale****, deoarece ele se acordă în gen, număr şi caz cu substantivul şi, prin conversiune, ele devin* ***adjective participiale*** *(înflorit, îmbobocit etc)* ***nu au complement de agent****, sau* ***participii adjectivale*** *(citit, trimis, scris etc.) care* ***au complement de agent****.*

c. - adjectiv pronominal:

- de întărire: *„Mircea **însuşi** mână-n luptă ..."*
- posesiv: *Cărţile **mele** sunt copertate.*

* ***Atributul adjectival*** *exprimat prin adjectiv pronominal posesiv răspunde la întrebările al, a, ai, ale cui?, dar nu este în cazul genitiv, pentru că articolele posesiv-genitivale* ***al, a, ai, ale*** *sunt în N. sau Ac., ci este în acelaşi caz cu substantivul pe care îl determină; dacă se acordă cu el, articolul posesiv-genitival în G.-D. are forma* ***alor****.*

- demonstrativ: *Elevul **acela** învaţă bine.*
- interogativ: ***Ce** carte citeşti?*
- relativ: *Nu ştiu [1]/ **care** elev are nota cea mai mare. [2]/*

* ***Pronumele relativ compus ceea ce şi pronumele interogativ-relative cine, cui*** *nu pot deveni adjective pronominale, pentru că nu suportă lângă ele un substantiv cu care să se acorde.*

- nehotărât: ***Fiecare** om are problemele lui.*
- negativ: ***Niciun** elev nu a lipsit azi.*

* ***Pronumele negative nimeni, nimic, nimănui*** *– nu pot deveni adjective pronominale.*

d. - numeral cu valoare adjectivală:

- cardinal (până la douăzeci): ***Patru** elevi au plecat în excursie.*

(**patru** = atribut adjectival exprimat prin numeral cardinal simplu cu valoare adjectivală, se acordă în gen, număr şi caz cu substantivul determinat (masculin, pl., N.))

Dar:(după GALR):Douăzeci *de copii merg în tabără.* (**douăzeci** = atribut exprimat prin numeral cardinal compus; **(de) copii** = subiect exprimat prin substantiv).

- ordinal: ***Primul** copil este blond.*
- multiplicativ: *Efortul **înzecit** dă rezultate bune.*
- distributiv: *Mersul **câte doi** este mai ordonat.*
- colectiv: ***Ambii** copii au note mari.*

* *Atunci când însoţeşte un substantiv în vocativ fără funcţie sintactică, adjectivul îşi menţine funcţia de atribut adjectival:* Ionele **dragă**, vino cu noi!

* *Adverbele* ***aievea, alene, anevoie, aşa, asemenea, bine, gata****, aşezate lângă substantive devin adjective, deci atribute adjectivale: visul* ***aievea****, mersul* ***alene****, transportul* ***anevoie.***

2.5.1.2.–atributul substantival se exprimă prin substantive, locuţiuni substantivale sau numerale cu valoare substantivală. Este de mai multe feluri:

a. - atribut substantival genitival – exprimat prin substantiv sau numeral în genitiv, fără prepoziţie: *Frunzele **copacilor** au îngălbenit.*
*Lucrările **celor trei** au fost notate cu nota maximă.*

b. - atribut substantival prepoziţional – exprimat prin substantiv sau numeral în cazul cerut de prepoziţie:- în G.: *Grădina **din faţa casei** are mulţi pomi.*
*Ambiţia **împotriva celor doi** este mare.*
- în D.: *Programarea **conform tabelului** a fost respectată.*
- în Ac.: *Mobila **din casă** este masivă.*

c. - atribut substantival în dativ (datival) – determină substantive nearticulate, indicând grade de rudenie, dependenţă etc.: *Ionel este nepot **vărului** meu.*
*Somnul vameş **vieţii**.*
*Liana este soră **lui Fănuş.***

d. - atribut substantival apoziţional – poate sta în orice caz, indiferent de cazul substantivului regent şi este precedat uneori de adverbele de mod (fără funcţie sintactică) **adică** şi **anume, mai presus** (subînţelese): *Profesorul **Ionescu** este dirigintele meu.*
*Ionescu, **profesorul**, este dirigintele meu.*

*Cartea Ioanei, **a colegei** mele, este bună.*
*Am văzut-o pe Elena, **colega** mea.*
*Nene **Ioane**, unde te duci?*

N.B. După **GALR** cuvintele subliniate din exemplele de mai jos nu sunt apoziţii, ci atribute substantivale în nominativ:

*Munţii **Carpaţi**, luna **mai**, vocala **a**, cifra **şapte**, anul **2006**, doamna **Tanţa**, secolul **XXI**, fratele **Mihai**, poezia **„Lacul”** etc.*

***Atenţie** la situaţiile în care atributul stă la mare distanţă de cuvântul regent; în asemenea situaţii, el poate fi confundat cu complementele:*

*Casa înaltă şi frumoasă **de la marginea oraşului** e a noastră.*

** Pentru o documentare completă, vezi „Cazurile substantivului” (apoziţia).*

2.5.1.3. – atributul pronominal se exprimă prin:

a. - pronume personal, de politeţe şi reflexiv – care nu pot deveni adjective pronominale:
*Cartea **lui** este ca şi nouă. Cămaşa-**i** este ruptă.*
*Lauda **de sine** nu miroase a bine.*
*Caietul **dumneavoastră** este gros.*

b. - pronume posesiv, demonstrativ, relativ, interogativ, nehotărât şi **negativ** care nu se acordă în gen, număr şi caz cu substantivul determinat. **În afară de pronumele posesive**, celelalte pronume enumerate îndeplinesc funcţia de **atribut pronominal când răspund la întrebările al, a, ai, ale cui**?. Pronumele posesiv care are în faţă articolul posesiv-genitival **alor**, dar nu se acordă cu substantivul, are funcţia de atribut pronominal:
*Cărţile **alor mei** sunt noi. (**alor mei** = atr. pronominal, G.)*
*Cărţile **mele** sunt noi. (**mele** = atribut adjectival, N.).*

c. - atribut pronominal în dativ: sunt pronumele reflexive, demonstrative, personale (după **GALR**): *mâna-**ţi** ruptă, nepot **acestuia**, şef **lui**, cămaşa-**i** e ruptă, trista-**i** privire.*

2.5.1.4. – atributul verbal se exprimă prin verbe la:
a. - infinitiv cu prepoziţie: *Dorinţa **de a pleca** este mare.*
b. - gerunziu neacordat: *Am văzut rufe **atârnând**.*
c. - supin: *Maşina **de spălat** s-a stricat.*

2.5.1.5. – atributul adverbial se exprimă prin adv. sau prin locuţiuni adverbiale:
*Blocul **de dincolo** este foarte înalt.*
*Plimbarea **de ieri** a fost plăcută.*
*Sosirea **pe neaşteptate** ne-a deranjat.*

2.5.1.6. – atributul interjecţional se exprimă prin interjecţii:
*În uşă se auzea bătaia „**poc!, poc!, poc!**”*
***Halal** colegi avem în clasă!*
*Avem un vecin **tralala**.*

2.5.1.7. –atribut exprimat prin construcţii complexe (mai multe părţi de vorbire):
*Cearta **dintre tată şi fiu**...*

N.B. - Atributul substantival, pronominal, verbal şi adverbial stau, de obicei, după cuvântul determinat.

- Atributul nu se desparte prin virgulă de elementul regent cu excepţia unor atribute antepuse, aflate la distanţă de cuvântul regent.

DIFICULTĂŢI:

– cuvântul determinat de un atribut (deci elementul său regent) trebuie să se găsească **obligatoriu** în aceeaşi propoziţie cu atributul. Precizarea este necesară pentru a nu confunda substantivul determinat de un pronume relativ (care este obligatoriu element de relaţie şi are funcţia sintactică de atribut pronominal genitival în propoziţia pe care o introduce) cu substantivul din propoziţia regentă pe care îl înlocuieşte. Exemplu: *Aceasta **este cartea**[1]/(PP) **al cărei** titlu **m-a atras**./(AT)*, unde pronumele relativ ***al cărei*** ţine locul substantivului cartea (căruia îi preia genul şi numărul, dar nu şi cazul). Cuvântul ***cartea*** este nume predicativ în propoziţia numărul 1, iar cuvintele **al cărei** formează element de relaţie care introduc o subordonată AT şi are funcţia sintactică de atribut pronominal genitival care determină substantivul ***titlu*** (cu care nu se acordă în caz);

– când însă pron. relativ are subst. determinat în propoziţia respectivă, are funcţia de atribut adjectival. Exemplu: *N-am ştiut titlul[1]/(PP) **cărei** cărţi i-am dat atenţie.[2]/(AT)*;

– există propoziţii în care atributul determină substitute ale substantivului, adică un pronume (*Am aflat ceva **plăcut.** Nu s-a întâmplat nimic **deosebit.)*** sau un numeral (*Zece **dintre colege** sunt studente.*);

– de obicei, atributul exprimat prin adjectiv calificativ sau adjectiv participial stă imediat după cuvântul determinat; el poate sta însă şi înaintea cuvântului determinat (*A primit **cuvenitele** daruri de ziua ei. Ai făcut o **asemenea** greşeală?*) – sau, uneori, la distanţă de elementul său regent (***Obosit** şi **speriat**, omul mergea atent.*).

- atributul substantival genitival răspunde numai la întrebările *al, a, ai, ale cui?* Dacă este precedat de prepoziţie specifică genitivului, are funcţia de atribut substantival prepoziţional şi răspunde la întrebarea *care?*: *Lupta împotriva corupţiei este mare.*, sau *Plecarea **din cauza lui Robert** m-a deranjat. Vecinul **din spatele casei** e poliţist.*

2.6. PROPOZIŢIA SUBORDONATĂ ATRIBUTIVĂ (AT)

Propoziţia subordonată atributivă îndeplineşte, în frază, funcţia de atribut pe lângă un substantiv, pronume sau numeral din regentă. Răspunde, ca şi atributul, la întrebările: *care? ce fel de? al, a ai, ale cui? câţi? câte?*.

2.6.1. Elemente regente:
a. - substantiv: *Tata a cumpărat **maşina** [1]/ care mi-a plăcut mie [2]/* 1=PP, 2=AT.
b. - locuţiune substantivală:
*Mi-au făcut plăcere **aducerile aminte**[1]/ pe care le-ai povestit.[2]/* 1=PP, 2=AT.
c. - pronume: *N-am văzut **nimic** [1]/ care să-mi placă. [2]/* 1=PP, 2=AT.
d. - numeral: ***Doi** [1]/ care au luat nota zece [2]/ erau colegii mei. [1]/* 1=PP, 2=AT.

2.6.2. Elemente de relaţie prin care se introduce propoziţia atributivă:

- pronume şi adjective pronominale relative cu sau fără prepoziţie: **care, cine, ce, ceea ce, cât, câtă, câţi, câte**:

*El este colegul [1]/ **căruia** i-am dat cartea. [2]/* 1=PP, 2=AT.

*Întrebarea [1]/ **cine** va veni de ziua mea [2]/ mă preocupă. [1]/* 1=PP, 2=AT.

- pronume nehotărâte compuse cu ori: **oricine, oricare, orice, oricât**:

*Eu sunt prietenul [1]/ **oricui** se comportă corect. [2]/* 1=PP, 2=AT.

- adverbe relative: **unde, când, cum, cât**:

*Locul [1]/ **unde** vom merge [2]/ este splendid. [1]/* 1=PP, 2=AT.

*A sosit momentul [1]/ **când** voi da examen. [2]/* 1=PP, 2=AT.

*Am luat decizia [1]/ **cât** să stăm în excursie. [2]/* 1=PP, 2=AT.

- conjuncţii subordonatoare: **că, să, ca ... să, dacă, de** + locuţiuni conjuncţionale: **cum că, după ce, fără să:** *Situaţia /1(PP) **cum că** n-a priceput /2(AT) îl supără. Plecarea /1(PP) **după ce** au plecat ei /2(AT) ne-a emoţionat.*

*Gândul [1]/ **dacă** va ploua în excursie [2]/ mă înspăimântă. [1]/* 1=PP, 2=AT.

*Ieri am luat hotărârea [1]/ **să** plecăm în excursie. [2]/* 1=PP, 2=AT.

*Colegul [1]/ **de** l-ai văzut [2]/ a luat nota zece. [1]/* 1=PP, 2=AT.

(**de** are sensul **pe care**)

2.6.3. Topica şi punctuaţia

Propoziţia atributivă stă întotdeauna după termenul regent. Atributiva nu se desparte prin virgulă de regentă. Atributiva intercalată explicativă se desparte prin virgule: *Vârful muntelui, [1]/ care era acoperit de zăpadă, [2]/ părea de basm. [1]/*

**** Atributiva izolată prin virgulă** urmează după un pronume personal sau un substantiv propriu:*

Vă premiez pe voi, [1]/ care sunteţi cei mai buni. [2]/

L-am văzut pe Mihai, [1]/ care a venit la tine. [2]/

2.6.4. Contragerea şi expansiunea atributivei

Propoziţia atributivă se contrage în atribut prin trecerea verbului predicat la infinitiv, supin sau gerunziu neacordat:

*Gândul [1]/ **să pleci în excursie** [2]/ mă frământă mereu. [1]/* 1=PP, 2=AT.

/ **de a pleca** = atribut verbal

*Acestea sunt cărţile [1]/ **pe care le voi citi**. [2]/* 1=PP, 2=AT.

/ **de citit** = atribut verbal

*Am văzut un prieten [1]/ **care mergea cu bicicleta**. [2]/* 1=PP, 2=AT.

/ **mergând** = atribut verbal

- se mai contrage prin transformarea în atribut substantival sau adjectival:

*Aceasta este cartea [1]/ **pe care am primit-o**. [2]/*

/ **primită** = atribut adjectival

*Mi-a plăcut băiatul [1]/ **care are hainele gri**. [2]/* 1=PP, 2=AT.

/ **cu hainele** (gri) = atribut substantival

2.7. PROPOZIŢIA ATRIBUTIVĂ APOZITIVĂ (AP)

Exprimă aceeaşi idee cu grupul de cuvinte sau cuvântul la care se referă. Atributivele apozitive sunt izolate prin virgule, linie de pauză, două puncte sau prin cuvintele: **ceea ce, adică, anume** şi se contrage în substantiv sau aduce o explicaţie.

*Am stat o săptămână în excursie, [1]/ **ceea ce îmi trebuia**. [2]/* 1=PP, 2=AP.

*Ne-am întâlnit acolo [1]/ - **adică unde am stabilit**. [2]/*

*Avea un mare necaz: [1]/ **şi pierduse portofelul**. [2]/* 1=PP, 2=AP.

** Atributiva apozitivă se mai poate introduce prin: **cu alte cuvinte, mai bine-zis, altfel spus, mai exact, respectiv**.*

*Am aşteptat mult, [1]/ **cu alte cuvinte am pierdut timpul**. [2]/*

1=PP, 2=AP.

*Am dat o raită prin piaţă, [1]/ **mai bine-zis am văzut totul**. [2]/*

1=PP, 2=AP.

2.8. ELEMENTUL PREDICATIV SULIMENTAR (e.p.s.)

Elementul predicativ suplimentar este partea secundară de propoziţie care **determină simultan** atât un **verb**, cât şi un **substantiv** (nume) din propoziţia dată. Este definit prin:

- exprimarea unei caracteristici, a unei calităţi sau a unei acţiuni secundare, toate manifestându-se paralel cu acţiunea verbului regent;
- are dublă subordonare:
  - faţă de verb (locuţiunea verbală) sau interjecţia predicativă;
  - faţă de substantiv sau substitut (cu funcţie de subiect, complement direct, complement de agent şi, rar, complement indirect).

Elementul predicativ suplimentar răspunde simultan la două întrebări: **cum? (în ce mod?)** pusă verbului şi **care? (ce fel de?)** pusă substantivului:

*Cărarea cobora **chinuită** printre stânci.* Care cărare? = chinuită
Cum cobora? = chinuită

2.8.1. Elemente regente

Elementul predicativ suplimentar determină:

a. - un subiect: ***Adela** mă privea **fericită**.* (e.p.s.)

***Ei** pleacă **supăraţi**.* (e.p.s.) ***Pe colegul** meu îl cheamă **Mihai**.* (e.p.s.)

b. - un complement direct: *Am socotit-**o norocoasă pe sora** mea.*(e.p.s.)

*Eu **te**-am văzut **trist**.* (e.p.s.)

c. - un complement de agent:

*Casa a fost construită **de firma** considerată **cea mai bună**.*(e.p.s.)

*Ştirea a fost adusă **de voi râzând**.* (e.p.s.)

d. - un verb:

- la un mod personal (sau locuţiune verbală):

*O **văd venind**.* (e.p.s.)

*Mi-o **aduc aminte stând** la masa de lucru.* (e.p.s.)

- la gerunziu:
  ***Văzându-se pus în încurcătură**, el a cerut ajutor.* (e.p.s.)
- la participiu cu formă adjectivală:
  ***Numit director**, a devenit autoritar.*(e.p.s.)

e. - interjecție predicativă: ***Uite**-l iarăși **vesel**!* (e.p.s.)

2.8.2. Părțile de vorbire prin care se exprimă elementul predicativ suplimentar:

a. - substantiv în cazul:

- nominativ: *A fost numit **director**. Pe tine te cheamă **Ion**.*
- acuzativ cu prepoziție sau locuțiune prepozițională: **ca, drept, cât, fără, cu, de, în chip de, în calitate de**:

*L-am luat **drept student**. Îl credeam **din Craiova.** A venit **în calitate de specialist.***

- acuzativ în construcții dezvoltate, neanalizabile sintactic:

*A intrat **cu căciula în cap / cu zâmbetul pe buze, cu mâna în buzunar**.*

- genitiv cu sau fără prepoziție: *Îi știam **al dracului.** Îl știam **împotriva fumatului.***

b. - pronume în cazul:

- nominativ: *L-am crezut **altul**. Îl consider **al său**.*
- genitiv cu sau fără prepoziție:

*Îl voia **al lui (al aceluia, al nimănui)**.*
*Al **cui** îl consideră?*
*Îl știa **împotriva lor (acelora, altora, alor săi)**.*
*Împotriva **cui** te consideri?*

** În exemple ca: Îl știa **împotriva sa**. Îl știam **de partea voastră**., elementul predicativ suplimentar este exprimat prin **adjectiv posesiv în acuzativ** (excepție de la genitivul cerut de prepoziția **împotriva** și locuțiunea prepozițională **de partea**).*

- acuzativ: *L-am luat **drept altul (celălalt, al tău)**.*
  ***Drept cine** mă iei? Îl consideră **cât tine**.*

** În aceste exemple, elementul predicativ suplimentar este precedat de adverbele de comparație **drept, cât**, cu valoare prepozițională.*

c. - numeral: *„Plecat-am **nouă** din Vaslui". Intră **câte doi**.*
*A reușit **al doilea**. Sunt considerat **primul** în clasă.*

d. - verb sau locuțiune verbală la modul:

- gerunziu: *O văd **plângând**. Vine **surâzând** pe stradă.*
  *L-am văzut **luând-o la fugă**.*
- supin: *Îl credeam **de neînvins**.*
- infinitiv: *Perseverența a făcut **a fi posibilă** reușita.*
- participiu: *O știam **pedepsită** de părinți.*

e. - adverb: **Cum** se numește? Îl știam **așa (împotrivă)**.

f. - construcții substantivale / pronominale cu repetiție:

*Îi vede **mână în mână**. Ne știe **unul după altul (unul după celălalt, unul în spatele celuilalt)**.*

g. - interjecție: *Te-a făcut **paf**!*

2.8.3. Recunoașterea elementului predicativ suplimentar:

N.B. **Elementul predicativ suplimentar** se recunoaște după:

1. – subordonarea simultană față de substantiv (substitut), realizată, de regulă, prin acord în gen și număr și față de verb:
   ***Cum** o / îl cheamă? O cheamă **Adela**. Îl cheamă **Robert**.*
   *L-a numit **inspector**. A numit-o **inspectoare**.*
2. – forma nearticulată a substantivului: *A venit **director.***
3. – posibilitatea înlocuirii prepozițiilor **cu, fără** cu gerunziul **având, neavând**:
   *Pleacă la gară **cu bagajele în mână / având bagajele** ...*
   *L-am văzut **fără bagaje / neavând bagaje**.*
4. – denumirea de **element predicativ suplimentar** vine de la faptul că această parte de propoziție poate deveni predicat (și deci propoziție) sau nume predicativ prin introducerea verbului **a fi**, sau transformarea elementului predicativ suplimentar în predicat verbal:

   ***Să se compare**: O știam **veselă**. O știam și **era veselă**.*
   *O văd **plângând**. O văd și **plângea**.*
   *Te vedeam **altul**. Te vedeam **fiind altul**.*
5. – elementul predicativ suplimentar este cerut de anumite verbe:

***Îl socotesc** (îl **consider**, îl **cred**, îl **știu**) **serios**.*
***Îi spuneam** (îi **ziceam**, îl **strigam**) **Gheorghe**.*
***I se spunea** (i se **zicea**) **Gheorghe**.*
***L-am poreclit** (l-am **botezat**, l-am **numit**) **Gheorghe**.*
***L-am ales** (l-am **numit**, l-am **votat**, l-am **investit**) **director**.*
***Te-am propus** (te-am **promovat**, te-am **delegat**) **președinte**.*
***Ai sosit** (ai **apărut**, ai **venit**) **primul**.*
***Se cuvine** (se **cere**, se **vrea**) **evidențiată**.*

Elementul predicativ suplimentar poate fi simplu și multiplu.
*Îl credeam **serios**. O credeam **prietenă și devotată**.*

2.9. PROPOZIȚIA PREDICATIVĂ SUPLIMENTARĂ (PS)

Propoziția subordonată predicativă suplimentară exprimă o acțiune simultană cu cea din regentă referitoare la subiectul, complementul direct sau indirect al regentei.

2.9.1. Elemente regente care cer o PS:

a. - verb sau locuțiune verbală și nume:

*Ionel **a plecat** [1]/ cum îl știm. [2]/* 1=PP, 2=PS
*Le-**am ținut minte** [1]/ cum recitau. [2]/* 1=PP, 2=PS

Considerându-l [1]/ *cum este în realitate* [2]/ *nu te înțelege.* [1]/ 1=PP, 2=PS

b. - participiu și nume:

Lăsat [1]/ *să învețe,* [2]/ *Mihai a terminat primul.* [1]/ 1=PP, 2=PS

c. - interjecție predicativă și nume:

Iat-o [1]/ *cum aleargă.* [2]/ 1=PP, 2=PS

Uite-l [1]/ *cum se poartă.* [2]/ 1=PP, 2=PS

2.9.2. Elemente de relație care introduc propoziția predicativă suplimentară:

- *conjuncții și locuțiuni conjuncționale subordonatoare*: **că, să**;

Îl văd [1]/ ***că****-i supărat.* [2]/ 1=PP, 2=PS

Își lasă viața [1]/ ***să*** *le moară* [2]/ *și casa* [3]/ ***să*** *le ardă.* [4]/

- *pronume și adjective pronominale relativ-interogative*: **cine, ce, câte, de câte**:

Le cunoaștem [1]/ ***cine*** *sunt.* [2]/ 1=PP, 2=PS

O știu [1]/ ***de ce*** *efort e capabilă.* [2]/ 1=PP, 2=PS

Te cunosc eu [1]/ ***câte*** *parale faci.* [2]/

N.B. Pentru o recunoaștere mai ușoară a propoziției predicative suplimentare, apelăm la procedeul contragerii:

O revăd [1]/ ***precum o știu.*** [2]/ 1=PP, 2=PS

O revăd ***frumoasă (tânără, blondă).***

COMPLEMENTUL

PROPOZIȚIILE ȘI COMPLEMENTELE NECIRCUMSTANȚIALE

2.10. COMPLEMENTUL DIRECT (c.d.)

Complementul direct (c.d.) este partea secundară de propoziție care determină un verb tranzitiv, o locuțiune verbală tranzitivă sau o interjecție predicativă și indică obiectul asupra căruia se răsfrânge, în mod direct, acțiunea verbului. Răspunde la întrebările: **pe cine? ce?**

2.10.1. Elemente regente:

a. - un verb tranzitiv (la moduri personale sau nepersonale):

Ieri ***am dat*** *mașina unui coleg.* (ce am dat? = mașina)

Văzându-l *pe Robert, l-am chemat la mine.* (pe cine? = -l, pe Robert, l-)

b. - o locuțiune verbală tranzitivă:

Am băgat de seamă *emoția din sufletul tău.*

c. - o interjecție predicativă: *iată, iaca, uite, na*:

Na (iată, iaca, uite) *cartea de gramatică.*

2.10.2. Părțile de vorbire prin care se exprimă complementul direct:

a. - substantiv comun sau propriu în Ac, precedat sau nu de prepoziția **pe**:

Am văzut ***casa*** *vecinilor.*

Pe Adela *am văzut-o în oraș.*

- ***substantiv în G.****(excepție): Eu i-am ajutat* ***pe ai colegului.***

b. - pronume (însoțit sau nu de prepoziția **pe**):

L-am chemat ***pe el*** *la școală.*	- pronume personal
Am văzut-o ***pe aceasta*** *în oraș.*	- pronume demonstrativ
Îi văd zilnic ***pe ai tăi.***	- pronume posesiv
Îi anunț ***pe toți.***	- pronume nehotărât
Iată cartea / ***pe care*** *am cumpărat-o.*	/- pronume relativ
Pe cine *ai văzut azi?*	- pronume interogativ
N-am văzut ***pe nimeni.***	- pronume negativ
Eu ***mă*** *spăl.*	- pronume reflexiv în Ac. (și verbul este la diateza activă pronominală).

N.B. - **Complementul direct reluat sau anticipat** este exprimat numai prin forme neaccentuate ale pronumelui personal și apar numai în prezența altor complemente directe existente în propoziția respectivă. (Pentru documentare, vezi **Substantivul** – cazul acuzativ, capitolul C, punctul 2.1.3.).

L*-am chemat* ***pe el****. (1 = c.d. anticipat;* ***pe el*** *= c.d.)*

Pe Adela *am văzut-****o*** *în oraș.(****pe Adela*** *= c.d.;****-o*** *= c.d. reluat).*

c. - numeral cu valoare substantivală:

I-am văzut ***pe doi*** *dintre colegii de clasă.* - *numeral cardinal*

*Am anunţat **douăzeci** dintre prieteni.* - *numeral cardinal compus*
*Am câştigat **o treime** din profit.* - *numeral fracţionar*
*I-am văzut **pe amândoi** în oraş.* - *numeral colectiv*
*Am cumpărat **câte două** din ilustrate.* - *numeral distributiv*
*L-am descoperit **pe al treilea** dintre participanţi.* - *numeral ordinal*

d. - ***adjectiv substantivizat*** sau ***locuţiune adjectivală substantivizată***:
*L-am descoperit **pe cel mai isteţ** din clasă. (pe cel din urmă)*

e. - ***Verb la infinitiv, gerunziu*** *sau* ***supin***:
*Robert ştie **a vorbi** englezeşte. El poate **scrie** frumos.* - verb la infinitiv
*Azi am auzit **cântând** o vioară.* - verb la gerunziu
*Am terminat **de citit** cartea.* - verb la supin

f. - ***Interjecţie***:
*De afară am auzit **„trosc"**! şi **„vai"**!*

= Construcţia infinitivală relativă – este formată din: pronume relativ (*care, cine, ce)* sau adv. relativ (*unde, când, cum*) şi verb la infinitiv, având ca termen regent verbul *a avea*: *N-are ce face(cine veni, unde merge, cum vorbi)*

N.B. - complementul direct precedat de prepoziţia **pe** se exprimă printr-un substantiv propriu sau un substantiv comun articulat cu articolul hotărât:

*Am văzut-o **pe Ioana**. O ajut **pe mama**.*

- condiţia ca un substantiv în Ac. să poată fi complement direct este ca acesta să poată fi reluat sau anticipat prin pronume personal în Ac.:

*Muncitorii asfaltează **strada**. (Muncitorii o asfaltează)*
c.d.
*Tu urci **scara**. Tu **o** urci (pe ea).*
c.d.

Dar:

*Merg **pe stradă**. Urc **pe scară**.*
c.c.l. c.c.l

- unele verbe au o dublă tranzitivitate, una pentru persoană, iar alta pentru obiecte: **a anunţa, a învăţa, a examina, a sfătui, a întreba** etc.:

***Pe voi vă** învăţ **complementul**.*
*Profesorul l-a ascultat **pe acesta poezia**.*

DIFICULTĂŢI:

– complementul direct poate fi confundat cu subiectul, deoarece ambele răspund la întrebarea ***ce?***. De aceea este bine ca atunci când punem întrebarea ***ce?*** unui predicat, să vedem dacă predicatul întrebat are subiect (punem întrebarea ***cine?***); dacă are subiect (exprimat, inclus sau subînţeles), atunci cuvântul răspuns este complement direct; dacă nu are subiect, cuvântul răspuns este subiect, nu complement direct: *Mă interesează **filmul** acesta. Îmi place **cafeaua**.* (unde ***filmul*** şi ***cafeaua*** sunt subiecte);

– există propoziţii în care unele complemente determină alte părţi de vorbire decât verbul şi anume: o interjecţie (*Hai **la mare.***), un adverb (*M-am simţit **nemaipomenit de** bine la voi.*) sau adjectiv (*Cartea a fost **neaşteptat de** interesantă.*);

– complementul direct care răspunde la întrebarea ***pe cine?*** poate fi confundat cu complementul indirect care răspunde la aceeaşi întrebare. Exemple: *L-am văzut **pe el**. Mă bizui **pe el***., unde acelaşi pronume personal precedat de prepoziţia ***pe*** are funcţia de complement direct în primul exemplu, dar de complement indirect în al doilea exemplu. **Deci**: cuvântul care răspunde la întrebarea ***pe cine?*** este complement direct ***numai*** dacă poate fi reluat sau anticipat prin forme neaccentuate în acuzativ ale pronumelui personal (pronumele ***l***); dacă nu poate fi reluat sau anticipat şi este cerut de verbe ca: ***mă bizui, mă bazez, mizez, contez, mă răzbun***, atunci este complement indirect;

2.10.3. Complementul secundar

N.B. Gramatica Academiei (**GALR**) introduce termenul de **complement secundar** în cadrul complementului direct, astfel:

- complementul direct este exprimat printr-un cuvânt animat (fiinţă);
- complementul secundar este exprimat printr-un cuvânt neanimat (lucru);
- complementul secundar există numai în prezenţa unui complement direct (animat):

*El **mă** anunţă **ceva**.*
c.d. c. secundar (c.s.)

Dar nu există complement secundar în exemplul:

*El **îl** caută **pe copil.***
c.d. c.d.
anticipat

* -*Complementul direct este aşezat, în general, după verbul tranzitiv.*
-Complementul direct exprimat prin forme neaccentuate ale pronumelui personal stă în faţa verbului tranzitiv la un mod personal şi după verbul tranzitiv la un mod nepersonal sau la un timp trecut al modului personal:

***Îl** văd supărat. **L**-am văzut supărat. Văzându-**l** supărat...*
*Am văzut-**o** supărată.*

- *Complementul direct nu se desparte prin virgulă de elementul regent.*

2.11. PROPOZIŢIA SUBORDONATĂ COMPLETIVĂ DIRECTĂ (CD)

Propoziţia subordonată completivă directă îndeplineşte funcţia de complement direct pe lângă un verb tranzitiv, o locuţiune verbală tranzitivă sau o interjecţie predicativă din regentă.

Am văzut [1]/ ***cu cine pleci în excursie.*** [2]/ 1=PP, 2=CD
Am ţinut minte [1]/ ***ce am văzut aseară.**** [2]/ 1=PP, 2=CD
Uite [1]/ ***ce ţi-am adus.*** [2]/ 1=PP, 2=CD

* *Locuţiuni verbale tranzitive:* ***a băga de seamă, a lua în râs, a ţine minte.***

2.11.1. Elemente de relaţie care introduc CD:

- conjuncţii subordonatoare: **că, să, ca ... să, dacă, de** şi loc. conj.: **cum că**:

Mihai a răspuns [1]/ ***că*** *va veni la timp.* [2]/ 1=PP, 2=CD
Ieri i-am întrebat [1]/ ***dacă*** *merg la munte.* [2]/ 1=PP, 2=CD
M-ai sfătuit [1]/ ***ca*** *întotdeauna* ***să*** *învăţ bine.* [2]/ 1=PP, 2=CD
Am auzit [1]/ ***cum că*** *prietenul tău nu merge cu noi.* [2]/ 1=PP, 2=CD

- pronume şi adjective pronominale relativ-interogative: **care, cine, ce, ceea ce, cât, câtă, câţi, câte**:

Nu ştiu [1]/ ***ce*** *s-a întâmplat.* [2]/ 1=PP, 2=CD
Am aflat [1]/ ***pe cine*** *ai întâlnit în oraş.* [2]/ 1=PP, 2=CD
Ştiu [1]/ ***care*** *elev a luat notă mică.* [2]/ 1=PP, 2=CD

- pronume şi adjective pronominale nehotărâte compuse cu ori: **oricare, oricine, orice, oricât**:

Elevul X ştie / ***orice*** *îl întreabă profesorul.* / 1=PP, 2=CD
Am cumpărat / ***cât*** *lapte a avut vânzătorul.* / 1=PP, 2=CD

- adverbe relativ-interogative: **unde, când, cum, cât**:

N-am aflat [1]/ ***unde*** *a plecat Ionescu.* [2]/ 1=PP, 2=CD
Ştii [1]/ ***cât*** *costă cartea?* [2]/ 1=PP, 2=CD

2.11.2. Topica şi punctuaţia

Completiva directă poate sta în faţa sau după regentă. Când stă după regentă, nu se desparte prin virgulă, dar când este aşezată înaintea regentei sau când este reluată prin pronume demonstrativ sau nehotărât, se desparte prin virgulă:

Ce vei face mâine, [1]/ *vei vedea.* [2]/ 1=CD, 2=PP
Pe cine a greşit, [1]/ *pe acela să-l sancţionezi.* [2]/ 1=CD, 2=PP

2.11.3. Contragerea şi expansiunea completivei directe

Propoziţia completivă directă se contrage în complement direct prin:

- trecerea verbului la un mod nepersonal :

Am învăţat [1]/ *să vorbesc franţuzeşte.* [2]/ 1=PP, 2=CD
/ ***a vorbi*** = *complement direct*
Am văzut [1]/ *că a venit autobuzul.* [2]/ 1=PP, 2=CD
/ ***venind*** *autobuzul = complement direct*

- substantivizarea verbului (cu sufixul **re**):

El a priceput [1]/ *cum să rezolve exerciţiul.* [2]/ 1=PP, 2=CD
/ ***rezolvarea*** = *complement direct*

- înlocuirea propoziţiei cu un complement direct:

Am studiat [1]/ *ce mi-ai recomandat.* [2]/ 1=PP, 2=CD
/ ***materialul*** = *complement direct*

* *Verbele dublu tranzitive* (***a ruga, a învăţa, a anunţa, a sfătui*** *etc.) pot avea în frază două completive directe: una care răspunde la întrebarea* ***pe cine?*** *şi alta care răspunde la întrebarea* ***ce?****:*

L-am anunţat, [1]/ *pe cine m-ai rugat,* [2]/ *să te sune.* [3]/
1PP, 2 CD (1), 3 CD(1)

2.11.4. Propoziţia completivă secundară (C. SEC.)

N.B. La fel ca în cazul **complementului direct secundar, GALR** introduce propoziţia subordonată **completiva secundară,** care este neanimată, dar în prezenţa unui complement direct animat din regentă:

El ***mă*** *întreabă* [1]/ ***ce să fac.*** [2]/ 1=PP, 2=Csec
Îl *întreb* [1]/ ***dacă-l doare.*** [2]/ 1=PP, 2=Csec
Pe care ***l-am văzut*** [1]/ ***l-am rugat*** [2]/ ***să scrie.*** [3]/ 1=CD, 2=PP, 3=Csec
Sau: *A învăţat* ***pe elevi*** [1]/ ***să scrie frumos.*** [2]/ 1=PP, 2=Csec
c.d.animat

Deci regula este:
- înaintea PP, avem c.d. sau completivă directă;
- după PP, avem completivă secundară;
- când în PP avem un complement secundar, propoziţia subordonată este CD:

Am întrebat ***ceva*** [1]/ *pe cine am întâlnit.* [2]/ 1=PP, 2=CD
c.sec.

2.12. COMPLEMENTUL INDIRECT (c.i.)

Complementul indirect este partea secundară de propoziţie care arată cui i se atribuie o acţiune, o caracteristică sau o însuşire. Răspunde la întrebările: *cui?,cu cine?, cu ce?, de cine?, de ce?, de la cine?, de la ce?, despre cine?, despre ce?, la cine?, la ce?, pentru cine?,pentru ce?,contra cui?,împotriva cui?,asupra cui?,pe ce?,în cine ?,în ce ?*

2.12.1. Elemente regente

Complementul indirect poate determina:

a. - *un verb* (tranzitiv sau intranzitiv):

Mă bucur *de succesele tale.*
*Le-****am dat*** *două cărţi colegilor mei.*

b. - *o locuţiune verbală* (tranzitivă sau intranzitivă): **a da ordin, a da de ştire, a face cunoscut, a-şi da seama, a-şi aduce aminte** etc.:

Mi-am adus aminte *de ceva interesant.*
*Le-****am dat ordin*** *tuturor* [1]/ *să plece.* [2]/

c. - *un adjectiv*:

Sunt foarte ***bucuros*** *de succesele tale.*
c.i.

d. - *un adverb la un grad de comparaţie* - altfel sunt c.c.loc:

Am sosit foarte ***aproape*** *de maşina ta. Exersează* ***pe furiş*** *de mine.*
c.i. *c.i.*

e. - *o interjecţie* (halal, vai, bravo, vai şi amar etc.):

Bravo *vouă!* ***Vai şi amar*** *de noi!* ***Halal*** *de voi!*

N.B. Complementul indirect este cerut de următoarele **verbe de gândire** (le dăm la persoana I): **mă gândesc** (la ce?), **mă bucur** (de ce?), **colaborez** (cu cine?), **constă** (în ce?), **mă pricep** (la ce?), **rezultă** (din ce?), **mă mulţumesc** (cu ce?), **mă tem**, mi-**e teamă**, mi-**e frică** (de ce?), - cuvintele **teamă**, **frică** sunt subiecte -, **sunt demn** (de ce?), **sunt mândru** (de ce?), **sunt dispus** (pentru ce?), **sunt satisfăcut** (de ce?), **sunt încredinţat (convins)** (de ce?), **sunt hotărât** (pentru ce?), **am nevoie** (de ce?), **sunt gata** (pentru ce?), **n-am chef** (de ce?), **habar n-am** (de ce?), **destinat** (cui?), **menit** (cui?), **am ţinut cont** (de ce?).

* *Verbele:* ***mizez, contez, mă bazez, mă bizui, mă răzbun*** *(pe ce?) –* ***cer complement indirect.***

* *Complementul indirect se poate confunda cu c.c.loc, dar complementul indirect se exprimă prin substantive* ***abstracte:***

Copilul a intrat ***în dulap.*** *(c.c.loc). Copilul a intrat* ***în bucluc.****(c.i.)*

2.12.2. Părţile de vorbire prin care se exprimă complementul indirect

Complementul indirect se exprimă prin:

a. - substantive comune sau proprii în cazurile: **dativ**, **genitiv** (cu prepoziţii), **acuzativ** (cu prepoziţii sau locuţiuni prepoziţionale):

I-am luat ***colegului*** *o carte.*
Toţi luptăm ***împotriva fumatului.***
Vorbim ***despre filmul*** *de aseară.*
Adela este amabilă ***faţă de colegii*** *săi. (faţă de cine?)*

b. - pronume în cazurile dativ, genitiv, acuzativ:

Le*-am dat şi* ***lor*** *din prăjituri.*	- pronume personal
Alor noştri *li s-au dat premii.*	- pronume posesiv
Tot timpul se gândea ***la sine.***	- pronume reflexiv
Sunt convinsă ***de aceştia.***	- pronume demonstrativ
N-am luat ***de la nimeni*** *nimic.*	- pronume negativ
Ai aflat [1] / ***la cine*** *te duci. [2]/*	- pronume relativ
Cui *i-ai dat caietul?*	- pronume interogativ
Unora *li se pare uşor.*	- pronume nehotărât

c. - numeral cu valoare substantivală în cazurile dativ, genitiv, acuzativ:

Le-am dat ***celor zece*** *câte o minge.*
Vom concura ***împotriva celor doi*** ***(amândurora, celui de-al doilea).***
Am adus flori ***pentru cele două*** ***(amândouă, cea de-a doua).***
Suntem atenţi ***faţă de cele două.***
Am oferit flori ***unei pătrimi*** *dintre eleve.*
Ne interesăm ***de câte trei*** *dintre elevi.*

d. - adjective propriu-zise:

Din mic *s-a făcut mare.*

e. - adjective pronominale posesive (cu prepoziţii specifice G.):

Au acţionat ***împotriva voastră.***

f. - verbe la moduri nepersonale:

- la infinitiv cu prepoziţiile: **a**, **de**, **din**, **în**, **la**, **pentru**:
  Nu sunt în stare ***a merge*** *pe jos.*
  S-a bucurat ***de a afla*** *ştirea.*
- la gerunziu: *S-a plictisit* ***scriind.***
- la supin cu prepoziţiile: **de**, **pentru**, **la**:
  S-a plictisit ***de citit.*** *Sunt gata* ***pentru scris.***

N.B. 1. **Complementul indirect** (la fel ca şi complementul direct) poate fi **anticipat** sau **reluat** prin forme neaccentuate ale pronumelor personale (în cazul dativ):

Le*-am dat* ***colegilor*** *toţi banii.* ***Colegilor le****-am dat toţi banii.*
c.i.anticipat c.i. c.i. c.i.reluat

2.**Complementul indirect** se identifică uşor **înlocuindu-l** cu pronumele nehotărât **ceva** sau **cineva** precedat de prepoziţii sau locuţiuni prepoziţionale.

2.12.3. Topica şi punctuaţia complementului indirect:

- complementul indirect poate sta atât înaintea, cât şi după cuvântul regent:
  Lui Robert i*-am dat o piesă de la maşină.*
  Am dat ***lui Robert*** *o carte.*
- complementul indirect nu se desparte prin virgulă de termenul regent. Când există complement indirect multiplu, acestea se pot despărţi prin virgule sau prin conjuncţii coordonatoare: *Le-am adus* ***băieţelului, fetiţei*** *şi* ***mamei*** *câte un cadou.*

2.12.4. Complementul prepoziţional

N.B. **GALR** împarte complementele indirecte astfel:

a. complementul indirect **din dativ**, care răspunde la întrebarea **cui?**, rămâne cu denumirea de **complement indirect;**

b. complementele indirecte **din acuzativ**, care răspund la întrebările: cu cine?, cu ce?, de cine?, de ce?, de la ce?, despre cine?, despre ce?, la cine?, la ce?, pentru cine?, pentru ce? etc., precum şi complementele indirecte din genitiv cu prepoziţii specifice (contra cui?, împotriva cui?, asupra cui?) – deci toate complementele indirecte care au prepoziţii – **sunt numite complemente prepoziţionale**:

Ionel ***îmi*** *vorbeşte* ***despre colegi.***
c.i. c.prepoziţional
Luptăm ***contra fumatului.****(contra cui?)c.prepoziţional.*

2.12.5. Complementul posesiv se formează în formula: **pronume reflexiv** sau **personal în dativ** (**c. posesiv**) + **verb** + **substantivul**, de obicei articulat cu articol hotărât (ca obiect posedat); răspunde la întrebarea **cui?**

Complementul posesiv *se exprimă prin:*

- pronume reflexiv în dativ: îmi, îţi, îşi, ne, vă;
- pronume personal în dativ: îmi, îţi, i, ne, vă, îi;
- substantiv în dativ (la început de prepoziţie).

Exemple: *Ion **îşi** iubeşte prietenii.*
*Ţi-am auzit vocea. Pomului **i**-au căzut frunzele.*
***Îţi** sare în spinare. **Îi** bate la uşă.*
***Şi**-a scos o ţeapă din deget. **Şi**-a vândut casa.*
*Mariei **i**-a venit fratele. **I**-a adus fetiţei cercei.*
*Pe faţă **i** se putea citi dispreţul.*
*Uite-**ţi** colegii! Na-**ţi** caietul tău! Iată-**ne** fratele!*
*Un gând **îmi** sare în minte. **I**-a crescut salariul.*
***Lui Ion i** se bate ochiul. **Lui Carmen i**-au îngheţat picioarele.*

Complementul posesiv poate fi:

- simplu: ***Îi** fluieră urechile.*
- dublu: ***Lui Radu i** se bate ochiul.*

Sau: *E atent cu mama [1]/ **căreia îi** mângâie părul. [2]/*
pron. relativ + pron. personal în dativ

Deci:

Complementul posesiv este vechiul atribut pronominal în dativul posesiv, **iar atributul pronominal în dativ rămâne cel despărţit de substantiv sau adjectiv prin cratimă**: *Urechea-**ţi** e mare. Trista-**i** privire ...*

2.13. PROPOZIŢIA SUBORDONATĂ COMPLETIVĂ INDIRECTĂ (CI)

Subordonata completivă indirectă îndeplineşte în frază funcţia complementului indirect şi determină un verb, o locuţiune verbală, un adverb, un adjectiv sau o interjecţie. Răspunde la întrebările: cui?, (asupra, contra, împotriva cui?), cu cine?, cu ce?, la cine?, la ce?, pentru cine?, pentru ce?, despre cine?, despre ce?, în ce?, din ce?, de ce? etc.

* ***Subordonata completivă indirectă*** *este cerută de **verbele de gândire** menţionate la complementul indirect.*

2.13.1. Elementele regente care cer o subordonată completivă indirectă:

a. - verbe:

- la moduri personale: ***Dau** notă mare [1]/ **cui merită**. [2]/* 1=PP, 2=CI
- la moduri nepersonale:
  ***Gândindu-mă** [1]/ **la ce mă aşteaptă mâine** [2]/ mi-am recapitulat materia. [1]/* 1=PP, 2=CI
- locuţiune verbală: ***Mi-am adus aminte** [1]/ **despre ce am discutat ieri**. [2]/* 1=PP, 2=CI

b. - adverbe şi locuţiuni adverbiale:

*E **bine** [1]/ de cine are salariul mare. [2]/* 1=PP, 2=CI

c. - adjective: *Ionel este **bucuros** [1]/ că a luat notă mare. [2]/* 1=PP, 2=CI

d. - locuţiuni adverbiale: *Aurel este **de nădejde** [1]/ pentru cine îl ascultă. [2]/* 1=PP, 2=CI

e. - interjecţie: ***Halal** [1]/ de cine nu ia examenul. [2]/* 1=PP, 2=CI

2.13.2. Elemente de relaţie care introduc completiva indirectă:

- conjuncţii şi locuţiuni conjuncţionale subordonatoare: că, să, dacă, de, cum că, pentru că, ca nu cumva să:

*Mă bucur [1]/ **că** ai luat examenul. [2]/* 1=PP, 2=CI
*Te gândeşti [1]/ **dacă** mergi în tabără. [2]/* 1=PP, 2=CI
*S-a gândit [1]/ **să** plece la mare. [2]/* 1=PP, 2=CI
*Nu-mi arde /[1] **să** stau acasă.* 1=PP, 2=CI
*Mi s-a acrit /[1] **să** mă uit la televizor./[2]* 1=PP, 2=CI
*Mihai se întristează [1]/ **ca nu cumva să** întârzie trenul. [2]/* 1=PP, 2=CI
*Adela este fericită [1]/ **pentru că** a reuşit. [2]/* 1=PP, 2=CI

* *Completiva indirectă introdusă prin locuţiunea conjuncţională **pentru că** este cerută de **verbe care exprimă satisfacţia, bucuria, regretul, recunoştinţa**, au o nuanţă cauzală, dar raportul cauză-efect este mai slab, iar completiva indirectă se poate contrage în pronume nehotărât + prepoziţie (**de ceva, pentru ceva**).*

* *Adjectivele provenite din participiu (**supărat, innebunit, indignat**) pot cere CI sau CZ, dar se deosebesc prin existenţa virgulei:*

*Sunt înnebunit, /[1] (PP) că nu m-ai sunat./[2] (CZ) **dar:***
Sunt înnebunit /[1] (PP) că nu m-ai sunat./[2] (CI).

- pronume şi adjective relative: care, cine, ce, ceea ce, cât, câtă în cazurile:

- nominativ:
  *Nu mi-am amintit [1]/ **cine** a venit. [2]/* 1=PP, 2=CI
- genitiv:
  *Nu mi-am dat seama [1]/ **al cui** era costumul gri. [2]/.* 1=PP, 2=CI
  *Habar n-am [1]/ **asupra cui** să insist. [2]/* 1=PP, 2=CI
- dativ:
  *Am dat premiul I [1]/ **cui** merită. [2]/* 1=PP, 2=CI
- acuzativ:
  *Nu am încredere [1]/ **în cine** nu e serios. [2]/* 1=PP, 2=CI
  *Nu-mi amintesc [1]/ **de câtă** ciocolată intră la o prăjitură. [2]/* 1=PP, 2=CI

- pronume şi adjective nehotărâte: oricare, oricine, orice:

*Cadourile sunt oferite [1]/ **oricui** le merită. [2]/* 1=PP, 2=CI
*Recompensa se va da [1]/ **oricărui** stă în clasă. [2]/* 1=PP, 2=CI
*Omul se va repezi [1]/ **contra oricui** îi calcă proprietatea. [2]/* 1=PP, 2=CI
*Ionel se bucură [1]/ **de orice** rezultă din munca lui. [2]/* 1=PP, 2=CI

- adverbe relative: unde, când, cum, cât:

*Mi-am amintit [1]/ **unde** (cum, când) am pierdut stiloul. [2]/* 1=PP, 2=CI
*Mă mir [1]/ **de cât** ai reuşit [2]/ să înveţi. [3]/* 1=PP, 2=CI, 3=CD

2.13.3. Contragerea şi expansiunea completivei indirecte

Subordonata completivă indirectă se poate contrage în complement indirect:

Robert se gândeşte [1]/ să plece în vacanţă. [2]/ 1=PP, 2=CI
la vacanţă = compl. indirect

Complementul indirect se poate dezvolta într-o subordonată completivă indirectă:

El se teme de derbedei. *= c.i.*

El se teme [1]*/ de cine este derbedeu.* [2]*/* 1=PP, 2=CI

2.13.4. Topica şi punctuaţia

Subordonata completivă indirectă poate sta înaintea regentei (de care se desparte prin virgulă), cât şi după regentă (de care nu se desparte prin virgulă):

Am dat medii mari [1]*/ cui a meritat.* [2]*/* 1=PP, 2=CI

Cui merită, [1]*/ îi dau note mari.* [2]*/* 1=CI, 2=PP

Completiva indirectă poate fi reluată prin pronume demonstrativ şi se desparte prin virgulă:

Cui merită, [1]*/* ***aceluia*** *îi dau note mari.* [2]*/* 1=CI, 2=PP

2.14. COMPLEMENTUL DE AGENT (c.ag.)

Complementul de agent este partea secundară de propoziţie care determină un verb la diateza pasivă, la diateza reflexivă cu sens pasiv sau la participiu şi arată de cine este făcută acţiunea exprimată de verb. Răspunde la întrebarea **de (către) cine?**

Complementul de agent este subiectul logic al propoziţiei, **autorul real** al acţiunii exprimată de verb.

Ionel a fost întrebat ***de profesor*** *... unde* ***Ionel*** *= subiectul gramatical*
de profesor *= complement de agent*

2.14.1. Elemente regente

Complementul de agent determină:

a. - un verb la diateza pasivă – la un mod personal:

Poezia ***a fost scrisă de Eminescu.*** (c.ag.)

b. - un verb la diateza pasivă – la un mod nepersonal sau locuţiune verbală la diateza pasivă: ***Fiind criticat de profesor****, Ionel s-a ruşinat.*(c.ag.)

Nu au fost luaţi în seamă ***de colegi.***(c.ag.)

***c. - un verb reflexiv cu sens pasiv*: s-a văzut de, s-a afirmat de, s-a zis de, s-a menţionat de, s-a hotărât de, s-a precizat de, s-a comunicat de, s-a planificat de, s-a stabilit de, nu s-a vrut de** etc.

S-*a anunţat de către Guvern* *mărirea pensiilor.*(c.ag.)

Data plecării în tabără ***s-a hotărât de elevii*** *din clasă.*(c.ag.)

d. - un verb la participiu:

Poezia ***scrisă de colegul*** *meu este bună.*
c.ag.

***e. - un adjectiv terminat în BIL*: inacceptabil de, revizuibil de**:

Mihai afişează un comportament ***inacceptabil de colegi****.*
c.ag.

Cartea este **revizuibilă** numai **de autor**.
c.ag.

f. - un verb la supin:

E greu ***de înţeles de toţi*** *acest exerciţiu.*
c.ag.

g. - un verb la gerunziu (locuţiune verbală):

Aducându-mi-se aminte de către un coleg *un amănunt, am rezolvat problema.*
c.ag.

* *Uneori complementul de agent poate avea nuanţă cauzală, dar este c.ag.:*

Ferestrele au fost deschise ***de vânt.*** *Laptele a fost alterat* ***de căldură.***

2.14.2. Părţile de vorbire prin care se exprimă complementul de agent:

a. - substantive comun, proprii, locuţiuni substantivale în acuzativ:

Cartea a fost citită ***de elevi.***

Poezia a fost scrisă ***de Arghezi.***

Am fost străfulgerat ***de aducerile aminte*** *ale bătrânului.*

b. - pronume în acuzativ:

Scrisoarea a fost scrisă ***de el.*** - pronume personal

... ***de acela.*** - pronume demonstrativ

... ***de cineva*** - pronume nehotărât

Haina n-a fost purtată ***de nimeni.*** - pronume negativ

Nu ştiu [1]*/* ***de cine*** *a fost luată cartea.* [2]*/* - pronume relativ

De cine *a fost scrisă poezia?* - pronume interogativ

El a fost atenţionat ***de nu ştiu cine*** [1]*/ să plece repede.* [2]*/*
- loc. prepoziţională nehot.

Copilul a fost răsfăţat ***de ai săi.*** - pronume posesiv

c. - numeral în acuzativ:

Am fost criticat ***de amândoi.*** - numeral colectiv

Clasa a fost aranjată ***de trei*** *dintre colegi.* - numeral cardinal

Recolta a fost strânsă ***de o pătrime*** *din ţărani.* - numeral fracţionar

d. - adjectiv substantivizat:

Eseul a fost compus ***de cel talentat.***

* ***Complementul de agent*** *poate fi* ***simplu*** *sau* ***multiplu****:*

Scrisoarea a fost scrisă ***de un elev.***

Tratatul a fost semnat ***de către România, Bulgaria şi Turcia.*** *(multiplu)*

2.14.3. Topica şi punctuaţia

Complementul de agent stă, de obicei, după verbul pasiv; poate sta însă şi în faţa verbului pasiv: ***De către noi*** *s-a anunţat ieri data excursiei.*

Complementul de agent nu se desparte niciodată prin virgulă de verbul determinant. Uneori, complementul de agent se subînţelege din context:

Fructele au fost culese. (de către cineva)

2.15. PROPOZIŢIA SUBORDONATĂ COMPLETIVĂ DE AGENT (C.AG.)

Propoziţia subordonată completivă de agent determină un verb pasiv din propoziţia regentă. Răspunde la întrebarea **de către cine?**

2.15.1. Elemente regente care cer o subordonată completivă de agent:

a. - un verb pasiv:

El ***a fost lăudat*** [1]*/ de cine nu ne-am aşteptat.* [2]*/* 1=PP, 2=CAG

Fiind lăudat [1]*/ de cine trebuia* [2]*/ s-a obrăznicit.* [1]*/* 1=PP, 2=CAG

b. - un participiu:

Aprecierea ***făcută*** [1]*/ de cine era capabil* [2]*/ a fost corectă.* [1]*/*
1=PP, 2=CAG

c. - un verb reflexiv cu sens pasiv:

*Nota maximă **s-a luat** [1]/ de cine a fost mai pregătit.* [2]/ 1=PP, 2=CAG

* *Propoziţia completivă de agent introdusă prin pronume relativ poate fi reluată în regentă de un pronume demonstrativ, ca element corelativ:*

***De cine** a fost stricată uşa* [1]/ ***de acela** va fi reparată.* [2]/1=CAG, 2=PP

Subordonata completivă de agent nu se desparte prin virgulă de regentă.

2.16. COMPLEMENTUL COMPARATIV (c.c.)

N.B.- GALR(2005) în cadrul complementelor necircumstanţiale şi complementul comparativ.

Complementul comparativ a fost considerat până acum ca un complement de mod. Complementul comparativ **determină un adjectiv sau un adverb** şi arată termenul cu care se constituie reperul comparaţiei. Se recunoaşte uşor după prepoziţiile (locuţiunile prepoziţionale): **ca, decât, cât, faţă de, în comparaţie cu.**

2.16.1. Felurile complamentului comparativ:

Complementul comparativ poate fi:

a. - complement comparativ de inegalitate (adjectivul sau adverbul determinant (regent) este la comparativul de superioritate sau de inferioritate); este precedat de prepoziţiile **decât**, **ca**: *Ileana este **mai simpatică decât tine**. (mai puţin simpatică)*

adj. c.c.

*Ionel învaţă **mai uşor decât el**. (mai puţin uşor).*

b. - complementul comparativ de egalitate (adjectivul sau adverbul regent este la comparativul de egalitate); este însoţit de prepoziţiile: **ca, cât, precum**:

*Casa este **la fel de ieftină ca a lui**.*

adjectiv c.c.

*Robert acţionează **tot aşa ca Mihai**.*

adv. c.c.

c. - complementul comparativ partitiv – are elementul regent (adjectivul sau adverbul) la gradul superlativ şi este precedat de prepoziţiile **dintre** şi **din**:

*Casa e **cea mai ieftină dintre toate**.*

*Mihai a făcut **cel mai bine din grup**.*

2.17. PROPOZIŢIA SUBORDONATĂ COMPLETIVĂ COMPARATIVĂ (C.C.)

Subordonata completivă comparativă are ca termen regent un adjectiv sau un adverb din propoziţia regentă la diferite grade de comparaţie. Se introduce prin **decât** (sau **cum** cu sensul **decât**) urmat de pronume relativ, adverb relativ sau conjuncţie:

El e mai bogat [1]/ ***decât cine** crezi tu.* [2]/ 1=PP, 2=CC

E mai bine [1]/ *să greşeşti* [2]/ ***decât să** nu faci nimic.* [3]/ 1=PP, 2=SB, 3=CC

Ileana e mai repezită [1]/ ***decât cum** o ştiam eu.* [2]/ 1=PP, 2=CC

Nu era mai frumos în Bulgaria [1]/ ***decât** este în România.* [2]/ 1=PP, 2=CC

Mihai este mult mai atent [1]/ ***decât** s-ar părea.* [2]/ 1=PP, 2=CC

Scrie la fel de bine [1]/ ***cum** scria fratele său.* [2]/ 1=PP, 2=CC

El este mai tânăr [1]/ ***de cum** îl ştiam eu.* [2]/ 1=PP, 2=CC

E mai greu [1]/ *să faci* [2]/ ***decât să** spui.* [3]/ 1=PP, 2=SB, 3=CC

* *Ca şi complementul comparativ, subordonata completivă comparativă răspunde la întrebarea **cum?** şi nu se desparte prin virgulă de propoziţia regentă.*

3. COMPLEMENTELE ŞI PROPOZIŢIILE SUBORDONATE CIRCUMSTANŢIALE

3.1. COMPLEMENTUL CIRCUMSTANŢIAL DE LOC (c.c.l.)

Complementul circumstanţial de loc este partea secundară de propoziţie care determină un verb şi arată locul unde se petrece acţiunea exprimată de acesta. Răspunde la întrebările: **unde?, de unde?, până unde?, încotro?**.

Complementul circumstanţial de loc arată:

- locul acţiunii: *Cărţile sunt **pe masă**.*
- punctul de plecare: ***De la şcoală** ne-am întors repede.*
- punctul de sosire: *Mihai s-a întors **acasă**.*
- direcţia: *Toţi mergem **spre şcoală**.*
- limita dintre două puncte: ***De la mine până la Mihai** sunt doi kilometri.*

3.1.1. Elemente regente

a. - un verb la un mod personal: ***Am plecat la şcoală***.
c.c.l.

b. - o locuţiune verbală: *A luat-o la fugă **prin oraş**.*
c.c.l.

c. - o interjecţie predicativă: *Vulpea **ţuşti! din pădure**.*
c.c.l.

d. - un verb la un mod nepersonal:

- infinitiv: *El poate **fugi acasă**.*
c.c.l.
- gerunziu: *Te-am văzut **alergând către centrul** oraşului.*
c.c.l.
- supin: *Ieri am avut **de alergat prin pădure**.*
c.c.l.
- participiu: *Alergam cu faţa **întoarsă spre case**.*
c.c.l.

e. - locuţiune verbală: ***Luând-o la fugă spre casă**, s-a împiedicat de scară.*
c.c.l.

3.1.2. Părţile de vorbire prin care se exprimă complementul circumstanţial de loc:

a. - substantive:

- în acuzativ cu prepoziţie: *Plec **în excursie**.*
- în genitiv cu prepoziţie sau locuţiune prepoziţională: **înaintea, asupra, deasupra, contra, în faţa, în dosul, în spatele, în mijlocul** etc.:
*Pasărea zboară **deasupra caselor**.*
*Maşina s-a oprit **în dosul casei**.*
- în dativ (dativul locativ): *Stai **locului**, Ioane!*

b. - pronume de orice fel:

- personal: *Mergem **înaintea lui**.*
- demonstrativ: *A alergat **în urma acestuia**.*

- relativ: *Am văzut casa [1] **/ în care** am locuit. [2]/*
- posesiv: *M-am aşezat **în mijlocul alor săi**.*
- negativ: *Scăpat din lanţ, câinele nu s-a oprit **în faţa nimănui**.*
- nehotărât: ***Deasupra tuturor** este un avion.*
- interogativ: ***Către cine** alergi?*
- locuţiune pronominală nehotărâtă: *A luat-o la fugă **înaintea nu ştiu cui**.*
- pronume în dativ: ***Înainte-ţi** se deschide uşa.*

c. - numeral cu valoare substantivală în cazul:

- acuzativ cu prepoziţie: *Locuia **în două** dintre case.*
- genitiv cu prepoziţie sau locuţiune prepoziţională:
*S-a oprit **înaintea celor doi**.*
*A fugit **din faţa celor doi**.*

e. - adjectiv pronominal posesiv precedat de prepoziţii sau loc. prepoziţionale cu regim de genitiv care se transferă la acuzativ:

*El s-a oprit **înaintea mea**. (= c.c.l. exprimat prin adj. pron. posesiv în Ac.)*
*El s-a oprit **în faţa mea** (= c.c.l. exprimat prin adj. pron. posesiv în Ac.)*

f. - adverbe de loc: **aici, acolo, departe, aproape, ici, colo, dincolo, nicăieri, pretutindeni, înapoi, împrejur, unde, undeva, deasupra, acasă, sus, jos, oriunde, orişiunde, oriîncotro, înăuntru, aiurea, afară** etc.

*Mihai locuieşte **aproape**.*

g. - locuţiuni adverbiale de loc: în faţă, în spate, în frunte, în dreapta, la stânga, din loc în loc, de unde până unde, de jur împrejur, nu ştiu unde, ici şi colo, în creierii munţilor etc. *Am aranjat curtea **de jur împrejur**.*

N.B. - Adverbele: departe, aproape, înainte, dincolo sau **locuţiunile adverbiale** în spate, în faţă, la dreapta, de jur împrejur etc. **pot fi confundate cu locuţiunile prepoziţionale**: departe de, înainte de (pentru acuzativ), înaintea, în spatele, în faţa, de jur împrejurul etc. (pentru genitiv).

De reţinut că:

- ***sunt adverbe** când determină un verb şi pot forma singure parte de propoziţie;*
- ***sunt locuţiuni prepoziţionale** (fără funcţie sintactică) atunci când sunt urmate de un substantiv, pronume sau numeral în cazul G., Ac. sau D. şi se analizează împreună cu partea de vorbire pe care o însoţesc.*

h. - interjecţii: *Hai **acolo**!* (c.c.l.)

**** Prepoziţii cu care se construieşte complementul circumstanţial de loc**: către, la, în, dinspre, înspre, între, lângă, pe, pe la, pe sub, pe lângă, până la, spre, peste, sub + **locuţiuni prepoziţionale**: aproape de, alături de, departe de, dincoace de, dincolo de, din jos de, din sus de, afară din etc.*

3.1.3. Felurile complementului circumstanţial de loc:

- simplu (format dintr-o singură parte de vorbire);
- multiplu (format din mai multe complemente circumstanţiale de loc):
*Tu ai fost **la Cluj, la Baia Mare** şi **la Oradea**.*

- dezvoltat (format dintr-un complement circumstanţial şi un determinant):

*La Sinaia cresc brazi **din vârful muntelui până la poale**.*

** Analiza complementului de loc dezvoltat: **din vârful muntelui până la poale** este format din:*

***din vârful** = complement circumstanţial de loc exprimat prin substantiv comun simplu, neutru, singular, acuzativ, precedat de prepoziţia simplă „din", articulat cu articolul hotărât „l".*

***muntelui** = atribut substantival genitival, exprimat prin substantiv.*

***până la poale** = complement circumstanţial de loc exprimat prin substantiv comun simplu, feminin, singular,Ac., nearticulat, precedat de prep. compusă „până la".*

3.1.4. Topica şi punctuaţia

Complementul circumstanţial de loc poate sta înainte sau după verbul determinat. Nu se desparte prin virgulă când stă după verb. Se desparte prin virgulă când este aşezat înaintea verbului sau între verbul copulativ şi numele predicativ:

***Acolo**, **în mijlocul pădurii**, sunt două cabane.*
*Mihai a devenit, **la Cluj**, un medic bun.*

3.2. PROPOZIŢIA SUBORDONATĂ CIRCUMSTANŢIALĂ DE LOC (CL)

Subordonata circumstanţială de loc îndeplineşte rolul de complement de loc pe lângă un verb din regentă. Răspunde la întrebările: **unde?, de unde?, până unde?, încotro?**.

3.2.1. Elemente regente care cer o subordonată circumstanţială de loc:

a. - un verb la un mod personal:

*Mihai **a plecat** [1]/ unde a avut treabă. [2]/* 1=PP, 2=CL
*Eu **m-am dus** [1]/ unde se află depozitul. [2]/* 1=PP, 2=CL
*Tu **ai fost trimis** [1]/ unde este nevoie. [2]/* 1=PP, 2=CL

b. - un verb la un mod nepersonal:

*Ionel poate **pleca** [1]/ unde doreşte. [2]/* 1=PP, 2=CL

vb. la infinitiv

***Alergând** [1]/ unde te-a chemat [2]/ te-ai împiedicat. [1]/* 1=PP, 2=CL

c. - expresie verbală impersonală:

***E greu** [1]/ unde se duc colegii mei. [2]/* 1=PP, 2=CL

d. - locuţiuni verbale:

***S-a dat de-a rostogolul** [1]/ pe unde era iarbă. [2]/* 1=PP, 2=CL

e. - interjecţie predicativă:

***Hai** [1]/ unde avem treabă. [2]/* 1=PP, 2=CL

f. - adverb:

***De acolo** [1]/ de unde mă aflam [2]/ am auzit tot. [1]/* 1=PP, 2=CL

3.2.2. Elemente de relaţie

Subordonata circumstanţială de loc se introduce prin:

- adverbe relative cu sau fără prepoziţii: **unde, încotro, dincotro** sau compusele lor: **oriunde, orişiunde, oriîncotro;**
- pronume relative: **care, cine, ce, ceea ce** precedate de prepoziţii sau locuţiuni prepoziţionale:

*Maria s-a aşezat [1]/ **în faţa cui** am zis eu. [2]/* 1=PP, 2=CL
*Omul privea [1]/ **spre ceea ce** îl atrăgea. [2]/* 1=PP, 2=CL
*S-a aşezat [1]/ **lângă care** dintre colegi a vrut. [2]/* 1=PP, 2=CL

- pronume nehotărâte: **oricine, oricare, orice** precedate de prepoziţii sau locuţiuni prepoziţionale:

*El stă [1]/ **înaintea oricui** doreşte. [2]/* 1=PP, 2=CL
*El priveşte [1]/ **spre orice** i se pare interesant. [2]/* 1=PP, 2=CL

N.B. - Completiva de loc apare corelată în regentă cu adverb. **acolo**:

*Am pus geanta **acolo** [1]/ unde mi-ai spus. [2]/* 1=PP, 2=CL

- Adverbele relative sunt elemente de relaţie, dar îndeplinesc şi funcţia de c.c.l. în propoziţiile din care fac parte.

3.2.3. Contragerea şi expansiunea subordonatei CL

Propoziţia circumstanţială de loc poate fi contrasă în complement circumstanţial de loc, înlocuind completiva de loc cu un complement circumstanţial de loc:

Mihai s-a întors [1]/ de unde a fost plecat. [2]/ *din oraş* = c.c.l.

3.2.4. Topica şi punctuaţia

Propoziţia subordonată circ.de loc poate sta în faţa regentei, cât şi după regentă. Când este aşezată după regentă, nu se desparte prin virgulă.

Se izolează prin virgulă de regentă atunci când:

- este aşezată în faţa regentei:

***Unde mergi tu**, [1]/ merg şi eu. [2]/* 1=CL, 2=PP

- este intercalată în regentă:

*Pretutindeni, [1]/ **pe unde am trecut**, [2]/ am văzut case noi. [1]/* 1=PP, 2=CL

- este corelată în regentă cu adverbul corelativ **acolo**:

*Vom merge toţi acolo, [1]/ **unde am stabilit**. [2]/* 1=PP, 2=CL

3.3. COMPLEMENTUL CIRCUMSTANŢIAL DE TIMP (c.c.t.)

Complementul circumstanţial de timp este partea secundară de propoziţie care determină un verb, o locuţiune verbală, un adjectiv sau o interjecţie şi arată timpul în care se petrece acţiunea. Răspunde la întrebările: **când? de când? până când? cât timp?**.

Complementul circumstanţial de timp arată:

- momentul acţiunii: *Mihai a venit **aseară**.*
- momentul începerii acţiunii: ***De astăzi** încep serviciul.*
- durata acţiunii: *Ploaia a ţinut **toată ziua**.*
- momentul încetării acţiunii: *Am învăţat **până aseară**.*
- limita în timp a acţiunii: ***De ieri până azi** a plouat.*
- frecvenţa acţiunii: *Metroul soseşte **din cinci în cinci minute**.*

3.3.1. Elemente regente:

a. - ***un verb la un mod personal***: *Avionul de la Paris soseşte **astăzi**.(c.c.t).*

b. - ***un verb la un mod nepersonal***:

- la infinitiv: *M-am obişnuit a dormi **după-amiaza**.* (c.c.t.).
- la gerunziu: *Plecând **acum** vei prinde trenul.* c.c.t.
- la supin: *E greu de sculat **dimineaţa**.* *c.c.t.*

c. - ***o locuţiune verbală***: *Mi-am dat seama **târziu** de gafa făcută.* *c.c.t.*

d. - ***un adjectiv***: *Am fost bolnav **o săptămână**.* *c.c.t.*

e. - ***o interjecţie***: *Hai **acum** în oraş.* *c.c.t.*

3.3.2. Părţile de vorbire prin care se exprimă complementul circumstanţial de timp:

a. - ***substantive în cazurile***:

- acuzativ:
  - fără prepoziţie: *Am fost la Bucureşti **anul** trecut.*
  - cu prepoziţie: *M-a aşteptat **până la prânz**.*
  - cu locuţiune prepoziţională: ***Aproape de prânz** este foarte cald.*
- genitiv:
  - cu prepoziţie: *Am sosit **înaintea şefului**.*
  - cu locuţiune prepoziţională: ***În mijlocul zilei** este foarte cald.*

N.B. Adjectivul sau numeralul din structura c.c.t. **se analizează împreună cu substantivul pe care îl însoţeşte**:

***Trei zile** a nins continuu. **Anul viitor** mergem la mare.*

b. - ***pronume în cazurile***:

- acuzativ: *A intrat în cameră **după mine** (**după dumneavoastră**, **după acela**, **după toţi**, **după ai mei**);*
- genitiv cu prepoziţie:

*Ionel a intrat **înaintea lui** (**înaintea tuturor**, **înaintea dumneavoastră**, **înaintea acestuia**, **înaintea alor mei**, **înaintea cui**)*

c. - ***numeral cu valoare substantivală*** în cazurile:

- acuzativ: *A sosit **după cei doi**.*
- genitiv cu prepoziţie: *A sosit **înaintea celor doi** (**amândurora**).*

d. - ***adverbe de timp*** cu sau fără prepoziţie: **acum, atunci, apoi, astăzi, când, cândva, odată, câteodată, curând, oricând, niciodată, deocamdată, totdeauna, adesea, astă-vară, astă-noapte, primăvara, luni, sâmbătă** etc.

***Lunea** mă scol târziu.*

N.B. - Cuvintele care denumesc anotimpuri, zilele săptămânii sau momente ale zilei au următoarele valori morfologice:

- când au funcţia de subiect, sunt substantive;
- când au funcţia de c.c.t., sunt adverbe;
- când au funcţia de c.c.t. dar au atribute, sunt substantive.

(Vezi **Conversiunea** – 10.1.3)

e. - ***locuţiuni adverbiale de timp***: **dis-de-dimineaţă, din când în când, în veci, pe înserate, cu noaptea în cap, cât ai bate din palme, de când e lumea şi pământul, din joi în Paşti, când ţi-oi vedea ceafa, în cele din urmă, prima oară** etc.:

*Mâine ne sculăm **cu noaptea-n cap** ca să plecăm la munte.*

f. - ***adjective***: ***De mic** era meticulos.*

g. - ***adjective pronominale posesive în Ac.*** precedate de prepoziţii sau locuţiuni prepoziţionale (cu regim de genitiv): **înaintea**:

*A intrat în sală **înaintea noastră (în urma mea)**.*

h. - ***verbe la moduri nepersonale***:

- *la infinitiv: Mi-am dezbrăcat paltonul **înainte de a intra** în cameră.*
- *la gerunziu: **Ascultând** muzică, ne-am împrietenit.*

3.3.3. Felurile complementelor circumstanţiale de timp:

- simple: formate dintr-o singură parte de vorbire;
- multiple: formate din mai multe părţi de vorbire:

*Mihai trece pe la noi **joia şi duminica**.*

- dezvoltate: formate dintr-o parte de vorbire cu funcţia de c.c.t. şi un determinant care are funcţie sintactică proprie:

*Eu am învăţat **toată ziua.***

3.3.4. Topica şi punctuaţia

Complementul circumstanţial de timp poate sta înaintea determinantului sau după el. Nu se desparte prin virgulă de elementul regent.

Se despart prin virgulă:

- când este intercalat între subiect şi predicat; sau între verbul copulativ şi numele predicativ: *Omul, **în copilărie**, nu are nicio grijă.*

*Mihai era, **de tânăr**, foarte isteţ.*

- când este exprimat prin gerunziu aşezat la începutul propoziţiei:

***Venind** seara târziu, a găsit poarta închisă.*

3.4. PROPOZIŢIA SUBORDONATĂ CIRCUMSTANŢIALĂ DE TIMP (CT)

Propoziţia circumstanţială de timp (temporală) arată timpul când se petece acţiunea din regentă şi este echivalentă cu un complement circumstanţial de timp. Răspunde la întrebările: **când?, de când?, până când?, cât timp?**. Temporala poate indica o acţiune anterioară, simultană sau posterioară acţiunii din regentă.

Până să vii, [1]/ am rezolvat problema. [2]/ 1=CT, 2=PP
În timp ce învăţ, [1]/ ascult şi muzică. [2]/ 1=CT, 2=PP
Plec în excursie [1]/ după ce termin examenele. [2]/ 1=CT, 2=PP

3.4.1. Elemente regente care cer o propoziţie CT:

a. - verb la un mod personal:
*Ieri **m-am trezit** [1]/ când a răsărit soarele. [2]/* 1=PP, 2=CT

b. - verb la un mod nepersonal:
***Intrând** în casă [1]/ când a venit din oraş [2]/ era transpirat. [1]/* 1=PP, 2=CT

c. - locuţiune verbală:
***A luat-o la fugă** [1]/ când a văzut lupul. [2]/* 1=PP, 2=CT

d. - adverbe:
***Atunci** [1]/ când i-am spus adevărul [2]/ a recunoscut. [1]/* 1=PP, 2=CT

e. - adjective:
*Robert este **volubil** [1]/ de când îl ştiu. [2]/* 1=PP, 2=CT

3.4.2. Elemente de relaţie **care introduc CT**:

- adverbe relative: **cât, când** (cu sau fără prepoziţii), **cum**:

*L-am cunoscut [1]/ **de când** era copil. [2]/* 1=PP, 2=CT
***Cât** este ziua de mare [1]/ el aleargă continuu. [2]/* 1=CT, 2=PP
***Cum** a venit din oraş [1]/ s-a aşezat la masă. [2]/* 1=CT, 2=PP

* - *Adverbul relativ **cum** are valoarea unei locuţiuni conjuncţionale **(îndată ce, imediat ce)** şi nu are funcţie sintactică în propoziţie.*

- *Adverbul **când** este însoţit uneori de adverbul fără funcţie sintactică **tocmai**:*

*L-am observat [1]/ **tocmai când** mă aşteptam mai puţin. [2]/* 1=PP, 2=CT

- adverbe nehotărâte compuse: **oricând, oricât, orişicând**:

***Oricând** vei întreba de mine, [1]/ mă vei găsi. [2]/* 1=CT, 2=PP
*Poţi locui la mine [1]/ **oricât** doreşti. [2]/* 1=PP, 2=CT

- conjuncţii **(dacă, de)** şi locuţiuni conjuncţionale subordonatoare: **până să, până ce, îndată ce, imediat ce, în timp ce, cât timp, ori de câte ori, după ce, mai înainte ca să, o dată ce, câtă vreme**:

***Dacă** l-a văzut venind, [1]/ a intrat în casă. [2]/* 1=CT, 2=PP
***După ce** a învăţat lecţia, [1]/ a plecat la plimbare. [2]/* 1=CT, 2=PP
***Ori de câte ori** vine la noi, [1]/ ne aduce câte un cadou. [2]/* 1=CT, 2=PP
Astăzi alergăm [1]/ până obosim. [2]/ 1=PP, 2=CT

* *Subordonatele de timp introduse prin **când, cât** pot apărea corelate în regentă cu adverbele **acum, atunci**, de care se despart prin bară:*

*Ai venit la mine **atunci** [1]/ **când** ţi-am spus. [2]/* 1=PP, 2=CT
*Învaţă **acum** [1]/ **cât** eşti elev. [2]/* 1=PP, 2=CT

3.4.3. Contragerea şi expansiunea completivei de timp

Propoziţia circumstanţială de timp se contrage în complement de timp prin înlocuirea subordonatei cu o parte de vorbire cu funcţia de complement de timp; expansiunea este fenomenul invers:

Am venit la tine [1]/ când am primit vestea. [2]/ 1=PP, 2=CT
*Am venit la tine **imediat**. (c.c.t.)*

3.4.4. Topica şi punctuaţia

Propoziţia subordonată circumstanţială de timp stă, de obicei, după regentă, de care nu se desparte prin virgulă. Când este aşezată în faţa regentei, se desparte prin virgulă:

***Când te-am zărit**, [1]/ am strigat la tine. [2]/* 1=CT, 2=PP

* *Subordonata CT are topică fixă, în faţa regentei, când este introdusă prin adverbul **cum** (cu valoarea locuţiunii conjuncţionale **îndată ce**) corelat în regentă cu adverbul **cum** sau **alte adverbe şi locuţiuni adverbiale**:*

***Cum** o văzu, [1]/ **cum** o luă. [2]/* 1=CT, 2=PP
***Cum** o văzu, [1]/ **îndată (pe loc)** o luă. [2]/* 1=CT, 2=PP

3.5. COMPLEMENTUL CIRCUMSTANŢIAL DE MOD (c.c.m.)

Complementul circumstanţial de mod este partea secundară de propoziţie care arată felul cum se desfăşoară o acţiune sau felul în care se prezintă o însuşire sau o calitate. Răspunde la întrebările: **cum?, în ce fel?, cât?, de câte ori?**.

3.5.1. Elementul regent al complementului de mod poate fi:

a. - un verb la un mod personal: *Trenul **merge foarte repede**.* c.c.m.

b. - un verb la un mod nepersonal: ***Mergând repede**, vei ajunge la timp.* c.c.m.

Când verbul regent este la supin se poate confunda cu numele predicativ:
*Poezia **este** greu **de memorat**.* c.c.m. *Mesajul **a fost** dificil **de descifrat.*** c.c.m.

c. - o locuţiunea verbală: ***Ţinea minte uşor** orice poezie.* c.c.m.

d. - un adjectiv: *Robert e **negru ca păcura**.* c.c.m.

e. - un adverb: *Am alergat **de două ori mai repede** decât ieri.* c.c.m.

f. - o interjecţie: ***Hai repede!*** c.c.m.

3.5.2. Părţile de vorbire prin care se exprimă complementul circumstanţial de mod:

a. - substantive în cazurile:

- în genitiv cu prepoziţie: *Vaporul înainta contra valurilor.*
- în dativ cu prepoziţie: *Sosirea trenului a avut loc conform programului.*

- în acuzativ cu prepoziţiile: **cu, ca, din, dintre, după, fără, în, înspre, între, peste, printre, pe lângă, a, decât** etc.:

Învaţă în tăcere. Citeşte cu plăcere.
Trage a sărăcie. Pluteşte ca un fulg.
Irina e mai deşteaptă decât toate.

b. - pronume în cazurile:

- dativ cu prepoziţie:

A procedat asemenea lui (dumnealui, acestora, alor mei, oricui).

- acuzativ cu prepoziţie:

El este mai isteţ ca tine (ca dumnealui, ca acesta, ca oricine, ca al meu).

c. - numeral cu valoare substantivală în cazurile:

- dativ cu prepoziţie: *Ionel învaţă asemenea celor doi.*
- acuzativ cu prepoziţie: *El este mai isteţ decât cei doi.*

d. - numeral adverbial: *Aleargă de două ori mai repede.*

e. - numeral multiplicativ: *Munceşte înzecit.*

f. - verbe:

- la infinitiv cu prepoziţie: *A plecat fără a saluta.*
- la gerunziu: *Mergea pe stradă cântând.*

g. - interjecţii: *Haina căzu bâldâbâc în apă.*

* *Adverbe provenite din substantive (prin conversiune): doarme tun, doarme buştean, îndrăgostit lulea, gol puşcă, sărat ocnă, beat criţă..*

h. - participiu cu valoare adjectivală: *Mergem repede, ca duşi de vânt.*

3.5.3. Felurile complementului circumstanţial de mod:

- simplu – exprimat printr-o singură parte de vorbire: *Vine încet.*
- multiplu – format din mai multe părţi de vorbire:

Învaţă foarte bine şi foarte repede.

- dezvoltat – format dintr-o parte de vorbire cu funcţia de c.c.m., însoţită de determinant: *Te-a privit fără a vedea expresia feţei.*

* *Complementele dezvoltate se formează cu o construcţie infinitivală absolută (un verb la infinitiv + alte cuvinte) şi se analizează astfel:*

- *fără a vedea expresia feţei* = c.c.m. dezvoltat format din:

fără a vedea = c.c.m. exprimat prin verb la infinitiv precedat de prepoziţia fără;
expresia = c.d. exprimat prin substantiv ...;
feţei = atribut substantival genitival ....

3.5.4. Topica şi punctuaţia

Complementul circumstanţial de mod poate sta înaintea determinantului sau după el, de care nu se desparte prin virgulă.

3.6. PROPOZIŢIA SUBORDONATĂ COMPLETIVĂ DE MOD (CM)

Propoziţia circumstanţială de mod îndeplineşte funcţia complementului de mod pe lângă un verb, o locuţiune verbală, un adjectiv sau un adverb din regentă. Răspunde la întrebările: **cum?, în ce fel?, în ce mod?, cât?, cu cât?, de câte ori?**.

***3.6.1. Elemente regente* care cer o propoziţie modală**:

a. - verb la un mod personal sau nepersonal:

*El **priveşte** [1]/ cât poate de atent. [2]/* 1=PP, 2=CM
***Mergând** [1]/ cât putea de repede [2]/ a ajuns la timp. [1]/* 1=PP, 2=CM

b. - o locuţiune verbală:

*El **băga de seamă** [1]/ cum putea [2]/ toate mişcările trecătorilor.* 1=PP, 2=CM

c. - adjectiv *Mihai este **harnic** [1]/ cum este şi fratele său. [2]/* 1=PP, 2=CM

d. - adverb sau locuţiune adverbială:

*Ionel scrie **frumos** [1]/ precum scrie tatăl său. [2]/* 1=PP, 2=CM
*Şi George **se dă de-a rostogolul** [1]/ cum fac toţi copiii. [2]/* 1=PP, 2=CM

***3.6.2. Elemente de relaţie* care introduc CM**:

- adverbe relative: **cum, precum, cât, decât**:

*El se comportă [1]/ **precum** l-au sfătuit părinţii. [2]/* 1=PP, 2=CM
*Adela învaţă [1]/ **cât** poate. [2]/* 1=PP,2=CM

- adverbe nehotărâte: **oricum, oricât:** *Stai aici [1]/ **oricum** doreşti. [2]/* 1=PP,2=CM

- pronume relative: **ce, câte, câţi**:

*Se speria toată lumea de urât [1]/ **ce** era.[2]/* 1=PP, 2=CM
***Din câte** ştiu [1]/ el este un om harnic. [2]/* 1=CM, 2=PP

- locuţiuni conjuncţionale subordonatoare: **fără să, după cum, decât să, de parcă, ca şi cum, ca şi când, cu cât, faţă de cât, pe măsură ce** etc.:

*Privea [1]/ **de parcă** era beat. [2]/* 1=PP, 2=CM
*Mai bine învaţă [1]/ **decât să** plece în oraş. [2]/* 1=PP, 2=CM
***Cu cât** merge mai repede, [1]/ cu atât ajunge la timp. [2]/* 1=CM, 2=PP
*Copilul învăţa mai bine [1]/ **pe măsură ce** creştea. [2]/* 1=PP, 2=CM

3.6.3. Felurile subordonatei completive de mod:

- propoziţie modală propriu-zisă – care se introduce prin: **cum, precum, cât, după cum, fără să**;
- propoziţie modală comparativă – se introduce prin: **cum, precum, după cum, ca şi cum**;
- propoziţie modală progresivă – se introduce prin: **pe măsură ce, cu cât** (şi corelativul **cu atât**), **de ce**, (şi corelativul **de aceea**).

Propoziţia completivă de mod poate avea în regentă adverbe şi locuţiuni adverbiale corelative: **aşa, atât, astfel , întocmai**.

3.6.4. Contragerea şi expansiunea propoziţiei CM

Propoziţia CM se contrage în complement circumstanţial de mod prin înlocuirea întregii propoziţii cu o parte de vorbire care poate îndeplini funcţia de c.c.m.: substantive, adverbe, locuţiuni adverbiale etc.:

El a răspuns [1]*/ cum a putut.* [2]*/* 1=PP, 2=CM

El a răspuns / **bine, satisfăcător, prost**. (c.c.m.)

Procedând invers, complementul de mod, prin expansiune, devine propoziţie circumstanţială de mod.

3.6.5. Topica şi punctuaţia

Propoziţia circumstanţială de mod poate sta după regentă (de care nu se desparte prin virgulă când este introdusă prin adverbe şi pronume relative. Când stă în faţa regentei, se desparte prin virgulă, ca şi atunci când este intercalată sau are corelativ în regentă:

Pe ploaia aceasta, [1]*/* ***cum a putut,*** [2]*/ a ajuns acasă.* [1]*/* 1=PP, 2=CM

Cum învaţă copilul, [1]*/ aşa a învăţat şi mama sa.* [2]*/* 1=CM, 2=PP

3.7. COMPLEMENTUL CIRCUMSTANŢIAL DE CAUZĂ (c.c.cz.)

Complementul circumstanţial de cauză este partea secundară de propoziţie care arată cauza unei acţiuni, a unei stări sau a unei însuşiri. Răspunde la întrebările: **din ce cauză?, din ce pricină?**.

3.7.1. Elemente regente:

a. - un verb la un mod personal: *Copilul* ***tremura de frică***. *c.c.cz.*

b. - un verb la un mod nepersonal: ***Tremurând de frig****, a intrat în casă.* *c.c.cz.*

c. - o locuţiune verbală: ***A luat-o la fugă de frig***. *c.c.cz.*

d. - o expresie verbală impersonală: *Mi-****e rău din cauza căldurii***. *c.c.cz.*

e. - un adjectiv: *El era* ***abătut din cauza supărării***. *c.c.cz.*

f. - un adverb: *Construcţia merge* ***prost din cauza căldurii***. *c.c.cz.*

g. - o interjecţie: *Iedul* ***tuşti****! afară* ***de frica*** *lupului.* *c.c.cz.*

3.7.2. Părţile de vorbire prin care se exprimă complementul circumstanţial de cauză:

a. - substantiv în cazurile:

- genitiv cu locuţiune prepoziţională (**din cauza, din pricina**):

N-am învăţat din cauza frigului.

- dativ cu prepoziţiile: **graţie, mulţumită, datorită**:

Datorită greşelilor a luat notă mică.

-acuzativ precedat de prepoziţiile **de, din, pentru** şi locuţiunile prepoziţionale: **din cauză de, din pricină de**.

* *O categorie de complemente circumstanţiale de cauză sunt exprimate prin formaţii de tipul:* ***de mânie, de ură, de spaimă, de bucurie, de foame, de sete, de frig, de silă, de groază*** *– sau cu prepoziţiile* ***din,***

pentru: din pasiune, din orgoliu, din nerăbdare, din prudenţă, din dispreţ, din respect, din durere, din curiozitate.

A fost pedepsit ***pentru neglijenţă.***

N-a venit la film ***din orgoliu.***

Avea faţa schimonosită ***de durere.***

b. - pronume în cazul genitiv:

N-am venit ***din cauza lui (din cauza acestuia, din cauza alor mei, din cauza altuia*** *etc.)*

c. - numeral în genitiv:

Am fost pedepsit ***din cauza celor doi (din cauza celui de-al doilea, din cauza amândurora, din cauza celor două cincimi).***

d. - adjectiv sau participiu cu valoare adjectivală:

Lumea o lăuda ***de frumoasă****. Era neagră* ***de supărată.***

e. - adjectiv pronominal posesiv în Ac.:

N-a mâncat ***din cauza mea.***

f. - verbe la gerunziu, infinitiv şi supin:

Fiind ambiţios*, a luat examenul cu notă mare.*

A fost amendat ***pentru a nu fi respectat*** *viteza.*

Hainele se strică ***de purtat.***

g.- locuţiuni adverbiale (formate din prepoziţiile **de, pentru** + pronume demonstrative **asta, aceea**, sau pronumele relativ **ce**): **de aceea, pentru aceea, pentru** aceste **motive, de ce** etc.:

Nu ştiu [1]*/* ***de ce*** *te superi.* [2]*/*

c.c.cz.

N-am învăţat, [1]*/* ***de aceea*** *am fost respins.* [2]*/*

c.c.cz.

3.7.3. Felurile complementului circumstanţial de cauză:

- simplu: *Plângea* ***de fericit.***
- multiplu: *Sărea în sus* ***de fericire şi de bucurie.***
- dezvoltat (format dintr-o parte de vorbire cu funcţia de c.c.cz. şi un determinant care are funcţie sintactică proprie):

Fiind bolnav de gripă*, a lipsit de la şcoală.*

DIFICULTĂŢI:

– este recomandat să se evite întrebarea ***de ce?*** care poate crea confuzia între complementul de cauză şi complementul de scop: *Tremură de* ***frică****. Învaţă pentru* ***a reuşi***. (unde ***frică*** este complement circumstanţial de cauză, iar ***pentru a reuşi*** este complement circumstanţial de scop. Întrebarea ***de ce?*** trebuie să fie folosită numai pentru complementul indirect după verbe care cer obligatoriu prepoziţia ***de*** ca: ***a se teme, a se speria*** etc.: *Se teme* ***de trăsnet.***

- de obicei, complementul circumstanţial de cauză **are efect negativ,** dar, de multe ori c.c.cz. arată şi **cauza unui efect pozitiv:** *Am reuşit* ***datorită muncii.*** *Când s-a întors, plângea* ***de fericire.***

3.7.4. Topica şi punctuaţia

Complementul circumstanţial de cauză poate fi aşezat în faţa sau după elementul regent. Când este aşezat după elementul regent, nu se desparte prin virgulă. Se desparte prin virgulă:

- când este aşezat înaintea cuvântului regent;
- când este aşezat între subiect şi predicat:

*Ionel, **de supărat**, s-a închis în cameră.*

- când este exprimat prin verb la gerunziu sau participiu aşezate la începutul propoziţiei:

***Necăjit**, el a uitat cartea.*
***Căzând**, şi-a luxat piciorul drept.*

3.8. PROPOZIŢIA SUBORDONATĂ CIRCUMSTANŢIALĂ DE CAUZĂ (CZ)

Propoziţia cauzală arată cauza acţiunii sau însuşirii din regentă şi îndeplineşte funcţia de complement circumstanţial de cauză pe lângă un verb, o locuţiune verbală sau un adjectiv din regentă. Răspunde la întrebările: **din ce cauză?, din ce pricină?**.

***3.8.1. Elemente regente* care cer o propoziţie cauzală:**

***a. - verbe la un mod personal*:**
N-am reuşit [1]/ *fiindcă am luat notă mică la examen.* [2]/ 1=PP, 2=CZ

***b. - verbe la un mod nepersonal*:**
***Sosind** târziu* [1]/ *deoarece a întârziat trenul* [2]/ *n-am putut rezolva problemele.* [1]/ 1=PP, 2=CZ

***c. - locuţiune verbală*:**
***Am stat la pândă** în grădină* [1]/ *deoarece mi s-au furat fructele.* [2]/ 1=PP, 2=CZ
Stând la pândă [1]/ *pentru că mi s-au furat fructele* [2]/ *am prins hoţul.* [2]/ 1=PP, 2=CZ

***d. - adjectiv*:**
*De **fericit*** [1]/ *pentru că a luat examenul* [2]/ *a plecat în excursie.* [1]/ 1=PP, 2=CZ

***e. - adverb*:**
*Construcţia merge **rău*** [1]/ *deoarece nu avem materiale.* [2]/ 1=PP, 2=CZ

***f. - interjecţie*:**
***E vai şi amar**,* [1]/ *pentru că am luat notă mică.* [2]/ 1=PP, 2=CZ

***g. - expresie verbală impersonală*:**
*Mi-**e rău**,* [1]/ *deoarece sunt obosit.* [2]/ 1=PP,2=CZ

***3.8.2. Elemente de relaţie* care introduc cauzală:**

- conjuncţii subordonatoare specifice CZ: **căci, deoarece, întrucât, fiindcă;**
- locuţiuni conjuncţionale specifice CZ: **din cauză că, din pricină că, pentru că;**
- conjuncţii şi loc. conj. nespecifice CZ(sau adverbe devenite conjuncţii): **că, unde, cum, de vreme ce, o dată ce, câtă vreme, dacă**:

N-am învăţat, [1]/ ***că** n-am avut timp.* [2]/ 1=PP, 2=CZ

***Unde** n-ai învăţat,* [1]/ *ai luat notă mică.* [2]/ 1=CZ, 2=PP
***Cum** afară plouă,* [1]/ *nu plec în oraş.* [2]/ 1=CZ, 2=PP
***De vreme ce** nu suntem pregătiţi,* [1]/ *nu ne prezentăm la examen.* [2]/ 2=CZ, 2=PP
N-am ştiut răspunsul [1]/ ***câtă vreme** n-am învăţat destul.* [2]/ 1=PP, 2=CZ

* *Conjuncţia **dacă** poate da naştere la confuzii. Să comparăm:*

Dacă sunt urât,[1]/ *trebuie*[2]/ *să râdă de mine?*[3]/ 1=CZ, 2=PP, 3=SB

dar:

Dacă sunt urât[1]/ *atunci trebuie*[2]/ *să râdă de mine?*[3]/ 1=CŢ,2=PP, 3=SB

*unde propoziţia CŢ este cerută de adverbul corelativ **atunci**.*

N.B. 1. Propoziţia regentă apare ca efect al cauzei acţiunii din propoziţia cauzală. Acţiunea din propoziţia cauzală se realizează înaintea celei din regentă, indiferent de locul pe care-l ocupă subordonata faţă de regentă;

2. Din motive stilistice, propoziţia cauzală poate realiza raportul de subordonare, fără a fi introdusă prin elemente de relaţie şi atunci este în raport de juxtapunere cu regenta.

Nu l-a educat nimeni,[1]/ *de aceea se comportă urât.* 1=CZ, 2=PP
N-a învăţat, [1]/ *n-a luat examenul.* [2]/ 1=CZ, 2=PP

3. Propoziţia cauzală poate fi corelată în regentă cu locuţiunile adverbiale **de aceea, de-aia, de ce**, care îndeplinesc în regentă funcţia de complement circumstanţial de cauză:

Deoarece era supărat, [1]/ *de aceea n-a venit.* [2]/ 1=CZ, 2=PP
c.c.cz.

4. Se pot naşte confuzii în situaţiile:

N-a putut intra din cauza faptului [1]/ *că a întârziat.* 1=PP, 2=AT

În acest exemplu, bara de despărţire în propoziţii nu se pune după verbul **intra**, deoarece, **din cauza faptului,** este complement circumstanţial de cauză în propoziţia 1 exprimat prin substantiv în genitiv precedat de locuţiunea prepoziţională **din cauza** şi nu urmează propoziţie cauzală, ci propoziţie atributivă, iar elementul de relaţie este numai conjuncţia **că**.

SAU:***Ţinând cont*** [1]/*că ar putea ploua,* [2]/*am luat umbrela.* 1=PP, 2=CI

unde locuţiunea verbală **ţinând cont** are funcţia de c.c.cz. în propoziţia 1 şi cere propoziţie CI.

***3.8.3. Contragerea şi expansiunea propoziţiei cauzale*:**

Propoziţia cauzală se contrage într-o parte de propoziţie care poate avea funcţia sintactică de complement circumstanţial de cauză:

Deoarece n-a fost înştiinţat la timp [1]/ *a întârziat.* [2]/ 1=CZ, 2=PP
***Nefiind înştiinţat** la timp a întârziat.(c.c.cauză)*

Procedând invers, din complement de cauză se poate obține propoziție cauzală.

3.8.4. Topica și punctuația

Propoziția cauzală poate sta atât înaintea regentei, cât și după regentă, dar se desparte întotdeauna prin virgulă de regentă.

3.9. COMPLEMENTUL CIRCUMSTANȚIAL DE SCOP (c.c.s.)

Complementul circumstanțial de scop este partea secundară de propoziție care arată scopul unei acțiuni. Răspunde la întrebările: **cu ce scop?, în ce scop?**.

3.9.1. Elemente regente:

a. - verb la un mod personal: *Azi **merg** la magazine **după cumpărături**.*
c.c.s.

b. - verb la un mod nepersonal: ***Plecând după cumpărături**, am uitat să-ți dau telefon.* c.c.s.

c. - locuțiune verbală: *Mihai mi-**a dat o mână de ajutor pentru a vopsi** ușile.*
c.c.s.

d. - interjecție predicativă: ***Hai la cules** de struguri!*
c.c.s.

3.9.2. Părțile de vorbire prin care se exprimă complementul circumstanțial de scop:

a. - substantiv în cazurile:

- genitiv precedat de locuțiunile prepoziționale: **în scopul, cu scopul, în vederea**:
  *Am venit la munte **în scopul documentării**.*
  *Ne-am pregătit mult **în vederea** acestui **succes**.*
- acuzativ precedat de prepozițiile: **după, în, la, pentru, spre**:
  *Am mers în oraș **după un caiet**. Au venit **la lucru**.*
  *Am venit aici **în control**. Suntem pregătiți **pentru muncă**.*
  *M-am pregătit mult **pentru examen**.*
  *Am oferit bani **spre ajutorul** sinistraților.*

b. - pronume în cazurile:

- genitiv cu locuțiune prepozițională:
  ***În folosul cui** munceşti? – pronume interogativ*
  *Știu / **în folosul cui** muncești. – pronume relativ*
- acuzativ cu prepoziții: ***Pentru aceasta** învață mult. Știu / **la ce** a plecat.*

c. - numeral cu valoare substantivală în:

- genitiv cu locuțiune prepozițională: *Am muncit **în folosul celor doi.***
- acuzativ cu prepoziții: *Am muncit **pentru cei doi.***

d. - verb la: - infinitiv cu prepozițiile: **pentru, spre, la, cu scopul de**:
*Învață **pentru a reuși**.*
- supin: *Am plecat toți **la cules**. Pâinea a fost pusă **la dospit.***

e. - adverbe și locuțiuni adverbiale: **înadins, dinadins, de aceea, de aia, pentru aceea, într-adins, anume**:

*Am făcut **înadins** patul, [1]/ ca să te impresionez. [2]/* 1=PP, 2=CS
***De aceea** ți-am recunoscut, [1]/ ca să mă ierți. [2]/* 1=PP, 2=CS

3.9.3. Felurile complementului circumstanțial de scop:

- simplu – exprimat printr-o parte de vorbire;
- multiplu – exprimat prin mai multe părți de vorbire:
  *M-am pregătit intens **pentru a reuși, pentru a-i mulțumi** pe părinți și **pentru a ști** mai mult.*
- dezvoltat – format dintr-o parte de vorbire cu funcția de complement de scop și un determinant cu funcție proprie: *A insistat mult **pentru a pregăti toată materia.***

3.9.4. Topica și punctuația

Complementul circumstanțial de scop stă, de obicei, după cuvântul regent, de care nu se desparte prin virgulă. Se desparte prin virgulă când stă în fața cuvântului regent și este precedat de locuțiune prepozițională:

***În scopul vânzării** mașinii, ar mai fi lăsat din preț.*

3.10. PROPOZIȚIA SUBORDONATĂ CIRCUMSTANȚIALĂ DE SCOP SAU FINALĂ (CS)

Propoziția circumstanțială de scop arată scopul în vederea căruia se îndeplinește acțiunea din regentă. Răspunde la întrebările: **cu ce scop?, în ce scop?**.

***3.10.1. Elemente regente* care cer o circumstanțială de scop**:

a. - verb la un mod nepersonal:
***Am venit** la piață [1]/ să cumpăr carne. [2]/* 1=PP, 2=CS

b. - verb la un mod nepersonal:
***Venind** la piață [1]/ să cumpăr carne, [2]/ te-am zărit. [1]/* 1=PP, 2=CS

c. - locuțiune verbală:
***Am stat la pândă** [1]/ ca să prind hoții. [2]/* 1=PP, 2=CS

d. - interjecție predicativă:
***Hai** în oraș [1]/ să-mi cumpăr haine. [2]/* 1=PP, 2=CS

e. - verb la participiu cu formă adjectivală:
***Editată** [1]/ ca să ajute pe elevi, [2]/ cartea a fost cumpărată de mulți oameni. [1]/*
1=PP, 2=CS

***3.10.2. Elemente de relație* care introduc CS**:

- conjuncții subordonatoare: **să, ca să, de**:
  *Am fost în piață [1]/ **de**-am cumpărat cartofi. [2]/* 1=PP, 2=CS
  ***Ca să** iau examenul, [1]/ am învățat mult. [2]/* 1=CS, 2=PP
  *A fost la bibliotecă [1]/ **să** împrumut o carte. [2]/* 1=PP, 2=CS
- locuțiuni conjuncționale: **pentru ca să, să nu cumva, ca nu cumva să**:
  *A venit la noi [1]/ **pentru ca să** vadă mașina. [2]/* 1=PP, 2=CS
  *A ascuns cartea [1]/ **ca nu cumva să** se vadă. [2]/* 1=PP, 2=CS

** **Nu** se analizează ca locuțiuni conjuncționale îmbinările: **cu scopul să, în scopul să**, conjuncția **să** introducând o atributivă care are ca termen regent substantivul **scopul**:*

Am venit la tine **cu scopul** [1]/ **să-mi dai cartea**. [2]/ 1=PP, 2=AT

Propoziţiile circumstanţiale de scop pot avea ca **elemente corelative** în regentă adverbe sau locuţiuni adverbiale: **anume, înadins, de asta, de aceea**:

__Anume__ a învăţat mult [1]/ ca să ia premiul întâi. [2]/ 1=PP, 2=CS
A făcut gălăgie __înadins__ [1]/ ca să atragă atenţia. [2]/ 1=PP, 2=CS

* *Propoziţia CS se construieşte cu modul conjunctiv.*

3.10.3. Contragerea şi expansiunea propoziţiei circumstanţiale de scop

Propoziţia finală poate fi contrasă în complement circumstanţial de scop înlocuind propoziţia printr-o parte de vorbire cu funcţia de c.c.s.:

A învăţat foarte mult [1]/ __ca să ia examenul__. [2]/ 1=PP, 2=CS
A învăţat foarte mult / **pentru a lua examenul**. *(c.c.s.)*

Procedând invers, din complement de scop se obţine propoziţie finală.

3.10.4. Topica şi punctuaţia

Propoziţia finală poate sta înaintea regentei sau după regentă. Când este aşezată după regentă nu se desparte prin virgulă. Înaintea regentei se desparte întotdeauna.

3.11. COMPLEMENTUL CIRCUMSTANŢIAL CONDIŢIONAL (c.c.ct.)

Complementul circumstanţial condiţional este partea secundară de propoziţie care exprimă condiţia sau ipoteza de care depinde realizarea unei acţiuni, însuşiri sau calităţi. Răspunde la întrebarea: **cu ce condiţie?**

3.11.1. Elemente regente:

a. - un verb: ***Numai învăţând, vei reuşi*** *în viaţă.*
c.c.ct.

b. - locuţiune verbală: ***Scriind*** *citeţ,* ***mi-aş fi dat seama*** *de greşeală.*
c.c.ct.

c. - un adjectiv (rar): *În locul tău, eu aş fi* ***fericit***.

3.11.2. Părţile de vorbire prin care se exprimă complementul circumstanţial condiţional:

a. - substantiv în cazurile:
- genitiv, precedat de locuţiunea prepoziţională **în locul**:
În locul tatălui*, te ajutăm mai mult.*
- acuzativ, precedat de locuţiunea prepoziţională **în caz de** sau substantive care exprimă ideea de condiţie: **caz, condiţie, ipoteză, eventualitate**, precedate de prepoziţia **în** sau **cu** (care nu sunt loc. prep.specifice G.,ci substantive cu funcţia de c.c.condiţional, urmate de atribute subst.):
În caz de ploaie*, nu plec în oraş.* ***În cazul*** *refuzului, voi reveni.*
Îţi dau bani, ***cu condiţia*** *returnării la timp.*

b. - pronume:
- în genitiv cu locuţiunea prepoziţională **în locul**:
În locul lui *(dumnealui, acestuia, alor tăi, cuiva) îţi scriam eu referatul.*

c. - adjective posesive sau demonstrative:
În cazul acesta*, nu sunt de acord cu tine.*
În cazul meu*, ai fi acţionat altfel?*

d. - verbe la modurile:
- infinitiv cu prepoziţia **fără** (construcţie infinitivală absolută):

Fără a învăţa *serios, n-ai reuşi la examen.*
- gerunziu: ***Învăţând*** *serios, vei avea rezultate.*
- participiu: ***Înţeleasă****, lecţia nu se uită uşor.*

e. - adverbele: **altfel, altminteri** când exprimă o idee contrară:
Spune adevărul, ***altfel (altminteri)*** *nu te iert.*

3.11.3. Felurile complementului condiţional:
- simplu;
- multiplu: *În locul colegilor şi al dirigintelui, nu te-aş fi iertat.*
- dezvoltat: *Înţeleasă bine din clasă, lecţia nu se uită uşor.*
c.c.ct. format din părţi de vorbire cu funcţie sintactică

3.11.4. Topica şi punctuaţia

Complementul circumstanţial condiţional poate sta după cuvântul regent sau înaintea lui. De obicei, nu se desparte prin virgulă de regent. Se izolează prin virgulă:
- dacă este intercalat între subiect şi predicat:
Eu, ***în locul tău****, aş pleca acasă.*
- dacă este exprimat prin verb la gerunziu, aflat înaintea cuvântului determinat:
Ascultând*, vei înţelege mai bine.*

3.12. PROPOZIŢIA SUBORDONATĂ CIRCUMSTANŢIALĂ CONDIŢIONALĂ (CŢ)

Subordonata condiţională exprimă condiţia sau ipoteza de a cărei îndeplinire depinde realizarea acţiunii din regentă. Răspunde la întrebarea: **cu ce condiţie?**

3.12.1. Elemente regente **care cer o propoziţie condiţională**:

a. - verb sau locuţiune verbală:
__Dacă__ mă rogi, [1]/ te __ajut__. [2]/ 1=CŢ, 2=PP
__Dacă__ s-ar speria, [1]/ __ar lua-o la fugă__. [2]/ 1=CŢ, 2=PP

b. - participiu sub formă adjectivală:
Întrerupţi *[1]/ numai dacă este nevoie [2]/ vom continua mâine. [1]*/1=PP, 2=CŢ

c. - interjecţie predicativă:
Hai *la mine [1]/ dacă vreţi. [2]/* 1=PP, 2=CŢ

3.12.2. Elemente de relaţie **care introduc propoziţia subordonată condiţională**:
- conjuncţii subordonatoare: **dacă, de, să** şi **locuţiunile conjuncţionale în caz că, de unde**:
Dacă *aş fi ştiut, [1]/ ţi-aş fi adus banii. [2]/* 1=CŢ, 2=PP
Ai fi rezolvat totul, [1]/ __de__-ai fi fost mai atent. [2]/ 1=PP, 2=CŢ
Să *fi ştiut condiţiile contractului, [1]/ aş fi câştigat licitaţia. [2]*/1=CŢ, 2=PP
În caz că *nu vine astăzi, [1]/ plec singur. [2]/* 1=CŢ, 2=PP
Să vii la timp, [1]/ ***de unde*** *nu, [2]/ plec singur. [3]/* 1=PP, 2=CŢ, 3=PP
- adverbul relativ **când** (rar):
Când *m-ai fi chemat la ziua ta, [1]/ aş fi venit bucuros. [2]/* 1=CŢ, 2=PP

N.B. - Uneori, în prop. regentă apar adv, corelative **apoi, atunci:**

Dacă nu vrei [1]/ ***atunci (apoi)*** *voi pleca acasă.* [2]/ 1=CŢ, 2=PP

- Expresiile **în cazul că, în eventualitatea că, în ipoteza că** nu sunt locuţiuni conjuncţionale, ca urmare, în analiza frazei, se desparte conjuncţia **că:**

În cazul [1]/ ***că*** *nu va veni,* [2]/ *voi pleca.* 1=PP, 2=AT

În eventualitatea [1]/ ***că*** *va veni* [2]/ *mă va anunţa.* [1]/ 1=PP,2=AT

- Propoziţia condiţională poate fi în raport de juxtapunere cu regenta ei, dar este aşezată înaintea regentei, de care se desparte prin virgulă:

Ai copii, [1]/ *ai pe cine iubi.* [2]/ 1=CŢ, 2=PP

Ai carte, [1]/ *ai parte.* [2]/ 1=CŢ, 2=PP

- În exemplul:

Ai venit, [1]/ *dacă nu mă înşel,* [2]/ *să-ţi dau bani.* [3]/

1=PP, 2=PInc, 3=CS

propoziţia **dacă nu mă înşel** este incidentă, nu condiţională.

3.12. 3. Contragerea şi expansiunea propoziţiei condiţionale

Propoziţia condiţională se contrage în complement condiţional, înlocuind-o printr-o parte de propoziţie care poate îndeplini funcţia de complement condiţional:

Dacă vei învăţa bine, [1]/ *vei lua notă mare.* [2]/ 1=CŢ, 2=PP

Învăţând bine vei lua notă mare.(c.c.condiţional)

3.12.4. Topica şi punctuaţia

Propoziţia condiţională poate sta înaintea regentei sau după regentă, dar se desparte prin virgulă, indiferent de locul pe care-l ocupă. Când arată însă singura condiţie pentru înfăptuirea acţiunii din regentă, nu se desparte prin virgulă.

Să comparăm: *Plec în excursie,* [1]/ *dacă nu plouă.* [2]/ 1=PP, 2=CŢ

Plec în excursie [1]/ *numai dacă nu plouă.* [2]/ 1=PP, 2=CŢ

3.13. COMPLEMENTUL CIRCUMSTANŢIAL CONCESIV (c.c.cv.)

Complementul circumstanţial concesiv determină un verb, un adjectiv sau o interjecţie indicând un obiect sau o situaţie care ar fi fost de aşteptat să împiedice realizarea unei acţiuni sau existenţa unei calităţi. Răspunde la întrebările: **în ciuda cărui fapt?, în pofida cărui fapt?**

3.13.1. Elemente regente:

a. *- un verb:* ***În ciuda oboselii, am stat*** *până târziu.*
c.c.cv.

b. *- o locuţiune verbală:* ***Cu tot efortul, nu şi-a adus aminte*** *de mine.*
c.c.cv.

c. *- un adjectiv:* ***Învingător, în ciuda numărului*** *mare de concurenţi, nu s-a lăudat.* c.c.cv.

d. *- o interjecţie predicativă:* ***Cu tot necazul, poftim*** *o cafea.*
c.c.cv.

3.13.2. Părţile de vorbire prin care se exprimă complementul circumstanţial concesiv:

a. *- substantiv* în cazurile:

- genitiv, precedat de locuţiunile prepoziţionale **în ciuda, în pofida** sau de prepoziţiile **împotriva, contra:**

În ciuda anilor, *el este destul de vioi.*

Împotriva aşteptărilor, *părinţii ţi-au dat un cadou.*

Contra dorinţei *părinţilor, tu ai fost la discotecă.*

- acuzativ, precedat de locuţiunile prepoziţionale: **cu tot (toată, toţi, toate), indiferent de:**

Cu tot efortul, *n-a ajuns la timp.*

Indiferent de aspectul *hainelor, el tot a mers în excursie.*

Chiar fără noroc, *tot a reuşit.*

- dativ, precedat de prepoziţia **contrar:**

Contrar voinţei *lui, el tot a mers în excursie.*

b. *- pronume* în genitiv sau în dativul posesiv, precedate de prepoziţii sau locuţiuni prepoziţionale:

Împotriva lui (în ciuda lui, dumneavoastră, acestora, unora, alor tăi), *a plecat totuşi.*

În ciuda-ţi, *tot plec.*

c. *- numeral cu valoare substantivală* precedat de prepoziţii sau locuţiuni prepoziţionale:

În ciuda (împotriva) celor doi, amândurora, celui de-al treilea, *el tot a venit.*

d. *- adjectiv posesiv:* ***În ciuda voastră,*** *eu tot voi veni.*

e. *- verb sau locuţiune verbală* la modul:

- infinitiv, precedat de prepoziţia **fără:**

Fără a învăţa *mult, el tot are note mari.*

- gerunziu: ***Chiar învăţând*** *zi de zi, tot nu ia note mari.*

f. *- adverb sau locuţiune adverbială:*

A muncit mult, [1]/ ***totuşi (cu toate acestea)*** *n-a obosit.* [2]/

* *Caracterul concesiv al complementului este subliniat atât prin adverbele* ***chiar, nici****, cât şi prin adverbele corelative* ***tot, totuşi, cu toate acestea****, de lângă elementul regent.*

3.13.3. Topica şi punctuaţia

Complementul circumstanţial concesiv stă, de obicei, înaintea cuvântului regent, dar poate sta şi după regent: ***Chiar bolnav,*** *el vine la şcoală.*

Vine la şcoală, ***chiar bolnav.***

Complementul concesiv se desparte întotdeauna prin virgulă de regentul său.

3.14. PROPOZIŢIA SUBORDONATĂ CIRCUMSTANŢIALĂ CONCESIVĂ (CV)

Propoziţia circumstanţială concesivă arată o împrejurare care ar fi putut să împiedice realizarea acţiunii din regentă, dar nu o împiedică. Răspunde la întrebările: **în ciuda cărui fapt?, în pofida cărui fapt?**.

Propoziţia concesivă este de două feluri:

- propoziţia concesivă propriu-zisă sau reală – exprimă un fapt sau o împrejurare care se opune realizării acţiunii din regentă, fără să o poată împiedica:

Chiar dacă *nu mergi,* [1]*/ eu tot plec.* [2]*/* 1=CV, 2=PP

- propoziţia concesivă ipotetică sau ireală – exprimă o împrejurare numai presupusă, fără să existe cu adevărat: ***Orice*** *s-ar întâmpla,* [1]*/ nu vin.* [2]*/* 1=CV, 2=PP

3.14.1. Elemente regente **care cer o propoziţie concesivă**:

a. - un verb sau o locuţiune verbală:

N-a rezolvat *nimic,* [1]*/ cu toate că a insistat mult.* [2]*/* 1=PP, 2=CV

Deşi pare obosit, [1]*/* ***a luat-o la goană*** *de frică.* [2]*/* 1=CV, 2=PP

b. - un adjectiv (propriu-zis, provenit din participiu sau din gerunziu, locuţiune adjectivală):

Încă ***frumoasă****,* [1]*/ deşi împlinise 60 de ani,* [2]*/ mama avea o memorie extraordinară.* 1=PP, 2=CV

Epuizat*,* [1]*/ deşi nu lucrasem mai mult de trei ore,* [2]*/ am hotărât* [1]*/ să mă odihnesc.* [3]*/* 1=PP, 2=CV, 3=CD

Suferind, [1]*/ cu toate că nu arăta,* [2]*/ mama continua* [1]*/ să muncească din greu.*[3]*/* 1=PP, 2=CV, 3=CD

De treabă*,* [1]*/ deşi nu pare aşa,* [2]*/ Mihai l-a ajutat.* [1]*/* 1=PP, 2=CV

c. - o interjecţie predicativă:

Deşi erau obosiţi, [1]*/* ***tuliu*** *la discotecă.* [2]*/* 1=CV, 2=PP

3.14.2. Elemente de relaţie **care introduc propoziţia concesivă**:

- conjuncţii şi locuţiuni conjuncţionale:
  - specifice: **deşi, cu toate că, măcar că, măcar să, chit că, chit să, chiar dacă, fără ca să;**
  - nespecifice: **că, dacă, de, să, şi să, nici dacă, nici de, nici să, şi fără să** etc.

Chiar *zmeu* ***să*** *fii* [1]*/ şi tot nu ajungi aşa repede.* [2]*/* 1=CV, 2=PP

Să *plouă cu găleata,* [1]*/ tot plec în Thailanda.* [2]*/* 1=CV, 2=PP

Şi dacă *pui sare pe mine,* [1]*/ tot nu-ţi spun.* [2]*/* 1=CV, 2=PP

Şi fără să *înveţi mult,* [1]*/ tu tot nu iei notă mare.* [2]*/* 1=CV, 2=PP

- pronume şi adjective pronominale nehotărâte: **orice, oricare, oricine, oricât, oricâtă, oricâţi**: ***Orice*** *i-aş da,* [1]*/ el nu e mulţumit.* [2]*/* 1=CV, 2=PP

Nu vrea [1]*/ să plece,* [2]*/* ***oricât*** *aş insista.* [3]*/* 1=PP, 2=CD, 3=CV

- adverbe nehotărâte: **oricât, oricum, oriunde, oricând, orişicum, orişicât, orişiunde**: ***Oricum*** *ai face,* [1]*/ tot nu-l mulţumeşti.* [2]*/* 1=CV, 2=PP

N.B. 1. De obicei, în regenta concesivei există **adverbe şi locuţiuni adv. corelative: tot, totuşi, cu toate acestea, şi tot, şi încă;**

2. CV introdusă prin **deşi** poate fi eliptică de predicat sau de verbul copulativ:

Deşi *încet,* [1]*/ a ajuns la timp.* [2]*/ (merge încet)* 1=CV, 2=PP

Deşi *bătrân,*[1]*/se mişcă repede.*[2]*/ (este bătrân)* 1=CV, 2=PP

3. Îmbinările: **în ciuda faptului că, în pofida faptului că NU** sunt locuţiuni conjuncţionale şi nu introduc o concesivă, ci au funcţia de complement concesiv, urmat de **o atributivă** introdusă prin conjuncţia **că**:

În ciuda faptului [1]*/* ***că*** *plouă,* [2]*/ eu plec în oraş.* [1]*/*1=PP, 2=AT

4. **Pronumele, adjectivele relative sau nehotărâte şi adverbele relative** precedate de adverbul **indiferent** introduc o propoziţie **concesivă.**

Indiferent ce *(care, unde, când etc.) s-ar întâmpla,* [1]*/ eu tot voi pleca în excursie.*[2]*/* 1 = CV, 2 = PP

5. **Propoziţia concesivă** poate fi în **raport de juxtapunere** cu regenta ei:

Nu mă primeşti, [1]*/ eu tot voi veni.* [2]*/* 1=CV, 2=PP

- poate fi coordonată cu o altă propoziţie:

Mănânc, [1]*/ nu mănânc,* [2]*/ tot mă îngraş.* [3]*/* 1=CŢ,2=CV, 3=PP

Învaţă, [1]*/ nu învaţă,* [2]*/ tot ia notă mică.* [3]*/* 1=CV, 2=CŢ, 3=PP

- când este exprimată prin predicatul ***fie****, cere o SB sau PR:*

Fie [1]*/ ce-o fi,* [2]*/ eu tot încerc.* [3]*/* 1=CV, 2=SB, 3=PP

Fie [1]*/ cât o fi de veche,* [2]*/ eu o cumpăr.* [3]*/* 1=CV, 2=PR, 3=PP

3.14.3. Contragerea şi expansiunea propoziţiei concesive

Propoziţia concesivă se contrage în complement concesiv, prin înlocuirea întregii propoziţii cu o parte de vorbire cu funcţia de complement concesiv:

Deşi era bolnav*,* [1]*/ el tot a venit la şcoală.* [2]*/* 1=CV, 2=PP

În ciuda bolii *= complement concesiv*

Procedând invers, complementul concesiv, prin expansiune, devine propoziţie concesivă: ***Chiar supărat****, el este calm.*

c.c.cv.

Chiar dacă este supărat*,* [1]*/ el este calm.* [2]*/* 1=CV, 2=PP

3.14.4. Topica şi punctuaţia

Propoziţia concesivă poate sta înainte sau după propoziţia regentă de care se desparte întotdeauna prin virgulă; propoziţia concesivă intercalată în regentă se izolează prin virgule: *Colegul meu,* [1]*/* ***deşi era obosit****,* [2]*/ a continuat* [1]*/ să înveţe.*[3]*/* 1=PP, 2=CV, 3=CD

3.15. COMPLEMENTUL CIRCUMSTANŢIAL CONSECUTIV (c.c.cns.)

Complementul circumstanţial consecutiv este partea secundară de propoziţie care arată consecinţa (urmarea) sau rezultatul unei acţiuni sau al unei însuşiri. Răspunde la întrebarea **care e urmarea faptului că?**

3.15.1. Elemente regente:

a. - un verb sau o locuţiune verbală:

*El **învaţă de minune**.*
c.c.cns.
***A luat-o la fugă spre mirarea** tuturor.*
c.c.cns.

b. - adjectiv: ***Impresionată până la lacrimi**, Ana a ieşit din odaie.*
c.c.cns.

c. - adverbe: **destul, suficient, îndeajuns**:

*Nu e **destul spre a promova**.*
c.c.cns.

3.15.2. Părţile de vorbire prin care se exprimă complementul circumstanţial consecutiv:

a. - substantive abstracte în acuzativ, precedate de prepoziţiile: **de, până la, spre**:

*Face mult zgomot **spre disperarea** vecinilor.*
*Învaţă **până la epuizare**. Îşi zgârâie pielea **până la sânge**.*

b. - verbe la:

- infinitiv, precedat de prepoziţia **pentru, spre**:
  *Este prea bun **spre a nu reuşi**.*
- la gerunziu: *S-au întâlnit des, **ajungând** [1]/ să se înţeleagă. [2]/*
- la supin: *S-a îngrăşat **de nerecunoscut**.*

c. - locuţiuni adverbiale: **de mai mare dragul, de nespus, de mirare, de moarte, până la lacrimi, până la sânge** etc.:

*Anca este frumoasă **de mai mare dragul** (**de nespus** etc.)*

* *- Unele **substantive în acuzativ** precedate de prepoziţii, cât şi **verbele la supin** precedate de prepoziţia **de** (de moarte, de minune, de speriat, de neconceput etc.) **devin locuţiuni adverbiale** şi conţin ideea superlativului absolut.*

*- **Complementul consecutiv** se identifică uşor când este însoţit de corelativele: **prea, destul de, suficient de, atât de, aşa**.*

3.15.3. Topica şi punctuaţia

De obicei, complementul consecutiv stă după cuvântul regent, de care nu se desparte prin virgulă. Când este aşezat în faţa elementului regent, se desparte prin virgulă şi este reluat printr-un adverb corelativ:

***De minune**, aşa a ajuns.*

3.16. PROPOZIŢIA SUBORDONATĂ CIRCUMSTANŢIALĂ CONSECUTIVĂ (CNS)

Propoziţia consecutivă arată consecinţa (urmarea, rezultatul) îndeplinirii acţiunii sau însuşirii exprimată în propoziţia regentă. Răspunde la întrebarea: **care e urmarea faptului că?**

3.16.1. Elemente regente **care cer o propoziţie consecutivă**:

a. - verb sau locuţiune verbală:

***A căutat** cartea atât de mult [1]/ încât a obosit. [2]/* 1=PP, 2=CNS
*În aşa fel **şi-au bătut joc** de ei, [1]/ că n-au făcut nimic. [2]/* 1=PP, 2=CNS
***Alergând** atâta [1]/ încât a obosit, [2]/ i s-a făcut rău. [1]/* 1=PP, 2=CNS

b. - adjectiv sau locuţiune adjectivală:

*E aşa de **frumoasă**, [1]/ încât nu te poţi uita la ea. [2]/* 1=PP, 2=CNS
*Era aşa de **bătut în cap**, [1]/ că nu înţelegea nimic. [2]/* 1=PP, 2=CNS

3.16.2. Elemente de relaţie **care introduc o propoziţie consecutivă**:

- conjuncţii şi locuţiuni conjuncţionale subordonatoare: **încât, de, că, să, ca să, încât să, aşa că, cât să, pentru ca să**:

*Atât de bine a răspuns, [1]/ **încât** a impresionat profesorii. [2]/* 1=PP, 2=CNS
*Vorbea aşa de tare, [1]/ **cât să**-l auzi de departe. [2]/* 1=PP, 2=CNS
*Am mâncat atât de mult [1]/ **de** m-am săturat. [2]/* 1=PP, 2=CNS

N.B. De obicei, în regenta propoziţiei consecutive sunt următoarele elemente corelative:

- adverbe şi locuţiuni adverbiale: **aşa (de), atât (de), astfel (de), destul de, în aşa fel, prea, într-atât, în aşa măsură (grad), într-un asemenea fel, îndeajuns**.
- pronume şi adjective pronominale nehotărâte: **atât, atâta, atâţia, atâtea**.

*Vorbeşte **într-un asemenea** fel, [1]/ încât nu-l înţelege nimeni. [2]/*
1=PP, 2=CNS
***Atâtea** flori a cules, [1]/ că are braţele pline. [2]/* 1=PP, 2=CNS

3.16.3. Contragerea şi expansiunea propoziţiei consecutive

Propoziţia consecutivă poate fi contrasă într-un complement consecutiv prin înlocuirea întregii propoziţii cu o parte de vorbire care poate îndeplini funcţia de complement consecutiv:

*Ai învăţat azi atât de mult, [1]/ încât **te-ai epuizat**. [2]/* 1=PP, 2=CNS
Ai învăţat azi atât de mult, **până la epuizare** = c.c.cns.

Procedând invers, din complement consecutiv obţinem o propoziţie consecutivă:

*Mânca **de speriat**. Mânca, [1]/ încât **te speria**. [2]/* 1=PP, 2=CNS
c.c.cns.

3.16.4. Topica şi punctuaţia

Propoziţia consecutivă are topică fixă, este aşezată întotdeauna după regentă, de care se desparte prin virgulă.

Nu se desparte prin virgulă de regentă când este introdusă prin conjuncţiile **de, să, ca să, pentru ca să**: *E prea mare [1]/ ca să intre pe această fereastră. [2]/* 1=PP, 2=CNS
A mâncat [1]/ de m-a speriat. [2]/ 1=PP, 2=CNS

D I F I C U L T Ă Ţ I în analiza frazei:

– în delimitarea propoziţiilor, se poate întâlni situaţia când o propoziţie subordonată poate fi intercalată în regenta ei. Trebuie să se ţină cont de faptul că fiecare element de relaţie introduce o propoziţie nouă, chiar dacă propoziţia din faţă nu este terminată; numerotarea propoziţiilor începe în ordine crescătoare şi se termină exact în ordine inversă. Exemple: *Cartea[1]/* ***pe care*** *o* ***citesc*** *acum[2]/(AT)* ***este foarte bună.***[1]*/(PP)*

Am constatat[1]*/(PP) că[2]/ dacă voi învăţa serios[3]/ (CŢ) voi reuşi.*[2]*/(CD)*

– există situaţii în care apare elementul de relaţie, iar predicatul se subînţelege:

Nu ştiu[1]*/(PP)* ***când,***[2]*/(CD)* ***cum***[3]*/(CD)* ***şi unde să plec.***[4]*/(CD)*

Cele două subordonate completive directe introduse prin adverbele relative **când** şi **cum** subînţeleg predicatul din ultima propoziţie (*când să plec, cum să plec*).

– elementul de relaţie subordonator nu ocupă întotdeauna primul loc în prop. pe care o introduce, deci prop. începe cu alt cuvânt decât elementul de relaţie subordonator:

Am citit *cartea[1]/(PP) din paginile* ***căreia am aflat*** *lucruri interesante.*[2]*/(AT)*

– dacă există două propoziţii subordonate legate printr-o conjuncţie coordonatoare, elementul de relaţie subordonator din a doua propoziţie poate lipsi:

Am ştiut[1]*/(PP)* ***că te prezinţi*** *la examen[2]/(CD)* ***şi vei reuşi.***[3]*/(CD)*

Am ştiut[1]*/(PP)* ***că te prezinţi*** *la examen[2]/(CD)* ***şi (că) vei reuşi.***[3]*/(CD)*

– rar, unele propoziţii secundare sunt subordonate prin juxtapunere faţă de regenta lor: ***Vrei,***[1]*/(CŢ)* ***vii,***[2]*/(PP)* ***nu vrei.***[3]*/(CŢ)* ***nu vii.***[4]*/(PP) =*

Dacă ***vrei,***[1]*/(CŢ)* ***vii,***[2]*/(PP)* ***dacă nu vrei,***[3]*/(CŢ)* ***nu vii.***[4]*/(PP)*

– conjuncţiile coordonatoare cu valoare narativă – adică cele care leagă fraza în care apar de fraza precedentă din textul integral (care uneori poate lipsi, deoarece este dat spre analiză numai un fragment) se iau împreună cu propoziţia principală:

Şi[1]*/* ***dacă nu va veni*** *la timp[2]/* ***va pierde*** *trenul.*[1]*/*

– atenţie mare la faptul că elementul de relaţie **şi dacă** (locuţiune conjuncţională cu sensul de **chiar dacă**) introduce o propoziţie subordonată concesivă:

Şi dacă plouă,[1]*/(CV) tot* ***plec*** *în oraş.*[2]*/(PP)*

– în unele situaţii, numerotarea propoziţiilor nu se face în ordinea elementelor de relaţie, ci în ordinea predicatelor:

Şi[3]*/* ***dacă va veni*** *la timp cu cartea[1]/* ***pe care*** *i-****am împrumutat-o***[2]*/ îi* ***voi da*** *alta.*[3]*/*

În identificarea corectă **a felului prop. subordonatoare** intervin unele dificultăţi:

– uneori, sensul elementului de relaţie nu este concludent pentru stabilirea propoziţiei subordonate şi este necesar să se ţină seama de următoarele:

- să se stabilească precis cuvântul din propoziţia regentă pe care îl determină subordonata respectivă:

Locul[1]/ ***unde ne-am întâlnit*** *ieri[2]/(AT)* ***este aglomerat.***[1]*/(PP)*

în care adverbul relativ **unde** nu introduce o propoziţie subordonată completivă de loc, ci o propoziţie atributivă, deoarece determină subst. **locul**, dar în prop. 2, cuvântul **unde** are funcţia de compl.circ.de loc.

– uneori, elementul de relaţie (de obicei adverbele de relaţie **unde, când, cum)** devin conjuncţii, deci fără funcţie sintactică, aşa cum întâlnim în fraza:

Unde n-ai învăţat[1]*/(CZ)* ***ai luat*** *notă mică.*[2]*/(PP) =* ***Deoarece n-ai învăţat***[1]*/(CZ)* ***ai luat*** *notă mică.*[2]*/(PP)*

- să se stabilească sensul subordonatei prin întrebări specifice sau prin înlocuirea elementului de relaţie cu altul care are sensul dorit:

Cum ai plecat,[1]*/* ***am început***[2]*/ să învăţ.*[3]*/ =* ***Când ai plecat,***[1]*/* ***am început***[2]*/ să învăţ.*[3]*/*

- dacă o frază începe cu un element de relaţie subordonator, propoziţia principală este prima propoziţie care nu are element de relaţie:

Dacă *îmi* ***aduci*** *cartea[1]/(CT)****pe care*** *ţi-****am dat-o***[2]*/(AT)* ***voi înţelege***[3]*/(PP)****că*** ***eşti un om*** *serios.*[4]*/(CD)*

– unele întrebări nu sunt edificatoare pentru stabilirea felului propoziţiei subordonate şi de aceea recomandăm următoarele:

- la întrebarea ***ce?*** răspund:
  - propoziţia subiectivă, dacă predicatul întrebat (din propoziţia regentă) nu are subiect:

Se înţelege[1]*/(PP)* ***că va veni*** *toamna.*[2]*/(SB)*

  - propoziţia completivă directă, dacă predicatul întrebat are subiect: ***Am înţeles***[1]*/(PP)* ***că va veni*** *toamna.*[2]*/(CD)*
  - propoziţia predicativă, dacă propoziţia regentă are subiect şi se termină în verb copulativ (care are funcţia sintactică de predicat nominal incomplet):

El ***a devenit***[1]*/(PP)* ***ce şi-a dorit.***[2]*/(PR)*

  - propoziţia completivă indirectă, dacă predicatul este exprimat printr-un verb de gândire:

El ***s-a hotărât***[1]*/(PP)* ***să plece*** *în excursie.*[2]*/(CI)*

În concluzie:

– propoziţia este subiectivă dacă regentul ei este verb impersonal, o expresie verbală impersonală, un adverb predicativ sau o locuţiune adverbială predicativă (adică predicate fără subiect în propoziţia respectivă):

Se anunţă *la radio[1]/(PP)* ***că va ploua.***[2]*/(SB)*

Se cuvine[1]*/(PP)* ***să te porţi*** *frumos.*[2]*/(SB)*

Ar fi necesar[1]*/(PP)* ***să înveţi*** *mai mult.*[2]*/(SB)*

Desigur[1]*/(PP)* ***că voi veni*** *la timp.*[2]*/(SB)*

Cu siguranţă[1]*/(PP)* ***că nu voi întârzia.***[2]*/(SB)*

– propoziţia este completivă directă dacă regentul ei este un verb tranzitiv cu subiect, dar fără complement direct în propoziţia din care face parte, sau dacă regentul ei este un verb dublu tranzitiv cu atribut:

Robert ***nu întreabă*** *pe nimeni[1]/ dacă* ***greşeşte.***[2]*/* (în care cuvântul **pe nimeni** este complement direct, iar propoziţia numărul 2 este completivă directă);

– propoziţia este predicativă dacă regentul ei este un verb copulativ, fără nume predicativ în propoziţia din care face parte;

– propoziţia este completivă indirectă dacă regentul ei este un verb intranzitiv cu subiectul în propoziţia din care face parte:

El ***s-a gândit***[1]*/(PP)* ***să revină.***[2]*/(CI)*

– există conjuncţii şi locuţiuni conjuncţionale specifice unui singur tip de subordonată:

- care introduc numai propoziţii circumstanţiale de cauză: **căci, deoarece, întrucât, fiindcă, pentru că, din cauză că, din pricină că**;

- care introduc numai propoziţii circumstanţiale de scop: **pentru ca să, cu scopul să, ca nu cumva să.**
- care introduc propoziţii concesive: **deşi, cu toate că, măcar că, măcar să, chiar de, chiar dacă, şi dacă, nici să, chit că**;
- care introduc numai propoziţii consecutive: **încât**;
- care introduc propoziţii circumstanţiale de mod: **fără să, după cum, ca şi cum, ca şi când, de parcă, cu cât, de ce** (ultimele două în combinaţie cu adverbele corelative **cu atât, de aceea**).

– unele propoziţii subordonate au în propoziţia regentă adverbe corelative care ajută la identificarea corectă a subordonatei, dacă aceasta este introdusă printr-un element de relaţie cu mai multe valori:

- care cer propoziţii concesive: **totuşi, tot, cu toate acestea**;
- care cer propoziţii consecutive: **prea, atât de, aşa de** etc.;

– în anumite texte apar construcţii incidente, alcătuite din propoziţii sau fraze care nu au legătură cu sensul textului, ci constituie o intervenţie a autorului:

***Plec** în sat[1]/(PP) - **zise** Moromete – [2]/(P. inc.) **să citesc** ziarul.[3]/(CS)*

*Nu ştiu, **zău**, poezia asta.* (în care cuvântul **zău** este interjecţie incidentă)

- dacă în faţa unui verb unipersonal şi impersonal (trebuie, se cade, se cuvine etc.) este o propoziţie şi după el altă propoziţie, regenta primei propoziţii este propoziţia a treia (SB):

*Ce mi-**ai spus**[1]/ **trebuie**[2]/ **să fie real**.[3]/*

1= SB (3:- cine să fie real?), 2=PP, 3=SB (2)

GRILE

O grupare de 50 de grile propuse pentru capitolul SINTAXA ar putea fi considerată mică faţă de volumul mare de cunoştinţe cuprinse în această parte a gramaticii. Ele sunt selectate însă şi focalizate pe problemele mai dificil de înţeles din sintaxa propoziţiei şi mai ales a frazei. De asemenea, ele au darul de a-l deprinde pe candidat cu noţiunile fundamentale referitoare la împărţirea frazei în propoziţii, stabilirea felului propoziţiilor, dar şi analiza sintactică a unor cuvinte, care cuprind întreaga arie a părţilor de propoziţie. Verificarea cunoştinţelor şi a corectitudinii rezolvării grilelor propuse se poate face uşor prin răspunsurile corecte explicate amănunţit de la sfârşit.

1. În enunţul: *Vara viitoare voi pleca la munte.*, cuvântul subliniat este:
   a. – c.c.t. exprimat prin adverb de timp;
   b. – c.c.t. exprimat prin substantiv în nominativ;
   c. – c.c.t. exprimat prin substantiv în acuzativ.
2. În fraza: *Dar esenţialul este că de acum încolo totul se va desfăşura firesc; esenţial este că un mugure se transformă în floare şi o floare în fruct verde şi un fruct verde într-un fruct copt.*, există: **a.**–3 prop.subordonate; **b.**- 4 prop.subordonate; **c.**- 5 prop.subord.
3. În fraza de mai sus există: **a.** – o propoziţie principală şi cinci secundare;
   b. – două propoziţii principale şi patru propoziţii secundare;
   c. – două propoziţii principale şi o propoziţie secundară.
4. Felul predicatelor din fraza de la grila 2: **a.**– 2 pred.nominale şi 2 predicate verbale;
   b. – un predicat nominal incomplet, un predicat nominal, două predicate verbale exprimate şi două predicate verbale subînţelese;
   c. – două predicate nominale şi patru predicate verbale.
5. În fraza de la grila 2 există:
   a. – trei subiecte exprimate şi un subiect nedeterminat; **b.** – şase subiecte;
   c. – cinci subiecte exprimate şi un subiect nedeterminat.
6. Felul propoziţiilor de la grila 2, indiferent de ordine:
   a. – două propoziţii principale şi patru propoziţii subiective;
   b. – două propoziţii principale, o propoziţie predicativă şi trei prop. subiective;
   c. – o propoziţie principală, o propoziţie predicativă şi patru propoziţii subiective.
7. În fraza: *Important este că am descoperit clipele în care, contemplând un arbore, nu eram în stare să ştiu dacă este viu sau mort.*, sunt:
   a. – cinci propoziţii; **b.**- şase propoziţii; **c.**- şapte propoziţii.
8. În fraza de mai sus sunt următoarele predicate:
   a. – este, am descoperit, contemplând, nu eram, să ştiu, este viu, (este) mort;
   b. – este, am descoperit, nu eram în stare, este viu, (este) mort;
   c. – important este, am descoperit, nu eram în stare, să ştiu, este viu sau mort.
9. Felul propoziţiilor din fraza de mai sus, în ordine:
   a. – PP, PR, AT, CD, CŢ, CŢ; **b.** – PP, PR, AT, CI, CŢ; **c.** – PP, SB, AT, CI, CD.
10. În fraza: *Vrei, vii; nu, nu.* există:**a.** – 4 principale; **b.** – 2 principale şi 2 condiţionale;
    c. – 3 principale şi una condiţională.

11. Complementul direct din enunţul *Prietenul meu poate deveni oricând cel mai bun elev din clasă.* Este: **a.** – deveni oricând; **b.**- deveni; **c.**- deveni elev.
12. În enunţul de mai sus sunt următoarele părţi secundare de propoziţie:
    a. – atribut adjectival / adjectiv pronominal posesiv; complement direct / verb copulativ la infinitiv + nume predicativ (elev);complement circumstanţial de timp / adverb; atribut adjectival / adjectiv propriu-zis; atribut substantival prepoziţional / substantiv cu prepoziţie;
    b. – atribut pronominal în G / pronume posesiv; complement direct / verb copulativ; atribut adjectival / adjectiv; complement de loc / substantiv;
    c. – atribut adjectival / adjectiv posesiv; complement direct / verb copulativ la infinitiv; c.c.t. / adverb; nume predicativ / substantiv; c.c.l. / substantiv;
13. În versurile:
    Şi s-aşază toţi la masă, cum li-s anii, cum li-i rangul,
    Lin vioarele răsună, iară cobza ţine hangul. există:
    a. – trei propoziţii; **b.**- patru propoziţii; **c.**- cinci propoziţii.
14. În textul de mai sus, există, în ordine, următoarele predicate:
    a. – s-aşază / p.v.; -s anii / p.n.; -i rangul / p.n.; răsună / p.v.; ţine / p.v.;
    b. – s-aşază / p.v.; cum -s / p.n.; cum -i / p.n.; răsună / p.v.; ţine hangul / p.v. / loc. vb.;
    c. – aşază / p.v.; -s / p.v.; -i / p.v.; răsună / p.v.; ţine hangul / p.v.
15. Subiectele propoziţiilor din textul de la grila 13 sunt în ordine:
    a. – toţi, cum, cum, vioarele, cobza; **b.** – toţi, anii, rangul, vioarele, cobza;
    c. – toţi, li-, li-, vioarele, cobza.
16. Felul propoziţiilor din textul de la grila 13:
    a. – PP, CM, CM, PP, PP; **b.** – PP, AT, AT, PP, PP; **c.** – PP, CM, CM, CM, CM.
17. Părţile secundare de propoziţie din textul de la grila 13 sunt în ordine:
    a. – c.i.,c.i.,c.i.,c.c.m.,c.d; **b.**– c.c.l.,n.p.,n.p.,c.c.m.,c.d.; **c.** – c.c.l.,c.i.,c.i.,c.c.m.
18. Subiectul propoziţie: *Ioane, ce-ai făcut?* este: **a.** – Ioane; **b.**- inclus; **c.**- subînţeles.
19. În fraza: *Copilul ezita, neştiind ce prăjitură să cumpere, fiindu-i teamă că va regreta alegerea făcută.*, prop. subordonate sunt în ordine: **a.**–CD, CI; **b.**-CZ,CZ; **c.**-CD, CZ.
20. Propoziţia principală din textul de mai sus este:
    a. – *Copilul ezita;* **b.** – *Copilul ezita, neştiind;*
    c. – *Copilul ezita, neştiind, fiindu-i teamă.*
21. Predicatele propoziţiilor din textul de mai sus sunt în ordine:
    a. – ezita / p.v.; neştiind / p.v.; fiind teamă / p.n.; va regreta / p.v.;
    b. – ezita / p.v.; să cumpere / p.v.; va regreta / p.v.
    c. – ezita / p.v.; să cumpere / p.v.; fiind teamă / p.n.; va regreta / p.v.
22. Verbele la moduri nepers. din textul de mai sus au, în ordine,următ. funcţii sintactice:
    a. – neştiind = c.c.cz.; fiindu- = c.c.cz.; făcută = atribut adjectival / adjectiv provenit din verb la participiu;
    b. – neştiind = c.i.; fiindu-i teamă = c.c.cz.; făcută = atribut verbal;
    c. – neştiind = c.i.; fiindu- teamă = c.i.; făcută = atribut adjectival / verb la participiu.
23. Precizează câte din enunţurile următoare conţin părţi de propoziţie exprimate prin substantive în cazul dativ: *Puii stau lipiţi pământului. I-am scris prietenului meu. Am vorbit despre Aurel aseară. Am procedat conform planului.*
    a. – două; **b.**- trei; **c.**- patru.

24. În enunţul: *Mă bizuiam pe ajutorul tău şi contam pe sprijinul colegilor mei în acea situaţie dificilă.*, cuvintele subliniate sunt.
    a. – complement direct, complement direct;
    b. – complement indirect, complement indirect;
    c. – complement direct, complement indirect.
25. Atributele din textul de mai sus sunt în ordine:
    a. – atribut adjectival / adjectiv posesiv; atribut substantival genitival / substantiv în genitiv; atribut adjectival / adjectiv posesiv; atribut adjectival / adjectiv pronominal demonstrativ; atribut adjectival / adjectiv propriu-zis;
    b. – atribut pronominal / pronume posesiv; atribut substantival / substantiv; atribut pronominal / pronume posesiv; atribut substantival / substantiv; atribut adjectival / adjectiv;
    c. – atribut adjectival / adjectiv posesiv; atribut adjectival / adjectiv posesiv; atribut substantival / substantiv în Ac.; atribut adjectival / adjectiv propriu-zis.
26. În textul:
    „Iar colo bătrânul dascăl, cu-a lui haină roasă-n coate,
    Într-un calcul fără capăt tot socoate şi socoate." atributele sunt în ordine:
    a. – bătrânul = atribut adjectival; cu haină = atribut substantival; a lui = atribut pronominal; roasă = atribut adjectival; fără capăt = atribut adjectival – locuţiune adjectivală;
    b. – dascăl = atribut substantival; roasă = atribut verbal; fără capăt = atribut substantival prepoziţional;
    c. – dascăl = atribut substantival; a lui = atribut pronominal; roasă = atribut adjectival;
27. Părţile de vorbire fără funcţie sintactică din textul de mai sus sunt:
    a. – iar,cu,a,-n,într-,un,fără,şi; **b.**– iar,cu,a lui,într-un,fără,şi; **c.** – iar,cu,a,fără.
28. În versurile:
    „La steaua care-a răsărit
    E-o cale-atât de lungă,
    Că mii de ani i-au trebuit
    Luminii să ne-ajungă." propoziţiile sunt în ordine:
    a. – PP, AT, CZ, CL; **b.**- PP, AT, CNS, CS; **c.**- PP, AT, CZ, CS.
29. În propoziţia: *Intenţia lui era de a-l avertiza asupra pericolului acţiunilor sale.*, predicatul este: **a.** – era; **b.**- era de a-l avertiza; **c.**- era de a avertiza.
30. În propoziţia de mai sus există următoarele părţi secundare de propoziţie:
    a. – *lui* = atribut pronominal / pronume personal; *-l* = complement direct / pron. personal; *asupra pericolului* = compl. indirect / subst. în G. cu prep.; *acţiunilor* = atr. subst. genitival; *sale* = atribut adjectival / adjectiv posesiv;
    b. – *lui* = atribut pronominal / pronume personal; *asupra* = atr. adv.; *acţiunilor* = atr. subst. genitival / subst. în G.; *sale* = atribut pron. / pronume posesiv;
    c. – *lui* = atribut adjectival / adj. pron. posesiv; *-l* = compl. direct / pron. personal; *asupra pericolului* = compl. indirect / subst. în G. cu prep.; *acţiunilor* = compl. indirect / subst. în D. fără prep.; *sale* = atr. pron. / pronume posesiv.
31. În enunţul: *La examenul cel mic, Budulea Taichii a ieşit al cincilea.*, cuvintele subliniate au funcţia sintactică de: **a.** – atribut substantival, compl. cir. de mod;
    b. – atribut adjectival, nume predicativ; **c.** – atr. adjectival, compl. circ. de loc.

32. În versurile:

„Nu ştiu ce-a fost şi nici n-aş vrea
Să ştiu mai mult decât mi-e dat să ştiu." sunt următoarele propoziţii:

a. – PP, SB, SB, CD, CM, CD; **b.**- PP, CD, CD, CD, CD, SB;
c. – PP, CD, PP, CD, CM, SB.

33. În textul de mai sus, propoziţiile au următoarele subiecte:

a. – subiect subînţeles, ce, subiect subînţeles, mai mult, decât, subiect subînţeles;
b. – subiect inclus, ce, subiect inclus, subiect inclus, subiect nedeterminat, subiect inclus;
c. – subiect inclus, subiect nedeterminat, subiect inclus, subiect nedeterminat, subiect inclus.

34. Predicatele din textul dc mai sus sunt în ordine:

a. – nu ştiu = p.v.; ce-a fost = p.n.; n-aş vrea = p.v.; să ştiu = p.v.; e dat = p.n.; să ştiu = p.v.;
b. – nu ştiu = p.v.; a fost = p.v.; n-aş vrea = p.v.; să ştiu = p.v.; e dat = p.v. (diateza pasivă); să ştiu = p.v.;
c. – nu ştiu = p.v.; a fost = p.n.; n-aş vrea = p.v.; să ştiu = p.v.; e dat = p.n.; să ştiu = p.v.

35. În versurile: *„Icoana stelei ce-a murit*
Încet pe cer se suie:
Era pe când nu s-a zărit,
Azi o vedem şi nu e." sunt, în ordine, următoarele propoziţii:

a. – PP, AT, PP, CT, PP, PP; **b.**- PP, AT, PP, CT, PP; **c.**- PP, PP, PR, CT, PP.

36. Indică felul predicatelor din versurile de mai sus:

a. – p.v., p.v., p.n., p.v., p.v.; **b.** – p.v., p.v., p.v., p.v., p.v., p.v.;
c. – p.v., p.v., p.n. incomplet, p.v., p.v., p.n.

37. Se dă textul: *„Dacă fiarele ar fi şi în zilele noastre tot aşa de simţitoare la plăcerile delicate ale armoniei, precum erau în timpii binecuvântaţi ai vestitului Orfeu, negreşit că ele ar veni singure să se predea de bunăvoie celor care le-ar executa un concert simfonic..."* Indică felul predicatelor:

a. – ar fi = p.v.; erau = p.v.; negreşit = p.v.; ar veni = p.v.; să se predea = p.v.; ar executa = p.v.;
b. – ar fi simţitoare = p.n.; precum erau = p.n.; negreşit = p.n. incomplet; ar veni = p.v.; să se predea = p.v.; ar executa = p.v.;
c. – ar fi tot aşa de simţitoare = p.n.; precum erau = p.n.; negreşit = p.v.; ar veni = p.v.; să se predea = p.v.; ar executa = p.v.

38. Propoziţiile din textul de mai sus sunt în ordine:

a. – CŢ, CM, PP, SB, CS, AT; **b.** – PP, CM, PP, CD, CI, CI;
c. – CT, AT, PP, CD, CS, CI.

39. În textul de mai sus există următoarele complemente:

a. – c.c.t., c.i., c.c.t, c.c.m. sau e.p.s., c.c.m., c.i., c.i., c.d.;
b. – c.c.t., c.i., c.c.t., c.d., c.c.m., c.d., c.d.;
c. – c.c.m., c.i., c.c.t., c.c.m., c.d., c.d., c.d.

40. În enunţul: *Care este noul tău coleg de bancă?* cuvintele subliniate au următoarele funcţii sintactice: **a.** – sb., n.p., atr. pronominal, atr. substant. prepoziţional;
b. – n.p., atribut adjectival, atribut adjectival, atribut substantival prepoziţional;
c. – n.p., atribut adjectival, atribut pronominal, atribut substantival prepoziţional.

41. În enunţul: *Sigur că ar fi fost ideal să se întâmple cum am dorit noi.* există:

a. – PP, CD, SB, CM; **b.** – PP, CD, CD, CM; **c.** – PP, SB, SB, SB.

42. În textul: *În toamna anului 1939, pe nişte ploi putrede, am văzut cum se risipea Polonia.* , cuvintele subliniate sunt:

a. – c.c.t., c.i., atribut, c.c.l., atribut adjectival;
b. – c.c.t., atribut substantival genitival, atribut apoziţional, c.c.t., atr. adjectival;
c. – c.c.l., atribut substantival genitival, atribut / numeral, c.c.l., atribut adjectival.

43. În enunţul: *Pe crestele munţilor, printre nori, fluturau în răstimpuri fulgere ca năframe de aur.*, cuvintele subliniate sunt:

a. – c.c.l., c.c.l., c.c.l., c.c.l., atribut substantival;
b. – c.c.l., atribut substantival, c.c.l., c.c.l., c.c.m., atribut substantival;
c. – c.c.l., atribut substantival genitival, c.c.l., c.c.t, c.c.m. comparativ, atribut substantival prepoziţional.

44. Propoziţiile subordonate din enunţul: *E greu când ai voi să-i grăieşti cuiva o vorbă.*, sunt în ordine: **a.** – SB, CD; **b.**- CT, SB; **c.**- CT, CD.

45. În fraza: *Mă doare că nu înţelegi.* subordonata este:

a. – subiectivă; **b.**- completivă indirectă; **c.**- completivă directă.

46. În fraza: *Mă doare, că nu înţelegi.* subordonata este:

a. – subiectivă; **b.**- cauzală; **c.**- completivă directă.

47. În fraza: *„Dar n-a fost el... / Să-l văd venind / Aş mai trăi o viaţă."*, subordonata subliniată este: **a.** – circumstanţială de scop; **b.**- condiţională; **c.**- cauzală.

48. Felul propoziţiilor din enunţul: *E tare greu să ţi se spună mereu ce ţi se va întâmpla în viitor.*: **a.** – PP, CD, CD; **b.**- PP, CD, SB; **c.**- PP, SB, SB.

49. În următoarele enunţuri verbul la infinitiv are următoarele funcţii sintactice: *E necesar a citi. Plăcerea mea este de a citi. Ai plecat înainte de a citi poezia. A răspuns fără a citi întrebarea.*

a. – sb., n.p., c.c.t., c.c.m.; **b.** – c.d., c.d., c.c.t., c.c.m. **c.** – sb., c.d., c.c.t., c.c.m.

50. Care din subordonatele următoare sunt predicative: 1.*Se purta ca şi cum era stăpân.* 2. *El a ajuns ca şi cum era stăpânul casei.* 3. *Tu ai devenit după cum şi-au dorit părinţii.* 4. *El a ieşit ce a vrut.*: **a.** – 1, 2, 4; **b.**- 1, 2, 3, 4; **c.**- 2, 3, 4.

Răspunsuri şi explicaţii

1. **c.** **De reţinut**: Cuvintele care denumesc anotimpuri, zilele săptămânii sau momente ale zilei sunt:
   - **substantive** – când au funcţia sintactică de subiect;
   - **adverbe** – când au funcţia sintactică de complement de timp;
   - **substantive** – când au funcţia sintactică de complement de timp, dar au atribute: *Vara **viitoare** voi pleca la munte.* (atribut)
2. **b.** Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Dar esenţialul **este** [1]/(PP) **că** de acum încolo totul **se va desfăşura** firesc; [2]/(PR) **esenţial este** [3]/(PP) **că** un mugure **se transformă** în floare [4]/(SB) **şi** o floare în fruct verde [5]/(SB) **şi** un fruct verde într-un fruct copt .[6]/(SB)*
   Explicaţii: - propoziţiile numărul 5 şi 6 subînţeleg predicatul **se transformă**;
   - în frază sunt patru propoziţii subordonate.

3. **b.** În frază există două propoziţii principale (numărul 1 şi 3) şi patru propoziţii secundare (2 = PR, 4 = SB, 5 = SB, 6 = SB).
4. **b.** Predicatele sunt: **este** = predicat nominal incomplet (cere propoziţie PR); **se va desfăşura** = predicat verbal; **esenţial este** = predicat nominal exprimat prin expresie verbală impersonală formată din: verbul copulativ **este** + numele predicativ **esenţial** exprimat prin adverb. În propoziţia numărul 1 (PP), cuvântul **esenţialul**, fiind articulat cu articolul hotărât **l** este substantiv şi îndeplineşte funcţia sintactică de subiect; **se transformă** = predicat verbal; în propoziţiile 5 şi 6 se subînţelege predicatul verbal **se transformă** din propoziţia anterioară.
5. **c.** Subiectele propoziţiilor sunt în ordine: **esenţialul** =subiect expr. prin substantiv; **totul** = subiect exprimat prin substantiv provenit din pronume nehotărât, prin articulare cu articolul hotărât **l**; propoziţia 3 are subiect nedeterminat, cerut de expresia verbală impersonală, dar care cere o propoziţie subiectivă; **un mugure** = subiect exprimat prin substantiv; **o floare** = subiect exprimat prin substantiv; **un fruct** = subiect exprimat prin substantiv.
6. **b.** Vezi grila nr. 2.
7. **a.** Delimitarea şi felul propoziţiilor: ***Important este*** *[1]/(PP)* ***că am descoperit*** *clipele [2]/(SB)* ***în care****, contemplând un arbore,* ***nu eram în stare*** *[3]/(AT)* ***să ştiu*** *[4]/(CI)* ***dacă este viu sau mort****. [5]/(CD)* Observăm că fraza conţine cinci propoziţii.
8. **c.** Predicatele din frază sunt în ordine: **important este** = predicat nominal exprimat prin expresie verbală impersonală formată din verbul copulativ **este** + numele predicativ **important** exprimat prin adverb (care cere propoziţie subiectivă); **nu eram în stare** = predicat nominal format din: verbul copulativ **nu eram** + **în stare** (capabil) = nume predicativ exprimat prin locuţiune adjectivală. Acest predicat cere o propoziţie completivă indirectă (nu eram în stare **de ceva**); **să ştiu** = predicat verbal; **este viu sau mort** = predicat nominal format din: verbul copulativ **este** + numele predicativ multiplu **viu sau mort** exprimat prin două adjective legate prin conjuncţia coordonatoare disjunctivă **sau**.
9. **c.** Propoziţia nr. 1 (PP) cere SB; propoziţia nr. 2 (SB) se contrage în subiect (descoperirea); propoziţia nr. 3 (AT) determină substantivul **clipele** din regentă; propoziţia nr. 4 (CI) este cerută de predicatul **nu era în stare**; propoziţia nr. 5 (CD) este cerută de verbul tranzitiv **să ştiu**.
10. **b.** Despărţirea şi felul propoziţiilor: ***Vrei*****,** *[1]/(CŢ)* ***vii*** *[2]/(PP);* ***nu****, [3]/(CŢ)* ***nu****. [4]/(PP).*
Explicaţii: În propoziţia nr. 1 se subînţelege conjuncţia subordonatoare **dacă** şi arată condiţia îndeplinirii acţiunii din regentă (Dacă vrei, vii.). Această subordonată este în raport de juxtapunere cu regenta ei; în propoziţia nr. 3 se subînţelege şi conjuncţia **dacă** şi predicatul **vrei** (dacă nu vrei, nu vii), iar propoziţia nr. 4 (PP) subînţelege predicatul **vii**.
11. **c.** **De reţinut**: - dacă după verbul personal **a putea** este un alt verb, acesta are funcţia de complement direct exprimat prin verb la infinitiv (fără prepoziţia **a**). **Dar**: dacă după verbul **a putea** este un verb copulativ, acesta cere un nume predicativ şi împreună au funcţia sintactică de complement direct. Deci în enunţul dat, cuvintele (a) **deveni elev** au funcţia de complement direct format din verbul copulativ la infinitiv + numele predicativ **elev** exprimat prin substantiv. Adverbul compus **oricând** nu poate fi nume predicativ (răspunde la

întrebarea **când?**), iar adjectivul **cel mai bun** determină substantivul **elev** şi are funcţia de atribut adjectival.

12. **a.** Părţile secundare de propoziţie din enunţul dat sunt: **meu** = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv (se acordă în gen, număr şi caz cu substantivul **prietenul**); **deveni elev** = complement direct (este analizat mai sus); **oricând** = complement circumstanţial de timp exprimat prin adverb compus de timp; **cel mai bun** = atribut adjectival exprimat prin adjectiv propriu-zis, gradul superlativ relativ de superioritate; **din clasă** = atribut substantival prepoziţional exprimat prin substantiv precedat de prepoziţie (care elev? = din clasă).
13. **c.** Delimit. şi felul propoz.: ***Şi s-aşază*** *toţi la masă,[1]/(PP)* ***cum*** *li-****s*** *anii,[2]/(CM)* ***cum*** *li-****i*** *rangul,[3]/(CM) Lin vioarele* ***răsună****,[4]/(PP)* ***iară*** *cobza* ***ţine hangul****.[5]/(PP).*
14. **b.** Predicatele sunt: **s-aşază** = predicat verbal; **cum –s** = predicat nominal format din numele predicativ **cum** exprimat prin adverb relativ de mod + verbul copulativ **–s** (sunt). Substantivul **anii**, fiind articulat, are funcţia de subiect; **cum –i** = predicat nominal format din numele predicativ **cum** exprimat prin adverb relativ de mod + verbul copulativ **–i** (este). Substantivul **rangul** este subiect; **răsună** = predicat verbal; **ţine hangul** = predicat verbal exprimat prin locuţiune verbală (**acompaniază**).
15. **b.** Subiectele propoziţiilor din fraza de mai sus sunt în ordine: **toţi** = subiect exprimat prin pronume nehotărât; **anii** = subiect exprimat prin substantiv; **rangul** = subiect exprimat prin substantiv; **vioarele** = subiect exprimat prin substantiv; **cobza** = subiect exprimat prin substantiv.
16. **a.** Vezi grila numărul 13.
17. **c.** Părţile secundare sunt: **la masă** = complement circumstanţial de loc exprimat prin substantiv; **li-** = în ambele situaţii este complement indirect exprimat prin pronume personal, formă neaccentuată, cazul dativ; **lin** = complement circumstanţial de mod exprimat prin adverb de mod.
18. **b.** **Subiectele incluse** reies din terminaţia verbului şi sunt numai la persoanele I şi a II-a singular şi plural; **subiectul subînţeles** reiese din terminaţia verbului, dar este la persoana a III-a singular şi plural; substantivele în vocativ arată o strigare, o chemare şi nu au funcţie sintactică. Deci în enunţul dat subiectul este inclus (**cine a făcut?** = **tu**).
19. **a.** Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Copilul* ***ezită****, neştiind [1]/(PP)* ***ce*** *prăjitură* ***să cumpere****,[2]/(CD) fiindu-i teamă [1]/* ***că va regreta*** *alegerea făcută. [3]/(CI).*
De reţinut: Ordinea analizei frazei este următoarea:
- sublinierea predicatelor;
- încercuirea elementelor de relaţie;
- delimitarea propoziţiilor;
- aflarea felului propoziţiilor.

Fraza se citeşte cu atenţie de fiecare dată, pentru a pătrunde şi sensul ei; punem bară de delimitare numai în stânga elementului de relaţie sau între două predicate (nu întotdeauna unde e virgulă).

Propoziţia numărul 2 (CD) determină verbul la gerunziu **neştiind**; propoziţia numărul 3 (CI) determină expresia **fiindu-i teamă** (de ceva) (din propoziţia numărul 1).

20. **c.** Propoziţia principală este fragmentată: *Copilul ezită, neştiind, fiindu-i teamă* (conţine două complemente de cauză: **neştiind** şi **fiindu**).
21. **b.** Predicatele din text sunt: **ezita** = predicat verbal; **să cumpere** = predicat verbal; **va regreta** = predicat verbal. Verbele la gerunziu **neştiind** şi **fiindu-** îndeplinesc funcţia de complement de cauză, iar substantivul **teamă** = subiect (arată stare sufletească).
22. **a.** Cele două verbe la gerunziu sunt analizate mai sus; **făcută** = atribut adjectival exprimat prin adjectiv provenit din verb la participiu. (orice verb la participiu care determină un substantiv devine adjectiv – prin conversiune).
23. **b.** Substantivele în dativ sunt: **pământului** = complement circumstanţial de loc exprimat prin substantiv (**unde lipiţi?**); **prietenului** = complement indirect; **conform planului** = complement circumstanţial de mod exprimat prin substantiv în dativ, precedat de prepoziţia specifică dativului **conform**.
24. **b.** **De reţinut**: verbele: **mizez**, **contez**, **mă bazez**, **mă bizui** – cer compl. indirecte sau propoziţii completive indirecte şi răspund la întrebarea **pe ce?**. Amândouă cuvintele subliniate din enunţul dat au funcţia de complemente indirecte.
25. **a.** Atributele din enunţul dat sunt: **tău** = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv; **colegilor** = atribut substantival genitival exprimat prin substantiv în genitiv; **mei** = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv; **acea** = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal demonstrativ de depărtare; **dificilă** = atribut adjectival exprimat prin adjectiv propriu-zis.
26. **a.** Atributele din versurile date sunt: **bătrânul** = atribut adjectival exprimat prin adjectiv propriu-zis (este articulat pentru că este aşezat în faţa substantivului **dascăl**); **cu haină** = atribut substantival prepoziţional (care dascăl?); **a lui** = atribut pronominal exprimat prin pronume personal în genitiv; **roasă** = atribut adjectival pronominal exprimat prin adjectiv provenit din participiu; **fără capăt** = atribut adjectival exprimat prin locuţiune adjectivală (**infinit**).
27. **a.** **Părţile de vorbire** care nu au funcţie sintactică sunt: **substantivele în vocativ**, **articolele**, **prepoziţiile**, **conjuncţiile** şi **interjecţiile** (independente sau onomatopee – când nu au funcţie sintactică). În textul dat, părţile de vorbire fără funcţie sintactică sunt: **iar**, **cu**, **a**, **-n**, **într-**, **un**, **fără**, **şi**.
28. **b.** Delimitarea şi felul propoziţiilor: *„La steaua [1]/ (PP) **care a răsărit** [2]/ (AT) **E**-o cale atât de lungă [1]/ **că** mii de ani i-**au trebuit** luminii [3]/ (CNS) **să** ne-**ajungă**.[4]/ (CS).”* **Explicaţii**:
    - propoziţia numărul 2 (AT) determină substantivul **steaua**;
    - propoziţia principală (1) este fragmentată de atributivă;
    - propoziţia numărul 3 (CNS) arată urmarea acţiunii din regentă, iar conjuncţia **că** are sensul de **încât**;
    - ultima propoziţie (CS) răspunde la întrebarea **cu ce scop i-au trebuit?** = (ca) să ne-ajungă.
29. **c.** Predicatul este **era de a avertiza** = predicat nominal format din: verbul copulativ **era** + numele predicativ **de a avertiza** expr. prin vb. la infinitiv şi de prep. **de**.
30. **a.** Părţile secundare sunt cele specificate în varianta 1. **Explicaţii**:
    - **pronumele personale**, **reflexive** şi **de politeţe** **nu pot deveni adjective pronominale** (lui = atribut pronominal);

- prepoziţiile specifice genitivului şi dativului, precum şi prepoziţiile pentru acuzativ se analizează împreună cu cuvântul următor.

31. **b.** Explicaţii: **cel mic** = atribut adjectival exprimat prin adjectiv propriu-zis, precedat de articolul demonstrativ-adjectival **cel**; **al cincilea** = nume predicativ (cerut de verbul copulativ **a ieşit** care are sensul de **a devenit**) exprimat prin numeral ordinal.
32. **c.** Delimitarea şi felul propoziţiilor: ***Nu ştiu*** *[1]/(PP)* ***ce a fost*** *[2]/(CD)* ***şi*** *nici* ***n-aş vrea*** *[3]/(PP)* ***să ştiu*** *mai mult [4] /(CD)* ***decât*** *mi-**e dat** [5]/(CM)* ***să ştiu*** *[6]/(SB).*
    Precizări: Propoziţiile numărul 1 şi 3 (PP) sunt în raport de coordonare copulativă prin conjuncţia **şi**:
    - propoziţiile numărul 2 şi 4 (CD) sunt cerute de verbe tranzitive;
    - propoziţia numărul 5 (CM) determină adverbul **mai mult** (**cât mai mult?**);
    - prop. nr. 6 este cerută de verbul impers. la diat. pasivă **e dat** (de către cineva).
33. **b.** **Precizări**:
    - **subiectele incluse** reies din terminaţia verb. şi sunt la pers. I şi a II-a sg. şi pl.;
    - prop. regentă care cere prop. SB are subiect nedeterminat (prop. numărul 5).
34. **b.** Predicatele sunt: **nu ştiu** = predicat verbal exprimat prin verb predicativ; **a fost** = predicat verbal exprimat prin verb predicativ (are sensul de **a exista**); **e dat** = predicat verbal exprimat prin verb predicativ la diateza pasivă – verb impersonal – cere SB. Restul sunt predicate verbale exprimate prin verbe predicative.
35. **a.** Delimit. şi felul propoz.: *„Icoana stelei[1] /(PP)* ***ce-a murit*** *[2]/(AT) încet pe cer* ***se suie*** *[1]/* ***Era*** *[3]/(PP)* ***pe când nu s-a zărit*** *[4]/(CT) Azi o* ***vedem*** *[5]/(PP)* ***şi nu e***. *[6]/(PP).*
36. **b.** Toate sunt predicate verbale. Verbele **era** şi **nu e** au sensul de **a exista**.
37. **c.** Delimit. şi felul prop., sublinierea pred.: ***Dacă*** *fiarele* ***ar fi*** *şi în zilele noastre* ***tot aşa de simţitoare*** *la plăcerile delicate ale armoniei [1]/(CŢ)* ***precum erau*** *în timpii binecuvântaţi ai vestitului Orfeu, [2]/(CM)* ***negreşit*** *[3]/(PP)* ***că*** *ele* ***ar veni*** *singure [4]/(SB)* ***să se predea*** *de bunăvoie celor [5]/(CS)* ***care*** *le-**ar executa** un concert simfonic. [6]/(AT).*
    Predicatele sunt: **ar fi tot aşa de simţitoare** = predicat nominal format din: verbul copulativ **ar fi** + numele predicativ **tot aşa de simţitoare**, exprimat prin adjectiv propriu-zis, gradul comparativ de egalitate; **precum erau** = predicat nominal format din: **precum** = nume predicativ exprimat prin adverb de mod + verbul copulativ **erau**; **negreşit** = predicat verbal exprimat prin adverb predicativ; restul sunt predicate verbale exprimate prin verbe predicative.
38. **a.** Vezi împărţirea în propoziţii de la grila 37. **Precizări**:
    - propoziţia numărul 1 (CŢ) este subordonată propoziţiei numărul 4 (cu ce condiţie ar veni singure?);
    - propoziţia nr. 2 (CM) determină adjectivul **simţitoare** (cum simţitoare?);
    - propoziţia numărul 3 (PP) este formată din predicatul adverbial **negreşit** (care cere o propoziţie subiectivă - propoziţia numărul 4);
    - propoziţia numărul 5 arată scopul acţiunii din propoziţia numărul 4;
    - prop. nr. 6 (AT) determină pronumele demonstrativ scurt **celor** (**acelora**).
39. **a.** Complementele sunt: **în zilele** = complement circumstanţial de timp exprimat prin substantiv; **la plăcerile** = complement indirect (la ce simţitoare?); **în timpii** = complement circumstanţial de timp exprimat prin substantiv; **singure** = complement circumstanţial de mod exprimat prin adjectiv; **de bunăvoie** =

complement circumstanţial de mod, exprimat prin loc. adverbială; **celor** = complement indirect exprimat prin pronume demonstrativ; **le-** = complement indirect exprimat prin pronume personal, formă neaccentuată; **un concert** = complement direct exprimat prin substantiv.

40. **b.** Funcţiile sintactice ale cuvintelor subliniate: **care** = nume predicativ expr. prin pronume interogativ (formează predicatul nominal cu verbul copulativ **este**); **noul** = atribut adjectival exprimat prin adjectiv propriu-zis aşezat în faţa substantivului (preia articolul hotărât **l** al acestuia); **tău** = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv; **de bancă** = atribut substantival prepoziţional exprimat prin substantiv precedat de prepoziţie.

41. **c.** Delimitarea şi felul propoziţiilor: ***Sigur*** [1]*/(PP)* ***că ar fi fost ideal*** [2]*/(SB)* ***să se întâmple***[3]*/(SB)****cum am dorit*** *noi.*[4]*/(SB)*. Toate propoziţiile subordonate subiective, deoarece sunt cerute de: **sigur** = adverb predicativ; **ar fi fost ideal** = predicat nominal exprimat prin expresie verbală impersonală; **să se întâmple** = predicat verbal exprimat prin verb predicativ impersonal.

42. **b** Funcţiile sintactice ale cuv. subliniate: **în toamna** = complement circumstanţial de timp exprimat prin substantiv; **anului** = atribut substantival genitival; **1939** = atribut apoziţional exprimat prin numeral cardinal cu valoare substantivală; **pe nişte ploi** = complement circumstanţial de timp exprimat prin substantiv, articulat cu articol nehotărât **nişte**, precedat de prepoziţia **pe**; **putrede** = atribut adjectival exprimat prin adjectiv.

43. **c.** Funcţiile sintactice ale cuvintelor subliniate: **pe crestele** = compl. circumstanţial de loc exprimat prin substantiv; **munţilor** = atribut substantival genitival; **printre nori** = complement circumstanţial de loc exprimat prin substantiv precedat de prepoziţie; **în răstimpuri** = complement circumstanţial de timp exprimat prin substantiv precedat de prepoziţie; **ca năframe** = complement circumstanţial de mod exprimat prin substantiv precedat de prepoziţie (punem întrebarea **cum fluturau?** = **ca năframe**, **NU ce fel de fulgere?**); **de aur** = atribut substantival prepoziţional.

44. **c.** Delimitarea şi felul propoziţiilor: ***E greu*** [1]*/(PP)* ***când ai voi*** [2]*/(CT)* ***să****-i* ***grăieşti*** *cuiva o vorbă.* [3]*/(CD)*.

45. **a.** Felul propoziţiilor: *Mă* ***doare***[1] */(PP)* ***că*** *nu înţelegi.*[2] */(SB)*. **Precizări**:
- când punem întrebarea **ce?** vedem dacă predicatul are subiect exprimat, inclus sau subînţeles (punem întrebarea **cine?**); dacă are subiect, cuvântul sau propoziţia care răspund la întrebarea **ce?** sunt complement direct sau propoziţie CD; dacă nu are subiect, cuvântul sau propoziţia răspuns sunt subiect sau propoziţie SB. (cine mă doare? = propoziţia SB se contrage în **neînţelegerea** ta). Propoziţia SB nu se desparte prin virgulă de regentă.

46. **b.** În acelaşi enunţ, însă cu virgulă între propoziţia principală şi subordonată, situaţia se schimbă. Prop. Nr. 2, despărţită prin virgulă, este CZ (din ce cauză mă doare?).

47. **b.** Delimitarea şi felul propoziţiilor: ***Dar n-a fost*** *el...*[1]*/(PP)* ***Să****-l* ***văd*** *venind* [2]*/(CŢ)* ***Aş*** *mai* ***trăi*** *o viaţă.* [3]*/(PP)*. Propoziţia numărul 2 răspunde la întrebarea: cu ce condiţie aş mai trăi? = (dacă) l-aş vedea venind.

48. **c.** Delimitarea şi felul propoziţiilor: ***E tare greu*** [1]*/(PP)* ***să*** *ţi* ***se spună*** *mereu* [2]*/(SB)*

ce *ţi* ***se va întâmpla*** *în viitor.* [3]*/(SB)*. Ambele subiective sunt cerute de predicate impersonale: **e tare greu**, **să se spună**.

49. **a.** Funcţiile sintactice sunt: **a citi** = subiect exprimat prin verb la infinitiv; **de a citi** = nume predicativ exprimat prin verb la infinitiv precedat de prepoziţia **de**; **înainte de a citi** = complement circumstanţial de timp exprimat prin verb la infinitiv precedat de locuţiunea prepoziţională **înainte de**; **fără a citi** = complement circumstanţial de mod exprimat prin verb la infinitiv precedat de prepoziţia **fără**.

50. **c.** Subordonate predicative sunt în enunţurile 2, 3, 4, cerute de predicatele nominale incomplete exprimate prin verbe copulative: **a ajuns** (cu sensul de **a devenit**); **ai devenit**; **a ieşit** (cu sensul de **a devenit**). În enunţul 1, predicatul din regentă este verb.

Subiecte date la examene

În anul 2014

Academia de poliţie "Alexandru Ioan Cuza" – 2014

1.- Există vocale în hiat în toate cuvintele din seria:
a.- farfurie,aeroport,areopag, fereastră; **b.-** ianuarie, ideologie, material, e;
c.-meteorolog,momâie,ploaie,deontologie; **d.**-cioban,denotaţie,fotografie,diurn.

2.- Sunt scrise corect toate cuvintele din seria:
a.- premiză, avalanşă, deznădejde, păianjen;
b.- premisă, avalanşă, deznădejde, păianjăn;
c.- premisă, avalanşă, deznădejde, păianjen;
d.- premisă, avalanşă, desnădejde, păianjen.

3.- Indică seria care conţine numai vocale:
a.- a, e, i, o, u; **b.-** a, ă, î, â; **c.-** e, i, o, u; **d.-** ă, î, â, e, i.

4.- Indică seria în care toate formele de plural sunt corecte:
a.- avizuri, pnee, jurări, jupuieli; **b.-** avize, pneuri, jurări, jupuieli;
c.- avize, pnee, jurări, jupuieluri; **d.-** avizuri, pneuri, jurări, jupuie!i.

5.- Există numai cuvinte compuse în seria:
a.- fărădelege, atotştiutor, binefăcător, floare-de-colţ;
b.-cumsecade,deochi,ostaş,TAROM;**c.**-linge-blide,gură-cască,ştiinţific,dinspre;
d.- reface, deoarece, bunăvoinţă, Romarta.

6.- Indică seria în care toate formele de plural sunt corecte:
a.-aerolituri,bareme,văgăuni,sindroame;**b.-** aerolite,bareme,văgăuni,sindromuri;
c.- aerolite,bareme,văgăuni,sindroame; **d.-** aerolite,baremuri,văgăune,sindroame.

7.- Sensul substantivului <u>*calin*</u> este: **a.-** nesărat; **b.-** referitor la cai;
c.- ce conţine calciu; **d.-** tandru.

8.- Sunt corecte toate formele de genitiv-dativ ale substantivelor din seria:
a.- câmpiei, lunei, lui Maria, dimineţii; **b.-** lui Jeni, lui Ana, vulpii, vorbei;
c.- scânteii, grădinii, lui Mihai, serii; **d.-** priveliştei, valei, vieţii, luptei.

9.- În contextele: *Destul că nu învaţă. E destul că l-ai bătut.*, cuvântul <u>*destul*</u> are, în ordine, următoarele valori morfologice:
a.- adverb, adverb; **b.**-adverb,adjectiv; **c.**-adjectiv,adverb; **d.**-adjectiv, adj.

10.- În propoziţiile: *Stătea <u>în mijlocul</u> ogrăzii. Se aşezase <u>la mijloc</u>. Şi-a încins <u>mijlocul</u>.*, cuvintele subliniate sunt: **a.-** loc.prep., loc. prep., adverb; **b.-** loc.adv.,loc. prep.,subst.;
c.- subst. cu prep.,loc. prep.,substantiv; **d.-** loc.prep.,loc.adverb.,substantiv.

11.- Nu acceptă grade de comparaţie niciun adjectiv din seria:
a.- primordial, principal,superior, antebelic; **b.-** viu,inferior,timpuriu, gros;
c.- matinal, nocturn, slab, exterior; **d.-** pecuniar, sfătos, înţelept, etern.

12.- Conţine numai pronume personale enunţul:
a.- *Dumnealui şi-a amintit de tinereţea sa.* **b.-** *Cineva i-a sugerat răspunsul.*
c.- *Dânsului îi spunem adevărul.* **d.-***Oricine îi aduce un dar este un om bun.*

13.- Sunt la gradul superlativ absolut toate adjectivele din seria:
a.- rarisimă, prea frumoasă, grozav de bună, arhiplină;
b.- cea mai frumoasă, tare cuminte, extrem de interesantă, foarte activă;
c.- mai atentă,extraordinar de ordonată,cea mai veselă,din cale afară de obra;
d.- uriaşă, colosală, perfectă, mai cochetă.

14.- Verbul <u>*a avea*</u> are următ. valori morfologice: **a.**-verb copulativ,verb pred.;

b.- verb auxiliar,verb copulativ;**c.-**verb pred.,verb auxiliar;**d.-**doar predicativ.

15.- În fraza: *Chiar adevăruri de-ar fi câte se spun, în unele privinţe, despre tine, este indiscutabil că ai ajuns ceea ce ţi-ai pus în gând şi ai dorit atât de mult numai prin meritele tale, pe care, din păcate, unii ţi le contestă, din când în când, fără motive întemeiate.*, există: **a.-**2 predicative;**b.-**1 predicativă;**c.-**1 predicativă;**d.-** nicio predicativă.

16.- Marcaţi interpretarea corectă a structurii frazei: *Ori că s-a supărat, ori că n-a avut timp de n-a venit, nu mă interesează.* **a.-** SB + SB + CNS + PP;

b.- CD + CI + CNS + PP; **c.-**CI + CI + CV + PP; **d.-** CD + CD + CV + PP.

17.- Marcaţi interpretarea corectă a structurii frazei: *I-a reuşit, deşi nu se ştie datorită cui, să ajungă ce-şi dorea.* **a.-** altă interpr.; **b.-** PP+CV + SB + SB + PR;

c.- PP + CD + SB + PP + AT; **d.-** PP + CNS + SB + PR.

18.- În fraza: *Se pare că ai obosit.*, propoziţia subordonată este:

a.- compl. directă; **b.-** compl. indirectă; **c.-** predicativă; **d.-** subiectivă.

19.- În fraza: *E greu ca omul care este o fiinţă finită şi limitată, să priceapă şi mai ales să conceapă infinitul, care înseamnă nemărginire în timp şi în spaţiu şi pe care nu se poate să nu-l admitem, chiar dacă această viziune asupra universului depăşeşte posibilităţile noastre de înţelegere şi de exprimare.*, există:

a.- 1 atributivă; **b.-** 2 atributive; **c.-** 3 atributive; **d.-** 4 atributive.

20.- În fraza: *La întâlnire s-a făcut cum e varul.*, propoziţia subordonată este:

a.- predicativă; **b.-** circ. de mod; **c.-** atributivă; **d.-** circ. de timp.

21.- Marcaţi interpretarea corectă a structurii frazei: *A fost greu de intuit când vă întoarceţi, încât văzând că nu reveniţi la noi, am plecat.* **a.-**PP+SB + CD + CNS;

b.- PP + SB + CD + PR; **c.-** PP + CD + CD + CNS; **d.-** PP+CNS+ AT + PR.

22.- În fraza: *Ceea ce-i convenea să se întâmple era ceea ce şi-ar fi dorit toţi.*, există:**a.-** 1 subiectivă; **b.-** 2 subiective; **c.-** 3 subiective; **d.-** 3 predicative.

23.- În fraza: *E clar că nu au învăţat pentru acest examen.*, propoziţia subordonată este:**a.-** c.indirectă; **b.-** c.directă;**c.-** subiectivă; **d.-** circ.de cauză.

24.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Atitudinea sa pare ciudată.*, este:

a.- atribut adj.; **b.-** predicat verbal; **c.-** nume predicativ; **d.-** c.c.mod.

25.- Cuvântul subliniat din enunţul: *De rea nu o acceptau.*, este:

a.- c.c.mod; **b.-** c.c.scop; **c.-** nume predicativ; **d.-** c.c.cauză.

26.- Cuvântul subliniat din enunţul:*Se scutură frunzele pe drum.*, este:

a.- compl.direct; **b.-** compl.indirect; **c.-** nume predicativ; **d.-** subiect.

27.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Sclipea de rouă iarba.*, este:

a.- c.c.mod; **b.-** nume predicativ; **c.-** subiect; **d.-** c.c.cauză.

28.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Ieşim ca duşi de vânt.*, este:

a.- c.c.mod; **b.-** c.c.scop; **c.-** nume predicativ; **d.-** c.c.timp.

29.- Cuvântul subliniat din enunţul: *A plecat înaintea ta.*, este:

a.- c.c.timp; **b.-** c.c.loc; **c.-** nume predicativ; **d.-** c.c.mod.

30.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Numai câţiva dintre ei s-au calificat.*, este:

a.- atr.pron.prepoziţional; **b.-** atr. adjectival; **c.-** nume pred.; **d.-** c.c.mod.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **b**.- Există vocale în hiat numai în varianta indicată. Despărţim în silabe şi subliniem vocalele în hiat: *ia-nu-a-ri-e, i-de-o-lo-gi-e, ma-re-ri-al, e-vo-lu-ţi-e.* În alte variante, nu sunt vocale în hiat în cuv.: *fe-reas-tră, mo-mâ-ie, ploa-ie, cio-ban.*

2.- **c**.- Sunt scrise corect numai cuvintele din varianta indicată.

3.- **b**.- Sunt întotdeauna numai voc.: *a, ă, î, â.* Sunt vocale sau semivocale: *e, i, y, o, u.* În limba română nu există numai semivocale.

4.- **b**.- Sunt corecte formele de plural numai în varianta indicată.

5.- **a**.- Există numai cuvinte compuse în varianta indicată. În celelalte variante, sunt şi cuvinte derivate: *deochi, ostaş, şriinţific, reface.*

6.- **c**.- Numai în varianta indicată sunt forme de plural corecte. Sunt corecte cuvintele: *sindroame, etimoane etc.*

7.- **d**.- Sensul cuvântului *calin* = tandru.

8.- **c**.- În celelalte variante, formele de G.-D. corecte sunt: *lunii, Mariei, Anei, văii.*

9.- **a**.- În enunţurile: *Destul că nu învaţă. E destul că l-ai bătut.*, cuv. *destul*, în ambele enunţuri este adverb şi împreună cu verbul copulativ *a fi* (în primul enunţ este subînţeles) formează predicatul nominal exprimat prin expresie verbală impersonală, iar următoarea propoziţie este subiectivă.

10.- **d**.-În enunţurile date,cuvintele subliniate sunt, în ordine:*în mijlocul (ograzii)*= c.c. loc exprimat prin substantiv în genitiv, precedat de locuţiunea prepoziţională specifică genitivului + *în mijoc* = c.c.loc exprimat prin locuţiune adverbială + *mijlocul* = complement direct exprimat prin substantiv.

11.- **a**.- Numai în varianta indicată sunt adjective care nu acceptă grade de comparaţie. În celelalte variante, au grade de comparaţie adjectivele: *timpuriu, gros, slab, sfătos, înţelept.*

12.- **c**.- Numai enunţul: *Dânsului îi spunem adevărul.*, conţine două pronume personale. În celelalte variante sunt şi alt fel de pronume: *dumnealui* (pron. de politeţe), *şi-* (pron. reflexiv), *sa* (adj. pron. posesiv), *cineva, oricine* (pron. nehotărâte).

13.- **a**.- Numai în varianta indicată sunt adjective la superlativ absolut.

14.- **c**.- Verbul *a avea* are următoarele valori morfologice: verb predicativ (predicat verbal: *Eu am o carte.*) şi verb auxiliar la modurile şi timpurile: indicativ, perfectul compus (*am citit*), viitorul popular (*are să plece*), condiţional-optativ prezent (*aş pleca, noi am pleca*) şi perfect (*aş fi plecat, noi am fi plecat*).

15.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Chiar adevăruri de-ar fi* [1] */(CV) câte se spun, în unele privinţe, despre tine* [2] */(SB) este indiscutabil* [3]*/(PP) că ai ajuns* [4]*/(SB) ceea ce ţi-ai pus în gând* [5]*/(PR) şi ai dorit atât de mult* [6]*/(PR) numai prin meritele tale,* [4]*/ pe care, din păcate, unii ţi le contestă, din când în când, fără motive întemeiate.*[7]*/(AT).* Sunt două propoziţii predicative.

16.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Ori că s-a supărat* [1]*/(SB),ori că n-a avut timp* [2]*/(SB) de n-a venit,*[3]*/(CNS)nu mă interesează.*[4]*/(PP).*

17.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *I-a reuşit,* [1]*/(PP) deşi nu se ştie* [2]*/(CV) datorită cui (a reuşit),* [3]*/(SB) să ajungă* [4]*/(SB)*- are ca regentă prima propoziţie – *ce-şi dorea.*[5]*/(PR).*

18.- **d**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Se pare* [1]*/(PP) că ai obosit.*[2]*/(SB).*

19.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *E greu* [1]*/(PP) ca omul* [2]*/(SB) care este o fiinţă finită sau limitată,*[3]*/(AT) să priceapă* [2]*/ şi mai ales să conceapă infinitul,*[4]*/(SB)care înseamnă nemărginire în timp şi în spaţiu* [5]*/(AT) şi pe care nu se poate* [6]*/(AT) să nu-l admitem,* [7]*/(SB) chiar dacă această viziune asupra universului depăşeşte posibilităţile noastre de înţelegere şi de exprimare.*[8]*/(CV).* Sunt trei propoziţii atributive.

20.- **a**.- Delimit. şi felul prop.: *La întâlnire s-a făcut* [1]*/(PP)cum e varul.*[2]*/(PR).*

21.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *A fost greu de intuit* [1]*/(PP)când vă întoarceţi,*[2]*/(SB) încât văzând* [3]*/(CNS) că nu reveniţi la noi,*[4]*/(CD) am plecat.*[3]*/.*Propoziţiile sunt numerotate în ordinea mijloacelor de legătură. În varianta corectă, sunt numerotate în ordinea predicatelor.

22.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Ceea ce-i convenea* [1]*/(SB) să se întâmple* [2]*/(SB) era* [3]*/(PP) ceea ce şi-ar fi dorit toţi.*[4]*/(PR).* De reţinut: dacă în faţa verbelor *a fi şi a înseamna* – copulative şi impersonale – este o propoziţie şi după ele altă propoziţie, prima este subiectivă, iar ultima este predicativă. A doua propoziţie subiectivă din fraza dată este cerută de verbul impersonal *convenea.*

23.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor:*E clar* [1]*/(PP) că nu a învăţat pentru acest examen.*[2]*/(SB).* Prop. SB este cerută de expresia verbală impersonală *e clar.* De reţinut: când punem întrebarea *ce*?, vedem dacă predicatul întrebat are subiect (punem întrebarea *cine* ? şi subînţelegem subiectul *el, ea)*; dacă are subiect, cuvântul sau propoziţia răspuns este compl. direct sau CD; dacă nu are subiect, cuvântul sau propoziţia răspuns este subiect sau SB.

24.- **c**.- În enunţul: *Atitudinea sa pare ciudată.*, în care cuvântul *ciudată* este nume predicativ exprimat prin adjectiv şi formează predicatul nominal cu verbul copulativ *a părea.*

25.- **d**.- În enunţul: *De rea, nu o acceptau.*, cuvântul subliniat este c.c.de cauză exprimat prin adjectiv în Ac., precedat de prepoziţie.

26.- **d**.- În enunţul: *Se scutură frunzele pe drum.*, cuvântul subliniat este subiect exprimat prin substantiv în nominativ.

27.- **c**.- În enunţul: *Sclipea de rouă iarba.*, cuvântul subliniat este subiect / substantiv.

28.- **a**.- În enunţul: *Ieşim ca duşi de vânt.*, cuvântul subliniat este c.c.mod exprimat prin verb la participiu.

29.- **a**.- În enunţul: *A plecat înaintea ta.*, sintagma subliniată are funcţia de c.c.timp exprimat prin adjectiv posesiv în Ac., precedat de prepoziţie pentru acuzativ (excepţie de la genitiv).

30.- **a**.- În enunţul: *Numai câţiva dintre ei s-au calificat.*, cuvinele subliniate au funcţia de atribut pronominal prepoziţional exprimat prin pronume personal în Ac., precedat de prepoziţia *dintre.*

Universitatea Bucureşti – Facultatea de Drept – 2014

A.- Marcaţi interpretarea corectă a structurii frazelor de mai jos. (Propoziţiile sunt date în ordinea în care se succedă predicatele lor – exprimate sau subînţelese – din frază):

1.- *E foarte complicat, dragul meu, să îi poţi convinge pe cei din jur să fie corecţi, mai ales că vezi mereu prin presă scriindu-se cum ajung în poziţii de conducere cei care nu respectă nicio regulă.*
a.- PP + SB + CD + CZ + SB + AT; **b.-** PP + SB + CD + CV + CD + SB;
c.- PP + SB + CI + CD + CV + SB + SB **d.-** altă interpretare.

2.- *Cum a ajuns atât de rău, nu-mi dau seama, deşi aproape că sunt sigur de contribuţia ta.***a.-**CI+PP+CV+SB; **b.-**CD+PP+CV;**c.-**CD+PP+CV+SB;**d.-**altă int.

3.- *Cum amicul meu nu stătea prea bine cu banii şi ca să nu-i treacă prin cap cumva că aş suporta eu toate cheltuielile excursiei, îi comunicai că, din motive personale, nu mai pot pleca, nu fără a-l îndemna, în caz că-şi găseşte vreun alt tovarăş, să nu renunţe şi el.*
a.-CZ+CZ+SB+PP+CD+ CŢ+ CI; **b.-** CZ + CS + CD + PP+CD+CŢ+CD;
c.- CZ + CS + SB + PP + CD + CŢ + CI; **d.-** altă interpretare.

B.- Marcaţi varianta corectă de analiză gramaticală a cuvintelor subliniate din enunţurile de mai jos:

4.- *Premierea colegei noastre sâmbăta trecută a fost o mare bucurie pentru toţi.*
a.- subst.,Ac./c.c.timp;**b.-** adv.de timp (provenit din subst.) / atr. adverbial;
c.- adv.de timp (provenit din subst.) / c.c.timp; **d.-** altă interpretare.

5.- *Nu ştii cum e Gigi la supărare ?* **a.-** adv.relativ de mod / c.c.mod;
b.- adv.relativ de mod/n.pred. **c.-**adv.inter.de mod/n.pred. **d.-**altă interpret.;

6.- *N-au cum fi probate toate acestea.* **a.-** adj.Ac./n.pred.; **b.-** adj.N./nume pred.;
c.- participiu, N./ nume predicativ; **d.-** altă interpretare.

7.- *Iertată fi-mi îndrăzneala, domnilor colegi !***a.-**verb pred.conj.prez.,d.pas./p.v ;
b.- vb.pred.,imperativ,d.pasivă / pr.vb.;
c.-vb.cop.,conj.prez.+ n.p. adj.part.N/p.n; **d.-** altă interpretare.

8.- *Nu-mi convine deloc acest tratament.***a.-** subst.,Ac./c.direct;**b.-**subst.N /sub.;
c.- subst., Ac. / c.indirect; **d.-** altă interpretare.

9.- *Nu e evident unde-i greşeala ?***a.-**adv.de mod /n. pred.; **b.-**adv.de mod/c.c.m.;
c.- adj., sg. N./ nume predicativ;**d.-** altă interpretare.

10.- *La început, victoria părea a noastră.* **a.-**pron.posesiv,sg.,fem.,N./nume pr
b.- pronume posesiv, pl.,fem., N./ n.pred.;
c.- adj.pron.pos.,sg., fem. N./n.pred.;
d.- pronume posesiv, sg., fem., G./ nume predicativ.

11.- *Vezi-ţi lungul nasului, omule !* **a.-** pron.refl. D.posesiv / atr.pron. în dativ;
b.- pron.pers.,D. posesiv / atr.pron.în D.; **c.-** pron.refl., D./ compl. indirect;
d.- pronume personal, dativ / compl. indirect.

12.- *Nu mă mai înţeleg nici cu tine, cel pe care l-am hrănit şi l-am crescut.*
a.- pron.dem.,N./ apoziţie; **b.-** pron.dem.,Ac.(cu prep.subînţeleasă)/ apoziţie;
c.- adj.pron.dem.,N./ atr.adj.; **d.-** art.dem.,parte a pron.rel.*cel care,*N./f.f.sint.

13.- *Cel căruia i-am dat ieri o jucărie i-am dat şi astăzi ceva.*
a.-adj.pron.rel.,D./atr.adj; **b.-** pron.rel.,D./c.indirect;
c.- pron.rel., D.(parte a pron.rel.*cel care*) / f.f.sint.; **d.-** altă interpretare.

14.- *Au fost anchetaţi şi dintre cei care nu fuseseră implicaţi în organizarea bacalaureatului.***a.-**pr.dem.,Ac.cuprep./c.ind.;**b.-**pr.dem.,Ac.cu prep./atr.pron.pre;
c.- art.dem., Ac./fără funcţie sint.; **d.-** pron. dem., Ac./ sb.(excepţie de la N.).

15.- *N-avem cum ne hotărî singuri.* **a.-** verb, inf. prez., d. reflex./ c.direct;
b.- verb, conj.prez.,d.reflex./ pr.vb.; **c.-** verb, inf. prez., d. activă / c.direct;
d.- altă interpretare.

16.- *În afară de tine, se enervează pe toţi ceilalţi.* **a.-** pron.dem., Ac./ c.direct;
b.- pron.dem., Ac./ c.indirect; **c.-** adj.pron.dem.Ac./atr.adj.; **d.-** altă interpretare.

C.- Marcaţi varianta corectă de răspuns:

17.- Se dau enunţurile: 1.- *De câte ori ai fost în Franţa ?* 2.- *Spune-mi de câte ori pe lună mergi la teatru.* 3.- *De câte ori îl caut, nu-i acasă.* Secvenţa subliniată este:**a.-** loc.conjuncţională subordonat. temporală în toate enunţurile;
b.- loc. adverbială relativă temporală în toate enunţurile;
c.- loc. adverbială relativă temporală în 2 şi 3; loc. adv.interog. temp. în 1;
d.- loc. adverbială relativă temporală în 3; loc. adv.inter. temporală în 2 şi 3.

18.- Fie exemplul: *Ion este frumos, iar Maria, bogată.* În enunţul dat coordonarea prin *iar* se realizează între: **a.-** 2 sb.; **b.-** 2 n. pred.; **c.-** 2 pr. nom.(2 propoziţii); **d.-**altă interpr.

19.- Fie enunţul: *Călătorului îi şade bine cu drumul.* Subiectul propoziţiei este:
a.- subînţeles; **b.-** nedeterminat; **c.-** inclus; **d.-** altă interpretare.

20.- Fie următoarele secvenţe: 1.- *spune-ţi păsul;* 2.- *spune-ţi-i păsul (vostru);* 3.- *spune-ţi-vă păsul;* 4.- *spune-vă-ţi păsul.* Sunt scrise corect: **a.-** toate;
b.- numai 1, 2 şi 4; **c.-** numai 2; **d.-** altă interpretare.

21.- În faţa conjuncţiilor coordonatoare conclusive (*deci, aşadar ...*) virgula este:
a.- exclusă; **b.-** obligatorie; **c.-** facultativă; **d.-** altă interpretare.

22.- Fie următoarele structuri: 1.- *încercările de respingere a inamicului;* 2.- *încercările de respingere ale inamicului;* 3.- *acţiunile de calmare a poliţiştilor;* 4.- *acţiunile de calmare ale poliţiştilor.* Sunt corecte gramatical:
a.- toate; **b.-** numai 1, 2 şi 3; **c.-** numai 2, 3 şi 4; **d.-** altă interpretare.

23.- Fie enunţurile următoare: 1.- *El trebuie să aibă răbdare.* 2.- *Cred că o să meargă la mare.* 3.- *Ei trebuiau să ajungă la timp.* 4.- *Noile legi vor prevede pedepse mai aspre.* 5.- *El voia să devină avocat.* Sunt corecte gramatical formele verbale subliniate: **a.-** toate; **b.-** niciuna; **c.-** numai din 1, 2, 3 şi 5; **d.-** în 1. 2. 3.

24.- Fie următoarele enunţuri: 1.- *Mă întreb când vor scădea preţurile.* 2.- *Oare va tăcea vreodată ?* 3.- *Nu poate nimeni prevedea ce se va întâmpla azi.* 4.- *Venirea ta ar da de bănuit.* 5.- *Mereu dădea impresia că are ceva de ascuns.* Sunt corecte gram. formele verbale subliniate: **a.-**toate; **b.-**numai 1, 2 şi 4; **c.-**toate în afară de 1; **d.-** altă interpretare.

25.- Fie următoarele enunţuri: 1.- *Cartea pe care o citesc este interesantă.* 2.- *Cartea care o citesc este interesantă.* 3.- *Persoana pe care o caut este din Ferentari.* 4.-

Persoana care am ales-o este din Voluntari. 5.- *Din cele două cărţi, pe care o vrei ?* 6.- *Din cele două cărţi, care o vrei ?* Sunt corecte gramatical: **a.-** toate; **b.-** toate, în afară de 4; **c.-**numai 1,3 şi 5; **d.-** altă interpret..

26.- Fie enunţul: *Părerile care le-am auzit exprimate aici, sunt diferite de ale mele, iar, din punct de vedere al corectitudinii, am domnilor suficiente motive de îndoială.* Aceasta conţine: **a.-**6 greşeli; **b.-**5 greşeli; **c.-**4 greşeli; **d.-** 3 greşeli.

27.- Fie enunţurile: *În după-masa aceleaşi zile, dacă nu mă-nşel, l-am văzut plimbându-se de-a lungul aleei cu fii-i iubiţi, nemaipomeniţi pentru el, nişte scandalagii pentru alţii, fi-re-ar să fie de educaţie !* Acestea conţin: **a.-**5 greşeli; **b.-**6 greş.; **c.-** 4 greş.; **d.-**3 greş.

28.- Fie enunţul: *Fire-aţi voi să fiţi de chiulangii, că vi-i gândul doar la şmecherii adică la matrapazlâcuri, şi nu vă sfiiţi nici măcar o dată să fiţi corecţi numai cu propriii copii.* Acesta conţine: **a.-** 3 greşeli; **b.-** 2 greşeli; **c.-** 1 greşeală; **d.-** nicio greşeală.

29.- Fie enunţul: *În ciuda reclamaţiilor noastre şi, mai ales, efortului (1)/ a efortului (2)/ al efortului (3) tău, autorităţile au aprobat construirea unui bloc chiar în dreptul porţii noastre şi, mai grav, a ferestrei (4) / al ferestrei (5) / ferestrei (6) tale.* Dintre cuvintele subliniate, sunt corect folosite: **a.-** toate; **b.-**numai 2 şi 5; **c.-**numai 1 şi 4; **d.-** 1, 2, 5 şi 6.

30.- Fie enunţul: *Deşi nu sunt omul care cred (1) / crede (2) în zvonuri, se pare că va reveni criza, de vreme ce asta e concluzia a atente (3) / a atentelor (4) / atentelor (5) studii ale analiştilor economici.* Dintre cuvintele subliniate, sunt corect folosite:
a.- toate; **b.-** numai 2, 3 şi 5; **c.-** numai 1 şi 5; **d.-** numai 1, 2 şi 4.

31.- Fie enunţul: *Argumentele protestatarilor cei (1) / celor (2) mai îndârjiţi erau că, la sfârşitul anului acesta (3) / acestuia (4), nivelul de trai al unora, poate chiar al alor noştri (5) / alor noştri (6), va fi mult mai scăzut.* Dintre cuvintele subliniate, sunt corect folosite: **a.-** toate; **b.-** numai 2, 4 şi 6; **c.-** numai 2, 4 şi 5; **d.-** numai 1, 3 şi 5.

32.- Fie enunţul: *La finalul celei de-a zecea zi (1) / zile (2) de caniculă, temperatura a coborât brusc la doisprezece (3) / douăsprezece (4) grade.* Dintre cuvintele subliniate, sunt corect folosite: **a.-** toate; **b.-** numai 1, 3 şi 4; **c.-** numai 2 şi 3; **d.-** numai 2 şi 4.

33.- Fie enunţul: *Dacă voia (1) / vroia (2) cu adevărat să ne ajute, nu ar fi apărut doar în ultimele (3) / ultimile (4) clipe şi nu ne-ar fi recomandat compania de asigurări cel (5) / cea (6) mai slab cotată.* Dintre cuvintele subliniate, sunt corect folosite:
a.- 1, 3 şi 5; **b.-** 2, 4 şi 6; **c.-** 1, 4 şi 5; **d.-** toate.

34.- Fie enunţul: *Îşi făcea probleme despre (1) noi, dar, pe (2) sfârşitul concursului, ne-am riscat (3) şi am reuşit să câştigăm.* Dintre poziţiile subliniate (prepoziţii şi verb) sunt corect folosite: **a.-** niciuna; **b.-**1 şi 2; **c.-** 1 şi 3; **d.-** toate.

35.- Se dau următoarele enunţuri: 1.- *S-a prezentat ca şi lider al echipei.* 2.- *E la fel de atent ca şi tine.* 3.- *Nu ştiu ce se poartă vara asta ca şi nuanţă.* 4.- *Ca şi avocat, trebuie să ştii bine limba română.* Secvenţa subliniată este corect folosită în:
a.- toate; **b.-** numai în 2; **c.-** numai în 1 şi 2; **d.-** altă interpretare.

36.- Se dă următorul enunţ: *Va intra la facultate datorită ţie (1) / din cauza ta (2), dar, dacă va deveni un avocat atoateştiutor (3) / atotştiutor (4), asta va fi exclusiv datorită (5) / din cauza (6) ambiţiei sale.* Dintre secvenţele subliniate, sunt corect folosite:
a.- toate; **b.-** 1, 3, 4 şi 5; **c.-** 1, 3 şi 5; **d.-** altă interpretare.

37.- Se dau următoarele serii de cuvinte: 1.- *artilerie, deunăzi, dincolo, conductor;* 2.- *artilerie, deunăzi, dincolo, conductor;* 3.- *artilerie, deunăzi, dincolo, conductor;* 4.- *artilerie, deunăzi, dincolo, conductor.* Conţin (e) doar cuvinte corect accentuate:

a.- numai prima serie; **b.-** numai a patra serie; **c.-** numai a doua şi a treia; **d.-**toate.

38.- Se dă enunţul: *Guvernul ar trebui să fie mai precaut (1) / precaut (2), pentru că, altfel, economia riscă să intre în colaps (3) / colaps (4).* Dintre cuvintele accentuate sunt corect (potrivit) folosite: **a.-** toate; **b.-** numai 1 şi 3; **c.-** numai 2 şi 4; **d.-** altă interpretare.

39.- Se dau următoarele cuvinte: *ex-ploa-ta-re, fer-moar, ja-mai-can, o-biec-tiv.* Sunt corect despărţite în silabe: **a.-** toate; **b.-**niciunul; **c.-** 2 şi 4; **d.-** altă interpretare.

40.- Se dau următoarele serii de cuvinte: 1.- *ciocolatei, comenzii, cetăţuii, cărămizii;* 2.- *ciocolăţii, comandei, cetăţuiei, cărămidei;* 3.- *ciocolatei, comandei, cetăţuiei, cărămizii,* 4.- *ciocolatei, comenzii, cetăţuiei, cărămidei.* Conţin numai forme corecte de genitiv-dativ articulat: **a.-** toate; **b.-** numai a doua; **c.-** numai prima; **d.-** altă interpretare.

41.- Se dau următoarele cuvinte: *cifră-record, copy-right, vice-prim-ministru, cotă-parte.* Sunt scrise corect cu cratimă. **a.-** numai primul, al doilea şi al treilea;

b.- numai 1 şi 4; **c.-** toate, în afară de al doilea; **d.-** altă interpretare.

42.- Se dau următoarele substantive comune: *ciudă, claritate, calm, construct.* Sunt defective de plural: **a.-** toate, în afară de 4; **b.-** numai 2; **c.-** numai 1; **d.-** altă interpretare.

43.- Se dă enunţul: *Am dat câteva ocoluri (1) / ocoale(2) zonei, încercând să refac itinerarele (3) / itinerariile (4) parcurse de voi.* Dintre substantivele la plural subliniate sunt corecte, în contextele date: **a.-** numai 1, 2 şi 3; **b.-** 2 şi 4;**c.-** numai 1 şi 3; **d.-** toate.

44.- Se dă următorul enunţ: *Şi acum îmi stăruieşte (1) / stăruie (2) în minte imaginea ta, pe malul mării, când începuse brusc să plouă (3) / să ploaie (4).* Dintre formele verbale subliniate, sunt corecte, în contextele date:

a.- toate; **b.-** numai 2 şi 3; **c.-** numai 1 şi 4; **d.-** numai 1, 2 şi 3.

45.- Se dă următorul enunţ: *Întreg arhipeleagul (1) / arhipelagul (2) acela mi se pare un tărâm paradisiac (3) / paradiziac (4), aşa că sper ca diseară (5) / deseară (6) să ajung acolo.* Dintre cuvintele subliniate, au forme literare:

a.- toate; **b.-** numai 2, 3 şi 5 şi 6; **c.-** 1, 3 şi 5; **d.-** numai 2, 4, 5 şi 6.

46.- Se dau seriile: 1.- *alică / alice;* 2.- *clovn / claun.* Avem:

a.- paronime în 1 şi cuvinte cu variaţie liberă în 2;

b.- paronime în 1 şi sinonime în 2; **c.-** variante opţionale în ambele serii;

d.- paronime în ambele serii.

47.- Se dă enunţul: *A spus tot felul de minciuni flagrante (1) / fragrante (2).* Cuvântul corect (potrivit) pentru acest enunţ este: **a.-** primul dintre paronime;

b.- al doilea dintre paronime; **c.-** ambele sunt variante opţionale;

d.- cuvintele subliniate sunt sinonime, deci amândouă sunt corecte.

48.- Se dau următoarele expresii: *camarad de arme, catastrofă de proporţii, candoare morală, cazier judiciar.*Constituie pleonasme:**a.-**toate;**b.-**1,4;**c.-**2,3;**d.-**toate, în afară de 4.

49.- Se dă enunţul: *Pentru că în Parlamentul României nu s-a întrunit cvorumul legal (1), partidele politice (2) au avut parte de blamul public (3).* Dintre expresiile subliniate, constituie pleonasme: **a.-** toate; **b.-** 1 şi 3; **c.-** 1 şi 2; **d.-** 2.

50.- Se dă enunţul: *În urma difuzării clipului de promovare(1) a turismului românesc, m-am hotărât şi eu să plec într-un lung periplu (2) prin ţară, căci până atunci nu fusesem decât în scurte escapade (3) pe litoral.* Dintre expresiile subliniate, constituie pleonasme: **a.-** toate; **b.-** numai 2; **c.-** 2 şi 3; **d.-** 3.

51.- Se dau cuvintele: 1.- *sărac*; 2.- *cerşetor*; 3.- *zgârcit*; 4.- *infirm*. Sunt sinonime ale cuvântului *calic*: **a.-** toate; **b.-** 1,2 şi 3; **c.-**1 şi 2; **d.-** altă interpretare.

52.- Sensul cuvânt. *aberaţie* este: **a.-** abatere de la ceea este normal sau corect;

b.- inepţie; **c.-** prostie;**d.-** toate sensurile de mai sus.

53.- Fie următoarele definiri şi / sau explicări de cuvinte: 1.- *care nu poate greşi;* 2.- *care nu poate fi învins;* 3.- *perfect, desăvârşit.*Care dintre acestea este/sunt sensul / sensurile cuvântului *infailibil* ? **a.-**1;**b.-** 1 şi 3; **c.-** toate; **d.-** numai 1 şi 2.

54.- Fie următoarele definiri şi / sau explicări de cuvinte: 1.- *amurg;* 2.- *declin;* 3.- *semiîntuneric;* 4.- *auroră.* Care dintre acestea reprezintă sensul / sensurile cuvântului *crepuscul* ? **a.-**1 şi 2; **b.-**1, 2 şi 3; **c.-** toate; **d.-** numai 1 şi 3.

55.- Cuvântul *inefabil* poate fi în raport de antonimie cu: **a.-** oribil;

b.- solid, palpabil; **c.-** exprimabil; **d.-** obişnuit, banal.

56.- Fie enunţurile: *Vor urma temperaturi între 30 şi 40 de grade(1) / de 30-40 de grade (2) / între 30-40 de grade (3), iar precipitaţiile vor scădea sub pragul de 10 % (4) / zece la sută (5) / zece procente la sută (6).* Dintre secvenţele subliniate, sunt corect folosite:

a.- numai 1, 2, 4 şi 5; **b.-** numai 1 şi 5; **c.-** toate; **d.-** altă interpretare.

57.- Se dau următoarele abrevieri: *p* (pentru *pagină*), *pag.* (pentru *pagină*), *cca* (pentru *circa*), *c.* (pentru *circa*). Sunt corecte: **a.-**toate; **b.-**1,4; **c.-**2,3; **d.-** altă int.

58.- Se dau următoarele abrevieri: *a.c., S.,T.A.R.O.M., lt.-maj.* Sunt corecte:

a.- toate; **b.-** numai 1 şi 4; **c.-** numai 3 şi 4; **d.-** numai 2, 3 şi 4.

59.- Se dă enunţul: *Soarta guvernului român (1) / Guvernului României (2) / guvernului României (3) stă în mâinile noastre.* În secvenţele subliniate este corectă scrierea cu litere mici, respectiv cu majuscule: **a.-**în 2; **b.-** în 1 şi 2; **c.-** în toate; **d.-** altă interpretare.

60.- Se dă enunţul: *Mi-a dăruit doi căţei, însă am putut păstra doar unu (1) / unul(2), iar pe al doilea l-am dus la o prietenă de-a mea (3) / de-ale mele (4).* Dintre secvenţele subliniate sunt corecte: **a.-** numai 2 şi 4; **b.-** 1 şi 4; **c.-** 1, 3 şi 4; **d.-** altă interpretare.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **a.-** Delimitarea şi felul prop.: *E foarte complicat, dragul meu,[1]/(PP) să îi poţi convinge pe cei din jur [2]/(SB) să fie corecţi,[3]/(CI) mai ales că vezi mereu prin presă scriindu-se [4]/(CZ) cum ajung în poziţii de conducere cei [5]/(SB) care nu respectă nicio regulă.[6]/(AT)*

2.- **a.-** Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Cum a ajuns atât de rău,[1]/(CI) nu-mi dau seama,[2]/(PP) deşi aproape [3]/(CV) că sunt sigur de contribuţia ta.[4]/(SB).*

3.- **c.-** Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Cum amicul meu nu stătea prea bine cu banii [1]/ (CZ) şi ca să nu-i treacă prin cap cumva [2]/(CS) că aş suporta eu toate cheltuielile excursiei,[3]/(SB) îi comunicai [4]/(PP) că, din motive personale, nu mai pot pleca, nu fără a-l îndemna [5]/ (CD) în caz că-şi găseşte un alt tovarăş,[6]/(CŢ) să nu renunţe şi el.[7]/(CI).*

4.- **d.-** În enunţul: *Premierea colegei noastre sâmbăta trecută a fost o mare bucurie pentru toţi.*, cuvântul subliniat este substantiv cu funcţia de atribut substantival. Întrebarea corectă este: care premiere ?

5.- **b.-** În enunţul: *Nu ştii [1]/(PP) cum e Gigi la supărare ? [2]/(CD),* adv. relativ de mod *cum* are funcţia de nume pred. şi formează pred. nominal cu verbul cop. *a fi.*

6.- **d**.- În enunţul: *N-au cum fi probate toate acestea.*, cuvântul subliniat este verb la participiu cu funcţia de nume pred. (nu are caz, ca în var. **c**) şi împreună cu verbul cop. la infinitiv *fi* au funcţia de compl.direct. Poate fi interpretat şi compl. direct exprimat prin verb la infinitiv, diateza pasivă (de către cineva).

7.- **a**.- În enunţul: *Iertată fie-mi îndrăzneala, domnilor colegi !* cuv. subliniat este verb predicativ, conjunctiv prezent, diateza pasivă cu funcţia de predicat verbal (*să-mi fie iertată* – de către cineva).

8.- **b**.- În enunţul: *Nu-mi convine deloc acest tratament.*, cuv. subliniat este substantiv în nominativ cu funcţia de subiect.

9.- **a**.- În enunţul: *Nu e evident unde-i greşeala ?*, cuv. subliniat este adverb de mod cu funcţia de nume predicativ şi împreună cu verbul copulativ impersonal *e* formează predicatul nominal exprimat prin expresie verbală impersonală.

10.- **a**.-În enunţul: *La început, victoria părea a noastră.*, cuv. subliniat este pronume posesiv, singular, N., cu funcţia de nume predicativ şi formează predicatul nominal împreună cu verbul copulativ *părea*.

11.- **a**.- În enunţul: *Vezi-ţi de lungul nasului !*, cuvântul subliniat este pronume reflexiv în dativul posesiv cu funcţia de atribut pron. în dativ. De reţinut: pron. personale şi reflexive aşezate lângă un verb urmat de un subst. articulat hotărât (*lungul* este subst. provenit din adjectiv, prin conversiune), au funcţia sintactică de atribut pron. în dativul posesiv, iar verbul este la diateza activă pronominală.

12.- **a**.- În enunţul:*Nu mă mai înţeleg nici cu tine, cel pe care l-am hrănit şi l-am crescut.*, Cuvântul subliniat este pronume demonstrativ (*acela*) în nominativ, cu funcţia de atribut pronominal apoziţional. De reţinut: cuvintele: *cel, cea, cei, cele, celui, celei, celor* sunt articole demonstrativ adjectivale numai când însoţesc un adjectiv sau un numeral. În rest, sunt pronume demonstrative.

13.- **b**.-În enunţul: *Celui [1]/(PP) căruia i-am dat ieri o jucărie [2]/(AT) i-am dat şi astăzi ceva.[1]/*, cuvântul subliniat este pronume relativ în dativ cu funcţia de c.indirect.

14.- **b**.-În enunţul: *Au fost anchetaţi şi dintre cei [1]/(PP) care nu fuseseră implicaţi în organizarea bacalaureatului.[2]/(AT).* Cuvântul subliniat, împreună cu prepoziţia *dintre* este pronume demonstrativ, Ac. cu prepoziţie şi are funcţia de atribut pronominal prepoziţional (se subînţelege subiectul *câţiva*: care cîţiva ?).

15.- **a**.-În enunţul: *N-avem cum ne hotărî singuri.*, cuvântul subliniat este verb pred., infinitiv prezent, diateza reflexivă cu funcţia de complement direct.

16.- **b**.-În enunţul: *În afară de tine, se enervează pe toţi ceilalţi.*, cuvântul subliniat este pronume demonstrativ în Ac., cu funcţia de compl.indirect (este cerut de verb de gândire). De reţinut: verbele de gândire: *a miza, a se baza, a se bizui, a conta,a se supăra, a se enerva, a se înfuria etc.*, deşi, la prima vedere, răspund la întrebarea *pe cine ?*, cer complement indirect, deoarece sunt verbe de gândire şi răspund la întrebarea *pe ce?*

17.- **c**.- În enunţurile: 1.- *De câte ori ai fost în Franţa ?* 2.- *Spune-mi de câte ori pe lună mergi la teatru.* 3.- *De câte ori îl caut, nu-i acasă.*, secvenţele subliniate sunt: loc. adverbială interogativă temporală în enunţul 1 şi locuţiune adverbială relativă temporală în enunţurile 2 şi 3.

18.- **c**.- În exemplul: *Ion este frumos,[1]/(PP) iar Maria, (este) bogată.,[2]/(PP),* sunt 2 PP în raport de coord. advers. prin conj. *iar*.În prop. a doua se subînţelege verbul *este.*

19.- **d**.-În enunţul: *Călătorului îi şade bine cu drumul.*, sub. este impersonal (propoziţia nu are subiect grammatical – este eliptică de subiect).

20.- **d**.-Forma corectă a secvenţelor date este: 1.- *spune-ţi păsul* (spune păsul tău); 2.- *spuneţi-i păsul vostru* (spuneţi păsul vostru cuiva); 3.- *spuneţi-vă păsul* (spuneţi păsul vostru); 4.- *spune-vă-ţi păsul.*

21.- **b**.-În faţa conjuncţiilor coordonat. conclusive (*deci, aşadar, prin urmare, în concluzie, în consecinţă, vasăzică*) virgula este obligatorie.

22.- **a**.- Toate structurile date sunt corecte.

23.- **c**.- Numai prop. nr. 4 este incorectă. Forma corectă este: *Noile legi vor prevedea pedepse mai aspre.*Verbul corect *a prevedea* la conj. a II-a.

24.- **a**.- Toate formele verbale subliniate sunt corecte.

25.- **c**.- Numai enunţurile 1, 3 şi 5 sunt corecte.

26.- **b**.- În enunţul: *Părerile pe care le-am auzit exprimate aici* (fără virgulă între sub. şi predicat) *sunt diferite de ale mele, iar, din punctul de vedere al corectitudinii, am „ domnilor „* (substantivul în vocativ se pune între virgule) *suficiente motive de îndoială.* Sunt 5 greşeli.

27.- **c**.- Forma corectă a enunţului este: *În după-masa aceleiaşi zile, dacă nu mă-nşel, l-am văzut plimbându-se de-a lungul aleii cu fiii-i iubiţi, nemaipomeniţi pentru el, nişte scandalaţii pentru alţii, fir-ar să fie de educaţie !* Sunt 4 greşeli.

28.- **c**.- În enunţul dat este o singură greşeală: *Fir-aţi....*

29.- **b**.- Din enunţul dat, numai secvenţele 2 şi 5 sunt corecte.

30.- **b**.- Forma corectă a enunţului: *Deşi nu sunt omul care crede în zvonuri, se pare că va reveni criza, de vreme ce asta e concluzia a atente / atentelor studii ale analiştilor economici.*

31.- **c**.- Enunţul corect este: *Argumentele protestatarilor celor(2) mai îndârjiţi erau că, la sfârşitul anului acestuia(4), nivelul de trai al unora, poate chiar al alor noştri (5) va fi mult mai scăzut.*

32.- **d**.- Forma corectă a enunţului este: *La finalul celei de-a zecea zile(2) de caniculă, temperatura a coborât brusc la douăsprezece (4) grade.*

33.- **a**.- Enunţul corect este: *Dacă voia(1) cu adevărat să ne ajute, nu ar fi apărut doar în ultimele(3) clipe şi nu ne-ar fi recomandat compania de asigurări cel(5) mai slab cotată.* Forma verbală *vroia* este învechită; adjectivul *ultimele* se acordă cu substantivul *clipe;* articolul demonstrativ *cel* urmat de un adverb la comparativ de superioritate este invariabil: *Ei locuiesc cel mai departe.*

34.- **a**.- Toate prepoziţiile şi verbele subliniate sunt incorecte. Forma corectă a enunţului este: *Îşi făcea probleme în legătură cu noi, dar, la sfârşitul concursului, am riscat şi am reuşit să câştigăm.*

35.- **b**.- Numai enunţul 2 este corect. În celelalte enunţuri, folosirea cuvântului *şi* este incorectă: *1.- S-a prezentat ca lider al echipei. 3.- Nu ştiu ce se poartă vara asta ca nuanţă. 4.- Ca avocat, trebuie să ştii bine limba română.*

36.- **b**.- Enunţul corect este: *Va intra la facultate datorită ţie (1), dar, dacă va deveni un avocat atoateştiutor(3) / atotştiutor(4), asta va fi exclusiv datorită(5) ambiţiei sale.* Locuţiunea prepoziţională *din cauza* se foloseşte, de obicei, când se exprimă ceva negativ: *N-am ajuns acasă din cauza ta.*

37.- **a**.- Numai cuvintele din prima serie sunt accentuate corect.

38.- **a**.- Ambele cuvinte date se accentuează în două feluri, fără schimbarea sensului.
39.- **a**.- Toate cuvintele date sunt despărţite corect.
40.- **c**.- Formele corecte de genitiv-dativ sunt numai în prima serie.
41.- **b**.- Cuvântul *copyright* se scrie împreunat. Restul cuvintelor sunt corecte.
42.- **b**.- Numai substantivul *claritate* este defectiv de plural. Celelalte substant. au plural: *ciudă – ciude, calm – calmuri, construct – constructe.*
43.- **c**.- Forma corectă a enunţului: *Am dat câteva ocoluri zonei, încercând să refac itinerarele parcurse de voi.*
44.- **b**.- Forma corectă:*Şi acum îmi stăruie în minte imaginea ta, pe malul mării, când începuse brusc să plouă.*
45.- **d**.- Forma corectă: *Întreg arhipelagul(2) acela mi se pare un tărâm paradiziac,(4) aşa că sper ca diseară(5)/ deseară(6) să ajung acolo.*
46.- **c**.- Ambele cuvinte subliniate sunt corecte.
47.-**a**.- Sinonimele cuvintelor: *flagrant*= evident; *fragrant* =parfumat,mirositor.
48.- **c**.- Sunt pleonasme numai: *catastrofă de proporţii, candoare morală.*
49.- **b**.- În enunţul dat, sunt pleonasme: *cvorumul legal* (cuv. *cvorum* =număr minim de participanţi necesar, potrivit legii, pentru ca o adunare să fie valabil constituită sau să poată adopta o hotărâre), *blamul public* (*blam* = dezaprobare, condamnare publică a faptelor cuiva, oprobriu).
50.- **a**.- Toate cuvintele subliniate sunt pleonasme.
51.- **a**.- Toate cuvintele date sunt sinonime ale cuvântului *calic.*
52.- **d**.- Sensul cuvântului *aberaţie* = abatere de la normal, inepţie, prostie.
53.- **b**.- Sensul cuvântului *infailibil* = care nu poate greşi, perfect, desăvârşit.
54.- **c**.- Toate cuvintele date reprezintă sensul cuvântului *crepuscul*.
55.- **c**.- Antonimul cuvântului *inefabil* = exprimabil.
56.- **a**.- Sunt forme corecte numai în punctele 1, 2, 4 şi 5.
57.- **a**.- Toate prescurtările date sunt corecte.
58.- **b**.- Numai prima şi a patra prescurtare sunt corecte.
59.- **b**.- Sunt corecte numai: *guvernului român* şi *Guvernului României.*
60.- **c**.- Forma corectă a enunţului: *Mi-a dăruit doi căţei, însă am putut păstra doar unu, iar pe al doilea l-am dus la o prietenă de-a mea / de-ale mele.*

Universitatea din Craiova – Facultatea de Drept – 2014

1.- Forma corectă a cuvintelor din exemplele: 1.- *aşează(a) / aşază(b);* 2.- *înoda(a) / înnoda(b);* 3.- *aranjază(a) / aranjează(b)* este cea din varianta:
a.- 1 a,2 a,3 a; **b.**-1 a,2 b,3 a; **c.**- 1 b,2 a,3 a;
d.- 1 b,2 b,3 b; **e.**- 1 a,b; 2 a,b; 3 a,b.
2.- Subordonatele din fraza: *Sunt capabilă să iert, însă nu pot să uit ce am trăit.,* sunt:**a.**-CD,CD,CD;**b.**-CI,CD,CD; **c.**- CS,CD,CD; **d.**- PR,CS,CD; **e.**-CI,CS,CD.
3.- Subordonata introdusă prin *dacă* din enunţul: *Dacă te-ai băgat în joc, trebuie să joci.,* este: **a.**- CT; **b.**- CV; **c.**- CI; **d.**- SB; **e.**- CZ.
4.- În care variantă există numai prepoziţii specifice cazului dativ ?
a.- contra,împotriva,asupra,potrivit; **b.**-graţie,datorită,mulţumită,asemenea;
c.- din cauza, în ciuda, în pofida, în locul; **d.**- deasupra, înaintea, despre, a;
e.- în jurul, aidoma, conform, graţie.
5.- În propoziţia: *Ei sunt lepădaţi de oameni şi asemuiţi fiarelor.,* cuvintele subl. sunt:
a.- c.indirect; **b.**- atr.subst.prep.; **c.**- c.agent; **d.**- c.c.mod; **e.**- c.c.cauză.
6.- Nu se desparte niciodată prin virgulă: **a.**-atr.de subst.; **b.**-c.ccz de regentul lui;
c.- c.c.cdţ. de regentul lui; **d.**-c.c.t. de regentul lui; **e.**-subiectul de predicat.
7.- Există numai prepoziţii specifice cazului dativ în varianta:
a.- contrar, conform, potrivit, aidoma; **b.**- contra, împotriva, asupra, de la;
c.- deasupra, înapoia, dinaintea, datorită; **d.**- mulţumită, înăuntrul,pe la,dinaintea;
e.- graţie, contra, cu tot cu, de la.
8.- *Şi* din exemp.:*A venit şi el cu noi.,*este:**a.**-conj.coord.cop.; **b.**-conj.coord. adv.;
c.-conj.coord.concl.;**d.**-adv.cu funcţie sintactică;**e.**-adv.fără funcţie sintac.
9.- Cuvintele: *deşi* şi *deşi* sunt: **a.**-sinonime; **b.**-antonime; **c.**-omografe;
d.- omofone; **e.**- paronime.
10.- În fraza: *Era interesat de ce ai întârziat atât.,* subordonata este:
a.- CI; **b.**- SB; **c.**- CD; **d.**- CZ; **e.**- CS.
11.- Cuvântul marcat şi propoziţiile nr. 2 şi nr. 4 din textul: *Mi se vorbeşte de dreptul (omului) de a asculta ceea ce vrea, dar nu se ia în seamă dreptul meu de a nu asculta ce vor alţii.,* sunt: **a.**- atr. verbal; CD, CD; **b.**- atr. prepoz.; CD, CD;
c.- atr. verbal; SB, CD; **d.**- atr. verbal; CD, SB; **e.**- atr. verbal; SB, SB.
12.- Cuvântul marcat din enunţurile: 1.- *Tu n-ai învăţat !* 2.- *Tu, învaţă !* 3.- *Învaţă tu !* este analizat corect în varianta:**a.**-toate sunt pron. pers. în N.,subiecte;
b.- pron.pers. în V., fără funcţie sintactică în toate propoziţiile;
c.- 1.- pron.pers. în V., subiect; 2. şi 3.- pron.pers.în V., fără funcţie sint.;
d.- 1.-pron.pers.în N.,subiect; 2.- pron.pers.,V.,f.f.s.; 3.-pron.pers., N.,sb ;
e.- 1.- pron.pers., N., sub.; 2.- interjecţie, V., f.f.s.; 3.- pron.pers.,N., sub..
13.- Cuvântul marcat din exemplul: *Văd venind o oaste-mpărătească...* este:
a.- c.c.mod; **b.**- c.direct; **c.**- c.c.timp; **d.**- c.c.cauză; **e.**- c.c.scop.
14.- În propoziţia: *Avea ochii cârpiţi de somn.,* cuvintele marcate sunt:
a.- c.agent; **b.**-c. ind.; **c.**- c.c.cauză; **d.**- c.c.mod; **e.**- atr.subst. prepoz.
15.- Subordonatele din fraza: *Se vede că nu-ţi place să înveţi, altfel ai citi mai mult.,* sunt, în ordine: **a.**-CD,SB; **b.**-CD,CD; **c.**-SB,SB; **d.**-SB,CD; **e.**-SB, CI.

16.- *Insolent* înseamnă: **a.-** impertinent; **b.-** ciudat, neobişnuit; **c.-** bizar; **d.-** introdus (în sol); **e.-** insolubil.

17.- Cuvintele marcate din exemplul: *Spre sărbătorirea deplinei mele biruinţi, aprinsei o ţigară.*, sunt: **a.-**c.ind.; **b.-**c.c.mod; **c.-**c.c.cauză; **d.-**c.c.scop; **e.-** c.c.cns.

18.- Propoziţiile introduse prin *dacă* şi *de* din fraza: *Apoi, dacă ar fi fost acolo, cum spun ei,nu s-ar fi ridicat cu asemenea putere popoarele uniunii să-i bată, cum i-a bătut pe nemţi şi să-i alunge cum i-a alungat, de-i năpustiră până în bârlogul lor.*,sunt:

a.-CDŢ,CDŢ; **b.-**CDŢ,CNS; **c.-**CV,CNS; **d.-**CT,CS; **e.-**CDŢ,CM

19.- Câte subordonate circumstanţiale apar în fraza: *Dacă admiţi că o căsnicie e o asociaţie pentru bunul trai e ruşinos să protestezi atunci când e dizolvată, dar cum să primeşti formula de metafizică vulgară că iubirea sufletească e o conjugare de entităţi abstracte ?* **a.-** 1; **b.-** 2; **c.-** 3 **d.-** 4; **e.-** 5.

20.- Subordonatele din frazele: 1.- *S-a dus cu scopul să-l cumpere.* 2.- *A trecut pe acolo cu intenţia să-l vadă.* 3.- *Du-te de mănâncă !* 4.- *A plecat cu gândul să revină curând.*, sunt: **a.-** CS (1, 2, 3, 4); **b.-** CS (1, 3, 4), AT (2); **c.-** AT(1,2,4), CS (3); **d.-** CS (1, 3), AT (2, 4); **e.-** AT (1, 2), CS (3, 4).

21.- Cuvântul marcat din exemplul: *Tu mi-ai spus câte ţi s-au întâmplat de-a doua zi.*, este: **a.-** pron.relativ – subiect; **b.-** adjectiv relativ – subiect; **c.-** adv. relativ–c.c.m.; **d.-**adj.relativ –c.c.m.; **e.-** pron. interogativ – c.direct.

22.- Sunt la reflexiv pasiv verbele din varianta: 1.- *Iarna se înserează devreme.* 2.- *Toamna plouă mai tot timpul.* 3.- *Magazinele se deschid la ora 6.* 4.- *Azi se ţin cursurile în amfiteatru.* **a.-**în toate; **b.-**în 1,2; **c.-**în 4; **d.-**în 1, 2, 3; **e.-** în 3 şi 4.

23.- Care serie conţine numai neologisme ? **a.-** a aloca, sponsor, hit, incizie; **b.-** a purta, alienare, sponsor, hit,incizie; **c.-** a aloca,alienare,sponsor,june,incizie; **d.-** alb, alienare, sponsor, hit, incizie; **e.-**a bea, alienare,sponsor, hit, incizie.

24.- Aparţin aceleiaşi familii lexicale toate cuvintele din varianta:

a.- frică, fricos,neînfricat,înfricoşa; **b.-**brusc, a brusca, bruscare,brutalitate;
c.- a vedea, vedere, prevedere, revedea, vendetă;
d.-bun, bunişor, a îmbuna, bunditã; **e.-** a duce, a reduce, a produce, duce.

25.- Cuvintele marcate din enunţul: *Fiind împinsă, a căzut.*, sunt:

a.- c.c.cz.–verb pred.,gerunziu,d.pasivă; **b.-**c.c.cz.–vb.cop.,gerunziu+n. pr.;
c.- c.c.cauză – verb predicativ, gerunziu + c.c.mod – adjectiv;
d.- predicat verbal – gerunziu cu val. de indicativ prezent, diateza pasivă;
e.- c.c.timp – verb copulativ la gerunziu + nume predicativ.

26.- Substantivul în vocativ: **a.-** nu are niciodată funcţie sintactică;
b.- poate fi atribut subst.prepoz.; **c.-** poate fi atribut subst. apoziţional;
d.- uneori poate fi nume predicativ; **e.-** uneori poate fi subiect.

27.- Semnificaţia cuvântului *venal* este:**a.-**lipsit de respect;
b.-cu pretenţii nejustifucate; **c.-**lipsit de scrupule; **d.-**favorabil; **e.-**care impune.

28.- Formele corecte de imperativ singular negativ ale verbelor *a fi, a zice, a duce, a face* sunt: **a.-** nu fii,nu zi,nu duce, nu face; **b.-** nu fi, nu zi, nu duce, nu fă;
c.- nu fii, nu zice, nu duce, nu fă; **d.-** nu fii, nu zice, nu duce, nu face;
e.- nu fi, nu zice, nu duce, nu face.

29.- În enunţul: *Rareori numai, albastrul cerului limpede, al cerului subţire se păteazã de un punct negru;e un vultur prădalnic care ocheşte,poate,din înălţimile văzduhului, vreo sprinţară veveriţă.(C.Hogaş).*, numărul total de substantive în cazul acuzativ este:
a.- 1; **b.-** 2; **c.-** 3; **d.-** 4; **e.-** 5.

30.- În exemplul: *O dorinţă a fetei...*, punctele de suspensie se pot înlocui cu:
a.-cea mijlocie; **b.-**celei mijlocii; **c.-**cele mijlocii;**d.-**celei mijlocie; **e.-**celeia mijlocii.

31.- Cuvintele marcate din enunţul: *Care dintre voi va câştiga medalia ?* sunt, în ordine:**a.-** subiect,c.indirect; **b.-** c.direct, c.indirect; **c.-** subiect, atr.pron. prep.;
d.- subiect, atr. pronominal genitival; **e.-** c. direct, atribut pronominal.

32.- Subordonatele din fraza: *Dacă o femeie râde nu mai înseamnă că e şi veselă.*,sunt:
a.- CV,CD; **b.-** SB,PR; **c.-** CDŢ, PR; **d.-** CZ, CD; **e.-** CV, CDŢ.

33.- Propoziţia introdusă prin conjuncţia *că* din fraza: *E de observat că, în efortul său de a da un diagnostic crizei naţionale, regele Carol I nu umblă după cauze externe.*, este: **a.-** CV; **b.-** PR; **c.-** SB; **d.-** CD; **e.-** CI.

34.- Cuvintele *a investi* şi *a învesti* sunt: **a.-** antonime; **b.-** sinonime;
c.- paronime; **d.-** omonime; **e.-** cuv. polisemantice.

35.- Toate cuvintele marcate din exemplele următoare sunt prepoziţii în varianta:
a.- 1.- *Ochii lui seamănă a laţ.* 2.-*Din cauza a ceea ce ai făcut te-a pedepsit.*
b.- 1.- *Stau aici până mâine.* 2.- *Stau aici până vii tu.*
c.- 1.- *De aici plec la voi.* 2.- *De vrei, vino !*
d.- 1.- *L-am primit drept recompensă.* 2.- *Avea spatele drept ca lumânarea.*
e.-1.-*Mereu eşti contra mea.*2.-*Nu te contra cu cine e mai puternic ca tine!*

36.- Au forme speciale pentru toate persoanele numai verbele din varianta: 1.- *Mă doare capul.* 2.- *Îmi place muzica.* 3.- *Aleargă după doi iepuri.* 4.- *Vacanţa durează două săptămână.* **a.-** 3; **b.-** toate; **c.-** 1 şi 3; **d.-** 1, 2 şi 3; **e.-** 3 şi 4.

37.- Fac parte din aceeaşi familie toate cuvintele din varianta:
a.- familie, familial, familist; **b.-** fascina, fascinaţie, fascinant, fascicol;
c.-cale, acălători, călător, călătorie, cal; **d.-** cald, căldură, a încălzi, calorifer;
e.- des, deseori, adeseori, îndesi, îndesat, desuet.

38.- Precizaţi funcţia sintactică a cuvintelor marcate din următorul enunţ: *De altfel, rosul regelui-filozof nu e decât să dovedească perfecta lor compatibilitate.*
a.-atr.subst.+subiect; **b.-**atr.subst.genitiv.+ c.d.; **c.-** atr.subst.genitiv.+subiect;
d.- atr. substantival genitival + nume predicativ; **e.-** atr. subst. + c.indirect.

39.- Propoziţia marcată din fraza: *Sunt momente când se pare că ficţiunea oboseşte, devine irespirabilă şi atunci a evada în lumea documentului, într-o mapă cu acte de arhivă e o binecuvântare.*,este: **a.-**CT; **b.-**APOZ; **c.-**AT; **d.-**CD; **e.-** CI.

40.- În care variantă este o circumstanţială de loc ?
a.- *S-a mutat din casa unde a locuit în copilărie.*
b.- *Unde nu e cap,vai de picioare.* **c.-***Când m-aş încrede în tine, unde aş ajunge ?*
d.- *Unde s-ar duce, tot acasă vine.* **e.-***Unde se credea bolnavă,mergea des la medic.*

41.- Există o circ. de timp în fraza: 1.- *Cum stă ploaia, plecăm.* 2.- *Munceşte în plus de câte ori are ocazia.* 3.- *De sărbători, scrie întâi adresa pe plic, apoi compune un text poetic.* 4.- *Înainte să scrie felicitarea, se gândeşte la un text frumos.*
a.- în 2; **b.-** în 2 şi 3; **c.-** în 4; **d.-** în 1, 2, 4; **e.-** în 1, 2, 3, 4.

42.- În textul: *Nu ştiai în faţa cui să vorbeşti sau să taci, când, unde şi cum.*, există:
a.- 1 PP şi 2 CD; **b.-** 1 PP şi 5 CD; **c.-** 1 PP, 2 CD, 1 CT, 1 CL şi 1 CM;
d.- 1 PP, 2 AT, 1 CT, 1 CL şi 1 CM; **e.-** 1 PP şi 2 AT.

43.- Categoriile gramaticale folosite în morfologie sunt:
a.- articularea, genul, numărul, cazul, diateza, persoana, adverbul;
b.- genul, numărul, cazul, comparaţia, persoana, modul, timpul, diateza;
c.- declinarea şi conjugarea; **d.-** flexiunea şi tranzitivitatea;
e.- declinarea, conjugarea, tranzitivitatea, funcţia.

44.- În fraza: *Poate că aceste imagini nici nu mi-ar fi trecut vreodată prin minte dacă acei cântură-rele dintre vecini (...) n-ar fi pus cu toţii umărul la frica mea.*, prima subordonată este: **a.-** CD; **b.-** SB; **c.-** PR; **d.-** COND; **e.-** PR.

45.- Subordonata din fraza: *Un sentiment de neliniște pare că învăluie dorul nostru.*,este:
a.- SB; **b.-** CM; **c.-** PR; **d.-** CI; **e.-** CD.

46.- Cuvintele *eminent* – *iminent* sunt: **a.-** sinonime; **b.-** antonime;
c.- paronime; **d.-** omonime;**e.-** polisemantice.

47.- Propoziţiile subliniate sunt completive directe în frazele: 1.- *Du-te acum, zice el.* 2.- *Mi-a spus să mă duc acum.* 3.- *Mi s-a spus să mă duc acum.* 4.- *Mi s-a comunicat la telefon: Du-te acum.*, sunt: **a.-** în toate; **b.-** în 2; **c.-** în niciuna; **d.-** în 2, 3, 4; **e.-** în 3, 4.

48.- În fraza: *Trebuie să ne gândim şi noi cum şi ce facem pentru a-l îmbuna.*, există:
a.- 4 prop.: PP, SB, CD, CD; **b.-** 5 prop.: PP, CD, CD, CD, CS;
c.-4 prop:PP,CD,CD,CD; **d.-**5 prop:PP,SB,CI,CI,CS; **e.-**4 prop:PP,SB,CI,CI.

49.- Precizaţi felul propoziţiilor din fraza următoare: *Fireşte că nu e recomandabil să-ţi exprimi îndoiala sau să scoţi la iveală lucruri care sunt private.*
a.- PP, SB, SB, SB, AT; **b.-** PP, SB, CD, CD, AT; **c.-** PP, SB, CD, SB, AT;
d.- PP, PR, SB, SB, AT; **e.-** PP, SB, SB, SB, CD.

50.- În care variantă verbul este la diateza pasivă, iar predicatul este verbal ?
a.- *Să se analizeze toate documentele !*
b.- *Medicii au insistat să fie făcută autopsia.* **c.-** *De ce eşti supărat pe toţi ?*
d.- *Drumurile noastre se vor fi despărţit fără să ne dăm seama.*
e.- *Fiind bine înţeleasă de elevi, lecţia părea uşoară.*

51.- Subordonatele din fraza: *Fiind mereu invidioasă pe cine avea succes, a reuşit trista performanţă să-şi piardă toţi prietenii.*, sunt, în ordine:
a.- CI, AT; **b.-** CD, AT; **c.-** CI, CNS; **d.-** CD, CNS; **e.-** CZ, AT.

52.- Sunt numai adjective pronominale cuvintele din seria:
a.- fiecare, oricine, alde; **b.-** oricine, niscai; **c.-** niscai, alde;
d.- alde, fiecare; **e.-** fiecare,niscai,oricine,alde.

53.- În care dintre variante nici un cuvânt nu este derivat cu sufixul *iţă*:
a.- prepeliţă, actriţă, suliţă; **b.-** doctoriţă, fetiţă, umbriţă;
c.-căpriţă,codiţă,căpiţă; **d.-**suliţă,măgăriţă,notiţă; **e.-** funtiţă, actriţă, grădiniţă.

54.- În propoziţia: *A dat fân la cai.*, cuvântul *a* are valoare morfologică de:
a.- prepoziţie; **b.-** verb predicativ; **c.-** verb cop.; **d.-** verb aux.; **e.-** adverb.

55.- Nu pot fi predicate verbale verbele la modul: **a.-** indicativ; **b.-** gerunziu;
c.- conjunctiv; **d.-** condiţional.optativ; **e.-** imperativ.

56.- Subordonatele din fraza: *Acum i se păru că ar fi nepotrivit cu slujba lui să tăifăsuiască cu un băieţandru.*, sunt:
a.- PR, CD; **b.-** SB, CD; **c.-** SB, SB; **d.-** PR, SB; **e.-** SB, CDŢ.

57.- Cuvântul marcat din enunţul: *Plecarea lui acolo ne-a surprins.*, este:
a.- atr. adverbial; **b.-** atr. adjectival; **c.-** c.c.loc.; **d.-** c.direct; **e.-** c.indirect.

58.- Dintre formele: *care, cine, ce, cât,* au numai valoare pronominală:
a.- care; **b.-** cât şi cine; **c.-** cine: **d.-** cine şi ce; **e.-** care şi cine.

59.- Există un adverb predicativ în varianta:
a.- *Evident că trebuie să terminaţi. Puţin probabil să vină azi.*
b.- *Vom veni şi noi. Fireşte că vă înţelegem.*
c.- *El poate pleca ?Voi,desigur, aţi refuzat.*
d.- *Poate ne ajutaţi să terminăm. Nu vine, măcar că l-au rugat toţi.*
e.- *Cum poate spune aşa ceva ? Las' că vă ajungem din urmă.*

60.- În care dintre serii toate substantivele sunt diminutive ?
a.- copilaş,mijlocel,aripioară; **b.-**băieţel,drapel,cuţitaş; **c.-**panel,aţică,furnică;
d.- brânzoaică, portofel, fiţuică; **e.-** cărticică, şniţel, curticică.

61.- *Bibliofil* desemnează persoana care:**a.-**iubeşte biblia; **b.-**are o boală de sânge;
c.- sângeros; **d.-** iubeşte cartea; **e.-** iubeşte străinii.

62.- Verbele *a duce* şi *a vedea* au forma corectă numai în varianta:
a.- ducem-aş, vedea-te-aş; **b.-** duce-m-aş, vedea-te-aş;
c.-ducemaş,vedea-te-aş;**d.-**duce-m-aşi,vedea-te-aşi;**e.-**duce-m-aşi,vedeateaş;

63.- În fraza: *Trecătorule, care treci prin faţa lui, nu fi laş !* subordonata şi cuvântul marcat sunt: **a.-**AT,subiect; **b.-**APOZ, subiect; **c.-** AT, c.d.; **d.-** AT, f.f.s.; **e.-** AT,apoz.

64.- Există numai construcţii sau cuvinte pleonastice în varianta:
a.- avansaţi înainte, grozav de arhiplin, extraordinar de minunat;
b.- extravilan, extraşcolar, ultra-ultraelegant, supraefort foarte mare;
c.- arhicunoscut foarte bine de toţi,supraelastic,supracopertă exterioară;
d.- superlong în lungime,detaliu superfluu,arhimilionar foarte bogat, supraîncărcat prea mult;
e.- mai inferior, Extremul Orient, minim cel puţin doi, maxim zece cel mult;

65.- Propoziţiile din fraza:*Este o greşeală banală care trebuie să fie evitată,*sunt:
a.-PP,AT,SB; **b.-**PP,PR,CD; **c.-**PP,AT,CS; **d.-** PP,APOZ,SB; **e.-**PP,APOZ,SB.

66.- Cuvintele marcate din enunţul: *„Bine-ai venit, Măria Ta, ce poftești de la noi ?* sunt:
a.- substantiv, adjectiv pron. posesiv, pronume relativ, pronume personal;
b.- loc. pronominală de politeţe, pronume interogativ, pronume personal;
c.- loc. pronominală de politeţe, pronume relativ, pronume personal;
d.- loc. pronominală de politeţe, pronume interogativ, pronume posesiv;
e.- substantiv, adj. pronom. posesiv, pronume interogativ, pronume personal.

67.- În enunţul: *Na-ţi-o bună că ţi-am dres-o !,* cuvântul *o* este:
a.- c.direct exprimat prin pronume personal în acuzativ;
b.- pronume personal cu valoare neutră, fără funcţie sintactică;
c.- articol nehotărât; **d.-**c.indirect exprimat prin pron. personal în acuzativ;
e.- pronume personal în dativul etic, fără funcţie sintactică.

68.- Cuvintele marcate din propoziţia: *Inima lui e plină de milă.*, sunt:
a.- c.c.mod; **b.-**nume predicativ; **c.-** c.c.cauză; **d.-** c.direct; **e.-** c.indirect.

69.- Forma corectă a cuvintelor din exemplele: 1.- *agrea(a)/ agreia(b)/ agreea(c);* 2.- *facsimil(a) / facsimul(b)* 3.- *fax(a) / facs(b),* este în varianta:
a.- 1 a,2 a, 3 b; **b.-** 1 b, 2 b, 3 b; **c.-**1 c,2 a,3 b; **d.-**1 c, 2 b, 3 a; **e.-**1 a,2 a,3 a.

70.- Verbele sunt scrise la forma corectă numai în varianta:
a.-încin-are-aş şi n-am cui; **b.-**închinareaş şi n-am cui; **c.-**închinare-aşi şi n-am cui;
d.-închinare-aş şi n-am cui; **e.-**închinare-aşi şi nam cui.

71.- *Recesiune* are sinonimul corect: **a.-**recensământ; **b.-**retragere,diminuare temporară;
c.- depresiune nervoasă; **d.-** repunere în drepturi; **e.-** represiune.

72.- Există o subordonată subiectivă în fraza: 1.- *Ce a mâncat lupul e bun mâncat.* 2.- *Ce poţi face singur, nu lăsa să-ţi facă altul.* 3.- *Câinele ce stă la bucătărie nu e pentru vânătoare.* **a.-** 1,3; **b.-** 1; **c.-**în niciuna; **d.-** 1,2,3; **e.-** 1, 2.

73.- Subordonata introdusă prin *de* din fraza: *Harap-Alb, fiindcă eşti aşa de bun de ţi-a fost milă de viaţa noastră, vreau să-ţi fac şi eu un bine.,* este:
a.- CZ; **b.-** CNS; **c.-** Cl; **d.-** CM; **e.-** CS.

74.- Cuvântul marcat şi subordonata din textul: *Culmea era că-şi făcuse o rochie de casă dintr-un fel de caşmir.,* este: **a.-** nume pred.,SB; **b.-** subiect, CD;
c.- c.c.mod, SB; **d.-** c.c.mod, PR; **e.-** c.direct, PR.

75.- Formele după caz ale pronumelui *dumneata* sunt: **a.-** N.,Ac., G., D: dumneata; V. -;
b.- N, AC, V: dumneata;G- D; lu dumneata; **c.-** N, Ac, V: dumneata;G-D:dumitale;
d.- N, Ac: dumneata; G-D,V: dumitale; **e.-** N,Ac.V: dumneata; G-D: dumnitale.

76.- Sinonimul cuvântului *insidios* este în varianta:
a.- pătrunzător; **b.-** invidios; **c.-** inconsecvent; **e.-** insistent.

77.- Principala din fraza: *„ La steaua care-a răsărit / E-o cale-atât de lungă / Că mii de ani i-au trebuit / Luminii să ne-ajungă."* este: **a.-** *E-o cale-atât de lungă;*
b.- *Luminii să ne-ajungă;* **c.-** *La steaua...e-o cale-atât de lungă;*
d.- *La steaua a răsărit;* **e.-** *La steaua care-a răsărit.*

78.- Adjectivul pronom. nehotărât se acordă cu substantivul: **a.-**în gen şi număr;
b.-în caz şi nr.;**c.-**în gen,nr. şi caz; **d.-**în gen şi caz; **e.-**în gen,nr.,caz,persoană.

79.- Subordonatele din fraza: *De schimbat, cărţile nu puteau schimba nimic, dar ele descriau cum arată omul când nu-i rost de nicio fericire.,* sunt:
a.- CM, CT; **b.-** CM, AT; **c.-** CD, AT; **d.-** CD, CT; **e.-** CI, CV.

80.- Articolul este: **a.-** numai hotărât; **b.-** numai nehotărât;
c.- articol hotărât enclitic şi proclitic, nehotărât;
d.- art. hotărât enclitic şi proclitic, nehot., posesiv-genit., demonstrativ;
e.- articol hotărât, nehotărât, adjectival, adverbial.

81.- Subordonata introdusă prin *de* din exemplul: *„Nu spera când vezi mişeii / La izbândă făcând punte / Te-or întrece nătărăii / De ai fi cu stea în frunte.",* este:
a.- CDŢ; **b.-** CI; **c.-** CNS; **d.-** CV; **e.-** CT.

82.- Propoziţia marcată din fraza:*Ca să nu mă doboare prima deznădejde, mi-am impus-o pe a doua, mai puternică."*este: **a.-**CZ; **b.-**CDŢ; **c.-**CNS; **d.-**CV; **e.-** CS.

83.- Rădăcina cuvintelor *duşmănesc, puţinică* este corect identificată numai în varianta:
a.-duş,puţ;**b.-**duşmăne,puţi; **c.-**duşman,puţini; **d.-**duşmănesc,puţini; **e.-**duşmăn,puţin.

84.- Sunt articulate substantivele numai în varianta: **a.-** sandală, baclava, balama;
b.- floarea, cafeaua, macara; **c.-** lecţii, femeii, staţii;
d.- fetei, mamei, serbării; **e.-** lui Radu, basma, macara.

85.- În enunţurile: 1.- *Bătrânul om trece pe stradă.* 2.- *Bătrânii oameni trec pe stradă.* 3.- *Bătrânul trece pe stradă.,* cuvintele marcate au, în ordine, valoarea morfologică de:
a.- adjectiv, adjectiv, substantiv; **b.-** adjectiv, adjectiv, adjectiv;
c.- subst., subst., subst.; **d.-** atribut,atribut,subiect; **e.-**subiect,subiect,subiect.

86.- Antonimul corect al cuvântului *amonte* este cel din varianta:
a.- deal; **b.-** alpin; **c.-** montan; **d.-** aval; **e.-** muntos.

87.- În enunţul: *Niciunul dintre elevi nu a fost obligat să participe la concurs, dar niciunuia nu i-a fost permis să copieze de la colegi.,* verbul *a fi* este:
a.- auxiliar; **b.-**copulativ; **c.-**predicativ; **d.-**aux., şi predicativ; **e.-** pred.şi aux.

88.- Subordonata din fraza: *Taina e să nu deznădăjduieşti la cea dintâi dezamăgire.* este:
a.- CD; **b.-** PR; **c.-** CM; **d.-** CS; **e.-** CNS.

89.- În care variantă prepoziţia nu este corect folosită: 1.- *Un bătrân atât de simplu după vorbă, după port.* 2.- *Dupe mine, faci cum crezi.* 3.- *Să iei cartea după scaun.* 4.- *Medicamentele se iau după masă.*
a.- în 2 şi 3; **b.-** în toate; **c.-** în 2 şi 4; **d.-** în nici una; **e.-** în 1 şi 4.

90.- În fraza: *Nu mai e nevoie ca inelectualii să devină miniştri, prim-miniştri sau preşedinţi.,* subordonata este: **a.-**CI; **b.-** AT; **c.-** PR; **d.-** SB; **e.-** CZ.

91.- Subordonata din fraza: *Îmi pare rău că n-ai venit.,* este:
a.- SB; **b.-** PR; **c.-** CZ; **d.-** CI; **e.-** CM.

92.- *A devaliza* este sinonim cu: **a.-** a scoate ceva din valiză; **b.-** a jefui;
c.- a destabiliza; **d.-** a despacheta; **e.-** a deşuruba.

93.- În enunţul: *Prietenul nostru a venit ieri.,* cuvântul marcat are valoare morfologică de: **a.-**pronume posesiv; **b.-**adj. pron.de întărire; **c.-**adjectiv pron. posesiv;
d.- pronume personal; **e.-** pronume de întărire.

94.- Prin contragere, propoziţia subordonată din fraza: *Se cuvine să-l ajutăm.,* devine:
a.- nume predicativ; **b.-** atribut; **c.-** c.direct; **d.-** subiect; **e.-** c.indirect.

95.- Structura ce conţine viitorul anterior este: **a.-** are să vină devreme;
b.- să-l fi văzut venind; **c.-** va fi venind devreme; **d.-** va fi venit devreme;
e.- s-ar fi văzut venind.

96.- Propoziţiile din fraza: *Bineînţeles că ar trebui să fii acolo.,* sunt:
a.- PP,SB,CDŢ; **b.-**PP,CD,CD;**c.-** PP, SB, CD; **d.-**PP,CZ,SB; **e.-** PP,SB,SB.

97.- Fac parte din aceeaşi familie lexicală toate cuvintele din seria:
a.- aur, aureolă, a auri, auricul; **b.-** cânt, a cânta, cântăreţ, cântar;
c.- frez, frezie, frezor,a freza;**d.**grădină,grădinărit,a îngrădi,grădinar,grămadă;
e.- şcoală, şcolar, a şcolariza, şcolăreşte.

98.- În contextul: *Cartea aceasta a fost mai puţin interesantă decât celelalte.,* adjectivul *interesantă* se află la gradul:**a.-**comp.de inferior.; **b.-** comparativ de superioritate;
c.- comparativ de egalitate; **d.-** superlativ relativ de super; **e.-** superlativ absolut.

99.- Cuvântul marcat din enunţul: *Altul este al tău suflet,/ Alţii ochii tăi acum.,* este:**a.-**pronume pers.în G./atr.pronominal; **b.-** pron.posesiv în G./ atr.pronomin.;
c.- adj.pron.pos./atr.adj.;**d.-**adj.pron.pos./atr.pron;**e.-**pron.posesiv în N./sub.

100.- Structura morfematică a cuvântului *despărţitor* este corectă în varianta:
a.- des(prefix) + părţ(rădăcină) + i, + tor(sufixe);
b.- despărţ(rădăcină) + i + tor (sufixe); **c.-** despărţi(rădăcină) + tor(sufix);
d.-des(prefix)+părţi(rădăcină)+tor(sufix); **e.-**des(prefix)+părţit(răd.)+or(sufix).

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **d**.- Formele corecte ale cuvintelor date sunt în varianta indicată.

2.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Sunt capabilă* [1]*/(PP) să iert,*[2]*/(CI) însă nu pot* [3]*/(PP) să uit* [4]*/(CD) ce am trăit.*[5]*/(CD).*

3.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Dacă te-ai băgat în joc,*[1]*/(CZ) trebuie* [2]*/(PP) să joci.*[3]*/(SB).* Aici, conjuncţia *dacă* are sensul de *deoarece.*

4.- **b**.- Prepoziţiile specifice cazului dativ sunt: *graţie, mulţumită, datorită, potrivit, conform, contrar, asemenea, aşijderea, aidoma, anterior, ulterior, posterior* – urmate – obligatoriu – de un substantiv, pronume sau numeral în dativ.

5.- **c**.- În enunţul: *Ei sunt lepădaţi de oameni şi asemuiţi fiarelor.*, cuv. subliniat este compl. de agent expr. prin subst. în Ac.(este cerut de verbul la diat. pasivă).

6.- **e**.- Subiectul nu se desparte niciodată de predicat.

7.- **a**.- Prepoziţiile specifice dativului sunt în varianta indicată (vezi grila 4).

8.- **e**.- Cuvântul *şi* este conjuncţie coordonatoare copulativă când leagă două părţi de propoziţie sau două propoziţii de acelaşi fel. Când leagă două părţi de propoziţie diferite, devine adverb de întărire, fără funcţie sintactică.

9.- **c**.- Omografele sunt cuvintele care se scriu identic, dar se pronunţă diferit în funcţie de accent şi au sensuri diferite: *deşi* (adjectiv) / *deşi* (conj.subordonatoare).

10.- **a**.- Delimitarea şi felul prop.: *Era interesat* [1]*/(PP) de ce ai întârziat atât.*[2]*/(CI).*

11.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Mi se vorbeşte de dreptul omului de a asculta* [1]*/(PP) ce vrea,*[2]*/(CD) dar nu se ia în seamă dreptul meu de a nu asculta* [3]*/(PP) ce vor alţii.*[4]*/(CD).*Cuvântul subliniat are funcţia de atribut verbal exprimat prin verb la infinitiv precedat de prepoziţia *de.* Cele două subordonate sunt CD.

12.- **d**.- În enunţurile: 1.- *Tu n-ai învăţat !* 2.- *Tu, învaţă !* 3.- *Învaţă tu !*, cuvintele subliniate sunt, în ordine: pronume personal în N. / subiect + pronume personal în V., fără funcţie sintactică + pronume personal, N./ subiect.

13.- **b**.- În enunţul: *Văd venind o oaste-mpărătească...,* cuvântul subliniat are funcţia de complement direct exprimat prin verb la gerunziu.

14.- **c**.- În enunţul: *Avea ochii cârpiţi de somn.*, cuv. marcate au funcţia de c.c.cauză exprimat prin substantiv în Ac.

15.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Se vede* [1]*/(PP) că nu-ţi place* [2]*/(SB) să înveţi,*[3]*/(SB) altfel ai citi mai mult.*[4]*/(PP).*

16.- **a**.- Cuvântul *insolent* = impertinent.

17.- **d**.- În ex: *Spre sărbătorirea deplinei mele biruinţi, aprinsei o ţigară.*, cuvintele marcate au funcţia de c.c.scop exprimat prin substantiv în Ac.

18.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Apoi,*[1]*/(PP) dacă ar fi fost acolo* [2]*/(COND) cum spun ei,*[3]*/(CM) nu s-ar fi ridicat cu asemenea putere popoarele uniunii* [1]*/ să-i bată* [5]*/(CS) cum i-a bătut pe nemţi* [6]*/(CM) şi să-i alunge* [7]*/(CS) cum i-a alungat* [8]*/(CM) de-i năpustiră până în bârlogul lor.*[9]*/(CNS).*

19.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor:*Dacă admiţi* [1]*/(CDŢ)că o căsnicie e o asociaţie pentru bunul trai* [2]*/(CD) e ruşinos* [3]*/(PP) să protestezi atunci* [4]*/(SB) când e dizolvată,*[5]*/(CT) dar cum să primeşti formula de metafizică vulgară* [6]*/ (PP) că iubirea sufletească e o conjugare de entităţi abstracte ?*[7]*/(AT).***De reţinut**:

propoziţiile necircumstanţiale sunt: SB, PR, AT, AP, CD, CI, CAG, iar propoziţiile circumstanţiale sunt: CL, CT, CM, CS, CDŢ, CZ, CV şi CNS.

20.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: 1.- *S-a dus cu scopul* [1]*/(PP) să-l cumpere.*[2]*/(AT)* 2.- *A trecut pe acolo cu intenţia* [1]*/(PP) să-l vadă.*[2]*/(AT).* 3.- *Du-te* [1]*/(PP) de mănâncă.*[2]*/(CS).* 4.- *A plecat cu gândul* [1]*/(PP) să revină curând.*[2]*/(AT).*

21.- **a**.- În enunţul: *Tu mi-ai spus câte ţi s-au întâmplat de-a doua zi.*, cuvântul subliniat are funcţia de subiect exprimat prin pronume relativ în prop. 2, cerut de verbul impersonal *s-au întâmplat.*

22.- **e**.- Verbele reflexiv-pasive au în faţă pronumele reflexiv *se*, dar acţiunea este făcută de altcineva: *se deschid* şi *se ţin* – de către cineva.

23.- **a**.- Neologisme sunt numai în varianta indicată. În celelalte variante sunt şi cuvinte mai vechi: *a purta, june, alb, a bea.*

24.- **a**.- Numai în varianta indicată sunt cuvinte din aceeaşi familie lexicală.

25.- **a**.- În enunţul: *Fiind împinsă, a căzut.*, cuvintele subliniate au funcţia de c.c.cauză exprimat prin verb predicativ la gerunziu, diateza pasivă (de către cineva).

26.- **c**.- Substantivele în vocativ nu au funcţie sintactică, dar, dacă după un substantiv în V. este un alt substantiv în V., acesta are funcţia de atribut subst. apoziţional: *Domnule profesor, meritaţi felicitări !*

27.- **c**.- Sensul cuvântului *venal* = lipsit de scrupule.

28.- **e**.- Formele corecte ale verbelor date sunt în varianta indicată.

29.- **c**.- În enunţul dat, numai subst.: *de un punct, din înălţimile* şi *veveriţă* sunt în acuzativ. Celelalte substantive sunt în cazurile: *albastrul, un vultur (N.),cerului, al cerului, văzduhului (G.).*

30.- **b**.- Forma corectă este: *O dorinţă a fetei celei mijlocii.* Dacă substantivul din stânga este în genitiv sau dativ, articolul demonstrativ-adjectival este la fel.

31.- **c**.- În exemplul: *Care dintre voi va câştiga medalia ?*, cuvintele subliniate sunt, în ordine: subiect exprimat prin pronume interogativ + atribut pronominal prepoziţional exprimat prin pronume personal precedat de prepoziţie.

32.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Dacă o femeie râde* [1]*/(SB) nu mai înseamnă* [2]*/(PP) că e şi veselă.*[3]*/(PR).* Aici se aplică regula verbului *a însemna*: dacă în faţa verbului *a însemna* este o propoziţie introdusă prin *dacă, să, când* şi după verbul *a însemna* este altă propoziţie, prima este SB şi ultima este PR.

33.- **c**.- Delimitarea şi felul prop.: *E de observat* [1]*/(PP) că, în efortul său de a da un diagnostic crizei naţionale, regele Carol I nu umblă după cauze externe.*[2]*/(SB).*

34.- **c**.- Cuvintele *a învesti / a investi* sunt paronime.

35.- **a**.- În enunţurile date, cuvântul *a* este, prepoziţie pentru Ac. în var. **b**, *până(când vii tu)* este loc. conjuncţională; în var. **c**, *de (vrei)* este conjuncţie subordonatoare (dacă); în var. **d**, *(spatele drept)* este adjectiv, iar în var. **e**, *(nu te contra)*=verb.

36.- **a**.- Răspunsul corect este în varianta indicată. Verbele din celelalte variante au forme numai de persoana a III-a: *doare, place, durează.*

37.- **a**.- În celelalte variante sunt şi cuvinte care nu aparţin familiei lexicale respective: *fascicol, cal, calorifer, calm, desuet.*

38.- **b**.- În enunţul: *De altfel,rostul regelui-filozof nu e decât să dovedească perfecta lor compatibilitate.*, cuvintele subliniate sunt, în ordine: atribut subst.genitival + complement direct, exprimate prin substantive.

39.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Sunt momente [1]/(PP) când se pare [2]/(AT) că ficţiunea oboseşte,[3]/(SB) devine irespirabilă [4]/(SB) şi atunci a evada în lumea documentului, într-o mapă cu acte de arhivă e o binecuvântare.[5]/(PP).*

40.- **b**.- În varianta **b** avem CL: *Unde nu e cap, [1]/(CL) e vai de picioare.[2]/(PP).* În celelalte variante, propoziţiile sunt: *S-a mutat din casa [1]/(PP) unde a locuit din copilărie.[2]/(AT). Când m-aş încrede în tine [1]/(CŢ) unde aş ajunge ?[2]/(PP).Unde s-ar duce,[1]/(CV) tot acasă se întoarce.[2]/(PP). Unde se credea bolnavă,[1]/(CZ) mergea aşa des la medic.[2]/(PP).*

41.- **d**.- Există CT în frazele: 1.- *Cum stă ploaia,[1]/(CT) plecăm.[2]/(PP).*2.- *Munceşte în plus [1]/(PP) de câte ori are ocazia.[2]/(CT).* 4.- *Înainte să scrie felicitarea,[1]/(CT) se gândeşte la un text frumos.[2]/(PP).* În fraza nr. 3, propoziţiile sunt: *De sărbători, scrie întâi adresa pe plic,[1]/(PP) apoi compune un text poetic.[2]/(PP).* Într-adevăr, în această frază există c.c.timp *de sărbători*, dar nu e prop. CT.

42.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Nu ştiai [1]/(PP) în faţa cui să vorbeşti [2]/(CD) sau să taci,[3]/(CD) când (să vorbeşti)[4]/(CD), unde (să vorbeşti)[5]/(CD) şi cum (să vorbeşti)[6]/(CD).* Toate propoziţiile CD depind de prop. PP. De reţinut: fiecare mijloc de legătură introduce o nouă propoziţie şi, dacă nu există predicate, acestea se subînţeleg. Deci câte mijloace de leg. avem, atâtea propoziţii sunt.

43.-**b**.- Categoriile gramaticale sunt: genul,numărul, cazul, persoana(la pronumele personale, reflexive, de politeţe, de întărire şi posesive şi la verbe), comparaţia (la adjective şi adverbe), modul, timpul, diateza (la verbe).

44.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Poate [1]/(PP) că aceste imagini nici nu mi-ar fi trecut vreodată prin minte [1]/(SB) dacă acei cântură-rele dintre vecini n-ar fi pus cu toţii umărul la frica mea.[2]/(CŢ).* De reţinut: adverbele predicative: *poate, pesemne, fireşte, sigur, desigur, probabil, negreşit, aproape, bineînţeles, noroc, pasămite* şi locuţiunile adverbiale predicative: *cu siguranţă, fără îndoială, fără doar şi poate, cu certitudine, de bună seamă, în mod cert / sigur / clar/ evident,* urmate de conjuncţiile că sau să cer obligatoriu prop. subiective, iar adverbele şi locuţiunile adverbiale de mai sus devin predicate verbale.

45.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Un sentiment de nelinişte pare [1]/(PP) că învăluie dorul nostru.[2]/(PR).*

46.- **c**.- Cuvintele *eminent* şi *iminent* sunt paronime.

47.- **b**.- Numai în fraza nr. 2 există CD: *Mi-a spus [1]/(PP) să mă duc acum.[2]/(CD).* În celelalte fraze, propoziţiile sunt: 1.- *Du-te acum,[1]/(PP) zice el.[2]/(PINC).* 3.- *Mi s-a spus [1]/(PP) să mă duc acum.[2]/(SB).* 4.- *Mi s-a comunicat la telefon:[1]/(PP) Du-te acum.[2]/(PP).* Dacă după două puncte, propoziţia următoare începe cu literă mare, aceasta este principală; dacă începe cu literă mică, este apozitivă.

48.- **e**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Trebuie [1]/(PP) să ne gândim şi noi [2]/(SB) cum (să facem)[3]/(CI) şi ce să facem pentru a-l îmbuna.[4]/(CI).*

49.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Fireşte [1]/(PP) că nu e recomandabil [2]/(SB) să-ţi exprimi îndoiala [3]/(SB) sau să scoţi la iveală lucruri [4]/(SB) care sunt private [5]/(AT).*

50.- **b**.- Numai în varianta **b** avem un verb la diateza pasivă / predicat verbal: *Medicii au insistat [1]/(PP) să fie făcută autopsia.[2]/(CI).* În celelalte variante, propoziţiile au predicate verbale sau nominale, dar nu sunt la diateza pasivă.

51.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Fiind mereu invidioasă [1]/(PP) pe cine avea succes,[2]/(CI) a reuşit trista performanţă [1]/ să-şi piardă toţi prietenii.[3]/(AT).*

52.- **c**.- Numai cuvintele *niscai, alde* cer obligatoriu subst. după ele şi devin adjective pronominale nehotărâte cu funcţia de atribut adjectival. Celelalte cuvinte: *fiecare, oricine* pot fi pronume nehotărâte fără substantiv.

53.- **a**.- Numai în varianta indicată nu există cuvinte derivate cu sufixul *iţă*. În celelalte variante, sunt derivate: *doctoriţă, fetiţă, umbriţă, căpriţă, codiţă, măgăriţă, notiţă, funtiţă, grădiniţă.*

54.- **d**.- În enunţul: *A dat fân la cai.*, cuvântul *a* este verb auxiliar la perfectul compus.

55.- **b**.- Verbele la moduri nepersonale: *infinitiv, gerunziu, participiu şi supin* nu pot fi predicate verbale.

56.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Acum i se păru [1]/(PP) că ar fi nepotrivit cu slujba lui [2]/(SB) să tăifăsuiască cu un băieţandru.[3]/(SB).*

57.- **a**.- Cuvântul *acolo* din enunţul: *Plecarea lui acolo ne-a surprins.*, este atr.adv.

58.- **c**.- Pronumele relativ-interogativ *cine* are numai valoare pronominală, deoarece nu suportă substantiv cu care să se acorde.

59.- **b**.- Numai în varianta **b** există adverbul predicativ *fireşte* / predicat verbal, cere SB. În celelalte variante, adverbele sunt nume predicative (*(e) evident, (e) puţin probabil*) adverbe incidente fără funcţie sintactică (*desigur*) adverbe cu funcţia de c.c.mod (*poate*) sau verbe predicative (*el poate pleca*).

60.- **a**.- Numai în varianta **a** substantivele sunt diminutive. În celelalte variante, nu sunt diminutive: *drapel, furnică, brânzoaică, portofel, şniţel.*

61.- **d**.- *Bibliofil* = iubeşte cartea (*biblio = carte, fil = iubitor*).

62.- **b**.- Numai în varianta **b** formele inversate ale verbelor sunt scrise corect.

63.- **d**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Trecătorule,[1]/(PP) care treci prin faţa lui,[2]/(AT) nu fi laş! [1]/* Cuvântul subliniat este substantiv în V., fără funcţie sintactică.

64.- **a**.- Numai în varianta **a** sunt pleonasme. În celelalte variante, nu sunt pleonasme: *extravilan, extraşcolar, supraelastic, detaliu superfluu(inutil) Extremul Orient.*

65.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Este o greşeală banală [1]/(PP) care trebuie [1]/(AT) să fie evitată.[3]/(SB).*

66.- **b**.- În enunţul: *Bine-ai venit, Măria Ta, ce pofteşti de la noi ?,* cuvintele subliniate sunt, în ordine: locuţiune pronominală de politeţe în V., fără funcţie sintactică + pronume interogativ cu funcţia de complement direct + pronume personal în Ac., cu funcţia de complement indirect.

67.- **b**.- În enunţul: *Na-ţi-o bună că ţi-am dres-o.*, cuvintele subliniate sunt pronume personale, forme neaccentuate, cu valoare neutră, fără funcţie sintactică.

68.- **e**.- În enunţul: *Inima lui e plină de milă.*, cuv. subliniate au funcţia de c.indirect.

69.- **e**.- Sunt corecte formele: *a agrea, facsimil, fax.*

70.- **d**.- Formele verbale corecte sunt în varianta indicată.

71.- **b**.- Sinonimul cuvântului *recesiune* = retragere, diminuare temporară.

72.- **b**.- Numai în enunţul: *Ce a mâncat lupul [1]/(SB) e bun mâncat.[2]/(PP).*

73.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Harap-Alb,[1]/(PP) fiindcă eşti aşa de bun [2]/(CZ) de ţi-a fost milă de noi [3]/(CNS) vreau [1]/ să-ţi fac şi eu un bine.[4]/(CD).*

74.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Culmea era [1]/(PP) că-şi făcuse o rochie de casă dintr-un fel de caşmir.[2]/(SB).* Cuvântul *culmea* = nume pred.(nu e subst.).

75.- **c**.- Formele corecte după caz ale pron. de politeţe *dumneata* sunt în var. **c**.
76.- **c**.- Sinonimul cuvântului *insidios* = perfid, şiret, viclean.
77.- **c**.- Delimitarea şi felul propoz.: *La steaua [1]/(PP) care-a răsărit [2]/(AT) E-o cale atât de lungă [1]/ Că mii de ani i-au trebuit Luminii [3]/(CNS) să ne-ajungă.[4]/(CS).*
78.- **c**.- Adjectivul pronominal nehotărât se acordă cu substantivul în gen, număr şi caz.
79.- **d**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *De schimbat, cărţile nu puteau schimba nimic [1]/(PP), ele doar descriau [2]/(PP) cum arată omul [3]/(CD) când nu-i rost de nicio fericire.[4]/CT).*
80.- **d**.- Articolele sunt: articol hotărât enclitic, articol hotărât proclitic, articol nehotărât, articol posesiv- genitival şi articol demonstrativ-adjectival.
81.- **d**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *„Nu spera [1]/(PP) când vezi mişeii La izbândă făcând punte,[2]/(CT) Te-or întrece nătărăii,[3]/(PP) De ai fi cu stea în frunte.”[4]/(CV).* Ultima propoziţie este concesivă (chiar dacă ai fi cu stea în frunte).
82.- **e**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Ca să nu mă doboare prima deznădejde,[1]/(CS) mi-am impus o a doua, mai puternică.[2]/(PP).*
83.- **e**.- Rădăcinile cuvintelor *duşmănesc* şi *puţinică* sunt: *duşman* şi *puţin.*
84.- **d**.- Sunt articulate numai subst. din var. indicată. În celelalte variante, se articulează corect: *sandaua, baclavaua, balamaua, macaraua, lecţiile, femeile, staţiile.*
85.- **a**.- Adjectivul aşezat în faţa substantivului preia articolul hotărât al acestuia, dacă substantivul nu este articulat. Dacă substantivul este articulat, adjectivul devine substantiv prin conversiune: *Seninul cerului este impresionant.* Dacă după adjectivul articulat nu este substantiv, adjectivul devine substantiv.
86.- **d**.- Antonimul cuvântului *amonte* = aval.
87.- **a**.- În enunţul dat, în verbele *nu a fost obligat* şi *nu a fost permis* sunt predicate verbale la diateza pasivă, iar verbul *a fi* este auxiliar.
88.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Taina e [1]/(PP) să nu deznădăjduieşti la prima dezamăgire.[2]/(PR).* Propoziţia predicativă ţine locul numelui predicativ al verbului copulativ din regentă, iar acesta are funcţia de pred.nominal incomplet.
89.- **a**.- Formele corecte ale propoziţiilor 2 şi 3 sunt: *După mine, faci cum crezi. Să iei cartea de pe scaun.*
90.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor:*Nu mai e nevoie [1]/(PP) ca intelectualii să devină miniştri, prim-miniştri sau preşedinţi.[2]/(CI).*
91.- **d**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor:*Îmi pare rău [1]/(PP) că n-ai venit.[2]/(CI).*
92.- **b**.- Sinonimul cuvântului *a devaliza* = a jefui.
93.- **c**.- În enunţul: *Prietenul nostru a venit ieri.*,cuvântul subliniat este adjectiv pronominal posesiv cu funcţia de atribut adjectival.
94.-**d**.- Propoziţiile subordonate se contrag în partea de propoziţie corespunzătoare. În fraza: *Se cuvine [1]/(PP) să-l ajutăm.[2]/(SB).* propoziţia SB se contrage în subiect.
95.- **d**.- La viitorul anterior, verbul are forma *va fi venit.* În celelalte variante, verbele sunt, în ordine la modurile şi timpurile: *are să vină* = indicativ, viitorul popular; *să fi văzut* = conjunctiv perfect; *va fi venind* = prezumtiv prezent; *s-ar fi văzut*= condiţional-optaiv perfect, diateza reflexivă + *venind* = modul gerunziu.
96.- **e**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Bineînţeles [1]/(PP) că ar trebui [2]/(SB) să fii acolo.[3]/(SB).*

97.- **e**.- Numai în varianta **e** toate cuvintele fac parte din aceeaşi familie lexicală. În celelalte variante, nu fac parte din familiile respective cuvintele: *auricul, frez, frezie, a îngrădi, grămadă.*
98.-**a**.- Adjectivul *mai puţin interesantă* este la gradul comp. de inferioritate.
99.- **c**.- În enunţul: *„Altul este al tău suflet...* cuvântul subliniat este atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv.
100.- **a**.- Structura morfematică este: *des* (prefix) + *părţ* (rădăcină) + *i* (sufix)+ *tor*(sufix).

Universitatea "Alexandru Ioan Cuza"–Iaşi – Facultatea de Drept - 2014

1.- Norma literară actuală acceptă: **a.-** numai forma *serviciu*;
b.- numai forma *servici*; **c.-** atât forma *serviciu*, cât şi forma *servici*.
2.- Norma literară actuală acceptă: **a.-** numai forma *cofeină*;
b.- numai forma *cafeină*; **c.-** atât forma *cofeină*, cât şi forma *cafeină*.
3.- Alegeţi seria în care toate cuvintele sunt accentuate corect:
a.- miros, veveriţă, adulter, antic; **b.-** miros, veveriţă, adulter, antic;
c.- miros, veveriţă, adulter, antic.
4.- Litera *x* se pronunţă *gz* în toate cuvintele din seria:
a.- excursionistă, execrabil,exeget;
b.- exegeză, exemplar, exclamaţie; **c.-** executiv, exemplifica, exercita.
5.- Norma literară actuală acceptă: **a.-** numai forma *cearşaf*;
b.- numai forma *cearceaf*; **c.-** atât forma *cearşaf*, cât şi forma *cearceaf*.
6.- Alegeţi seria corectă de forme:
a.- creiez, agreiezi, a creea, a agreea, creiează, creând, agreind, creiaţi;
b.- creez, agreezi, a crea, a agrea, creează, creând, agreând, creaţi;
c.-creez, agreezi, a crea, a agrea, creiază, creind, agreând, creeaţi.
7.- Alegeţi varianta corectă: **a.-** erupţie, erbicid, erbivor, erbar, excroc, exil;
b.-erupţie,erbicid,erbivor,ierbar,escroc,exil;
c.-erupţie,erbicid,ierbivor,excroc,ecsil
8.- În următorul enunţ: *Mi-ar place dacă ar scade ceea ce nu s-a putut prevede.*, există:
a.- o greşeală; **b.-** două greşeli; **c.-** trei greşeli.
9.- Sunt accentuate corect toate cuv. din seria: **a.-**aldin,delict,deoparte, denumi;
b.- denudaţie, cratimă, denominativ, demoralizant;
c.- denunţa, denigra, denutriţie, radio.
10.- Sunt corecte toate formele din seria: **a.-** dedesubt, suptil, abraziv, canoia;
b.- dedesubt, subtil, abraziv, canoea; **c.-** dedesubt, subtil, abrasiv, canoea.
11.- Verbul *a strămuta* are sensul:**a.-**a muta,a transfera ceva dintr-un loc în altul;
b.- a muta, a transfera ceva de către strămoşi;
c.- a muta, a transfera ceva la nesfârşit.
12.- Adjectivul *ineluctabil* este sinonim cu: **a.-** de neînlăturat, inevitabil;
b.- întemeiat; **c.-** arţăgos.
13.- Alegeţi cuvântul care corespunde sensului "referitor la vise":
a.- ontic; **b.-** oniric; **c.-** optic.
14.- Indicaţi sinonimul cuv. *a ultragia*": **a.-**a insulta;**b.-**a contempla;**c.-**a stimula;
15.- Forma corectă de plural a substantivelor neutre *chibrit* şi *hotel* este:
a.- chibrite, hotele; **b.-** chibrituri, hoteluri; **c.-** ambele variante;
16.- Alegeţi seria în care ambele enunţuri sunt corecte:
a.- *Odată ca niciodată, a existat un tărâm al basmelor.Odată ce nu m-am îmbolnăvit, virusul nu a fost puternic.*
b.- *O dată ca niciodată, a existat un tărâm al basmelor. Odată ce nu m-am îmbolnăvit, virusul nu a fost puternic.*

c.- *Odată ca niciodată, a existat un tărâm al basmelor. O dată ce nu m-am îmbolnăvit, virusul nu a fost puternic.*
17.- Alegeţi seria cu toate formele corecte:
a.- *Mai îmi plac filmele poliţiste. Să nu mai se afirme nimic.*
b.- *Îmi mai plac filmele poliţiste. Să nu mai se afirme nimic.*
c.- *Îmi mai plac filmele poliţiste. Să nu se mai afirme nimic.*
18.- Alegeţi seria cu toate formele corecte:
a.- *Sunt singura care vă transmit că purtarea lui este reprobabilă. Tu eşti cea care îmi răspunzi, întotdeauna, la telefon.*
b.- *Sunt singura care vă transmite că purtarea lui este reprobabilă. Tu eşti cea care îmi răspunzi, întotdeauna, la telefon.*
c.- *Sunt singura care vă transmite că purtarea lui este reprobabilă. Tu eşti cea care îmi răspunde, întotdeauna, la telefon.*
19.- Indicaţi sensul corect al cuv. *discordanţă*:
a.-dezacord; **b.-**intermitenţă; **c.-**înţelegere.
20.- Indicaţi sinonimul cuvântului *suspicios*:
a.-neîncrezător; **b.-**insuficient; **c.-**neglijent.
21.- Cuvântul *altercaţie* are sensul;
a.- schimb violent de cuvinte între două sau mai multe persoane;
b.- faptul de a fi o altă persoană.; **c.-** posibilitate de a alege între două soluţii.
22.- Alegeţi varianta care corespunde sensului "*a reclama, a cere un bun care i se cuvine, asupra căruia are drepturi, a cere, a pretinde un drept ca fiind al său; a asuma:*
a.- a revendica; **b.-** a revindeca; **c.-** a indica.
23.- Alegeţi var. corectă:**a.-**altădată;**b.-**altă dată;**c.-**ambele,în funcţie de context.
24.- Alegeţi seria de antonime:
a.- bun – rău, drept – strâmb, drept – nedrept, curb – rectiliniu, cald – rece;
b.- tânăr – bătrân,cuşcă –colivie, nea–omăt,a câştiga–a pierde, bucurie-necaz;
c.- obraz – faţă, zvon – murmur, a gândi – a reflecta, întuneric – lumină.
25.- Următoarele serii de cuvinte: 1.- *musteţei, oglindei, monezii, cireşei, cicatricii;* 2.- *mustaţei, oglindei, monedei, cireşii, cicatricei;* 3.- *mustăţii, oglinzii, monedei, cireşii, cicatricei.*, conţin forme corecte de genitiv- dativ în:
a.- prima serie; **b.-** a doua serie;**c.-** a treia serie.
26.- Dintre următoarele serii verbale, alegeţi-o pe cea corectă:
a.-a cădea,va cade,ar cădea; **b.-**a cădea,va cădea,ar cădea;
c.- a cade, va cădea, ar cade.
27.- În propoziţiile: 1.- *A venit vremea iernii grea, aspră şi crâncenă.* 2.- *A venit vremea iernii grele, aspre şi crâncene.*, sunt realizate corect acordurile în:
a.- prima propoziţie; **b.-** a doua propoziţie; **c.-** niciuna dintre propoziţii.
28.- Alegeţi seria corectă: **a.-** ortodox, ortodoxi, sfinx, sfinxi, convexă, convexe;
b.- ortodox, ortodocşi,sfinx, sfincşi, convexă, convexe;
c.- ortodox, ortodocşi, sfinx, sfincşi, convexă, convecse.
29.- Alegeţi seria în care ambele răspunsuri sunt corecte:
a.- *Îşi aducea aminte de mine alt fel. L-am întâlnit altfel îmbrăcat şi cu un altfel de a vorbi.*

b.- *Își aducea aminte de mine altfel.L-am întâlnit altfel îmbrăcat și cu un alt fel de a vorbi.*

c.- *Își aducea aminte de mine altfel.L-am întâlnit alt fel îmbrăcat și cu un alt fel de a vorbi.*

30.- Alegeți cuvântul care corespunde sensului *care nu poate fi șters, perpetuu*:
a.- indicabil; **b.**- inefabil; **c.**- indelebil.

31.- Forma corectă de plural a substantivului *trofeu* este:
a.- numai *trofee*; **b.**- numai *trofeuri*; **c.**- ambele.

32.- Forma corectă de genitiv-dativ plural articulată cu articol hotărât a substantivului *ou* este: **a.**- ouălor; **b.**- ouălelor; **c.**- ambele.

33.- Alegeți varianta corectă: **a.**- *Noi-născuții au fost înregistrați.*
b.- *Noii-născuți au fost înregistrați.* **c.**- *Nou-născuții au fost înregistrați.*

34.- Substantivul *sinecură* se referă la:
a.-o cură de slăbire bazată pe o dietă corespunzătoare și pe exerciții fizice variate;
b.-o slujbă, funcție bine retribuită, care cere muncă minimă sau nu cere muncă;
c.-o tehnică de control a sinelui, de păstrare a calmului, de calm în situații limită.

35.- Sensul cuvântului *oprobriu* este:
a.- entuziasm, efuziune, exteriorizare puternică a unor sentimente pozitive;
b.- dispreț, dezaprobare publică pentru necinste și fapte nedemne;
c.- apropriere, atribuire, însușire, intrare în posesie.

36.- Adjectivul *oneros* are sensul: **a.**- costisitor, împovărător, apăsător, ilegal;
b.- oniric, care ține de vise, propriu viselor; **c.**- exacerbat, intensificat, exagerat.

37.- Forma corectă de feminin singular a adjectivului *pitoresc* este:
a.- numai *pitorescă;* **b.**- numai *pitorească;***c.**- ambele.

38.- Indicați seria în care toate cele trei forme de mai-mult-ca-perfect sunt corecte:
a.- tu auziseși, noi auziserăm, voi auziserăți;
b.- tu auzisei, noi auzisem, voi auziseți; **c.**-tu auzisei, noi auziserăm, auziserăț.

39.- Indicați varianta corectă:
a.- Posesivul *noștri* se scrie totdeauna cu un singur *i* (*Ai noștri au plecat. Părinții noștri au plecat).*
b.- Posesivul *noștri* se scrie totdeauna cu doi *i* (*Ai noștrii au plecat. Părinții noștrii au plecat).*
c.- Posesivul *noștri* se scrie cu un singur *i* când are valoare de pronume. (*Ai noștri au plecat)* și cu doi *i* când are val. de adj. pronominal (*Părinții noștrii au plecat).*

40.- Alegeți forma verbală corectă: **a.**- să aibe; **b.**- să aivă; **c.**- să aibă.

41.- Alegeți seria corectă:
a.- încercările de ridicare a nivelului calitativ / testul de verificare a cunoștințelor/ familia de cuvinte a verbului *a învăța;*
b.- încercările de ridicare a nivelului calitativ /testul de verificare al cunoștințelor/ familia de cuvinte a verbului *a învăța;*
c.- încercările de ridicare a nivelului calitativ/testul de verificare a cunoștințelor/ familia de cuvinte ale verbului *a învăța.*

42.- Indicați valoarea morfologică a cuvântului evidențiat din enunțul următor: *Un băiat merge la mare, altul la munte.* **a.**- art.hot.; **b.**-adj.pron.nehot.; **c.**- numeral cu valoare adj.

43.- Cuvântul *prolix* este în raport de antonimie cu: **a.**-prolific; **b.**-concis; **c.**-neproductiv.

44.- Se dau următoarele expresii: 1.- *altercație verbală,* 2.- *festivitate solemnă,* 3.- *memoriu scris,* 4.- *mentor spiritual,* 5.- *pilon de susținere.* Care constituie pleonasme:
a.- numai prima, a treia și a cincea; **b.**- toate; **c.**- numai a doua și a treia.

45.- Sensul substantivului *contumacie* este unul din următoarele:
a.- regulă de purtare în societate; **b.**- judecare în comun a unui inculpat;
c.- absență nejustificată a unui inculpat de la judecată.

46.- Expresiile: *catacombă subterană, agapă colegială, stipendii în bani, congregație religioasă, defileu îngust* constituie: **a.**- proverbe; **b.**- pleonasme; **c.**- stereotipii.

47.- Indicați sinonimul cuvântului *arivist*: **a.**- atroce; **b.**- avar; **c.**- parvenit.

48.- Indicați sinonimul cuv. *solicitudine*: **a.**-amabilitate; **b.**-respingere **c.**- frivolitate.

49.- Alegeți seria în care ambele enunțuri sunt corecte:
a.- *Tu băusei toată apa, pe când ei nu dădură semne de sete. Noi ne întâlniserăm deja la Sovata, pe când voi hotărâserăți altceva.*
b.-*Tu băuseși toată apa, pe când ei nu dăduseră semne de sete. Noi ne întâlniserăm deja la Sovata, pe când voi hotărâserăți altceva.*
c.- *Tu băuseși toată apa, pe când ei nu dădu semne de sete. Noi ne întâlniserăm deja la Sovata, pe când voi hotărâseți altceva.*

50.- Alegeți seria în care toate enunțurile sunt corecte:
a.- *Ieșenii manifestează pentru salvarea teilor. Colegii nu copiază niciodată la teze. Între ei se înfiripă o idilă.*
b.- *Ieșenii manifestă pentru salvarea teilor. Colegii nu copie niciodată la teze. Între ei se înfiripează o idilă.*
c.- *Ieșenii menifestează pentru salvarea teilor. Colegii nu copie niciodată la teze. Între ei se înfiripă o idilă.*

Răspunsuri și explicații

1.- **a**.- Este acceptată numai forma *serviciu*.
2.- **c**.- Sunt acceptate ambele forme: *cafeină / cofeină.*
3.- **a**.- Sunt accentuate corect numai cuvintele din varianta indicată.
4.- **c**.- Numai în cuv. din varianta corectă *x* se pronunță *gz*. Se pronunță *cs* în cuv.:*excursionistă, execrabil, exeget, exegeză, exclamație.*
5.- **c**.- Sunt acceptate ambele forme: *cearșaf / cearceaf.*
6.- **b**.- Sunt corecte numai formele din varianta indicată. De reținut: cuvintele *a crea* și *a agrea* sunt comparabile cu *a desena: eu desen-ez / au cre-ez/ eu age-ez; tu desen-ezi / tu cre-ezi / tu agre-ezi; el desen-ează / el cre-ează / el agre-ează; noi desen-ăm / noi cre-ăm / noi agre-ăm; voi desen-ați / voi cre-ați / voi agre-ați; ei desen-ează / ei cre-ează / ei agre-ează.*
7.- **b**.- Sunt corecte numai cuvintele din varianta indicată.
8.- **c**.- În enunțul dat sunt 3 greșeli: *Mi-ar plăcea dacă ar scădea ceea ce nu s-a putut prevedea*.
9.- **b**.- Sunt accentuate corect numai cuvintele din varianta indicată.
10.- **b**.- Sunt corecte numai cuvintele din varianta indicată.
11.- **a**.- Sensul cuvântului *a strămuta* = a muta, a transfera ceva dintr-un loc în altul.
12.- **a**.- Sinonimul adjectivului *ineluctabil* = inevitabil, de neînlăturat.

13.- **b**.- Cuvântul *oniric* se referă la vise; *optic* se referă la vedere; *ontic* = la existenţă.
14.- **a**.- Sinonimul cuvântului *a ultragia* = a insulta.
15.- **b**.- Forma corectă de plural a substantivelor este în varianta indicată.
16.- **a**.- Sunt corecte enunţurile din varianta indicată.
17.- **c**.- Sunt corecte enunţurile din varianta indicată.
18.- **c**.- Sunt corecte enunţurile din varianta indicată.
19.- **a**.- Sensul cuvântului *discordanţă* = dezacord.
20.- **a**.- Sinonimul cuvântului *suspicios* = neîncrezător.
21.- **a**.- Sensul cuvântului *altercaţie* = schimb violent de cuvinte între persoane.
22.- **a**.- Este corect sensul din varianta indicată.
23.- **c**.- Sunt corecte ambele forme:*altădată(cândva);altă dată(altă ocazie).*
24.- **a**.- Sunt antonime numai în varianta indicată. În celelalte variante sunt şi sinonime: *nea-omăt, cuşcă – colivie, obraz – faţă, a gândi – a reflecta.*
25.- **c**.- Formele corecte de genitiv-dativ sunt numai în varianta indicată.
26.- **b**.- Sunt corecte numai formele verbale din varianta indicată.
27.- **b**.- Numai cuvintele din a doua propoziţie sunt corecte.
28.- **b**.- Sunt scrise corect numai cuvintele din varianta indicată.
29.- **b**.- Ambele enunţuri sunt scrise corect în varianta indicată.
30.- **c**.- Sensul cuvintelor *care nu poate fi şters, perpetuu* = indelebil.
31.- **a**.- Pluralul corect este *trofee.*
32.- **a**.- Forma de genitiv-dativ corectă este *ouălor.*
33.- **c**.- Se spune corect: *nou-născut, nou-născuţii, nou-născuţilor etc.*
34.- **b**.- Sensul cuvântului *sinecură*=slujbă, funcţie bine plătită, care cere muncă minimă
35.- **b**.- Sensul cuv. *oprobriu* =dispreţ,dezaprobare publică pentru necinste.
36.- **a**.- Sensul cuvântului *oneros* = împovărător, ilegal, costisitor, apăsător.
37.- **b**.- Forma corectă de feminin este *pitorească.*
38.- **a**.- Formele corecte de mai-mult-ca-perfect sunt în varianta indicată.
39.- **a**.- Pronumele şi adjectivul posesiv *noştri* se scrie totdeauna cu un singur *i*.
40.- **c**.- Nu există altă formă corectă decât *să aibă*.
41.- **a**.- Sunt corecte numai cuvintele din seria indicată.
42.- **b**.- Cuvintele *un* şi *o* în combinaţie cu un pronume nehotărât sunt totdeauna adj. pronominale nehotărâte cu funcţia sintactică de atribute adjectivale.
43.- **b**.- Antonimul cuvântului *prolix* = concis.
44.- **b**.- Toate expresiile date constituie pleonasme.
45.- **c**.- Sensul substantivului *contumacie* = absenţa nejustificată a inculpatului de la judecată, de la proces.
46.- **b**.- Expresiile date sunt pleonasme.
47.- **c**.- Sinonimul cuvântului *arivist* = parvenit.
48.- **a**.- Sinonimul cuvântului *solicitudine* = amabilitate.
49.- **b**.- Numai enunţurile din varianta indicată sunt corecte.
50.- **a**.- Enunţurile din varianta indicată sunt scrise corect.

Şcoala de Agenţi de Poliţie "Vasile Lascăr" – Câmpina – 2014

1.- Sunt omonime toate cuvintele din seria: **a.-** rasă, mină, ton, liră;
b.-liliac,ban,petrolier,acru; **c.-**masă,scaun,represalii,adagio;
d.-mână,cer,leu,afabil.
2.- Substantivul din enunţul: *Mi-e foame.*,este în cazul: **a.-**N.; **b.-**D.; **c.-**Ac.;**d.-**G.
3.- Prin contragerea subordonatei din fraza: *Unde nu s-a simţit bine în concediu,a plecat mai devreme acasă.*, se obţine un: **a.-** c.c.loc; **b.-** c.c. cauză; **c.-** c.c.mod; **d.-** c.c.timp.
4.- Rădăcina cuv. *reîmpădurire* este: **a.-** -pădurire; **b.--**împădur-; **c.--**păduri-; **d.-** -pădur-.
5.- Sunt omografe omofone: **a.-**sau,s-au; **b.-**cele,ce le;
c.- odată, o dată; **d.-** casă (de locuit), casă (de bani).
6.- Conţine exclusiv arhaisme seria: **a.-** caldarâm, ciubotă, iţari, cocon;
b.-agă,polcovnic,vornic,spătar; **c.-**haripă,poporal,ulucă,marcă; **d.-**ai,bai,pai,ţechin.
7.- Cuvântul *libertin* înseamnă persoană care: **a.-** se bucură de libertate;
b.-sfidează legile decenţei; **c.-**a încheiat stagiul militar; **d.-** din partid liberal.
8.- În enunţul: *Ce frumoasă eşti !*,cuvântul subliniat este: **a.-** pronume relativ;
b.- adjectiv pronominal relativ; **c.-** adverb; **d.-** interjecţie.
9.- Sunt scrise corect toate cuvintele din seria:
a.- râmnicean, predelean, rădăuţean, orşovean, nemţean;
b.- chilian, huşean, făgărăşan, mehedinţean, miercurean;
c.- maramureşan, luduşean, maltez, medieşean, păşcănean;
d.- râşnovean, reşiţean, târgmureşan, sebeşan, ploieştean.
10.- Sunt construcţii pleonastice toate formulările din seria:
a.- pubelă de gunoi, poate fi posibil, averse de ploaie, a simţi dinainte;
b.- summit la vârf, ospiciu de nebuni, topografia locului, drept care;
c.- drept pentru care,mijl.mass-media, în jur de aprox.,site de internet;
d.- omletă de ouă, propria sa părere, procent la mie, ploaie scurtă.
11.- Numeralul este întrebuinţat adverbial în enunţul:
a.- *Fiul meu este clasa întâi.* **b.-** *Întâi a muncit, apoi s-a relaxat.*
c.- *Întâiul a luat premiul cel mare.*
d.-*Întâiul şi al doilea au avut acelaşi punctaj.*
12.- Arătaţi care dintre următoarele serii conţine exclusiv variante literare libere (ceea ce înseamnă că ambele forme sunt considerate corecte):
a.- anticipă / anticipează, datorează / datoreşte, înseamnă / însemnează;
b.- bănuie / bănuieşte, cheltuie / cheltuieşte, îndrumă / îndrumează;
c.- înconjură / înconjoară, stăruie / stăruieşte, trebuie / trebuieşte;
d.- ignoră / ignorează, manifestă / manifestează, filosofează / filozofează.
13.- Sinonimul cuv. *fragrant* este:**a.-**parfumat; **b.-** evident; **c.-** instantaneu; **d.-** delicat.
14.- Conţine substantive mobile seria: **a.-** grădină – grădinărit;
b.- mamă – tată; **c.-** cal – iapă; **d.-** raţă – răţoi.
15.- Nu conţine greşeli seria:**a.-**cumsecade,prim-ministru, bunăvoinţă, prim rang;
b.- prim procuror, prim-secretar, prim-solistă, prim balerină;
c.- prim plan, drept-credincios, răuvoitor, clar-văzător;
d.- noi-născuţi, rău-făcător, rău platnici, clarvăzători.

16.- Sensul cuvântului *afabil* este: **a.-** lipsit de îndemânare;
b.- care pătrunde adânc; **c.-** nepoliticos; **d.-** cordial.

17.- Selectaţi enunţul corect: **a.-** *Întrun final, s-au afişat rezultatele.*
b.- *Era un tânăr respectos.* **c.-** *Fă aşa cum ţi s-a spus, altfel vei regreta !*
d.- *Avea aiere de vedetă.*

18.- În fraza: *M-am temut întotdeauna ca în timpul concediului să nu fiu sunat de la serviciu.*, subordonata este: **a.-** CI; **b.-** C; **c.-** CZ; **d.-** CD.

19.- Există un atribut pronominal în enunţul: **a.-** *M-am dus să-mi văd feciorul.*
b.- *Mi-am amintit de întâlnirea de mâine.* **c.-** *Mi-am luat maşină.*
d.- *Mi ţi-l ia la întrebări.*

20.- Alegeţi propoziţia simplă: **a.-** *Ne place sportul.* **b.-** *Ce-a zis ?*
c.- *Să fie date în vileag minciunile şi uneltirile!* **d.-** *Domnule, returnaţi-le !*

21.- În cuvintele: *ghiveci, cearcăne, ghiocei* sunt, în ordine:
a.- 3 consoane,3 consoane,3 consoane;**b.-**4 consoane,4 consoane, 2 cons.;
c.- 4 consoane, 4 cons., 3 cons.; **d.-** 3 consoane, 4 consoane, 2 consoane.

22.- În enunţul: *Pe frunza unui nufăr, o broscuţă se bucură de frumuseţea nopţii.*, cuv. subliniat este: **a.-**adjectiv pronominal nehotărât;
b.- numeral cardinal; **c.-** pron.nehot.; **d.-** art.nehot.

23.- Adjectivul pronominal de întărire este corect acordat în enunţul:
a.- *Ele înşişi v-au dat vestea.*
b.- *Eu însumi mi-am ales această carieră, pentru că vreau să devin profesoară.*
c.- *Însăşi autorul cărţii l-a invitat la masă.*
d.- *Ele însele au cerut informaţii despre concurs.*

24.- Indicaţi numărul de adjective la gradul superlativ absolut din contextul: *Ce bună treabă ! Te aştepţi să asişti la un meci nemaipomenit de frumos şi ţi se oferă în schimb un mare, mare blat. E cea mai mare dezamăgire din viaţa mea.*
a.- unu; **b.-** două; **c.-** trei; **d.-** patru.

25.- În enunţul: *Mi-aduc aminte ce cărţi am cumpărat.*, cuvântul subliniat este:
a.- pronume relativ; **b.-** adj.pron.relativ; **c.-** adj.pron.interog.; **d.-** adverb.

26.- Precizaţi valoarea morfologică şi funcţia sintactică a structurii subliniate din enunţul: *Casa mea este la ţară.* **a.-** pronume posesiv, atribut pronominal;
b.- adj.pron.posesiv,atr. adj.; **c.-** pron.posesiv,c.ind.; **d.-** pron.pers.,atr.pron.

27.- Indicaţi soluţia corectă pentru completarea spaţiului liber din enunţul următor:*Te-am crezut... colaborator fidel.***a.-** ca; **b.-** ca şi; **c.-**ca virgulă; **d.-** nicio virgulă.

28.- În fraza: *Du-te de-mi adu apă !* cuvântul subliniat este: **a.-** prepoziţie simplă;
b.- adverb relativ; **c.-** pronume relativ; **d.-** conjuncţie subordonatoare.

29.- Sunt intranzitive toare verbele din seria: **a.-** a avea, a citi, a fi;
b.- a se bucura, a mânca, a pleca; **c.-** a se mândri, a se mira, a se bosumfla;
d.- a scrie, a gândi, a se frământa.

30.- Acordul dintre subiect şi predicat este corect realizat în enunţul:
a.- *Bunicul şi bunica nu admite obrăznicia.*
b.- *Familia Georgescu au organizat o petrecere.*
c.- *Rezultatul de la teste i-au mulţumit pe părinţi.*
d.- *El ori ea a învăţat mai bine ?*

31.- Cuvintele subliniate din enunţul: *Măicuţă dragă, cartea mea / Găseasc㠖mi-te-n pace!* sunt în cazurile: **a.**-V.,N.,D; **b.**-N.,N.,G; **c.**-V., G., D; **d.**- V., Ac., D.

32.- Aparţin exclusiv vocabularului fundamental cuvintele din seria:
a.- apă, soare, luni, mişto; **b.-** a mânca, pătură, reconstituire, medalie;
c.- pisică, pâine, a cere, mâine; **d.-** a uita, pământ, bou, divan.

33.- Sensul cuvântului *inestricabil* este: **a.-** care nu poate fi stricat;
b.- complicat; **c.-** reparat; **d.-** de necombătut.

34.- În contextul: *Aşa a fi, n-a fi aşa, vreau să-mi fac băietul popă.*(I.Creangă), cuvintele subliniate au valoare morfologică de: **a.-**articol posesiv;
b.-verb auxiliar; **c.-**prepoziţie; **d.-**interjecţţie

35.- Forma corectă a termenului juridic este; **a.-**delicvent; **b.-** delincvent;
c.- deligvent; **d.-** delictvent.

36.- În enunţul: *Drumul era tot mai greu.*, cuvântul subliniat este:
a.- substantiv; **b.-**pronume nehotărât; **c.-** adverb; **d.-** adjectiv.

37.- În propoziţia: *E toamnă în sufletul meu.*, cuvântul subliniat este:
a.- subst., subiect;**b.-** adjectiv, nume predicativ;
c.- adverb, nume predicativ; **d.-** adverb, subiect.

38.- Cuvântul despărţit corect în silabe este: **a.-** in-o-rog; **b.-** di-sco-gra-fic;
c.- somp-tu-os; **d.-** de-linc-vent.

39.- Seria substantivelor epicene este: **a.-** urs, pisică, leu;
b.-cămilă,girafă,privighetoare; **c.-** tată, unchi, bărbat; **d.-** casă, fereastră, uşă.

40.- *Insolit* înseamnă: **a.-** care are o atitudine necuviincioasă;
b.- care a fost expus la soare; **c.-** care este neobişnuit; **d.-** care creşte din pământ.

41.- Indicaţi seria care conţine o explicaţie incorectă a uneia dintre expresiile de mai jos:
a.- turn de fildeş = izolare; **b.-** rara avis = raritate;
c.- mărul discordiei=urâţenie; **d.-** fata morgana = iluzie.

42.- Identificaţi seria care conţine exclusiv regionalisme:
a.- alert, muiere, perjă, curechi; **b.-** jip, chip, jilav, barabule;
c.- arină, pită, sămădău, lubeniţă; **d.-** cocean, cocioabă, voievod, rigă.

43.- În propoziţia: *În acea zi Mihai plecase dis-de-dimineaţă la antrenament.*, există:
a.- un atribut şi două complemente; **b.-** două atribute şi un complement;
c.- două atribute şi două complemente; **d.-** un atribut şi trei complemente.

44.- Ultima propoziţie din fraza: *Dă fiecăruia ce i se cuvine, iar ţie ajungă-ţi ce rămâne.*, este: **a.-** subiectivă; **b.-** predicativă; **c.-**compl.directă; **d.-** compl. indirect.

45.- Cuvintele: *campanie / companie, albastru / alabastru, justiţial / justiţiar, a refuza / a recuza* se află în relaţie de: **a.-** sinonimie; **b.-** paronimie; **c.-** omonimie; **d.-** antonimie.

46.- Cazul cuvântului subliniat din enunţul: *Fiecărui elev genial i se acordă o bursă.*, este: **a.-** dativ; **b.-** acuzativ; **c.-** genitiv; **d.-** nominativ.

47.- Sunt derivate parasintetice toate cuvintele din seria:
a.- străbunic, a înverzi, îngrijorare, a împături;
b.- ţărăncuţă, prevenire, imperturbabil, conlucrare;
c.- strănepot,înverzit,reluare,desţelenit;
d.-impresionant,aşteptare, înverzit, înflorit.

48.- Atingerea reputaţiei unei persoane prin acte jignitoare se numeşte:
a.- injurie; **b.-** injustiţie; **c.-** sperjur; **d.-** injusteţe.

49.- Alegeţi cuvintele care conţin vocale în hiat: 1.- *acuarelă*, 2.- *afectuos*, 3.- *aghiotant*, 4.- *auroră*: **a.-** 1, 2; **b.-** 3, 4; **c.-** 2, 4; **d.-** 1, 3.

50.- Identificaţi seria care conţine numai locuţiuni substantivale:

a.- dis-de-dimineaţă, cine ştie cine, de folos, de toată isprava;

b.- gură-cască, zgârie-brânză, facere de bine, cu scaun la cap;

c.- aducere-aminte, luare-aminte, ţinere de minte, părere de rău;

d.- drum de fier, pasăre liră, de treabă, din când în când.

51.- În propoziţia: *A venit la mine spre a-mi hârfi pe fata a mică a vecinei noastre.*, cuv. subliniate sunt în ordine.

a.- verb auxiliar, prepoziţie, art. posesiv-genitival, art. posesiv-genitival;

b.- verb auxiliar, prep.,articol demonstrativ-adjectival,art.posesiv-genitiva.

c.- verb copulativ, prepoziţie, articol posesiv-genitival, pronume posesiv;

d.- verb aux.,pron. personal, articol posesiv-genitival, art. posesiv-genitiv.

52.- În fraza: *Să te gândeşti la examene înseamnă să te pregăteşti.*, propoziţiile subordonate sunt în ordine: **a.-** CT, CT; **b.-** SB, PR; **c.-** CT, PR; **d.-** SB, CM.

53.- În propoziţia: *Ei ajunseseră de jâs în tot satul natal.*, există:

a.- 3 părţi de propoz.; **b.-** 5 părţi de propoziţie;

c.- 4 părţi de propoziţie; **d.-** 6 părţi de propoziţie.

54.- Conţine exclusiv perechi antonimice seria:

a.- citeţ – ilizibil, darnic – parcimonios, necinstit – onest;

b.- dezgustat – îngustat, a întreba – a iscodi, nicăieri – pretutindeni;

c.- inefabil – exprimabil, traducere – tălmăcire, insolubil – insalubru;

d.- calofil – anticalofil, aproape – devreme, feciorelnic – fetid.

55.- Există un predicat verbal în enunţul:

a.- *Parcul a rămas la fel de frumos ca în copilărie.*

b.- *Cerul pare de oţel.* **c.-** *Nu mi-e teamă de examen.*

d.- *Nu mai fusese niciodată atât de singur.*

56.- Enunţul incorect este: **a.-***Trebuie să repeţi întruna.*

b.-*Am citit decât o revistă.* **c.-** *Băiatului celui mare i-a luat maşină.*

d.- *Am umblat după flori în tot oraşul.*

57.- Conţine exclusiv derivate cu prefix negativ seria:

a.- inepuizabil, involuntar, indecent, inerent;

b.- indubitabil, inconsecvent, inamic, inapetenţă;

c.- inaugural, inalterabil, inalienabil, incapabil;

d.- nebun, nefiinţă, nedorit, neocolit.

58.- Sensul corect al neologismelor; *salutar, mutual, lucrativ, fortuit, specios* se află în seria: **a.-** cel salutat, reciproc, folositor, întărit, special;

b.- cel care salută, muteşte, rentabil, neprevăzut, suspicios;

c.- salvator, taciturn, profitabil, deosebit, amăgitor;

d.- salvator, reciproc, rentabil, întâmplător, amăgitor.

59.- În fraza: *Mâine se vor afişa rezultatele şi candidaţii care au fost admişi se vor putea prezenta la secretariatul şcolii pentru înscriere.*, există, indiferent de ordine:

a.- un subiect multiplu, un subiect simplu, un subiect subînţeles;

b.- trei subiecte simple; **c.-**un sub. multiplu,un sb. simplu,un subiect inclus;

d.- un subiect multiplu şi două subiecte subînţelese.

60.- Verbul *a servi* este corect folosit în enunţul:

a.- *Aseară am servit masa în oraş.*

b.- *Serveşte-te cu bomboane! Sunt delicioase !*

c.- *Când sunt la hotel, servesc micul dejun în cameră.*

d.- *Masa pe care o servim dimineaţa trebuie să fie consistentă.*

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **a.-** Sunt omonime numai cuv. din varianta **a**: *rasă* (de animale şi adjectiv provenit din participiu: *brânză rasă*); *mină* (de pix şi de cărbuni); *ton* (peşte şi tonul vocii); *liră* (pasăre şi instrument muzical). În celelalte variante, nu au pereche omonimică cuvintele: *petrolier, scaun, represalii, adagio, afabil.*

2.- **a.-** De reţinut: dacă după verbul *a fi* este un substantiv care arată o stare sufletească (*foame, sete, milă, silă, dor, ruşine, linişte, frică teamă, pace, criză etc.*), substantivele respective au funcţia de subiect în nominativ, iar verbul *a fi* capătă valoare existenţială – devine predicat verbal). Deci cuvântul *foame* are funcţia de subiect exprimat prin substantiv în nominativ.

3.- **b.-** Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Unde nu s-a simţit bine în concediu* [1] *(CZ), a plecat mai devreme.* [2] */(PP).* În acest enunţ există cauză şi efect, iar adverbul relativ de loc *unde* devine conjuncţie subordonatoare cu sensul de *deoarece* şi introduce o propoziţie cauzală. Orice subordonată se contrage în partea de propoziţie corecpunzătoare, deci în complement circ.de cauză.

4.- **d.-** Rădăcina cuvântului *reîmpădurire* este *pădur* (+ prefixul *îm* + sufixul *i* = verbul *a împăduri* + prefixul *re* = verbul *reîmpăduri* + sufixul *re* = subst. *reîmpădurire.*

5.- **d.-** Omografele omofone sunt în varianta indicată.

6.- **b.-** În celelalte variante nu sunt arhaisme: *caldarâm, ciubotă, iţari, cocon, ulucă, marcă, ai, bai, pai.*

7.- **b.-** Sensul cuvântului *libertin* = care sfidează legile decenţei, indecent, uşuratic.

8.- **c.-** De reţinut: cuvântul *ce* aşezat în faţa unui adjectiv (*Ce frumoasă eşti !*), a unui adverb (*Ce repede ai învăţat !*) sau între două verbe repetate (*Merge ce merge, face ce face*) devine adverb de mod cu sensul de *cât* şi funcţia de c.c.mod.

9.- **a.-** Denumirile de locuitori sunt scrise corect în varianta indicată. (Vezi, la sfârşitul vol. I – "Nume de localităţi, ţări şi locuitori").

10.- **c.-** În celelalte variante, nu sunt construcţii pleonastice: *a simţi dinainte, topografia locului, ploaie scurtă.*

11.- **b.-** Numeralul ordinal *întâi* în combinaţie cu *apoi* devine adverb de timp.

12.- **a.-** Sunt corecte ambele forme numai în varianta indicată.

13.- **a.-** Sinonimul cuvântului *fragrant* = parfumat, frumos mirositor. Este paronim cu *flagrant* = evident, prins asupra faptului.

14.- **d.-** Substantivele mobile îşi formează femininul de la masculin sau invers cu ajutorul terminaţiilor: *raţă – răţoi, elev – elevă, doctor – doctoriţă etc.* Substantivele care sunt perechi (masculin şi feminin) cu forme deosebite se numesc substantive heteronime: *cal – iapă, mamă – tată etc.*

15.- **a**.- În celelalte variante, se scriu corect: *prim-procuror, prim-balerină, prim-plan, clarvăzător, nou-născuți, răufăcător, rău-platnici.*

16.- **d**.- Sensul cuvântului *afabil* = cordial, binevoitor.

17.- **c**.- În celelalte variante, se scriu corect: *Într-un final, s-au afișat rezultatele. Era un tânăr respectuos. Avea aere de vedetă.*

18.- **a**.-Delimitarea și felul propozițiilor: *M-am temut întotdeauna [1]/(PP) ca în timpul concediului să nu fiu sunat de la serviciu.[2]/(CI)*

19.- **a**.-În enunțul: *M-am dus să-mi văd feciorul.*,cuv. *mi* este atribut pronominal în dativul posesiv exprimat prin pronume personal, formă neaccentuată.

20.- **c**.- Propoziția simplă are numai subiect și pred. sau numai predicat. În enunțul: *Să fie date în vileag minciunile și uneltirile.*, *să fie date în vileag* este predicat verbal exprimat prin locuțiune verbală la diateza pasivă, iar *minciunile și uneltirile* formează subiectul multiplu al propoziției. În celelalte variante: *ne* = complement indirect; *ce* = complement direct; *-le* = complement direct.

21.- **d**.-Pentru a afla câte sunete sunt într-un cuvânt, despărțim în silabe și transcriem fonetic: *ghi-veci [g'i-vec]* = 3 consoane, *cear-că-ne[car-că-ne]* = 4 consoane, *ghi-o-cei [g'i-o-cei]* = 2 consoane.

22.- **d**.- În enunțul: *Pe frunza unui nufăr.*,cuvântul subliniat este articol nehot.

23.- **d**.- În celelalte variante, forma corectă este: **a**: *Ele însele v-au dat vestea;* **b**: *Eu însămi mi-am ales această carieră pentru că vreau să devin profesoară;* **c**: *Însuși autorul cărții l-a invitat la masă.*

24.- **c**.- În enunțul dat, adjectivele la gradul superlativ absolut sunt: *bună* din enunțul *Ce bună treabă !*, *nemaipomenit de frumos* și *mare, mare*. Adjectivul *cea mai mare* este la superlativ relativ de superioritate.

25.- **b**.- De reținut: cuvântul *ce* așezat în fața unui verb personal (cu subiect) are funcția de complement direct exprimat prin pronume relativ sau interogativ: *Știu / ce ai scris. Ce faci mâine ?*; când stă în fața unui verb impersonal (fără subiect), are funcția de subiect: *Știu ce se întâmplă. Ce se întâmplă ?*; când stă în fața unui substantiv, are funcția de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal relativ sau interogativ: *Am aflat ce carte ai cumpărat. Ce carte citești ?.;* când stă în fața unui adjectiv, a unui adverb sau între două verbe repetate, devine adverb de mod cu funcția de c.c.mod. (Vezi explicațiile de la grila 8).

26.- **b**.-În enunțul: *Casa mea este la țară.*, cuvântul subliniat are funcția de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv. De reținut: pronumele posesive așezate după un substantiv articulat hotărât se acordă în gen, număr și caz cu substantivul și au funcția de atribut adjectival.

27.- **d**.- În enunțul: *Te-am crezut colaborator fidel.*, nu este nicio greșeală.

28.- **d**.-În enunțul: *Du-te de-mi adu apă!* prepoziția *de* are sensul de *să* și devine conjuncție subordonat., fără funcție sintactică și introduce o prop. CS.

29.- **c**.- Verbele intranzitive nu pot primi complement direct. În celelalte variante sunt și verbe tranzitive: *a avea, a citi, a mânca, a scrie.*

30.-**d**.- Când cuvintele din cadrul subiectului multiplu sunt legate prin conjuncții disjunctive (*sau, ori, fie*), predicatul se pune la singular, deoarece se elimină unul pe altul: *El ori ea a învățat mai bine ?* În celelalte variante, enunțurile corecte

sunt: *Bunicul și bunica nu admit obrăznicia. Familia Georgescu a organizat o petrecere. Rezultatul de la teste i-a mulțumit pe părinți.*

31.- **a**.-În versurile: *Măicuță dragă, cartea mea / Găsească-mi-te-n pace !* cuvintele subliniate sunt în cazurile: *măicuță* = substantiv în V, fără funcție sintactică; *mea* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv, nominativ, se acordă în gen, număr și caz cu substantivul *cartea* care are funcția de subiect, feminin, singular, nominativ; *-mi-* = pronume personal, formă neaccentuată în dativul etic, fără funcție sintactică.

32.- **c**.- În vocabularul fundamental găsim numai cuvinte simple, obișnuite în vorbirea curentă. În celelalte variante, fac parte din masa vocabularului cuvintele: *mișto* (argou), *reconstituire, medalie, divan.*

33.- **b**.- Sensul cuvântului *inestricabil* = complicat.

34.- **b**.- În enunțul: *Așa a fi, n-a fi așa,vreau să-mi fac băietul popă.*,cuv. subliniate sunt verbe auxiliare, formă populară a condiționalului-optativ *ar fi.*

35.- **b**.- Forma corectă a cuvântului este *delincvent*.

36.- **c**.- Cuvântul *tot* cu sensul de *încă* este adverb.

37.- **a**.- De reținut: dacă după verbul *a fi* este un cuvânt care arată un fenomen din natură (*ploaie, ceață, frig, ger, viscol* etc. + anotimpurile + lunile anului + zilele săptămânii, substantivele respective au funcția de subiect, iar verbul *a fi* capătă valoare existențială (devine singur predicat verbal).

38.- **c**.- Celelalte cuvinte se despart corect: *i-no-rog, dis-co-gra-fic, de-lin-cvent.*

39.- **b**.- Substantivele epicene au aceeași formă pentru ambele sexe. În celelalte variante, nu sunt substantive epicene: *urs, pisică, leu* (subst. mobile), *tată, unchi, bărbat* (substantive heteronime), *casă, fereastră ușă* (nume de lucruri, n-au alt gen).

40.- **c**.- Sensul cuvântului *insolit* = neobișnuit.

41.- **c**.- Sensul expresiei *mărul discordiei* = neînțelegerea dintre mai multe persoane, motiv de ceartă.

42.- **c**.- În celelalte variante avem și neologisme (*alert*), cuvinte obișnuite (*chip, jilav*), arhaisme (*voievod, rigă*).

43.- **d**.- Funcțiile sintactice ale cuvintelor din enunțul: *În acea zi Mihai plecase dis-de-dimineață la antrenament.*, sunt: *în zi* = c.c.timp + *acea* = atribut adjectival + *dis-de-dimineață* = c.c.timp + *la antrenament* = c.c.loc. Avem un atribut și trei complemente.

44.-**a**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Dă fiecăruia [1]/(PP) ce i se cuvine,[2]/(CD)iar ție ajungă-ți [3]/(PP) ce rămâne.[4]/(SB).*

45.- **b**.- Cuvintele date se află în relație de paronimie.

46.- **a**.- În enunțul: *Fiecărui elev genial i se acordă o bursă.*, cuvântul subliniat are funcția de atribut adjectival exprimat prin adjectiv, care se acordă obligatoriu în gen, număr și caz cu substantivul pe care îl determină. Acesta este în dativ.

47.- **a**.- Derivatele parasintetice au și prefix, și sufix. În alte variante nu sunt derivate parasintetice cuv.:*țărăncuță,strănepot,impresionant*(*im* nu este prefix), *așteptare.*

48.- **a**.- Atingerea reputației unei persoane prin acte jignitoare se numește *injurie.*

49.- **c**.- Despărțim în silabe și subliniem hiaturile: *a-fec-tu-os, a-u-ro-ră.* În celelalte varianta nu conțin hiat cuvintele: *a-cua-re-lă, a-ghio-tant.*

50.- **c**.- Locuţiunile substantivale sunt grupuri de cuvinte care se contrag în substantiv: *aducere-aminte* = amintire, *luare-aminte* = atenţie, *ţinere de minte* = memorie, *părere de rău* = regret. În celelalte variante nu sunt locuţiuni substantivale: *dis-de-dimineaţă* = devreme (loc.adverbială), *cine ştie cine* = cineva (loc. pronominală nehotărâtă), *de folos* = folositor (loc.adjectivală), *de toată isprava* = serios (loc.adjectivală), *gură-cască* = neglijent (loc.adj.), *zgârie-brânză* = neserios (loc.adjectivală), *cu scaun la cap* = om judecat, serios (loc.adj.), *drum de fier* = subst.compus, *pasăre liră* = subst.compus, *de treabă* = serios (loc. adjectivală), *din când în când* = rar (locuţiune adverbială).

51.- **b**.- În enunţul: *A venit la mine spre a-mi bârfi pe fata a mică a vecinei noastre.*, cuv. subliniate sunt, în ordine: verb auxiliar (formează perfectul compus), prepoziţie pentru infinitiv, articol demonstrativ-adjectival (are sensul de *cea*), articol posesiv-genitival.

52.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Să te gândeşti la examene [1]/(SB) înseamnă [2]/ (PP) să te pregăteşti.[3]/(PR).* De reţinut: dacă în faţa verbului *a însemna* (copulativ şi impersonal) este o propoziţie şi după el altă propoziţie, prima este subiectivă, iar ultima este predicativă. Verbul *a însemna* formează singur PP.

53.- **b**.- În enunţul: *Ei ajunseseră de râs în tot satul natal.*, părţile de propoziţie sunt: *ei* = subiect exprimat prin pronume personal + *ajunseseră de râs* (decăzuseră) = predicat verbal exprimat prin locuţiune verbală + *în satul* = c.c.loc exprimat prin substantiv + *tot* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal nehotărât + *natal* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv. Sunt cinci părţi de propoziţie.

54.- **a**.- În celelalte variante nu sunt perechi antonimice: *dezgustat – îngustat, traducere-tălmăcire, insolubil – insalubru, aproape- devreme.*

55.- **c**.- Numai în varianta **c** avem predicat verbal: *Nu mi-e teamă de examen.*, (în care substantivul *teamă* este subiect (stare sufletească). În celelalte variante, predicatele sunt: *Parcul a rămas la fel de frumos ca în copilărie* (pred. nominal); *Cerul pare de oţel* (predicat nominal); *Nu mai fusese niciodată atât de singur* (predicat nominal).

56.- **b**.- Adverbul restrictiv *decât* cere forma negativă a verbului. Forma corectă: *Nu am citit decât o revistă.*

57.- **d**.-Dând la o parte prefixul, să rămână cuvânt cu înţeles. Nu au prefix negativ cuvintele din celelalte variante: *inerent, inaugural.*

58.- **d**.- Sensul corect al neologismelor date este în varianta indicată.

59.- **b**.- Despărţim în propoziţii: *Mâine se vor afişa rezultatele [1]/(PP) şi candidaţii [2]/ (PP) care au fost admişi [3]/(AT) se vor putea prezenta la secretariatul şcolii pentru înscriere.[2]/* Fiecare propoziţie are subiectul ei: *rezultatele, candidaţii, care;* deci sunt trei subiecte simple.

60.- **b**.- Verbul *a servi* este corect folosit numai când are sensul de *a lua singur* sau *a te servi cineva.* Celelalte variante nu sunt corecte.

Şcoala Militară de Subofiţeri de Jandarmi "Petru Rareş" – Fălticeni – 2014

1.- Totalitatea literelor dintr-o limbă formează:
a.- vocabularul; **b.-** fonetica; **c.-** alfabetul; **d.-** lexicul.

2.- În limba română există: **a.-**8 vocale; **b.-**7 voc.; **c.-**6 voc.; **d.-**7 voc.şi o sv.

3.- Un diftong este format din: **a.-**2 vocale; **b.-**1 voc.şi 1 cons.; **c.-**2 cons.;**d.-**1 voc.şi 1 sv.

4.- Cuvântul *ghiocei* conţine: **a.-** 7 litere şi 6 sunete; **b.-** 7 litere şi 5 sunete;
c.- 7 litere şi 4 sunete; **d.-** 6 litere şi 3 sunete.

5.- S-a format un diftong prin rostirea în aceeaşi silabă a cuvântului:
a.- să-ţi; **b.-** s-a; **c.-** i-a; **d.-** v-a.

6.- Nu face parte din vocabularul fundamental substantivul:
a.- frate; **b.-** diagnostic; **c.-** unchi; **d.-** soră.

7.- Seria care conţine cuvinte polisemantice este: **a.-** masă, baie, floare, război;
b.- apeduct, chimie, litru, casă; **c.-** degetar, microorganism, ocoliş, odă;
d.- baie, odios, rimă, stofă.

8.- Sunt monosemantice cuvintele: **a.-** clor, benzină, lexic; **b.-** frunză, cer, sare;
c.- braţ, masă, tren; **d.-** telefon, ochi, oxid.

9.- Expresia *cu nemiluita* este: **a.-**foarte rău; **b.-**mult; **c.-**foarte mult; **d.-**nemilos.

10.- Cuvintele *ablaţiune* şi *abluţiune* sunt: **a.-**sinonime; **b.-**antonime;
c.-omonime; **d.-** paronime.

11.- Sunt omonime toate cuv. din seria: **a.-**masă,car;**b.-**bancă,leu;**c.-**lin,han;**d.-**bandă, cap.

12.- Între verbele *a proscrie* şi *a prescrie* există o relaţie de:
a.- paronimie; **b.-** omonimie; **c.-** sinonimie; **d.-** antonimie.

13.- Este incorect enunţul:**a.-***Cerul este temporal noros.* **b.-***Tonul său este glacial.*
c.- *A investit mulţi bani în afacere.* **d.-** *S-a deschis un câmp minier.*

14.- Nu există pleonasm în seria: **a.-***Şi-a împodobit casa cu ornamente frumoase.*
b.- *A scris un roman epic foarte celebru.*
c.-*A rostit o alocuţiune foarte apreciată.*
d.- *Protagonistul principal al romanului epic "Baltagul" este Vitoria Lipan.*

15.- Există regionalisme în seria: **a.-** pepene, căciulă, vecin;
b.- curechi, cuşmă, megieş; **c.-** varză, şcoală, geambaş;**d.-** aprod, vornic, fumeie.

16.- Cuvintele *ruinuri, logofăt, armaş* sunt: **a.-** arhaisme; **b.-** regionalisme;
c.- neologisme; **d.-** termeni populari.

17.- Cuvântul *înnoptează* s-a format prin: **a.-** derivare cu prefix;
b.- derivare cu sufix; **c.-** derivare parasintetică; **d.-** compunere.

18.- Cuvintele *băieţandru* şi *lădoaie* sunt formate prin;
a.- derivare cu sufixe diminutivale; **b.-** derivare cu sufixe augmentative;
c.- derivare cu prefixe; **d.-** conversiune.

19.- Procedeul de formare a următoarelor cuvinte: *patruzeci, O.N.U., de după, decât* este:
a.- derivare cu prefix; **b.-** derivare cu sufix; **c.-** compunere; **d.-** conversiune.

20.- Sunt despărţite corect în silabe toate cuvintele din seria:
a.- ca-ba-ni-er,fa-ult,a-ghio-tant,trau-mă; **b.-**ca-ba-nier,fault,a-ghio-tant,tra-u-mă;
c.- ca-ba-ni-er,fault,a-ghio-tant,trau-mă; **d.-**ca-ba-nier,fa-ult,a-ghi-o-tant,tra-u-mă.

Subiecte

21.- Este defectiv de singular substantivul: **a.**-miere; **b.**-fiere; **c.**-unt; **d.**-represalii.
22.- Sunt scrise corect cuvintele din seria: **a.**- aşează, corijenţă;
b.- bacnotă, corigenţă; **c.**- feminin, bacnotă; **d.**- aşază, feminin.
23.- În enunţul: *Stai, băiete, acasă !* virgulele izolează: **a.**- un substantiv în N.;
b.- un substantiv în V.; **c.**- o contrucţie incidentă; **d.**- o apoziţie în N.
24.- Structura *păreri de rău* din enunţul: *El are păreri de rău.*, este:
a.- loc. adjectivală; **b.**- loc. verbală; **c.**- loc. adverbială; **d.**- loc. substantivală.
25.- Substantivele: *fetelor, mamelor, colegilor* sunt, în funcţie de context, în cazul:
a.- genitiv,dativ,vocativ; **b.**-vocativ; **c.**- genitiv, dativ; **d.**- nominativ, acuz.
26.- Adjectivul din structura: *Dragă prietene, îmi este dor de tine.*, este în cazul:
a.- nominativ; **b.**- acuzativ; **c.**- vocativ; **d.**- dativ.
27.- Cuvântul *aşa* este utilizat ca adjectiv în seria: **a.**- *Aşa să faci !*
b.-*Aşa m-a învăţat.* **c.**- *Aşa om mai rar.* **d.**- *Aşa s-a procedat.*
28.- Cuvântul *o* are valoare morfologică de pronume personal în enunţul:
a.- *A întâlnit-o la teatru.* **b.**- *A cumpărat o carte şi trei caiete.*
c.- *O, ce frumoasă este !* **d.**- *Îşi doreşte o bicicletă.*
29.- Pronumele relativ din fraza: *Ştiu ce spui despre mine.*, este în cazul:
a.- nominativ; **b.**- acuzativ; **c.**- genitiv; **d.**- dativ.
30.- Cuvântul *ta* din enunţul: *Soluţia ta este cea mai bună.*, este:
a.-pron.personal; **b.**-pron.posesiv; **c.**-adj.pron.demostrativ; **d.**-adj.pron.pos..
31.- *Şi* are valoare de pronume reflexiv în enunţul: **a.**- *L-ai văzut şi tu ?*
b.-*Eu şi prietenul meu vom reuşi la examen.***c.**-*Şi-a bătut joc de noi.***d.**-*Ei, şi?*
32.- Forma neologică a numeralului multiplicativ este:
a.- îndoit; **b.**- amândoi; **c.**- o doime; **d.**- dublu.
33.- Se scrie şi se pronunţă: **a.**-al optulea;**b.**-al optelea;**c.**-al optălea;**d.**-al optlea.
34.- Verbul *a însemna* este predicativ în enunţul:
a.- *Munca înseamnă fericire.* **b.**- *Sosirea lui a însemnat o mare bucurie.*
c.- *Îşi însemnează rezultatul.* **d.**- *Examenul înseamnă totul pentru mine.*
35.- Sunt corecte formele de imperativ din seria: **a.**-nu te duce !nu face !nu zice !
b.- nu te du! nu fă! nu zi! **c.**-nu te duce! nu fă! nu zice!
d.-nu te du!nu face!nu zi!
36.- Verbul la supin din enunţul: *Mi-a rămas de completat grila.*,are funcţia sintactică de:
a.- compl.direct; **b.**- subiect; **c.**- c.c.mod; **d.**- compl.indirect.
37.- Cuvintele subliniate din enunţul: *Aproapele îţi vrea binele*. sunt:
a.- adverbe; **b.**- substantive; **c.**- adverb, substantiv; **d.**- adjective.
38.- Conţine numai locuţiuni prepoziţionale seria:
a.-în josul,în susul, din pricina; **b.**-din,în spatele,în mijlocul;
c.-în susul,de la,în spatele; **d.**-din cauză că,pe la,din.
39.- Formele corecte din enunţurile: *El este de loc / deloc din Suceava. Nu ai învăţat de loc /deloc pentru azi. Altă dată / altădată erai mai cuminte. Altă dată / altădată importantă ai tu în minte.*, se află în seria:
a.- de loc, deloc, altădată, altădată; **b.**- de loc, de loc, altă dată, altădată;
c.- de loc, deloc, altădată, altă dată; **d.**- deloc, deloc, altă dată, altă dată.
40.-Fraza:*Mergea şi cânta.*, conţine un raport de:**a.**-coord. prin juxtap.;**b.**- coord.copulat.;
c.- coord.adversativă; **d.**- coordonare conclusivă.

Subiecte

41.- Cuvântul *aş!* din enunţul: *Aş ! Nu ştii ce obraznic s-a făcut !* este:
a.- verb auxiliar; **b.**- interjecţie; **c.**- substantiv; **d.**- verb predicativ.
42.- Subiectul din enunţul: *S-a spus la televizor.*, este: **a.**- inclus;
b.- exprimat prin pronume; **c.**- subînţeles; **d.**- nedeterminat.
43.- În enunţul: *Mi-e frig.*, predicatul este: **a.**-nominal; **b.**-verbal; **c.**-neexprimat; **d.**-e frig.
44.- În propoziţiile: *Familia ei era avută. Uşa a fost deschisă de vânt.*, există:
a.- numai predicate verbale; **b.**-un predicat nominal + un predicat verbal;
c.- un predicat verbal + un predicat nominal; **d.**- numai predicate nominale.
45.- În enunţul: *Omul acela este prietenul tău.*, există:
a.- două atribute adjectivale; **b.**- două atribute pronominale;
c.- două subiecte; **d.**- un predicat verbal.
46.- O propoziţie subiectivă poate urma după regenta: **a.**- *Ea pleacă...*
b.- *El ar putea...* **c.**- *Îmi vine...* **d.**- *Părerea mea este...*
47.- Prin expansiunea părţii de propoziţie subliniate din propoziţia: *Dorinţa noastră este de a reuşi.*, se obţine o propoziţie secundară subordonată:
a.- predicativă; **b.**- subiectivă; **c.**- compl.directă; **d.**- atributivă.
48.- În propoziţia: *Mi-e teamă de necunoscut.*, cuvântul subliniat este:
a.- subiect; **b.**- compl.indirect; **c.**- compl.direct; **d.**- atribut verbal.
49.- În propoziţia: *Se cunoşteau de mici.*, cuvântul subliniat are funcţia sintactică de:
a.- c.c.timp; **b.**- compl.indirect; **c.**- compl.direct; **d.**- c.c.mod.
50.- Este corect scrisă fraza: **a.**- *Cel cel vede săl anunţe.* **b.**- *Ce-l ce-l vede să-l anunţe.*
c.- *Cel ce-l vede să-l anunţe.* **d.**- *Ce-l cel vede să-l anunţe.*
51.- Alege varianta corectă: **a.**-adusu-i-o-ai;**b.**-adusui-o-a-i;**c.**-adusu-io-ai;**d.**-adu-sui-o-ai.
52.- În enunţul: *Florile mele preferate sunt garoafele, crinii, lalelele şi trandafirii.*, subiectul este: **a.**-garoafele, crinii, lalelele şi trandafirii; **b.**- florile;**c.**- inclus;**d.**- multiplu.
53.- Acordul dintre subiect şi predicat este corect realizat în enunţul:
a.- *Oana şi Andrei a plecat la examen.* **b.**- *Familia Ioniţă au susţinut proiectul.*
c.- *Rezultatul de la teste i-au mulţumit pe părinţi.* **d.**-*El ori ea a învăţat mai bine ?*
54.- Este scrisă corect propoziţia:
a.-*Copiii se plimba pe aleia din parc.* **b.**- *Copii se plimbau pe alea din parc.*
c.-*Copiii se plimbau pe aleea din parc.***d.**-*Copii se plimbau pe aleia din parc.*
55.- Cuvintele subliniate din fraza: *Lesne este a făgădui, dar e greu a face.*, se pot extinde în propoziţii subordonate:**a.**-compl.directe;**b.**-subiective;**c.**-compl.ind.; **d.**- predic.
56.- Propoziţia secundară subordonată din fraza: *Îmi amintesc cum erau jocurile de odinioară.*, se poate contrage în: **a.**-c.direct; **b.**-c.indirect; **c.**-c.c.timp; **d.**- c.c.m.
57.- Există propoziţii simple în seria: **a.**- *Fetele şi băieţii învaţă. Vorbeşte şi Ion.*
b.- *A sunat la poliţie.Ajută-ţi aproapele.* **c.**- *Florile erau pe geam. Îmi amintesc.*
d.- *Nu a venit repede. Doarme buştean.*
58.- Cuvântul care are prima formă corectă din serie este: **a.**- gips–ghips;
b.- eteroclit–heteroclit; **c.**-repercursiune–repercusiune; **d.**- ziler-zilier.
59.- Este accentuat pe prima silabă cuvântul: **a.**- testare; **b.**- colectivitate;
c.- saună; **d.**- duminică.
60.- Aparţine vocabularului fundamental cuvântul:
a.- ochi; **b.**- laser; **c.**- harbuz; **d.**- pită.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **c**.- Totalitatea literelor din limbă formează alfabetul.
2.- **b**.- În limba română există 7 vocale: 7 ca sunete şi 8 ca litere: a,e,i,o,u,ă,â, î.
3.- **d**.- Un diftong este format dintr-o vocală şi o semivocală.
4.- **a**.- Pentru a afla câte litere şi câte sunete are un cuv.,despărţim în silabe şi transcriem fonetic. Numărăm literele din cuv. despărţit, iar sunetele din cuvântul transcris fonetic: *ghi-o-cei [g'iocei]*: 7 litere şi 6 sunete.
5.- **c**.- Numai cuvântul *i-a* este diftong cu cratimă.
6.- **b**.- Substantivul *diagnostic* face parte din masa vocabularului – este neologism.
7.- **a**.- Numai în varianta indicată există cuv. polisemantice. În alte variante, nu sunt polisemantice: *apeduct, chimie, litru, degetar, microorganism, ocoliş, odios, rimă, strofă.*
8.- **a**.- Numai var. **a** are cuvinte monosemantice. În celelalte var. sunt polisemantice: *frunză, cer, sare, braţ, masă, ochi.*
9.- **c**.- Expresia *cu nemiluita* înseamnă *foarte mult.*
10.- **d**.- Cuvintele date sunt paronime. *Ablaţiune* = îndepărtare a unui organ al corpului omenesc; *abluţiune* = spălare sau îmbăiere cu ajutorul duşului.
11.- **b**.- Omonimele sunt cuvinte cu aceeaşi formă şi sensuri total diferite: *bancă* (de şcoală / bancă instituţie financiară), *leu* (animal / ban).
12.- **a**.- Paronimele sunt cuvinte aproape identice ca formă (se deosebesc prin 1, 2, 3 litere), dar cu sensuri diferite. Cele două verbe sunt paronime.
13.- **a**.- Forma corectă a enunţului este: *Cerul este temporar noros.*
14.- **c**.- Numai în varianta indicată nu există pleonasm. În celelalte variante sunt pleonasme: *ornamente frumoase, roman epic, protagonist principal.*
15.- **b**.- Există regionalisme numai în varianta indicată. În celelalte variante nu sunt regionalisme: *pepene, căciulă, vecin, varză, şcoală, aprod, vornic.*
16.- **a**.- Cuvintele date sunt arhaisme.
17.- **c**.- Cuvântul *înnoptează* s-a format prin derivare parasintetică (prefix şi sufix).
18.- **b**.- Cuvintele *băieţandru, lădoaie* sunt formate cu sufixe augmentative.
19.- **c**.- Cuvintele date sunt formate prin compunere: prin sudare, abreviere, alăturare.
20.- **a**.- Sunt despărţite corect în silabe numai cuvintele din varianta indicată.
21.- **d**.- Substantivul *represalii* este defectiv de singular.Celelalte sunt defective de pl.
22.- **d**.- Numai cuvintele din varianta indicată sunt scrise corect. Atenţie: *aşază, înşală.*
23.- **b**.- Virgulele izolează substantivul în vocativ.
24.- **d**.- Structura *păreri de rău* (regrete) este locuţiune substantivală.
25.- **a**.- Substantivele: *fetelor, mamelor, colegilor* pot fi în genitiv, dativ sau vocativ.
26.- **c**.- Adjectivul se acordă cu substantivul, deci este în vocativ.
27.- **c**.- Adverbul *aşa* aşezat în faţa unui substantiv devine adjectiv invariabil.
28.- **a**.- Cuvântul *o* este pronume personal numai în prima variantă. În celelalte variante, este, în ordine: numeral cu valoare adjectivală, interjecţie, articol nehotărât.
29.- **b**.- Pronumele relativ *ce* este în Ac. şi are funcţia de complement direct.
30.- **d**.- De reţinut: pronumele posesive aşezate după un subst.articulat hotărât devin adjective pronominale posesive şi au funcţia de atribute adjectivale.

31.- **c**.- *Şi* este pronume reflexiv în varianta indicată. În celelalte variante, este, în ordine adverb de mod de întărire, fără funcţie sintactică, conjuncţie coordonatoare copulativă, interjecţie.
32.- **d**.- Formele neologice ale numeralului multiplicativ sunt; dublu, triplu, cvadruplu.
33.- **a**.- Se scrie şi se pronunţă corect *al optulea*.
34.- **c**.- Verbul *a însemna* este predicativ când are sensul de *a nota, a scrie.*
35.- **a**.- Numai în varianta indicată sunt corecte formele de imperativ.
36.- **b**.- Verbul la supin din textul dat are funcţia de subiect.
37.- **b**.- Orice cuvânt articulat cu articol hotărât sau nehot. devine substantiv. Adverbele *aproape* şi *bine*, prin articulare, devin substantive: *aproapele, binele.*
38.- **a**.- În celelalte variante sunt şi prepoziţii: din, de la, pe la + loc.conj. din cauză că.
39.- **c**.- Formele corecte sunt în varianta indicată.
40.- **b**.- Cele două propoziţii simple sunt în raport de coordonare copulativă.
41.- **b**.- Cuvântul *Aş !* din enunţul dat este interjecţie.
42.- **d**.- În propoziţia: *S-a spus la televizor...* subiectul este nedeterminat. De reţinut: propoziţiile care au predicatele exprimate prin verbe impersonale (care cer SB) au subiecte nedeterminate.
43.- **b**.- De reţinut: dacă după verbul *a fi* este un substantiv care arată un fenomen din natură (*frig, ger, ploaie, furtună, ceaţă + zilele săptămînii + momente ale zilei + lunile*), substantivele respective au funcţia sintactică de subiect, iar verbul *a fi* capătă valoare existenţială (devine predicat verbal).
44.- **b**.- În enunţul: *Familia ei era avută*., predicatul este nominal. În enunţul: *Uşa a fost deschisă de vânt.*, predicatul este verbal exprimat prin verb la diateza pasivă.
45.- **a**.- În enunţul:*Omul acela este prietenul tău*.,cuvintele subliniate au funcţia de atribute adjectivale exprimate prin: adjectiv pronominal demonstrativ de depărtare + adjectiv pronominal posesiv.
46.- **c**.- De reţinut: când punem întrecarea *ce* ?, vedem dacă pred. întrebat are subiect (punem întrebarea *cine* ? şi subînţelegem *el, ea.*); dacă are subiect, cuvântul sau propoziţia următoare este complement direct sau CD; dacă nu are subiect, cuvântul sau propoziţia următoare este subiect sau SB. Numai enunţul: *Îmi vine/....* Poate cere o prop.SB. Restul enunţurilor pot cere, în ordine: CS,CD,PR.
47.- **a**.-Prin expansiunea unei părţi de propoziţie se obţine propoziţia corespunzătoare. În enunţul: *Dorinţa mea este de a reuşi*., cuvântul subliniat are funcţia de nume predicativ exprimat prin verb la infinitiv şi, prin expansiune devine prop. PR.
48.- **b**.- Cuvântul *de necunoscut* din enunţ are funcţia de compl.indirect.
49.- **a**.- În enunţul: *Se cunoşteau de mici*., cuvântul subliniat are funcţia de c.c.timp exprimat prin adjectiv în acuzativ.
50.- **c**.- Fraza scrisă corect este în varianta indicată.
51.- **a**.- Forma corectă este în varianta indicată.
52.- **b**.- Subiectul propoziţiei este substantivul *florile*, iar pred. nom. este *sunt garoafele, crinii, lalelele şi trandafirii* (cu nume predicativ multiplu).
53.- **d**.-Acordul dintre subiect şi predicat este realizat în varianta indicată. Subiectul multiplu legat prin conjuncţii disjunctive cere predicatul la singular.
54.- **c**.- Propoziţia este scrisă corect în varianta indicată.
55.- **b**.- Verbele la infinitiv *a făgădui* şi *a face* au funcţia sintactică de subiecte.

56.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Îmi amintesc* [1]*/(PP)* *cum erau jocurile de odinioară.*[2] */(CI)* Propoziţia CI se contrage în complement indirect.

57.- **a**.- Există propoziţii simple numai în varianta indicată. Restul propoziţiilor au complemente sau atribute.

58.- **b**.- Conform DEX, sunt corecte ambele forme: *eteroclit/heteroclit* = anormal, bizar.

59.- **c**.- Numai cuvântul *să-u-nă* se accentuează pe prima silabă. Celelalte cuvinte se accentuează corect: *tes-tă-re, co-lec-ti-vi-tă-te, du-mi-ni-că.*

60.- **a**.- Restul cuvintelor aparţin masei vocabularului.

Şcoala de Agenţi de Frontieră – Oradea - 2014

1.- În cuvintele: *ceară, geană, tăcea* sunt: **a.**- 5 litere şi 5 sunete;
b.- 5 litere şi 3 sunete; **c.**- 5 litere şi 2 sunete; **d.**- 5 litere şi 4 sunete.

2.- Conţin diftongi toate cuvintele din seria:
a.- scurgea, nu-i bun, ce-i de făcut; **b.**- ce-ai făcut, nu-i acasă, mioară;
c.- ce-i cu tine, zeciuit, te-am speriat; **d.**- gheară, suiai, leoaică.

3.- Sunt corecte formele din seria:
a.- neîntrebat, hotărî, doborî; **b.**- neântrebat, hotărâ, doborî;
c.- bineânţeles, întrebat, neîncepând; **d.**- bineînţeles, întoarce, reânviere.

4.- Conţin vocale în hiat toate cuvintele din seria:
a.- aspectuos, capricios, metrou, ziar; **b.**- avion, cais, deasupra, prieten;
c.- ideal, fiinţă, aeroport, asiduu; **d.**- liană, panou, boem, boiler.

5.- Încercuiţi varianta corectă: **a.**-e-u-ca-lipt,fias-co,fies-ta; **b.**-e-u-ca-lipt,es-tuar, fi-as-co;
c.- eu-ca-lipt, fias-co, fi-es-ta; **d.**- euc-a-lipt, fi-as-co, fi-es-ta.

6.- Încercuiţi varianta corectă: **a.**- în-dea-juns, în-jun-ghia, ja-gu-ar;
b.- la-it-mo-tiv, la-vo-ar, lăn-cier; **c.**- lait-motiv, la-voar, în-de-a-juns;
d.-i-nau-gu-ra-re,im-pi-e-ta,in-ge-nu-u.

7.- Există triftongi în fiecare din cuvintele seriei:
a.- vioara, şifonier, sfioasă, unguroaică, pliveau;
b.- miei, maiou, încercuiau, inimioară, bruiai;
c.- unguroaică, vioară, chioară, sporovăiau, priveau;
d.- inimioară, paie, mioară, tigroaică, domoleau.

8.- Cuvintele *progres* şi *regres* sunt: **a.**- moştenite din latină; **b.**- împrumuturi;
c.- formate prin derivare; **d.**- formate prin compunere.

9.- Identificaţi cuvântul format corect prin derivare cu prefixul *răs-* sau *răz-*:
a.- războinic; **b.**- răspunzător; **c.**- răsfoi; **d.**- răscoli.

10.- Cuvintele *a compărea* şi *a compara* sunt: **a.**- paronime; **b.**- sinonime;
c.- omonime; **d.**- antonime.

11.- Seria care cuprinde numai cuvinte scrise corect este:
a.- înnebuni, înnegri, înnălbi; **b.**- a se înnora, a înnăbuşi, a se înnoi;
c.- înnobila, înnopta, a se înnoi; **d.**- a se înnămoli, a înnopta, a înnăspri.

12.- Formele corecte sunt:
a.- franceji, suedezi, danezi, chineji; **b.**- cnezi, obrazi, harbuji, francezi;
c.- cneji, obraji, miezi, harbuzi; **d.**- francezi, suedezi, danezi, chinezi.

13.- Este scris conform normelor DOOM primul cuvânt din seria:
a.- tangou/tango; **b.**- maron/maro; **c.**- dizel/diesel; **d.**- leader/lider.

14.- Distingeţi seria sinonimică a verbului *a falsifica*:
a.- a contraface, a denatura, a înşela, a schimba, a minţi, a plastografia;
b.- a denatura, a contraface, a genera, a plastografia, a minţi, a înşela;
c.- a contraface, a denatura, a schimba, a înşela, a deforma, a plastografia;
d.- a minţi, a înşela, a deforma, a contraria, a schimba, a genera.

15.- Rădăcina cuvântului *împădurit* este: **a.**-pădure; **b.**-pădur-;**c.**-a împăduri;**d.**-împădur-.

16.- Seria care nu conţine cuvinte derivate este:
a.- singur, control, procuror; **b.-** unsuros, atacabil, vorbăreţ;
c.- dezgheţat, subscriere, anticameră; **d.-** Mândrescu, Vasile, Negrilă.

17.- Cuvintele: *autostradă, robot, metaforă* aparţin:
a.- fondului principal lexical; **b.-** jargonului;
c.- masei vocabularului; **d.-** argoului.

18.- Cuvântul *vindicativ* înseamnă: **a.-**vindecător; **b.-**tămăduitor;
c.-lecuitor; **d.-**răzbunător.

19.- Sensul regionalismului *a clipoci* este: **a.-**a zornăi; **b.-**a moţăi;
c.-a clipi repede; **d.-**sâsâi.

20.- Sensul cuvântului arhaic *letopiseţ* este: **a.-** cronică; **b.-** volum; **c.-** scriere; **d.-**articol.

21.- Sensul cuvântului *lucrativ* este: **a.-**lucrător;**b.-**rentabil;**c.-**de lucrat;**d.-**harnic.

22.- În enunţurile: *A plecat la Suceava cu un tren expres.* şi *I-am spus în mod expres să plece.*, cuvântul *expres* se încadrează în categoria:
a.-cuvintelor polisemantice;**b.-**paronimelor;**c.-**sinonimelor;**d.-** omonimelor.

23.- Sunetul *i* are trei valori fonetice în seria: **a.-** ghindă, intri, vechi;
b.- saci, sălciu, cinteză; **c.-** ceri, tăciune, cianură; **d.-** viaţă, iapă, vrei.

24.- În exemplele următoare, forma corectă a locuţiunii prepoziţionale este:
a.- din punct de vedere al legii… **b.-** din punctul de vedere al legii…
c.- din punctul de vedere a legii…**d.-** din punct de vedere a legii…

25.- În exemplele următoare: *trage a rău; Căruţaşul trage la un han.; trage barca la mal* se încadrează în categoria: **a.-** cuvintelor polisemantice;
b.-omonimelor; **c.-** sinonimelor; **d.-** paronimelor.

26.- Aparţin aceleiaşi familii lexicale toate cuvintele din seria:
a.- a pica, picaj, picanterie, pică; **b.-** fin, fineţe, afin, afinităţi;
c.- a luci, luceală, străluci, lucitor; **d.-** gard, a îngrădi, gărduleţ, gardian.

27.- În fragmentul: *"Mă, mucosule ! De ce faci zaur ? Aici eu comand ! Vrei molan, vrei căpelniţă ?... Şi l-a dilit cu laba peste gură…"*, registrul stilistic dominant este:
a.- standard; **b.-** argotic; **c.-** regional; **d.-** arhaic.

28.- În enunţul: *Binele făcut se întoarce.*, cuvântul *binele* este: **a.-** adverb de mod;
b.-adjectiv; **c.-**subst.propriu-zis; **d.-**subst.format prin conversiune.

29- Seria care conţine doar pleonasme este:
a.- conducere managerială, nativi născuţi, principalele priorităţi;
b.- a coborî în jos, a avansa înainte, a scrie citeţ;
c.- telecomandă la distanţă, vermicid ucigător, a merge înainte;
d.- intercondiţionare reciprocă, avantaj mutual, a vorbi fluent.

30.- Sintagma *conlucrează împreună* conţine:
a.- o tautologie; **b.-** un truism; **c.-** un pleonasm; **d.-** un nonsens.

31.- Numărul părţilor de vorbire flexibile din textul: *O lume trăind e tocmai un mare furnicar de oameni.*, este: **a.-** şase; **b.-** opt; **c.-** şapte; **d.-** nouă.

32.- În enunţul: *Despre ce vorbeşti, nimic nu mă interesează, chiar de-ar fi bune.*, există:**a.-** 3 părţi de vorbire neflexibile;**b.-** 5 părţi de vorbire neflexibile;
c.- 2 părţi de vorbire neflexibile; **d.-** 4 părţi de vorbire neflexibile.

33.- În enunţul: *I-am dat lui Radu o carte.*, cuvântului *lui* are valoare morfologică de:
a.- articol nehotărât: **b.-** art. hotărât; **c.-** pron. personal; **d.-** art.demonstrativ.

34.- În enunţul: *El este un elev excepţional.*, adjectivul este la gradul:
a.- nu are gr.de comp.; **b.-**pozitiv; **c.-**comparativ de super.; **d.-**compar.de infer.

35.- Indicaţi seria care cuprinde numai cuvinte din fondul principal lexical:
a.- masă, a fi, acum, picant, a vorbi, floare; **b.-** lapte, apă, armaş, urs,nepot,când;
c.- casă, pâine, a munci, bun, fiu, cal; **d.-** februarie,soare,lup,mie,spătar,viezure.

36.- Pronumele personal de pers. I sing., masculin are la cazul genitiv forma:
a.- al meu; **b.-** ai mei; **c.-** mie; **d.-** nu are formă de genitiv.

37.- Sunt substantive feminine cele din varianta:
a.- papă, popă, tată, vodă; **b.-** taică, neică, papa, papucă;
c.- cătană, ordonanţă, agă, beizadea; **d.-** cătană, taică, ordonanţă, papă.

38.- Cuvântul *cel* are valoare morfologică de pronume demonstrativ în enunţul:
a.- *Cel din faţă avea dreptate.* **b.-** *Elevul cel cuminte a luat premiul I.*
c.- *Cel de-al treilea copac e roditor.* **d.-** *El a fost cel mai bun elev.*

39.- Structura morfologică a cuvântului *mersese* este:
a.-radical+sufix gramatical +desinenţă;**b.-**radical+desinenţă+sufix gramatic.;
c.- radical+desinenţă+desinenţă; **d.-** radical+sufix gramatical+sufix gramat.

40.- Verbele *tăcui* şi *plăcui* sunt de conjugarea: **a.-** I;**b.-**a II-a;**c.-**a IV-a;**d.-**a III-a.

41.- Formele corecte de imperativ negativ sunt cele din seria:
a.- Nu du! Nu fă! Nu zi! **b.-** Nu duci! Nu faci! Nu zici!
c.- Nu duce! Nu face! Nu zice! **d.-** Nu duce! Nu fă! Nu zi!

42.- Dintre enunţurile: 1.- *Majoritatea studenţilor era la cursuri.* 2.- *Or să te caute şi ei.* 3.- *Eu nu sunt o persoană care să cred orice.*,sunt corecte: **a.-**3; **b.-**1; **c.-**1 şi 3; **d.-**2,3.

43.- În exemplul: *Cei trei vor ajunge în acelaţi timp la muncă.*, numeralul are:
a.- valoare adjectivală; **b.-**valoare de numeral colectiv;
c.-valoare de numeral propriu-zis; **d.-**valoare substantivală.

44.- De la interjecţiile onomatopeice: *cioc, poc, fâş, ham* se pot forma:
a.- substantive; **b.-** adverbe; **c.-** verbe; **d.-** adjective.

45.- În enunţul: *Poate că va fi timp frumos.*, cuvântul *poate* este:
a.- vb.pred.la cond.-optativ; **b.-**adv.de mod; **c.-**adv.predicativ; **d.-**vb.la indic.

46.- Indicaţi seria în care există numai conjuncţii simple:
a.- că, să, dacă, deci, sau; **b.-** că, deşi, cum, ori;
c.- să, iar, încât, ce; **d.-** deoarece, pentru că, în faţa, oricare.

47.- În enunţul: *El, săracul, nu ştiu ce să mai zic, era cam neajutorat.*, există:
a.- o propoziţie incidentă; **b.-** numai propoziţii principale;
c.- nicio propoziţie incidentă; **d.-** o frază incidentă.

48.- Fraza: *Şi de m-ar fi bătut mama cu toate gardurile şi de m-ar fi izgonit de la casă ca pe un străin, tot n-aş fi rămas aşa de uimit în faţa ei, ca atunci când m-a luat cu binişorul.*, cuprinde: **a.-** 2 propoziţii; **b.-** 4 propoziţii; **c.-** 3 prop.; **d.-** 1 propoziţie.

49.- Subiectul propoziţiei: *"Pe lângă plopii fără soţ / Adesea am trecut…"*este:
a.-neexprimat inclus; **b.-**neexprimat subînţeles; **c.-**exprimat; **d.-**prop.nu are subiect.

50.- În contextul: *Plecarea lui din cauza noastră, rapidă şi neanunţată, i-a uluit pe mulţi colegi.*, numărul atributelor adjectivale este: **a.-** 5; **b.-** 2; **c.-** 4; **d.-** 3.

51.- Enunţul în care prepoziţia cere cazul dativ este:
a.- *Înoată contra curentului.* **b.-** *A acţionat conform planului propus.*
c.- *Ordinul de la comandant e respectat.* **d.-** *Hotărârea asupra plecării e luată.*

52.- Cuvintele subliniate din enunţul: *O fată frumoasă e mirajul din zarişte, aurul graiului, lacrima raiului.*, au funcţie de: **a.-** nume predicativ multiplu;
b.- subiect multiplu; **c.-** atribut, atribut, atribut; **d.-** complemente directe.

53.- În fraza: *Cine se aseamănă se adună.*, raportul dintre propoziţii este:
a.- coordonare prin juxtapunere; **b.-** coordonare copulativă;
c.- coordonare prin joncţiune; **d.-** subordonare.

54.- În enunţul: *Te-am văzut că erai foarte afectat, pentru că rămăseseşi abandonat de prieteni.*,există: **a.-**2 predicate nominale; **b.-**1 pred.nominal;
c.-3 predicate nominale; **d.-**niciun predicat nominal.

55.- În enunţul: *Înnegrind pe altul, nu te albeşti pe tine.*, există:
a.-2 compl.directe; **b.-**1 compl.direct; **c.-** 3 compl.directe; **d.-** niciun c.direct.

56.- În enunţul: *N-a ştiut nimeni locul în care te afli de atâta timp.*, construcţia *în care* are funcţia sintactică de: **a.-** c.c.loc; **b.-**atr. pronom.; **c.-**atr.adj.; **d.-**c.indirect.

57.- În fraza: *Se spune că prietenii ţi-i alegi.*, propoziţia subordonată este:
a.- compl.directă; **b.-** subiectivă; **c.-** predicativă; **d.-** cauzală.

58.- În fraza: *S-a dus după ce avea de cumpărat.*, propoziţia subordonată este:
a.- compl.de scop; **b.-** compl.indirectă; **c.-** compl.de loc; **d.-** compl.de timp.

59.- Propoziţia: *N-ai vrea o cafea mai târziu ?* este:
a.- negativă, optativă, interogativă, dezvoltată;
b.- negativă, enunţiativă, interogativă, dezvoltată;
c.- afirmativă, optativă, interogativă, dezvoltată;
d.- negativă, optativă, enunţiativă, simplă.

60.- În fraza: *Li se consideră drept greşeală politică dacă vor susţine funcţia lui în cameră.*, conjuncţia *dacă* introduce o subordonată:
a.- cauzală; **b.-** atributivă; **c.-** subiectivă; **d.-** completivă indirectă.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **d**.- Despărţim în silabe şi transcriem fonetic: *cea-ră[c'ară]*(cinci litere şi 4 sunete); *gea-nă [g'ană]* (cinci litere şi patru sunete); *tă-cea[tăc'a]*- la fel.

2.- **b**.- Despărţim în silabe şi subliniem diftongii: *ce-ai făcut* (*e* este literă ajutătoare); *nu-i acasă; mi-oa-ră.* În celelalte variante nu conţin diftongi cuvintele: *scurgea* (*e* este lit.ajut.), *ze-ciu-it* (primul *i* este lit.ajut.), *ghea-ră[g'ară],su-iai* (triftong) *le-oai-că* (triftong).

3.- **a**.- Sunt corecte formele din varianta indicată. Se scrie *î* la începutul şi la sfârşitul cuvântului, dar şi când în faţa lui *î* este un prefix sau în cuvinte compuse.

4.- **c**.- Despărţim în silabe şi subliniem hiatul: *i-de-al, fi-in-ţă, a-e-ro-port, a-si-du-u.* În celelalte variante, nu conţin hiat cuv.: *me-trou, dea-su-pra, pa-nou,boi-ler.*

5.- **a**.- Sunt despărţite corect în silabe numai cuvintele din varianta indicată.

6.- **d**.- În alte variante se despart corect: *în-dea-juns, în-jun-ghi-a,ja-guar, lait-mo-tiv, la-voar, lăn-ci-er.*

7.- **b**.- Despărţim în silabe şi subliniem triftongii:*miei,ma-iou, în-cer-cu-iau, i-ni-mioa-ră, bi-ru-iai.* În celelalte variante nu sunt triftongi în cuvintele: *vi-oa-ră, şi-fo-ni-er, sfi-oa-să, chioa-ră [k'oa-ră], pa-ie.*

8.- **b**.- Cuvintele *progres* şi *regres* sunt împrumuturi din franceză.

9.- **c**.- Fără prefix, trebuie să rămână cuvânt cu înţeles: *răs+foi.*

10.- **a**.- Cuvintele *a compărea* şi *a compara* sunt paronime.

11.- **c**.- Dând la o parte prefixul *în*, cuvântul de bază să înceapă cu *n*. În celelalte variante se scriu corect: *a înălbi, a înăbuşi, a înăspri.*

12.- **d**.- Sunt corecte numai formele din varianta indicată.

13.- **a**.- Varianta **a** este corectă.

14.- **c**.- Numai în varianta indicată sunt sinonime corecte.

15.- **b**.- Rădăcina cuvântului *împădurit* este *pădur-*.

16.- **a**.- Numai varianta indicată conţine cuvinte nederivate. În celelalte variante sunt cuvinte cu prefixe sau sufixe.

17.- **c**.- Cuvintele: *autostradă, robot, metaforă* sunt neologisme şi fac parte din masa vocabularului. În fondul principal sunt numai cuvinte simple.

18.- **d**.- Sensul cuvântului *vindicativ* = răzbunător.

19.- **c**.- Regionalismul *a clipoci* = a clipi repede.

20.- **a**.- Sensul arhaismului *letopiset* = cronică.

21.- **b**.- Cuvântul *lucrativ* = rentabil.

22.- **d**.- În enunţurile date, cuvântul *expres* este omonim (are sensuri diferite).

23.- **c**.- Valorile fonetice ale sunetului *i* sunt: vocală, semivocală şi i scurt. În grila de corectare este trecut greşit cuvântul *tăciune* (aici *i* nu este semivocală, ci literă ajutătoare). Nicio variantă nu este corectă.

24.- **b**.- De reţinut: dacă după loc. prepotiţională *din punct de vedere* urmează articolul posesiv *al* se spune corect *din punctul de vedere al legii*. Dacă urmează un adjectiv, se spune *din punct de vedere legal, istoric, colegial.*

25.- **a**.- În enunţurile date, cuvântul *a trage* este polisemantic.

26.- **c**.- Numai în varianta **c** găsim cuvinte din aceeaşi familie lexicală.

27.- **b**.- Registrul stilistic dominant în textul dat este cel argotic.

28.- **d**.- Cuvântul *binele* este obţinut prin conversiune din adverbul *bine* + art. hotărât.

29.- **a**.- În alte var. nu sunt pleon.: *a scrie citeţ,a merge înainte,a vorbi fluent.*

30.- **c**.- Sintagma *conlucrează împreună* este pleonasm.

31.- **b**.- Părţile de vorbire flexibile din textul dat sunt: *o* = articol nehotărât +*lume* = substantiv + *trăind* = verb + *e* = verb + *un* = articol nehotărât + *mare*= adjectiv + *furnicar* = substantiv + *oameni* = substantiv. Părţile neflexibile sunt *tocmai* = adverb + *de* = prepoziţie (8 părţi de vorbire flexibile).

32.- **d**.- Părţile de vorbire neflexibile sunt: adverbul, prepoziţia, conjuncţia şi interjecţia. În enunţul dat, sunt neflexibile: *despre* = prepoziţie + *nu* = adverb + *chiar* = adverb + *de* = prepoziţie. Am putea considera ca loc.conjuncţională *chiar de* şi atunci ar fi doar trei părţi de vorbire neflexibile (deci varianta **a**).

33.- **b**.- Cuvântul *lui* aşezat în faţa tuturor substantivelor proprii masculine este articol hotărât proclitic şi se analizează cu substantivul.

34.- **a**.- Adjectivul *excepţional* nu are grade de comparaţie.

35.- **c**.- Numai în varianta indicată sunt cuvinte simple din fondul principal lexical.

36.- **d**.- Pronunele personal de persoana I şi a II-a sg. şi pl. nu au formă pentru genitiv. Au formă pentru G. numai pronumele personale de persoana a III-a: *lui, ei, lor.*

Subiecte

37.- **c**.- În limba română există câteva substantive cu formă de feminin, dar care arată masculinul: *cătană, ordonanță, agă, beizadea, santinelă, calfă.*

38.- **a**.- De reținut: cuvintele: *cel, cea, cei, cele, celui, celei, celor* sunt articole demonstrativ-adjectivale numai când stau în fața unui adjectiv sau numeral (*cel deștept, cel de-al doilea*). În restul situațiilor, sunt pronume demonstrative (scurte): *Cel din față avea dreptate.*

39.- **d**.- Cuvântul *mersese* are radical și două sufixe gramaticale (se, se).

40.- **b**.- Verbele *tăcui* și *plăcui* sunt de conjugarea a II-a: *a tăcea, a plăcea.*

41.- **c**.- Formele verbale din varianta indicată sunt cele corecte.

42.- **b**.- Enunțul corect este în varianta indicată.

43.- **d**.- Numeralele cardinale, multiplicative, distributive, colective și ordinale așezate lângă un substantiv capătă valoare adjectivală și funcția sintactică de atribut adjectival. Dacă nu au substantiv, capătă valoare substantivală și funcția substantivului care lipsește: *Cei trei vor ajunge...*

44.- **c**.- De la interjecțiile onomatopeice: *cioc, poc, fâș, ham* se pot forma verbe (cu sufixe verbale): *a ciocni, a pocni, a fâșâi, a hămăi.*

45.- **c**.- În enunțul: *Poate [1]/(PP) că va fi timp frumos.*, cuvântul *poate* este adverb predicativ cu funcția de predicat verbal și cere o propoziție subiectivă. De reținut: adverbele: *poate, pesemne, firește, sigur, desigur, negreșit, probabil, bineînțeles, aproape, pasămite, noroc* – urmate de *că* sau *să* devin adverbe predicative cu funcția de predicat verbal și cer subiectivă.

46.- **a**.- În celelalte variante sunt și alte părți de vorbire: *cum* (adverb), *ce* (pronume relativ), *oricare* (pronume nehotărât), *pentru că* (locuțiune conjuncțională).

47.- **d**.- În enunțul:*El, săracul,[1]/(PP) nu știu [2]/(PINC) ce să mai zic,[3]/(CD INC) era cam neajutorat.[1]/* Propozițiile 2 și 3 formează o frază incidentă.

48.- **b**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Și de m-ar fi bătut mama cu toate gardurile [1]/(CV) și de m-ar fi izgonit de la casă ca pe un străin,[2]/(CV) tot n-aș fi rămas așa de umilit în fața ei ca atunci [3]/(PP) când m-a luat cu binișorul.[4]/(CT).*

49.- **a**.- În versurile: *"Pe lângă plopii fără soț / Adesea am trecut"* subiectul e inclus.

50.- **c**.- În enunțul: *Plecarea lui din cauza noastră, rapidă și neanunțată, i-a uluit pe mulți colegi.*, atributele adjectivale sunt: *din cauza noastră* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv în acuzativ precedat de loc. prepoziționlă pentru Ac.(excepție de la genitiv) + *rapidă* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv + *neanunțată* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv participial + *mulți* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal nehotărât.

51.- **b**.- Prepozițiile specifice cazului D.sunt: *grație, multumită, datorită, potrivit, conform, contrar, asemenea, aidoma* – urmate de un substantiv, pronume sau numeral în D.

52.- **a**.- În enunțul: *"O fată frumoasă e mirajul din zariște, aurul graiului, lacrima raiului."* predicatul este *e mirajul, aurul, lacrima* = pr.nominal cu nume predicativ multiplu.

53.-**d**.- Delimitarea și felul prop.: *Cine se aseamănă[1]/(SB)se adună.[2]/(PP)* Între o propoziție secundară și regenta ei nu poate exista decât raport de subordonare.

Subiecte

54.- **b**.- În enunțul:*Te-am văzut [1]/(PP)că erai foarte afectat,[2]/(CD) pentru că rămăseseși abandonat de prieteni.[3]/(CZ),* predicatele sunt: primul – verbal și 2 pred. nominale.

55.- **c**.- În enunțul: *Înnegrind pe altul, nu te albești pe tine.*, compl. sunt: *pe altul* = c. direct exprimat prin pronume nehotărât + *te* = compl.direct exprimat prin pronume reflexiv + *pe tine* = compl.direct exprimat prin pronume personal.

56.- **a**.- În enunțul dat, pronumele relativ *în care* are funcția de c.c.loc.

57.- **b**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Se spune [1]/(PP) că prietenii ți-i alegi.[2]/(SB).*

58.-**a**.- Delimitarea și felul propoziț.:*S-a dus [1]/(PP)după ce avea de cumpărat.[2]/(CS).*

59.- **a**.- Propoziția: *N-ai vrea o cafea mai târziu ?* este caracterizată în varianta indicată.

60.- **c**.- Delimitarea și felul prop.:*"Li se consideră drept greșeală politică [1]/(PP)dacă vor susține funcția lui la cameră."[2]/(SB).* Propoziția SB este cerută de verbul impersonal *se consideră.*

Şcoala de Agenţi de Poliţie "Avram Iancu" – Cluj –Napoca – 2014

1.- Sunt despărţite corect în silabe cuvintele din seria:
a.- fol-clor, e-mi-sferă, e-xa-ge-rat; **b.-** fol-clor, e-mis-fe-ră, e-xa-ge-rat;
c.- fo-lclor, emis-fe-ră, ex-a-ge-rat; **d.-** fo-lclor, em-is-fe-ră, exa-ge-rat.
2.- În cuvântul *leoaică* vocalele sunt: **a.-** e, a, ă; **b.-** e, o, ă; **c.-** o, a, ă; **d.-** a, i, ă.
3.- Există diftongi în toate cuvintele din seria:
a.- toamnă, ceartă, geam, coasă; **b.-** viaţă, gheaţă, ceară, coasă;
c.- toamnă, coasă, viaţă, iubire; **d.-** ceaşcă, viaţă, iubire, ceartă.
4.- Există cuvinte care conţin doar vocale în hiat în seria:
a.- alcool, mi-au (citit), poet; **b.-** orhidee, poet, păpădie;
c.-alcool,scânteie,poet; **d.-** orhidee,poet,ne-au(trimis).
5.- În cuvântul *examen* există: **a.-** 6 litere, 6 sunete; **b.-** 7 litere, 6 sunete;
c.- 6 litere, 7 sunete; **d.-** 7 litere, 7 sunete.
6.- Aparţin vocabularului fundamental substantivele din seria:
a.- apă, tată, lapte, pâine; **b.-** apă, tată, computer, biserică;
c.- tată, lapte, job, pâine; **d.-** flintă, pâine, picnic, mamă.
7.- Substantivul *ciorbă* este alcătuit din: **a.-** 3 silabe; **b.-** 4 silabe;
c.- 2 silabe; **d.-** monosilabic.
8.- Seria în care cuvintele s-au obţinut doar prin compunere este:
a.-lemnos,de la,NATO, nicicând; **b.-**binefacere,prim-ministru,gura-leului;
c.- SUA, tineresc, desfrunzit, niciodată;
d.- untdelemn, dinspre, pământiu, înspre.
9.- În enunţul: *Bătrânul citeşte pe o bancă.*, cuvântul subliniat s-a obţinut prin:
a.-derivare cu sufix; **b.-**derivare cu prefix; **c.-**conversiune; **d.-** compunere.
10.- Sunt corecte toate formele de plural ale substantivelor din seria:
a.- îngheţate, colinde, monede, rucsacuri;
b.-îngheţate, colinzi, monede, rucsacuri;
c.- îngheţate, colinde, monezi, rucsacuri;
d.- îngheţate, colinde, monede, ruxaci.
11.- Sensul cuv. *elucidare* este: **a.-**sclipire; **b.-**evitare; **c.-**ocolire; **d.-**clarificare.
12.- Expresia *A trage spuza pe turta sa* înseamnă: **a.-** a se ţine de intrigi;
b.- a vâna; **c.-** a-şi vedea interesul; **d.-** a se lăcomi.
13.- Sinonimul cuvântului *lugubru* este: **a.-**sumbru; **b.-**lung; **c.-**negru;**d.-**luceafăr.
14.- În perechea *a reuni – a aduna* există o relaţie de:
a.- antonimie; **b.-** sinonimie; **c.-** paronimie; **d.-** omonimie.
15.- Paronimul cuv. *albastru* este: **a.-**albatros; **b.-**albuş; **c.-**alabastru; **d.-** albăstrui.
16.- Cuv. *torturi / torturi* sunt: **a.-**omofone; **b.-**omografe; **c.-**sinonime; **d.-**paronime.
17.- În enunţul: *Au conlucrat împreună toţi colegii pentru a fi mai superiori celor din clasa paralelă.*, există: **a.-**2 greşeli; **b.-**o greşeală; **c.-**3 greşeli; **d.-**nicio greşeală.
18.- Cuvântul *păpuşoi* este: **a.-**termen popular; **b.-**arhaism;
c.-neologism; **d.-**regionalism.
19.- Sunt defective de plural cuvintele din seria: **a.-** lapte, unt, miere, brânză;
b.-lapte,unt,măr,brânză; **c.-**lapte,unsoare.miere,brânză; **d.-**lapte,unt,miere,.

20.- În enunţul: *Picioarele scaunului s-au rupt.*, cuvântul subliniat este folosit cu:
a.-sens figurat; **b.-**sens propriu de bază; **c.-**sens secundar; **d.-** sens metaforic.
21.- Adjectivele cu trei forme flexionare se găsesc în seria:
a.- lung, cenuşiu, mic, roşu; **b.-** lung, dulce, mic, roşu;
c.- vechi, cenuşiu, mic, roşu; **d.-**lung, cenuşiu, mic,bun.
22.- În enunţul: *Era din cale-afară de frumos.*, adjectivul este la gradul:
a.- pozitiv; **b.-**comparativ de egalitate;
c.- superlativ absolut; **d.-** comparativ de super.
23.- În enunţul: *Examenul s-a desfăşurat în condiţii optime.*, adjectivul este:
a.- la pozitiv; **b.-**la comparativ de egalitate; **c.-**la comp.de super.; **d.-**nu are.
24.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Mama lor a fost promovată.*, este:
a.- pronume posesiv; **b.-**pron.personal; **c.-**adj.pron.posesiv; **d.-** pron. refl.
25.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Care este filmul tău preferat ?* este:
a.-pronume relativ; **b.-**adj.pron.relativ; **c.-**pron.interogativ; **d.-**adj.pron.inter.
26.- În enunţul: *Acest copil este unul dintre elevii pe care i-am lăudat.*, cuvintele subliniate sunt, în ordine:
a.- pron.demonstrativ, pron.nehot., pronume rel., pron.pers.;
b.- adj.pron. demonstrativ, pron.nehotărât, pron. relativ, pron.personal;
c.- adj.pron.demonstrativ, adj.pron.nehotărât, pron. relativ,pron. personal;
d.- adj.pron.demonstrativ, pron. nehotărât, adj.pronom. relativ, pron.pers.
27.- Verbele scrise corect se află în seria:
a.- eu dormii, ei creează, el va şti, noi agreăm;
b.- eu dormi, ei creează, el va ştii, noi agreăm;
c.- eu dormii, ei crează, el va şti, noi agreem;
d.- eu dormii, ei creează, el va şti, noi agreiem.
28.- Verbul la diateza pasivă se află în enunţul: **a.-** *Tata a trântit uşa.*
b.-*Uşa a fost trântită de vânt.* **c.-***Uşa a fost veche.* **d.-***Uşa se încuie în fiecare seară*
29.- În enunţul: *Ieri, elevii au cântat frumos o arie dificilă, dar fascinantă.*, se identifică:
a.- două adverbe; **b.-** patru adverbe; **c.-** un adverb; **d.-** trei adverbe.
30.- Impun cazul dativ următoarele prepoziţii:
a.- asemenea, aidoma, contrar, graţie; **b.-** datorită, mulţumită, împotriva, contra;
c.-în, de, graţie, la; **d.-** dinaintea, la, aidoma..
31.- Conţine doar conjuncţii coordonatoare seria: **a.-** să, şi, deşi, dar;
b.- sau, şi, deci, dar; **c.-** sau, să, deci, dar; **d.-** sau, şi, deci, dacă.
32.- În enunţul: *A călători în toată lumea este un vis frumos.*, structura subliniată are funcţia sintactică de: **a.-**predicat verbal; **b.-**subiect; **c.-**nume pred.; **d.-** c..direct.
33.- Fraza: *Negreşit că vei ajunge un om mare.*, conţine, în ordine:
a.- două predicate nominale; **b.-** un predicat nominal şi un predicat verbal;
c.- un predicat verbal şi unu nominal; **d.-** două predicate verbale.
34.-Numele predicativ se exprimă prin:
a.- substantive, articole, adverbe, numerale, interjecţii;
b.- substantive, adjective, adverbe, numerale şi conjuncţii;
c.- substantive, adjective, adverbe, prepoziţii şi interjecţii;
d.- substantive, adjective, adverbe, numerale şi interjecţii.

35 - În enunţul: *Cinci copii au câştigat premii la concursul de creaţie.*, numeralul este:
a.-ordinal cu val.substantivală; **b.**- ordinal cu valoare adjectivală;
c.-cardinal cu valoare substantivală; **d.**- cardinal cu valoare adjectivală.

36.- Structura subliniată din enunţul: *Peste apă era un pod de lemn.*, are funcţia de:
a.- atribut adjectival; **b.**-atr.subst.prepoz.; **c.**- c.c.mod; **d.**- compl.indirect.

37.- În propoziţia: *A primit o veste de la copiii săi.*, cuvântul subliniat este:
a.- atribut pronominal în acuzativ; **b.**- atribut adjectival în acuzativ;
c.- atribut pronominal în genitiv; **d.**- atribut adjectival în genitiv.

38.- În propoziţia: *Maşina de spălat s-a defectat.*, structura subliniată este:
a.- compl.direct; **b.**- atribut adj.; **c.**- atribut verbal; **d.**- atr.subst.prepoziţie.

39.- Cuvântul subliniat din enunţul: *A văzut-o în grădina bunicii.*, are funcţia sintact. de:
a.- compl.indirect; **b.**- c.de agent; **c.**- c.c.loc; **d.**- c.direct.

40.- Există un complement circ.de cauză în enunţul:
a.- *Ochii i se măriseră de uimire.* **b.**- *A căscat ochii mai bine.*
c.- *Nu-şi credea ochilor.* **d.**- *Vorbim între patru ochi.*

41.- Există un compl. circ.de mod în enunţul: **a.**- *Flăcăul părea înalt în poză.*
b.- *Flăcăul era înalt cât casa.* **c.**-*Flăcăul s-a făcut înalt.* **d.**-*Flăcăul s-a înălţat.*

42.- În propoziţia: *Plecăm până a nu răsări soarele.*, structura subliniată are funcţia de:
a.- predicat verbal; **b.**- c.c.mod; **c.**- c.c.timp; **d.**- c.indirect.

43.- În enunţul: *Ieri m-am furişat încet din casă.*,cuvintele subliniate au, în ordine, funcţiile de: **a.**- subiect, c.c.timp, c.c.loc; **b.**- c.c.timp, c.c.loc, c.c.mod;
c.- c.c.timp, c.c.mod, c.c.loc; **d.**- c.c.timp, c.c.mod, c.c.mod.

44.- În enunţul: *Banca a fost atacată de răufăcători.*, există:
a.- un compl.direct; **b.**- un compl.de agent;
c.- un compl.circ.de mod; **d.**- un compl.circ.de cauză.

45 - În enunţul: *Nu mă gândesc la nimic.*, structura subliniată este:
a.- c.c.loc; **b.**- compl.direct; **c.**- subiect; **d.**- compl.indirect.

46.- În enunţul: *El devenise bătaia de joc a colegilor.*, structura subliniată este:
a.- loc. substantivală; **b.**-loc.adjectivală; **c.**-loc.adverb.; **d.**-subst.compus.

47.- În fraza: *Melodia pe care mi-ai fredonat-o îmi aminteşte de vara când eram fericiţi şi ne plimbam pe sub castani.*, există: **a.**-2 prop.; **b.**-3 prop.; **c.**- 4 prop.; **d.**- 5 prop.

48 - Există o prop. subordonată subiectivă în fraza: **a.**- *A spus că fuge din ţară.*
b.- *Se spune că a fugit din ţară.* **c.**- *Vestea că fuge din ţară l-a distrus.*
d.- *A aflat că a fugit din ţară.*

49.- Subordonatele din fraza: *Problema este cum ne vom îmbrăca la banchetul pe care îl organizează colegii din clasa a XII-a.*, sunt, în ordine:
a.- CD şi AT; **b.**- PR şi AT; **c.**- PR şi CD; **d.**- CM şi CD.

50 - Prin expansiunea cuv. subliniat din enunţul: *Am admirat pomul înflorit.*, se obţine:
a.- o predicativă; **b.**- o atributivă; **c.**- o subiectivă; **d.**-o compl.directă.

51.- Prin contragerea subordon.:*Parcul unde ne-am întâlnit este populat.*, obţinem:
a.- un subiect; **b.**- un c.c.scop; **c.**- un atribut; **d.**- un c.c.loc.

52.- În enunţul: *Rămâne să vedem filmul de la ora 18,00.*, subordonata este:
a.- predicativă; **b.**- compl.directă; **c.**- compl. de scop; **d.**- subiectivă.

53.- În enunţul: *Ştiu unde ai fost aseară.*, subordonata este:
a.- CL; **b.**- CD; **c.**- CI; **d.**- SB.

54.- Subordonate din fraza: *Care soseşte primul va comunica unde are loc şedinţa.*, sunt:
a.- AT, CD; **b.**- AT, CL; **c.**- SB, CD; **d.**- SB, CL.

55.- Există un compl.circ.de scop în enunţul: **a.**- *Voi lupta cu toţi duşmanii mei.*
b.-*Nu te voi abandona niciodată.* **c.**- *Voi lupta pentru a-mi îndeplini visul.*
d.- *Te voi păstra mereu în inimă.*

56.- Conjuncţia *să* introduce o predicativă în enunţul: **a.**- *E bine să înveţi.*
b.-*Ştiu să croşetez.* **c.**-*Mă gândesc să plec la mare.*
d.-*Visul meu e să vizitez Portugalia.*

57.- În enunţul: *Uite ce am găsit în parc !*subordonata este: **a.**- SB; **b.**-CI; **c.**-CD;**d.**- AT.

58.- Adjectivul este scris corect în enunţul:
a.- *Mi-am cumpărat pantofii auri de pe raft.*
b.- *Auriii pantofi s-au stricat.* **c.**- *Aurii pantofi nu s-au stricat.*
d.- *Mi-am cumpărat pantofii auriii de pe raft.*

59.- Fraza alcătuită corect după schema CV + PP + CI este:
a.- *Mă gândesc să plec la piaţă, deşi plouă.*
b.- *Deşi plouă, mă gândesc să plec.*
c.-*Vreau să plec la piaţă,deşi plouă.*
d.- *Trebuie să plec la piaţă,deşi plouă.*

60.- În enunţul: *Am plecat, de vreme ce nimeni nu m-a implicat în activitate.*, locuţiunea conjuncţională introduce o subordonată: **a.**-CT; **b.**- CS; **c.**- CZ; **d.**- CI.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **b**.- În grila de corectare este trecută varianta **b**, deşi în GALR despărţirea corectă însilabe este *folc-lor.*

2.- **a**.- În cuvântul *le-oai-că*, vocalele sunt: e, a, ă.

3.- **c**.- Despărţim în silabe şi subliniem diftongii: *toam-nă,coa-să,via-ţă,iu-bi-re.* În alte variante, nu conţin dift. cuv.: *ceartă, geam, ceară, ceaşcă (e = lit.ajutăt.).*

4.- **b**.- Despărţim în silabe şi marcăm hiaturile:*or-hi-de-e,po-et,pă-pă-di-e.* În celelalte variante nu sunt vocale în hiat în cuvintele: *mi-au (citit)*- triftong cu cratimă; *scân-te-ie,*(între vocală şi semivocală nu e hiat) *ne-au (trimis)* – triftong cu cratimă.

5.- **c**.- Răspunsul corect este în varianta indicată. Litera *x* conţine două consoane.

6.- **a**.- În celelalte variante nu fac parte din vocabularul fundamental: *computer, job* (neologisme), *flintă* (arhaism).

7.- **c**.- Despărţim în silabe: *cior-bă.*

8.- **b**.- În celelalte variante sunt şi cuv. derivate: *lemnos, tineresc, desfrunzit, pământiu.*

9.- **c**.- Orice cuvânt artic. cu art. hot. sau nehotărât devine substantiv- prin conversiune.

10.- **a**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.

11.- **d**.- Sensul cuvântului *elucidare* = clarificare.

12.- **c**.- Expresia *A trage spuza pe turta ta* = a-şi vedea interesul propriu.

13.- **a**.- Sensul cuvântului *lugubru* = sumbru.

14.- **b**.- Cuvintele: *a reuni / a aduna* sunt sinonime.

15.- **c**.- Paronimul cuvântului *albastru* este *alabastru* = ceramică fină.

16.- **b**.- Cuvintele cu aceeaşi formă şi înţelesuri deosebite în funcţie de accent = omografe.
17.-**a**.- Greşelile sunt:*au colaborat împreună*(pleonasm)şi *mai superiori*=adj. provenit din latină, nu are grade de comparaţie.
18.- **d**.- Cuvântul *păpuşoi* (porumb) este regionalism.
19.- **a**.- Sunt defective de plural cuvintele din varianta indicată. În celelalte variante, au pluralul: *măr – mere, unsoare – unsori, balon – baloane.*
20.- **c**.- *Picioarele scaunului* = sens secundar, derivat din cel principal.
21.- **a**.- Adjective cu trei forme flexionare: *lung-lungă-lungi, cenuşiu-cenuşie-cenuşii, mic–mică-mici, roşu-roşie-roşii.* Nu au trei forme: *dulce-dulci,vechi-veche,bun-bună-buni-bune.*
22.- **c**.- Adjectivul *din cale-afară de frumos* este la superlativ absolut.
23.- **d**.- Adjectivul *optim* provenit din latină, nu are grade de comparaţie.
24.- **b**.- Cuvintele: *lui, ei, lor* sunt pronume personale de persoana a III-a pentru G.-D.
25.- **c**.- În enunţul dat, cuvântul *care* este pronume interogativ.
26.- **b**.- Analiza corectă a cuvintelor subliniate este în varianta indicată.
27.- **a**.- Verbele date au forma corectă în varianta indicată.
28.- **b**.- Verbul la diateza pasivă răspunde la întrebarea *de către cine ?* şi este format din verbul auxiliar *a fi* + participiul altui verb.
29.- **a**.- În enunţul:*Ieri, elevii au cântat frumos o arie dificilă, dar fascinantă.*, adv. sunt: *ieri* =adverb de timp, *frumos* =adverb de mod provenit din adj.prin conversiune
30.- **a**.- Prepoziţiile specifice D. sunt: *graţie, mulţumită, datorită, potrivit, conform, contrar, asemenea, aidoma* – urmate de un subst., pronume sau numeral în D.
31.- **b**.- În celelalte variante, sunt conjuncţii subordonatoare: *să, deşi, dacă.*
32.- **b**.- În enunţul dat, verbul la infinitiv *a călători* are funcţia de subiect.
33.- **c**.- Predicatele sunt: *negreşit* = predicat verbal / adverb predicativ + *vei ajunge un om* = predicat nominal.
34.- **d**.- De reţinut: articolele, prepoziţiile şi conjuncţiile sunt instrumente gramaticale şi nu au funcţie sintactică, deci numele predicativ nu poate fi exprimat prin ele.
35.- **d**.- Numeralele cardinale până la 19 stau numai în faţa substantivelor şi au valoare adjectivală cu funcţia de atribut adjectival.
36.- **b**.- Structura *de lemn* din enunţul dat are funcţia de atr. substantival prepoziţional.
37.- **b**.- Pronumele posesiv aşezat după un substantiv articulat are funcţia de atr. adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv, genul, numărul şi cazul substantivului.
38.- **c**.- Cuvântul *de spălat* = atribut verbal exprimat prin verb la supin.
39.- **d**.- În enunţul: *Am văzut-o în grădina bunicii.*, cuvîntul subliniat are funcţia de compl. direct exprimat prin pronume personal, formă neaccentuată în cazul Ac.
40.- **a**.- În varianta corectă, cuvântul *de uimire* = c.c.cauză. În celelalte variante există: c.c.mod (*mai bine*), compl.indirect (*ochilor*), c.c.mod (*între patru ochi).*
41.- **b**.- Numai în varianta corectă *cât casa* = c.c.mod.
42.- **c**.- În enunţul: *Plecăm* (predicat verbal) *până a nu răsări* (c.c.timp) *soarele* (subiect al verbului la infinitiv).
43.- **c**.- Cuvintele subliniate din enunţ sunt analizate corect în varianta indicată.

44.- **b**.- În enunţul: *Banca* (subiect) *a fost atacată*(pred. verbal/verb la diateza pasivă) *de răufăcători* (complement de agent).
45.- **d**.- Cuvântul subliniat este analizat corect în varianta indicată.
46.- **a**.- Structura *bătaia de joc* = loc. subst. şi în enunţ are funcţia de nume predicativ.
47.- **c**.- Delimitarea şi felul propoz.: *Melodia [1]/(PP) pe care mi-ai fredonat-o [2]/(AT) îmi aminteşte de vara [1]/ când eram fericiţi [3]/(AT) şi ne plimbam pe sub castani.[4]/(AT).*
48.- **b**.- Există subiectivă în enunţul: *Se spune [1]/(PP) că a fugit din ţară.[2]/(SB).* În celelalte variante, subordonatele sunt, în ordine: CD, AT, CD.
49.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Problema este [1]/(PP) cum ne vom îmbrăca la banchetul [2]/(PR) pe care îl organizează colegii din clasa a XII-a.[3]/(AT).*
50.- **b**.- Cuvântul subliniat - *înflorit* - este atribut. Prin expansiune se obţine prop. AT.
51.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Parcul [1]/(PP) unde ne-am întâlnit [2]/(AT) este populat.[1]/-* Prin contragerea atributivei se obţine atribut.
52.- **d**.- Delimitarea şi felul propcziţiilor: *Rămâne [1]/(PP) să vedem filmul de la ora 18,00.[2]/ (SB).* Propoziţia subiectivă este cerută de verbul impersonal *rămâne.*
53.- **b**.- Delimitarea şi felul propoz.: *Ştiu [1]/(PP) unde ai fost aseară.[2]/(CD).*
54.- **c**.- Delimitarea şi felul propoz.:*Care sosește primul [1]/(SB) va comunica [2]/(PP)unde are loc şedinţa.[3]/(CD).*
55.- **c**.- Compl.circ.de scop este *pentru a îndeplini* din var. indicată exprimat prin verb la infinitiv.
56.-**d**.- Numai în enunţul:*Visul meu este[1]/(PP)să vizitez Portugalia.[2]/(PR)*avem o subordonată predicativă introdusă prin conjuncţia *să*. În celelalte variante sunt, în ordine: SB, CD, CI.
57.- **c**.- Delimitarea şi felul propoz.: *Uite [1]/(PP) ce am găsit în parc ![2]/(CD).*
58.- **b**.- Adjectivul *aurii* nu se scrie niciodată cu un *i*. Când stă în faţa substantivului, preia articolul hotărât al acestuia şi se scrie *auriii.*
59.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Deşi plouă,[1]/(CV) mă gândesc [2]/(PP) să plec la piaţă.[3]/(CI).*În alte var., sunt aceleaşi propoziţii, dar nu după schema cerută.
60.- **c**.- Locuţiunea conjuncţională *de vreme ce* = *deoarece* introduce numai CZ.

Şcoala de Agenţi de Penitenciare Târgu-Ocna – 2014

1.- Indică seria de cuvinte din vocabularul fundamental: **a.**- casă, ochi, sare;
b.- ogheal,surioară, îmbogăţire; **c.**- vază, fortuit, incapabil; **d.**-ienicer,sursă,plug.
2.- Identifică seria care conţine numai cuvinte de bază: **a.**- frunză, scaun, cană;
b.zarvă,păienjeniş,primăvară;**c.**îngropat,eminescian,băiat;**d.**răzbate,discuta,lemn
3.- Marchează seria care conţine numai termeni din masa vocabularului:
a.- a iubi, cap, dicţionar; **b.**- amănunt, el, călugăr;
c.- justiţie, barabulă, vornic; **d.**- gură, perete, adjectiv.
4.- Indică enunţul în care cuvântul *braţ* are sens secundar:
a.- *În urma accidentului îşi pierduse un braţ.* **b.**- *Braţul legii fusese neiertător.*
c.- *Pe braţ avea o cicatrice mare.* **d.**- *Barca înainta pe un braţ al Dunării.*
5.- Precizează seria cu toate cuvintele obţinute numai prin derivare cu prefixe:
a.- începă, antirăzboinic, superdotat, auriu;
b.- a desface,ireal,a dezlipi,nedrept;**c.**-contraindicat, postliceal, bloca, străbunic;
d.- lemnos, hazliu, ursuleţ, săptămânal.
6.- Precizează seria cu toate cuvintele obţinute numai prin derivare cu sufixe:
a.-iepuraş,tractorist,omenie,argintiu;**b.**decupaj,consătean,interplanetar,deshăma;
c.- înarma, croitor, ţărănime, cooperare; **d.**- înnegrit, coşar, rusesc, bărbăteşte.
7.- Găseşte enunţul în care cuvântul *umeri* are sens propriu:
a.-*Pe umerii ţării s-a aşternut o pătură de nea.***b.**-*Bunicul purta haina pe umeri.*
c.- *Se lovise la umerii obrajilor.* **d.**- *Pe umerii munţilor se zăreau păstorii.*
8.- Identifică enunţul în care cuvântul subliniat are sens figurat:
a.- *La fabrica de pâine a avut loc o explozie.***b.**- *Vara merg în concediu la mare.*
c.-*Bunicii m-au primit cu căldură.* **d.**-*Clădirea ardea şi pompierii n-au ajuns.*
9.- Marchează enunţul în care există cel puţin un cuvânt care şi-a schimbat valoarea gramaticală: **a.**- *Purta o cămaşă albă.* **b.**- *Tânărul bărbat saluta mereu.*
c.- *Albul mută şi câştigă.* **d.**- *Băiatul leneş a lipsit.*
10.- Indică seria în care toţi termenii aparţin aceleiaşi familii lexicale:
a.- ceapă, începe, percepe, cepuşoară; **b.**- tânăr, tineresc, întinerit, tinereţe;
c.- grădină, grădinar, grădinări, gradare; **d.**- picătură, picant, picaj, pic.
11.- Descoperă seria cu toate cuvintele obţinute numai prin derivare:
a.-untdelemn,recrea,hipertensiv; **b.**fierar,înnora,englezeşte,înfrunzire
c.-extrafin,îndoctrinare,coada-şoricelului; **d.**-îndemânare,fărădelege,tulcean.
12.- Identifică seria care conţine cuvinte formate numai prin compunere:
a.- hodoronc-tronc, olandez, Făt-Frumos, interjudeţean;
b.- rea-credinţă, precoce, răsfoi, după-amiază;
c.- aprozar, decret-lege, niciodată, bunăvoinţă;
d.- Câmpulung, bloc-turn, nouăzeci, invalid.
13. Sinonimul cuv *specios* este:**a.**-special;**b.**-contagios;**c.**-amăgitor;**d.**-spectaculos.
14.- Există numai neologisme în seria: **a.**- belşug, campion, handicap, show;
b.- combinat, vesel, reumatism, pomană;
c.- aborda, detaliu, indolent, etate; **d.**- gât, ipocrit, dotă, abundenţă.

15.- Indică seria care conţine numai cuvinte cu forme corecte de plural:
a.ciocolăţi,spitale,acoperişuri,balamale;**b.**ciocolate,spitale,acoperişuri,balamale;
c.ciocolate,spitale,acoperişuri,balamăli;**d.**ciocolate,spitaluri,acoperişuri,balamale.
16.- Sensul unităţii frazeologice *a-şi pune cenuşă în cap* este:
a.-a-şi primejdui viaţa; **b.**-aprofita de o situaţie confuză pentru foloase ;
c.- a se murdări: **d.**- a se pocăi, a-şi recunoaşte vina sau greşeala.
17.- Precizează seria care conţine numai sinonime:
a.- inteligent, deştept, cinic, isteţ: **b.**- fortuit,întâmplător, forţat, norocos;
c.-elogiu,laudă,cinstire,circumstanţă; **d.**-inamic,adversar,duşman, vrăjmaş.
18.- Există numai omonime în seria: **a.**- cer, război, decembrie, franc;
b.- bancă,leu,lin,elan; **c.**-vânătă,dar,penal,penar; **d.**-ham,ger,cap, dropie.
19.- Între cuvintele *egoist* şi *altruist* există o relaţie de:
a.- sinonimie; **b.**- antonimie; **c.**- omonimie; **d.**- paronimie.
20.- Precizează seria care conţine numai cuvinte polisemantice:
a.- baraj, carosabil, dantelă, monarh;**b.**- berbec,dalie, a deceda,a ocroti;
c.- catifea, debit, furnir, monah; **d.**- balon, a bate, a crăpa, a ieşi.
21.- Identifică seria care conţine numai paronime:
a.- a evolua – a evalua, literal – literar; **b.**- greşit – eronat, mat – opac;
c.-adevăr – minciună, concret- abstract;**d.**- a revela – a releva, prefaţă - postfaţă.
22.- Identifică enunţul corect: **a.**- *Am conlucrat împreună la acest proiect.*
b.- *S-a lovit la genunchiul piciorului drept.*
c.- *În zona de munte s-au semnalat ploi sub formă de averse.*
d.- *Mimica feţei exprima nedumerirea.*
23.- Indică numărul de greşeli din enunţul: *Se lovise la cotul mâinii stângi atunci când căzuse de pe bicicleta cu două roţi în timp ce se întorcea de la lacuna albastră.*
a.- una; **b.**- trei; **c.**- patru; **d.**- două.
24.- Găseşte seria care conţine numai arhaisme:
a.-felendreş,gugiuman,roată,calomnie;**b.**-logofăt,sâneaţă,hatman, postelnic;
c.- felegean, beizadea, trăsură, ciorbă; **d.**- ibrişimgiu, calpac, zăvoi, ieftin.
25.- Indică seria care conţine numai regionalisme:
a.- dadă, brad, prispă, negru: **b.**- curechi, sămădău, perjă, ogrinji;
c.- biştari, frunte, porc, vesel; **d.**- polcovnic, ghindă, mâţă, cireş.
26.- Precizează seria care conţine numai cuvinte scrise corect:
a.- repercusiune, chiuvetă, proprietar, a părea;
b.- repercusiune, chiuvetă, proprietar, a pare;
c.- repercursiune, chiuvetă, proprietar, a părea;
d.- repercursiune, ghiuvetă, proprietar, a părea.
27.- Sunt scrise corect toate cuvintele din seria:
a.-pursânge,Harap-Alb,nou-născut;**b.**-pur-sânge,Harap-Alb,nou-născut;
c.-pursânge,Harap Alb,nou-născut;**d.**- pursânge, Harap-Alb, nou născut.
28.- Identifică numărul greşelilor din enunţul: *Copi s-e jucau de-a vaţi ascunselea şi nu mai ştiau când trecu-se timpul.* **a.**-patru;**b.**-trei;**c.**-cinci; **d.**- şase.
29.- Găseşte seria care conţine numai cuvinte despărţite corect în silabe:
a.- tic-sit, pun-cta, ve-cin, u-ra-re; **b.**- lun-git, post-be-lic, ti-tlu, vârs-tă;
c.-toamn-ă,cin-ste,po-lua-re,du-blu;**d.**-po-lu-a-re,func-ţi-e,pom-pi-er, jert-fă.

30.- Conţin diftongi toate cuvintele din seria:
a.- ied, bour, epopee, moară; **b.-** iute, cicoare, viaţă, iepure;
c.- întâi, alee, ireal, fiinţă; **d.-** croat, poet, croitor, boreal.

31.- Identifică enunţul care conţine un verb la timpul viitor:
a.- *Am citit un roman de Liviu Rebreanu.* **b.-** *Ei vor merge la mare în vacanţă.*
c.- *Se îndrăgostise puternic de Maria.* **d.-** *V-aş cumpăra o jucărie.*

32.- Indică seria care conţine numai substantive cu mai multe forme de plural:
a.- arc, bandă, cămin, cristal; **b.-** succes, difuzor, corn, fântână;
c.- vis, mister, ciubuc, serenadă; **d.-** raport, corp, tenor, melodie.

33.- Găseşte seria care conţine numai verbe la moduri personale:
a.- plâng, a comenta, vorbea; **b.-** de spălat, să aştept, căutat;
c.- voi cugeta, tăcând, lucrez; **d.-** ar asculta, să visez, a venit.

34.- Precizează cazul substantivului subliniat din enunţul: *Dulceaţa este din <u>cireşe</u>.*
a.- nominativ; **b.-** acuzativ; **c.-** dativ; **d.-** genitiv.

35.- Precizează seria care conţine numai verbe la moduri nepersonale:
a.- de călcat, a spune, aprinzând; **b.-** a examina, contribuind, a cercetat;
c.- aş povesti, vor opera, de respirat; **d.-**comunicând, să verifice, a dormi.

36.- În enunţul: *I-am spus mamei un <u>of</u> mai vechi.*, cuvântul subliniat este:
a.- interjecţie; **b.-** adjectiv; **c.-** adverb; **d.-** substantiv.

37.- Identifică enunţul în care verbul *<u>a ieşi</u>* are valoare copulativă:
a.- *A ieşit din încăpere trântind uşa.* **b.-** *Lalelele ies în luna mai.*
c.- *El a ieşit inginer.* **d.-** *Au ieşit pe piaţă zarzavaturile.*

38.- Precizează enunţul în care substantivul *<u>domn</u>* este în cazul vocativ:
a.- *Un domn traversa regulamentar.* **b.-** *Domnule, nu mă deranja !*
c.- *I-am dat domnului o carte.* **d.-** *Hainele erau ale domnului.*

39.- Verbul *<u>a vedea</u>* este de: **a.**-conj.I;**b.**-conj.a IV-a;**c.**-conj.a III-a;**d.**- conj.a II-a.

40.- În enunţul: *El devenise profesor.*, substantivul are funcţie sintactică de:
a.- compl.direct; **b.-** subiect; **c.-** nume predicativ; **d.-** compl.indirect.

41.- Selectează seria care conţine numai forme verbale corecte:
a.- lucreează, va fi soare, ar plăcea; **b.-** ar părea, să şti, agreăm;
c.- va fii bine, să scrii, copiază; **d.-** să fii vesel, creează, să aibă.

42.- În enunţul: *Am găsit o minge pe alee.*, cuvântul *<u>o</u>* este:
a.-articol nehotărât; **b.**-pron. personal; **c.**-interjecţie; **d.**-numeral cardinal.

43.- Găseşte seria care conţine numai substantive de genul neutru:
a.- dulap, pahar, premiu, drum; **b.-** val, exerciţiu, noapte, codru;
c.- copac, sat, personal, minge; **d.-** cuvânt, lichid, doina, viţin.

44.- Identifică seria care conţine numai pronume personale:**a.**-însuţi,el,mi,acela;
b.- eu, fiecare, nimeni, d-ta; **c.-** mie, tu, ei, voi; **d.-** ele, cineva, noi, ţi.

45.- Precizează numărul substantivelor din enunţul: *În spatele casei răsăriseră doi meri la umbra cărora se odihnea bunicul.* **a.**-cinci; **b.**-patru; **c.**-trei; **d.-** două.

46.- Precizează numărul pronumelor din enunţul: *Tu însuţi ai chemat-o pe mama ei când acela te-a rugat.* **a.-** patru; **b.-** cinci; **c.-** şase; **d.-** trei.

47.- Identifică seria în care sunt doar substantive articulate hotărât:
a.- examenul, un examen, examenului, examene;
b.- floarea,flori,florilor,florii;**c.**-prietenul,prietenilor,prietenului, prietenii;

d.- stejar, stejarul, stejarilor, stejarii.

48.- Sunt numai pron. demonstrative în seria: **a.**-aceea,celelalte,acelaşi, aceşti;
b.- acela, acesta, fiecare, aceloraşi; **c.-** aceluiaşi, aceleaşi, acelora, nimic;
d.- acelea, ele, cineva, oricine.

49.- Indică seria care conţine doar substantive defective de plural:
a.- lene , pată, om, linişte; **b.-** sânge, explicaţie, animal, vis;
c.- orez, porumb, cartof, mărar; **d.-** aur, miere, unt, secară.

50.- Indică seria care conţine doar pronume nehotărâte:
a.- fiecare, una, cineva, nimeni; **b.-** unii, alţii, cutare, tuturor;
c.- nimic, însumi, lor, cuiva; **d.-** nimănui, dumneata, toţi, oricine.

51.- În enunţul: *Casa ei a fost mistuită de flăcări.*, cuvântul *<u>ei</u>* este în cazul:
a.- genitiv; **b.-** dativ; **c.-** nominativ; **d.-** acuzativ.

52.- Precizează ce funcţie sintactică are pronumele subliniat în enunţul: *<u>Niciunuia</u> nu-i plăcuse desertul:* **a.**-subiect; **b.-** compl.direct; **c.-** compl.indirect; **d.-** atribut.pronomin.

53.- Identifică enunţul în care cuvântul subliniat este pronume posesiv:
a.- *Părinţii <u>tăi</u> lucrează în Italia.* **b.-** *<u>Ai mei</u> au plecat la Paris.*
c.- *Bunicii <u>ei</u> au o grădină frumoasă.* **d.-** *Colegii <u>noştri</u> au câştigat concursul.*

54.- În enunţul: *Om cumsecade, tatăl ei i-a cumpărat haine noi.*, există:
a.- două adjective; **b.-** un adjectiv; **c.-** trei adjective; **d.-** niciun adjectiv.

55.- Identifică seria în care sunt doar adjective invariabile:
a.- cuminte, verde, bun, înalt; **b.-** precoce, mare, rău, mândru;
c.- feroce, frumos, maro, bogat; **d.-** atroce, eficace, gri, oliv.

56.- Indică seria în care sunt doar adjective fără grade de comparaţie:
a.- anterior, ulterior, mort, deştept; **b.-** optim, superior, veşnic, principal;
c.- posterior, suprem, chimic, bolnav; **d.-** major, exterior, vesel, colosal.

57.- Precizează cazul adjectivului subliniat din enunţul: *Tânărului <u>inteligent</u> i-au dat o diplomă:* **a.-** dativ; **b.-** nominativ; **c.-** genitiv; **d.-** vocativ.

58.- Identifică seria în care sunt numai adverbe de timp:
a.- niciodată, departe, aproape, poimâine; **b.-** târziu, devreme, atunci, mâine;
c.- cândva, oricând, încet, acolo; **d.-** vreodată, acum, repede, totuşi.

59.- Precizează funcţia sintactică a cuvântului subliniat din enunţul: *Citea <u>bine</u>, chiar dacă nu mergea încă la şcoală.* **a.**-atribut adverbial; **b.**-c.c.mod; **c.**-c.c.timp;**d.**- c.indirect.

60.- Indică seria care conţine numai prepoziţii: **a.-** dar, iar, însă, ci;
b.- dinspre, datorită,fiindcă, nimic; **c.**-cu, pe, despre,din;**d.**-în, deşi, încât, oriunde.

61.- În enunţul: *Este <u>vai</u> de noi.*, cuvântul subliniat este:
a.- interjecţie; **b.-** substantiv; **c.-** conjuncţie; **d.-** verb.

62.-Identifică seria care conţine numai conjuncţii subordonatoare:
a.-ori,precum,când,cine **b.-** dacă, deşi, să, căci;
c.- şi, iar, dar, sau; **d.-** or, fiindcă, întrucât, ci.

63.-Precizează seria care conţine numai locuţiuni prepoziţonale:
a.-în faţa,cu privire la,de-a lungul;
b.-aducere-aminte,părere de rău,băgare de seamă;
c.-până ce,chiar dacă,prin urmare; **d.-**din loc în loc,din când în când,din nou.

64.- Identifică numărul de propoziţii din fraza: *Mi-a spus că m-a căutat, dar nu m-a găsit.* **a.-** două; **b.-** patru; **c.-** cinci; **d.-** trei.

65.- Precizează numărul propoziţiilor subordonate din fraza: *A recunoscut şi mi-a spus că nu a restituit cartea pe care o luase de la biblioteca pe unde trecea foarte rar.*
a.- patru; **b.-** două; **c.-** trei; **d.-** cinci.

66.- În fraza: *Părerea mea este că va reuşi.*, propoziţia subordonată este:
a.- atributivă; **b.-** compl.directă; **c.-** subiectivă; **d.-** predicativă.

67.- Elementul regent al subordonatei din fraza: *Cartea pe care am citit-o mi-a plăcut foarte mult.*, este: **a.-** verb; **b.-** pron. personal; **c.-** substantiv; **d.-** adverb.

68.- În enunţul: *Cumpărând tabloul, a făcut un lucru bun.*, cuvântul subliniat este:
a.- compl.direct; **b.-** compl.indirect; **c.-** predicat verbal; **d.-** subiect.

69.- În enunţul: *Cheamă-i pe cei trei la mine.*, cuvântul subliniat este:
a.- pron. personal; **b.-** numeral cardinal; **c.-** subst.comun; **d.-** num. ordinal.

70.- Punctuaţia este corectă în enunţul: **a.-** *Cine ştie carte, are patru ochi.*
b.- *A plecat dar se va întoarce.*
c.- *Ştefan cel Mare, domnul Moldovei, a murit în 1504.*
d.- *Băiete nu mai vorbi !*

71.- Indică seria care conţine doar cuvinte care pot avea funcţie sintactică:
a.- răbdare, sub, deoarece, fals; **b.-** balcon, a zidi, iarnă, greu;
c.- lângă, teoremă, iată, sau; **d.-** gingăşie, a rezolva, şi, pe.

72.- Marchează enunţul care conţine acordul corect:
a.- *Niciunul dintre voi n-a participat la concurs.*
b.- *Am dat buchetul unei fete elegantă şi frumoasă.*
c.- *Dulapul a cărui uşi nu se închideau fusese reparat.*
d.- *Ei ştie că trenul va întârzia.*

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **a**.- Din vocabularul fundamental fac parte numai cuvinte simple, întrebuinţate curent. În celelalte variante sunt şi cuvinte care fac parte din masa vocabularului: *ogheal, surioară, îmbogăţire, fortuit, incapabil, ienicer, sursă.*
2.- **a**.- În varianta indicată sunt cuvinte de bază. În celel. var., există cuvinte derivate.
3.- **c**.- În celelalte variante există şi cuvinte care fac parte din vocabularul fundamental: *a iubi, cap, el, călugăr, gură, perete.*
4.- **d**.- Numai în enunţul indicat cuvântul *braţ* are sens secundar.
5.- **b**.- Dând la o parte prefixul, trebuie să rămână cuv. cu înţeles. În celelalte variante, sunt şi cuvinte derivate cu sufixe: *antirăzboinic, superdotat, auriu, postliceal, străbunic, lemnos, hazliu, ursuleţ, săptămânal.*
6.- **a**.- În celelalte variante sunt cuvinte derivate şi cu prefix: *consătean, interplanetar, deshăma, înarma, înnegrit.*
7.- **b**.- Numai în enunţul indicat cuvântul *umeri* are sens propriu.
8.- **c**.- În celelalte variante cuvintele subliniate au sens propriu.
9.- **c**.- Numai în enunţul: *Albul mută şi câştigă.*, cuv. subliniat este obţinut prin conversiune din adjectivul *alb* – devenit subst. prin articulare cu articol hotărât.
10.- **b**.- În celelalte variante, nu toate cuvintele fac parte din aceeaşi familie lexicală.

11.- **b**.- În celelalte variante, sunt cuv. obţinute prin compunere (*untdelemn, zgârie-brânză, coada-şoricelului, aşadar, fărădelege, social-politic*).
12.-**c**.- În celelalte variante sunt şi cuvinte formate prin derivare: *olandez, interjudeţean, răsfoi, invalid.*
13.- **c**.- Sinonimul cuvântului *specios* = amăgitor.
14.- **c**.- În celelalte variante sunt şi cuvinte mai vechi: *belşug, vesel, pomană, gât, dotă.*
15.- **b**.- Formele corecte de plural ale cuvintelor date sunt în varianta indicată.
16.- **d**.- Sensul expresiei *a-şi pune cenuşă în cap* = a se pocăi, a-şi recunoaşte vina.
17.- **d**.- Numai în varianta indicată există o serie sinonimică.
18.- **b**.- În celelalte variante există cuv. care nu au omonime: *decembrie, penal, penar, ham, ger, dropie.*
19.- **b**.- Între cuvintele *egoist* şi *altruist* există o relaţie de antonimie.
20.- **d**.- Numai în varianta indicată sunt cuvinte polisemantice.
21.- **a**.- În celelalte variante sunt şi sinonime sau omonime.
22.- **c**.- În variantele **a, b,** şi **d** există pleonasme.
23.- **c**.- Greşelile sunt urm.:*cotul mâinii stângi, atunci când, bicicleta cu două roţi* (pleonasme) şi cuvântul *laguna albastră.*
24.- **b**.- Arhaisme sunt numai în varianta indicată.
25.- **b**.- Regionalisme sunt numai în varianta indicată.
26.- **a**.- Formele corecte ale cuvintelor date sunt numai în varianta **a**.
27.- **a**.- Sunt scrise corect numai cuvintele din varianta indicată.
28.- **c**.- Forma corectă este: *Copiii se jucau de-a v-aţi ascunselea şi nu mai ştiau când trecuse timpul.* Sunt cinci greşeli.
29.- **d**.- În celelalte variante, se despart corect: *punc-ta, vâr-stă, toam-nă, po-lu-a-re.*
30.- **b**.- În celelalte variante nu sunt diftongi în cuvintele: *bo-ur, e-po-pe-e, a-le-e, i-re-al, fi-in-ţă, cro-at, po-et, cro-i-tor, bo-re-al.*
31.- **b**.- Numai în varianta indicată verbul este la timpul viitor.
32.- **a**.- În celelalte variante sunt cuvinte care nu au mai multe forme de plural:*fântână, mister, serenadă, tenor, melodie.*
33.- **d**.- Modurile personale sunt: indicativ, conjunctiv, condiţional-optativ, imperativ. În alte var. nu sunt la moduri pers. cuvintele: *a comenta, de spălat, căutat, tăcând.*
34.- **b**.- Cuvântul *din cireşe* este substantiv în acuzativ, precedat de prepoziţie şi – în text – are funcţia de nume predicativ.
35.- **a**.- În celelalte variante sunt şi verbe la moduri personale: *a cercetat, aş povesti, vor opera, să verifice.*
36.- **d**.- Interjecţia *of* articulată cu articolul nehotărât *un* devine substantiv.
37.- **c**.- Verbul *a ieşi* devine copulativ când are sensul de *a deveni.*
38.- **b**.- Substantivul în vocativ arată o strigare şi este despărţit prin virgulă.
39.- **d**.- Verbul *a vedea* este de conjugarea a II-a.
40.- **c**.- Substantivul *profesor* are funcţia de nume predicativ.
41.- **d**.- În celelalte variante se scriu corect: *lucrează, să ştii, va fi bine.*
42.- **a**.- Cuvântul *o* din text este articol nehotărât.
43.- **a**.- În alte variantă sunt şi subst. care au alt gen:*noapte, codru, copac, minge, doină.*
44.- **c**.- Pronume personale sunt numai în varianta indicată.

45.- **b**.- Sunt substantive: *casei, metri,umbra, bunicul.*Cuvântul *în spatele* este locoţiune prepoziţională specifică genitivului.
46.- **b**.- În enunţul: *Tu însuţi ai chemat-o pe mama ei când acela te-a rugat.* Cuvântul *însuţi* este adjectiv pronominal de întărire.
47.- **c**.- Sunt articulate cu artic. hotărât numai substantivele din varianta indicată.
48.- **a**.- În alte variante sunt şi alt fel de pron.:*fiecare, nimic, ele, cineva, oricine.*
49.- **d**.- Sunt substantive defective de plural numai în varianta indicată.
50.- **b**.- În alte var.sunt şi alt fel de pron.: *nimeni, nimic, însumi, lor, nimănui, dumneata.*
51.- **a**.- Pronumele personale *lui, ei, lor,* aşezate după un subst. sunt în genitiv.
52.- **c**.- Pronumele negativ *niciunuia* din textul dat are funcţia de c.indirect.
53.- **b**.- În celelalte variante, pronumele posesive aşezate după un substantiv articulat devin adjective pronominale posesive. Cuvântul *ei* este pronume personal.
54.- **a**.- În textul dat sunt două adjective: *cumsecade, noi.*
55.- **d**.- Sunt adjective invariabile numai în varianta indicată.
56.- **b**.- Numai în varianta indicată sunt adjective fără grade de comparaţie.
57.- **a**.- Adjectivul se acordă obligatoriu în gen, număr şi caz cu substantivul.
58.- **b**.- Numai în varianta indicată sunt adverbe de timp. În celelalte variante sunt şi adverbe de loc (*departe, aproape*) sau de mod (*încet, repede, totuşi*).
59.- **b**.- Adverbul *bine* are funcţia de c.c.mod.
60.- **c**.- În celelalte variante sunt şi conjuncţii: *dar, iar, însă, ci, fiindcă, deşi, încât* + pronume negativ (*nimic*) + adverb nehotărât (*oriunde*).
61.- **a**.- Interjecţia *vai* are funcţia de nume predicativ.
62.- **b**.- În celelalte variante sunt şi conjuncţii coordonatoare: *ori, şi, iar, dar, sau, or, ci* + adverb: *când* + pronume relativ: *cine.*
63.- **a**.- În celelalte variante sunt şi: locuţiuni substantivale: *aducere-aminte, părere de rău, băgare de seamă* + loc. adverbiale: *din loc în loc, din când în când, din nou* + locuţiuni conjuncţionale: *până ce, chiar dacă, prin urmare.*
64.- **d**.- Numărul prop. se stabileşte după nr. predic.: *a spus, a căutat, nu a găsit.*
65.- **c**.- Delimitarea şi felul propoz.: *A recunoscut* [1]*/(PP) şi mi-a spus* [2]*/(PP) că nu a restituit cartea* [3]*/(CD) pe care o luase de la biblioteca* [4]*/(AT) pe unde trecea foarte rar.*[5]*/(AT).* Sunt trei propoziţii subordonate.
66.- **d**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Părerea mea este* [1]*/(PP) că va reuşi.*[2]*/(PR).*
67.- **c**.- Elementul regent al subordonatei este substant. *cartea: Cartea* [1]*/(PP) pe care am citit-o* [2]*/(AT) mi-a plăcut foarte mult.*[1]*/.* Elementul regent este cuvântul întrebat.
68.- **a**.- Substantivul *tabloul* are funcţia de complement direct.
69.- **b**.- Numeralul *cei trei* are funcţia de complement direct.
70.- **c**.- Punctuaţia este corectă numai în varianta indicată.
71.- **b**.- De reţinut:articolele,prepoziţiile şi conjuncţiile sunt instrumente gramaticale şi nu pot avea funcţii sintactice.
72.- **a**.- În celelalte variante, acordul corect este: *Am dat buchetul unei fete elegante şi frumoase. Dulapul ale cărui uşi nu se închideau, fusese reparat. Ei ştiu că trenul va întârzia.*

Subiecte

date la examene în anul 2015

Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza" – 2015

1.- Alege seria în care literele subliniate, din următoarele cuvinte, *vizitiu, iute, voiau, cireşe* redau fonetic, în ordine, sunetele:
a.- vocală, vocală, semivocală, semivocală;
b.- semivocală, vocală, vocală, vocală; **c.-**vocală,semivocală,vocală,semivocală;
d.- vocală, semivocală, semivocală, vocală.

2.- Sunt corect accentuate toate cuvintele din seria:
a.- fenomen, bolnav, caracter, duminică; **b.-**fenomen, bolnav, caracter,duminică;
c.- fenomen, bolnav, caracter, duminică; **d.-** fenomen, bolnav,caracter,duminică.

3.- Alege seria în care cuvintele sunt despărţite corect în silabe:
a.- ca-fe-gioai-că, via-ţă, jert-fă, a-tlas;
b.- ca-fe-gi-oai-că, vi-a-ţă, jer-tfă, a-tlas;
c.- ca-fe-gioai-că, vi-a-ţă, jert-fă, a-tlas;
d.- ca-fe-gioai-că, via-ţă, jer-tfă, at-las.

4.- Respectă normele ortografice toate cuvintele din seria:
a.- din dărăt, întrucât, nouăsprezece, bine facere;
b.- dindărăt, întrucât, nouăsprezece, binefacere;
c.- din dărăt, întru cât, nouă spre zece, binefacere;
d.- dindărăt, întrucât, nouăsprezece, bine-facere.

5.- Sunt corect scrise toate cuvintele formate prin compunere, din seria:
a.- Câmpu lung, de la Vrancea, Alba-Iulia, Albă ca Zăpada;
b.- Câmpulung, Delavrancea, Alba-iulia, Albă-ca-zăpada;
c.- Câmpulung, Delavrancea, Alba Iulia, Albă-ca-Zăpada;
d.- Câmpulung, De la Vrancea, Alba iulia, Albă-Ca-Zăpada.

6.- Nu aparţin aceleiaşi familii lexicale cuvintele din seria:
a.-a luci,a străluci;**b.-**floare,floarea-soarelui;**c.-**a face,facere;**d.-**mână,manufactură.

7.- Fac parte din masa vocabularului toate cuvintele din seria:
a.- pădure, moşie, păcurar, pământ; **b.-** munte, casă, luni, lună;
c.- celulă, bormaşină, nevroză, aseptic; **d.-** jandarm, grădină, vernal, nocturn.

8.- Sinonimul cuvântului *locvace* este: **a.-**locuitor; **b.-**vorbăreţ; **c.-**locatar; **d.-** locutor.

9.- Expresia *modus vivendi* are sensul de: **a.-** mod de viaţă; **b.-** trăieşte bine;
c.- viaţă lungă; **d.-** irealitate.

10.- Au omonime toate cuvintele din seria: **a.-** toc, antum, tare, undeva;
b.- soluţie, toc, baie, troian; **c.-** fidel, dezolat, claustrofob, vătămător;
d.- mare, deşi, viu, mortar.

11.- Sunt formate prin compunere toate cuvintele din seria:
a.- hipodrom, aeroport, microscop, fotofobie;
b.- hipotensiv, amnezic, preuniversitar, academie;
c.- aeroport, amnezic, fotofobie, microscop;
d.- hipotensiv, hipodrom, academic, preuniversitar.

12.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Omul acesta este demn de admiraţie.*,are funcţia de:
a.- compl.indirect; **b.-** compl.direct; **c.-**subiect; **d.-** nume predicativ.

13.- Locuţiunea substantivală din enunţul: *Acum părerile de rău sunt inutile.*, are funcţia:
a.- nume pred.; **b.-** compl. direct; **c.-** subiect; **d.-** atribut substantival.

14.- Verbele subliniate din enunţul:*Are să vină vremea când va avea timp.*,sunt,în ordine:
a.- copulativ, auxiliar; **b.-** predicativ,copul.; **c.-** auxil.,predic.; **d.-** predic.,auxiliar.

15.- Indică valoarea morfologică a cuvântului subliniat din enunţul: *A terminat eseul înaintea prietenei mele.*: **a.-** pron.pers.; **b.-** pron.posesiv; **c.-** adj.pron.pos.; **d.-** pron.refl.

16.- Structura subliniată din enunţul: *Copilul era mai înalt decât tatăl său.*,are funcţia de:
a.- compl.indirect; **b.-** compl. direct; **c.-** c.c.mod; **d.-** nume predicativ.

17.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Toate întrebările au un răspuns.*, are funcţia de:
a.- atr.pron.genitiv.; **b.-** subiect; **c.-** compl. direct; **d.-** atribut adjectival.

18.- Indică valoarea morfologică a cuvântului subliniat din enunţul: *Un băiat sare, altul aleargă.* **a.-** numeral cardinal; **b.-** adj.pron.nehot.; **c.-** articol nehot.; **d.-** pron.nehot.

19.- În enunţul: *Scrie poezii, compune melodii şi îl adoră pe Wagner.*, pe lângă alte părţi de propoziţie există: **a.-** 3 compl. dir.; **b.-**2 compl.directe; **c.-**4 c.directe; **d.-**5 c.directe.

20.- În enunţul: *Eleva din faţa lui pare contra-ţi.*, cuvintele subliniate sunt, în ordine:
a.- atr.pronom.prep., nume predicativ; **b.-** c.c.loc, nume predicativ;
c.- c.c.loc, c.c.mod; **d.-** atribut adjectival, c.c.mod.

21.- În enunţul: *Ochii care nu se văd se uită.*, cuvintele subliniate sunt, în ordine:
a.- subiect, atribut adjectival; **b.-** subiect, atribut pronominal;
c.- complement direct, complement direct; **d.-** subiect, subiect.

22.- În enunţul: *Plângea de durere şi de necaz.*, cuvintele subliniate sunt, în ordine:
a.- c.c. cauză, c.c.cauză; **b.-** compl. indirect, compl. indirect;
c.- c.c. scop, c.c. cauză; **d.-** compl. indirect, c.c. cauză.

23.- În enunţul: *De vine azi, eu plec mâine.*, subiectele sunt, în ordine:
a.- inclus, subînţeles; **b.-** subînţ., inclus; **c.-**subînţ.,exprimat; **d.-**inclus,exprimat.

24.- În enunţul: *Cea de acolo e prietena mea.*, cuv. subliniate au, în ordine, funcţiile de:
a.- nume predicativ, subiect; **b.-** subiect, nume predicativ;
c.- atribut adverbial, nume predicativ; **d.-** c.c. loc, subiect.

25.- În fraza: *V-a convenit să aveţi încă o zi liberă.*, propoziţia subordonată este:
a.- subiectivă; **b.-** compl. directă; **c.-** atributivă; **d.-** compl. indirectă.

26.- În fraza: *De ai minte, afli singur adevărul.*, propoziţia subordonată este:
a.- condiţională; **b.-** concesivă; **c.-** consecutivă; **d.-** compl. directă.

27.- În fraza: *Este de dorit să-l crezi.*, propoziţia subordonată este:
a.- predicativă; **b.-** circ. de mod; **c.-** compl. directă; **d.-** subiectivă.

28.- În fraza: *Chiar basme de-ar fi câte povesteşte vânătorul, tot se pare că te scuturi la ideea că omului i se cuvine să se joace cu viaţa lui şi a altora.*,există, indiferent de ordine, următoarele tipuri de subordonate:
a.- 1 CV + 3 SB + 1 AT; **b.-** 1 CV + 1 PR + 2 SB + 1 AT;
c.- 1 CV + 2 PR + 1 SB + 1 AT; **d.-** 1 CV + 1 PR + 1 SB + 1 CD + 1 AT.

29.- În fraza: *Aşteaptă-mă unde te-am lăsat.*, propoziţia subordonată este:
a.- predicativă; **b.-** circ. de timp; **c.-** circ. de loc; **d.-** circ. de mod.

30.- În fraza: *Probabil că te-a uitat.*, propoziţia subordonată este:
a.- predicativă; **b.-** subiectivă; **c.-** compl. directă; **d.-** compl. indirectă.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **d**.- Pentru a afla sunetele, despărţim în silabe.Vocalele se pronunţă plin, semivocalele se aud pe jumătate: *vi-zi-ţiu* (vocală), *iu-te* (semivocală), *vo-iau* (semivocală), *ci-re-şe* (vocală şi literă ajutătoare).

2.- **c**.- Sunt accentuate corect cuvintele din grila indicată.

3.- **a**.- Sunt despărţite corect în silabe cuvintele din varianta indicată.

4.- **b**.- Numai în varianta indicată cuvintele respectă normele ortografice.

5.- **c**.- Sunt scrise corect cuvintele din varianta indicată.

6.-**d**.- Cuvintele care fac parte din aceeaşi fam. lexicală trebuie să aibă aceeaşi rădăcină, dar să se apropie ca înţeles. În varianta **d**, chiar dacă *mână* şi *manufactură* au rădăcina *mân*, nu au acelaşi înţeles pentru că *manufactură* este un obiect făcut de mâna omului, dar este obiect, nu e parte a corpului omenesc.

7.- **c**.- Vocabularul limbii române are două părţi: fondul principal lexical (fondul de bază, fondul vechi al limbii) – care cuprinde numai cuvinte simple, înţelese de toţi românii – şi masa vocabularului (sau restul) care cuprinde restul cuvintelor din vocabular (aprox. 138.500 de cuvinte) – adică neologisme, regionalisme, arhaisme etc. Răspunsul corect este în varianta indicată. În celelalte variante, nu fac parte din masa vocabularului: *pădure, pământ, munte, luni, lună, grădină.*

8.- **b**.- Sinonimul cuvântului *locvace* = vorbăreţ.

9.- **a**.- Expresia *modus vivendi* are sensul de *mod de viaţă* sau *modalitate de înţelegere.*

10.- **b**.- Omonimele sunt cuvinte cu aceeaşi formă, dar înţelesuri total diferite. Numai în varianta indicată toate cuvintele au omonime.

11.- **a**.- În varianta indicată cuv. sunt formate prin compunere din prefixoide şi sufixoide. În alte var., nu sunt formate prin compunere: *amnezic, preuniversitar, academic.*

12.- **d**.- În enunţul: *Omul acesta este demn de admiraţie.*, cuvântul subiliat are funcţia de nume predicativ şi formează predicatul nominal cu verbul copulativ *a fi*.

13.- **c**.- În enunţul: *Acum părerile de rău sunt inutile.*, locuţiunea substantivală subliniată are funcţia de subiect.

14.- **c**.- În enunţul: *Are să vină vremea când va avea timp.*,verbele subliniate sunt: primul este auxiliar, iar al doilea este predicativ. De reţinut: verbul *a avea* şi cuvântul *o* aşezate în faţa conjuncţiei *să* formează viitorul popular.

15.- **c**.- În enunţul: *A terminat eseul înaintea prietenei mele.*,cuvântul subliniat are funcţia de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv (se acordă în gen, număr şi caz cu substantivul din faţă, chiar dacă răspunde la întrebarea *a cui.* De reţinut: pronumele posesive aşezate lângă un substantive, articulate sau nearticulate, au funcţia sintactică de atribute adjectivale exprimate prin adjective pronominale posesive. Numai când au în faţă articolul posesiv-genitival *alor* şi nu se acordă cu substantivul din faţă sunt atribute pronominale exprimate prin pronume posesive. Atenţie: pronumele *lui, ei, lor* sunt pronume personale.

16.- **c**.- În enunţul: *Copilul era mai înalt decât tatăl său.*, cuvântul subliniat are funcţia sintactică de complement circ. de mod.

17.- **d**.-În enunţul: *Toate întrebările au un răspuns.*, cuvântul subliniat are funcţia de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal nehotărât. De reţinut: toate pronumele nehotărâte aşezate în faţa substantivului devin adjective pronominale.

18.- **b**.- În enunţul: *Un băiat sare, altul aleargă.*, cuvântul subliniat are funcţia de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal nehotărât. De reţinut: cuvintele *un* şi *o* aflate în combinaţie cu pronumele nehotărâte *altul* şi *alta* devin adjective pronominale nehotărâte. Vezi "Valorile morfologice ale cuvintelor *un* şi *o*".

19.- **c**.- În enunţul: *Scrie poezii, compune melodii şi îl adoră pe Wagner.*, sunt patru complemente directe – cuvintele subliniate.

20.- **a**.- În enunţul: *Eleva din faţa lui pare contra-ţi.*, cuvintele subliniate sunt, în ordine: *din faţa lui* = atribut pronominal prepoziţional exprimat prin pronume personal în genitiv precedat de locuţiunea prepoziţională specifică genitivului; *contra-ţi* = nume predicativ exprimat prin pronume personal, formă neaccentuată în dativ precedat de prepoziţia *contra* care trece din genitiv în dativ.

21.- **d**.-În enunţul: *Ochii* ^{1}*/(PP) care nu se văd* ^{2}*/(AT) se uită.* ^{1}*/*, cuvintele subliniate sunt, în ordine: *ochii* = subiect în propoziţia principală; *care* = subiect al propoziţiei atributive.

22.- **a**.-În enunţul: *Plângea de durere şi de necaz.*, cuvintele subliniate au funcţia de c.c.cauză exprimate prin substantive în acuzativ.

23.- **c**.- În enunţul: *De vine azi,*^{1}*/(CŢ) eu plec mine.*^{2}*/(PP)*, subiectele propoziţiilor sunt: prima prop. are subiect subînţeles, iar a doua prop. are subiectul exprimat (*eu*). De reţinut: subiectele neexprimate (nescrise în propoziţie) sunt: subiecte incluse – când sunt numai la persoanele I şi a II-a sg. şi pl. – şi subiecte subînţelese – când sunt la persoana a III-a singular şi plural.

24.- **c**.-În enunţul: *Cea de acolo e prietena mea.*, cuvintele subliniate au funcţiile sintactice: *de acolo* = atribut adverbial exprimat prin adverb de loc; *prietena* = nume predicativ exprimat prin substantiv.

25.- **a**.-Delimitarea şi felul propoziţiilor:*V-a convenit* ^{1}*/(PP) să aveţi încă o zi liberă.*^{2}*/(SB).* De reţinut: cînd propoziţia regentă nu are subiect (nici inclus sau subînţeles) următoarea propoziţie este subiectivă.

26.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *De ai minte,*^{1}*/(CŢ) afli singur adevărul.*^{2}*/(PP).*

27.- **d**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Este de dorit* ^{1}*/(PP) să-l crezi.*^{2}*/(SB).*

28.- **a**.-Delimitarea şi felul propoziţiilor:*Chiar basme de-ar fi* ^{1}*/(CV) câte povesteşte vânătorul,*^{2}*/(SB) tot se pare* ^{3}*/(PP) că te scuturi la ideea* ^{4}*/(SB) că omului i se cuvine* ^{5}*/(AT) să se joace cu viaţa lui şi a altora.*^{6}*/(SB).* În frază există: 1 prop.CV + 3 prop. SB şi 1 prop. AT.

29.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Aşteaptă-mă* ^{1}*/(PP) unde te-am lăsat.*^{2}*/(CL).*

30.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Probabil* ^{1}*/(PP) că te-a uitat.*^{2}*/(SB).* De reţinut: Adverbele:*poate, pesemne, sigur, desigur, probabil, firește, aproape, bineînţeles, negreşit, pasămite, noroc* şi locuţiunile adverbiale: *cu siguranţă, fără îndoială, fără doar şi poate, cu certitudine, de bună seamă, în mod sigur/cert/clar* - urmate de conjuncţiile *că* sau *să* devin predicate verbale exprimate prin adverbe sau locuţiuni adverbiale predicative (sau predicate adverbiale) şi cer obligatoriu prop. SB. (Vezi funcţiile sintactice ale adverbului).

Universitatea Bucureşti - Facultatea de Drept 2015

A.- Marcaţi interpretarea corectă a structurii frazelor de mai jos. (Propoziţiile sunt date în ordinea în care se succedă predicatele lor – exprimate sau subînţelese – din frază.)

1.- *Îţi dai seama că nu mi-ar plăcea să te aud din nou acuzându-i pe unii şi pe alţii, cum ţi-i obiceiul, că ai fost împiedicat să-ţi expui integral programul şi de aceea nu ai fost votat.* **a.-** PP + CI + SB + CM + CI + CI + CI; **b.-** PP + CD + SB + CM + CD +CI +CD;
c.- PP + CI + CD + CM + CI + CI + CI; **d.-** altă interpretare.

2.- *Chiar dacă aş avea douăzeci de ani, poate că tot nu m-aş încumeta să fac ce-mi spui tu, că, în cele din urmă, problema nu e să începi, ci să finalizezi.*
a.- CV + PP + SB + CI + CD + CZ + PR + CZ + PR;
b.- CV + PP + SB + CD + CD + CZ + PR + PR;
c.- CV + PP + CD + CD + CZ + PR + PR; **d.-** altă interpretare.

3.- *M-am resemnat în cele din urmă cu gândul că m-a lăsat anume să-l întreb ce părea că nu ştie, măcar că trebuia să-mi dau seama că e o capcană, şi m-am decis să nu-l mai întreb niciodată nimic, orice ar fi.*
a.- PP + AT + CI + CD + PR + CV + SB + CI + PP + CI + CV;
b.- PP + AT + CD + CI + PR + CV + SB + CI + PP + CD + CV;
c.- PP + AT + CI + CD + SB + CV + SB + CI + PP + CI + PP (incidentă);
d.- altă interpretare.

B.- Marcaţi varianta corectă de analiză gramaticală a cuvintelor subliniate din enunţurile de mai jos:

4.- *Învăţatul pe apucate nu dă randament.* **a.-** loc. adverbială de mod / c.c.mod;
b.- participiu (cu valoare adjectivală), feminin, Ac. cu prep. / atribut adjectival;
c.- verb la supin / atribut verbal; **d.-** altă interpretare.

5.- *Ştii cum sunt obiceiurile pe la noi ?* **a.-** adverb relativ de mod / c.c.mod;
b.- adv.relativ de mod/nume pred.;**c.-**adv.interog de mod/nume pred.**d.-**altă interp.

6.- *Înainte de a fi admis la facultate, lucrase pe un şantier.*
a.- adjectiv (provenit din participiu), N.,/nume predicativ;
b.- adjectiv (provenit din participiu), Ac./ c.c.mod;
c.- adverb de mod (provenit din participiu) / c.c.mod; **d.-** altă interpretare.

7.- *E demonstrat de mult că lupu-şi schimbă părul, dar năravul ba.*
a.- verb, indicativ prezent, diateza pasivă / predicat verbal;
b.- verb cop. impersonal + nume pred.(adj. participial,sg., masc. N.)/pred. nomin;
c.- verb copulativ impersonal + nume pred.(adv.de mod prov.din part.)/pred.nom;
d.- altă interpretare.

8.- *Nu-i nicio problemă, dragul meu, mai încearcă o dată !*
a.- substantiv, N./ nume predicativ; **b.-** substantiv, N./ subiect;
c.- substantiv, Ac./ c.c.mod; **d.-** altă interpretare.

9.- *După atâţia ani, aproape să nu te mai recunosc, prietene !* **a.-** adverb pred./pr.verbal;
b.- adv.de mod/nume pred.; **c.-**adv.de mod/c.c.mod; **d.-**adv.de mod+*să*=loc.conj.

10.- *A voastră a fost ideea aceea bizară?* **a.-** pronumne posesiv, N./ subiect;
b.- pron.pos.,N./nume pred.; **c.-**adj.pos.,N./nume pred.; **d.-** pron.pos.,G./nume pr.

11.- *Oamenii din faţa-i erau destul de agitaţi.* **a.-** pron.pers.,G.cu prep./atr.pron.prep.;
b.- pron.pers.,D./c.c.loc; **c.-** pron.pos.,D.cu prep./atr.pron.prep.; **d.-** altă interpr.

12.- *Am votat ambele propuneri, şi a mea, şi a ta.* **a.-** pronume posesiv, N./apoziţie;
b.- pron.pos.,Ac./apoziţie; **c.-** pron.pos., G./apoziţie; **d.-**adj.pron.pos.,Ac./atr.adj.

13.- *Ai habar cine e acela în spatele căruia te ascunzi ?*
a.- pron.relativ, G.cu loc.prepoz./c.c.loc. **b.-**pron.rel.,G.cu loc.prep./atr.pron.prep.;
c.- pron. relativ, G./ atr.pron.genitival; **d.-** adj.pron.relativ,G./atr.adjectival.

14.- *Ai mai citit dintre cărţile pe care ţi le-am indicat ?* **a.-**subst.Ac.cu prep./c.direct;
b.- subst.Ac.cu prep./c.indir.; **c.-** subst. Ac.cu prep./atr.subst.prep.; **d.-**altă interpr.

15.- *Haide să-ţi arăt Bucureştiul noaptea !* **a.-** interj.predicativă pers.a II-a sg./pr.verbal;
b.- verb predicativ,imperativ,pers.a II-a sg./ predicat verbal;
c.- verb pred.(provenit din interjecţie) / pred.verbal; **d.-** altă interpretare.

16.- *Le-a cumpărat copiilor mei câte o jucărie, iar alor săi câte două.*
a.- numeral distributiv cu val. adjectivală, Ac./ atribut adjectival;
b.- numeral colectiv cu val. substantivală, Ac./ complement direct;
c.- num.colectiv cu val. adjectivală, Ac./atr.adjectival; **d.-** altă interpretare.

C.- Marcaţi varianta corectă de răspuns:

17.- Se dau enunţurile: 1.- *Îmi vine să plâng.* 2.- *Nu mă obliga să iau măsuri.* 3.- *Plânge să-l iau şi pe el în excursie.* 4.- *Nu ştiu cum să-ţi explic.* Propoziţiile subordonate introduse prin conjuncţia *să* sunt: **a.-** SB în 1, CI în 2, CS în 3, CD în 4;
b.- SB în 1,CD în 2,CS în 3,CD în 4; **c.-**CD în 1,CI în 2,CZ în 3,CD în 4; **d.-**altă i.

18.- Fie enunţul: *Când a apărut poliţia, s-a ascuns care pe unde a putut.* Cuv.subl.sunt:
a.- amândouă relative (subordonatoare, pronume şi adverb);
b.- este relativ (pronume sau adverb) numai primul;
c.- este relativ (pronume sau adverb) numai al doilea;
d.- formează împreună o locuţiune relativă subordonatoare.

19.- Fie enunţul: *Neajungând la timp, a pierdut trenul.* Cuvântul subliniat este:
a.- verb nepredic.; **b.-** verb impers.; **c.-** verb nepersonal; **d.-** verb predicativ.

20.- Fie următoarele structuri cu adjective demonstrative: 1.- *aceleiaşi fete;* 2.- *băiatului acela;* 3.- *aceluiaşi băiat;* 4.- *aceiaşi procedură;* 5.- *(contra) aceleeiaşi profesoare;* 6.- *aceiaşi profesori;* 7.- *aceleeaşi mijloace.* Sunt corecte gramatical:
a.- 1, 2, 3, 6, 7; **b.-** 1, 3, 6; **c.-** toate în afară de 5; **d.-** altă interpretare.

21.- În faţa celui de-al doilea component al cuplurilor: *ba...ba, acum...acum, când...când,* virgula este: **a.-** exclusă; **b.-** obligatorie; **c.-** facultativă; **d.-** altă interpretare.

22.- Fie următoarele structuri: 1.- *dorinţele de schimbare ale guvernului;* 2.- *dorinţele de schimbare a guvernului;* 3.- *vilele de protocol ale ministerului;* 4.- *vilele de protocol al ministerului.* Sunt corecte gramatical: **a.-** toate; **b.-** 2 şi 3; **c.-** 1,2,3; **d.-**altă interpretare.

23.- Fie enunţurile următoare: 1.- *El trebuie să aibe răbdare.* 2.- *Cred că o să meargă la mare.* 3.- *Ei trebuiau să ajungă la timp.* 4.- *Noile legi vor prevedea pedepse mai aspre.* 5.- *El vroia să devină avocat.* Sunt corecte gramatical formele verbale subliniate:

a.- toate; **b.-** niciuna; **c.-** numai 1, 2, 4 şi 5; **d.-** altă interpretare.

24.- Fie următoarele enunţuri: 1.- *Cauza precede efectul.* 2.- *Cauzele precedă efectul.* 3.- *Cauzele preced efectul.* 4.- *Am auzit că un spectacol ar precede conferinţa.* 5.- *Se pare că răspunsurile vor precede întrebările.* Sunt corecte gram. formele verbale subliniate:

a.- toate; **b.-** niciuna; **c.-** 1, 2 şi 4; **d.-** altă interpretare.

25.- Fie următoarele structuri cu relativul *care*: 1.- *omul cu ai cărui colegi;* 2.- *omul cu al cărui coleg;* 3.- *omul cu ale cărui surori;* 4.- *omul cu a cărui soră;* 5.- *omul cu a cărui colegi;* 6.- *omul cu ai cărui surori;* 7.- *omul cu sora căruia;* 8.- *omul cu surorile căruia.* Sunt corecte gramatical: **a.-** toate; **b.-** 1, 2, 3, 4, 7 şi 8; **c.-** 1, 2, 3, 4; **d.-** altă interpr.

26.- Fie enunţul: *Acei mândri zimbri maronii păreau destul de blânzi, aşa că îmi îngăduii să mă apropii de ei, dar nu m-i venea să fac asta şi cu tigrii aceia, căci nu-mi doresc să-i înfurii.* Acesta conţine: **a.-** nicio greşeală; **b.-**3 greşeli; **c.-** 4 greşeli; **d.-** altă interpretare.

27.- Fie enunţul: *În cea ce priveşte acest guvern, a cărui miniştrii sunt cam mediocrii, i teamă că-ntr-o bună zi nu se va sfii să riposteze şi el.* Acesta conţine:

a.- trei greşeli; **b.-** patru greşeli; **c.-** cinci greşeli; **d.-** şase greşeli.

28.- Fie enunţul: *Nemai ştiind dacă acei grijulii maeştri vă vor susţine, vi-i se pare că, deodată, viaţa-i grea şi mira-m-aş să nu faceţi aceeaşi greşeală care au făcut-o şi acei miniştri provizorii.* Aceasta conţine:

a.- trei greşeli; **b.-** două greşeli; **c.-** o greşeală; **d.-** altă interpretare.

29.- Fie enunţul: *Pe parcursul ultimelor decenii şi, de fapt, a întregii sale cariere* (1) *al întregii sale cariere* (2) *întregii sale cariere* (3), *fusese în vizorul autorităţilor, dar şi a presei* (4) *al presei* (5) *presei* (6). Dintre cuvintele subliniate, sunt corect folosite:

a.- toate; **b.-** 2 şi 5; **c.-** 1 şi 4; **d.-** 2, 3, 5 şi 6.

30.- Fie enunţul: *Eşti unul din aceia care trăieşti* (1) *trăiesc* (2) *numai din trecut, iar asta este urmarea a numeroase* (3) *a numeroaselor* (4) *numeroaselor* (5) *dezamăgiri de care a avut parte în ultimul timp.* Dintre cuvintele subliniate, sunt corect folosite:

a.- toate; **b.-** 2, 3 şi 5; **c.-** 1 şi 5; **d.-** 1, 2 şi 4.

31.- Fie enunţul: *Dă-i pace şi băiatului ăsta* (1) *ăstuia* (2), *că se pretinde mare critic literar şi mereu comentează elogios la adresa romancierului acela* (3) *aceluia* (4) *de doi bani, iar despre cărţile de valoare ale alor noştri* (5) *alor noştri* (6) *nu scrie nimic.* Dintre cuvintele subliniate, sunt corect folosite:

a.- toate; **b.-** 2 4 şi 6; **c.-** 2, 4 şi 5; **d.-** 1, 3 şi 5.

32.- Fie enunţul: *La începutul celei de-a treia zi* (1) *zile* (2) *de concurs, s-au mai prezentat doar doisprezece* (3) *douăsprezece* (4) *candidate.* Dintre cuvintele subliniate, sunt corect folosite: **a.-** toate; **b.-** 2, 3 şi 4; **c.-** 1 şi 3; **d.-** 2 şi 4.

33.- Fie enunţul: *Guvernarea cel* (1) *cea* (2) *mai mult apreciată a durat decât* (3) *doar* (4) *un an, dar a avut cei mai eficaci* (5) *eficace* (6) *miniştri.* Dintre cuvintele subliniate, sunt corect folosite: **a.-** 1, 3 şi 5; **b.-** 2, 4 şi 6; **c.-** 1, 4 şi 6; **d.-** altă interpretare.

34.- Fie enunţul: *Pentru că e pe* (1) *final de mandat, nu-l mai interesează despre* (2) *cei din instituţie, riscându-se* (3) *tot mai mult.* Dintre cuvintele subliniate, sunt corect folosite: **a.-** niciuna; **b.-** 1 şi 2; **c.-** 1 şi 3; **d.-** toate.

35.- Se dau următoarele enunţuri: (1) *Dorea mult ca să intre la facultate.* (2) *Studia mereu ca să intre la facultate.* (3) *Trebuie neapărat ca să intre la facultate.* (4) *Era dorinţa lui arzătoare ca să intre la facultate.* Secvenţa subliniată este corect folosită în:

a.- toate; **b.-** numai în 2; **c.-** în 1, 2 şi 4; **d.-** numai în 1 şi 3.

36.- Se dă următorul enunţ: *Pe mine mă îngrijorează sincer decizia pe care o vor lua-o referitor la situaţia Greciei şi nu-mi place despre tine când repeţi mereu, ca şi concluzie, proverbul cu pasărea care piere pe limba ei.* Acesta conţine:

a.- trei greşeli; **b.-** o greşeală; **c.-** nicio greşeală; **d.-** două greşeli.

37.- Se dau următoarele serii de cuvinte: (1) *vestibul, vapori, venetic, sever;* (2) *vestibul, vapori, venetic, sever;* (3) *vestibul, vapori, venetic, sever;* (4) *vestibul, vapori, venetic, sever.* Conţin(e) doar cuvinte corect accentuate: **a.-** numai prima serie;

b.- numai a treia serie; **c.-** numai a treia şi a patra serie; **d.-** altă interpretare.

38.- Se dă enunţul: *Am venit de la aeroport cu un taxi* (1) *taxi* (2), *pentru că, fiind ianuarie* (3) *ianuarie* (4) *şi foarte frig, nu-mi ardea de aşteptat în staţia de autobuz.* Dintre cuvintele accentuate sunt corecte:

a.- toate; **b.-** numai 1 şi 3; **c.-** numai 1, 3 şi 4; **d.-** altă interpretare.

39.- Se dau următoarele cuvinte: *ba-ca-la-u-re-at, bi-blio-te-car, bom-bo-nie-ră, ba-na-nier.* Sunt corect despărţite în silabe: **a.-** toate; **b.-** primul; **c.-** 3 şi 4; **d.-** altă interpr.

40.- Se dau următoarele serii de cuvinte: (1) *bătrâneţii, gheţii, dulceţii, dobânzii;* (2) *bătrâneţei, gheţei, dulceţei, dobândei;* (3) *bătrâneţii, gheţii, dulceţei, dobânzii;* (4) *bătrâneţei, gheţii, dulceţii, dobândei.* Conţin numai forme corecte de G.-D. articulat:

a.- toate; **b.-** numai 1 şi 3; **c.-** numai 1; **d.-** altă interpretare.

41.- Se dau următoarele cuvinte: *cifră-record, copy-right, vice-prim-ministru, cotă-parte.* Sunt corect scrise cu cratimă: **a.-** numai 1, 2 şi 3; **b.-** numai 1 şi 4;

c.- toate în afară de al doilea; **d.-** altă interpretare.

42.- Se dau următoarele substantive comune: *tenacitate, teroare, tandreţe, timiditate.* Sunt defective de plural: **a.-** toate în afară de 4; **b.-** 2; **c.-**niciunul; **d.-**altă interpretare.

43.- Se dă enunţul: *De când unele ţări au renunţat la monedele* (1), *monezile* (2) *naţionale, s-ar părea că s-au înmulţit şi problemele la bugetele*)3) *bugeturile* (4) *statelor respective.* Dintre substantivele la plural subliniate, sunt corecte, în contextele date:

a.- 1, 2 şi 3; **b.-** numai 2 şi 4; **c.-** numai 1 şi 3; **d.-** toate.

44.- Se dă următorul enunţ: *Criza grecească pare acum o bombă care începe să ticăie*(1) *să ticăiască* (2) *şi va exploda mai repede decât bănuie* (3) *bănuiesc* (4) *ceilalţi.* Dintre formele verbale subliniate, sunt corecte, în contextele date:

a.- toate; **b.-** numai 2 şi 3; **c.-** numai 1 şi 4; **d.-** altă interpretare.

45.- Se dă următorul enunţ: *Criza grecească s-a rostogolit ca un bulgăre* (1) *bulgăr* (2), *iar deciziile Uniunii Europene au căzut ca un trăsnet* (3) *trăznet* (4) *asupra tuturor.* Dintre cuvintele subliniate, au forme literare: **a.-** toate; **b.-** 1, 2, 3; **c.-**1, 3; **d.-**altă interpr.

46.- Se dau seriile: (1) *stereotip / stereotipie;* (2) *disertaţie / dizertaţie.* Avem:

a.- paronime în 1 şi cuvinte cu variaţie liberă în 2; **b.-** paromine în ambele serii;

c.- variaţii opţionale în ambele serii; **d.-** altă interpretare.

47.- Se dă enunţul: *La câte obrăznicii ţi-am suportat, nu te mira că te consider extrem de insolent* (1) *indolent* (2). Cuvântul corect (potrivit) pentru acest enunţ este:

a.- primul dintre paronime: **b.-** al doilea dintre paronime:

c.- sunt variante opţionale, deci amândouă sunt corecte;

d.- cuvintele subliniate sunt sinonime, deci amândouă sunt corecte.

48.- Se dau următoarele expresii: *imperios necesar, insinuare răutăcioasă, incantaţie magică*. Constituie pleonasme: **a.-** toate; **b.-** 2 şi 3; **c.-** prima; **d.-** altă interpretare.

49.- Se dă enunţul: *Mereu am contemplat cu emoţie* (1) *această columnă comemorativă* (2) *considerată de toţi o reală capodoperă artistică* (3). Dintre expresiile subliniate, constituie pleonasme: **a.-** toate; **b.-** numai 3; **c.-** numai 2 şi 3; **d.-** altă interpretare.

50.- Se dă enunţul: *Având un atu în plus faţă de turci, armata română a dat asaltul decisiv pentru cucerirea cetăţii, printr-un atac de mare amploare.* Acesta conţine:

a.- trei pleonasme; **b.-** două pleonasme; **c.-** un pleonasm; **d.-** niciun pleonasm.

51.- Se dau cuvintele: (1) *a destina;* (2) *a se dedica;* (3) *a consfinţi;* (4) *a se devota.* Sunt sinonime ale cuvântului *a consacra*: **a.-** toate; **b.-** 2 şi 4; **c.-** 1, 2 şi 4; **d.-**altă interpret.

52.- Sensul cuvântului *ceremonios* este: **a.-**care se comportă sau se face cu politeţe(exag.)

b.- care se comportă sau se face cu mult fast, lux etc.;

c.- care ţine de un eveniment cu scop caritabil; **d.-**niciunul dintre sensurile de sus.

53.- Fie următoarele definiri şi / sau explicări de cuvinte: (1) *răzbunare pentru un rău suferit de cineva;* (2) *răsplată pentru un serviciu făcut;* (3) *partidă prin care un jucător sau o echipă învinsă anterior încearcă să obţină victoria în faţa aceluiaşi adversar.* Care dintre acestea este (sunt) sensul (sensurile) cuvântului *revanşă ?*

a.- toate; **b.-** numai prima şi a treia; **c.-** numai prima; **d.-** numai a treia.

54.- Fie următoarele definiri şi / sau explicări de cuvinte: (1) *actor de circ, saltimbanc;* (2) *actor / actriţă fără talent;* (3) *persoană prefăcută, ipocrită;* (4) *şarlatan.* Care dintre acestea reprezintă sensul / sensurile cuvântului *comediant ?*

a.- numai 1 şi 4; **b.-** numai 1; **c.-** toate; **d.-** altă interpretare.

55.- Cuvântul *inefabil* poate fi în raport de antonimie cu:

a.- oribil; **b.-** solid, palpabil; **c.-** exprimabil; **d.-** obişnuit, banal.

56.- Fie enunţurile: *La bibliotecă e deschis zilnic între 9 şi 15* (1) *de la 9 la 15* (2) *între 9-15* (3), *dar nici 10 %* (4) *zece la sută* (5) *zece procente la sută* (6) *dintre studenţi nu i-au trecut vreodată pragul.* Dintre secvenţele subliniate, sunt corect folosite:

a.- 1, 2, 4 şi 5; **b.-** numai 1 şi 5; **c.-** toate; **d.-** altă interpretare.

57.- Se dau următoarele abrevieri pentru cuvântul *dumneavoastră*: (1) *dv;* (2) *dvs;* (3) *d-voastră;* (4) *dvoastră*. Sunt corecte: **a.-** toate; **b.-** 1, 2 şi 3; **c.-** 1 şi 2; **d.-** altă interpr.

58.- Se dau următoarele cuvinte împrumutate din limba engleză: *bodyguard* (1) *bodigard* (2), *weekend* (3) *week-end* (4), *e-mail* (5) *email* (6). Sunt corect scrise în limba română:

a.- 1, 2, 3 şi 5; **b.-** 1, 3 şi 5; **c.-** toate; **d.-** altă interpretare.

59.- Fie enunţul: *Deşi nu e nici un* (1) *niciun* (2) *înfumurat, nici un* (3) *niciun* (4) *nerecunoscător, iar tatăl său îmi e rudă îndepărtată, nu mi-s dragi nici unul* (5) *niciunul* (6), *nici celălalt.* Dintre cuvintele subliniate, sunt corect folosite:

a.- toate; **b.-** numai 2, 4 şi 6; **c.-** numai 2, 4 şi 5; **d.-** altă interpretare.

60.- Se dă enunţul: *Ar trebui să te apuci de învăţat cu minim doi ani înainte, dacă vrei să suplineşti lipsa cunoştinţelor în ale gramaticii şi să previi impactul pe care nesiguranţa ta în analiza gramaticală o poate avea asupra rezultatelor la examen.* Aceasta conţine:

a.- nicio greşeală; **b.-** o greşeală; **c.-** două greşeli; **d.-** trei greşeli.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **a.-** Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Îţi dai seama [1]/(PP) că nu mi-ar plăcea [2]/(CI) să te aud din nou acuzându-i pe unii şi pe alţii,[3]/(SB) cum ţi-i obiceiul,[4]/(CM) că ai fost împiedicat [5]/(CI) să-ţi expui integral programul [6]/(CI) şi de aceea nu ai fost votat.[7]/(CI).*

2.- **a.-** Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Chiar dacă aş avea douăzeci de ani,[1]/(CV) poate [2]/(PP) că tot nu m-aş încumeta [3]/(SB) să fac [4]/(CI) ce-mi spui tu,[5]/(CD) că, în cele din urmă, problema nu e [6]/(CZ) să începi,[7]/(PR) ci (problema e)[8]/(CZ) să finalizezi.[9]/(PR).* De observat că se subînţelege prop.nr. 8 (CZ) datorită existenţei a două mijloace de legătură – *ci* şi *să* care introduc fiecare o prop.

3.- **a.-** Delimitarea şi felul propoziţiilor: *M-am resemnat în cele din urmă cu gândul [1]/(PP) că m-a lăsat anume [2]/(AT) să-l întreb [3]/(CI) ce părea [4]/(CD)că nu ştie, [5]/(PR) măcar că trebuia [6]/(CV) să-mi dau seama [7]/(SB) că e o capcană,[8]/(CI) şi m-am decis [9]/(PP) să nu-l mai întreb niciodată nimic,[10]/(CI) orice-ar fi.[11]/(CV)*

4.- **d.-** În enunţul: *Învăţatul pe apucate nu dă randament.*, sintagma subliniată este locuţiune adjectivală (se contrage în *neprogramat, repezit*) şi are funcţia sintactică de atribut adjectival.

5.- **b.-** În enunţul: *Ştii [1]/(PP) cum sunt obiceiurile pe la noi ?*, adverbul relativ de mod *cum* are funcţia de nume predicativ şi formează predicatul nominal cu verbul copulativ *sunt* (substantivul *obiceiurile* are funcţia de subiect).

6.- **d.-** În enunţul: *Înainte de a fi admis la facultate, lucrase pe un şantier.*, sintagma subliniată are funcţia de atribut verbal exprimat prin verb la infinitiv, diateza pasivă, precedat de prepoziţia *de* (*a fi admis* de către comisie).

7.- **a.-** În enunţul: *E demonstrat de mult că lupu-şi schimbă părul, dar năravul ba.*,cuv. subliniate au funcţia de predicat verbal exprimat prin verb la indicativ prezent, pers. a III-a sg., diateza pasivă (*e demonstrat* de către cineva).

8.- **b.-** În enunţul: *Nu-i nicio problemă, dragul meu, mai încearcă o dată !*, cuvântul subliniat are funcţia de subiect exprimat prin substantiv comun, N. Predicatul verbal este *nu-i* (nu există).

9.- **a.-** În enunţul: *După atâţia ani, aproape să nu te mai recunosc, prietene !*, cuvântul subliniat este adverb predicativ, cu funcţia de predicat verbal. În grila de corectarea Facultăţii de Drept Bucureşti este dată ca răspuns corect varianta **b** – adică adverb de mod cu funcţia de nume predicativ, dar adverbul *aproape* nu poate subînţelege verbul copulativ *a fi.* Nu se poate spune: *După atâţia ani, e aproape să nu te mai recunosc, prietene !*

10.- **b.-** În enunţul: *A voastră a fost ideea aceea bizară ?*, cuvântul subliniat este pronume posesiv în N. cu funcţia de nume predicativ şi formează predicatul nominal cu verbul copulativ *a fost.* Substantivul *ideea* este subiect.

11.- **d.-** În enunţul: *Oamenii din faţa-i erau destul de agitaţi.*, cuvântul subliniat are funcţia de atr. pron. în D. posesiv exprimat prin pron. pers. în D. precedat de loc.prep. *din faţă.* De reţinut: pron. personale, forme neaccentuate, despărţite prin cratimă de prepoziţii sau loc. prepoziţionale specifice genitivului, au funcţia cerută de întrebare, exprimat prin pronume personal în dativul posesiv, iar prepoziţiile şi loc. prepoziţionale specifice genitivului trec în dativ.

12.- **a**.- În enunţul: *Am votat ambele propuneri, şi a mea, şi a ta.*, cuvântul subliniat este pronume posesiv în N., cu funcţia de atribut pronominal apoziţional.

13.- **a**.- În enunţul: *Ai habar [1]/(PP) cine e acela [2]/(CI) în spatele căruia te ascunzi ?*, cuvântul subliniat are funcţia de c.c.loc exprimat prin pronume relativ în G. precedat de loc. prepoziţională specifică genitivului.

14.- **c**.- În enunţul: *Ai mai citit dintre cărţile pe care ţi le-am indicat ?*, în faţa sintagmei subliniate se subînţelege pronumele nehotărât *unele* şi atunci cuvintele subliniate au funcţia de atribut substantival prepoziţional exprimat prin substantiv în Ac. precedat de prepoziţia *dintre*.

15.- **d**.- În enunţul: *Haide să-ţi arăt Bucureştiul noaptea !*, cuvântul subliniat are funcţia de predicat verbal exprimat prin interjecţie predicativă (interjecţia este parte de vorbire neflexibilă şi nu are persoană, număr, mod, timp).

16.- **d**.- În enunţul: *Le-am cumpărat copiilor mei câte o jucărie, iar alor tăi câte două.*, sintagma subliniată are funcţia de c.c.mod exprimat prin numeral distributiv. În enunţ, sunt două propoziţii – se subînţelege predicatul *am cumpărat* – câte am cumpărat ? = *cîte două.*

17.- **d**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: 1.- *Îmi vine [1]/(PP) să plâng.[2]/(SB).* 2.- *Nu mă obliga [1]/(PP) să iau măsuri.[2]/(CI).* 3.- *Plânge [1]/(PP) să-l iau şi pe el în excursie [2]/(CS).* 4.- *Nu ştiu [1]/(PP) cum să-ţi mai explic.[2]/(CD).*

18.- **c**.- În enunţul: *Când a apărut poliţia, s-a ascuns care pe unde a putut.*, cuvintele subliniate sunt, în ordine: *care* = subiect exprimat prin pronume nehotărât (are sensul de *fiecare*) + *pe unde* = adverb relativ cu funcţia de c.c.loc.

19.- **d**.- În enunţul: *Neajungând la timp, a pierdut trenul.*, cuvântul subliniat are funcţia de c.c.cauză exprimat prin verb predicativ la mod nepersonal – gerunziu. De reţinut: verbele predicative la moduri nepersonale rămân tot verbe predicative, dar nu pot îndeplini funcţia de predicat verbal. Aici, verbul *a ajunge* la forma negativă nu are sensul de *a deveni* şi nu este verb copulativ.

20.- **b**.- Numai în varianta **b** sunt forme corecte ale adjectivelor demonstrative. În celelalte variante, forma corectă este: 2.- *băiatului aceluia*; 4.- *aceeaşi procedură.* 5.- *contra aceleiaşi profesoare;* 7.- *aceleaşi mijloace.*

21.- **b**.- În faţa cuplurilor: *b,...ba, acum,..acum când,...când* virgula este obligatorie.

22.- **c**.- Sunt corecte gramatical numai structurile 1, 2 şi 3.

23.- **d**.- Sunt corecte numai enunţurile 2, 3 şi 4. Nu există cuvântul *să aibe* = *să aibă.*

24.- **d**.- Sunt corecte formele verbale din enunţurile 1, 3 şi 4.

25.- **b**.- Sunt corecte formele 1, 2, 3, 4, 7 şi 8. În celelalte sintagme, forma corectă este: 5.- *omul cu ai cărui colegi;* 6.- *omul cu ale cărui surori.* De reţinut: articolul posesiv se acordă cu substantivul din dreapta, iar pronumele relativ cu subst. din stânga – în gen şi număr.

26.- **a**.- Enunţul dat nu conţine nicio greşeală.

27.- **c**.- În enunţul dat, există cinci greşeli (pe care le subliniem şi dăm forma corectă): *În ceea ce priveşte acest guvern, ai cărui miniştri sunt cam mediocri, îi e teamă că-ntr-o bună zi nu se va sfii să riposteze şi el.*

28.- **a**.- Sunt trei greşeli. Forma corectă este: *Nemaiştiind dacă acei grijulii maeştri vă vor susţine, vi se pare că, deodată, viaţa-i grea şi mira-m-aş să nu faceţi aceeaşi greşeală pe care au făcut-o şi acei miniştri provizorii.*

29.- **b**.- Sunt corecte numai formele 2 şi 5.

30.- **b**.- Sunt corecte numai formele 2, 3 şi 5.

31.- **c**.- În enunţul dat, sunt folosite corect numai formele 2, 4 şi 5.

32.- **d**.- În enunţul dat, sunt folosite corect numai formele 2 şi 4.

33.- **c**.- Sunt corecte numai formele 1, 4 şi 6.

34.- **a**.- În enunţul dat, toate cuv.subl.sunt incorecte.Forma corectă: *Pentru că e final de mandat, nu-l mai interesează cei din instituţie, riscând tot mai mult.*

35.- **b**.- Este corect numai enunţul 2. În celelalte enunţuri, cuv. *ca* este folosit incorect.

36.- **a**.- În enunţul dat sunt trei greşeli: *Pe mine mă îngrijorează sincer decizia pe care o vor lua referitoare la situaţia Greciei şi nu-mi place de tine când repeţi mereu, ca o concluzie, proverbul cu pasărea care piere pe limba ei.*

37.- **b**.- Numai în seria a treia cuvintele sunt accentuate corect.

38.- **b**.- În enunţul dat, cuvintele 1 şi 3 sunt accentuate corect.

39.- **b**.- Se desparte corect: *ba-ca-la-u-re-at.* Celelalte cuvinte se despart corect: *bi-bli-o-te-car, bom-bo-ni-e-ră, ba-na-ni-er.*

40.- **c**.- Formele corecte de genitiv-dativ articulat sunt în varianta indicată.

41.- **b**.- Sunt scrise corect cu cratimă numai: *cifră-record, cotă-parte.* Celelalte cuvinte se scriu corect: *copyright, viceprim-ministru.*

42.- **a**.- Sunt defective de plural: *tenacitate, teroare, tandreţe,* dar: *timiditate-timidităţi.*

43.- **c**.- Sunt corecte numai 1 şi 3.

44.- **c**.- Sunt corecte formele verbale 1 şi 4.

45.- **b**.- Sunt corecte numai formele 1, 2 şi 3.

46.- **d**.- Sunt paronime: *stereotip – stereotipie,* dar forma corectă este *disertaţie.*

47.- **a**.- Varianta indicată este corectă.

48.- **a**.- Toate expresiile date sunt pleonasme.

49.- **a**.- Idem.

50.- **a**.- În enunţul: *Având un atu în plus faţă de turci, armata română a dat asaltul decisiv pentru cucerirea cetăţii, printr-un atac de mare amploare.* Cuvintele subliniate constituie pleonasme.

51.- **a**.- Toate cuvintele date sunt sinonime ale cuvântului *a consacra.*

52.- **a**.- Sensul cuvântului *ceremonios* = care se comportă cu politeţe exagerată.

53.- **a**.- Toate definirile date sunt sinonime ale cuvântului *revanşă.*

54.- **c**.- Toate explicaţiile date la 1 şi 4 reprezintă sensurile cuv. *comediant.*

55.- **c**.- Antonimele cuântului *inefabil* = exprimabil.

56.- **a**.- Sunt corecte formele 1, 2, 4 şi 5.

57.- **b**.- Sunt scrise corect numai 1, 2 şi 3.

58.- **a**.- Sunt scrise corect numai 1, 2, 3 şi 5.

59.- **d**.- Enunţul corect este: *Deşi nu e nici un înfumurat, nici un nerecunoscător, iar tatăl său îmi e rudă îndepărtată, nu mi-s dragi nici unul, nici celălalt.*

60.- **d**.- Sunt trei greşeli: *Ar trebui să te apuci de învăţat cu minimum doi ani înainte, dacă vrei să suplineşti lipsa cunoştinţelor gramaticale şi să previi impactul pe care nesiguranţa ta (----------)o poate avea asupra rezultatelor la examen.*

Universitatea din Craiova – Facultatea de Drept – 2015

NOTĂ: Spre deosebire de anii trecuţi, în anul 2015 s-au dat 75 de grile.

1.- Cuvântul *şi* din enunţul: *Nu-şi dă seama ce face.*, este: **a.-** compl. indirect; **b.-** nu are funcţie sintactică; **c.-** atr.pronominal; **d.-** c.c.mod; **e.-** subiect.

2.- Subordonata din fraza: *Vorbi cu glas scăzut ca să nu trezească copilul.*, este: **a.-** CI; **b.-** CNS; **c.-** CS; **d.-** CZ; **e.-** CD.

3.- Subordonatele din fraza: *I se părea că toată lumea se prăbuşea şi-i era frică să nu se prăbuşească tribunalul peste dânsul.*, sunt: **a.-** CM, CZ; **b.-** SB, CZ; **c.-** SB, CI; **d.-** CM, CI; **e.-** PR, CI.

4.- Cuvântul marcat din exemplul: *Copilul meu este totul pentru mine.*, este: **a.-** c.d –pron.nehot.; **b.-**sb.-subst.; **c.-**n.pred.-subst.; **d.-**n.pred.-adj. **e.-**c.m.-adv.

5.- În care dintre variante cele două cuvinte sunt antonime? **a.-** a prima -a deprima; **b.-** cerb / acerb; **c.-** front / afront; **d.-** a seca / a diseca; **e.-** cuplare/decuplare.

6.- În care dintre variante există numai conjuncţii subordonatoare specifice cauzalei ? **a.-** deoarece, întrucât,căci; **b.-**încât,fiindcă,să; **c.-** din cauza,din pricina,pe motiv; **d.-** întrucât, deşi, deci; **e.-** deoarece, de, chiar de.

7.- Sunt masculine toate subst.din seria: **a.-** popă, vodă, vlădică; **b.-** munte,lac, podiş; **c.-**despot, gâtlej, minaret; **d.-** ibric, joben, ostrov; **e.-** macrou, jubileu, lincs.

8.- Cuvintele marcate din exemplul: *Ceea ce se iveşte la fereastra unei mănăstiri de călugăriţe are ceva tainic.*, sunt: **a.-** c.d.- pron.relativ + c.d.- pron. nehotărât; **b.-** subiect – pron. relativ + c.d. – pron.nehot; **c.-** sb.- pron.interog.+ c.d.- subiect; **d.-** sb.- pron.nehot.+ n.pred.- pron.nehot.; **e.-**c.d.-pron.nehot.+ c.d.- pron.demons.

9.- Semnificaţia cuvântului *reticent* este: **a.-** care manifestă reţinere; **b.-** care reţine apa; **c.-** care e întârziat; **d.-**care retrage afirmaţiile; **e.-**se contractă.

10.- Cuvintele marcate din versul: *Ce-a fost adânc în noapte se face mai adânc.*, sunt: **a.-** adv.de mod, nume pred.; **b.-** adj.propriu-zise, nume predicative; **c.-** adv.de mod, c.c.mod; **d.-** adj., c.c.mod; **e.-**adj., nume pred.+ adv., c.c.mod.

11.- Sinonimul cuvântului *mimetism* este: **a.-** schimbare; **b.-** confuzie; **c.-** imitare; **d.-** atitudine; **e.-** îndoială.

12.- În enunţul: *Se cunoşteau de mici., de mici* este: **a.-** c.c.cauză; **b.-** compl.indirect; **c.-** c.c.timp; **d.-** c.c.mod; **e.-** c.c.scop.

13.- *Unde* este adverb nehotărât în varianta: 1.- *Unde s-ar duce de departe, tot în ţară se întoarce.* 2.- *Unde n-ai învăţat nimic, n-ai rezolvat testul.* 3.- *Unde mergi fără mine ?* 4.- *Nimeni n-a aflat locul unde s-a ascuns.* **a.-**în toate; **b.-**în 2,4; **c.-**în 1,4; **d.-**în 1; **e.-**în 1,2.

14.- Cuvintele marcate din propoziţia: *I se întâmplă şi lui vreo nenorocire.*, sunt: **a.-** adj. – c.c.mod + subst.- subiect; **b.-** adverb – c.c.mod + subst.- subiect; **c.-** adj.pron.nehot.-atr.adj.+ subst.-subiect; **d.-** adv.- atr.adverb.+ subst.-subiect; **e.-** adj.pronom.nehotărât – atribut adjectival + substantiv – c. direct.

15.- Cuvintele marcate din exemplul: *Nu prea avea deloc ţinere de minte.*, sunt: **a.-** loc. adv.; **b.-** loc. verbală; **c.-** subst.compus; **d.-** adv.compus; **e.-** loc.subst.

16.- Pronumele din fraza: *Nu mi-au spus de cine le e frică.*, sunt: **a.-** pers./ c.ind., interog./cz., pers./c.d.; **b.-** pers./c.i., interog./sb., pers./c.i.; **c.-** reflexiv/ c.i., relativ/ cz., pers./ c.i.; **d.-** pers./c.i., relativ / c.i., pers./ c.i.; **e.-** reflexiv / c.d., relativ / c.i., personal / c.d.

17.- Subordonata din fraza: *Nemaiajungând ce şi-a dorit, s-a blazat.*, este: **a.-** PR; **b.-** CD; **c.-** SB; **d.-** CM; **e.-** CZ.

18.- *Albastru* şi *alabastru* sunt cuvinte: **a.-** paronime; **b.-** eufemisme; **c.-** omonime; **d.-** antonime; **e.-** sinonime.

19.- Cuvintele marcate din exemplul: *O broscuţă se bucură şi ea de răcoarea dimineţii.*, sunt: **a.-** c.c.cz.; **b.-** c.ind.; **c.-** c.ag.; **d.-** c.c.mod; **e.-** atr.subst.prepoziţional.

20.- *A fi* din exemplele: 1.- *Afară-i vânt şi vreme rea.* 2.- *Toţi erau aşteptaţi cu nerăbdare.* 3.- *Să fi avut bani mulţi, aş fi dat şi la alţii.* 4.-*Noaptea e pustie.*,e auxiliar în: **a.-** în toate; **b.-** în niciuna; **c.-** în 2 şi 3; **d.-** în 2; **e.-** în 4.

21.- Fraza: *Cine se scoală de dimineaţă departe ajunge.*, este alcătuită din: **a.-** SB – PP; **b.-** PP – SB; **c.-** PP – PP; **d.-** PP – PR; **e.-** PP – CM.

22.- În propoziţia: *Spre a se încredinţa de supunerea tânărului, Otilia se aşează pe canapea foarte aproape de el.*, cuvintele marcate sunt: **a.-** c.ind.; **b.-** c.c.cauză; **c.-** c.c.scop; **d.-** c.c.cdţ.; **e.-** c.c.cns.

23.- Cuvintele marcate din exemplul: *Cu toate acestea, a rămas prietenul meu.*, sunt: **a.-** loc.adv.; **b.-** loc.conjuncţ.; **c.-** loc.prep.; **d.-** loc.pronom.; **e.-** loc.subst.

24.- Substantivele din propoziţia: *Plecarea lui în străinătate a însemnat un dezastru.*, au următoarele funcţii sintactice: **a.-** subiect, atr.subst.prep., nume predicativ; **b.-** subiect, c.c.loc, c.dir.; **c.-** sb., c.ind., nume predicativ; **d.-** sb., c.c.mod, c.dir.; **e.-** subiect, c.c.scop, nume predicativ.

25.- Subordonata introdusă prin *dacă* din fraza: *Mă întreb o clipă dacă să-l lovesc, aşa rănit cum e el.*, este: **a.-** CD; **b.-** CI; **c.-** AT; **d.-** CDŢ; **e.-** CV.

26.- *Ce* din fraza:*Iată ce bucurie-i pe noi.*,este:**a.-**c.d.;**b.-**n.pred.;**c.-**sb.;**d.-**at.pron;**e.-**at.adj.

27.- Predicatul din propoziţia: *De multe ori, cele petrecute în jurul lui i se păreau ireale.*: **a.-**se păreau; **b.-**i se păreau; **c.-**i se păreau ireale; **d.-**se păreau ireale;**e.-**se păreau în jurul.

28.- În care variantă există numai adjective derivate cu sufixul diminutival *-uţ* ? **a.-** berbecuţ, ouţ, căluţ, brăduţ; **b.-** bănuţ, goluţ, puţ, prostuţ. **c.-** slăbuţ, hărnicuţ, călduţ, drăguţ; **d.-** ieduţ, lărguţ, căruţ, lunguţ; **e.-** tăticuţ, nouţ, plinuţ, peticuţ.

29.- Formează o familie lexicală toate cuvinele din: **a.-** lung, îndelung, lungan, luncă; **b.-** florar, florărie, înflorire, înflorat; **c.-** des, îndesare, îndesire, îndeseară; **d.-** îndestul,îndestula,îndestulare,îndesare; **e.-**a desena,a picta,a zugrăvi,a colora.

30.- În fraza:*Nu era în stare să mintă.*,subord. este:**a.-**CD;**b.-**CM;**c.-**AT;**d.-**CI;**e.-**CNS.

31.- Cuvintele marcate din enunţul: *E greu de găsit un artist adevărat.*,sunt, în ordine: **a.-** nume pred., subiect, subiect; **b.-**subiect,sb.,sb.; **c.-** nume pred.,sb., c.direct; **d.-** nume pred., c.direct, subiect; **e.-** nume pred., c.direct, c.direct.

32.- Cuvintele marcate din exemplele: 1.- *discurs fulminant;* 2.- *formă edulcorată* sunt: **a.-** grav, negativă; **b.-** exploziv, atenuată; **c.-** surprinzător, brusc; **d.-** liber, bland; **e.-** serios, afectiv.

33.- Sunt articulate toate substantivele numai în varianta: **a.-** sanda, baclava, balama; **b.-** Floarea, cafeaua, macara; **c.-** lecţii, femeii, staţii; **d.-** fetei, mamei, serbării; **e.-** lui Radu, basma, macara.

34.- Cuvintele marcate din versul: *Cu mâinile-amândouă eu faţa îmi ascund...*,sunt: **a.-** prep., num.multipl., pron.pers.; **b.-** prepoz., num.colectiv, pron.pers.; **c.-** prep.,nr.colectiv,pron.refl.;**d.-**conj.,nr.col.,pr..refl.;**e.-**conj.,nr.col.,pr.pers.

35.- Cuvântul marcat din exemplul: *Văd venind o oaste-mpărătească / Mergând voios la Plevna cu dor s-o cucerească.*, este: **a.-** c.m.; **b.-**c.t.; **c.-**atr.verb.; **d.-**c.s.; **e.-** cz.

36.- Există numai sufixe de agent în varianta: **a.-** -iță, -oi, -er, -uță; **b.-** -ist, -ar, -aș, -er;
c.- -tor, -el, -ean, -că; **d.-** -et, -aș, -ist, -ic; **e.-** -easă, -ar, -os, -aș.

37.- Subordonata din versurile: *Dar mi-e rușine și mi-e greu,/ Că scoală satu-n capul meu.*, este: **a.-** CI; **b.-** CDȚ; **c.-** CZ; **d.-** SB; **e.-** CV.

38.- În propoziția: *El și-a uitat mănușile la noi.*, există: **a.-** trei pronume personale;
b.- un pron.posesiv și unul personal; **c.-** două pron.reflex.și unul posesiv;
d.- două pron.posesive și un pron.pers.; **e.-** două pron.pers.și un pron.reflexiv.

39.- Formele verbului *a fi* sunt scrise corect în enunțul: **a.-** *Fii cuminte, nu fii obraznic!*
b.- *Să fii venit și el, ar fi fost mai puțin plictisitor.*
c.- *Să fii respectuos, altfel vei fi pedepsit !* **d.-** *Fi serios, nu ar fi făcut el asta.*
e.- *Aș fii la fel de îngrijorat, dacă aș fii în locul tău.*

40.- *Sagace* are sinonimul corect în varianta: **a.-** salvator; **b.-** incisive;
c.- sănătos; **d.-** providențial; **e.-** ager.

41.- Cuvintele marcate din enunțul: *Nu i-a putut fi împlinită dorința de a rămâne tânăr.*, sunt: **a.-** atr.verbal / verb la infinitiv prezent precedat de prepoz. + n.pred./adjectiv;
b.- atr.verbal / verb la infinitiv prezent precedat de prepoz.+ c.d./ adjectiv;
c.- atr. prepoz./ verb la inf.prez. precedat de prepoz.+ n.pred. / adjectiv;
d.- atr.verbal / verb la inf.prezent precedat de prepoz. + c.c.mod / adjectiv;
e.- atr. prepoz./ verb la inf.prezent precedat de prepoz.+ c.c.mod / adjectiv.

42.- Subordonata introdusă prin *de* din fraza: *De vor fi atacați, vor ști ce să facă cei rămași în urmă.*, este: **a.-** CI; **b.-** CT; **c.-** CZ; **d.-** CDȚ; **e.-** CNS.

43.- În enunțul: *Pe fața ta sunt urme de lacrimi.*, sintagma *pe fața* este:
a.- loc. prep.; **b.-** loc.adv.; **c.-** substantiv + prep.; **d.-** loc.adj.; **e.-** adv.+prep.

44.- Subordonatele din fraza: *Niște oameni înfricoșători la vedere te păzeau și erau gata să te împuște dacă ai fi încercat să fugi.*, sunt: **a.-** CS, CDȚ, CD; **b.-** CI, CDȚ, CD;
c.- CI, CZ, CD; **d.-** CI, CV, CD; **e.-** CS, CV, CD.

45.- *Înseamnă* și *însemnează* sunt: **a.-** forme diferențiate semantic ale vb. *a însemna;*
b.- variante literare libere; **c.-** doar prima formă e corectă;
d.- doar a doua formă e corectă; **e.-** nicio formă nu este corectă.

46.- În enunțul: *Ioane, vino aici !* virgule despart: **a.-** subst. în V. de restul enunțului;
b.- verbul la imperativ de restul enunțului; **c.-** subiectul de predicat;
d.- două prop. coordonate prin juxtapunere; **e.-** apoziția simplă de restul prop.

47.- Cuvântul marcat din exemplul: *Îi stăruia în minte doar un cuvânt .*, este:
a.- pron.nehot.; **b.-** adjectiv pron.nehot; **c.-** numeral cardinal cu val. adj.;
d.- articol nehotărât; **e.-** numeral cardinal cu valoare substantivală.

48.- Substantivul din propoziția: *Iată satul meu.*, este: **a.-** subiect; **b.-** c.direct;
c.- compl.indirect; **d.-** nu are funcție; **e.-** atribut.

49.- În fraza: *Ca să ai ceva pentru totdeauna trebuie să rumegi în tine.*, subord. sunt:
a.- CZ, SB; **b.-** CS, CD; **c.-** CNS, CD; **d.-** CS, SB; **e.-** CS, PR.

50.- În exemplul: *Câte kilograme ai cumpărat ?* cuvântul marcat este:
a.-adv.; **b.-**pron.relativ; **c.-**adj.pron.relativ; **d.-**pron.interog.; **e.-**adj.pron.interog.

51.- În exemplul: *De data asta, tăietura de la mână era de două ori mai profundă.*, cuvintele marcate sunt: **a.-** c.c.mod; **b.-** c.c.cz; **c.-** nume pred.; **d.-** atr.adv.; **e.-** atr.adj.

52.- Subordonata din fraza: *A devenit limpede că nu știe nimic.*, este:
a.- SB; **b.-** CD; **c.-** PR; **d.-** CZ; **e.-** CI.

53.- *Ce* din exemplul: *Știam toți ce-l așteaptă.*, este: **a.-** atr.adj.; **b.-** c.direct;
c.- atribut pronominal; **d.-** subiect; **e.-** c.c.mod.

54.- Sunt corect scrise formele verbale numai în varianta: 1.- *înșeală;* 2.- *înșală;* 3.- *creăm;* 4.- *creiem;* 5.- *înșălăm:* **a.-** în 1,3; **b.-** în 2,3; **c.-** în 1,4,5; **d.-** în 2,4; **e.-** în 4,5.

55.- Subordonata din fraza: *Nu cerem nimănui nimic, însă oricine, dacă el vrea-l numim și prieten și vecine.*, este: **a.-** CT; **b.-** CDȚ; **c.-** CV; **d.-** AT; **e.-** CI.

56.- Verbele din exemplul: *Când oi vorbi acolo-n adunare / Toți cititorii mei vor fi vorbit.*, sunt la modul și timpul: **a.-** indicativ viitor pop., indicativ viitor anterior;
b.- prezumtiv prezent, prezumtiv perfect; **c.-** indicativ viitor pop., prezumtiv perf.;
d.- prezumtiv prezent, indic. viitor anterior; **e.-** prezumtiv perf.,indic.viit.popular.

57.- Subordonatele din fraza: *Fiind mereu invidioasă pe oricine avea success, a reușit trista performanță să-și piardă toți prietenii.*, sunt, în ordine:
a.- CI, AT; **b.-** CD, AT; **c.-** CI, CNS; **d.-** CD, CNS; **e.-** CZ, AT.

58.- *I* din exemplul: *Blându-i suflet se împarte / Pe văi împrăștiet.*, este:
a.- pron.pers.în D,/ c,ind.; **b.-** pron.pers.în Ac./ c.direct;
c.- pron.pers.în D./ atr.pron.; **d.-** verb copulativ; **e.-** verb predicativ /pred.verbal.

59.- Cuvintele marcate din exemplul: *A pățit-o cu nu știu câte milioane.*, sunt:
a.- c.ind./ loc.pron.; **b.-** atr.pron./ loc.pron.; **c.-** atribut adj./ loc. adjectivală;
d.- c.c.mod / loc. adverbială; **e.-** c.indirect / loc.adjectivală.

60.- Cuvântul marcat din exemplul: *Mircea însuși mână-n luptă vijelia-ngrozitoare.*,este:
a.- atr. pron.; **b.-** atr.adj.; **c.-** atr.pron.apoz.; **d.-** apoziție; **e.-** c.c.mod.

61.- Predicatele din fraza: *Era adevărat (1) că era apreciat(2) de toți.*, sunt:
a.- 1,2- pred.nomin.; **b.-** 1,2- pred.verbale; **c.-** 1- pred. verbal, 2- pred.nominal;
d.- 1 pred.nomin., 2 pred. verbal; **e.-** 1 *era*-pred.verbal, *adevărat*-c.m.,2 pred.vb.

62.- *Vestigiu* are sinonimul corect în varianta: **a.-** urmă a trecutului: **b.-** faimă,celebru;
c.- vestibule; **d.-** vestic, occidental; **e.-** efemer, trecător.

63.- Sunt derivate cu prefixul *în- / îm-* toate cuvintele din varianta:
a.- împreună, împerechea, îmbuna; **b.-** închipui, îmbolnăvi, împărți;
c.- înjunghia,împietri,înalt; **d.-**înarma,înălța,împletici; **e.-**împărat,îmbuiba,încotro.

64.- Subordonata din fraza: *Fără el n-ar fi avut niciun haz să fim acolo.*, este:
a.- CD; **b.-** CI; **c.-** SB; **d.-** CNS; **e.-** CDȚ.

65.- Interjecția din enunțul: *Am știut întotdeauna că e vai de el.*, are funcția de:
a.- pred.verbal; **b.-** nume pred.; **c.-** c.c.mod; **d.-** fără fcț.sint.; **e.-** subiect.

66.- Propozițiile din fraza: *Dacă el îndrăznea însemna că el știa.*, sunt:
a.- CDȚ, PP, PR; **b.-** SB, PP, CD; **c.-** SB, PP, PR; **d.-** CV, PP,PR; **e.-**CDȚ,PP,CZ.

67.- Cuvintele marcate din exemplul: *Are prea multă minte pentru a nu reuși.*, au funcția:
a.- c.c.scop; **b.-** c.indirect; **c.-** c.c.cns; **d.-** c.c.mod; **e.-** c.c.cdț.

68.- Cuvântul *pauperitate* are antonimul corect în varianta: **a.-** sărăcie;
b.- indulgență; **c.-** naivitate; **d.-** bogăție; **e.-** strălucire.

69.- *Deși* introduce numai: **a.-**subiective; **b.-**cauzale; **c.-**concesive; **d.-** cdț.; **e.-** c.ind.

70.- Cuvintele *eminent - iminent* sunt: **a.-** sinonime; **b.-** antonime;
c.- paronime; **d.-** omonime; **e.-** polisemantice.

71.- În enunțul: *Maria, Ioana și Mihai au plecat în vacanță.*, tipul subiectului este:
a.- multiplu; **b.-** simplu; **c.-** subînțeles; **d.-** inclus; **e.-** nedeterminat.

72.- Sintagma marcată din propoziția: *Poarta ruginită de stejar scârțâi.*, are funcția:
a.- c.agent; **b.-** c.indirect; **c.-** atr.subst.prep.; **d.-** c.c.mod; **e.-** c.c.cauză.

73.- Subordonata din fraza: *M-am săturat să-i tot aud vorbind de război.*, este:
a.- CD; **b.-** CZ; **c.-** CS; **d.-** CDT; **e.-** CI.

74.- Subordonata din fraza: *Bocetul femeii părea să nu se mai oprească.*, este:
a.- CD; **b.-** CI; **c.-** CNS; **d.-** PR; **e.-** CM.

75.- Cuvintele marcate din exemplul: *Munții noștri aur poartă / Noi cerșim din poartă-n poartă.*, sunt: **a.-** eufemisme; **b.-** sinonime; **c.-** antonime; **d.-** omonime lexicale;
e.- omonime lexico-gramaticale.

Răspunsuri și explicații

1.- **b.-** În enunțul: *Nu-și dă seama ce face.*, cuvântul subliniat nu are funcție sintactică, este pronume reflexiv, marcă a diatezei reflexive.

2.- **c.-** Delimitarea și felul propozițiilor: *Vorbi cu glas scăzut [1]/(PP) ca să nu trezească copilul.[2]/(CS).*

3.- **c.-** Delimitarea și felul propozițiilor: *I se părea [1]/(PP) că toată lumea se prăbușea [2]/(SB) și-i era frică [3]/(PP) să nu se prăbușească tribunalul peste dânsul.[4]/(CI).*

4.- **c.-** În enunțul: *Copilul meu este totul pentru mine.*, cuvântul *totul* are funcția de nume predicativ și formează predicatul nominal cu verbul copulativ *este*, exprimat prin substantiv provenit, prin conversiune, din pronume nehotărât, prin articulare cu articolul hotărât *l*.

5.- **e.-** Antonimele sunt cuvinte cu formă diferită și sens opus: *cuplare – decuplare.*

6.- **a.-** Conjuncțiile specifice cauzalei sunt: *căci, deoarece, întrucât, fiindcă, pentru că, din cauză că, din pricină că, din moment ce, de vreme ce.*

7.- **a.-** Sunt masculine numai substantivele din varianta indicată: *un popă / doi popi, un vodă / doi vodă, un vlădică / doi vlădici(țărani).* În celelalte variante, nu sunt substantive masculine: *lac, podiș, gâtlej, joben, ostrov, macrou, jubileu.*

8.- **b.-** În enunțul: *Ceea ce se ivește la fereastra unei mănăstiri de călugărițe are ceva tainic.*, cuvintele subliniate sunt, în ordine: *ceea ce* = subiect exprimat prin pronume relativ compus (ține locul unui substantiv) + *ceva* = complement direct exprimat prin pronume nehotărât.

9.- **a.-** Cuvântul *reticent* = care manifestă reținere.

10.- **b.-** În enunțul: *Ce-a fost adânc în noapte se face mai adânc.*, cuvintele subliniate sunt, în ordine, adjective propriu-zise la gradul pozitiv (primul) și comparativ de superioritate (al doilea) și ambele îndeplinesc funcția sintactică de nume predicative, formând pred. nominale cu verbele copulative *a fost* și *se face.*

11.- **c.-** Sensul cuvântului *mimetism* = imitare, însușire a unor animale de a lua forma sau culoarea unor obiecte din mediul înconjurător pentru a nu fi recunoscute.

12.- **c.-** În enunțul: *Se cunoșteau de mici.*, cuvântul subliniat are funcția de c.c.timp exprimat prin adjectiv în Ac., precedat de prepoziție.

13.- **d.-** Adverbul relativ *unde* devine adverb nehotărât când are sensul de *oriunde* ca în primul enunț: *Unde(oriunde) s-ar duce de departe, tot în țară se întoarce.* În

enunțul al doilea, *Unde n-ai învățat nimic, n-ai rezolvat testul.*, adverbul *unde* devine conjuncție subordonatoare cu sensul de *deoarece*, fără funcție sintactică și introduce CZ; În enunțurile 3 și 4 cuvântul *unde* este adverb relativ cu funcția de complement circ. de loc.

14.- **c.-** În propoziția: *I se întâmplă și lui vreo nenorocire.*, cuvintele subliniate sunt: *vreo* = atribut adj. exprimat prin adjectiv pronominal nehotărât + *nenorocire* = subiect exprimat prin substantiv comun, N.

15.- **e.-** În enunțul: *Nu mai avea deloc tinere de minte.*, cuvintele marcate au funcția de c.direct exprimat prin locuțiune substantivală (se contrage în *memorie*).

16.- **d.-** În enunțul: *Nu mi-au spus de cine le e frică.*, analiza pronumelor este: *mi* = compl. indirect exprimat prin pronume personal, formă neaccentuată, cazul D. + *de cine* = compl.indirect exprimat prin pronume relativ, cazul Ac. + *le* = compl. indirect exprimat prin pronume personal, formă neaccentuată, cazul D.

17.- **a.-** Delimitarea și felul propozițiilor: *Nemaiajungând [1]/(PP) ce și-a dorit, [2]/(PR)s-a blazat [1]/.* Propoziția predicativă este cerută de verbul copulativ, forma negativă, la gerunziu. De reținut: verbele copulative, chiar la moduri nepersonale cer: ori nume predicative, dar împreună au altă funcție sintactică decât predicat nominal, ori prop. predicativă, dacă sunt urmate de mijloace de legătură, iar ele au altă funcție sintactică decât predicat nominal incomplet.

18.- **a.-** Paronimele sunt cuvinte cu formă aproape identică(se deosebesc prin 1,2,3 litere), dar cu sensuri total diferite: *albastru – alabastru* (ceramică fină).

19.- **b.-** În enunțul: *O broscută se bucură și ea de răcoarea dimineții.*, cuvintele marcate îndeplinesc funcția de compl.indirect exprimat prin substantiv în Ac.

20.- **c.-** În enunțurile date, verbul *a fi* are următoarele valori morfologice: 1.- *Afară-i* (predicat verbal, verb predicativ) *vânt și vreme rea;* 2.- *Toți erau așteptați* (predicat verbal exprimat prin verb la diateza pasivă, iar verbul *a fi* este auxiliar) *cu nerăbdare;* 3.- *Să fi avut* (predicat verbal exprimat prin verb la conjunctiv perfect, iar verbul *a fi* este auxiliar) *bani mulți, aș fi dat* (predicat verbal exprimat prin verb la condițional-optativ perfect, iar verbul *a fi* este auxiliar) *și la alții.* 4.- *Noaptea e pustie* (predicat nominal format din verbul copulativ *a fi* + numele predicativ exprimat prin adjectiv).

21.- **a.-** Delimitarea și felul propozițiilor: *Cine se scoală de dimineață [1]/(SB) departe ajunge [2]/(PP).*

22.- **c.-** În propoziția: *Spre a se încredința de supunerea tânărului, Otilia se așează pe canapea foarte aproape de el.*, cuvintele marcate au funcția de c.c.scop exprimat prin verb la infinitiv prezent, diateza reflexivă, precedat de prepoziție.

23.- **a.-** În enunțul: *Cu toate acestea, a rămas prietenul meu.*, cuvintele marcate au funcția de c.c.concesiv exprimat prin locuțiune adverbială.

24.- **a.-** Substantivele din enunțul: *Plecarea lui în străinătate a însemnat un dezastru.*, au următoarele funcții sintactice: *plecarea* = subiect + *în străinătate* = atribut substantival prepozițional + *un dezastru* = nume predicativ, formează predicatul nominal cu verbul copulativ *a însemnat.*

25.- **a.-** Delimitarea și felul propozițiilor: *Mă întreb o clipă [1]/(PP) dacă să-l lovesc așa rănit [2]/(CD) cum e el.[3]/(CM).*

26.- **e**.- În enunțul: *Iată ce bucurie-i pe noi.*, cuvântul subliniat are funcția de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal relativ. De reținut: pronumele *ce* este invariabil și, când stă în fața unui substantiv, are întotdeauna funcția de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal relativ (sau interogativ).

27.- **d**.- În enunțul: *De multe ori, cele petrecute în jurul lui i se păreau ireale.*, predicatul nominal este cel subliniat.

28.- **c**.- Rezolvarea tuturor grilelor necesită mare atenție, deoarece – ca în grila aceasta – pot fi luate substantive diminutivale în loc de adjective.

29.- **b**.- Familia lexicală cuprinde toate cuvintele - formate prin derivare, compunere sau conversiune – de la un cuvânt de bază, dar legate prin înțeles.

30.- **d**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Nu era în stare* [1]*/(PP) să mintă.*[2]*/(CI).*

31.- **c**.- În enunțul: *E greu de găsit un artist adevărat.*, cuvintele marcate sunt: *greu* = nume predicativ exprimat prin adverb de mod, formează, împreună cu verbul copulativ o expresie verbală impersonală + *de găsit* = subiect exprimat prin verb la supin + *un artist* = complement direct exprimat prin substantiv.

32.- **b**.-Sensul cuvintelor: *fulminant* = exploziv, amenințător, violent, provocator; *edulcorată* = atenuată.

33.- **d**.- Substantivele: *fetei, mamei, serbării* sunt articulate cu articolul hotărât *i* la genitiv-dativ. De reținut: celelalte substantive se articulează hotărât astfel: *sandaua, baclavaua, macaraua, lecțiile, stațiile.*

34.- **c**.- În enunțul: *Cu mâinile-amândouă eu fața îmi ascund.*, cuvintele marcate sunt; *cu* = prepoziție + *amândouă* = numeral colectiv cu funcția de atribut adjectival exprimat prin numeral colectiv cu valoare adjectivală + *îmi* = pronume reflexiv, marcă a diatezei reflexive, fără funcție sintactică.

35.- **c**.- În enunțul:*Văd venind o oaste-mpărătească /Mergând voios la Plevna cu dor s-o cucerească.*, cuvântul marcat are funcția de atribut verbal exprimat prin verb la gerunziu. De reținut: verbele predicative la moduri nepersonale au altă funcție sintactică decât predicat verbal.

36.- **b**.- Sufixele de agent se atașează substantivelor și arată meseria, îndeletnicirea: de ex.: *tractorist, bucătar, arcaș, miner*.

37.- **c**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Dar mi-e rușine* [1]*/(PP) și mi-e greu* [2]*/ (PP) că scoală satu-n capul meu.*[3]*/(CZ).*

38.- **e**.- În propoziția: *El și-a uitat mănușile la noi.*, există următoarele pronume: *el* + *la noi* = pronume personale + *și-* = pronume reflexiv cu funcția de atribut pronominal în dativul posesiv (după verb este substantiv articulat hotărât).

39.- **c**.- În celelalte variante, forma corectă este: *Fii cuminte, nu fi obraznic ! Să fi venit și el, ar fi fost mai puțin plictisitor. Fii serios, nu ar fi făcut el asta. Aș fi la fel de îngrijorat dacă aș fi în locul tău.*

40.- **e**.- Sinonimul cuvântului *sagace* = ager, perspicace, care pricepe ușor.

41.- **a**.- În enunțul: *Nu i-a putut fi îndeplinită dorința de a rămâne tânăr.*, cuvintele marcate au funcția de atribut verbal format din verb copulativ la infinitiv, precedat de prepoziție + nume predicativ exprimat prin adjectiv propriu-zis.

42.- **d**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *De vor fi atacați,*[1]*/(CDȚ) vor ști* [2]*/(PP) ce să facă cei rămași în urmă.*[3]*/(CD).*

43.- **c**.- În enunțul: *Pe fața ta sunt urme de lacrimi.*, cuvântul subliniat este substantiv în Ac., precedat de prepoziție cu funcția sintactică de c.c.loc.

44.- **b**.- Delimit. și felul prop: *Niște oameni înfricoșători la vedere te păzeau* [1]*/(PP) și erau gata* [2]*/(PP) să te împuște* [3]*/(CI) dacă ai fi încercat* [4]*/(CDȚ) să fugi.*[5]*/(CD).*

45.- **a**.- Cuvintele *înseamnă* și *însemnează* sunt forme diferențiate semantic ale verbului *a însemna.*

46.- **a**.- În enunțul: *Ioane, vino aici !* virgula desparte substantivul în V. de restul prop.

47.- **c**.- În enunțul: *Îi stăruia în minte doar un cuvânt.*, cuvântul subliniat are funcția de atribut adjectival exprimat prin numeral cardinal cu valoare adjectivală. De reținut valorile morfologice ale cuvintelor *un* și *o* (Vezi vol.I – Vocabularul).

48.- **b**.- Substantivul din propoziția: *Iată satul meu.*, are funcția de compl.direct.

49.- **d**.- Delimitarea și felul prop.: *Ca să ai ceva pentru totdeauna* [1]*/(CS) trebuie* [2]*/(PP) să rumegi în tine.*[3]*/(SB).*

50.- **e**.- În exemplul: *Câte kilograme ai cumpărat ?* cuvântul marcat este adjectiv pronominal interogativ cu funcția de atribut adjectival.

51.- **a**.- În enunțul: *De data asta, tăietura de la mână era de două ori mai profundă.*, cuvintele marcate îndeplinesc funcția de c.c.mod exprimat prin numeral cardinal adverbial. De reținut: c.c.mod răspunde și la întrebarea *de câte ori* când este exprimat prin numeral cardinal adverbial.

52.- **a**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *A devenit limpede* [1]*/(PP) că nu știe nimic.*[2]*/ (SB).* Orice propoziție cu predicatul impersonal (fără subiect) cere SB.

53.- **d**.- În enunțul: *Știam cu toți* [1]*/(PP) ce-l așteaptă.*[2]*/(CD).*, cuvântul subliniat are funcția de subiect exprimat prin pronume relativ, N.

54.- **b**.- Numai formele 2 și 3 sunt corecte.

55.- **b**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Nu cerem nimănui nimic,*[1]*/(PP) însă oricine* [2]*/ (PP) dacă el vrea* [3]*/(CDȚ) –l numim și prieten și vecine.*[2]*/.*

56.- **c**.- Analiza corectă a verbelor este în varianta indicată. De reținut: modul prezumtiv arată o acțiune presupusă a fi realizată în trecut. Are două timpuri: - prezent = este format din viitorul verbului *a fi* + gerunziul altui verb, cu condiția ca acțiunea să se fi desfășurat în trecut: *Voi fi citind eu cartea, dar am uitat-o.* Timpul perfect este identic cu viitorul anterior, dar acțiunea s-a petrecut în trecut: *Când oi vorbi* (indicativ, viitor popular) *acolo-n adunare / Toți cititorii mei vor fi vorbit* (prezumtiv perfect).

57.- **a**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Fiind mereu invidioasă* [1]*/(PP) pe oricine avea succes,* [2]*/(CI) a reușit trista performanță* [1]*/ să-și piardă toți prietenii.*[3]*/(AT).*

58.- **c**.- În enunțul: *Blându-i suflet se împarte /Pe văi împrăștiet.*, cuvântul marcat are funcția de atribut pronominal în D. posesiv exprimat prin pronume personal.

59.- **c**.- În enunțul: *A plătit-o cu nu știu câte milioane.*, cuvintele subliniate au funcția de atribut adjectival exprimat prin locuțiune adjectivală pronominală nehotărâtă.

60.- **b**.- În versul: *Mircea însuși mână-n luptă vijelia-ngrozitoare.*, cuvântul marcat are funcția de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal de întărire.

61.- **d**.- Predicatele sunt: *era adevărat* = predicat nominal exprimat prin expresie verbală impersonală formată din verbul copulativ impersonal *a fi* și numele predicativ exprimat prin adverb de mod + *era apreciat* = predicat verbal exprimat prin verb la diateza pasivă (răspunde la întrebarea *de către cine ?*).

62.- **a**.- Sinonimul cuvântului *vestigiu* = urmă a trecutului.
63.- **b**.- Dând la o parte prefixul, să ne rămână cuvânt cu înțeles: *în-chip-ui, îm-bolnăv-i, îm-părț-i.* La mijloc sunt rădăcinile cuvintelor.
64.- **c**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Fără el n-ar fi avut niciun haz [1]/(PP) să fim acolo.[2]/(SB).*
65.- **b**.- Interjecția *vai* din text are funcția de nume predicativ și formează predicatul nominal cu verbul copulativ *a fi.*
66.- **c**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Dacă el îndrăznea [1]/(SB) însemna [2]/(PP) că el știa.[3]/(PR).* Regula verbului *a însemna*: dacă în fața verbului *a însemna* (copulativ și impersonal) este o propoziție și după el este altă propoziție, prima propoziție este SB, iar ultima este PR. Verbul *a însemna* formează singur PP.
67.- **c**.- În enunțul: *Are prea multă minte pentru a nu reuși.*, cuvintele marcate au funcția de c.c. consecutiv exprimat prin verb la infinitiv, forma negativă (care e urmarea faptului că are prea multă minte ? = va reuși).
68.- **d**.- Antonimul cuvântului *pauperitate* = bogăție; sinonimul = sărăcie.
69.- **c**.- Conjuncția subordonatoare *deși* introduce numai propoziție concesivă.
70.- **c**.- Cuvintele *eminent* și *iminent* sunt paronime.
71.- **a**.- În exemplul dat avem subiect multiplu.
72.- **c**.- În enunțul: *Poarta ruginită de stejar scârțâi.*, substantivul subliniat are funcția de atribut substantival prepozițional.
73.- **e**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *M-am săturat [1]/(PP) să-i tot aud vorbind de război.[2]/(CI).*
74.- **d**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Bocetul femeii părea [1]/(PP) să nu se mai oprească.[2]/(PR).* Propoziția PR este cerută de verbul copulativ *a părea* care are funcția sintactică de predicat nominal incomplet.
75.- **e**.- În enunțul dat, cuvântul *poartă* este omonim lexico-gramatical / părți de vorbire diferite: verb și substantiv.

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" Iași – Facultarea de Drept – 2015

1.- Alegeți seria în care toate perechile conțin sinonime:
a.- locvace-limbut, insațiabil-sătul, terifiant-abominabil;
b.- cupid-vorace, catastrofă-calamitate, obstacol-impediment;
c.- lugubru-macabru, izolare-implicare, oripila-scârbi.
2.- Expresia *i-a făcut un pustiu de bine* are sens:**a.**-pozitiv;**b.**-neg.;**c.**-depinde de context.
3.- Alegeți seria în care există doar perechi sinonimice:
a.- indolent-leneș, animozitate-ostilitate;
b.- conjectură-prezumție, peremptoriu-incert; **c.-** elevat-primitiv,penurie-belșug.
4.- Adjectivul *diligent* e antonim cu:**a.**-isteț,inteligent;**b.**-liber-degajat;**c.**-leneș-indolent.
5.- Indicați seria în care toate formele sunt corecte: **a.-** pitorească, livrească, agreează;
b.- pitorească, livrească, agreează; **c.-** pitorească, livrească, agreiază.
6.- Antonimele cuvântului *contrafăcut* sunt: **a.-** autentic, genuin, veritabil;
b.- fals, măsluit, plăsmuit ; **c.-** prefăcut, ipocrit, fățarnic.
7.- Sensul cuvântului *pestilențial* este: **a.-** în plus față de esențialul unei probleme;
b.- contagios, urât mirositor; **c.-** caracteristic pistilului.
8.- Care dintre următoarele serii de cuvinte conține numai sinonime:
a.- lacom, avid, cupid, rapace, vorace, insațiabil;
b.- degeaba, gratis, fortuit, inutil; **c.-** simfonie, eufonie, melodie.
9.- Cuvântul care corespunde definiției *persoană care face acte de caritate* este:
a.- mizantrop; **b.-** filantrop; **c.-** antropofil.
10.- Seria de paronime este: **a.-** acces-abces, din-pin, anonim-acronim;
b.- a rata-a trata, de-din, avid-acid; **c.-** vreme-crème, mers-vers, face-pace.
11.- Indicați sensul corect al cuvântului *condescendență*:
a.- proveniență aristocratică; **b.**-amabilitate,deferență; **c.**-apartenența la familie.
12.- Sunt arhaisme cuvintele din seria: **a.-** chișleag, droagă, slovă;
b.- clucer, logofăt, postelnic; **c.-** inocență, candoare, pudoare.
13.- Adjectivul *prodigios* are sensul: **a.-** neclar, ambiguu, echivoc;
b.- diferit, variat, divers; **c.-** uluitor, extraordinar, uimitor.
14.- Care dintre următoarele expresii sunt pleonastice: 1.- altercație verbală; 2.- paliativ temporar; 3.- picaj vertical; 4.- preaviz de concediere; 5.- sacrificiu voluntar ?
a.- toate în afară de 5; **b.-** numai 1, 3 și 4; **c.-** toate.
15.- Sunt corecte toate formulările din seria: **a.-** curat lacrimă,slab scândură,singur cuc;
b.- plin ochi, bătut foc, îndrăgostit țigară; **c.**-beat pușcă,sănătos turtă,răcit cobză.
16.- Cuvântul *sagace* înseamnă: **a.-** igienic; **b.-** salvator; **c.-** pătrunzător.
17.- Indicați sensul corect al cuvântului *repercusiune*: **a.-** reper, semn bun de urmat;
b.- consecință, urmare; **c.-** retransmitere, răsfrângere.
18.- Sunt formate prin derivare cu sufixe toate cuvintele din seria:
a.- apetitul, crestele, figurația; **b.-** rufărie, porumbiște, zgârcenie;
c.- încolăcire, exigență, repaus.
19.- Sensul cuvântului *intrepid* este: **a.-** curajos; **b.-** întreprinzător; **c.-** inedit.
20.- Antonimul cuvântului *altruist* este: **a.-** microbist; **b.-** egoist; **c.-** benefic.

21.- Alegeți varianta corectă: **a.-** *Noi îl rugasem să ne facă o vizită.*
b.- *Noi îl rugaserăm să ne facă o vizită.* **c.-** *Ei îl rugase să ne facă o vizită.*
22.- Dintre structurile: 1.- *aceleiași case;* 2.- *aceleeași case;* 3.- *aceiași oameni;* 4.- *aceiași mamă;* 5.- *acelaș gest;* 6.- *cealălaltă situație ;* 7.- *oamenii aceștea;* 8.- *femeii acesteea;* 9.- *oamenii acei;* 10.- *oamenii aceia.*, sunt corecte:
a.- numai 1, 3 și 10; **b.-** numai 2, 4, 6 și 8; **c.-** numai 1, 5, 9 și 10.
23.- Sunt corecte toate contextele din seria:
a.- *Ei vor să miroasă florile.Ele pot să coasă iile.Ei trebuie să azvârle mâncarea;*
b.- *Ei vor să miroase florile.Ele pot să coase iile.Ei trebuie să azvârle mâncarea;*
c.- *Ei vor să miroase florile.Ele pot să coase iile.Ei trebuie să azvârlă mâncarea.*
24.- Alegeți seria corectă:
a.- *Copiii adunară cinci coșuri de cireșe.Noi tăiasem toate crengile uscate.Nu-mi mai amintesc subiectul cărții, pentru că o citișI în tinerețe.*
b.- *Copiii adunară cinci coșuri de cireșe.Noi tăierăm toate crengile uscate.Nu-mi mai amintesc subiectul cărții, pentru că o citiseși în tinerețe.*
c.- *Copiii adunară cinci coșuri de cireșe. Noi tăiaserăm toate crengile uscate. Nu-mi mai amintesc subiectul cărții, pentru că o citii în tinerețe.*
25.- Alegeți seria în care ambele enunțuri sunt corecte:
a.- *Băieți, voi înșiși v-ați hotărât pentru volei ! Nici noi înșine, ca membre ale echipei, nu ne lăsăm mai prejos !*
b.- *Băieți, voi înșivă v-ați hotărât pentru volei ! Nici noi însene, ca membre ale echipei, nu ne lăsăm mai prejos !*
c.- *Băieți, voi înșivă v-ați hotărât pentru volei ! Nici noi înșine, ca membre ale echipei, nu ne lăsăm mai prejos !*
26.- Identificați seria de adjective care nu admit grade de comparație:
a.-brut,frânt,final;**b.-**preaputernic,infirm,leneș;**c.-**complet,ultraelegant,insuportabil.
27.- Alegeți seria cu toate formele verbale corecte:
a.- *Mi-ar plăcea să fie vară. Aici poți să contractezi diverse virusuri.*
b.- *Mi-ar plăcea să fie vară. Aici poți să contracți diverse virusuri.*
c.- *Mi-ar place să fie vară. Aici poți să contractezi diverse virusuri.*
28.- Avem numai forme corecte de genitiv-dativ în: **a.-** canoii, cerii, cetii,cenușii,vrăjbii;
b.- canoei, cerii, cetii, cenușii, vrajbei; **c.-** canoii, cearei, cetei, cenușei, vrajbei.
29.- Se dau construcțiile: 1.- *dragei mele surori;* 2.- *apa și focul din seara aceea le-a distrus casa;* 3.- *cu minim două zile înainte;* 4.- *în ceea ce privesc banii, ei nu sunt mulțumiți.* Sunt greșite din punct de vedere gramatical:
a.- numai 2 și 4; **b.-** toate; **c.-** numai 1, 2 și 4.
30.- În enunțurile: 1.- *I-a trebuit zece luni ca să afle adevărul.* 2.- *Îmi mai trebuie cinci milioane.* 3.- *Legile trebuiesc respectate.* 4.- *S-ar putea să-i mai trebuiască timp.* Sunt corect conjugate formele verbului *a trebui* în: **a.-** toate; **b.-** în 1, 2 și 4; **c.-** în 2 și 4.
31.- Identificați enunțul greșit:
a.- *Fata împăratului, cum a poposit la casa mirelui, nu i-a plăcut conacul și grădinile.*
b.- *Voiam neapărat să ți-i prezint pe membrii juriului.*
c.- *Creăm costume pentru ocazii speciale, accesorii de ultimă modă.*

32.- Alegeți seria care conține numai forme corecte de plural:
a.- octeturi, paraclișI, parapeturi, moriști; **b.-** octete, paraclise,parapete,moriști;
c.- octeturi, paraclisuri, parapeți, moriște.
33.- Alegeți seria în care ambele enunțuri sunt corecte:
a.- *Profesorul însăși a cerut examinarea. Studentele înseși au fost de acord.*
b.- *Profesorul însuși a cerut examinarea. Studentele însăși au fost de acord.*
c.- *Profesorul însuși a cerut examinarea. Studentele înseși au fost de acord.*
34.- Se dau următoarele forme: 1.- *colegului acesta;* 2.- *nouă însăne;* 3.- *unei dorințe ale sale;* 4.- *om al cărui pasiune.* Care dintre ele sunt corecte: **a.-** 1 și 3; **b.-** 2; **c.-** nici una.
35.- Se dau construcțiile: 1.- *fetei însăși;* 2.- *munte al cărei înălțime;* 3.- *douăzeci și unu de întrebări;* 4.- *lucrurile cele mai grele de făcut.* Sunt greșite: **a.-**toate; **b.-**2,4; **c.-** 1,3.
36.- Cuvântul *grație* poate fi: **a.-**subst.,adv.,prep.;**b.-**subst.,prep.,conj. **c.-**subst.si prep.
37.- Alegeți seria în care toate enunțurile sunt corecte:
a.- *Zi și tu adevărul cât poți de repede, dar nu zi închipuiri ! În societate fii cât mai natural și civilizat în același timp ! Nu fii niciodată nepoliticos ! Condu cât se poate de calm, nu condu eludând regulile !*
b.- *Zi și tu adevărul cât poți de repede, dar nu zice închipuiri ! În societate fii cât mai natural și civilizat în același timp ! Nu fii niciodată nepoliticos ! Condu cât se poate de calm, nu condu eludând regulile !*
c.- *Zi și tu adevărul cât poți de repede, dar nu zice închipuiri ! În societate fii cât mai natural și civilizat în același timp. Nu fi niciodată nepoliticos ! Condu cât se poate de calm, nu conduce eludând regulie !*
38.- Alegeți enunțul în care adverbul *mai* este folosit corect:
a.- *Mai îmi plac două perechi.* **b.-** *Să nu mai se suie nimeni !*
c.- *Nu știu cine este soprana cel mai bine plătită din lume.*
39.- Alegeți seria cu toate formele corecte:
a.- *cartea care am citit-o, fratele a cărei soție a murit, pacienții care nu-i doare nimic, doamna a cărei poezii m-au încântat;*
b.- *cartea pe care am citit-o, fratele al cărei soție a murit, pacienții pe care nu-i doare nimic, doamna a cărei poezii m-au încântat;*
c.- *cartea pe care am citit-o, fratele a cărui soție a murit, pacienții pe care nu-i doare nimic, doamna ale cărei poezii m-au încântat.*
40.- Avem numai forme corecte de plural în:
a.- cătunuri, conacuri, convoaie, curcubee, edemuri;
b.- cătune, conace, convoiuri, curcubeuri, edeme;
c.- cătune, conace, convoaie, curcubeie, edeme.
41.- Forma accentuată corect este: **a.-** trafic; **b.-** trafic; **c.-** ambele corecte.
42.- Se dau următoarele serii de cuvinte: 1.- *bulgăr/bulgăre;* 2.- *corvadă/corvoadă;* 3.- *rămurea/rămurică;* 4.- *hublo/hublou.* Norma literară admite ca fiind corecte seriile:
a.- toate; **b.-** numai 1, 2 și 3; **c.-** numai 1.
43.- Se dau formele: 1.- *antic;* 2.- *antic;* 3.- *caracter;* 4.-*caracter.*Sunt accentuate corect:
a.- numai 1, 2 și 4; **b.-** toate (fără diferențe de sens între forme);
c.- numai 1, 3 și 4 (ultimele două forme se folosesc cu sensuri diferite).
44.- Alegeți seria corectă: **a.-**etc.,ș a,cca.,dl,dle; **b.-**cm,nr.,d-ta,dr.,etc.;**c.-**dr.,nr.,dna,dl,etc.

45.- Norma literară actuală admite:
a.- numai variantele accentuale: *acatist, anost, intim;*
b.- numai variantele accentuale: *acatist, anost, intim;*
c.- ambele, în variaţie liberă.
46.- Este scris corect enunţul: **a.-** *Scrieţi-ne, iar noi vă vom răspunde !*
b.-*Scrie-ţi-ne, iar n-oi vă vom răspunde !***c.-***Scrie-ţi-ne,i-ar noi vă v-om răspunde.*
47.- Alegeţi seria cu toate formele corecte:
a.- noi-născuţi, liberi-cugetători, cei mai bine plătiţi, cele mai puţin dese;
b.- nou-născuţi, liber-cugetători, cel mai bine plătiţi, cel mai puţin dese;
c.- nou-născuţi, liber-cugetători, cei mai bine plătiţi, cele mai puţin dese.
48.- Care dintre următoarele forme este corectă: **a.-**Domnia Voastră;
b.- domnia voastră; **c.-** Domnia voastră.
49.- Este scrisă corect fraza în forma:
a.- *Înainte de aş începe proiectul, ea a spus că poate creea un perpetum mobile.*
b.-*Înainte de a-şi începea proiectul,ea a spus că poate creia un perpetuum mobile*
c.-*Înainte de a-şi începe proiectul,ea a spus că poate crea un perpetuum mobile.*
50.- Alegeţi seria corectă: **a.-** nord-est, volt-amper, maşină-unealtă;
b.- decret-lege, formular-tip, mai mult ca perfect (timp verbal);
c.- cuvânt titlu, cuvânt cheie, mai-mult-ca-perfect (timp verbal).

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **b**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
2.- **b**.- Expresia *i-a făcut un pustiu de bine* are sens negativ.
3.- **a**.- Numai în varianta indicată există perechi sinonimice.
4.- **c**.- Adjectivul *diligent* are sinonimele: *harnic, sârguincios, zelos;* iar ca antonime: *leneş, indolent, puturos.*
5.- **b**.- Răspunsul corect este în varianta indicată. Mai sunt corecte formele: *psihologă, biologă, barocă, compatrioată, patriotă, econoamă.*
6.- **a**.- Antonimele cuvântului *contrafăcut* = autentic, genuin, veritabil.
7.- **b**.- Sensul cuvântului *pestilenţial* = urât mirositor, contagios.
8.- **a**.- Numai în varianta indicată toate cuvintele sunt sinonime.
9.- **b**.- Sensul cuvântului *filantrop* = care face acte de caritate, darnic.
10.- **c**.- Numai seria indicată conţine paronime.
11.- **b**.- Sensul cuvântului *condescendenţă* = respect, deferenţă, amabilitate.
12.- **b**.- Sunt arhaisme numai în varianta indicată.
13.- **c**.- Sinonimele cuvântului *prodigios* = uluitor, uimitor, extraordinat, ieşit din comun.
14.- **c**.- Toate cuvintele date sunt pleonastice.
15.- **a**.- Sunt corecte formulările din varianta indicată.
16.- **c**.- Sensul cuvântului *sagace* = perspicace, ager, pătrunzător, care pricepe repede.
17.- **b**.- Sensul cuvântului *repercusiune* = urmare, consecinţă.
18.- **b**.- Numai în varianta indicată toate cuvintele sunt derivate cu sufixe.
19.- **a**.- Sensul cuvântului *intrepid* = curajos.
20.- **b**.- Antonimul cuvântului *altruist* = egoist.

21.- **b**.- Forma corectă a enunţului este în varianta indicată.
22.- **a**.- Numai formele din varianta indicată sunt corecte.
23.- **a**.- Enunţurile corecte sunt în varianta indicată.
24.- **c** .- Idem.
25.- **b**.- Ambele enunţuri sunt corecte în varianta indicată.
26.- **a**.- Adjective fără grade de comparaţie sunt în varianta indicată.
27.- **a**.- Formele verbale corecte sunt în varianta indicată.
28.- **b**.- Formele de genitiv-dativ sunt corecte în varianta indicată.
29.- **b**.- Toate formele date sunt greşite. Formele corecte sunt: 1.- *dragii mele surori;* 2.- *apa şi focul din seara aceea le-au distrus casa;* 3.- *cu minimum două zile înainte;* 4.- *în ceea ce priveşte banii, ei nu sunt mulţumiţi.*
30.- **c**.- Formele corecte la celelalte enunţuri sunt: *I-au trebuit zece luni...Legile trebuie...*
31.- **a**.-Forma corectă este: *Cum a poposit la casa mirelui, fetei împăratului nu i-au plăcut conacul şi grădinile.*
32.- **b**.- Formele corecte de plural sunt în varianta indicată.
33.- **c**.- Enunţurile sunt corecte în varianta indicată.
34.- **c**.- Formele corecte sunt: *colegului acestuia; nouă însene; unei dorinţe a sale ; om a cărui pasiune.*
35.- **a**.- Formele corecte sunt: *fetei înseşi; muntele a cărui înălţime; douăzeci şi una de întrebări; lucrurile cel mai greu de făcut.*
36.- **c**.- Cuvântul *graţie* poate fi substantiv: *o graţie, două graţii (femei graţioase)*, dar poate fi şi prepoziţie specifică dativului: *graţie colegului...*
37.- **c**.- Toate enunţurile sunt corecte numai în varianta indicată.
38.- **c**.- Adverbul *mai* este folosit corect în varianta **c**.
39.- **c**.- Numai în varianta **c** sunt corecte toate formele.
40.- **c**.- Formele corecte de plural sunt în varianta indicată.
41.- **c**.- Sunt corect accentuate ambele forme.
42.- **b**.- Forma corectă este numai *hublou*.
43.- **a**.- Sunt accentuate corect numai cuvintele 1, 2 şi 4.
44.- **c**.- Sunt abreviate corect numai cuvintele din varianta indicată.
45.- **c**.- Ambele forme sunt corecte, fără diferenţiere de sens.
46.- **a**.- Enunţul scris corect este în varianta indicată.
47.- **b**.- Numai în varianta indicată găsim formele corecte.
48.- **a**.- Locuţiunea pronominală de politeţe se scrie corect *Domnia Voastră.*
49.- **c**.- Enunţul corect este în varianta indicată.
50.- **a**.- Seria scrisă corect este în varianta indicată. În celelalte variante se scriu corect: *mai-mult-ca-perfect, cuvânt-titlu, cuvânt-cheie.*

Scoala de Agenți de Poliție „Vasile Lascăr" – Câmpina – 2015

1.- În fraza: *E imposibil de urmărit tot ce se petrece acolo.*, subordonata este:
a.- completivă directă; **b.-** subiectivă; **c.-** atributivă; **d.-** predicativă.

2.- Alegeți contextul în care cuvântul *exhaustiv* este corect folosit:
a.- privelişte exhaustivă; **b.-** discuție exhaustivă;
c.- comportament exhaustiv; **d.-** donație exhaustivă.

3.- În fraza: *Tu mi-ai deschis a ochilor lumine / M-ai învățat ca lumea s-o citesc.*, cuvântul *o* este: **a.-** adj.pron.nehot.; **b.-** pron.pers.; **c.-** numeral; **d.-** articol nehotărât.

4.- În fraza: *De ți-ai da viața, tot nu te cred.*, conjuncția subordonatoare *de* introduce o propoziție: **a.-** condițională; **b.-** cauzală; **c.-** concesivă; **d.-** consecutivă.

5.- Nu are valoare de superlativ absolut forma: **a.-** frumoasă, frumoasă;
b.- frumoasa frumoaselor; **c.-** cea mai frumoasă; **d.-** frumoaaasă.

6.- Identificați seria în care substantivele perechi au forma de plural corectă:
a.- curcubeu-curcubee, hidrant-hidranți, leah-leși, leș-leșuri;
b.- curcubeu-curcubeie, hidrant-hidranți, leș-leșuri, desen-desene;
c.- curcubeu-curcubee, leah-leși, leș-leșuri, pai-paie;
d.- curcubeu-curcubeie, leah-leși, leș-leșuri, pai-paiuri.

7.- În fraza: *Stăpâne, ca să mă cunoști cine sunt eu și cât pot, ascultă-mă și du-te la boier de-i spune cum te-am învățat.*, există: **a.-** numai subiecte incluse;
b.- numai subiecte subînțelese; **c.-** subiecte incluse și subiecte subînțelese;
d.- numai subiecte exprimate și subiecte incluse.

8.- Sensul expresiei *ad-hoc* este: **a.-** pentru un scop, de circumstanță;
b.- pe loc, pe neașteptate; **c.-** după cum consideră o adunare; **d.-** în acest loc.

9.- Sunt sinonime cuvintele din seria: **a.-** dotă, zestre; **b.-** egoist, altruist;
c.- lucrativ, lucrător; **d.-** avers, aversă.

10.- Identificați în lista de mai jos cuvântul care nu aparține familiei lexicale a verbului *a scrie*: **a.-** scriere; **b.-** scriitor; **c.-** scriptură; **d.-** scrisoare.

11.- Rădăcina cuvintelor: *înverzire, verzișori, înverzite, verzui* este:
a.- verzi; **b.-** verz; **c.-** ver; **d.-** verd.

12.- Alegeți varianta ce conține numai forme corecte de gerunziu:
a.- transcriând, trunchiând, ultragiând, zgâriând;
b.- transcriind, trunchiind, ultragiind, zgâriind;
c.- transcriind, trunchind, ultragiind, zgâriind;
d.- transcriind, trunchind, ultragiând, zgâriind.

13.- Cuvântul *degringoladă* are sensul de: **a.-** mare aglomerație de oameni;
b.- harababură; **c.-** degradare progresivă; **d.-** haos.

14.- Alegeți varianta corectă: **a.-** Fi ! Nu fi ! Pieri ! **b.-** Fii ! Nu fi ! Piei !
c.- Fii ! Nu fii ! Pieri ! **d.-** Fi ! Nu fii ! Piei !

15.- Care dintre seriile următoare conțin numai perechi paronimice:
a.- alogen – halogen, apropria – apropia, burete – buret;
b.- onor – onoare, pendul – pendulă, libret – livret;
c.- flagrant – fragrant, a exalta – a exulta, albastru – alabastru;
d.- tarantulă – tarantelă, virtuos – virtuoz, mare – imens.

16.- Nu fac parte din masa vocabularului cuvintele: **a.-** literar, hiperbolă, comparație;
b.- frate,soacră,noră; **c.-** azot,oxigen,hidrogen; **d.-** caimacan,postelnic,paharnic.

17.- Identificați seria care conține numai locuțiuni adverbiale:
a.- de jur împrejur, în caz că, chiar dacă, în scopul;
b.- în vederea, așa că, de-a binelea, talmeș-balmeș;
c.- an de an, de voie de nevoie, ici și colo, pe neașteptate;
d.- zi de zi, de-a dura, în afară de, în afară.

18.- Recunoașteți enunțul în care apar greșeli de ortografie:
a.- *De mult ce-ai alergat, ai obosit.* **b.-** *Te iubesc atât de mult, mamă !*
c.- *Poveștile de demult au frumusețea lor.* **d.-** *Aici, de mult, curgea un fir de apă.*

19.- Cuvântul *alienabil* înseamnă: **a.-** care nu poate fi înstrăinat;
b.- bolnav mintal; **b.-** care se poate alinia; **d.-** care poate fi transmis.

20.- În propoziția: *În acea zi, Mihai plecase dis-de-dimineață la antremanent.*, există:
a.-1 atribut și 2 compl.;**b.-**2 atr. și 1 compl.;**c.-**2 atr.și 2 compl.;**d.-**1 atr.și 3 comp.

21.- Cuvântul subliniat din structura: *De ajuns profesor, va ajunge în cele din urmă, nu-i vorbă.*, este: **a.-** subst., Ac./nume predicativ **b.-** subst., N.,/ nume predicativ;
c.- substantiv, Ac./ complement direct; **d.-** substantiv, N./ subiect.

22.- A doua subordonată din fraza: *Cred că e prea devreme să ne exprimăm vreo părere despre evoluția evenimentelor.*, este: **a.-** PR; **b.-** SB; **c.-** CNS; **d.-** CD.

23.- Cuvântul *ozonal* înseamnă: **a.-** imens, infinit; **b.-** dăunător, periculos;
c.- cântăreț modern din trupa O-zone; **d.-** care conține ozon, ozonizat.

24.- Precizați numărul de vocale și semivocale din cuvântul *geamgiii*:
a.-3 voc. și 1 semivoc.; **b.-**3 voc.și 2 semivoc;**c.-**2 voc.și 2 semiv.;**d.-**5 vocale.

25.- În enunțul: *S-a comunicat la radio știrea aceasta.*, subiectul este:
a.- inclus; **b.-** nedeterminat; **c.-** subînțeles; **d.-** exprimat.

26.- În structura: *Ar fi ușor a însemna nu numai țara, dar și secolul.*,cuvântul subliniat este: **a.-** verb pred., infinitiv, prezent / subiect; **b.-** verb cop.,infinitiv prez. / subiect;
c.- verb nepredic.,infinitiv perfect / nume pred.; **d.-** verb nepred./ subiect.

27.- Precizați funcția sintactică a substantivului în N., nearticulat: *Stăpânul, stăpân, nu te pui cu el !* **a.-** apoziție; **b.-** fără fcț.sint.; **c.-** subiect; **d.-** nume predicativ.

28.- Sensul cuvântului *specios* este: **a.-** special; **b.-** speriat; **c.-** înșelator; **d.-** spectaculos.

29.- Precizați câte greșeli, de orice natură, există în următoarea frază: *Nu fii trist, ci fii vesel, întru cât fii tăi, ca dealtfel și proprii fii, sunt copii foarte buni.*
a.- două; **b.-** trei; **c.-** patru; **d.-** cinci.

30.- În fraza: *Una e să te plimbi, alta e să muncești.*, subordonatele sunt:
a.- subiective; **b.-** predicative; **c.-** compl.directe; **d.-** atributive.

31.- Identificați seria cu adjective ale căror forme de plural sunt incorecte:
a.- albe-gălbui, băimăreni, albe-argintii, sus-pușii;
b.- rozalbi, rău-platnice, singure-singurele, afro-asiatice;
c.- mic-burghezi, noi-nouțe, dulci-acrișoare, bine-crescuți;
d.- clarivăzători, noi-născuți, răivoitori.

32.- În propoziția: *Coșurile fumegând ale caselor nu se mai zăresc.*, se află:
a.- un atribut verbal; **b.-** un atribut adjectival și un atribut substantival;
c.- un atribut adjectival; **d.-** un atribut verbal și un atribut substantival.

33.- În fraza: *Barca noastră se apleca, când pe o parte, când pe cealaltă, şovăia uneori câteva clipe, parcă neştiind în ce direcţie să apuce, apoi se smucea şi o pornea din nou.*, există: **a.-** 1 PP; **b.-** 2 PP; **c.-** 3 PP; **d.-** 4 PP.

34.- Predicatul nominal din enunţul: *Tot ce susţine ea pare a fi fost hotărât în familie.*, este: **a.-** pare a fi; **b.-** pare a fi fost; **c.-** pare a fi fost hotărât; **d.-** totul pare.

35.- Identificaţi seria în care fiecare cuvânt conţine cel puţin un diftong:
a.- alee, cereale, fuior, nuia; **b.-** articulaţie, cereale, fuior, roi;
c.- cooperaţie, iarbă, roi, soare; **d.-** fuior, iarbă, nuia, soare.

36.- În construcţia: *Mi-am uitat paşaportul acasă.*, cuvântul subliniat este:
a.- pron. reflexiv, D./ atribut pronominal; **b.-** pron.reflexiv, D./ c.indirect;
c.- pron.reflexiv, D./fără fcţ.sintactică; **d.-** pron.pers.,D./ atr.pronominal.

37.- În fraza: *Cum nu m-ai sunat nici aseară, am crezut că eşti supărat.*, cuvântul subliniat are următoarea valoare şi funcţie sintactică:
a.- adverb rel.de mod / c.c.mod; **b.-** conjuncţie subord.cauzală / fără fcţ. sint.
c.- adverb rel.de cauză / c.c.cauză; **d.-** adv.rel.de mod cu val.cauzală / c.c.cz.

38.- Sunt formate prin compunere toate cuvintele din seria:
a.- reexaminare, anticristianism, confrate, aragaz;
b.- pe lângă, răuvoitor, cazier, avion; **c.-** botgros, şaizeci, bleumarin, caustic;
d.- primăvară, binevoitor, desigur, democraţie.

39.- Verbul *a deconcerta* este antonim cu: **a.-** a linişti; **b.-**a ţine un concert;
c.- a anula un concert; **d.-** a zăpăci, a aiuri.

40.- În fraza: *Când mă gândesc la examene e ca şi când aş fi bolnav.*, propoziţiile subordonate sunt, în ordine: **a.-** CT, CT; **b.-** SB, PR; **c.-** CT, PR; **d.-** SB, CM.

41.- Alegeţi seria care conţine numai cuvinte derivate cu sufix:
a.- copleşitor, a zdrăngăni, costisitor, mulţime;
b.- vedere, medicină, dermatolog, a împlini;
c.- sănătos, depărtare, vermicid, a se îndrepta;
d.- bucuros, verzui, concetăţean, plutitor.

42.- Există triftongi în toată seria următoare de cuvinte:
a.- vioaie, pleoapă, şchioapă, vioară; **b.-** mioară, suiai, ghionoaie, ce-au(zis);
c.- cafegioaică, veneai, tigroaică, chiuiai; **d.-** ploioasă, ploaie, chioară, ei.

43.- Alegeţi gruparea care conţine numai adjective invariabile:
a.- roz, ferice, ecru, cumsecade, eficace; **b.-** bleumarin, mare, crem, motrice,gri.
c.- mov, verde, bleu, perspicace, maro; **d.-** grena, bej, lila, limpede, vernil.

44.- Indică interpretarea corectă pentru cuvintele subliniate din enunţul următor: *A plecat de acasă înaintea mea.* **a.-** prepoz. + pron. posesiv în G.; **b.-** prep.+adj.posesiv în Ac.;
c.- adverb + pronume personal în G.; **d.-** adverb + pronume posesiv în Ac.

45.- În enunţul: *Ce puternic era – gândi ea.*, cuvântul *ce* este:
a.- pronume relativ / c.c.mod; **b.-** adverb de timp / c.c.timp;
c.- adverb de mod / c.c.mod; **d.-** adverb de mod / nume predicativ.

46.- Expresia *a fi în săptămâna oarbă* înseamnă: **a.-** a lenevi; **b.-** a dormi;
c.- a se căsători; **d.-** a se îndrăgosti.

47.- Între propoziţiile din fraza: *Muntele, că-i munte, şi tot are doruri multe.*, se stabileşte un raport de: **a.-** coordonare copulativă; **b.-** coordonare adversativă;
c.- coordonare prin juxtapunere; **d.-** subordonare.

48.- Structura subliniată în enunţul: *Propunerea lui de trei ori la rând pentru salariu diferenţiat ne-a cam intrigat.*, este: **a.-** numeral adverbial cu val.adj./ atribut adjectival;
b.- numeral adverbial / atr.adv.; **c.-**numeral adv./c.c.mod; **d.-**numeral adv./c.c.t.

49.- Prin contragerea subordonatei din fraza: *Am ajuns mai devreme în locul unde mi-am dorit.*, se obţine un: **a.-** atribut; **b.-** c.c.loc; **c.-** c.c.timp; **d.-** nume predicativ.

50.- Alegeţi varianta care conţine cuvinte în interiorul cărora se găsesc hiaturi:
a.- ideal, impermeabil, miercuri, alee; **b.-** aerian, crea, pâine, zootehnie, leac;
c.- aeroport,impermeabil,cereale,menuet; **d.-**perpetuez,poem,fiinţă,câine,menuet.

51.- Stabileşte numărul propoziţiilor din fraza: *Ceea ce hotărâsem era să ne străduim a depăşi greutăţile înainte de a se ivi altele noi:* **a.-** două; **b.-** trei; **c.-** patru; **d.-** cinci.

52.- Alegeţi varianta care conţine cuvinte scrise corect:
a.- rău-platnic, răuvoitor, bunăvoinţă, bună-credinţă;
b.- rău platnic, răuvoitor, bună voinţă, bună-credinţă;
c.- rău platnic, rău voitor, bunăvoinţă, bună credinţă;
d.- rău-platnic, răuvoitor, bună voinţă, bună credinţă.

53.- În fraza: *I-a ieşit înainte ca să-i dea ajutor la transportul bagajelor.*, predicatele sunt exprimate prin: **a.-**loc.verbale; **b.-**verbe cop.+n.pred.; **c.-**vb. pred.impers.;**d.-**vb.pred.pers.

54.- Alegeţi seria ce cuprinde numai cuvinte polisemantice:
a.- docil, glacial, bacterie; **b.-** dogmatic, glorios, a micşora;
c.- exemplar, legalitate, incapabil; **d.-** des, dulce, a intra.

55.- Alegeţi varianta corectă de despărţire a cuvintelor în silabe:
a.- con-ven-ţio-nal, de-cep-ţio-nat, con-si-li-er, punct-u-a-ţi-e;
b.- con-ven-ţi-o-nal, de-cep-ţi-o-nat, con-si-li-er, punc-tu-a-ţie;
c.- con-ven-ţi-o-nal, de-cep-ţi-o-nat, con-si-li-er, punc-tu-a-ţi-e;
d.- con-ven-ţio-nal, de-cep-ţio-nat, con-si-lier, pun-ctu-a-ţi-e.

56.- Indicaţi situaţia în care cuvântul *negreşit* este adverb predicativ:
a.- *Veţi fi citit negreşit cartea.* **b.-** *Negreşit veţi fi citit cartea.*
c.- *Negreşit că veţi fi citit cartea.* **d.-** *Va veni mâine negreşit.*

57.- În fraza: *O să-i pară rău că n-a venit.*, propoziţia subordonată este:
a.- subiectivă; **b.-** compl. indirectă; **c.-** completivă directă; **d.-** cauzală.

58.- Substantive defective de singular se află în grupa: **a.-** pomi, cui, oi;
b.- zori, ochelari, grâu; **c.-** câlţi, aur, fier; **d.-** zurgălăi, spaghete, şale.

59.- În structura: *Spre sfârşitul lui decembrie a fost un frig nemaipomenit.*, cuvântul subliniat este: **a.-** articol pos.genitival /fără fcţ.sint.; **b.-** articol hot.proclitic/fără fcţ.sint.
c.- pronume personal, G./atr.pron.genitival; **d.-** articol nehotărât.

60.- Structura subliniată din enunţul: *Cărţile pe care îţi place să le citeşti se află pe primul raft al bibliotecii.*, este: **a.-** atribut adjectival; **b.-** atribut pronominal;
c.- complement direct; **d.-** subiect.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *E imposibil de urmărit tot* [1]*/(PP) ce se petrece acolo.*[2]*/(AT).*

2.- **b**.- Cuvântul *exhaustiv* = complet, în întregime.

3.- **b**.- În enunţul dat, cuvântul *o* este pronume personal cu funcţia de compl.direct.

4.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *De ţi-ai da viaţa,*[1]*/(CV) tot nu te cred.*[2]*/(PP).*

5.- **c**.- Structura *cea mai frumoasă* este la gradul superlativ relativ de superioritate.

6.- **b**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.

7.- **d**.- Delimităm propoziţiile şi subliniem predicatele: *Stăpâne,*[1]*/(PP)ca să mă cumoşti* [2]*/(CS) cine sunt eu*[3]*/(CD) şi cât pot* [4]*/(CD), ascultă-mă* [1]*/ şi du-te la boier* [5]*/(PP) de-i spune* [6]*/CS) cum te-am învăţat.*[7]*/(CD).* Ca să aflăm subiectele, trebuie să punem întrebarea la predicat: prop. 1 are subiect inclus (*tu*) – *stăpâne* este substantiv în V., fără funcţie sintactică; prop. 2 are subiect inclus (*tu*); prop. 3 are subiect exprimat (*eu*); prop.4 are subiect inclus (*eu*); prop. 5 şi 6 au subiect inclus (*tu*); prop. 7 are subiect inclus (*eu*). De reţinut: subiectele neexprimate la pers. I şi a II-a sunt **incluse**, iar la persoana a III-a sunt **subînţelese**.

8.- **a**.- Sensul expresiei *ad-hoc* = pentru un scop, de circumstanţă.

9.- **a**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.

10.- **c**.- Cuvântul *scriptură* = carte bisericească după Noul şi Vechiul Testament.

11.- **b**.- Rădăcina cuvintelor date este *verz*.

12.- **b**.- Formele corecte de gerunziu sunt în varianta indicată.

13.- **c**.- Sensul cuvântului *degringoladă* = degradare progresivă.

14.- **b**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.

15.- **c**.- Numai în varianta indicată sunt răspunsurile corecte.

16.- **b**.- Din fondul principal lexical fac parte cuvinte simple, folosite curent.

17.- **c**.- Locuţiunea adverbială este grupul de cuvinte care se contrage în adverb. În celelalte variante sunt locuţiuni conjuncţionale (*în caz că, chiar dacă*) sau locuţiuni prepoziţionale (*în scopul, în vederea, în afară de*).

18.- **d**.- Forma corectă este: *Aici, demult curgea un fir de apă.*

19.- **d**.- Sensul cuvântului *alienabil* = care poate fi transmis, vândut.

20.- **d**.- În enunţul: *În acea zi, Mihai plecase dis-de-dimineaţă la antrenament.*, există: *în zi* = c.c.timp exprimat prin substantiv + *acea* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal demonstrativ + *dis-de-dimineaţă* = c.c.timp exprimat prin adverb de timp + *la antrenament* = c.c.loc exprimat prin substantiv. Deci există un atribut şi trei complemente.

21.- **b**.- Substantivul *profesor* are funcţia de nume predicativ al verbului copulativ la supin *de ajuns.*

22.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Cred* [1]*/(PP) că e prea devreme* [2]*/(CD) să ne exprimăm vreo părere despre evoluţia evenimentelor.*[3]*/(CNS)* De reţinut: când în regentă există adverbele corelative *prea, atât de, aşa de, îndeajuns de* următoarea propoziţie este consecutivă (care e urmarea faptului că).

23.- **d**.- Sensul cuvântului *ozonat* = care conţine ozon, ozonizat.

24.- **a**.- Despărţim în silabe: *geam-gi-ii;* litera *e* este literă ajutătoare; primul *i* este şi vocală şi literă ajutătoare, al doilea este semivocală, iar ultimul este vocală. Sunt trei vocale şi o semivocală.

25.- **d**.- Propoziţiile care au verbele impersonale (fără subiect) au subiect nedeterminat.

26.- **a**.- În enunţul: *Ar fi uşor a însemna nu numai ţara, dar şi secolul.*, verbul subliniat este verb predicativ (are sensul de *a nota, a scrie*) exprimat prin verb predicativ la infinitiv prezent şi are funcţia de subiect.

27.- **d**.- În enunţul: *Stăpânul, stăpân, nu te pui cu el.*, subst. subliniat are funcţia de nume predicatul şi formează predicatul nominal cu verbul copulativ subînţeles *a fi.*

28.- **c**.- Sensul cuvântului *specios* = înşelător.

29.- **d**.- Dăm forma corectă şi subliniem cuvintele care au fost greşite: *Nu fi trist, ci fii vesel, întrucât fiii tăi, ca de altfel şi propriii fii, sunt copii foarte buni.*

30.- **a**.- Delimitarea propoziţiilor, sublinierea predicatelor şi felul propoziţiilor: *Una e* [1]*/(PP) să te plimbi* [2]*/(SB) şi alta e* [3]*/(PP) să munceşti* [4]*/(SB).* De obicei, prop. subiective se contrag prin substantivizarea verbului (plimbarea, munca).

31.- **d**.- Formele corecte sunt: *clarvăzători, nou-născuţi, răuvoitori.*

32.- **d**.- În enunţul: *Coşurile fumegând ale caselor nu se mai zăresc.*, avem: *fumegând* = atribut verbal exprimat prin verb la gerunziu + *ale caselor* = atribut substantival genitival exprimat prin substantiv.

33.- **d**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor:*Barca noastră se apleca când pe o parte, când pe cealaltă,*[1]*/(PP) şovăia uneori câteva clipe, parcă neştiind* [2]*/(PP) în ce direcţie să apuce,*[3]*/(CD) apoi se smucea* [4]*/(PP) şi o pornea din nou.*[5]*/(PP).*

34.- **c**.- În enunţul dat, predicatul nominal este *pare a fi fost hotărât*, format din verbul copulativ *pare* şi numele predicativ *a fi fost hotărât* exprimat prin verb la infinitiv perfect, diateza pasivă (de către cineva).

35.- **d**.- Despărţim în silabe, subliniem diftongii: *fu-ior, iar-bă, nu-ia, soa-re.*În celelalte variante, există hiaturi:*a-le-e,ce-re-a-le, ar-ti-cu-la-ţi-e, co-o-pe-ra-ţi-e.*

36.- **a**.- În enunţul: *Mi-am uitat paşaportul.*, cuvântul subliniat are funcţia de atribut pronominal în dativul posesiv exprimat prin pronume reflexiv (după verb există un substantiv articulat hotărât).

37.- **b**.- Când adverbul relativ *cum* introduce o cauzală sau o completivă de timp, devine conjuncţie subordonatoare fără funcţie sintactică.

38.- **d**.- Sunt cuvinte compuse numai în varianta indicată.

39.- **a**.- Sinonimul cuvântului *a deconcerta* = tulbura, a zăpăci pe cineva, a-l face să-şi piardă cumpătul; antonimul lui este *a linişti.*

40.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Când mă gândesc la examene* [1]*/(SB) e* [2]*/(PP) ca şi când aş fi bolnav.*[3]*/(PR).*

41.- **a**.- Numai în varianta indicată toate cuvintele sunt derivate cu sufixe.

42.- **c**.- Despărţim în silabe şi subliniem triftongii: *ca-fe-gioai-că* (primul *i* este literă ajutătoare), *ve-neai, ti-groai-că, chi-u-iai.* În celelalte variante sunt şi cuvinte cu diftongi: *vi-oa-ie, şchioa-pă, vi-oa-ră, mi-oa-ră, ghi-o-noa-ie, ce-au (zis)* –(*e* este literă ajutătoare).

43.- **a**.- În celelalte variante sunt şi adjective variabile: *mare – mari, verde – verzi etc.*

44.- **b**.- În enunţul: *A plecat de acasă înaintea mea.*, structura subliniată are funcţia de c.c.timp exprimat prin adjectiv posesiv în acuzativ. De reţinut: pronumele

posesive precedate de prepoziţii sau locuţiuni prepoziţionale specifice genitivului au funcţia cerută de întrebare, exprimat prin adjectiv posesiv în acuzativ, iar prepoziţiile şi loc.prepoziţionale specifice genitivului trec în Ac.

45.- **c**.- De reţinut: când pronumele relativ *ce* este urmat de un adjectiv sau un adverb, are sensul de *cât* şi devine adverb cu funcţia de c.c.mod.

46.- **d**.- Expresia *a fi în săptămâna oarbă* = a se îndrăgosti.

47.- **d**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Muntele [1]/(PP) că-i munte [2]/(CV),şi tot are doruri multe.[1]/*. Întrucât a doua propoziţie este subordonată concesivă, raportul este de subordonare.

48.- **b**.- În enunţul dat, structura *de trei ori* are funcţia de atribut adverbial exprimat prin numeral cardinal adverbial.

49.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Am ajuns mai devreme în locul [1]/(PP) unde mi-am dorit.[2]/(AT)*. Orice propoziţie subordonată se contrage în partea de propoziţie corespunzătoare – deci se contrage în atribut.

50.- **c**.- Despărţim în silabe şi subliniem hiaturile: *a-e-ro-port, im-per-me-a-bil, ce-re-a-le, al-co-ol, me-nu-et.* În celelalte variante sunt şi cuvinte cu diftongi: *mier-curi, pâi-ne, leac, câi-ne.*

51.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Ceea ce hotărâsem [1]/(SB) era [2]/(PP) să ne străduim a depăşi greutăţile înainte de a se ivi altele noi.[3]/(PR)*. Numărul propoziţiilor este dat de numărul predicatelor. Atenţie la verbele care se află la moduri nepersonale, pentru că nu pot fi predicate. *a depăşi, a se ivi.*

52.- **a**.- Numai în varianta indicată cuvintele sunt scrise corect.

53.- **a**.- În enunţul: *I-a ieşit înainte ca să-i dea ajutor la transportul bagajelor.*,pred.sunt exprimate prin locuţiuni verbale: *a ieşit înainte* (a întâmpinat) şi *să dea ajutor* (să ajute), ambele predicate verbale.

54.- **d**.- Sunt cuvinte polisemantice numai în varianta indicată.

55.- **c**.- Sunt corect despărţite în silabe numai cuvintele din varianta indicată.

56.- **c**.- Adverbele predicative sunt: *poate, fireşte, pesemne, sigur, desigur, probabil, negreşit, aproape, pasămite, bineînţeles, noroc* – urmate de conjuncţiile *că* sau *să* şi cer obligatoriu o propoziţie subiectivă.

57.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *O să-i pară rău [1]/(PP) că n-a venit.[2]/(CI).*

58.- **d**.- Substantive defective de singular se află în varianta indicată.

59.- **b**.- În enunţul dat, cuvântul *lui* este articol hotărât proclitic, fără funcţie sintactică. De reţinut: cuvântul *lui* este articol hotărât proclitic când stă în faţa: - tutoror substantivelor proprii masculine, a unor substantive proprii feminine neologice (*lui Carmen, lui Cati, lui Vichi*), a unor substantive comune (*lui nenea, lui tanti, lui vodă*) sau în faţa lunilor sau anilor (*începutul lui decembrie, lui 2015*).

60.- **c**.- În enunţul dat, cuvântul *pe care* are funcţia de complement direct exprimat prin pronume relativ în acuzativ.

Școala de Agenți de Poliție „Septimiu Mureșan" Cluj-Napoca – 2015

1.- În cuvântul *pâinea* există: **a.-** două consoane, două vocale și două semivocale;
b.- două cons., o vocală și trei semivoc.; **c.-** două cons.,trei voc., o semivoc.;
d.- trei consoane, două vocale și două semivocale.

2.- Cuvântul *ciorbă* conține: **a.-** 6 litere și 6 sunete; **b.-** 6 litere și 5 sunete;
c.- 5 litere și 5 sunete; **d.-** 5 litere și 4 sunete.

3.- În cuvântul *picioare* există: **a.-** 1 hiat; **b.-** 1 triftong; **c.-** 1 diftong; **d.-** 2 diftongi.

4.- Seria în care toate cuvintele sunt corect despărțite în silabe este:
a.- as-pru, som-ptu-os, ta-blă, prie-ten; **b.-** pri-e-ten, lia-ne, broa-scă, car-te;
c.- arc-tic,punc-tu-al,fa-mi-li-e,jert-fel-nic; **d.-**func-ți-o-nar,a-cru,in-du-stri-e,i-dee.

5.- Sunt corect accentuate toate cuvintele din seria: **a.-** altruist,reacție,emigrant, dublu;
b.- dublu,inecuație,iepure,carte; **c.-**acum,dimineață, frunză, ploaie;
d.- dumnealui, dezinvoltură, industrie, departe.

6.- Aparțin aceleiași familii lexicale toate cuvintele din seria:
a.- lumină, luminiș, luminos, neluminat; **b.-** lunare, luminiș, luminos, neluminat;
c.- lumină, luminiș, luminos,fluorescent; **d.-** lunatec,luminiș,luminos,neluminat.

7.- Sunt derivate cu sufixe diminutivale toate cuvintele din seria:
a.- tinerel, inel, hotel, floricică; **b.-** poștaș, pârâiaș, băieței, rapiță;
c.- trufaș, castel, luminiță, fâraș; **d.-** rochiță, pisoiaș, sătuc, omuleț.

8.- Aparțin vocabularului fundamental toate cuvintele din seria:
a.- drum, extaz, a nara, sub; **b.-** neuron, oare, lubeniță, paisprezece;
c.- casă, pe, om, galben; **d.-** omniprezent, cireașă, soră, sintaxă.

9.- Sunt derivate cu sufix toate cuvintele din seria:
a.- drumuleț, tineresc, rămuros, argintar; **b.-** gălbui, drumuri, casei, iubitor;
c.- casele, târâș, omului, gras; **d.-** nedrept, a răzbate, răscruce, inutil.

10.- Sunt formate prin compunere toate cuvintele din seria:
a.-despre,bunăvoință,bunătate,înotătoare; **b.-**gura-leului,Rompetrol,OZN,numai;
c.-copilului, de la, Bistrița-Năsăud, dunărean; **d.-**răscruce, nedrept, a îmbărbăta.

11.- *Îi place verdele.*, cuvântul subliniat s-a format prin: **a.-** derivare cu sufix;
b.- compunere; **c.-** conversiune; **d.-** derivare cu prefix.

12.- Sunt sinonime toate cuvintele din seria:
a.- covârșitor, copleșitor, impresionant, banal;
b.- cotropitor, agresor, năvălitor, invadator;
c.- credit, împrumut, donație, generozitate;
d.- glumă, ghidușie, poznă, dreptate, farsă.

13.- Există două cuvinte scrise greșit în seria: **a.-** a înnegri, a înnoda, a înnopta, a înota;
b.- a înbrăca, a împodobi, a îmbrățișa, a încărca;
c.- a înpodobi, a înnota, a înnoda, a încorona;
d.- a înbrăca, a înbărbăta, a îmbătrâni, a înncărca.

14.- Nu există nicio greșeală de ortografie în enunțul:
a.- *Va știi că a spus adevărul.* **b.-** *Tu știi să scrii corect.*
c.- *Ia nu mai știi atâtea, că știi prea multe !* **d.-** *E bine să știi să scrii corect.*

Subiecte

15.- Dintre paronimele din seria: *anual - anuar, a eluda – a elucida, reflecție – reflexie,* unul este folosit incorect în enunțul: **a.-** *Arheologii au elucidat misterul.*
b.- *Datele au fost publicate în anuarul instituției.*
c.- *Citind poezia, a avut un moment de reflexie.* **d.-** *Anual merge la mare.*

16.- Nu există niciun pleoasm în enunțul:
a.- *Vor urma în continuare exemple care ilustrează cele spuse.*
b.- *Concurentul a obținut un rezultat favorabil.*
c.- *Inconstanța nestatornică a acelui meseriaș a afectat clientela.*
d.- *Voi reciti din nou această carte.*

17.- Cuvântul *deductibil* înseamnă: **a.-** care a fost dedus; **b.-** care poate fi dedus;
c.- care nu va fi dedus; **d.-** dedus.

18.- În enunțul: *Ți-am adus documentul drept dovadă.,* cuvântul *drept* poate fi înlocuit, adecvat contextului, cu: **a.-** legal; **b.-** ca; **c.-** ca și; **d.-** anexă.

19.- Nu apare nicio greșeală în enunțul:
a.- *Tu ții mult la cărți și ți-i greu să le împrumuți și altora.*
b.- *Tu ți mult la cărți și ți-i greu să le împrumuți și altora.*
c.- *Tu ții mult la cărți și ți greu să le împrumuți și altora.*
d.- *Tu ți-i mult la cărți și ți-i greu să le împrumuți și altora.*

20.- Adjectivul este scris corect în enunțul: **a.-** *Cenușii nori acoperă cerul.*
b.- *Cenușiii nori acoperă cerul.* **c.-** *Cenușii norii acoperă cerul.*
d.- *Cenuși-i nori acoperă cerul.*

21.- Sunt însoțite de articole nehotărâte substantivele din seria:
a.- un pericol, niște copaci, al copilului, o floare;
b.- unor săteni, lui Victor, niște probleme, fetelor;
c.- tărâmul, șoapta, unui prieten, ale colegei;
d.- unei fete, o ramură, niște câini, un exercițiu.

22.- Substantivul subliniat din enunțul: *Îi plac romanele de aventură.,* este în cazul:
a.- acuzativ; **b.-** genitiv; **c.-** nominativ; **d.-** vocativ.

23.- Cuvântul subliniat în enunțul: *Părinții lui Andrei sunt plecați din țară.,* are valoarea morfologică de: **a.-** pronume pers.; **b.-** articol hot.; **c.-** adj.pron.posesiv; **d.-** pron.posesiv.

24.- Cuvântul subliniat din enunțul: *Erau,zice-se, speriate de mama focului !* are valoarea morfologică de: **a.-**verb cop.; **b.-**adv.de mod; **c.-**adj. propriu-zis;**d.-**adj.prov.din participiu

25.- În enunțul: *El m-a lăudat când a aflat că i-am ajutat pe prietenii noștri.,* există:
a.- 2 pron.pers.; **b.-** 3 pron.pers.; **c.-** 4 pron.pers.; **d.-** 5 pron.personale.

26.- În enunțul: *Colegii mei au realizat un proiect foarte bun.,* există:
a.- un adjectiv pron. posesiv, cazul Ac.; **b.-** un adjectiv pron.posesiv, cazul N.;
c.- un adjectiv pron.posesiv, cazul G.; **d.-** un pronume posesiv, cazul genitiv.

27.- În enunțul: *Operele aceluiași romancier mă încântă.,* există:
a.- un adjectiv pron.demonstrativ de identitate, cazul genitiv;
b.- un adjectiv pron.demonstrativ de identitate, cazul dativ;
c.- un pronume demonstrativ de identitate, cazul genitiv;
d.- un adjectiv pron.demonstrativ de depărtare, cazul genitiv.

28.- În enunțul: *Niciunuia nu i s-a întâmplat nimic.,* pronumele negative au, în ordine, funcțiile sintactice de: **a.-** subiect, nume predicativ; **b.-** subiect, subiect;
c.- subiect, complement direct; **d.-** compl.indirect, subiect.

Subiecte

29.- Pronumele interogativ din enunțul: *Contra cui ai luptat ?* este în cazul:
a.- genitiv; **b.-** acuzativ; **c.-** nominativ; **d.-** dativ.

30.- Enunțul în care se regăsește un adjectiv pronominal relativ este:
a.- *Admiră pădurea care se întinde în zare.* **b.-** *Mi-a spus care roman i-a plăcut.*
c.- *Discută despre aceste lucruri cu oricare coleg îi iese în cale.*
d.- *Care film ți-a plăcut ?*

31.- Adjectivul pronominal de întărire este folosit corect în enunțul:
a.- *Fetei însăși îi oferă toată atenția lui.*
b.- *Băieții înșuși s-au implicat în acea activitate.*
c.- *Fetei înseși îi oferă toată atenția lui.* **d.-** *Ioana înseși a intervenit pentru el.*

32.- În enunțul: *Trei dintre colegii noștri au obținut premii la olimpiadă.,* există:
a.- un numeral cardinal cu valoare subst.; **b.-** un numeral card.cu val.adj.;
c.- un numeral ordinal cu val, substant.; **d.-** un numeral ordinal cu val.adj.

33.- Adjectivul din enunțul: *Cel mai interesant roman l-am terminat chiar azi.,* este la gradul: **a.-** superlativ absolut; **b.-** superlativ relativ de inferioritate;
c.- superlativ relativ de superioritate; **d.-** comparativ de superioritate.

34.- Adjectivele din enunțul: *Dragi telespectatori, urmează un film foarte bun.,* sunt, în ordine, în cazurile: **a.-** N., Ac.; **b.-** V., Ac.; **c.-** V., N.; **d.-** D., Ac.

35.- Verbul *a fi* este copulativ în enunțul: **a.-** *Este acolo unde l-ai lăsat.*
b.- *Sunteți, desigur, oaspeții contelui.* **c.-** *A fost ajutat la teme constant.*
d.- *N-aș fi citit atâtea în absența ta.*

36.- Seria în care toate verbele la imperativ sunt scrise corect este:
a.- *Nu te sfii ! Nu te sfiii ! Nu te sfi !* **b.-** *Nu zice așa ceva!Fiți cuminți!Nu coborî!*
c.- *Nu zi așa ceva ! Adunăți și tu gândurile! Nu te sfii!*
d.- *Nu fă așa ceva ! Adună-ți și tu gândurile ! Nu te sfii !*

37.- Există doar verbe la modul indicativ în seria:
a.- cântam,să organizeze,plecasem,notați; **b.-**aș cânta,organizăm,plecaserăm,am;
c.- să cânte,ar organiza,plecam,am notat; **d.-**o să cânte,se organizează,plecam,am.

38.- Există un verb la diateza pasivă în enunțul:
a.- *Pe alee frunzele erau uscate.* **b.-** *Frunzele erau adunate zilnic.*
c.- *Acolo erau doar frunze uscate.* **d.-** *Și-ar dori să fie o frunză.*

39.- În enunțul: *Nu a putut accepta ceea ce s-a întâmplat atunci.,* există:
a.- 2 pred.verbale; **b.-** 3 pred.verbale; **c.-**2 pred.verb.și 1 pr.nom.; **d.-**4 pr.verb.

40.- În enunțul: *Deschise geamul și văzu că au căzut frunzele.,* verbele sunt, în ordine, la timpurile: **a.-** perfect simplu, perfect simplu, perfect compus;
b.- imperfect, perf.simplu, perf.compus; **c.-**m.m.c.perf.,perf.simplu, perf.compus.
d.- perfect simplu, imperfect, perfect compus.

41.- Adverbul din enunțul: *Ziua de azi este mohorâtă.,* are funcția de:
a.- c.c.timp; **b.-** atribut adverbial; **c.-** nume predicativ; **d.-** c.c.mod.

42.- Numele predicativ este exprimat printr-un adverb în enunțul: **a.-** *El va fi competitiv.*
b.- *Ce este viața ?***c.-** *Bine-ar fi să nu se termine vacanța.***d.-***Va fi vai de capul lor!*

43.- Predicatul propoziției: *El va deveni un renumit pianist.,* este:
a.-va deveni un renumit;**b.-**va deveni;**c.-**va deveni renumit;**d.-**va deveni un pianist

44.- În enunțul: *Ce frumoasă este primăvara !* subiectul este:
a.- neexprimat, inclus; **b.-** neexprimat, subînțeles; **c.-** exprimat; **d.-** nedeterminat.

45.- Există un complement circumstanțial de loc exprimat prin subst. în G. în enunțul:
a.- *Plecarea din fața școlii va fi la ora zece.* **b.-** *Va ajunge la timp în fața școlii.*
c.- *Va pleca acum de la școală.* **d.-** *S-a așezat în față.*
46.- În fraza: *A învățat mult, însă nu a fost atent la examen.,* se regăsește:
a.- o conjuncție coordonatoare adversativă; **b.-** o conj.coordonat.concluzivă:
c.- o conj.coordonatoare disjunctivă; **d.-** o conjuncție subordonatoare.
47.- În fraza: *Ar fi trebuit să fie mai atent la tot ce i s-a spus.*, există, în ordine, subordonatele: **a.-** CD + CD; **b.-** SB + CD; **c.-** SB + AT; **d.-** CD + AT.
48.- Subordonata din fraza: *Ne gândim cu toții când vor sosi invitații.*, este:
a.- CD; **b.-** CI; **c.-** SB; **d.-** AT.
49.- În fraza: *Înainte de a-ți lua casă, află cine ți-e vecin.*, există:
a.- 4 prop. subord.; **b.-** 3 prop. subord.; **c.-** 2 prop. subord.; **d.-** 1 prop.subord.
50.- Există o propoziție subordonată predicativă în fraza: **a.-** *S-a aflat cum a cunoscut-o.*
b.- *Mi-a povestit cum a cunoscut-o.* **c.-** *Maria a rămas cum am cunoscut-o.*
d.- *Se gândea cum a cunoscut-o.*
51.- Subordonata din fraza: *Uite ce-am găsit în grădină!*este: **a.-**CI; **b.-**CD; **c.-**SB; **d.-**AT.
52.- Prin expansiunea structurii subliniate în enunțul: *Bucuria lui de a călători este mare.* se obține o subordonată: **a.-** CI; **b.-** CD; **c.-** SB; **d.-** AT.
53.- În fraza: *Cum ajunseră în fața palatului, îl zăriră pe împărat.*, există o propoziție subordonată circumstanțială: **a.-** de timp; **b.-** de mod; **c.-** de loc; **d.-** de cauză.
54.- În fraza: *Mersese în grădină să adune flori pentru a-i duce mamei un buchet minunat.*, există: **a.-** 1 CL și 1 CS; **b.-** 1 CS; **c.-** 2 CL; **d.-** 2 CS.
55.- O propoziție CV există în enunțul: **a.-** *Strigă atât de tare, că mă enervează.*
b.- *Lipsește azi,că e bolnav.* **c.-***Se teme că va greși.*
d.- *Că-i spui de zece ori,tot nu pricepe.*
56.- În fraza: *Lucra așa de bine de îi uimea pe toți.*, există o subordonată circ.:
a.- consecutivă; **b.-** concesivă; **c.-** de scop; **d.-** de cauză.
57.- Conține o eroare de punctuație propoziția:
a.- *Te-au adus mai întâi pe tine sau pe Marcel ?* **b.-** *Codul rutier, a fost modificat.*
c.- *Colegul meu, îl știi, a plecat în vacanță.*
d.- *Desigur, a trecut multă vreme de atunci.*
58.- Cuvântul subliniat din enunțul: *Frumos ai mai lucrat covorul acesta !* este:
a.- adjectiv propriu-zis; **b.-** adv.de mod; **c.-** adj. participial; **d.-** substantiv com.
59.- Cuvântul subliniat din enunțul: *Sunt toți împotriva sa.*, are funcția de:
a.- nume predicativ; **b.-** c.direct; **c.-** c.c.mod; **d.-** subiect.
60.- Cuvântul subliniat din enunțul: *De necaz a renunțat la tot ce mai avea.*, are funcția sintactică de: **a.-** c.indirect; **b.-** c.c.cauză; **c.-** atr.subst.prepoz.; **d.-** c. direct.

Răspunsuri și explicații

1.- **a**.- Pentru a afla ce sunete sunt într-un cuvânt, trebuie să despărțim în silabe: *pâi-nea;* are două silabe, înseamnă că sunt două vocale: *â și a.* Consoanele sunt: *p și n;* avem și două semivocale: *i și e,* care formează, cu vocalele doi diftongi.
2.- **b**.- Despărțim în silabe: *cior-bă.* Sunt 6 litere, însă, în prima silabă avem o literă ajutătoare (*i)* care nu are valoare fonetică, nu este sunet; deci rămân 5 sunete.
3.- **c**.- Despărțim în silabe: *pi-cioa-re;* al doilea *i* este literă ajutătoare, deci în silaba de la mijloc avem un diftong.
4.- **c**.- Numai în varianta indicată cuvintele sunt despărțite corect. Celelalte cuvinte se despart corect astfel: *somp-tu-os, pri-e-ten, li-a-ne, broas-că, func-ți-o-nar, i-de-e, in-dus-tri-e.*
5.- **a**.- Sunt accentuate corect numai cuv. din varianta indicată. Celelalte cuvinte se accentuează: *inecuație, iepure, acum, dimineață, ploaie, dezinvoltură, departe.*
6.- **a**.- În familia lexicală, cuvintele trebuie să aibă aceeași rădăcină, dar să se asemene ca sens. În celelalte variante, nu fac parte din familiile respective: *lunare, lunatec, fluorescent.*
7.- **d**.- Numai în varianta indicată toate cuvintele sunt derivate cu sufixe diminutivale. În celelalte variante, nu au sufixe diminutivale cuvintele: *inel, hotel, poștaș, băieței, rapiță, trufaș, castel, făraș.*
8.- **c**.- Din vocabularul fundamental fac parte numai cuvinte simple, obișnuite, folosite des de vorbitor: *casă, pe, om, galben.* Din celelalte variante, fac parte din masa vocabularului cuvintele: *extaz, a nara, neuron, lubeniță, omniprezent, sintaxă.*
9.- **a**.- Articolele hotărâte și desinențele de pl. nu sunt sufixe ca în cuvintele: *drumuri, casei, casele, omului,* iar cuvintele din varianta **d** sunt derivate cu prefixe.
10.- **b**.- Numai în varianta indicată toate cuvintele sunt compuse. În celelalte variante, nu sunt compuse: *bunătate, înotătoare, copilului, dunărean, răscruce, nedrept, a răzbate, a îmbrățișa.*
11.- **c**.- Orice cuvânt articulat cu art. hotărât sau nehot. devine subst.prin conversiune.
12.- **b**.- Numai în varianta indicată sunt sinonime toate cuvintele.
13.- **c**.- În varianta **b** este greșit numai cuvântul *înpodobi* (corect, *împodobi*), iar în varianta **d** sunt trei cuvinte scrise greșit: *îmbrăca, îmbărbăta, încărca.*
14.- **d**.- În celelalte variante, forma corectă este: *Va ști că am spus adevărul. Tu știi să scrii corect. Ia nu mai știi atâtea, că știi prea multe !*
15.- **c**.- În varianta indicată, forma corectă este: *reflecție (gîndire), nu reflexie.*
16.- **b**.- În celelalte variante sunt pleonasme cuv.: *va urma în continuare, inconstanța nestatornică, voi reciti din nou.*
17.- **b**.- Sensul cuvântului *deductibil* = care poate fi dedus.
18.- **b**.- Cuvântul *drept*, în contextul respectiv, poate fi înlocuit cu prepoziția *ca.*
19.- **a**.- Numai în varianta indicată nu sunt greșeli de ortografie.
20.- **b**.- Adjectivul *cenușii* nu se scire niciodată cu un singur *i.* Adjectivul așezat în fața substantivului, îi preia art. hotărât, dar articolul rămâne tot al substantivului. Forma corectă este: *cenușiii nori.*

21.- **d**.- În celelalte variante, întâlnim și art. posesiv-genitival (*al copilului, ale colegei*), articole hotărâte (*lui Victor, tărâmul, șoapta*).

22.- **c**.- În enunțul: *Îi plac romanele de aventură.*, substantivul marcat are funcția de subiect și este în cazul nominativ.

23.- **b**.- Articolul hotărât proclitic se așază numai în fața: - tuturor substantivelor proprii masculine (*lui Andrei*), unor substantive feminine neologice (*lui Carmen, lui Vichi, lui Mary*), unor substantive comune (*lui nenea, lui tanti, lui vodă, începutul lui 2016*).

24.- **d**.- În enunțul: *Erau, zice-se, speriate de mama focului !*, cuvântul marcat este nume predicativ exprimat prin adjectiv provenit din verb la participiu și formează predicatul nominal cu verbul copulativ *erau.*

25.- **b**.- În exemplul: *El m-a lăudat când a aflat că i-am ajutat pe prietenii noștri.*, sunt trei pronume personale – unul, formă accent., iar celelalte, forme neaccentuate.

26.- **b**.- Adjectivul se acordă obligatoriu în gen, număr și caz cu substantivul pe care îl determină. Dacă substantivul *colegii* este în N., cu funcția de subiect, și adjectivul pronominal posesiv, cu funcția de atribut adjectival, este în N. De reținut: toate pronumele posesive răspund la întrebările *al cui? a cui? ai cui? ale cu?,* dar nu sunt în cazul genitiv decât atunci când sunt precedate de articolul posesiv-genitival *alor*. În restul situațiilor sunt în același caz cu substantivul.

27.- **a**.- În enunțul: *Operele aceluiași romancier mă încântă.*,cuvântul marcat are funcția de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal demonstrativ de identitate și se acordă în gen, număr și caz cu substantivul *romancier* care are funcția de atribut substantival genitival.

28.- **d**.- Pronumele negative din enunțul: *Niciunuia nu i s-a întâmplat nimic*., au funcțiile sintactice de complement indirect, respectiv subiect.

29.- **a**.- Pronumele interogativ din enunțul: *Contra cui ai luptat ?* are funcția sintactică de complement indirect, dar este în cazul genitiv, datorită prepoz. specifice G.

30.- **b**.- Numai în enunțul: *Mi-a spus care roman i-a plăcut mai mult.*, cuvântul marcat are funcția de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal relativ.

31.- **c**.- De reținut: când pronumele de întărire este precedat de un substantiv sau alt pronume în G.-D., forma corectă, la singular feminin este: *mie însemi, ție înseți, ei / fetei înseși*. În celelalte variante, formele corecte sunt: *fetei înseși...băieții înșiși...Ioana însăși*.

32.- **a**.- De reținut: dacă numeralul cardinal este despărțit prin prepoziție de substantiv, capătă valoare substantivală și funcția cerută de întrebare: *Trei dintre colegii*...unde numeralul cardinal marcat are funcția de subiect.

33.- **c**.- Adjectivul *cel mai interesant* este gradul la superlativ relativ de superioritate.

34.- **c**.- Adjectivele *dragi și foarte bun* se acordă în gen, număr și caz cu substantivele pe care le determină, respectiv vocativ și nominativ (substantivul *telespectatori* este în vocativ, fără funcție sintactică, iar substantivul *film* are funcția de subiect și este în cazul nominaltiv.

35.- **b**.- În enunțul: *Sunteți, desigur, oaspeții contelui.*, predicatul nominal este *sunteți oaspeții* (subiectul este inclus, *voi*), iar verbul *a fi* este copulativ. În celelalte variante: în enunțul: *Este acolo unde l-ai lăsat* (verbul este predicat verbal – se află); în enunțul: *A fost ajutat la teme constant.*, predicatul este verbal exprimat

prin verb la diateza pasivă, iar verbul *a fi* este auxiliar; în enunțul: *N-aș fi citit cartea în absența ta.*, vb. *a fi* este auxiliar la modul condițional-optativ perfect.

36.- **b**.- În celelalte variante, formele de imperativ se scriu corect: *Nu te sfii! Nu face așa ceva ! Adună-ți gândurile !*

37.- **d**.- În celelalte variante, sunt și verbe la modurile: conjunctiv, condițional-optativ.

38.- **b**.- Diateza pasivă se formează din verbul auxiliar *a fi* + participiul altui verb, cu condiția să răspundă la întrebarea *de către cine ?* (*frunzele erau adunate*).

39.- **a**.- În enunțul: *Nu a putut accepta ceea ce s-a întâmplat atunci.*, sunt două predicate verbale. Verbul *accepta* este la infinitiv prezent și are funcția de compl.direct.

40.- **a**.- În enunțul: *Deschise geamul și văzu că au căzut frunzele.*, verbele sunt, în ordine la modul indicativ, perfect simplu, perfect simplu, perfect compus.

41.- **b**.- În enunțul: *Ziua de azi este mohorâtă.*, adverbul marcat are funcția de atribut adverbial – determină un substantiv.

42.- **c**.- Numele predicativ este exprimat prin adverb de mod numai în varianta indicată: *Bine-ar fi...*, și formează predicatul nominal exprimat prin expresie verbală impersonală formată din verbul copulativ impersonal *a fi* + numele predicativ exprimat prin adverb de mod.

43.- **d**.- În enunțul: *El va deveni un renumit pianist.*, predicatul nominal este format din verbul copulativ *va deveni* +numele predicativ *un pianist* exprimat prin subst. De reținut: Dacă avem: articol nehotărât sau prepoziție +...un cuvânt + substantiv, articolul nehotărât sau prepoziția se analizează cu substantivul, iar cuvântul de la mijloc are funcția de atribut și determină substantivul.

44.- **c**.- În enunțul: *Ce frumoasă este primăvara !*, subiectul este exprimat (substantivul primăvara). Predicatul este *frumoasă este*, iar cuvântul *ce* devine adverb, prin conversiune, cu funcția de c.c.mod (are sensul de *cât*).

45.- **b**.- În enunțul: *Va ajunge la timp în fața școlii*., cuvintele marcate au funcția de c.c. loc exprimat prin substantiv în genitiv precedat de locuțiunea prepozițională specifică genitivului *în fața.*

46.- **a**.- Sunt conjuncții coordonatoare adversative: *dar, iar, însă, ci, ba, or.*

47.- **c**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Ar fi trebuit* [1]*/(PP)* *să fie mai atent la tot* [2]*/(SB) ce s-a spus.*[3]*/(AT).*

48.- **b**.- Delimitarea și felul propozițiilor:*Ne gândim cu toții* [1]*/(PP)când vor sosi invitații.* [2]*/(CI).* Propoziția CI este cerută de verbul de gândire.

49.- **d**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Înainte de a-ți lua casă, află* [1]*/(PP) cine ți-e vecin.*[2]*/(CD).* Există o singură prop. subordonată. Numărul propozițiilor este dat de numărul predicatelor. Verbul *a lua* este la infinitiv și are funcția de c.c.timp.

50.- **c**.- Propoziția predicativă este cerută de verbul copulativ din regentă, urmat – de obicei – de un mijloc de legătură. Verbul copulativ din regentă are funcția de predicat nominal incomplet: *Maria a rămas* [1]*/(PP) cum am cunoscut-o.*[2]*/(PR).* În celelalte variante, subordonatele sunt, în ordine: CD, CD,CI.

51.- **b**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Uite* [1]*/(PP) ce am găsit în grădină.*[2]*/(CD).* Interjecțiile *uite, iată, na* cer complement direct sau completivă directă.

52.- **d**.- În enunțul: *Bucuria lui de a călători este mare.*, cuvintele marcate au funcția de atribut verbal exprimat prin verb la infinitiv precedat de prepoziție. Prin expansiune, orice parte de propoziție se transformă în propoziția

corespunzătoere prin introducerea mijlocului de legătură și a unui predicat potrivit contextului. Deci, prin expansiune, obținem o propoziție atributivă.

53.- **a**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Cum ajunseră în fața palatului,*[1]*/(CT) îl zăriră pe împărat.*[2]*/(PP).* De reținut: când adverbul relativ *cum* introduce o propoziție CT (și atunci are sensul de *când*) sau o propoziție CZ (având sensul de *deoarece*), devine conjuncție subordonatoate fără funcție sintactică.

54.- **b**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Mersese în grădină* [1]*/(PP) să adune flori pentru a-i face mamei un buchet minunat.*[2]*/(CS).* Verbul la infinitiv precedat de prepoziție *pentru a face* are funcția de complement circ.de scop (nu e predicat).

55.- **d**.- Propoziția CV răspunde la întrebarea *în ciuda cărui fapt?* și, de obicei, în regentă, în fața predicatului, există (sau se subînțelege) adverbul corelativ *tot*: *Că-i spui de zece ori,*[1]*/(CV) tot nu pricepe.*[2]*/(PP).* În celelalte variante, propozițiile sunt: *Strigă atât de tare,*[1]*/(PP) că mă enervează.*[2]*/(CNS).Lipsește azi* [1]*/(PP) că e bolnav.*[2]*/(CZ). Se teme* [1]*/(PP) că va greși la test.*[2]*/(CI).*

56.- **a**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Lucra așa de bine* [1]*/(PP) de îi uimea pe toți.*[2]*/(CNS).* Propoziția consecutivă răspunde la întrebarea *care e urmarea faptului că?* și, de obicei, are în regentă unul din adverbele corelative: *așa de, atât de, îndeajuns de, prea etc.*

57.- **b**.- Între subiect și predicat nu se pune virgulă: *Codul rutier a fost modificat.*

58.- **b**.- În enunțul: *Frumos ai mai lucrat covorul acesta !,* cuvântul subliniat are funcția de c.c.mod exprimat prin adverb de mod (cum ai lucrat ? = *frumos*). De reținut: adjectivele care determină un verb devin adverbe, prin conversiune.

59.- **d**.-În enunțul: *Sunt toți împotriva sa.,* cuvântul marcat are funcția de subiect exprimat prin pronume nehotărât. Predicatul propoziției este *sunt împotriva sa.*

60.- **b**.- În enunțul: *De necaz, a renunțat la tot ce mai avea.,* cuvântul subliniat are funcția de c.c.cauză exprimat prin substantiv în acuzativ.

Școala de Agenți de Jandarmi „Petru Rareș" - Fălticeni – 2015

1.- Sunt sinonime toate cuvintele din seria:
a.- nehotărât, nesigur, șovăitor; **b.-** liliac, ban, petrolier, acru;
c.- masă, scaun, represalii, adagio; **d.-** mână, cer, leu, afabil.

2.- Descoperă dubletul în care există paronime: **a.-** natriu – sodiu;
b.- virtuos – virtuoz; **c.-** coarne – cornuri; **d.-** căsătorit – celibatar.

3.- Sunt monosilabice cuvintele: **a.-** trist, just, cord; **b.-** frunză, cer, sate;
c.- braț, masă, tren; **d.-** telefon, ochi, oxid.

4.- Aparține vocabularului fundamental cuvântul: **a.-**soare; **b.-**cucuruz;**c.-**șanț;**d.-**jună.

5.- Cuvintele *copilaș* și *păpușică* sunt formate prin: **a.-** derivare cu sufixe diminutivale;
b.- derivare cu sufixe augmentative; **c.-** derivare cu prefixe; **d.-** conversiune.

6.- Cuvintele *atlas* și *atlaz* sunt; **a.-**paronime; **b.-**sinonime; **c.-**omonime; **d.-**antonime.

7.- Seria care nu conține cuvinte derivate este:
a.- chin, steag, rechin: **b.-** unsuros, atacabil, scriitor;
c.- dezghețat, agramat, anticameră; **d.-** floarea-soarelui, cățeluș, florar.

8.- Seria în care există doar cuvinte bisilabice este:
a.- termometru, cască, ochi, ou; **b.-** masă, floare, pământ, apartament;
c.- genunchi, jertfă, gheață; **d.-** dezbrăcat, perete, ziar, ac.

9.- Câte litere și câte sunete sunt în cuvântul *gherghef*: **a.-** 8 litere și 6 sunete;
b.- 5 litere și 6 sunete; **c.-** 7 litere și 5 sunete; **d.-** 8 litere și 4 sunete.

10.- Există cuvinte care conțin vocale în hiat în seria: **a.-** alcool, poet, floare;
b.- alee, știință, alcool; **c.-** scânteie, poet, pâine; **d.-** poet, soare, ceară.

11.- Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din seria:
a.- co-dru, ge-o-gra-fi-e, func-ți-e; **b.-** cod-ru, geo-gra-fi-e, func-ți-e;
c.- co-dru, geo-gra-fie, fun-cți-e; **d.-** co-dru, ge-o-gra-fie, func-ți-e.

12.- Numărul de litere este egal cu numărul de sunete în cuvintele:
a.- ceapă; **b.-** cireașă; **c.-** ghem; **d.-** excursie.

13.- Găsește seria care conține numai regionalisme: **a.-** dadă, brad, prispă;
b.- biștari, porc, vesel; **c.-** farbă, ciubotă, cușmă; **d.-** ghindă, cireș, sămădău.

14.- Indică numărul greșelilor din enunțul: *Cenușii copaci șiau plecat crengile sub povara zăpezi:* **a.-** patru; **b.-** trei; **c.-** șase; **d.-** cinci.

15.- În enunțul: *Toate fetele vorbeau despre reușita acelora.*, cuvântul marcat este:
a.- pron.demonstrativ; **b.-** adj. propriu-zis; **c.-**adj.pron.nehot.; **d.-** pron.nehot.

16.- Pluralul substantivului *colț* (dinte de animal) este:
a.- colți; **b.-** colțuri; **c.-** colțare; **d.-** colțuni.

17.- Precizează cazul substantivului subliniat din enunțul: *Ceaiul este din plante*:
a.- nominativ; **b.-** acuzativ; **c.-** genitiv; **d.-** dativ.

18.- În enunțul: *Frumosul este un principiu estetic.*, cuvântul subliniat este:
a.- interjecție; **b.-** adverb; **c.-** adjectiv; **d.-** substantiv.

19.- Precizează enunțul în care substantivul *băiat* este în cazul vocativ.
a.- *Un băiat traversează parcul.* **b.-** *I-am dat băiatului cartea.*
c.- *Băiete, nu mai țipa !* **d.-** *Jucăriile erau ale băiatului.*

20.- În enunțul: *El devenise procuror.*, substantivul are funcția de:
a.- subiect; **b.-** compl.indirect; **c.-** compl.direct; **d.-** nume predicativ.

21.- Găsește seria care conține numai substantive de genul feminin:
a.- porumbiță, stea, mătrăgună, împărăție; **b.-** val, exercițiu, noapte, codru;
c.- copac, sat, persoană, minge; **d.-** cuvânt, doină, poezie, haină.

22.- Sunt de conjugarea a III-a toate verbele din seria: **a.-** merg, stau, citesc, scriu;
b.- cer, duc, scriu, șterg; **c.-** cunosc, am, vreau, pot; **d.-** pictez, alerg,sunt,caut.

23.- Identifică enunțul în care există un verb la timpul perfectul compus:
a.- *Citisem romanul recomandat.* **b.-** *V-aș recomanda o carte.*
c.- *V-am recomandat cartea.* **d.-** *Vă vom recomanda cartea.*

24.- Găsește seria care conține numai verbe la moduri nepersonale:
a.- plânge, a comenta, vorbeam; **b.-** de spălat, să aștept, căutat;
c.- voi cugeta, trecând, lucrez; **d.-** dansând, a călători, din pictat.

25.- În enunțul: *A visa este o stare de relaxare.*, structura subliniată are funcția de:
a.- compl.indirect; **b.-** pred.verbal; **c.-** subiect; **d.-** atribut verbal.

26.- În enunțul: *Cea de acolo este fata cea mică a familiei.*, cuvintele subliniate sunt, în ordine: **a.-** prepoziție, articol posesiv-genitival; **b.-** pron.demonstrativ, art.demonstrativ;
c.- adj. pron.demonstrativ, pron.demonstr.; **d.-** art.demonstr., pron.demonstrativ.

27.- Există un predicat nominal în enunțul: **a.-** *Copilul fusese găsit de părinți.*
b.- *Cerul pare oțelit.* **c.-** *Copilul este din Oltenia.* **d.-** *Vin să te revăd.*

28.- Cuvântul *și* are valoare morfologică de conjuncție copulativă în enunțul:
a.- *L-am și văzut intrând.* **b.-** *Mama și copiii se plimbnă prin parc.*
c.- *Și-a asumat vina.* **d.-** *Ei, și...?*

29.- Identifică seria care conține numai paronime:
a.- a evulua/a involua; **b.-** greșit/eronat; **c.-** mat/opac; **d.-** livret/libret.

30.- În enunțul: *Soarta lui a fost pecetluită.*, cuvântul *lui* are valoarea morfologică de:
a.- articol nehot.; **b.-** articol hot.; **c.-** pron.personal; **d.-** art. demonstrativ.

31.- Adjectivele pronominale negative sunt scrise corect în enunțul:
a.- *Nicio speranță și niciun gând nu-l încurajau.*
b.- *Nici o speranță și nici un gând nu-l încurajau.*
c.- *Nicio speranță și nici un gând nu-l încurajau.*
d.- *Nici o speranță și niciun gând nu-l încurajau.*

32.- Funcția sint. a cuvântului subliniat din enunțul: *Ambele caiete sunt ordonate.*, este:
a.- atribut adjectival; **b.-** c.indirect; **c.-** subiect; **d.-** atribut genitival.

33.- Elementul regent al subordonatei din fraza: *Părerea de rău pe care am citit-o pe chipul ei nu m-a bucurat.*, este: **a.-** vb.pred.; **b.-** pron.pers.; **c.-** loc.subst.; **d.-**adv.de timp.

34.- În enunțul: *Le reproșa că nimeni nu-l apără și pe el ca pe alții.*, există:
a.- 2 pronume; **b.-** 5 pronume; **c.-** 4 pronume; **d.-** 3 pronume.

35.- Subiectul propoziției: *Îmi este foame.*, este: **a.-** neexprimat inclus;
b.- neexprimat subînțeles; **c.-** exprimat; **d.-** nedeterminat.

36.- Indică varianta în care predicatul este exprimat printr-un adverb predicativ:
a.- *Iată că a știut răspunsul.* **b.-** *Desigur că vom pleca curând.*
c.- *Cu siguranță că a înțeles totul.* **d.-** *E sigur că a câștigat concursul.*

37.- Acordul dintre subiect și predicat este corect realizat în enunțul:
a.- *Radu și Ioana a picat examenul.* **b.-** *Rezultatele i-a mulțumit pe dascăli.*
c.- *Familia Popescu au protestat.* **d.-** *El ori ea a câștigat competiția ?*

38.- În enunțul: *Vara mă adăposteam adesea în podul casei.*, cuvintele subliniate au, în ordine, funcțiile sintactice de: **a.-** subiect, c.c.timp, c.c.loc;
b.- c.c.timp, c.c.loc, c.c.mod; **c.-** c.c.t., c.c.t., c.c.loc; **d.-** c.c.t, c.c.mod, c.c.mod.

39.- Cuvântul *unde* din enunțul: *Îmi amintesc unde am petrecut vacanța.*, este:
a.- adv.relativ/c.direct; **b.-**adv.interog./c.ind.; **c.-**adv.rel./c.c.l.; **d.-**adv.rel./n.pred.

40.- Indică enunțul în care există un pronume interogativ:
a.- *Cine a intrat în clasă ?* **b.-** *Mi-a plăcut răspunsul dat.*
c.- *Nu știa cine vine.* **d.-** *Ce frumos scrie !*

41.- Structura subliniată în enunțul: *Copacul din mijlocul curții este un pin.*, este:
a.- adverb de loc; **b.-** loc.adv.de loc; **c.-** loc.conjuncț.; **d.-** loc.prepozițională.

42.- Raportul de coordonare la nivelul frazei se realizează cu ajutorul conjuncțiilor din seria: **a.-** ci, ori, iar, fie; **b.-** așadar, fiindcă, iar; **c.-** că,dacă,și; **d.-**dacă, ca să, deoarece.

43.- O propoziție predicativă poate urma după regenta: **a.-** *Pleacă...*
b.- *El ar putea...* **c.-** *Părerea mea este...* **d.-** *Se știe...*

44.- Subordonata din fraza: *Știu că ai învățat.*, se contrage în:
a.- predicat; **b.-** subiect; **c.-** compl.direct; **d.-** atribut.

45.- Conjuncția *să* introduce o subiectivă în enunțul: **a.-** *E bine să înveți.*
b.- *Știu să cânt la fluier.* **c.-** *Mă gândesc să renunț la visul meu.*
d.- *Dorința mea este să vizitez Parisul.*

46.- Fraza alcătuită corect după schema: CV + PP + CI este:
a.- *Mi se pare că plouă, deși e soare.* **b.-** *Vreau să plec la mare, deși plouă.*
c.- *Deși plouă, mă gândesc să plec.* **d.-** *Trebuie să plec, deși plouă.*

47.- În fraza: *Mi s-a spus ce, cum, unde și când se va petrece evenimentul.*, există:
a.- patru propoziții; **b.-** cinci prop.; **c.-** trei prop.; **d.-** două propoziții.

48.- Fraza: *Suferea, dar nu arăta.*, conține un raport de:
a.- coord.conclusivă; **b.-**coord.copulativă; **c.-**juxtapunere; **d.-**coord.adversativă.

49.- În fraza: *Cine muncește înseamnă că va reuși.*, propozițiile sunt, în ordine:
a.- SB, PP, SB; **b.-** PR, SB, PP; **c.-** CZ, PP, PR; **d.-** SB, PP, PR.

50.- A doua propoziție din fraza: *Cine a învățat a devenit ceea ce a vrut.*, este:
a.- principală; **b.-** predicativă; **c.-** subiectivă; **d.-** condițională.

51.- Predicatul verbal din fraza: *Adevărul este că problema a fost rezolvată cu multă perspicacitate.*, este: **a.-** a fost; **b.-** problema a fost; **c.-** este; **d.-** a fost rezolvată.

52.- Propoziția subordonată din fraza: *A băgat de seamă că rămăsese singur.*, are ca termen regent: **a.-** un verb predicativ; **b.-** o locuțiune verbală;
c.- un adverb predicativ; **d.-** o interjecție predicativă.

53.- În fraza: *Pâinea care te satură mai bine e aceea pe care ai dăruit-o.*, există:
a.- două subiective; **b.-** o SB și o AT; **c.-** două AT; **d.-** două CD;

54.- Cuv. *brat* are sens figurat în enunțul:**a.-***În urma accidentului și-a pierdut un braț.*
b.- *Brațul legii fusese neiertător.* **c.-** *Pe braț avea un semn din naștere.*
d.- *Barca înainta pe un braț al Dunării.*

55.- Între cuvintele *altruist* și *generos* există o relație de:
a.- paronimie; **b.-** antonimie; **c.-** sinonimie; **d.-** omonimie.

56.- Alege enunțul în care un cuvânt și-a schimbat valoarea gramaticală:
a.- *Purta o cămașă albă.* **b.-** *Calul alb mută și câștigă.*
c.- *Tânărul o proteja mereu.* **d.-** *Băiatul leneș lipsea adesea.*

57.- Indică seria în care se află doar conjuncții compuse: **a.-** că, să, sau, ci;
b.- că, deși, oricum, ori; **c.-** să, iar, încât, ce; **d.-** deoarece, fiindcă, ca să, așadar.
58.- Sensul unității frazeologice *a se lua la colți* este: **a.-** a-și pune viața în pericol;
b.- a profita de o situație confuză; **c.-** a fi gata de încăierare;
d.- a fi prins la strâmtoare.
59.- Sunt scrise corect toate cuvintele din seria: **a.-**pursânge,Cluj-Napoca,nou-născut;
b.-pur-sânge,Cluj-Napoca,nou-născut; **c.-** pursânge, Cluj Napoca, nou-născut;
d.- pur-sânge, Cluj Napoca, nou născut.
60.- Identifică termenul accentuat corect: **a.-** pantă; **b.-** eșua; **c.-** camee; **d.-** avid.

Răspunsuri și explicații

1.- **a**.- Sunt sinonime numai cuvintele din varianta indicată.
2.- **b**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
3.- **a**.- Numai în varianta indicată sunt cuvinte monosilabice. În alte variante nu sunt monosilabice: *frun-ză, sa-re, ma-să, te-le-fon, o-xid.*
4 -**a**.- Din vocabularul fundamental (sau fondul principal lexical) fac parte numai cuvinte simple, înțelese de toți românii și folosite des. Cuvintele din celelalte variante fac parte din masa vocabularului.
5.- **a**.- Cuvintele *copilaș* și *păpușică* s-au format prin derivare cu sufixe diminutivale.
6.- **a**.- Cuvintele *atlas* (colecție de hărți) și *atlaz* (material pentru confecții)=paronime.
7.- **a**.- Seria care nu conține derivate este cea indicată. În celelalte variante sunt cuvinte derivate cu sufixe sau prefixe, sau cuvinte compuse.
8.- **c**.- În celelalte variante sunt și cuvinte cu mai puține sau mai multe silabe decât nr. cerut: *ter-mo-me-tru, ochi, ou, a-par-ta-ment, dez-br-cat, pe-re-te, ac.*
9.- **a**.- Cuvântul *gher-ghef* se transcrie fonetic gergef; are 8 litere și 6 sunete (în ambele silabe, litera *h* este literă ajutătoare).
10.- **b**.- Despărțim în silabe și subliniem vocalele în hiat: *a-le-e, și-i-n-ță, al-co-ol.* În celelalte variante există cuvinte cu diftongi. *floa-re, scân-te-ie, pâi-ne, soa-re, cea-ră.* De reținut: între vocală și diftong sau triftong ascendent (care încep cu semivocală) nu există hiat.
11.- **a**.- Numai în varianta indicată sunt despărțite corect toate cuvintele.
12.- **b**.- În celelalte variante: în cuvântul *cea-pă* sunt 5 litere și 4 sunete (*e* este lit. ajut.), în cuvântul *ghem* sunt 4 litere și 3 sunete (h este lit.ajut.), iar în cuvântul *excursie* sunt 8 litere și 9 sunete (x = două consoane).
13.- **c**.- În celelalte variante nu sunt regionalisme: *brad, prispă, porc, vesel, ghindă.*
14.- **b**.- Sunt trei greșeli. Forma corectă este: *Cenușiii copaci și-au plecat crengile sub povara zăpezii.*
15.- **a**.- În enunțul: *Toate fetele vorbeau despre reușita acelora.*, cuvântul subliniat este pronume demonstrativ de depărtare cu funcția de atribut pronominal în G.
16.- **a**.- Pluralul substantivului *colț* (dinte de animal) este *colți.*
17.- **b**.- În enunțul: *Ceaiul este din plante.*, substantivul subliniat este în cazul acuzativ, precedat de prepoziția *din.*

18.- **d**.- În enunțul: *Frumosul este un principiu estetic.*, cuvântul marcat este substantiv obținut prin conversiune din adjectivul *frumos*, prin articulare cu art, hotărât.
19.- **c**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
20.- **d**.-În enunțul: *El devenise procuror.*, cuvintele subliniate formează predicatul nominal alcătuit din verbul permanent copulativ *devenise* și numele predicativ *procuror*, exprimat prin substantiv în cazul nominativ.
21.- **a**.- Sunt de genul feminin numai substantivele din varianta indicată.
22.- **b**.- Verbele de conjugarea a III-a se termină la infinitiv în *e* : *a cere, a duce, a scrie, a șterge.* Conjugarea I cuprinde verbele care la infinitiv se termină în *a*, conjugarea a II-a în *ea*, iar conjugarea a IV-a în *i* sau *î*.
23.- **c**.- În varianta indicată verbul este la perfectul compus.
24.- **d**.- Numai în varianta indicată sunt verbe la moduri nepersonale.
25.- **c**.- În enunțul: *A visa este o stare de relaxare.*, cuvântul subliniat are funcția de subiect exprimat prin verb predicativ la modul infinitiv.
26.-**b**.- De reținut: cuvintelec: *cel, cea, cei, cele, celui, celei, celor* sunt articole demonstrativ-adjectivale numai când însoțesc un adjectiv sau un numeral. În restul situațiilor, devin pronume demonstrative (scurte) cu sensul de *acel, acea etc.*În enunțul: *Cea de colo este fata cea mică a familiei.*, primul cuvânt este pronume demonstrativ cu funcția de subiect, iar al doilea este articol demonstrativ-adjectival + adj. *mică* -au funcția de atribut adjectival.
27.- **b**.- Avem predicat nominal numai în enunțul: *Cerul pare oțelit.* În celelalte variante, predicatele sunt: *fusese găsit* = predicat verbal exprimat prin verb la diateza pasivă; *este* = predicat verbal (are sensul de *trăiește, se află*); *vin, să revăd*=p.v.
28.- **b**.- Numai în varianta indicată cuvântul *și* este conjuncție coordonatoare copulativă.
29.- **d**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
30.- **c**.- În enunțul: *Soarta lui a fost pecetluită.*,cuvântul subliniat este pronume personal.
31.- **a**.- Numai varianta indicată este corectă. Cuvintele: *niciun, nicio, niciunui, niciunei, niciunor* se scriu despărțit numai când adverbul *nici* se repetă în față și atunci *un, o, unui, unei, unor* devin articole nehotărâte: *Nu este nici prost, dar nici un băiat foarte deștept.*
32.- **a**.- În enunțul dat, cuvântul *ambele* are funcția de atribut adjectival exprimat prin numeral colectiv cu valoare adjectivală.
33.- **c**.- Despărțim în propoziții: *Părerea de rău* ^{1}*/(PP) pe care am citit-o pe chipul ei* ^{2}*(AT) nu m-a bucurat* ^{1}*/.* Elementul regent al atributivei este locuțiunea substantivală *părerea de rău.*
34.- **b**.-În enunțul: *Le reproșa că nimeni nu-l apără și pe el ca pe alții.*, cuvintele subliniate sunt, în ordine: pronume personal, pronume negativ, pronume personal, pronume personal, pronume nehotărât.
35.- **c**.- De reținut: dacă după verbul *a fi* este un substantiv care arată o stare sufletească (foame, sete, milă, silă, rușine, liniște, frică, teamă, dor etc.), substantivele respective au funcția de subiect, iar verbul *a fi* capătă valoare existențială (devine singur predicat verbal). Propoziția are subiect exprimat prin substantiv.
36.-**b**.- Adverbele predicative sunt: *poate, firește, sigur, desigur, probabil, negreșit, bineînțeles, aproape, noroc, pasămite* urmate de conjuncțiile *că* sau *să* și cer SB.

37.- **d**.- Când cuvintele subiectului multiplu sunt legate prin conj. *și*, predicatul se pune la plural. Dacă sunt legate prin conjuncții disjunctive (*sau, ori, fie),* predicatul se pune la singular.

38.- **c**.- În enunțul: *Vara mă adăposteam adesea în podul casei.*, analiza cuvintelor subliniate este: *vara* = c.c.timp exprimat prin adverb de timp. De reținut: cuvintele care denumesc anotimpuri, zilele săptămânii sau momente ale zilei sunt: - substantive – când au funcția de subiect; - devin adverbe de timp când au funcția de c.c.timp; sunt însă tot substantive când au funcția de c.c.timp, dar au lângă ele un atribut sau sunt precedate de prepoziții + *adesea* = c.c.timp exprimat prin adverb + *în podul* = c.c.loc exprimat prin substantiv.

39.- **c**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.

40.- **a**.- Numai în primul enunț există pronume interogativ.

41.- **d**.-În enunțul: *Copacul din mijlocul curții este un pin.*, structura subliniată este locuțiune prepozițională specifică genitivului și se analizează cu substantivul *curții*, iar împreună au funcția de atribut substantival prepozițional în genitiv.

42.- **a**.-Conjuncțiile coordonatoare sunt: - copulative: *și, nici, precum și, și cu;* - adversative: *dar, iar, însă, ci, ba, or;* - disjunctive: *sau, ori, fie;* conclusive: *deci, prin urmare, așadar, în concluzie, în consecință, vasăzică.*

43.- **c**.- Când o propoziție regentă are subiect și se termină în verb copulativ, următoarea propoziție este predicativă.

44.- **c**.- Orice propoziție subordonată se contrage în partea de propoziție corespunzătoare prin eliminarea mijlocului de legătură și eliminarea predicatului prin trecerea verbului la un mod nepersonal sau substantivizarea lui.

45.-**a**.- Despărțim în propoziții: *E bine* [1]*/(PP) să înveți.*[2]*/.* În celelalte variante, propozițiile sunt: *Știu* [1]*/ (PP) să cânt la fluier.*[2]*/(CD). Mă gândesc* [1]*/(PP) să renunț la visul meu.*[2]*/(CI). Dorința mea este* [1]*/(PP) să vizitez Parisul.*[2]*/(PR).*

46.- **c**.- Despărțirea în propoziții și felul lor: *Deși plouă* [1]*/(CV) mă gândesc* [2]*/(PP) să plec.*[3]*/(CI)*Aceasta este varianta cerută. În celelalte variante, propozițiile sunt: *Mi se pare* [1]*/(PP) că plouă,*[2]*/(SB) deși e soare.*[3]*/(CV). Vreau* [1]*/(PP) să plec la mare* [2]*/(CD), deși plouă.*[3]*/(CV). Trebuie* [1]*/(PP) să plec* [2]*/(SB), deși plouă.*[3]*/(CV).*

47.- **b**.- Numărul propozițiilor este dat de numărul predicatelor (scrise sau subînțelese), dar și de numărul mijloacelor de legătură. Orice mijloc de legătură introduce o propoziție subordonată și, dacă nu există predicat, se subînțelege: *Mi s-a spus* [1]*/ (PP) ce (se va petrece)* [2]*/(SB), cum (se va petrece)*[3]*/(SB), unde (se va petrece)*[4]*/ (SB) și când se va petrece evenimentul.*[5]*/(SB).* Sunt cinci propoziții.

48.- **d**.- Conjuncția *dar* leagă două propoziții în raport de coordonare adversativă.

49.- **d**.-De reținut regula verbului *a însemna:* dacă în fața verbului *a însemna* este o propoziție și după el, altă propoziție, prima este SB, iar ultima este PR: *Cine muncește* [1]*/(SB înseamnă* [2]*/(PP) că va reuși.*[3]*/(PR).*

50.- **a**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Cine a învățat* [1]*/(SB) a devenit* [2]*/(PP) ceea ce a vrut.*[3]*/(PR).*

51.-**d**.- În enunțul: *Adevărul este* [1]*/(PP) că problema a fost rezolvată cu multă perspicacitate.*[2]*/(PR).* Prima propoziție are predicat nominal incomplet exprimat prin verb copulativ, iar a doua propoziție are predicat verbal exprimat prin verb la diateza pasivă.

52.-**b**.- Locuțiunile verbale sunt grupuri de cuvinte formate din verb predicativ + substantiv, care se contrage în verb : *a băgat de seamă* = a observat – cere CD.

53.- **c**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Pâinea* [1]*/(PP) care te satură mai bine* [2]*/(AT) e aceea* [1]*/ pe care ai dăruit-o.*[3]*/(AT).*

54.- **b**.- Cuvântul *brat* are sens figurat numai în enunțul indicat.

55.- **c**.- Cuvintele *altruist* și *generos* sunt sinonime.

56.-**c**.- Cuvântul *tânărul*, prin articulare cu articolul hotărât a devenit substantiv din adjectiv, prin conversiune.

57.- **d**.- Numai în varianta indicată sunt conjuncții compuse.

58.- **c**.- Expresia *a se lua la colți* = a fi gata de ceartă, de încăierare.

59.- **a**.- Cuvintele date sunt scrise corect în varianta indicată.

60.- **a**.- Se accentuează corect: *pantă, eșua, camee, avid.*

Școala de Agenți de Jandarmi „Grigore Alexandru Ghica"
Drăgășani – 2015

1.- Sinonimul lexical al expresiei *cu capul în nori* este:
a.- înalt; **b.-** visător; **c.-** fericit; **d.-** înțelept.
2.- Cuvântul *paharnic* este: **a.-** arhaism; **b.-** regionalism; **c.-** argou; **d.-** neologism.
3.- Varianta în care toate cuvintele fac parte din masa vocabularului este:
a.- verde, om pâine, soldat; **b.-** lubeniță, morfologie, copil, etern;
c.- prieten, femeie, zbor, casă; **d.-** xerox, curechi, etern, călător.
4.- Seria în care toate cuvintele sunt derivate parasintetice este:
a.- înot, înnorat, întâlnire; **b.-** recunoaștere, referendum, descriere;
c.- deszăpezire, recunoaștere, înnălbitor; **d.-** decret, repede, îndatorat.
5.- Varianta care conține numai diftongi este: **a.-** leoaică, ceară, puteau;
b.- oaie, iepure, neam; **c.-** soare, duel, nea; **d.-** piatră, ploicică, eram.
6.- Sunt formate prin mijloace interne de îmbogățire a vocabularului toate cuv.din seria:
a.- câine-lup, descriere, TAROM; **b.-** descusut, defunct, Tîrgu-Jiu;
c.- oful, regim, Plafar; **d.-** regiune, funcție, drum-de-fier.
7.- Indică varianta în care paronimele sunt folosite corect:
a.- *Îmi place pronumele copilului. Prenumele este Ana.*
b.- *Albastrul cerului mă inspiră. Alabastrul este o ceramică.*
c.- *L-a examinat orar. În oral nu apare chimia.*
d.- *Are dependință de calculator. A construit o dependință.*
8.- Locuitorul orașului Mangalia se numește: **a.-** mangalez;
b.- mangaliot; **c.-** mangalian; **d.-** mangalit.
9.- *Plagiat* înseamnă: **a.-** inventivitate; **b.-** noutate; **c.-** copiere; **d.-** cercetare.
10.- Sunt substantive colective toate cuvintele din seria: **a.-** roi, tufă, brazi;
b.- banc, nori, masă; **c.-** școlărime,icre,copilărie; **d.-** stol, brădet, apăraie.
11.- *Ca să și casă* sunt: **a.-** cuv.polisemantice; **b.-**omofone; **c.-**omografe; **d.-**paronime.
12.- Care formă de imperativ este corectă: **a.-** Nu fii! **b.-** Nu fi ! **c.-** Nu fă ! **d.-** Nu zii !
13.- *Alter ego* înseamnă: **a.-** eu însumi; **b.-** altul; **c.-** un alt eu; **d.-** aceeași persoană.
14.- Sunt scrise corect toate cuvintele din seria: **a.-** leptop, e-mail, compiutăr;
b.- donator,sendviș,bluz; **c.-** meneger, stiks, body; **d.-** camping, boom, spray.
15.- Alege seria de cuvinte care aparțin aceleiași familii lexicale:
a.- frunzar, frunză, frunzuliță; **b.-** floral, inflorescență, floricică;
c.- a mânui, manichiură, mânuitor; **d.-** an, anuar, analitic.
16.- Care variantă cuprinde cuvintele despărțite corect în silabe:
a.- an-ce-stral, scul-ptor, tâ-năr; **b.-** sub-li-ni-a, bi-blio-tecă, că-lă-tor;
c.- arc-tic, ne-îm-pa-che-tat, no-uă; **d.-** prie-ten, res-ta-u-ra-re, ma-iou.
17.- *Bătător la ochi, cu scaun la cap, de treabă* sunt: **a.-** substantive compuse;
b.- locuțiuni adjectivale; **c.-** locuțiuni substantivale; **d.-** adjective compuse.
18.- Este corect enunțul: **a.-** *Mașina este teleghidată la distanță.*
b.- *Și-a adus aportul la proiect.* **c.-** *I s-a verificat alcoolemia.*
d.- *O aromă plăcut mirositoare plutea în aer.*

19.- Completați expresia: *a-i fi peste...:* **a.-** picior; **b.-** mână; **c.-** umăr; **d.-** cap.
20.- *Auto, hiper, piro* sunt: **a.-** sufixe; **b.-**neologisme; **c.-**prefixoide; **d.-** sufixoide.
21.- Au forme multiple de plural substantivele din seria:
a.- copertă, copil, casă; **b.-** bluză, blană, balerină;
c.- cap, aragaz, ciocolată; **d.-** corn, bandă, colț.
22.- Care serie cuprinde numai adjective invariabile:
a.- perspicace, alb, roz; **b.-** vesel, letal, gri;
c.- curat, mov, gureș; **d.-** maro, oliv, precoce.
23.- *Cine se scoală de dimineață departe ajunge.,* subordonata este:
a.- subiectivă; **b.-** compl.directă; **c.-** predicativă; **d.-** compl. de loc.
24.- Care variantă conține numai conjuncții coordonatoare disjunctive:
a.- și, să, deși; **b.-** sau, ori, fie; **c.-** că, deci, nici; **d.-** căci, iar, așadar.
25.- *Problema era să ajungă la timp.,* subordonata este: **a.-**CD; **b.-**AT; **c.-**PR; **d.-**SB.
26.- *Se aude cioc-cioc.*, interjecția subliniată are funcția de:
a.- predicat verbal; **b.-** c.c.mod; **c.-** compl. direct; **d.-** subiect.
27.- *Reușita tinerilor în viață este importantă.,* în orine, substantivele sunt în cazurile:
a.- N., D., Ac.; **b.-** N., Ac., G.; **c.-** N., G., Ac.; **d.-** N., G., D.
28.- *L-a solicitat, încât s-a extenuat.,* subordonata este: **a.-** CNS; **b.-** CM; **c.-** CV; **d.-** CȚ.
29.- *I-a oprit în fața casei.,* structura subliniată este: **a.-** locuțiune adverbială;
b.- locuțiune prepoziționlă; **c.-** adverb cu prep.; **d.-** substantiv cu prep.
30.- *Știu ce vrei.,* elementul de relație din frază este: **a.-** adverb relativ;
b.- pronume reflexiv; **c.-** pronume relativ; **d.-** adjectiv pronom. relativ.
31.- *Prietenii lor pleacă. Toți au sosit. A venit același. Dânșii te caută.,* cuvintele subliniate sunt pronume: **a.-** posesiv, nehotărât, demonstrativ, personal;
b.- personal, nehotărât, demonstrativ, personal;
c.- personal, relativ, demonstrativ, de politețe;
d.- personal, nehotărât, demonstrativ, de politețe.
32.- *Fața-i era roșie ca mărul.,* cuvântul subliniat este: **a.-** dativul posesiv;
b.- dativul etic; **c.-** pron.personal în G.; **d.-** nominativ etic.
33.- *Dublu, înzecit, îndoit* sunt: **a.-** numerale distributive; **b.-** numerale colective;
c.- numerale fracționare; **d.-** numerale multiplicative.
34.- *Amândurora le este drag.,* numeralul are valoare: **a.-** substantivală;
b.- adjectivală; **c.-** adverbială; **d.-** verbală.
35.- *Am să vin după ore.,* forma verbului este la:
a.- perfect compus; **b.-** mai-mult-ca-perfect; **c.-** viitor; **d.-** prezent.
36.- *Voi merge la film.,* cuvântul subliniat este: **a.-** verb copulativ;
b.- pronume personal; **c.-** verb predicativ; **d.-** verb auxiliar.
37.- *Spune-mi cui i-ai dat cartea.,* substantivul este: **a.-** nearticulat;
b.- articulat hotărât; **c.-** articulat nehotărât; **d.-** cu articol posesiv.
38.- Alegeți varianta corectă: **a.-** *Pentru concurs fiecare dintre ei s-a pregătit bine.*
b.- *Pentru concurs fiecare dintre ei s-au pregătit bine.*
c.- *Fetele și băieții sunt atente.* **d.-** *Noi și ei veți merge la mare.*
39.- Cuvântul *lui* poate fi: **a.-** pronume posesiv și substantiv;
b.- interjecție și pronume personal; **c.-** articol nehotărât și pronume personal;
d.- articol hotărât și pronume personal.

40.- *Mă mir cum l-ai convins să vină când i-am spus.*, schema frazei este:
a.- PP, CD, CD, CT; **b.-** PP, CD, SB, CT; **c.-**PP,CI,CD,CT; **d.-**PP,CM,CD,CT.
41.- *Dorința de a reuși v-a dat aripi.*, infinitivul are funcția de:
a.- predicat verbal; **b.-** atribut verbal; **c.-** compl.direct; **d.-** atribut adj.
42.- *Era o toamnă ploioasă.*, cuvântul subliniat are funcția de:
a.- subiect; **b.-** nume predicativ; **c.-** compl. direct; **d.-** c.c.timp.
43.- *A luat-o la fugă pentru că întârziase.*, subordonata este: **a.-**CM; **b.-**CI; **c.-**CS; **d.-**CZ.
44.- *Cu siguranță că va veni.*, sintagma subliniată este:
a.- adverb predicativ; **b.-** loc.adv.predicativă; **c.-** verb pred.; **d.-** loc. prepoz.
45.- *Ce tânăr ești !* adjectivul este la gradul de comparație:
a.- pozitiv; **b.-** comp.de superior.; **c.-** superlativ relativ; **d.-** superlativ absolut.
46.- *Se pregătește pentru examen.*, structura subliniată este:
a.- compl. indirect; **b.-** compl. direct; **c.-** c.c.scop; **d.-** c.c.cauză.
47.- Prepozițiile: *datorită, mulțumită, aidoma, conform* cer următorul caz:
a.- vocativ; **b.-** dativ; **c.-** acuzativ; **d.-** genitiv.
48.- *Așterne-te drumului !*, cuvântul subliniat este: **a.-** compl. indirect în dativ;
b.- compl. ind. În G.; **c.-** c.c.loc în genitiv; **d.-** c.c.loc în dativ.
49.- Ce tip de numeral se formează cu ajutorul articolului ?
a.- colectiv; **b.-** ordinal; **c.-** distributiv; **d.-** fracționar.
50.- Alege varianta în care verbele pot avea și valoare copulativă:
a.- a putea, a deveni, a ploua; **b.-** a se face, a scrie, a avea;
c.- a fi, a rămâne, a însemna; **d.-** a vrea a ajunge, a ieși.
51.- *Din alb s-a făcut gri.*, adjectivele au funcția sintactică de:
a.- c.ind.,c.c.mod; **b.-**subiect,nume pred.; **c.-**c.ind.,subiect; **d.-**c.ind.,nume pred.
52.- În enunțul: *A fost creat de natură.*, predicatul este:
a.- verbal la diateza pasivă; **b.-** nominal la diateza pasivă;
c.- verbal la diateza activă; **d.-** nominal la diateza reflexivă.
53.- *Prietenii mei vin în vizită.*, structura dată este: **a.-** adjectiv pron. posesiv în N.;
b.- pron.posesiv în N.; **c.-** pron.personal în G.; **d.-** adj.pron.posesiv în D.
54.- *Vreau o carte și două caiete. O să plouă. Dă-mi o foaie.*, cuvintele subl. sunt:
a.- numeral cardinal, articol nehotărât, pronume personal;
b.- numeral cardinal, verb auxiliar, articol nehotărât;
c.- interjecție, verb auxiliar, articol nehotărât;
d.- pronume nehotărât, verb auxiliar, articol nehotărât.
55.- *Oriunde* din enunțul: *Merg oriunde vreau.*, este:
a.- pronume nehot.; **b.-** adverb de loc; **c.-**adverb nehot.; **d.-** adverb relativ.
56.- *Deși plouă, voi merge la film.*, propoziția subordonată este:
a.- concesivă; **b.-** consecutivă; **c.-** circ. de cauză; **d.-** subiectivă.
57.- Prin contragerea prop.subordonate din fraza: *Atunci sultanul care nu aștepta decât ceasul acela intră în cetate.*, se obține: **a.-** un c.ind.; **b.-**c.c.timp; **c.-**c.dir.; **d.-** atribut.
58.- *Care este soluția ?*, cuvântul subliniat este: **a.-** pron.relativ, subiect;
b.-pron.interog., nume pred.; **c.-** adj.pron.inter.,n.pred.; **d.-** pron.relativ, n.pred.
59.- Verbele *a putea, a bea, a vedea* sunt de conjugarea: **a.-** II; **b.-** I; **c.-**III; **d.-** IV.
60.- *Să reușești înseamnă că ai învățat.*, schema corectă a frazei este:
a.- PR, PP, SB; **b.-** SB, PP, CD; **c.-** SB, PP, PR; **d.-** SB, PP, CZ.

Răspunsuri și explicații

1.- **b**.- Expresia *cu capul în nori* = visător.
2.- **a**.- Cuvântul *paharnic* este arhaism.
3.- **d**.- Din fondul principal lexical fac parte numai cuvinte simple, întrebuințate curent. Restul cuvintelor: arhaisme, regionalisme, neologisme etc. fac parte din masa vocabularului. În celelalte variante sunt și cuvinte din fondul principal: *verde, om, pâine, copil, prieten, femeie, casă.*
4.- **c**.- Derivatele parasintetice au și prefix, și sufix: *deszăpezire, recunoaștere, înnălbitor.* În celelalte variante nu sunt derivate parasintetice: *înot, întâlnire, referendum, decret, repede.*
5.- **b**.- Despărțim în silabe și subliniem diftongii: *oa-ie, ie-pu-re, neam.* În celelalte variante, nu sunt diftongi: *le-oai-că* (triftong),*ca-ră* (e este literă ajutătoare),*pu-teau* (triftong),*du-el, plo-i-ci-că.*
6.- **a**.- Mijloacele interne de îmbogățire a vocabularului sunt: derivarea, compunerea și conversiunea: *câine-lup*(compunere cu cratimă), *descriere* (derivare parasintetică), *TAROM*(compunere prin abreviere). În celelalte variante, nu se încadrează în cerință cuvintele: *defunct, regim, regiune, funcție.*
7.- **b**.- Paronimele sunt cuvinte aproape identice ca formă, dar cu sensuri diferite; în grila corectă, avem paronimele: *albastru (culoare) și alabastru (ceramică fină).* În celelalte variante, forma corectă este: *Îmi place prenumele copilului. L-a examinat oral. În orar nu apare chimia. Are dependență de calculator. A construit o dependință(construcție anexă).*
8.- **b**.- Locuitorul Mangaliei se numește *mangaliot*.
9.- **c**.- *Plagiat* = copiere.
10.- **d**.- Sunt substantive colective numai în varianta indicată. În celelalte variante, nu sunt substantive colective: *tufă, brazi, banc, nori, masă, icre, copilărie.*
11.- **b**.- Omofonele sunt cuvinte care se scriu diferit, dar se pronunță identic: *ca să/casă.*
12.- **b**.- Forma corectă de imperativ negativ este *Nu fi !*; forma afirmativă: *Fii atent !* Celelalte forme corecte sunt: *Nu face ! Nu zice !*
13.- **c**.- Expresia latinească *alter ego* = un alt eu.
14.- **d**.- Cuvintele sunt scrise corect în varianta indicată.
15.- **a**.- Numai în varianta indicată sunt cuvinte din aceeași familie lexicală. Chiar dacă au aceeași rădăcină, cuvintele trebuie să se asemene ca sens.
16.- **c**.- În celelalte variante, se despart corect: *an-ces-tral, sculp-tor, su-bli-ni-a, bi-bli-o-te-că, pri-e-ten.*
17.- **b**.- Structurile: *bătător la ochi, cu scaun la cap, de treabă* sunt locuțiuni adjectivale.
18.- **c**.- Enunțul corect este cel indicat. În celelalte variante există pleonasme: *teleghidat la distanță, și-a adus aportul, aromă plăcut mirositoare.*
19.- **b**.- Expresia corectă este *a-i fi peste mână*.
20.- **c**.- Structurile: *auto, hiper, piro* sunt prefixoide și împreună cu sufixoidele formează cuvinte prin compunere: *autobuz, hipersensibil, pirotehnic.*
21.- **d**.- Numai în varianta indicată toate substantivele au forme multiple de plural. În celelalte variante nu au forme multiple de plural: *copil, casă, bluză, balerină, aragaz, ciocolată.*

22.- **d**.- În celelalte variante nu sunt adjective invariabile: *alb, vesel, curat, gureș.*

23.- **a**.- Delimit. și felul prop.: *Cine se scoală de dimineață* [1]*/(SB) departe ajunge.*[2]*/(PP).*

24.- **b**.- Conjuncțiile coordonatoare disjunctive sunt: *sau, ori, fie.*

25.- **c**.- Delimit. și felul propozițiilor: *Problema era* [1]*/(PP) să ajungă la timp.*[2]*/(PR).*

26.- **d**.- În propoziția: *Se aude cioc-cioc.*, interjecția subliniată are funcția de subiect.

27.- **c**.- În enunțul: *Reușita tinerilor în viață este importantă.*, substantivele sunt: *reușita* = subiect exprimat prin substantiv în N.+ *tinerilor* = atribut substantival genitival exprimat prin substantiv în genitiv + *în viață* = atribut substantival prepozițional exprimat prin substantiv în acuzativ.

28.- **a**.- Propozițiile sunt: *L-a solicitat* [1]*/(PP) încât s-a extenuat.*[2]*/(CNS).*

29.- **b**.- În enunțul: *S-a oprit în fața casei.*, structura subliniată este loc. prepozițională specifică genitivului și se analizează cu substantivul; au funcția de c.c.loc exprimat prin substantiv precedat de loc. prep. specifică genitivului

30.- **c**.- În enunțul: *Știu ce vrei.*, cuvântul subliniat are funcția de complement direct exprimat prin pronume relativ.

31.- **b**.- În enunțurile: *Prietenii lor pleacă. Toți au sosit. A venit același. Dânșii te caută.* Cuvintele subliniate sunt, în ordine: atribut pronominal exprimat prin pronume personal + subiect exprimat prin pronume nehotărât + subiect exprimat prin pronume demonstrativ de identitate + subiect exprimat prin pronume personal.

32.- **a**.- De reținut: pronumele personale, forme neaccentuate, despărțite prin cratimă de substantive sau adjective au funcția de atribut pronominal în dativul posesiv.

33.- **d**.- Numeralele date sunt multiplicative.

34.- **a**.- În enunțul: *Amândurora le este drag.*, cuv. subliniat are funcția de c.indirect exprimat prin numeral colectiv cu valoare substantivală.

35.- **c**.- În enunțul: *Am să vin după ore.*, forma verbului este la modul indicativ, timpul viitor popular. De reținut: verbul *a avea* și cuvântul *o* așezate în fața conjuncției *să* formează viitorul popular al verbului: *am să vin / o să vin = voi veni.*

36.- **d**.- În enunțul: *Voi merge la film.*, cuvântul subliniat este verb auxiliar și formează timpul viitor al verbului *a merge.*

37.- **b**.- În enunțul: *Spune-mi cui i-ai dat cartea.*, substantivul subliniat este articulat cu articolul hotărât *a.*

38.- **a**.- Numai enunțul de la varianta **a** este corect. Forma corectă a celorlalte enunțuri este: *Fetele și băieții sunt atenți. Noi și ei vom merge la mare.*

39.- **d**.- Cuvântul *lui* poate fi articol hotărât pentru G.,D. sau pronume personal în G.,D.

40.- **c**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Mă mir* [1]*/(PP)cum l-ai convins* [2]*/(CI) să vină* [3]*/(CD) când i-am spus.*[4]*/(CT).*

41.- **b**.- În enunțul: *Dorința de a reuși i-a dat aripi.*, cuvântul subliniat are funcția de atribut verbal exprimat prin verb la infinitiv precedat de prepoziția *de.*

42.- **a**.- În enunțul: *Era o toamnă ploioasă.*, cuvântul subliniat are funcția de subiect.

43.- **d**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *A luat-o la fugă* [1]*/(PP) pentru că întârziase.*[2]*/(CZ)* De reținut: propozițiile cauzale se introduc , de obicei, prin conjuncții și locuțiuni conjuncționale specializate: *căci, deoarece, întrucât, fiindcă, pentru că, din cauză că, din pricină că, de vreme ce.*

44.- **b**.- În enunțul: *Cu siguranță că va veni.*, structura subliniată are funcția de predicat verbal exprimat prin locuțiune adverbială predicativă. Locuțiunile adverbiale

predicative sunt: *cu siguranță, fără îndoială, fără doar și poate, cu certitudine, de bună seamă, în mod cert/ sigur/ clar* – urmate obligatoriu de conjuncțiile *că* sau *să* și cer o propoziție subiectivă.

45.- **d**.- În enunțul: *Ce tânăr ești !* adjectivul *tânăr* este la gradul superlativ absolut.

46.- **c**.- În enunțul: *Se pregătește pentru examen.*, structura subliniată are funcția de c.c.scop exprimat prin substantiv în acuzativ.

47.- **b**.- De reținut: prepozițiile specifice cazului dativ sunt: *grație, mulțumită, datorită, potrivit, conform, contrar, asemenea, aidoma* – urmate de un substantiv în D.

48.- **d**.- În enunțul: *Așterne-te drumului.*, cuv. subliniat are funcția de c.c.loc exprimat prin substantiv în cazul dativ (dativul locativ).

49.- **b**.-Numai numeralul ordinal se formează cu ajutorul artic.posesiv-genitival: *al doilea, a doua etc.*

50.- **c**.- Verbele copulative din limba română sunt: *a fi, a deveni, a însemna, a părea, a se face(a se preface), a ajunge, a ieși, a rămâne, a se naște, a se numi, a se chema.* Numai verbul *a deveni* este permanent copulativ. Restul verbelor pot fi și predicative (Vezi verbele copulative).

51.- **d**.- În enunțul: *Din alb s-a făcut negru.*, adjectivele subliniate au funcția: compl. indirect + nume predicativ (formează pr. nominal cu verbul copulativ *a se face).*

52.- **a**.- În enunțul: *A fost creat de natură.*, verbul subliniat este predicat verbal exprimat prin verb la diateza pasivă.

53.- **a**.- În enunțul: *Prietenii mei vin în vizită.*,cuvântul subliniat are funcția de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv în nominativ (se acordă în gen, număr și caz cu substantivul. De reținut: numai pronumele posesive care sunt precedate de articolul posesiv-genitival *alor* sunt în genitiv și au funcția de atribut pronominal exprimat prin pronume posesiv.

54.- **b**.- În enunțurile date, cuvântul *o* are, în ordine, valorile morfologice indicate în varianta corectă.

55.- **c**.- În enunțul: *Merge oriunde vrea.*, cuvântul subliniat este adverb nehotărât cu funcția de c.c.loc, dar este și element de relație care introduce o prop. CL.

56.- **a**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Deși plouă,*[1]*/(CV) voi merge la film.*[2]*/(PP)* De reținut: propoziția concesivă are conjuncții și locuțiuni conjuncționale specializate prin care se introduce: *deși, cu toate că, măcar că, măcar să, chiar dacă, chiar când, chiar de.*

57.- **d**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Atunci sultanul* [1]*/(PP) care nu aștepta decât ceasul acela,*[2]*/(AT) intră în cetate.*[1]*/.* Orice propoziție subordonată se contrage în partea de propoziție corespunzătoare.

58.- **b**.- În enunțul: *Care este soluția ?* cuvântul subliniat are funcția de nume predicativ exprimat prin pronume interogativ și formează predicatul nominal cu verbul copulativ *este*. Substantivul *soluția*, fiind articulat hotărât, are funcția de subiect.

59.- **a**.- Verbele de conjugarea a II–a se termină în *ea*: *a putea, a bea, a vedea, a plăcea, a tăcea etc.*

60.- **c**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Să reușești* [1]*/(SB) înseamnă* [2]*/(PP) că ai învățat.*[3]*/(PR).*

Şcoala de Agenţi de Frontieră „Avram Iancu" - Oradea – 2015

1.- Conţine doar forme corecte seria: **a.-** creez, agreiaz, lucrează:
b.- lucrez,creez, agreează; **c.-** agreiez,lucrez,crează; **d.-** creiăm,agreăm,lucrăm.

2.- Sunt corect derivate cu prefixul *dez* cuvintele din seria:
a.- dezcalifica, dezdoi, dezacorda; **b.-** dezmoşteni, dezfrunzi, dezfunda;
c.- dezagrega, deznădăjdui, dezhidrata; **d.-** dezgusta, dezinfecta, dezminţi.

3.- Au aceeaşi rădăcină cuvintele din seria:
a.- fi, fiinţă, fire, desfiinţa; **b.-** intim, intimida, intimitate, intimidare;
c.- ştii, ştiulete, ştiinţă, ştiucă; **d.-** alegere, alegorie, alee, alerga.

4.- Adjectivul *valid* are următoarele antonime: **a.-** anulat, bolnav;
b.- neexprimat, handicapat; **c.-** invalid, inapt; **d.-** variabil, autentic.

5.- Sinonimele cuvântului *periplu* sunt: **a.-** perisabilitate, periferie;
b.- călătorie, voiaj; **c.-** perpetuu, etern; **d.-** perfect, integru.

6.- Sunt derivate parasintetic următoarele cuvinte:
a.- repezeală, înfiinţat, reface; **b.-** vultureşte, proaspăt, prespăla;
c.- comesean, albuş, îmbrăca; **d.-** conlucrare, îngălbenit, rescriere.

7.- Care dintre următoarele cuvinte este monosemantic ?
a.- a face; **b.-** a mânca; **c.-** megalit; **d.-** marcă.

8.- S-au format prin compunere cuvintele din seria: **a.-** nu-mă-uita, dinspre, despre;
b.- binecuvântat, bunăvoinţă, necinstit; **c.-** indicaţie, indiciu, pildă;
d.- convingător, antemeridian, conlucrare.

9.- Care dintre serii conţine numai termeni din familia lexicală a cuv. *alb* ?
a.- albi, albire, înălbire; **b.-** albină, albire, albi; **c.-** albanez, înălbire, albire;
d.- albinărit, aburi, albi.

10.- Conţine doar regionalisme seria:
a.- curechi, antispastic, afluent, barabule; **b.-** colb, birău, făgădău, cătană;
c.- lepedeu, digestiv, hexagon, dadă; **d.-** poloboc,relief,hemoglobină,ciubotă.

11.- Conţine doar arhaisme seria:
a.- postelnic, guşă, încins, postav; **b.-** antiriu, cutnie, învelit, şal;
c.- giubea,blănit,fiert,alipit,comoară; **d.-**postelnic,antiriu,cutnie,işlic,giubea.

12.- Care dintre enunţurile următoare conţine o cacofonie ?
a.- *Chiar dacă câteodată greşeşte, să nu-l pedepseşti.*
b.- *Nu ştia că mama lui s-a dus la serviciu.*
c.- *Nu ştiu dacă au plecat sau au venit.* **d.-** *El dispune de bani pt. concediu.*

13.- *A creiona* este sinonim cu: **a.-** a nota cu creionul unele date;
b.- a face însemnări; **c.-** a schiţa, a contura; **d.-** a desena.

14.- Care dintre enunţurile următoare conţine un pleonasm ?
a.- *Drumul se bifurcă la 2 km distanţă.*
b.- *Candidaţii au promovat în procent de 25 la sută.*
c.- *Pe hartă sunt marcate distanţele în kilometri.*
d.- *Cele două elemente se intercondiţionează.*

15.- Seria care conţine doar termeni din familia lexicală a cuv. *şcoală* este:
a.- şcolăreşti, şcolit, şcolăriţă; **b.-** şcolit, scolastică, şcolăresc;
c.- şcolariza, şcolărime, scolie; **d.-** interşcolar, preşcolar, scolioză.

16.- Neologismul subliniat este folosit corect în enunţul:
a.- *S-a comportat omogen faţă de colegii săi.*
b.- *L-a împuşcat fortuit de împrejurări.*
c.- *S-a exprimat lapidar în discursul său.* **d.-** *A acţionat fără accepţia lui.*

17.- Cuv.*efemeritate* şi *eternitate* sunt:**a.-**sinomine.**b.-**paronime.**c.-**omonime;**d.-**antonime.

18.- În următorul context: *A avut un sejur...* paronimul potrivit este:
a.- aventurist; **b.-** aventuros; **c.-** aventurier; **d.-** aventum.

19.- Conţine doar cuvinte din vocabularul de bază următoarea serie:
a.- fracţie, frig, deget, marmeladă; **b.-** mişto, stilou, convergent, frate;
c.- apă, femeie, masă, duminică; **d.-** raţă, roată, suspect, bujie.

20.- Precizaţi care dintre perechile de mai jos sunt antonime :
a.- citeţ-ilizibil; **b.-** capră-ţap; **c.-** noapte-seară; **d.-** femeie-bărbat.

21.- Sinonimul frazeologic al verbului *a muri* este: **a.-** a da bir cu fugiţii;
b.- a-şi pune cenuşă în cap; **c.-** da cu oiştea-n gard; **d.-** a da ortu'popii.

22.- Au omonime toate cuvintele din seria: **a.-** leu, calculator, apă;
b.- vin, soare, lapte; **c.-** lin, bancă, broască; **d.-** noi, furtună, lemn.

23.- În care dintre enunţurile de mai jos, cuv. subliniat este format prin conversiune?
a.- *El a prevăzut deznodământul.* **b.-** *Floricica este roşie.*
c.- *Viţa-de-vie a dat rod bogat.* **d.-** *Pânza albită este pusă la soare.*

24.- În cuvintele: *xerox, exact, rucsac* apar:
a.- 5 litere şi 7 sunete, 5 litere şi 6 sunete, 6 litere şi 6 sunete;
b.- 5 litere şi 6 sunete, 5 litere şi 5 sunete, 6 litere şi 6 sunete.
c.- 5 litere şi 7 sunete, 5 litere şi 7 sunete, 6 litere şi 5 sunete;
d.- 6 litere şi 6 sunete, 5 litere şi 6 sunete, 7 litere şi 7 sunete.

25.- Sunt despărţite corect în silabe toate cuvintele din seria:
a.- Vic-tor, car-di-nal, su-biect; **b.-** în-tre, o-chii, in-ert, a-stfel;
c.- Vict-or, a-ie-vea, fra-cţi-u-ne; **d.-** pe-re-che, i-nert, dre-ptun-ghi.

26.- Există triftongi ascendenţi în toate cuvintele din seria:
a.- trăiau, cinsteai, lupoaică; **b.-** beai, aveau, puneai;
c.- aripioară, leoarcă, creioane; **d.-** lupoaică leoaică, creioane.

27.- Există diftongi în toate cuvintele din seria: **a.-** stau, făcea, tăceau, poet;
b.- mâine,duioşie,bruia; **c.-**cheamă,agreez,familie; **d.-**mâine,mânie,făceau.

28.- Sunt vocale în hiat în toate cuvintele din seria: **a.-** piaţă, piardă, familie, creaţă;
b.-oaie, gheaţă, greşeală, scriitoare; **c.-** creion, stilou, familie, oameni;
d.- liană, aerisi, cereale, agreez.

29.- În cuvântul *duioasă* sunetele sunt, în ordine:
a.- consoană-vocală-vocală-semivocală-vocală-consoană-vocală;
b.- consoană-vocală-semivocală-semivocală-vocală-consoană-vocală;
c.- consoană-vocală-semivocală-vocală-vocală-consoană-vocală;
d.- consoană-semivocală-semivocală-semivocală-vocală-consoană-vocală.

30.- Câte abateri de la normele limbii literare există în enunţul: *Când m-am întors înapoi, am constatat că sau bucurat cu toţi să mă vadă:* **a.-** două; **b.-**patru; **c.-** una; **d.-** trei.

31.- În care dintre următoarele enunţuri apar elemente de argou ?
a.- *-Ciao, draga mea !* **b.-** *Ajunsese hatman prin vicleşuguri.*
c.- *Din trei tunuri, în şase luni, s-au îmbogăţit.* **d.-** *Am luat un kg de barabule.*

32.- Termenul aparținând jargonului este în enunțul: **a.-** *Bună seara, Maria !*
b.- *Bonsoir, Maria!* **c.-** *Cozma este la pârnaie.* **d.-***Apariția fortuită l-a surprins.*

33.- Câte greșeli de orice fel există în următorul enunț: *Luna viitoare vom sărbători cincizeci de ani, v-a fi invitat și vecinul nostru George. Sper că veți venii și voi?*
a.- 4 greșeli; **b.-** 5 greșeli; **c.-** 2 greșeli; **d.-** 3 greșeli.

34.- În enunțul: - *Mă, Ioane, dragi ți-s fetele ?* există:
a.- patru semne de punctuație și unul de ortografie;
b.- trei semne de punctuație și două de ortografie;
c.- două semne de punctuație și două de ortografie;
d.- un semn de punctuație și patru de ortografie.

35.- Alegeți seria de cuvinte scrise corect:
a.- tenișI, Alecsandri, toxină, escroc; **b.-** tenișI, Alecsandrii, tocsină, escroc;
c.- teneși, Alecsandri, toxină, escroc; **d.-** tenișI, Alexandri, toxină, escroc.

36.- Care este varianta corectă a enunțului ?
a.- *Avea o firmă de construcții prosperă dar, din cauza salariului mic pe care îl primeau, la un moment dat, proprii lui macaragii și-au dat demisia.*
b.- *Avea o firmă de construcții prosperă, dar, din cauza salariului mic pe care îl primeau, la un moment dat, propriii lui macaragiii și-au dat demisia.*
c.- *Avea o firmă de construcții prosperă, dar, din cauza salariului mic pe care îl primeau, la un moment dat, propriii lui macaragii și-au dat demisia.*
d.- *Avea o firmă de construcții prosperă, dar, din cauza salariului mic pe care îl primea, la um moment dat, propriii lui macaragii și-au dat demisia.*

37.- Care este enunțul corect ? **a.-** *Acum avea remușcări de conștiință.*
b.- *Cum să-l las să copie tema de la mine ?*
c.- *Mâine va ploua în adverse pe arii extinse.*
d.- *Când a auzit vestea, și-a pierdut cumpătul.*

38.- Care sunt val. morf. ale vb. *a fi* din: *Deși erau în clasă, elevii au fost atenționați să nu lipsească de la ore, pentru că era bine să fi ascultat comunicările profesorului.*
a.- verb predicativ, verb copulativ, verb auxiliar, verb auxiliar;
b.- verb predicativ, verb auxiliar, verb copulativ, verb auxiliar;
c.- verb copulativ, verb auxiliar, verb predicativ, verb auxiliar;
d.- verb predicativ, verb copulativ, verb copulativ, verb auxiliar.

39.- Sunt defective de plural toate substantivele din seria:
a.- aur, salam, bătrân, Brașov; **b.-** Ion, aur, mazăre, foame;
c.- Timișoara, unt, onoare, adevăr; **d.-** soare, lapte, oaie, cap.

40.- Sunt corect articulate substantivele în vocativ din seria:
a.- *Băiatule ! Fetelor ! Ionele !* **b.-** *Băiat ! Fato ! Ionel !*
c.- *Băiatule ! Fato! Ionel!* **d.-** *Băiatule ! Fată ! Ionele !*

41.- Există numai adjective cu trei forme flexionare în seria:
a.- verzui, repede, auriu, viu; **b.-** asemănător, crud, dulce, tulbure;
c.- atrăgător, argintiu, nou, auriu; **d.-** atrăgător, repede, acru, copt.

42.- În care dintre enunțurile următoare *o* și *un* sunt numerale: 1.- *Am o carte bună.* 2.- *Numai o statistică am de predat.* 3.- *Un băiat și două fete merg în excursie.* 4.- *Am așteptat un deceniu să văd Parisul.* 5.- *Am lovit-o cu un bulgăre de zăpadă.*
a.- 1, 2, 4; **b.-** 1, 3, 5; **c.-** 2, 4, 5; **d.-** 2, 3, 4.

43.- În enunțurile: *Unele lucruri se rezolvă de la sine. În sinea lui era convins că nu va pleca. A reușit prin sine.*, cuvintele subliniate sunt, în ordine:
a.- pronume nehotărât, pronume reflexiv, pron. personal, pronume reflexiv;
b.- adj.pron.nehotărât, pron.reflexiv, substantiv, pron.personal, pron.reflexiv;
c.- pronume nehot., pronume reflexiv, substantiv, pron.pers., pron. reflexiv;
d.- adj.pron.nehot., pronume reflexiv, pron. reflexiv, pron.pers., pron.reflexiv.

44.- În care enunț există o prepoziție specifică dativului ?
a.- *A avut păreri contrare lui.* **b.-** *A luptat contra corupției.*
c.- *Contrar obiceiului, trenul a sosit la timp.* **d.-** *A fost contrariat de vorbe.*

45.- Sunt numai conjuncții coordonatoare în seria: **a.-** dar, iar, însă, ba, fie;
b.- nici, fie, așadar, de; **c.-** deci, și, ca, pentru; **d.-** sau, însă, nici, deoarece.

46.- În care variantă există o interjecție predicativă ? **a.-** *Măi, Ioane, ce faci ?*
b.- *Halal oameni mai sunt !* **c.-** *Peștele țuști în apă.* **d.-** *Of, ce greu e examenul!*

47.- În enunțul: *Lecția a fost învățată bine și a fost repetată cu atenție.*, felul predic.este:
a.- PN, PV; **b.-** PV, PV; **c.-** PV, PN; **d.-** PN, PN.

48.- Pot fi verbe copulative toate cuvintele din seria: **a.-** a fi, a deveni, a părea, a rămâne;
b.- a ajunge, a ieși, a exista, a face; **c.-** a trebui, a se face, a plăcea, a părea.
d.- a însemna, a deveni, a reveni, a desemna.

49.- În enunțurile: *Altul a luat cartea. Știu cine mă caută. Mă întreb cine a venit.*, funcția sintactică a cuvintelor subliniate este, în ordine:
a.- subiect, compl. direct, subiect; **b.-** subiect, subiect, compl.direct;
c.- subiect, compl. direct, compl. direct; **d.-** subiect, subiect, subiect.

50.- Indicați enunțul în care apare forma corectă a articolului demonstrativ:
a.- *I-am spus băiatului cel mare să plece.*
b.- *Rezultatele elevilor cei mai buni vor fi făcute publice.*
c.- *Purtarea fetei celei mici era bună.*
d.- *Pentru astfel de probleme, adresați-vă postului de poliție cel mai apropiat.*

51.- Care este felul complementelor din enunțurile: *Poftim cartea promisă. Îl văd cum vine. Contez pe cunoștințele mele ?* **a.-** c.indirect, c. direct, c. direct;
b.- c.direct, c. direct, c.indirect; **c.-** c.d., c.d., c.d.; **d.-** c.ind., c.d., c. indirect.

52.- Felul propozițiilor din fraza: *Că nu a venit la timp înseamnă că mă sfidează.*,este:
a.- CȚ, PP; CD; **b.-** SB; PP; CD; **c.-** CZ; PP; PR; **d.-** SB; PP; PR.

53.- Alegeți enunțul în care este folosit corect articolul posesiv-genitival:
a.- *Le-am spus alor mei că nu sunt vinovat.*
b.- *Acesta este scriitorul al cărui romane au fost premiate.*
c.- *Iat-o pe fata a cărui prieten a plecat în Italia.* **d.-***A cui băiat este asta?*

54.- Cuvântul *omida* din enunțul: *Omida se face fluture.*, este:
a.- nume predicativ; **b.-** c.direct; **c.-** c.c.mod; **d.-** subiect.

55.- În care dintre frazele următoare interjecția este termen regent pentru compl.directă?
a.- *Haide la râu ca să ne scăldăm.* **b.-** *Hai cu mine să cumpărăm manuale.*
c.- *Iată ce pot face oamenii harnici.* **d.-** *Unul pleosc, altul țuști în apă.*

56.- În enunțurile: *Aud zgomotele șuierânde ale trenului. Vântul bate șuierând. Aud șuierând vântul.*, cuvintele subliniate au următoarele funcții sintactice:
a.- atr.adj., c.direct, c.c.mod; **b.-** atr.adj., c.c.mod, c.direct;
c.- atr. verbal, c.indirect, c. direct; **d.-** atrib.verbal, c.direct, c.c.mod.

Subiecte

57.- Ce tipuri de complement sunt cuvintele subliniate din enunțurile: *I s-a dat o notă fiecăruia. El s-a limitat la a formula concluziile. Toți au plecat la cules.*

a.- c.indirect, c.indirect, c.c.scop; **b.-** c.indirect, c.direct, c.c.loc;
c.- c.direct, c.indirect, c.c.scop; **d.-** c.indirect, c.indirect, c.c.loc.

58.- Câte atribute adjectivale exprimate prin adjective pronominale sunt în enunțul: *Multe fete nu știau care băiat a venit cu prietena lui, deși ele însele nu veniseră însoțite.*

a.- patru; **b.-** două; **c.-** unu; **d.-** trei.

59.- Precizați, în ordine, funcția sintactică a cuvintelor însoțite de prepoziția *împotriva* din enunțurile: *S-au răsculat împotriva lor. Sunt împotriva poluării. Înoată împotriva curentului.*

a.- c.direct, c.direct, atr. subst. prepoz.; **b.-** c.indirect, c.direct, nume predicativ;
c.- c.indirect, nume predic., c.c.mod; **d.-** c.indirect, nume pred., c.c.scop.

60.- Propoziția: *Maria nu a văzut pericolul.*, este:

a.- enunțiativă, afirmativă, dezvoltată; **b.-** enunțiativă, negativă, dezvoltată;
c.- enunțiativă, negativă, simplă. **d.-** interogativă, negativă,dezvoltată.

Răspunsuri și explicații

1.- **b**.- Numai varianta indicată este corectă. În celelalte variante se scriu corect: *agreez, creează, creăm.*

2.- **d**.- Numai în varianta indicată sunt corecte cuvintele derivate cu prefixul *dez.* Celelalte cuvinte se scriu corect: *descalifica, desfrunzi, desfunda, deshidrata.*

3.- **a**.- Cuvintele cu aceeași rădăcină sunt în varianta indicată.

4.- **c**.- Antonimele cuvântului *valid* = invalid, inapt.

5.- **b**.- Sinonimele cuvântului *periplu* = voiaj, călătorie.

6.- **d**.- Derivatele parasintetice au și prefix, și sufix: *con+lucr+a+re, în+gălben+it, re+scri+e+re.* Observăm că pot fi și două sufixe. Nu sunt derivate parasintetic următoarele cuvinte din celelalte variante: *repezeală, reface, vulturește, proaspăt, albuș.*

7.- **c**.- Cuvintele din celelalte variante pot avea mai multe sensuri.

8.- **a**.- În alte variante, nu sunt formate prin compunere: *necinstit, indicație, indiciu, pildă, convingător, conlucrare.*

9.- **a**.- Numai în varianta indicată sunt cuvinte din aceeași familie lexicală.

10.- **b**.- În celelalte variante, nu sunt regionalisme:*antispastic, afluent, digestiv, hexagon, relief, hemoglobină.*

11.- **d**.- Sunt arhaisme numai în varianta indicată. În celelalte variante, nu sunt arhaisme: *gușă, încins, șal, porumbel, învelit, fiert, alipit, comoară.*

12.- **a**.- Cacofonia este repetarea ultimei silabe a unui cuv. cu prima silabă a cuvântului următor. Există cacofonii inevitabile: *biserica catolică, Ion Luca Caragiale, Banca Comercială, tactica cavalerească.* Tot cacofonii sunt și: *Mă duc la Laura, merg să sădesc pomi etc.* În enunțul corect, cacofonia este: *Chiar dacă câteodată greșește, să nu-l pedepsești.*

13.- **c**.- Sinonimele cuvântului *a creiona* = a schița, a contura.

14.- **b**.- Forma corectă este: *Candidații au promovat 25 la sută.*

Subiecte

15.- **a**.- Cuvintele dintr-o familie lexicală trebuie să aibă aceeași rădăcină, dar să se apropie ca înțeles.

16.- **c**.- Enunțul corect este în varianta indicată.

17.- **d**.- Sensul cuvintelor: *efemer = trecător; etern = veșnic.* Deci cuvintele *efemeritate* și *eternitate* sunt antonime.

18.- **b**.- În contextul dat, *sejur* = aventuros.

19.- **c**.- În vocabularul fundamental (de bază, fondul principal lexical) sunt cuprinse numai cuvinte simple, folosite și înțelese de toți românii.

20.- **a**.- Sunt antonime numai în varianta indicată.

21.- **d**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.

22.- **c**.- Omonimele sunt cuvintele cu aceeași formă și înțelesuri diferite.Nu au omonime: *calculator, apă, soare, lapte, furtună.*

23.- **d**.- Cuvântul *albită* este verb la participiu, dar prin conversiune devine adjectiv variabil, iar în text are funcția sintactică de atribut adjectival.

24.- **a**.- Litera *x* notează întotdeauna două consoane: ori *cs*, ori *gz.*

25.- **a**.- În celelalte variante, se despart corect: *i-nert, ast-fel, frac-ți-u-ne, drept-unghi.*

26.- **c**.- Triftongii ascendenți sunt formați din: semivocală + semivocală + vocală: *a-ri-pioa-ră, leoar-că, cre-ioa-ne.* În variantele **a, b** și **d** sunt triftongi centrați (semivocală + vocală + semivocală).

27.- **b**.- Nu sunt diftongi în cuvintele următoare din celelalte variante: *făcea, cheamă* (*e* este literă ajutătoare).

28.- **d**.- În celelalte variante, nu conțin vocale în hiat cuvintele: *pia-ță, piar-dă, crea-ță, oa-ie, ghea-ță, gre-șea-lă, cre-ion, sti-lou, oa-meni.*

29.- **b**.- În cuvântul *duioasă* sunetele sunt în varianta indicată.

30.- **d**.- În textul dat există un pleonasm și 2 greșeli de ortografie. Forma corectă este: *Când m-am întors, am constatat că s-au bucurat cu toții să mă vadă.*

31.- **c**.- Răspunsul corect este în varianta indicată (*tunuri).*

32.- **b**.- Jargoanele sunt cuvinte străine, folosite pentru a impresiona.

33.- **d**.- Sunt trei greșeli, pe care le subliniem: *Luna viitoare vom sărbători cincizeci de ani, va fi invitat și vecinul nostru „ George. Sper că veți veni și voi ?*

34.- **a**.- În enunțul: - *„Mă, Ioane, dragi ți-s fetele ?"*, numai cratima este semn de ortografie, iar liniuța de dialog, ghilimelele, virgula și semnul întrebării sunt semne de punctuație.

35.- **a**.- Numai în varianta indicată cuvintele sunt scrise corect.

36.- **c**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.

37.- **d**.- Idem.

38.- **b**.- În enunțul dat, valorile morfologice corecte sunt în varianta indicată.

39.- **b**.- În alte variante, nu sunt defective de plural cuvintele: *bătrân, adevăr, oaie, cap.*

40.- **a**.- Numai în varianta indicată sunt corect articulate substantivele în vocativ.

41.- **c**.- Ca să aflăm formele flexionare ale unui adjectiv, punem în față substantivele *băiat și fată: băiat atrăgător , argintiu, nou, auriu / fată atrăgătoare, argintie, nouă, aurie / băieți atrăgători, argintii, noi, aurii / fete atrăgătoare, argintii, noi, aurii.* În celelalte variante sunt și adjective cu două forme flexionare (*verzui, repede, dulce, tulbure*) sau cu patru forme(*acru, copt*).

42.- **d**.- De reținut: cuvintele *un* și *o* sunt numerale: - când sunt în combinație cu alt număr cu aceeași funcție sintactică ; - când au în față adverbele *doar, numai, decât;* - când au după ele adjectivul *singur/ă;* - când însoțesc un substantiv care arată timpul sau bani *un minut, o secumdă, un deceniu, o lună etc.*

43.- **b**.- Analiza cuvintelor subliniate în textul dat este corectă în varianta indicată.

44.- **c**.- Prepozițiile specifice cazului dativ sunt: *grație, mulțumită, datorită, potrivit, conform, contrar, asemenea, aidoma* – urmate obligatoriu de un substantiv, pronume sau numeral în dativ.

45.- **a**.-Conjuncțiile coordonatoare sunt: - copulative: *și, nici, precum și, și cu;* - adversative: *dar, iar, însă, ci, ba, or;* -disjunctive: *sau, ori, fie;* -concluzive:*deci, prin urmare, așadar, în concluzie, în consecință.*

46.- **c**.- Numai interjecția *tuști* din contextul dat este predicativă. În celelalte variante: *mă* – nu are funcție sintactică; *halal* are funcția de atribut interjecțional; *of* –nu are funcție sintactică.

47.- **b**.- Cuvintele *a fost învățată* și *a fost repetată* sunt predicate verbale exprimate prin verbe predicative la diateza pasivă.

48.- **a**.- Verbele copulative din limba română sunt: *a fi, a deveni, a însemna, a părea, a se face (a se preface), a ajunge, a ieși, a rămâne, a se naște, a se numi, a se chema* (vezi „Verbul" din vol. I).

49.- **d**.- Toate cuvintele subliniate sunt subiecte în propozițiile lor.

50.- **c**.- Articolul demonstrativ-adjectival se acordă în caz, gen și număr cu substantivul din stânga. În celelalte variante, forma corectă este: *I-am spus băiatului celui mare să plece. Rezultatele elevilor celor mai buni vor fi făcute publice. Pentru astfel de probleme, adresați-vă postului de poliție celui mai apropiat.*

51.- **b**.- În enunțurile date, subliniem complementele: *Poftin cartea*(c.d.) *promisă. Îl* (c.d.) *văd cum vine. Contez pe cunoștințele* (c.indirect) *mele ?*

52.- **d**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Că nu a venit la timp* [1]*/(SB) înseamnă* [2]*/(PP) că mă sfidează.*[3]*/(PR)*. Aici, verbul *a însemna* este și impersonal (și cere în față o prop. subiectivă), și copulativ (și cere după el o prop. predicativă).

53.- **a**.- În celelalte variante, forma corectă este: *Acesta este scriitorul ale cărui romane au fost premiate. Iat-o pe fata al cărei prieten a plecat în Italia. Al cui băiat...?*

54.- **d**.- În enunțul: *Omida se face fluture.*, substantivul *omida* are funcția de subiect, iar predicatul nominal este *se face fluture.*

55.- **c**.- *Iată* [1]*/(PP) ce pot face oamenii harnici.*[2]*/(CD)*. În celelalte variante, propozițiile sunt: *Haide la râu* [1]*/(PP) ca să ne scăldăm.*[2]*/(CS). Hai cu mine* [1]*/(PP) să cumpărăm manuale* [2]*/(CS) Unul pleosc* [1]*/(PP), altul tuști în apă.* [2]*/(PP).*

56.- **b**.- Cuvintele subliniate sunt analizate corect în varianta indicată.

57.- **a**.- Cuvintele subliniate sunt analizate corect în varianta indicată: *fiecăruia* = c.ind. exprimat prin pronume nehotărât în dativ; *la a formula* = c. indirect exprimat prin verb la infinitiv (la ce?); *la cules* = c.c.scop exprimat prin verb la supin.

58.- **d**.- În enunțul: *Multe fete nu știau care băiat a venit cu pritena lui, deși ele însele nu veniseră însoțite.* Cuvintele subliniate sunt atribute adjectivale exprimate prin adjective pronominale – în ordine: nehotărât, relativ, de întărire. Pronumele *lui* are funcția de atribut pronominal exprimat prin pronume personal în genitiv.

59.- **c**.- Analiza cuvintelor însoțite de prepoziția *împotriva: împotriva lor* = c.indirect exprimat prin pronume personal în genitiv (împotriva cui?); *împotriva poluării* = nume predicativ exprimat prin substantiv în genitiv, formează predicatul nominal cu verbul copulativ *sunt*; *împotriva curentului* = c.c.mod exprimat prin substantiv în genitiv (cum înoată ?).

60.- **b**.- Propoziția: *Maria nu a văzut pericolul.*, este enunțiativă (are punct la sfârșit), negativă (are negația *nu* în fața verbului), dezoltată (are c.d. *pericolul*).

Școala de Agenți de Penitenciare Târgu Ocna – 2015

1.- Aparțin vocabularului fundamental toate cuvintele din seria: **a.-** femeie, apă, inimă;
b.- negru, clinică, frate; **c.-** comunicare, floare, ghid; **d.-** sare, asfalt, autobuz.
2.- Fac parte din masa vocabularului toate cuvintele din seria: **a.-** pe, farfurie, neutron;
b.- spahiu, pită, cacofonie; **c.-** om, scară, avion; **d.-** clorofilă, cuier, mamă.
3.- Găsiți seria care conține numai arhaisme: **a.-** grădină, sultan, greblă;
b.- porumb,iatagan,fasole; **c.-**cireș,curcubeu,cretă; **d.-**vatman,pârcălab,voievod.
4.- Indicați seria care conține numai regionalisme: **a.-** curechi, ureche, pereche;
b.- pâine, pită, cozonac; **c.-** iatac, ceteră, lubeniță; **d.-** baron,barabulă,tarantulă.
5.- Selectați seria care conține numai neologisme: **a.-** microscop, miniatură, alb;
b.- avangardă, avalanșă, răsărit; **c.-**remunerație, restanță, casă;
d.- arheolog, crepuscular, tendențios.
6.- Identificați seria care conține numai cuvinte monosemantice:
a.- calorifer, apicultură, stetoscop; **b.-** anuar, lacrimă, tablou;
c.- insistență, viticol, speranță; **d.-** carte, femur, corabie.
7.- Precizați care serie cuprinde numai cuvinte polisemantice: **a.-** sunet, fluier, stern;
b.- suflet, floare, limbă; **c.-** fotosinteză, munte, joc; **d.-** mandibulă, alee,spirală.
8.- Găsiți seria care conține numai cuvinte derivate cu prefix:
a.- a relua, a dezbrăca, a îmbrăca; **b.-** răsunet, detașare, impietate;
c.- descentrat, desuet, imposibil; **d.-** străbun, incorect, a regăsi.
9.- Indicați seria care cuprinde numai cuvinte cu sufixe:
a.- superioritate, revedere, prefacere; **b.-** mijlocaș, descalificat, reluat;
c.- răbdare, incapabil, înnoptat; **d.-** frumusețe, certitudine, grațios.
10.- Precizați seria în care există numai cuvinte compuse:
a.- binefacere, cineva, cumsecade; **b.-** primăvară, orișicine, bănuială;
c.- piatră, Romarta, aragaz; **d.-** clarvăzător,bătrânețe,neprietenos.
11.- Găsiți enunțul în care există un cuvânt format prin conversiune:
a.- *Îmi amintesc de anii copilăriei.* **b.-** *Fiecare om are dreptul la viață.*
c.- *Mi-a plăcut cartea.* **d.-** *Expoziția s-a încheiat ieri.*
12.- Identificați seria care cuprinde cuvinte aparținând aceleiași familii lexicale:
a.- blând, îmblânzitor, blană; **b.-** albitură, arbitru, albit;
c.- facere, desfacere, prefacere; **d.-** contrafăcut, contragere, consumație.
13.- Selectați seria în care cuvintele aparțin aceluiași câmp semantic:
a.- frumos, târziu, greu; **b.-** florar, cais. biolog;
c.- mătușă, unchi, nepot; **d.-** copii, părinți, zâne.
14.- Indicați seria de cuvinte care conține numai sinonime: **a.-** aur, argint, bronz;
b.- povară,greutate,încărcătură; **c.-**a povesti,a nara,a cânta; **d.-**floare,florar,fluor.
15.- Găsiți seria de cuvinte care conține numai antonime: **a.-** cult-incult,acord-înțelegere;
b.- distractiv-amuzant,plăcut-agreabil; **c.-** zgârcit-avar, început-sfârșit;
d.- lumină – întuneric, a spera – a deznădăjdui.
16.- Identificați seria în care apar numai cuvinte ce dezvoltă relații de omonimie:
a.- tortură, seminar, carte; **b.-** ban, bandă, cursă;
c.- deși, ochi, izvor; **d.-** armă, aramă, arc.

17.- Selectați seria de cuvinte care cuprinde perechi de paronime:
a.- a emite – a omite, monarh - monah, statuar – statutar;
b.- dihanie – dihonie, doct – semidoct, înalt – scund;
c.- personal – impersonal, lacună – legumă, alb – negru;
d.- coral – muzical, vioară – violoncel, rac – mac.
18.- Identificați enunțul în care apare o construcție pleonastică:
a.- *Am preferat să plec imediat.* **b.-** *I-am schițat sumar rezolvarea problemei.*
c.- *Am fost la răscruce de drumuri.* **d.-** *Am pătruns pe singura ușă deschisă.*
19.- Sunt despărțite corect în silabe cuvintele din seria:
a.- de-linc-vent, ling-vist, a-na-e-rob; **b.-** de-lin-cvent, lin-gvist, a-na-e-rob;
c.- de-lin-cvent, ling-vist, a-na-e-rob; **d.-** del-in-cvent, lin-gvist, a-na-e-rob.
20.- Selectați seria în care cuvintele sunt accentuate corect:
a.- asiatic, efectiv, inflamabil; **b.-** asiatic, efectiv, inflamabil;
c.- asiatic, efectiv, inflamabil; **d.-** asiatic, efectiv, inflamabil.
21.- Alegeți seria în care toate verbele la infinitiv sunt scrise corect:
a.- a tăcea, a plăcea, a face; **b.-** a tace, a place, a face;
c.- a tăcea, a plăcea, a făcea; **d.-** a tace, a plăcea, a făcea.
22.- Identificați seria în care sunt corecte toate formele verbale la imperativ:
a.- nu fă ! nu zi ! nu tăcea ! **b.-** nu face ! nu zice ! nu tăcea !
c.- nu fă ! nu zi ! nu face ! **d.-** nu face ! nu zi ! nu tăcea !
23.- Selectați enunțul în care verbul este la indicativ imperfect:
a.- *Ei sunt câștigătorii.* **b.-** *El fusese fascinat de literatură.*
c.- *Piramidele au fost construite de egipteni.* **d.-** *Delfinii erau hrăniți bine.*
24.- Găsiți enunțul în care verbul *a fi* este auxiliar:
a.- *Colegul meu a fost harnic.* **b.-** *El ar fi premiant dacă ar învăța.*
c.- *Să fi venit la timp, nu mă certa atât de tare.* **d.-** *Fii cuminte !*
25.- Sunt la modul conjunctiv toate verbele din seria:
a.- să cred, să zbor, să visez, **b.-** să cred, o să zbor, o să visez;
c.- aș crede, aș zbura, aș visa; **d.-** a crede, a zbura, a visa.
26.- Selectează enunțul în care verbul este la diateza reflexivă:
a.- *Toate eforturile sale au fost din plin răsplătite.*
b.- *Nu și-ar fi amintit nimic din acea conversație.*
c.- *Au reușit să adune multe diplome și trofee.*
d.- *Nimeni n-a recunoscut vina când judecătorul încerca să facă dreptate.*
27.- Alegeți seria în care verbele sunt numai la moduri nepersonale:
a.- grăind, a se duce, de lucrat; **b.-** grăise, se dusese, de lucrat;
c.- a grăi, se duse, lucrat; **d.-** va grăi, se va duce, a lucra.
28.- Identificați enunțul în care verbul *a ajunge* este copulativ:
a.- *Rivala sa a ajuns la galerii înainte de ora deschiderii.*
b.- *A ajuns vedeta satului după întâmplarea de săptămâna trecută.*
c.- *Trenul a ajuns în gară cu câteva minute mai devreme.*
d.- *Fetița a ajuns la petrecerea colegei cu o păpușă uriașă sub braț.*
29.- Selectați enunțul care conține o locuțiune substantivală:
a.- *A dat în primire toate documentele.* **b.-***Asculta cu băgare de seamă ceva.*
c.- *Îi părea rău că a lipsit.* **d.-** *Petrecea nopțile stând de veghe.*

30.- Identificați seria care conține numai substantive cu forme multiple de plural:
a.- colț, domn, problemă; **b.-** școală, curent, cot;
c.- cap, cot, colț; **d.-** căldură, umor, palat.

31.- Găsiți seria care conține numai substantive colective:
a.- brădet, tineret, oaste; **b.-** pui, ochelari, arici;
c.- apărare, copilandru, îndrumar; **d.-** tristețe, alergare, scriitori.

32.- Alegeți enunțul în care apare un substantiv în cazul genitiv:
a.- *Pasiunea prietenei mele este pictura.* **b.-** *M-am adresat unui coleg.*
c.- *Clădirea de lângă școală este nouă.* **d.-** *Dumnealui e profesorul nostru.*

33.- Identificați enunțul în care există un substantiv în cazul dativ:
a.- *După furtună vine și vreme bună.* **b.-** *Ascultă învățătura tatălui tău.*
c.- *Alexandrei îi plac trandafirii.* **d.-** *Trandafirii au fost plantați de ea.*

34.- Substantivul subliniat din enunțul: *Vasile, deschide poarta !* este în cazul:
a.- nominativ; **b.-** vocativ; **c.-** dativ; **d.-** genitiv.

35.- În enunțul: *Adevărata noblețe nu este a titlului, ci a inimii.,* există:
a.- 3 substantive; **b.-** 4 substantive; **c.-** 2 substantive; **d.-** un substantiv.

36.- În enunțul: *A cumpărat câte două obiecte din sortimentele expuse.,* există:
a.- un subst.neutru; **b.-** 4 subst.neutre; **c.-** 2 subst.neutre; **d.-** 3 subst.neutre.

37.- În enunțul: *Bolta albastră a cerului era punctul de reper pentru păsările migratoare.* există: **a.-** 2 subst.comune articulate; **b.-** 4 substantive comune articulate;
c.- 3 substantive comune articulate; **d.-** 5 substantive comune articulate.

38.- Identificați seria în care toate substantivele sunt articulate corect la plural:
a.- fiii, fiicele, anii; **b.-** fii, fiice, ani; **c.-** fiii, fiice, anii; **d.-** fii, fiicele, anii.

39.- Selectați seria care conține numai substantive scrise corect:
a.- premisă, renumerație, creiație; **b.-** premisă, renumerație, creație;
c.- premiză, remunerație, creeație; **d.-** premisă, remunerație, creație.

40.- În enunțul: *A fost odată ca niciodată un om care avea trei băieți.,* substantivul subliniat are funcția de: **a.-** nume pred.; **b.-** subiect; **c.-** c.direct; **d.-** atribut.

41.- În enunțul: *L-am zărit când s-a furișat din casă pentru a te vedea.,* sunt:
a.- 2 pronume pers.; **b.-** 3 pron.pers.; **c.-** un pron.pers.; **d.-** niciunul.

42.- Identificați seria care conține numai forme neaccentuate ale pronumelui personal:
a.- noi, ne, m-; **b.-** o, le, ei; **c.-** m-, ne, l-; **d.-** mine, mă l-.

43.- În enunțul: *Pe dumneavoastră v-am văzut destul de des în cartierul nostru.,* pron. de politețe îndeplinește funcția sintactică de:
a.- compl. direct; **b.-** compl. indirect; **c.-** subiect; **d.-** atribut.

44.- Identificați enunțul în care adjectivul pronominal de întărire este utilizat corect:
a.- *Tu însuți ai fost astfel învățată.* **b.-** *Voi înșivă ați avut o idee bună.*
c.- *Ele însăși au fost invitate la petrecere.* **d.-** *Lui însuți nu-i venea să creadă.*

45.- În enunțul: *Fii întotdeauna același și vei fi apreciat de ceilalți.,* există:
a.- 2 pron.demonstr. **b.-**niciun pron.dem.; **c.-**3 pron.dem.; **d.-**1 pron.dem.

46.- Identificați seria care conține numai pronume nehotărâte:
a.- altul, noi, al tău; **b.-** îți, atâtea, acesta;
c.- unul, fiecare, altcineva; **d.-** acela, oarecare, ei.

47.- Precizați cazul pronumelui posesiv din enunțul: *Ai mei au plecat în vacanță.*
a.- vocativ; **b.-** genitiv; **c.-** dativ; **d.-** nominativ.

48.- Identificați funcția sintactică a pronumelui negativ din enunțul: *Omul curajos nu se teme de nimeni.* **a.-** c.indirect; **b.-** subiect; **c.-** nume pred.; **d.-** c.c.mod.

49.- Precizați valoarea morfologică a cuvântului subliniat din enunțul: *Se știe ce se întâmplă acolo.* **a.-**adj.pron.relativ; **b.-**pron.demonstr.; **c.-**adj.pron.interog.;**d.-**pron.relat.

50.- Stabiliți funcția sintactică a cuvântului subliniat din enunțul: *Lângă cine ai stat la meci ?* **a.-** subiect; **b.-** c.c.loc; **c.-** c.indirect; **d.-** nume predicativ.

51.- Precizați valoarea morfologică a cuvântului *o* din enunțul: *Am văzut-o la bibliotecă ieri.* **a.-** pronume personal; **b.-** interjecție; **c.-** articol nehot.; **d.-** numeral cardinal.

52.- Găsiți seria de cuvinte care cuprinde numai numerale cardinale:
a.- amândoi, doi, doisprezece; **b.-** doi, douăzeci, treisprezece;
c.- a doua, câte doi, cinci; **d.-** patru, al patrulea, șase.

53.- Precizați funcția sintactică a cuvântului subliniat din enunțul: *Al doilea ar fi făcut orice pentru a ajunge în fruntea clasamentului.*
a.- subiect; **b.-** atribut; **c.-** compl.direct; **d.-** compl.indirect.

54.- Identificați cazul numeralului din enunțul: *Au adus cadouri doar pentru doi dintre copii.* **a.-** nominativ; **b.-** acuzativ; **c.-** dativ; **d.-** genitiv.

55.- În enunțul: *Câte doi, câte trei au plecat acasă din momentul în care trupa voastră a început să cânte fals.,* există: **a.-**niciun numeral; **b.-**1 numeral; **c.-**2 numerale; **d.-**3 num.

56.- În enunțul: *Dintre cele mai frumoase flori de pe pământ, trandafirii negri și-au căpătat un loc special în ierarhia florală.,* există:
a.- 1 adjectiv; **b.-** 2 adjective; **c.-** 3 adjective; **d.-** 4 adjective.

57.- Găsiți seria care conține numai adjective fără grade de comparație:
a.- bizar,mare,ciudat;**b.-**optim,atroce,frumos;**c.-**minim,optim,etern;**d.-**etern,urât.

58.- Identificați seria care cuprinde numai părți de vorbire neflexibile:
a.- cel, răbdare, în; **b.-** acum, de, să; **c.-** sau, lui, pe; **d.-** cu, un, mână.

59.- Precizați funcția sintactică a adverbului din enunțul: *A plecat ieri spre locurile sale.*
a.- c.c.timp; **b.-** c.c.loc; **c.-** nume predicativ; **d.-** c.c.mod.

60.- În enunțul: *Acum cred că mă cunoști.,* părțile de vorbire sunt, în ordine:
a.- prepoziție, verb, conjuncție, pronume, verb;
b.- adverb, verb, conjuncție, pronume, verb;
c.- adverb, verb, prepoziție, pronume, verb; **d.-**adv.,verb, prepoz.,conj.,verb.

61.- Precizați numărul de propoziții din fraza: *Grăbindu-ne, am ajuns devreme unde aveam rezervare.* **a.-** 4 propoziții; **b.-** 1 propoziție; **c.-** două propoziții; **d.-** trei propoziții.

62.- Identificați numărul de propoziții subordonate din fraza: *Părerea mea este că e necesar să ai un prieten căruia să-i împărtășești gândurile.*
a.- 4 prop. subordonate; **b.-**1 prop. subord.; **c.-**2 prop. subord.; **d.-**3 prop.subord.

63.- În fraza: *Întrebarea este cine va câștiga.,* propoziția subordonată este:
a.- subiectivă; **b.-** predicativă; **c.-** atributivă; **d.-** compl.directă.

64.- În fraza: *Fără doar și poate că ar trebui să citim mai mult.,* ordinea propozițiilor e:
a.- PP, SB; SB; **b.-** PP; CD; PR; **c.-** PR; SB; AT; **d.-** PR; PP; SB.

65.- În fraza: *Ți-am spus să nu vorbești cu el !* propoziția subordonată e introdusă prin:
a.- prepoziție; **b.-** pronume relativ; **c.-** conjuncție; **d.-** adverb relativ.

66.- Identificați seria care conține numai cuvinte monosilabice:
a.- de, până, semn; **b.-** să, când, păun; **c.-**unde,cum,care; **d.-** cu, doi, mai.

67.- Precizați care este numărul de greșeli din enunțul: *Copii se jucau întro curte unde sau întâlnit cu ficele vecinului.* **a.-** patru; **b.-** două; **c.-** una; **d.-** trei.
68.- Precizați care este numărul de greșeli din enunțul: *Nu fii încăpățânat și creazăți un mediu propice pentru ai demonstra bunele intenți.* **a.-** 5; **b.-** 4; **c.-** 2; **d.-** 3.
69.- Precizați numărul de complemente circumstanțiale din enunțul: *Din cauza secetei, sătenii mergeau mereu în pădure pentru a invoca ploaia.* **a.-** 3; **b.-** 4; **c.-** 2; **d.-** 1.
70.- În enunțul: *Mă doare sufletul la auzul veștilor proaste.*, cuvântul subliniat este:
a.- nume predicativ; **b.-** atribut; **c.-** subiect; **d.-** compl. direct.
71.- În enunțul: *Au călătorit amândoi peste mări și țări.*, cuvântul subliniat este:
a.- adverb; **b.-** substantiv; **c.-** pronume; **d.-** numeral colectiv.
72.- În fraza următoare: *Banii care nu sunt munciți se risipesc repede.*, propoziția subordonată este: **a.-** subiectivă; **b.-** predicativă; **c.-** atributivă; **d.-** compl.directă.

Răspunsuri și explicații

1.- **a**.- Din vocabularul fundamental fac parte numai cuvinte simple, folosite curent. În celelalte variante, fac parte din masa vocabularului cuvintele: *clinică, comunicare, ghid, asfalt, autobuz.*
2.- **b**.- În celelalte variante, fac parte din vocabularul fundamental cuvintele: *pe, om, scară, farfurie, cuier, mamă.*
3.- **d**.- Arhaismele sunt cuvinte vechi, ieșite din uz.
4.- **c**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
5.- **d**.- În celelalte variante există și cuvinte obișnuite, mai vechi: *alb, răsărit, casă.*
6.- **a**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
7.- **b**.- Sunt cuvinte polisemantice numai în varianta indicată.
8.- **d**.- Dând la o parte prefixul, să rămână cuvânt cu înțeles.
9.- **d**.- În celelalte variante sunt și cuvinte derivate cu prefixe: *revedere, prefacere, descalificat, reluat, incapabil, înnoptat.*
10.- **a**.- În celelalte variante nu sunt compuse: *bănuială, piatră, bătrânețe, neprietenos.*
11.- **b**.- În enunțul din varianta **b**: *Fiecare om are dreptul la viață.*, pronumele nehot. *fiecare* a devenit adjectiv pronominal nehotărât prin conversiune.
12.- **c**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
13.- **c**.- Câmpul lexical se referă la obiecte care fac parte din același domeniu.
14.- **b**.- Numai în varianta indicată toate cuvintele sunt sinonime.
15.- **d**.- Numai varianta indicată conține antonime.
16.- **b**.- În varianta indicată cuvintele sunt omonime.
17.- **a**.- În varianta indicată există perechi de paronime.
18.- **b**.- În varianta indicată există pleonasm: *am schițat sumar.*
19.- **b**.- Cuvintele sunt despărțite corect în silabe numai în varianta indicată.
20.- **d**.- Cuvintele sunt accentuate corect în varianta indicată.
21.- **a**.- Verbele la infinitiv sunt scrise corect în varianta indicată.
22.- **b**.- Formele verbale corecte la imperativ sunt în varianta indicată.
23.- **d**.- Numai predicatul *erau hrăniți*, predicat verbal la diateza pasivă – conține verbul la indicativ imperfect persoana a III- plural.

24.- **c**.- Numai în enunțul din varianta **c** : *Să fi venit...* verbul *a fi* este auxiliar – la conjunctiv perfect. În primul, al doilea și al patrulea enunț, verbul *a fi* este cop.
25.- **a**.- În celelalte variante verbele sunt la: indicativ, viitorul popular (*o să zbor, o să visez*), la condițional-optativ prezent (*aș crede, aș zbura, aș visa*) sau la infinitiv (*a crede, a zbura, a visa*).
26.- **b**.- Numai în enunțul din varianta corectă verbul este la diateza reflexivă (*nu și-ar fi amintit* – la condițional-optativ perfect, forma negativă). Celelalte verbe sunt: *au fost răsplătite* = diateza pasivă; *au reușit, să adune, n-a recunoscut, încerca, să facă* – sunt la diateza activă.
27.- **a**.- În celelalte var. sunt și verbe la moduri personale: *grăise, se dusese, se duse, va grăi, se va duce.*
28.- **b**.- Verbul *a ajunge* este copulativ când are sensul de *a deveni.* În celelalte variante, verbul *a ajunge* este predicativ.
29.- **b**.- Numai în varianta corectă există locuțiune substantivală: *băgare de seamă.*
30.- **c**.- În alte variante, nu au forme multiple de plural substantivele: *domn, problemă, școală, căldură, umor, palat.*
31.- **a**.- În celelalte variante, nu sunt substantive colective: *pui, ochelari, arici, apărare, copilandru, îndrumar, tristețe, alergare, scriitori.*
32.- **a**.- În enunțul corect, substantivul *prietenei* este în genitiv, cu funcția de atribut substantival genitival.
33.- **c**.- În enunțul corect, substantivul propriu *Alexandrei* este în dativ cu funcția de c.i.
34.- **b**.- Substantivul propriu *Vasile* este în cazul vocativ, arată o strigare, este despărțit prin virgulă de restul propoziției și nu are funcție sintactică.
35.- **a**.- În enunțul: *Adevărata noblețe nu este a titlului, ci a inimii.*, cuvintele subliniate sunt substantive.
36.- **c**.- În enunțul: *Am cumpărat câte două obiecte din sortimentele expuse.*, subst. subliniate sunt la genul neutru.
37.- **b**.- În enunțul: *Bolta albastră a cerului era punctul de reper pentru păsările migratoare.*, numai substantivele subliniate sunt articulate.
38.- **a**.- Numai în varianta indicată substantivele sunt corect articulate la plural.
39.- **d**.- Cuvintele date sunt scrise corect în varianta indicată.
40.- **b**.- În enunțul: *A fost odată ca niciodată un om care avea trei băieți.*, substantivul subliniat are funcția de subiect.
41.- **a**.- În enunțul: *L-am văzut când s-a furișat din casă pentru a te vedea.*, cuvintele subliniate sunt pronume personale. Cuvântul *s- (se)*= pron.reflexiv.
42.- **c**.- Există forme neaccentuate ale pronumelui personal numai în varianta indicată.
43.- **a**.- În enunțul: *Pe dumneavoastră v-am văzut...*, pronumele de politețe subliniat are funcția de complement direct.
44.- **b**.- Adjectivul pronominal de întărire este folosit corect numai în varianta indicată. În celelalte variante, formele corecte sunt: *Tu însăți ai fost astfel învățată. Ele însele au fost invitate la petrecerea lui. Lui însuși nu-i venea să creadă.*
45.- **a**.- În enunțul: *Fii întotdeauna același și vei fi apreciat de ceilalți.*, cuvintele subliniate sunt pronume demonstrative cu funcțiile de: nume predicativ (formează predicatul nominal cu verbul copulativ *fii* + complement de agent.

46.- **c**.- În celelalte variante sunt: pronume personale (*noi, îți, ei*), posesive (*al tău*), demonstrative (*acesta, acela*) și nehotărâte (*atâtea, oarecare*).
47.- **d**.- Pronumele *ai mei*, din enunțul dat, are funcția de subiect și este în nominativ.
48.- **a**.- Pronumele negativ (*nu se teme de nimeni*) are funcția de compl. indirect.
49.- **d**.- Cuvântul *ce* din enunțul dat este pronume relativ cu funcția de subiect.
50.- **b**.- În enunțul: *Lângă cine ai stat ?* cuv. subliniat are funcția de c.c.loc, exprimat prin pronume interogativ în acuzativ, precedat de prepoziția *lângă.*
51.- **a**.- Cuvântul *o* din enunțul: *Am văzut-o...* este pronume personal cu funcția de c.d.
52.- **b**.- Sunt numerale cardinale numai în varianta indicată.
53.- **a**.- În enunțul:*Al doilea ar fi făcut orice...* cuv.subliniat este sb./ numeral ordinal.
54.- **b**.- În enunțul:*Au adus cadouri doar pentru doi dintre copii.*,cuv.subliniat este c. indirect exprimat prin numeral cardinal în Ac. precedat de prepoziția *pentru.*
55.- **c**.- În enunțul dat, num. distributive sunt *câte doi,câte trei* și au funcția de c.c. mod.
56.- **d**.- În enunțul: *Dintre cele mai frumoase flori de pe pământ, trandafirii negri și-au căpătat un loc special în ierarhia florală.*, cuvintele subliniate sunt adjective.
57.- **c**.- În alte var., sunt și adj. cu gr. de comparație: *bizar, mare, ciudat, frumos, abil.*
58.- **b**.- Părțile de vorbire neflexibile sunt: adverbul, prepoziția, conjuncția și interjecția. În celelalte variante, sunt și părți flexibile: *cel, răbdare, lui, un, mână.*
59.- **a**.- În enunțul: *A plecat ieri spre locurile natale.*,cuv.este c.c.timp/adverb de timp.
60.- **b**.- Analiza corectă a cuvintelor este în varianta indicată.
61.- **c**.- În enunțul: *Grăbindu-ne, am ajuns devreme [1]/(PP) unde aveam rezervare.[2]/(CL).* Numărul propozițiilor este dat de numărul predicatelor. Verbul *grăbindu-ne* este la gerunziu și nu poate fi predicat.
62.- **d**.- Delimit. și felul propozițiilor: *Părerea mea este [1]/(PP) că e necesar [2]/(PR) să ai un prieten [3]/(SB) căruia să-i împărtășești gândurile.[4]/(AT).*
63.- **b**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Întrebarea este [1]/(PP) cine va câștiga.[2](PR).*
64.- **a**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Fără doar și poate [1]/(PP) că ar trebui [2]/(SB) să citim mai mult.[3](SB).*
65.- **c**.- În enunțul: *Ți-am spus [1]/(PP) să nu vorbești cu el !*[2]*/(CD).* Propoziția subordonată este introdusă prin conjuncția subordonatoare *să.*
66.- **d**.- În celelalte variante sunt și cuvinte cu mai multe silabe.
67.- **a**.- Forma corectă:*Copiii se jucau într-o curte unde s-au întâlnit cu fiicele vecinului.*
68.- **b**.- Forma corectă și sublinierea greșelilor: *Nu fi încăpățânat și creează-ți un mediu propice pentru a-i demonstra bunele intenții.*
69.- **b**.- În enunțul: *Din cauza secetei, sătenii mergeau mereu în pădure pentru a invoca ploaia.*,complementele circ. sunt: *din cauza secetei* = c.c.cauză exprimat prin substantiv în genitiv precedat de loc. prep. specifică genitivului + *mereu* = c.c.timp exprimat prin adverb de timp + *în pădure* = c.c.loc exprimat prin substantiv + *pentru a invoca* = c.c.scop exprimat prin verb la infinitiv.
70.- **c**.- În enunțul: *Mă doare sufletul la auzul veștilor proaste.*, cuvântul subliniat are funcția de subiect exprimat prin substantiv în nominativ.
71.- **d**.- În enunțul: *Au călătorit amândoi peste mări și țări.*, cuv. subliniat este numeral colectiv cu funcția de subiect.
72.- **c**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Banii [1]/(PP) care nu sunt munciți [2]/(AT) se risipesc repede.[1]/.*

Subiecte

date la examene în anul 2016

Academia de Poliție "Alexandru Ioan Cuza – Facultatea de Științe Juridice și Administrative - seria I – 2016

1.- Indică seria care conține numai cuvinte în care este accentuată penultima silabă:
a.- miracol, arbitru, ajutor, antreprenor;**b.-** metodă, autentic, cinematograf, aleasă;
c.- alee, acuarelă, capacitate, garanție;**d.-** atitudine,mironosiță,destăinuire,fluviu.

2.- Indică seria în care cuvintele conțin numai vocale:
a.- dicționar, dezgheț, microbian, proprietar; **b.-** geană, dioptrie, aerat, foios;
c.- aprig, flăcăruie, duel, echinocțiu; **d.-** miopie, luminație, echer, alei.

3.- Indică seria care conține numai cuvinte în care este accentuată ultima silabă:
a.- adevăr, ambiant, lentoare, viață; **b.-** antet, minunat, aprobat, oribil;
c.- marinar, editor, caracter, belșug; **d.-** actor, siestă, asamblare, verigă.

4.- Sensul cuvântului *jurisdicție* este:
a.- prevedere legală prin care se interzice săvârșirea anumitor fapte sau acte;
b.- subdiviziune a une unități teritorial-administrative organizată în vederea organizării optime a unei activități;
c.- competența unei instanțe, a unui judecător de a judeca.
d.- împrejurare care însoțește o întâmplare, o acțiune, un fenomen.

5.- Indică enunțul în care paronimul este corect utilizat:
a.- *Nava petroliferă era în larg.* **b.-** *Rochia era din atlas roșu.*
c.- *Avea premoniție, devenind imun la infecții.*
d.- *Prin vocabularul său dă dovadă de insolență.*

6.- Sinonimul cuv. *delațiune* este: **a.-** denunțare; **b.-** delăsare; **c.-** furt; **d.-** discurs.

7.- Indică numărul neologismelor din enunțul: *Din trei apartamente au fost evacuați câțiva locatari care nu și-au achitat taxele.*
a.- trei neologisme; **b.-** patru neologisme; **c.-** cinci neologisme; **d.-** șase neol.

8.- Indică seria care conține numai cuvinte scrise corect:
a.- anticameră, împielițat, maiestru, maiestos, optura;
b.- definitor, echinocțiu, fluor, fregvent, ghiuvetă;
c.- prerie, proroc, repercusiune, serviciu, livrescă;
d.- astrigent, cerebra, pitorescă, strangula, tenisman.

9.- Indică seria care conține sinonimele cuvintelor: *răutăcios, labil, confuz*.
a.- malefic, schimbător, haotic; **b.-** vinovat, nestatornic, nelămurit;
c.- ironic, schimbător, dezordonat; **d.-** maliții os, instabil, neclar.

10.- Nu este pleonasm construcția: **a.-** infarct miocardic; **b.-** hidrofor cu apă;
c.- bărbat gârbov; **d.-** insecticid ucigător.

11.- Sinonimul cuvântului *prolix* nu este: **a.-**confuz; **b.-**încărcat; **c.-**detaliat; **d.-**complicat.

12.- Indică numărul verbelor predicative din enunțul: *A plecat fără a-i spune, neîndrăznind să o întrerupă:* **a.-** unu; **b.-** două; **c.-** trei; **d.-** patru.

13.- Indică enunțul în care adjectivul pronominal de întărire nu este utilizat corect:
a.- *Fetelor, vouă însevă v-am înmânat premiile.*
b.- *Am discutat cu însuși directorul.***c.-** *Îngrijitoarele înșiși au verificat boxele.*
d.- *Am oferit trandafirul fetei înseși.*

14.- În enunțurile: *S-a dus foarte departe. A! Ce bine-mi pare că te văd ! Sună a gol carafa aceasta.*, valorile morfologice ale cuvântului *a* sunt:
a.-verb auxiliar, interjecție, articol posesiv; **b.**-verb auxiliar, interjecție,prepoziție;
c.- articol posesiv, interjecție, prepoziție; **d.**- verb auxiliar, interjecție, interjecție.

15.- Au categoria gramaticală a cazului părțile de vorbire din seria:
a.- substantivul, adjectivul, pronumele, numeralul, articolul;
b.- substantivul, adjectivul, pronumele, numeralul, verbul;
c.- substantivul, adjectivul, pronumele, numeralul, adverbul;
d.- substantivul, adjectivul, pronumele, numeralul, interjecția.

16.- Indică enunțul în care verbul *a se face* este copulativ:
a.- *In anumite situații se făcea că plouă.* **b.**- *S-a făcut ce a visat din copilărie.*
c.- *În curând se va face dimineață.* **d.**- *Aici pâinea se face pe vatră.*

17.- Identifică enunțul care nu conține un substantiv în genitiv:
a.- *Propunerea mamei m-a bucurat.* **b.**- *Nu pot lucra din cauza fraților tăi.*
c.- *Soldații au acționat conform planului.*
d.- *Angajații sunt contra introducerii de noi reguli.*

18.- În enunțul: *Prietenul meu ar fi impresionat de acest gest al tău și, dacă ai proceda cum ai promis, ar fi într-adevăr bucuros și ți-ar fi mulțumit însă de ieri dacă te întâlnea.*, valorile verbului *a fi* sunt: **a.**- verb auxiliar, verb copulativ, verb auxiliar;
b.- verb cop., verb predicativ, verb auxiliar; **c.**-verb auxiliar, vb.pred.,vb. cop.;
d.- verb auxiliar, verb copulativ, verb copulativ.

19.- In fraza: *Nesigur că va reuși, a anulat întâlnirea.*, propoziția subordonată este:
a.- compl. directă; **b.**- consecutivă; **c.**- compl. indirectă; **d.**- compl.de scop.

20.- În fraza: *Să mai mergi o dată, ți se va părea cu totul altfel acel loc.*, propoziția subordonată este: **a.**- condițională; **b.**- subiectivă; **c.**- concesivă; **d.**- circ.de scop.

21.- În fraza: *Și-a închipuit că îi va fi ușor să câștige, dacă va cere ajutorul prietenilor săi.*, propozițiile subordonate sunt|:
a.- CI, SB, CȚ; **b.**- CD, SB, CȚ; **c.**- SB, CD, CZ; **d.**- SB, SB, CT.

22.- În fraza: *Supărat că nu a reușit să promoveze examenul de bacalaureat și obligat să se angajeze pe timpul verii, nu a mai putut pleca la mare.*, propoziția principală este:
a.- nu a mai putut; **b.**- supărat…nu a mai putut pleca la mare;
c.-nu a mai putut pleca la mare;**d.**-Supărat..și obligat..nu a mai putut pleca la mare

23.- Indică numărul propozițiilor principale din fraza: *El are putere de muncă, tu, creativitate, așadar este bine să alcătuiți o echipă și să vă alegeți o temă de proiect care să aibă impact.* **a.**- patru; **b.**- trei; **c.**- două; **d.**- una.

24.- In fraza: *E atent, recitește cerințele și verifică răspunsurile, dar poate greși uneori.*, raporturile de coordonare sunt: **a.**- prin juxtapunere, copulativă, adversativă;
b.- prin juxtapunere, copulativă, disjunctivă; **c.**-copulativă,adversativă,disjunct.;
d.- adversativă, copulativă, prin juxtapunere.

25.- Indică numărul verbelor predicative din enunțul: *Fiind oprit a pleca singur, s-a consolat ascultând muzică:* **a.**- patru; **b.**- trei; **c.**- două; **d.**- unu.

26.- Indică funcția sintactică a structurilor subliniate din enunțul: *Este de necontestat că datoria de a-i fi ajutat pe ceilalți a fost înțeleasă de majoritatea oamenilor.*
a.- subiect, compl.direct, predicat verbal; **b.**- c.direct, atribut verbal,pred.nomin.;
c.- c.c.mod, pred. verbal, pred. nominal; **d.**- nume pred.,atr.verbal, pred.verbal.

27.- În enunțul: *Spectacolul a fost bine organizat și aplaudat de public.*, există:
a.- 2 predicate verbale; **b.**- 1 predicat nominal și un predicat verbal;
c.- 2 predicate nominale: **d.**- doar un predicat nominal.

28.- În propoziția: *Eu, mama, cele două surori ale mele și un frate vom merge la spectacol.*, subiectul este: **a.**- eu, mama, cele două surori și un frate;
b.- eu, mama, surori ale mele și frate; **c.**- eu, mama; **d.**- eu.mama,surori și frate.

29.- Indică numărul atributelor din enunțul: *Nu a ținut cont în alegerea sa de nicio părere a celorlalți despre colegul venit cu trei săptămâni în urmă.*
a.- trei; **b.**- patru; **c.**- cinci; **d.**- șase.

30.- Indică numărul părților de propoziție secundare din enunțul: *Ar fi putut fi promovat de managerul cel mai sever din acea instituție.*
a.- șase; **b.**- cinci; **c.**- patru; **d.**- trei.

Răspunsuri și explicații

1.- **c.**- Pentru a vedea cum se accentuează un cuvânt, despărțim în silabe și pronunțăm mai puternic vocala din silaba respectivă. Astfel ne dăm seama mai ușor care silabă este accentuată. De ex.: *mi-ra-col*: dacă accentuăm pe prima silabă, ar trebui să spunem *mi-ra-col,* incorect; dacă accentuăm pe a doua silabă, spunem *mi-ra-col,* corect; dacă accentuăm pe a treia silabă, spunem *mi-ra-col,* incorect. În celelalte variante, se accentuează: pe ultima silabă: *a-ju-tor, an-tre-pe-nor,ci-ne-ma-to-graf;* pe antepenultima silabă: *a-ti-tu-di-ne.*

2.- **a.** Despărțim în silabe: *dic-ți-o-nar, dez-gheț, mi-cro-bi-an, pro-pri-e-tar.* În alte variante, sunt și semivocale: *fo-ios, flă-că-ru-ie, e-chi-noc-țiu, a-lei.* În cuvântul *gea-nă*, *e* este literă ajutătoare, fără valoare fonetică.

3.- **c.**- Sunt accentuate pe ultima silabă numai cuvintele din varianta indicată. În alte variante, nu se accentuează pe ultima silabă: *len-toa-re, via-ță,o-ri-bil, si-es-tă, ve-ri-gă.*

4.- **c.**- Sensul cuvântului *jurisdicție* = competența unei instanțe, a unui judecător de a judeca un litigiu.

5.- **d.**- Enunțul corect: *Prin vocabularul său dă dovadă de insolență* (obrăznicie, lipsă de respect, impertinență, nerușinare). În celelalte variante: *petrolifer* (zăcământ petrolifer), *atlas* = culegere de hărți; *atlaz* = material de rochie; *premoniție* = presimțire inexplicabilă a unui fapt viitor.

6.- **a.**- Sensul cuvântului *delațiune* = denunțare.

7.- **c.**- În enunțul dat, sunt neologisme: *apartamente, evacuați, locatari, achitat, taxele.*

8.- **c.**- Se scriu și se pronunță corect: **atenție**: *prerie, proroc, repercusiune, serviciu, livrescă.* În celelalte variante, sunt corecte formele: *anticameră, împelițat, obtura, maiestuos, definitoriu, frecvent, chiuvetă, astringent, celebra, pitorească, strangula și strangula, tenismen.*

9.- **d.**- Sinonimele cuvintelor date sunt în varianta indicată.

10.- **c.**- Nu este pleonasm expresia *bărbat gârbov* (cocoșat).

11.- **c**.- Sinonime ale cuvântului *prolix* = lipsit de concizie, complicat, confuz.

12.- **d**.- **De reținut**: sunt verbe predicative toate verbele din limba română, în afară de verbele copulative și verbele auxiliare, indiferent de modul la care sunt date. În enunțul dat, sunt predicative: *a plecat, a spune, neîndrăznind, să întrerupă.*

13.- **c**.- Forma corectă a enunțului din variantă este: *Îngrijitoarele înseși(însele) au verificat boxele.*

14.- **b**.- Valorile morfologice ale cuvântului *a* sunt în varianta indicată.

15.- **a**.- În celelalte variante nu au caz: verbul, adverbul, interjecția și prepoziția.

16.- **b**.- Verbul *a se face* este copulativ când se află la diateza reflexivă și are sensul de *a deveni.* În celelalte variante este predicativ, predicat verbal.

17.- **c**.- În enunțul:*Soldații au acționat conform planului*., sintagma subliniată are funcția de c.c.mod exprimat prin substantiv în dativ precedat de prepoziția specifică dativului *conform.* În celelalte variante, sunt substantive în genitiv: *mamei, din cauza fraților, contra introducerii.*

18.- **a**.- Valorile morfologice ale verbului *a fi*, în textul dat, sunt: verb auxiliar în *ar fi impresionat*(condițional-optativ perfect),*ar fi (bucuros)*verb copulativ, formează predicatul nominal cu adjectivul *bucuros, ar fi mulțumit* (verb auxiliar la condițional-optativ perfect).

19.- **c**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Nesigur /¹(PP) că va reuși /²(CI), a anulat întâlnirea./¹*. (Punem întrebarea *de ce nesigur ?*).

20.- **a**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Să mai mergi o dată,/¹(CȚ) ți se va părea cu totul altfel acel loc./²(PP).*

21.- **b**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Și-a închipuit /¹(PP) că îi va fi ușor /²(CD)să câștige,/³(SB) dacă va cere ajutorul prietenilor săi./⁴(CȚ).*

22.- **d**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Supărat /¹ (PP) că nu a reușit /² (CI) să promoveze examenul de bacalaureat /³(CD) și obligat /¹ să se angajeze pe timpul verii, /⁴(CI)nu a mai putut pleca la mare. /¹*.

23.- **b**.- Delimitarea și felul propozițiilor:*El are putere de muncă,/¹(PP) tu(* subînțelegem *ai) creativitate,/²(PP) așadar este bine /³(PP)să alcătuiți o echipă /⁴ (SB) și să vă alegeți o temă de proiect /⁵(SB) care să aibă impact./⁵(AT).*

24.- **a**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *E atent /¹(PP), recitește cerințele /²(PP) și verifică răspunsurile,/³(PP) dar poate greși uneori./⁴(PP).* Primele două propoziții sunt în coordonare prin juxtapunere (despărțite prin virgulă), a două propoziție este în raport de coordonare copulativă prin conjuncția *și* cu propoziția a treia, iar propozițiile a treia cu a patra sunt în raport de coordonare adversativă prin conjuncția adversativă *dar.*

25.- **a**.- Verbele predicative sunt: *fiind oprit* = este verb predicativ la gerunziu, diateza pasivă cu funcția de c.c.cauză + *a pleca* = verb predicativ la infinitiv cu funcția de c.indirect + *s-a consolat* = verb predicativ, predicat verbal + *ascultând* = verb predicativ la gerunziu cu funcția de compl. indirect. **De reținut**: verbele predicative la moduri nepersonale nu pot îndeplini funcția sintactică de predicat, dar rămân tot verbe predicative, cu alte funcții sintactice.

26.- **d**.- În enunțul: *Este de necontestat /¹(PP) că datoria de a-i fi ajutat pe ceilalți a fost înțeleasă de majoritatea oamenilor. /²(SB).* Cuvintele subliniate au următoarele funcții sintactice: *de necontestat* = nume predicativ exprimat prin verb la supin,

formează predicatul nominal cu verbul copulativ *este* + *de a fi ajutat* = atribut verbal exprimat prin verb la infinitiv perfect + *a fost înțeleasă* = predicat verbal exprimat prin verb la indicativ, perfectul compus, diateza pasivă.

27.- **a**.- În enunțul: *Spectacolul a fost bine organizat /¹ (PP) și (a fost)aplaudat de public./² (PP).* Avem două predicate verbale la diateza pasivă.

28.-**d**.- În enunțul: *Eu, mama, cele două surori ale mele și un frate vom merge la spectacol.*, subiectul multiplu este: *eu, mama, surori și frate.*

29.- **d**.- În enunțul: *Nu a ținut cont în alegerea sa de nicio părere a celorlalți despre colegul venit cu trei săptămâni în urmă.*, atributele sunt: *sa* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv, Ac. + *nicio* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal negativ, Ac. + *a celorlalți* = atribut pronominal exprimat prin pronume demonstrativ de diferențiere, G. + *despre colegul* = atribut substantival prepozițional exprimat prin substantiv în Ac.(care părere ?) + *venit* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv provenit din participiu, Ac. + *trei* atribut adjectival exprimat prin numeral cardinal cu valoare adjectivală, cazul acuzativ.

30.- **b**.- În enunțul:*Ar fi putut fi promovat de managerul cel mai sever din acea instituție,* părțile de propoziție secundare sunt: *fi promovat* = complement direct exprimat prin verb la infinitiv, diateza pasivă + *de managerul* = complement de agent exprimat prin substantiv + *cel mai sever* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv la superlativ relativ de superioritate + *din instituție* = atribut substantival prepozițional exprimat prin substantiv + *acea* atribut adjectival exprimat prin adjectiv prono. minal demonstrativ de depărtate

Academia de Poliție "Alexandru Ioan Cuza"- Facultatea de Poliție și Penitenciare - seria a II-a - 2016

1.- Indică de câte ori litera *i* este semivocală în cuvintele: *pomi, ieșea, idee, iau, mei.*
a.- o dată; **b.-** de două ori; **c.-** de trei ori; **d.-** de patru ori.

2.- Indică seria în care *x* se pronunță *cs*: **a.-** exil, exfoliere, explicație, expresie;
b.- extracție,executiv,exploatare,explicit; **c.-** exercițiu,examen, exemplu, exulta;
d.- explicație, exonera, excepție, excavator.

3.- Conțin diftongi toate cuvintele din seria: **a.-** mescioară, trăgeau, ghiocei;
b.- genunchieră, troiță, fief; **c.-** îndeajuns,ianuarie,chei; **d.-**geam,templier,somieră.

4.- Aparțin vocabularului fundamental cuvintele din seria:
a.- boier, sat, apă, țărână; **b.-** trei, suspect, avion, românesc;
c.- pâine, seară, stau, lângă; **d.-** clasă, categorie, floarea-soarelui, auriu.

5.- Nu este pleonasm construcția: **a.-** june tânăr; **b.-** autoportret personal;
c.- noblețe aristocratică; **d.-** conducător despotic.

6.- Sinonimul cuv. *coerciție* este: **a.-**executare;**b.-**coerență;**c.-**constrângere;**d.-**colaborare.

7.- Alege seria în care toate cuvintele sunt neologisme:
a.- epocă, atitudine, concludent, regizor; **b.-** declin, sculptor, ființă, stabilitate;
c.- orizontal, patrimoniu, avere, credul; **d.-** vitalism, perplex, recidivă, vitregie.

8.- Precizează câte derivate cu prefixul *ne* sunt în seria: *neghiob, negreală, nelegiuit, neglijare, neîntemeiat, neîntrerupt, negoț, negociere, neînsemnat, neîndemânatic:*
a.- toate; **b.-** cinci; **c.-** șase; **d.-** șapte.

9.- Indică seria care conține numai locuțiuni: **a.-** în alt fel, zi-muncă, cu părere de rău;
b.- înainte-mergător, lacto-vegetarian, luare-aminte;
c.- înadins, luare de cuvânt, fără de; **d.-** de-a latul, înainte de, punct de vedere.

10.- Nu este pleonasm construcția: **a.-** dune de nisip; **b.-** picturi rupestre;
c.- copil infantil; **d.-** final dramatic.

11.- Indică numărul cuvintelor obținute prin conversiune din enunțul: *Toate sfaturile primite de la părinții mei îmi vor fi utile peste câțiva ani.* **a.-** 2; **b.-** 3; **c.-** 4; **d.-** 5.

12.- Indică seria care conține numai verbe de conjugarea I: **a.-** a îngreuna, a traversa;
b.- a deochea, a plăcea; **c.-** a încăpea, a plânge; **d.-** a cerceta, a bea.

13.- În enunțul: *Am merge cu tine, dar nu putem pleca acum.*, valorile morfologice ale verbelor subliniate sunt, în ordine: **a.-** auxiliar, predicativ, predicativ, predicativ;
b.- predicativ, predicativ, auxiliar,predicativ;**c.-**auxiliar, predic., predic.,copulativ;
d.- copulativ, predicativ, auxiliar, predicativ.

14.- În enunțul: *Și-a luat cărțile acasă.*, valoarea morfologică a cuv. *și* este:
a.- conj.coordonatoare cop.;**b.-**pron. reflexiv;**c.-** pron. personal;**d.-**adverb de mod.

15.- Indică seria care conține numai conjuncții coordonatoare:
a.-sau,dacă,să,ori;**b.-**deci,încât,așadar,și;**c.-**fie,sau,ori,mai;**d.-**însă,deci,nici,așadar.

16.- În enunțul: *Părea neatent și, de aceea, era să se lovească de un trecător.*, verbele sunt, în ordine: **a.-** copulativ impersonal, predicativ personal, predicativ impersonal;
b.- copulativ personal, predicativ impersonal, predicativ personal;
c.- predicativ impersonal, copulativ personal, predicativ personal;
d.- predicativ personal, copulativ impersonal, predicativ impersonal.

17.- În enunțul: *Dacă ai proceda cum ai promis, prietenul meu ți-ar putea mulțumi.*, modurile și timpurile verbelor sunt, în ordine:
a.- cond.-optativ,prezent;indicativ, perf.compus;cond.-opt.,prezent,infin. prez.;
b.- cond.-opt.perfect, cond.-opt.,prezent; indic., perf.compus;indic.,perf.simplu;
c.- indic.,perf.compus; cond.-opt.,prez.;cond.-opt.,prezent; infinitiv, prezent;
d.- indic.,viitor; indic.,perf.compus; indic.,perf.compus; indic., perfect simplu.

18.- Indică numărul verbelor predicative din enunțul: *Se pare că va pleca pentru a-și îndeplini promisiunea făcută pe vremea când era tânăr.* **a.-** 2; **b.-** 3; **c.-** 4; **d.-** 5.

19.- Indică numărul propozițiilor din fraza: *Spune-mi unde și când să aduc tot ce mi-ai împrumutat, ca să scap de o grijă.* **a.-** două; **b.-** trei; **c.-** patru; **d.-** cinci.

20.- Propozițiile subordonate din fraza: *Nu se știe dacă sportivii trebuie să își reactualizeze contractul, dar e posibil să fie nevoie să o facă.*, sunt:
a.-CD+SB+SB+CD; **b.-** SB+SB+SB+CI; **c.-**SB+PR+SB+CI; **d.-**CD+SB+PR+SB.

21.- În fraza: *Mi s-a părut întotdeauna că nu e ușor să fii cum își doresc alții.*, prop. subordonate sunt: **a.-**PR+SB+CD; **b.-**SB+SB+PR; **c.-**SB+CD+CM; **d.-**CD+SB+CI.

22.- În fraza: *Gândul că nu mă pot duce cu ei în excursie mă frământă de când am fost anunțată, fiindu-mi imposibil să reacționez.*, propozițiile subordonate sunt:
a.- AT + CT + SB; **b.-** CD + CT + CD; **c.-** SB + CZ + CI; **d.-** AT + CT +CD.

23.- Propozițiile subordonate din enunțul: *Ni s-a comunicat că excursia care era programată săptămâna viitoare se amână ca să fie incluse în circuit toate obiectivele.*,sunt: **a.-**CD+AT+CZ; **b.-**CI+CD+CNS; **c.-**SB+AT+CS; **d.-**SB+AT+CZ.

24.- În fraza: *Cum era foarte grăbit, a venit să-ți spună ceva foarte important.*, propozițiile subordonate sunt, în ordine: **a.-**CT+CL; **b.-**CZ+CS; **c.-**CM+CS; **d.-**CV+CZ.

25.- În propozițiile: *A înțelege așteptările celorlalți este necesar. Nevoia lui este de a înțelege responsabilitatea primită. Dorința de a înțelege explicația îl preocupă.*, funcțiile sintactice ale verbelor subliniate sunt, în ordine:
a.- subiect, compl. direct, atribut verbal; **b.-** nume pred., nume pred., atr. verbal;
c.- subiect, nume pred., atribut verbal; **d.-** c.direct, atribut verbal, nume pred.

26.- Raportul de coordonare disjunctivă se realizează în enunțul:
a.- *Plouă, dar copilul rămâne la joacă.***b.-***A învățat,deci se așteaptă la notă mare.*
c.- *Dorința lui este de a locui la mare sau la munte.*
d.- *Nici nu răspunde, nici nu participă la discuțiile celorlalți.*

27.- În enunțul: *Spectacolul a fost bine organizat și aplaudat de public.*, există:
a.- 2 predicate verbale; **b.-** 1 predicat nominal și 1 predicat verbal;
c.- 2 predicate nominale; **d.-** doar un predicat nominal.

28.- În fraza: *Pentru că este instruit de curând, poate aduce lămuririle necesare.*, nr. predicatelor este: **a.-** patru; **b.-** trei; **c.-** două; **d.-** unu.

29.- Funcțiile sintactice ale cuvintelor subliniate din enunțul: *Tot ce spui este important pentru mine.*, sunt, în ordine: **a.-**subiect, c.direct, c. indirect; **b.-**subiect, atr.pron.,c.c.scop;
c.- atribut adj., subiect, c. indirect; **d.-** subiect, atribut adj., nume predicativ.

30.- În enunțul: *Oameni trecând pe stradă par păpuși mișcătoare.*, cuvintele subliniate au funcțiile sintactice de: **a.-** c.c.timp, c. direct, nume predicativ;
b.- c.c.condițional, c.c.mod, nume pred.; **c.-** atribut verbal, nume pred., atr. adj.;
d.- compl. direct, nume predicativ, compl. indirect.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **c**.- Litera *i* notează o semivocală numai în cuvintele: *ie-şea, iau, mei*. În cuvântul *pomi* este i scurt, iar în cuvântul *i-de-e* este vocală.

2.- **d**.- Numai în cuvintele din varianta indicată *x* se pronunţă *cs*. În celelalte variante, sunt cuvinte în care *x* se pronunţă *gz*: *exil, executiv, exerciţiu, examen, exemplu.*

3.- **a**.- Pentru a evidenţia diftongii, despărţim în silabe. Există diftongi numai în silabele care au două sunete vocalice alăturate: *mes-coa-ră* (*i* este literă ajutătoare), *tră-gau* (*e* este literă ajutătoare), *ghi-o-cei* (*e* este şi vocală, şi literă ajutătoare, iar *i* este semivocală şi formează împreună un diftong descendent. În celelalte variante, nu sunt diftongi în cuvintele; *ge-nun-chi-e-ră, în-de-a-juns, geam* (*e* este literă ajutătoare), *so-mi-e-ră.*

4.- **c**.- În vocabularul fundamental intră numai cuvintele, simple, folosite curent de toţi românii. Celelalte cuvinte fac parte din masa vocabularului.

5.- **d**.- Numai varianta indicată nu conţine pleonasm.

6.- **c**.- Sinonimul cuvântului *coerciţie* =măsură de constrângere aplicată cuiva pentru a-l face să-şi îndeplinească o obligaţie.

7.- **a**.- În celelalte variante, există cuvinte mai vechi: *fiinţă, avere, vitregie.*

8.- **b**.- **De reţinut**: dând la o parte prefixul, trebuie să rămână cuvânt cu înţeles: *ne-legiuit, ne-întemeiat, ne-întrerupt, ne-însemnat, ne-îndemânatic.*

9.- **d**.- În celelalte variante nu sunt locuţiuni: *zi-muncă, cu părere de rău, înainte-mergător, lacto-vegetarian, luare-aminte, înadins, fără de.*

10.- **d**.- În celelalte variante există pleonasme.

11.- **c**.- În enunţul: *Toate sfaturile primite de la părinţii mei îmi vor fi utile peste câţiva ani.*, cuvintele obţinute prin conversiune sunt: *toate* = din pronume nehotărât aşezat în faţa substantivului devine adjectiv pronominal nehotărât + *primite* = din verb la participiu, aşezat după substantiv devine adjectiv + *mei* = din pronume posesiv, aşezat după substantiv articulat cu articol hotărât devine adjectiv pronominal posesiv + *câţiva* = din pronume nehotărât aşezat în faţa substantivului devine adjectiv pronominal nehotărât.

12.- **a**.- Verbele de conjugarea I se termină la infinitiv în *a*; în celelalte variante găsim verbe de conj. a II-a: *a deochea, a plăcea, a bea.*

13.- **a**.- În enunţul: *Am merge cu tine, dar nu putem pleca acum.*, valorile morfologice ale verbelor subliniate sunt în varianta corectă.

14.- **b**.- În enunţul: *Şi-a luat cărţile acasă,* cuvântul *şi* este pronume reflexiv (se acordă în număr cu verbul), dar are funcţia sintactică de atribut pronominal în dativul posesiv – pentru că după verb este un substantiv articulat hotărât.

15.- **d**.- În celelalte variante sunt şi conjuncţii subordonatoare: *dacă, să, încât, mai* (care este adverb de mod).

16.- **b**.- În enunţul: *Părea neatent şi, de aceea, era să se lovească de un trecător.*,verbele sunt, în ordine: *părea* = verb copulativ personal (are subiect) + *era* = verb predicativ impersonal (are sensul de *se întâmpla*) + *să se lovească* = verb predicativ personal.

17.- **a**.- Verbele din enunţul dat sunt la modurile şi timpurile din varianta corectă.

18.- **b**.- Verbele predicative sunt toate verbele care, la un mod personal formează singure predicatul verbal, în afară de verbele auxiliare şi copulative care sunt verbe nepredicative – nu pot forma singure predicatul. Verbele predicative rămân tot predicative, chiar dacă sunt la moduri nepersonale. În enunţul dat, verbele predicative sunt: *se pare, va pleca şi a îndeplini.*

19.- **d**.- **De reţinut**: fiecare mijloc de legătură introduce o propoziţie nouă şi subînţelege predicatul: *Spune-mi /[1](PP) unde (să aduc)/[2](CD) şi când să aduc tot /[3](CD) ce mi-ai împrumutat,/[4](AT) ca să scap de o grijă./[5](CS).* Sunt cinci propoziţii.

20.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Nu se ştie /[1](PP) dacă /[2](SB) sportivii /[3](SB) trebuie /[2] să îşi reactualizeze contractul /[3], dar e posibil /[4](PP) să fie nevoie /[5](SB) să o facă./[6](CI).* Substantivul *sportivii* nu este subiectul verbului impersonal *trebuie,* ci al propoziţiei subiective ce urmează după *trebuie.*

21.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Mi s-a părut întotdeauna /[1](PP) că nu e uşor /[2](SB) să fii /[3](SB) cum îşi doresc alţii./[4](PR).*

22.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Gândul /[1](PP) că nu mă pot duce cu ei în excursie /[2](AT) mă frământă /[1] de când am fost anunţată,/[3](CT) fiindu-mi imposibil /[1] să reacţionez./[4](SB).*

23.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Ni s-a comunicat /[1](PP) că excursia /[2](SB) care era programată săptămâna viitoare /[3](AT) se amână /[2] ca să fie incluse toate obiectivele./[4](CS).*

24.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor:*Cum era foarte grăbit,/[1](CZ)a venit/[2](PP) să-ţi spună ceva foarte important./[3](CS).*

25.- **c**.- Funcţiile sintactice ale verbelor subliniate în textul dat sunt în varianta corectă.

26.- **c**.- Raportul de coordonare disjunctivă se realizează prin conjuncţiile: *sau, ori, fie.*

27.- **a**.- În enunţul: *Spectacolul a fost bine organizat şi (a fost)aplaudat de public.*, există două predicate verbale la diateza pasivă. Al doilea subînţelege verbul aux. *a fi.*

28.- **c**.- În enunţul: *Pentru că este instruit de curând, poate aduce lămuririle necesare.*, sunt numai două predicate, ambele verbale (primul este la diateza pasivă), iar verbul *aduce* are funcţia de compl. direct exprimat prin verb la infinitiv.

29.- **a**.- În enunţul: *Tot /[1](PP) ce spui /[2](AT) este important pentru mine.*, cuvintele subliniate au funcţiile sintactice de: *tot* = subiect exprimat prin pronume nehotărât + *ce* = compl.direct exprimat prin pronume relativ + *pentru mine* = compl. indirect exprimat prin pronume personal.

30.- **c**.- În enunţul:*Oameni trecând pe stradă par păpuşi mişcătoare*,cuv. subliniate au funcţiile: *trecând* = atribut verbal exprimat prin verb la gerunziu + *păpuşi* = nume predicativ exprimat prin substantiv + *mişcătoare* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv propriu-zis.

Academia de Poliție "Alexandru Ioan Cuza" – Facultatea de Poliție de Frontieră – 2016

1.- Cuvântul *geofizician* conține: **a.-** 3 vocale; **b.-** 4 vocale; **c.-** 5 vocale; **d.-** 6 vocale.
2.- Indică seria care conține numai cuvinte corect despărțite în silabe:
a.- com-pa-ni-on, co-trop-i-tor, o-mle-tă;
b.- de-mo-niac, di-stin-ctiv, frac-ți-o-nar, gla-svand;
c.- me-dia-ti-za-re, pa-ri-zian-că, prio-ri-tar, si-tua-ție;
d.- su-ple-țe, ob-ștesc, sculp-tu-ral, co-vri-gă-ri-e.
3.- Precizează câte dintre literele *i* se realizează ca vocale în cuvintele: *prieten, piatră, pai, copaci:* **a.-** una; **b.-** două; **c.-** trei; **d.-** patru.
4.- Antonimul cuvântului *eterogen* este: **a.-**monofil; **b.-** multiform; **c.-**dispersat; **d.-**unitar.
5.- Antonimul cuvântului *ipocrit* este: **a.-** duplicitar; **b.-** oneros; **c.-**autoritar; **d.-** cinstit.
6.- Indică seria în care sunt corecte toate numele de locuitori derivate de la substantivele: *Alba Iulia, Paris, Madrid, Baia Mare:* **a.-** alba-iulian, parizian, madrilean, baiamărean;
b.- madrilez, albaiulian, parisian, băimărean;
c.- parizian, băi-mărean, alba-iulian, madrilean
d.- albaiulian, parizian, madrilen, băimărean.
7.- Indică seria care conține numai cuvinte compuse, corect scrise:
a.- Albă ca Zăpada, Noua-Zeelandă, de altfel, Oceanul-Înghețat-de-Nord;
b.- bun-rămas, an-lumină, Câmpia de Vest, câine-de-mare;
c.- Mircea-cel-Bătrân, de-nevoie, apă-albă, bună-dimineața;
d.- mâine-dimineață, după-amiază, du-te-vino, Valea-lui-Mihai.
8.- Indică seria care nu conține structuri pleonastice:
a.- eșantion de probă, blocnotes pentru însemnări, briză ușoară a mării;
b.- conjunctură nefericită, discurs solemn, originalitate incontestabilă;
c.- calomnie neadevărată, curaj temerar, cadență ritmică;
d.- exemplu pilduitor, gardian de pază, ghid călăuzitor.
9.- Indică enunțul în care paronimul este corect utilizat: **a.-** *A studiat epoca glacială.*
b.- *Pendula atârna deasupra noastră.* **c.-** *Perceptorul a instruit bine copilul.*
d.- *Eforturile înzecite au fost de prisos.*
10.- Indică numărul cuvintelor compuse din enunțul: *Am aflat de la prietenii tăi despre intenția de a-i ajuta pe tustrei în orice situație:* **a.-** 2; **b.-** 3; **c.-** 4; **d.-** 5.
11.- Alege cuvântul potrivit pentru următoarea definiție: *Parte componentă a artei militare, care se ocupă cu problemele pregătirii și ducerii războiului și operațiilor militare.,* **a.-** tactică; **b.-** metodă; **c.-** strategie; **d.-** acțiune.
12.- Conține numai adverbe seria: **a.-** apoi, acolo, după; **b.-** de lângă, așa, tocmai;
c.- totdeauna, mai, orice; **d.-** abia, întruna, acasă.
13.- În enunțul: *Niciun elev nu a adus vreo îmbunătățire acestui program organizat de câțiva colegi.,* există: **a.-** două pronume și două adjective pronominale;
b.- 3 adjective pronominale; **c.-** 4 adjective pron.; **d.-** 1 pronume și 3 adj.pron.
14.- Valorile morfologice ale lui *de* în enunțurile: *Are o sănătate de fier. De vei veni, anunță-mă. Așa s-a supărat de nu a mai putut rămâne cu ceilalți.,* sunt, în ordine:
a.- prepoziție simplă, conjuncție subordonatoare, conjuncție subordonatoare;

b.- prepoziție simplă în toate; **c.-** conjuncție subordonatoare în toate enunțurile.
d.- prepoziție simplă, prepoziție simplă, conjuncție subordonatoare.
15.- Indică seria care conține numai substantive defective de plural:
a.- prîslea, căruțețe, rouă, legalitate; **b.-** barbarism, calende, jale, oscminte;
c.- onoare, iețe, zori, romantism; **d.-** acurațețe, confetti, iele, taclale.
16.- Indică seria prepozițiilor care impun cazul dativ:
a.- împrejurul, împotriva, asupra; **b.-** potrivit, asemenea, contrar;
c.- grație, aidoma, contra; **d.-** conform, mulțumită, împotriva.
17.- Valorile morfologice ale lui *cel* în enunțurile următoare: *Cel de acolo mi se pare cunoscut. Profesorul cel sever este, totuși, apreciat de elevi. Pe cel deal, pe cel colnic, îl văzu pe bădița.,* sunt: **a.-** pron. demonstrativ, art. demonstr., art. demonstr., art. dem.;
b.- pronume demonstrativ, articol demonstrativ, pron.dem., pron. demonstrativ;
c.- pron.demonstrativ, art. demonstrativ, adj.pron.demonstr., adj.pron.dem.;
d.- articol demonstrativ în toate situațiile.
18.- Indică numărul verbelor auxiliare din enunțul: *Am să fiu mai bun, dacă voi fi motivat de profesori:* **a.-** unu; **b.-** două; **c.-** trei; **d.-** patru.
19.- Indică numărul propozițiilor subordonate din fraza: *Să fi mers, ai fi aflat și tu cât de mare este provocarea de a porni o activitate atât de competitivă, încât sunt puțini curajoși care să participe la această competiție, cu toate că premiul este incitant:*
a.- trei; **b.-** patru; **c.-** cinci; **d.-** șase.
20.- Elementul de relație care nu poate introduce o propoziție subordonată de cauză este:
a.- dacă; **b.-** să; **c.-** unde; **d.-** că.
21.- Precizează numărul propozițiilor subordonate atributive din fraza: *Pe cei care mi-au fost vecini i-am revăzut la petrecerea unde fusesem invitat și la care ajunsesem cu întârziere:* **a.-** una; **b.-** două; **c.-** trei; **d.-** patru.
22.- Propozițiile subordonate din fraza: *Unde merge, încearcă să atragă atenția și să se impună fără a crea discuții.,* sunt, în ordine:
a.- CL+CD+CD; **b.-** CL+CD+CD+CM; **c.-** CȚ+CD+CD+CM; **d.-** CZ+PR+CM.
23.- În fraza: *Știe dacă va ajunge unde și-a propus, pentru că întotdeauna a fost un om care și-a calculat șansele.,* propozițiile subordonate sunt, indiferent de ordine:
a.-CȚ+PR+AT+CI;**b.-**CD+AT+PR+CZ;**c.-**AT+CZ+CD+CL;**d.-**AT+CD+PR+SB.
24.- În fraza: *Cine va reuși această performanță, acela va obține premiul pe care toți l-au dorit atât de mult, că s-au înscris foarte mulți candidați.,* prop.subordonate sunt,în ordine: **a.-** SB+AT+CNS; **b.-** AT+AT+CM; **c.-** SB+AT+CZ; **d.-** AT+AT+CZ.
25.- În enunțul: *Călătoria cu bunica la Mangalia este o oportunitate.,* substantivele sunt:
a.- subiect, compl.ind., c.c.loc, nume predicativ;
b.- compl. direct, atribut subst. prepozițional, c.c.loc, nume predicativ;
c.- subiect, compl. indirect, c.c.loc, complement direct;
d.- subiect, atribut subst. prepozițional, atribut subst. prep., nume predicativ.
26.- Enunțul în care nu există un complement circ. de loc este:
a.- *Plecarea lui, în grabă, la bunici mi-a încurcat planurile.*
b.- *Am fost și ieri în acel loc.* **c.-** *Nu a observat că în fața lui s-a oprit o mașină.*
d.- *Zgomotele se auzeau de jos.*
27.- În enunțul: *Acestor prieteni ai tăi le datorez reușita mea.,* structura marcată este:
a.- pronume personal / atribut pronominal genitival;

b.- adjectiv pronominal posesiv / atribut adjectival;
c.- pron. posesiv / atr. pron. prepoziţional; **d.-** adj.pron.posesiv /atr.pron.genitiv.

28.- Enunţul în care substantivul nu îndeplineşte funcţia sintactică de nume pred. este:
a.- *A ajuns un antrenor renumit.* **b.-** *Salutul înseamnă respect şi educaţie.*
c.- *Devenind actor, a fost foarte fericit.* **d.-** *Iubirea reprezintă totul.*

29.- În enunţul: *Bineînţeles că ne va fi uşor să cumpărăm apartamentul de sus.*,adverbele au, în ordine, funcţiile sintactice de: **a.-** predicat verbal, predicat verbal, c.c.loc;
b.- pr.verbal,nume predic., atr. adverbial;**c.-** c.c.mod, nume predic., atr. adverbial;
d.- c.c.mod, nume predicativ, c.c.loc.

30.- În enunţul: *Aflasem de conflictul care era între ei de ceva timp.,* cuvântul *care* este:
a.- nume predicativ; **b.-** atribut pronom.; **c.-** atribut adjectival; **d.-** subiect.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **d**.- Pentru a afla vocalele, despărţim cuv. în silabe.Orice silabă conţine o vocală: *ge-o-fi-zi-ci-an.* Sunt şase silabe, deci sunt şase vocale.

2.- **d**.- În celelalte variante, se despart corect: *com-pa-nion, co-tro-pi-tor, de-mo-ni-ac, dis-tinc-tiv, frac-ţi-o-nar, glas-vand, me-di-a-ti-za-re, pa-ri-zi-an-că, pri-o-ri-tar, si-tu-a-ţi-e.*

3.- **a**.- Numai în cuvântul *pri-e-ten* litera *i* este vocală. În cuvintele *pia-tră* şi *pai* este semivocală, iar în cuvântul *co-paci* este literă ajutătoare.

4.- **d**.- Sinonimele cuvântului *eterogen* = diferit, felurit, deosebit; antonimul = unitar.

5.- **d**.- Sinonime ale cuvântului *ipocrit* =prefăcut, făţarnic, care trădează, necinstit; antonimul = cinstit.

6.- **d**.- Numele de locuitori ale oraşelor date sunt în varianta indicată.

7.- **b**.- În celelalte variante, se scriu corect: *Albă-ca-Zăpada* (toate substantivele proprii compuse din basme se scriu cu cratimă), *Noua Zeelandă, Oceanul Îngheţat de Nord, Mircea cel Bătrân, de nevoie, apă albă, bună dimineaţa, Valea lui Mihai.*

8.- **b**.- În celelalte variante sunt pleonasme.

9.- **d**.- În celelalte variante, enunţurile corecte sunt: *A studiat epoca glaciară. Pendula atârna (pe perete). Preceptorul a instruit bine copilul.*

10.- **c**.- În enunţul: *Am aflat de la prietenii tăi despre intenţia de a-i ajuta pe tustrei în orice situaţie.*, sunt compuse cuvintele: *de la* (prepoziţie compusă), *despre, tustrei, orice.*

11.- **c**.- Pentru definiţia dată, cuvântul potrivit este *strategie*.

12.- **d**.- În celelalte variante sunt: prepoziţii (*după, de lângă*) şi pron. nehot. *orice.*

13.- **c**.- În enunţul: *Niciun elev nu a adus vreo îmbunătăţire acestui program organizat de câţiva colegi.*, cuvintele subliniate sunt, în ordine: adjectiv pronominal negativ, adjectiv pronominal nehotărât, adjectiv pronominal demonstrativ şi adjectiv pronominal nehotărât.

14.- **a**.- Valorile morfologice ale cuvântului *de* sunt în var. indicată. **De reţinut**: când prepoziţia *de* este urmată de verb, devine conjuncţie subordonatoare cu sensul de *dacă, încât, ca să;* dacă are în faţă un substantiv, devine pronume relativ cu sensul de *pe care: Băiatul de-l vezi e colegul meu.* (pe care).

15.- **a**.- Substantive defective de plural sunt în varianta indicată.

16.- **b**.- Prepoziţiile specifice cazului dativ sunt: *graţie, mulţumită, datorită, potrivit, conform, contrar, asemenea, aidoma.*

17.-**c**.- **De reţinut**: cuvintele:*cel,cea, cei, cele, celui,celei, celor* sunt articole demonstrativ-adjectivale numai când sunt urmate de un adjectiv sau de un numeral. În restul situaţiilor devin pronume demonstrative scurte cu sensul de *acela, aceea etc.*,iar dacă stau în faţa substantivelor, devin adjective pronominale demonstrative (*cel deal, cel colnic*).

18.- **c**.- În enunţul: *Am să fiu mai bun, dacă voi fi motivat de profesori.*, cuv. subl. sunt verbe aux.şi ajută la form. timpurilor: viitor pop.(*am*) şi viitor anterior(*voi* şi *fi*).

19.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Să fi mers, /[1] (CT) ai fi aflat şi tu /[2] (PP) cât de mare este provocarea de a porni o activitate atât de competitivă,/[3] (CD) încât sunt puţini curajoşi /[4] (CNS) care să participe la această competiţie,/[5] (AT) cu toate că premiul este incitant./[6] (CV).* Sunt cinci propoziţii subordonate.

20.- **b**.- Elementul de relaţie care nu poate introduce o prop. cauzală este *să*.Celelalte elemente de relaţie pot introduce: *Dacă (sau unde) n-ai învăţat,/(CZ) ai luat notă mică./[2] PP).* Este cauză şi efect.

21.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Pe cei /[1] (PP) care mi-au fost vecini /[2] (AT) i-am revăzut la petrecerea /[1] unde fusesem invitat /[3] (AT) şi la care ajunsesem cu întârziere./[4] (AT).* Sunt trei propoziţii atributive.

22.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Unde merge /[1] (CL) încearcă /[2] (PP) să atragă atenţia /[3] (CD) şi să se impună fără a crea discuţii./[4] (CD).*

23.- **c**.- Delimit. şi felul prop.: *Ştie /[1] (PP) dacă va ajunge /[2] (CD) unde şi-a propus,/[3] (CL) pentru că întotdeauna a fost un om /[4] (CZ) care şi-a calculat şansele./[5] (AT).*

24.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Cine va reuşi această performanţă,/[1] (SB) acela va obţine premiul /[2] (PP) pe care toţi l-au dorit atât de mult,/[3] (AT) că s-au înscris foarte mulţi candidaţi./[4] (CNS).*

25.-**d**.- În enunţul: *Călătoria cu bunica la Mangalia este o oportunitate.*, analiza substantivelor este următoarea: *călătoria* = subiect + *cu bunica* = atribut substantival prepoziţional + *la Mangalia* = atribut substabntival prepoziţional (care călătorie ?) + *o oportunitate* = nume predicativ, formează predicatul nominal cu verbul copulativ *este.*

26.-**a**.- Numai în varianta **a** nu există c.c.loc.Substantivul *la bunici* este atribut substantival prepoziţional, nu este c.c.loc, deoarece determină subst. *plecarea.*

27.- **b**.- Pronumele posesiv *ai tăi* are funcţia de atribut adjectival, pentru că se acordă în gen, număr şi caz cu substantivul *prieteni.*

28.- **d**.- Numai în enunţul: *Iubirea reprezintă totul.*, avem pred. verbal. În alte enunţuri, subst. au funcţia de nume pred. (după verbul copulativ la gerunziu *devenind*).

29.- **b**.- În enunţul: *Bineînţeles că ne va fi uşor să cumpărăm apartamentul de sus.*, adverbele subliniate au următoarele funcţii sintactice: *bineînţeles* = predicat verbal exprimat prin adverb predicativ + nume predicativ exprimat prin adverb de mod, formează predicatul nominal cu verbul copulativ *va fi* – expresie verbală impersonală + *de sus* = atribut adverbial.

30.- **d**.- În enunţul:*Aflasem de conflictul /[1] (PP)care era între ei de ceva timp./[2] (AT).*Pron. relativ *care* are funcţia de subiect în propoziţia atributivă.

Academia de Poliţie „Alexandru Ioan Cuza" – Facultatea de Jandarmi – 2016.

1.- Precizează în câte cuvinte din seria următoare, *e* şi *i* sunt litere ajutătoare, nerealizându-se fonetic: *oceanolog, agheazmă, veghe, chitară, acetonă, unghie.*
a.- două; **b.-** trei; **c.-** patru; **d.-** cinci.

2.- Conţin triftongi cuvintele din seria: **a.-** mioară, mergeau, vegheai, bănuială;
b.- fugeai, linioară, ploios, ursoaică; **c.-** tigroaică, plăteai, leoarcă, voiau;
d.- mamaie, fecioară, zmeoaică, maiou.

3.- Indică seria în care literele notează numai vocale: **a.-** a, e, ă, î;
b.- i. o. u. â; **c.-** î, ă, a, â; **d.-** â, î, a, u.

4.- Sinonimul cuvântului *aleatoriu* este:
a.- obligatoriu; **b.-** selectiv; **c.-** accidental; **d.-** indubitabil.

5.- Aparţin masei vocabularului cuvintele din seria:
a.- strălucitor, atroce, coadă, după; **b.-** după-amiază, oricine, aeronavă, pământiu;
c.- cai-putere, profitor, antic, lapte; **d.-** alb-gălbui, îngăduinţă, părinţi, iarbă.

6.- Indică seria care conţine cuvinte derivate:
a.- necredinţă, ştiutor, florar, cruciş; **b.-**spoială, loialitate, apicol, colectiv;
c.- luminiscenţă, stelar, alegere, carton; **d.-** cameristă, astăzi, înota, înnoitor.

7.- Indică seria care conţine numai cuvinte scrise corect:
a.- ultimile, să aivă, voiam, să copieze; **b.-** ultimele, să aibă, vroiam, să copie;
c.- ultimile, să aibă, vroiam, să copie; **d.-** ultimele, să aibă, voiam, să copieze.

8.- Sinonimul cuvântului *funest* este: **a.-** fantasmagoric;
b.- funcţional; **c.-** furibund; **d.-** funebru.

9.- Indică seria care conţine numai cuvinte compuse, scrise corect:
a.- băieţi nou-născuţi, rezultatele bună-credinţei, rude noi-venite;
b.- rezultatele bunăcredinţei, parlamentari noi-aleşi, haină nou-nouţă;
c.- parlamentari nou-aleşi, avantajele bunăstării, haină nou-nouţă;
d.- avantajele buneistării, rude nou-venite, băieţi nou-născuţi.

10.- Indică enunţul în care paronimul este corect utilizat:
a.- *Avea probleme familiare.* **b.-** *Neregula era flagrantă.*
c.- *Au ajuns la zăcământul carbonier.* **d.-***A fost publicat un nou fascicul din roman*

11.- Sunt corect scrise cuvintele din seria: **a.-** înota, escroc, tango;
b.- înota, excroc, tangou; **c.-** înnota, excroc, tango; **d.-** înota, escroc, tangou.

12.- În enunţul: *Economiile au fost făcute în vederea achiziţionării unui apartament în centru.,* substantivele sunt, în ordine, în cazurile:
a.- nominativ, dativ, genitiv, acuzativ; **b.-** nominativ, genitiv, genitiv, acuzativ;
c.- acuzativ, genitiv, dativ, nominativ; **d.-** nominativ, acuzativ, genitiv, acuzativ.

13.- Precizează valoarea morfologică şi funcţia sintactică pentru cuvintele subliniate din enunţul: *Revolta lui a fost împotriva noastră.*
a.-pron. posesiv / atribut pronominal genitival; pronume posesiv/nume predicativ;
b.- pron. personal / atr. pronom. genitival; adj. pronom. posesiv / atr. adjectival;
c.- pron. personal / atr.pronom.genitival; adj. pronom. posesiv / nume predicativ;
d.- adjectiv pronom.posesiv / atribut adjectival; pronume posesiv / c.c.mod.

14.- Interjecţiile predicative sunt cele din seria: **a.-** miau ! tic-tac ! poc !
b.- buf ! na! ah ! **c.-** uite ! of ! vai ! **d.-** hai ! poftim ! iată !

15.- Sunt corecte toate formele de genitiv-dativ ale substantivelor / structurilor din seria:
a.- maicii, jantii, mătuşă-mii, fi-mii; **b.-** maichii, jenţii, mătuşi-mi, fi-mi;
c.- maicăi, jentei, mătuşă-mi, fie-mi; **d.-** maicei, jantei, mătuşi-mii, fie-mii.

16.- Indică enunţul în care verbul *a fi* nu are valoare predicativă:
a.- *Părinţii erau în şedinţă.* **b.-** *Va fi recompensat pentru reuşita sa.*
c.- *Ieri a fost un congres multinaţional.* **d.-** *Pe unde ai fost azi dimineaţă ?*

17.- Indică enunţul în care acordul este realizat corect:
a.- *Ce-s cu astea ?* **b.-** *Nici Mihai,nici colegul său nu va participa la selecţie.*
c.- *Rezultatul de la probe i-au nemulţumit.* **d.-** *Fiecare dintre cei trei a participat.*

18.- Indică seria care conţine numai verbe la perfectul simplu:
a.- merseşi, văzurăm, auzii, plânse; **b.-** luptase, crezu, veneai, făcui;
c.- ciopli, băură, chemaserăm, trase; **d.-** scrisese, atrase, uita, zbură.

19.- Indică varianta în care propoziţiile sunt delimitate corect, în ordinea apariţiei pred.;
a.- *Astăzi, când am plecat de la cantilerie,/[1] d. Georgescu, şeful, mi-a zis /[2] să te anunţ /[3] că /[5] dacă nu vii mâine la serviciu /[4] poţi /[5] să nu mai vii./[6]*
b.- *Astăzi /[2] când am plecat de la cantilerie,/[1] d. Georgescu, şeful, mi-a zis /[2] să te anunţ /[3] că /[5] dacă nu vii mâine la serviciu /[4] poţi să nu mai vii./[5]*
c.- *Astăzi /[2] când am plecat de la cantilerie,/[1] d. Georgescu, şeful, /[2] mi-a zis /[3] să te anunţ că,/[4] dacă nu vii mâine la serviciu /[5] poţi /[6] să nu mai vii. /[7]*
d.- *Astăzi /[2] când am plecat de la cantilerie,/[1] d. Georgescu, şeful, mi-a zis /[2] să te anunţ /[3] că, /[5] dacă nu vii mâine la serviciu /[4] poţi /[5] să nu mai vii./[6]*

20.- În fraza: *Se bucura la gândul că, în sfârşit, va fi avansat, pentru ca ideile lui să poată fi puse în practică.,* propoziţiile subordonate sunt, în ordine:
a.- CZ + CZ; **b.-** AT + CS; **c.-** CZ + CI; **d.-** AT + CI.

21.- Se găsesc două subordonate în raport de coordonare în fraza:
a.- *Dacă mergeţi mai repede, ajungeţi la timp şi vă puteţi odihni suficient.*
b.- *Deşi a întârziat, a fost aşteptat cu răbdare şi primit cu braţele deschise.*
c.- *Nu-mi place că nu este atent şi că întotdeauna trebuie să-i repeţi ce să facă.*
d.- *Are dorinţa puternică să termine toate lucrările pentru a pleca în vacanţă.*

22.- În fraza: *Nu-l tentează să mai încerce.,* propoziţia subordonată este:
a.- completivă directă; **b.-** completivă indirectă; **c.-** de cauză; **d.-** subiectivă.

23.- Indică numărul de propoziţii din fraza: *A considerat că trebuie să plece, nemaiputând suporta ironiile celorlalţi, când îl vedeau.* **a.-** 2; **b.-** 3; **c.-** 4; **d.-** 5.

24.- Pronumele relativ *cine* introduce o propoziţie subordonată subiectivă în enunţul:
a.- *Se gândeşte cine este mai bun pentru funcţie.*
b.- *Întrebarea este cine îl va întâmpina.*
c.- *Nu s-au hotărât cine merită premiul.* **d.-** *Nu e potrivit cine a fost ales.*

25.- În enunţul: *M-am întâlnit cu cele două reprezentante ale voastre.*, cuv. marcat este:
a.- pronume personal, cazul genitiv / atribut pronominal genitival;
b.- pronume posesiv, cazul acuzativ / atribut pronominal prepoziţional;
c.- adjectiv pronominal posesiv, cazul acuzativ / atribut adjectival;
d.- adjectiv pronominal posesiv, cazul genitiv, / atribut adjectival.

26.- Precizează modurile şi timpurile verbelor din enunţul: *Propunerea lui nu m-ar fi putut convinge.* **a.-** condiţional-optativ perfect; infinitiv prezent;
b.-conjunctiv perfect; infinitiv prezent; **c.-**indicativ perfect compus; infin.perfect;
d.- condiţional-optativ prezent; infinitiv perfect.

27.- În propoziţia: *Casa aceasta este a alor noştri.*, structura subliniată este:
a.- pronume posesiv, nominativ / nume predicativ;
b.- adjectiv pronominal posesiv, genitiv, nume predicativ;
c.- adjectiv pronominal posesiv, acuzativ / complement indirect;
d.- pronume posesiv, genitiv / nume predicativ.

28.- Indică numărul verbelor predicative din enunţul: *Gândindu-ne la comportamentul lui, este greu de spus dacă îl putem ajuta:* **a.-** 1; **b.-** 2; **c.-** 3; **d.-** 4.

29.- În enunţul: *Nu m-ar fi putut înţelege niciodată.*, predicatul este:
a.-nu ar fi putut înţelege; **b.-**nu m-ar înţelege; **c.-**nu ar fi putut; **d.-**nu m-ar fi putut.

30.- În propoziţia:*Prietenii noştri ajută voluntar toţi tinerii doritori de înaltă specializare* se găsesc: **a.-**2 atr. adjectivale; **b.-** 3 atr. adjectivale; **c.-** 4 atr. adj.; **d.-** 5 atr. adjectivale.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **a.-** În transcrierea fonetică, *e* este literă ajutătoare numai în cuvintele: *o-ca-no-graf* şi *a-ghas-mă.* În celelalte variante, *e* şi *i* sunt şi vocale, şi litere ajutătoare: *ve-ge, ci-ta-ră, a-ce-to-nă, un-gi-e.* Litera *h* este întotdeauna literă ajutătoare în grupurile *che, chi, ghe, ghi.*

2.- **c.-** Pentru a afla triftongii, despărţim cuvintele în silabe: *ti-groai-că, plă-teai, leoar-că, vo-iau.* În celelalte variante, sunt diftongi în: *mi-oa-ră, mer-gau, ve-gai, bă-nu-ia-lă, fu-gai, li-ni-oa-ră, plo-ios, ma-ma-ie, fe-coa-ră* (cuvintele sunt transcrise fonetic).

3.- **c.-** Sunt întotdeauna vocale: *a, ă, â, î.* Sunt vocale sau semivocale: *e, i, y, o, u.* În limba română nu există numai semivocale.

4.- **c.-** Sinonimul cuvântului *aleatoriu* = accidental, întâmplător.

5.- **b.-** În celelalte variante sunt şi cuvinte care fac parte din vocabularul fundamental: *coadă, după,lapte, părinţi, iarbă.*

6.- **a.-** În celelalte variante sunt şi cuvinte nederivate:*apicol,colectiv,carton,astăzi,înota.*

7.- **d.-** Sunt scrise corect numai cuvintele din varianta indicată.

8.- **d.-** Sinonimul cuvântului *funest* = funebru.

9.- **c.-** Sunt scrise corect numai cuvintele compuse din variante indicată.

10.- **b.-** În celelalte variante, formele corecte sunt: *Avea probleme familiale. A ajuns la zăcământul carbonifer. A fost publicat un nou fascicul din roman.*

11.- **d.-** Cuvintele date sunt scrise corect numai în varianta indicată.

12.- **b.-** În enunţul: *Economiile au fost făcute în vederea achiziţionării unui apartament în centru.*, substantivele subliniate se analizează corect: *economiile* = subiect exprimat prin substantiv în N.+ *în vederea achiziţionării* = c.c.scop exprimat prin substantiv în genitiv precedat de locuţiunea prepoziţională specifică genitivului *în vederea* + *unui apartament* = atribut substantival genitival

exprimat prin substantiv în genitiv articulat cu articolul nehotărât + *în centru* = atribut substantival prepoziţional exprimat prin substantiv în acuzativ.

13.- **c.-** În enunţul: *Revolta lor a fost împotriva noastră.*, cuvintele subliniate sunt: *lor* = atribut pronominal genitival exprimat prin pronume personal + *(împotriva) noastră* = nume predicativ – formează predicatul nominal cu verbul copulativ *a fost* exprimat prin adjectiv pronominal posesiv în genitiv precedat de prepoziţia specifică genitivului *împotriva.*

14.- **d.-** Sunt interjecţii predicative: *hai ! poftim ! iată ! uite ! iaca ! na !* şi unele interjecţii onomatopee neurmate de un predicat (*Iepurele ţuşti ! în pădure).*

15.- **d.-** Formele corecte de genitiv-dativ ale substantivelor date sunt în varianta indicată.

16.- **b.-** În alte variantelor verbul *a fi* are valoare predicativă de: *se aflau,s-a desfăşurat, ai umblat.*În enunţul corect: *Va fi recompensat pentru reuşita sa.*, verbul a fi este auxiliar în cadrul verbului la diateza pasivă.

17.- **d.-** În celelalte variante, acordul corect este: *Ce-i cu astea ? Nici Mihai, nici colegul tău de bancă nu vor participa la selecţia... Rezultatul la probe i-a nemulţumit.*
De reţinut: când subiectul este exprimat prin pronumele nehotărât *fiecare*, urmat de atribut la plural, predicatul se pune la singular: *Fiecare dintre cei trei a participat la competiţie.*

18.- **a.-** Sunt la perfectul simplu numai verbele din varianta corectă. În celelalte variante sunt verbe şi la: mai-mult-ca-perfect: *luptase, chemaserăm, scrisese* sau imperfect: *veneai, băură,uita.*

19.- **d.-** Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Astăzi /² (PP) când am plecat de la cantilerie /¹ (CT), d. Georgescu, şeful, mi-a zis /² să te anunţ /³ (CD) că /⁵ (CD) dacă nu vii mâine la serviciu /⁴ (CT) poţi /⁵ să nu mai vii./⁶ (CD).* Numerotarea propoziţiilor este în ordinea predicatelor.

20.- **b.-** Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Se bucura la gândul /¹ (PP) că, în sfârşit, va fi avansat /² (AT), pentru ca ideile lui să poată fi puse în practică./³ (CS).*

21.- **c.-** Delimitarea şi felul propoziţiilor din varianta corectă: *Nu-mi place /¹ (PP) că nu este atent/² (SB)şi că întotdeauna trebuie/³ (SB)să-i repeţi/⁴ (SB)ce să facă./⁵ (CD).*Propoziţia a doua este în raport de coordonare copulativă cu propoziţia a treia (ambele subiective).

22.- **d.-** Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Nu-l tentează /¹ (PP) să mai încerce./² (SB).*

23.- **c.-** Numărul propoziţiilor este dat de numărul predicatelor. Atenţie la verbele care sunt la moduri nepersonale, pentru că nu pot forma predicatul şi au alte funcţii sintactice în propoziţie. Delimitarea şi felul propoziţiilor: *A considerat /¹ (PP) că trebuie /² (CD) să plece, nemaiputând suporta ironiile celorlalţi /³ (SB), când îl vedeau./⁴ (CT).*

24.- **d.-** Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Nu e potrivit /¹ (PP) cine a fost ales./² (SB).* În celelalte variante, felul propoziţiilor este: *Se gândeşte /¹ (PP) cine este mai bun pentru funcţie./² (CI).Întrebarea este /¹ (PP) cine îl va întâmpina./² (PR). Nu s-au hotărât /¹ (PP) cine merită premiul./² (CI).*

25.- **c.-** În enunţul: *M-am întâlnit cu cele două reprezentante ale voastre.*, cuvântul subliniat are funcţia de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv în cazul acuzativ (se acordă cu substantivul).

26.- **a.-** Modurile şi timpurile verbelor date sunt în varianta corectă.

27.- **d**.- Structura subliniată este analizată corect în varianta indicată.

28.- **d**.- **De reţinut**: verbe predicative sunt toate verbele din limba română, în afară de verbele copulative şi auxiliare, dar sunt verbe predicative şi când se află la moduri nepersonale. În enunţul: *Gândindu-ne la comportamentul lui, este greu de spus dacă îl putem ajuta.* Sunt 4 verbe predicative.

29.- **c**.- În enunţul dat, predicatul este *nu ar fi putut* exprimat prin verb la condiţional-optativ perfect, forma negativă. Verbul *(a mă) înţelege* are funcţia de compl. direct exprimat prin verb la infinitiv diateza reflexivă.

30.- **c**.- În enunţul: *Prietenii noştri ajută voluntar toţi tinerii doritori de înaltă specializare.*,toate cuvintele subliniate au, în ordine, funcţiile: *noştri* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv + *toţi* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal nehotărât + *doritori* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv propriu-zis + *înaltă* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv propriu-zis (determină substantivul *specializare*).

Academia de Poliţie „Alexandru Ioan Cuza" – Facultatea de Poliţie I.F.R. – 2016

1.- Indică seria în care litera *x* notează grupul *cs*: **a.**- examen, fix, convex;
b.- explicaţie, mixt, exerciţiu; **c.**- onix, exil, fixare; **d.**- axă, pix, prolix.

2.- Cuvântul *geochimie* conţine: **a.**- 2 vocale; **b.**- 3 vocale; **c.**- 4 vocale; **d.**- 5 vocale.

3.- Indică seria în care cuvintele sunt corect accentuate: **a.**- incognito, alăltăieri;
b.- încipit, arareori; **c.**- decădeţi, diasporă; **d.**- ajungem, antiglonţ.

4.- Indică numărul de neologisme din enunţul: *Opţiunea fiecăruia implică afirmarea calităţilor sale.* **a.**- cinci; **b.**- patru; **c.**- trei; **d.**- două.

5.- Sunt compuse cuvintele din seria:
a.-afară,ordine,binecuvântare,tocmai**b.**-devreme,albastru-deschis,nicio,dumneata;
c.- sărăntoc,cuminte,extraordinar,avar; **d.**-nemaivăzut,floretă,gură,nu-mă-uita.

6.- Indică seria care conţine numai cuvinte compuse:
a.- floarea-soarelui, antilopă, binevoitor, nou-născut;
b.- primăvară, conlucrare, nicicând, bineînţeles;
c.- geometru, de la, vermifug, caligrafie;
d.- vorbă-lungă, dezinteres, multinaţional, autoconservare.

7.- Indică seria care conţine cuvinte derivate:
a.- ursar, întrecere, binevoitor, trist; **b.**- croitorie, uliţă, izbelişte, cunoştinţă;
c.- îmbulzeală,cizmărie,nerecunoscător,conaţional; **d.**-cuprinde,alergare,credul.

8.- Nu este pleonasm construcţia: **a.**- orchestră instrumentală; **b.**- scurtă alocuţiune;
c.- muncă laborioasă; **d.**- intoxicaţie alimentară.

9.- Sinonimul cuvântului *oponent* este: **a.**- partizan; **b.**-optim; **c.**-aderent; **d.**-adversar.

10.- Sinonimele neologice ale cuvintelor din seria: *mulţumire, legătură, îndemânare, fericire* sunt: **a.**- gratitudine, conexiune, abilitate, beatitudine;
b.- bucurie,înţelegere,pricepere,mulţumire; **c.**-plăcere,unire,iscusinţă,încântare;
d.- împăcare, frânghie, meşteşugăreală, dezolare.

11.- Sinonimul cuv. *opresiune* este:**a.**-persecuţie;**b.**-omisiune;**c.**-depresie;**d.**-opoziţie.

12.- În enunţul: *Se uita cu luare-aminte spre oricine, fără să-şi dea seama că atrage privirile tuturor.*, numărul de locuţiuni este: **a.**- patru; **b.**- trei; **c.**- două; **d.**- una.

13.- Sunt defective de singular substantivele din seria:
a.- câlţi, tăiţei, aplauze, artificii; **b.**- zori, ore, nămeţi, buze;
c.- spaghete, copii, paiete, jumări; **d.**- plete, bani, ochelari, degete.

14.- Indică seria care conţine numai adverbe predicative:
a.- probabil, agale, repede, greşit; **b.**- sigur, corect, drept, direct;
c.- bine, probabil, tocmai, firesc; **d.**- desigur, negreşit, poate, fireşte.

15.- Indică numărul părţilor de vorbire în cazul acuzativ din enunţul: *Casa din faţa voastră este cea despre care v-am vorbit.* **a.**- patru; **b.**- trei; **c.**- două; **d.**- una.

16.- În enunţul: *A fost atenţionat să fie circumspect, dar poate că nu a înţeles.*, există:
a.- trei pred. verbale şi un pred. nominal; **b.**- două pred.verb.şi două pred.nom.;
c.- patru predicate verbale; **d.**- două predicate verbale şi un pred. nominal.

17.- Indică varianta în care acordul este corect realizat: **a.**- fata a cărei păreri;
b.- tabloul al cărui ramă; **c.**-oameni ai căror idealuri; **d.**- parc ale cărui alei.

18.- Indică valoarea morfologică şi funcţia sintactică pentru structura subliniată din enunţul: *Mersul din când în când la pădure e benefic pentru sănătate.*

a.- locuţiune adverbială / c.c.timp; **b.-** locuţiune adverbială / atribut adverbial;
c.- loc. conjuncţională / fără funcţie sint.; **d.-** loc. adj. / atribut adjectival.

19.- Indică varianta în care propoziţia subordonată nu este completivă directă:

a.- *Mi se pare interesant ce faci.* **b.-** *Ştia cum să discute cu ceilalţi.*
c.- *Văzând că nu mă descurcam, m-a ajutat.*
d.- *Dorinţa lui de a afla unde vei merge era intensă.*

20.- Indică termenul regent al celei de-a doua subordonate din fraza: *Trebuie să recunoşti pe toţi cei care ţi-au fost colegi în excursie.* **a.-** toţi; **b.-** cei care; **c.-**să recunoşti; **d.-** cei.

21.- În fraza: *Scopul meu, chit că nu e realist, tot mi-l voi atinge.*, prop.subord. este:

a.- atributivă; **b.-** consecutivă; **c.-** concesivă; **d.-** condiţională.

22.- În fraza: *Dacă vor asculta sfaturile pe care le dau părinţii, copiii vor ajunge să fie mândri de ceea ce au realizat.*, propoziţiile subordonate sunt, în ordine:

a.-CI+AT+CD+CI;**b.-**CŢ+AT+CD+CI;**c.-**SB+AT+CM+CI;**d.-**CŢ+AT+PR+CI.

23.- În fraza: *Dacă te grăbeşti înseamnă că ai şansa să ajungi la timp.*, prop.subordonate sunt indiferent de ordine:**a.-**CŢ+SB+AT;**b.-**PR+AT+SB;**c.-**AT+PR+CŢ; **d.-** PR+CŢ+CD.

24.- Indică numărul propoziţiilor subordonate completive din fraza: *Am aflat şi noi cât de interesant este acel parcurs montan pe care vom merge cu cine va dori să se alăture grupului nostru:* **a.-** patru; **b.-** trei; **c.-** două; **d.-** una.

25.- În enunţul: *În fiecare vacanţă, excursiile organizate de şcoală sunt, pentru noi, o bucurie.*, substantivele au, în ordine, funcţia sintactică de:

a.-c.c.timp, subiect, c.indirect, c.direct; **b.-** c.indirect,c.direct, subiect,nume pred.;
c.- c.c.timp, subiect c.de agent, nume pred.; **d.-** c.direct,subiect,c.ind.,c.c.mod.

26.- În enunţul: *Cei doi reprezentanţi ai noştri s-au descurcat foarte bine.*,cuv.subl.este:

a.- adjectiv pron. posesiv, N./atr.adj.; **b.-** pron. posesiv, G., atr.pron.genitival;
c.- pron.personal, G., atr.pron.genitival; **d.-**adj.pron.posesiv,G.,atr.adjectival.

27.- Pronumele relativ *care* este nume predicativ în fraza:

a.- *Întrebarea este care va ajunge primul.* **b.-** *Nu ştiu care va fi părerea ta.*
c.- *Elevul care a fost chemat a rămas surprins.*
d.- *Toţi cei care păreau interesaţi şi-au cumpărat cartea.*

28.- Indică numărul predicatelor verbale din enunţul: *Fără îndoială că îi era teamă să nu fie certat de cei pe care îi dezamăgise.* **a.-** patru; **b.-** trei; **c.-** două; **d.-** unu.

29.- Substantivul *părinţii* este complement de agent în enunţul:

a.- *Mi-e dor de părinţii mei.* **b.-** *Casa cumpărată ieri de părinţii mei era mare.*
c.- *Dorul de părinţi este tot mai mare.*
d.- *Părinţii mi-au spus că oferta mea nu a fost selectată.*

30.- Substantivul *fratele* este complement indirect în enunţul:

a.- *Nu mi-e teamă de fratele meu.* **b.-** *Scara a fost reparată de fratele meu.*
c.- *Scrisoarea de la fratele meu nu a sosit.* **d.-***Am ajuns înaintea fratelui meu.*

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **d.**- În celelalte variante sunt şi cuv. în care *x* se pronunţă *gz*: *examen, exerciţiu, exil.*

2.- **d.**- Numărul vocalelor este dat de numărul silabelor: *ge-o-chi-mi-e.*

3.- **b.**- Cuvintele accentuate corect sunt în varianta indicată. În celelalte variante, se accentuează corect: *incognito, diasporă, ajungem, antiglonţ.*

4.- **b.**- În enunţul: *Opţiunea fiecăruia implică afirmarea calităţilor sale.*,cuvintele subliniate sunt neologisme.

5.- **b.**- În celelalte variante nu sunt cuvinte compuse: *afară, dezordine,tocmai,sărăntoc, cumînţenie, avariţie, floretă.*

6.- **c.**- Cuvintele: *geometru, vermifug, caligrafie* sunt formate prin compunere din prefixoide şi sufixoide. În celelalte variante nu sunt cuvinte compuse: *antilopă, conlucrare,dezinteres.*

7.- **c.**- În celelalte variante nu sunt cuvinte derivate: *trist, uliţă, izbelişte,cuprinde.*

8.- **d.**- Nu este pleonasm construcţia din varianta indicată.

9.- **d.**- Sinonimul cuvântului *oponent* = adversar.

10.- **a.**- Sunt sinonime neologice ale cuvintelor date numai în varianta indicată.

11.- **a.**- Sinonimul cuvântului *opresiune* = persecuţie.

12.- **b.**- În enunţul: *Se uita cu luare-aminte spre oricine, fără să –şi dea seama că atrage privirile tuturor.*, sunt locuţiuni: *cu luare-aminte* = locuţiune substantivală cu funcţia de c.c.mod + *fără să* = locuţiune conjuncţională, fără funcţie sintactică + *să-şi dea seama* = locuţiune verbală cu funcţia de predicat verbal.

13.- **a.**- În celelalte variante nu sunt defective de singular: *ore, nămeţi, buze, copii, jumări, bani, degete.*

14.- **d.**- Adverbe predicative sunt numai în varianta indicată. Ele sunt: *poate, pesemne, fireşte, sigur, desigur, probabil, negreşit, aproape, bineînţeles, noroc, pasămite – urmate de conjuncţiile că* sau *să*.

15.- **c.**- În enunţul: *Casa din faţa voastră este cea despre care v-am vorbit.*, părţi de vorbire în acuzativ sunt: *din faţa voastră* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv în acuzativ, precedat de locuţiunea prepoziţională pentru acuzativ (excepţie de la genitiv) + *despre care* = compl.indirect exprimat prin pronume relativ în acuzativ precedat de prepoziţia *despre.*

16.- **a.**- În enunţul: *A fost atenţionat să fie circumspect, dar poate că nu a înţeles.*, există următoarele predicate: *a fost atenţionat* = predicat verbal exprimat prin verb la diateza pasivă + *să fie circumspect* = predicat nominal + *poate* = predicat verbal exprimat prin adverb predicativ + *nu a înţeles* = predicat verbal.

17.- **d.**- **De reţinut**: articolul posesiv-genitival se acordă în gen şi număr cu substantivul din dreapta, iar pronumele relativ cu substantivul din stânga. În celelalte variante formele corecte sunt: *fata ale cărei păreri, tabloul a cărui ramă, oameni ale căror idealuri.*

18.- **b.**- În enunţul: *Mersul din când în când la pădure...*, structura subliniată este locuţiune adverbială cu funcţia de atribut adverbial.

19.- **a.**- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Nu mi se pare interesant /[1](PP) ce faci./[2](SB).* În celelalte variante, propoziţiile subordonate sunt completive directe.

20.- **d**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Trebuie* /[1] *(PP) să-i recunoşti pe toţi cei* /[2] *(SB) care ţi-au fost colegi în excursie.*/[3] *(AT).* Elementul regent al celei de-a doua subordonate (AT) este pronumele demonstrativ scurt *cei*(aceia).

21.- **c**.- Delim. prop.: *Scopul meu* /[1] *(PP) chit că nu e realist* /[2] *(CV), tot mi-l voi atinge.*/[1].

22.- **d**.- Delim.prop.: *Dacă vor asculta sfaturile* /[1] *(CŢ) pe care le dau părinţii* /[2] *(AT), copiii vor ajunge* /[3] *(PP) să fie mândri* /[4] *(PR) de ceea ce au realizat.*/[5] *(CI).*

23.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Dacă te grăbeşti* /[1] *(SB) înseamnă* /[2] *(PP) că ai şansa* /[3] *(PR) să ajungi la timp.*/[4] *(AT).* **De reţinut regula verbului a însemna:** dacă în faţa verbului *a însemna* este o propoziţie şi după el este altă propoziţie, prima este subiectivă, iar ultima este predicativă. Verbul *a însemna* este şi verb impersonal, şi verb copulativ şi formează singur propoziţia principală.

24.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor:*Am aflat şi noi* /[1] *(PP)cât de interesant este acel parcurs montan* /[2] *(CD) pe care vom merge* /[3] *(AT) cu cine va dori* /[4] *(CI) să se alăture grupului nostru.*/[5] *(CD).* Sunt trei propoziţii completive.

25.- **c**.- În enunţul: *În fiecare vacanţă, excursiile organizate de şcoală sunt, pentru noi, o bucurie.,* substantivele au funcţiile sintactice de: *în vacanţă* = c.c.timp + *excursiile* = subiect + *de şcoală* = compl.de agent + *o bucurie* = nume predicativ.

26.- **a**.- În enunţul: *Ce doi reprezentanţi ai noştri s-au descurcat foarte bine.,* structura subliniată are funcţia de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv, cazul nominativ (se acordă în gen, număr şi caz cu substantivul).

27.- **b**.- **De reţinut:** pronumele relative (+ sau – prepoziţii sau locuţiuni prepoziţionale) sunt întotdeauna elemente de relaţie care introduc propoziţii subordonate, se încercuiesc, în stânga lor se pune bară, dar au funcţie sintactică în propoziţia respectivă. Ca să aflăm funcţia sintactică a unui pronume relativ trebuie să punem întrebarea la un cuvânt din dreapta lui, pentru că, dacă punem în stânga, ne dă felul propoziţiei. În varianta corectă, delimitarea este: *Nu ştiu* /[1] *(PP) care va fi părerea sa.*/[2] *(CD).* În propoziţia CD, pronumele relativ *care* este nume predicativ şi formează predicatul nominal cu verbul copulativ *va fi.* Substantivul *părerea*, fiind articulat cu articol hotărât, are funcţia de subiect.

28.- **a**.- În enunţul: *Fără îndoială că îi era teamă să nu fie certat de cei pe care îi dezamăgise.,* predicatele sunt: *fără îndoială* = predicat verbal exprimat prin locuţiune adverbială predicativă + *era* = predicat verbal (vezi regula verbului *a fi*) + *să nu fie certat* = predicat verbal exprimat prin verb predicativ la diateza pasivă + *dezamăgise* = predicat verbal.

29.- **b**.- Complementul de agent determină numai un verb la diateza pasivă sau un participiu. În enunţul: *Casa cumpărată ieri de părinţii mei este spaţioasă.,* substantivul *de părinţii* are funcţia de c.de agent şi determină verbul la participiu (care în text are valoare adjectivală şi funcţia de atribut adjectival). În prima variantă, substantivul *părinţii* are funcţia de compl.indirect, în varianta **c** are funcţia de atribut substantival prepoziţional, iar în varianta **d** este subiect.

30.- **a**.- În enunţul: *Nu mi-e teamă de fratele tău.,* substantivul subliniat are funcţia de complement indirect. În celelalte variante este, în ordine: complement de agent, atribut substantival prepoziţional, complement de timp.

Universitatea din Bucureşti - Facultatea de Drept – 2016

A.- Marcaţi interpretarea corectă a structurii frazelor de mai jos. Propoziţiile sunt date în ordinea în care se succedă predicatele lor – exprimate sau subînţelese – în frază.

1.- *Că vii ori nu, mie mi-i totuna şi pesemne că nici pe tine nu te preocupă în mod deosebit ce cred eu, din moment ce în seara când s-a dat comunicatul cu pricina nu te-ai învrednicit nici măcar să-mi dai un telefon.*

a.- CV + CV + PP + PP + SB + SB + CZ + CD;
b.- SB + SB + PP + PP + SB + SB + AT + CZ + CD;
c.- CV + CV + PP + SB + SB + AT + AT + CD; **d.-** altă interpretare.

2.- *Dă-mi voie să nu fiu de acord cu tine, având în vedere că pregătirea ta e una, iar a mea, alta.*

a.- PP + CI + CD + CD; **b.-** PP + CD + CD + CD;
c.- PP + CI + CŢ + CŢ; **d.-** altă interpretare.

3.- *Pe motivul că,oricât şi oriunde ar munci, tot n-avea cum aduna atâţia bani încât să-şi cumpere o casă, iar de un ajutor din partea părinţilor nu putea fi vorba, nu-şi mai făcea niciun proiect de viitor, aproape că nici nu-l mai interesa ce-o să se aleagă de el.*

a.- CV + CV + AT + CNS + AT + PP + PP + SB + SB;
b.- CV + AT + CNS + AT + PP + PP + CD;
c.- CV + CZ + CD + CNS + CZ + PP + PP + SB + CI; **d.-** altă interpretare.

B.- Marcaţi varianta corectă de analiză gramaticală a cuvintelor subliniate din enunţurile de mai jos:

4.- *Sosirea lui pe neaşteptate i-a intrigat pe mulţi.*
a.- loc. adverbială de mod / c.c.mod; **b.-** loc.adv.de timp / c.c.timp;
c.- participiu (pl., fem.,Ac.cu prep.)/ c.c.mod; **d.-** altă interpretare.

5.- *N-are cum părea altfel decât este.* **a.-** adverb relativ de mod /c.c.mod;
b.- adv.rel. de mod / nume pred.; **c.-** adv.rel.de mod/c.ind.; **d.-** altă interpretare.

6.- *Până a fi găsit de echipa de salvare, turistul a îngheţat.*
a.- adj.(prov. din participiu), N./ n. pred.; **b.-** adj.(prov.din partic.),Ac./c.c.timp;
c.- adv.de mod(prov.din partic.)/c.c.mod; **d.-** altă interpretare.

7.- *Ce i-i scris omului în frunte i-i pus.* **a.-** verb ind.prez.,d.pasivă / predicat verbal;
b.- verb cop.impersonal + n.predic.(adj,particip.,sg. masc.,N.)/nume predicativ;
c.- verb cop. impers.+ n. pred.(adv.de mod prov.din participiu) /pred.nominal;
d.- altă interpretare.

8.- *Aşa ceva nu se face, dragul meu !* **a.-** pronume nehot., Ac./ compl. direct;
b.- adj.pron.nehot.,N./ atr. adj. **c.-** pron.nehot.,N./subiect; **d.-** altă interpretare.

9.- *Ion nu este sigur că vine şi el la nuntă.* **a.-** adv.de mod / nume predicativ;
b.- adv.de mod / c.c.mod; **c.-** adj.,N./ nume pred.; **d.-** altă interpretare.

10.- *Iubitul meu prieten, te rog să mă ierţi pentru cele spuse.*
a.- adj.pron.posesiv, V./ f. f. sintactică; **b.-** adj.pron.posesiv,N./ atr.adjectival;
c.- adj.pron.posesiv, V./ atribut adjectival; **d.-** adj.pron.pos.,G./atr.adjectival.

11.- *Părerile alor mei au contat prea puțin.* **a.-** pron. pos.,G./atr. pron. genitival;
b.- pron. pos.D./atr. pron.în D; **c.-** pron. pers.,G./atr .pron.,G.; **d.-** altă interpr.
12.- *Celor două colege premiante, a mea și a ta, le-au fost înmânate ieri diplomele.*
a.- pron. posesiv, N./ apoziție; **b.-** pron. posesiv, G./ apoziție;
c.- adj. pron. posesiv, D./ atr. adjectival; **d.-** adj. pron. pos.,N./ atr.adjectival.
13.- *Societatea în al cărei mijloc trăia îi era binevoitoare.*
a.- pron. relativ, G./ atr. pron. G.; **b.-** pron.relativ,G./ atr. pron. prepoz.;
c.- pron. relativ, G./ c.c.loc; **d.-** adj. pron. relativ, G./ atr. adjectival.
14.- *Nu mi-am găsit încă o ofertă potrivită pentru concediul de vară, dar nu mă tentează nici dintre ale voastre.* **a.-** pron. posesiv, Ac./ c.direct; **b.-** pron.pos.,Ac./subiect(excep.);
c.- pron. posesiv, Ac./ atr. pron.prepoz.; **d.-** adj. pron. pos., Ac./ atr. adjectival.
15.- *Na-ți-o frântă, că ți-am dres-o !* **a.-** interjecție predicativă / predicat verbal;
b.- verb pred.(formă pop. de la *a lua*), imperativ,pers. a II-a, sg./ pred. verbal;
c.- interjecție / fără funcție sintactică; **d.-** altă interpretare.
16.- *S-a înfuriat tocmai pe cel care-i voia binele.* **a.-** pron.demonstr.,Ac./c. indirect;
b.- pron.demonstr.,Ac./ c.direct; **c.-** articol dem./f.f.sint.; **d.-** altă interpretare.

C.- Marcați varianta corectă de răspuns:

17.- Fie enunțul: *Adună ce cu ce vrei, numai grăbește-te !* Cuvintele subliniate:
a.- sunt amândouă relative (subordonatoare, pronume sau adverb);
b.- este relativ (subordonator, pronume sau adverb) numai primul;
c.- este relativ (subordonator, pronume sau adverb) numai al doilea;
d.- formează împreună o locuțiune relativă subordonatoare.
18.- Fie enunțul: *Nu-i ce se întâmpla aici.* Subiectul propoziției este:
a.- ce; **b.-** întâmpla; **c.-** se întâmpla; **d.-** altă interpretare.
19.- Se dau enunțurile: 1.- *Cu ce scop m-ai căutat la telefon?* 2.- *A plâns ce-a plâns, dar în cele din urmă s-a liniștit.* 3.- *Nu știi ce splendide zile am avut la mare.* 4.- *Te-ai cruci să știi ce om e taică-său.* Cuvântul subliniat este:
a.- adjectiv pron. interogativ în 1, pronume relativ în 2, adverb în 3 și 4;
b.- adj. pron. interogativ în 1, adj. pron. relativ în 2 și 4, adverb în 3;
c.- adj. pron. interogativ în 1, adverb în 2 și 3, adj. pron. relativ în 4;
d.- altă interpretare.
20.- Fie următoarele secvențe: 1.-*duceți-i cadoul;* 2.- *șterge-ți nasul;* 3.- *atârnă-ți pofta-n cui;* 4.- *duce-ți-ar dorul.* Sunt corect scrise: **a.-** toate; **b.-** 1 și 3; **c.-** 1 și 4; **d.-** 2 și 4.
21.- Fie următoarele structuri: 1.- *măsurile de revigorare ale monedei naționale;* 2.- *măsurile de revigorare a monedei naționale;* 3.- *soluțiile de ieșire din criză a guvernului;* 4.- *soluțiile de ieșire din criză ale guvernului.* Sunt corecte gramatical:
a.- toate; **b.-** numai 2 și 4; **c.-** numai 2, 3 și 4; **d.-** altă interpretare.
22.- Fie enunțurile următoare: 1.- *Nu mai bate atâta din gură !* 2.- *Lasă-i să bombăne cât vor !* 3.- *De ce să ți se destăinuie ție ?* 4.- *A ajuns ce a ajuns cam repede, dar va decădea la fel de brusc.* Sunt corecte gramatical formele verbale subliniate:
a.- toate; **b.-** niciuna; **c.-** numai 1, 2 și 4; **d.-** numai 1, 2 și 3.
23.- Fie următoarele enunțuri: 1.- *Nu se știe dacă va ajunge la timp.* 2.- *Nu-mi pasă dacă va pierde meciul.* 3.- *Dacă tot ai venit, rămâi și tu.* 4.- *Dacă voi nu mă vreți, eu vă vreau.* Propozițiile subordonate introduse prin conjuncția *dacă* sunt:

a.- SB în 1, CI în 2, CZ în 3, CV în 4; **b.-** SB în 1 și 2, CZ în 3, CȚ în 4;
c.- CD în 1, CI în 2, CȚ în 3 și 4; **d.-** altă interpretare.
24.- Fie următoarele enunțuri: 1.- *Iau creioanele roșii, pe celelalte nu le vreau.* 2.- *Iau creioanele roșii, celelalte nu le vreau.* 3.- *Dintre creioane, pe al meu l-am pierdut.* 4.- *Dintre creioane, al meu l-am pierdut.* 5.- *Am mai multe umbrele, așa că o poți împrumuta pe oricare.* 6.- *Am mai multe umbrele, așa că o poți împrumuta oricare.* Sunt corecte gramatical: **a.-** toate; **b.-** toate în afară de 6; **c.-** 1, 3 și 5; **d.-** altă interpretare.
25.- Fie enunțul: *Mie însămi nu-mi prii atenția excesivă și respectul îndoielnic pe care mi l-ai acordat, așa că i-ați lucrurile de aici și dispari, că, altfel, nu-ți va fi bine !* Aceasta conține: **a.-** 6 greșeli; **b.-** 5 greșeli; **c.-** 4 greșeli; **d.-** 3 greșeli.
26.- Fie enunțul: *Dacă le veți da și lor, ce ne-ați dat și nouă, în numele, zice el, a aceleeași vechi amiciții, ar reuși să vă agreieze, așa cum i-au agreeat și pe alții.* Aceasta conține: **a.-** 7 greșeli; **b.-** 6 greșeli; **c.-** 5 greșeli; **d.-** 4 greșeli.
27.- Fie enunțul: *Nu sunt deacord cu ideea că fostul tău coleg merită aceeași atenție care o acorzi și actualilor tăi prieteni și, dealtfel, nu se merită s-o ții una și bună, mai ales când știi bine, după cum știu și eu, că numai boul e consecvent.* Aceasta conține:
a.- 2 greșeli; **b.-** 3 greșeli; **c.-** 4 greșeli; **d.-** 5 greșeli.
28.- Fie enunțul: *Poate că vom reuși cu sprijinul Parlamentului și a Comisiei* (1)/*al Comisiei* (2) / *Comisiei* (3) *Europene, să ieșim din criză, în ciuda previziunilor sumbre și al scepticismului* (4) / *a scepticismului* (5) / *scepticismului* (6) *analiștilor economici.* Dintre cuvintele subliniate, sunt corect folosite:
a.- toate; **b.-** numai 2 și 5; **c.-** numai 1 și 4; **d.-** 2, 3, 5 și 6.
29.- Fie enunțul: *Oamenilor acestora* (1) / *aceștia* (2) *nu le place să dea nimănui* (3) / *nimănuia* (4) *nimic, deși e bine să împarți și unor alții* (5) / *altor* (6) *semeni din ce îți prisosește.* Dintre cuvintele subliniate, sunt corect folosite:
a.- toate; **b.-** numai 1, 3 și 6; **c.-** 1, 3, 4, 5 și 6; **d.-** altă interpretare.
30.- Fie enunțul: *Problema cel* (1) / *cea* (2) *mai des ridicată, dragile* (3) / *dragele* (4) *mele, a fost că nimeni nu voia* (5) / *vroia* (6) *să își asume răspunderea pentru ce se întâmplase.* Dintre cuvintele subliniate, sunt corect folosite:
a.- numai 1, 3 și 5; **b.-** numai 2, 4 și 6; **c.-** numai 1, 4 și 5; **d.-** altă interpretare.
31.- Fie enunțul: *Dacă acum* (1) / *acuma* (2) *nu vă mențineți ferm pe poziție, stimată doamnă, o să decădeți* (3) / *decadeți* (4) *definitiv din drepturi și o să ajungeți angajata cel* (5) / *cea* (6) *mai slab plătită din toată firma.* Dintre cuvintele subliniate, sunt corect folosite: **a.-** numai 1, 2, 3 și 5; **b.-** 1, 3 și 6; **c.-** 2, 4 și 5; **d.-** toate.
32.- Fie enunțul: *Pe* (1) *sfârșitul examenului, începuse să își facă griji despre* (2) *corectitudinea răspunsurilor, dar mă risc* (3) *să afirm că nu avea motive.* Dintre pozițiile subliniate (prepoziții și verb), sunt corect folosite:
a.- niciuna; **b.-** numai 1 și 2; **c.-** numai 1 și 3; **d.-** toate.
33.- Se dau următoarele serii de cuvinte: 1.- *incognito, februarie, înconjurul, deunăzi;* 2.- *incognito, februarie, înconjurul, deunăzi;* 3.- *incognito, februarie, înconjurul, deunăzi;* 4.- *incognito, februarie, înconjurul, deunăzi.* Conțin(e)doar cuvinte corect accentuate:
a.- numai seria a 3-a; **b.-** numai prima serie; **c.-** numai 3 și 4; **d.-** altă interpret.
34.- Se dă enunțul: *Ar trebui să fii mai precaut* (1) / *precaut* (2) *când ai de-a face cu o persoană de o asemenea perfidie* (3) / *perfidie* (4). Dintre cuvintele accentuate sunt corect (potrivit) folosite: **a.-** toate; **b.-** 1 și 4; **c.-** 2 și 3; **d.-** 1, 2 și 4.

35.- Se dau următoarele cuvinte: *ambiguu, laureat, pleoapă, cabanier.* Conţin(e) diftongi:
a.- niciunul; **b.-** numai 2 şi 4; **c.-** numai 1, 3 şi 4; **d.-** numai 3.

36.- Se dau următoarele serii de cuvinte: 1.- *maicii, pieţei, dragii, sorei:* 2.- *maicii, pieţii, dragei, sorei;* 3.- *maicei, pieţei, dragei, surorii;* 4.- *maicei, pieţei, dragii, surorii.* Conţin(e) numai forme corecte de genitiv/dativ articulat:
a.- toate; **b.-** numai 1 şi 4; **c.-** numai 2 şi 3; **d.-** numai 4.

37.- Se dau următoarele cuvinte: *azi-dimineaţă, azi-după-amiază, astă-noapte, mâine-dimineaţă.* Sunt corect scrise cu cratimă:
a.- toate; **b.-** numai 3; **c.-** toate, în afară de 2; **d.-** altă interpretare.

38.- Se dau următoarele substantive comune: *mapamond, antren, comerţ, jenă.* Sunt defective de plural: **a.-** toate; **b.-** numai 1 şi 2; **c.-** numai 1, 2 şi 3; **d.-** niciunul.

39.- Se dă enunţul: *Patronii celor două <u>cotidiane</u>* (1) / *<u>cotidiene</u>* (2) *au declarat că vor continua să publice <u>pamflete</u>* (3) / *<u>pamfleturi</u>* (4) *la adresa guvernanţilor.* Dintre substantivele la plural subliniate, sunt corecte, în contextele date:
a.- numai 1, 3 şi 4; **b.-** numai 1 şi 3; **c.-** numai 2 şi 3; **d.-** toate.

40.- Se dă enunţul: *După experienţa dobândită în atâtea <u>periple</u>* (1) / *<u>peripluri</u>* (2) *prin ţară, se gândeşte să se înscrie la mai multe <u>profile</u>* (3) / *<u>profiluri</u>* (4) *din cadrul Facultăţii de Geografie.* Dintre substantivele la plural subliniate, sunt corecte, în contextele date:
a.- numai 1, 2 şi 3; **b.-** numai 1 şi 4; **c.-** 2, 3 şi 4; **d.-** toate.

41.- Se dă următorul enunţ: *Eu mă <u>chinuiesc</u>* (1) / *<u>chinui</u>* (2) *să te ajut, dar adevărul este că toată lumea se <u>îndoieşte</u>* (3) / *<u>îndoaie</u>* (4) *că vei reuşi.* Dintre formele verbale subliniate, sunt corecte, în contextele date:
a.- toate; **b.-** numai 2 şi 3; **c.-** numai 1 şi 4; **d.-** numai 1, 2 şi 3.

42.- Se dă următorul enunţ: *Aseară, când am ajuns la Las Vegas, primul lucru pe care l-am făcut a fost să merg la <u>cazinou</u>* (1) / *<u>cazino</u>* (2), *unde am băut un <u>cocktail</u>* (3) / *<u>cocteil</u>* (4); *<u>diseară</u>* (5) / *<u>deseară</u>* (6) *voi merge din nou.* Dintre cuvintele subliniate, au forme literare: **a.-** toate; **b.-** numai 1, 3, 4, 5, şi 6; **c.-** numai 2, 3 şi 5; **d.-** altă interpret.

43.- Se dă următorul enunţ: *Şi-a susţinut frumos <u>dizertaţia</u>* (1) / *<u>disertaţia</u>*(2), *vorbind fără <u>repaos</u>*(3) / *<u>repaus</u>*(4) *şi având o <u>dicţie</u>*(5) / *<u>dicţiune</u>*(6) *impecabilă.* Dintre cuvintele subliniate, au forme literare:
a.- toate; **b.-** numai 1, 3 şi 5; **c.-** numai 1, 2, 3, 5 şi 6; **d.-** numai 2, 4, 5 şi 6.

44.- Se dă enunţul: *Nu mai face pe <u>claunul</u>*(1) / *<u>clovnul</u>* (2), *că ai întrecut măsura.* Cuvântul corect (potrivit) pentru acest enunţ este: **a.-** primul dintre paronime;
b.- al doilea dintre paronime; **c.-** cuv.subliniate sunt variante, amândouă corecte;
d.- cuvintele subliniate sunt sinonime, deci ambele sunt corecte.

45.- Se dau următoarele expresii: *<u>democraţie populară</u>, <u>jurământ solemn</u>, <u>reprimare violentă</u>, <u>oligarhie financiară</u>.* Constituie pleonasme:
a.- toate; **b.-** numai 1 şi 2; **c.-** numai 3 şi 4; **d.-** toate în afară de 4.

46.- Se dă enunţul: *Vă asigur că vă vom răspunde la toate întrebările posibile pe care ni le-aţi putea pune şi rămânem în continuare la dispoziţia voastră, aşa cum ne impune deontologia profesională.* Acesta conţine: **a.-** 3 pleonasme; **b.-** 2 pleonasme;
c.- un pleonasm; **d.-** niciun pleonasm.

47.- Se dă enunţul: *Ştiind că nutreşti faţă de el un puternic ataşament, am hotărât să vă avizăm oficial cererile de concediu, încât să puteţi pleca împreună în acel safari în Africa.* Acesta conţine: **a.-** 3 pleonasme; **b.-** 2 pleonasme; **c.-** 1 pleon.; **d.-** niciunul.

48.- Se dau cuvintele: 1.- *a mâhni;* 2.- *a destina;* 3.- *a simula;* 4.- *a prejudicia.* Sunt sinonime ale cuvântului *<u>a afecta</u>*: **a.-** toate; **b.-** 1, 2 şi 4; **c.-** 1 şi 2; **d.-** numai 4.

49.- Sensul cuvântului *<u>blazat</u>* este: **a.-** dezgustat; **b.-** incapabil de emoţii şi sentimente;
c.- indiferent; **d.-** toate cele trei sensuri de mai sus.

50.- Fie următoarele definiri şi / sau explicări de cuvinte: 1.- *aparenţă înşelătoare;* 2.- *acţiune simulată;* 3.- *obiect care dă o falsă impresie a realităţii.* Care dintre acestea este (sunt) sensul (sensurile) cuvântului *<u>simulacru</u>* ?
a.- numai 3; **b.-** toate; **c.-** numai 1 şi 3; **d.-** numai 2.

51.- Fie următoarele definiri şi / sau explicări de cuvinte: 1.- *care nu poate fi tulburat de nimic;* 2.- *care denotă stăpânire de sine;* 3.- *liniştit, calm;* 4.- *flegmatic, placid.* Care dintre acestea reprezintă sensul (sensurile) cuvântului *<u>imperturbabil</u>* ?
a.- numai 1; **b.-** numai 1, 2 şi 3; **c.-** toate; **d.-** numai 1 şi 4.

52.- Se dau următoarele cuvinte: *<u>afabil</u>* (1); *<u>inefabil</u>* (2); *<u>exprimabil</u>* (3); *<u>răuvoitor</u>* (4). Se poate stabili un raport de antonimie: **a.-** între 1 şi 4, respectiv între 2 şi 3;
b.- numai între 2 şi 3; **c.-** numai între 1 şi 3; **d.-** între 1 şi 2, respectiv între 1 şi 3.

53.- Se dau următoarele abrevieri pentru cuvântul *<u>secundă</u>*: 1.- s, 2.- sec, 3.- s., 4.- sec..
Sunt corecte: **a.-** toate; **b.-** numai 1 şi 4; **c.-** numai 3 şi 4; **d.-** altă interpretare.

54.- Se dă enunţul: *Aceste schimbări frecvente ale <u>ministrului Educaţiei</u>* (1)/ *<u>Ministrului Educaţiei</u>* (2) / *<u>Ministrului educaţiei</u>* (3) / *<u>ministrului educaţiei</u>* (4) *aduc doar deservicii în sistem.* În secvenţele subliniate, este corectă scrierea cu litere mici, respectiv cu majuscule: **a.-** numai în 4; **b.-** numai în 2; **c.-** numai în 1; **d.-** altă interpretare.

55.- Se dă enunţul: *La examen s-au înscris doi candidaţi, dar s-a prezentat numai <u>unu</u>* (1)/ *<u>unul</u>* (2), *care era frate cu o prietenă <u>de-a mea</u>* (3) / *<u>de-ale mele</u>*(4). Dintre secvenţele subliniate, sunt corecte: **a.-** 2 şi 4; **b.-** 1 şi 4; **c.-** 1, 3 şi 4; **d.-** altă interpretare.

56.- Se dă enunţul: *Deşi munciţi cu dedicaţie, vă avertizez că sunt un şef sever, care muncesc din greu, cot la cot cu voi, aşa că să nu mai se mire nimeni dacă vă voi penaliza la cea mai minoră abatere.* Acesta conţine, raportat la limba literară:
a.- o greşeală; **b.-** 2 greşeli; **c.-** 3 greşeli; **d.-** 4 greşeli.

57.- Se dă enunţul: *Nu cred că ar trebui să fie vreo diferenţă între a vorbi corect sau a scrie fără greşeli, aşa că, atât la examenele scrise şi la cele orale voi fi la fel de exigent, iar pentru nota zece e nevoie de mult efort, dar şi de interes pentru gramatică.* Acesta conţine: **a.-** nicio greşeală; **b.-** o greşeală; **c.-** 2 greşeli; **d.-** altă interpretare.

58.- Se dă enunţul: *Fiind o avocată care mereu eşti solicitată de clienţi, ai ajuns şi una dintre puţinele femei care trebuie apreciată pentru rolul în societate şi chiar tu însăţi recunoşti că ai un cuvânt greu de spus în multe privinţe.* Acesta conţine:
a.- nicio greşeală; **b.-** o greşeală; **c.-** 2 greşeli; **d.-** 3 greşeli.

59.- Se dă enunţul: *M-am cam săturat de reclama aceea care sună aşa: „Consumaţi zilnic minim doi litri de lichide !", mai ales că am aflat că în spatele ei se află un milionar care se prezintă drept preşedinte Partidul Secetei.* Acesta conţine:
a.- nicio greşeală; **b.-** o greşeală; **c.-** 2 greşeli; **d.-** altă interpretare.

60.- Se dă enunţul: *O altă problemă care aş fi vrut să o luăm în discuţie, de faţă cu toţi miniştrii,era legată de aceeaşi situaţie cu care noi ne mai confruntasem şi în trecut, şi anume că tu, întotdeauna, indiferent de părerea celor din jur şi de interesele partidului, îţi este imposibil să faci echipă cu noi.* Acesta conţine:
a.- nicio greşeală; **b.-** o greşeală; **c.-** două greşeli; **d.-** altă interpretare.

Răspunsuri și explicații

Numerotarea propozițiilor este făcută în ordinea predicatelor.

1.- **d**.- Delimitarea și felul propoziţiilor: *Că vii /[1](SB) ori nu /[2](SB)mie mi-i totuna /[3](PP) și pesemne /[4](PP)că nici pe tine nu te preocupă în mod deosebit /[5](SB) ce cred eu,/[6](SB) din moment ce în seara /[8](CZ) când s-a dat comunicatul cu pricina /[7](AT) nici nu te-ai înfrednicit /[8] nici măcar să-mi dai un telefon./[9](CI).*
Explicații: felul propozițiilor sunt aproape ca în varianta **b**, în afară de ultima propoziție care este CI cerută de verbul reflexiv intranzitiv *nu te-ai înfrednicit*.

2.- **a**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Dă-mi voie /[1](PP) să nu fiu de acord cu tine, având în vedere /[2](CI) că pregătirea ta e una /[3] (CD), iar a mea (e) alta./[4](CD).*

3.- **a**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Pe motivul /[6] că /[3] oricât (ar munci)/[1](CV) și oriunde ar munci /[2](CV), tot n-avea cum aduna atâția bani /[3](AT) încât să-și cumpere o casă, /[4](CNS) iar de un ajutor din partea părinților nu putea fi vorba,/[5](AT) nu-și mai făcea nici un proiect de viitor /[6](PP), aproape /[7](PP) că nici nu-l mai interesa /[8](SB) ce o să se aleagă de el./[9](SB).*

4.- **d**.- În enunțul: *Sosirea lui pe neașteptate* ... cuvântul subliniat are funcția sintactică de atribut adverbial exprimat prin locuțiune adverbială (*neanunțată*), (determină un substantiv).

5.- **a**.- În enunțul: *N-are cum părea altfel decât este.*, adverbul relativ de mod *cum* are funcția de complement circ. de mod. Predicatele sunt: *n-are* (predicat verbal) și *este* (predicat verbal cu sensul de *se află*). Sintagma *părea altfel* are funcția de compl. direct format din verb la infinitiv prezent + nume predicativ exprimat prin adverb de mod.

6.- **d**.- Sintagma *până a fi găsit* are funcția de c.c.timp exprimat prin verb la infinitiv prezent, diateza pasivă, iar cuvântul subliniat este verb și face parte din diateza pasivă (*a fi găsit de către cineva*).

7.- **a**.- În enunțul: *Ce i-i scris omului în frunte i-i pus.*,verbul subliniat este predicat verbal exprimat prin verb predicativ, indicativ prezent, diateza pasivă (în proverbul dat, *i scris* (este scris de către Dumnezeu, de soartă).

8.- **c**.- În propoziția: *Așa ceva nu se face, dragul meu !*, cuvântul subliniat are funcția de subiect exprimat prin pronume nehotărât, N.

9.- **c**.- În fraza: *Ion nu este sigur /[1](PP) că vine și el la nuntă./[2](CI).*, cuvântul subliniat are funcția de nume predicativ exprimat prin adjectiv, N. și formează predicatul nominal cu verbul copulativ *nu este.*

10.-**c**.- În enunțul: *Iubitul meu prieten, te rog*... cuvântul subliniat are funcția de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv în vocativ, determină substantivul în vocativ. **De reținut**: pronumele posesive așezate după un substantiv articulat hotărât sau nearticulat, sau articulat cu articol nehotărât au funcția de atribute adjectivale exprimate prin adjective pron. posesive, au același gen, număr și caz cu subst., chiar dacă răspund la întrebările *al, a, ai, ale cui* (numai pron. posesive pentru mai mulți posesori precedate de art. posesiv-

genival *alor* este în genitiv-dativ și are funcția de atribut pronominal exprimat prin pronume posesiv – dacă determină un substantiv (ex.: *Casa alor mei*....).

11.- **a**.- În enunțul: *Părerile alor mei au contat prea puțin.*,cuvântul subliniat are funcția de atribut pronominal genitival exprimat prin pronume posesiv în genitiv (vezi explicațiile de la grila de mai sus).

12.- **a**.- În enunțul: *Celor două colege premiante, a mea și a ta, le-au fost*... cuv. subl. este atr. pronominal apozițional exprimat prin pronume posesiv în nominativ.

13.- **a**.- În enunțul: *Societatea /[1](PP)în al cărei mijloc trăia /[2](AT)îi era binevoitoare./[1]*, Cuvântul subliniat are funcția sintactică de atribut pronominal genitival exprimat prin pronume relativ în G. **De reținut**: toate pronumele relativ-interogative sunt mijloace de legătură, se încercuiesc, în stânga lor se pune bară, dar au funcție sintactică în propoziția din care fac parte. Ca să aflăm funcția sintactică a unui pronume relativ-interogativ, trebuie să punem întrebarea la un cuvânt din dreapta lui, pentru că, dacă punem în stânga, ne dă felul propoziției.
Toate pronumele relativ-interogative, demonstrative și nehotărâte așezate lângă substantiv care răspund la întrebarea *care* ? devin adjective pronominale cu funcția de atribut adjectival. De asemenea, toate pronumele care răspund la întrebările *al cui?, a cui?, ai cui?, ale cui?* au funcția de atribut pronominal exprimat prin pronume de felul respectiv. Excepție face numai pronumele posesiv (vezi explicațiile de la grila 10).

14.- **c**.- În enunțul: *Nu mi-am găsit încă o ofertă potrivită pentru concediul de vară, dar nu mă tentează nici dintre ale voastre.*, cuvântul subliniat are funcția de atribut pronominal prepozițional exprimat prin pronume posesiv, Ac.(subînțelegem în față pronumele nehotărât *unele*: care unele ? = *dintre ale voastre.*

15.- **a**.- În enunțul: *Na-ți-o frântă, că ți-am dres-o !*,cuvântul subliniat este predicat verbal exprimat prin interjecție predicativă.

16.- **a**.- În enunțul: *S-a înfuriat tocmai pe cel care-i voia binele.*, cuv. subl. are funcția de c. indirect (cerut de verbul de gândire și răspunde la (*pe ce* ?) exprimat prin pron. demonstr. în Ac. **De reținut**: cuv *cel, cea, cei, cele, celui, celei, celor* sunt art. dem.-adj. numai când însoțesc un adj. sau un numeral. În restul situațiilor devin pron. demonstrative scurte cu sensul de *acela, aceea, etc.*

17.- **c**.- În enunțul: *Adună ce cu ce vrei, numai grăbește-te !*, primul *ce* este pron. nehot. (*ceva*) cu funcția de c. direct, iar al doilea, *cu ce* este pron. relativ, introduce (CI) cu funcția de c.ind.

18.- **c**.- În enunțul: *Nu-i ce se mai întâmpla aici.*, predicatul propoziției este *nu-i*, iar subiectul este *se întâmpla* exprimat prin verb predicativ impersonal la infinitiv, diateza reflexivă.

19.- **c**.- **De reținut**: -. cuvântul *ce* așezat în fața unui verb are funcția de complement direct exprimat prin pronume relativ-interogativ: *Știu /[1](PP) ce faci/[2](CD)* sau *Ce faci ?;* poate avea și funcția de subiect, cerut de un verb impersonal: *Știu /[1](PP) ce se întâmplă./[2](CD)*(cine se întâmplă ?= ce);

-. cuvântul *ce* așezat în fața unui substantiv are funcția de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal relativ sau interogativ (*Am văzut/[1](PP) ce carte citești./[1](CD);*

-. cuvântul *ce* așezat în fața unui adjectiv (*Știu /[1] ce splendide zile am avut la mare./[2]*, unui adverb (*Am văzut /[1] ce bine ai învățat./[2]*) sau între două verbe repetate (*A plâns /[1](PP) ce-a plâns.../[2](CT)* are sensul de *cât* și devine adverb de mod cu funcția de compl. circ. de mod. Deci, în enunțurile date, avem, în ordine: adjectiv pronominal interogativ, adverb, adverb, adjectiv pronominal relativ.

-. Cuvântul *ce* – singur sau repetat – urmat de virgulă devine interjecție fără funcție sintactică: (*Ce, ai văzut tu asta? Ce, ce, mi-ai spus mie?*).

20.- **a**.- Toate secvențele sunt scrise corect.

21.- **c**.- Sunt corecte numai structurile 2, 3 și 4.

22.- **a**.- Toate formele verbale subliniate sunt corecte.

23.- **a**.- Delimitarea și felul propozițiilor: 1.- *Nu se știe /[1](PP) dacă va ajunge la timp./[2](SB).* 2.- *Nu-mi pasă /[1](PP) dacă va pierde trenul./[2](CI).* 3.- *Dacă tot ai venit,/[1](CZ) rămâi și tu./[2](PP).* Aici conjuncția *dacă* are sensul de *deoarece* și introduce CZ. 4.- *Dacă voi nu mă vreți,/[1](CV) eu vă vreau./[2](PP).* În această frază, conjuncția *dacă* are sensul de *chiar dacă* și introduce CV.

24.- **c**.- Sunt corecte numai enunțurile 1, 3 și 5.

25.- **c**.- Forma corectă: *Mie însumi nu mi-a priit atenția excesivă și respectul îndoielnic pe care mi le-ai acordat, așa că ia-ți lucrurile de aici și dispari, că, altfel, nu-ți va fi bine.* Sunt patru greșeli.

26.- **c**.- Forma corectă este: *Dacă le veți da și lor* (fără virgulă) *ce ne-ați dat și nouă, în numele, zice el,* (fără a) *aceleiași vechi amiciții, ar reuși să vă agreeze, așa cum i-au agreat și pe alții.* Sunt cinci greșeli.

27.- **c**.- Forma corectă este: *Nu sunt de acord cu ideea că fostul tău coleg merită aceeași atenție pe care o acorzi și actualilor tăi prieteni și, de altfel, nu merită s-o ții una și bună, mai ales când știi bine, după cum știu și eu, că numai boul e consecvent.* Sunt patru greșeli.

28.- **b**.- Sunt corect folosite numai cuvintele 2 și 5.

29.- **c**.- Dintre cuvintele subliniate, sunt corecte toate, în afară de 2.

30.- **a**.- Sunt corecte numai cuvintele 1, 3 și 5. **De reținut**: - articolul demonstrativ *cel* urmat de un adverb este invariabil: *Ele locuiesc cel mai departe;*nu există cuvântul *dragele*; forma verbului *a vroi* este veche, nu se mai folosește.

31.- **a**.- Sunt corecte numai cuvintele 1, 2, 3 și 5.

32.- **a**.- Toate cuvintele subliniate sunt folosite greșit. Forma corectă este: *La sfârșitul examenului, începuse să își facă griji în privința corectitudinii răspunsurilor, dar risc să afirm că nu avea motive.*

33.- **a**.- Numai în seria a treia cuvintele sunt accentuate corect.

34.- **d**.- Sunt accentuate corect numai cuvintele 1, 2 și 4.

35.- **a**.- Ca să aflăm diftongii, despărțim în silabe: *am-bi-gu-u, la-u-re-at, pleoa-pă* (este triftong), *ca-ba-ni-er.* Nici un cuvânt nu conține diftongi.

36.- **b**.- Numai în prima serie și a patra există forme corecte de genitiv-dativ articulat.

37.- **c**.- Numai al doilea cuvânt este scris greșit; se scrie corect: *azi după-amiază.*

38.- **c**.- Sunt defective de plural numai primul, al doilea și al treilea cuvânt.

39.- **c**.- Dintre cuvintele subliniate, sunt corecte numai 2 și 3.

40.- **b**.- Dintre substantivele la plural subliniate sunt corecte numai 1 și 4.

41.- **d**.- Sunt corecte formele verbale 1, 2 și 3.

42.- **b**.- Singurul cuvânt greșit este *cazino* – corect *cazinou.* Restul sunt corecte.

43.- **d**.- Nu sunt corecte cuvintele 1 și 3.

44.- **c**.- Sunt corecte formele: și *claunul,* și *clovnul.*

45.- **d**.- Toate sunt pleonasme, în afară de *oligarhie financiară.*

46.- **a**.- Sunt trei pleonasme. Forma corectă este: *Vă asigur că vă vom răspunde la toate întrebările pe care ni le-ați pune și rămânem la dispoziția voastră, așa cum ne impune deontologia profesională.*

47.- **a**.- Considerăm că forma corectă este: *Știind că nutrești față de el un puternic atașament, am hotărât să vă aprobăm cererile de concediu ca să puteți pleca în acel safari.*

48.- **a**.- Toate cuvintele date sunt sinomine ale cuvântului *a afecta.*

49.- **d**.- Cele trei variante date sunt corecte.

50.- **b**.- Toate variantele date explică sensul cuvântului *simulacru.*

51.- **c**.- Toate variantele date explică sensul cuvântului *imperturbabil.*

52.- **a**.- Sunt antonime: *afabil – binevoitor; inefabil – exprimabil.*

53.- **b**.- Se abreviază corect: *s, sec..*

54.- **c**.- Este corectă scrierea numai în 1.

55.- **c**.- Formele corecte sunt în 1, 3 și 4.

56.- **d**.- Considerăm că forma corectă este: *Deși ați muncit cu abnegație, vă avertizez că sunt un șef sever, care muncește din greu,cot la cot cu voi, așa încât să nu se mai mire nimeni dacă vă voi penaliza la cea mai mică abatere.*

57.- **d**.- Considerăm că forma corectă ar fi: *Nu cred că ar trebui să fie vreo diferență între a vorbi corect și a scrie fără greșeli, așa încât, atât la examenele scrise, cât și la cele orale, voi fi la fel de exigent, iar pentru nota zece este nevoie de mult efort și de interes pentru gramatică.*

58.- **d**.- Forma corectă este: *Fiind o avocată care este mereu solicitată de clienți, ai ajuns și una dintre puținele femei care trebuie apreciate pentru rolul în societate și chiar tu recunoști că ai un cuvânt greu de spus în multe privințe.*

59.- **d**.- Considerăm că forma corectă ar fi: *M-am săturat de reclama aceea care sună așa:„Consumați zilnic minimum doi litri de lichide ! „mai ales că am aflat că în spatele ei se află un milionar care se prezintă drept președinte al Partidului Secetei.*

60.- **d**.- Considerăm că forma corectă este: *O altă problemă pe care aș fi vrut să o luăm în discuție* (fără virgulă) *de față cu toți miniștrii, era legată de aceeași situație cu care ne mai confruntaserăm și în trecut, și anume că tie, întotdeauna, indiferent de părerile celor din jur și de interesele partidului, îți este imposibil să faci echipă cu noi.*

Universitatea din Craiova – Facultatea de Drept – 2016

1.- Ce valoare morfologică au cuvintele marcate din enunțul: 1.- *Vorbeau liniștiți.* 2.- *Stătuse trează toată noaptea.* 3.- *Sunetele vibrează vii.* 4.- *Stau lungiți pe nisip.*
a.- toate adverbe; **b.-** toate adjective; **c.-** 1, 3, 4 – adverbe, 2 – adjectiv;
d.- 1, 2 – adverbe, 3, 4 – adjective; **e.-** 1, 2 – adjective, 3, 4 – adverbe.

2.- Cuvântul marcat din exemplul *aducerea-aminte de anii de liceu.* este:
a.-c.indirect; **b.-** c. de agent; **c.-** atr. subst. prep.; **d.-** c.c.scop; **e.-** nume pred.

3.- Cuvintele marcate din exemplul: *Ce înseamnă aceste slove nu știa nimeni.*, sunt:
a.- c.direct, c.direct; **b.-** subiect, nume predicativ; **c.-** subiect, c. direct;
d.- c.direct, nume predicativ; **e.-** nume predicativ, subiect.

4.- Câte propoziții sunt în fraza: *Bănuiala că tinerii de la care încercase să afle ce-l frământa nu-i spuseseră adevărul l-a fulgerat în clipa când ea i-a atras atenția că îi mai văzuse undeva, dar nu-și putea aminti unde.?*
a.- 6 prop.; **b.-** 7 prop.; **c.-** 8 prop.; **d.-** 9 prop.; **e.-** 10 prop.

5.- Între subiect și predicat există o relație de: **a.-**subordonare; **b.-**coordonare copulativă;
c.- coordonare prin juxtapunere; **d.-** interdependență; **e.-** nu e niciun raport.

6.- În fraza: *Eu nu sunt scârbit decât de ceea ce a făcut uneori omul din viață.*, prop. subordonată este: **a.-** CI; **b.-** CZ; **c.-** AT; **d.-** CD; **e.-** CV.

7.- Propoziția principală din versurile: *În orașu-n care plouă de trei ori pe săptămână/ Nu răsună pe trotuare/ Decât pașii celor care merg ținându-se de mână...* este:
a.-În orașu... nu răsună; **b.-** ...nu răsună...; **c.-** În orașu...nu răsună..decât pașii;
d.- În orașu...nu răsună pe trotuare...decât pașii;
e.- În orașu...nu răsună pe trotuare...decât pașii celor.

8.- Subordonatele din fraza: *A fost scris să fie să ne împrietenim fulgerător.*, sunt:
a.- SB + SB; **b.-** CD + PR; **c.-** CD + SB; **d.-** CD + CD; **e.-** SB + CNS.

9.- În fraza: *Vezi, iată că lucrurile se leagă.*, propozițiile sunt:
a.- PP+CD+CM; **b.-**PP+PP+SB; **c.-**PP+CD+SB; **d.-**PP+CD+CD; **e.-**PP+PP+CD.

10.- Sunt formate prin compunere toate cuvintele din varianta:
a.- fiindcă, cu stare; **b.-** rochie de ocazie, triunghi; **c.-** după-amiază, bunăvoință;
d.- extraterestru, ultramodern; **e.-** casă de cultură, rea de plată.

11.- Subordomata din fraza: *Îmi pare bine că te-am întâlnit.*, este:
a.- CI; **b.-** SB; **c.-** CZ; **d.-** CDȚ; **e.-** PR.

12.- Prepoziții specifice cazului dativ se găsesc în seria:
a.- conform, conform cu, în centrul, de pe lângă;
b.-împotriva,împrejurul,înaintea,în fața; **c.-**pe deasupra,pe lângă,grație,în afară de;
d.- contrar, potrivit, asemenea, aidoma; **e.-** datorită, mulțumită, despre, dinspre.

13.- Subordonata din fraza: *Ei brațul tău înarmă ca să lovești în tine.*,este:
a.- CDȚ; **b.-** CI; **c.-** CNS; **d.-** CZ; **e.-** CS.

14.- Varianta fără pleonasme este: **a.-** comportare remarcabilă; **b.-** a reedita din nou;
c.- aroganță impertinentă; **d.-** a vocifera cu glas tare; **e.-** ritm cadențat.

15.- Sinonimul cuvântului *cutumă* este în varianta: **a.-** traumă;
b.- care ține de cultura unui popor; **c.-** costum; **d.-** obicei; **e.-** rezervă.

16.- Subordonata din fraza: *Mă miram grozav cum zgomotul străzii nu-l scoate din răbdări.*, este: **a.-** CM; **b.-** CT; **c.-** CZ; **d.-** CD; **e.-** CI.

17.- În enunțul: *Fie-mi iertat, sire, a arăta Măriei tale că acești viteji n-au făcut decât datoria lor patriotică.*, numărul total de substantive este: **a.-** 1; **b.-** 2; **c.-** 3; **d.-** 4; **e.-** 5.

18.- Gerunziul din exemplul: *Dormind, visase c-a plouat.*, are funcția sintactică de:
a.- c.c.cauză; **b.-** c.c.condiț.; **c.-** c.c.timp; **d.-** c.c.mod; **e.-** c.indirect.

19.- În enunțul: *Cum nu citește destul de repede și fără a ține cont de semnele de punctuație, există riscul de a nu termina la timp testul și a face unele greșeli.*, propoz. sunt, în ordinea predicatelor: **a.-** CM+PP; **b.-** CZ+PP; **c.-** CM+CM+PP+AT+ AT;
d.- CZ + CZ + PP + AT + AT; **e.-** CT + PP.

20.- *A* din exemplele: 1.- *O carte a acestui scriitor nu mai este în librării.* 2.- *A ta este pe primul loc.* 3.- *A învățat destul.* 4.- *Fluieră a pagubă.*, este articol în varianta:
a.- în 1 și 4; **b.-** în 1, 2 și 4; **c.-** în 1 și 2; **d.-** în 1; **e.-** în 3 și 4.

21.- Cuvântul marcat în *Mi-e milă de ei,* este: **a.-** adjectiv – nume predicativ;
b.- adverb – nume pred.; **c.-** subst. – fără fcț. sint.,face parte din loc.verbală;
d.- adjectiv – subiect; **e.-** substantiv – subiect.

22.- *Mi* din exemplul: *Mi-i mintea plină de suspiciuni.*, este:
a.- subiect; **b.-** c.indirect; **c.-** atr.adj.; **d.-** atr. pron. în D.; **e.-** nume predicativ.

23.- Cuvântul marcat din propoziția: *Ai mei sunt copiii aceștia.*, este în cazul:
a.- genitiv; **b.-** acuzativ; **c.-** dativ; **d.-** vocativ; **e.-** nominativ.

24.- Subordon. din fraza:*Îi ajunge cât te-a suportat.*,este:**a.-**PR;**b.-**SB;**c.-**CM:**d.-**CT;**e.-**CZ

25.- În enunțul: *O luptă-i viața, deci te luptă / Cu dragoste de ea, cu dor.*, numărul total de substantive în cazul nominativ este: **a.-** 1; **b.-** 2; **c.-** 3; **d.-** 4; **e.-** 5.

26.- Precizați funcția sintactică a cuvintelor marcate din următorul enunț: *A judecat lumea pentru că mai întâi se judecase pe sine însuși.* **a.-**c.c.timp,c.direct,atribut adj.;
b.- c.c.mod, c.direct, atribut adjectival; **c.-** c.c.timp, c.indirect, atribut adjectival;
d.- c.c.timp, c.direct, atribut pronominal; **e.-** c.c.mod, c.direct, atrib.pronominal.

27.- Sunt scrise corect toate cuvintele din seria: **a.-** stres, a stresa, stresant;
b.- ștres, a stresa, stresant; **c.-** stress, a stresa, stresant;
d.- stress, a stressa, stressant; **e.-** ștress, a stresa, stresant.

28.- În enunțul: *Până începe ploaia, trebuie să se aducă grâul și porumbul și să se pună în hambar.*, există, în ordinea predicatelor, următoarele propoziții:
a.- CT + PP + CD + CD; **b.-** PP + SB + SB; **c.-** CT + SB + SB;
d.- PP + CD + CD; **e.-** CT + PP + SB + SB.

29.- Valorile morfologice ale cuvintelor marcate din exemplele următoare: 1.- *A veni ea și vremea aia.* 2.- *A! Ce tare doare !* 3.- *A poate fi substantiv ?* sunt corecte în varianta:
a.- 1 – verb auxiliar pentru viitor I; 2.- interjecție; 3.- articol;
b.- 1.- verb auxiliar pentru viitor II; 2.- interjecție; 3.- prepoziție;
c.- 1 - verb auxiliar pentru cond.-optativ; 2.- interjecție; 3.- conjuncție;
d.- 1.- verb auxiliar pentru viitor; 2.- interjecție; 3.- substantiv;
e.- 1 – verb auxiliar pentru perfect compus; 2.- interjecție; 3.- pronume.

30.- Cuvintele marcate din exemplul: *Ella a zis c-așa e voia ei, să audă o cântare ca aceea de la secere.*, sunt: **a.-** atrib.adjectival, atr. adj.; **b.-** atr.pronom, atr. pronominal;
c.- atr.pronom., atr. adj; **d.-** atr. adj., atr. pronom.; **e.-** atr. pron., c.c.mod.

31.- Propozițiile din fraza: *Dacă mai vii pe la mine înseamnă că ți-a trecut supărarea.*, sunt: **a.-** SB+PP+PR; **b.-** CDȚ+PP+PR; **c.-** SB+PP+CD; **d.-**PR+PP+SB; **e.-**CV+PP+PR.

32.- Cuvântul *altruism* are antonimul corect în varianta: **a.-** nepotism; **b.-** favoritism; **c.-** bunăvoinţă; **d.-** egoism; **e.-** fanatism.

33.- Sunt sinonime toate cuvintele din varianta: **a.-** ilustru, faimos, anodin; **b.-** a chibzui, a gândi, a cugeta; **c.-** avantaj, beneficiu, doleanţă; **d.-** a pretinde, a solicita, a revendica; **e.-** profit, câştig, daună.

34.- Sinonime argotice ale cuvântului *hoţ* sunt numai cele din varianta: **a.-** pungaş, şarlatan; **b.-** pezevenchi, tâlhar; **c.-** şuţ, manglitor; **d.-** lotru, fur; **e.-** haiduc, prădător.

35.- Sunt numai adjective pronominale cuvintele din seria: **a.-** fiecare, oricine, alde; **b.-** oricine, niscai; **c.-** niscai, alde; **d.-** alde, fiecare; **e.-** fiecare, niscai, oricine, alde.

36.- Subordonata din fraza: *Bucătarul nostru era prea neşlefuit ca să pregătească o masă aşa de subţire.,* este: **a.-** CS; **b.-** CNS; **c.-** CI; **d.-** CDŢ; **e.-** CM.

37.- Rădăcina cuvântului *desfiinţare* este: **a.-** fi; **b.-** fii; **c.-** desfi; **d.-** fiinţ; **e.-** fiinţa.

38.- Analiza gramaticală a cuvântului marcat în enunţul: *Cum lui i-a plăcut foarte mult gramatica, a optat pentru Facultatea de Drept din Craiova.,* este corectă în varianta: **a.-** adverb relativ de cauză, c.c.cauză; **b.-** adverb relativ de mod, c.c.mod; **c.-** conj.subord., fără fcţ.sint.; **d.-** conj.subord.,c.c.cz; **e.-** adv.rel.de timp, c.c.t.

39.- *Fiindcă* este: **a.-** conj.coord.compusă; **b.-** conj. coordonatoare simplă; **c.-** conj.subord. simplă; **d.-** conj.subord.compusă; **e.-** prepoziţie compusă.

40.- Subordonata din fraza: *Când aş avea eu atâta timp, m-aş plimba toată ziua.,* este: **a.-** CT; **b.-** CZ; **c.-** CDŢ; **d.-** CV; **e.-** CM.

41.- Structura marcată din enunţul: *E mândru de ceea ce a devenit.,* este: **a.-** c.indirect; **b.-** c.direct; **c.-** subiect; **d.-** nume predicativ; **e.-** c.c.cauză.

42.- Subordon. introdusă prin *de* din fraza:*Am râs de m-am prăpădit când am citit pentru prima oară Hagi-Tudose a lui Delavrancea.,*este:**a.-**CS; **b.-**CI; **c.-**CNS; **d.-**CM; **e.-** CZ.

43.- Sensul cuvântului *a degreva* este corect în varianta: **a.-** a părăsi greva; **b.-** a participa la grevă; **c.-** a refuza ideile greviştilor; **d.-**a reduce,a suprima sarcinile unei persoane;**e.-**a împovăra o persoană cu sarcini.

44.- Cuvântul marcat din propoziţia: *Faţa îi era roşie şi pătată.,* este: **a.-** c. indirect; **b.-** atr.pron.în D.posesiv; **c.-** atr. pron. în G.; **d.-** fără funcţie (dativul etic) **e.-** atribut adjectival în dativ.

45.- Cuvintele marcate din propoziţia: *De umezeală, obiectele de metal prindeau cocleli.,* este: **a.-** c.indirect; **b.-** c.c.mod; **c.-** c.c.cz.; **d.-** c.c.cdţ.; **e.-** c.c.timp.

46.- Sunt sufixe diminutivale toate din varianta: **a.-** -el, -iş, -eală, -inţă; **b.--**icel,-aş,-uţă,-ucă;**c.--**icel,-ic,-eţe,-aş;**d.--**uş,-ar,-iţă,-atură;**e.--**ime,-nic,-işor,-ică.

47.- Semnificaţia cuvântului *reticent* este: **a.-** care manifestă reţinere; **b.-**care reţine apa; **c.-** care este întârziat; **d.-** care îşi retrage afirmaţiile; **e.-** care se contractă.

48.- Sinonimul cuvântului *vindicativ* este: **a.-** vicios; **b.-** vindecabil; **c.-** răzbunător; **d.-** intolerant; **e.-** sugestiv.

49.- Subord. din fraza: *Că te-am iubit e a mea vină.,*este:**a.-**SB;**b.-**CD;**c.-**PR;**d.-**CZ;**e.-**CI.

50.- Cuvintele marcate din versul: *Ce-a fost adânc în noapte se face mai adânc.*, sunt: **a.-** adverbe de mod, nume predicative; **b.-** adjective propriu-zise, nume pred.; **c.-** adverbe de mod, c.c.mod; **d.-** adj.propriu-zise, atribute adjectivale; **e.-** adjectiv propriu-zis, nume predicativ; adverb de mod, c.c.mod.

51.- Cuvintele marcate din enunţul: *Un tip de petent e cel care nu-ţi cere nimic.,*sunt, în ordine: **a.-**subiect / subst.articulat nehot., N.+ atribut subst.prepoz./ subst.în Ac.precedat de prepoziţie + nume pred./ pron.demonstr.de depărtare, N. + subiect / pron.relativ, N.;

b.- atribut adjectival / loc. adjectivală + subiect / substantiv în N.+ nume pred./ pronume demonstrativ de depărtare, N.+ subiect / pronume relativ în N.;

c.- subiect / substantiv articulat nehot.,N.+ atribut subst. prepoz./ subst. în Ac. precedat de prepoziţie + nume predicativ / pronume relativ compus, N.;

d.- subiect / subst.artic.nehotărât, N.+ atribut subst. prepoz./ subst. în Ac.,precedat de prepoziţie + nume pred. / pron. demonstr.de depărtare, N.+ atr.pron./ pron.rel., N.;

e.- subiect / subst.art.nehot.,N.+ atribut adjectival / adjectiv + nume pred./ pron. demonstrativ de depărtare, N.+ subiect / pronume relativ, N.

52.- Cuvintele marcate din exemplul: *A fost pedepsit pentru greşelile altora.,* sunt: **a.-** c.indirect; **b.-** c.c.scop; **c.-** c.c.cauză; **d.-** c.c.mod; **e.-** c.c.timp.

53.- Ce funcţie sintactică are cuvântul evidenţiat din enunţul: *E uşor a scrie versuri.* **a.-** nume predicativ; **b.-** subiect; **c.-** atribut verbal; **d.-** c.direct; **e.-** c.c.mod.

54.- Cuvintele marcate din exemplele: 1.- *Ce s-a petrecut în sufletul lui atunci a fost desigur mai iute ca fulgerul ?* 2.- *Desigur că prietenul nostru ne va fi urmărit multă vreme cu privirea.,* au funcţia de: **a.-** 1, 2 – c.c.mod; **b.-** 1, 2 – pred.verbale; **c.-** 1, 2–nume pred.; **d.-** 1–c.c.mod; 2–pred. verbal; **e.-** 1-nume pred.; 2-pred.vb.

55.- Dintre formele *care, cine, ce, cât*, numai valoare pronominală are: **a.-** *care*; **b.-** *cât* şi *cine*; **c.-** *cine*; **d.-** *care* şi *ce*; **e.-** *care* şi *cine.*

56.- Forma corectă a numeralului ordinal este: **a.-** al optzecilea; **b.-** al optzecelea; **c.-** al optzeciulea; **d.-** al optuzecilea; **e.-** al optâzecilea.

57.- În cadrul propoziţiei: *Atâta s-au certat, ajungând să se bată.,* cuvântul marcat are funcţia sintactică de: **a.-** c.c.cns.; **b.-** c.c.mod; **c.-** c.c.scop; **d.-** c.c.cauză; **e.-** c.c.cond.

58.- Precizaţi ce fel de subordonate sunt propoziţiile nr. 2 şi nr. 3 din textul: *Se pare că nu e periculos să ne vâre cineva cu forţa în paradis.* **a.-** PR + PR; **b.-** CD + CD; **c.-** SB + SB; **d.-** SB + CD; **e.-** PR + SB.

59.- În propoziţia: *Vara trecută am fost angajată.,* cuvântul marcat este: **a.-** adv.de timp; **b.-** adv. de timp,Ac.; **c.-**adv. de mod; **d.-** subst. Ac.; **e.-** subst.N.

60.- Care serie conţine numai cuvinte derivate: **a.-** tufiş, acnee, desagă, înfrăţire, bunic; **b.-**atlet,îndoielnic,amarnic,bocăni,amărui;**c.-**necaz,căpetenie,bărbie,desiş,cântare; **d.-**acru,adeverinţă,gălbui,aiureală,credincios;**e.-**pieptiş,avuţie,arcuş,amorţeală.

61.- Atributul adjectival din propoziţia: *Intra încet în casa noastră.,* este în cazul: **a.-** nominativ; **b.-** acuzativ; **c.-** dativ; **d.-** genitiv; **e.-** vocativ.

62.- În enunţul: *Un tunet răzleţ...răscoli clocotitor nemărginirile rotunde şi un ropot... nedesluşit vestea de pretutindeni apropierea prăpăstioasă a artileriei cereşti.,* numărul total de substantive este: **a.-** 4; **b.-** 5; **c.-** 6; **d.-** 7; **e.-** 8.

63.- În următoarele versuri populare: *„Alei ! murgul meu voinic,/ Aşterne-te drumului / Ca şi iarba câmpului / la suflarea vântului* „ substantivele marcate au, în ordine, următoarele funcţii sintactice: **a.-** c.c.loc, c.c.loc, c.indirect; **b.-** toate sunt c.indirecte; **c.-** c.c.loc, atr.subst. genitival, c. indirect; **d.-** c.c.loc, atr.subst.G., atr.subst. G.; **e.-** c.c.loc, atribut subst. genitival, subiect gramatical.

64.- Felul propoziţiilor subordonate din enunţurile următoare: 1.- *Eu pare că înţeleg.* 2.- *Tu poţi să rezolvi.* 3.- *Tu poate că vei rezolva.,* este corect indicat în varianta:

a.-CM+CD+SB;**b.**-SB+CM+SB;**c.**-PR+CD+SB;**d.**-SB+CD+SB; **e.**-PR+CD+CM.

65.- În exemplul: *Să-i fie ruşine obrazului.*, cuvântul marcat este:
a.- c.ind.,D.; **b.-** atr.subst.G.; **c.-** c.ind.,G.; **d.-** c.c.l.,D.; **e.-** c.c.l., G.

66.- În fraza: *Ca să ai ceva pentru totdeauna trebuie să rumegi în tine.*, propoziţiile subordonate sunt: **a.-** CZ+SB; **b.-** CS+CD; **c.-** CNS+CD; **d.-** CS+SB; **e.-** CS+PR.

67.- Compl.circ.de timp exprimat prin substantiv poate sta în cazurile:
a.- acuzativ; **b.-** acuzativ,dativ; **c.-** acuz.,genitiv; **d.-** dativ,genit.; **e.-** Ac.,N.

68.- În care enunţ există un predicat verbal: **a.-** *Aşa fusese rugat de prieteni.*
b.- *Câmpul era nesfârşit.* **c.-** *Rămăsese mut în urma accidentului.*
d.- *Ajunsese campion olimpic.* **e.-** *Nu a devenit arhitect.*

69.- În enunţurile: 1.- *Un om bătrân trece pe stradă.* 2.- *Nişte oameni bătrâni trec pe stradă.* 3.- *Un bătrân om trece pe stradă.*, cuvintele marcate au, în ordine, valoarea morfologică de: **a.-** adjectiv, adjectiv, substantiv; **b.-** în toate este substantiv;
c.- în toate este adjectiv; **d.-** subst., subst., adjectiv; **e.-** adjectiv, subst., adjectiv.

70.- În care dintre enunţurile următoare pronumele personal nu are funcţie sintactică: 1.- *Le are cu matematica.* 2.-*Zi-i înainte !* 3.-*A făcut-o lată.* 4.- *Hei, tu, fii atent !* 5.- *A luat-o la sănătoasa.* **a.-** 3 şi 5; **b.-** 2, 3 şi 5; **c.-** 4; **d.-** 1, 2, 3, 4, şi 5; **e.-** 3, 4 şi 5.

71.- Stabileşte felul subordonatelor din enunţul: *Nu se ştie dacă va ajunge ce a visat în copilărie.* **a.-** CD+CM; **b.-** SB+PR; **c.-** CD+PR; **d.-** SB+CM; **e.-** CD+CI.

72.- *Din ce în ce, în faţă, de-a binelea* sunt: **a.-** loc. adjectivale; **b.-** loc. adverbiale;
c.- loc. conjuncţionale; **d.-** loc. prepoziţionale; **e.-** loc. interjecţionale.

73.- Articolul posesiv-genitival şi pronumele relativ sunt corect folosite în structura:
a.- un băiat a cărui surori; **b.-** un băiat ale cărei surori; **c.-**un băiat al cărei surori;
d.- un băiat ale cărui surori; **e.-** un băiat ale căruia surori.

74.- Subordonata din fraza: *Şi cum ajung în dreptul teiului, pun demâncarea jos în cărare.*, este: **a.-** CM; **b.-** CT; **c.-** CZ; **d.-** CDŢ; **e.-** CV.

75.- Sufixele *–tor* şi *–ist* sunt: **a.-** substantivale şi adjectivale; **b.-** numai substantivale;
c.- numai adjectivale; **d.-** substantivale şi adverbiale; **e.-** numai verbale.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **b**.- În enunţurile: *Vorbeau liniştiţi. Stătuse trează toată noaptea. Sunetele vibrează vii*, toate cuvintele subliniate sunt adverbe. **De reţinut**: Când punem întrebarea la **substantiv, pronume** sau **numeral,** trebuie să obţinem **atribut**; când punem întrebarea la **verb, adjectiv** sau **adverb,** trebuie să obţinem **complement.**

2.- **c**.- În exemplul: *aducerea-aminte de anii de liceu.*, cuvântul marcat are funcţia sintactică de atribut substantival prepoziţional.

3.- **e**.- În enunţul: *Ce înseamnă aceste slove nu ştia nimeni.*, analiza cuvintelor marcate: *ce* = nume predicativ exprimat prin pronume relativ, formează predicatul nominal cu verbul cop. *înseamnă*+ *slove* = subiect exprimat prin substantiv.

4.- **d**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Bănuiala /[1](PP) că tinerii /[2](AT) de la care încercase /[3](AT) să afle /[4](CD) ce-l frământa /[5] (CD) nu-i spuseseră adevărul /[2]*

l-a fulgerat în clipa /[1] când ea i-a atras atenţia /[6](AT) că îl mai văzuse undeva /[7](CI), dar nu-şi putea aminti /[8](PP) unde (se subînţelege l- a văzut)/[9](CI).

5.- **d**.- Între subiect şi predicat există o relaţie de interdependenţă.

6.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Eu nu sunt scârbit /[1](PP) decât de ceea ce a făcut uneori omul din viaţă./[2](CI).*

7.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *În oraşu /[1](PP) –n care plouă de trei ori pe săptămână /[2](AT) nu răsună pe trotuare decât paşii celor /[1] care merg ţinându-se de mână./[3] (AT).*

8.- **a**.- Delimitarea şi felul prop.: *A fost scris /[1](PP)să fie /[2] (SB)să ne împrietenim fulgerător. /[3](SB).* Verbul *să fie* este verb predicativ impersonal cu sensul de *să se întâmple* şi cere SB.

9.- **e**.- Delimitarea şi felul prop.:*Vezi,/[1](PP)iată /[2](PP) că lucrurile se leagă./[3]CD).*

10.- **c**.- Sunt formate prin compunere numai cuvintele din varianta indicată.

11.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Îmi pare bine /[1](PP) că te-am întâlnit./[2](CI).*

12.- **d**.- Prepoziţiile specifice cazului dativ sunt: *graţie, mulţumită, datorită, potrivit, contrar, asemenea, aşijderea, aidoma* – urmate de substantiv, pronume sau numeral în dativ.

13.- **e**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Ei braţul tău înarmă /[1](PP) ca să loveşti în tine./[2](CS).*

14.- **a**.- În celelalte variante există pleonasme.

15.- **d**.- Sinonimul cuvântului *cutumă* = obicei.

16.- **e**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Mă miram grozav /[1](PP) cum zgomotul străzii nu-l scoate din răbdări./[2]/(CI).*

17.- **c**.- În enunţul: *Fie-mi iertat, sire, a arăta Măriei tale că aceşti viteji n-au făcut decât datoria lor patriotică.*, substantive sunt numai cuvintele subliniate. Cuvântul *Măriei tale* este locuţiune pronominală de politeţe.

18.- **c**.- În enunţul: *Dormind visase că a plouat.*,verbul la gerunziu are fcţ. de c.c.timp.

19.- **e**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Cum nu citeşte destul de repede şi fără a ţine cont de semnele de punctuaţie, /[1](CZ) există riscul de a nu termina la timp testele şi a face unele greşeli./[2](PP).*Verbele *a ţine cont, a nu termina, a face* sunt la infinitiv şi nu pot avea funcţia de predicat, au alte funcţii sintactice.

20.- **c**.- Numai în exemplele 1 şi 2 cuvântul *a* este articol posesiv-genital. În propoziţia 3 este verb auxiliar (formează perfectul compus), iar în propoziţia 4 este prepoziţie pentru acuzativ.

21.- **e**.- **De reţinut**: dacă după verbul *a fi* este un substantiv care arată o stare sufletească (*milă, silă, ruşine, dor, foame, sete, sărbătoare, criză etc.*), substantivele respective au funcţia sintactică de subiect, iar verbul *a fi* capătă valoare existenţială (formează singur predicat verbal).

22.- **d**.- În enunţul: *Mi-i mintea plină de suspiciuni.*, cuvântul subliniat are funcţia de atribut pronominal în dativul posesiv exprimat prin pronume personal (după verb este substantiv articulat cu articolul hotărât).

23.- **e**.- În enunţul: *Ai mei sunt copiii aceştia.*, cuvântul marcat este pronume posesiv în nominativ cu funcţia de subiect. **De reţinut**: articolele posesive *al, a, ai, ale* sunt forme pentru nominativ sau acuzativ; la G.-D. există numai forma *alor.*

24.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Îi ajunge /[1](PP) cât te-a suportat./[2](SB).*

Subiecte

25.- **b**.- În versurile: *O luptă-i viața, deci te luptă cu dragoste de ea, cu dor.*, substantive în nominativ sunt numai *o luptă* = nume predicativ + *viața* = subiect. (Topica normală este: *Viața e o luptă*).

26.- **a**.- Funcția sintactică a cuvintelor marcate este în varianta corectă.

27.- **a**.- Sunt scrise corect numai cuvintele din varianta indicată.

28.- **e**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Până începe ploaia /[1] (CT) trebuie /[2] (PP) să se aducă grâul și porumbul /[3] (SB) și să se pună în hambar./[4] (SB).*

29.- **d**.- Valorile morfologice ale cuvântului *a* sunt în varianta corectă.

30.- **b**.- În enunțul: *Ella a zis c-așa e voia ei, să cudă o cântare ca aceea de la secere.*, cuvintele subliniate au funcțiile sintactice: *ei* = atribut pronominal exprimat prin pronume personal + *ca aceea* = atribut pronominal exprimat prin pronume demonstrativ de depărtare. **Notă**: Considerăm că în grila de corectare s-a strecurat o greșeală și anume: cuvântul *ca aceea* se acordă ăn gen, număr și caz cu substantivul *o cântare* și deci are funcția de atribut adjectival și atunci varianta corectă este **c**.

31.- **a**.- Delimit. și felul propozițiilor: *Dacă mai vii pe la mine /[1] (SB) înseamnă /[2] (PP) că ți-a trecut supărarea./[3] (PR).* **De reținut** regula verbului **a însemna:** dacă în fața verbului *a însemna* este o propoziție și după el, altă propoziție, prima este SB, iar ultima este PR. Verbul *a însemna* formează singur PP.

32.- **d**.- Antonimul cuvântului *altruism* = egoism.

33.- **b**.- Sunt sinonime numai toate cuvintele din varianta indicată.

34.- **c**.- Sunt sinonime argotice numai cuvintele din varianta corectă.

35.- **b**.- Sunt adjective pronominale numai pronumele care se pot acorda în gen, număr și caz cu substantivul pe care îl determină. Pronumele relativ-interogative *cine, cui* și pronumele nehotărâte compuse *oricine, oricui* nu pot deveni adjective pronominale deoarece nu suportă lângă ele un substantiv.

36.- **b**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Bucătarul nostru era prea neșlefuit /[1] (PP) ca să poată pregăti o masă așa de subțire./[2] (CNS).*

37.- **a**.- Rădăcina cuvântului *desființare* este *fi*.

38.- **c**.- **De reținut**: adverbul relativ *cum*, când introduce o prop. cauzală sau completivă de timp devine conjuncție subordonatoare fără funcție sintactică. În exemplu dat, propozițiile sunt: *Cum lui i-a plăcut foarte mult gramatica,/[1] (CZ) a optat pentru Facultatea de Drept din Craiova./[2] (PP).*

39.- **d**.- Cuvântul *fiindcă* este conjuncție subordonatoare compusă și introduce CZ.

40.- **c**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Când aș avea eu atâta timp,/(CT) m-aș plimba toată ziua./[2] (PP).*

41.- **d**.- În enunțul: *E mândru /[1] (PP) de ceea ce a devenit./[2] (CI)* cuvântul subliniat are funcția de nume predicativ exprimat prin pronume relativ compus, Ac.și formează predicatul nominal cu verbul copulativ *a devenit.*

42.- **c**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Am râs /[1] (PP) de m-am prăpădit /[2] (CNS) când am citit pentru prima oară Hagi-Tudose a lui Delavrancea./[3] (CT).*

43.- **d**.- Sensul cuvântului *a degreva* = a reduce sarcinile care revin unei persoane.

44.- **b**.- În enunțul: *Fața îi era roșie și pătată.*, cuvântul subliniat are funcția de atribut pronominal în dativul posesiv exprimat prin pronume personal.

45.- **c**.- În enunțul dat, cuvântul *de umezeală* are funcția de c.c.cauză.

Subiecte

46.- **b**.- Sufixe diminutivale sunt în varianta indicată.

47.- **a**.- Sensul cuvântului *reticent* = care manifestă reținere.

48.- **c**.- Sinonimul cuvântului *vindicativ* = răzbunător.

49.- **a**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Că te-am iubit /[1] (SB) e a mea vină./[2] (PP).* În acest caz considerăm că topica normală este: *Că te-am iubit /[1] (PR) e vina mea./[2] (PP).* și atunci *vina* este subiect, iar *e* este predicat nominal incomplet. Este aceeași situație ca la examenul de capacitate din 2012.

50.- **b**.- Ambele cuvinte subliniate din textul dat sunt adjective cu fcț. de nume pred.

51.- **a**.- În enunțul: *Un tip de petent e cel care nu-ți cere nimic.*, cuvintele subliniate se analizează astfel: *un tip* = subiect exprimat prin substantiv articulat cu art. nehotărât, N.+ *de petent* = atribut substantival prepozițional exprimat prin substantiv în Ac., precedat de prepoziție + *cel* = nume predicativ exprimat prin pronume demonstrativ de depărtare, N.+ *care* subiect expr. prin pron. relativ, N.

52.- **c**.- În enunțul: *A fost pedepsit pentru greșelile altora.*, cuvintele marcate au funcția de c.c.cauză exprimat prin substantiv în Ac.,precedat de prepoziție.

53.- **b**.- În enunțul: *E ușor a scrie versuri.*, cuvântul subliniat are funcția de subiect exprimat prin verb la infinitiv prezent.

54.-**d**.- **De reținut**: adverbele: *poate, pesemne, sigur, desigur, firește, negreșit, bineînțeles, aproape, probabil, pasămite* și locuțiunile adverbiale: *cu siguranță, fără îndoială, fără doar și poate, cu certitudine, de bună seamă, în mod sigur / clar / evident* urmate de conjuncțiile *că* sau *să* devin predic. verbale și cer SB;
- dacă aceste adverbe și loc. adv. sunt despărțite prin virgule de restul prop., devin adverbe sau locuțiuni adverbiale incidente, fără funcție sintactică;
- dacă aceste adverbe și locuțiuni adverbiale nu sunt urmate de *că* sau *să* și nu sunt despărțite prin virgulă de restul propoziției, sunt adverbe sau locuțiuni adverbiale de mod cu funcția de complement circ. de mod. În primul enunț, cuv. *desigur* are funcția de c.c.mod, iar în enunțul al doilea, fiind urmat de conjuncția *că*, devine predicat verbal exprimat prin adverb predicativ.

55.- **c**.- Dintre pronumele relative *care, cine, ce, cât* , numai *cine* are întotdeauna val. pronominală, deoarece nu suportă substantiv lângă el.

56.- **a**.- Forma corectă a numeralului este *al optzecilea* (la masc.) și *a optzecea* la fem.

57.- **a**.- În enunțul: *Atâta s-au certat, ajungând să se bată.*, cuvântul subliniat are funcția de c.c. consecutiv exprimat prin verb la gerunziu.

58.- **c**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Se pare /[1] (PP) că nu e periculos /[2] (SB) să ne vâre cineva cu forța în paradis./[3] (SB).*

59.- **d**.- **De reținut**: cuvintele care denumesc anotimpuri, zilele săptămânii sau momente ale zile sunt: - substantive – când au funcția de subiect: *Iarna este geroasă.*
- devin adverbe de timp – când au funcția de c.c.timp: *Seara plec.*
- sunt substantive în Ac. când au funcția de c.c.timp, dar au lângă ele un atribut sau sunt precedate de prepoziții: *Vara trecută am fost angajată. La vară plec la mare.*

60.- **e**.- În celelalte variante nu sunt cuvinte derivate: *acnee, desagă, atlet, necaz, acru.*

61.- **b**.- În enunțul: *Intra încet în casa noastră.*, atributul adjectival subliniat este în cazul acuzativ – la fel ca substantivul pe care îl determină.

62.-**b**.- Subliniem substantivele din enunţul: *Un tunet răzleţ răscoli clocotitor nemărginirile rotunde şi un ropot nedesluşit vestea de pretutindeni apropierea prăpăstioasă a artileriei cereşti.* Sunt 5 substantive.

63.- **d**.- În versurile: *"Alei ! murgul meu voinic / Aşterne-te drumului / ca şi iarba câmpului / la suflarea vântului"* cuvintele subliniate se analizează astfel: *drumului* = c.c.loc exprimat prin substantiv în dativ (dativul locativ) + *câmpului* = atribut substantival genitival exprimat prin substantiv + *vântului* = atribut substantival genitival exprimat prin substantiv.

64.- **d**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: 1.- *Eu /[1](SB) pare /[2](PP) că nu înţeleg./[1]*. Aici, verbul *pare* are sensul de *se pare*, verb predicativ impersonal şi cere SB. 2.- *Tu poţi /[1](PP) să rezolvi./[2](CD)* 3.- *Tu /[1](SB) poate /[2](PP) că vei rezolva./[1]* Pronumele *tu* nu este subiectul adverbului predicativ *poate* ci al verbului din propoziţia subiectivă *vei rezolva.*

65.- **a**.- În enunţul: *Să-i fie ruşine obrazului.*, cuvântul subliniat are funcţia de c.indirect exprimat prin substantiv în dativ (*cui?*).

66.- **d**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Ca să ai ceva pentru totdeauna /[1](CS) trebuie /[2](PP) să rumegi în tine./[3](SB).*

67.- **c**.- C.c.timp poate sta în cazurile: acuzativ: *Vin la prînz.*, sau în cazul genitiv, precedat de prepoziţie specifică genitivului: *Am venit înaintea colegului.*

68.- **a**.- Numai în enunţul: *Aşa fusese rugat de prieteni.*, găsin un predicat verbal exprimat prin verb la diateza pasivă.În celelalte variante sunt predicate nominale.

69.- **c**.- În toate enunţurile date, cuvântul *bătrân/i* este adjectiv cu funcţia de atr.adj.

70.- **d**.- Pronumele personal cu valoare neutră, fără funcţie sintactică se întâlneşte în expresii populare şi există în toate enunţurile date.

71.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Nu se ştie /[1](PP) dacă va ajunge /[2](SB) ce a visat încă din copilărie./[3](PR).*

72.- **b**.- Structurile: *din ce în ce, în faţă, de-a binelea* sunt locuţiuni adverbiale.

73.-**d**.- **De reţinut**: articolul posesiv-genitival se acordă în număr şi gen cu substantivul din dreapta, iat pronumele relativ se acordă cu substantivul din stânga: *un băiat ale cărui surori.*

74.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Şi /[1](PP) cum ajung în dreptul teiului,/[2](CT) pun demâncarea jos în cărare./[1]* Aici, adverbul *cum* devine conjuncţie subordonatoare, fără funcţie sintactică şi are sensul de *când.*

75.- **a**.- Sufixele *–tor* şi *–ist* sunt substantivale şi adjectivale.

Universitatea din Iași – Facultatea de Drept – 2016

1.- Alegeți sinonimul cuvântului *elogios:* **a.**-laudativ; **b.**-depreciativ; **c.**-obnubilant;

2.- Se dau următoarele expresii:1.-*striuri paralele;*2.-*profit material;*3.-*fantă îngustă;*4.-*puhoi torențial.* Care dintre ele constituie pleonasme:
a.- numai 1, 3 și 4; **b.**- toate; **c.**- numai 3 și 4.

3.- Indicați paronimul cuvântului *carte*: **a.**- tom; **b.**- parte; **c.**- volum;

4.- Indicați antonimul cuv. *prosperitate*: **a.**- bunăstare; **b.**- progresivitate; **c.**-pauperitate.

5.- Cuvântul *lucrativ* este sinonim cu: **a.**- dificil; **b.**- lucrat; **c.**- profitabil.

6.- Alegeți cuvântul care corespunde sensului *ridicătură, parte proeminentă*:
a.- protuberanță; **b.**- proximitate; **c.**- prozaizare.

7.- Alegeți seria cu toate formele corecte: **a.**- siringă, pancardă, tentacol, repaos;
b.- seringă, pancardă, tentacul, repaos; **c.**- seringă, pancardă, tentacul, repaus.

8.- Sunt formate cu sufixul *–iadă* toate cuvintele din seria: **a.**- diadă, naiadă, ochiadă;
b.- cruciadă, pliadă, triadă; **c.**- balcaniadă, mineriadă, universiadă.

9.- Indicați sinonimul cuvântului *grotesc*: **a.**- caraghios; **b.**- taciturn; **c.**- revoltat.

10.- In limba română, cuvântul *smoching* are sensul:
a.- petrecere la care participă mulți fumători; **b.**- haină bărbătească de gală;
c.- deprindere de a mânca smochine.

11.- Alegeți seria în care există doar perechi sinonimice: **a.**-a ezita-a evita; laborios-leneș;
b.- lucrativ–profitabil; atroce–cumplit; **c.**- placid-flegmatic; abominabil-adorabil.

12.- Sensul cuvântului *epistemologie* este: **a.**- demagogie;
b.- teorie a cunoașterii științifice; **c.**- suveranitate.

13.- Corect este: **a.**- calitatea cea mai superioară are repercusiuni asupra prețului;
b.- calitatea superioară are repercursiuni asupra prețului;
c.- calitatea superioară are repercusiuni asupra prețului.

14.- Se dau construcțiile: *a treia alternativă, altercație cu săbii, Cămătarul l-a lințat, dar el a reușit să fugă într-un târziu*: **a.**- sunt toate greșit formulate;
b.- sunt corecte toate; **c.**- sunt corecte doar prima și a doua.

15.- Greșeala de exprimare din enunțul: *Tot mai multe femei aleg să opteze pentru investigații medicale moderne,* constă: **a.**- într-o repetiție; **b.**- pleonasm; **c.**-redundanță.

16.- Sunt formate prin derivare toate cuvintele din seria: **a.**- infidel,infarct,injurie,inserție;
b.- inepuizabil, insensibil, insesizabil; **c.**- inegal, inițial, indispune, indigestie.

17.- Sensul cuvântului *salutar* este: **a.**- care salută; **b.**- care poate fi salutat;
c.- folositor sănătății, salvator, potrivit într-o împrejurare.

18.- Sinonimele cuvântului *degringoladă* sunt: **a.**- scădere, diminuare;
b.- distrugere, vandalizare; **c.**- prăbușire, decădere.

19.- Cuvântul *insolvabil* înseamnă: **a.**- care nu se poate dizolva;
b.- care nu-și poate plăti datoriile; **c.**- care se poate salva.

20.- Indicați seria fără regionalisme: **a.**- culeșer, dude, varză, magiun;
b.- melesteu, agude, curechi, povirlă; **c.**- dărab, tolcer, bărbânță, sălvoiță.

21.- Sunt corecte toate formele adjectivale din seria: **a.-** ambigu, promiscu,contigu;
b.- asiduu, exigu, continu; **c.-** perpetuu, superfluu, ubicuu.

22.- Care dintre următoarele serii de cuvinte conțin forme corecte de genitiv-dativ:
a.- mușteței, oglindei, monezii, cireșii, cicatricii;
b.- mustații, oglindei, monedei, cireșii, cicatricei;
c.- mustății, oglinzii, monedei, cireșei, cicatricei.

23.- Identificați enunțul corect: **a.-** *Cartea care am citit-o este interesantă.*
b.- *Cafeaua pe care am băut-o, m-a agitat;*
c.- *Mi-a făcut desenul pe caietul care l-am cumpărat ieri.*

24.- Sunt corecte formele numeralelor din seria:
a.- șaptesprezece, optsprezece, al cincilea;
b.- șaptisprezece, optisprezece, al cincelea;
c.- șaptâsprezece, optâsprezece, al cinciulea.

25.- Alegeți seria corectă:**a.-**regula bunului simț,presimțirea clarivăzătorilor,seri văratice;
b.- regula bunului simț, presimțirea clarvăzătorilor, seri văratice;
c.- regula bunului simț, presimțirea clar văzătorilor, seri văratece.

26.- Indică enunțul în care nu există nicio greșeală:
a.- *Câți parlamentari au lipsit nemotivați ?*
b.- *Situația cea mai frecvent întâlnită este aceasta.*
c.- *Mereu apar probleme greu de rezolvat.*

27.- Alegeți seria corectă:
a.- *Situația este aceiași, fiindcă nu s-a depus un efort continu. Vorbii cu ceilanți, dar m-am convins că nu oricine poate ași lămuri exact cauza neînțelegerii atât de grea.*
b.-*Situația este aceeași, fiindcă nu s-a depus un efort continuu.Vorbiși cu ceilalți, dar m-am convins că nu oricine poate a-și lămuri exact cauza neînțelegerii atât de grea.*
c.- *Situația este aceeași, fiindcă nu s-a depus un efort continuu.Vorbii cu ceilalți, dar m-am convins că nu oricine poate a-și lămuri exact cauza neînțelegerii atât de grele.*

28.- Sunt corecte toate formele de plural din seria: **a.-**rucsaci,certe,blestemuri,curcubeuri;
b.- scrutine, ecleruri, alibiuri, conace; **c.-** telecomande, azile, balustrade, frâuri.

29.- Ideea de comparație este redată semantic de adjectivele din șirul:
a.- albăstrior,chior,frățior;**b.-**bolnăvior,exterior,ulcior;**c.-**inferior,superior,ulterior.

30.- Formele de plural ale substantivelor *alimentară* și *chitară* sunt:
a.- doar alimentare și chitare; **b.-** doar alimentări și chitări;
c.- alimentare și alimentări, chitare și chitări – în variație liberă.

31.- Menționați forma corectă pentru genitiv-dativ a substantivului *noră*:
a.- norii; **b.-** nurorii; **c.-** norei.

32.- Alegeți seria cu toate formele corecte:
a.- lucrează în continuu, a venit o dată cu ea, n-a luat nici un premiu, vremurile de altă dată;
b.- lucrează în continuu, a venit odată cu ea, n-a luat niciun premiu, vremurile de altă dată;
c.- lucrează încontinuu, a venit odată cu ea, n-a luat niciun premiu, vremurile de altădată.

33.- Alegeți seria corectă: **a.-** nivelul bunăstării, importanța igienii, zile iernatice;
b.- nivelul bunăstării, importanța igienii, zile iernatece;

c.- nivelul bunăstării, importanța igienei, zile iernatice.

34.- Avem numai forme corecte de plural în: **a.-** odoare, ocheane, zefiri;
b.- odoruri, ocheane, zefire; **c.-** odoare, ocheane, zefire.

35.- Alegeți seria în care ambele enunțuri sunt corecte:
a.-Odată,demult, am văzut curcubeul. Odată ce ai ajuns la destinație, te-ai odihnit;
b.-O dată,demult,am văzut curcubeul.Odată ce ai ajuns la destinație, te-ai odihnit;
c.-Odată,demult,am văzut curcubeul. O dată ce ai ajuns la destinație, te-ai odihnit.

36.- Alegeți seria în care ambele enunțuri sunt corecte:
a.- Ne mai spunând nimic de acele cărți nou editate, a trecut la un alt subiect. Colegii franceji au formulat reflecții interesante;
b.- Nemaispunând nimic de acele cărți noi editate, a trecut la un alt subiect. Colegii francezi au formulat reflexi interesante;
c.- Nemaispunând nimic de acele cărți nou editate, a trecut la un alt subiect. Colegii francezi au formulat reflecții interesante.

37.- Indicați seria corectă: **a.-** berbec, ciucure, șoarece, linoleum, servici;
b.-itinerar,salariu,tangou,berbece,sandală; **c.-**taxi,opiu,serviciu,curea,salariu.

38.- Sunt corecte toate formele verbale din seria:
a.- a crea, a plăcea, a rămâne, a sta, a bate, a apărea;
b.- a crea, a place, a rămânea, a sta, a bate, a apărea;
c.- a creia, a plăcea, a rămânea, a sta, a bătea, a apărea.

39.- În enunțul: *I-am dăruit doi ponei, însă a păstrat numai unu, iar pe celălalt l-a dus la o fermă.*, cuvintele *unu* și *celălalt* sunt:
a.- numeral cardinal, pronume demonstrativ de depărtare;
b.- pronume nehotărât, pronume demonstrativ de diferențiere;
c.- numeral cardinal, pronume demonstrativ de diferențiere.

40.- Nu pot fi folosite la modul imperativ toate verbele din seria:
a.- a burnița, a coincide, a ploua;**b.-** a avansa, a îngădui, a trece;
c.- a începe, a durea, a putea.

41.- Este incorectă folosirea virgulei: **a.-** între subiect și predicat;
b.- între atribut și complement; **c.-** între conjuncții și prepoziții.

42.- Alegeți seria incorectă: **a.-** rău-platnic, indo-european, medico-legal;
b.- daco-român, indo-european, austro-ungar;
c.- daco-român, indoeuropean, reto-roman.

43.- Sunt despărțite corect în silabe toate cuvintele din varianta:
a.- si-nu-ci-gaș, me-mbru, si-tu-a-ție; **b.-** sin-u-ci-gaș, mem-bru, a-ce-lași;
c.- u-mbre-lă, cau-ci-uc, ne-clin-ti-t.

44.- Care dintre următoarele forme sunt corecte: 1.- constituie, 2.- constituent:
a.- numai 1; **b.-** numai 2; **c.-** ambele.

45.- Norma literară admite: **a.-** numai variantele accentuate: candid,profesor,intim;
b.- numai variantele accentuate: candid, profesor, intim;
c.- ambele variante în variație liberă.

46.- Se despart în silabe corect toate cuvintele din seria:
a.- su-biect, a-cla-ma-ți-e, en-gle-zoai-că, pe-remp-to-riu;
b.- su-bi-ect, a-cla-ma-ți-e, en-gle-zoa-i-că, pe-rem-pto-ri-u;
c.- su-biect, ac-la-ma-ți-e, en-gle-zoa-i-că, pe-rem-pto-riu.

47.- Sunt accentuate corect toate cuvintele din seria:
a.- degrada, delimita, filatelic, hegelian;
b.- hemocultură, imprevizibil, impropriu, jambieră;
c.- lizieră, dermic, latinomanie, pitagoreic.

48.- Alegeți varianta corectă:
a.- următoarele forme duble de plural sunt acceptate de norma actuală: *nivele, niveluri, raporturi, rapoarte;*
b.- următoarele substantive compuse se scriu fără cratimă: *bună cuviință, bună creștere, rea voință;*
c.- următoarele substantive compuse se scriu cu cratimă: *comisar principal, director general, director adjunct.*

49.- Virgula este folosită corect în scrierea tuturor locuțiunilor din seria:
a.- vrând, nevrând; calea, valea; treacă, meargă;
b.- cu chiu, cu vai; de bine, de rău; de voie, de nevoie;
c.- de jur, împrejurul, târâș, grăpiș, tura, vura.

50.- Identificați seria în care toate formele sunt corecte:
a.- bulgăr, cearcănă, sarma, crenvurșt; **b.-** bulgăre, cearcăn, sarmală, crenvurst;
c.- bulgăre, cearcăn, sarma, crenvurst.

Răspunsuri și explicații

1.- **b.-** Antonimul cuvântului *elogios* = depreciativ; Sinonimul cuvântului *obnubilant* = care întunecă, slăbește, umbrește.
2.- **a.-** Numai expresiile 1, 3 și 4 sunt pleonasme. *Profitul* poate fi de mai multe feluri.
3.- **b.-** Paronimul cuvântului *carte* = parte.
4.- **c.-** Antonimul cuvântului *prosperitate* = pauperitate (sărăcire).
5.- **c.-** Sinonimele cuvântului *lucrativ* = profitabil, rentabil, folositor, util.
6.- **a.-** Sensul cuvintelor *ridicătură, parte proeminentă* = protuberanță, proeminență, ieșitură, parte a unui obiect ieșită în relief.
7.- **c.-** Sunt corecte cuvintele: *seringă, pancartă, tentacul, repaus*.
8.- **c.-** Sunt derivate cu sufixul *–iadă* : *balcaniadă, mineriadă, universiadă.*
9.- **a.-** Sinonimul cuvântului *grotesc* = caraghios, ridicol, burlesc.
10.- **c.-** Cuvântul *smoching* (în provenit din engleză) înseamnă *haină bărbătească de gală făcută după o croială specială.* În limba română este dat sensul *deprindere de a mânca smochine.*
11.- **b.-** În celelalte variante, nu sunt perechi sinonimine: *ezita – evita* (paronime), *laborios – leneș* (antonime), *placid* (calm, potolit, liniștit, blajin) – *flegmatic* (placid, nepăsător, calm), deci sunt sinonime, dar *abominabil* (înfiorător, groaznic) – *adorabil* (fermecător, încântător, minunat).
12.- **b.-** Sensul cuvântului *epistemologie* = teorie a cunoașterii științifice.
13.- **c.-** Adj. *superioară* nu are grade de comparație și se scrie și se pronunță corect *repercusiune* (fără consoana *r* la mijloc).

14.- **a.-** Construcțiile *a treia alternativă* (nu există decât două alternative), *altercație cu săbii* (altercația este *schimb violent de cuvinte între persoane*), iar în enunțul *Cămătarul l-a lințat, dar el a reușit să fugă într-un târziu* – cuvântul *lințat* este folosit greșit, pentru că înseamnă *ucidere fără judecată a cuiva de către o mulțime agitată, atâtată,* deci toate enunțurile sunt greșite.
15.- **b.-** În enunțul: *Tot mai multe femei aleg să opteze pentru investigații medicale moderne,* cuvintele subliniate constituie pleonasm.
16.- **b.-** Nu sunt derivate cuvintele: *infarct, injurie, inserție, inițial.*
17.- **c.-** Sensul cuvântului *salutar*=salvator, potrivit, adecvat într-o împrejurare, folositor sănătății.
18.- **c.-** Sensul cuvântului *degringoladă* = prăbușire, decădere, degradare progresivă.
19.- **b.-** Sensul cuvântului *insolvabil* = care nu-și poate plăti datoriile.
20.- **a.-** Seria fără regionalisme este în varianta indicată.
21.- **c.-** Formele corecte ale adjectivelor sunt în varianta indicată; *superfluu* = inutil; *ubicuu* = însușire atribuită cuiva (divinității) de a fi prezent pretutindeni în același timp.
22.- **c.-** Răspunsul corect este în varianta indicată.
23.- **b.-** În celelalte variante, forma corectă este: *Cartea pe care am citit-o este bună.. Mi-am făcut desenul pe caietul pe care l-am cumpărat ieri.*
24.- **a.-** Formele numeralelor sunt corecte în varianta indicată.
25.- **b.-** Seria corectă este în varianta indicată.
26.- **c.-** În celelalte variante, formele corecte sunt:*Câți parlamentari au lipsit nemotivat; Situația cel mai frecvent întâlnită este aceasta.*
27.- **c.-** Seria corectă este în varianta indicată.
28.- **b.-** În celelalte variante, formele corecte de plural sunt: *rucsacuri, certuri,blesteme, curcubeie, telecomenzi, aziluri, balustrade, frâie.*
29.- **c.-** Ideea de comparație a adjectivelor este dată în varianta indicată. În celelalte varianta nu sunt adjective: frățior, ulcior.
30.- **a.-** Formele de plural corecte sunt în varianta indicată.
31.- **b.-** Forma corectă pentru genitiv-dativ este *nurorii*.
32.- **c.-** Formele corecte sunt în varianta indicată.
33.- **c.-** Idem.
34.- **a.-** Formele corecte de plural sunt: *odoare, ocheane, zefiri.*
35.- **a.-** Ambele enunțuri sunt corecte în varianta indicată.
36.- **c.-** Idem.
37.- **c.-** În celelalte variante, sunt corecte: *serviciu, berbec, sanda.*
38.- **a.-** Formele verbale sunt corecte în varianta indicată.
39.- **c.-** Cuvântul *unu* este numeral cardinal; cuvântul *celălalt* = pronume demonstrativ de diferențiere de depărtare.
40.- **a.-** Verbele din varianta indicată nu pot avea modul imperativ (modul imperativ arată un îndemn, rugăminte sau poruncă – se poate da numai de persoane).
41.- **a.-** Folosirea virgulei este incorectă între subiect și predicat.
42.- **c.-** După DOOM 2 și cuvântul *dacoromân* se scrie împreunat.
43.- **b.-** Sunt despărțite corect în silabe numai cuvintele din varianta indicată. În celelalte variante, se despart corect: *si-tu-a-ți-e, um-bre-lă, ca-u-ciuc,ne-clin-tit.*

44.- **c.**- Ambele forme date sunt corecte.
45.- **c.**- Cuvintele date se accentuează în două feluri, fără schimbarea sensului.
46.- **a.**- Sunt despărțite corect în silabe cuvintele din varianta indicată.
47.- **c.**- Sunt accentuate corect cuvintele din varianta indicată. În celelalte variante se accentuează corect: *degradă, delimită, filatelic, hegelian, hemocultură, imprevizibil, impropriu, jambieră.*
48.- **a.**- Sunt corecte ambele forme de plural, dar cu schimbarea sensurilor. În celelalte variante, se scriu corect: *bună-cuviință, bună-creștere, rea-voință, comisar principal, director general, director adjunct.*
49.- **b.**- În celelalte variante se scriu corect: *vrând-nevrând, calea-valea, treacă-meargă, de jur împrejurul, târâș-grăpiș, tura-vura.*
50.- **c.**- Sunt corecte formele din varianta indicată: *bulgăre, cearcăn, sarma, crenvurst.*

Universitatea de Vest – Timișoara – Facultatea de Drept – 2016

Test de evaluare a competențelor lingvistice și de raționament

A.- Sarcină de vocabular:

Identificați răspunsul care este cel mai apropiat ca înțeles de cuvântul dat și treceți litera corespunzătoare acestuia pe foaia de răspuns.

1.- *Analogie* - **a.**- diferență; **b.**- asemănare; **c.**- substituție; **d.**- reprezentare.
2.- *Argumentare* - **a.**- demonstrare; **b.**- divergență; **c.**- disociere; **d.**- diseminare.
3.- *Asigurare* - **a.**- licitație; **b.**- achiziție; **c.**- concesiune; **d.**- garantare.
4.- *Autonomie* - **a.**- asuprire; **b.**- independență; **c.**- integrare; **d.**- opresiune.
5.- *Calamitate* - **a.**- vandalism; **b.**- cataclism; **c.**- pesimism; **d.**- barbarism.
6.- *Expertiză* - **a.**- negociere; **b.**- conciliere; **c.**- evaluare; **d.**- mandatare.
7.- *Ingerință* - **a.**- inspecție; **b.**- introspecție; **c.**- imersiune; **d.**- imixtiune.
8.- *Justiție* - **a.**- dreptate;**b.**- proporționalitate;**c.**- subsidiaritate; **d.**-flexibilitate.
9.- *Mafiot* - **a.**- deținut; **b.**- arestat; **c.**- condamnat; **d.**- interlop.
10.- *Prealabil* - **a.**- subsecvent; **b.**- preliminar; **c.**- intermediar; **d.**- ulterior.
11.- *Protecție* - **a.**- represiune; **b.**- ocrotire; **c.**- retorsiune; **d.**- excluziune.
12.- *Scadență* - **a.**- termen; **b.**- valență; **c.**- condiție; **d.**- sarcină.
13.- *Speță* - **a.**- proces; **b.**- sentință; **c.**- hotărâre; **d.**- decizie.
14.- *Subiectiv* - **a.**- colectiv; **b.**- obiectiv; **c.**- individual; **d.**- participativ.
15.- *A surveni* - **a.**- a se produce; **b.**- a deduce; **c.**- a conduce; **d.**- a reduce.

B.- Sarcină de raționament logic:

Care dintre expresiile de mai jos se potrivește cel mai bine ca propoziția să fie logică ?

16.- *Justiția militară este față de justiție ceea ce... militară este față de muzică.*
a.- disciplina; **b.**- arta; **c.**- pictura; **d.**- muzica.
17.- *.....este pentru companie ceea ce primarul este pentru oraș.*
a.- managerul; **b.**- contabilul; **c.**- secretara; **d.**- paznicul.
18.- *Naufragiul este pentru vapor ceea ce... este pentru societatea comercială.*
a.- constituirea; **b.**- falimentul; **c.**- adunarea generală; **d.**- asociatul.
19.- *Dicționarele sunt pentru ... ceea ce este calculatorul pentru matamatician.*
a.- traducător; **b.**- procuror; **c.**- soldat; **d.**- poet.
20.- *Bateria este pentru lanternă ceea ce ... este pentru autoturism.*
a.- volanul; **b.**- șoferul; **c.**- benzina; **d.**- frâna.
21.- *... este pentru masă ceea ce kilometrul este pentru distanță.*
a.- litrul; **b.**- metrul; **c.**- secunda; **d.**- kilogramul.
22.- *Sărăcia este pentru bunăstare ceea ce boala este față de ...*
a.- pacient; **b.**- spital; **c.**- medic, **d.**- sănătate.

23.- *Elocința este pentru... ceea ce forța este pentru atlet.*
24.- *... este pentru oraș ceea ce sistemul imunitar este pentru corpul uman.*
a.- poliția; **b.-** muzeul; **c.-** cinematograful; **d.-**stadionul.
25.- *Poezia este pentru poet ceea ce ... este pentru avocat.*
a.- roba; **b.-** onorariul; **c.-** biroul; **d.-** pledoaria.
26.- *Soldații sunt pentru ... ceea ce studenții sunt pentru facultate.*
a.- general; **b.-** uniformă; **c.-** armată; **d.-** armă.
27.- *Dirijorul este pentru orchestră ceea ce... este pentru proces.*
a.- grefierul; **b.-** judecătorul; **c.-** procurorul; **d.-** avocatul.
28.- *... este pentru justiție ceea ce frumosul este pentru artă.*
a.- dreptatea; **b.-** pedeapsa; **c.-** subordonarea; **d.-** inamovabilitatea.
29.- *Preoții sunt pentru ... ceea ce medicii sunt pentru sănătate.*
a.- religie; **b.-** justiție; **c.-** artă; **d.-** învățământ.
30.- *Parlamentarii sunt pentru cetățeni ceea ce... este pentru reprezentant.*
a.- reprezentantul; **b.-** guvernul; **c.-** DNA-ul; **d.-** ministerul.

Răspunsuri

1.- b; 2.- a; 3.- d; 4.- b; 5.- b; 6.- c; 7.- d; 8.- a; 9.- d; 10.- b; 11.- b; 12.- a; 13.- a; 14.- c; 15.- a; 16.- d; 17.- a; 18.- b; 19.- a; 20.- c; 21.- d; 22.- d; 23.- b; 24.- a; 25.- d; 26.- c; 27.- b; 28.- a; 29.- a; 30.- a.

Școala de Agenți de Poliție „Vasile Lascăr" – Câmpina – 2016

1.- Adverbul predicativ se recunoaşte în enunţul: **a.-** *Poate să ajungă azi.*
b.- *Cu siguranță că n-a ajuns.* **c-** *Sigur că voi ajunge.* **d.-** *Desigur că voi ajunge.*
2.- Cuvântul *sagace* apare corect utilizat în contextul:
a.- copil sagace; **b.-** mers sagace; **c.-** atitudine sagace; **d.-** măsură sagace.
3.- Pronumele din enunţul: *În fața-i nu mai era niciun coleg.*, este:
a.- atribut pron. în G.; **b.-** c.c.loc în D.; **c.-** atr. pron.în D.; **d.-** c.c.loc în G.
4.- Conţine cuvinte cu diftong seria: **a.-** ninsoare, duceai, luat;
b.- ştia, suia, cheamă; **c.-** seară, iarbă, sărbătoare; **d.-** ceas, polei, roi.
5.- Seria care conţine numai omonime totale este: **a.-** bandă, coadă, lin;
b.- toc, lac, banc; **c.-** duduie, veselă, umbrele; **d.-** dor, mor, toc.
6.- În enunţul: *Tabloul părea a fi făcut de un pictor talentat.*, predicatul este:
a.- nominal: *Tabloul părea;* **b.-** nominal: *părea a fi făcut;*
c.- verbal: *părea;* **d.-** verbal: *a fi făcut.*
7.- Subordonata din fraza: *Mă tem de cine vine mâine.*, este: **a.**-CZ; **b.**-CS; **c.**-CD; **d.**-CI.
8.- Din seria: *copilului acesta al meu, părerile a multor oameni, unei prietene de-a mea, surorile acestea ale băiatului,* sunt corecte: **a.-** toate; **b.-** 1 şi 3; **c.-** 1 şi 4; **d.-** 3 şi 4.
9.- Subordonata completivă directă apare în:
a.- *Mă doare ceea ce îmi spune.* **b.-** *A spus tot ce simțea.*
c.- *S-a supărat pe cine l-a insultat.* **d.-** *Mă învață ceea ce nu știu.*
10.- Cuvintele: *cacofonie – eufonie* sunt:**a.**-antonime;**b.**-sinonime;**c.**-paron.;**d.**-omonime.
11.- Sinonimul cuvântului *bizar* este: **a.-** straniu; **b.-** ascuns; **c.-** străin; **d.-** antipatic.
12.- Subordonata din fraza: *Mai rămânea să aducă tabloul.*, este:
a.- completivă directă; **b.-** subiectivă; **c.-** predicativă; **d.-** circ. de scop.
13.- Există două predicate verbale în:
a.- *A fost chemat şi certat.* **b.-** *Nu e greu a înțelege şi a scrie.*
c.- *Nu e bine când ți-e lene.* **d.-** *Eşti frumos şi deştept.*
14.- Seria cuvintelor scrise corect este: **a.-** escalada, escava, escrescenţă;
b.- escalada, excava, excrescenţă; **c.-** escalada, escava, excrescenţă;
d.- escalada, excava, escrescenţă.
15.- În fraza: *E prea supărat să mai vină.*, e o subordonată: **a.**-CNS; **b.**-CZ; **c.**-CI; **d.**-CS.
16.- Adjectivul în cazul nominativ apare în enunţul: **a.-** *Vinovatul este tăcut.*
b.- *Acestui copil deştept îi place şi fotbalul.*
c.- *Niciunui vecin cumsecade nu-i convine zgomotul.*
d.- *Au adus ieri cartea promisă.*
17.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Haideți cu noi în oraș !* este: **a.-** verb la imperativ;
b.- verb la indicativ prezent; **c.-** interjecţie predicativă; **d.-** onomatopee.
18.- În fraza: *Du-te de te culcă !* apare o subordonată: **a.-** CI; **b.-** CS; **c.-** CL; **d.-** CZ.
19.- În enunţul: *Spună cine ce-ar avea chef !* există:
a.- subiectivă introdusă prin pronumele relativ simplu;
b.- subiectivă introdusă prin pronume relativ compus;
c.- completivă directă introdusă prin pronume nehotărât;
d.- completivă directă introdusă prin pronume relativ compus.

20.- În enunţul: *Dragi cetăţeni, şoseaua Bucureşti-Ploieşti este blocată în intervalul orar 12,00-14,00.*, există: **a.-** numai semne de punctuaţie;
b.- trei semne de punctuaţie şi un semn de ortografie;
c.-două semne de punctuaţie şi un semn de ortografie; **d.-** numai semne de ortogr.

21.- Sinonimul neologic al cuvântului *mâncăcios* este:
a.- pofticios; **b.-** vorace; **c.-** nesătul; **d.-** gurmand.

22.- Numeralul din enunţul: *Este mai bun decât al doilea.*, este: **a.-** c.c.mod;
b.- compl. indirect; **c.-** atribut substantival; **d.-** nume predicativ.

23.- Verbul din structura: *Gândindu-se mai bine...* este:**a.-** verb predicativ,diateza reflex.;
b.- verb nepredicativ, diateza reflexivă; **c.-** verb predicativ, diateza activă;
d.- verb nepredicativ, diateza activă.

24.- Numeralul din enunţul: *Anul 2016 este anul în care voi reuşi.*, este:
a.- numeral cardinal propriu-zis simplu;
b.- numeral cardinal propriu-zis cu valoare substantivală;
c.- numeral cardinal propriu-zis cu valoare adjectivală;
d.- numeral cardinal propriu-zis cu valoare adverbială.

25.- Subiectul subînţeles se recunoaşte în: **a.-** *Nu venise atunci la noi.*
b.- *Mă doare ce s-a întâmplat.* **c.-** *Ascultaţi măcar o dată.*
d.- *A anunţat la radio scumpirea alimentelor.*

26.- În enunţul: *Dacă nu vine este ca să mă enerveze.*, subordonatele sunt:
a.- SB + CS; **b.-** CŢ + CS; **c.-** SB + PR; **d.-** CŢ + PR.

27.- Cuvântul *ce* din enunţul: *Te-ai gândit ce mult timp ai irosit ?* este:
a.- pronume interogativ; **b.-** pron. relativ; **c.-** adverb relativ; **d.-** adv. interogativ.

28.- Sinonimul cuvântului *afabil* este: **a.-**amabil; **b.-** moale; **c.-** afectat; **d.-** încrezut.

29.- În enunţul: *Am fost la pescuit.*, există: **a.-** nume predicativ;
b.- complement indirect; **c.-** c.c.loc; **d.-** c.c.scop.

30.- Seria substantivelor invariabile este: **a.-** linge-blide, coate-goale, zgârie-brânză;
b.- fasole,lapte,mazăre; **c.-**câlţi,zori,tăieţei; **d.-**mass-media,addenda,miscellanea.

31.- Cuvântul *adagiu* este corect utilizat în: **a.-** *A cerut un adagiu la salariu.*
b.- *N-am înţeles sensul acestui adagiu.*
c.- *Adagiul executat de muzician a impresionat.*
d.- *Este necesar un adagiu pentru a completa lucrarea.*

32.- Seria formelor verbale corecte de imperativ este: **a.-** *Fă! Nu face! Du-te! Nu te du !*
b.- *Fă! Nu fă! Du-te! Nu te duce!* **c.-***Fă! Nu face! Du-te! Nu te duce!*
d.- *Fă! Nu fă! Du-te! Nu te du!*

33.- Sunt numai adjective invariabile în seria: **a.-** vioi, ferice, dulce;
b.- mov, vernil, precoce; **c.-** iute, alb, roz; **d.-** perspicace, vorace, rapace.

34.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Tabloul este al cui l-a adus.*, este:
a.- nume predicativ în G.; **b.-** c.indirect în G.; **c.-** subiect în G.; **d.-** c.direct în G.

35.- Apare o locuţiune prepoziţională care impune cazul acuzativ în enunţul:
a.- *A luat de pe masă toate florile.* **b.-** *Nu are secrete faţă de noi.*
c.- *De-a lungul râului au crescut sălcii.* **d.-** *Pădurea de după deal este întinsă.*

36.- Substantivul cu funcţie de complement direct se recunoaşte în enunţul:
a.- *Mă afectează indiferenţa sa.* **b.-** *Contează pe prietenii săi.*
c.- *A cerut multe informaţii.* **d.-** *Este cunoscută această opinie.*

37.- Seria adjectivelor scrise corect este:
a.- bine-crescut, bine-cunoscut, bine-venit, binevoitor;
b.- binecrescut, binecunoscut, binevenit, binevoitor;
c.- binecrescut, binecunoscut, bine-venit, binevoitor;
d.- bine-crescut, bine-cunoscut, bine-venit, bine-voitor.

38.- Sunt derivate cu sufix augmentativ toate cuv. din seria: **a.-** lungan, mesean, băieţoi;
b.-pietroi,zăvoi,vrăbioi;**c.-**băieţoi,frunzuliţă,căscioară;**d.-**măturoi,băieţandru,căsoi

39.- În enunţul: *Deşi bolnav, a venit totuşi în momentul când a fost chemat.*, există:
a.- o singură subordonată – CV; **b.-** o singură subordonată – CT;
c.- o singură subordonată – AT; **d.-** două subordonate – CV şi AT.

40.- Subordonata din fraza: *Unde ar fi învăţat mai mult, ar fi reuşit.*, este:
a.- circ. de timp; **b.-** circ. condiţională; **c.-** circ. de cauză; **d.-** circ.de loc.

41.- Aparţin masei vocabularului toate cuvintele din seria: **a.-** pom, somn, auz;
b.- ipoteză, deces, contagios; **c.-** vedere, cauză, aur; **d.-** copii, părere, afacere.

42.- Cuvintele din seria: *prezice, străbun, hipertensiune, relua* sunt obţinute prin:
a.- compunere; **b.-** derivare cu sufix; **c.-** derivare cu prefix; **d.-** conversiune.

43.- În cuvântul *funcţionar* există: **a.-** diftong; **b.-** triftong; **c.-** hiat; **d.-** 3 vocale.

44.-Seria care cuprinde numai cuvinte compuse este: **a.-** despre, hidrofor, astfel;
b.- a desface, a relua, inadecvat; **c.-** bunăvoinţă, în faţa, ignifug;
d.- coate-goale, prim-plan, nepotrivit.

45.- În fraza: *Şi să mă rogi, eu nu revin la cei care m-au gonit din locurile unde am copilărit.*, propoziţiile sunt, în ordinea predicatelor:
a.-CV+PP+AT+AT; **b.-**CZ+PP+CL+CL; **c.-**CV+PP+CI+CL; **d.-**CŢ+PP+AT+CL.

46.- Substantivul propriu din enunţul: *Am venit să dau examen în oraşul Câmpina.*, este:
a.-atribut substantival apoziţional în N.; **b.-** atr.substantival apoziţional în Ac.;
c.- compl.circ.de loc în Ac.; **d.-** atr. substantival prepoziţional în Ac.

47.- Seria în care ambele variante de despărţire în silabe sunt corecte este:
a.- a-nal-fa-bet / an-al-fa-bet; **b.-** aus-cul-ta-re / a-us-cul-ta-re;
c.- aug-men-ta / a-ug-men-ta; **d.-** co-niac / co-ni-ac.

48.- Seria care cuprinde numai cuvinte din aceeaşi familie lexicală este:
a.- floricică, floral, florilegiu; **b.-** florărie, floricultură, floretă;
c.- florăreasă, floricea, florărie; **d.-** floră, florilegiu, florar.

49.- În cuvântul *ghiocel* apar: **a.-** 7 litere, şi 7 sunete; **b.-** 7 litere şi 5 sunete;
c.- 7 litere şi 6 sunete; **d.-** 7 litere şi 3 sunete.

50.- Apar triftongi în toate cuvintele din seria: **a.-** vedeai, ei, lăcrimioară;
b.-chiuiai,subsuoară,vioară; **c.-** tăiţei,vegheau,leoarcă; **d.-**seu,duelează,inimioară.

51.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Părerea a doi dintre ei era alta.*, este:
a.- articol posesiv-genitival; **b.-** articol demonstrativ;
c.- prepoziţie care impune cazul genitiv; **d.-** prepoziţie care impune cazul Ac.

52.- Apare o locuţiune conjuncţională în enunţul:
a.- *A plecat devreme ca să câştige timp.*
b.- *Nu vine azi, pentru că are alte planuri.*
c.- *În ipoteza că nu ajunge, plecăm fără el.*
d.- *Din cauza faptului că a minţit, a fost pedepsit.*

53.- Sensul loc. adj. *cu dare de mână* este: **a.**-darnic; **b.**-mărinimos; **c.**-înstărit; **d.**-agitat.

54.- În enunţul: *Am aflat ce planuri trebuie să fac.*, cuvântul subliniat este:
a.- subiect în N.; **b.**- atr.adj.în Ac.; **c.**- atr.adj.în N.; **d.**- c.direct în Ac.

55.- Cuvântul *câştigătorilor* din enunţul: *Acordarea de premii câştigătorilor a fost amânată.*, este: **a.**-c.indirect în D.;**b.**-atr.subst.în G.;**c.**-c.indirect în G.;**d.**-atr.subst. în D.

56.- Seria care cuprinde numai cuvinte derivate cu sufix este:
a.- muncitor, frăţeşte, osos; **b.**- hidrofil, anglofob, erbicid;
c.- castor, paznic, tetraedru; **d.**- reda, desface, preceda.

57.- Din seria: *aniversare a 10 ani, hit de succes, iluzie deşartă, temelia fundamentală* sunt pleonasme: **a.**- 2 şi 3; **b.**- 1 şi 2; **c.**- 3 şi 4; **d.**- toate.

58.- Substantivul însoţit de prepoziţie din enunţul: *Oamenii din satul acesta sunt foarte harnici.*, este: **a.**- c.c.loc în Ac.; **b.**- atribut substantival prepoziţional în Ac.;
c.- atribut substantival apoziţional în Ac.; **d.**- atribut substantival în N.

59.- Conversiunea se recunoaşte în: **a.**- *N-am întâlnit un copil ca el.*
b.-*Nu-l ştie pe copilul care a venit.***c.**-*Al cui frate este el?***d.**-*Părerea ta uimeşte.*

60.- Este corectă despărţirea în silabe a cuvintelor din seria:
a.- pă-străv, dez-echi-li-bra, to-a-le-tă; **b.**- ca-u-ţiu-ne, ca-nion, a-xă;
c.- des-pre, lu-ci-u, le-oar-că; **d.**- ab-stract, coa-fa, ex-cla-ma.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **d.**- Adverbele predicative sunt: *poate* (cu sensul de *probabil*), *pesemne, fireşte, desigur, probabil, negreşit, bineînţeles, aproape, pasămite, noroc* – urmate obligatoriu de conjnuncţiile *că* sau *să*. În primul enunţ, *poate* este verbul *a putea* pentru că are subiect (el), în enunţul al doilea există o locuţiune adverbială predicativă (*cu siguranţă*), iar în enunţul al treilea, cuvântul *sigur* este nume predicativ (*sunt sigur*).

2.- **a.**- Sinonimele cuv. *sagace* = perspicace,ager, care pricepe uşor; *copil sagace.*

3.- **b.**- **De reţinut**: pronumele personale, forme neaccentuate,despărţite prin cratimă de prepoziţii sau locuţiuni prepoziţionale specifice genitivului, au funcţia cerută de întrebare, exprimat prin pronume personal în dativ, iar prepoziţiile şi locuţiunile prepoziţionale specifice genitivului trec în dativ: *În faţa-i nu era*...are funcţia de c.c.loc exprimat prin pronume personal în dativ.

4.- **c.**- Despărţim în silabe şi subliniem diftongii: *sea-ră, iar-bă, săr-bă-toa-re.* În alte variante, nu conţin diftongi cuv.: *lu-at, şti-a, chea-mă, ceas* (e este literă ajutătătoare).

5.- **b.**- Omonimele totale sunt cuvintele care fac şi pluralul la fel: *toc* (de uşă şi de pantof) – *tocuri; lac – lacuri* (de unghii şi baltă), *banc – bancuri* (de peşti şi glume); omonimele parţiale fac pluralul diferit şi au sensuri diferite: *bandă* (de hoţi şi bandă de hârtie) *bande* (de hoţi) – *benzi* (de hârtie).

6.- **b.**- În enunţul: *Tabloul părea a fi făcut de un pictor talentat.*, cuvintele subl. au funcţia de predicat nominal format din verbul copulativ *părea* şi numele predicativ exprimat prin verb la infinitiv perfect *a fi făcut.*

7.- **d.**- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Mă tem /^{1} (PP) de cine vine mâine./^{2}(CI).*

8.- **d.**- În celelalte variante, formele corecte sunt : *copilului acestuia al meu, părerile multor oameni* (fără cuvântul *a*).

9.- **d.**- Delimitarea şi felul propoziţiilor din variante: *Mă doare /^{1}(PP)ceea ce-mi spune./^{2}(SB). A spus tot /^{1}(PP) ce simţea./^{2}(AT). S-a supărat /^{1}(PP) pe cine l-a insultat./^{2}(CI).* În varianta **d** avem propoziţie CD: *Mă învaţă /^{1}(PP) ceea ce nu ştiu./^{2}(CD).*

10.- **a.**- Cuvintele *cacofonie* şi *eufonie* sunt antonime. Cacofonia este repetarea ultimei silabe a unui cuvânt cu prima silabă a cuvântului următor: *Merg la Laura, Mă duc să sădesc pomi* etc. Eufonia este evitarea cacofoniei. Exemplele de mai sus se pot evita: *Merg spre Laura, Mă duc să plantez pomi.* Sunt cacofonii inevitabile: *Ion Luca Caragiale, Biserica catolică, tactica cavalerească, Banca Comercială,Banca Carpatica.*

11.- **a.**- Sinonime ale cuvântului *bizar* = straniu, ciudat.

12.- **b.**- Delimitarea propoziţiilor: *Mai rămânea /^{1}(PP) să aducă tabloul./(SB).***De reţinut**: verbele copulative trebuie să aibă subiect. Dacă nu au subiect, devin verbe predicative impersonale şi cer propoziţie subiectivă.

13.- **a.**- **De reţinut**: dacă după un predicat verbal la diateza pasivă este un verb la participiu, acesta este tot predicat verbal la diateza pasivă şi subînţelege verbul auxiliar *a fi*: *A fost chemat şi (a fost certat).* Sunt două predicate verbale la diateza pasivă. De asemenea, dacă după un predicat nominal cu verbul copulativ *a fi* este un verb la participiu, acesta este predicat verbal la diateza pasivă şi subînţelege verbul auxiliar *a fi*: *Copilul este harnic* (predicat nominal) *şi (este) lăudat* (predicat verbal la diateza pasivă) *de colegi.* În celelalte variante: *Nu e greu* (predicat nominal exprimat prin expresie verbală impersonală) *a înţelege şi a scrie* (subiect multiplu exprimat prin două verbe la infinitiv). *Nu e bine când ţi-e* (predicat verbal – cuvântul *lene* este subiect). *Eşti frumos şi deştept* (predicat nominal cu nume predicativ multiplu).

14.- **b.**- Formele corecte ale cuvintelor date sunt în varianta indicată.

15.- **a.**- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *E prea supărat /^{1}(PP) să mai vină./^{2}(CNS).***De reţinut**: când în propoziţia regentă există adverbele corelative: *prea, atât de, aşa de, îndeajuns de etc.* următoarea propoziţie este consecutivă.

16.- **a.**- Numai în enunţul: *Vinovatul era tăcut.*, cuvântul subliniat este adjectiv în N., cu funcţia de nume predicativ. În celelalte variante: *deştept* şi *cumsecade* sunt în dativ (se acordă cu substantivul), *promisă* adjectiv participial în acuzativ.

17.- **c.**- Cuvântul *haideţi* este predicat verbal exprimat prin interjecţie predicativă.

18.- **b.**- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Du-te /^{1}(PP) de te culcă./^{2}(CS).* În această propoziţie, prepoziţia *de* devine conjuncţie subordonatoare cu sensul de *ca să.*

19.- **c.**- În enunţul:*Spună cine /^{1}(PP) ce-ar avea chef !/^{2}(CD).* În prima propoziţie, cuvântul *cine* devine pronume nehotărât cu sensul de *fiecare*, iar în a doua propoziţie, cuvântul *ce* devine tot pronume nehotărât cu sensul de *orice.*

20.- **a.**- În enunţul dat există numai semne de punctuaţie. Cratima devine semn de punctuaţie când arată distanţa dintre două localităţi.

21.- **b.**- Sinonimul neologic al cuvântului *mâncăcios* = vorace.

22.- **a**.- Numeralul din enunţul: *Este mai bun decât al doilea* are funcţia de c.c.mod (cum mai bun ?).

23.- **a**.- **De reţinut**: verbele predicative la moduri nepersonale nu pot îndeplini funcţia de predicat verbal, dar rămân tot verbe predicative.

24.- **b**.- În enunţul: *Anul 2016 este anul...* numeralul cardinal propriu-zis are funcţia de atribut substantival apoziţional exprimat prin numeral cu valoare substantivală.

25.- **a**.- Subiectul neexprimat subînţeles este numai la persoana a III-a singular şi plural (*el, ea, ei, ele*). În varianta **b**, verbele *doare* şi *s-a întâmplat* sunt impersonale (fără subiect); în varianta **c**, subiectul este inclus (*voi*), iar în varianta **d**, verbul este impersonal.

26.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor:*Dacă nu vine /[1](SB) este2(PP) ca să mă enerveze./[3](CS).*

27.- **c**.- **De reţinut**: pronumele relativ-interogativ *ce* aşezat în faţa unui adjectiv, a unui adverb sau între două verbe repetate devine adverb de mod cu sensul de *cât.*

28.- **a**.- Sinonime ale cuvântului *afabil* = amabil, binevoitor, cordial.

29.- **d**.- În enunţul: *Am fost la pescuit*.,cuv. subliniat are funcţia de c.c.scop exprimat prin verb la supin.

30.- **a**.- Substantivele invariabile au aceeaşi formă la singular şi plural: *un nene – doi nene, un pui – doi pui, un arici – doi arici, un linge-blide – doi linge-blide, un coate goale – doi coate-goale, un zgârie-brânză – doi zgârie-brânză.*

31.- **b**.- Sensul cuvântului *adagiu* = maximă, aforism.

32.- **c**.- Formele corecte de imperativ ale verbelor date sunt în varianta indicată.

33.- **b**.- În celelalte variante, sunt variabile: *vioi, dulce, iute, alb, vorace-voraci* (lacom), *rapace-rapaci* (strângător, care vrea numai pentru el).

34.- **c**.- În enunţul: *Tabloul este /[1](PP) al cui l-a adus./[2] (PR).* Pronumele relativ *al cui* are funcţia de subiect în propoziţia a doua.

35.- **b**.- Locuţiunea prepoziţională *faţă de* impune cazul acuzativ.În celelalte variante avem: prepoziţii compuse (*de pe, de după*) şi loc. prep.specifică G.(*de-a lungul*)

36.- **c**.- Numai în enunţul: *A cerut multe informaţii*., substantivul subliniat are funcţia de complement direct. In celelalte variante: *indiferenţa* = subiect, *pe prietenii* = complement indirect, *opinie*= subiect.

37.- **a**.- Se scriu corect adjectivele din varianta indicată.

38.- **d**.- Sunt derivate cu sufix augmentativ toate substantivele din varianta indicată. În celelalte variante nu sunt derivate cu sufix augmentativ: *mesean, zăvoi, vrăbioi, frunzuliţă, căscioară.*

39.- **d**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Deşi (e) bolnav /[1](CV) a venit totuşi în momentul /[2](PP) când a fost chemat./3(AT).*

40.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Unde ar fi învăţat mai mult /[1](CŢ), ar fi reuşit./[2](PP).* În prima propoziţie, adverbul relativ *unde* devine conjuncţie subordonatoare cu sensul de *dacă.*

41.- **b**.- Din masa vocabularului fac parte cele mai multe cuvinte: arhaisme, neologisme etc. În celelalte variante sunt şi cuvinte din fondul principal: *pom, somn, auz, aur, vedere, copil, părere.*

42.- **c**.- Cuvintele date sunt derivate cu prefix.

43.- **c**.- Despărţim în silabe *func-ţi-o-nar*, există un hiat.

44.- **a**.- În celelalte variante nu sunt cuvinte compuse: *a desface, a relua, inadecvat, nepotrivit* (derivate cu prefixe), *în faţa* (loc. prepoziţională).

45.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Şi să mă rogi,/[1](CV)eu nu revin la cei /[2](PP) care m-au gonit din locurile /[3](AT) unde am copilărit./[4](AT).*

46.- **a**.- Substantivul proporiu *Câmpina*, din enunţul dat, are funcţia de atr. substantival apoziţional în nominativ (apoziţie neacordată, neizolată).

47.- **a**.- Ambele variante sunt corect despărţite în silabe. Restul cuvintelor se despart corect:*a-us-cul-ta-re* (ascultarea de medic cu stetoscopul), *aug-men-ta, co-niac.*

48.- **c**.- Fac parte din aceeaşi familie lexicană toate cuvintele din varianta indicată.

49.- **c**.- În cuvântul *ghi-o-cel* sunt 7 litere şi 6 sunete (*h* este literă ajutătoare).

50.- **a**.- Despărţim în silabe şi subliniem triftongii: *ve-deai,* se pronunţă *iei, lă-cră-mioa-ră.* În celelalte variante nu sunt triftongi în: *sub-su-oa-ră, vi-oa-ră, tă-ie-ţei, ve-g'au, seu, du-e-lea-ză.*

51.- **c**.- Cuvântul *a* aşezat în faţa unui numeral cardinal este prepoziţie pentru genitiv.

52.- **b**.- În textele date, numai *pentru că* este locuţiune conjuncţională.

53.- **c**.- Sensul locuţiunii adjectivale *cu dare de mână* = bogat, înstărit.

54.- **b**.- Cuvântul *ce* aşezat în faţa unui substantiv are funcţia de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal relativ, genul, nr. şi cazul substantivului.

55.- **d**.- Substantivele care au în faţă un alt substantiv nearticulat au funcţia de atribut substantival în cazul dativ (datival): *Acordarea de premii câştigătorilor...*

56.- **a**.- În alte variante nu sunt derivate cu sufix: *hidrofil,anglofob,erbicid,tetraedru* (cuvinte compuse), *castor, reda, desface, preceda.*

57.- **d**.- Toate structurile date sunt pleomasme.

58.- **b**.- În enunţul: *Oamenii din satul acesta...,* substantivul subliniat are funcţia de atribut substantival prepoziţional în acuzativ.

59.- **d**.- Numai pronumele posesiv *ta* din enunţul: *Părerea ta mă uimeşte.*, devine adjectiv pronominal posesiv prin conversiune.

60.- **d**.- În celelalte variante, se despart corect: *păs-trăv, dez-e-chi-li-bra, toa-le-tă, ca-u-ţi-u-ne, lu-ciu, leoar-că.*

Şcoala de Agenţi de Poliţie „Septimiu Mureşan – Cluj-Napoca
2016

1.- În cuvântul *poezie* există: **a.-** două consoane şi patru vocale;
b.- două consoane, două semivocale şi două vocale;
c.- două consoane şi patru semivocale; **d.-** două cons.,o vocală şi trei semivocale.
2.- În cuvântul *tigroaică* există: **a.-** un hiat şi un diftong;
b.- un diftong; **c.-** un triftong; **d.-** două hiaturi.
3.- Fac parte din vocabularul fundamental toate cuvintele din seria:
a.- apă, dinamiza, amalgam, bea; **b.-** barbă, soare, limbă lapte;
c.- amalgam, limbă, soare, apă; **d.-** lapte, dinamiza, bea, barbă.
4.- Un sinonim neologic pentru cuvântul *uscăciune* este:
a.- sărăcie; **b.-** aviditate; **c.-** neproductiv; **d.-** ariditate.
5.- Antonimul cuvântului *mizantrop* este: **a.-** filantrop; **b.-** izotrop; **c.-**trop; **d.-**cronotop.
6.- Există o greşeală de exprimare în enunţul:
a.- *Coloana grecească a fost adusă la suprafaţă cu ajutorul unui escavator.*
b.- *Un marfar a deraiat în apropierea râului.*
c.- *Nu putea să descifreze hieroglifele din mesaj.*
d.- *Uneori se eludează informaţii importante din rapoartele prezentate.*
7.- Este corect enunţul: **a.-** *I-a făcut o surpriză la care nu se aştepta.*
b.- *Nu a găsit altă alternativă.*
c.- *Haiducii erau proscrişi pentru faptele lor, deşi ţăranii îi apărau.*
d.- *Nu se merită să acorzi atenţie unor dezbateri sterile.*
8.- În enunţul: *Marea clipeşte somnoros.*, cuvântul subliniat este:
a.- adjectiv propriu-zis; **b.-** adj.provenit din participiu;
c.- adverb de mod; **d.-** adjectiv substantivizat.
9.- Enunţul: *Dinspre mal se aude bâzâit de albine şi murmur de glasuri tinere.*, conţine:
a.- 4 substantive; **b.-** 5 substantive; **c.-** 3 substantive; **d.-** 6 substantive.
10.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Se simţea copilul nimănui.*, este:
a.- adjectiv pron.negativ; **b.-** pron. negativ; **c.-** adj.pron.nehotărât; **d.-**pron.nehot.
11.- În fraza: *Nervos cum era, a părăsit casa în grabă.*, verbele sunt, în ordine, la timpul:
a.- perfect simplu şi perfect compus; **b.-** imperfect şi mai-mult-ca-perfect;
c.- imperfect şi perfect compus; **d.-** perfect compus şi imperfect.
12.- În enunţul: *Pentru a asigura liniştea comunităţii, trebuie să ai pregătire temeinică.*, verbele sunt, în ordine, la modul: **a.-** infinitiv, indicativ, conjunctiv;
b.- indicativ, infinitiv, condiţional-optativ;
c.- infinitiv, imperativ, conjunctiv; **d.-** infinitiv, infinitiv, indicativ.
13.- Cele două substantive din enunţul: *Pentru dispariţia probelor au fost sancţionaţi toţi.*, sunt, în ordine, în cazul: **a.-** N. şi Ac.; **b.-** G. şi D.; **c.-** V. şi AC.; **d.-** Ac. şi G.
14.- Cuvintele subliniate din enunţul: *A ajuns cu un minut după plecarea trenului din gară.*, au, în ordine, funcţia sintactică de: **a.-** c.c.timp + c.c.loc;
b.- c.c.loc + atribut subst.; **c.-** c.c.timp + atr. subst.; **d.-** atr.verbal + atr. subst.
15.- Cuvântul *saxofon* conţine: **a.-** 7 litere şi 7 sunete; **b.-** 7 litere şi 6 sunete;
c.- 7 litere şi 8 sunete; **d.-** 8 litere şi 7 sunete.

16.- În enunţul: *Plaja al cărei nisip e curat atrage mulţi turişti.*, există:
a.- 2 pred. nominale; **b.-** 2 pred. verbale; **c.-** 1 predicat; **d.-**1 pred.nom.+1 pred.vb.
17.- Enunţul: *Nu ştie nimeni cu cine a plecat de la şcoală.*, conţine, în ordine:
a.-1 subiect subînţeles şi 1 subiect inclus; **b.-**1 sub. exprimat şi 1 sub. subînţeles;
c.- 2 subiecte subînţelese; **d.-** 2 subiecte exprimate.
18.- În enunţul: *Îmi convine să mă întâlnesc cu tine.*, există:
a.- 3 pronume personale; **b.-** 3 pronume reflexive;
c.- 1 pron.reflexiv, 1 pron.posesiv şi 1 pron.personal; **d.-**2 pron.pers.+1 pron.refl.
19.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Se mănâncă bine în acest restaurant.*, are funcţia de:
a.- c.c.loc; **b.-** atribut adj.; **c.-** atribut substantival; **d.-** atribut pronominal.
20.- Enunţul: *Livada era plină de pomi fructiferi.*, conţine:
a.- 1 compl. direct; **b.-** 1 compl. indirect; **c.-** 1 atr.substant.; **d.-** 1 compl.de agent.
21.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Scrisul părea al aceleiaşi persoane.*, are funcţia de:
a.- atr. subst.genit.; **b.-** c. direct; **c.-** nume predicativ; **d.-** c. indirect.
22.- Enunţul: *Să nu te mai prind pe aici şi să te laşi de afaceri necurate !* conţine:
a.- 2 prop.principale; **b.-**2 prop.secundare; **c.-**1 prop.pr.+ 1 prop.sec.; **d.-** 1 prop.
23.- Propoziţia subordonată din fraza: *Acolo nu părea a fi ce mi-ai spus tu.*, este:
a.- a fi ce mi-ai spus tu; **b.-** nu părea a fi; **c.-** a fi; **d.-** ce mi-ai spus tu.
24.- Propoziţia subliniată din fraza: *Ştii ce mult l-a durut că nu l-ai felicitat de ziua lui.*, este: **a.-** compl. directă; **b.-** consecutivă; **c.-** subiectivă; **d.-** predicativă.
25.- Propoziţia subordonată din fraza: *Plângea, de ţi se rupea inima auzind-o.*, este:
a.- convesivă; **b.-** condiţională; **c.-** compl.indirectă; **d.-** consecutivă.
26.- Forma corectă a tuturor verbelor la infinitiv apare în seria:
a.- a tăcea, a ţinea, a plăcea; **b.-** a tace, a ţine, a place;
c.- a ţine, a zice, a ducea; **d.-** a părea, a face, a plăcea.
27.- Enunţul în care nu apare nicio greşeală de ortografie este:
a.- *Vedea-te-aş la casa ta, copile !*
b.- *Nu aveam îndoieli c-am putea să-i învingem pe faimoşii noştri adversari.*
c.- *Adunatu-sau toţi în poiană ?*
d.- *Frunzele de toamnă de pe aleie păreau un covor multicolor.*
28.- Enunţul în care nu apare nicio greşeală de exprimare este:
a.- *Cu spectatorii care i-a invitat la spectacol a avut cea mai mare susţinere.*
b.- *Nu mai mă bate la cap, că mă agasezi !*
c.- *O să-i arăt cum se rezolvă problema, dar trebuie să aibe puţină răbdare.*
d.- *N-am cumpărat decât un exemplar, pentru al doilea nu-mi ajungeau banii.*
29.- Sunt corect scrise toate cuvintele din seria:
a.- aşaează, înşeală, agrează; **b.-** aşază, înşală, agreează;
c.- să stea, să bea, să deie; **d.-** să aşeze, să steie, să înşele.
30.- Virgulele sunt utilizate corect în enunţul:
a.- *Stai liniştit, zise el, nu ţi se va întâmpla nimic rău.*
b.- *Nu e cazul, să te îngrijorezi, pentru un fleac.*
c.- *Se ştie că, soarele are putere mai mare, în timpul verii.*
d.- *Dacă toţi oamenii, ar avea răbdare, am avea mai multă linişte.*

31.- Există numai cuvinte derivate de la cuvântul de bază *floare* în seria:
a.- florăreasă, florar, a înflori; **b.-** florărie, florentin, floricică;
c.- florişoară, înfloritor, florilegiu; **d.-** înflorire, inflorescenţă, a reînflori.

32.- Sunt sinonime cuvintele din seria: **a.-** favorabil – nefavorabil;
b.- brutal – blând; **c.-** bizar – ciudat; **d.-** literar – literal.

33.- Sunt antonime cuvintele din seria: **a.-** distructiv – constructiv;
b.- început – debut; **c.-** aspru – dur; **d.-** atlas – atlaz.

34.- În fraza: *Aş vrea să revăd satul unde am copilărit.*, prop.subordonate sunt,în ordine:
a.- SB + CL; **b.-** CD + CL; **c.-** CD + AT; **d.-** SB + AT;

35.- Este derivat cu sufix diminutival cuvântul:
a.- slujbaş; **b.-** copilaş; **c.-** poznaş; **d.-** făraş.

36.- Enunţul care conţine un pleonasm este: **a.-** *Reiterez încă o dată ideea.*
b.-*Prefer să merg la film.***c.-***I-a fost retrocedat pământul.***d.-***A rezumat bine textul.*

37.- Există un verb la modul conjunctiv în enunţul:
a.- *A terminat treaba, de aceea se relaxează.*
b.- *Ar fi plecat cu ei, dar mai avea treabă la serviciu.*
c.- *Ar fi vrut să plece la film.* **d.-** *S-au plimbat prin parc mai multe ore.*

38.- Există un verb la timpul perfect simplu în enunţul: **a.-** *El venea agale spre casă.*
b.- *Mihai veni în fugă din grădină.* **c.-** *Nu va putea veni cu noi.*
d.- *Ar veni cu noi, dar nu are timp de pierdut.*

39.- Substantivul subliniat din enunţul: *Fratele meu a devenit subofiţer.*, are funcţia de:
a.- compl. direct; **b.-** c.c.mod; **c.-** nume predicativ; **d.-** subiect.

40.- În enunţul: *Dorinţa lui Mircea este de a pleca la mare.*, cuvântul subliniat este:
a.- pron. personal; **b.-** adj.pronom.posesiv; **c.-**pron.posesiv; **d.-** articol hotărât.

41.- Enunţul: *Prietenii noştri ne-au însoţit în acel concediu.*, conţine:
a.- 2 adj.pronominale şi 1 pronume: **b.-** 2 pronume şi 1 adj.pronominal;
c.- 3 adjective pronominale; **d.-** 3 pronume.

42.- În enunţul: *Lacul care se observă în depărtare ascunde nenumărate mistere.*, cuvintele subliniate sunt, în ordine: **a.-** pronume relativ + pronume reflexiv;
b.- adj.pron.relativ+ pron..reflexiv; **c.-** pronume relativ + pronume posesiv;
d.- adjectiv pronominal relativ + pronume personal.

43.- Pronumele interogativ din enunţul: *Ce-ai spus mai devreme ?* este în cazul:
a.- nominativ; **b.-** dativ; **c.-** vocativ; **d.-** acuzativ.

44.- În enunţul: *A ajuns acasă târziu şi s-a dus repede la culcare.*, există:
a.- două adverbe; **b.-** trei adverbe; **c.-** patru adverbe; **d.-** un adverb.

45.- Substantivul *om* îndeplineşte funcţia sintactică de compl. direct în enunţul:
a.- *Aceste bunuri îi aparţin unui singur om.*
b.- *Am cunoscut un om bun.* **c.-** *Vecinul meu era un om bun.*
d.- *Se spune că era într-un sat un om nemaivăzut de frumos.*

46.- Atributul este exprimat printr-un adjectiv pronominal în enunţul:
a.- *Am discutat despre carte cu prietenii mei.*
b.- *Am discutat despre carte cu prietenii lui.*
c.- *Am discutat despre carte cu prietenii acestora.*
d.- *Am discutat despre carte cu prietenii alor mei.*

47.- Există un complement indirect în enunţul: **a.-** *Am apreciat ideea lui.*
b.- *I-a venit o idee grozavă.* **c.-** *Pe el îl laudă mereu.* **d.-** *S-a aşezat lângă el.*

48.- Propoziţia simplă apare în enunţul: **a.-** *M-a lăudat.* **b.-** *I-a dat o carte.*
c.- *Frunzele sunt multicolore.* **d.-** *Acum plouă.*

49.- Verbele din enunţul: *El este fericit când o întâlneşte pe stradă.*, sunt, în ordine:
a.-copulativ+predicativ; **b.-**predic.+predic.; **c.-**auxiliar+predic.**d.-**pred.+cop.

50.- Există o propoziţie subordonată subiectivă în fraza:
a.- *S-a aflat ce a declarat la proces.* **b.-** *Am aflat ce a declarat la proces.*
c.-*Întrebarea era ce va declara la proces.* **d.-***Se gândeşte ce va declara la proces.*

51.- Subordonata din fraza: *Mă voi aştepta unde ne-am întâlnit ieri.*, este:
a.- circ. de loc; **b.-** atributivă; **c.-** compl. directă; **d.-** subiectivă.

52.- Există o propoziţie subordonată predicativă în fraza:
a.- *Întrebarea era ce va primi de ziua lui.* **b.-** *A aflat ce va primi de ziua lui.*
c.- *Nu contează ce va primi de ziua lui.* **d.-***Se gândeşte la ceea ce va primi.*

53.- În fraza : *Cum ajunsese acasă, deschise televizorul.*, există o subordonată circ.:
a.- de mod; **b.-** de loc; **c.-** de timp; **d.-** de cauză.

54.- În versurile: *Deşi vorbeşti pe înţeles,/ Eu nu te pot pricepe.*,prop.CV este introd.prin:
a.- loc. conj. subordonatoare; **b.-** conj.subord.; **c.-**pron.relativ; **d.-** adverb relativ.

55.- Sunt corecte toate formele verbale la imperativ din seria:
a.- nu fă!, nu te duce!, zi! **b.-** nu te du!, nu zi!, nu da!
c.- nu face!, nu te du!, nu da! **d.-** nu face!, nu te duce!, nu zice!

56.- Respectă normele ortografice enunţul: **a.-** *Tu ştii să scrii corect.*
b.- *Tu şti să scrii corect.* **c.-** *Tu şti să scrie corect.* **d.-** *Tu ştii să scrie corect.*

57.- Sunt scrise corect toate substantivele din seria: **a.-** poet,creaţie,aierisire,idee;
b.-poet,creiaţie,aerisire,ideie;**c.-**poiet,creaţie,aierisire,idee.**d.-**poet,creaţie,aerisire,idee.

58.- În fraza: *M-am gândit să-i spun adevărul.*, există o subordonată:
a.- compl. directă; **b.-** compl. indirectă; **c.-** predicativă; **d.-** subiectivă.

59.- Există o greşeală de ortografie în enunţul: **a.-** *Nu vorbi neîntrebat!*
b.- *Vino aici tinere!* **c.-** *Scumpul meu, ce mai faci?* **d.-***Maria,colega, îl admiră.*

60.- Există o greşeală de ortografie în enunţul: **a.-** *El crează texte interesante.*
b.- *Fii responsabil !* **c.-** *Când vii pe la mine?* **d.-** *Nu va putea veni cu noi.*

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **a.-** Despărţim în silabe:*po-e-zi-e.* Sunt patru silabe, sunt 4 vocale şi 2 consoane.
2.- **c.-** Despărţim în silabe şi subliniem triftongul: *ti-groai-că.*
3.- **b.-** Din vocabularul fundamental (fondul principal de cuvinte) fac parte numai cuvinte simple, înţelese de toţi românii. În celelalte variante, nu fac parte din vocabularul fundamental: *dinamiza, amalgam.*
4.- **d.-** Sinonimul neologic pentru cuvântul *uscăciune* = ariditate.
5.- **a.-** Antonimul cuvântului *mizantrop* = filantrop.
6.- **a.-** Singurul cuvânt greşit este *excavator* – corect *excavator*.
7.- **c.-** În celelalte variante, formele corecte sunt: *I-a făcut o surpriză. Nu a găsit alternativă. Nu merită să acorzi atenţie unor dezbateri sterile.*

8.- **c**.- În enunţul: *Marea clipeşte somnoros.*, cuvântul subliniat este adverb de mod provenit din adjectiv, prin conversiune şi are funcţia sintactică de c.c.mod. (Orice adjectiv care determină un verb, devine adverb).

9.- **b**.- În enunţul: *Dinspre mal, se aude bâzâit de albine şi murmur de glasuri tinere.* Cuvintele subliniate sunt substantive.

10.- **b**.- În enunţul: *Se simţea copilul nimănui.*, cuvântul subliniat este pronume negativ cu funcţia de atribut pronominal în genitiv.

11.- **c**.- În enunţul: *Nervos cum era, a părăsit casa în grabă.*, verbele subliniate sunt la imperfect, respectiv perfectul compus.

12.- **a**.- În enunţul: *Pentru a asigura liniştea comunităţii, trebuie să ai pregătire temeinică.*, analiza verbelor este: *a asigura* = modul infinitiv prezent şi are funcţia de c.c.scop + *trebuie* = modul indicativ cu funcţia de predicat verbal + *să ai* = modul conjunctiv cu funcţia de predicat verbal.

13.- **d**.- În enunţul: *Pentru dispariţia probelor*...cele două substantive:*(pentru)dispariţia* = c.c.cauză exprimat prin substantiv în acuzativ, precedat de prepoziţia *pentru* + *probelor* = atribut substantival genitival exprimat prin substantiv în genitiv.

14.- **c**.- În enunţul: *A ajuns cu un minut după plecarea trenului din gară.*, analiza cuvintelor subliniate este: *după plecarea* = c.c.timp (*când a ajuns ?*) + *din gară* = atribut substantival prepoziţional.

15.- **c**.- Cuvântul *saxofon* are şapte litere şi opt sunete (litera *x* are două consoane).

16.- **d**.- În enunţul: *Plaja al cărei nisip e curat atrage mulţi turişti.*, predicatele sunt: *e curat* = predicat nominal + *atrage* = predicat verbal.

17.- **b**.- În enunţul: *Nu ştie nimeni /[1] (PP) cu cine a plecat de la şcoală./[2] (CD)*, în prima propoziţie subiectul este *nimeni* exprimat prin pronume negativ, iar a doua propoziţie are subiect subînţeles (*el* – la persoana a III-a).

18.- **d**.- În enunţul: *Îmi convine să mă întâlnesc cu tine.*, cuvintele subliniate sunt: *îmi* = pronume personal, formă neaccentuată cu funcţia de c.indirect în dativ + *cu tine* = pronume personal, formă accentuată, cu funcţia de c.indirect + *mă* = pronume reflexiv, marcă a diatezei reflexive, fără funcţie sintactică.

19.- **b**.- În enunţul: *Se mănâncă bine în acest restaurant.*, cuvântul subliniat are funcţia de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal demonstrativ.

20.- **b**.- În enunţul: *Livada era plină de pomi fructiferi.*, analiza cuvintelor este: *livada* = subiect exprimat prin substantiv + *era plină* = predicat nominal + *de pomi* = complement indirect exprimat prin substantiv + *fructiferi* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv propriu-zis. Deci avem un compl. indirect.

21.- **c**.- În enunţul: *Scrisul părea al aceleiaşi persoane.*, predicatul nominal este *părea al persoane* format din verbul copulativ *părea* şi numele predicativ *al persoane* exprimat prin substantiv în genitiv, precedat de articolul posesiv-genitival *al*. Cuvântul *aceleiaşi* este atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal demonstrativ, se acordă în gen, număr şi caz cu substantivul.

22.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Să nu te mai prind pe aici /[1] (PP) şi să te laşi de afaceri necurate !/[2] (PP)*. Cele două propoziţii sunt principale în raport de coordonare copulativă prin conjuncţia *şi*.

23.- **d**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Acolo nu părea /[1] (PP) ce mi-ai spus tu./[2] (PR).*

24.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Ştii /[1] (PP) ce mult l-a durut /[2] (CD) că nu l-ai felicitat de ziua lui./[3] (SB).* Propoziţia subiectivă este cerută de verbul impersonal *a durut* din propoziţia regentă.

25.- **d**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Plângea /[1] (PP) de ţi se rupea inima./[2] (CNS).* Propoziţia CNS răspunde la întrebarea *care e urmarea faptului ?* că plângea ?

26.- **d**.- Forma corectă a verbelor la infinitiv este cea din varianta indicată.

27.- **a**.- În varianta indicată nu apare nicio greşeală de ortografie. În varianta **b**, considerăm că forma corectă este: *Nu avem îndoieli...*, în varianta **c**: *Adunatu-s-au toţi în poiană ?*, iar în ultima variantă: *Frunzele de toamnă de pe alee păreau un covor multicolor.*

28.- **d**.- Forma corectă este în varianta indicată. În celelalte variante, enunţurile corecte sunt: *Cu spectatorii pe care i-a invitat..., Nu mă mai bate la cap..., O să-i arăt cum se rezolvă problema, dar trebuie să aibă puţină răbdare.*

29.- **b**.- Formele corecte sunt în varianta indicată. Atenţie ! *aşază, înşală.*

30.- **a**.- Numai în varianta **a** virgulele sunt utilizate corect. În celelalte variante (b şi c) nu trebuie puse virgule, iar în **d** nu trebuie pusă prima virgulă.

31.- **a**.- În alte variante, nu fac parte din fam. cuv. *floare*: *florentin*(locuitor din Florenţa), *florilegiu* (culegere de texte literare), *inflorescenţă* (florile de pe un lujer).

32.- **c**.- Sinonime ale cuvântului *bizar* = ciudat, straniu.

33.- **a**.- Numai în varianta **a** sunt antonime. În variantele b şi c sunt sinonime, iar în ultima variantă sunt paronime.

34.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Aş vrea /[1] (PP) să revăd satul /[2] (CD) unde am copilărit. /[3] (AT).*

35.- **b**.- Celelalte cuvinte nu sunt derivate, chiar dacă se termină în *aş*.

36.- **a**.- Numai enunţul: *Reiterez* (spun încă o dată)*încă o dată ideea.*

37.- **c**.- Numai verbul *să plece* este la conjunctiv. Restul verbelor sunt, la: indicativ perfect compus, + indicativ prezent + condiţional-optativ perfect + indicativ imperfect, indicativ perfect compus.

38.- **b**.- Numai verbul *veni* este la perfect simplu.

39.- **c**.- Substantivul *subofiţer* din enunţul dat este nume predic. şi formează predicatul nominal cu verbul copulativ *a devenit.*

40.- **d**.- **De reţinut**: articolul hotărât proclitic *lui* se aşază în faţa: - tuturor substantivelor proprii masculine, în faţa unor substantive proprii feminine neologice (*lui Vichi,*), în faţa unor substantive comune (*lui tanti, lui nenea, lui vodă, lui frate-meu*), în faţa lunilor şi anilor (*începutul lui mai, lui 2016*).

41.- **a**.- În enunţul: *Prietenii noştri ne-au însoţit în acel concediu.*, cuvintele subliniate sunt: *noştri* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv + *ne* = complement direct exprimat prin pronume personal, formă neaccentuată + *acel* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal demonstrativ.

42.- **a**.- În enunţul: *Lacul care se observă...*, cuvintele subliniate sunt: *care* = pronume relativ cu funcţia de subiect în propoziţia a doua + *se* = pronume reflexiv, marcă a diatezei reflexive, fără funcţie sintactică.

43.- **d**.- În enunţul: *Ce-ai spus mai devreme ?*cuvântul subliniat este pronume interogativ în acuzativ cu funcţia de complement direct.

44.- **b**.- În enunţul: *A ajuns acasă târziu şi s-a dus repede la culcare.*, cuv.subliniate sunt: *acasă* = c.c.loc exprimat prin adverb de loc + *târziu* = c.c. timp exprimat prin adverb de timp + *repede* = c.c.mod exprimat prin adverb de mod.

45.- **b**.- Numai în varianta indicată substantivul *un om* are funcţia de c.direct. În alte variante: *unui om* = compl.indirect + *un om* nume predicativ + *un om* = subiect.

46.- **a**.- Numai în enunţul: *Am discutat despre carte cu prietenii mei.*, cuvântul subliniat este adjectiv pronominal posesiv cu funcţia de atribut adjectival. În celelalte variante: *lui* = atribut pronominal exprimat prin pronume personal în genitiv + *acestora* = atribut pronominal exprimat prin pronume demonstrativ + *alor mei* = atribut pronominal exprimat prin pronume posesiv în genitiv.

47.- **b**.- Numai în enunţul: *I-a venit o idee grozavă.*, cuvântul subliniat are funcţia de complement indirect exprimat prin pronume personal, formă neaccentuată. În celelalte variante avem: *ideea* = compl. direct + *pe el* + *îl* = compl. directe + *lângă el* = complement circ. de loc.

48.- **c**.- Prop. simplă este alcătuită din subiect şi predicat sau numai predicat. Numai în enunţul: *Frunzele* (subiect) *sunt multicolore* (predicat nominal) este propoziţie simplă. În celelalte variante există şi complemente: *m-* = c.direct + *I-* şi *o carte* = compl. indirect şi compl. direct + *acum* = c.c.timp.

49.- **a**.- În enunţul: *El este fericit când o întâlneşte pe stradă.*, verbele subliniate sunt: *este* = verb copulativ, formează predicatul nominal cu adjectivul *fericit* + *întâlneşte* = verb predicativ cu funcţia de predicat verbal.

50.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *S-a aflat /1(PP) ce a declarat la proces./2(SB).* În celelalte variante: *Am aflat /1(PP) ce a declarat la proces./2(CD).Întrebarea era /1(PP) ce va declara la proces./2(PR).Se gândeşte/1(PP)ce va declara./2(CI).*

51.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Mă va aştepta /1 (PP) unde ne-am întâlnit ieri./2 (CL).*

52.- **a**.- Numai în varianta **a** avem propoziţie predicativă: *Întrebarea era /1(PP) ce va primi de ziua lui./2(PR).* În celelalte variante, propoziţiile sunt: *A aflat /1(PP) ce va primi de ziua lui./2(CD). Nu contează /1(PP) ce va primi de zioua lui./2(SB). Se gândeşte /1(PP) ca ceea ce va primi de ziua lui./2(CI).*

53.- **c**.- Delimit. şi felul propoz.: *Cum ajunsese acasă /1(CT), deschise televizorul./2 (PP).* În propoziţia CT, adverbul *cum* devine conjuncţie subordonatoare (cînd).

54.- **b**.- În enunţul: *Deşi vorbeşti pe înţeles...* prop. CV este introdusă prin conjuncţia subordonatoare specifică CV *deşi.*

55.- **d**.- Sunt corecte numai formele verbale de imperativ din varianta indicată.

56.- **a**.- Numai varianta indicată este corectă ortografic.

57.- **d**.- Substantivele date sunt scrise corect numai în varianta indicată.

58.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *M-am gândit /1(PP) să-i spun adevărul./2(CI).*

59.- **b**.- În varianta **b**, forma corectă este: *Vino aici , tinere !.*

60.- **a**.- În varianta indicată, forma corectă este: *El creează texte interesante.*

Şcoala de Agenţi de Frontieră" Avram Iancu" Oradea – 2016

1.- Fac parte din vocabularul fundamental toate cuvintele din seria:
a.- picior, bluză, jachetă, epuizat; **b.-** mână, gură, cap, apă, frate;
c.- avarie, casă, local, pedală; **d.-** ureche, streche,echer, brânză.

2.- Fac parte din masa vocabularului toate cuvintele din seria:
a.- iarbă, mai, a intra, fiasco; **b.-** exod, iluzionist, miere, ploaie;
c.- cord, ecografie, miopie, notoriu; **d.-** exigent, machiaj, înapoi, iată.

3.- Cuvintele de bază ale derivatelor: *părticică, îngroşare, cărticică, veşnicie* sunt:
a.- parte, groş, carte, veşnic; **b.-** părt-, groş-, cărt-, veşnic-;
c.- părticic-, îngroş-, cărt-, veşnici-; **d.-** părtic-, groasă, cărţi, veşnică.

4.- Sunt corect scrise toate cuv. din seria:**a.-**a înota,a înnegri,a înnainta,a întredeschide;
b.-a înnebuni,a înnoi,a începe,a întârzia; **c.-**a înapoia,a înnopta,a înnegri,a închide;
d.- a înnobila, a înnebuni, a înnopta, a înnoi.

5.- Există numai împrumuturi neologice în seria:
a.- neurologie, paradox, jurisdicţie; **b.-** acvariu, chin, milenar;
c.- inuman, cimitir, cafea; **d.-** vesel, manager, administraţie.

6.- Cuvinte formate prin derivare cu prefixe se află în seria:
a.- negru, a repeta, inimă; **b.-** nesigur, încorect, a relua;
c.- conac, destul, răspuns; **d.-** necesar, desagă, copac.

7.- Există cuvinte compuse prin contopire în seria:
a.- câine-lup, S.U.A., tufiş; **b.-** despre, treizeci, niciodată;
c.- floarea-soarelui, bunăvoinţă, antiaerian; **d.-**bunăstare, proces-verbal,prim-plan.

8.- Termenii din aceeaşi familie lexicală se găsesc în seria:
a.- incorect, rectiliniu, incapabil; **b.-** noroi, noros, norocos;
c.- luminos, luminat, luminiţă; **d.-** fiinţă, lanţ, ţelină.

9.- Seria în care toate cuvintele sunt polisemantice este:
a.- hepatită, şubred, a da; **b.-** procură, a fi, dulce;
c.- antidrog, a ridica, nichel; **d.-** blând, a trece, picior.

10.- Alege varianta în care cuvântul *stea* are sens propriu, de bază:
a.- *O stea luminează cerul întunecat.* **b.-** *Învingătorul crede în steaua sa.*
c.- *Făt-Frumos s-a născut sub o stea norocoasă.*
d.- *Mezinul împăratului e cu stea în frunte.*

11.- Cuvântul *obedient* înseamnă: **a.-** neobişnuit; **b.-**temător; **c.-**ascultător; **d.-** rebel.

12.- În cuvântul genuflexiune există: **a.-** 13 litere, 12 sunete;
b.- 12 litere, 12 sunete; **c.-** 12 litere, 13 sunete; **d.-** 12 litere, 11 sunete.

13.- Există perechi de antonime doar în varianta: **a.-** atrăgător – dezagreabil;
b.- nădejde – speranţă; **c.-** amabil – binevoitor; **d.-** a învesti – a investi.

14.- Pot avea omonime toate cuvintele din seria: **a.-** mare, lac, sare;
b.- gură, vilă, bujie; **c.-** masă, ochelari, şasiu; **d.-** râs, inginer, ţiglă.

15.- Perechea de paronime se găseşte în seria: **a.-** darnic – generos;
b.- familial – familiar; **c.-** ilizibil – citeţ; **d.-** n-ai – nai.

16.- Este arhaism cuvântul: **a.-** indolent; **b.-** posteritate; **c.-** vornic; **d.-** buză.

17.- Termenul aparţinând jargonului se află în enunţul: **a.-** *La revedere, dragul meu !*
b.- *El are o atitudine vindicativă.* **c.-** *Tu eşti de treabă.* **d.-** *La revedere,monşer !*

18.- În enunţul: *Rănitului i se părea că acea iarnă trecuse greu.*, cuvintele subliniate sunt formate prin: **a.-** derivare cu prefix; **b.-** compunere; **c.-**derivare cu sufix; **d.-**conversiune.

19.- Expresia *a pune piciorul în prag* înseamnă: **a.-** a lua o atitudine hotărâtă;
b.-a respinge un prilej favorabil;**c.-**a duce viaţă îmbelşugată;**d.-**a nu se stăpâni.

20.- Substantive cu forme multiple de plural se găsesc în seria:
a.- minge, zi; **b.-** bandă, corn; **c.-** pix, elefant; **d.-** molie, crap.

21.- Alege varianta care nu conţine pleonasme:
a.- conlucrăm împreună, hemoragie de sânge; **b.-** abis adânc, a avansa înainte;
c.- a-şi aduce aminte, pe viaţă şi pe moarte; **d.-**aversă de ploaie,a reedita din nou.

22.- Cuvântul *cap* nu intră în alcătuirea unei unităţi frazeologice în varianta:
a.- *De supărare, el şi-a luat lumea-n cap.*
b.- *Când a apărut, l-a privit din cap până-n picioare.*
c.- *Ideile lui se băteau cap în cap cu ale mele.* **d.-***Şi-a aşezat la cap o pernă mare.*

23.- Alege seria în care toate sinonimele pentru cuvântul *competiţie* sunt corecte:
a.- concurs, întrecere; **b.-** confruntare, consens;
c.- concordanţă, duel; **d.-** contestaţie, concepţie.

24.- Există numai verbe de conjugarea I în seria: **a.-** băură, aducea;
b.- am plecat, intrând; **c.-** să imite, vrea; **d.-** veneau, să creadă.

25.- Conţin triftongi toate cuvintele din seria: **a.-** ploaie, vegheau, căruia;
b.- treceau, baie, raion; **c.-** aripioară,leoaică,suiai; **d.-** creion, veneau,scriau.

26.- În enunţul: *Venirea toamnei aduce roade bogate.*, numărul diftongilor este:
a.- patru; **b.-** trei; **c.-** doi; **d.-** unu.

27.- În cuvântul *prietenie* sunetele sunt, în ordine:
a.- consoană,consoană,semivoc.,vocală,cons.,vocală,consoană,vocală,vocală;
b.- consoană,consoană,vocală,vocală,consoană,vocală,consoană,vocală,vocală;
c.- consoană,consoană,vocală,semivoc.,consoană,vocală,cons.,semivoc.,vocală;
d.- consoană,consoană,vocală,vocală,consoană,vocală,cons.,vocală,semivocală.

28.- Formele verbale scrise corect se găsesc în seria: **a.-** aşază, înfăţişază;
b.- înşeală, înfăţişează; **c.-** aşază, înşală; **d.-** aşază, înşeală.

29.- Adjective fără grade de comparaţie sunt doar în seria: **a.-** viu, bun, iute;
b.- bucuros, mare, negru; **c.-** roşu, deştept, harnic; **d.-** complet, unic, veşnic.

30.- Sunt corect despărţite în silabe toate cuvintele din seria:
a.- a-brupt, i-re-al, ast-ma-tic; **b.-** am-bi-gu-u, pun-ctu-a-ţi-e, met-ru;
c.- as-tă-zi, su-biect, pom-pier; **d.-** con-ti-nuăm, sand-vici, au-xi-li-ar.

31.- Varianta care conţine un regionalism este: **a.-** *Ţăranii au cules păpuşoiul din câmp.*
b.- *Nu s-a dus la târg.* **c.-** *El se plânge că n-are bişţari.*
d.- *Mergem să cumpărăm varză şi cartofi.*

32.- În enunţul: *Când ai fost lângă mine, am strigat de fericire şi tu m-ai lăsat să te îmbrăţişez.*, sunt părţi de vorbire neflexibile următoarele cuvinte:
a.- ai, lângă, de, şi, te; **b.-** când, fost, am, de, şi;
c.- când, lângă, de, şi, să; **d.-** am, de, şi, tu, te.

33.- Enunţul care nu conţine nicio greşeală, indiferent de natura ei, este:
a.- *Zglobii copii ne crează dificultăţi.* **b.-** *V-a sosi la ora doisprezece.*
c.- *Nu agreez să-i mărturisesc totul.* **d.-** *I-aţi umbrela Ionele !*

34.- În enunţul: *Ei, te-ai rătăcit ?* virgula are rolul de a izola de restul comunicării:
a.- o interjecţie; **b.-** un subst. în V.; **c.-** un verb pred.; **d.-**un pron.pers.în V.

35.- Conţine doar locuţiuni substantivale seria:
a.- dare de seamă, cu dare de mână, cu capul în nori;
b.- din capul locului, a-şi aduce aminte, nebăgare de seamă;
c.- din când în când, a băga în seamă, luare-aminte;
d.- bătaie de joc, părere de rău, băgare de seamă.

36.- Cuvântul monosemantic este: **a.-** amar; **b.-** berbec; **c.-** a încinge; **d.-** ambreiaj.

37.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Eşecul vostru mă întristează mult.*, este:
a.- pronume reflexiv, cazul nominativ; **b.-** pronume personal, cazul nominativ;
c.- pronume reflexiv, cazul acuzativ; **d.-** pronume personal, cazul acuzativ.

38.- După alcătuire şi aspectul predicatului, propoziţia: *Niciodată nu i-au plăcut reproşurile.*, este: **a.-** dezvoltată, negativă; **b.-** simplă, negativă;
c.- dezvoltată, afirmativă; **d.-** simplă, afirmativă.

39.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Prefer tricoul mov.*, este:
a.- adjectiv propriu-zis, variabil cu două terminaţii;
b.- adj. propriu-zis invariabul; **c.-** adv. de mod; **d.-** adj. format prin conversiune.

40.- În enunţurile: *Îl cunosc. Profit de orice situaţie. De frică, s-a ascuns.Trăia odată un împărat.*, se găsesc, în ordine, următoarele tipuri de complemente:
a.- c.indirect, c. indirect, c.c.cauză, c.c.timp;
b.- c. indirect, c. direct, c.c.cauză, c.c.timp;
c.- c. direct, c. indirect, c. indirect, c.c.mod;
d.- c. direct, c. indirect, c.c.cauză, c.c.timp.

41.- Conţin diftongi toate cuvintele din seria: **a.-** ursoaică, viitor, doime;
b.- vioară, pârâu, trainic; **c.-** funcţie, fiinţă, cuvios; **d.-** aveau, muzee, miercuri.

42.- Alege enunţul în care numeralul cardinal are funcţie sintactică de compl.direct:
a.- *M-am întâlnit cu trei dintre colegi în parc.*
b.- *Le-am oferit celor trei cărţi.* **c.-** *Pe trei îi vedeam la antrenamente.*
d.- *Filmul despre trei dintre exploratori îi captivează pe copii.*

43.- Forma corectă a pronumelui relativ apare în structura:
a.- fata a cărei părinţi; **b.-** fata ai cărei părinţi;
c.- fata a cărui părinţi; **d.-** fata ai cărui părinţi.

44.- Sunt monosilabice toate cuvintele din seria: **a.-** miez, vechi, doar;
b.- doare, chiar arie; **c.-** cursă, ouă, trai; **d.-** tort, linie, iaurt.

45.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Se auzi trosnind în depărtare.*, are funcţia de:
a.- complement direct; **b.-** c.c.mod; **c.-** subiect; **d.-** complement indirect.

46.- Predicatul verbal exprimat prin verb la diateza pasivă apare în propoziţia:
a.- *El şi-a adus aminte de vacanţă.* **b.-** *Tema a fost efectuată bine de elev.*
c.- *Inima lui a săltat de bucurie.* **d.-** *Fereastra a rămas murdară.*

47.- Verbul la modul indicativ, timpul mai-mult-ca-perfect este:
a.- spărsese; **b.-** alese; **c.-** merse; **d.-** duse.

48.- Cuv. aparţinând argoului este:**a.-**postelnic;**b.-**strachină;**c.-**indiferent;**d.-**a ciordi.

49.- În fraza: *Important este că am descoperit clipele în care puteam să privesc cerul., există:* **a.**-2 PP şi 2 prop.sec.;**b.**-1 PP şi 2 prop.sec.;**c.**-1 PP şi 3 prop.sec;**d.**-2 PP şi 1 sec.

50.- În fraza: *E bine să-i ajuţi pe oamenii care au nevoie.*, apar, în ordine, următ. prop.:
a.- SB+PP+AT; **b.**- PP+SB+CD; **c.**- PP+CD+AT; **d.**- PP+SB+AT.

51.- Forma corectă a articolului posesiv-genitival există în construcţia:
a.-munţi a patriei; **b.**- fiu al vecinilor; **c.**- autori ale cărţilor; **d.**- lucrări ai elevilor.

52.- Precizează câte dintre enunţurile următoare conţin subst. în cazul dativ: *S-a aşternut drumului. Îi scriu lui Andrei. Mă gândesc la Carmen. A acţionat conform regulamentului. A luptat contra adversarilor.* **a.**- patru; **b.**- două; **c.**- trei; **d.**- cinci.

53.- Valoarea morfologică de verb predicativ a cuvântului subliniat apare în enunţul:
a.- *Casa-i are grădină.* **b.**- *Unde-i plutonierul ?*
c.- *Nu-i plac provocările.* **d.**- *Nu-i rea ideea ta.*

54.- Există subiect inclus în propoziţia: **a.**- *Zilnic citim ziarul* **b.**- *Se înnoptează.*
c.- *Mâine va ploua.* **d.**- *Mă cuprind remuşcările.*

55.- În enunţul: *Într-o dimineaţă, el a văzut-o cumpărând o carte şi două reviste.*, cuvântul *o* are, în ordine următoarele valori morfologice:
a.- numeral cardinal, pronume personal, articol nehotărât;
b.- pronume personal, pronume personal, numeral cardinal;
c.- articol nehotărât, pronume personal, articol nehotărât;
d.- articol nehotărât, pronume personal, numeral cardinal.

56.- Între propoziţiile din fraza: *Ştiam că, deocamdată, nu putem călători.*, există un raport de: **a.**- coordonare prin juxtapunere; **b.**- coordonare prin joncţiune;
c.- subordonare prin joncţiune; **d.**- interdependenţă.

57.- În enunţul: *Care este cea mai veche amintire din copilăria ta ?* cuvintele au, în ordine, următoarele funcţii sintactice:
a.-nume predicativ, atribut adjectival, atribut subst.prepoziţion., atribut adjectival;
b.- subiect, nume predicativ, atribut substantival prepoziâional, atribut adjectival;
c.- nume predicativ, nume predicativ, atribut subst.prepoz., atribut adjectival;
d.- nume predicativ, atribut adjectival, atribut subst. prepoz., atribut pronominal.

58.- Structura subliniată din enunţul: *S-a oprit pentru a admira apusul.*, are funcţia de:
a.- c.c.scop; **b.**- c.c.timp; **c.**- c.c.cauză; **d.**- complement indirect.

59.- Partea de propoziţie subliniată din enunţul: *Au aflat vestea bună.*, devine, prin expansiune, propoziţie subordonată: **a.**- SB; **b.**- CD; **c.**- AT; **d.**- CI.

60.- Alege enunţul în care verbul *a ieşi* este copulativ. **A.**- *El iese din sala de examen.*
b.- *Adevărul a ieşit la lumină.* **c.**- *Ieşiţi repede din clădire !***d.**- *Ei au ieşit ingineri.*

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **b**.- Vocabularul fundamental cuprinde cuvinte simple, înţelese de toţi românii.

2.- **c**.- Masa vocabularului cuprinde restul cuvintelor: arhaisme, neologisme etc. În celelalte variante, sunt şi cuvinte care fac parte din vocabularul fundamental: *mai, iarbă, a intra, miere, ploaie, înapoi.*

3 - **a**.- Cuvântul de bază este cuvântul întreg, cu înţeles, din dicţionar.

4.- **d**.- Se scriu cu doi *n* numai cuvintele în care, dând la o parte prefixul *în*, cuvântul de bază să înceapă cu *n*. În celelalte variante se scriu corect: *înnegri, înainta, înnebuni, înnoi, înnopta.*

5.- **a**.- În celelalte variante sunt şi cuvinte mai vechi: *chin, cimitir, cafea, vesel.*

6.- **b**.- Dând la o parte prefixul, să ne rămână cuvânt cu înţeles: *ne-sigur,in-corect, a re-lua.* În celelalte variante, nu sunt derivate cu prefixe: *negru, a repeta, inimă, conac, destul, răspuns, necesar, desagă, copac.*

7.- **b**.- Cuvintele compuse prin contopire se scriu împreunat. Nu sunt prin contopire: *câine-lup, floarea-soarelui, proces-verbal, prim-plan* (sunt compuse prin alăturare cu cratimă), *S.U.A.* (compunere prin abreviere).

8.- **c**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.

9.- **d**.- În celelalte variante nu sunt polisemantice: *hepatită, procură, antidrog, nichel.*

10.- **a**.- Numai varianta indicată conţine răspunsul corect.

11.- **c**.- Sensul cuvântului *obedient* = ascultător, supus, plecat.

12.- **c**.- În cuvântul *genuflexiune* există 12 litere şi 13 sunete(litera *x* are două sunete).

13.- **a**.- Există antonime numai în varianta indicată.

14.- **a**.- În celelalte variante nu pot avea omonime: *bujie, vilă, ochelari, şasiu, ţiglă.*

15.- **b**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.

16.- **c**.- Arhaismele sunt cuvinte vechi, ieşite din uz.

17.- **d**.- Cuvintele de jargon sunt cuvinte străine, folosite pentru a impresiona.

18.- **d**.- În enunţul: *Rănitului i se părea că acea iarnă trecuse greu.*, cuvintele subliniate sunt obţinute prin schimbarea valorii gramaticale (conversiune): *rănitului* = din verb la participiu (*rănit*) prin articulare, devine substantiv; *acea* = din pronume demonstrativ, aşezat în faţa substantivului, devine adjectiv pronominal demonstrativ; *greu* = din adjectiv devine adverb cu funcţia sintactică de c.c.mod pentru că determină un verb.

19.- **a**.- Expresia *a pune piciorul în prag* = a lua o atitudine hotărâtă.

20.- **b**.- Numai în varianta indicată sunt substantive cu forme multiple de plural: *bandă* (de hârtie şi bandă de hoţi), *corn* (de patiserie, de animal). În celelalte variante, nu au forme multiple de plural: *minge, zi, pix, elefant, molie, crap.*

21.- **c**.- În celelalte variante, toate expresiile date sunt pleonasme.

22.- **d**.- Numai în enunţul din varianta corectă cuvântul *cap* nu face parte dintr-o unitate frazeologică.

23.- **a**.- În celelalte variante nu sunt sinonime ale cuv.*competiţie*:*consens,concordanţă, duel, constelaţie, concepţie.*

24.- **b**.- Ca să aflăm conjugarea unui verb, trebuie să-l trecem la infinitiv. Verbele de conjugarea I se termină la infinitiv în *a*: *a pleca, a intra.*

25.- **c**.- Pentru a afla diftongii, triftongii sau hiaturile, despărţim cuvintele în silabe: *a-ri-pioa-ră, le-oai-că, su-iai.*În celelalte variante sunt şi cuvinte cu diftongi: *ploa-ie, ve-g'au, că-ru-ia, tre-cau*(e este literă ajutătoare),*ba-ie, ra-ion,cre-ion, scrie-au.*

26.- **a**.- Despărţim şi subliniem diftongii: *Ve-ni-rea toam-nei a-du-ce roa-de bo-ga-te.*

27.- **b**.- Despărţim în silabe şi numărăm consoanele şi vocalele: *pri-e-te-ni-e.*

28.- **c**.- **De reţinut**: După DOOM 2 se scriu şi se pronunţă corect: ***aşază, înşală.***

29.- **d**.- În celelalte variante toate adjectivele au grade de comparaţie.

30.- **a**.- În celelalte variante, se despart corect: *punc-tu-a-ți-e, me-tru, as-tăzi, pom-pi-er, con-ti-nu-ăm, a-u-xi-li-ar.*

31.- **a**.- Numai cuvântul *păpușoi* este regionalism.

32.- **c**.- Părțile de vorbire neflexibile sunt: adverbul, prepoziția, conjuncția și interjecția. În enunțul dat, sunt neflexibile cuvintele: *când* (adverb), *lângă, de* (prepoziții), *și, să* (conjuncții).

33.- **c**.- În celelalte variante, se scriu corect: *Zglobiii copii ne creează dificultăți. Va sosi la ora douăsprezece. Ia-ți umbrela , Ionele !*

34.- **a**.- În enunțul: *Ei, te-ai rătăcit ?* virgula izolează interjecția de restul propoziției.

35.- **d**.- În celelalte variante nu sunt locuțiuni substantivale: *dare de seamă* (nu este locuțiune de nici un fel), *cu dare de mână (bogat), cu capul în nori (aiurit)* – locuțiuni adjectivale, *din capul locului, din când în când* – locuțiuni adverbiale, *a-și aduce aminte* – locuțiune verbală. Locuțiunile substantivale se contrag în substantiv: *bătaie de joc = batjocură, părere de rău = regret, băgare de seamă = atenție.*

36.- **d**.- Numai cuvântul *ambreiaj* este monosemantic.

37.- **d**.- În enunțul: *Eșecul vostru mă întristează mult.,* cuvântul subliniat este pronume personal cu funcția de complement direct în Ac.

38.- **a**.- Propoziția: *Niciodată nu i-au plăcut reproșurile.,* este dezvoltată pentru că are complemente (*niciodată, i-*) și negativă.

39.- **b**.- Adjectivul propriu-zis *mov* este invariabil.

40.- **d**.- În enunțurile: *Îl cunosc.Profit de orice situație. De frică,s-a ascuns.Trăia odată un împărat.,* cuvintele subliniate au, în ordine, următoarele funcții sintactice: *îl* = compl. direct exprimat prin pronume personal, formă neaccentuată + *de situație* = compl. indirect exprimat prin substantiv în Ac.+ *de frică* = compl.circ.de cauză exprimat prin substantiv în Ac.+ *odată* = c.c.timp exprimat prin adverb.

41.- **b**.- Despărțim în silabe și subliniem diftongii: *vi-oa-ră, pâ-râu, trai-nic.* În celelalte variate sunt și cuvinte fără diftongi: *ur-soai-că, a-veau* (triftongi), *vi-i-tor, do-i-me, func-ți-e, fi-in-ță, cuvi-os, mu-ze-e* (hiaturi).

42.- **c**.- Numai în enunțul: *Pe trei îi vedeam la antrenamente.,* numeralul subliniat are funcția de complement direct. În celelalte variante, sunt, în ordine: *cu trei* = c. indirect în Ac.+ *celor trei* = c. indirect în D.+ *despre trei* = atribut substantival exprimat prin numeral cu valoare substantivală, Ac.

43.- **b**.- Forma corectă a pronumelui relativ este: *fata ai cărei părinți.*

44.- **a**.- În celelalte variante sunt și cuvinte bisilabice.

45.- **c**.- În enunțul:*Se auzi troznind ....,*verbul la gerunziu are funcția de subiect.

46.- **b**.- Numai în varianta indicată avem verbul *a fost efectuată* la diateza pasivă.

47.- **a**.- În celelalte variante, verbele sunt la perfectul simplu, persoana a III-a singular.

48.- **d**.- Cuvântul *a ciordi* este argou.

49.- **c**.- Delimitarea și felul propozițiilor cu sublinierea predicatelor: *Important este /[1] (PP)că am descoperit clipele /[2](SB)în care puteam /[3](AT)să privesc cerul./[4](CD)*

50.- **d**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *E bine /[1](PP) să-i ajuți pe oamenii /[2](SB) care au nevoie./[3](AT).*

51.- **b**.- Răspunsul corect este în varianta indicată. În celelalte variante, formele corecte sunt: *munți ai patriei, autori ai cărților, lucrări ale elevilor.*

52.- **c**.- Sunt substantive în dativ: *drumului* = c.c.loc (dativul locativ) + *lui Andrei* = c.indirect + *conform regulamentului* = c.indirect (conform cui ?). În celelalte variante: *la Carmen* = c. indirect, dar în Ac. + *contra adversarilor* = c.indirect, dar în genitiv, datorită prepoziției specifice genitivului *contra.*

53.- **b**.- Numai în enunțul: *Unde-i plutonierul ?,* cuvântul *i* este verb predicativ și are sensul de se află. În celelalte variante: *Casa-i are grădină,* cuvântul *i* este pronume personal cu funcția de atribut pronominal în dativul posesiv; *Nu-i plac provocările,* cuvântul *i* este pronume personal cu funcția de complement indirect, iar în enunțul: *Nu-i rea ideea ta,* cuvântul *i* este verb copulativ și formează predicatul nominal cu adjectivul *rea.*

54.- **a**.- Subiectul neexprimat inclus este numai la persoanele I și a II-a singular și plural.

55.- **d**.- Valorile morfologice ale literei *o* sunt, în ordine: articol nehotărât, pronume personal cu funcția de complement direct, iar ultimul *o* este numeral cardinal cu funcția de atribut adjectival exprimat prin numeral cu valoare adjectivală.

56.- **c**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Știam /[1](PP) că, deocamdată, nu puteam călători./[2](CD).* Între cele două propoziții este raport de subordonare prin joncțiune (prin conjuncția subordonatoare *că*).

57.- **a**.- În enunțul: *Care este cea mai veche amintire din copilăria ta.*, cuvintele subliniate se analizează astfel: *care* = nume predicativ exprimat prin pronume relativ, formează predicatul nominal cu verbul copulativ *este* (substantivul *amintire* este subiect) + *cea mai veche* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv la gradul superlativ relativ de superioritate + *din copilăria* = atribut substantival prepozițional – determină substantivul *amintire* + *ta* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv.

58.- **a**.- În enunțul: *S-a oprit pentru a admira apusul.,* structura subliniată are funcția de c.c.scop exprimat prin verb la infinitiv precedat de prepoziția *pentru.*

59.- **b**.- În enunțul: *Au aflat vestea bună.,* substantivul subliniat este complement direct și, prin expansiune, devine propoziție completivă directă.

60.- **d**.- Verbul *a ieși* este verb copulativ când are sensul de *a deveni* ca în enunțul: *Ei au ieșit ingineri.* În celelalte variante, este verb predicativ.

Şcoala de Agenţi de Jandarmi „Petru Rareş" – Fălticeni – 2016

1.- Există hiat în cuvântul: **a.-** creion; **b.-** aiurit; **c.-** speolog; **d.-** oaste.
2.- Locuţiunea *trecere în nefiinţă* este: **a.-**adverbială;**b.-**substantivală;**c.-**adject.**d.-**verbală.
3.- Procedeul de formare a următoarelor cuvinte: *niciodată, decât, O.N.U.* este:
a.- derivare cu sufix;**b.-**compunere;**c.-**derivare cu prefix;**d.-**deriv. parasintetică.
4.- Alege seria în care există numai forme corecte ale numeralelor:
a.- al optilea, al nouălea, amândorura; **b.-** al optulea, al nouălea, amândurora;
c.- al optelea, al noălea, amândurora; **d.-** al optâlea, al noălea, amândorura.
5.- Sunt scrise corect cuvintele din seria: **a.-** înnorat, înegrit, înoptat;
b.-înnorat,înnegrit,înnoptat;**c.-**înnorat,înegrit,înnoptat;**d.-**
înnorat,înnegrit,înoptat.
6.- Sunt corect scrise toate substantivele cu articol hotărât din seria:
a.- ouălele, copii, arbitrii; **b.-** ouăle, copiii, arbitrii;
c.- ouăle, copii, arbitri; **d.-** ouălele, copiii, arbitrii.
7.- Cuvântul subliniat din enunţul: *I-am oferit unui copil distincţia.*, este:
a.- numeral cardinal; **b.-** pron.nehot.; **c.-** art. nehotărât; **d.-** adj.pron.nehotărât.
8.- Există adjectiv pronominal demonstrativ doar în enunţul:
a.- *Fraţii noştri au câştigat.* **b.-** *Aceşti copii au câştigat.*
c.- *Copiii acestora au câştigat.* **d.-** *Aceştia au câştigat.*
9.- Identifică seria care conţine numai cuvinte compuse:
a.- ţinere de minte,prevăzut,cal-putere; **b.-**hipodrom,aseleniza,disproporţie;
c.- UNESCO, Baia Mare, răuvoitor; **d.-**preşcolar, împotrivire,ortogramă.
10.- Sunt sinonime toate cuvintele din seria: **a.-** tânăr, june, matur;
b.-timp,vreme,prognoză; **c.-**a făuri,a reliza,a înfăptui; **d.-**vârstnic,etate,senil.
11.- Verbul *a fi* este copulativ în enunţul: **a.-** *Cartea este zece lei.*
b.- *Fratele lui este din Oltenia.* **c.-** *Petrecerea a fost ieri.*
c.- *Soarele este strălucitor.*
12.- Există adjective variabile în seria: **a.-** frumos, harnic, cinstit; **b.-**frumos,mov,cinstit;
c.- mov, pătrat, cinstit; **d.-** ambiguu, pătrat, mov.
13.- Verbele *a gândi, a privi, a citi* sunt corect conjugate la timpul perfect simplu, persoana I singular în seria: **a.-** gândii, privii, citii; **b.-** gândisem, privisem, citisem;
c.- gândeam, priveam, citeam; **d.-** gândirăm, privirăm, citirăm.
14.- Există numai substantive colective în seria: **a.-** popor, furnică, cantină;
b.- stol, turmă, popor; **c.-** cireadă, cantină, mulţime; **d.-** popotă, judeţ, oraş.
15.- În enunţul următor: *Văzânduse întro oglindă, sa minunat.*, există:
a.- două greşeli; **b.-** trei greşeli; **c.-** nicio greşeală; **d.-** o greşeală.
16.- Există numai conjuncţii coordonatoare în seria:
a.- iar, dar, şi; **b.-** ca să, dar, deşi; **c.-** încât, deoarece, şi; **d.-** dacă, ori, ci.
17.- Cuvântul *frumos* are valoare de adverb în enunţul: **a.-** *Scrisul frumos este apreciat.*
b.- *Scrie frumos de mic.* **c.-** *Gestul lui e frumos.* **d.-** *Cel frumos a muncit.*
18.- În enunţul: *Au reuşit amândoi la concurs.*, cuvântul subliniat este:
a.- substantiv comun; **b.-** numeral colectiv; **c.-** numer.multipl. **d.-**num.adverbial.

19.- Indică seria care conţine doar pronume personale: **a.-** mea, se, voi;
b.- care, acesta, altul; **c.-** nimeni, unul, eu; **d.-** îl, mi, te.
20.- Substantivul propriu din enunţul: *Andrei, eşti un curajos !* este în cazul:
a.- vocativ; **b.-** nominativ; **c.-** genitiv; **d.-** acuzativ.
21.- Prima subordonată din fraza: *Omul se întorcea mereu în locul în care s-a născut, deoarece acel spaţiu îl defineşte.*, este: **a.-** CD; **b.-** PR; **c.-** AT; **d.-** SB.
22.- Verbele *a urî* şi *a coborî* sunt de conjugarea: **a.-** a III-a; **b.-** I; **c.-** a IV-a; **d.-** a II-a.
23.- Adjectivul din enunţul: *Actorul devenise celebru după spectacol.*, are funcţia de:
a.- nume predicativ; **b.-** atr.adjectival; **c.-** c.c.mod; **d.-** compl. direct.
24.- În fraza: *Trandafirii şi bujorii erau înfloriţi, iar parfumul lor se risipea în aerul răcoros al dimineţii.*, există: **a.-** o propoziţie simplă şi o propoziţie dezvoltată;
b.- 2 prop. dezvoltate; **c.-** 2 prop. simple; **d.-** o propoziţie dezvoltată.
25.- Fac parte din aceeaşi familie lexicală toate cuvintele din seria:
a.- agrasmat, apolitic, anatemă; **b.-** pământean, împământare, pământesc;
c.- chin, rechin, închin; **d.-** cinefil, francofil, bibliofil.
26.- În enunţul: *Cine a câştigat ?*,cuvântul subliniat are funcţia sintactică de:
a.- subiect; **b.-** nume predicativ; **c.-** c.c.mod; **d.-** atribut adjectival.
27.- Verbele subliniate din enunţul: *Mergând zilnic la şcoală, am avut de învăţat pentru a-mi perfecţiona cunoştinţele.*, sunt, în ordine, la modurile:
a.- indicativ, participiu, supin; **b.-** infinitiv, indicativ, imperativ;
c.- gerunziu, supin, infinitiv; **d.-** gerunziu, participiu, indicativ.
28.- Subordonata din fraza: *Cine învaţă reuşeşte.*, este; **a.-** CD; **b.-** CI; **c.-** SB; **d.-** CM.
29.- În enunţul: *Frumoasă eşti, pădurea mea !*, subiectul este:
a.- subînţeles; **b.-** pădurea; **c.-** inclus; **d.-** frumoasă.
30.- Din expresia următoare: *a pune...pe foc* lipseşte cuvântul:
a.- sare; **b.-** făn; **c.-** cărbuni; **d.-** paie.
31.- În enunţul: *Copiii se gândeau la vacanţă.*, verbul este la diateza:
a.- activă pronominală; **b.-** reflexivă; **c.-** pasivă; **d.-** activă.
32.- Seria care conţine numai adjective fără grad de comparaţie este:
a.- viu, slab, prietenos; **b.-** principal, mort, inferior;
c.- frumos, curat, slab; **d.-** viu, inferior, curat.
33.- Cuvântul *şi* este conjuncţie în enunţul: **a.-** *Nu-şi amintea poezia.*
b.- *Cum a primit vestea, a şi plecat.* **c.-** *A citit şi a înţeles.* **d.-** *Şi-a propus ceva.*
34.- Cuvântul *o* din enunţul: *A văzut-o în parc.*, este: **a.-** interjecţie;
b.- articol nehotărât; **c.-** pronume personal; **d.-** numeral cardinal.
35.- Substantivul subliniat din enunţul: *I-am sugerat băiatului o carte nouă.*, îndeplineşte funcţia sintactică de: **a.-** compl. indirect; **b.-** atr.subst.genit.; **c.-**c.c.loc; **d.-** compl.direct.
36.- Există un nume predicativ exprimat prin verb la modul infinitiv în enunţul:
a.- *Problema este rezolvată.* **b.-** *Visul lui este de a reuşi.*
c.- *Caietul acesta este de scris.* **d.-** *Ştie a cânta la pian.*
37.- Expresia verbală impersonală *este necesar* cere subordonata:
a.- predicativă; **b.-** subiectivă; **c.-** completivă directă; **d.-** atributivă.
38.- Cuvântul *lui* este articol hotărât în enunţul: **a.-** *Graţie lui am câştigat.*
b.- *Lui nu-i pasă de mine.* **c.-** *Visul lui este măreţ.* **d.-** *Visul lui Bogdan e măreţ.*

39.- În enunţul: *Lucrările au fost corectate după barem.*, predicatul este:
a.- nominal; **b.-**verbal la diat. activă; **c.-**verbal la diat.pasivă; **d.-**nominal incompl.
40.- În cuvântul *leoaică* există: **a.-**un triftong; **b.-**un hiat; **c.-**un dift.; **d.-**un hiat şi 1 dift.
41.- Prepoziţia din enunţul: *Pelicanul zbura deasupra deltei.*,este în cazul:
a.- dativ; **b.-** acuzativ; **c.-** genitiv; **d.-** vocativ.
42.- Prin contragerea subordonatei din fraza: *Gândul că va reuşi îl încurajează.*, obţinem:
a.- un c.direct; **b.-** un atribut; **c.-** un c.indirect; **d.-**un subiect.
43.- În propoziţia: *Fusese chemat la multe activităţi ale şcolii.*, există:
a.- 3 părţi de prop.; **b.-** 4 părţi de prop.; **c.-** 5 părţi de prop.; **d.-** 6 părţi de prop.
44.- Este corect utilizat verbul subliniat în enunţul: **a.-** *Eu agreiez dulciurile.*
b.- *El doreşte să aibe succes.* **c.-** *Eu veni curând acasă.* **d.-** *Ea creează modele.*
45.- Prin expansiunea părţii de propoziţie subliniate din propoziţia: *Dorinţa lui este de a câştiga.*, se obţine o propoziţie subordonată: **a.-** SB; **b.-** AT; **c.-** CD; **d.-** PR.
46.- În propoziţia: *Mi-e frică de întuneric.*, cuvântul subliniat are funcţia sintactică de:
a.- subiect; **b.-** c.c.cauză; **c.-** compl. indirect; **d.-** compl. direct.
47.- Este scrisă corect propoziţia: **a.-** *Argintiii copaci strălucesc.*
b.-*Argintiii copacii strălucesc.***c.-***Argintii copacii strălucesc.***d.-***Argintii copacii str.*
48.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Cine a primit trofeul ?* este: **a.-** pronume relativ;
b.- pronume interogativ; **c.-** adj.pron.relativ; **d.-** adj.pron.interogativ.
49.- Sinonimul cuvântului *ilegal* este: **a.-**virulent; **b.-** ilicit; **c.-** indecent; **d.-** agresiv.
50.- Expresia *şi-a luat inima-n dinţi* este sinonimă cu:
a.- a îndrăzni; **b.-** a fugi; **c.-** a spera; **d.-** a crede.
51.- Alege varianta fără pleonasm: **a.-** mijloace mass-media;
b.- conlucrăm împreună; **c.-** abis profund; **d.-** sens secundar.
52.- Nu poate urma subordonată subiectivă după regenta:
a.- *Aş vrea...* **b.-** *E adevărat...* **c.-** *Se ştie...* **d.-** *Trebuie...*
53.- Cuvântul *cel* este articol demonstrativ-adjectival în enunţul:
a.- *Cel de acolo este fratele meu.* **b.-** *Cel copil şi-a susţinu echipa.*
c.- *Cel puţin nu a pierdut.* **d.-** *Gândul cel bun l-a însoţit.*
54.- În enunţul: *Casa de dincolo este mai înaltă.*, cuvântul subliniat are funcţia de:
a.- atribut adj.; **b.-** atribut adverbial; **c.-** c.c.loc; **d.-** atr.subst.prep.
55.- Cuvântul *deci* poate realiza un raport de coordonare:
a.- copulativ; **b.-** disjunctiv; **c.-** adversativ; **d.-** conclusiv.
56.- În exemplul: *O dorinţă a fetei*...punctele de suspensie se pot înlocui cu:
a.- cea mijlocie; **b.-** cele mijlocii; **c.-** celei mijlocii; **d.-** celei mijlocie.
57.- În enunţul: *Soarele de vară străluceşte intens peste câmpia înverzită a regiunii.*, există: **a.-** două atribute; **b.-** patru atribute; **c.-** trei atribute; **d.-** un atribut.
58.- Cuvântul *fierbinţeală* este format prin:
a.-compunere; **b.-** conversiune; **c.-** derivare cu sufix; **d.-**derivare cu prefix.
59.- Alege seria care conţine cuvinte corect accentuate: **a.-** butelie, iaurt, aripă;
b.- butelie, iaurt, aripă; **c.-** butelie, iaurt, aripă; **d.-** butelie, iaurt, aripă.
60.- Relaţia între cuvintele *a învesti* şi *a învesti* este de:
a.- antonimie; **b.-** paronimie; **c.-** sinonimie; **d.-** omonimie.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **c.**- Pentru a afla hiaturile,diftongii sau triftongii, trebuie să despărţim în silabe: *spe-o-log.* În celelalte variante, nu există hiat: *cre-ion, a-iu-rit* (între vocală şi semivocală nu există hiat), *oas-te.*
2.- **b.**- Locuţiunea *trecere în nefiinţă* este substantivală, se contrage în subst. *moarte.*
3.- **b.**- Cuvintele: *niciodată, decât* sunt formate prin compunere – prin sudare, iar cuvântul *O.N.U.* este format prin compunere prin abreviere.
4.- **b.**- Numeralele date sunt scrise corect în varianta indicată.
5.- **b.**- Dând la o parte prefixul *în*, cuvântul de bază să înceapă cu litera *n* şi atunci cuvântul se scrie cu doi *n*: *în-norat, în-negrit, în-noptat.*
6.- **b.**- Substantive articulate corect cu articol hotărât sunt în varianta indicată.
7.- **c.**- În enunţul: *I-am oferit unui copil distincţia.*, cuvântul subl. este art.nehotărât. Articulele nehotărâte sunt: N.-Ac.: *un, o, nişte;* G.-D.: *unui, unei, unor.*
8.- **b.**- Pronumele demonstrative aşezate în faţa substantivelor îndeplinesc funcţia de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal demonstrativ. Pronumele demonstrative aşezate după substantiv, care răspund la întrebarea *care*? au funcţia de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal demonstrativ. Pronumele demonstrative aşezate după substantiv care răspund la întrebările *al cui? a cui? ai cui? ale cu?* îndeplinesc funcţia de atribut pronominal exprimat prin pronume demonstrativ.
9.- **c.**- Sunt cuvinte compuse numai în varianta indicată. În celelalte variante nu sunt compuse: *ţinere de minte* (locuţiune substantivală), *prevăzut, aseleniza, disproporţie, preşcolar, împotrivire.*
10.- **c.**- Sinonimele sunt cuv. cu forme deosebite, dar cu înţeles identic sau asemănător. În celelalte variante nu toate cuvintele sunt sinonime cu cel iniţial.
11.- **c.**- Verbul *a fi* este cop. când nu are sensul de a exista, a se afla, a se desfăşura, etc. Numai în enunţul: *Soarele este strălucitor* predicatul este nominal, format din verbul copulativ *este* şi numele predicativ exprimat prin adjectiv. **De reţinut**: predicatul nominal răspunde la întrebările: *ce este? cine este? cum este?* adresate verbului copulativ, iar în răspuns reluăm verbul copulativ. Cum este soarele ? = *este strălucitor.* În celelalte variante, verbul *a fi* este predicativ şi formează singur predicatul verbal.
12.- **a.**- Ca să vedem dacă adjectivele sunt variabile şi câte forme flexionare au, punem în faţă substantivele *băiat* – masculin şi *fată* – feminin; dacă îşi schimbă terminaţia, sunt variabile: *băiat frumos, harnic, cinstit - fată frumoasă, harnică, cinstită.* În celelalte variante, nu este variabil: *mov.*
13.- **a.**- Verbele de conjugarea a IV-a în *i* fac perfectul simplu, persoana I singular în doi *i* : *eu gândii, eu privii, eu citii, eu fugii, eu acoperii, eu pregătii.*
14.- **b.**- Substantivele colective sunt formate la singular din mai multe obiecte, dar au şi plural: *stol, turmă, popor.* În celelalte variante, nu sunt substantive colective: *furnică, cantină, popotă, judeţ, oraş.*
15.- **b.**- Forma corectă a enunţului este: *Văzându-se într-o oglindă, s-a minunat.*

16.- **a**.- Conjuncţiile coordonatoare sunt: - copulative: *şi, nici, precum şi, şi cu;* - adversative: *dar, iar, însă, ci, ba, or;* - disjunctive: *sau, ori, fie;* conclusive: *deci, prin urmare, aşadar, în concluzie, în consecinţă, vasăzică.*(trebuie memorate. Restul conjuncţiilor şi loc. conjuncţionale sunt subordonatoare.

17.- **b**.- **De reţinut**: adjectivele care determină un verb devin adverbe de mod cu funcţia de c.c.mod – răspund la întrebarea *cum?*

18.- **b**.- Cuvântul *amândoi* este numeral colectiv.

19.- **d**.- Sunt pronume personale numai în varianta indicată. În celelalte variante, nu sunt pronume personale: *mea* (pronume posesiv), *se* (pronume reflexiv), *care* (pronume relativ), *acesta* (pronume demonstrativ), *nimeni* (pronume negativ), *unul, aitul* (pronume nehotărâte).

20.- **a**.- Substantivele marcate cu virgulă şi care arată o strigare sunt în cazul vocativ şi nu au funcţie sintactică.

21.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Omul se întoarce mereu la locul /[1](PP) în care s-a născut,/[2](AT) deoarece acel spaţiu îl defineşte./[3](CZ).*

22.- **c**.- Conjugarea a IV-a cuprinde verbele terminate la infinitiv în *i sau î.*

23.- **a**.- În enunţul dat, adjectivul *celebru* are funcţia de nume predicativ.

24.- **a**.- În fraza: *Trandafirii şi bujorii erau înfloriţi* (propoziţie simplă formată din subiect multiplu şi predicat nominal) *iar parfumul lor se risipea în aerul răcoros al dimineţii* (propoziţie dezvoltată).

25.- **b**.- Fac parte din aceeaşi familie lexicală numai cuvintele din varianta indicată.

26.- **a**.- În enunţul: *Cine a câştigat ?,* pronumele interogativ *cine* are funcţia de subiect.

27.- **c**.- În enunţul: *Mergând zilnic la şcoală, am avut de învăţat pentru a-mi perfecţiona cunoştinţele.,* verbele subliniate sunt, în ordine, la modurile: gerunziu, supin şi infinitiv prezent.

28.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Cine învaţă /[1](SB) reuşeşte./[2](PP).*

29.- **c**.- În enunţul: *Frumoasă eşti, pădurea mea !* substantivul *pădurea* este în cazul vocativ şi nu are funcţie sintactică. Subiectul propoziţiei este inclus (*tu*).

30.- **d**.- Expresia completă este *a pune paie pe foc.*

31.- **b**.- În enunţul: *Copiii se gândeau la vacanţă.,* verbul subliniat este la diat.reflexivă.

32.- **b**.- Adjectivele fără grad de comparaţie sunt în varianta indicată.

33.- **c**.- Conjuncţiile coordonatoare leagă două părţi de propoziţie sau două propoziţii de acelaşi fel. În varianta corectă, conjuncţia *şi* leagă două propoziţii principale. În prima şi ultima variantă *şi* este pronume reflexiv, marcă a diatezei reflexive, iar în varianta **b** este adverb de mod de întărire fără funcţie sintactică.

34.- **c**.- În enunţul: *A văzut-o în parc.,* cuvântul *o* este pronume personal cu funcţia de complement direct. (Vezi „Valorile morfologice" din primul volum).

35.- **a**.- În enunţul: *I-am sugerat băiatului o carte nouă.,* subst. subliniat are funcţia de complement indirect în dativ.

36.- **b**.- În enunţul: *Visul lui este de a reuşi.*, verbul la infinitiv, precedat de prepoziţia *de* are funcţia de nume predicativ şi formează predicatul nominal cu verbul copulativ *este.*

37.- **b**.- Expresiile verbale impersonale (formate din verbul copulativ *a fi* fără subiect + nume predicativ exprimat prin adverb de mod): *e bine, e necesar, e evident, e posibil etc.* cer subiect sau propoziţie subiectivă.

38.- **d**.- Articolul hotărât proclitic *lui* se aşază în faţa: tuturor substantivelor proprii masculine (*lui Bogdan*), unor substantive feminine neologice (*lui Carmen, lui Vichi, lui Mary*), unor subst. comune (*lui nenea, lui tanti, lui frate-meu*) în faţa lunilor şi anilor (*începutul lui mai, lui 2016*).

39.- **c**.- În enunţul: *Lucrările au fost corectate după barem.*, predicatul subliniat este exprimat prin verb la diateza pasivă.

40.- **a**.- Despărţin în silabe: *le-oai-că.* Există un triftong centrat.

41.- **c**.- Prepoziţiile specifice genitivului sunt: *asupra, deasupra, contra, împotriva, înaintea, înapoia, dedesubtul, îndărătul, înăuntrul, împrejurul* – urmate obligatoriu de un substantiv, pronume sau numeral în genitiv.

42.- **b**.- Orice prop. se contrage în partea de propoziţie corespunzătoare prin eliminarea mijlocului de legătură şi eliminarea predicatului prin substantivuzarea lui sau trecerea la un mod nepersonal. Despărţim în propoziţii: *Gândul /[1](PP) că va reuşi /[2](AT) îl încurajează./[1]*.Propoziţia AT se contrage în atribut.

43.- **b**.- În enunţul: *Fusese chemat la mai multe activităţi ale şcolii.*, părţile de prop. sunt: *fusese chemat* = predicat verbal exprimat prin verb la diateza pasivă + *la activităţi* = complement indirect exprimat prin substantiv în Ac.+ *mai multe* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal nehotărât, la gradul comparativ de superioritate + *ale şcolii* = atribut substantival genitival exprimat prin substantiv precedat de articolul posesiv-genitival *ale.*

44.- **d**.- Verbele *a crea* şi *a agrea* se comportă la fel cu verbul *a desena: eu desen-ez – eu cre-ez, eu agre-ez; tu desen-ezi – tu cre-ezi, tu agre-ezi; el desen-ează – el cre-ează, el agre-ează etc.* Nu există verbul *să aibe, ci să aibă*. În varianta **c**, forma corectă este: *Eu venii curând acasă.*

45.- **d**.- Prin expansiune, orice parte de prop. se transformă în prop. corespunzătoare prin introducerea mijlocului de legătură şi introducerea predicatului. În enunţul: *Dorinţa lui este de a câştiga.= Dorinţa lui este /[1](PP) să câştige./[2](PR).*

46.- **a**.- **De reţinut**: dacă după verbul *a fi* este un substantiv care arată stare sufletească *milă, silă, ruşine, foame, sete, frică, teamă, criză, sărbătoare*), substantivele respective îndeplinesc funcţia sintactică de subiect, iar verbul *a fi* capătă valoare existenţială devine singur predicat verbal).

47.- **a**.- Adjectivele aşezate în faţa substantivelor nearticulate preiau articolul hotărât al acestora, dar articolul rămâne tot al substantivului. Adjectivul *argintiu* face pluralul în doi *i – argintii,* iar pluralul articulat aşezat în faţa substantivului, în trei *i – argintiii copaci.*

48.- **b**.- În enunţul: *Cine a primit trofeul?* pronumele interogativ *cine* are funcţia de subiect în nominativ.

49.- **b**.- Sinonimul cuvântului *ilegal* = ilicit.

50.- **a**.- Sensul expresiei *a-şi lua inima-n dinţi* = a îndrăzni.

51.- **d**.- Numai în varianta indicată nu exte pleonasm.

52.- **a**.- Propoziţia subiectivă este cerută de un verb impersonal (fără subiect). Numai verbul *aş vrea* cere completivă directă. Restul predicatelor cer subiectivă.

53.- **d**.- **De reţinut**: cuvintele *cel, cea, cei, cele, celui, celei, celor* sunt articole demonstrativ-adjectivale numai când după ele este un adjectiv sau un numeral. În restul situaţiilor, devin pronume demonstrative scurte.

54.- **b**.- În enunţul: *Casa de dincolo este mai înaltă.*, cuvântul subliniat este adverb de loc şi îndeplineşte funcţia de atribut adverbial. Atenţie : nu are caz.
55.- **d**.- Conjuncţiile şi locuţiunile coordonatoare conclusive sunt: *deci, prim urmare, aşadar, în concluzie, în consecinţă, vasăzică.*
56.- **c**.- Forma corectă este: *O dorinţă a fetei celei mijlocii.*
57.- **c**.- În enunţul: *Soarele de vară străluceşte intens peste câmpia înverzită a regiunii.*, există următoarele atribute: *de vară* = atribut substantival prepoziţional + *înverzită* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv participial + *a regiunii* = atribut substantival genitival exprimat prin substantiv în genitiv.
58.- **c**.- Cuvântul *fierbinţeală* este format prin derivare cu sufix.
59.- **b**.- Numai în varianta indicată cuvintele sunt accentuate corect.
60.- **b**.- Cuvintele *a înveşti* şi *a investi* sunt paronime.

Şcoala de Agenţi de Penitenciare Târgu-Ocna – 2016

1.- Marchează seria corectă:
a.- gramaticii, vulpii, broboadei; **b.-** gramaticei, bretelei, chermezei;
c.- chenzinei, chiriei, cianurei; **d.-** comunei, furtunii, aleei.
2.- Alege perechea de cuvinte care au forma corectă de plural:
a.-delicturi, savarine; **b.-** inşi, ipotece; **c.-** seminare, izlazuri; **d.-** iscusinţi, iscozi.
3.- Indică enunţul în care cuvântul *ramuri* este folosit cu sens figurat:
a.- *S-au frânt ramurile copacului.* **b.-** *Pe ramuri se opreau pentru o clipă.*
c.- *Cele câteva ramuri zăceau veştejite.*
d.- *Ramurile sufletului se mişcau la orice gest al mamei.*
4.- Indică seria care cuprinde numai enunţuri corecte:
a.- *numai plec; numai tu ai înţeles;*
b.- *nici un răspuns nu e greşit; niciun elev, nici trei nu participă;*
c.- *nu iubesc deloc furtunile; de loc sunt din acel oraş;*
d.- *el este încontinuu progres; plânge în continuu.*
5.- Indică seria care conţine doar cuvinte din vocabularul fundamental:
a.- om, internaţional, hatman, a gândi; **b.-** weekend, sare, ieri, a pleca;
c.- apă, dulce, aici, a ruga; **d.-** flintă, a tasta, povară, dur.
6.- Precizează sensul corect al locuţiunii *a îndruga verzi şi uscate*:
a.- a pălăvrăgi; **b.-** a ezita; **c.-** a simţi; **d.-** a se sustrage.
7.- Precizează care dintre cuvintele menţionate este arhaism:
a.- paharnic; **b.-** şcolar; **c.-** susur; **d.-** mâţă.
8.- Alege seria de cuvinte care pot dezvolta relaţii de omonimie:
a.- baston, butuc, beznă; **b.-** emisar, monument, destinaţie;
c.- basc, leu, lac; **d.-** estradă, leac, schimbare.
9.- Marchează seria care conţine numai cuvinte scrise corect:
a.-a dezbate,glasvand,occipital,cuvioasă;**b.-**a dezbate,glazvand,occipital,cuvioasă;
c.- a desbate,glasvand,ocipital,cuvioasă; **d.-**a dezbate,glazvand,occipital,cuviuasă.
10.- Sensul neologismului *elucubrant* este:**a.-**miraculos;**b.-**nepotrivit;**c.-**absurd;**d.-**încifrat
11.- Identifică enunţul greşit: **a.-** *Cartea care am citit-o m-a impresionat.*
b.- *Filmul pe care l-am văzut este impresionant.*
c.- *Omul care persevereză reuşeşte.* **d.-** *Mă gândesc la cine vreau.*
12.- Alege formele corecte: **a.-** desfăşurat, dezactivat; **b.-** dezăpezit, desgolit;
c.- desvoltat, dezfigurat; **d.-** desnodat, dezcoperit.
13.- Se găsesc numai sinonime în seria:**a.-**a elucida –a clarifica; emancipat - independent;
b.- a îmbia – a invita; afabil – nepoliticos; **c.-** brusc – subit; restrişte – regăsire;
d.- concludent – convingător; iminent – strălucit.
14.- Sunt formate prin derivare toate cuvintele din seria:
a.- dorinţă, liţă, veste, voinţă; **b.-** catrinţă, musculiţă, peste, conştiinţă;
c.- ştiinţă, vorbuliţă, delicateţe, fiinţă; **d.-** prezenţă, fetiţă, binefacere, căinţă.
15.- Sunt formate prin derivare toate cuvintele din seria:
a.- despot, îngustă, biruiesc; **b.-** dezaburire, încet, prietenesc;
c.- dezrobit, înnegri, tineresc; **d.-** destins, înger, muncitoresc.

16.- Indică seria care conţine doar antonime:
a.-eufonie -- cacofonie, arhaic – modern; **b.**- ostil – binevoitor, a revela – a releva;
c.-vetust _ învechit, a eluda – a evita; **d.**- albastru - alabastru, a eluda - a elida.

17.- Sunt formate prin derivare toate cuvintele din seria:
a.- inadaptat. negru, revizuit, desuet; **b.**- inteligent, nedisimulat, real, desime;
c.- iniţial,negură,răufăcător,desfăcut; **d.**-inuman,nevertebrat,redecorat,despodobit.

18.- Indică neolog. ortografiat corect:**a.**-folchist;**b.**-neolytic;**c.**-voltamper;**d.**-weesternuri.

19.- Sensul neologismului *agresiv* este: **a.**- agrest; **b.**- agreat; **c.**- anost; **d.**- violent.

20.- Sunt formate doar prin compunere toate cuvintele din seria:
a.- specificare, răuvoitor, trucaje; **b.**- după-amiază, a binecuvânta, capodoperă;
c.- împuternicire, papă-lapte, securizat; **d.**- binom, reutilizat, zgârie-nori.

21.- Identifică seria în care se găsesc doar cuvinte polisemantice:
a.- a curge, calorifer, joi; **b.**- a face, taxi, freon;
c.- a bate, curat, a trece; **d.**- a da, xilofon, silicon.

22.- Antonimul cuvântului *ermetic* este: **a.**- ascetic; **b.**- deschis; **c.**- facil; **d.**- nedorit.

23.- Construcţia corectă este: **a.**- averse de ploaie; **b.**- conlucrare fructuoasă;
c.- epilarea părului; **d.**- scurtă alocuţiune.

24.- Construcţia greşită este: **a.**- sacralitate sfântă; **b.**- activitate intensă;
c.- minciună electorală; **d.**- apariţie în mass-media.

25.- Aparţin aceleiaşi familii lexicale toate cuvintele din seria:
a.- magistral, magistru, magistratură; **b.**- păcăleală, păcălici, păcălitură;
c.- patrulă, patron, patronaj; **d.**- seceră, secesiune, secetos.

26.- Precizează sensul corect al locuţiunii *a trage pe sfoară*:
a.- a evita; **b.**- a distra; **c.**- a risipi; **d.**- a înşela.

27.- Sunt formate prin conversiune toate cuvintele din seria:
a.- treiul, iritant, mustaţă; **b.**- vinerea, perturbatul, aluzie;
c.- deplasarea, isteria, un nimic; **d.**- intrândul, un of, departele.

28.- Precizează care dintre cuvintele menţionate este neologism:
a.- sare; **b.**- bineţe; **c.**- a elogia; **d.**- zgârcit.

29.- Indică seria care conţine doar cuvinte din masa vocabularului:
a.- azi, a duce, casă, bun; **b.**- service, el, drum, a iniţia;
c.- ienicer, a decide, cawboy, steward; **d.**- sultan, a cădea, pisică, cer.

30.- Precizează care dintre cuvintele menţionate este regionalism:
a.- culme; **b.**- vijelios; **c.**- cucuruz; **d.**- îndurerat.

31.- Marchează seria care conţine numai cuvinte scrise corect:
a.-vegheai,desrobi,va creea,să sfârşască; **b.**-vegheai,dezrobi,va crea,să sfârşească;
c.- veghiai,dezrobi,va crea,să sfârşească; **d.**-vegheai,desrobi,va crea,să sfârşască.

32.- Aparţin aceleiaşi familii lexicale toate cuvintele din seria:
a.- racletă, racordaj, dacord; **b.**- pur, puritanism, purtare;
c.- sec, secţionat, secţiune; **d.**- însăcuit, săcuşor, sac.

33.- Care este sinonimul neologic al cuv. *zgârcit* ? **a.**-arivist; **b.**-avar; **c.**-abil; **d.**-afabil.

34.- Care este sinonimul neologic al cuvântului *ocrotire* ?
a.- păsuire; **b.**- răzbunare; **c.**- patronare; **d.**- refacere.

35.- Precizează sensul cuvântului *a trece* în contextul *a trecut timpul:*
a.- s-a scurs; **b.**- a plecat; **c.**- a dispărut; **d.**-s-a dispersat.

36.- Identifică enunţul în care cuvântul *picior* este folosit cu sens secundar:
a.- *Un câine l-a muşcat de picior:* **b.**- *A oprit maşina la piciorul podului.*
c.- *S-a rănit la picior.* **d.**- *A tras cu piciorul în minge.*

37.- Selectează seria în care cuvintele sunt corect accentuate:
a.- duminică, implicat, monopol; **b.**- fenomen, impresie, precar;
c.- musaca, doctoriţă, avarie; **d.**- regizor, pensionar, strungărie.

38.- Identifică enunţul care conţine două substantive în acuzativ:
a.-*La curtea regelui a venit mulţimea de oşteni.* **b.**- *A văzut spectacolul păsărilor.*
c.- *Cartea de poveşti a fost aruncată de copilul de lângă Maria.*
d.- *Durerea de pe chip l-a doborât.*

39.- Selectează seria în care toate cuvintele sunt corect despărţite în silabe:
a.- ir-e-al, soac.ră, spec-tru; **b.**- jert-fă, cu-pru, re-cla-mă;
c.- pun-ctaj, ves.ti.ar, ma-crou; **d.**- sta-bil, ne-plă-cut, cons-tru-ctor.

40.- Selectează seria care cuprinde numai verbe de conjugarea a II-a:
a.- a enunţa, a se întoarce, a stabili; **b.**- a striga, a izbândi, a trece;
c.- a vedea, a scădea, a apărea; **d.**- a hotărî, a aparţine, a decădea.

41.- Identifică seria care cuprinde doar cuvinte bisilabice:
a.- deal, icni, car; **b.**- ascet, miez, cinci; **c.**- trei, astăzi, urs; **d.**- vale,fiind,bour.

42.- Verbul *a fi* este ortografiat corect în enunţul: **a.**- *M-ar fi bucurat să fii venit ieri.*
b.- *Fii cuviincios !* **c.**- *Ar fii dorit să plece.* **d.**- *Nu fii lent !*

43.- Selectează seria în care toate cuvintele sunt corect despărţite în silabe:
a.- cu-vi-in-ţă, sa-cru, com-pos-ta; **b.**- ha-şu-ra, toar-nă, con-vert-i-bil;
c.- sil-a-bic, ves-te, rab-la-git; **d.**- cer-tă, cu-vă, comp-ri-ma.

44.- Verbul *a crea* nu este ortografiat corect în enunţul:
a.- *Creează şi vei fi apreciat.* **b.**- *Să creăm noi modele !*
c.- *Eu cream pe atunci păpuşi de hârtie.* **d.**- *Ar fi creeat multe dacă ar fi avut ce.*

45.- Selectează seria care cuprinde adjective la gradul superlativ absolut:
a.- extraordinar de isteţ, tare-tare, foarte dureros;
b.- cel mai puţin isteţ, cel mai tare, mai dureros;
c.- teribil de isteţ, la fel de tare, foarte dureros;
d.- mai isteţ, mai puţin tare, tot atât de dureros.

46.- Identificaţi enunţul în care sunt prezente doar pronume personale:
a.- *Dându-i-le, am impresionat-o pe dânsa.* **b.**- *La ei s-a gândit.*
c.- *Cu asta l-am convins.* **d.**- *Casa ei este şi a mea.*

47.- Este corectă forma verbului *a şti* în enunţul: **a.**- *Va fi ştind el ce zice.*
b.- *Să ştii că te-am căutat.* **c.**- *Tu şti adevărul.* **d.**- *Dacă ar ştii, s-ar fi supărat.*

48.- Identifică numeralul cu forma corectă: **a.**- înzecit; **b.**- optisprezece;
c.- trei spre zece; **d.**- al şasilea.

49.- Acordul adjectivului pronominal de întărire este corect în structura:
a.- Maria însuşi; **b.**- însuşi împărăteasa; **c.**- ele însele; **d.**- însăşi băiatul.

50.- Acordul articolului posesiv este corect în structura: **a.**- cărţi a elevului;
b.- oameni ai mărilor; **c.**- puteri ai întunericului; **d.**- om de bază a împăratului.

51.- Precizează câte locuţiuni de orice tip, se află în enunţurile: *I-a părut bine că s-au revăzut. Se uită la el din când în când. Actualmente nu au venit. Viziunea de neclintit i-a unit pe toţi.* **a.**- o locuţiune; **b.**- două locuţiuni; **c.**- trei locuţiuni; **d.**- patru locuţiuni.

52.- În enunţul: *Dorinţa de a impresiona utilizatorii cei mai pretenţioşi este vizibilă în activitatea companiilor de telefonie.*, există: **a.-** 2 atribute; **b.-** 3 atr.; **c.-** 4 atr. **d.-** 5 atrib.

53.- Cazul pronumelui nehotărât din enunţul: *Răspunde fiecăruia dintre noi.*, este:
a.- nominativ; **b.-** acuzativ; **c.-** dativ; **d.-** genitiv.

54.- Substantivele din enunţul: *Atunci s-a văzut luna în faţa soarelui.*, sunt, în ordine, în cazurile: **a.-**acuzativ şi genitiv;**b.-**nominativ şi dativ;**c.-**nomin.şi genitiv;**d.-**acuz.şi dativ.

55.- Verbul *a fi* are valoare predicativă în enunţul: **a.-** *Pe straturi erau flori multicolore.*
b.- *Soldaţii sunt instruiţi de comandanţi.* **c.-** *Fetele vor fi nemulţumite de modele.*
d.- *Lumina din ferestre era veselă.*

56.- Identifică seria care conţine doar prepoziţii: **a.-** asemenea, că, unde;
b.- contra, dacă, spre; **c.-** acum, pe, prin; **d.-** împrejurul, peste, de la.

57.- Identifică seria care conţine numai conjuncţii: **a.-** acolo, ca să, după;
b.- pentru, după ce, din; **c.-** de, între, de prin; **d.-** dacă, încât, să.

58.- Identifică enunţul în care interjecţia are funcţie sintactică:**a.-** *Hai, bre, vino aici !*
b.- *Of, nu pleca acum !* **c.-** *Ptiuuu nesuferitule !* **d.-** *Se deplasa teleap-teleap.*

59.- În enunţul: *Se gândeşte la al patrulea.*, cuvântul *al patrulea* este:
a.- numeral ordinal în Ac./ compl. indirect; **b.-** numeral ordinal în G.PPP/c.c.loc;
c.-numeral cardinal în Ac./compl.indirect; **d.-**numeral ordinal în Ac./compl.direct.

60.- În enunţul: *Deplasarea târâş i-a umilit.*, cuvântul *târâş* este:
a.- adverb în N./ atr.adjectival; **b.-** adverb / atribut adverbial;
c.- adjectiv în N. / atribut adjectival; **d.-** substantiv în N./ atr. substantival.

61.- Câte articole sunt în enunţul: *Un sătean din localitatea de baştină a mamei a fost nedreptăţit.*? **a.-** cinci; **b.-** patru; **c.-** trei; **d.-** două.

62.- Există predicat verbal în enunţul: **a.-** *Tu eşti silitoare.* **b.-** *Eu am fost strigată de ei.*
c.- *De ce vei mai fi trist ?* **d.-** *Sunt ei precum leii în cuşcă ?*

63.- Există predicat nominal în enunţul: **a.-** *Poza lui era în cartea de istorie.*
b.- *El ajunge medic peste doi ani.* **c.-** *Muzica a fost din filmul acela.*
d.- *Manechinele au fost cooptate de stilist.*

64.- Nu pot fi elemente de relaţie în frază: **a.-** conjuncţiile; **b.-** adverbele relative;
c.- interjecţiile; **d.-** pronumele relative.

65.- Există doar complemente necircumstanţiale în enunţul:
a.- *Încet-încet, toţi au părăsit încăperea.*
b.- *Ai verificat caietul şi nu ai spus nimănui ce ai văzut ?*
c.- *Deasupra se aşezau porumbeii, câte doi.* **d.-***Se luptă cu toate puterile ptr.ei.*

66.- Identifică enunţul care conţine un nume predicativ: **a.-** *A ieşit pe uşă imediat.*
b.- *Va ieşi chimist dacă învaţă.* **c.-** *I-au ieşit calculele.* **d.-** *Să ieşi la atac !*

67.-Selectează enunţul care conţine doar subiect neexprimat. **a.-***Se întorceau fetele acasă.*
b.- *Este indicat a citi prospectul.* **c.-** *Vede ce poate.* **d.-** *Cele de acolo au fugit.*

68.- Marchează enunţul care conţine subiect exprimat: **a.-** *Are cine munceşte.*
b.- *Cu celălalt va pleca.* **c.-** *Se înnoptează.* **d.-** *Ar fi provocat atâta durere.*

69.- Precizează enunţul care conţine doar părţi principale de propoziţie:
a.-*Să nu fi venit ?* **b.-** *Vino aici !* **c.-** *Elena este de acord cu mine.***d.-***Unde pleacă?*

70.- În enunţul: *A ştiut dintotdeauna ce va face.*, propoziţia subordonată este:
a.- compl.indirectă; **b.-** compl. directă; **c.-** subiectivă; **d.-** predicativă.

71.- În fraza: *Cum am aflat, spuse el, atunci ne-am gândit că vor exista consecinţe pe care le vom regreta.*, există, în ordine, următoarele tipuri de propoziţii:
a.- CM + PINC + PP + CD + AT; **b.-** CM + PINC + PP + CI + AT;
c.- CT + PINC + PP + CI + AT; **d.-** CT + PINC + PP + CD + AT.

72.- Există doar complemente circumstanţiale în enunţul: **a.-** *Joi l-au decorat şi pe el.*
b.- *Scrie cărţi în serie despre aventuri ale vampirilor.*
c.- *Studenţii au ajuns la o înţelegere cu profesorii care le-au indicat bibliografia.*
d.- *Pe site-ul întreprinderii au apărut ieri indicaţii.*

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **a.-** În celelalte variante, forma corectă este: *cianurii, aleii.*

2.- **c.-** În celelalte variante, formele corecte de plural sunt: *delicte, ipoteci, iscusinţe, iscoade.*

3.- **d.-** Sensul figurat este o metaforă (adică o comparaţie din care lipseşte termenul de comparat. În varianta indicată cuvântul *ramuri* are sens figurat.

4.- **c.-** În celelalte variante, formele corecte sunt: *nu mai plec, nici un elev, nici trei nu participă, el este în continuu progres, plânge încontinuu.*

5.- **c.-** Din vocabularul fundamental fac parte cuvinte simple, întâlnite curent.

6.- **a.-** Sensul locuţiunii *a îndruga verzi şi uscate* = a pălăvrăgi, a vorbi mult.

7.- **a.-** Arhaismele sunt cuvinte vechi, ieşite din uz.

8.- **c.-** Omonimele sunt cuvinte cu aceeaşi formă, dar cu sensuri total diferite: *basc* (de pus pe cap / locuitor din Tara Bascilor – Spania), *leu* (ban / animal), *lac* (de unghii şi baltă)

9.- **a.-** În celelalte variante, se scriu corect: *glasvand, dezbate, cuvioasă.*

10.- **c.-** Sensul neologismului *elucubrant* = absurd, combinaţie haotică de aberaţii.

11.- **a.-** Forma corectă este: *Cartea pe care am citit-o m-a impresionat.*

12.- **a.-** Formele corecte sunt în varianta indicată. În celelalte variante, se scriu corect: *dezvoltat, desfigurat, dezgolit, deznodat, descoperit.*

13.- **a.-** Sunt sinonime numai în varianta corectă.

14.- **c.-** Cuvintele din varianta corectă sunt formate prin derivare cu sufixe. În celelalte variante, nu sunt derivate: *liţă, veste, catrinţă, peste, binefacere.*

15.- **c.-** În celelalte variante, nu sunt derivate: *biruiesc, încet, destins, înger.*

16.- **a.-** Sunt antonime numai în varianta indicată.

17.- **d.-** În celelalte variante, nu sunt derivate: *negru, revizuit, desuet, inteligent, real, iniţial, negură, răufăcător.*

18.- **c.-** În celelalte variante, se scriu corect: *folkist, neolitic, westernuri.*

19.- **d.-** Sensul cuvântului *agresiv* = violent.

20.- **b.-** Sunt formate prin compunete toate cuvintele din varianta indicată.

21.- **c.-** Sunt polisemantice toate cuvintele din varianta indicată.

22.- **b.-** Antonimul cuvântului *ermetic* = deschis.

23.- **b.-** Construcţia corectă este în varianta indicată.În celelalte variante sunt pleonasme.

24.- **a.-** Construcţia greşită: *sacralitate sfântă;* sacru = sfânt.

25.- **b.-** Fac parte din aceeaşi familie lexicală toate cuvintele din varianta indicată.

26.- **d**.- Sensul expresiei *a trage pe sfoară* = a înşela.
27.- **d**.- Orice cuvânt articulat cu articol hotărât sau nehotărât devine substantiv, prin conversiune. În celelalte variante, nu sunt formate prin conversiune: *iritant, mustaţă, aluzie, deplasarea, isteria.*
28.- **c**.- Dinte cuvintele date, numai *a elogia* este neologism.
29.- **c**.- Masa vocabularului cuprinde restul cuvintelor: arhaisme, neologisme etc.
30.- **c**.- Numai cuvântul *cucuruz* este regionalism.
31.- **b**.- Sunt scrise corect numai cuvintele din varianta indicată.
32.- **d**.- Fac parte din aceeaşi familie lexicală toate cuvintele din varianta indicată.
33.- **b**.- Sinonimul neologic al cuvântului *zgârcit* = avar.
34.- **c**.- Sinonimul neologic al cuvântului *ocrotire* = patronare.
35.- **a**.- În contextul *a trecut timpul*, sensul este *s-a scurs.*
36.- **b**.- Sensul secundar este sensul derivat din cel principal: *piciorul podului.*
37.- **c**.- În alte variante, se sccentuează corect: *dumi̲nică, implica̲t, monopo̲l, impresie, precar, regizor, strungări̲e.*
38.- **a**.- Numai în enunţul: *La curtea regelui a venit mulţimea de oşteni*., cele două substantive subliniate sunt în acuzativ. În varianta **c**, în enunţul: *Cartea de poveşti a fost aruncată de copilul de lângă Maria.*, sunt trei substantive în acuzativ. În celelalte variante, este numai câte unu.
39.- **b**.- În celelalte variante, se despart corect: *soa-cră, punc-taj, con-struc-tor.*
40.- **c**.- Sunt de conjugarea a II-a numai verbele care la infinitiv se termină în *ea*.
41.- **d**.- În celelalte variante sunt cuvinte monosilabice: *deal, car, miez, cinci, trei, urs.*
42.- **b**.- În celelalte enunţuri, verbul *a fi* se scrie cu un singur *i*.
43.- **a**.- În celelalte variante se despart: *con-ver-ti-bil, si-la-bic,ra-bla-git,com-pri-ma.*
44.- **d**.- În enunţul incorect, cuvântul se scrie: *ar fi creat.*
45.- **a**.- Sunt la superlativ absolut toate cuvintele din varianta indicată.
46.- **a**.- Sunt numai pronume personale toate cuvintele subliniate din enunţul corect: *Dându-i-le, am impresionat-o pe dânsa*.În celelalte variante sunt şi pronume reflexive (*s-*), demonstrative (*cu asta*) şi posesive (*a mea*).
47.- **b**.- Forma corectă a verbului *a şti* este în varianta indicată. Se scriu corect: *va fi ştiind, tu ştii, dacă ar şti.*
48.- **a**.- Forma corectă a numeralului este în varianta indicată. Restul numeralelor se scriu: *optsprezece, treisprezece, al şaselea.*
49.- **c**.- În celelalte variante, forma corectă este:*Maria însăşi, însăşi împărăteasa, însuşi băiatul.*
50.- **b**.- În alte variante, acordul corect este: *cărţi ale elevului, puteri ale întunericului, om de bază al împăratului.*
51.- **c**.- În enunţurile date sunt următoarele locuţiuni: *a părut bine* = locuţiune verbală + *din când în când* = locuţiune adverbială + *de neclintit* = locuţiune adjectivală.
52.- **c**.- În enunţul: *Dorinţa de a impresiona utilizatorii cei mai pretenţioşi este vizibilă în activitatea companiilor de telefonie.*, există următoarele atribute: *de a impresiona* = atribut verbal exprimat prin verb la infinitiv + *cei mai pretenţioşi* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv la gradul superlativ relativ de superioritate + *companiilor* = atribut substantival genitival exprimat prin

substantiv în genitiv + *de telefonie* = atribut substantival prepoziţional exprimat prin substantiv în acuzativ precedat de prepoziţie.
53.- **c**.- În enunţul: *Răspunde fiecăruia dintre noi.*, pronumele nehotărât subliniat are funcţia de complement indirect în cazul dativ.
54.- **c**.- Substantivele din enunţul: *Atunci s-a văzut luna în faţa soarelui*., sunt, în ordine: în nominativ (*luna* = subiect) + în genitiv (*în faţa soarelui* = c.c.loc exprimat prin substantiv în genitiv precedat de locuţiunea prepoziţională specifică genitivului).
55.- **a**.- În varianta corectă, verbul *a fi* are sensul de *se aflau* şi este predicat verbal. În varianta **b**, *sunt instruiţi*, verbul *a fi* este auxiliar şi formează diateza pasivă; în varianta **c**, *vor fi nemulţumite,* verbul *a fi* este auxiliar şi formează timpul viitor, iar în varianta **d**, *era veselă*, verbul *a fi* este copulativ şi formează predicatul nominal cu adjectivul *veselă.*
56.- **d**.- În celelalte variante, avem şi: adverbe (*unde, acum*); conjuncţii (*că, dacă*).
57.- **d**.- În celelalte variante sunt şi: *acolo* (adverb). prepoziţii (*după, pentru, din, de, între, de prin*).
58.- **d**.- În varianta corectă, interjecţia are funcţia de c.c.mod.În celelalte variante, interjecţiile nu au funcţie sintactică.
59.- **a**.- În enunţul: *Se gândeşte la al patrulea*., numeralul ordinal subliniat are funcţia de complement indirect.
60.- **b**.- În enunţul: *Deplasarea târâş i-a umilit.*, adverbul subliniat are funcţia de atribut adverbial (determină un substantiv).
61.- **b**.- În enunţul: *Un sătean din localitatea de baştină a mamei a fost nedreptăţit.*, structurile subliniate sunt, în ordine: articol nehotărât + articol hotărât + articol posesiv-genitival + articol hotărât.
62.- **b**.- Numai în enunţul: *Eu am fost strigată de prieteni.*, există predicat verbal *am fost strigată* exprimat prin verb la diateza pasivă. În celelalte variante avem numai predicate nominale: *eşti silitoare, vei fi trist, sunt precum leii.*
63.- **b**.- Predicatul nominal este *ajunge medic.* În celelalte varianta avem predicate verbale: *era (se afla), a fost (a existat), au fost cooptate (*predicat verbal la diateza pasivă).
64.- **c**.- Interjecţiile nu pot fi elemente de relaţie în frază. Celelalte părţi de vorbire evidenţiate sunt elemente de relaţie care introduc propoziţii subordonate.
65.- **b**.- Complementele necircumstanţiale sunt: complementul direct, complementul indirect şi complementul de agent. În enunţul: *Ai verificat caietul* $/^{1}$*(PP) şi nu ai spus nimănui* $/^{2}$*(PP) ce ai văzut.*$/^{3}$*(CD),* complementele sunt, în ordine: complem. Direct, complement indirect, complement direct. În celelalte variante există şi: c.c.mod (*încet-încet, câte doi, cu puterile*) şi de scop(*pentru aceia*).
66.- **b**.- Numai în varianta indicată avem predicat nominal, iar numele predicativ este *chimist*. În celelalte variante, verbul *a ieşi* este predicat verbal.
67.- **c**.- Subiectele neexprimate sunt: subiectul inclus (numai la persoanele I şi a II-a sg. şi pl., subiect subînţeles (numai la persoana a III-a sg. şi pl. Şi subiect nedeterminat (cerut de verbele impersonale) În varianta corectă avem subiect subînţeles (*el*). În celelalte variante, subiectele sunt exprimate: *fetele, a citi, cele.*

68.- **a**.- Numai în enunţul: *Are /[1](PP) cine munceşte./[2](SB).* Prima propoziţie are subiect nedeterminat (cere SB), iar subiectul celei de-a doua este *cine* exprimat prin pronume relativ, cazul nominativ.

69.- **a**.- Părţile principale de propoziţie sunt subiectul şi predicatul. În varianta corectă avem numai predicat (subiectul este subînţeles – *el*). În celelalte variante sunt şi părţi secundare de propoziţie: *aici* = c.c.loc + *cu mine* = compl. indirect + *unde*= c.c.loc exprimat prin adverb relativ.

70.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *A ştiut dintotdeauna /[1](PP) ce va face./[2](CD).*

71.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Cum am aflat /[1](CT), spuse el /[2](PINC), atunci ne-am gândit /[3](PP)că vor exista consecinţe /[4](CI)pe care le vom regreta./[5](AT).*

72.- **d**.- Numai în enunţul: *Pe site-ul întreprinderii au apărut ieri indicaţii.*, avem numai complemente circumstanţiale: *pe site-ul* = c.c.loc exprimat prin substantiv + *ieri* = c.c.timp exprimat prin adverb de timp (substantivele: *întreprinderii* = atribut substantival genitival + *indicaţii* = subiect). În celelalte variante, există şi complemente necircumstanţiale: *pe el* = compl. direct + *cărţi* = compl. direct + *la o înţelegere* = compl. indirect + *le* = compl. indirect + *bibliografia* = c.direct.

Subiecte
date la examene în anul 2017

Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza"– 2017–A 2

1.- Indicați seria în care există numai cuvinte care nu au un număr egal de sunete și litere:
a.- facere, celulă, certăreț, cinism; **b.-** ceară, ochire, lucire,gigacalorie;
c.- chelie, ghem, cheamă, unghi; **d.-** licitație, cinema, geam, gheară.

2.- Indicați seria în care literele subliniate din următoarele cuvinte: *floare, auriu, plângere, coercitiv,* redau fonetic următoarele sunete:
a.- semivocală, semivocală, vocală, vocală; **b.-** voc.,semivoc.,voc.,semivoc.;
c.-vocală,vocală,semivoc.,semivoc.; **d.-**semivoc.,vocală,vocală,semivoc.

3.- Indicați seria în care toate cuvintele conțin diftongi:
a.- vizitatoare, orientativ, valoare, mielină; **b.-** trezorier, soare, lentoare, meu;
c.-podoabă,piață,scoarță,smiorcăială;**d.**scorpiuță,incendiator,sociologie,șerpoaică.

4.- Expresia *expressis verbis* are sensul de: **a.-** expresii verbale; **b.-** în termeni expliciți;
c.- verbe expresive; **d.-** exprimat pe cale scrisă.

5.- Sunt formate prin compunere toate cuvintele din seria:
a.-neopsihanaliză, pseudoartist, parasolar;**b.-** neologism, pseudocilindru, parafină;
c.- neojunimist, pseudonim, parașută; **d.-** neolatin, pseudoprefix, paradox.

6.- Sinonimele cuvintelor *hazard* și *specios* sunt:
a.- destin, iluzoriu; **b.-**loterie, specific; **c.-**soartă, speculativ;**d.-** întâmplare, aparte.

7.- Indicați enunțul care nu conține pleonasm:
a.- *A ales soluția optimă.* **b.-** *Reconstrucția a durat o lungă perioadă de timp.*
c.- *Totul a pornit de la conducerea de management a firmei.*
d.- *A cedat, fiind suprasolicitat peste măsură.*

8.- În enunțul: *Un da arogant este mai deranjant decât un nu sincer.,* există:
a.- 3 cuvinte obținute prin conversiune;**b.-** un cuvânt obținut prin conversiune;
c.- 4 cuvinte obținute prin conversiune;**d.-** 2 cuvinte obținute prin conversiune.

9.- Indicați seria în care cuvintele sunt derivate cu prefixele *răz- / răs-:*
a.-răzbunare,răspândit;**b.-**răzbate,răscumpăra;**c.**răzătură,răsărit;**d.**războiu,răspântie.

10.- Seria în care nu au formă corectă toate cuvintele este:
a.- plaje, președinție, absolveşte, relevează; **b.-** excapadă, magazioner, ştate, stift;
c.- vehicol, presbiter, fortuit, cafeină;**d.-**antidata,repercursiune,imixtiune,fratricid.

11.- Fac parte din masa vocabularului toate cuvintele din seria:
a.- slobozire, sistru, postscenă, buză; **b.-** mamacă, porneală, cotigă, pârcălab;
c.- pârgar, recalescență, reavăn, cap; **d.-** apă, potir, injector, fenomen.

12.- În enunțul: *Ne-am bazat mereu pe unii prieteni.,* substantivul subliniat este:
a.-articulat nehot.; **b.-** articulat cu art.enclitic; **c.-**art.cu art.proclitic; **d.-**nearticulat.

13.- Adjectivul pronominal de întărire este utilizat corect în următoarele enunțuri: 1.- *Ei înșeși i-am dat pachetul de la tine.* 2.- *Am aflat totul de la ei înșiși.* 3.- *Eu însumi(masc.sg.) sunt autorul faptei.*4.- *Nouă înșine (fem.pl.) ni s-a spus această poveste.*
a.- 1, 3, 4 ; **b.-** 1, 2, 3; **c.-** 1, 2; **d.-** 1, 2, 3, 4.

14.- Există un pronume negativ în enunțurile: 1.- *Nu-ți face nimic, chiar dacă ai greșit.* 2.- *Niciunui copil nu trebuie să-i lipsească veselia.* 3.- *Nu mă voi împiedica de nimicuri în drumul meu.* 4.- *Nu e nimeni în preajma ta.* **a.-** 1, 4; **b.-** 2, 3; **c.-** 1, 3; **d.-** 1, 3, 4.

15.- Cuvântul <u>vară</u> din enunțurile: 1.- *Vara consumul de energie crește.* 2.- *Vara trecută am fost la mare cu prietenii.* 3.- *În această vară vom pleca în concediu în luna august.* 4.- *A trecut vara.*, este substantiv în: **a.-** 1, 3, 4; **b.-** 1, 2, 3; **c.-** 2, 3, 4; **d.-** 1, 2, 3, 4.

16.- Există numai substantive epicene în seria:

a.- elefant, câine, găină, moș, arici; **b.-** arheolog, ministru, iepure, gâscă, leopard;

c.- purice, episcop, bărbat, mamă, fiu; **d.-** rector, călăuză, nutrie, victimă, decan.

17.- În enunțul: *Sala era plină de elevii veniți să asiste la acordarea de premii <u>olimpicilor</u>.*, subst. subliniat este în cazul: **a.-**dativ; **b.-**nominativ; **c.-**acuzativ; **d.-** genitiv.

18.- Există numai forme ale pronumelui demonstrativ în seria:

a.- celălalt, ăsta, aceeași, acestora, asta; **b.-** altul, unora, cealaltă, toate, nimic;

c.- ăstuilalt, acelorași, alde, niscaiva, tot; **d.-** aceasta, ceștilalți, tuturor, cine, care.

19.- În enunțul: *Rămâne doar să stabilim ultimele detalii.*, propoziția subordonată este:

a.- modală; **b.-** predicativă; **c.-** subiectivă; **d.-** compl. directă.

20.- În fraza: *Ideea că s-ar putea să nu obțină aprobarea de a se muta a făcut-o să devină ce nu și-a dorit.*, numărul propozițiilor este: **a.-** nouă; **b.-** opt; **c.-** cinci; **d.-** zece.

21.- În fraza: *I-a reușit să ajungă ce-și propusese.*, propozițiile sunt, în ordine:

a.- PP + CZ + SB; **b.-** PP + CM + CD; **c.-** PP + SB + PR; **d.-** PP + CD + PR.

22.- Termenul regent al propoziției subordonate din fraza: *A venit supărat la noi în ziua în care a fost furtuna aceea mare.*, este: **a.-** ziua; **b.-** a venit; **c.-** noi; **d.-** supărat.

23.- În fraza: *Tristețea nu se sfia să și-o exprime ori de câte ori mă întâlnea.*, propoziția PP este: **a.-***Tristețea nu se sfia;* **b.-***Tristețea să și-o exprime;* **c.-***nu se sfia;* **d.-***întâlnea.*

24.- În fraza: *La propunerea ca membrii comisiei să își asume responsabilitatea a ceea ce decid, directorul a emis o hotărâre în acest sens.*, propozițiile sunt, în ordine:

a.- PP + AT + AT; **b.-** PP + CS + CI; **c.-** PP + CI + AT; **d.-** PP + CI + CI.

25.- În fraza: *Dacă adăugăm că magazinul avea dulciuri, înțelegem alegerea făcută.*, subordonata circumstanțială este: **a.-** CȚ ; **b.-** CS; **c.-** CNS; **d.-** CZ.

26.- Există un subiect multiplu în enunțul: **a.-** *Cristian și cu tine va lucra la proiect.*

b.- *E ușor de citit și de înțeles.* **c.-** *Are un hamster și un papagal.*

d.- *Fata, prietena mea, n-a venit.*

27.- În enunțul: *<u>Data</u> la <u>care</u> trebuie să ne prezentăm la examen ne-a fost comunicată <u>telefonic</u>.*, cuvintele subliniate îndeplinesc, în ordine, funcția de:

a.-subiect,compl.indirect,compl. circ.de mod;**b.-** c.direct, atr.pronom.,nume pred.;

c.- subiect, c.c.timp, c.c.mod; **d.-** subiect, compl. indirect, c.c.timp.

28.- În enunțurile: 1.- *Spunea povestea lui <u>oricui</u>.* 2.- *Spunea povestea lui <u>oricui</u> îl asculta.*, cuvântul subliniat îndeplinește, în ordine, funcția sintactică de:

a.- atr.pronominal, atr. pronominal; **b.-** complement indirect, subiect;

c.- atribut pronominal, compl. indirect; **d.-** cmpl. indirect, compl. direct.

29.- În enunțurile: 1.- *Nimic din <u>ce</u> a făcut nu este adevărat.* 2.- *Nimic din <u>ce</u> se știe nu este adevărat.*, cuvântul subliniat îndeplinește, în ordine, funcția sintactică de:

a.-c.direct,subiect; **b.-**c.ind.,c.indirect; **c.-**nume pred.,subiect; **d.**atr.pron.,subiect.

30.- În enunțul: *<u>Ce</u> ți-am spus eu și <u>ce</u>-ai făcut tu !* cuvintele subliniate au, în ordine, funcția sintactică de: **a.-**subiect,subiect;**b.-** c.c.mod,c.direct;**c.-** c.ind.,subiect; **d.-**c.d.,c.dir.

Răspunsuri și explicații

1.- **<u>c</u>.-** În cuvintele *chelie, ghem, cheamă, unghi,* litera *<u>h</u>* este ajutătoare, fără funcție sintactică, deci numărul de litere este mai mare decât numărul de sunete.

2.- **<u>a</u>.-** Răspunsul corect este în varianta indicată.

3.- **<u>c</u>.-** Despărțim în silabe și subliniem diftongii: *po-d<u>oa</u>-bă, pi<u>a</u>-ță,sc<u>oa</u>r-ță,smior-că-i<u>a</u>-lă.* În celelalte variante, nu conțin diftongi cuvintele: *o-ri-en-ta-tiv, mi-e-li-nă, tre-zo-ri-er, scor-pi-u-ță, in-cen-di-a-tor, so-ci-o-lo-gi-e.*

4.- **<u>b</u>.-** Expresia latinească *<u>expressis verbis</u>* are sensul de *în termeni expliciți.*

5.- **<u>a</u>.-** În celelalte variante, nu sunt formate prin compunere cuvintele: *neologism, parafină, neojunimist, parașută.*

6.- **<u>a</u>.-** Sensul cuvintelor: *<u>hazard</u>* =soartă, destin; *<u>specios</u>* = iluzoriu,amăgitor,înșelător.

7.- **<u>a</u>.-** Alte variante conțin pleonasme.Formele corecte:*o lungă perioadă, conducerea firmei* sau *managementul firmei, suprasolicitat.*

8.- **<u>d</u>.-** Toate cuvintele articulate cu articol hotărât sau nehotărât devin substantive prin conversiune: *<u>un da</u>, <u>un nu</u>* .

9.- **<u>b</u>.-** Dând la o parte prefixul,trebuie să rămână cuvânt cu înțeles: *răz-bate,răs-cumpăra.* În celelalte variante nu sunt derivate cu prefixe cuvintele: *răzbunare, răspândit, răsarit, răzătură, războiu, răspântie.*

10.- **<u>b</u>.-** Din seria indicată, nu au formă corectă cuv.: *escapadă, state (de plată),* dar și în celelalte variante există cuvinte incorecte: *plaje (plajă), antidata (antedata), repercursiune(repercusiune).* În grilele luate de pe internet, este o greșeală.

11.- **<u>b</u>.-** În alte variante sunt cuv care fac parte din fondul principal: *buză, cap, apă.*

12.- **<u>d</u>.-** În enunțul: *Ne-am bazat mereu pe unii <u>prieteni</u>.*,substantivul subliniat este fără articol nehotărât. Cuvântul *<u>unii</u>* este adjectiv pronominal nehotărât.

13.- **<u>b</u>.-** În alte variante, forma corectă este: *Nouă <u>însene</u> ni s-a spus*...În enunțul nr. 1 forma *<u>înseși</u>* este corectă, deoarece pronumele personal din față este în dativ.

14.- **<u>a</u>.-** În enunțul 2, cuvântul *<u>niciunui</u>(copil)* este adjectiv pronom. negativ, iar în enunțul 3 cuvântul *<u>nimicuri</u>* devine substantiv prin conversiune.

15.- **<u>c</u>.-** **<u>De reținut</u>**: cuvintele care denumesc **<u>anotimpuri, zilele săptămânii</u> și <u>momente ale zilei</u>** sunt: - **substantive** – când au funcția sintactică de subiect;

- devin **adverbe de timp** – când au funcția sintactică de c.c.timp;
- sunt **substantive în acuzativ** când au funcția sintactică de c.c.timp, dar au lângă ele un atribut sau sunt precedate de prepoziții.

16.- **<u>d</u>.-** Substantivele **<u>epicene</u>** sunt substantivele care au aceeași formă pentru ambele sexe. În celelalte variante, nu sunt epicene: *câine (mobil), găină, moș (heteronime), gâscă (mobil),bărbat, mamă (heteronime), fiu (mobil).*

17.- **<u>a</u>.-** **<u>De reținut</u>**: când în fața unui substantiv este un substantiv nearticulat, al doilea are funcția de atribut substantival datival: *acordarea de premii* ***olimpicilor.***

18.- **<u>a</u>.-** În alte variante sunt și alt fel de pronume: *altul, unora, toate, alde, niscaiva, tot, tuturor* (pronume nehotărâte), *cine, care* (pronume relative).

19.- **<u>c</u>.-** Delimit. prop.și felul lor: *<u>Rămâne</u> doar [1]/(PP) <u>să stabilim</u> ultimele detalii.[2]/ (SB).* Verbele cop. fără subiect devin predicate verbale și cer SB.

20.- **c**.- Despărțirea în propoziții: *Ideea* [1] */(PP) că s-ar putea* [2]*/(AT) să nu obțină aprobarea de a se muta* [3]*/(SB)a făcut-o* [1]*/ să devină* [4]*/(CD) ce nu și-a dorit.*[5]*/(PR).* Ca să aflăm numai numărul propozițiilor fără felul lor, putem să numărăm numai predicatele (dar să le numărăm bine), pentru că, aici, verbul *a se muta* este la infinitiv și are funcția sintactică de atribut verbal.

21.- **c**.- Delimit. și felul prop.: *I-a reușit* [1]*/(PP) să ajungă* [2]*/(SB) ce-și propusese.* [3]*/(PR).*

22.- **a**.- Despărțirea și felul prop.: *A venit supărat la noi în* ***ziua*** [1]*/(PP) în care a fost furtuna aceea mare.*[2]*/(AT).* Cuvântul regent este cuv. întrebat din prop.regentă.

23.- **c**.- Despărțirea și felul propozițiilor:*Tristețea* [1]*/(CI) nu se știa* [2]*/(PP)să și-o exprime* [1]*/ ori de câte ori mă întâlnea* [3]*/(CT).*

24.- **a**.- Despărțirea și felul propozițiilor: *La propunerea* [1]*/(PP) ca membrii comisiei să își asume responsabilitatea* [2]*/(AT) a ceea ce decid* [3]*/(AT) directorul a emis o hotărâre în acest sens.*[1]*/.*

25.- **a**.- Delimitarea și felul prop.: *Dacă adăugăm* [1]*/CT) că magazinul nostru avea dulciuri,*[2]*/(CD) înțelegem alegerea făcută.*[3]*/(PP).*

26.- **b**.- Răspunsul corect este în varianta indicată. Verbele la supin *de citit* și *de scris* formează subiectul multiplu al expresiei verbale impersonale *e ușor.* În primul enunț există subiect simplu (*Cristian*) , deoarece *cu tine* are funcția de complement indirect, iar predicatul propoziției este la singular.

27.- **c**.- În enunțul:*Data la care trebuie să ne prezentăm la examen ne-a fost comunicată telefonic.*, cuvintele subliniate au funcția sintactică de: *data* = subiect exprimat prin substantiv + *la care* = c.c.timp exprimat prin pronume relativ, Ac.+ *telefonic* = c.c.mod exprimat prin adverb de mod.

28.- **b**.- În enunțurile:*Spunea povestea lui oricui.Spunea povestea lui oricui îl asculta.*, cuvintele subliniate au funcția sintactică de: *oricui* = compl.indirect exprimat prin pron. nehotărât în dativ + *oricui* = subiect exprimat prin pron. nehot., D.

29.- **a**.- Primul cuvânt subliniat *din ce* = compl. direct, iar al doilea *din ce* = subiect al verbului impersonal *se știe*, ambele exprimate prin pronume relative.

30.- **d**.- În enunțul: *Ce și-am spus eu și ce-ai făcut tu !*,cuvintele subliniate au, în fiecare propoziție, funcția sintactică de compl. direct exprimat prin pronume relativ.

Subiecte Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza„ – 2017 – A 3

1.- Precizați numărul cuvintelor care conțin vocale în hiat din seria următoare: *coardă, laureat, treaptă, eventual, nemuritoare, eurocent, oală, mobilier, pavoazare, patriot:*
a.- trei; **b.-** patru; **c.-** cinci; **d.-** șase.

2.- Sunt corect accentuate toate cuvintele din seria:
a.- răsputere, dibrometan, balistician, diopsid;
b.- izvorâtor, debreiere, multiplicator, gropniță;
c.- radiocompas, radieră, odorizare, primejduire;
d.- prezidiu, protuberanță, scriptomanie, pavlovism.

3.- Sunt despărțite corect în silabe toate cuvintele din seria:
a.- in-ter-ce-siu-ne, ne-e-u-cli-di-an, de-li-be-ra-ți-e, în-du-ple-că-tor;
b.- in-jon-cți-u-ne, lif-ti-e-ră, ne-vrał-gic, re-cal-ci-tra-nță;
c.- in-ter-ce-si-u-ne, ne-e-u-cli-di-an, de-li-be-ra-ție, în-dup-le-că-tor;
d.- in-jonc-ți-u-ne, lif-ti-e-ră, ne-vral-gic, re-cal-ci-tran-ță.

4.- În enunțul: *I-am întâlnit într-o conjectură nefavorabilă și neprielnică.*, există:
a.- trei greșeli; **b.-** patru greșeli; **c.-** o greșeală; **d.-** două greșeli.

5.- Sunt scrise corect numele proprii din seria:
a.- Cicago, Bordeau, B. P. Hasdeu, Channel, H. Matise;
b.- F. D. Roosvelt, C. D. Rosental, Jan Sobieschi;
c.- Chicago, Bordeaux, B. P. Hasdeu, Chanel, H. Matisse;
d.- W. E. Boing, Charles Chaplin, Chihuahua, Cile.

6.- Nu aparțin aceleiași familii lexicale cuvintele din seria:
a.- ticăloșie, ticăloșenie, ticăloșește; **b.-** jucător, jucăuș, jude;
c.- maimuțică, maimuțoi, maimuțări; **d.-** ochios, ochitor, ochiuleț.

7.- Se află în raport de sinonimie toate cuvintele din seria:
a.- dantelă / doc; parcurs / hartă; **b.-** pardoseală / subsol; îndigui / zăgăzui;
c.- sfătuitor/călăuzitor;șopron/cămară; **d.-** omogeniza /uniformiza; prinos/ofrandă.

8.- Antonimele cuvintelor *zbir* și *opulent* sunt: **a.-** brutal, sărac;
b.- încordat, mizer; **c.-** dictatorial, pauper; **d.-** îngăduitor, sărăcăcios.

9.- În enunțul: *Da-mi voie să te contrazic: vorba-i vorbă !* există o abatere de tipul:
a.- tautologie; **b.-** pleonasm; **c.-** anacolut; **d.-** confuzie paronimică.

10.-Nu aparțin aceleiași familii lexicale cuvintele din seria:**a.-** dulceață, dulceag,dulcișor;
b.-părințel,părintește,părințenie; **c.-**copilărie,copilit,copilăros; **d.-**păsăroi,păsărică.

11.- Există o unitate frazeologică în enunțul:
a.- *N-am avut eu ideea să venim.* **b.-** *Mi-am oferit salariul unui scop caritabil.*
c.-*Întrunirea oamenilor de stat a fost securizată.***d.-***La serviciu se comportă corec*

12.- Numărul de adjective fără grad de comparație din seria următoare: *brut, rar, inițial, optim, unic, metalic, gelos* este: **a.-** 6 adjective; **b.-** 5 adjective; **c.-** 4 adj.; **d.-** 2 adjective.

13.- Forma verbală corect folosită se regăsește în enunțul:
a.- *În studiourile din Buftea se turnează un film istoric.*
b.- *În colectivitate se contractă mai ușor boli infecțioase.*
c.- *Protestatarii manifestă pasnic.* **d.-** *Arta reflectează lumea în forme unice.*

14.- Există un verb la modul supin în enunțul: **a.-** *Se trezește la cântatul cocoșilor.*
b.- *M-am săturat de spălatul geamurilor.*
c.- *E periculos de plecat noaptea pe drum.* **d.-** *A mâncat pe săturate.*

15.- În enunțul: *Nu te știu de ieri, de azi.*, există: **a.-** două substantive;
b.- o locuțiune adverbială: **c.-** două adverbe de timp; **d.-** două adv. de mod.

16.- Cuvântul *nouă* este numeral în enunțurile: **a.-** *Au trecut nouă ani de când ne cunoaștem.* 2.- *Ne-au dat și nouă din ceea ce primise.* 3.- *Achiziția a nouă automobile a fost contestată.* 4.- *Am luat un nouă la examen.* **a.-** 1, 4; **b.-** 2, 3; **c.-** 2, 4; **d.-** 1, 3.

17.- Există un numeral adverbial în enunțul: **a.-** *Întâia zi a lunii a trecut.*
b.-*Odată se comporta altfel.***c.-***L-am plătit înzecit.***d.-***Prima oară când l-am înt...*

18.- Există numai locuțiuni substantivale în seria:
a.- cu noaptea-n cap, nebăgare de seamă, pe de rost, din loc în loc;
b.- aducere-aminte, tragere de inimă, cu scaun la cap, de bani gata;
c.- în rândul lumii, cu dare de mână, la calendele grecești, turn de fildeș;
d.- părere de rău, dare de seamă, luare-aminte, bătaie de joc.

19.- În fraza: *Ni s-a comunicat tuturor că plecarea se amână.*, propoziția subordonată este: **a.-** compl. indirectă; **b.-** compl. directă; **c.-** subiectivă; **d.-** circ.consecutivă.

20.- Există relație de dependență prin juxtapunere la nivelul frazei în enunțul:
a.- *Nu și-a dorit să muncească.* **b.-** *Ca să reușești, trebuie să muncești.*
c.- *Nu îl ajut, fiindcă nu merită.* **d.-** *Îți dorești reușita, muncește !*

21.- În fraza: *Chiar așa să se întâmple, tot nu voi participa !* propozițiile sunt, în ordine:
a.- CZ + PP; **b.-** CV + PP; **c.-** CM + PP; **d.-** CȚ + PP.

22.- În fraza: *De mă întrebi ori nu, mi-e indiferent acum.*, există:
a.- două subiective, o principală; **b.-** două condiționale, o principală;
c.- o subiectivă, o principală; **d.-** o condițională, o principală.

23.- Există relație de coordonare disjunctivă la nivelul propoziției în enunțul:
a.- *Vei veni fie că vrea, fie că nu.*
b.- *Voi licita fie pentru acest tablou, fie pentru vasul chinezesc.*
c.-*L-am căutat,dar nu mi-a răspuns.***d.-***Mă întâlnesc cu el,deși nu-mi face plăcere.*

24.- În fraza: *V-am avertizat că nu mă tentează să-mi amân plecarea.*, cea de-a doua propoziție subordonată este: **a.-** CI; **b.-** SB; **c.-** PR; **d.-** CD.

25.- În fraza: *Mi s-a spus că de voi acorda atenție tuturor detaliilor, voi publica ce vor dori să lanseze pe piață editorii.*, propozițiile subordonate sunt, în ordine:
a.-CD+CȚ+CD+SB;**b.-**SB+CȚ+CD+CD;**c.-**CI+CNS+CD+CI; **d.-**CD,CZ,CD,CD.

26.- În enunțul: *Îmi amintesc cu mare drag clipele de atunci.*, cuvântul subliniat îndeplinește funcția sintactică de: **a.-**atr.adj.; **b.-**c.c.timp; **c.-** compl.indirect; **d.-** atr. adv.

27.- În enunțul: *Nu știu cum va fi viața de student.*, cuvântul subliniat îndeplinește funcția sintactică de: **a.-** nume predicativ; **b.-** c.c.mod; **c.-** compl. direct; **d.-** subiect.

28.- Indicați enunțurile în care acordul este corect: 1.- *Nu mama, ci fiica au primit invitație.* 2.- *Eu și Andrei o să ne plimbăm.* 3.- *Munții și podișurile sunt împăduriți.* 4.- *Ana sau Maria este preferata ta ?* **a.-** 1, 4; **b.-** 1, 2, 3; **c.-** 1, 2; **d.-** 2, 4.

29.- Există un acord prin atracție în enunțul:
a.- *O parte dintre voi va merge la conferință.*
b.- *Un grup de manifestanți și-au cerut drepturile.*
c.- *Mama și Andreea se întorc din vacanță.* **d.-** *Familia s-a reunit după cinci ani.*

30.- În enunțul: *Nu ne-am întâlnit de ceva timp.*, cuvântul subliniat este:
a.- c.c.timp; **b.-** atribut adjectival; **c.-** atribut pronominal; **d.-** c.c.mod.

Răspunsuri și explicații

1.- **c.-** Hiatul este grupul format din două vocale alăturate care se pronunță în silabe diferite.Despărțim în silabe și subliniem hiaturile: *coar-dă, la-u-reat, treap-tă, e-ven-tu-al, ne-mu-ri-toa-re, e-u-ro-cent, oa-lă, mo-bi-li-er, pa-voa-za-re, pa-tri-ot.* Sunt cinci hiaturi.

2.- **c.-** Sunt corect accentuate numai cuv. din varianta indicată. În celelalte variante, se accentuează corect: *diopsid, debreiere, protuberanță, scriptomanie.*

3.- **d.-** Sunt corect despărțite în silabe numai cuvintele din varianta indicată.

4.- **d.-** Sunt două greșeli: *conjectură* -- corect *conjunctură* iar cuvintele *nefavorabilă și neprielnică* formează pleonasm.

5.- **c.-** Numai în varianta indicată cuvintele date sunt scrise corect.

6.- **b.-** Răspunsul corect este în varianta indicată.

7.- **d.-** Sunt sinonime perechile de cuvinte din varianta indicată.

8.- **d.-** Sunt antonime: *zbir / îngăduitor; opulent / sărăcăcios.*

9.- **a.-** Repetarea unor cuvinte cu funcții sintactice diferite sau cu valoare expresivă se numește tautologie.

10.- **c.-** Răspunsul corect este în varianta indicată.

11.- **c.-** Unitatea frazeologică este *oamenilor de stat* (conducătorilor).

12.- **b.-** Adjectivele fără grad de comparație sunt: *brut, inițial, optim, unic, metalic.*

13.- **a.-** Forma verbală corectă este corect folosită în var. indicată. În celelalte variante, formele verbale corecte sunt: *se contractează, manifestează, reflectă.*

14.- **c.-** Verbul la supin este *de plecat*.

15.- **b.-** Expresia *de ieri, de azi* este locuțiune adverbială (de demult).

16.- **d.-** Cuvântul *nouă* este numeral numai în: *nouă (ani), nouă (automobile).*În enunțul 2 este pron. pers., iar în enunțul 4 este substantiv (prin articulare cu art.nehot.).

17.- **d.-** Numeralul ordinal adverbial este *prima oară.*

18.- **d.-** Locuțiunile substantivale sunt grupuri de cuvinte care se contrag în substantiv.

19.- **c.-** Delimitarea și felul propozițiilor: *Ni s-a comunicat tuturor [1]/(PP) că plecarea se amână.[2]/(SB).*

20.- **d.-** Relația de dependență prin juxtapunere înseamnă că propozițiile sunt despărțite prin virgulă: *Îți dorești reușita,[1]/(CȚ) muncește ![2]/(PP).* În celelalte variante, nu există juxtapunere între regentă și subordonată. În varianta **b**:*Ca să reușești ,[1]/(CS)trebuie [2]/(PP) să muncești.[3]/(SB).* Propoziția CS este despărțită prin virgulă de PP, dar este subordonată SB (cu ce scop să muncești ? = ca să reușești. În varianta **c**, propoziția CZ se desparte prin virgulă de regentă.

21.- **b.-** Delimit.și felul prop.:*Chiar așa să se întâmple,[1]/(CV)tot nu voi participa.[2]/(PP).*

22.- **a.-**Delimit. și felul prop.: *De mă înțelegi [1]/(SB) ori nu (mă înțelegi)[2]/(SB) mi-e indiferent.[3]/(PP)*Propozițiile subiective sunt în raport de coordonare disjunctivă.

Ca să ne fie mai uşor să aflăm felul propoziţiilor, punem propoziţia principală în faţă şi obţinem: *Mi-e indiferent [1]/(PP) de mă înţelegi [2]/(SB ori nu.[3]/(SB).*

23.- **b**.- Numai în enunţul: *Voi licita fie pentru acest tablou, fie pentru vasul chinezesc.*, există raport de coordonare disjunctivă prin conjuncţia *fie*.

24.- **b**.- Delimit. şi felul propoziţiilor: *V-am avertizat [1]/(PP) că nu mă tentează [2]/(CI) să-mi amân plecarea.[3]/(SB).* A doua subordonată este subiectivă.

25.- **b**.-Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Mi s-a spus [1]/(PP) că[2]/(SB) de voi acorda atenţie tuturor detaliilor [3]/(CŢ) voi publica [2]/ ce vor dori [4]/(CD) să lanseze pe piată editorii.[5]/(CD).*

26.- **d**.- În enunţul: *Îmi amintesc cu mare drag clipele de atunci.*, cuvântul subliniat are funcţia de atribut adverbial exprimat prin adverb de timp precedat de prep. *de*.

27.- **a**.- În enunţul: *Nu ştiu cum va fi viaţa de student.*, cuv. subliniat îndeplineşte funcţia sintactică de nume predicativ şi formează predicatul nominal cu verbul copulativ *va fi*. Substantivul *viaţa*, fiind articulat cu articol hotărât, îndeplineşte funcţia de subiect, iar ca nume predicativ se ia mijlocul de legătură numai dacă este exprimat prin pronume relativ sau adverbul *cum*.

28.- **d**.- Sunt corecte enunţurile: 2.- *Eu şi Andrei o să ne plimbăm.* 4.- *Ana sau Maria este preferata ta ?* În celelalte enunţuri, forma corectă este: 1.- *Nu mama, ci fiica a primit invitaţie.* 3.- *Munţii şi podişurile sunt împădurite.*

29.-**b**.- **De reţinut**: subiectele exprimate prin substantive colective fac acordul cu predicatul astfel: - când substantivul colectiv este articulat cu articol hotărât, se acordă cu predicatul în număr: *Grupul de oameni a plecat.*

- când substantivul colectiv este articulat cu articol nehotărât urmat de un atribut substant. la plural, predicatul se pune la plural şi are loc acord prin atracţie: *Un grup de oameni au plecat.* Acordul prin atracţie este o greşeală de exprimare, dar este folosită curent şi a fost acceptată de GALR.

30.- **b**.- În enunţul: *Nu ne-am întâlnit de ceva timp.*, cuvântul subliniat are funcţia de atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal nehotărât. **De reţinut**: toate pronumele nehotărâte aşezate în faţa substantivelor devin adjective pronominale nehotărâte cu funcţia de atribut adjectival şi răspund la întrebarea *care?*. Toate pronumele nehotărâte aşezate după subst. răspund la întrebările *al cui ?, a cui ? ai cui ?, ale cui ?* şi au funcţia de atribut pron. exprimat prin pron. nehotărât.

Universitatea Bucureşti – Facultatea de Drept – 2017

A.- Marcaţi interpretarea corectă a structurii frazelor de mai jos (Propoziţiile sunt date în ordinea în care se succedă predicatele lor(exprimate sau subînţelese / în frază).

1.- *Acum, după tot ce i s-a întâmplat, clar că numai din vina lui, mă doare totuşi că nu l-am putut ajuta, pentru că n-aveam efectiv cum interveni:*
a.- AT + PINC + SB + PP + SB + CZ; **b.-** CT + PINC + SB + PP + CD + CZ;
c.- AT + PINC + SB + PP + SB + CZ + CD; **d.-** altă interpretare.

2.- *Fie ce-o fi, eu tot merg să văd locul unde s-a produs accidentul, mai ales că tot n-am ce face:* **a.-** PINC + PR + PP + CS + AT + CZ; **b.-** PINC+SB+PP+CS+AT+CZ+CD;
c.- CV + SB + PP + CS + AT + CZ; **d.-** altă interpretare.

3.- *Dacă ţii să mai fim prieteni, te rog, comportă-te cum se cuvine s-o facă un prieten:*
a.- CŢ + CI + PP + CD + CM + SB; **b.-** CŢ + CI + PINC + PP + CM + SB;
c.- CŢ + CD + PP + PP + CM + SB; **d.-** altă interpretare.

B.- Marcaţi varianta corectă de analiză gramaticală a cuvintelor subliniate din enunţurile de mai jos:

4.- *Primirea lui în organizaţie ne-a bucurat pe toţi.* **a.-** subst.,Ac.cu prep./ c.c.loc;
b.- subst.,Ac.cu prep./atr.subst. prep.;**c.-**subst.,Ac.cu.prep./c. ind.;**d.-**altă interpret.

5.- *Ai idee cum trebuie să fie un avocat adevărat ?* **a.-** adv.relativ de mod / nume predict.
b.-adv.interog.de mod/nume pred.;**c.-**adv.rel.mod/c.c.mod;**d.-**adv.inter.mod/c.c.m.

6.- *În ciuda eforturilor noastre, echipa adversă n-a putut fi învinsă*:
a.- participiu, fem.,sg.,N./ nume predicativ; **b.-** participiu, fem.,sg.,Ac./c.direct;
c.- participiu, fem.,sg.,Ac./ c.c.mod; **d.-** altă interpretare.

7.- *Să fi fost admis la facultate, alt statut social ar fi avut:*
a.- verb predict.,conj.prez.,d.pasivă/pred.vb.;**b.-**vb.pred.,cond.-opt.perf.d.pas./p.v.
c.- vb.cop.,(conj.perf.,pers.a III-a sg.)+adj.part.,fe.,sg.,N./n.pred.;**d.-**altă interpret.

8.- *Mă ispiteşte gândul să părăsesc acest partid:* **a.-**subst.,Ac./c.direct; **b.**-subt.,N./sub.;
c.- subst.,Ac./ fără funcţie sintactică(face parte din loc.verbală); **d.-** altă interpret.

9.- *Ar fi corect să îţi ceri scuze:* **a.-**adverb de mod/ nume pred.; **b.-** adj.,N./nume predict.
c.- adverb de mod(parte componentă a unei loc.verbale)/pred.vb.;**d.-**altă interpret.

10.- *Dragi prieteni ai mei, mai insistaţi puţin !* **a.-** pron.pos.,masc.,pl.G./atr.pron.genitiv.
b.- adj.pron.pos.,masc.,pl.V./atr.adj.;**c.-**adj.pron.pos.,masc.,pl.G,/atr.adj.;**d.-**altă i.

11.- *Nepoţii alor tăi sunt deja mari:***a.-**pr.pos.,G./atr.pron.genit.;**b.-**pron.pos.,D./atr.în D.;
c.- pronume personal, G./atribut pron.genitival; **d.-** altă interpretare.

12.- *Am terminat liceul Şincai:* **a.-** subst.propriu, Ac./atr.subst.apoz.(apoziţie neizolată);
b.- subst.propriu cu val.adjectivală,Ac./atr.adj.; **c.-** subst.propriu, Ac./c.direct;
d.- substantiv propriu, N./atribut substantival apoziţional (apoziţie neizolată).

13.- *Am o colegă, fostă profesoară de română în Ciorogârla, căreia colege i s-a furat alaltăieri maşina:* **a.-** adj.pron. relativ,D./atr. adjectival; **b.-** adj.pron.rel.,D./apoziţie;
c.- pronume relativ, D./compl.indirect; **d.-** pronume relativ, D./ apoziţie.

14.- *Au fost mulţi concurenţi, dar s-au impus doar cei de la liceul nostru.:*
a.- pron.demostr.de depărtare, N./subiect; **b.-** adj.pron.dem..de dep.,N./atr. adj.;
c.- articol demonstrativ / fără funcţie sintactică; **d.-** altă interpretare.
15.- *Odată pornită ancheta,n-are cum fi oprită:* **a.-**verb pr..,inf.cu val de conj.,d.pas./p.v.;
b.- verb cop.,inf.prez + adj.,N.,n. pred.; **c.-**vb.pre.inf.perf.,d.act./c.d.; **d.-** altă int.
16.- *Ne întâlnim în jurul orei două:* **a.-** numeral card.cu val.adj.,G./atr.adjectival;
b.- num.ord.cu val.adj.,G./atr.adj.; **c.-**num.card.cu val.subst.,G./atr.subst.;**d.-**altă i.

C.- Marcaţi varianta corectă de răspuns:

17.- Fie enunţurile: 1.- *Iarna-i frig, iar vara plouă.* 2.- *Toamna la Cluj este călduţă.* 3.- *Primăvara bihorenilor este numai cântec.* 4.- *Vara întreagă şi-a petrecut-o la ţară.* Cuvintele subliniate sunt: **a.-**adv.de timp/c.timp în 1 şi 2, subst./sub.în 3,subst./c dir.în 4;
b.- subst./c.c.timp în 1, subst./subiect în 2 şi 3, adverb/ compl.direct în 4;
c.- adverb de timp în toate enunţurile; **d.-** altă interpretare.
18.- Fie enunţurile: 1.- *Toţi cei din sală au fost contra sa.* 2.- *S-au năpustit cu toţii asupra-i.* 3.- *Eu n-am votat contra ei.* Cuvintele subliniate sunt în cazul:
a.- genitiv în toate enunţurile; **b.-** dativ în toate enunţurile;
c.- Ac. în 1, D. în 2, G. în 3; **d.-** G. în 1 şi 3, D. în 2.
19.- Fie următoarele afirmaţii: 1.- *Orice cuvânt regent este parte principală de propoziţie.* 2.- *Un cuvânt poate fi simultan regent unui cuvânt şi subordonat altui cuvânt.* 3.- *Cuvânt subordonat înseamnă(în sintaxă)cuvânt determinant.*4.-*Cuvânt regent înseamnă cuvânt determinat.*Sunt adevărate:**a.-**toate;**b.-**numai 2,3 şi 4;**c.-**3 şi 4;**d.-**altă int.
20.- Fie următoarele forme: 1.- *duceţi-vă;* 2.- *spuneţi-mi;* 3.- *ziceţi-mi;* 4.- *scrieţi-ne.* Sunt corect accentuate: **a.-** toate; **b.-** numai 1 şi 2; **c.-** numai 3 şi 4; **d.-** numai 1, 3 şi 4.
21.- În faţa celui de-al doilea component al cuplului: *nu numai... ci şi* , virgula este:
a.- exclusă; **b.-** obligatorie; **c.-** facultativă; **d.-** altă interpretare.
22.- Fie enunţurile următoare: 1.- *El trebuie să aibă răbdare.* 2.- *Cred că o să meargă la mare.* 3.- *Ei trebuiau să ajungă la timp.* 4.- *Noile legi vor prevede pedepse mai aspre.* 5.- *El voia să devină avocat.* Sunt corecte gramatical formele verbale subliniate: **a.-** toate;
b.- niciuna; **c.-** numai din 1, 2, 3 şi 5; **d.-** numai din 1, 2 şi 3.
23.- Fie următoarele enunţuri: 1.- *E frumoasă ca şi maică-sa.* 2.- *E mai frumoasă ca şi maică-sa.* 3.- *Ion, Vasile, ca şi Gheorghiţă, toţi sunt studenţi.* 4.- *Nu stăm prost ca şi consum de bere pe cap de locuitor.* 5.- *Ca şi colaborator vechi la revistă, am anumite drepturi.* 6.- *Se uită la mine ca şi cum m-ar fi văzut întâia oară.* Secvenţa subliniată *ca şi* este corect utilizată:
a.- numai în 1, 3 şi 6; **b.-** numai în 1, 2, 3 şi 6; **c.-** în toate; **d.-** altă interpretare.
24.- Fie următoarele enunţuri: 1.- *Fierul, că-i fier, şi tot ruginește.* 2.- *E aşa de bătrân, că nu mai ştie nici cum îl cheamă.* 3.- *Problema voastră e că nu vin şi eu ?* 4.- *Zău că regret.* Propoziţiile subordonate introduse prin conjuncţia *că* sunt:
a.- CV în 1, CM în 2, PR în 3, SB în 4; **b.-** CV în 1, CNS în 2, PR în 3, SB în 4;
c.- CV în 1, CNS în 2, SB în 3, CD în 4; **d.-** altă interpretare.
25.- Fie enunţul: *Deşi încercăm să fim sobri, chiar acrii, aş spune, ne era dat să auzim într-una că poveste-i mereu aceeaşi, bătu-o-ar vina: morţii cu morţii, vii cu vii!* Acesta conţine: **a.-** patru greşeli; **b.-** trei greşeli; **c.-** două greşeli; **d.-** o greşeală.

26.- Fie enunţul: *Nemaiputând să privesc căprii-ţi ochi, aşa cum făceam o dată, ce-i drept, cam de mult, de-a lungul zilelor şi a nopţilor de neuitat, nu mă puteam obişnui cu idea că aceiaşi ochi, ascunşi acum pentru mine în nori cenuşii, străluceau vii pentru altcineva.* Acesta conţine: **a.-**trei greşeli; **b.-** două greşeli; **c.-** nicio greşeală; **d.-**altă inter.
27.- Fie enunţul: *Dragu-mi verbul "a fi", că-i cu-n "i" , că-i cu doi „i", numai lui tot una i.* Acesta conţine: **a.-** patru greşeli; **b.-** trei greşeli; **c.-** două greşeli; **d.-** o greşeală.
28.- Fie enunţul: *În jurul acestui bacalaureat şi, mai ales, a primei probe (1)/al primei probe (2)/ primei probe (3) au planat multe suspiciuni, dar poate lucrurile se vor îmbunătăţi tocmai datorită mediatizării excesive şi a interesului (4)/ interesului (5)/ al interesului(6) celor implicaţi.* Dintre cuvintele subliniate, sunt corect folosite:
a.- toate; **b.-** numai 2 şi 5; **c.-** numai 1 şi 4; **d.-** numai 2, 3, 5 şi 6.
29.- Subordonata subiectivă poate determina: 1.- *verbele predicative personale la mod personal ;* 2.- *verbele predicative personale la mod nepersonal;* 3.- *verbele predicative impersonale la mod personal;* 4.- *verbele predicative impersonale la mod nepersonal;* 5.- *adverbele predicative;* 6.- *interjecţii predicative.* Sunt adevărate afirmaţiile:
a.- toate; **b.-** numai 1 şi 2; **c.-** numai 1, 3, 4 şi 5; **d.-** altă interpretare.
30.- Fie enunţul: *Sunt un om care muncesc(1)/ munceşte (2) mult şi cinstit, iar acest premiu este recunoaşterea a considerabile(3) / a considerabilelor (4) / considerabilelor (5) eforturi făcute de minede-a lungul timpului.* Dintre cuvintele subliniate sunt corect folosite: **a.-** toate; **b.-** numai 2, 3 şi 5; **c.-** numai 1 şi 5; **d.-** numai 1, 2 şi 4.
31.- Fie enunţul: *Aţi terminat deja clasa a doisprezecea(1) / a douăsprezecea (2), dar nu cred că aţi uitat nici acum prima yi de şcoală, din clasa întâi (3) / întâia (4).* Dintre cuv. subliniate, sunt corect folosite: **a.-**toate;**b.-**numai 2,3 şi 4; **c.-**numai 2 şi 4; **d.-**altă interpr.
32.- Fie enunţul: *Până acum (1) / acum (2) nimeni nu i-a contrazis şi nu aş vrea s-o faceţi nici voi, ca atunci când noi crezuserăm (3) / crezusem (4) că directoarea e de partea noastră, iar ea s-a dovedit a fi aliata cel (5) / cea (6) mai puţin devotată.* Dintre cuv. subliniate, sunt corect folosite: **a.-**1,2,3 şi 5; **b.-**1,3 şi 6; **c.-**2,4 şi 5; **d.-** altă interpr.
33.- Se dau următoarele enunţuri: 1.- *Visa mereu ca să se facă remarcat.* 2.- *Se străduia enorm ca să se facă remarcat.* 3.- *Îşi dorea mult ca să se facă remarcat.* 4.- *I-ar plăcea enorm ca să se facă remarcat.* Secvenţa subliniată este corect folosită în:
a.- toate; **b.-** numai în 2; **c.-** numai în 1, 2 şi 4; **d.-** numai în 1 şi 3.
34.- Se dă următorul enunţ: *Mereu întâmpinăm greutăţi datorită (1)/ din cauza(2) birocraţiei, încât am ajuns să scriem câte 100 pagini (3) /de pagini (4) pe zi, într-o agitaţie fizică şi psihică teribilă (5) / teribile (6).* Dintre secvenţele subliniate sunt corect folosite: **a.-** toate; **b.-** numai 2, 4 şi 5; **c.-** numai 1, 3, 4 şi 6; **d.-** altă interpret.
35.- Se dau următoarele serii de cuvinte: 1.- *protector, manager, mijloc, despot;* 2.- *protector, manager, mijloc, despot;* 3.- *protector, manager, mijloc, despot;* 4.- *protector, manager, mijloc, despot.* Conţin doar cuv. corect accentuate:**a.-**1,4; **b.-**1; **c.-**2,3; **d.-**toate.
36.- Se dă enunţul: *Mă făcusem roşu de furie (1)/ furie (2), văzând nota dată de profesor(3)/ profesor(4).* Dintre cuvintele accentuate, sunt corect folosite:
a.- toate; **b.-** numai 1 şi 4; **c.-** numai 2, 3 şi 4; **d.-** numai 1, 3 şi 4.
37.- Se dau următoarele cuvinte: *piaţetă, pietate, prizonier, prieten.* Conţin diftongi:
a.- toate; **b.-** numai 2 şi 3; **c.-** numai primul; **d.-** numai 1 şi 4.
38.- Se dau următoarele serii de cuvinte: 1.- *ceţii, patimii, îmbrăcămintei, căpşunii;* 2.- *ceţei, patimei, îmbrăcămiţii, căpşunei;* 3.- *ceţei, patimei, îmbrăcămintei, căpşunii;* 4.-

cetii, patimii, îmbrăcămintii, căpşunei. Conţin numai forme corecte de genitiv/dativ articulat: **a.-** toate; **b.-** numai 1 şi 4; **c.-** numai 2 şi 3; **d.-** numai 2.

39.- Se dau următoarele cuvinte: *feţi-frumoşi, sus-numiţi, blocuri-turn, prost-crescut.* Sunt corect scrise cu cratimă: **a.-** numai 1,2,3; **b.-**numai 1,4; **c.-**numai 1,3, 4; **d.-** altă int.

40.- Se dau următoarele substantive comune: *joacă, înţelepciune, curaj, eroism.* Sunt defective de plural: **a.-** toate; **b.-** numai 1 şi 2; **c.-** numai 1, 2 şi 3; **d.-** niciunul.

41.- Se dă enunţul: *Vor rămâne alături până la adânci bătrâneţi (1)/ bătrâneţe (2), căci se iubesc aşa cum se aude în refrenurile (3)/ refrenele (4) cântecelor de dragoste.* Dintre substantivele la plural subliniate sunt corecte, în contextele date:

a.- numai 1, 2 şi 3; **b.-** numai 1 şi 4; **c.-** numai 2, 3 şi 4; **d.-** altă interpretare.

42.- Se dă următorul enunţ: *I-am spus să nu mai cheltuiască (1)/ cheltuie (2) atât de mult, dar asta nu înseamnă (3)/ însemnează (4) că trebuia să devină atât de zgârcit.* Dintre formele verbale subliniate, sunt corecte: **a.-** toate; **b.-**2 şi 3; **c.-** 1,3 şi 4; **d.-**1,2 şi 3.

43.- Se dă următorul enunţ: *Studiază filosofia (1)/ filozofia (2), dar nu se prea pronunţă în chestii (3)/ chestiuni (4) delicate şi nu prea crede în slogane (5)/ sloganuri (6).* Dintre cuvintele subliniate au forme literare: **a.-**toate; **b.-**1,3 şi 5; **c.-**1,2,3,5 şi 6; **d.-**altă interpr.

44.- Se dă enunţul: *Unii oameni ştiu să interpreteze visele (1)/ visurile (2), dar mie mi-e teamă să mărturisesc ce imagini mi se arată în somn.* Cuvântul corect /potrivit pentru acest enunţ este:**a.-**primul; **b.-**al doilea; **c.-**variante,ambele corecte;**d.-**sinonime,ambele.

45.- Se dau următoarele expresii: *camarad de arme, catastrofă de proporţii , candoare morală, cazier judiciar.* Constituie pleonasme: **a.-** toate; **b.-** 1 şi 4; **c.-**2 şi 3; **d.-** 1, 2, 3.

46.- Se dă enunţul: *Actuala blocadă economică (1) impusă Greciei riscă să se dovedească un fiasco total (2), mai ales că majoritatea cetăţenilor îşi sprijină premierul ales prin sufragiu universal (3).* Dintre expresiile subliniate, constituie pleonasme:

a.- toate; **b.-** numai 1 şi 2; **c.-** numai 2; **d.-** altă interpretare.

47.- Se dă enunţul: *La fel ca şi colegul tău, resimt un puternic ataşament faţă de familia ta, drept pentru care aş vrea să mă accepţi ca prieten.* Acesta conţine:

a.- trei pleonasme; **b.-** două pleonasme; **c.-** un pleonasm; **d.-**niciun pleonasm.

48.- Se dau cuvintele: 1.- *sensibilitate;* 2.- *înclinare;* 3.- *aplecare;* 4.- *înclinaţie.* Sunt sinonime ale cuvântului *predispoziţie*: **a.-** toate;**b.-** 1 şi 2; **c.-** 2 şi 3; **d.-**altă interpret.

49.- Sensul cuvântului *semeţ* este: **a.-** mândru; **b.-** obraznic; **c.-** curajos; **d.-** toate 3.

50.- Sensul cuvântului *adversitate* este: **a.-**dificultate; **b.-**dezgust; **c.-**antipatie; **d.-**toate 3.

51.- Fie următoarele definiri şi /sau explicări de cuvinte: 1.- *stare ideală de înţelepciune;* 2.- *euforie permanentă;* 3.- *stare de fericire deplină.* Care dintre acestea este / sunt sensul /sensurile cuvântului *beatitudine*: **a.-** 3; **b.-** toate; **c.-** 1 şi 3; **d.-** numai 2.

52.- Fie următoarele definiri şi/ sau explicări de cuvinte: 1.- *de modă veche;* 2.- *milităresc;* 3.- *aspru;* 4.- *rigid.* Care dintre acestea reprezintă sensul/ sensurile adjectivului *cazon*: **a.-** numai 2, 3 şi 4; **b.-** numai 2 şi 3; **c.-** toate; **d.-** altă interpretare.

53.- Cuvântul *intempestiv* poate fi în raport de antonimie cu:

a.- aşteptat; **b.-** dorit; **c.-** prevăzut; **d.-** toate cele trei.

54.- Se dau următoarele cuvinte: *licenţios (1); prezumţios (2); modest (3); moral (4).* Se poate stabili un raport de antonimie: **a.-** între 1 şi 4, respectiv între 2 şi 3;

b.- numai între 1 şi 2; **c.-** numai între 2 şi 4; **d.-** între 1 şi 2, respectiv între 1 şi 3.

55.- Fie enunţul: *Mărirea pensiilor la doisprezece mii lei va aduce fericirea a doisprezece milioane de oameni în data de doisprezece septembrie.* Acesta conţine:

a.- trei greşeli; **b.-** două greşeli; **c.-** o greşeală; **d.-** nicio greşeală.

56.- Se dau următoarele abrevieri: *d-ta, T.A.R.O.M., dl., a.c.* Sunt corecte:

a.- toate; **b.-** numai 4; **c.-** numai 1, 3 şi 4; **d.-** altă interpretare.

57.- Se dă enunţul: *Dacă va urma medicamentaţia prescrisă, sezonul competiţional va debuta fără probleme şi pentru el şi va putea profita la maxim de şansele oferite.* Acesta conţine: **a.-** nicio greşeală; **b.-** o greşeală; **c.-** tre greşeli; **d.-** altă interpretare.

58.- Se dă enunţul: *Aţi învăţat mult la gramatică, dar şi la economie, aşa că orice întrebare, fie că se referă la subiect, la predicat sau că presupune calculul cheltuielilor salariale, nu vi se va părea grea; drept pentru care nu trebuie decât să fiţi atenţi.* Acesta conţine: **a.-** nicio greşeală; **b.-** o greşeală; **c.-** două greşeli; **d.-** altă interpretare.

59.- Se dă enunţul: *Cu toate că ai ajuns un profesor care poţi învăţa pe oricine gramatică, eşti şi una dintre puţinele personalităţi care merită apreciată şi în alte domenii, chiar dacă tu rămâi o persoană modestă în continuare.* Acesta conţine:

a.- nicio greşeală; **b.-** o greşeală; **c.-** două greşeli; **d.-** trei greşeli.

60.- Se dă enunţul: *Aflasem şi noi că unii erau trişti, alţii îi durea capul, aşa că am plecat să îi înveselim, deşi eram siguri că şi tu, de atâta vreme de când nu ne-am văzut, îţi era dor de noi şi am fi vrut să ne întâlnim.* Acesta conţine:

a.- nicio greşeală; **b.-** o greşeală; **c.-** trei greşeli; **d.-** altă interpretare.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **a.-** Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Acum, după tot [3]/ce i s-a întâmplat [1]/(AT) (e)clar[2]/ (PINC) că (s-a întâmplat) numai din vina lui, [3]/(SB) mă doare totuşi [4]/ (PP) că nu l-am putut ajuta,[5]/(SB) pentru că n-aveam efectiv cum interveni.[6]/(CZ).*

2.- **c.-** Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Fie [1]/(CV) ce-o fi,[2]/(SB) eu tot merg [3]/(PP) să văd locul [4]/(CS) unde s-a produs accidentul,[5]/(AT) mai ales că tot n-am ce face.[6]/(CZ).*

3.- **b.-** Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Dacă tii [1]/(CT) să mai fim prieteni [2]/(CI), te rog,[3]/ (PINC) comportă-te [4]/(PP) cum se cuvine [5]/(CM) s-o facă un prieten.[6]/(SB).*

4.- **b.-** În enunţul: *Primirea lui în organizaţie ne-a bucurat pe toţi.*,cuvântul subliniat are funcţia de atr. subst. prep. exprimat prin subst. în Ac. precedat de prepoziţie.

5.- **a.-** În enunţul: *Ai idee cum trebuie să fie un avocat adevărat ?*,cuvântul subliniat este adverb de mod şi îndeplineşte funcţia de nume predicativ pe lângă verbul copulativ *să fie* cu care formează predicatul nominal în propoziţia 3 (răspunsul este dat în grila de corectare).

6.- **d.-** În enunţul:*În ciuda eforturilor noastre, echipa adversă n-a putut fi învinsă*.,cuv. subliniat este verb la participiu şi împreună cu verbul auxiliar *fi* formează verb la infinitiv prezent, diateza pasivă cu funcţia de complement direct.

7.- **d.-** În enunţul: *Să fi fost admis la facultate...* secvenţa subliniată este pred. verbal exprimat prin verb predicativ, conjunctiv perfect, diateza pasivă.

8.- **b**.- În enunţul: *Mă ispiteşte gândul să părăsesc acest partid.*, cuvântul subliniat este substantiv comun, nominativ, cu funcţia de subiect.

9.- **a**.- În enunţul: *Ar fi corect să-ţi ceri scuze.*, cuvântul subliniat este adverb de mod cu funcţia de nume predicativ şi împreună cu verbul copulativ *ar fi* formează predicatul nominal exprimat prin expresie verbală impersonală. Dacă avea subiect, era nume predicativ exprimat prin adjectiv.

10.- **b**.- În enunţul: *Dragi prieteni ai mei, mai insistaţi puţin !* cuvântul subliniat este adjectiv pronominal posesiv, masculin, plural, vocativ, cu funcţia de atribut adjectival în vocativ (se acordă în gen, număr şi caz cu substantivul).

11.- **a**.- În enunţul: *Nepoţii alor mei sunt deja mari.*, cuvântul subliniat este pronume posesiv în genitiv cu funcţia de atribut pronominal.

12.- **d**.- În enunţul: *Am terminat liceul Şincai.*,cuvântul subliniat este substantiv propriu, nominativ, cu funcţia de atribut substantival apozitional – apoziţie neizolată.

13.- **a**.- În enunţul: *Am o colegă, fostă profesoară de română la Ciorogârla,căreia colege i s-a furat alaltăieri maşina.*, cuvântul subliniat este adjectiv pronominal relativ în dativ, cu funcţia de atribut adjectival.

14.- **a**.- În enunţul:*Au fost mulţi concurenţi, dar s-au impus doar cei de la liceul nostru.*, cuvântul subliniat este pron. demonstrativ de depărtare, N., cu funcţia de subiect. **De reţinut**: cuvintele: *cel, cea, cei, cele, celui, celei, celor* sunt articole demonstrativ-adjectivale **numai** când stau în faţa unui adjectiv sau numeral şi atunci se analizează cu adjectivul sau cu numeralul. În restul situaţiilor, sunt pronume demonstrative scurte şi îndeplinesc singure funcţia cerută de întrebare.

15.- **d**.- În enunţul: *Odată pornită ancheta, n-are cum fi oprită.*, secvenţa subl. este verb predicativ, infinitiv perfect, diateza pasivă, cu funcţia de complement direct.

16.- **d**.- În enunţul: *Ne întâlnim în jurul orei două.*, cuvântul subliniat este numela cardinal cu valoare subst. în N., cu funcţia de atribut substantival apozitional.

17.- **d**.- În enunţurile:*Iarna-i frig, iar vara plouă.* (*iarna*= c.c.timp exprimat prin adverb de timp); *Toamna la Cluj este călduţă.* (*toamna* = subiect exprimat prin substantiv,N.); *Primăvara bihorenilor este numai un cântec.* (*primăvara* = subiect exprimat prin substantiv, N.); *Vara întreagă şi-a petrecut-o la ţară.* (*vara* = c.c.timp exprimat prin substantiv în Ac.). **De reţinut**: cuvintele care denumesc **anotimpuri, zilele săptămânii** sau **momente ale zilei** sunt: - **substantive** – când au funcţia de subiect; - devin **adverbe de timp** – când au funcţia de c.c.timp; - sunt **substantive în Ac.** – când au funcţia de c.c.timp şi au lângă ele atribute sau sunt precedate de prepoziţii.

18.- **c**.- Răspunsul corect este în varianta indicată. **De reţinut**: - pronumele posesive precedate de prepoziţii sau locuţiuni prepoziţionale specifice genitivului au funcţia cerută de întrebare exprimată prin **adjectiv posesiv în Ac.**, iar prepoziţiile şi locuţiunile prepoziţionale specifice genitivului trec în Ac.: *Toţi cei din familie au fost contra sa* (nume predicativ exprimat prin adjectiv posesiv în Ac.); - pronumele personale, forme neaccentuate despărţite prin cratimă de prepoziţii sau locuţiuni prepoziţionale specifice genitivului, au funcţia cerută de întrebare exprimată prin **pronume personal în dativ**, iar prepoziţiile sau locuţiunile prepoziţionale specifice genitivului trec în dativ: *S-au năpustit cu*

toţii asupra-i (compl.indirect exprimat prin pron. personal în dativ);- *Eu n-am votat contra ei* (c.c.mod exprimat prin pronume personal în genitiv).

19.- **b**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.

20.- **c**.- Cuvintele se accentuează corect în varianta indicată.

21.- **b**.- Între cuplurile: *nu numai... ci şi,* virgula este obligatorie.

22.- **c**.- Singurul cuvânt incorect este *vor prevede* – corect: vor prevedea.

23.- **a**.- Secvenţa *ca şi* este folosită corect numai în varianta indicată.

24.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: 1.- *Fierul,*[1]*/(PP) că-i fier* [2]*/(CV) şi tot rugineşte.*[1]*/* 2.- *E aşa de bătrân* [1] */(PP) că nu mai ştie* [2]*/(CNS) nici cum îl cheamă.*[3]*/(CD).* 3.- *Problema voastră e* [1]*/(PP) că nu vin şi eu.*[2]*/(PR).* 4.- *Zău* [1]*/(PP) că regret.*[2]*/(SB).*

25.- **b**.- Forma corectă este: *Deşi încercam să fim sobri, chiar acri, aş spune, ne era dat să auzim întruna că povestea-I mereu aceeaşi, bătu-o-ar vina: morţii cu morţii, viii cu viii.* Cuvintele subliniate au fost scrise greşit.

26.- **d**.- Forma corectă este: *Nemaiputând să privesc căpruii-ţi ochi, aşa cum făceam odată, ce-i drept, cam demult, de-a lungul zilelor şi nopţilor de neuitat, nu mă puteam obişnui cu ideea că aceiaşi ochi, ascunşi acum pentru mine în norii cenuşii, străluceau vii pentru altcineva.*

27.- **a**.- Forma corectă este: *Dragu_ mi-i verbul "a fi", că-i cu-n "i", că-i cu doi "i", numai lui totuna îi(este).* Sunt patru greşeli.

28.- **b**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.

29.- **a**.- Toate afirmaţiile date sunt adevărate.

30.- **b**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.

31.- **b**.- Cuvintele scrise corect sunt în varianta indicată.

32.- **a**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.

33.- **b**.- Răspunsul corect este numai în varianta indicată.

34.- **b**.- Numai cuvintele 2, 4 şi 5 sunt corecte.

35.- **a**.- Sunt accentuate corect numai cuvintele din prima şi a patra serie.

36.- **d**.- Sunt accentuate corect numai cuvintele 1, 3 şi 4.

37.- **c**.- Despărţim în silabe şi subliniem diftongii: *pia-ţe-tă, pi-e-ta-te, pri-zo-ni-er, pri-e-ten. Există, deci, un singur diftong.*

38.- **b**.- Formele corecte de genitiv-dativ articulat sunt numai în prima şi a patra serie.

39.- **d**.- Toate cuvintele date se scriu cu cratimă.

40.- **a**.- Toate cuvintele date sunt defective de plural.

41.- **b**.- Dintre cuvintele subliniate, sunt corecte numai 1 şi 4.

42.- **d**.- Dintre cuvintele subliniate sunt corecte 1, 2, şi 3.

43.- **a**.- Toate cuvintele subliniate sunt scrise corect.

44.- **a**.- Cuvântul *vise* se referă la visele din somn; *visuri* înseamnă idealuri.

45.- **c**.- Sunt pleonasme numai: *catastrofă de proporţii* şi *candoare morală.*

46.- **c**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.

47.- **a**.- Considerăm că forma corectă este:*Asemenea colegului tău, simt un puternic ataşament pentru familia ta şi aş vrea să mă acceptaţi ca prieten.*

48.- **a**.- Toate cuvintele date sunt sinonime ale cuvântului *predispoziţie*.

49.- **d**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.

50.- **a**.- Sensul cuvântului *adversitate* = dificultate.

51.- **b**.- Toate expresiile date au sensul de *beatitudine*.
52.- **a**.- Sensul cuvântului *cazon* = milităresc, aspru, rigid.
53.- **d**.- Antonimele cuvântului *intempestiv* = aşteptat, dorit, prevăzut.
54.- **a**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
55.- **a**.- Toate cele trei numerale trebuie trecute la feminin: *douăsprezece.*
56.- **d**.- Se prescurtează corect: *d-ta, dl,a.c., dar TAROM.*
57.- **c**.- Considerăm că forma corectă este: *Dacă va urma medicaţia prescrisă, sezonul competiţional va începe fără probleme şi pentru el şi va putea profita la maximum de şansele oferite.*
58.- **d**.- Considerăm prea stufoasă exprimarea, deci trebuie mai succint: *Aţi învăţat mult la gramatică şi la economie, aşa că orice întrebare referitoare la subiect, la predicat sau la calculul cheltuielilor salariale nu vi se va părea grea: deci nu trebuie decât să fiţi atenţi.*
59.- **d**.- Considerăm că forma corectă ar fi: *Faptul că ai ajuns un profesor care poate învăţa pe oricine gramatică, eşti şi una dintre puţinele personalităţi care merită apreciate şi în alte domenii, deşi tu eşti o persoană modestă.*
60.- **c**.- Forma corectă este: *Aflasem că unii erau trişti, pe alţii îi durea capul, aşa că am plecat să îi înveselim, deşi eram siguri că şi tie, de atâta vreme de când nu ne-am văzut, îţi era dor de noi şi am fi vrut să ne întâlnim.*

Universitatea din Craiova – Facultatea de Drept – 2017

1.- *Înseamnă* şi *însemnează* sunt: **a.-** forme diferenţiate semantic ale verbului *a însemna;*
b.- variante literare libere; **c.-** doar prima formă e corectă;
d.- doar a doua formă e corectă; **e.-** niciuna nu este corectă.
2.- În exemplul: *Vine el tata şi să vezi atunci !* cuvântul marcat este:
a.- subiect anticipat; **b.-** c.d.reluat; **c.-**apoziţie; **d.-**atr.pron.; **e.-** c.d. anticipat.
3.- Subordonata din fraza: *În ziua următoare vrajba s-a lăţit, că era târg la Rodna.*, este:
a.- CNS; **b.-** CI; **c.-** CZ; **d.-** CM; **e.-** CDŢ.
4.- În enunţul: *Tu pare că eşti tristă.*, propoziţia subordonată este:
a.- PR; **b.-** SB; **c.-** CD; **d.-** AT; **e.-** CM.
5.- Care enunţ conţine o propoziţie simplă ? **a.-** *Afară plouă.* **b.-** *Mâine e joi.*
c.- *Au înflorit zambilele, narcisele şi lalelele.* **d.-** *Mănâncă mult.* **e.-** *Mi-a plăcut.*
6.- În fraza: *Nu era nicio cale să mai mascheze adevărul.*, subordonata este:
a.- SB; **b.-** CI; **c.-** AT; **d.-** CNS; **e.-** CDŢ.
7.- În enunţul: *Revenind la temă, trebuie menţionat efortul de documentare pe care l-a demonstrat candidatul.*, cuvintele marcate sunt, în ordine:
a.- c.i., sb, c.d.; **b.-** c.c.l.,sb.,c.d.; **c.-** c.i.,c.d.,c.d.; **d.-** c.l.,c.d.,c.d.; **e.-** c.i.,sb.,c.i.
8.- Propoziţiile din fraza: *Dacă el îndrăznea însemna că el ştia.*, sunt:
a.- CDŢ,PP,PR; **b.-**SB,PP,CD; **c.-** SB,PP,PR; **d.-** CV, PP, PR; **e.-** CDŢ,PP,CZ.
9.- Cuvântul marcat din exemplul: *Se obişnuise cu sculatul târziu.*, este:
a.- atr.adverbial; **b.-** atr. adjectival; **c.-** c.c.mod; **d.-** c.c.timp; **e.-** c.c.cauză.
10.- Varianta corectă este: **a.-** *Are destui de puţini prieteni.*
b.- *S-au adunat destul de mulţi.* **c.-***Pomii nu sunt destui de rari.*
d.-*S-au adunat destui de mulţi.* **e.-***Sunt destui de bine.*
11.- Subordonatele din fraza: *Dacă am pleca toţi de câte ori nu se alege candidatul propus de noi, s-ar goli Academia.*, sunt:
a.- CV, CT; **b.-** CDŢ, CT; **c.-** CZ, CT; **d.-** CZ, CM; **e.-** CDŢ, CM.
12.- În exemplul: *Una spune, alta gândeşte.*, cuvântul marcat este:
a.- numeral; **b.-** pronume nehotărât; **c.-** adj.pron.nehot; **d.-** art.nehot.; **e.-** adverb.
13.- Cazul şi funcţia sintactică a cuvintelor marcate din exemplul: *La un moment dat, de oboseală, propriul cap nu mai ştia al cui este.*, sunt corect precizate în varianta:
a.- *cap* – N., subiect; *al cui* – G., c.d.; **b.-** *cap* –N., sb.; *al cui* – G., subiect;
c.- *cap*–N.,sb;*al cui*–D.,c.d.;**d.-***cap*-N.,sb;*al cui*-D.n.pr;**e.-***cap*-N.,sb.;*al cui*-G.n.p.
14.- Sunt derivate cu prefixul *în-* toate cuvintele din seria:
a.-înăuntru,încărunţit,a se încleşta,a încuia;**b.-**încaltea,a încerca,a încolona,îndată;
c.- a încasa,încercănat,a încorpora,îndeajuns; **d.-**a încărca, a încheia, încotro, înot;
e.- a înarma, a înavuţi, a închipui, a încleşta.
15.- Forma *pustiii* corespunde: **a.-** persoanei I, perfect simplu; **b.-** persoanei a II-a;
c.- nu există; **d.-** persoanei a III-a pl.; **e.-** persoanei I, imperfect.
16.- Relativul din fraza: *Am văzut satul în care m-am născut.*, este:
a.- c.c.loc, pron.relativ cu prep.; **b.-** c.ind., pronume relativ cu prepoziţie;
c.- atr.pronom., pron.rel.cu prep.; **d.-**atr.adj.,adj.pron; **e.-** c.c.l., adjectiv pronom.

17.- Subordonata introdusă prin <u>să</u> din fraza: *Îl împinge inima să cumpere toate astea, pentru că are bani.*, este: **a.-** CNS; **b.-** CD; **c.-** SB; **d.-** CS; **e.-** CI.

18.- Toate prepoziţiile sunt compuse numai în varianta: **a.-** şi de, în ciuda, chiar de; **b.-** despre, în cursul, de la; **c.-** înspre,asemenea,deasupra; **d.-** de pe, de lângă, de pe la; **e.-** dinaintea, pe dinaintea, după.

19.- Conţine un substantiv provenit, prin conversiune, din pronume nehotărât enunţul: **a.-** *Altul a absentat azi.* **b.-** *Tot ce-mi spui e important.* **c.-** *Am înţeles totul.* **d.-** *Vreunul dintre ei e colegul tău ?* **e.-** *Niciunul nu înţelege nimic.*

20.- În care dintre variante cele două cuvinte sunt antonime ? **a.-** a prima – a deprima; **b.-** cerb – acerb; **c.-** front – afront; **d.-** a seca – a diseca; **e.-** cuplare – decuplare.

21.- Subordonata di fraza: *Vorbi cu glas scăzut ca să nu trezească copilul.*, este: **a.-** CI; **b.-** CNS; **c.-** CS; **d.-** CZ; **e.-** CD.

22.- Stabileşte felul subordonatelor şi nr. predicatelor verbale din fraza: *Cu alte cuvinte, nu e destul să se aleagă noi preşedinţi, să fie promovat tineretul sau să se acorde un rol sporit femeilor:* **a.-**SB,SB,SB,3; **b.-**CD,CD,CD,3; **c.-**SB,CD,CD,2; **d.-**SB,SB,SB,4; **e.-**CD,CD,CD,2.

23.- Sinonimul cuvântului <u>*insidios*</u> este: **a.-** pătrunzător; **b.-** invidios; **c.-** perfid; **d.-** inconsecvent; **e.-** insistent.

24.- Cuvintele marcate din enunţul: *Cred că <u>fiecare</u> scriitor <u>al cărui</u> talent a înflorit târziu a urmat un proces mai mult sau mai puţin <u>similar</u> cu acesta.*, sunt, în ordine:
a.-atr. adj(adj.pron.nehot.,N.),atr. adj.(adj.pron.relativ,G.), atr.adj.(adjectiv,Ac.);
b.- subiect(pron.nehot.,N.), atr.adj.(adj.pron.relativ,G.), atr.adj.(adjectiv, Ac.);
c.- atr.adj.(adj.pron.nehot.N.), atr.pron.genit.(pron.rel.,G.), atr.adj.(adjectiv, Ac.);
d.- subiect(pron,nehot,N.), atr.pron.(pron.rel.G.), c.c.mod (adverb);
e.- subiect(pron.nehot.,N.), atr.adj.(adj.pron.rel.,G.), c.c.mod (adverb).

25.- În enunţul: *Maria, Ioana şi Mihai au plecat în vacanţă.*, tipul subiectului este: **a.-** multiplu; **b.-** simplu; **c.-** subînţeles; **d.-** inclus; **e.-** nedetermiat.

26.- Subordonata din fraza: *Un surâs dăruit e un lucru prea frumos ca să fie măsurat cu vreun echivalent.*, este: **a.-** CI; **b.-** CM; **c.-** CNS; **d.-** CZ; **e.-** CDŢ.

27.- În exemplul: *Lumea este (a) sau ni se pare că este (b).*, verbele <u>*a fi*</u> şi <u>*a părea*</u> sunt:
a.- *a fi:(a)*copulativ,*(b)*predicativ; *a părea* predicativ;
b.-*a fi (a),(b)*cop.,*a părea* pred. **c.-** toate trei copulative;
d.- *a fi (a),(b)*predicativ; *a părea* copulativ; **e.-** toate predicative

28.- Precizaţi ce fel de subordonate sunt propoziţiile nr. 2 şi nr. 3 din textul: *Se pare că nu e periculos să ne vâre cineva cu forţa în paradis.*
a.- PR, PR; **b.-** CD, CD; **c.-** SB, SB; **d.-** SB, CD; **e.-** PR, SB.

29.- Conţine doar pronume relative seria: **a.-** care, oricare, orice; **b.-** când, cum, unde; **c.-** care, cine, ce, ceea ce; **d.-** cine, oricine, orice; **e.-** oriunde, oricând, oricum.

30.- Subordonatele din fraza: *Cum a sosit în capitalie, întâia lui treabă este să se ducă la Micula ca să-şi cumpere ochelari sau lornetă cu care să se uite sara obrăzniceşte prin toate lojele teatrului.*, sunt, în ordine: **a.-** CZ, PR, CS, AT; **b.-** CM, PR, CS, AT; **c.-** CT, AT, CS, AT; **d.-** CT, CD, CS, AT; **e.-** CT, PR, CS, AT.

31.- Cuvintele marcate din propoziţia: <u>*De umezeală*</u> *obiectele de metal prindeau cocleli.*, îndeplinesc funcţia sintactică de: **a.-** c.ind.;**b.-** c.c.mod;**c.-** c.c.cz.; **d.-** c.c.cdţ.; **e.-**c.c.timp.

32.- <u>*Care*</u> din exemplele: 1.- *Dăm note bune căruia învaţă.* 2.- *Am stat în banca în care ai stat şi tu.* 3.- *Nu ştiu care fată e mai frumoasă.* 4.- *Am uitat de care carte ai nevoie.*, este adj. pronominal în varianta: **a.-**în toate; **b.-**în niciuna; **c.-**în 1,4; **d.-**în 2,3; **e.-**în 3, 4.

33.- Cuvântul marcat din exemplul: *Şi ea este precum <u>ceilalţi</u>.*, este: **a.-** pronume demonstrativ, c.c.mod; **b.-** pronume nehotărât, nume predicativ; **c.-**pron.demonstr.,nume pred.;**d.-**pron.nehot.,c.c.mod; **e.-**pron.de întărire,nume pr.

34.- Precizaţi funcţia sintactică a cuvintelor marcate în următorul enunţ: *Dar <u>niciun artist</u> nu a avut răgazul să spună <u>tot</u> în opera sa.*: **a.-** atr.adjectival; subiect; compl.direct; **b.-** atr.pronom.; subiect; compl.direct; **c.-** atr.adjectival; c.direct; c.direct; **d.-** atr. pronominal; subiect; subiect; **e.-** atr.adjectival; subiect; compl.indirect.

35.- Pronumele relativ compus <u>*ceea ce*</u> din frazele: 1.- *Ne înţelegem bine,ceea ce e important.*2.- *Nu înţelegeam bine ceea ce îmi spunea.* 3.- *Nu se înţelegea bine ceea ce spunea.*, introduce o subordonată: **a.-** 1,2,3 SB; **b.-**1,2,3 CD; **c.-**1 CM, 2,3 CD; **d.-** 1, 2 CD; 3 SB; **e.-** 1 APOZ, 2 CD; 3 SB.

36.- Precizaţi funcţia sintactică a cuvintelor marcate în următorul enunţ: *De altfel, rostul <u>regelui-filozof</u> nu e decât să dovedească perfecta lor compatibilitate.*
a.- atribut subst.; subiect; **b.-** atr.subst.genit.; c.direct; **c.-** atr.subst.genit.;subiect; **d.-** atribut subst. genitival; nume predicativ; **e.-** atribut subst.; compl.indirect.

37.- <u>*Cum*</u> este adverb nehotărât în varianta: 1.- *Cum ai da-o, tot nimereşti.* 2.- *Cum ajungi la vamă, îţi cere paşaportul.* 3.- *Nu mai ştia nici cum îl cheamă.* 4.- *Cum te cheamă, copile* **a.-** în toate; **b.-** în niciuna; **c.-** în 2; **d.-** în 2, 3, 4; **e.-** în 1.

38.- Cuvintele cu sens opus şi formă diferită se numesc: **a.-** paronime; **b.-** sinonime; **c.-** omonime; **d.-** antonime; **e.-** monosemantice.

39.- Au desinenţe comune la toate formele flexionare substantivele din seria:
a.- astru,ministru,monstru,lucru,socru,cifru; **b.-**astru,ministru,monstru,ansamblu;
c.astru,ministru,monstru,fiu,zapciu,hangiu;
d.astru,ministru,monstru,pom,cais,cireş;
e.- astru, ministru, monstru, teatru, cadru, surugiu.

40.- Cuvintele subliniate din enunţurile: 1.- *Ana e a lui.* 2.- *Ana e a sa.*, sunt analizate corect în varianta: **a.-** 1.- nume predicativ / pronume personal, formă acc.,pers.a III-a sg.,G.+ art.pos.-genit. *a;* 2.- n.pr./ pronume posesiv, pers. a III-a singular, feminin, N.;
b.- 1.- nume predicativ / pronume personal, formă accent., pers.a III-a sing.,G.+ art. posesiv-genitival *a*;2.-nume predicativ / pron. pers. pers. a III-a singular, feminin, N.;
c.- 1.- nume predicativ / pronume posesiv,formă accent., pers.a III-a sg., G.+ art. posesiv-genitival *a;* 2.- c.indirect / pron. posesiv, pers. a III-a, singular, feminin, G.;
d.- 1.- nume predic./pron. personal,formă accent.,pers.a III-a sg.,G.+art.pos.-genitival *a*; 2.- c. indir./pronume posesiv pers.a III-a sg.,fem.,N + art.pos.-genitival *a;*
e.- 1.- nume pred./ pron.personal, formă accent.,pers.a III-a sg.G.+art.pos.-genit. *a;* 2.- nume predic./ pronume posesiv.,pers.a III-a singular, feminin, G.

41.- Sunt formate prin compunere toate cuvintele din varianta: **a.-** fiindcă, cu stare; **b.-** rochie de ocazie, triunghi; **c.-** după-amiază, bunăvoinţă; **d.-** extraterestru, ultramodern; **e.-** casă de cultură, rea de plată.

42.- Relativul din fraza: *Iaca ce belea-i pe capul lor.*, este: **a.-** nume predicativ; **b.-** compl. direct; **c.-** atribut adjectival; **d.-** atribut pronom.; **e.-** subiect.

43.- Ce funcţie sintactică au cuvintele marcate din versurile: *Au mai ştiu povestitorii / Ce sunt, oare, zburătorii ?* **a.-** sb.,sb.,fără funcţie sintactică;
b.- sb.,nume predic.,,sb.; **c.-**sb.,c.d.,sb.; **d.-**sb.,sb.,n. pred.; **e.-** sb.,c.d.,nume pred..

44.- Subordonata din fraza: *Renunţă să se mai ducă mai departe.,* este:
a.- CD; **b.-** CS; **c.-** CI; **d.-** CNS; **e.-** SB.

45.- Cuvântul marcat din propoziţia: *Nu-i ajunge o singură oră de somn.,* este:
a.- c.direct; **b.-** nume pred.; **c.-** subiect; **d.-** c.c.timp; **e.-** atr. substantival.

46.- Propoziţiile din fraza: *Când uşa trebuie împinsă, trag de ea, iar când se cere trasă – o împing.,* sunt, în ordinea elementelor de relaţie: **a.-** CT+SB+PP+CT+CM+PP;
b.- CT+SB+P+P+CT+CM;**c.-**CDŢ+P+P+CDŢ;**d.-**CT+P+P+CT;**e.-**CV+P+P+CV.

47.- În propoziţia: *Ce înseamnă asta, copii ?* cuvintele marcate sunt:
a.- nume predicativ, subiect; **b.-** subiect, fără funcţie sintactică;
c.- nume predic., fără funcţie sint.; **d.-** subiect, subiect; **e.-** compl. direct, subiect.

48.- În care dintre frazele următoare există subordonate cauzale ? 1.- *A întârziat din cauza faptului că a plouat mult.* 2.- *Mă bucur că vii.* 3.- *Având în vedere că ai gripă, mai bine stai acasă.* 4.- *Dacă voi nu mă vreţi, eu vă vreau.:*
a.- în 1, 2; **b.-** în 1, 3; **c.-** în niciuna; **d.-** în toate; **e.-** în 1, 3, 4.

49.- Sunt scrise corect neologismele din seria: **a.-** facsimil, facs, excamota, escroca;
b.- facsimil, fax, excamota, excroca; **c.-** facsimil, estorca, escroc, fax;
d.- xerox, fax, escroc, escamota; **e.-** rucsac, excroca, facsimil, escorta.

50.- Nu au grade de comparaţie toate adjectivele din seria:
a.- mare, enorm, gigant, măreţ; **b.-** minuscul, mărunt, mic, mititel;
c.inferior,superior,maxim,minim;**d.**sărat,dulce,gustos,amărui;**e.**frumos,urât,intens.

51.- Analiza gramaticală a cuvântului marcat în enunţul: *Cum lui i-a plăcut foarte mult gramatica, a optat pentru Facultatea de Drept din Craiova.,* este corectă în varianta:
a.- adverb relativ de cauză, c.c cauză; **b.-** adv.relativ de mod, c.c.mod;
c.- conjuncţie subordonatoare, fără funcţie sint.; **d.-** conj.subord.,c.c.cauză;
e.- adverb relativ de timp, c.c. timp.

52.- Cuvântul marcat în exemplul *aducerea-aminte de anii de liceu* este:
a.- c. indirect; **b.-** c.de agent; **c.-** atr.subst.prep.; **d.-** c.c.scop; **e.-** nume predic.

53.- Substantivul de origine engleză care în limba română are sensul *mesaj* este scris corect în varianta: **a.-** email; **b.-** emailul; **c.-** e-mail-ul; **d.-** e-mail-uri-le; **e.-** e-mailurile.

54.- Litera *e* notează o desinenţă de singular în toate cuvintele din seria:
a.-ideii,aleii,Anei,Stanei; **b.-**nucleului,ateului, mamei, fetei; **c.-**satelor,comunelor;
d.- muzeului, antreului, zmeului; **e.-** câinelui, iepurelui, fratelui.

55.- Cuvintele marcate din exemplul: *...pământul ce tresare şi parcă-l recunoaşte,* sunt:
a.- pron.relativ / c.direct; fără funcţie;**b.-** adj.relativ / atr.adj.; adverb/c.c.m.;
c.- pronume relativ/subiect; adv.de mod / c.c.m;**d.-** pron.rel./atr.pron.;adv./c.c.cz.;
e.- pronume relativ / compl. direct; adverb / c.c.cauză.

56.- Verbele au forma corectă în varianta:
a.- *Ei creiază modele interesante. Vor să creieze mereu modele noi.*
b.- *Pentru a crea ceva nou, trebuie imaginaţie. Cine a creeat acest model ?*
c.- *Am dori să nu creăm panică.. Creând, copiii îşi dezvoltă imaginaţia.*
d.- *Nu poţi crea nimic fără talent. Creând panică printre oameni, poţi face rău.*
e.- *Ar vrea să creeze numai pentru export. Pentru a creia, are nevoie de condiţii.*

57.- Actul prin care se înlătură răspunderea penală este denumit:
a.- amnistie; **b.-** cezură; **c.-** cenzură; **d.-** bonificaţie; **e.-** evaziune.

58.- Sensul anglicismului *no-man's-land* este: **a.-** ţară nelocuită;
b.- ţara nimănui; **c.-** frontieră; **d.-** vamă; **e.-** ţară a cuiva.

59.- Subiectul propoziţiei: *E bine de ştiut acest lucru.,* este:
a.- e; **b.-** e bine; **c.-** de ştiut; **d.-** lucru; **e.-** bine.

60.- Sensul adjectivului neologic *procesat* este: **a.-** referitor la proces;
b.- de durată; **c.-** procesual; **d.-** decis prin proces; **e.-** prelucrat.

61.- Cuvintele marcate din exemplele: 1.- *Rămâne orfan.* 2.- *Rămâne de văzut.*, au funcţia de:**a.-** 1, 2 –nume pred.; **b.-** 1 – n.pred., 2– subiect; **c.-** 1 – nume pred., 2 –c.ind.;
d.- 1, 2 – c.c.mod; **e.-** 1 – c.c.mod, 2 – c.c.scop.

62.- *Sagace* e sinonim în var.: **a.-**salvator; **b.-**incisiv; **c.-**sănătos; **d.-**providenţial;**e.-**ager.

63.- Enunţul: *Băiatul a fost tratat de gripă.,* conţine:
a.- subiect gramatical, pred.verbal / verb predicativ la diateza pasivă, c. de agent;
b.- subiect gramatical, pred. verbal/verb pred.la diateza pasivă, c.c cauză;
c.- subiect gramatical, pred.verbal/ verb pred. la diateza pasivă, c. indirect;
d.- subiect gramatical, predicat nominal, compl. indirect;
e.- c.direct, pr.verbal /verb pred.la diateza pasivă,sub.gram.(excepţie de la N.).

64.- În enunţul: *De, mai greşeşte omul !* cuvântul *de* este:
a.- prepoziţie; **b.-** conjuncţie; **c.-** articol; **d.-** adverb; **e.-** interjecţie.

65.- Verbul la gerunziu din propoziţia: *Începu o discuţie pe şoptite cu copilul tremurând de frică.,* este: **a.-**atribut verbal; **b.-**c.c.t.; **c.-**c.c.cz.; **d.-**atr.adj.,gerunziu acordat; **e.-** c.cdţ.

66.- Cuvântul marcat din propoziţia: *Văzând trebile bine făcute, s-a umplut de bucurie.*, este:**a.-** c.c.cz; **b.-** c.c.mod; **c.-** c.c.scop; **d.-** subiect în Ac.; **e.-** c.indirect.

67.- Funcţia sintactică a cuvintelor marcate în propoziţiile următoare: 1.- *Omul cel mai harnic era părintele.* 2.- *Cel mai harnic om era părintele.* 3.- *Harnicul om era părintele.* 4.- *Harnicul era părintele.,* este corect indicată în varianta:
a.- 1.- atr.adjectival; 2.- atr.adject.; 3.- subiect gramatical; 4.- subiect gramatical;
b.- 1.- nume predicativ; 2.- atribut adj.; 3.- atr.adjectival; 4.- subiect gramatical;
c.- 1.- atr.adjectival; 2.- atr.adjectival; 3.- atr.adjectival; 4.- subiect gramatical;
d.- 1.- atr.adjectival; 2.- atr. adjectival; 3.- atr. adjectival; 4.- nume predicativ;
e.-1.-atr.adjectival; 2.- nume predicativ; 3.- subiect gramatical; 4.- sub.gramatical.

68.- Numeralul are valoare adjectivală în varianta: 1.- *Trei dintre noi nu aflaseră nimic.* 2.- *A lipsit de-acasă trei ani.* 3.- *Era al doilea copil în familie.* 4.-*Când i-a întrebat, primul a tăcut.***a.-** în toate; **b.-** în 1, 2; **c.-** în 2, 3; **d.-** în 1, 4; **e.-** în 2, 4.

69.- Precizaţi câte propoziţii conţine textul de mai jos: *El luptă şi nu ştie când va suna ceasul cu inevitabilul risc al celui care, mizând totul, poate pierde totul.*
a.- două; **b.-** şase; **c.-** patru; **d.-** cinci; **e.-** trei.

70.- Precizaţi câte propoziţii conţine textul de mai jos: *Numărul publicaţiilor s-a mărit până la dambla, iar publicistica a devenit o profesie râvnită de toţi. Ar fi uşor de făcut o analogie a diletantismului şi a prostului gust care ne asaltează cotidian din paginile – nici măcar destul de ieftine – ale jurnalelor.* **a.-** 4; **b.-** 3; **c.-** 5; **d.-** 2; **e.-** 6.

71.- Sunt derivate cu prefixul *în- / îm-* toate cuvintele din varianta:
a.- împreună, împerechea, îmbuna; **b.-** închipui, îmbolnăvi, împărţi;
c.- înjunghia,împietri,înalt;**d.-**înarma,înălţa,împletici; **e.-** împărat,îmbuiba,încotro.

72.- Verbele *a duce* şi *a vedea* au forma corectă numai în varianta:
a.- ducem-aş, vedea-te-aş; **b.-** duce-m-aş, vedea-te-aş; **c.-** ducemaş, vedeaş;
d.- duce-m-aşi, vedea-te-aşi; **e.-** duce-m-aşi, vedeateaşi.

73.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Băiatul acesta pare a fi deştept.*, este corect în var.:
a.- adv.de mod/n.pred.;**b.-** ad.propriu-zis în Ac./n. pred.; **c.-**adv.de mod,N,n.pred.;
d.-adj. propriu-zis în N./nume pred.;**e.-**verb la participiu cu val. adj.,N./n.pred.

74.- *A conlocui* este sinonim cu: **a.-** a locui separat; **b.-** a înlocui;
c.- a ţine locul cuiva; **d.-** a coabita; **e.-** a conlucra.

75.- Modurile şi timpurile verbelor din textul: *Ce ne fu dat să auzim ar fi făcut să se cupremure inima cea mai păgână.*, sunt, în ordine:
a.-indicativ,perfect simplu,conjunctiv prezent,cond.-optativ prezent, conj.prezent;
b.- indicativ perfect, conjunctiv prezent, cond.-optaiv perfect, conj.prezent;
c.- indicativ perfect compus, conjunctiv prezent, cond.-opt.perfect, conj.prezent;
d.- indicativ perfect simplu, conj.prezent, cond.-opt-perfect, conjunctiv perfect;
e.- indicativ perfect simplu, conjunctiv prezent, cond.-opt-perfect, conj. prezent.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **a**.- Cuv. *înseamnă* şi *însemnează* sunt forme cu sensuri dif. ale verbului *a însemna*.
2.- **a**.- Pronumele personal *el* are funcţia de subiect anticipat.
3.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziâiilor: *În ziua următoare vrajba s-a lăţit* [1]*/(PP), că era târg la Rodna.*[2]*/(CZ).*
4.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Tu*[1]*/ (SB) pare* [2]*/(PP) că eşti tristă.*[1]*/* Pron. personal *tu* nu este subiectul verbului *pare (*este verb impersonal cu sensul *se pare care cere prop.SB),* ci este subiectul predicatului nominal *eşti tristă*.
5.- **c**.- Răspunsul corect este: *Au înflorit* (predicat) *zambilele, narcisele şi lalelele* (subiect). În celelalte variante există şi complemente.
6.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Nu era nicio cale* [1]*/(PP) să mai mascheze adevărul.*[2]*/(AT).*
7.- **a**.- În enunţul: *Revenind la tema, trebuie menţionat efortul de documentare pe care l-a demonstrat candidatul.*, cuvintele subliniate sunt, în ordine: *la tema* = compl.indirect exprimat prin substantiv în Ac. + *menţionat* = subiect gramatical al verbului impersonal *trebuie* exprimat prin verb predicativ la infinitiv perfect + *pe care* = complement direct exprimat prin pronume relativ, Ac.
8.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Dacă el îndrăznea* [1]*/(SB) însemna* [2]*/(PP) că el ştia.*[3]*/(PR).*
9.- **a**.- În enunţul dat, cuvântul *târziu* este adverb cu funcţia de atribut adverbial.
10.- **b**.- În celelalte variante, în toate cele patru enunţuri, forma corectă este *destul.*
11.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Dacă am pleca toţi* [1]*/(CDŢ) de câte ori nu se alege candidatul propus de noi* [2]*/(CT) s-ar goli Academia.*[3]*/(PP).*
12.- **b**.- În enunţul: *Una spune, alta gândeşte.*, cuvântul subliniat este pron. nehotărât cu funcţia de complement direct.

13.- **e**.- În enunţul: *La un moment dat, de oboseală, propriul cap nu mai ştia al cui este.*, cuvintele subliniate sunt, în ordine: *cap* = subiect exprimat prin substantiv în N.+ *al cui* = nume predicativ exprimat prin pronume relativ în genitiv – formează predicatul nominal cu verbul copulativ *este.*
14.- **e**.- Sunt derivate cu prefixul *în-* toate cuvintele din varianta indicată.
15.- **a**.- Verbul *pustiii* este la modul indicativ, perfectul simplu, pers.I singular.
16.-**a**.- **De reţinut**:pronumele relativ-interogative(împreună cu prepoziţiile sau locuţiunile prepoziţionale din faţă) sunt întotdeauna mmijloace de legătură, se încercuiesc, în stânga lor se pune bară, dar au şi funcţie sintactică în propoziţia respectivă. Ca să aflăm funcţia sintactică, trebuie să punem întrebarea la un cuvânt din dreapta lor, pentru că, dacă punem în stânga, ne dă felul propoziţiei: *Am văzut satul* [1] */(PP) în care m-am născut.*[2]*/(AT).* Pronumele relativ subliniat are funcţia de c.c.loc.
17.- **e**.- Delimitarea şi felul prop.: *Îl împinge inima* [1] */(PP)să cumpere toate astea* [2]*/ (CI) pentru că are bani.*[3]*/(CZ).*Prop. nr. 2 răspunde la întrebarea *la ce?*
18.-**d**.- În alte variante, nu sunt prep. compuse:*şi de,chiar de(*loc.conjuncţionale*), în ciuda,în cursul, pe dinaintea (*locuţiuni prepoziţionale*), asemenea, asupra, dinaintea, după (*sunt prepoziţii simple).
19.- **c**.- Numai cuvântul *totul*, prin articulare cu articol hotărât a devenit substantiv, prin conversiune, din pronume nehotărât. N celelalte variante: *altul, tot, vreunul* – sunt pronume nehotărâte, iar *niciunul* este pronume negativ.
20.- **e**.- Sunt antonime numai cuvintele din varianta indicată.
21.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Vorbi cu glas scăzut* [1]*/(PP) ca să nu trezească copilul.* [2]*/(CS).*
22.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor:*Cu alte cuvinte, nu e destul* [1]*/(PP)să se aleagă noi preşedinţi,*[2]*/(SB) să fie promovat tineretul* [3]*/(SB) sau să se acorde un rol sporit femeilor.*[4]*/(SB).* Predicatele verbale sunt: *să se aleagă, să se acorde* (exprimate prin verbe impersonale la diateza reflexivă) şi *să fie promovat* = verb la diateza pasivă.
23.- **c**.- Sinonimul cuvântului *insidios* = perfid.
24.- **c**.- Cuvintele marcate din enunţul dat sunt analizate corect în varianta indicată.
25.- **a**.- Un subiect format din mai multe subiecte se numeşte subiect multiplu.
26.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Un surâs dăruit e un lucru prea frumos* [1]*/(PP) ca să fie măsurat cu vreun echivalent.*[2]*/(CNS).*
27.- **e**.- Ambele verbe *este* din enunţul dat sunt predicate verbale (au sensul de *există).* iar verbul *se pare* este predicat verbal exprimat prin verb predicativ impersonal.
28.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Se pare* [1]*/(PP) că nu e periculos* [2]*/(SB) să ne vâre cineva cu forţa în paradis.* [3]*/(SB).*
29.- **c**.- Numai în varianta indicată sunt pronume relative. În celelalte variante, sunt şi alte feluri de cuvinte: *oricare, orice, oricine* (pronume nehotărâte), *unde, când, cum* (adverbe relative), *oriunde, oricând, oricum* (adverbe nehotărâte compuse).
30.- **e**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor:*Cum a sosit în capitalie,*[1]*/(CT) întâia lui treabă este* [2]*/(PP) să se ducă la Micula* [3]*/(PR) ca să-şi cumpere ochelari sau lornetă* [4]*/(CS) cu care să se uite sara obrăzniceşte prin toate lojele teatrului.*[5]*/(AT).*

31.- **c**.- Cuvântul *de umezeală* din textul dat are funcţia de c.c. de cauză exprimat prin substantiv în acuzativ.

32.- **e**.- Pronumele relative *care* aşezate în faţa substantivelor din textul dat devin adjective pronominale cu funcţia de atribute adjectivale. În enunţul nr. 1, pronumele relativ *căruia* are funcţia de subiect în dativ; în enunţul nr. 2, pronumele relativ *în care* are funcţia de complement circ. de loc.

33.- **c**.- În enunţul: *Şi ea este precum ceilalţi.*, predic. nominal este *este precum ceilalţi*, iar pronumele demonstrativ de identitate *ceilalţi* are funcţia de nume predicativ.

34.- **a**.- În enunţul: *Dar niciun artist n-a avut răgazul să spună tot în opera sa.*, cuv. subliniate au funcţia de: *niciun* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal negativ + *artist* = subiect exprimat prin substantiv + *tot* = complement direct exprimat prin pronume nehotărât.

35.- **e**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: 1.- *Ne înţelegem bine* [1]*/(PP) ceea ce e important.*[2]*/ (APOZ).* 2.- *Nu înţelegeam bine* [1]*/(PP) ceea ce îmi spunea.*[2]*/(CD).* 3.- *Nu se înţelegea prea bine* [1]*/(PP) ceea ce spunea.*[2]*/(SB).*

36.- **b**.- Cuvintele date sunt analizate corect în varianta indicată.

37.- **e**.- Numai în enunţul nr. 1 cuv. *cum* are sensul de *oricum* şi devine adv. nehotărât. În enunţul nr. 2, are sensul de *când* şi devine conjuncţie subordonatoare; în enunţul nr. 3 este adv. de mod, iar în enunţul nr. 4 este adv.interogativ de mod.

38.- **d**.- Cuvintele cu sens opus şi formă diferită se numesc antonime.

39.- **c**.- Numai substantivele din varianta indicată au desinenţe comune la toate formele.

40.- **a**.- În enunţurile: 1.- *Ana e a lui.* 2.-*Ana e a sa.*, cuvintele subliniate sunt analizate corect în varianta indicată.

41.- **c**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.

42.- **c**.- Pronumele relativ-interogativ *ce* aşezat în faţa unui substant. are întotdeauna funcţia de atribut adjectival.

43.- **b**.- În versurile: *Au mai ştiu povestitorii / Ce sunt, oare, zburătorii ?*, cuvintele subliniate sunt, în ordine: subiect exprimat prin substantiv + nume predicativ exprimat prin pronume interogativ (formează predicatul nominal cu verbul copulativ *sunt* + subiect exprimat prin substantiv.

44.-**c**.- Delimitarea şi felul prop.:*Renunţă* [1]*/(PP)să se mai ducă mai departe.*[2]*/(CI).*

45.- **c**.- În enunţul: *Nu-i ajunge o singură oră de somn.*, cuv. subliniat este subiect.

46.- **d**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor:*Când uşa trebuie împinsă,* [1]*/(CT) trag de ea,* [2] */ (PP) iar* [3] */(PP) când se cere trasă –* [4]*/(CT) o împing* [3]*/.*

47.- **c**.- În enunţul: *Ce înseamnă asta, copii ?*, cuvintele subliniate au funcţiile sintactice de: *ce* = nume predicativ exprimat prin pronume interogativ – formează predicatul nominal cu verbul copulativ *înseamnă* - subiectul este pronumele demonstrativ *asta* + *copii* = substantiv în vocativ fără funcţie sintactică.

48.- **c**.- În niciuna din frazele date nu există o prop.CZ. 1.- *A întârziat din cauza faptului* [1]*/ (PP) că a plouat mult.*[2]*/(AT)* 2.- *Mă bucur* [1]*/(PP) că vii.*[2]*/(CI)* 3.- *Având în vedere* [1]*/ (PP) că ai gripă* [2]*/(CD) mai bine stai acasă.*[1]*/.* 4.- *Dacă voi nu mă vreţi ,*[1]*/(CV) eu vă vreau.*[2]*/(PP).*

49.- **d**.- Numai în seria indicată toate neologismele sunt scrise corect.

50.- **c**.- Nu au grade de comparaţie toate adjectivele din seria indicată. În celelalte variante, au grade de comparaţie adjectivele: *mare, mic, sărat, dulce, gustos, amărui, frumos, urât, prost.*

51.- **c**.- În enunţul:*Cum lui i-a plăcut foarte mult gramatica,*[1]*/ (CZ) a optat pentru...*, adverbul relatic *cum* care introduce o propoziţie cauzală, devine conjuncţie subordonatoare fără funcţie sintactică.

52.- **c**.- În enunţul: *... aducerea-aminte de anii de liceu...*, cuvântul marcat are funcţia de atribut substantival prepoziţional.

53.- **e**.- **De reţinut**: cuvintele străine care se termină în literă românească pronunţată, nu se despart prin cratimă de art.
hotărât: *e-mailurile, printul etc.*, dar *mause-ul.*

54.- **e**.- Numai în var. indicată litera *e* notează desinenţă de singular:*câine,iepure,frate.* În celelalte variante, sunt cuvinte cu altă desinenţă: *Ana, Stana, nucleu, ateu, mama, fata, sat, comună, oraş, muzeu etc.*

55.- **c**.- În enunţul dat, cuvântul *ce* = subiect exprimat prin pronume relativ; *parcă* = c.c. mod exprimat prin adverb de mod.

56.- **c**.- Verbele date au formă corectă numai în varianta indicată.

57.- **a**.- Actul prin care se înlătură răspunderea penală se numeşte amnistie.

58.- **b**.- Sensul cuvântului englez *no-man's-land* = ţara nimănui.

59.- **c**.- În enunţul: *E bine de ştiut acest lucru.*, subiectul este *de ştiut* exprimat prin verb predicativ la modul supin.

60.- **e**.- Sensul adjectivului *procesat* = prelucrat.

61.- **a**.- În enunţurile: *Rămâne orfan. Rămâne de văzut.*, cuvintele subliniate sunt: *orfan* = nume predicativ exprimat prin adjectiv; *de văzut* = subiect exprimat prin verb predicativ la modul supin.

62.- **e**.- Sensul adjectivului neologic *sagace* = ager, isteţ.

63.- **c**.- Analiza cuvintelor din enunţul: *Băiatul a fost tratat de gripă.*, este: *băiatul* subiect gramatical exprimat prin substantiv + *a fost tratat* = predicat verbal exprimat prin verb predicativ la diateza pasivă + *de gripă* = complement indirect exprimat prin substantiv în acuzativ.

64.- **e**.- Prepoziţia *de* urmată de virgulă sau de semnul exclamării decine interjecţie.

65.- **a**.- Deoarece determină subst. *copilul,* verbul la gerunziu *tremurând* are funcţia sintactică de atribut verbal.

66.- **e**.- În enunţul:... *s-a umplut de bucurie*,substant. marcat are funcţia de c. indirect.

67.- **c**.- Cuvintele marcate din enunţurile date au funcţiile sint. din varianta indicată.

68.- **c**.- Numeralele au valoare adjectivală numai când determină un substantiv: *trei ani, al doilea copil.*

69.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor:*El luptă* [1]*/(PP) şi nu ştie* [2]*/(PP)când îi va suna ceasul cu inevitabilul risc al celui* [3]*/(CD) care, mizând totul, poate pierde totul.*[4]*/ (AT).* Sunt patru propoziţii, pentru că sunt patru predicate. Verbul *mizând* este la modul gerunziu, iar verbul *pierde* este la infinitiv şi nu pot avea funcţia de predicat.

70.- **a**.- Delimitarea şi felul prop.: *Numărul publicaţiilor s-a mărit până la dambla* [1]*/ (PP), iar publicistica a devenit o profesie râvnită de toţi.*[2]*/(PP).Ar fi uşor de*

făcut o analogie a diletantismului și a prostului gust [3]/(PP) care ne asaltează cotidian, din paginile – nici măcar destul de ieftine – ale jurnalelor.[4]/(AT).

71.- **b**.- Sunt derivate cu prefixul *în-/îm-* numai cuvintele din varianta indicată. Dând la o parte prefixul, să rămână cuvânt cu înțeles.

72.- **b**.- Verbele date au forma corectă în varianta indicată.

73.- **d**.- În enunțul: *Băiatul acesta pare a fi deștept*., este adjectiv propriu-zis în N., cu funcția de nume predicativ al verbului copulativ la infinitiv *a fi* care, împreună, formează numele predicativ al verbului copulativ *a părea* și toate formează predicatul nominal al propoziției (*pare a fi deștept).*

74.- **d**.- Sensul cuvântului *a conlocui* = a coabita.

75.- **e**.- Verbele date sunt analizate corect în varianta indicată.

Universitatea "Al. Ioan Cuza" – Iași – Facultatea de Drept – 2017

1.- Elementul de compunere *tele-* este folosit cu sensul *la distanță* în toate cuv. din seria: **a.-** telegar, teleguță, teleleu; **b.-** telescaun, telespectator, teletext; **c.-** telecabină, telemea, telectual.

2.- Adjectivul *parcimonios* are sensul: **a.-** subiectiv, părtinitor; **b.-** zgârcit, excesiv de econom; **c.-** lipsit de profunzime, superficial.

3.- Alegeți seria cu toate formele pleonastice:
a.- mare hit, de comun acord, foarte inteligent, poate fi probabil;
b.- începe să pornească, site pe internet, casele sunt inundate de apă, readuc aici în discuție.
c.- dar însă așa nu e bine, are vreo aproximativ 1000 de lei, ne revenim din nou, vârful topului.

4.- Alegeți seria în care există numai perechi de sinonime:
a.- indolent – insolent; amiabil – binevoitor; sorginte – origine;
b.- consimțământ – asentiment; sepulcru – mormânt; colateral – secundar;
c.- coercitiv – constrângător; fortuit – forțat; escamota – denatura.

5.- Sensul verbului *a lapida* este: **a.-** a săpa în piatră pentru a scrie;
b.- a omorî prin lovituri cu pietre, a arunca cu pietre în cineva; **c.-** a fi succint.

6.- Cuvântul *morbid* are sensul: **a.-**mortal; **b.-** bolnăvicios; **c.-** un tip de boală psihică.

7.- Sunt sinonime cuvintele di seria: **a.-** pueril – infantil; a enunța – a formula;
b.- emoționant – abominabil; competent – capabil;
c.- a dinamiza – a dinamita; enciclopedic – cuprinzător.

8.- Indicați sinonimul cuvântului *insolență*: **a.-** atitudine necuviincioasă;
b.- atitudine politicoasă; **c.-** cordialitate.

9.- Indicați antonimul cuvântului *productivitate*: **a.-**prosperitate;**b.-**lealitate;**c.-**ineficiență.

10.- *A corobora* înseamnă: **a.-** a pune lucrurile cap la cap, a reface imaginea unei piese;
b.-a sprijini,a consolida,a confirma; **c.-**a înainta acțiune în instanță fără timbru.

11.- Cuvântul *adagiu* este sinonim cu: **a.-** propoziție; **b.-** maximă; **c.-** adăugare.

12.- Se dau următoarele expresii:1.*-palmares de succes;*2.*-scadență de plată;*3.- *oprobriu public.* Constituie pleonasme: **a.-** numai 2; **b.-** numai 1; **c.-** toate.

13.- *A clama* are sens:**a.-**a pune clame;**b.-**a striga cu voce ridicată;**c.-**greșeală pt. *a blama.*

14.- Sunt sinonime cuvintele din seria: **a.-** etic, moral, onest;
b.- copilăros, abil, pueril; **c.-** devotat, loial, fidel.

15.- Antonimele cuvântului *antagonism* sunt: **a.-** contradicție, opoziție, contrast;
b.- unitate, coeziune, solidaritate; **c.-** ură dușmănie, rivalitate.

16.- Cuvântul *arbitrar* se referă la: **a.-** trăsături definitorii ale unui arbitru sportiv;
b.-un gând sau o faptă produse la întâmplare sau abuziv,fără relație cu realitatea
c.- orice decizie a unui arbitru de orice fel, mai puțin cel sportiv.

17.- Alegeți seria de arhaisme lexicale: **a.-** caftan, bogasier, calemgiu;
b.- computer, dispecer, stres; **c.-** hulub, filet, ogheal.

18.- Sinonimul cuvântului *prudență* este: **a.-** inadvertență; **b.-** precauție; **c.-**indiferență.

19.- O persoană care poate vorbi fără a mişca buzele şi gura, dând impresia că vorbeşte din abdomen se numeşte: **a.-** ventriloc; **b.-** ventriculog; **c.-** stomatolog.

20.- Elementul de compunere *logie* prezent în cuvintele: *filologie, psihologie şi zoologie* are semnificaţia:**a.-**înţelepciune,isteţime;**b.-**discurs,prezentare;**c.-**disciplină, ştiinţă.

21.- Indicaţi pluralul substantivului *vreme*: **a.-** vremuri; **b.-** vremi; **c.-** ambele.

22.- Alegeţi seria corectă: **a.-** să abroge, să invoce, să convoce, să provoce;
b.-să abroge,să invoce,să convoace,să provoace;**c.-**să abroge,să invoace,să conv.

23.- Alegeţi seria de forme substantiv. corecte de plural: **a.-** excedente, filoane, toiege;
b.- excedenturi, filonuri toiaguri; **c.-** excedenţi, filoni, toiage.

24.- Denumesc însuşiri substant. abstracte din seria: **a.-** prietenie, propagare, vecinătate;
b.- amabilitate, bunătate, frumuseţe; **c.-** dreptate, rapiditate, tristeţe.

25.- Alegeţi seria în care ambele enunţuri sunt corecte:
a.- *Are numai trei cărţi. Nu am decât trei cărţi.*
b.- *Am decât trei cărţi. Nu am decât trei cărţi.*
c.- *Am decât trei cărţi. Nu am numai trei cărţi.*

26.- Alegeţi seria de adjective cu sens superlativ: **a.-** anterior, major, minor;
b.- extraordinar, grozav, străvechi; **c.-** vioi, viu, vital.

27.- Alegeţi seria în care toate enunţurile sunt corecte:
a.- *Cum procedează dragele noastre fiice ? Unde sunt fii noştri ? Tractorul s-a oprit în mijlocul viei.*
b.- *Cum procedează dragile noastre fice ? Unde sunt fii noştri ? Tractorul s-a oprit în mijlocul viii.*
c.- *Cum procedează dragile noastre fiice ? Unde sunt fiii noştri ? Tractorul s-a oprit în mijlocul viei.*

28.- Indicaţi seria de adjective invariabile: **a.-** tenace, greoi, crud;
b.- atroce, domol, mofluz; **c.-** coşcogea, ditamai, doldora.

29.- Indicaţi forma corectă a adverb.:**a.-** *Participanţii la discuţii au fost puţini numeroşi.*
b.- *La deschidere au venit destui de mulţi studenţi.*
c.- *Suntem ferm convinşi că acţiunea noastră va reuşi.*

30.-Forma corectă de genitiv-dativ singular (articulată cu articol hotărât) a substant. *cunoştinţă* este: **a.-** cunoştinţei; **b.-** cunoştiinţei; **c.-** cunoştinţii.

31.- Alegeţi seria cu toate construcţiile verbale corecte: **a.-** el va face, el va ţinea;
b.- el va apărea, lui i-ar plăcea; **c.-** el va cade, el ar dispare.

32.- Indicaţi seria de substantive cu forme corecte de dativ-genitiv:
a.-neregulii,pieţei,laserelor;**b.-**neregulei,pieţii,laserilor;**c.-**
neregulei,pieţii,laserurilor.

33.- Norma literară actuală acceptă: **a.-** forma *derby*; **b.-** forma *derbi*; **c.-** ambele.

34.- Sunt corecte toate construcţiile din seria:
a.- *Cine poate acum să animeze atmosfera ? – De acolo poate să contracte diverse boli. – Ei îşi acordă instrumentele.*
b.- *Cine poate acum să anime atmosfera ? – De acolo poate să contracteze diverse boli. – Ei îşi acordează instrumentele.*
c.- *Cine poate acum să animeze atmosfera ?- De acolo poate să contracteze diverse boli. – Ei îşi acordă instrumentele.*

35.- Indicaţi forma corectă: **a.-** *Am vorbit cu băiatul a cărui părinţi sunt profesori.*
b.- *Am vorbit cu băiatul ai cărei părinţi sunt profesori.*
c.- *Am vorbit cu băiatul ai cărui părinţi sunt profesori.*

36.- Sunt greşite toate formele verbale de indicativ prezent, pers.a III-a sing. din seria:
a.-interferă, excedă, copie;**b.-** aderă, ignoră, palpită; **c.-**perturbă,prelevă,înfiripă.

37.- Alegeţi seria de forme adjectivale corecte:
a.- obeji, difuji, obtuji; **b.-** ursuji, mofluji, confuji; **c.-** dârji, treji, viteji.

38.- Alegeţi seria în care enunţurile sunt corecte:
a.- *Fii cuminte, nu fii trist ! Nu mai ştiu dacă se merită să fac un masterat.*
b.-*Fii cuminte, nu fi trist ! Nu mai ştiu dacă merită să fac un masterat.*
c.- *Fii cuminte, nu fi trist ! Nu mai ştiu dacă se merită să fac un masterat.*

39.- În contextul: *Nu se merită să te rişti, întrucât tot vouă vor pleca angajaţii.*,există:
a.- două greşeli; **b.-** trei greşeli; **c.-** patru greşeli.

40.- Alegeţi seria în care ambele enunţuri sunt corecte:
a.- *Bunăvoinţa femeii era aceiaşi de fiecare dată. Aceiaşi munţi cutreier, aceleaşi poteci străbat ca un pierde vară.*
b.- *Bună-voinţa femeii era aceeaşi de fiecare dată. Aceiaşi munţi cutreier, aleleaşi poteci străbat ca un pierde vară.*
c.- *Bunăvoinţa femeii era aceeaşi de fiecare dată. Aceiaşi munţi cutreier, aceleaşi poteci străbat ca un pierde-vară.*

41.- Alegeţi seria cu toate formele scrise corect: **a.-** spăsit, strangulat, spray, ştevie;
b.- spăşit, ştrangulat, şprei, stevie; **c.-** spăşit, ştrangulat, sprei, ştevie.

42.- Care din următoarele serii conţine numai forme verbale literare:
a.- să ţăcăne, să ciuruiască, să învârtă, el minte;
b.- să ţăcăne, să ciuruie, să învârtească, el minţeşte;
c.- să ţăcăneze, să ciuruie, să învârtă, el minte.

43.- Indicaţi seria de cuvinte scrise corect: **a.-** idee, epopeie, alee;
b.- moschee, maree, onomatopee; **c.-** acneie, orhideie, scânteie.

44.- Indicaţi seria corectă:
a.- *Administraţia Prezidenţială, Parlamentul României, Teatrul naţional;*
b.- *Arcul de Triumf, student la Drept, Palatul Parlamentului;*
c.- *guvernul României, Institutul de Lingvistică, Camera deputaţilor.*

45.- Alegeţi seria în care toate cuvintele sunt accentuate corect:
a.- taxi, butelie, călugăriţă, doctoriţă; **b.-** taxi, butelie, călugăriţă, doctoriţă;
c.- taxi, butelie, călugăriţă, doctoriţă.

46.- Sunt corect despărţite în silabe toate cuvintele din seria:
a.- e-chi-li-bris-ti-că, in-vi-o-la-bil, es-pla-na-dă;
b.-peh-li-van,cir-cum-spect,scul-ptu-ră;**c.-**sa-van-tlâc,port-ba-gaj,tran-spor-tat.

47.- Corectă este seria: **a.-** pix, ruxac, mixt; **b.-** pics, rucsac, micst; **c.-** pix, rucsac, mixt.

48.- Indicaţi în care variantă toate cuvintele sunt scrise corect:
a.- cafeină, afrodiziac, escava, frecvent; **b.-**cafeină,afrodiziac,excava, frecvent;
c.- cafeină, afrodiziac, escava, fregvent.

49.- Indicaţi seria care conţine formele accentuate corect ale următoarelor nume româneşti de familie:**a.-** Morariu, Olariu, Rotariu;**b.-** Morariu, Olariu, Rotariu;**c.-** ambele.

50.- Corect este: **a.-** precept; **b.-** percept; **c.-** ambele.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **b**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.cuv. *tele* nu este prefixoid în: *telegar, teleguţă, teleleu, telemea, telectual.*
2.- **b**.- Sensul adjectivului *parcimonios* = zgârcit, excesiv de econom.
3.- **c**.- Sunt pleonasme; *dar însă, vreo aproximativ, ne revedem din nou,vârful topului.*
4.- **b**.- Sunt perechi de sinonime numai în varianta indicată.
5.- **b**.- Sensul cuvântului *a lapida* = a omorî prin lovituri de pietre.
6.- **b**.- Cuvântul *morbid* = bolnăvicios.
7.- **a**.- Sunt sinonime în varianta indicată.
8.- **a**.- Sinonimul cuvântului *insolenţă* = atitudine necuviincioasă.
9.- **c**.- Antonimul cuvântului *productivitate* = ineficienţă.
10.- **b**.- Sensul cuvântului *a corobora* = a sprijini, a consolida, a confirma.
11.- **b**.- Sensul cuvântului *adagiu* = maximă;paronimul lui, *adagio* = ritm lent în muzică.
12.- **c**.- Toate cuvintele date sunt pleonasme.
13.- **b**.- Sensul cuvântului *a clama* = a striga cu voce ridicată.
14.- **c**.- Sunt sinonime numai în varianta indicată.
15.- **b**.- Antonimele cuvântului *antagonism* = unitate, coeziune, solidaritate.
16.- **b**.- Cuvântul *arbitrar* se referă la un gând sau o faptă produse la întâmplare sau abuziv, fără relaţie cu realitatea.
17.- **a**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.În celelalte variante,nu sunt arhaisme lexicale: *computer, dispecer, stres, filet* (neologisme), *hulub, ogheal* (reginalisme).
18.- **b**.- Sinonimul cuvântului *prudenţă* = precauţie.
19.- **a**.- O persoană care poate vorbi fără a mişca buzele şi gura se numeşte *ventriloc*.
20.- **c**.- Elementul de compunere *logie* = disciplină, ştiinţă.
21.- **c**.- Pluralul substantivului *vreme* este *vremuri* şi *vremi.*
22.- **b**.- Forma corectă a cuvintelor este în varianta indicată.
23.- **a**.- Substantivele date au forma de plural în varianta indicată.
24.- **b**.- Următoarele subst. abstracte denumesc însuşiri:*amabilitate,bunătate,frumuseţe.* În celelalte variante, nu denumesc însuşiri: *propagare, dreptate, rapiditate.*
25.- **a**.- Ambele enunţuri sunt corecte numai în varianta indicată.
26.- **b**.- Numai în varianta indicată există adjective cu sens superlativ.
27.- **c**.- Sunt corecte numai enunţurile din varianta **c**.
28.- **c**.- Sunt adjective invariabile numai în varianta indicată.
29.- **c**.- În celelalte variante, adverbele corecte sunt: *puţin numeroşi, destul de mulţi.*
30.- **a**.- Forma corectă este *cunoştinţei.* Se scrie cu doi i cuvântul *conştiinţei.*
31.- **b**.- Formele verbale corecte sunt în var. indicată. Sunt corecte verbele: *a apărea, a plăcea, a tăcea, a şine, a cădea, a dispărea.*
32.- **a**.- Formele corecte ale substantivelor în genitiv-dativ sunt în varianta indicată.
33.- **c**.- Ambele variante sunt corecte: şi *derby,* şi *derbi.*
34.- **b**.- Numai în varianta indicată toate construcţiile sunt corecte.
35.- **c**.- Forma corectă a frazei date este în varianta indicată.
36.- **a**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.

37.- **c**.- Formele corecte ale adjectivelor sunt în varianta indicată. În celelalte variante, formele corecte sunt: *obezi, difuzi, obtuzi, ursuzi, mofluzi, confuzi.*
38.- **b**.- Enunţurile corecte sunt în varianta indicată.
39.- **c**.- Forma corectă este: *Nu merită să rişti, întrucât tot vouă vă vor pleca angajaţii.*
40.- **c**.- Ambele enunţuri sunt corecte în varianta indicată.
41.- **a**.- Formele corecte sunt în varianta indicată: *spăsit, strangulat.*
42.- **a**.- Formele verbale corecte sunt în varianta indicată.
43.- **b**.- Cuvintele scrise corect sunt în varianta indicată.În celelalte variante, se scriu corect: *idee, epopee, alee, acnee, orhidee.*
44.- **b**.- În celelalte variante, se scriu corect: *Teatrul Naţional, Guvernul României, Camera Deputaţilor.*
45.- **a**.- Sunt accentuate corect numai în varianta indicată.
46.- **a**.- În celelalte variante, se despart corect: *pe-hli-van, sculp-tu-ră, sa-vant-lâc.*
47.- **c**.- Cuvintele sunt scrise corect în seria indicată.
48.- **b**.- Sunt scrise corect numai cuvintele din varianta indicată.
49.- **a**.- Substantivele proprii date se accentuează în două feluri.
50.- **a**.- Cuvântul scris corect este în varianta indicată.

Școala de Agenti de Jandarmi – Drăgășani - 2017

Subiecte

1.- Indică seria în care numele sunt corect ordonate alfabetic:
a.- Tatu L. Elena, Toma T. Ion, Tufă I. Vasile, Turcu I. Ioan;
b.- Solcan B. Călin, Suditu C. Costel, Sava I. Vasile, Săvuică V. Irina;
c.- Mareş R. Radu, Maga C. Ana, Munteanu B. Ionel, Mihoc C. Sandu;
d.- Radu B. Victor, Roman I. Livia, Rusu G. Oana, Robu T. Marilena.

2.- Cuvântul *cordial* este în antonim cu: **a.-**prietenos; **b.-**afectuos; **c.-**ostil; **d.-**tandru.

3.- Alege seria în care nu există decât forme corecte ale numeralelor:
a.- optsprezece, al şaptilea, amândorora; **b.-** paisprezece, al nouălea, amândurora;
c.- şaptisprezece, paisprezece, al optilea; **d.-** a nouăzecia, amândoi, cinsprezece.

4.- Sunt derivate cu prefixul *co-* următoarele cuvinte din seria:
a.- coechipier, colocatar, colecist, corepetitor, conaţional;
b.- colocatar, conaţional, colnic, colocviu, colegiu;
c.- coautor, corepetitor, colocatar, coechipier, conaţional;
d.- corepetitor, coautor, colindător, colocatar, colibri.

5.- Alege varianta corectă: **a.-** dusu-te-ai, du-su-sa; **b.-** du-s-u-te-ai, dusu-s-a;
c.- dusu-te-ai, dusu-s-a; **d.-** dus-u-te-ai, du-su-s-a.

6.- Alege sensul corect asociat neologismului *gratitudine*:
a.- graţiere; **b.-** gratinare; **c.-** gratulaţie; **d.-** recunoştinţă.

7.- Sensurile cuvintelor *persuasiv* şi *pertinent* sunt, în ordine:
a.- neconvingător – penetrant; **b.-** pătrunzător – cumnte;
c.- convingător – potrivit; **d.-** penetrant – impertinent.

8.- Sensul locuţiunii verbale *a forţa nota* este: **a.-** a o scrânti; **b.-** a exagera;
c.- a se descurca; **d.-** a înşela.

9.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Desigur că ne vom întâlni la mare.*, este:
a.- adverb predicativ, predicat verbal; **b.-** adverb de mod, ume predicativ;
c.- adverb de mod, c.c. mod; **d.-** adverb de mod, fără funcţie sint.

10.- Există construcţii pleonastice în seria:**a.-**costum de haine,lihnit de foame,ospiciu;
b.- alegere electorală, sânge în alcool, bestseller de succes;
c.- adiere de vânt, alcoolemie în sânge, a aduce aportul;
d.- caligrafie frumoasă, dune de nisip, folclor.

11.- În exemplele: *Sunet clar; Sună clar; Clar de lună.*, cuvintele subliniate sunt:
a.- adverb, adverb, substantiv; **b.-** adjectiv, adverb, substantiv;
c.- adverb, adjectiv, substantiv; **d.-** adjectiv, adjectiv, substantiv.

12.- În propoziţia: *Sunt unii oameni buni şi senini.*, există: **a.-** cinci părţi de propoziţie;
b.- două părţi de prop.; **c.-** trei părţi de prop.; **d.-** patru părţi de propoziţie.

13.- Predicatul prop. *Intenţia lui era de a-l preveni asupra pericolului iminent.*, este:
a.- era de a preveni; **b.-** era; **c.-** era de a-l preveni; **d.-** era a preveni.

14.- În propoziţiile: *Din pricina alor tăi am ratat* şi *Din cauza lui am ratat.*, există:
a.-1c.c.cauză în D.;**b.-**un c.indirect în Ac.; **c.-**un c.c.cauză în G.; **d.-**un atr.adj.,Ac.

15.- Indică interpretarea corectă pentru cuvintele subliniate din enunţul: *Deasupră-mi luceşte Carul-Mare.* **a.-** prepoziţie + pron. personal în Ac.;**b.-** adverb + pron.pers. în D.;
c.- adverb + pronume personal în G.; **d.-** prepoziţie + pronume personal în D.

16.- În enunţurile: *Ei sunt veniţi acum. Geamul este deschis brusc. E primăvară pe câmpie.*, verbul *a fi* are următoarele valori morfologice:**a.-**auxiliară,copulativă, predicat.;
b.-predic.,copulativă,predicativ;**c.-**copulativă,auxil.,predic**d.**copul.,auxil.,predicat.

17.- Indicaţi valoarea morfologică a cuv. subliniat din anunţul: *A obţinut un câştig întreit.*
a.-numeral ordinal;**b.-**num.card.propriu-zis;**c.-**num.distributiv;**d.**num.multiplic.

18.- Sunt corect scrise toate cuvintele din seria:
a.- bleumarin, benoclu, creind, marşarier, trezi;
b.- bleumaren, benoclu, creând, marşalier, treji;
c.- bleumarin, binoclu, creând, marşarier, treji;
d.- bleomarin, binoclu, creind, marşarier, treji.

19.- Sunt corecte toate formele de genitiv-dativ ale substantivelor din seria:
a.- corabiei, ţigăncii, ţărăncii, feşii; **b.-** corăbiei, ţigancei, ţărăncii, feşei;
c.- corăbii, ţăgăncii, ţărăncii, feşii; **d.-** corabiei, ţigăncii, ţărancei, feşei.

20.- Precizează numărul de propoziţii din fraza: *S-a aflat unde şi de cine a fost ucis.*
a.- două; **b.-** trei; **c.-** patru; **d.-** cinci.

21.- În enunţul: *Era harnic, frumos şi protejat.*, există: **a.-**un predicat nom. şi un pred.vb.;
b.- două pred.nominale;**c.-**un predicat verbal; **d.-**un pred.nom.cu nume pred.mult.

22.- În enunţul: *Vino, stimate domn !* cuvintele subliniate sunt în cazul:
a.- nominativ, acuzativ;**b.-** nomin.,vocativ; **c.-** vocativ, nomin.; **d.-** vocativ.vocat.

23.- În enunţurile: 1.- *Un copil joacă mingea.* 2.- *Un bărbat şi două femei trec strada.* 3.- *Un băiat aleargă, altul stă.*, cuvântul subliniat este: **a.-** articol nehot. în toate enunţurile;
b.- articol nehotărât în 1 şi 2; adjectiv pronominal nehotărât în 3;
c.- articol nehot. În 1; numeral cardinal în 2; adjectiv pronominal nehotărât în 3;
d.- numeral cardinal în 1 şi 2; articol nehotărât în 3.

24.- Indică seria care conţine numai prepoziţii specifice pentru cazul dativ:
a.- împrejurul, de-a latul, mulţumită; **b.-** graţie, conform, contrar;
c.- contrar, conform, înaintea; **d.-** deasupra, datorită, graţie.

25.- Cuvântul subliniat din enunţul: *amera ei era luminoasă.*, este:
a.- pronume posesiv în G.; **b.-** pron.pers.în G.; **c.-** adj.pron.în D.; **d.-**pron.pers.,D.

26.- Nu poate urma subordonată subiectivă după regenta: **a.-** *Condiţia ar fi...*
b.- *Se pare...* **c.-** *Mi-ar plăcea...* **d.-** *Probabil că...*

27.- Precizează felul subordonatei din fraza: *Cine seamănă vânt culege furtună.*
a.- subiectivă; **b.-** compl. directă; **c.-** compl. indirectă; **d.-** predicativă.

28.- Predicatul din enunţul: *Haidem şi noi în codrul verde.*, este exprimat prin:
a.- interjecţie pred.; **b.-**verb pred.,imperativ; **c.-**adv.predicativ; **d.-**verb pred.,indic.

29.- Este corectă despărţ. în silabe:**a.-**ge-o-gra-fi-e;**b.-**boj-de-u-că;**c.-**fi-i-că;**d.-**pia-ni-nă.

30.- Sunt corecte imperativele din seria: **a.-** *Nu aduce ! Nu apărea ! Nu taci !*
b.-*Nu adu! Nu apari! Nu fi!* **c.-***Nu adu! Nu apari! Nu zi!*
d.-*Nu aduce ! Nu apărea ! Nu zice !*

31.- Precizaţi câţi diftongi sunt în enunţul: *E preocupat cui i-a dat şi cine-a câştigat.*
a.- patru; **b.-** unu; **c.-** doi; **d.-** trei.

32.- Identifică seria care conţine nume corecte de locuitori:
a.- Arad – arădani, Giurgiu–giurgeni, Mangalia– mangalioţi, Geneva – genevezi;
b.- Arad–arădeni,Giurgiu–giurgiuveni,Mangalia–mangalioţi, Geneva –genevezi;
c.- Arad–arădani,Giurgiu–giurgiuveni,Mangalia – mangalezi, Geneva – genovezi;
d.- Arad– arădeni, Giugiu – giurgeni, Mangalia – mangalioţi, Geneva – genovezi.

33.- Adjectivul pronominal de întărire este corect acordat în enunţul:
a.- *Maria înseşi citeşte.* **b.-***Mariei înseşi îi dau o carte.*
c.-*Pe noi fetele înşine ne cheamă.* **d.-***Ele însevă vă văd.*

34.- Există numai ortograme corecte în seria: **a.-** mi-o, m-ie, s-ar, sau, mii;
b.- s-au,ne-ar,de-al,ţi-ai,mi-i; **c.-**ţi-ar,nie,sau,la-ş,mii; **d.-**de-a, var, sa-r,mi-i, mi-l.

35.- Sunt antonime cuv.:**a.-**vesel-trist,bogat–sărac;**b.-**ilogic–nelogic,apolitic-nepolitic;
c.- a datora – a datori, complement – compliment; **d.-** locaş-lăcaş,profund-adânc.

36.- Verbul *a fi* din enunţul: *Aşa a fosdt să fie.,* este: **a.-** verb copulativ, verb predicativ;
b.- verb copulativ; **c.-** verb predicativ; **d.-** verb predicativ, verb predicativ.

37.- Există o propoziţie simplă în varianta: **a.-** *Bate vântul cu putere.*
b.- *Citesc cartea.* **c.-** *E toamnă.* **d.-** *Sunt aici.*

38.- Cuvântul *solicitudine* înseamnă: **a.-** rugăminte;**b.-**generozitate; **c.-** izolare; **d.-** apel.

39.- Conţine sufix adjectival diminutival sintagma: **a.-** fecioraşul mamei; **b.-** căluţul meu;
c.- drăguţica lui; **d.-** frumuşică fată.

40.- În fraza: *Unde n-am vorbit cu el, s-a supărat.,* propoziţia secundară este:
a.- cauzală; **b.-** temporală; **c.-** circ. de loc; **d.-** modală.

41.- În propoziţia: *Ai tăi sunt copiii.,* pronumele are funcţia sintactică de:
a.- subiect; **b.-** atribut pronominal; **c.-** compl.direct; **d.-** nume predicativ.

42.- În fraza: *Cine se scoală de dimineaţă departe ajunge.,* virgula între propoziţii este:
a.- obligatorie; **b.-** facultativă; **c.-** interzisă; **d.-** opţională.

43.- Propoziţia subordonată din enunţul: *Aceasta este cartea pe care o citesc.,* devine, prin contragere: **a.-** atribut; **b.-** compl. direct; **c.-** subiect; **d.-** predicat.

44.- Din familia lexicală a cuvântului *piatră* fac parte:
a.- Pietroasele, picant, picanterie; **b.-** pietros, pietrar, împietrire;
c.- picaresc, pilastru, pietricică; **d.-** piastru, a împietri,Petrescu.

45.- Sunt compuse toate prepoziţiile din seria:
a.- deasupra, în jurul, contra; **b.-** din cauza,până la,cu tot cu;
c.-împreună,graţie,din pricină că; **d.-**de pe la,pe lângă.

46.- Sunt adversative toate conjuncţiile din seria:
a.- dar, iar, însă; **b.-** şi, nici, precum şi; **c.-** de,deci,aşadar; **d.-** ori, sau, fie.

47.- În sintagma: *domeniu lucrativ*, cuvântul *lucrativ* are sensul de:
a.- inedit; **b.-** de lucru; **c.-** pentru lucrători; **d.-** profitabil.

48.- În exemplele: 1.- *Ne ducem.* 2.- *Ne cheamă.* 3.- *Ne doare.* 4.- *Ne spălăm.*, pronumele sunt: **a.-** reflexive (1,4),personale (2,3); **b.-** personale (1,4), reflexive (2,3)
c.- reflexiv (1),personale (2, 3, 4); **d.-**reflexive(1,3),personale(2,4).

49.- Fac parte din vocabularul fundamental toate cuvintele din seria:
a.- floare, mână, feoiețe, cvoajă; **b.-** pâine, femeie, casă, marţi;
c.- han, ceaţă, vară, sarma; **d.-** voievod, măr, izvor, soră.

50.- În propoziţia: *M-a cuprins dorul de ai săi.*, pronumele posesiv este:
a.- atribut adjectival în genitiv; **b.-** atribut pronominal în acuzativ;
c.- complement indirect în acuzativ; **d.-** compl. indirect în dativ.

51.- Au omofone cuvintele: **a.-**neam,nor,ii;**b.-**sar,ţine,vii; **c.-** nor,voi,vas; **d.-**sale,pun,nul.

52.- În enunţul: *Care este numărul tău de telefon?,* cuvântul subliniat este:
a.- subiect; **b.-** nume predicativ; **c.-** c.c.mod; **d.-** atribut pronominal.

53.- Precizează câte dintre următoarele subst. sunt articulate: *caii, copiii, arbitri,colegi, fluturii:* **a.-** niciunul; **b.-** toate; **c.-** două; **d.-** trei.

54.- În exemplele: 1.- *Lunea aceasta n-am fost acasă.* 2.- *Lunea merg la cumpărături.* 3.- *În fiecare luni a stat acasă.,* cuvântul subliniat este:
a.- adverb de timp în toate enunţurile; **b.-** substantiv în Ac, în toate enunţurile;
c.- adverb de timp(2),subst.în Ac.(1 şi 3);**d.-**substantiv în cazul N. în toate enunţ.

55.- Cuvântul *unde* este conjuncţie în enunţul: **a.-** *Unde era obosit, s-a culcat.*
b.- *Vino unde vrei.* **c.-** *N-are unde sta.* **d.-** *Unde a ajuns, nu-i place.*

56.- Sunt omografe toate cuvintele din seria:
a.- sufragiu / sufragiu, mijloc / mijloc, caracter / caracter;
b.- paralele paralele, bară / bară, imobil / imobil;
c.- profesor / profesor, vestibul / vestibul, tipic / tipic;
d.- puber / puber, ţarină / ţarină, antic / antic.

57.- Precizează seria cu acord corect: **a.-** nişte băieţi ai cărui prieteni;
b.- o floare ale cărei petale; **c.-** un manual ale cărei foi; **d.-** o fată ai cărui părinţi.

58.- Cuvânttul *astfel* din propoziţiile: 1.- *Astfel e omul.* 2.- *Astfel de oameni, da.* 3.- *Astfel să vorbeşti.,* are valorile:**a.-**adj.; **b.-**1,3 adj.2 adv.; **c.-**1,2 adj.,3 adv.; **d.-**2,3 adv.,1.adverb.

59.- În fraza: *Să citească şi să alerge era plăcerea lui.,* există:
a.- o propoziţie predicativă şi una subiectivă; **b.-** două propoziţii subiective;
c.- două propoziţii modale: **d.-** două propoziţii predicative.

60.- Forma neologică a numeralului multiplicativ format de la numeralul cardinat *trei* este: **a.-** câteşitrei; **b.-** întreit; **c.-** tustrei; **d.-** triplu.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **a.-** Ţinând cont de ordinea corectă alfabetică, stabilim prima literă a cuvintelor, apoi a doua literă, a treia literă etc.: *Tatu, Toma, Tufă, Turcu.*

2.- **c.-** Antonimul cuvântului *cordial* = ostil.

3.- **b.-** Numai în varianta indicată sunt scrise corect toate numeralele.

4.- **c.-** Dând la o parte prefixul, să rămână cuvânt cu înţeles: *co-autor,co-repetitor,co-locatar, co-echipier, co-naţional.* În celelalte variante, nu sunt derivate cu prefixul *co-*: *colecist, colnic, colocviu, colegiucolindător, colibri.*

5.- **c.-** Aici sunt formele inverse ale cuvintelor: *te-ai dus* şi *s-a dus.* Prin inversare, se leagă prin cratimă şi apare vocala de legătură *u*: *dusu-te-ai, dusu-s-a.*

6.- **d.-** Sensul neologismului *gratitudine* = recunoştinţă.

7.- **c.-** Sensul cuvintelor: *persuasiv* = convingător; *pertinent* = potrivit.

8.- **b**.- Locuţiunea verbală *a forţa nota* = a exagera.

9.- **a**.- **De reţinut**: adverbe predicative: *poate, pesemne, sigur, desigur, probabil, negreşit, fireşte, aproape, bineînţeles, pasămite, noroc* + locuţiuni adverbiale: *cu siguranţă, fără îndoială, fără doar şi poate, cu certitudine, de bună seamă, în mod cert / clar / evident / sigur* – urmate de conjuncţiile *că* sau *să* devin **predicate verbale** şi cer obligatoriu o propoziţie subiectivă. Dacă aceste adverbe şi loc.adverbiale sunt despărţite prin virgulă de restul propoziţiei, devin adverbe sau locuţiuni adverbiale incidente fără funcţie sintactică; dacă nu sunt despărţite prin virgulă şi nu sunt urmate de conjuncţiile *că* sau *să* – sunt adverbe sau locuţiuni adverbiale de mod cu funcţia de complem. circumstanţial de mod.

10.- **b**.- Sunt construcţii pleonastice în varianta indicată. În celelalte variante nu sunt pleonasme: *costum de haine, lihnit de foame, ospiciu, adiere de vânt, folclor.*

11.- **b**.- Analiza cuv. subliniate din exemplele: *Sunet clar*(adjectiv cu funcţia de atribut adjectival); *Sună clar* (adverb cu funcţia de c.c.mod); *Clar de lună* (subst.).

12.- **d**.- În enunţul: *Sunt unii oameni buni şi senini.*,părţile de propoziţie sunt: *sunt* =predicat verbal (are sensul de *există*) + *unii* = atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal nehotărât + *oameni* = subiect exprimat prin substantiv + *buni şi senini* = atr. adjectival multiplu exprimat prin două adjective variabile.

13.- **a**.- Predicatul propoziţiei date este *era de a preveni* = predicat nominal format din verbul copulativ *era* şi nmele predicativ *de a preveni* exprimat prin verb la infinitiv prezent precedat de prepoziţie.

14.- **c**.- În propoziţiile: *Din pricina alor tăi am ratat* şi *Din cauza lui am ratat.*, cuvintele subliniate au funcţia de c.c.cauză exprimate prin pronume posesiv în genitiv precedat de loc.prepoziţională specifică genitivului, iar al doilea este exprimat prin pron. personal în G. precedat de loc. prepoziţională specifică G.

15.- **d**.- În propoziţia: *Deasupra-mi luceşte Carul-Mare.*, cuv. subliniate îndeplinesc funcţia de c.c.loc exprimat prin pronume personal în dativ. **De reţinut**: pronumele personale, forme neaccentuate, despărţite prin cratimă de prepoziţii şi locuţiuni prepoziţionale specifice genitivului au funcţia cerută de întrebare exprimat prin pronume personal în dativ, iar prepoziţiile şi loc.prepoziţionale specifice genitivului trec în dativ (excepţie).

16.- **c**.- Analiza verbului *a fi* din exemplele date: *Ei sunt veniţi acum:* predicat nominal, deci verbul *a fi* este copulativ + *Geamul este deschis brusc:* predicat verbal exprimat prin verb predicativ la diateza pasivă, deci verbul *a fi* este verb auxiliar + *E primăvară pe câmpie:* predicat verbal exprimat prin verb predicativ (substantivul *primăvară* are funcţia de subiect), deci verbul *a fi* are valoare predicativă.

17.- **d**.- Cuvântul *întreit* are funcţia de atr. adj. exprimat prin numeral multiplicativ cu valoare adjectivală.

18.- **c**.- Sunt scrise corect numai cuvintele din varianta indicată.

19.- **a**.- Formele corecte de genitiv-dativ sunt în varianta indicată.

20.- **b**.- Delimitarea şi felul prop.: *S-a aflat* [1]*/(PP) unde (a fost ucis)*[2]*/(SB) şi de cine a fost ucis.*[3]*/(SB).* În propoziţia nr. 2 se subînţelege predicatul.

21.- **a**.- Delimitarea propoziţiilor:*Era harnic, frumos* [1]*/(PP) şi (era) protejat* [2]*/(PP).*În prima propoziţie avem predicat nominal cu nume predicativ multiplu, iar în a

doua propoziţie avem predicat verbal exprimat prin verb la diateza pasivă (era protejat de către cineva – cu verbul auxiliar subînţeles).

22.- **d**.- Cuvintele *stimate domn* sunt în vocativ: primul are funcţia de atribut adjectival în vocativ, iar al doilea este substantiv în vocativ fără funcţie sintactică.

23.- **c**.- În primul enunţ: *Un copil joacă mingea.*, cuv. subliniat este articol nehotărât; în al doilea enunţ: *Un bărbat şi două femei trec strada.*, cuvântul subliniat este numeral cardinal cu valoare adjectivală şi funcţia de atribut adjectival; în al treilea enunţ: *Un băiat aleargă, altul stă.*, deoarece este în combinaţie cu alt pron. nehotărât,cuv.subliniat este adj. pron. nehotărât cu funcţia de atr. adj..

24.- **b**.- Prepoziţiile specifice cazului D. sunt: *graţie, mulţumită, datorită, potrivit, conform, contrar, asemenea, aidoma* – urmate de un subst., pronume sau numeral în dativ.

25.- **b**.- În enunţul: *Camera ei era luminoasă.*, cuvântul subliniat este pronume personal în genitiv cu funcţia de atribut pronominal.

26.- **a**.- Numai după regenta: *Condiţia ar fi...* urmează propoziţie predicativă, nu subiectivă. În celelalte variante, verbele impersonale cer propoziţii subiective.

27.- **a**.- Delimitarea şi felul prop.: *Cine seamănă vânt* [1]*/(SB) culege furtună.*[2]*/(PP).*

28.- **a**.- În enunţul: *Haidem şi noi în codrul verde.*, cuvântul subliniat este pred. verbal exprimat prin interjecţie predicativă.

29.- **a**.- În celelalte variante, se despart corect: *boj-deu-că, fii-că, pi-a-ni-nă.*

30.- **d**.- Sunt corecte formele de imperativ din varianta indicată.

31.- **a**.- În enunţul: *E preocupat cui i-a dat şi cine-a câştigat.*, diftongii sunt: *e(ie), cui, i-a* (diftong cu cratimă), *ci-ne-a* (diftong cu cratimă).

32.- **b**.- Sunt corecte numele de locuitori din varianta indicată.

33.- **b**.- **De reţinut**: când în faţa pronumelui de întărire este un substantiv sau alt pronume în genitiv-dativ, forma corectă pentru feminin singular este: *însemi, înseţi, înseşi.*

34.- **b**.- Numai în varianta indicată sunt ortograme corecte.

35.- **a**.- Sunt antonime corecte numai în varianta indicată.

36.- **c**.- Verbul *a fi* din enunţul: *Aşa a fost să fie.*, are valoare predicativă şi sensul de *a se întâmpla.*

37.- **c**.- Propoziţia simplă este formată din subiect şi predicat sau numai din predicat. *E* = predicat verbal + *toamnă* = subiect. În celelalte variante sunt şi complemente: *cu putere* = c.c.mod, *cartea* = compl. direct, *aici* = c.c.loc.

38.- **b**.- Sensul cuvântului *solicitudine* = grijă, generozitate.

39.- **d**.- Este adjectiv diminutival numai cuv. *frumuşică (fată).*Cuvântul *drăguţica*, urmat de pronume devine substantiv.

40.-**a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor:*Unde n-am vorbit cu el,*[1]*/(CZ) s-a supărat.*[2]*/(PP).* Adverbul *unde* are sensul de *deoarece* şi devine conjuncţie subordonatoare.

41.- **d**.- În enunţul: *Ai tăi sunt copiii.*, predicatul nominal este *ai tăi sunt* – format din verb copulativ şi nume predic. exprimat prin pron. posesiv (*copiii* = subiect).

42.- **c**.- Propoziţia subiectivă nu se desparte prin virgulă de regentă. **Excepţie**: când propoziţia regentă are subiect exprimat **numai prin pronume demonstrativ**,

propoziţia subiectivă se desparte prin virgulă: *Cine se scoală de dimineaţă, [1]/(SB)* ***acela*** *ajunge departe.2/(PP).*

43.-**a**.- Delimitarea şi felul propoz.:*Aceasta este cartea[1]/(PP) pe care o citesc.[2]/(AT).* Orice prop. subordonată se contrage în partea de propoziţie corespunzătoare.

44.- **b**.- În celelalte variante, nu fac parte din familia lexicală a cuv. *piatră*: *picant, pilastru, picanterie, picaresc Petrescu.*

45.- **d**.- Numai în varianta indicată sunt prepoziţii compuse.

46.- **a**.- Conjuncţiile adversative sunt: *dar, iar, însă, ci, ba, or.*

47.- **d**.- Sensul cuvântului *lucrativ* = profitabil.

48.- **d**.- Formele neaccentuate ale pron. pers. de persoanele I şi a II-a sg. şi pl. devin reflexive numai dacă se acordă în număr cu verbul (1, 3–reflexive, 2,4 pers.).

49.- **b**.- Vocabularul fundamental (fondul principal lexical) cuprinde numai cuvinte simple, vorbite curent şi înţelese de toţi românii.

50.- **b**.- În enunţul: *M-a cuprins dorul de ai săi.*, cuv. subliniate au funcţia de atribut pronominal în acuzativ exprimat prin pronume posesiv precedat de prepoziţie.

51.- **a**.- Omofonele sunt cuvinte care se scriu diferit, dar se pronunţă la fel: *neam / ne-am (dus), nor / n-or (mai fi), ii (pluralul de la ie) / i-i (drag de tine).* În celelalte variante, nu pot fi omofone: *ţine, vas, sale, pun.*

52.- **b**.- În enunţul: *Care este numărul tău de telefon ?*cuvântul subliniat are funcţia de nume predicativ şi formează predicatul nominal cu verbul copulativ (substantivul *numărul*, fiind articulat cu articol hotărât, are funcţia de subiect).

53.- **d**.- Sunt articulate numai substantivele: *caii, copiii, fluturii.* Celelalte substantive au forma articulată: *ouăle, arbitrii, colegii.*

54.- **c**.- **De reţinut**: cuvintele care denumesc anotimpuri, zilele săptămânii sau momente ale zilei sunt: - substantive – când au funcţia de subiect; - devin adverbe de timp – când au funcţia de c.c.timp; - sunt subst. în Ac. – când au funcţia de c.c.timp, dar au lângă ele un atribut sau au prepoziţii (*lunea aceasta, fiecare luni*).

55.- **a**.- Adverbul *unde* devine conjuncţie subordonatoare fără funcţie sintactică atunci când introduce o subordonată cauzală şi are sensul de *deoarece.*

56.- **b**.- Omografele sunt cuvintele care se scriu identic, dar se pronunţă diferit în funcţie de accent şi au sensuri diferite: *paralele* (la sport) / *paralele(*bani), *bară / bară, imobil / imobil.* Se accentuează corect: *caracter.*

57.- **b**.- Acordul se face astfel: art. posesiv se acordă în gen şi număr cu substantivul din dreapta, iar pronumele relativ cu substantivul din stânga: *o floare ale cărei petale.* În celelalte variante, acordul este: *nişte băieţi ai căror prieteni, un manual ale cărui foi, o fată ai cărei părinţi.*

58.- **c**.- Primele două cuvinte subliniate sunt adjec. (primul este nume predicativ, al doilea este atribut adjectival), iar ultimul este adverb de mod / c.c.mod.

59.- **d**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Să citească [1]/(PR) şi să alerge [2]/(PR) era plăcerea lui.[3]/(PP).* **De reţinut**: dacă în faţa verbului *a fi* este o propoziţie (sau două în raport de coordonare) şi după verbul *a fi* este un substantiv articulat cu articol hotărât, substantivul are funcţia de subiect, verbul *a fi* devine predicat nominal incomplet, iar cele două propoziţii sunt predicative. Forma corectă este: *Plăcerea lui era [1]/(PP) să citească [2]/(PR) şi să alerge.[3]/(PR).*

60.- **d**.- Forma neologică a numeralului multiplicativ *trei* este *triplu*.

Şcoala de Agenţi de Jandarmi – Fălticeni – 2017

Subiecte

1.- Care dintre următoarele serii conţine doar vocale: **a.-** a, c, e, g, h, i, o;
b.- a, c, i, o, j, p, l; **c.-** a, k, n, l, s, i, o; **d.-** a, ă, î, e, i, o, u.

2.- Face parte din vocabularul fundamental următorul cuvânt:
a.- analgezic; **b.-** citoplasmă; **c.-** frate; **d.-** artilerie.

3.- Care este sensul cuv. *incipient*: **a.-**intermitent; **b.-**intermediar; **c.-**iniţial; **d.-**inatacabil.

4.- Care dintre următoarele serii conţin doar omonime: **a.-** ban – ban, acele – acele;
b.- fiabil – friabil, leu– leu;**c.-**bun–rău,veselă–veselă; **d.-** nea-omăt,bancă-bancă.

5.- Sinonimul cuvântului *anxietate* este:**a.-**invidie; **b.-** nelinişte; **c.-**orgoliu; **d.-**exuberanţă.

6.- Care dintre următoarele cuvinte este derivat parasintatic:
a.- înmugurit; **b.-** dezechilibru; **c.-** savantlâc; **d.-** astfel.

7.- Este corect enunţul:**a.-***N-am decât numai un apartament.* **b.-** *Am decât un apartament.*
c.- *N-am decât doar un apartament.* **d.-** *N-am decât un apartament.*

8.- Care dintre următoarele serii conţine doar arhaisme:
a.- postelnic, amfitrion, elucubraţie; **b.-** pârcălab, hatman, vornic;
c.- albie, inerent, paharnic; **d.-** stolnic, urmaş, amabil.

9.- Există pleonasm în seria: **a.-***Ploaia cădea în averse.*
b.-*Cine nu-şi vede de treabă îl cert.*
c.- *Am reevaluat din nou dosarul candidatului.*
d.- *Şoferul avea o alcoolemie mare.*

10.- Care cuvânt este potrivit pentru completarea expresiei *a călca în...*
a.- noroi; **b.-** strâchini; **c.-** groapă; **d.-** şanţ.

11.- Sunt scrise corect toate cuvintele din seria:
a.- noi agreăm,ei creează,ei se situează;**b.-** noi agreiăm, ei crează, ei se situează;
c.- noi agreeăm,ei creiază,ei se situiază;**d.-** noi agreăm, ei creează, ei se situiază.

12.- Substantivul din enunţul: *Graţie colegei mele am reuşit.,* este în cazul:
a.- nominativ; **b.-** acuzativ; **c.-** genitiv; **d.-** dativ.

13.- În care dintre enunţurile următoare există un substantiv provenit prin conversiune:
a.- *Mă entuziasmează atitudinea ta.* **b.-** *Binele făcut se întoarce.*
c.- *Tu ai păreri de rău.* **d.-** *Toamna se numără bobocii.*

14.- În care dintre următoarele enunţuri adjectivul este în acuzativ:
a.- *Băiatul inteligent reuşeşte.* **b.-** *Am o părere aidoma fetei înalte.*
c.- *Îl văd pe colegul scund.* **d.-** *Din cauza vremii nefavorabile, am întârziat.*

15.- În enunţul: *Propunerea ta este interesantă.,* adjectivul *interesantă* are funcţia de:
a.- nume predicativ; **b.-** atribut adjectival; **c.-** c.c.mod; **d.-** c.indirect.

16.- Recunoaşteţi enunţul cu num. distributiv:**a.-** *Al doilea strigă.* **b.-***Ambii au răspuns.*
c.-*Doi sportivi s-au calificat în faza superioară.***d.-***Poliţiştii patrulează câte doi.*

17.- În care dintre următoarele enunţuri este un pronume interogativ cu funcţia de c.indirect: **a.-***Pe cine crezi?* **b.-***Cui i-ai trimis mesaj ?* **c.-***Cine te-a trimis?***d.-***Cine eşti tu?*

18.- Partea de vorbire *ai mei* din enunţul: *Ai mei au plecat în excursie.,* este:
a.- adj. pron. posesiv; **b.-** pronume poes.; **c.-** pron.posesiv; **d.-** pron.demonstr.

19.- În care dintre următoarele enunţuri este realizat corect acordul adj.pron.de întărire:
a.- *Tu însuţi ai fost apreciat de colegi.* **b.-** *Tu însuşi ai fost apreciat de colegi.*
c.- *Tu înseţi ai fost apreciat de colegi.* **d.-** *Tu înseşi ai fost apreciat de colegi.*

20.- În care dintre următoarele enunţuri există un verb la diateza pasivă:
a.- *Îl chem pe inginer să identifice problema.*
b.- *Ea este înştiinţată de medic că va avea un copil.*
c.- *Ei se ceartă des.* **d.-** *Ea este interesată de a ajunge medic.*

21.- În enunţul: *Ajungând la şcoală, s-a apucat de şters tabla.,* verbele subliniate sunt la modurile: **a.**-infinitiv,participiu; **b.**-gerunziu,infin.; **c.**-gerunziu,supin; **d.**-indic.,participiu.

22.- Identificaţi seria care conţine doar locuţiuni prepoziţionale:
a.- de la, în caz că, în faţa; **b.-** din cauza, în jurul, de-a lungul;
c.- pe la, în ipoteza că, în spatele; **d.-** în concluzie, măcar că, chiar dacă.

23.- Interjecţia din enunţul: *Hai la film !* are funcţia sintactică de:
a.- nume predicativ; **b.-** subiect; **c.-** nu are funcţie sintactică; **d.-** predicat verbal.

24.- În enunţul: *Îl cunosc de mic.,* adjectivul are funcţia sintactică de:
a.- c.c.timp; **b.-** compl. indirect; **c.-** subiect; **d.-** c.c.cauză.

25.- Identificaţi enunţul în care există un adverb relativ: **a.-** *Bine că le ştii tu pe toate.*
b.-*Am aflat cine locuieşte aici.***c.-***Cândva era tânăr.* **d.-** *Nu ştiu cum este oraşul.*

26.- Substantivul evidenţiat din enunţul: *Mi-e teamă de insecte.,* are funcţia sintactică de:
a.- nume predicativ; **b.-** subiect; **c.-** compl. direct; **d.-** compl. indirect.

27.- Există un complement indirect în enunţul: **a.-** *Mă gândesc la vacanţă.*
b.- *Se întorc de la munte.* **c.-** *Am văzut-o pe colega mea.*
d.- *Cartea de la el s-a pierdut.*

28.- Propoziţia subordonată din fraza: *Se gândea să-l sune.,* este:
a.- subiectivă; **b.-** predicativă; **c.-** compl. directă; **d.-** compl.indirectă.

29.- Conjuncţia subordonatoare *deşi* poate introduce o subordonată:
a.- cauzală; **b.-** modală; **c.-** condiţională; **d.-** concesivă.

30.- În enunţul: *Aşteaptă-mă până vin !* există o subordonată: **a.**-SB; **b.**-AT; **c.**-CT;**d.**-CZ.

31.- Un hiat este format din: **a.-** două vocale alăturate aflate în aceeaşi silabă;
b.- două vocale alăturate aflate în silabe diferite;**c.-** două semivocale şi o vocală;
d.- două vocale şi o semivocală.

32.- Face parte din vocabularul fundamental următoarele cuvintele: **a.**-astmatic;
b.-eprubetă; **c.**-trend; **d.**-masă.

33.- Care dintre următ. serii conţine doar antonime:
a.-stol/stor,complement/compliment; **b.**-egal/inegal,lipsă/prezenţă;
c.-bogăţie/belşug,stea/astru; **d.**-indolent/leneş,şal/mat.

34.- Antonimul cuvântului *altruism* este: **a.**-filantropie;**b.**-mândrie; **c.**-egoism; **d.**-eroism.

35.- Cuvântul *subiect* se desparte corect în silabe astfel:
a.- sub-iect; **b.-** su-biect; **c.-** su-bi-ect; **d.-** sub-i-ect.

36.- Care dintre următoarele cuvinte este derivat parasintetic:
a.- împachetat; **b.-** manierat; **c.-** scafandru; **d.-** cineva.

37.- Cuv. care lipseşte din expr. *călcâiul lui...* **a.**-Noe; **b.**-Newton;**c.**-Ronaldo; **d.**-Ahile.

38.- Care dintre următoarele enunţuri este formulat corect:**a.-** *Maria şi Dan sunt studenţi.*
b.- *Vin Dan ori Laura.* **c.-** *Cunosc fata a cărei tată este inginer.*
d.- *Acestea sunt florile ai cărei petale cad.*

39.- Nu apar greşeli de acord gramatical în enunţul:
a.- *Fiecare dintre tineri sunt dornici de afirmare.* **b.-** *Alţii va veni la petrecere.*
c.- *Nimeni dintre ei nu ştiu asta.* **d.-** *Mama sau tata m-a susţinut.*

40.- Care cuvânt este potrivit pentru completarea expresiei *a pune paie pe...*
a.- apă; **b.-** pământ; **c.-** foc; **d.-** cer.

41.- Este defectiv de plural substantivul: **a.**-miere; **b.**-descântec; **c.**- rechizite; **d.**-mătură.

42.- Verbul are următoarele categorii gramaticale: **a.-** gen, număr, caz;
b.-mod,conjugare,diateză; **c.-** persoană, gen, gr.de comp.; **d.-** caz,mod,număr.

43.- Alege neologismul scris corect: **a.-** liobi; **b.**-capucino; **c.-** whiski; **d.-** week-end.

44.- Structura *păreri de rău* din enunţul: *Îl frământă păreri de rău.,* este:
a.- loc.adjectivală; **b.-** loc.verbală; **c.-** loc.substantivală; **d.**-substantiv compus.

45.- În care dintre enunţuri există un pronume nehotărât:
a.- *Dumneavoastră sunteţi jandarm.* **b.-** *Nimeni nu e mai presus de lege.*
c.- *Cineva mă strigă.* **d.-** *Aceia sunt colegii mei.*

46.- În care dintre următoarele enunţuri există un adverb predicativ:
a.- *Desigur că va finaliza proiectul.* **b.-** *El va veni negreşit.*
c.- *Se exprimă bine.* **d.-** *Lucrează mai bine decât colegii săi.*

47.- Recunoaşteţi enunţul în care cuvântul *de* este prepoziţie:
a.- *De mă vei striga, voi veni.* **b.-** *A cumpărat o carte de poveşti.*
c.- *Fata de mă cunoaşte e Mioara.* **d.-** *De! Ce să mai fac ?*

48.- Verbul *a fi* este aux. în enunţul: **a.**-*El e şeful clasei.* **b.**-*De două ore nu mai este apă.*
c.- *Ea va fi promovată de către superiori.* **d.-** *E bine să citeşti.*

49.- Alege seria care conţine doar verbe la moduri nepredicative:
a.- citeşti, să pleci, auzind; **b.-** aş merge, voi cânta, de spălat;
c.- am auzit, veneam, spus; **d.-** iubind, de învăţat, a ierta.

50.- În care dintre următoarele serii există doar verbe copulative:
a.- a ajunge, a rămâne, a deveni, **b.-** a fi, a da, a spera;
c.- a avea, a vrea, a rămâne; **d.-** a ieşi, a vrea, a sosi.

51.- Recunoaşteţi seria în care toate prepoziţiile sunt în cazul dativ:
a.-în,spre,despre;**b.**-graţie,aidoma,asemenea; **c.**-asupra,contrar,către; **d.**-de,pe,la.

52.- Identificaţi seria care conţine doar locuţiuni adverbiale:
a.- la dreapta,cu toate că,fără doar şi poate; **b.**-de-a lungul, în dreptul, măcar că;
c.- cu siguranţă,din când în când,pe nepusă masă; **d.**-chiar dacă,din cauza,la loc.

53.- Identificaţi enunţul în care există un pronume personal fără funcţie sintactică:
a.-*Am văzut-o la film.***b.**-*O admiră toţi.***c.**-*O să găsim soluţia.***d.**-*A rupt-o la fugă.*

54.- În enunţul: *Trandafirii, garoafele şi crinii îmi plac.,* există subiect:
a.- multiplu; **b.-** inclus; **c.-** subînţeles; **d.-** nedeterminat.

55.- În enunţul: *Îl ştie toată lumea.,* substantivul *lumea* are funcţia de:
a.- c.c.timp; **b.-** compl. direct; **c.-** subiect; **d.-** compl.indirect.

56.- Identificaţi propoziţia interogativă: **a.-** *Mergi mai repede !* **b.-** *Aş mânca o prăjitură.*
c.- *Mâine va fi cald.* **d.-** *Cine a spart geamul ?*

57.- Există un atribut adverbial în enunţul: **a.-** *Discuţia de ieri a fost interesantă.*
b.- *Ieri am fost la teatru.* **c.-** *Te cunosc de ieri.* **d.-** *Ieri a plouat.*

58.- Există o propoziţie simplă în enunţul: **a.-** *Nu te cred.* **b.-** *Am două surori.*
c.- *Copiii au plecat în excursie.* **d.-** *Ana cântă.*

59.- Propoziţia subordonată din fraza: *Nu-mi vine să te cred.*, este:
a.- subiectivă; **b.-** predicativă; **c.-** compl. directă; **d.-** compl. indirectă.

60.- În enunţul: *Am ajuns acasă când s-a înserat.*, există o subordonată:
a.- subiectivă; **b.-** circ. de timp; **c.-** circ. de cauză; **d.-** predicativă.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **d**.- În grilele de răspuns date pe internet apare corectă varianta **d**, deşi în limba română sunt vocale numai *a, ă, â, î;* celelalte, *e, i, o, u* sunt când vocale, când semivocale.
2.- **c**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
3.- **c**.- Sensul cuvântului *incipient* = iniţial.
4.- **a**.- Varianta indicată conţine răspunsul corect.
5.- **b**.- Sinonimul cuvântului *anxietate* = nelinişte.
6.- **a**.- Derivarea parasintetică se realizează cu prefix şi sufix: *în-mugur-it.*
7.- **d**.- Enunţul corect este în varianta indicată.
8.- **b**.- În celelalte variante nu sunt arhaisme: *amfitrion, elucubraţie, inerent, amabil.*
9.- **c**.- Există pleonasm numai în enunţul *Am reevaluat din nou...*
10.- **b**.- Expresia corectă este *a călca în strâchini.*
11.- **a**.- Formele corecte ale verbelor date sunt în varianta indicată.
12.- **d**.- Datorită prepoziţiei specifice, substantivul este în cazul dativ.
13.- **b**.- Substantivul obţinut prin conversiune este *binele* – din adverb, prin articulare.
14.- **c**.- Adjectivul se acordă în gen, număr şi caz cu substantivul. Dacă substantivul *pe colegul* este compl. direct în acuzativ, adjectivul *scund* este tot în acuzativ.
15.- **a**.- În enunţul: *Propunerea ta este interesantă.*, predicatul nominal subliniat este format din verb copulativ şi numele predicativ *interesantă.*
16.- **d**.- Numeral distributiv este numai în enunţul: *Poliţiştii patrulează câte doi.*
17.- **b**.- În enunţul: *Cui i-ai trimis mesaj ?* pronumele interogativ *cui* are funcţia de complement indirect în dativ.
18.- **c**.- În enunţul: *Ai mei au plecat în excursie.*, pronumele posesiv are funcţia de subiect.
19.- **a**.- Acordul adjectivuli pronominal de întărire este corect numai în varianta indicată.
20.- **b**.- Verbul la diateza pasivă este *este înştiinţată* – de către cineva.
21.- **c**.- Verbul *ajungând* = gerunziu; *de şters* = modul supin.
22.- **b**.- În celelalte variante sunt: *de la , pe la* – prepoziţii compuse; în caz că, în concluzie, măcar că, chiar dacă – locuţiuni conjuncţionale.
23.- **d**.- Interjecţia *hai* din enunţul dat are funcţia de predicat verbal.
24.- **a**.- În enunţul: *Îl cunosc de mic.*, adjectivul subliniat are funcţia de c.c.timp.
25.- **d**.- Numai în enunţul: *Nu ştiu cum este oraşul.*, adverbul relativ are funcţia de nume predicativ şi formează predicatul nominal (substantivul *oraşul* este subiect).
26.- **b**.- **De reţinut**: dacă după verbul *a fi* este un substantiv care arată o stare sufletească (*teamă, frică, foame, sete, milă, silă, ciudă, sărbătoare etc.*), substantivul respectiv are funcţia de subiect, iar verbul *a fi* devine singur predicat verbal.

27.- **a**.- În enunţul: *Mă gândesc la vacanţă.*, cuvântul subliniat are funcţia de compl. indirect exprimat prin substantiv în acuzativ precedat de prepoziţie.
28.- **d**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Se gândea [1] /(PP) să-l sune.[2] /(CI).*
29.- **d**.- Există conjuncţii şi locuţiuni conjuncţionale specializate – care introduc numai propoziţii concesive: *deşi, cu toate că, măcar că, măcar să, chiar dacă.*
30.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Aşteaptă-mă [1] /(PP) până vin ![2] /(CT).*
31.- **b**.- Hiatul este format din două vocale alăturate care se pronunţă în silabe diferite.
32.- **d**.- Vocabularul fundamental cuprinde numai cuvinte simple, folosite curent.
33.- **b**.- Sunt antonime: *egal / inegal, lipsă / eficienţă.*
34.- **c**.- Antonimul cuvântului *altruism* = egoism.
35.- **b**.- Se desparte corect: *su-biect.*
36.- **a**.- Numai cuvântul *îm-pachet-at* are şi prefix, şi sufix.
37.- **d**.- Expresia corectă este: *călcâiul lui Ahile.*
38.- **a**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
39.- **d**.- Numai în enunţul: *Mama sau tata m-a susţinut.*, acordul gramatical este corect.
40.- **c**.- Expresia corectă este *a pune paie pe foc.*
41.- **a**.- Numai substantivul *miere* este defectiv de plural.
42.- **b**.- Categoriile gram. ale verbului sunt:conjugare,diateză,mod,timp,număr, pers.
43.- **d**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
44.- **c**.- Structura *păreri de rău* este locuţiune substantivală.
45.- **c**.- Numai cuvântul *cineva* este pronume nehotărât.
46.-**a**.- Adverbele predicative sunt:*poate,pesemne, fireşte, sigur,desigur,probabil, negreşit, bineînţeles, aproape, pasămite* – urmate de conjuncţiile *că* sau *să* devin predicate verbale şi cer obligatoriu propoziţie subiectivă.
47.- **b**.- În enunţul: *A cumpărat o carte de poveşti.*, cuvântul subliniat este prepoziţie. Când cuvântul *de* este urmat de verb, devine conjuncţie subordonatoare (*de mă vei striga*), dar poate fi şi pronume relativ când are în stânga un substantiv (*fata de (care) mă cunoaşte.*, sau poate fi interjecţie (*De ! Ce să mai zic ?).*
48.- **c**.- La diateza pasivă, verbul *a fi* este auxiliar şi formează predicat verbal.
49.- **d**.- Modurile nepredicative sunt: infinitiv, gerunziu, participiu şi supin.
50.- **a**.- Verbele copulative din limba română sunt:*a fi,a deveni,a însemna,a se face(a se preface),a ajunge,a părea,a ieşi,a rămâne,a se naşte,a se numi, a se chema.*
51.- **b**.- Prepoziţiile specifice cazului D. sunt: *graţie, mulţumită, potrivit, conform, contrar, asemenea, aidoma* – urmate de un substantiv, pron. sau numeral în D.
52.- **c**.- Sunt locuţiuni adverbiale numai în varianta indicată.
53.-**d**.- Există pron. pers., forme neacc., cu valoare neutră, fără funcţie sintac. în expresii ca: *a luat-o la fugă, a zbughit-o în oraş, dă-i cu bere, dă-i cu vin etc.*
54.- **a**.- În enunţul dat, avem subiect multiplu format din trei substantive.
55.- **c**.- În enunţul: *Îl ştie toată lumea.*, cuvântul subliniat are funcţia de subiect.
56.- **d**.- Propoziţia interogativă are semnul întrebării la sfârşit.
57.- **a**.- În enunţul: *Discuţia de ieri a fost interesantă.*, cuvântul subliniat are funcţia de atribut adverbial exprimat prin adverb de timp.
58.- **d**.- Propoziţia simplă are numai subiect şi predicat sau numai predicat.
59.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Nu-mi vine [1] /(PP) să te cred.[2] /(SB).*
60.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor:*Am ajuns acasă [1] /(PP) când s-a înserat.[2] /(CT).*

Şcoala de Agenţi de Penitenciare – Târgu Ocna – 2017

Subiecte

1.- Sunt corect despărţite în silabe cuvintele:
a.- in-ter-net, pun-ctu-a-ţi-e, a-cru; **b.-** int-er-net, pun-ctu-a-ţie, ac-ru;
c.- in-tern-et, punc-tua-ţi-e, a-cru; **d.-** in-ter-net, punc-tu-a-ţi-e, a-cru.

2.- Sunt corect despărţite în silabe cuvintele:
a.- Bu-cu-reşti, a-pe-lant, di-ri-gin-te; **b.-** Bu-cur-eşti, a-pe-lant, di-rig-in-te;
c.- Bu-cu-reşti, a-pel-ant, di-ri-gin-te; **d.-** Buc-ur-eşti, ap-el-ant, di-ri-gin-te.

3.- Toate cuvintele sunt corect accentuate în seria: **a.-** sever, musacă, tremur;
b.- sever, musacă, tremur; **c.-** sever, musacă, tremur; **d.-** sever, musacă, tremur.

4.- Toate cuvintele sunt corect accentuate în seria:
a.- duminică, fenomen, grena; **b.-**duminică,fenomen,grena;
c.-duminică,fenomen,grena; **d.-**duminică,fenomen,grena.

5.- Sunt corect despărţite în silabe cuvintele: **a.-** cre-iat, di-mi-nuat, pri-vit;
b.-cre-at, di-mi-nu-at, pri-vit; **c.-**cre-at, dim-i-nu-at, priv-it;
d.-cre-iat, di-mi-nu-at, pri/vit

6.- Toate cuvintele sunt corect accentuate în seria: **a.-** traumă, spusă, pluton;
b.- traumă, spusă, pluton; **c.-** traumă, spusă, pluton; **d.-** traumă, spusă, pluton.

7.- Conţine numai cuvinte din vocabularul fundamental seria:
a.- sinonim, simandicos, tată; **b.-** temerar, spre, picior;
c.- zece, pui, mamă; **d.-** dimineaţă, curechi, arzător.

8.- Sensul figurat al cuvântului *braţ* este prezent în enunţul:
a.- *Braţul copilului este fragil.* **b.-** *Un braţ de culori luminează cerul.*
c.- *Tânărul are un tatuaj pe braţ.* **d.-** *Braţul macaralei este mobil.*

9.- Fac parte din masa vocabularului toate cuvintele din seria:
a.- pătăgică,psihologie,sodiu;
b.- epitet, vară, om; **c.-** soare, sociologie, şaibă; **d.-** aude, apă, de.

10.- Se formează cu prefixul *in-* cuvântul: **a.-** inimă; **b.-** inabil; **c.-** inerţie; **d.-** inginer.

11.- Sunt derivate cu prefixe cuvintele din seria:
a.- antichitate, concetăţean, revenire; **b.-** înverşunat, repede, desuetitudine;
c.- a predefini, a înnobila, a dezrădăcina; **d.-** a răspândi, a îneca, a antepune.

12.- Sunt formate prin compunere cuvintele din seria:
a.-gura-leului,Baia Mare,a binecuvânta; **b.-**zgârie-brânză,unsprezece,norişor;
c.-arbitru,fiecare,doime; **d.-**SMS,Ştefan,căluţ.

13.- Se formează cu sufixul *–tor*: **a.-** cotor; **b.-** viitor; **c.-** abator; **d.-** zburător.

14.- Sunt derivate cu sufixe toate cuvintele din seria: **a.-** dirijor, zidar, muncitor;
b.-călător, cărare, ţipar; **c.-** frumos, sită, zare; **d.-** firmă, cântar, căsoi.

15.- Alcătuiesc o familie lexicală toate cuvintele din seria: **a.-** lapţi, lăptos, lăptar;
b.- lăptic, lăptos, lapsus; **c.-** lăptic, lăptos, lăptar; **d.-** lăptic, lapis, lăptar.

16.- În enunţul: *Fiecare copil admiră frumosul din natura încântătoare.*, sunt formate prin conversiune: **a.-** un cuvânt; **b.-** două cuvinte; **c.-** trei cuvinte; **d.-** patru cuvinte.

17.- Identifică sensul corect al neologismului *indolent*:
a.- nedureros; **b.-** incapabil; **c.-** obraznic; **d.-** leneş.

18.- Sunt scrise corect toate cuvintele din seria: **a.-** gip, show, design;
b.- jeep, show, design; **c.-** gip, şou, dizain; **d.-** jeep, şou, dizain.

19.- Neologismul *a aboli* este corect utilizat în enunţul: **a.-** *Legea a fost abolită.*
b.-*Rufele au fost abolite.* **c.-** *Casa lui a fost abolită.* **d.-** *Răbdarea ei este abolită.*

20.- Cuvântul *energofag* înseamnă: **a.-** producător de energie;
b.- consumator de energie; **c.-** iubitor de fagi; **d.-** confecţionat din fag.

21.- Care sunt sinonimele potrivite expresiei *om de caracter*:
a.- corect,integru; **b.-**otova,stângaci; **c.-**morocănos,mizantrop; **d.-**inimos,generos.

22.- Identificaţi enunţul în care există antonimul cuvântului *robust*:
a.- *El are un trup delicat.* **b.-** *Are un discurs servil.*
c.- *Stratul de flori e circular.* **d.-** *Cunoaşte un funcţionar amabil.*

23.- Sunt sinonime cuvintele din perechea: **a.-** delicatesă – gingăşie;
b.- simulat – cambrat; **c.-** eroare – rosătură; **d.-** inopinat – neaşteptat.

24.- Recunoaşte enunţul care conţine pleonasm:
a.- *A susţinut un concert neprevăzut.* **b.-** *El e victima unui accident neprevăzut.*
c.- *S-a produs un accident grav.* **d.-** *Pentru el minciuna e doar un accident.*

25.- Sunt în relaţie de antonimie cuvintele: **a.-** tranzacţie – indigestie;
b.- elastic – flexibil; **c.-** stupid – inteligent; **d.-** dependinţă-dependenţă.

26.- Alege cuvântul corespunzător expresiei *a face ochi*:
a.- a clipi; **b.-** a cocheta; **c.-** a se trezi; **d.-** a prăji.

27.- Recunoaşte enunţul în care este utilizat corect paronimul cuvântului *delicateţe*:
a.-*Icrele negre sunt considerate delicatese.*
b.-*Are un comportament plin de fineţe.*
c.-*I-a vorbit cu glas plin de asprime.* **d.-** *Munceşte cu dedicaţie.*

28.- Pot dezvolta o relaţie de omonimie toate cuvintele din seria:
a.-lac,scalp,fermoar;**b.-**toc,diminutiv,poros; **c.-**roman,bancă,bob; **d.-**ban,lupă,ziar.

29.- Identifică perechea de paronime: **a.-** virtuos – virtuoz; **b.-** cronofag – xenofob;
c.- ritmic – aritmic; **d.-** galant – curtenitor.

30.- Recunoaşte paronimele: **a.-** pecuniar-bănesc; **b.-** lacunar – lagunar;
c.- anost – captivant; **d.-** sare (substantiv)- sare (verb).

31.- În seria formată din *ale, zboară, pe, că, tu, Au!* sunt flexibile:
a.-2 părţi de vorbire; **b.-**3 părţi de vorbire; **c.-**4 părţi de vorbire; **d.-**5 părţi de vorb.

32.- Alege cuvântul care corespunde explicaţiei *ansamblu de zece reguli importante*:
a.- decatlon; **b.-** decametru; **c.-** decalog; **d.-** decantare.

33.- Identifică pleonasmul: **a.-** contrabandă intensă; **b.-** practică ilegală;
c.- produs de contrabandă; **d.-** contrabandă ilegală.

34.- sunt polisemantice toate cuvintele din seria: **a.-** carbon, piuliţă, literatură;
b.- masă, chimie,clorofilă; **c.-** izotrop,postbelic,natriu; **d.-** ochi,aripă,a sări.

35.- În enunţul: *Am sesizat că ţi-ai dori să câştigi competiţia.*, verbele sunt, în ordine, la mod: **a.-** inperativ, indicativ, conjunctiv; **b.-** indicativ,condiţional-opt.,imperativ;
c.- indicativ, cond.-optativ, conjunctiv; **d.-** conjunctiv, imperativ, indicativ.

36.- Sunt pleonasme următoarele structuri: 1.- *a se bifurca în două;* 2.- *un om de ispravă;* 3.- *casă de piatră;* 4.- *o diurnă zilnică.* **a.-** 1,2; **b.-** 2,3; **c.-** 1,4; **d.-** 2, 4.

37.- Identificaţi enunţul în care perechea de virgule delimitează o construcţie incidentă:

a.- *Ştiu multe, zise tânărul acela, despre colaboratorii mei.*

b.-*Suportă,băiete drag,loviturile sorţii!*

c.-*Colegul meu,amator de filme,stă la cinema.*

d.- *Tata, înţelegând solicitarea, a reacţionat imediat.*

38.- Sinonimul cuv. *antipatie* este:**a.-**aversiune;**b.-**inversiune;**c.-**conversiune;**d.-**aserţiune.

39.- Verbul *a fi* este scris corect în enunţul: **a.-** *Fii cuminte !* **b.-** *Nu fii supărat !*

c.- *Fiind plecat, nu s/au întâlnit.* **d.-** *Să fi ascultător !*

40.- Selectează enunţul care conţine un verb la perfect simplu:

a.- *El făcea mereu alegeri bune,* **b.-** *El făcu o alegere bună.*

c.- *Ei făcuseră faţă situaţiei.* **d.-** *Noi ne-am făcut datoria.*

41.- În seria: *dansam, văzând, de scris, a învăţat, va alerga* sunt:

a.- două verbe la moduri nepersonale; **b.-** trei verbe la moduri nepersonale;

c.- patru verbe la moduri nepersonale;**d.-** cinci verbe la moduri nepersonale.

42.- În seria formată din: *a alerga, şi, covor, din, leneş, Bravo!* sunt neflexibile:

a.- două părţi de vorbire; **b.-** trei părţi de vorbire;

c.- patru părţi de vorbire; **d.-** cinci părţi de vorbire.

43.- Precizează câte propoziţii subordonate sunt în fraza: *Cum avea timp liber, studentul s-a decis să participe la acţiunea care acum putea începe.*

a.-patru subordonate;**b.-**trei subordonate;**c.-** două subordonate; **d.-** o subordonată.

44.- Precizează numărul de subiecte exprimate din fraza: *Panseluţele şi crizantemele împodobesc parcul care se află lângă locuinţa pe care Mihai o vizitează cu drag, deoarece bunicii săi trăiesc acolo.* **a.-**4 subiecte;**b.-**3 subiecte;**c.-**2 subiecte;**d.-** un sub.

45.- Toate substantivele au forme corecte în seria: **a.-** aghiazmă, băcăoan, ketchup;

b.- agheazmă, băcăoan, ketciap; **c.-** agheazmă, băcăuan, ketchup;

d.-aghiazmă,băcăuan,ketceap.

46.- Selectează enunţul în care substantivele sunt în cazul nominativ:

a.- *Colegul meu are un caiet frumos.* **b.-** *În oraş sunt spectacole multe.*

c.- *Piramidele sunt în Egipt.* **d.-** *Tânărul este un candidat model.*

47.- Recunoaşte enunţul în care există un substantiv în dativ:

a.- *Noi agreăm perseverenţa concurentului.* **b.-** *I-au prezentat directorului firma.*

c.- *Părerile colegilor noştri contează.*

d.-*Am construit casa pe un teren al vecinului.*

48.- Verbul *a redacta* este la diateza pasivă în enunţul:

a.- *Tânărul redactează o scrisoare de intenţie.*

b.- *Tânărul va redacta o scrisoare de intenţie.*

c.- *Tânărul ar redacta o scrisoare de intenţie.*

d.- *O scrisoare de intenţie este redactată de către tânăr.*

49.- Substantivul cu forma greşită de genitiv este în structura: **a.-** culoarea uşei;

b.- spaţiul colibei; **c.-** frumuseţea armurii; **d.-** vârful cozii.

50.- În enunţul: *Toate victoriile lui Ştefan cel Mare le cunoaşte un elev silitor.*, există:

a.- două articole; **b.-** trei articole; **c.-** patru articole; **d.-** cinci articole.

51.- Forma corectă a articolului posesiv se regăseşte în varianta:

a.- un cadou valoros al prietenei mele; **b.-** obiect împrumutat a mamei;

c.- nişte prietene a colegilor; **d.-** oameni ale câmpiilor.

52.- Sunt scrise corect adjectivele din varianta: **a.-** continu – adagiu;

b.- continuu – adagiu; **c.-** continuu – adagiuu; **d.-** continu – adagiuu.

53.- Nu pot avea grade de comparaţie adjectivele din seria:

a.- interior, crispat, singur; **b.-** inerent, agitat, vesel;

c.- exhaustiv, fericit, trist; **d.-** minor, total, mort.

54.- Există edjectiv cu funcţie sintactică de nume predicativ în enunţul:

a.- *Scrisul frumos este apreciat.* **b.-** *Acesta rămâne acasă;*

c.- *El rămâne înţelept.* **d.-** *Acela este un copil zâmbitor.*

55.- Identifică adjectivul la gradul superlativ relativ din structurile:

a.- sufletul foarte curat; **b.-**sufletul mai curat;

c.- sufletul exprem de curat; **d.-** sufletul cel mai curat.

56.- Precizează numărul de pronume personale din enunţul: *Dacă am terminat această lucrare a lui este pentru că m-a rugat dânsa.*

a.-un pronume personal; **b.-**două pron.pers.;**c.-**trei pron.pers.; **d.-** patru pron.pers.

57.- Selectează enunţul care conţine un adjectiv pronominal:

a.- *Maria însăşi te va susţine.* **b.-** *Părerea oricui contează.*

c.- *Am primit de la acesta reproşuri.* **d.-** *Cine pleacă ?*

58.- Există atr. pron. în varianta: **a.-**dator lui;**b.-**cărţile lui;**c.-**simpatic lui;**d.-**casa lui Ion.

59.- Pronumele din enunţul: *Se înţeleg acestea din complimentele adresate fiecăruia.*, au, în ordine, funcţia sintactică de: **a.-** compl. direct, compl. indirect;

b.- subiect, c.direct; **c.-** c.indirect, c.indirect; **d.-** subiect, c. indirect.

60.- În enunţul: *În lumea de azi, adeseori, oamenii renunţă uşor la obiceiurile de odinioară.*, au funcţia de compl. circ.: **a.-** 4 adverbe; **b.-** 3 adv.; **c.-**2 adverbe; **d.-**un adv.

61.- Identifică prep.care poate însoţi un subst.în Ac:**a.-**în;**b.-**contra;**c.-**înaintea;**d.-**conform

62.- Alege varianta în care adjectivul de întărire este corect acordat:

a.- *Ioana însăşi participă;* **b.-** *Copilul însăşi a sosit.*

c.-*Mihaela,tu însuţi vei reveni la concurs.* **d.-***Eu însumi, fiind naivă, l-am crezut.*

63.- Există un raport de subordonare în fraza:

a.- *Spune minciuni mereu, deci nu l-am crezut.*

b.- *Se înţelege substratul şi se deconspită tot.*

c.- *Te ajută bucuroasă când ai nevoie.* **d.-** *Venim la petrecere, dar stăm puţin.*

64.- Selectează varianta de numeral corect scrisă: **a.-** paisprezece;

b.- trei zeci şi patru; **c.-** o sută cinci zeci; **d.-** şaisprezece.

65.- Sunt corect scrise pronumele din varianta:

a.- *Vă va cere tot ce va mai cerut.* **b.-** *Vă v-a cere tot ce v-a mai cerut.*

c.- *Vă va cere tot ce v-a mai cerut.* **d.-** *Vă v-a cere tot ce va mai cerut.*

66.- Adverbul este folosit corect în enunţul: **a.-** *Aud decât zgomot.*

b.- *Văd numai oameni fericiţi.* **c.-***Nu se mai observă nimic.***d.-***Numai vreau nimic.*

67.- Există raport de coordonare în fraza: **a.-** *Locul unde s-au oprit este neprimitor.*

b.- *Cum am ajuns acasă, ne-a certat.*

c.- *Am ascultat explicaţiile tale, însă am nişte nedumeriri.*

d.- *Dacă pleci în excursie, să-ţi iei medicamentele cu tine.*

68.- Identifică numărul de atribute din enunțul: *Copiii zglobii aleargă pe cărarea din fața școlii și transmit multă bucurie.* **a.-** două; **b.-** trei; **c.-** patru; **d.-** cinci.

69.- În fraza: *Mă gândesc să mă întâlnesc cu oamenii care știu ce s-a întâmplat în momentul când l-au exclus din comunitate.*, există următoarele tipuri de subordonate:

a.-CI,AT,CD,AT;**b.**- CD, AT, CD, AT; **c.**- CD, AT, CD, CT; **d.**- CI,AT,CD,CT.

70.- Verbele din seria: <u>citeai</u>, <u>alergară</u>, <u>priviserăți</u>, <u>văzuși</u>, <u>ați plecat</u> sunt, în ordine,la timpul:**a.**- imperfect, perfect simplu, mai-mult-ca-perfect,perfect simplu, perfect compus;

b.- perfect simplu, mai-mult-ca-perfect,imperfect, perfect simplu, perfect compus;

c.- imperfect, mai-mult-ca-perfect,perfect simplu, perfect simplu, perfect compus;

d.-imperfect,perfect simplu,mai-mult-ca-perfect,mai-mult-ca-perfect,perf.comp..

71.- Identifică enunțul în care există un predicat nominal:

a.- *Testul este în manual.* **b.-** *Elevul este lăudat de profesori.*

c.- *Copilul este inteligent.* **d.-** *Nu este soluție la problema lui.*

72.- Recunoașteți propoziția dezvoltată: **a.-** *Ana și Mihai sunt frați.*

b.- *Studenții devin veseli și entuziaști.* **c.-** *Azi plecăm.* **d.-** *Steaua va străluci.*

Răspunsuri și explicații

1.- **<u>d</u>**.- Cuvintele date sunt despărțite corect în varianta indicată.
2.- **<u>a</u>**.- Numai în varianta indicată sunt despărțite corect toate cuvintele.
3.- **<u>a</u>**.- Sunt accentuate corect toate cuvintele din varianta indicată.
4.- **<u>d</u>**.- Idem.
5.- **<u>b</u>**.- Sunt despărțite corect cuvintele din varianta indicată.
6.- **<u>b</u>**.- Sunt accentuate corect cuvintele din varianta indicată.
7.- **<u>c</u>**.- Vocabularul fundamental cuprinde numai cuvinte simple, folosite curent.
8.- **<u>b</u>**.- Sensul figurat este o metaforă(comp. din care lipsește termenul de comparat).
9.- **<u>a</u>**.- Masa vocabularului cuprinde restul cuvintelor: neologisme, arhaisme etc.
10.- **<u>b</u>**.- Dând la o parte prefixul, să rămână cuvânt cu înțeles: *in-abil.*
11.- **<u>c</u>**.- Sunt derivate cu prefixe numai cuvintele din varianta indicată.
12.- **<u>a</u>**.- În celelalte variante, sunt și cuvinte derivate: *norișor, doime, căluț.*
13.- **<u>d</u>**.- Numai cuvântul <u>*zburător*</u> este format cu sufixul <u>*–tor*</u>.
14.- **<u>a</u>**.- Numai în varianta indicată sunt cuvinte formate prin derivare cu sufixe.
15.- **<u>c</u>**.- Varianta indicată cuprinde toate cuvintele din familia lexicală respectivă.
16.- **<u>b</u>**.- Conversiunea constă în trecerea unui cuvânt de la o parte de vorbire la alta. În textul dat: <u>*Fiecare*</u> *copil admiră* <u>*frumosul*</u> *din natura încântătoare.*, cuvântul <u>*fiecare*</u> a devenit adjectiv pronominal nehotărât (din pronume nehotărât), iar adjectivul <u>*frumosul*</u>, prin articulare cu articol hotărât, a devenit substantiv.
17.- **<u>d</u>**.- Sensul cuvântului <u>*indolent*</u> = leneș.
18.- **<u>b</u>**.- Cuvintele sunt scrise corect în varianta indicată.
19.- **<u>a</u>**.- Sernsul cuvântului <u>*a aboli*</u> = a desființa (o lege).
20.- **<u>b</u>**.- Sensul cuvântului <u>*energofag*</u> = consumator mare de energie.
21.- **<u>a</u>**.- Sensul expresiei <u>*om de caracter*</u> = corect, integru.
22.- **<u>a</u>**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
23.- **<u>d</u>**.- Sunt sinonime cuvintele din varianta indicată.

24.- **<u>b</u>**.- Pleonasmul este în varianta indicată.
25.- **<u>c</u>**.- Sunt antonime cuvintele *stupid – inteligent.*
26.- **<u>c</u>**.- Sensul expresiei <u>*a face ochi*</u> = a se trezi.
27.- **<u>a</u>**.- În acest enunț este folosit corect paronimul.
28.- **<u>c</u>**.- Omonimele sunt cuvinte cu aceeași formă, dar cu înțelesuri total diferite: *roman* = carte și populația din antichitate; *bancă* = de stat și instituție financiară; *bob* = de grâu și sanie.
29.-**<u>a</u>**.- Sunt paronime: *virtuos* = curajos; *virtuoz* = om ajuns la perfecțiune într-un instrument muzical.
30.- **<u>b</u>**.- Paronimele corecte sunt în varianta indicată.
31.- **<u>b</u>**.- Părțile de vorbire flexibile: *ale* =articol posesiv-genitival + *zboară* = verb + *tu* = pronume personal; celelalte sunt părți de vorbire neflexibile: *pe* = prepoziție; *că* = conjuncție; *Au!* = interjecție.
32.- **<u>c</u>**.- Un ansamblu de zece reguli importante se numește *decalog.*
33.- **<u>d</u>**.- Pleonasmul este în varianta indicată.
34.- **<u>d</u>**.- Sunt polisemantice cuvintele din varianta indicată.
35.- **<u>c</u>**.- Verbele sunt la următoarele moduri și timpuri: *am sesizat* = modul indicativ, perfect compus + *ți-ai dori* = modul condițional-optativ prezent, diateza reflexivă + *să câștigi* = modul conjunctiv prezent.
36.- **<u>c</u>**.- Sunt pleonasme numai structurile 1 și 4.
37.-**<u>a</u>**.- O construcție incidentă este o intervenție a autorului sau o explicație, nu are legătură cu sensul textului și se delimitează prin virgule sau liniuțe de pauză: *Știu multe , <u>zise tânărul acela</u> , despre colaboratorii mei.*
38.- **<u>a</u>**.- Sinonimul cuvântului <u>*antipatie*</u> = aversiune.
39.- **<u>a</u>**.- Formele corecte de imperativ ale verbului <u>*a fi*</u> sunt: *Fii cuminte ! Nu fi cuminte !*
40.- **<u>b</u>**.- Verbul *a face* la perfectul simplu are forma *făcu.*
41.- **<u>a</u>**.- Verbele la moduri nepersonale sunt: *văzând* = gerunziu; *de scris* = supin. Celelalte verbe date sunt: *dansam* =indic.imperfect; *va alerga* = indicativ viitor.
42.- **<u>b</u>**.- Sunt părți de vorbire neflex.: *și* = conj. + *din* = prepoziție + *Bravo !* = interjecție.
43.- **<u>b</u>**.- Delimitarea și felul propozițiilor: *Cum <u>avea</u> timp liber [1] /(CZ), studentul <u>s-a decis</u> [2]/ (PP) <u>să participe</u> la acțiunea [3]/(CI) care acum <u>putea</u> începe.[4]/(AT).*
44.- **<u>a</u>**.- Fiecare prop. are subiectul ei:*<u>Panseluțele și crizantemele</u> împodobesc parcul [1]/(PP)<u>care</u> se află lângă locuința [2]/(AT) pe care <u>Mihai</u> o vizitează cu drag,[3]/(AT) deoarece <u>bunicii</u> săi trăiesc acolo.[4]/(CZ).*
45.- **<u>c</u>**.- Sunt scrise corect substantivele din varianta indicată.
46.-**<u>d</u>**.- Numai în enunțul:*<u>Tânărul</u> este <u>un candidat</u> model.*,ambele substant. sunt în nominativ (primul are funcția de subiect, al doilea are funcția de numel predicativ. În celelalte enunțuri, nu sunt în nominativ ambele substantive.
47.- **<u>b</u>**.- Singurul substantiv în dativ este *directorului.*
48.- **<u>d</u>**.- Vernul la diateza pasivă este: *este redactată.*
49.- **<u>a</u>**.- Substantivul cu formă greșită de genitiv este *culoarea <u>ușei</u> (ușii).*
50.- **<u>c</u>**.- Subliniem articolele din enunț: *Toate victoriile <u>lui</u> Ștefan <u>cel</u> Mare le cunoaște <u>un</u> elev silitor.*
51.- **<u>a</u>**.- Forma corectă a articolului posesiv este în varianta indicată.
52.- **<u>b</u>**.- Se sciu corect: *continuu, adagiu.*

53.- **d**.- Adjectivele: *minor, total, mort* nu pot avea grade de comparaţie.
54.- **c**.- În enunţul: *El rămâne înţelept*., adj. subliniat are funcţia de nume predicativ.
55.- **d**.- Adjectivul la gradul superlativ relativ este *cel mai curat.*
56.- **c**.- Subliniem pronumele personale:*Dacă am terminat această lucrare a lui este că m-a rugat dânsa.*
57.- **a**.- Cuvântul subliniat este adj. pronominal de întărire: *Maria însăşi te va susţine.*
58.- **b**.- Atributul pronominal este cuvântul subliniat: *cărţile lui.*
59.- **d**.- În enunţul: *Se înţeleg acestea din complimentele adresate fiecăruia.*, unde cuvintele subliniate au funcţia de subiect, respectiv complement indirect.
60.- **c**.- În enunţul: *În lumea de astăzi, adeseori, oamenii renunţă uşor la obiceiurile de odinioară.*
61.- **a**.- Dintre prepoziţiile date, numai prepoziţia *în* cere cazul acuzativ.
62.- **a**.- În celelalte variante, forma corectă este: *Copilul însuşi a sosit.Mihaela, tu însăţi vei veni la concurs. Eu însămi, fiind copilă naivă, l-am crezut.*
63.- **c**.- Delimitarea şi felul propoz.: *Te ajută bucuroasă* [1]*/(PP) când ai nevoie.* [2]*/(CT).*
64.- **d**.- Formele corecte sunt:*şaisprezece, paisprezece, treizeci şi patru,o sută cincizeci.*
65.- **c**.- Forma corectă a enunţului este în varianta indicată.
66.- **b**.- În celelalte variante, forma corectă este:*Nu aud decât zgomot.Nu se mai observă nimic pe fereastră. Nu mai vreau bomboane.*
67.- **c**.- Există raport de coordonare adversativă în fraza: *Am ascultat explicaţiile date* [1]*/(PP), însă am nişte nedumeriri.* [2]*/(PP).* În celelalte enunţuri, există raporturi de subordonare între propoziţii.
68.- **b**.- Subliniem atributele din enunţ: *Copiii zglobii aleargă pe cărarea din faţa şcolii şi transmit multă bucurie.*
69.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Mă gândesc* [1]*/(PP) să mă întâlnesc cu oamenii* [2]*/ (CI) care ştiu* [3]*/(AT) ce s-a întâmplat în momentul* [4]*/(CD) când l-au exclus din comunitate.*[5]*/(AT).*
70.- **a**.-Timpurile verbelor date sunt; *citeai*–imperfect,*alergară*–perfect simplu, *priviserăţi*–mai-mult-ca-perfect,*văzuşi*–perfect simplu, *aţi plecat* – perf.compus.
71.- **c**.- Numai în enunţul: *Copilul este inteligent*., predicatul este nominal.
72.- **c**.- Propoziţia dezvoltată are atribut sau complement, sau ambele: *Azi plecăm.*, în care cuvântul *azi* este c.c.timp.

Şcoala de Agenţi de Poliţie „Septimiu Mureşan" – Cluj-Napoca şi Şcoala de Agenţi „Vasile Lascăr – Câmpina – 2017

1.- Fac parte exclusiv din vocabularul fundamental cuvintele din seria:
a.- frate, naş, cosmos; **b.-** lup, carne, exclusiv;
c.- câine, floare, lapte; **d.-** subţire, uşor, tenace.
2.- Cuvântul subliniat din enunţul: *De mult timp se comportă copilăreşte*., s-a format prin: **a.**-conversiune;**b.**-compunere prin subordonare;**c.**-derivare;**d.**-comp.prin abreviere.
3.- Fac parte din aceeaşi familie lexicală cuvintele din seria:
a.- tare, întărit, tineret; **b.-** a umbla, umblet, umblăreţ;
c.- apă, apos, apicol; **d.-** sat, sătean, satelit.
4.- Sunt în exclusivitate neologisme cuvintele din seria: **a.-** a dezvinovăţi, culpă, cupă;
b.-inocent,decisiv,sancţiune;**c.-**suflet,inimă,timorat; **d.-**repezit,obraznic,insolent.
5.- Un sinonim potrivit pentru cuvântul subliniat din enunţul: *Plănuiseră să fabrice un aparat sofisticat de detectare a mişcării într-un spaţiu închis.*, este:
a.- sesizare; **b.-** distragere; **c.-** măsurare; **d.-** interzicere.
6.- Enunţul care conţine un pleonasm este:
a.- *În continuare veţi urmări o emisiune incendiară.*
b.- *Mihai a lăsat impresia unui om superior.*
c.- *Mi s-a părut foarte naiv în discuţia purtată.*
d.- *A fost acuzat de contrabandă ilegală cu tutun.*
7.- Reprezintă o structură pleonastică: **a.-** cu mult mai înţelept;
b.- a optimiza procesul de producţie; **c.-** a-şi face singur autocritica;
d.- puţin inteligent
8.- Expresia *a fi cu ochii-n patru* înseamnă:
a.- a fi suspect; **b.-** a simţi groază; **c.-** a fi atent; **d.-** a fi disciplinat.
9.- În cuvântul *iepuroaică* există: **a.-** un diftong şi un triftong;
b.- doi diftongi; **c.-** doi triftongi; **d.-** un triftong.
10.- Sunt trei silabe în cuvântul: **a.-** oboseală; **b.-** greoi; **c.-** geometrie; **d.-** alcool.
11.- Are ultima silabă accentuată cuvântul; **a.**-darnic; **b.-** copilăros; **c.-** verde; **d.**-urmare.
12.- Conţine doar cuvinte monosilabice seria:**a.**-doar,cal,ac,dori; **b.**-stop,creşte,câmp,coli;
c.- cerb, nouă, dens, acru; **d.-** nici, gram, câţi, stol.
13.- Cuvântul subliniat din enunţul: *Notele lui nu erau prea grozave.*, este:
a.- adj.pron.posesiv; **b.**-pronume posesiv; **c.-** pron.personal; **d.**-adj.propriu-zis.
14.- Provine dintr-un verb la participiu adjectivul din enunţul:
a.- *Pantoful scos din dulap nu este al meu.* **b.**-*Pământul pe care calcă e apos.*
c.- *A dat de un loc umbros.* **d.-** *Am observat că ţi-ai luat un fular gros.*
15.- Există un numeral în propoziţia: **a.-** *Toţi au sosit la timp.* **b.**-*Câţi au aflat vestea?*
c.- *Nu ştiu cât să-ţi cer pe bicicletă.* **d.-** *Ai putea să câştigi însutit.*
16.- Forma verbală *o să merg* este la modul: **a.-** indicativ, timpul viitor;
b.- cond.-optaiv prezent; **c.-** conjunctiv, prezent; **d.-** conjunctiv, perfect.

17.- Este corect formulat enunţul: **a.**-*Eu veni cu gânduri bune.* **b.**-*Noi venisem cu gânduri.*
c.- *Eu rămăsesem pe marginea drumului.* **d.**-*Noi rămăsesem pe marginea drum.*
18.- Verbul *a fi* este predicativ în enunţul: **a.**-*Erau cu toţi uluiţi de vestea primită.*
b.-*Alaltăieri eram la mare.* **c.**-*Aş fi mâncat tortul.* **d.**-*Oare ai fi fost fericit ?*
19.- În propoziţia: *Toate uşile erau fără îndoială închise de paznici.*, verbul este la diateza: **a.**- activă; **b.**- reflexivă; **c.**- activă sau pasivă; **d.**- pasivă.
20.- Sunt de genul neutru toate cuvintele din seria: **a.**- animal, templu, hotel;
b.- scaun, ţap, om; **c.**- tablou, studiu, rege; **d.**- astru, stilou, elefant.
21.- În propoziţia: *Casei i-am adăugat o mansardă superbă.*, subst. *casei* este în cazul:
a.- genitiv; **b.**- acuzativ; **c.**- dativ; **d.**- genitiv sau dativ.
22.- Cuvântul *şi* din enunţul: *Cred că şi tu împărtăşeşti aceleaşi principii.*, este:
a.- pronume; **b.**- adverb; **c.**- conjuncţie; **d.**- prepoziţie.
23.- Conţine o interjecţie propoziţia: **a.**- *Dana, vino degrabă !* **b.**- *Fă şi tu ceva bine!*
c.- *Ei, dar ce-i cu tine ?* **d.**- *Voi, băieţilor, ce aveţi de gând ?*
24.- Structura subliniată din enunţul: *Nu mi-am închipuit că a trage pe sfoară pe cineva este atât de uşor.*,constituie o locuţiune:**a.**-adverbială;**b.**-verbală;**c.**-subst.; **d.**- adjectivală.
25.- Cuvântul *mai* din structura *cu mult mai discutabil* este:
a.- substantiv; **b.**- adjectiv; **c.**- locuţiune adjectivală; **d.**- adverb.
26.- Este de genul feminin forma pronominală: **a.**-înseşi; **b.**- însuşi; **c.**- înşişi; **d.**- înşine.
27.- În enunţul: *Care băiat nu a venit la ora stabilită ?* cuvântul *care* este:
a.- pron.relativ;**b.**-pron.interogativ; **c.**- adj.pron.interogativ; **d.**- adj.pron.relativ.
28.- În enunţul: *Ar fi bine să prevezi consecinţele actelor tale.*, cele două verbe sunt la:
a.-conj.a III-a; **b.**-conj.a IV-a; **c.**- conj. a IV-a, conj.a II-a; **d.**-conj.a IV-a, a III-a.
29.- În propoziţia simplă: *Să fie pace !* substantivul *pace* are funcţia de:
a.- subiect; **b.**- nume predicativ; **c.**- compl. direct; **d.**- compl. indirect.
30.- Predicatul propoziţiei: *În situaţia dată aş fi fost sigur de sprijinul tău.*, este:
a.- aş fi fost sigur; **b.**- aş fi fost; **c.**- aş fi; **d.**- aş fi fost sigur de sprijinul.
31.- În propoziţia: *Filmul a fost cu interes urmărit de toţi cei prezenţi.*, predicatul este:
a.- a fost; **b.**- a fost urmărit; **c.**- a fost cu interes; **d.**-a fost cu interes urmărit.
32.- Cuvântul subliniat din propoziţia: *Cea mai frumoasă colegă, Mihaela, a primit un cadou neaşteptat.*, îndeplineşte funcţia sintactică de:
a.- subiect, **b.**- atribut subst. apoziţional; **c.**- atr.adjectival; **d.**- compl.indirect.
33.- Numele predicativ din enunţul: *Probele sportive sunt extraordinar de uşoare pentru cei bine antrenaţi.*, este: **a.**-extraordinar;**b.**-uşoare;**c.**-extraordinar de uşoare; **d.**- probele.
34.- Fraza: *Nu puteam să câştig bine fără ajutorul tău nesperat.*, conţine:
a.- 2 c.c.mod;**b.**-2 c.c.timp; **c.**-1 c.c.mod şi 1 c.c.loc; **d.**- 1 c.c.mod şi 1 c.c.cauză.
35.- În propoziţia: *Şi-a amintit cu drag de cuvintele tale calde.*, substantivul *cuvintele* are funcţia de: **a.**- c. direct; **b.**- c. indirect; **c.**- c.c.mod; **d.**- subiect.
36.- În enunţul: *Mă deranjează aroganţa ta.*, există:
a.-1 c.indirect+1 atribut;**b.**-2 c.indir.;**c.**-1 c.direct+1 c.indirect;**d.**-1c.dir.+1sub..
37.- Cuvântul subliniat din propoziţia: *Lucrând atât de mult, am pierdut noţiunea timpului:* **a.**- c.c.cauză; **b.**- c.c.loc; **c.**- c.c.scop; **d.**- compl. indirect.
38.- În fraza: *Dacă eşti abil, vei găsi numai uşi deschise.*, există:
a.- 2 nume predicative; **b.**- 2 atr. adjectivale; **c.**-1 atr.adjectival; **d.**- 1 atr. subst.

39.- Enunţul: *Martorul arăta ca un ins lipsit de luciditate, răscolind prin hârtii şi prin mapa de plastic, căutând disperat documentul.*, conţine:
a.- o propoziţie; **b.**- 2 propoziţii; **c.**- 3 propoziţii; **d.**- 4 propoziţii.
40.- În fraza: *Pasagerii nu şi-au amintit de momentul accidentului, ci doar de momentul apariţiei maşinilor de intervenţie.*, există: **a.**- 2 conjuncţii coord. copulative;
b.-o conj.coord.adversativă; **c.**- 2 conj.coord.adv.; **d.**- o conj.coord.copulativă.
41.- În fraza: *Să fi ştiut adevărul, l-ar fi sancţionat drastic.*, prop. subordonată este:
a.- subiectivă; **b.**- compl.directă; **c.**- cauzală; **d.**- condiţională.
42.- Propoziţia subordonată din fraza: *Amintirile erau atât de dureroase, încât nu se mai putea întoarce în casa aceea.*, este: **a.**- CNS; **b.**- CD; **c.**- CI; **d.**- CS.
43.- Fraza: *Impresiile noastre de călătorie au fost cum ai prezis.*, conţine o subordonată:
a.- modală; **b.**- atributivă; **c.**- subiectivă; **d.**- predicativă.
44.- Propoziţia subordonată din fraza: *De vreme ce au întârziat, nu li s-a mai permis intrarea la spectacol.*, este: **a.**- SB; **b.**- CM; CZ; **d.**- CT.
45.- Fraza: *Bunicii noştri, ale căror poveşti le cunoşti, au plecat după incendiu unde au văzut cu ochii.*, conţine: **a.**- AT, CT; **b.**- AT, CL; **c.**- CD, CL; **d.**- CD, CM.
46.- Se găsesc două propoziţii principale în fraza:
a.- *De-aş avea noroc, n-aş mai fi aici.*
b.- *Să fi fost mai tolerant, nu s-ar mai fi supărat.*
c.- *Dar nu se poate să plecaţi, nici să amânaţi.*
d.- *Să fiţi vigilenţi şi să vă pregătiţi permanent.*
47.- Fraza: *Nu credem mereu ceea ce ni se spune.*, conţine:
a.- PP, CI; **b.**- PP, CD; **c.**- SB, CD; **d.**- SB, CI.
48.- Propoziţia subliniată din fraza: *A refuzat slujba aceea, cu toate că era şomer.*, este:
a.- cauzală; **b.**- de scop; **c.**- concesivă; **d.**- condiţională.
49.- Propoziţia subliniată din fraza: *Locurile pe unde ai umblat îmi sunt necunoscute.*, este: **a.**- atributivă; **b.**- compl. direct; **c.**- compl.de loc; **d.**- compl.de timp.
50.- Prin contragerea propoziţiei subordonate din fraza: *Pentru că a fost atent, l-au răsplătit pe măsură.*, se obţine structura: **a.**-datorită atenţiei; **b.**- cu atenţie;
c.- în mod atent; **d.**- în atenţie.
51.- Este corectă topica din enunţul: **a.**- *Nu mai am dat socoteală pentru prejudiciu.*
b.- *Pentru prejudiciu socoteală nu mai am dat.*
c.- *Nu mai am de dat socoteală pentru prejudiciu.*
d.- *Socoteală pentru prejudiciu nu mai am dat.*
52.- Sunt corect scrise toate cuv. din enunţul: **a.**- *Ar fii bine să fii pregătit pentru orice.*
b.- *Ar fi bine să fii pregătit pentru orice.*
c.- *Ar fi bine să fi pregătit pentru orice.*
d.-*Ar fii bine să fii pregătit pentru ori-ce.*
53.- Conţine o singură greşeală ortografică propoziţia:
a.- *Câteodată nu se aude niciun glas în templu.*
b.- *Câte-o dată bu s-e aude nici un glas în templu.*
c.- *Câte-odată nu s-e aude niciun glas în templu.*
d.- *Câte odată nu se aude niciun glas în templu.*
54.- Din punctul de vedere al punctuaţiei, este corect enunţul:
a.- *Colegul lui, Andrei a plecat iar el nu îl va înlocui.*

b.- *În primul rând nu ai cum, să ştii totul.*
c.- *Nu mi-a răspuns la timp, deoarece era ocupat.*
d.- *Am încercat totul dar, nu mi-a ieşit nimic.*

55.- Enunţul: *Oamenii integrii manifestă pretutindeni aceiaşi intoleranţă la ideia de rasism.*, conţine: **a.-** patru greşeli; **b.-** trei greşeli; **c.-** două greşeli; **d.-** o greşeală.

56.- Sunt respectate toate regulile de punctuaţie şi ortografie din enunţul:
a.- *Alo domnu, n-ai de gând să-ţi termini treaba ?*
b.- *Alo, domnu', n-ai de gând să-ţi termini treaba ?*
c.- *Alo domnu' n-ai de gând săţi termini treaba ?*
d.- *Alo, domnul, nai de gând să-ţi termini treaba ?*

57.- Sunt respectate normele ortografice în enunţul:
a.- *Va venii numai-decât, dacă-I vei ghicii dorinţa.*
b.- *Va veni nu mai decât, dacă-I vei ghici dorinţa.*
c.- *Va venii numai decât dacă-I vei ghicii dorinţa.*
d.- *Va veni numaidecât dacă-I vei ghici dorinţa.*

58.- Există un pleonasm în enunţul: **a.-** *A ţinut o alocuţiune scurtă.*
b.- *Pentru combaterea corupţiei este nevoie de oameni incoruptibili.*
c.- *Acest dezastru nu era previzibil.*
d.- *Taxele şi impozitele trebuie achitate la timp.*

59.- Antonimul termenului *lizibil* este: **a.-** clar; **b.-** ilizibil; **c.-** invizibil; **d.-**indivizibil.

60.- Este corect scris numeralul: **a.-** şaisprezece; **b.-** şasesprezece;
c.- optisprezece; **d.-** optâsprezece.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **c.-** Din vocabularul fundamental fac parte cuvintele simple: *câine, floare, lapte.*
2.- **c.-** Cuvântul *copilăreşte* este format prin derivare cu sufix.
3.- **b.-** Fac parte din aceeaşi familie lexicală cuvintele din varianta indicată.
4.- **b.-** Sunt neologisme cuvintele din varianta indicată.
5.- **a.-** Sinonimul cuvântului *detectare* = sesizare.
6.- **d.-** Este pleonasm expresia *contrabandă ilegală.*
7.- **c.-** Pleonasmul este: *a-şi face singur autocritica.*
8.- **c.-** Sensul expresiei *a fi cu ochii-n patru* = a fi atent.
9.- **a.-** Despărţim în silabe şi subliniem diftongii şi triftongii: *ie-pu-roai-că.*
10.- **d.-** Sunt trei silabe numai în cuvântul *al-co-ol.*
11.- **b.-** Numai în cuvântul *copilăros* accentul cade pe ultima silabă. În alte variante, se accentuează corect: *dărnic, verde, urmare.*
12.- **d.-** Răspunsul corect este în varianta indicată.
13.- **c.-** Cuvântul *lui* este pronume personal cu funcţia de atribut pronominal în genitiv.
14.- **a.-** Adjectivul *scos* provine din verb la participiu. În celelalte variante,cuvintele *apos, umbros, gros* sunt adjective propriu-zise.
15.- **d.-** Numai cuvântul *însutit* este numeral (multiplicativ).
16.- **a.-** Verbul *o să merg* este la modul indicativ, viitorul popular.

17.- **c.-** În celelalte variante,forma corectă este:*Eu venii cu gânduri bune. Noi veniserăm cu gânduri bune. Noi rămăseserăm pe marginea drumului.*
18.- **b.-** În enunţul: *Alaltăieri eram la mare.*, verbul *eram* este predicat verbal cu sensul de *mă aflam la mare.*
19.- **d.-** Verbul *erau închise* este predicat verbal la diateza pasivă.
20.- **a.-** Numai cuvintele din varianta indicată sunt de genul neutru.
21.- **c.-** În enunţul: *Casei i-am adăugat o mansardă superbă.*,substantivul subliniat are funcţia de complement indirect în dativ.
22.- **b.-** Cuvântul *şi* din enunţul: *Cred că şi tu împărtăşeşti...* este adverb de mod de întărire.
23.- **c.-** Interjecţia este în enunţul: *Ei, dar ce-I cu tine ?*
24.- **b.-** Structura *a trage pe sfoară* este locuţiune verbală.
25.- **d.-** Cuvântul *mai* din expresia dată este adverb.
26.- **a.-** **De reţinut**: pronumele de întărire feminine, numai la singular, care au în faţă un substantiv sau un pronume în genitiv-dativ au forma: *însemi, înseşi, înseşi.*
27.- **c.-** În enunţul: *Care băiat nu a venit la ora stabilită ?*,cuvântul subliniat are funcţia de atribut adjectival exprimat prin edjectiv pronominal interogativ.
28.- **c.-** Verbul *a fi* este de conj.a IV-a, iar verbul *a prevedea* este de conj. a II-a.
29.- **a.-** În enunţul: *Să fie pace !* substantivul subliniat are funcţia de subiect.
30.- **a.-** Predicatul propoziţiei este *aş fi fost sigur* = predicat nominal.
31.- **b.-** Predicatul propoziţiei este *a fost urmărit* exprimat prin verb la diateza pasivă.
32.- **b.-** Substantivul propriu *Mihaela* are funcţia de atribut substantival apoziţional.
33.- **c.-** Numele predicativ *extraordinar de uşoare* este exprimat prin adj. la gradul superlativ absolut şi formează predicatul nominal cu verbul copulativ *sunt.*
34.- **a.-** În enunţul: *Nu puteam să câştig bine fără ajutorul tău nesperat.*, cele două cuvinte subliniate au funcţia de complement circ. de mod.
35.- **b.-** În enunţul: *Şi-a amintit cu drag de cuvintele tale calde.*, substantivul subliniat are funcţia de complement indirect în acuzativ.
36.- **d.-** În enunţul: *Mă deranjează aroganţa ta.*,cuvintele subliniate sunt: *mă* =c.direct exprimat prin pronume personal, formă neaccentuată + *aroganţa*=subiect.
37.- **a.-** Verbul la gerunziu *lucrând* are funcţia de complement circ. de cauză.
38.- **c.-** În enunţul: *Dacă eşti abil, vei găsi numai uşi deschise.*,există un atribut adjectival.
39.- **a.-** Întregul enunţ, chiar dacă este mare, formează o singură propoziţie,deoarece verbele la gerunziu nu pot îndeplini funcţia de predicat.
40.- **b.-** În fraza dată există o singură conjuncţie coordonatoare adversativă: *ci.*
41.-**d.-** Delimitarea şi felul prop.:*Să fi ştiut adevărul,[1]/(CŢ)l-ar fi sancţionat drastic.[2]/(PP).*
42.- **a.-** Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Amintirile erau atât de dureroase [1] /(PP), încât nu se mai putea întoarce în casa aceea.[2] /(CNS).*
43.- **d.-** Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Impresiile noastre de călătorie au fost [1]/(PP) cum ai prezis.[2]/(PR).* Când o propoziţie se termină în verb copulativ, următoarea propoziţie este predicativă, iar verbul copulativ din regentă are funcţia de predicat nominal incomplet.

44.- **c**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *De vreme ce au întârziat, [1]/(CZ) nu li s-a mai permis intrarea la spectacol.[2]/(PP).*

45.- **b**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor: *Bunicii noştri, [1]/(PP) ale căror poveşti le cunoşti [2]/(AT) au plecat după incendiu [1]/ unde au văzut cu ochii.[3]/(CL).*

46.-**d**.- Delimitarea şi felul prop.: *Să fiţi vigilenţi [1]/(PP) şi să vă pregătiţi permanent.[2]/(PP)* În celelalte variante, propoziţiile sunt: *De-aş avea noroc,[1]/(CŢ)n-aş mai fi aici.[2]/(PP). Să fi fost mai tolerant,[1]/(CŢ) nu s-ar mai fi supărat.[2]/(PP). Dar nu se poate [1]/(PP) să plecaţi [2]/(SB), nici să amânaţi.[3]/(SB).*

47.-**b**.- Delimitarea, felul prop:*Nu credem mereu[1]/(PP)ceea ce ni se spune.[2]/(CD)*

48.- **c**.- Delimit., felul prop.: *A refuzat slujba aceea,[1]/(PP) cu toate că era şomer.[2]/(CV).*

49.- **a**.- Delimit. prop.: *Locurile [1]/(PP) pe unde ai umblat [2]/(AT)îmi sunt necunoscute. [1]/.*

50.- **a**.- Delimitarea şi felul propoziţiilor:*Pentru că a fost atent,[1]/(CZ) l-au răsplătit pe măsură.[2]/(PP)* Orice propoziţie subordonată se contrage în partea de propoziţie corespunzătoare prin eliminarea mijlocului de legătură şi a predicatului: *Datorită atenţiei,*(c.c.cauză), *l-au răsplătit pe măsură.*

51.- **c**.- Topica normală este în varianta indicată.

52.- **b**.- Forma corectă a enunţului este în varianta indicată.

53.- **d**.- Singura greşeală din enunţ este cuvântul *câteodată* care este scris despărţit.

54.- **c**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.

55.- **b**.- Subliniem greşelile: *Oamenii integri manifestă pretutindeni aceeaşi intoleranţă la ideea de rasism.*

56.- **b**.- Sunt respectate regulile de punctuaţie şi ortografie în varianta indicată.

57.- **d**.- Forma corectă a enunţului dat este în varianta indicată.

58.- **a**.- Cuvântul *alocuţiune* = cuvântare scurtă.

59.- **b**.- Antonimul cuvântului *lizibil* = ilizibil (citeţ / neciteţ).

60.- **a**.- Se scriu şi se spun corect numeralele: *şaisprezece, optsprezece.*

Şcoala de Agenţi de Frontieră „Avram Iancu" – Oradea – 2017

Subiecte

1.- Sinonimul cuvântului *drum* este: **a.-** viaţă; **b.-** cale; **c.-** fir; **d.-** arc.

2.- Fac parte din aceeaşi familie lexicală toate cuvintele din seria:
a.- aur, aureolă, a auri; **b.-** cântec, cântăreţ, cântar;
c.- primăvară, primar, primăvăratic; **d.-** frunză, frunziş, a înfrunzi.

3.- În enunţul: *Nu mai călătoresc în luna mai.*, cuvintele subliniate sunt:
a.- sinonime; **b.-** paronime; **c.-** omonime; **d.-** antonime.

4.- Există numai cuvinte polisemantice în seria: **a.-** cărunt, lemn, păianjen;
b.- cap, masă, baie; **c.-** teorie, sinteză, anticariat; **d.-** corp, imun, copil.

5.- Seria care cuprinde numai perechi de paronime este:
a.- pronume–prenume,anual–anuar; **b.-**contemporan–actual,antic-străvechi;
c.- prieten-duşman, etern-trecător; **d.-**reptilă-mamifer, foioase-conifere.

6.- Sensul expresiei *a face din ţânţar armăsar* este:
a.- a sculpta; **b.-** a transforma; **c.-** a birui; **d.-** a exagera.

7.- Sinonimul locuţiunii adjectivale *cu dare de mână* este:
a.- generos; **b.-** puternic; **c.-** bătăuş; **d.-** rapid.

8.- Fac parte din vocabularul fundamental toate cuvintele din seria:
a.- memorie, bujie, inel; **b.-** exigent, casă, petală;
c.- fiu, roşu, a mânca; **d.-** deget, detaliat, minut.

9.- Cuvintele de bază ale derivatelor: *mărişor, lănţişor, copilaş* sunt în seria:
a.- măr,laş,copil; **b.-**mare,lanţ,copil; **c.-**mare,laţ,copoi; **d.-**mură,lanţ,copilot.

10.- Fac parte din masa vocabularului toate cuvintele din seria:
a.- animal, barman, mamă; **b.-** amabil, corect, vineri;
c.- streptomicină, cucuruz, ambreiaj; **d.-** fiinţă, galben, antipatic.

11.- Sunt regionalisme toate cuvintele din seria: **a.-** şmecher, harbuz, bandit;
b.- mârţoagă,ogor,pistol;**c.-**necioplit,copârşeu,călău;**d.-** brâncă,păpuşoi,barabulă.

12.- În enunţul: *Dacă cade copacul, vor fi distruse maşinile din parcare.*, se găseşte următorul tip de greşeală: **a.-** cacofonie; **b.-** pleonasm;
c.- etimologie populară; **d.-** atracţie paronimică.

13.- Evitarea cacofoniei din enunţul: *La lansarea cărţii au participat prietenii scriitorului.*, se face corect în seria: **a.-** *La lansare au participat prietenii scriitorului.*
b.- *Când s-a lansat cartea, au participat prietenii scriitorului.*
c.- *La lansarea de carte au participat prietenii scriitorului.*
d.- *La lansarea de la librărie au participat prietenii scriitorului.*

14.- Sensul cuvântului *management* este:
a.- arta şi ştiinţa conducerii unei organizaţii; **b.-**capacitatea de a dirija circulaţia;
c.- abilitatea de a regiza un spectacol; **d.-** competenţă în comunicare.

15.- Există o cacofonie în enunţul: **a.-** *Problema tatălui s-a rezolvat.*
b.- *Propunerea mamei m-a surprins.* **c.-** *Problema mamei mă preocupă.*
d.- *Procedura de corectare este clară.*

16.- Există diftongi în toate cuvintele din seria: **a.-** rouă, butoi, troian;
b.- igienă, inerţie, circ; **c.-** escroc, subtil, canion; **d.-** poezie,fioros,corigent.
17.- Cuvintele din perechea: *slab – gras* sunt: **a.-** sinonime; **b.-** omonime;
c.- paronime; **d.-** antonime.
18.- Sunt formate prin compunere toate cuvintele din seria:
a.- strănepot, contrazicere, ilogic; **b.-** cincisprezece, hidromasaj, Baia Mare;
c.- reluare, detoxifiere, necinstit; **d.-** comentator, derutat, înot.
19.- Indică numărul corect al diftongilor din enunţul: *Eu tăcui când doi duli se năpustiră asupra mea.* **a.-** patru; **b.-** trei; **c.-** cinci; **d.-** doi.
20.- Indică numărul corect al silabelor din cuvântul *interdisciplinaritate*:
a.- şapte; **b.-** cinci; **c.-** trei; **d.-** nouă.
21.- Seria care nu conţine pleonasme este: **a.-** orar şcolar, a menţine ritmul;
b.- babă bătrână, concluzie finală; **c.-** a se roti în cerc, a se întoarce înapoi;
d.- onest şi cinstit, a schiţa sumar.
22.- Au aceeaşi rădăcină toate cuvintele din seria: **a.-** a vinde,vânzător,vindicativ;
b.- carte,cărturar,cartel; **c.-** vorbă,vorbăreţ,vorbitor; **d.-**inel,inelar,inept.
23.- Indică numărul numelor scrise corect din seria: *Anton Pann, Vasile Alexandri, Alecsandru Macedonschi, Ion Pillat, Constantin Nottara:* **a.-** 2; **b.-** 3; **c.-** 4; **d.-** 1.
24.- Conţine numai perechi de antonime seria:
a.- mână – picior, rareori – adeseori; **b.-** lingură - furculiţă, stins - aprins;
c.- iarbă - fân, conectat -deconectat; **d.-** zi – noapte, corect – greşit.
25.- Seria care conţine numai forme literare este: **a.-** nimeni, aici, acum;
b.- nimeni, aici, acum; **c.-** nimeni, aicia, acum; **d.-** nimeni, aici, acum.
26.- Sunt scrise corect cuvintele din seria.
a.- după-amiază, proces-verbal, astă-seară;
b.- după amiază, proces-verbal, astă seară;
c.- după-amiază, proces verbal, astă-seară;
d.- după amiază, proces verbal, astă-seară.
27.- Sunt corecte toate cuvintele din enunţul:
a.- *Toţi aceşti deşii codri sunt precum proprii noştri fraţi de suflet.*
b.- *Toţi aceşi deşi codrii sunt precum propriii noştri fraţi de suflet.*
c.- *Toţi aceşti deşi codri sunt precum propriii noştri fraţi de suflet.*
d.- *Toţi aceşti deşii codri sunt precum proprii noştri fraţii de suflet.*
28.- Care dintre următoarele enunţuri este scris corect ?
a.- *Obţinuse o victorie totalitară asupra duşmanilor.*
b.- *Comunismul a instaurat un regim totalitar.*
c.- *Mi-a oferit o mostră din noul parfum.* **d.-** *Ultimile veşti sunt alarmante.*
29.- Varianta cu toate cuvintele scrise corect este:
a.- grijă,cercetător,feliuri; **b.-** excavator, bătrâneaţă, maturitate;
c.- ghiară, mariner, cablu; **d.-** bătrâneţe, excavator, grijă.
30.- Varianta în care cuvântul *cântec* are sens propriu este:
a.- *Un cântec de pace străbate lumea.*
b.- *Contradicţiile au generat o situaţie cu cântec.*
c.- *Cântecul învăţat la şcoală m-a impresionat.*
d.- *Lumea mă amăgeşte cu un cântec de sirenă.*

31.- Pot fi semne de ortografie şi de punctuaţie:
a.- apostroful, două puncte; **b.-** paranteza,semnul exclamării;
c.-virgula,puncte de suspensie; **d.-** punctul, cratima.
32.- În enunţul: *Ce mi-ai făcut, fiule ?!* virgula marchează:
a.- o inversiune între subiect şi predicat;
b.- delimitarea unui substantiv în vocativ de restul enunţului;
c.- delimitarea unei apoziţii de restul enunţului;
d.- intonaţia specifică unei interogaţii retorice.
33.- Cuvintele *o* şi *un* sunt articole în seria:
a.- o fată, un om, un coleg; **b.-** o fată şi doi băieţi,un oarecare om,nici un coleg;
c.- o văd pe fată,nici un om,vreun coleg; **d.-**o oarecare fată,vreun om,un coleg.
34.- În enunţul: *Toamna aduce cu sine: zile mai scurte, nopţi răcoroase, rod bogat şi frunze arămii.*, semnul de punctuaţie (:) marchează: **a.-** o construcţie incidentă;
b.-inserarea unui citat; **c.-**începutul unei enumeraţii; **d.-**începutul vorbirii directe.
35.- Substantivele proprii sunt scrise corect în seria:
a.- Alba-Iulia, Arap-Alb, Piaţa Unirii; **b.-** Alba Iulia, Arap-Alb, Piaţa Unirii;
c.- Alba Iulia, Arap Alb, Piaţa Unirii; **d.-** Alba Iulia, Arap-Alb, Piaţa-Unirii.
36.- Există numai împrumuturi din limbi străine în seria: **a.-** iaz, jale, util;
b.- yoga, zadie, vitriol; **c.-** whiski, togă, filă; **d.-** week-end, service, jacuzzi.
37.- Forma greşită a pronumelui relativ *care* în cazul genitiv se găseşte în enunţul:
a.- *Îmi plac exerciţiile a cărei rezolvare este uşoară.*
b.- *Prefer personajul ale cărui aventuri sunt periculoase.*
c.- *Îmi displac probele ai căror eroi dispar.*
d.- *M-a îngrozit sistemul al cărui ecou a străbătut lumea.*
38.- Elemente de jargon apar în seria: **a.-** balansoar, mansardă, filtru;
b.- balanţă, marfă, obraz; **c.-**bonsoar,madam,mersi; **d.-**borfaş,ureche,plăcintă.
39.- În enunţul: *Măi, fătuca mea, faină trebuşoară făcuşi !* se identifică următorul registru stilistic: **a.-** colocvial; **b.-** standard; **c.-**specializat; **d.-** literar.
40.- Sunt neologisme toate cuvintele din seria: **a.-** adânc, veioză, iute;
b.- cută, imobil, acele; **c.-** psiholog, benefic, migrant; **d.-**necesar,complet, scară.
41.- Cuvântul *onomastică* are următorul număr de consoane: **a.-** 4; **b.-** 5; **c.-** 3; **d.-** 2.
42.- Seria care conţine cuvinte scrise corect este: **a.-** poiezie, merituos, licee;
b.- aspectuos,alcool,idee; **c.-**ştinţă,coperativă,ideie;**d.-**muzee,respectuos,zoologie.
43.- Sensul arhaic al cuvântului *scrisoare* este:
a.- episod; **b.-** solicitare; **c.-** reclamaţie; **d.-** carte.
44.- Sunt pleonasme toate exprimările din seria:
a.- zbor aerian, a prefera mai bine; **b.-** zbor transcontinental, a prefera luxul;
c.- trafic rutier, a lucra bine; **d.-** ziar naţional, drum forestier.
45.- Nu sunt scrise corect cuvintele din seria:
a.- lingvist, creează, tobogan; **b.-** diseară, escroc, remuneraţie;
c.- fregvent, corigent, şcenă; **d.-** acvilă, subtil, subiect.
46.- Elemente de argou apar în seria: **a.-** a şparli, închisoare;
b.- lovele, zdup; **c.-** diriga, catalog; **d.-** pârnaie, casetofon.
47.- Articolul genitival este corect utilizat în construcţia: **a.-** tablouri a muzeului;
b.- principii al educaţiei; **c.-** temple al oraşului; **d.-** valori ale comunităţii.

48.- Există numai adjective variabile în seria: **a.-** fierbinte, acru, metalic;
b.- greu, dulce, limpede; **c.-** gri, cumsecade, propice; **d.-** maro, mare, adânc.
49.- În enunţul: *Ea pare foarte frumoasă.*, adjectivul este la gradul de comparaţie:
a.- superlativ absolut; **b.-** comp.de super.; **c.-**superl.rel.de.sup.; **d.-** pozitiv.
50.- Sunt despărţite corect în silabe toate cuvintele din seria:
a.- măr-i-ni-mie, lemn-os, ca-iet; **b.-** funcţ-i-o-nar, e-li-co-pter, at-let;
c.- îm-pă-rat, ves-tea, e-pu-ra-re; **d.-**cerce-tă-toa-re,cons-oa-ne,pe-le-ri-nă.
51.- Sinonimul neologic al cuvântului *singur* este:
a.- însingurat; **b.-** solitar; **c.-** unic; **d.-** trist.
52.- Există numai adjective fără grade de comparaţie în seria: **a.-** bej, inferior, cald;
b.- atroce, rotund,aromat; **c.-** solemn,bătrân,glumeţ; **d.-** major, extrem, viu.
53.- Au aceeaşi formă pentru masculin şi pentru feminin substantivele din seria:
a.- fluture, privighetoare, viezure; **b.-** lup, mire, părinte;
c.- doctor, cuc, frate; **d.-** furnică, papagal, cal.
54.- Care este timpul formei verbale *a fost* la modul indicativ ?
a.- perfect compus; **b.-** perfect simplu; **c.-**imperfect; **d.-**mai-mult-ca-perfect.
55.- Nu sunt despărţite corect în silabe toate cuvintele din seria:
a.- sti-lou, me-leag, po-doa-bă; **b.-** în-doi-a-lă, vâ-rtej, crat-i-mă;
c.- in-stru-ment, brân-ză, po-por; **d.-**con-struc-tor,aş-tep-tăm,ve-ve-ri-ţă.
56.- Există triftongi în toate cuvintele din seria: **a.-** vioară, coautor, întâi;
b.- maroniu,rulou,ploaie; **c.-**leoaică,aripioară,uleioasă; **d.-**loial,noimă,mioară.
57.- Sunetul *e* este vocală în cuvintele din seria: **a.-** meargă, părea, a bea;
b.- mere, pere, bere; **c.-** deodată, seară, aleargă; **d.-** iepure, vreo, trei.
58.- În enunţul: *De sărbători membrii familiilor se reunesc împreună.*, se regăseşte următorul tip de greşeală: **a.-** dezacord; **b.-** cacofonie; **c.-** tautologie; **d.-** pleonasm.
59.- Sunt arhaisme toate cuvintele din seria: **a.-** vorbă, gâlceavă, împărat;
b.- sămădău,încurcătură,lespede; **c.-**părcălab,spahiu,vornic;**d.-**veselă,zare,poiană.
60.- Au omonime toate cuvintele din seria: **a.-** bancă, cer, broască;
b.- păstrăv, ziar, derutat; **c.-** peisaj, leac, deget; **d.-** cordon, harnic, mărunt.

Răspunsuri şi explicaţii

1.- **b.-** Sinonimul cuvântului *drum* = cale.
2.- **d.-** Familia lexicală cuprinde cuvinte care au aceeaşi rădăcină şi sunt apropiate ca sens. În celelalte variante nu toate cuvintele formează familii lexicale.
3.- **c.-** Cuvintele: *mai* (adverb) şi *mai* (substantiv) sunt omonime.
4.- **b.-** Cuvintele polisemantice au aceeaşi formă, dar au sensuri diferite în contexte.
5.- **a.-** Paronimele sunt cuvinte cu formă aproape identică (se deosebesc prin una, două, trei litere), dar cu sensuri total diferite. În celelalte variante, nu sunt paronime: *contemporan-actual, antic-străvechi, reptilă-mamifer, foioase-conifere* (sunt sinomine), *prieten – duşman, etern – trecutor* (antonime).
6.- **d.-** Sensul expresiei *a face din ţânţar armăsar* = a exagera.
7.- **a.-** Sinonimul locuţiunii adjectivale *cu dare de mână* = înstărit, generos.

8.- **c.-** Din vocabularul fundamental fac parte cuvinte simple, folosite curent. Nu fac parte din vocabularul fundamental: *memorie, bujie, exigent, detaliat* (fac parte din masa vocabularului).
9.- **b.-** Cuvintele de bază sunt cuvintele din dicţionar, care au sens.
10.- **c.-** Răspunsul corect este în varianta indicată.
11.- **d.-** Numai în varianta indicată toate cuvintele sunt regionalisme.
12.- **a.-** Cacofonia este repetarea ultimei silabe a unui cuvânt cu silaba cuvântului următor: *Dacă cade copacul...* Tot cacofonii sunt: *Merg să sădesc ceva, mă duc la Laura* etc.
13.- **b.-** Este corect enunţul indicat.
14.- **a.-** Sensul cuvântului *management* = arta şi ştiinţa conducerii unei organizaţii.
15.- **c.-** Cacofonia este în enunţul: *Problema mamei mă preocupă.*
16.- **a.-** Despărţim în silabe şi subliniem diftongii: *ro-uă, bu-toi, tro-ian.*În celelalte variante, nu sunt diftongi în cuvintele: *i-gi-e-nă, i-ner-ţi-e, circ, es-croc, sub-til, po-e-zi-e, fi-o-ros, co-ri-gent.*
17.- **d.-** Cuvintele *slab – gras* sunt antonime – cuvinte opuse ca sens.
18.- **b.-** Răspunsul corect este în varianta indicată.
19.- **c.-** Subliniem diftongii din enunţul dat: *Eu* (este triftong = ieu) *tă-cui când doi dulăi se năpustiră asupra mea.* În grila de corectare de pe internet este dat şi cuvântul *eu* - dar acesta este triftong.
20.- **d.-** Despărţim în silabe: *in-ter-dis-ci-pli-na-ri-ta-te* – nouă silabe.
21.- **a.-** În celelalte variante sunt pleonasme.
22.- **c.-** Au aceeaşi rădăcină şi se apropie ca sens: *vorbă, vorbăreţ, vorbitor.*
23.-**b.-** Sunt scrise corect numai cuvintele: *Anton Pann,Ion Pillat,Constantin Nottara.*Celelalte nume se scriu corect: *Vasile Alecsandri, Alexandru Macedonski.*
24.- **d.-** Răspunsul corect este în varianta indicată.
25.- **a.-** Nu se spune: *nimenea, aicea, acum.*
26.- **a.-** Toate cuvintele date se scriu cu cratimă.
27.- **c.-** Enunţul corect este în varianta indicată.
28.- **b.-** În celelalte variante, enunţurile corecte sunt: *Obţinuse o victorie totală asupra duşmanilor. Mi-a oferit o mostră din noul parfum. Ultimele veşti...*
29.- **d.-** În celelalte variante se scriu corect: *grijă, feluri,bătrâneţe, gheară, marinar.*
30.- **c.-** Răspunsul corect este în varianta indicată.
31.- **d.-** Punctul este semn de punctuaţie, dar devine semn de ortografie numai în abrevieri. Cratima este semn de ortografie, dar devine semn de punctuaţie când leagă două numerale aproximative (doi-trei colegi).
32.- **b.-** Virgula delimitează substantivul în vocativ din textul dat.
33.- **a.-** Articolele nehotărâte *o* şi *un* nu arată în mod sigur despre cine este vorba. În celelalte variante există: numeral cu valoare adjectivală (*o fată şi doi băieţi*); adjectiv pronominal negativ (*niciun coleg, niciun om*); pronume personal (*o văd pe fată*); adjectiv pronominal nehotărât (*vreun coleg, vreun om*).
34.- **c.-** Cele două puncte din enunţ arată începutul unei enumeraţii.
35.- **b.-** Sunt scrise corect substantivele proprii din varianta indicată.**De reţinut**: toate substantivele proprii compuse din basme se scriu cu cratimă.

36.- **d**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
37.- **a**.- Forma corectă este: *Îmi plac exerciţiile a căror rezolvare este uşoară.*
38.- **c**.- Elementele de jargon sunt cuvinte străine folosite pentru a impresiona.
39.- **a**.- Registrul stilistic este colocvial dat de cuvintele: *fătucă, fainã, trebuşoară.*
40.- **c**.- Sunt neologisme toate cuvintele din varianta indicată.
41.- **b**.- În cuvântul *onomastică* sunt cinci consoane: n, m, s, t, c.
42.- **d**.- În alte variante,se scriu corect:*poezie,aspectuos,alcool,idee,ştiinţă,cooperativă.*
43.- **d**.- Sensul arhaic al cuvântului *scrisoare* = carte.
44.- **a**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
45.- **c**.- Se scriu corect: *frecvent, corigent / corigent, scenă.*
46.- **b**.- Elementele de argou sunt folosite de anumite grupuri pentru a nu fi înţeleşi de alţi oameni (de deţinuţi, elevi etc.)
47.- **d**.- În celelalte variante sunt corecte formulările: *tabloiri ale muzeului, principii ale educaţiei, temple ale oraşului.*
48.- **c**.- Adjectivele invariabile nu-şi schimbă forma după gen şi număr. În celelalte variante sunt adjective variabile: *acru, greu, dulce, mare, adânc.*
49.- **a**.- Adjectivul *foarte frumoasă* este la superlativ absolut.
50.- **c**.- În celelalte variante, se despart corect: *mă-ri-ni-mi-e, lem-nos, func-ţi-o-nar, e-li-cop-ter, a-tlet, cer-ce-tă-toa-re, con-soa-ne.*
51.- **b**.- Sinonimul neologic al cuvântului *singur* = solitar.
52.- **d**.- În alte variante, au grade de comparaţie: *cald, aromat, bătrân, glumeţ.*
53.- **a**.- Substantivele care au aceeaşi formă pentru ambele sexe se numesc epicene.
54.- **a**.- Verbul *a fost* este la modul indicativ, timpul perfectul compus.
55.- **b**.- Despărţirea corectă: *în-do-ia-lă, vâr-tej, cra-ti-mă.*
56.- **c**.- Despărţim în silabe şi subliniem triftongii: *le-oai-că, a-ri-pioa-ră, u-le-ioa-să.* În celelalte variante nu sunt triftongi: *vi-oa-ră, co-a-u-tor, în-tâi, ma-ro-niu, ru-lou, ploa-ie, lo-ial, noi-mă, mi-oa-ră.* Silabele subliniate sunt diftongi.
57.- **b**.- În celelalte variante, sunetul *e* este semivocală în cuvintele: *mear-gă, pă-rea, a bea, sea-ră, a-lear-gă, vreo.*
58.- **d**.- În enunţul dat, există pleonasm (*se reunesc împreună*).
59.- **c**.- Sunt arhaisme numai în varianta indicată.
60.- **a**.- Omonimele sunt cuvinte cu aceeaşi formă, dar cu înţelesuri diferite: *bancă* (instituţie bancară / bancă pentru elevi), *cer* (substantiv şi verbul *a cere*), *broască* (de uşă / de lac).

NUME DE ŢĂRI, LOCALITĂŢI ŞI LOCUITORI

Abisinia	- abisinian	Chile	- chilian
Abrud	- abrudean	Ciad	- ciadian
Alba Iulia	- albaiulian	Cipru	- cipriot
America de Nord	- nord-american	Cluj-Napoca	- clujean
Andaluzia	- andaluz	Cote d'Ivoire	- ivorian
Africa de Sud	- sud-african	Congo	- congolez
Andora	- andorran	Constantinopol	-constantilopolitan
Anzi	- andin	Coreea de Nord	-nord-coreean
Argeş	- argeşean	Coreea de Sud	– sud-coreean
Armenia	- armean	Costa Rica	- costarican
Asia	- asiatic	Criş	- crişean
Austria	- austriac	Croaţia	- croat
Curtea de Argeş	- argeşean	Cuba	- cubanez
Azerbaidjan	- azerbaidjan	Danemarca	- danez
Bacău	- băcăuan	Dolj	- doljean
Baia de Aramă	- băiaş	Ecuador	- ecuadorian
Baia Mare	- băimărean	Făgăraş	- făgărăşean
Berlin	- berlinez	Fiji	- fijian
Bistriţa-Năsăud	- năsăudean	Filipine	- filipinez
Bizanţ	- bizantin	Florenţa	- florentin
Blaj	- blăjean	Focşani	- focşănean
Bordeaux	- bordelez	Galaţi	- gălăţean
Bosnia	- bosniac	Găeşti	- găeştean
Boston	- bostonian	Geneva	- genevez
Botoşani	- botoşănean	Genova	- genovez
Bruxelles	- bruxellez	Germania	- german/neamţ
Bucovina	- bucovinean	Ghana	- ghanez
Budapesta	- budapestan	Giurgiu	- giurgiuvean
Buhuşi	- buhuşean	Gorj	- gorjean
Burundi	- burundez	Guineea	- guineean/guinez
Buzău	- buzoian	Gura Humorului	- humorean
Cairo	- cairot	Harghita	- harghitean
California	- californian	Haţeg	- haţegan
Camerun	- camerunez	Hârşova	- hârşovean
Caransebeş	- caransebeşean	Honduras	- hondurian
Călăraşi	- călăraţean	Horezu	- horezean
Câmpulung	- câmpulungean	Huşi	- huşean
Cehia	- ceh	Ialomiţa	- ialomiţean
Cernavodă	- cernavodean	Iaşi	- ieşean
Ceylon	- ceylonez	Ilfov	- ilfovean
Irak	- irakian	Neamţ	- nemţean
Iran	- iranian	Negru-Vodă	- negruvodean

36.- **d**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
37.- **a**.- Forma corectă este: *Îmi plac exerciţiile a căror rezolvare este uşoară.*
38.- **c**.- Elementele de jargon sunt cuvinte străine folosite pentru a impresiona.
39.- **a**.- Registrul stilistic este colocvial dat de cuvintele: *fătucă, faină, trebuşoară.*
40.- **c**.- Sunt neologisme toate cuvintele din varianta indicată.
41.- **b**.- În cuvântul *onomastică* sunt cinci consoane: n, m, s, t, c.
42.- **d**.- În alte variante,se scriu corect:*poezie,aspectuos,alcool,idee,ştiinţă,cooperativă.*
43.- **d**.- Sensul arhaic al cuvântului *scrisoare* = carte.
44.- **a**.- Răspunsul corect este în varianta indicată.
45.- **c**.- Se scriu corect: *frecvent, corigent / corigent, scenă.*
46.- **b**.- Elementele de argou sunt folosite de anumite grupuri pentru a nu fi înţeleşi de alţi oameni (de deţinuţi, elevi etc.)
47.- **d**.- În celelalte variante sunt corecte formulările: *tabloiri ale muzeului, principii ale educaţiei, temple ale oraşului.*
48.- **c**.- Adjectivele invariabile nu-şi schimbă forma după gen şi număr. În celelalte variante sunt adjective variabile: *acru, greu, dulce, mare, adânc.*
49.- **a**.- Adjectivul *foarte frumoasă* este la superlativ absolut.
50.- **c**.- În celelalte variante, se despart corect: *mă-ri-ni-mi-e, lem-nos, func-ţi-o-nar, e-li-cop-ter, a-tlet, cer-ce-tă-toa-re, con-soa-ne.*
51.- **b**.- Sinonimul neologic al cuvântului *singur* = solitar.
52.- **d**.- În alte variante, au grade de comparaţie: *cald, aromat, bătrân, glumeţ.*
53.- **a**.- Substantivele care au aceeaşi formă pentru ambele sexe se numesc epicene.
54.- **a**.- Verbul *a fost* este la modul indicativ, timpul perfectul compus.
55.- **b**.- Despărţirea corectă: *în-do-ia-lă, vâr-tej, cra-ti-mă.*
56.- **c**.- Despărţim în silabe şi subliniem triftongii: *le-oai-că, a-ri-pioa-ră, u-le-ioa-să.* În celelalte variante nu sunt triftongi: *vi-oa-ră, co-a-u-tor, în-tâi, ma-ro-niu, ru-lou, ploa-ie, lo-ial, noi-mă, mi-oa-ră.* Silabele subliniate sunt diftongi.
57.- **b**.- În celelalte variante, sunetul *e* este semivocală în cuvintele: *mear-gă, pă-rea, a bea, sea-ră, a-lear-gă, vreo.*
58.- **d**.- În enunţul dat, există pleonasm (*se reunesc împreună*).
59.- **c**.- Sunt arhaisme numai în varianta indicată.
60.- **a**.- Omonimele sunt cuvinte cu aceeaşi formă, dar cu înţelesuri diferite: *bancă* (instituţie bancară / bancă pentru elevi), *cer* (substantiv şi verbul *a cere*), *broască* (de uşă / de lac).

NUME DE ŢĂRI, LOCALITĂŢI ŞI LOCUITORI

Abisinia	- abisinian	Chile	- chilian
Abrud	- abrudean	Ciad	- ciadian
Alba Iulia	- albaiulian	Cipru	- cipriot
America de Nord	- nord-american	Cluj-Napoca	- clujean
Andaluzia	- andaluz	Cote d'Ivoire	- ivorian
Africa de Sud	- sud-african	Congo	- congolez
Andora	- andorran	Constantinopol	-constantilopolitan
Anzi	- andin	Coreea de Nord	-nord-coreean
Argeş	- argeşean	Coreea de Sud	– sud-coreean
Armenia	- armean	Costa Rica	- costarican
Asia	- asiatic	Criş	- crişean
Austria	- austriac	Croaţia	- croat
Curtea de Argeş	- argeşean	Cuba	- cubanez
Azerbaidjan	- azerbaidjan	Danemarca	- danez
Bacău	- băcăuan	Dolj	- doljean
Baia de Aramă	- băiaş	Ecuador	- ecuadorian
Baia Mare	- băimărean	Făgăraş	- făgărăşean
Berlin	- berlinez	Fiji	- fijian
Bistriţa-Năsăud	- năsăudean	Filipine	- filipinez
Bizanţ	- bizantin	Florenţa	- florentin
Blaj	- blăjean	Focşani	- focşănean
Bordeaux	- bordelez	Galaţi	- gălăţean
Bosnia	- bosniac	Găeşti	- găeştean
Boston	- bostonian	Geneva	- genevez
Botoşani	- botoşănean	Genova	- genovez
Bruxelles	- bruxellez	Germania	- german/neamţ
Bucovina	- bucovinean	Ghana	- ghanez
Budapesta	- budapestan	Giurgiu	- giurgiuvean
Buhuşi	- buhuşean	Gorj	- gorjean
Burundi	- burundez	Guineea	- guineean/guinez
Buzău	- buzoian	Gura Humorului	- humorean
Cairo	- cairot	Harghita	- harghitean
California	- californian	Haţeg	- haţegan
Camerun	- camerunez	Hârşova	- hârşovean
Caransebeş	- caransebeşean	Honduras	- hondurian
Călăraşi	- călărăţean	Horezu	- horezean
Câmpulung	- câmpulungean	Huşi	- huşean
Cehia	- ceh	Ialomiţa	- ialomiţean
Cernavodă	- cernavodean	Iaşi	- ieşean
Ceylon	- ceylonez	Ilfov	- ilfovean
Irak	- irakian	Neamţ	- nemţean
Iran	- iranian	Negru-Vodă	- negruvodean

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

D.O.O.M. 2	Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită, editat de Academia Română, Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 2005
G.A.L.R.	Gramatica limbii române, vol. I, II, Editura Academiei Române, Bucureşti, 2005
Avram, Mioara	Gramatica pentru toţi, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită, Editura Humanitas, Bucureşti, 1997
Bărbulescu, Violeta	Gramatica limbii române. Sinteze de teorie şi exerciţii aplicative, Editura Terathopius, Craiova, 1994
Boatcă, Maria şi colaboratorii	Manual preparator de gramatică a limbii române, Editura Mondan, 1996
Coteanu, Ion	Gramatica de bază a limbii române, Bucureşti, 1982
Draşoveanu, D.,D.	Teze şi antiteze în sintaxa limbii române, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 1997
Guţu Romalo, Valeria	Sintaxa limbii române. Probleme şi interpretări, Bucureşti, 1973
Horn, Mihaela şi colaboratorii	Sintaxa limbii române, Editura Arves, 2003
Ivănuş, Dumitru şi colaboratorii	Limba română Compendiu, Grile, Editura Avrămeanca, 1996
Neamţu, G., G.	Elemente de analiză gramaticală, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1989
***	Manualele de limbă română, clasele V-VIII, Editura Humanitas, Bucureşti, 1996
***	Manualele de limbă română, clasele V-VIII, Editura Teora, Bucureşti, 1996-1999
***	Manualele de limbă română, clasele V-VIII, Editura Corint, Bucureşti, 1996-1999